

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

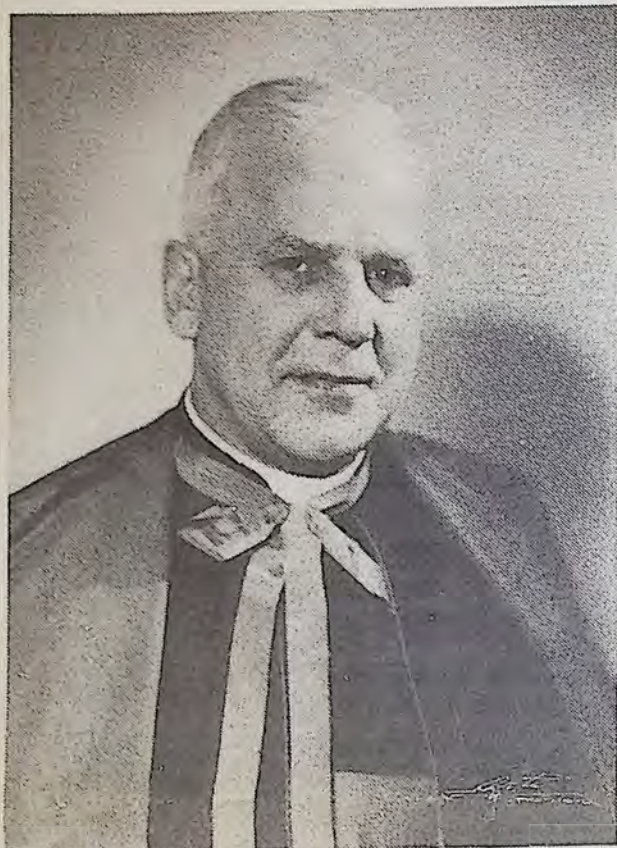
Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Den store forvirring, side 7
Kirke- og familieproblemer, side 6-7
Økumene, side 8
100 år Ansgarstiftelse, side 9

katolsk orientering

I 1955 blev Mgr. Flandrup udnævnt til pavelig husprælat.

Mgr. Flandrup død

Søndag den 13. december døde i København Mgr. Casimir D. Flandrup, som var bispedømmets generalvikar fra 1953 til 1974.

Han blev født Jaworski den 8. april 1901 i Kastруп. Efter studentereksamen fra Skt. Andreas Kollegium i Ordrup 1920 og filosofikum fra Københavns Universitet 1921 læste han teologi i Institut Catholique i Paris fra 1922 til 1926. Han blev præsteviet i Karmelitseminariet i Paris den 16. april 1927.

I tre år var han kapellan ved Skt. Ansgars kirke i København (1927-30), ligeledes tre år kapellan ved Sakramentskirken i København (1930-33).

Han blev sognepræst for Skt. Knuds menighed i Svendborg (1933-35), for Skt. Mariæ menighed i Haderslev (1935-44) og for Skt. Knuds kirke i Fredericia (1944-47).

I 1947 blev han rektor for Immaculata-klostret i København.

I anledning af sin udnævnelse til den apostolske delegats vikar for Danmark i 1948 tog han navneforandring til Flan-

drup. Fra 1948 til 51 var han sognepræst for Skt. Therese menighed i Hellerup.

Da vikariatet blev ophøjet til bispedømme i 1953 blev han generalvikar for biskop Suhr indtil han blev afløst i denne stilling i 1974.

Begravelsen på Katolsk Vestre Kirkegård i København fandt sted fra St. Ansgars Kirke lørdag d. 19. december.

Kritik af pavens rundskrivelse

Hamburg (KIPA) – Pavens sidste, sociale rundskrivelse »*Laborem exercens*« – »*Arbejderen*« – går ikke nok ind på de spørgsmål, der netop nu drøftes i den vestlige verden, mener jesuiten *Hermann Josef Wallraff*, der er professor i sociologi, i et interview, offentliggjort i decembernumret af det hamburgske »*Manager Magazin*«.

Det er ikke entydigt, hvad paven og kirken vil

Vatikanet og Kirkernes Verdensråd indleder nyt fælles fredsarbejde

- skal afløse SODEPAX, kommissionen for samfund, udvikling og fred

Vatikanet (NC) – Repræsentanter for Vatikanet og for Kirkernes Verdensråd har indledt et nyt samarbejde om sociale problemer.

Det første møde for den fælles rådgivende gruppe for social tænken og handlen fandt sted i Rom for nyligt, og en erklæring fra mødet er nu offentliggjort.

Den truede fred

»Ud fra forskellige synspunkter nåede deltagerne til det resultat, at freden og truslerne mod freden er den største udfordring i dag«, hedder det bl. a. i erklæringen.

Som et resultat af mødet vil Kirkernes Verdensråds kommission for retfærdighed og fred nu udsende en pjece, hvor der gøres rede for den katolske kirkes og verdensrådets medlemskirkers stillingtagen til disse problemer. »Denne publikation vil kun blive et første skridt i et forsøg på at skabe en økumenisk overensstemmelse om fred og nedrustning, som skal føre til kateketisk og pastoral

aktivitet, der på positiv og virksom vis skal give udtryk for kirkernes bekymring«, hedder det videre i erklæringen.

Sociale opgaver

Blandt andre emner, der blev drøftet under mødet, var kirkens hjælp og støtte til nødlidende, uddannelse af kristne til socialt arbejde og midler til studium af moralske problemer på det sociale område, som kristne har pligt til at gøre en fælles indsats for.

Bredere beføjelser

Planerne for den nye rådgivende gruppe begyndte i 1979. »Gruppen har taget nogle af de problemer op, som SODEPAX beskæftigede sig med; blot har denne gruppe et bredere mandat og et

videre spektrum af medarbejdere«, fortsætter erklæringen.

SODEPAX; kommissionen for samfund, udvikling og fred var en fælles organisation for Kirkernes Verdensråd og Vatikanet. Den blev opløst i slutningen af 1980.

Det næste møde vil finde sted i Geneve 23.-24. februar 1982. De Vatikanorganisationer, der deltog i mødet, var den pavelige kommission for retfærdighed og fred, det pavelige lægmandsråd »*Cor Unum*« (»Et Hjerte«, der koordinerer katolske caritative arbejder) og enhedssekretariatet.

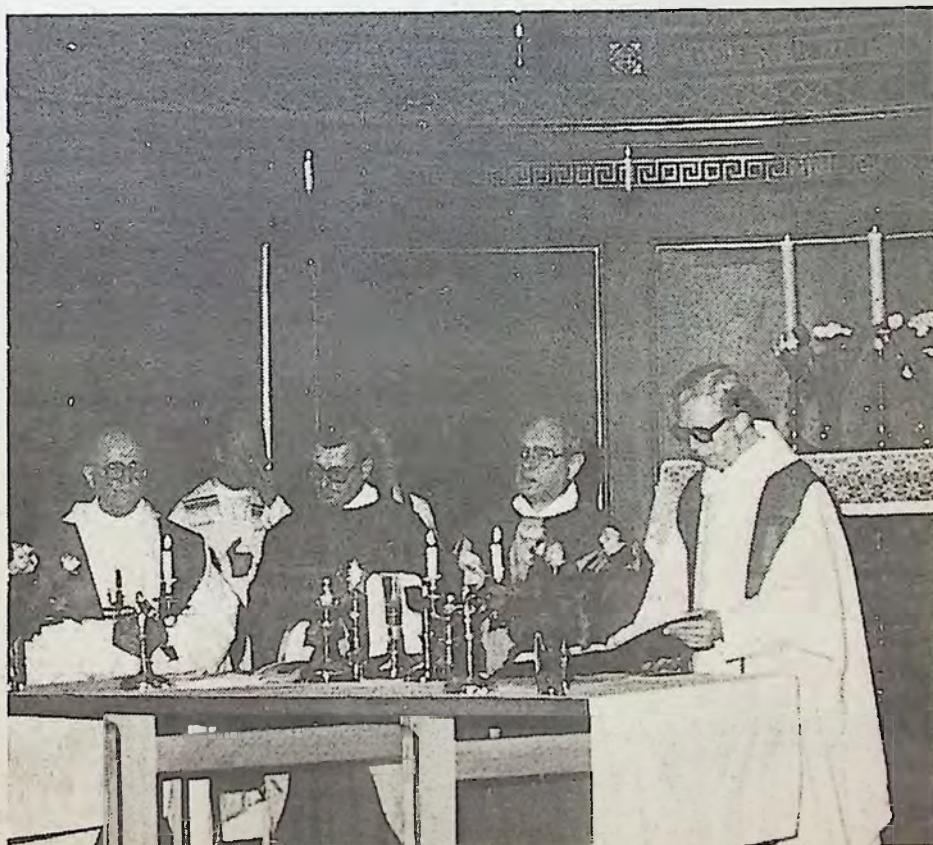
Kirkernes verdensråd sendte deltagere fra seks af sine afdelinger: Kirkernes kommission for internationale anliggender, kir-

kernes kommission for deltagelse i udvikling, den kristne lægekommision, kommissionen for mellemkirkelig hjælp, flygtningetjenesten, programmet til bekæmpelse af rascisme og afdelingen for opdragelse.

Jørgen Eriksen præsteviet

Søndag den 13. december blev Jørgen Eriksen præsteviet i Skt. Ansgars Kirke i København af biskop Martensen.

Jørgen Eriksen er født i 1940 og han fik lærereksamen i 1968, hvorefter han underviste i nogle år. Han har studeret teologi på Bedakollegiet i Rom fra 1973-76. Den 1. marts 1981 blev han viet til diakon og har indtil sin præstevielse virket i Hvidovre. Nu er han 2. præst i samme menighed.

Jørgen Eriksen under sin første messe i Skt. Ansgar.

Fortsætter på bagsiden

Et valfartssted i skovene ved Turzowka i Slovakiet. For 20 år siden skal Jomfru Maria her have vist sig for 3 mænd. På stedet findes også en hellig kilde, der er kendt i hele Tjekkoslaviet. Med mellemrum dukker politiet op og fjerner alle billeder og anden udsmykning, men hver gang pynter de besøgende stedet op på ny.

Terroren mod kirken i Tjekkoslaviet fortsætter

Prag/London (KIPA) – I Tjekkoslaviet er det ikke til at se nogen ende på den statslige sikkerhedstjenestes tryk mod engagerede kristne. Det engelske institut til undersøgelse af religion i kommunistiske stater, *Keston College*, taler om tjekkoslovakiske myndigheders »fortsatte terror« mod kirken.

Rent konkret berettes der om massive husgenemsøgelser-kampagner i præstegårde og i »koncentrationsklostre« for pensi-

onerede ordensfolk, som fandt sted over hele landet i oktober.

Hos dominikanerinderne i det böhmiske Kadan blev duplikatorer, skrivemaskiner og hele deres arkiv beslaglagt. I Moravec, skriver Keston College, »terroriserede« mere end 120 politifolk med hunde, ældre præster og ordensfolk, under en husundersøgelse, som varede hele natten.

I slutningen af oktober blev præsten *Radim Hozanka* fængslet, efter at

man havde fundet duplikator m. m. i hans præstegård. Hozanka, der i 50'erne tilbragte lang tid i koncentrationslejr, nægtede at svare under forhørene. Også i talrige andre præstegårde – f. eks. i Steti og Becov – blev der foretaget husundersøgelser.

En beretning fra Tjekkoslaviet konstaterer en tiltagen af de »ulovlige metoder«, som myndighederne anvender i deres aktioner mod kirken. Der berettes desuden om et

indtil nu uopklaret mord. Forældrene til en død ung katolsk aktivist fik ikke lov til at åbne kisten og identificere deres søn. Dette er det andet uopklarede mord på en religiøs aktivist, skriver Keston College og henviser til den voldelige død, der overgik den hemmeligt ordinerede præst *Premysl Coufal* i februar 1981.

»Det synes, som om den bølge, der sidste sommer gik over landet med fængslinger, forhør og husundersøgelser hos katolske »afvigere«, der nåede et højdepunkt i tre retshandlinger i september 1981 (herved blev fire præster og fire lægfolk idømt fængselsstraffe fra 20 måneder til tre år), stadig fortsætter«, skriver Keston College. Myndighederne bestræber sig for at »likvidere« netværket af religiøse undergrundsblade. Særlig ramt heraf er det illegalt fremstillede månedsblad *Kirkelige informationer* der dels påviser de forskellige undertrykkende aktioner, dels opmuntrer de troende til at kæmpe aktivt mod de begrænsninger, der pålægges kirken.

Trods fængslingen af to medarbejdere ved månedsbladet *p. Frantisek Lizna SJ* (der i mellemtiden er blevet idømt fængselsstraf) og *p. Jaroslav Duka OP*, udkom det dog alligevel i månederne august, september og oktober.

forskellige etniske grupper og tre store religioner er en belastning for sammenholdet mellem landets seks republikker og to autonome provinser.

Et andet katolsk ugeblad *Glas Koncilia* (Koncillets stemme) og dets redaktør, *p. Zivko Kustic* har tidligere haft vanskeligheder med myndighederne. I juli 1975 blev *p. Kustic* idømt fem måneders fængsel for »agitation mod staten«, og i 1973 blev flere numre af bladet beslaglagt på grund af artikler om kirkens situation i andre kommunistiske lande.

Nationalisme betragtes som en af de største trusler mod forbundsstaten Jugoslaviens enhed, hvor ni

Jugoslavisk valfartskirke ødelagt

Split/Rom (KIPA) – Biskoppen af Split, *Frane Franič* har i Vatikanets radio protesteret mod en antireligiøs vandalisme i hans bispedømme. Det drejer sig om den totale ødelæggelse af Mariavalfartsstedet, *Veprič*, ved Adriaterhavets kyst, hvor så sent som i september 100.000 troende var forsamlet til eukaristisk kongres.

Aktionen blev foretaget, mens valfartsstedets opsynsmand, *p. Srecko Bezič* var på en valfart til Lourdes. Først dagen efter, at ødelæggelsen havde fundet sted, fik *p. Bezič* et brev fra menigheden, der underrettede ham om aktionen. Præsten kunne imidlertid ikke påberåbe sig matrikelnumre og tidligere byggetilladelser, fordi det »kroatiske Lourdes« ikke mere eksisterede.

Veprič bestod kun af en hule af klipper og sten. Af hensyn til omgivelserne havde man afstået fra at bygge en katedral; der fandtes kun et beskedent kapel med en lille tilbygning, hvor præsten kunne bo i forbindelse med store valfarter til stedet.

Så meget desto vanskeligere var ødelæggelsesværket. Blandt andet blev en syv gange 1,2 meter stor betonblok med et 1,50 meter højt jernkors revet op af jorden, og en to meter høj mur med et bronzerelief af Guds Moder udgravet med fundament og det hele. 150 kvadratmeter tilhugne sten, hvorpå den store altersten hvilede, er ligeledes totalt forsvundet sammen med indholdet af sakristiet, der er jævnet med jorden.

Ikke mere en kardinal i Kroatien?

Stat vil betragte udnævnelse som en »fjendtlig handling«

Zagreb (KIPA) – I følge udtalelser i den jugoslaviske presse, ville landets regering betragte det som en »fjendtlig handling«, hvis ærkebiskoppen af Zagreb ved det forestående konsistorium blev ud-

nævnt til kardinal. Beograd forventer ligeledes, at den 75-årige kurie kardinal *Franjo Šeper*, der indtil for nylig var præfekt for tros-lærekongregationen, nu træder tilbage, og der dermed ikke længere fin-

To jugoslaviske præster idømt fængselsstraf

Beograd (NC) – En domstol i Mostar i Jugoslavien har idømt to katolske præster henholdsvis otte og fem et halvt års fængselsstraf for anti-statslige aktiviteter, har det nationale nyhedsbureau *Tanjug* meddelt.

Tanjug har ikke givet yderligere oplysninger om retssagen mod *p. Ferdo Vlasic* og *p. Jozo Krizic*, der begge hører til et franciskaner kloster i Duvno, en by i nærheden af Mostar. Det siges, at de var chefredaktør og redaktionssekretær ved et katolsk magasin, der blev udgivet der.

Forholdene mellem det jugoslaviske kommunist-

Barfodede pilgrimme og troende, der bevæger sig fremad på bare knæ er ikke ukendt under de sydlige himmelstrøg i Europa og Amerika. Billedet her er fra Jugoslavien ved Valfartsstedet Podmilacje, hvor man hvert år fejrer Johannes Døberens fest – det vi kalder Sankt Hans – med deltagelse af omkring 50.000 katolikker.

Nordisk bispekonference i Koblenz

des nogen kroatisk kardinal.

Ærkebiskop *Kuharic* har i det sidste år gjort sig upopulær hos den jugoslaviske regering, fordi han flere gange er gået ind for en rehabilitering af hans forgænger på Zagrebs ærkebispesæde, kardinal *Aloisius Stepinac*, der i 1946 fik 16 års fængsel. Kardinal Seper generede myndighederne, da han for nyligt indviede en kirke i Slovenien, og der i kirken blev afsløret et mosaikbillede med kardinal Stepinacs portræt.

Efter at Stepinac var blevet idømt fængselsstraf, ophøjede pave *Pius XII* ham til kardinal, hvad der dengang førte til en radikal forværring af forholdene mellem Jugoslavien og pavestolen.

Principielt synes kommunistiske regeringer ikke om det, når paven udnævner en af deres lands biskopper til kardinal, da det her drejer sig om et indre kirkeligt embede, ved hvis besættelse staten ikke – som ved bispeudnævnelser – kan øve indflydelse.

Trods forfølgelse er der en levende tro i Albanien

Rom (KIPA) – Trods alle forfølgelser i Albanien lever troen dog stadig i dette sydøst-europæiske land, skrev Vatikanets dagblad *L'Osservatore Romano* for nyligt.

I artiklen *Kirke i Albanien* minder *L'Osservatore* om de »voldsomme forfølgelser, der har fundet sted siden 1944, og om at man i 1967 mente, at man nu havde givet kirken dødsstødet«. På dette tidspunkt blev al kirkelig ejendom beslaglagt, og præster og biskopper tvunget til at opgive deres embeder. Endeligt blev det i den albanske forfatning af 1976 slået fast, at

staten »ikke anerkender nogen religion og praktiserer og understøtter ateistisk propaganda«.

I slutningen af artiklen henviser bladet til øjenvindberetninger, hvor det hævdes, at trods denne »sørgelige tilstand« så døbes der, bedes der og fejres der stadig kirkelige festdage i kristne albanske familier.

Nu, da »Europa søger veje og midler til at nå til politisk enhed i et klima af fred blandt folkeslagene«, må man – efter *L'Osservatore's* mening – ikke glemme, at dette ikke er muligt uden en anerkendelse af menneskets fulde frihed.

Kontakter mellem Rom og Moskva om bispeudnævnelser?

Wilna, Litauen (KIPA) – Katolske kristne i Litauen har rettet en indtrængende appel til pave Johannes Paul II. Heri kræver de, at der ved eventuelle nybesættelser af de litauiske bispestole kun indsættes »værdige overhyrder«. »Vi har ikke brug for regeringsbiskopper«, hedder det i en skrivelse, der er blevet offentliggjort i undergrundsbladet *Den katolske kirke i Litauens krønike*, som for nyligt nåede Vesten.

I Litauen, hvor 75 pct. af befolkningen er katolsk, har i årevis alle seks bispestole stået tomme. De to biskopper, *Liudas Povilonis* og *Romualdas Kriksciunas*, kan kun som apostolske administratorer forvalte bispedømmer-

ne Kaunas, Vilkauskis og Panevezys.

De litauiske katolikkers skrivelse, der er forfattet umiddelbart inden biskop Povilonis rejse til Rom, bekræfter informationer om, at pavestolen har optaget kontakter med den sovjetiske regering om en nybesættelse af bispestolene i den baltiske stat for igen at opbygge de kirkelige strukturer i Litauen og normalisere tilstandene i landet.

Brevets forfattere, der underskriver sig »præster og troende i Litauen«, er dog meget bekymrede for, at pavestolen ved disse forhandlinger kunne gå ind på at udnævne statens kandidater. Det frygtes, at de ville blive »dårlige ledere af de troende«.

Fra søndag den 29. november til lørdag den 5. december var de nordiske biskopper gæst i det tyske bispedømme Trier, hvor de holdt deres sædvanlige halvårsmøde i kapucinerklostret i Ehrenbreitstein ved Koblenz.

Under den indledende gudstjeneste i Jesu Hjerter Kirke i Koblenz kaldte Triers biskop *Hermann Spital* kontakten med den nordiske diaspora for en af de vigtige opgaver, verdenskirken har ansvaret for.

Grunden til, at mødet fandt sted i Koblenz, var 20-års dagen for oprettelsen af hjælpeorganisationen *Katolsk hjælp til Sverige*, gennem hvilken en stor gruppe katolske hjem i Koblenz kanaliserede deres støtte til kirken i Sverige. Det var dem, der havde indbudt de nordiske biskopper til at holde møde i Koblenz.

Fremtidsbillede

Som led i mødet havde biskopperne den 1. december en samtale med repræsentanter for den tyske bispekonference. Dette fandt sted i Bonn. Under forsæde af Kölns ærkebiskop, kardinal *Joseph Höffner* og biskop *John Willem Gran* fra Oslo drøftede man kirkens fremtid i de nordiske lande. Selv om antallet af katolikker er stigende siden 1945, udgør de i hele Norden dog ikke mere end 0,6 pct.

Ærkebiskop *Degenhardt* fra Paderborn, biskop *Heinrich Maria Janssen* fra Hildesheim og biskop *Spital* fra Trier aflagde rapport over den

kirkelige udvikling i Tyskland og efterdønningerne af pavebesøget i november 1980.

Trods mange vanskeligheder har kirken i både den nordtyske og den nordiske diaspora endnu store chancer, fordi mange ikke-katolikker i stigende omfang retter blikket mod den katolske kirke i forventning om dens bidrag til en bedre fremtid.

Økonomisk hjælp

Blandt punkterne på dagsordenen var den finansielle hjælp, som de tyske katolikkers *Bonifatiuswerk* har ydet siden 1849. Prælat *Anton Kötter* gav her en oversigt over Bonifatiuswerks aktivitet i alle disse år. (Se oversigten, som han også gav ved skoleind-

vielsen i Tåstrup, på side 5. Red.)

Fasteaktion 1982:

Som formål for den årlige fælles nordiske fasteaktion valgte man i 1982 at støtte et storstilet projekt, der skal bremse Sahel-områdets tilsanding i Afrika: Tilsåning med olieholdige frøarter, der kan binde sandet og på langt sigt give jorden et nyt næringslag.

Økumene

Biskop *Martensen* berettede om økumeniske kontakter, både i Norden og i verdenskirken. Han er som bekendt medlem af den fælles katolsk/lutherske studiegruppe under Enhedssekretariatet i Rom og Det lutherske

Verdensforbund.

Biskop *Paul Verschuren* fra Helsinki meddelte nyt angående den nye kirke-lovbog, som i oktober 1981 blev færdigredigeret.

Retningslinier for religionsundervisningen

Et af mødets punkter var drøftelsen af et *direktorium* for katekesen i de nordiske bispedømmer. Vejledningen skal forsøge at tilpasse pavens hyrdebrev om katekesen fra 1971 til mulighederne i den nordiske kirkelige situation. Kateketer fra bispedømmerne Oslo, Stockholm og København drøftede katekesens problemer og mulige løsninger i de ret så forskellige nordiske bispedømmer.

I forbindelse med bispekonferencen aflagde de nordiske biskopper besøg hos kardinal Joseph Höffner i Bonn, hvor dette billede blev taget. Fra venstre ses biskopperne: Schwenzer (Trondheim), Spital (Trier), kardinal Höffner, Frehen (Reykjavik), John W. Gran (Oslo), Degenhardt (Paderborn), Verschuren (Helsinki), Brandenburg (Stockholm), Janssen (Hildesheim) og Martensen (København).

Valg til menighedsråd og pastoralråd

Det bekendtgøres herved, at der skal afholdes valg til *Menighedsråd og pastoralråd søndag den 2. maj 1982*.

Valg til menighedsråd

Det påhviler menighedsrådet at nedsætte en valgstyrelse på 3-5 medlemmer, udpeget blandt menighedens medlemmer. Menighedsrådets medlemmer er ikke udelukket fra at være medlemmer af valgstyrelsen.

Det påhviler desuden det afgående menighedsråd at fastsætte antallet af medlemmer, der skal væl-

ges til det kommende menighedsråd.

Valg til pastoralråd

1. Det påhviler menighedsrådet at nedsætte en lokal valgstyrelse på 3-5 medlemmer, udpeget af menighedsrådet blandt menighedens medlemmer. Menighedsrådets medlemmer er ikke udelukket fra at være medlemmer af valgstyrelsen.

Den lokale valgstyrelse for pastoralrådsvalget kan være identisk med valgstyrelsen for menighedsrådsvalget.

2. Såfremt en *pastoralen*hed omfatter mere end

én menighed, nedsættes *endvidere* én valgstyrelse for pastoralenheten på fem medlemmer, udpeget af menighedsrådene blandt de i pastoralenheten boende katolikker. Medlemmer af en menigheds valgstyrelse er ikke udelukket fra at være medlemmer af pastoralenhedens valgstyrelse.

Omfatter en pastoralenhed kun én menighed, fungerer menighedens valgstyrelse tillige som pastoralenhedens valgstyrelse.

Enhver af de nedsatte valgstyrelser vælger selv

sin formand og medlemmer umiddelbart efter sin konstituering og senest den 2. februar 1982 til stiftets valgstyrelse navn, adresse og tlf. nr. på valgstyrelsens medlemmer med angivelse af, hvem der er formand. Stiftets valgstyrelse består af:

Ib H. Andersen, Jørgen Erichsen, Lilian Jespersen, Erik Markussen og Dietrich Timmermann.

Al henvendelse vedrørende valget sker til: Stiftets valgstyrelse Katolsk Bispekontor Bredgade 69A 1260 København K.

Mindeår

Det er ikke underligt at en kirke med godt 20 århundreder historie bag sig, ustandselig kan fejre jubilæumsår for snart den ene, snart den anden store skikkelse eller skelsættende begivenhed. Mindeår, både af verdensbetyding og af mere beskeden, lokal art, er til for, med blikket rettet tilbage, at give inspiration til arbejdet, der venter forude.

Vi har lige afsluttet jubilæumsåret for kirkens 1600 år gamle Credo, nedskrevet under koncilet i Konstantinopel i 381. Samme år sluttede for vort bispedømmes vedkommende med Ansgarstiftelsens ubemærkede 100 års jubilæum.

Vi er allerede godt inde i Franciskus-året, som samtidigt fejres som 400-året for den store, spanske kirkelærer Teresa af Avilas død.

Det bliver spændende at se, hvilke menneskelige sider hos disse to, mangetydige, tilsyneladende modsatte personligheder der vil blive fremhævet mest. Man har lagt mærke til at miljøværnsfolkene er ved at adoptere Frans som manden, der havde øje for den uundværlige balance og harmoni mellem alle skabte væsener og værdier og menneskets ansvar for denne harmoni.

Terasas kongstanke var, at Gud alene er nok. Det kunne se ud, som om vi hos Frans møder den sociale, medmenneskelige, hele verden omfavnende interesse og omsorg, der i visse kredse betegnes som kristendommens vandrette dimension, hvor vi så hos Teresa skulle genfinde den lodrette dimension: Mystikerens skuen af Guds uadgrundelige væsen. Det ville dog være en beklagelig forenkling af både Frans og Teresa, hvis man ikke huskede Frans' længsel efter martyrdøden og hans intense bønsliv, der medførte korsets sårmerker. Og Teresa var så sandelig ingen verdensfremmed nonne. Hendes benådede højder af ekstatiske bøn var ingen flugt fra denne verden ind i en guddommelig verden, hvori hun nåede så højt op, at hun ikke nåede ned til menneskenes verden længere. Teresa var tvært imod et handlingsmenneske med den medmenneskelige, vandrette dimension fint i orden. Uden begge disse dimensioner intakte kan vel ingen form for trosliv kaldes ægte kristendom. Samspillet mellem dem gør både Frans og Teresa så spændende, så komplekse og så lette at misforstå. Men også så inspirerende.

Små runde tal bør ikke ringeagtes. I dette år 1982 er det 20 år siden, pave Johannes XXIII åbnede den første session af Det andet Vatikanconcil, som skulle vare til 1965.

Det var denne paves endnu ikke virkeliggjorte konciltanke og kirkeforståelse, der tvang den katolske verdenskirke ind i nye tankebaner, for at den i højere grad skulle være kirke i denne verden, i den moderne verden som den er. Johannes skærpede dens sans for et større ansvar for menneskers lykke og frihed. De fornyede krav om retfærdighed og fred i verden, og i kirken, har aldrig lydt så troværdige som i hans mund. Mange af dette koncils opgaver er slet ikke løst endnu, måske knap nok erkendt som opgaver.

I vort ønske om et fredens 1982 er indesluttet ønsket om, at danske katolikker må være på forposterne allevegne, hvor der kæmpes for at skabe en bedre verden, ikke blot inspireret af et politisk samfundsideal, men også af et levende forhold til den levende Gud, som gjorde, at Frans blev til Frans og Teresa til Teresa.

w.w.

De unge i kirken

Artiklen om de manglende unge i vor kirke maner til alvorlig eftertanke hos os alle. For de unge har jo ret, hvis det virkelig er sådan, at de ikke oplever nogen forandring til det bedre hos de mennesker, der bekender sig som troende katolikker, og som går i kirke hver søndag! Det er måske netop dér, hunden ligger begravet, at troen for manges vedkommende er blevet så adskilt fra dagliglivet, at den (troen) kun træder i funktion ved søndagsgudstjenesten.

Hvis de 6 dage af ugen leves i verdens ånd og den syvende ligeså, minus 1 time til messen, ja, så forstår jeg godt, hvis der ingen forandring sker til det bedre!

Unge i dag er meget tidligt blevet vænnet til at tage stilling, vælge, tage et ansvar, være selvstændige. Alt dette præger naturligvis også deres holdning til det religiøse. Og hvis man hverken i sin familie, eller i sin menighed, mærker at troen bærer en frugt, der kan ses (og eksemplet er altid det, der virkelig giver resultater), så fristes mange unge til at sige, og med rette: Så er den tro ikke meget værd! Man kunne næsten sige, at Gud selv forsøger at komme i kontakt med os via de udtalelser, som unge kommer med i den forbindelse.

Det indebærer (om vi tager vor tro alvorligt), at vi må tage vor tro op til seriøs revision og stille os selv forskellige spørgsmål: Oplever vi bl.a., at sakra-

menterne (bodens såvel som alterets sakramente) får vor tro til at vokse i kærlighed til Gud og næsten? Oplever vi, at vi i disse sakramenter modtager kildevæld af nådegaver, så vi simpelthen ikke kan andet end at gå ud og bringe det glade budskab videre?

De tomme skriftestole vidner desværre om, at ikke mange er klar over de uanede rigdomme, som Gud i skriftemålet står parat til os med. Og hvad svarer vi i stedet? Vi har da ikke brug for skriftemålet! Vi føler ikke, at vi begår nogen synder (samfundet har jo i den grad lullet os ind i den tanke, at intet mere er synd, men alt er tilladt); og synder vi, så føler vi egentlig ikke, at vi har behov for Guds tilgivelse. Man slår sig til ro med den tanke, at Gud, der jo er kærlighed, nok skal tilgive os! Vi føler ikke engang behov for Guds tilgivelse! Det er rigtigt, at Gud er kærlighed, og langt mere end vi gør os nogen forestilling om.

Men, Han er ikke tosse-god! En tro uden gerninger er ikke nogen tro.

Vi kan også slå os til tåls med, at vi ikke formår nogen ting, men det er sandelig en dårlig undskyldning! Nok er vi et produkt af arv og miljø, men vi er så sandelig også et produkt af *evner og den rette bestræbelse*, og det glemmer vi ofte. Evnerne og den rette bestræbelse er faktisk lig med talenterne i Jesu lignelse, der enten

kan blive mangfoldiggjort, eller kan blive gravet ned! Når vi undskylder os med, at vi intet formår, så er det rigtigt, at det er Guds nåde, der giver kraften.

Men den nåde ligger faktisk og venter på os i rigelige mængder uden at blive brugt. Den venter på vor indsats, og der kan ingen af os undskylde os, når vi ved det, men alligevel ikke gør vort yderste.

Til sidst et lille opråb til de unge: I er talerør for Gud for at vække mange, der er faldet i søvn i deres

tro. I kan hjælpe os alle (og jer selv inklusive) ved at blive i kirkens fællesskab og *indefra, sammen med andre, der deler jeres tanker og holdninger være med til at skabe en ny kirke i kirken*. En kirke, der vidner om, at I er lydøre for Guds stemme, og at I forsøger at efterleve, hvad Jesus opfordrer os alle til, først og fremmest at elske hverandre, *som Jesus elskede os*. Det ser ud af lidt, men det var faktisk det største bud, som Jesus gav os. *Vibeke Lasheras* (Forkortet af red.)

Et journalistisk kup

«katolsk orientering» har i sin sidste udgave (nr. 19 af 25. november 81) sat to forskellige fredsopfattelser op mod hinanden, det bibelske i *Peter Reiters* artikel: *Salige er de, som stifter fred*, og det politiske i: *Fredskongres i Østberlin*, en oversættelse af *Felix Dalles* oplevelser ved en fredskonference arrangeret af *Berliner Konferenz* og offentliggjort i det flamske blad «*Kerk en Leven*».

Der er en skærende kontrast mellem disse to artikler, der maner til eftertanke. Felix Dalles artikel er både polemisk og yderst subjektiv, ja, han gør nærmest fredsarbejde suspekt, medens Peter Reiter belyser fredsarbejdet ud fra det budskab, vi efter hans mening møder i Biblen, og konkluderer, at der er tale om en aktiv proces, ikke en laden stå til. *Vi skal gå op imod de stærke magtstrukturer,*

men ikke gå ind på disse strukturers egne præmisser!

Men hvordan gør vi det?

Her får vi en god støtte og vejledning i pave Johannes XXIII's rundskrivelse: *Fred på jorden*, som danner grundlaget for Berliner Konferens' formål: at engagere katolikker i politisk arbejde for social retfærdighed og fred.

Vi opfordrer alle til påny at læse denne rundskrivelse og omsætte dens tanker til politisk handling, enhver efter sin bedste overbevisning.

Hvis man ønsker konkret oplysning om Berliner Konferens, kan man få den ved henvendelse til *George Bune Andersen*, Ved Klosteret 4,1 - 2100 København Ø, tlf. 01-29 51 10, bedst mellem kl. 17 til 19.

George Bune Andersen medlem af Berliner Konferens præsidium

Kun få mennesker ønsker ikke fred

Jeg kan kun være glad for, at *Hans Esmark* har provokeret til debat indenfor den katolske kirke omkring spørgsmålene om sikkerhed og fred. For som domprovst *Ole Jensen* siger: «*Fredens sag er i dag sagen over alle andre, den sag uden hvilken der ikke gives andre sager, fordi der ikke vil være mennesker, som kan have sager for, eller en verden at have sager for i.*»

Dette er da også den baggrund DUK indbød til ungdomsweekend på. Lad mig til Esmarks betænkeligheder indskyde, at det ikke er det samlede DUK

(hovedbestyrelsen), der planlægger og afholder samtlige lejre og week-ends, men at hovedbestyrelsen til disse formål udpeger personer, der anses for kompetente dertil. Disse personer må så stå til ansvar overfor hovedbestyrelsen.

Således var det under tegnede, der udfærdigede den folder, Esmark hentyder til. Folderen henleder opmærksomheden på, at de kristne partier sydpå er klart rustningsorienterede og nedrustnings-, forhandlings- og forsoningsafvisende. Forhold der til tider kan få en til at tvivle

på, om de overhovedet ønsker fred, hvad jeg dog ikke gør. Jeg tror kun der findes meget få mennesker i øst og vest, der i sidste ende ikke ønsker fred. Spørgsmålet bliver da, hvordan stifter man fred?

For at kunne svare derpå må vi gøre os klart, hvordan verden ser ud i dag. Vi har hørt det til bevidstløshed. Ja, netop bevidstløshed. Vi skynder os at glemme det igen. Ganske kort refereret er der således, at 750 mill. mennesker decideret sulter, 50-60.000 dør dagligt af sult!, over halvdelen af jordens befolkning har ikke adgang til rent vand, ca. en fjerdedel har ikke en menneskeværdig bolig, i vore rige OECD-lande lever ca. 10% under ekssi-

stensminimum. Samtidig er ca. halvdelen af alle videnskabsmænd beskæftiget med udvikling af våbensystemer, i en verden der anvender 500 mia. \$ på militær.

Ifølge Verdensbanken skulle der anvendes 20-25 mia. \$ pr. år igennem 10 år for at tilfredsstille verdens akutte behov for føde, vand, uddannelse, medicin, boliger etc. Dette svarer til 5% af de militære budgetter. Uanset hvad man ellers mener, må man indrømme, dette er forrykt. Og det stiller os spørgsmålet igen, hvad er det, der truer menneskene, og hvorledes har vi forvaltet vort ansvar overfor verden.

Fortsættes næste side

»Thi jeg var sulten, og I gav mig ikke at spise;
jeg var tørstig, og I gav mig ikke at drikke;
jeg var fremmed, og I tog jer ikke af mig;
jeg var nøgen, og I gav mig ingen klæder;
jeg var syg og i fængsel, og I så ikke til mig.«

Mange svarer hertil, at selvfølgelig ville man gerne hjælpe, men at man dog i første række må beskytte sig mod det, der truer en. I Vesten forstås herved som regel Warszawa-pagten og den eneste »sikkerhed«, vi kan få, menes at komme gennem oprustning. Nedrustning, forhandlinger, og fredsiniciativer anses for urealistiske og naive. Men hvorledes er da sikkerheden, som denne verdens kloge og realistiske mennesker har skabt.

For stadig flere mennesker er den største og mest realistiske trussel, truslen om en atomkrig. Tidligere rummede terrorbalancen et gran af (usund) fornuft gennem den gensidigt garanterede uslettelse. Men dette har i dag af mindst 4 årsager ændret sig. Kort fortalt.

1) Spredningen af atomvåben til flere og flere lande specielt i usikre områder.

2) De nye våbens counterforce muligheder d.v.s. evnen til at ødelægge modstanderens kernevåben fordrer populært sagt behovet for at trykke først på knappen.

3) Faren for uheld. F.eks. vil Sovjet ved NATOs Pershing II raketter have 4 min. at betænke sig i, inden man skal iværksætte et modangreb.

I USA – og sikkert også i Sovjet – har man som følge af computerfejl været 6 min. inde i en atomkrig!

4) Faren for en Europæisk atomkrig. Af indlysende årsager ønsker supermagterne at en konfrontation dem imellem bliver udspillet udenfor deres egne territorier. De nye våben (SS-20, cruise-missiler, Pershing II) og anerkendelsen af muligheden for en begrænset europæisk krig (senest udtalt af Reagan) øger risikoen for en sådan.

Man må konkludere, at i en verden, hvor vi allerede kan slå hvert menneske ihjel »indtil flere gange« er militær og oprustning ingen vej til sikkerhed. Hermed være ikke sagt, at nedrustning er uden problemer og farer, men sammenlignet med oprustningens misanvendelse af ressourcer, usikkerhedsskabende effekt og moralske uantagelighed levnes vi ingen anden vej end nedrustningens.

»Kæmp for alt, hvad du har kært. Dø om så det gælder«. Med den virkelighed, vi står i, er det mig en gåde, at ikke enhver kristen står skulder ved skulder i kampen for freden mod oprustningen.

Peter Reiter

Den hellige Frans' 3. orden

Vi er gået ind i det franciskanske år, der varer til den 3. oktober 1982. I den tid vil vi mindes *Den hellige Frans*, der døde for 800 år siden.

Jeg vil gerne i den forbindelse have lov til at henlede opmærksomheden på Den hellige Frans' 3. orden, en forsamling af lægfolk, der i Frans' liv og virke ser et lysende eksempel på tjenersind, på næstekærlighed og fromhed. I vor isnende kolde tid, hvor respekten for menneskelig værdighed er alt for ringe, og hvor gudsfrygt og askese er forvist til periferien af vor tilværelse, er det godt og rigtigt at mindes Den hellige Frans og hans gerning.

Den 3. orden samles en lørdag om måneden i *Skt. Annæ kirke* i København under ledelse af pater Brunicardi. Vi begynder

med messe i huskapellet, og derefter samles vi i den lille sal til hyggeligt samvær over en kop kaffe.

Det ville være glædeligt, om endnu flere ville slutte sig til den 3. orden, hvor man i rigt mål kan hente inspiration til at leve i Frans' ånd og dermed komme Kristus endnu nærmere.

Møderne i den 3. orden annonceres altid i god tid her i k. o. af p. Brunicardi. Vi er ikke nogen lukket kreds. Tværimod ser vi meget gerne nye ansigter hos os. Hvis De synes at Deres tilværelse godt kunne trænge til lidt mere åndeligt indhold, så tænk på, at den hellige Frans' 3. orden er en forunderlig mulighed for at komme til at leve et intenst kristenliv.

Niels Randkær

Prælat Anton Kötters tale ved indvielsen af Skt. Pauls skole

Prælat Köttler.

Guds folk i den verdensomspændende katolske kirke udgør et fællesskab, hvor den ene lokal kirke til stadighed er forbundet med alle de andre. Dette fællesskab udfolder sig på mangfoldige måder, bl.a. ved solidarisk hjælp. Apostlen Paulus udtrykker det ganske kort: »Når ét lem lider, lider alle lemmerne: når ét lem bliver hædret, glæder alle lemmerne sig med« (1. Kor. 12,26).

Biskop og troende, Skt. Pauls skole, vi gæster fra Tyskland, alle er vi på denne festdag forenet med hinanden. Den nybyggede katolske skole her i Tåstrup bliver i dag indviet og åbnet, og på vegne af Bonifatiuswerk der deutschen Katholiken vil jeg hermed overbringe de bedste ønsker.

I 1849 blev hjælpeorganisationen »Bonifatiuswerk« grundlagt i Tyskland. Denne organisation så det som sin opgave at fremme det pastorale arbejde i små menigheder, som ikke selv var i stand til at skabe den ydre ramme om dette arbejde, og det varede ikke længe, før hjælpen fra Bonifatiuswerk nåede ud over Tysklands grænser op mod Nordeuropa.

I regnskabsåret 1867 nævnes for første gang en gave på 16 daler og 20 groschen, som blev givet til missionen i Randers. I 1870 får fire danske menigheder økonomisk støtte fra Bonifatiuswerk.

På den 7. generalforsamling i 1871 stiller ærkebiskop Melchers af Köln (som tidligere var biskop af Osnabrück) forslag om, at Bonifatiuswerk i fremtiden skulle tage sig af den danske mission. Repræsentanten fra bispedømmet Osnabrück understøtter på det kraftigste dette forslag. (Denne repræsentant, som hed *von Euch*, blev i 1892 den første katolske biskop i Dan-

mark efter Reformationen).

Generalforsamlingen bemyndiger styrelsen, som efter forespørgsel i Rom beslutter, med den Apostoliske Stols særlige anbefaling at yde støtte til den katolske Kirke i Danmark.

I regnskaberne for 1874 ses den første bevilling på 750 daler, som gik til menigheden i Århus. Herefter blev der med regelmæssige mellemrum stillet beløb til rådighed for kirken i Danmark, og dette fortsatte frem til 1933, hvor hjælpen efterhånden hørte op.

Kort efter 2. verdenskrigs ophør på den 36. generalforsamling i Trier i 1950 stiller ærkebiskop Dr. Berning fra Osnabrück forslag om atter at udvide det geografiske område for hjælpen fra Bonifatiuswerk til også at omfatte Skandinavien. Forslaget bliver afvist. I årene 1952 og 1965 gør de skandinaviske biskopper sig ihærdige anstrengelser for at få del i hjælpen fra Bonifatiuswerk, men desværre uden held, da man

fra Bonifatiuswerks side ikke mener at kunne overskue det fulde omfang af den nødvendige hjælp til kirken i DDR.

På generalforsamlingen i Freiburg i 1971 kommer hjælpen til Skandinavien på ny på tale, og i fortsættelse heraf ændrer generalforsamlingen i 1974 § 2 i vedtægterne for Bonifatiuswerk.

Denne paragraf lød indtil da:

»Foreningen ser det som sin opgave at fremme det pastorale arbejde blandt katolikker i de tyske diaspora-områder, såvel blandt tyske katolikker, som bor i udlandet.«

Ordlyden af denne paragraf er nu:

»Foreningen ser det som sin opgave at fremme det pastorale arbejde blandt katolikker i de tyske diaspora-områder. Derudover vil foreningen efter evne understøtte det pastorale arbejde i de nordiske bispedømmer.«

Denne beslutning fra 1974 har muliggjort en forstærket indsats fra Bonifatiuswerks side. Til ek-

sempel kan nævnes, at bispedømmet København indtil nu har modtaget DM 13.817.289,00 (hvilket svarer til ca. 42 millioner kroner).

Også denne nye skole vidner om omsorgen for de små katolske menigheder i Nordeuropa. Den ydre ramme for skolens virke har set en første afslutning. Måtte Gud velsigne det arbejde, som nu skal tage sin begyndelse inden for disse mure.

Lad mig til sidst minde om, at kirken i diaspora'en ikke blot modtager, men selv har noget at give. Jeg beder kirken i Danmark modtage mine lykønskninger og min tak: en tak for den levende gudstjeneste, som vi har deltaget i: en tak for Deres forbøn for Bonifatiuswerks medlemmer og velgørere. Måtte den mindsten, som her skal anbringes, altid tilskynde til bøn for dem, der har hjulpet, og dermed fremme det solidariske fællesskab mellem lokal kirkerne i den verdensomspændende katolske Kirke.

Et jødisk eventyr

Da Gud var blevet færdig med at skabe alt, så han velfornøjet på sit mesterværk. Da så han, at ét lille væsen stod og var ked af det. Det var et lam, som sukkede bedrøvet: »Ak, Gud, min Far, hvordan skulle jeg dog være glad? Du har givet alle dyrene et våben: Horn eller stødtænder, skarpe kløer, eller et hårdt rygskjold. Eller de kan løbe stærkt, eller flyve væk, eller gå forfærdeligt, eller klatre op i et træ eller dykke under

vandet for at slippe væk. Men jeg kan ingen af delene! Jeg er svag, sårbar og hjælpeløs!...

Gud var både rørt og lidt flov over alle de våben, han havde skabt. Men det kunne ikke laves om. Derfor foreslog han lammet, at det selv måtte vælge et våben, hvormed det kunne dræbe eller sære eller bare forsvare sig.

»Ak nej, Gud min Far.« sagde lammet, jeg vil ikke have noget farligt våben. Jeg ønsker intet, hvormed

jeg kan sære eller gøre fortræd. Jeg elsker freden. Jeg ønsker ikke fjendskab. Har du ikke en anden slags våben, eller noget, som kan lindre smerte eller læge sår?«

Nu blev Gud så flov og så rørt, at han omgående opfyldte lammets ønske. Han sagde: »Jeg giver dig tre af de stærkeste våben, jeg kender. Mød dem kan du overvinde selv det værste onde: Sagtmodighed, hengivenhed og tålmodighed.«

Personligt medansvar erfares som befrielse

(KNA) – Svejts' katolske Kvindeforbund startede i foråret 1980 en rundspørge, *Hvordan oplever forældre og børn »kirke«*? Herom fortæller bladet »Orientierung«:

2.291 spørgeskemaer blev databehandlet. Spørgsmålene drejede sig om det religiøse liv i familien, boden som et sakramente i krise, søndagsgudstjeneste og ungdomsgrupper, kirkeligt engagement og religiøs videreuddannelse foruden kirkelige forskrifter og familieplanlægning. Efter svarene, der i de fleste tilfælde er givet af mødre, aftegner der sig følgende billede:

Også de aktive er usikre

– Selv om tallene tyder på et levende religiøst familieliv, kan man dog ikke undgå at bemærke, at der også er tale om »megen rådvildhed og usikkerhed«. Forældrene ønsker meget en hjælpende, afklarende dialog.

Boden er kriseram

– Bodens opfattelse som et »krisesakramente«. For mange er bodsgudstjenesten et gode, efter at man i mange år har lidt under en

pinefuld skriftemålspraksis, for andre opfattes den som en forfladigelse og en for skematisk »ekspedition«. Ofte møder man ønsket om en skriftesamtale, om at få en lejlighed til et rigtigt skriftemål og om et entydigt udsagn om bodsgudstjenesten.

Intet fællesskab under gudstjenesten

– Både søndags-pligten og udformningen af gudstjenesten forekommer mange problematisk. Ofte føler man sig ikke engageret af søndagsgudstjenesten, oplever intet fællesskab og fornemmer liturgien som uægte, stiv og kedsommelig. Meget klart udtrykkes ønsket om børne-, ungdoms- og familiegudstjenester. Forberedelsen til første kommunion og udformningen af denne dag får som regel en »pæn« karakter.

Modsatte ønsker i ungdomsarbejdet

– Der er forståelse for, hvor vigtigt ungdomsarbejdet er. Det kritiseres dog, at man ofte benytter for unge ledere. Modsatte tendenser kommer meget tydeligt frem: mere frihed – eller netop mindre frihed for ungdomsgrupperne,

mere religiøs fordybelse – eller ikke for meget religion.

Interessen stiger med alderen

– Jo større børneantallet er, og jo højere alder børnene har, jo mere engagerer forældrene sig i kirkelige udvalg og kommissioner. Tidsmæssige og familiære grunde står ofte i vejen for et kirkeligt engagement. Ikke regelmæssige kirkegængere er mere engagerede i byerne end på landet. Når børnene begynder at gå i skole bliver der større interesse for kirkeligt engagement og for religiøs videreuddannelse.

Ingen forkvaklet seksualitet

– Svarene om personlig samvittighedsafgørelse, også når den afviger fra kirkens forskrift, er helt entydige hos såvel ældre som yngre ægtepar. Mange ægtepar har i dag et meget mere naturligt forhold til seksualiteten. Religiøst liv og godtagelse af seksualiteten udelukker ikke længere hinanden.

Befrielse fra indblanding?

Forfatterne, der drager disse konklusioner har dog også selv nogle spørgsmål hertil: Føler de ægtepar, der praktiserer deres katolske tro, at de kirkelige forskrifter stiller for store krav til dem og ikke længere har noget at sige dem? Eller skiller de simpelt hen deres religiøse liv og deres seksuelle praksis – med den indstilling: »Kirken har ikke noget at gøre i vort soveværelse«? Eller er det en ny ansvarsfølelse, der her gør sig gældende?

I en yderligere analyse og kommentar kommer man til det resultat, at det er vigtigt, »at der findes lægfolk med initiativer og personlig ansvarsbevidsthed, med ideer og med mod til at omsætte dem i handling. Lægfolk, der ikke vil flygte ind i et sikkert aflukke, hegnet af forskrifter og love: Lægfolk, der har fundet deres sikkerhed i Kristus, der i deres indre lytter til hans ånd – der er bundne til Kristus og derfor frie«.

Familieproblemer – på Magleås

Debat om både ugifte, gyldigt eller ugyldigt gifte, papirløse og fra

af Ruth Plum

Som led i forberedelserne til verdensbispesynoden i Rom efteråret 1980 med emnet »Den kristne families opgaver i verden af i dag« afholdt den nordiske bispekonference sammen samme år et pastoralseminar i Osnabrück over samme emne. Præster, søstre og lægfolk fra hele Skandinavien deltog i seminaret, heriblandt en halv snes danskere, bl. a. P. Grégoire, Eva Nordentoft og sr. Hildegard Doods. Sammen med Magleås' styrelse havde de nu indbudt til weekend på Magleås 4.-6. december, hvor man i forlængelse af mødet i Osnabrück skulle drøfte »Familieproblemer«.

Alle mennesker har problemer

Mødet begyndte fredag aften, med at deltagerne præsenterede sig selv. Det viste sig hurtigt at næsten alle havde vanskeligheder med kirkens opfattelse af

ægteskabet – tankemæssige eller smerteligt personlige.

Mange varme kartofler

Lørdag formiddag startede en paneldiskussion om »Familiens aktuelle problemer«. Her drøftedes bl. a.: – Fraskilte og gengifte katolikkers adgang eller ikke-adgang til sakramenterne.

– Familiens vanskeligheder i et samfund, hvor familien på grund af den samfundsmæssige udvikling, »tømmes« for snart alt andet indhold end det følelsesmæssige.

– Den officielle kirkes syn på prævention og katolikkers helt anderledes praksis. Spørgsmålet om, hvorvidt prævention er et værdigt alternativ til abort.

– Unge katolikkers »papirløse« – men tit meget ansvarsbevidste – faste parforhold og de eventuelle sakramentale træk i

disse forhold. Hvordan med sådanne unges deltagelse i katolske arrangementer? Må de f. eks., bo sammen på en lejr? Hvor går grænsen mellem bispekonferencens tilsynspligt og en accept af de unges forhold i en lejr, der arrangeres i kirkens navn? Og hvad med familier med børns boligforhold på katolske arrangementer – når ægteskabet katolsk set er ugyldigt? Er det alderen, der afgør det? eller eventuelle børn?

Kirkeligt ægteskab et sakramente

– Hvad har kirken i det hele taget med ægteskabet at gøre? (Spørgsmålet kom fra en ikke-katolik). Med dette spørgsmål var der lagt op til pastor Ib Andersens indlæg lørdag eftermiddag om »Ægteskab: kontrakt og sakramente«.

På spørgsmålet om, hvorfor kirken blander sig i ægteskabet, kan man

Frivilligt kirkebidrag – og illusionerne

Wien (KIPA) – Forestillingen om en kirke, der kun lever af frivillige bidrag, er en illusion, understregede Wiens hjælpe-ærkebiskop msgr. Franz Jachym ved præsentationen af den netop udkomne bog »Kirke uden kirkebidrag« på Herold-Verlag.

Dokumentation fra 75 lande

»Kirke uden kirkebidrag« er en dokumentation af midler og metoder til kirkelig finansiering i 75 lande. Dokumentationen er samlet og fremstillet af Werner E. Pradel. Msgr. Jachym påpegede specielt, at heller ikke i USA råder der et virkeligt frivilligt system, fordi det moralske pres i de enkelte katolske sognemenigheder er me-

get stærkt, og bidragsordningen er »gennemorganiseret« med videnskabelig nøjagtighed. I andre lande, som f. eks. i Frankrig, hvor et sådant pres mangler betyder det for kirken og dens medarbejdere, der er henvist til bidrag, absolut fattigdom.

Ærkebiskop Jachym understregede, at kirkens finansieringssystem er vokset historisk frem i de forskellige lande, og derfor ikke kan overføres fra det ene land til det andet.

Den nyudkomne dokumentation, der for første gang giver et overblik over de forskellige kirkelige finansieringsmetoder i verden, håber msgr. Jachym vil kunne føre til en virkelig saglig drøftelse af kirkebidraget.

ner

e

sige, sagde p. Andersen, at det har den altid gjort. Ægteskabet er jo et parforhold, der bygger på den kendsgerning, at mennesket er skabt som mand og kvinde.

– Det er altså en *skabelsesvirkelighed* – derfor er det naturligt, at kirkens *dogmatik* har noget at sige om den.

– Det er et *menneskeligt* forhold – derfor er det rimeligt, at *moralteologien* har noget at sige om det.

– Det er en *offentlig* samfundsrealitet, og da kirken er et samfund, hører ægteskabet naturligt ind under *kirkeretten*.

Det er selve ægteskabets tilstand, der er sakramental: den sociale virkelighed, der er kommet i stand ved ja-ordet, tages ind i kirkens samfundsmæssige sammenhæng og får derved del i kirkens sakramentalitet. Ægtefællernes tilværelse som ægtefolk bliver en del af deres eksistens som Guds børn

på vej mod Guds riges fulde virkelighed. Deres kærlighed – i alle former – er altså det umiddelbare udtryk for den kærlighed, Helligånden har indgivet i vore hjerter på baggrund af tro og dåb.

Uopløseligt

Når kirken betragter ægteskabet som en livsvarig kontrakt, betyder det, at det er uopløseligt. Dette vil dog ikke sige, at samlivet ikke kan ophæves. Det kan det, man er blot herved ikke fri til at indgå et nyt ægteskab, før den anden part er død.

Dette er kirkens syn. Spørgsmålet bliver så: Hvor megen kirketugt er nødvendig for at bevare kirkens troværdighed?

Uden at nå til endelige svar kom man i den efterfølgende diskussion ind på sådanne spørgsmål som:

– Hvad så når et ægteskab mislykkes?

– Får man kun del i den sakramentale virkelighed gennem sakramentale handlinger?

– Hvorfor er de unge ofte så negative i forhold til kirkeledelsen? Er det fordi så meget af kirkens moralteologi er i skærende modsætning til deres liv – og hvad de finder rigtigt?

Forhåbninger og glæder

»Forhåbninger og glæder« var emnet for søndagens diskussion, som Eva Nordentoft indledte.

Hun sagde bl. a., at vi må overveje, om vore ægteskaber er blevet til »huse« vi ikke ved, hvad vi skal bruge til, og om vore børn vil være villige til at arve dem.

Hun bad os huske, at Gud ikke er spærret inde i teologiske systemer, at håbet ikke bare er et »pænt« begreb, og at glæde har med befrielse at gøre.

Hun bad os overveje vort »kirkelige« sprog. Hvad forstår vore efterkommere ved »nåde«, »frelse«, »ægteskab« osv.?

Hvad har vi som kirke at sige til de enlige, dem der hverken er præster eller gifte?

Hvad har vi at sige om seksualitet? Er den ægte-

skabelige akt hele hvor seksualitet? Vi ved, at ægteskab har noget med frugtbarhed at gøre – men det betyder ikke kun at sætte børn i verden – Man kan jo også adoptere dem.

Hvad gør vi for at give også en skilsmisse en religiøs dimension? Det er jo et forhold, der er forandret, men ikke afsluttet. En skilsmisse ender et ægteskab, men ikke et forhold mellem to mennesker. Ansvar for hinanden vedværer indtil døden.

Hvordan stiller vi os til erfaringen af »kirkens lukkede døre«? Det er problemet med forholdet mellem kirkens troværdighed og dens barmhjertighed. Lad os ikke glemme, at vi blev ikke frelst gennem en succes, men gennem en lidelseshistorie!

Tvunget til at stå uden for døren

Deltagerne oplevede mødet som meget værdifuldt. Det er godt at få talt sammen om helt almindelige daglig-dags problemer, der er reelle eksistensproblemer, for de fleste af deltagerne. Et sådant møde er med til at være meningsdannende i kirken. Problemerne løses ikke i et sådant forum, men de »vendes i luften«, og dette er stille og langsomt med til at forme fremtidens kirke.

Fremtidens kirke! Hvad var en familielej uden børn? Otte dejlige unger fra et til en halv snes år var med. Søndag morgen opførte de et lille skuespil om en lille pige, der mobbes i skolen. Vi oplevede hendes sorg over at være lukket ude fra fællesskabet og hendes – og de andre børns – glæde, da hun blev accepteret og lukket ind i varmen.

Tankevækkende i forbindelse med »de lukkede kirkeporte«, med indbyggelsen ved nadverbordet: »Spis alle deraf« – og så de udelukkede. En ægtefælle, der hører til et andet kirkesamfund, dem, der efter et ægteskab, der mislykkedes for dem, søgte ind i et nyt parforhold.

Vi gør meget for at lære vore børn at være åbne, ikke lukke nogen ude. Hvor troværdige er vi?

Jeg skal konfirmeres

Jeg skal ikke konfirmeres, men firmes

Jeg skal konfirmeres og firmes

Den store forvirring

Er du en af dem, der siger: »Jeg skal konfirmeres«, eller: »Jeg skal ikke konfirmeres men firmes«, eller: »Jeg skal konfirmeres og firmes«, så skal du læse denne side.

Det lyder da meget forvirrende, at nogle skal konfirmeres, andre firmes, endnu andre konfirmeres og firmes.

Endnu mere forvirrende er de betingelser, man stiller i de forskellige menigheder. I nogle menigheder bliver de unge konfirmeret, når de går i 7. klasse, i andre menigheder skal de være fyldt 15 år. I nogle menigheder har man »afskaffet« konfirmationen og fremhævet firmessesakramentet.

Men én ting er fælles: i alle menigheder bliver de unge forberedt til konfirmationen eller/og firmesse.

(Kon)firmandlejr i Øm

Et nyt initiativ.

Allerede i flere år har

menighederne i København og omegn organiseret et fælles forberedelseskursus. Et lignende kursus er umuligt at gennemføre i Jylland/Fyn på grund af de store afstande. Ved hjælp af D.U.K. har præsterne her besluttet at organisere en forpligtende konfirmand/firmeslejr på Øm i dagene 2.-4. april 1982.

Denne lejr er en del af selve forberedelsen. Derfor er det meget vigtigt allerede nu at reservere den week-end, hvis du har besluttet dig for at blive konfirmeret eller firmet i løbet af 1982.

»Jeg skal konfirmeres/firmes«, men »Skal jeg på konfirmand/firmeslejr?«

Det lyder da helt forføreligt, at du skal konfirmeres/firmes. Men det skal du da ikke. Det ved du jo selv. Det er noget, man selv bestemmer.

Men hvis det er dit ønske at blive konfirmeret/firmet, så skal du naturligvis også vide, hvad det indebærer, og hvad du

går med til. Og derfor er en længere forberedelse ikke kun ønskelig, men simpelthen uundværlig.

Derfor er en konfirmand/firmeslejr en chance, du ikke kan lade gå fra dig. Den forpligter.

Hvad skal jeg på Øm?

En stor del af undervisningen får du i din egen menighed. Konfirmand/firmeslejr på Øm er mere end undervisning. Her vil du gennem bøn, samvær og gudstjenester opleve kirkefællesskab. Din konfirmation/firmelse vil jo netop knytte dig nærmere til dette fællesskab.

Hvordan tilmelder jeg mig?

Foreløbig er det vigtigt, at du holder dagene fra 2.-4. april fri. Nærmere oplysninger samt tilmeldingsblanket vil du finde på D.U.K.-siden i »katolsk orientering« i januar måned.

Fra en firmelse i Herlev. De forudgående spørgsmål og trosbekræftelsen er faktisk konfirmationen en gang til.

Gud alene er nok

Teresa af Avila og hendes værk

Da pave Paul VI den 27. september 1970 tillagde den hellige Teresa af Avila – som den første kvinde – titlen »kirkelærer«, kaldte han hende for en enestående og dog så menneskelig og tiltrækkende personlighed. Nu, da kirken den 15. oktober i fjor indledte et mindeår i anledning af 400 års dagen for denne helgens død, er der anledning til at gøre også mennesker, der før kun har vidst lidt om hende, bekendt med hendes liv og lære.

Teresa blev født den 28. marts 1515 i Avila i Spanien, og tilbragte sin barndom og ungdom i kredsen af en stor søskendeflok. I en alder af 21 år forlod hun i hemmelighed sine forældres hjem og indtrådte i karmelitterindeklosteret i sin fødeby. Efter 18 års »fromt«, men dog ikke helt mod Gud rettet liv i »Menneskeverdelsens Kloster« oplevede Teresa en total omvendelse (1554). Fra dette tidspunkt stillede hun sig uden noget som helst forbehold til disposition for Gud som hans ejendom og redskab. Sin mystiske erfaring –

der er sammenfattet i hendes motto »Gud alene er nok« – gav hun videre i sine skrifter og som grundlægger af klostre. Den 24. august 1562 grundlagde hun det første kloster for de af hende reformerede karmelitterinder. 1568 opstod det af hende inspirerede første fællesskab af reformerede karmelittermunke.

Lovgiver for en ny orden

Da Teresa døde 4. oktober 1582 (på grund af den dengang foretagne kalenderreform var den følgende dag den 15. okto-

ber) på tilbagerejsen fra sin sidste klostergrundlæggelse i Alba de Tormes, er hun »madre« – mor – og egentlig lovgiver for en ny

ordensfamilie, hvis rødder går langt tilbage i historien. Karmelitterordenen afleder sit navn fra bjerget Karmel i Det hellige Land,

Terasas store betydning ligger dels i hendes naturlige dybt menneskelige personlighed, dels i hendes virke som reformator af en orden, hvis hovedopgave er et kontemplativt liv. Foto. KNA.

hvor eneboere allerede i det 12. århundrede samlede profeten Elias' forbillende.

Allerede i 1614 blev Teresa saligkåret, og i 1622 blev hun helgenkåret. Om denne kvinde, som hverken manglede fasthed, ja, ubønhørlighed eller moden moderlighed, skrev hendes foresatte p. Hieronymus Gracian: »Hun havde et elskværdigt, venligt og behageligt væsen. Hun nærrede afsky for så mange helgeners barske og frastødende væsen, hvorved de gjorde sig selv og fuldkommenheden frastødende«.

Klassisk eksempel

I Teresa forenedes et benådet indre liv med anstrengende ydre virksomhed til fuldkommen harmoni, hvori hendes fremragende organisatontalent var hende til stor hjælp. Roger Schutz, prioreren i Taize siger om hende: »Med rette har denne kvinde altid været et klassisk eksempel på det kontemplative menneske. Hun handlede med jord, førte forhandlinger, skrev og levede samtidig sit liv i den inderligste forening med Gud«.

Terasas skrifter handler om bøn og om forberedelse til denne indre samtale med Gud. Ved siden af

hendes store værker (bl.a. en selvbiografi, en bog om grundlæggelse af klostre en bog om den indre bøn) har hun skrevet flere mindre værker. Over 400 meget levende breve fra hendes hånd er bevarede. Siden hendes død er hendes skrifter udgivet på over 20 sprog og i over 1.200 udgaver. Patriark Athenagoras af Konstantinopel kaldte den hellige Teresas bøger for »sin hyppigste åndelige læsning«.

Kan lede det moderne menneske

Da Teresa døde var der allerede 17 kvinde- og 15 mandsklostre, hvor livet levedes efter den af hende reformerede karmelitterregel. I dag lever der ca. 13.000 karmelitterinder i næsten 800 klostre, og ca. 3.400 medlemmer tilhører den mandlige gren af ordenen.

Denne store kvindes betydning ligger dels i hendes naturlige, dybt menneskelige personlighed, dels i hendes virke som reformator af en orden, hvis hovedopgave er et kontemplativt liv i apostolatets tjeneste. Som mystiker kan Teresa ved sin erfaring og sin åndelige autoritet lede det moderne menneske, der søger efter inderlighed, på bønnens og kontemplationens vej.

8500 martyrer helgenkåret af den russisk-ortodokse kirke i eksil

New York/Moskva (NC) - Ruslands sidste zar, Nicolai II er blandt de 8.500 »nye martyrer«, som den russisk ortodokse kirke uden for Rusland for nyligt har kanoniseret.

»Dette vil være et afgørende slag mod Sovjets planer om at ødelægge den kristne arv, som Rusland blev bygget på«, sagde Peter Koltypin, der er talsmand for den russiske eksilkirkens bispesynode, der har hovedkvarter i New York. Denne kanonisering af så mange »nye martyrer« skal henlede opmærksomheden på de mange ortodokse præster og lægfolk, der er blevet dræbt i Sovjetunionen under det kommunistiske styre.

»Kommunisterne myrdede zaren og hans familie sammen med tusinder af andre, fordi de principielt repræsenterede alt godt i Rusland«, tilføjede Koltypin.

Listen over de »nye« ortodokse helgener, hvoriblandt der også er en patriark, flere ærkebiskopper og biskopper, er udarbejdet på basis af »uendeligt mange opfordringer og ansøgninger fra den anden side af jerntæppet«. Metropolitan Filaret, der er præsident for eksil-kirkens bispesynode, sagde, at kommunisternes forfølgelser har været »så grusomme og af et sådant omfang, som aldrig tidligere set«, og han tilføjede i det brev, der bekendtgjorde kanoniseringen, at »Her er tale ikke om hundreder af tusinder, men om millioner, der har lidt for deres tro«.

Zar Nicolai

Når zar Nicolai også er med blandt de »nye martyrer«, er det, fordi han repræsenterede en stat, der officielt bekendte sig til den ortodokse tro.

I marts 1917 blev zar Nicolai styrtet fra tronen af ikke-marxistiske grupper, og han og hans familie blev taget til fange. I oktober 1917 kom så den revolution, der bragte kommunisterne til magten. Zaren og hans familie

blev ført til Sibirien, og her blev de henrettet af lokale kommunistiske myndigheder, der frygtede for, at de skulle blive befriet af pro-zaristiske grupper.

I Sovjetunionen er man alt andet end begejstret

for disse nye helgenkåring. »Det er en farce, der er sat i scene af præster i et vokskabinet«, hedder det i en sovjetisk avis i omtalen af denne kanonisering af cirka 8.500. Avisen kalder det for »helligbrøde« at ære en mand, der havde ansvars for »talløse forbrydelser« i sin regeringstid.

Politisk vold

Nicolai II regerede i Rusland fra 1894 til 1917.

Det var en periode kendetegnet af politisk vold og kraftig revolutionær virksomhed, hvor grupper af såvel konstitutionelle monarkister som kommunister satte sig op mod zarens enevælde. Mange af oppositionens medlemmer forfulgtes af zarens regering, og i 1905 dræbtes cirka 1.000 mennesker, da soldater skød på deltagere i en fredelig demonstrationsmarch, der, ledet af en ortodoks præst, var på vej til zarens palads.

Radikalt reformprogram skal gøre ende på stridigheder i den græsk-ortodokse kirke

Athen (KNA) – De årelange diskussioner mellem biskopper, gifte præster og læg-teologer og de store spændinger blandt de troende i den græsk-ortodokse kirke søges nu bilagt gennem et radikalt reformprogram.

Programmet fastslår i 7 punkter de ændringer i kirkens forfatning, der kan løse konflikterne:

– Alle kirkelige straffe mod ordinerede og læg-

folk, som kun er blevet dømt af en biskop, uden at sagen har været forelagt en kirkelig domstol, skal annulleres.

– Den middelalderlige kirkelovgivning skal fornyes.

– »Embeds-udelige« biskopper skal falde for en aldersgrænse og pensioneres.

– De cølibatære præsters privilegier, som hverken gifte præster eller

kirkeligt ansatte lægfolk har, skal afskaffes.

– Kirken og staten skal adskilles.

– Kirkens midler og deres anvendelse til sociale formål skal kontrolleres offentligt.

– Alle kirkelige embeders indehavere skal vælges af klerus og lægfolk.

Det er endnu uvist, hvordan disse vidtrækkende forslag vil blive modtaget. De kredse, der har

udarbejdet programmet, er dog overbeviste om, at det er den eneste farbare vej ud af de konflikter inden for den græsk-ortodokse kirke, der har forvoldt megen skade: Præster og religionslærere er gået i sultestrejke, og reformforslagene vil også kunne gøre en ende på de gensidige beskyldninger, biskopper og lægfolk offentligt retter mod hinanden.

Fra venstre grundlæggeren af Ansgarstiftelsen Hermann Grüder samt Heinrich Böhmer og Andreas Johansen.

Ansgarstiftelsen

100 år

Ansgarstiftelsen er den institution, der over for det danske samfund har det retslige og økonomiske ansvar for det katolske bispedømme Københavns ejendomme. Det kan lyde meget prosaisk, men faktisk har Ansgarstiftelsen opfyldt en af forudsætningerne for katolsk dagligliv ved at stå som »ejer« af kirker, skoler, præstegårde og andre ejendomme, der er nødvendige for vort bispedømmes funktion.

Af Jørgen Nybo Rasmussen

Ansgarstiftelsen oprettedes 29. december 1881 af den daværende apostolske præfekt for Danmark, Hermann Grüder, der på Propagandakongregationens vegne styrede den danske katolske kirke. Efter Grundloven af 15. juni 1849 kunne den katolske kirke for første gang efter reformationen uhindret virke i Danmark, bygge kirker, oprette sogne og bygge skoler og hospitaler. Men da den danske stat som sådan ikke havde nogen retslig aftale med den katolske kirke, altså ikke et såkaldt »konkordat«, som mange andre lande havde det, kunne den katolske kirke i Danmark ikke i sig selv eje eller forvalte ejendom.

I 1881 var situationen den, at præfekt Hermann Grüder *personlig* ejede fire af de daværende katolske kirker med tilhørende grund og institutioner. Når han engang døde, ville disse ejendomme ifølge dansk arvelov tilfalde hans personlige arvinger i Tyskland! Det var ingen interesseret i, og præfekt Grüder fik derfor den idé at oprette en stiftelse, der som »juridisk person« kunne overtage ejendomsretten til kirkerne. Således opstod Ansgarstiftelsen.

Stiftelsesdokumentet

Ifølge stiftelsesdokumentet dateret 29. december 1881 skulle Ansgarstiftelsen til enhver tid bestå

af tre romersk katolske gejstlige, nemlig 1) den øverste af Rom udnævnte foresatte for katolikkerne i Danmark, 2) sognepræsten for St. Ansgars Kirke i København og 3) en tredje af den øverste foresatte udnævnt katolsk præst. Til denne stiftelse tilskødte Hermann Grüder samt sine kirkelige ejendomme:

De kirkelige ejendomme

St. Andreas Kirke med kollegium i Ordrup, St. Mariæ Kirke i Odense med præstegård og skole, St. Josephs Kapel i Horsens med præstegård, skole og have, Den katolske Kirke i Randers med tilhørende præstegård, skole, haver, etc. og alle yderli-

gere værdier og rettigheder, som var eller måtte blive ham tillagt til »gudeligt brug« ifølge testamentet eller lignende.

Ansgarstiftelsen skulle også forvalte de midler og ejendomme, der fremtidigt måtte blive skænket til »håndhævelse af en retsmæssig gudstjeneste, sjælesorg og skoleuddannelse for den romersk-katolske kirkes medlemmer i kongeriget Danmark, Island og på Færøerne«. De tre medlemmer af bestyrelsen skulle styre og anvende disse midler, »som de tror at kunne forsvare det over for Gud og deres overordnede kirkelige foresatte«, der dengang endnu var Propagandakongregationens præfekt. Denne skulle også have myndighed til at afgøre eventuelle tvistigheder i bestyrelsen og havde arveret til ejendomme, hvis det skulle ske, at de ikke længere kunne anvendes til katolsk sjælesorg som bestemt.

På dette retsgrundlag har Ansgarstiftelsen virket og virker stadig til gavn for kirken, hvori den også i dag udgør et vigtigt, men ofte upåagtet strukturelement. Det er dog væsentligt at betone, at den ikke ejer alle katolske institutioner i Danmark. De, der drives af vore mange ordenssamfund, ejes af andre tilsvarende »stiftelser« såsom »St. Be-

nedikts stiftelse«, »St. Annæ stiftelse«, »St. Michaels stiftelse«, »St. Knuds Stiftelse« o.s.v.

Bestyrelsen

Bestyrelsen består stadig af de tre i stiftelsesdokumentet nævnte gejstlige. Gennem de forløbne 100 år har det været som angivet i nedenstående skema.

Langt vanskeligere er det at give et indtryk af Ansgarstiftelsens mangeartede virke gennem de sidste 100 år. Bestyrelsen har beslutningsretten over for de økonomiske dispositioner, det er stiftelsens opgave at foretage til kirkens gavn. Talrige købs- og salgsdokumenter er udfærdiget gennem tiderne i Ansgarstiftelsens navn. Det ville være interessant, hvis man kunne give et overblik over, hvilke ejendomme Ansgarstiftelsen gennem de 100 år har besiddet og forvaltet. Men hverken i det nuværende bispekontor, til hvis hovedopgave den daglige forvaltning af Ansgarstiftelsens ejendomme og midler hører, eller Katolsk Historisk Arkiv (Ælnoth), har indtil nu kunne skaffe sig den fornødne sikre viden, som et sådant historisk overblik ville kræve. Måske bliver det engang muligt.

I hvert fald har der foregået en stor udvikling,

siden præfekt Grüder i 1881 begyndte med de fire kirker. I dag ejes 30 kirker af Ansgarstiftelsen; heraf betjenes de 17 af verdenspræster, de 13 af ordenspræster. Her overfor står, at de 21 resterende sognekirker i 18 tilfælde ejes af forskellige ordener og i de fleste tilfælde også betjenes af disse.

Bispekontoret

Men foruden de 30 sognekirker med præstegårde, skoler o.s.v. har Ansgarstiftelsen også ejendomme som Magleås, Ømborgen, Bastrup m.m. Hertil kommer bestyrelsen af ret talrige fonds, legater og testamenter, forvaltningen af kirkebidragsordningen m.m.

Selv om bispedømmets administration efter Det 2. Vatikankoncil mere end før er delegeret ud til repræsentationer som f.eks. pastoralrådet, ændrer dette ikke i den rolle, der fra begyndelsen har været Ansgarstiftelsens, nemlig over for det danske samfund at stå som ansvarlig for de materielle værdier, som kirkens virke på denne jord har behov for i Gudsrigets tjeneste. I det daglige er det bispekontorets økonomisk-administrative afdeling, der udfører denne stiltfærdige, men for os alle nødvendige tjeneste. Til lykke med de 100 år.

Den katolske kirke i Randers var blandt de fire kirker, som præfekt Herman Grüder tilskødte Ansgarstiftelsen for 100 år siden.

Øverste foresatte for den katolske kirke i Danmark	Sognepræst ved Skt. Ansgars Kirke	Tredie gejstlige medlem
Hermann Grüder, apostolisk præfekt 1881-83	Heinrich Böhmer 1881-86	Andreas Johansen, 2. præst ved Skt. Ansgars Kirke 1882-1905
Johannes von Euch, apostolisk præfekt 1884-92, biskop 1892-1922	Johannes Braun 1887-1923	Philip von Kettenburg 2. præst ved Skt. Ansgars Kirke 1905-1923
Jozef Brems, biskop 1922-39	Philip von Kettenburg 1923-40	H. Gamél, sekretær ved det apostolske vikariat 1923-30
Theodor Suhr, Biskop 1939-65	Kjeld Geertz-Hansen 1940-75	Bernhard Jensen sognepræst ved Rosenkranskirken 1930-35
Hans L. Martensen, biskop		Johannes Sauter, sekretær ved det apost. vikariat 1935-36
		Franz Martin Flynn, provikar 1936-53 Casimir Flandrup, generalvikar 1953-75
	Ib Andersen 1975-80	Lars Messerschmidt, generalvikar 1975-76
	Dieter Timmermann 1980-	Anton Dekkers generalsekretær 1976-

Sri Lanka siger tak for hjælpen fra nordiske katolikker

Fasteaktionen 1981 er anvendt fornuftigt

Den nordiske Fasteaktion 1981 afsatte som bekendt 600.000 kr. til byggeprojekter i Sri Lanka. Som omtalt i et tidligere nummer af *katolsk orientering* aflagde Caritas i juni et besøg i Sri Lanka, hvor der var lejlighed til at se nogle af byggepladserne. Vi fandt, at der ikke alene var tale om virkeligt gode projekter, men også – og måske navnlig, at projekterne blev ledet af folk med sagkundskab og ildhu.

I november førte vejen igen forbi Colombo, og

Caritas var naturligvis interesseret i at se, om den første rate på 200.000 kr. var blevet anvendt fornuftigt – og det er med stor glæde, at vi kan fortælle alle bidragydere, at der virkelig var sket fremskridt. Der var ikke tid til at se mere end et enkelt område, men beboerne der strålede, da de stolt fremviste, hvad der i mellemtiden var sket. Forhåbentligt kan vi ved en senere lejlighed vise *katolsk orienterings* læsere nogle fotos af resultaterne.

Da vi forrige gang var i Colombo, hørte vi også om det karitative arbejde, der i øvrigt blev udført af SEDEC – *Sri Lankas sociale og økonomiske Udviklingscenter*. Vi opfordrede dengang enhver, der havde mulighed derfor, til at give bare et eller andet bidrag, idet netop til disse selv det mindste bidrag kan anvendes med stor virkning. Caritas var taknemmelig over læsernes reaktion, der bevirkede, at vi ved besøget i november kunne medtage en check på 1.000 Dollars, for hvil-

ken SEDEC har bedt os om at sige mange tak.

Husk vort gironummer

Caritas håber, at det vil være muligt inden altfor lang tid at kunne fremsende yderligere en check på det samme beløb – vi kan garantere Dem, at penge er givet godt ud. Så husk venligt, at vort postgironummer stadig er 404979, Caritas Danmark, Skt. Pederstræde 3, 1453 København K.

M. Osterhammel.

Mass Appeal spiller på Betty Nansen Teatret i København og er instrueret af Morten Grunwald. Bjørn Watt Boolsen og Thomas Eje besætter de to eneste roller som henholdsvis en sognepræst og en præstestuderende.

Norsk økumenisk pressebureau

Den katolske kirke i Norge støtter projektet

Norsk Økumenisk Pressebyrå (NØP) er et nyt initiativ inden for den norske presse. Bureauet så dagens lys i januar 1981 i Bergen, hvor det siden har haft kontorlokaler i Herman Fossgate 9. NØP er uden formel tilknytning til

politiske, religiøse gruppe-ringer eller konfessioner. Oprettelsen af bureauet er dog støttet af fremtrædende ledere fra fem forskellige kirkesamfund: *Baptistkirken, Metodistkirken, Pinsemenigheden Betel i Trondheim, Den norske*

Kirke og Den romersk-katolske Kirke.

Nyheder om kirkesamfund

Ideen med pressebureauet er at sprede information om den økumeniske bevægelse, som er i gang her hjemme og ude i den store verden og at formidle nyheder om kirkesamfund og kristne jorden rundt, siger NØP i en pressemeddelelse, og fortsætter: »Vi ser det som meget vigtigt at informere

massemedierne om en del af virkeligheden, som ellers er fjern og svært tilgængelig. Vi sender derfor vore bulletiner til aviser, radio/TV, menighedsblade, organisationer og til private interesserede. Læsere som selv er interesseret eller tror andre kan være det, må gerne skrive til os og få tilsendt et gratis eksemplar«. Adressen er NØP, Postboks 1153, N-5001 Bergen. Bureauets redaktør er Torbjørn Wilhelmssen.

Don Silvio i gang med ny oversættelse af Divina Commedia

Don Silvio Porisiensi er stadig en velkendt personlighed for mange katolikker her i landet, selv om han rejste for snart 10 år siden. Det gælder ikke kun italienere, som han har været præst for i 20 år, og København, hvor han havde størstedelen af sin gerning. Mange husker også hans iver for den italienske kultur, hans mange foredrag og hans mange undervisningstimer i FOF, hans værk om Dante og hans udgivelse af »Divina Commedia« på klassisk dansk.

Men overraskende er det alligevel at blive konfronteret med det sidste

produkt af hans utrættelige og vidtåbne arbejdsglæde, nemlig en tyk velillustreret bog – desværre på italiensk – »Om de italienske kapucinermunke opdagelsesrejser og missionsarbejde i Kongo, Angola og Matamba i det 17. århundrede«. Bogen er frugt af en mangeårig undersøgelse i forskellige arkiver i Italien.

Det er et flittigt otium, som Don Silvio driver i sit fædreland. Vi kan i Danmark snart vente os en helt ny oversættelse af »Divina Commedia« denne gang på moderne litterær dansk.

P. Grégoire

Pater van den Hoek 75 år den 30. januar

Under Den anden Verdenskrig var pater Johannes Van den Hoek præst i Hillerød, hvorfra han betjente flygtningelejrene, især Horserødlejren. Senere kom han til Ringsted som sognepræst og var der indtil september 1967. I samme periode var han også spejderfører.

Johannes Van den Hoek påbegyndte også oversættelse og trykning af de danske messetekster,

Pater van den Hoek.

som vi benytter på søndage og hverdage, og som indtil 1980 hver uge blev sendt til de menigheder, som ønskede dem – ialt 800-1000.

Da J. Van den Hoek kom til Holbæk i september 1967 som sognepræst, blev han meget venligt modtaget, ikke mindst af søstrene. Han er altid til tjeneste for de syge og ældre, og han underviser børnene fra by og land og lærer dem også at ministrere.

Vi har meget at takke pater Van den Hoek for. Aldrig svigter han, og døgnnet rundt står han til tjeneste, som han har gjort i sin snart 50-årige præstegerning.

Hjertelig til lykke på 75-årsdagen den 30. januar.

Holbæk menighedsråd
B. S.

Underholdende teater

Mass Appeal instrueret af Morten Grunwald

Jeg vil gerne gøre læserne af k. o. opmærksomme på et teaterstykke, der i øjeblikket opføres på *Betty Nansen Teatret* i København. Stykket hedder *Mass Appeal*, det er skrevet af amerikaneren *Bill C. Davis* og oversat til dansk af *Inge Rifbjerg*. *Bjørn Watt Boolsen* og *Thomas Eje* besætter de eneste to roller som henholdsvis en sognepræst og en præstestuderende i den katolske kirke, fint instruerede af *Morten Grunwald*, der fandt stykket og tog det med hjem fra New York. Det er et morsomt og underholdende stykke og umiddelbart tilgængeligt for alle, men trods det – eller måske på grund af det – ryger der en del sandheder ud over rampen. Man bliver på en sjælden måde som publikum inddraget i det, der foregår på scenen, bl. a. på grund af en fremragende scenografi, der omdanner scenen til kirke og arbejdsværelse. Man føler sig i nogle af stykkets situationer som kirkegænger, som en del af den aktuelle menighed, og det

er derfor meget svært at holde sig selv ude fra stykkets problematik.

Forkyndelse om kærlighed

Bortset fra, at stykket foregår i katolsk-gejstlige rammer, er det almen menneskelige problemer, det beskæftiger sig med, men katolikker vil jo nok i særlig grad vide at værdsætte de specielt kirkelige finter og vittigheder. *Stykkets virkelige anliggende er, at anskueliggøre spændingen mellem det ideale og kompromiset, mellem ægthed og overflade, og er til syvende og sidst også en forkyndelse om kærlighed, forståelse og sandhed – og om prisen derfor.*

Virkelige og levende personer

De to skuespillere formår i meget høj grad at gøre deres roller til virkelige og levende personer, og de forstår også at give liv til de personer, der ikke optræder på scenen, men som spiller en væsentlig rolle i stykket.

Birgit Arbirk

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Møder og arrangementer

De unges trosbekræftelse 1982

Fælles forberedelseskursus for København og omegn. Der undervises hver anden lørdag (normalt 10 - 12) i perioden oktober 1981 - april 1982 (efterårs- og juleferien undt.) Alle ordinære møder holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang Jagtvej 183 B).

- 7. ordinære møde 23/1
- 8. ordinære møde 6/2
- 9. ordinære møde 20/2
- 10. ordinære møde 6/3
- 11. ordinære møde 20/3

Påskeferie: 4/4 er Palmesøndag

- 12. ordinære møde 17/4

Ungdomssekretariatet tilbyder desuden konfirmander fra alle landets sogne et lejrophold på Øm i dagene d. 2.-4. april.

DUK's kalender for foråret 1982

Ledertæring 5-7/2 1982 på Ømborgen. For 18-årige og opefter. Pris kr. 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud fra hjemkommune kan rekvireres på sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 27/1 1982.

Junlorweekend 12-14/2 1982 på Ømborgen. For 14-17 (18) årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 2/2 1982.

Bastrupmøde 14/2 1982 i Jesu HJerte Kirke kl. 11.30. Rejseudgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Sidste tilmeldingsfrist 4/2 1982.

Børneweekend 26-28/2 1982 på Ømborgen. For 7-13-årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 16/2 1982.

Horsensmøde 26-28/2 1982. Pris 30.-. Rejseudgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Emne »Årsmøde«. Sidste tilmeldingsfrist 16/2 1982.

Årsmøde 5-7/3 1982 på Ømborgen. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist for repræsentanter fra lokalforeninger og KUK'er 15/1 1982.

Musikweekend 26-28/3 1982 på Ømborgen. For 14-årige og opefter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Bastrupmøde 28/3 1982 i Newmannstuen, Skt Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø. kl. 12.00. Rejseudgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Konfirmand- og firmelseslejr 2-4/4 1982 på Ømborgen. Tilbud til alle, der skal konfirmeres i 1982. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 23/3 1982.

Tømweekend 16-18/4 1982 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 26/4 1982.

St. Bededagskursus 6-9/5 1982 på Ømborgen. For årets lejrchefer og ledere. Kurset er gratis. Rejseudgifter over 60.- refunderes ved billigste rejsemåde. (DSB 2. kl.). Sidste tilmeldingsfrist 27/4 1982.

Pinsselejr 28-31/5 1982 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris kr. 125.- for voksne + 60.- for fællesrejse (gælder for 5-25-årige). Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Polen-indsamling i Nykøbing F.

onsdag d. 20. januar kl. 19 på St. Joseph Søstrenes Skole, Bispegade 6. Frejlev Ungdoms- og Skytteforening opfører et teaterstykke af Peter Andersen: »Moralen i Blommerød«. Billetter à kr. 20 for voksne og kr. 10 for børn. Indtægten går ubeskåret til Polen.

Det sker på Magleås:

Søndag den 10. til onsdag den 13. Undervisningsministeriet holder pædagogikum for tysklærerstuderende.

Mandag den 18. til torsdag den 21. Katolske skoleledere holder retræte. Retræteleder er biskop Martensen.

Mandag den 25. til onsdag den 27. Direktoratet for Gymn.skoler og HF holder kursus for fransklærere.

Fredag den 29. til søndag den 31. Kristen Meditation - retræte for tidligere deltagere. Emnet er: Bibelen i vores bøn - og i vores liv. Tilmelding: Lærer fru Grethe Livbjerg, tlf. (01) 63 53 33.

Økumenisk gudstjeneste

Torsdag den 21. januar 1982 kl. 19.30: Økumenisk gudstjeneste for menneskerettighederne. I Københavns Domkirke. Biskop Ole Berthelsen prædiker. Pastor Hans Esmark medvirker.

Torsdag den 21. januar 1982 kl. 19.30 i Københavns Domkirke: Økumenisk gudstjeneste for menneskerettighederne.

Økumenisk studiedag

lørdag den 23. januar 1982 i Skt. Therese Kirke og Rygaard Skole, i samarbejde med Skt. Andreas, Ordrup, Jægersborg og Skovshoved sogne.

Emne: Hvad er Kristendom egentlig?

Kl. 11-11.45: Gudstjeneste i Skt. Therese Kirke.

Kl. 12-12.45: Frokost i gymnastiksalen. (Medbragt mad. Kaffe og the serveres, øl og vand kan købes).

Kl. 13-15: Gruppearbejde for de voksne. Børnene underholdes og forbereder optræden.

Kl. 15: The og kaffe med småkager. Børnene optræder og fælles-sang.

Kl. 16: Afslutning. Pater Kiær samler dagens »indtryk«.

Alle er velkomne. Pris for deltagelse: 15 kr. for voksne, dog 10 kr. for pensionister. Børn kommer gratis med. Bemærk! Denne dag læses messen kl. 8.00 - uden rosenkransbøn forinden.

Skt. Therese menighedsråd

DKKF lørdagsklubben

30. januar kl. 15 i Jesu HJerte Kirke's menighedsal, Stenosgade 4 B, Kbhvn. V: (Indg. 4 B benyttes fremover).

Tove Rasmussen:
Mit møde med Sigrid Undset.

Alle er velkomne!

Kaffe/te m.v. kr. 10.-. Tilmelding modtages af Grethe Dohm, Valdemarsgade 49, IV, 1665 Kbhvn. V. Tlf. (01) 22 85 34 eller: Margot Petersen, Brønshøjgårdvej 29, 2700 Brønshøj. Tlf. (01) 28 57 54.

Danmarks Katolske Kvinde-Forbund

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

Nye annoncepriser

Tekstsideannoncer pr. mm. kr. 3.50
Rubrikannoncer pr. mm. kr. 2.50
Rabatordning tilbydes.

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 12 47 77

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn
vbedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDSFORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19
onsdag og fredag kl. 10-14
Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.
Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Aut.
elinstallatør
**EL MOGENS
LARSEN**
Ravnshøj 31a · 8200 Ålbønderne · 82 25 30/82 25 31

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandvær tæres op hvert år. Ring til Deres VVS-Installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem - for ca. 700 kr. - effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Electrolyse ApS

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavnsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Tømmer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillhuset »BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Den nye kirkeret klar til godkendelse

Den 28. oktober afsluttede den pavelige kommission, der havde til opgave at revidere kirkeretten, sit arbejde efter et ugelangt møde i Rom, hvori kommissionens medlemmer fra hele verden deltog.

Den nye lovsamling skal afløse den hidtil gældende kirkelov, *Codex Juris Canonici* fra 1917.

Ved denne lejlighed meddelte kommissionens formand, kuriekardinal *Pericle Felici*, at datoen for offentliggørelsen og lovbogens ikrafttræden endnu står hen i det uvisse.

Det er forbeholdt pa-

ven, som øverste lovgiver i den romersk katolske kirke, at godkende den endelige udgave af den nye codex, som er resultatet af 18 års arbejde. Det er ligeledes paven, der skal afgøre, om et andet udkast, en slags ny kirkelig grundlov, der skal gælde både den romerske og de med Rom unierede orientalske kirker, vil udkomme sammen med den nye codex, om den vil blive indarbejdet i den nye codex, eller stå som indledning til den, eller om den venter. Indviende i sagen mener, at denne meget omdiskuterede fæl-

les grundlov, »Lex Ecclesiae Fundamentalis«, ikke udkommer sammen med den nye codex.

Det nu færdigt reviderede lovkompleks gælder, ligesom den gamle codex fra 1917, kun den latinske kirke. Revisionen af den orientalske kirkeret er endnu under udarbejdelse.

Den nye kirkelov består af syv bøger. De er ikke blot en videreudvikling af den gamle, men indeholder talrige nye bestemmelser. Man kan med sikkerhed gå ud fra, at i hvert fald ægteskabslovgivningen af den kirkelige strafferet har undergået ændringer. Således vil det i den nye ægteskabslov komme klart til udtryk, at ægteskabet ifølge sin natur ikke kun er henordnet til forplantning og opdragelse af børn, men også til »ægtefællernes indbyrdes kærlighed«.

Blandede ægteskaber

Også økumenismen, som Det andet Vatikan-koncil ønskede optaget i loven, gør sig gældende i de nye bestemmelser for blandede ægteskaber. Af den ikke-katolske ægtefælle kræves der ikke mere noget tilsagn om, at eventuelle børn skal opdrages katolsk, men den katolske part skal love, at gøre alt, hvad der er muligt for, at børnene bliver døbt og opdraget katolsk. Men dette løfte kræves kun som rent moralsk forpligtende uden at være juridisk bindende.

Lovparagrafferne antal på 2.414 i den gamle codex er reduceret til 1.728 i den nye. Det skyldes først og fremmest en kraftig begrænsning af bestemmelserne vedrørende straffe- og procesret.

Lægfolkets opgaver

Det andet Vatikan-koncil ønskede en opvurdering af lægfolket i den nye lovgivning. Den fastslår alle kirkemedlemmers ret og pligt til ansvarsbevidst medarbejde. Oprettelse af bispekonferencer, præsterråd, pastoral- og menighedsråd får nu hjemmel i kirkeloven.

Hvert år tilkender foreningen af katolske radio- og TV-medarbejdere i USA deres ærespris til et program, der bidrager til en dybere forståelse for menneskelige værdier. I 81 gik prisen til Jim Henson, »far« til Kermit og de øvrige Muppets.

Pavens rundskrivelse...

Fortsat fra forsiden

Brevets synspunkter er ikke forkerte, hvis man anvejder dem på den vestlige verden, men de er ikke særlig aktuelle.

Sommetider er det nødvendigt at skrive et længere brev blot for at tilhulle en enkelt sætning, der indeholder det egentlige budskab, men som, hvis den stod alene, ville være »meget provokerende«. Wallraff synes også at man burde have rådet paven til, hellere ikke at udtale sig om arbejdets problemer end at skrive noget, som bliver udmøntet forkert.

Hvilken arbejdsgiver?

Blandt de ting i rundskrivelsen, Wallraff kritiserer, er bl.a. at arbejdsgiverens rolle ikke beskrives klart. Dels skelnes der ikke tydeligt mellem kapitalejeren og en moderne

virksomheds ledelse, dels forsvinder kapitalejeren bag produktionen, så det menneskelige ansigt udviskes.

Og hvad med frihedens værdi?

Ifølge Wallraff mangler rundskrivelsen også en understregning af frihedens værdi. Det så stærkt fremhævede krav om arbejdernes medbestemmelse over produktionen og om medejendomsret til produktionsmidlerne er kun en »bleg gentagelse af det tidligere paver har sagt« mener Wallraff. Han betegner denne sociale rundskrivelse som hørende hjemme i en anden kultur end Vestens.

Wallraff er rådgiver for den tyske bispekonferences kommission for sociale og karitative spørgsmål.

Mariasøstrene fejrede i slutningen af 1981, at de for 70 år siden kom til Vejle. Billedet viser sr. Ingeborg som hukommelsesmesteren, hr. Vinterland, et af de mange indslag, der var med til at give »jubilæet« kulør.

Endeligt omtales frimurerne ikke mere i den nye codex. Det forbydes blot katolikker at være medlem af »antikirkeligt handlede foreninger«.

Kritiske røster

Allerede inden offentliggørelsen er den nye kirkelov omstridt. Jurister fra forskellige lande har fremført deres betænkeligheder. Det internationale teologiske tidsskrift *Concilium* spørger kritisk, om den reviderede kirkeret ikke allerede er »en forpasset chance«.

Kardinal Felici er dog overbevist om, at den nye lovsamling »trods sine mangler vil være et vidnesbyrd om (kirkefolkets) store forpligtelse, troskab og kærlighed til kirkens fællesskab og dets overhoved«.

Det skal man kunne i Nakskov!

I stillingsbeskrivelsen af præste-embedet i Nakskov vil der fremtidigt indgå et krav om, at kunne kravle ud af skriftestolen ad denne nødudgang, som er et krav fra brandvæsenet. Pater Irenæus klarer det, men ikke helt pletfri. Foto Anders Knudsen.

Vatikanets plads i Europarådet

(KNA) - Vatikanet har altid lagt stor vægt på kun diskret og skridt for skridt at deltage i de europæiske organisationer - således blev pavestolen f.eks. først fuldt medlem af Rådet for kulturelt Samarbejde i 1962, og først efter 1973 har Vatikanet en permanent repræsentant i Strasbourg. Alligevel er der fra venstreorienteret side stadig modstand mod Vatikanets og dets eksperter tilstedeværelse på den europæiske skueplads.

For nylig gav den belgiske socialist *Dejardin* luft for sit ubehag og spurgte uden omsvøb Europarådets ministerråd, hvad Va-

tikanet egentlig havde at gøre i Europarådet. Især gav han udtryk for sin ærgrelse over, at Vatikanets eksperter siden en beslutning taget af ministerrådet i 1976 kan deltage i alle udvalgsarbejde, hvad der ikke engang er muligt for medlemsstaterne.

Ikke til debat

Ministerrådet beskæftigede sig med spørgsmålet under to møder, inden man fandt frem til det rette svar. Et første udkast fra generalsekretariatet blev af de ledende europæiske embedsmænd afvist som værende »for polemisk og for lidt værdigt«. Det svar man til sidst nåede frem til, blev enstemmigt godkendt. Her hed det kort og godt, at Vatikanets juridiske status kan ikke mere diskuteres.

Til gavn for alle

Pavestolen arbejder overalt med på internationalt plan til gavn for alle. Denne kendsgerning fik ministerrådet til i 1976 at give Vatikanet særrettigheder, der tillader Vatikanets eksperter at lade deres stemme høre i alle udvalg. For at tage modet fra andre spørgere, tilføjer ministerrådet, at dette gælder også for udvalg, der oprettes i fremtiden.

Næste nummer udsendes den 27. januar

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Pavens fredsbudskab, side 2
Hjælpen til Polen, side 5
Ungdomssiden, side 6
Orientering fra sognene, side 7-10
Ægteskab og familie, side 12-13

Ærkebiskop Luigi Bellotti, der afløser ærkebiskop Josef Zabkar som pavelig nuntius for Finland og Island og delegat i Danmark, Norge og Sverige, kom her til landet 2. juledag. Søndag d. 3. januar koncelebrerede Luigi Bellotti ved en latinsk højmesse i Skt. Ansgars Kirke i København. Biskop Martensen bød den nye nuntius og delegat velkommen ved i slutningen af sin prædiken om vismændene fra Østen bl.a. at sige: »Vi håber, at De kommer som et tegn på den fred mellem mennesker af god vilje, som Den hellige Fader, paven, talte om i sit budskab på verdensfredsdagen den 1. januar« (læs side 2-3).

Spanske biskopper giver penge til de arbejdsløse

Madrid (KIPA) – Spaniens katolske biskopper har besluttet at give afkald på en del af deres indtægter og stille disse penge til disposition for en fond, der forvaltes af Caritas, og hvis midler bruges til at bekæmpe arbejdsløsheden i landet.

14 pct. erhvervsdygtige spaniere er arbejdsløse, men kun 40 pct. af dem modtager nogen form for statsstøtte. Det er denne situation, de spanske biskopper ved deres plenarmøde sidst på efteråret besluttede sig til at gøre noget ved - i hvert fald ved deres eksempel.

Samtidig offentliggjorde de spanske biskopper et dokument om den hurtigt voksende arbejdsløshed. Heri kræver de en fornuftig økonomisk planlægning, der kan føre til fuld beskæftigelse. De udtryk-

ker især bekymring for de unge, der udgør over halvdelen af de arbejdsløse. »Tilbageholdenhed med udgifterne og mådehold med udbyttet«, hedder det i biskoppernes erklæring, er nødvendig for at nedbringe antallet af arbejdsløse, der nu udgør næsten to millioner. I dokumentet siges det, at alle har ret og pligt til arbejde, og det er samfundets opgave at skabe muligheder herfor.

Planlagt dokument om sjælesorg for fraskilte

På deres efterårsmøde drøftede de spanske biskopper endnu en gang et dokument om sjælesorg for fraskilte. Man havde forventet at kunne offentliggøre dokumentet, men

Fortsættes på bagsiden.

FN's generalforsamling godkender erklæring om religionsfrihed

FN (NC) – Efter 19 års drøftelser har FN nu godkendt en erklæring om religionsfrihed, der opfordrer nationer til ved lovgivning at garantere fri religionsudøvelse.

»Erklæring om afskaffelse af alle former for intolerance og diskrimination på grundlag af religion eller tro« blev formelt godkendt 25. november 1981 af generalforsamlingen, efter at erklæringen

var blevet revideret af FN's socialt-humanitære og kulturelle komité for at imødekomme Sovjetunionens krav om, at ateismen lige så vel som religiøs tro sikres mod diskrimination.

Det fremgår af erklæringen, at religionsfrihed indebærer frihed til gudsdyrkelse og forsamlingsfrihed, frihed til at oprette karitative institutioner, til at fremstille, anskaffe og benytte rituelle genstande,

til at skrive, udgive og udbrede religiøse skrifter, til at undervise i en tro eller religion, til at søge om økonomiske bidrag, til at udnævne ledere og til at samarbejde om religiøse anliggender med andre på såvel nationalt som internationalt plan.

For at tage hensyn til Sovjetunionens indvending opfattes udtrykket »tro« som også at indbefatte ateisme.

Ærkebiskop Giovanni Cheli, der er leder af Vatikanets observatører ved FN, roste under komiteens drøftelser erklæringen, som han kaldte for »et passende bidrag til forsvar af menneskerettighederne«.

Forarbejdet til erklæringen begyndte allerede i 1962, da generalforsamlingen bad FN's menneskerettighedskommission om at lave et udkast til en sådan erklæring. Meget af den efterfølgende drøftelse drejede sig om, hvorvidt kommissionen skulle lave udkast til et dokument, der ville være bindende i følge international lov, eller en erklæring, der kun skulle være en retningslinje for stater. I de senere år er kommunistiske regeringer begyndt at presse på for at få indføjet ateisme på lige linje med religiøs tro.

Erklæringen, der nu er godkendt af generalforsamlingen er ikke juridisk bindende.

Teologien må have albuerum - siger kardinal Ratzinger

München (KIPA) – Ærkebiskoppen af München og Freising, kardinal Joseph Ratzinger har for nylig udtalt sig detaljeret om sin nye opgave inden for kirken som præfekt for Den romerske Troskongregation.

I et interview med Münchens katolske kirkeblad sagde kardinalen: »Jeg tror, at opgavens centrale punkt er at søge enheden«. Udtrykkeligt betonedede han: »Teologien må have albuerum, hvis den skal trives. Grænsen ligger dér, hvor teologien griber sådan ind i kirkens liv, så den alvorligt truer det fælles liv i troen og bliver til en konkret fare for enheden«.

Til at begynde med må troskongregationens allerede eksisterende institutioner, som Den internationale Teologikommission og Den pavelige Bibelkommission, styrkes og støttes, så de får mulighed for at udveksle tanker og lægge en fælles linje for deres arbejde. Særligt vanskelige problemer bør behandles ved symposier og samtaler: »Det gælder om, at forskellige impulser indføres i helheden, frugtbargøres og renses, og det gælder om at forsøge på i

en virkelig katolsk gensidig tankeudveksling at finde løsninger på tidens store problemer«.

Ratzinger vil bl.a. stræbe efter at få knyttet teologikommissionen nærmere til Den romerske Bispesynode, så der kan komme en virkelig dialog i gang mellem biskopper og

teologer på verdensplan. Dette er allerede begyndt med henblik på den næste bispesynode, idet teologikommissionen og synoden er gået i gang med at behandle det samme tema. Ordret sagde kardinalen i denne forbindelse: »Jeg

Fortsættes på bagsiden.

Repræsentanter for Caritas-organisationerne i de vesteuropæiske lande mødtes fornyligt i Frankfurt lufthavn for at koordinere hjælpeaktionerne til Polen. Billedet herover er fra en efterfølgende pressekonference, hvor det blev oplyst, at manglen på fødevarer og de store prisforhøjelser i Polen gør fortsat hjælp absolut påkrævet. Nr. 2 fra venstre er Anne-Lise Timmermann, Caritas Danmark, med hvem vi bringer et aktuelt interview på side 5. De øvrige på billedet er Caritas-repræsentanter fra Svejs, Vesttyskland og Italien.

Pavens budskab på verdensfredsdagen 1982

*Uindskrænket respekt for borgernes grundlæggende rettigheder
Øget konfliktforskning og forbedret information om dens resultater*

Rom (KIPA) – Pave Johannes Paul II har i sit budskab på verdensfredsdagen den 1. januar 1982 opfordret de ansvarlige overalt i verden til uden forbehold at respektere hver enkelt borgers rettigheder. En lige så vigtig forudsætning for opretholdelse af verdensfreden er efter pavens opfattelse en forøget videnskabelig indsats i freds- eller konfliktforskningen og bedre information om dens resultater.

Paven stempler krig som »det mest barbariske og mest uvirkelige middel« til at løse konflikter. »Mere end nogensinde tidligere er det menneskelige samfund i dag nødt til at anvende midler til gensidig forståelse og dialog for at overleve«. »Det samme gælder de institutioner, der er nødvendige for at virkeliggøre retfærdighed og fred«.

Fredsudskabet blev i år som alle tidligere år overrakt alle statsledere verden over og repræsentanter for de organisationer, der er tilsluttet FN. Mottoet for denne 15. verdensfredsdag er »Freden, Guds gave i menneskers varetægt«.

Paven gør i dokumentet læseren opmærksom på talrige initiativer og handlinger, der efter hans mening allerede nu er mulige og velegnede til at sikre en varig fred. Især fremhæves sand og pålidelig information til alle som en forudsætning for verdensfreden. Den, der gennem sine informationer bevirker, at mennesker føler sig virkelig berørt over andres lidelse i krig eller under uretfærdigheder, er med til at opbygge freden. Paven siger også, at korrekt information har direkte indflydelse på opdragelse og politisk hold-

nings- eller viljesdannelse. Hvis man ønsker, at de unge skal interessere sig for fredsproblemerne, så må information om bestemte situationer, hvor freden er truet, have en fremskudt plads i undervisningen og opdragelsen.

Sikring af freden afhænger desuden af fremskridt inden for forskningen. I den forbindelse fremhæver paven den stigende betydning af begrebet: Retten til fred, men lige så vigtig er psykologiske og filosofiske analyser og undersøgelser - ja, næsten alle områder for menneskelig aktivitet indebærer muligheder for at fremme fredens sag. Det gælder f.eks. også kulturel udveksling.

Hvor ordet glipper og diplomatiet er usikkert, kan musik, malerkunst, teater og sport bringe mennesker hinanden nærmere.

Et særligt afsnit i doku-

mentet handler om retfærdighed og fred inden for de enkelte nationer og mellem befolkningsgrupper. Her betoner paven igen, at freden kun kan eksistere, hvis de grundlæggende krav om retfærdighed opfyldes. »I et folk, hvor den enkelte borgers rettigheder ikke beskyttes, er ideen om rettens almene karakter samtidig død, fordi kun nogle få opretholder diskriminering til egen fordel«. I et sådant folk kan der ikke bestå nogen indre fred. Et sådant folk bærer i sig kimen til splittelse og ødelæggelse.

I sidste del af budskabet henvender paven sig særlig til de kristne, der har endnu dybere liggende grunde til at være aktive vidner om fredens guddommelige gave. Han erindrer om, at Kristus har løftet fredsetikken højt op over den gængse opfattelse af retfærdighed og anstændighed. Johannes Paul II opfordrer de kristne til først og fremmest at overvinde deres egne splittelser for ufortøvet at begive sig på vej mod enhedens fylde i Kristus. Det er herudover kirkens ønske, at dens medlemmer ved deres vidnesbyrd og initiativer især anstrenger sig for at hjælpe dem, der

arbejder for fredens gennembrud.

»Mens kristne på den ene side vil bekæmpe alle former for krigerisk opførelse«, vil de på den anden side i den elementære retfærdigheds navn også erindre om, »at folkene har ret og også pligt til at forsvare deres eksistens og deres frihed mod en uretfærdig angriber med passende midler«.

Modsætningen mellem det skandaløse rustnings-

kapløb og den uhyre nød i den tredje verden understreger efter pavens ord så meget desto mere nødvendigheden af at finde frem til frugtbare forhandlingsmuligheder.

Pave Johannes Paul II slutter sit budskab med at opfordre til bøn for freden. Menneskene må aldrig glemme, at freden først og fremmest er en Guds gave. Derfor må vi altid bede om Guds barmhertighed.

Kardinal Hume om krisen i Polen

»Europas katolske kirke må søge veje til en løsning«, siger præsidenten for de europæiske bispekonferencer

London (KIPA) – Europas katolske kirke må søge veje, der kan føre til en positiv løsning af krisen i Polen. Dette erklærede ærkebiskoppen af Westminster og præsident for de europæiske bispekonferencer, kardinal Basil Hume, da han et par dage før jul talte til eksil-polakker i Westminster katedralen. Det må dog være en forudsætning, at man søger disse veje i overensstemmelse »med pavens og de polske biskoppers anbefalinger og råd«.

Kardinal Hume minde i sin tale om en erklæring, der blev fremsat af de europæiske biskopper i september 1980 i Subiaco i Italien om de kristnes ansvar i Europa i dag og i morgen. Herved tænkte der især på katolikkerne i Østeuropa, der »så længe har lidt under at være berøvet religionsfri-

hed og har været under kommunistisk undertrykkelse«. Ordret citerede kardinalen: »Så længe mennesker er truet, må kirken ikke tie«.

Mens biskopperne i Subiaco udtalte sig i almene vendinger, fordømte de polske biskopper krigsretstilstanden som en »voldshandling mod menneskerettighederne« betone kardinal Hume i sin tale. Samtidigt kræver de polske biskopper en genoptagelse af en åben dialog og at fornyelsesprocessen fortsætter. De kræver frigivelse af fanger, og at der sørges for, at fagforbundet »Solidaritet« fortsat kan spille en rolle i Polen.

Videre sagde kardinalen: »Den katolske menings stemme må uden frygt være på retfærdighedens og frihedens side, men samtidig altid støtte målbevidste og fredelige fremskridt«. Tvang og vold er ikke blot en fornægtelse af kristne principper, men »krænker også menneskeheden«. Situationen i Polen er »særlig tragisk, fordi polakker her sættes ind mod polakker, og det for at forsvare en ideologi der er helt fremmed for dette det mest katolske af alle lande«. Tadeusz Mazowieckis død kaldte Hume for »et svært tab for de moderate kræfter i »Solidaritet«. Samtidig appellerede kardinalen til alle frivillige hjælpere om fortsat at sende levnedsmidler til Polen, og han udtrykte håb om, at militærregeringen fortsat vil tillade dette.

Polens primas om Polens genopbygning

Warszawa/Rom (KIPA) – I sit jule- og nytårsbudskab til det polske folk ønsker den polske primas, ærkebiskop Josef Glemp af Warszawa, at 1982 må blive »et genopbygningens år efter krisen i forbindelse med undtagelsestilstanden«.

Det var ærkebiskop Glemps brændende ønske, at den militære undtagelsestilstand i Polen ville være bragt til ophør inden jul. Kort før jul blev hans jule- og nytårsbudskab til polakkerne derfor bragt til Rom af den polske bispekonferences sekretær, msgr. Dabrowski. I tilslutning til en udtalelse af general Jaruzelski om, at »Polen er ikke dødt, så længe vi lever«, hedder det i ærkebiskoppens budskab: »Vi er endnu i live«.

Så det ikke kan misforstås, opregner Glemp i sit budskab, hvad der venter polakkerne i det nye år: »Vi ved alle, at det bliver et år med megen nød, med ofre og ydmygelser. Hvis man får et virkeligt sam-

funds-økonomisk system på benene, vil det hele dog være til at holde ud, og det vil da være muligt dag for dag igen at bygge landet op. På det nationale livs plan må vi arbejde hen mod en tilstand, hvor menneskets værdighed respekteres - og hermed også alle de deraf følgende borgerlige og religiøse rettigheder«.

Ærkebiskop Glemp betoner, at det, at han foruden at være biskop også er Polens primas, på basis af en tusind-årig tradition forpligter ham til at beskæftige sig med det offentlige livs opgaver. Blandt disse opgaver opregner han: »At sige til de ikke-troende, at Gud eksisterer; til de uenige, at de skal forsone sig med hinanden; til de stolte, at ydmyghed og sandhed hører sammen; til dem, der giver efter for had, at kærligheden er stærkere end alt«.

Dem, der har lidt uret, de ydmygede, de fængslede, de uretfærdigt ankla-

ged, lover Polens primas, at kirken vil gøre alt for at forbedre deres lod.

»Hvilket tegn på konkret håb kan vi give dem?« spørger Glemp sig selv og fortsætter: »Der er kun ét: Vi er endnu i live«. »Livet er umiddelbart Guds gave

og netop ansigt til ansigt med det nyfødte Jesusbarn bliver det én bevidst, hvad livet er«, fortsætter ærkebiskoppen og tilføjer, at disse »håbets ord« fører alle polakker sammen - »om de er arbejdere, studenter, landarbejdere, håndværkere, indbyggere i Warszawa, i Østersøbyerne, i Warmia, Gniezno eller Kujawy«, og at »barne- net i krybben vil hæve sin hånd og velsigne vort elskede fædreland«.

På festen for Den hellige Barbara (den 4. december), der er bjergfolkets skytshelgen, aflagde Polens primas, ærkebiskop Glemp besøg i en af kulminerne i Katowice. Han ses på billedet som nr. 2 fra venstre i samtale med nogle af minearbejderne.

Kvindernes bededag d. 5. marts

Kollekten går til Zaire og Hong Kong

Kvindernes Internationale Bededag bliver i 1982 fredag den 5. marts, og denne dag får vi kristne kvinder i Danmark anledning til sammen med vore kristne medsøstre verden over at deltage i den internationale bededag. Vi får anledning til at læse de samme tekster fra bibelen og bede over de samme emner.

Dette års bedetekst er udarbejdet af irske kvinder, som kalder deres medsøstre ud over jorden til at forenes i bøn, tilbedelse og indvielse til tjeneste for Gud.

Emnet er i år: Guds folk - forenet i bøn udsendt i tjeneste.

Livgivende som rindende vand

På forsiden af bededagsfolderen er der en illustration, hvoraf det fremgår, at de kristne drages mod Gud (illustreret ved korset), som sender dem ud i verden, en verden af vold og begær,

udnyttelse af mennesker og dyr, alle de rigdomme, som jorden besidder. Vi er kaldede til at være Guds folk, som ikke stagnerer som stillestående vand, men er livgivende som rindende vand, idet det er vores opgave at kæmpe for enhed, retfærdighed, tolerance og menneskets ret til at være Guds folk, og dette kan enhver af os gøre på den plads, hvor vi befinder os.

Kollekten, som blev indsamlet på bededagen i 1981, beløb sig til kr. 54.000.-, som blev delt mellem Amnesty Internationals Kirkegruppe og Apostolsk Kirkes arbejde i Sydafrika (Hillcrest Centret, ca. 30 km. uden for Durban).

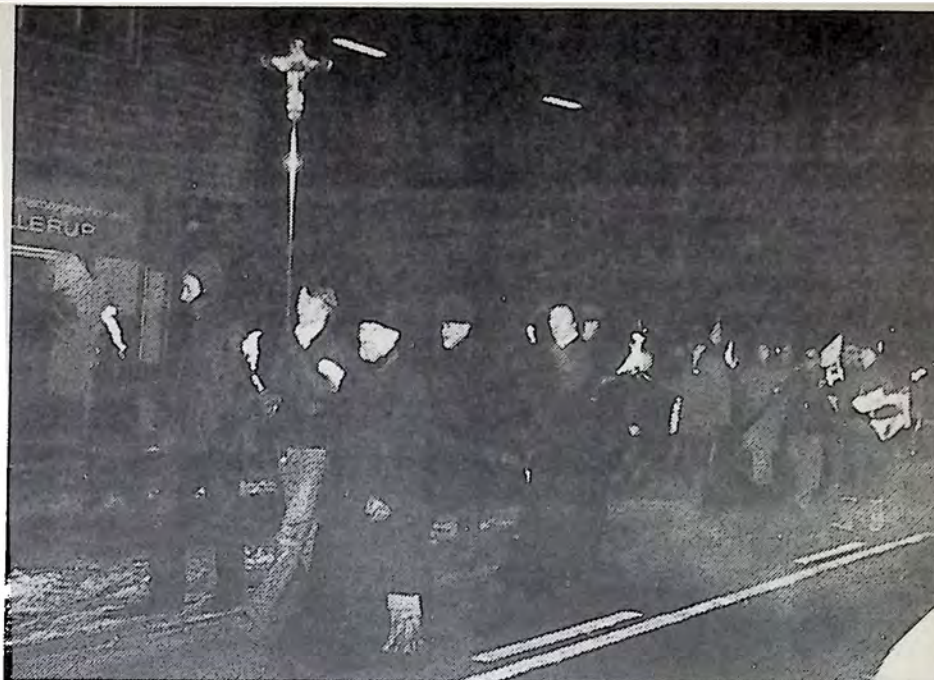
Den kollekt, som indsamles på bededagen i 1982, vil blive delt mellem Metodistkirkens arbejde i Kolwesi i Zaire, som blev hårdt ramt under krigen i 1978, og Bibelselskabet i Hong Kong, som efter aftale med de kinesiske

myndigheder vil drage omsorg for trykning og forsendelse af Ny Testamente og bibler til Kina.

Lad os - kristne kvinder fra et af verdens rigeste lande - give en virkelig god gave til disse to projekter, som behøver en håndsrækning. Det er en praktisk måde at hjælpe på. Lad os som *Guds Folk* yde noget til dem, som ikke er så privilegerede som os, og lad os være forenet i bøn for dem, som er udsendt i tjeneste for at hjælpe med disse to projekter, samtidig med, at vi selv yder noget dér, hvor Gud har sendt os i vort eget land til gavn for den næste, vi skal tjene.

Bededagsteksten fås ved henvendelse til Gerda Sørensen, Rødager Allé 38 B, 1. sal, 2610 Rødovre.

Bededagsteksten koster 60 øre pr. stk., og forsendelsen vedlægges et girokort.

Et udsnit af demonstranterne med kors og fakler på vej i december-mørket til den polske ambassade. Forrest skimtes generalvikaren, Lars Messerschmidt. Foto: Christian Noval.

Danmarks Unge Katolikker demonstrerer for Polen

Omkring 350 unge katolikker og andre deltog onsdag den 16. december i en gudstjeneste i Skt. Thereses Kirke, Hellerup, for at vise deres solidaritet med det polske folk. Biskop Martensen, der ikke kunne deltage, var repræsenteret ved generalvikar, Lars Messerschmidt, som

også forestod gudstjenesten. Efter denne gik ca. 250 af deltagerne i fakkeltog fra kirken til den polske ambassade. Mange polakker deltog.

I en pressemeddelelse udsendt umiddelbart før arrangementet, siger DUK, at de i de sidste 16 måneder med stor interes-

se har fulgt udviklingen i Polen mod større demokratisk frihed - både for den enkelte og for den katolske kirkes frie virke. »Vi beklager dybt, at landets ledelse nu har indført krigsretstilstand, og at de opnåede rettigheder for folket og kirken er bragt i alvorlig fare«.

Forberedelser til valget

Som meddelt i sidste nummer af »katolsk orientering« afholdes der valg til både menighedsråd og pastoralråd søndag den 2. maj. Selv om der er godt 3 måneder endnu, så er forberedelserne allerede i fuld gang. Om få dage skal menighederne have nedsat

de lokale valgstyrelser, og de skal sammen med nabosognene have nedsat fælles valgstyrelser for den pastoralenhed, de tilhører, til valg af medlemmer i pastoralrådet.

Vi vil her i bladet ligesom sidste gang løbende holde læserne underret-

tet om de forskellige tidsfrister op til valget i en »Valg-kalender« i hvert nummer. Den første kalender for februar måned er bragt her ved siden af.

Foreløbig er der ikke så meget at gøre for den almindelige vælger, der ikke har fået pålagt særlige opgaver. Det første, man skal gøre er i begyndelsen af marts at kontrollere, om man er med på valglisten. Det er en betingelse for at kunne stemme og for at blive opstillet som kandidat.

Omkring midten af marts udløber fristen for at foreslå kandidater til både menighedsråd og pastoralråd. Til menighedsrådet kan man foreslå lige så mange kandidater, man vil. Til pastoralrådet kan man kun foreslå 1 lægmedlem, 1 søster og 1 præst, og man skal være enig om forslaget med mindst to andre personer.

De nærmere regler for valget vender vi tilbage til i en senere artikel.

Det bliver i år første gang, at medlemmerne til pastoralrådet skal vælges på grundlag af den nye

menighedernes valgstyrelser inden for pastoralenheden.

Søndag d. 21. februar: Sidste frist for meddelelse fra menighedens valgstyrelse til SV om det antal medlemmer, som det kommende menighedsråd skal bestå af.

Plakat om meddelelse vedrørende valget opsættes af de respektive valgstyrelser.

Søndag d. 28. februar: Indberetning om stedfundne rettelser sendes fra valgstyrelserne til bispekontoret til ajourføring af centralkartoteket.

VALG-KALENDER

Tirsdag d. 2. februar: Sidste frist for meddelelse om valgstyrelsens sammensætning til SV.

Fredag d. 12. februar: Fra bispekontoret udsendes lister over menighedens medlemmer over 16 år som grundlag for foreløbig valglister.

Udsendelse af plakat fra bispekontoret samt oplysning om de enkelte områder menighederne tilhører (vedrørende præster og søstre)

Fra bispekontoret udsendes fortegnelse over pastoralenhedens valgstyrelse til

De nye pastoralenheder			
nr.	navn	lægfolk	præster søstre
1.	Aalborg.....	1	
2.	Viborg, Randers.....	1	1
3.	Århus, Grenå.....	2	
4.	Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens.....	1	2
5.	Fredericia, Kolding, Esbjerg.....	1	1
6.	Haderslev, Åbenrå, Sønderborg, Tønder.....	1	
7.	Odense, Nyborg, Svendborg, Assens.....	2	1
8.	Nakskov, Maribo, Nykøbing F.....	2	1
9.	Næstved, Vordingborg, Køge.....	1	1
10.	Ringsted, Slagelse, Kalundborg.....	1	1
11.	Holbæk, Roskilde, Tåstrup.	2	1
12.	Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød.....	2	1
13.	Herlev, Brønshøj.....	1	
14.	Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup.....	3	1
15.	Hvidovre, Frederiksberg, Stenosgade.....	3	1
16.	Nørrebro.....	1	1
17.	Bredgade.....	1	1
18.	Amager, Rønne, Åkirkeby..	2	1
	Hele landet.....	28	10 6

2. MAJ

inddeling af bispedømmet i de 18 såkaldte pastoralenheder. Skemaet til venstre viser, hvilke menigheder, der indgår i de forskellige pastoralenheder.

Tallene til højre i de 3 kolonner med kasserne viser, hvor mange lægfolk, præster og søstre, der skal vælges. Som man kan se, skal der vælges fra 1 til 3 lægfolk i hver eneste pastoralenhed og ialt 28. Men da der ialt kun skal vælges 10 præster og 6 søstre, må flere pastoralenheder være fælles om præsterne og søstrene. Det er præsterrådet og søstrenes fællesråd, der selv har ønsket den fordeling, som er vist. Desværre har præsterne og søstrene ikke helt kunne følge samme inddeling, og derfor er der nogle »skæve« grænser i pastoralenhederne 10 og 11. Det skal man være opmærksom på, når man vil foreslå kandidater, og når man senere skal vælge eller stemme på dem.

Vi vil bringe skemaet påny, når fristen for at foreslå kandidater nærmer sig.

Familielivet

Pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse »Familiaris consortio«, der vel bedst oversættes til »Familie-fællesskabet«, er efter pavens egne ord et svar på de mange forslag og spørgsmål fra Verdensbispesynoden i 1980 om familiens rolle i verden af i dag, og ønsket om retningslinjer for en fornyet pastoral indsats over for familielivet.

Med al respekt for pavelige skrivelser kan man dog ikke sige, at denne skrivelse giver endelige og fyldestgørende svar. Dertil rummer den for mange generelle og forløbige formuleringer, i hvert fald hvad angår familiens mere praktiske betonedede opgaver og problemløsninger, og der forekommer tillige flere udtrykkelige opfordringer til forskellige fagfolk, teologer, læger, psykologer, familievejledere m.v. om medarbejde på en nøjere udlægning af kirkens lære på grundlag af erfaringer om familielivet.

En opfordring til teologerne om at tydeliggøre det bibelske grundlag og den etiske baggrund for specielt kirkens holdning til fødselsbegrænsning må da også være en indrømmelse af, at denne holdning ikke er forståelig for mange familier i dag.

Særlig interessant er opfordringen til kristne ægtefolk og forældre om at yde deres eget uerstattelige bidrag til at udvikle en ægte evangelisk vurdering af problemerne til gavn for kirken som helhed, - en opgave, som er ægtefolkens klare pligt, og som de er sat i stand til at løse gennem den særlige nådegave, kun de modtager i ægtevielsens sakramente. Hermed er antydning af pavens vigtigste anliggende med skrivelserne, nemlig at lægge grunden til en egentlig teologi om familien, hvor familien gives sin egen selvstændige plads og rolle inden for det kirkelige fællesskab. De afsnit, der handler om ægteskabet og familien i Guds plan og den nærmere udmøntning i familiens betydning for kirken og for dens opgaver omkring børnene, deres opdragelse, deltagelse i samfundslivet m.v., omfatter da også størstedelen af den 170 sider lange skrivelse, som vi vil vende tilbage til i kommende numre.

De foreliggende pressereferater opholder sig mest ved de mere kontroversielle emner som fødselskontrol og holdningen til fraskilte gengifte.

På disse punkter indeholder pavens skrivelse intet nyt, hvad vel heller ingen med kendskab til hans hidtidige udtalelser havde ventet. Om samlivet i ægteskabet henvises stort set til pave Paul VI's »Humanæ Vitæ« med alt hvad dette fortsat indebærer af samvittighedsproblemer omkring kunstig prævention, også blandt ansvarsbevidste, alvorlige kristne. Der kan derfor være grund til at minde om de nordiske biskoppers hydebrev fra 1968, hvori det bl.a. hedder:

»Hvis nogen af tungvejende og velovervejede grunde ikke kan blive overbevist af rundskrivelsens (»Humanæ Vitæ« red.) argumentation, så har det altid været anerkendt, at han kan have en anden mening end den, der udtrykkes i et sådant ikke ufejlbart kirkeligt dokument. På grund af en sådan afvigende opfattelse bør altså ingen anses for at være en dårlig katolik. Den, der efter grundig overvejelse føler sig berettiget til at lade være med at anerkende denne lære og omsætte den i praksis, må stå til ansvar for sin holdning over for Gud«.

h.j.j.

Læserne skriver

De unge og kirkens troværdighed

Dette indlæg er ikke »bare endnu et angreb« på Hans Esmarks artikel i k.o. nr. 17, 1981 om forsvaret, men derimod et forsøg på at vise en sammenhæng mellem en k.o.-artikel om de unges udeblivelse fra kirken og så Esmarks indlæg, de voldsomme reaktioner, det har affødt, og blandt andet artiklen om det belgiske pastoralsråds afstandtagen fra NATO's nyeste raketplaner (k.o. nr. 19, 1981). Dette sidste har sandsynligvis forbavset og muligvis skræmt mange katolikker, der ellers støtter politiske partier, der går ind for disse planer.

I k.o. nr. 19, 1981, gør lederen »De unge i kirken« opmærksom på problemstillingen: De ældre savner de unge i kirken, og de unge savner de ældre i et socialt og politisk engagement uden for kirken. For de unge er det vigtigt, at kirken viser sig troværdig - at den i aktuelle begivenheder viser sig i praksis at stå for alle de gode ting, den på »papiret« står for (næstekærlighed og fred). Ganske vist har kirken en god tradition for at være forsigtig med generelle udtalelser, der kunne tolkes partipolitisk, men den har på den anden side også klart tilkendegivet, når en del af et partipolitisk standpunkt er i strid med kirkens officielle lære (f.eks. abort). Og det er også godt, selv om man nogen gange kan være uenig i eller uforstående over for standpunktet. Men denne tagen stilling i konkrete sager (til forskel for overordnede principper/ideologier) må være konsekvent. Og det vil altså også sige over for det konkrete politiske program, der hedder »oprustning«!

Tåbelig oprustning

Det principielt tåbelige i oprustning kan alle vel blive enige om: At de vanvittigt store pengesummer kunne bruges langt bedre, og at det principielt er forkert, at basere balance/harmoni (»fredelig sameksistens«) på trusler om total udslettelse. Men mange ser det som en dyr og dog nødvendig garanti for fred. Og det er galt!

Mange unge (og andre!) kræver, at kirken skal afvise dette, dels fordi det nok så ædle mål (fred) aldeles ikke helliger midlet (balance, der i sig selv indebærer oprustning, fordi den ene part altid vil påstå, at balancen er forskubbet til den andens fordel), og dels fordi der i dag må sættes et meget

stort spørgsmålstejn ved selve magtbalance-teoriens holdbarhed!

Magtbalance-teorien forældet

Vor forsvarspolitik bygger på truslen om »massiv gengældelse«, og dette skulle sikre vor uafhængighed og tvinge Sovjet til tilbageholdenhed. Men verden er mere kompliceret end som så. Uafhængighed afhænger ikke alene af militær magt. F.eks. har Vesten gjort sig økonomisk og delvis politisk afhængig af oliestaterne, blandt andet p.g.a. de svimlende forsvarsbudgetter (man kunne f.eks. i stedet have forsket i og udviklet de alternative energikilder). Desuden har vi nu lige frem valgt afhængighed af USA frem for neutralitet. Men hvor er den principielle forskel på Sovjets støtte til det polske militærdiktatur og USA's støtte til det tyrkiske militærdiktatur? Og på Sovjets »venlige hjælp mod CIA-infiltrerede fjender af socialismen« i Afghanistan og USA's økonomiske og militære (rådgivere) støtte til juntaens bekæmpelse af »cubansk støttede terrorister« i El Salvador?

Sovjet synes heller ikke at holde sig tilbage for tiden. På trods af en skærpelse af tonen i Washington siden Reagan kom til, støtter Sovjet åbenlyst

det polske militærdiktatur. Man greb ganske vist ikke militært ind, men hvad så med Afghanistan? Interventionen skete kort efter, at NATO enstemmigt havde vedtaget det nye raketprogram! Truslens virkning er det altså lidt sløjt med!

Også sikkerheden er det så som så med. I dag rækker supermagternes »interesseområde« langt ud over deres egne og vasalstaternes områder. Samtidig bliver stadig flere småstater atommagter, og hermed er de to alliancers magtmonopol reelt brudt. Hvilken sikkerhed har vi for, at de to supermagter holder sig i ro, når en eller anden sindssyg diktator kaster den første a-bombe i et af interesseområderne?

Der findes ingen brugbar beskyttelse mod atomvåben, og ordet »sejr« har totalt mistet sin betydning i en atomkrig. Den eneste reelle sikkerhed er afskaffelse af a-våben; magtbalance-teorien er forældet, og der må nytænkning til!

Fredsbevægelsen

At fredsbevægelsens aktioner fortrinsvis er vendt mod NATO skyldes ikke, at én blandt mange minoriteter i bevægelsen er kommunister, men at man jo må feje foran egen dør først. Og netop NATO-landenes politiske systemer indeholder størst mulighed for folkelig påvirkning, så det er naturligt, at nedrustningen starter her, og at vi fører an i den. Så skal Sovjet nok følge med, alene p.g.a. de enorme økonomiske problemer, det faktisk volder østblokken at være med i våbenkapløbet. Og faren for, at nedrustningen »løber løbsk«, er nok minimal i forhold til faren for, at

oprustningen gør det, hvis ikke den stoppes. Dette sammenholdt med den nye erkendelse om magtbalance-teorien skulle være argumentation nok for fredsbevægelsens berettigelse som bærer af en bred folkelig opinion. At kommunisterne i bevægelsen pilles frem er et billigt trick - selvfølgelig er man klar over den fare, de udgør, men de er en minoritet, og bevægelsen vil totalt miste den brede opbakning og dermed sin kraft, hvis kommunisterne nogen sinde skulle få styret den i retning af ensidig afrustning på langt sigt, hvilket naturligvis ikke er bevægelsens mål.

De kristnes stilling

Kirken prædiker: »Fred på jord«, og alle troende har et ansvar for dels direkte dels indirekte at arbejde hen imod den totale fred. Direkte ved gennem næstekærlighed at skabe fred i sin egen hverdag; i familien, blandt kollegerne o.s.v. Indirekte ved at påvirke de politikere, der sidder inde med det direkte ansvar for den internationale fred. Det første skridt på vejen mod en forhindring af total udslettelse af Skaberens værk, og på længere sigt mod en international fredsgaranti, er afrustning. Og det er dette fredsbevægelsen arbejder hen imod.

Derfor er det godt og rigtigt, at det belgiske pastoralsråd støtter fredsbevægelsens krav om stop for flere raketter, og derfor er det meget uheldigt, og en svækkelse af kirkens troværdighed, at den katolske præst Hans Esmark slutter op om den borgerlige presses hetz mod fredsbevægelsen!

Klaus Møller-Jørgensen

En venskabs-menighed i Polen - var det ikke noget?

Men det skete i de dage, at der udgik en befaling fra general Jaruzelski, at Polen skulle bringes i krigsretstilstand.

Ja, Polens barske jul og hverdag er vi alle blevet orienteret om, men kan vi som udenforstående »vismænd« gøre (ofre) noget?

Mange mennesker, organisationer, bl.a. Caritas

og andre grupper over allerede en stor førstehjælp, som vi alle, efter økonomisk evne kan deltage i.

Men bagefter var det måske en idé, at hver menighed, sogn, fik en venskabsmenighed i det polske, frivilligt.

Er vi »vise« og forstår at dele vort »guld, røgelse og

myrra« ud i gaver, i breve, i rejser, i trøstende ord, i invitationer, i bøn o.s.v. vil frugten af dette arbejde blive til stor glæde for vore menigheders liv.

Lad os hjælpe og højne vore menigheders liv og vækst ved at aktivisere så mange som muligt i et medmenneskeligt arbejde.

Helge Pehrson

De europæiske Caritas-hjælpeorganisationer er blevet enige om, at fordele Polens 27 bispedømmer mellem sig. Sammen med Caritas Norge får Caritas Danmark de 5 bispedømmer på Østersøkysten, som vi skal forsyne med madvarer og medicin. Især børnerige familier kan ikke længere klare sig uden denne hjælp. Foto KNA.

Hele den polske Østersøkyst vort særlige hjælpe-område

Vi skal skaffe mad og medicin

I begyndelsen af januar i år fik Caritas Danmark og Folkekirkens Nødhjælp hver bevilget 2 millioner kr. af den danske regering til hjælpearbejdet i Polen. Samtidig tildelte EF Caritas-organisationerne inden for EF 7 millioner kr. til hjælp for Polen. Heraf fik Caritas Danmark 500.000 kr.

Caritas-organisationerne inden for EF blev på et møde onsdag d. 6. januar enige om at koordinere hjælpen til Polen herunder prioritering af fødevarer og medicin. De blev derfor enige om at fordele Polens 27 bispedømmer imellem sig. Caritas Norge, som også deltog, fik sammen med Caritas Danmark tildelt de fem bispedømmer, som faktisk svarer til hele Østersøkysten. I dette område bor 5,5 millioner mennesker, nogenlunde svarende til befolkningsantallet i Danmark.

Danmark og Norge lovede på mødet at sørge for 300 tons mad om måneden. I en samtale med »katolsk orientering« siger Annelise Timmermann, næstformand i Caritas Danmark, at vi nok kan regne med yderligere 500.000 kr. fra EF senere.

Ingen almisser

Den 8. januar rejste hun til Polen med 70 tons fødevarer. Vi har fået tre adresser af den polske bispekonference, siger hun, og vi har breve med, der indeholder forespørgs-

ler om, hvilke ønsker de har, og hvor man ønsker varerne bragt hen. Indtil nu har Caritas Danmark afsendt 185 tons fødevarer, hospitalsudstyr og medicin.

Annelise Timmermann påpeger, at det ikke er almisser, vi giver, men at det er gaver, og derfor må polakkerne også selv have lov til at fremkomme med deres ønsker. Folkekirkens Nødhjælp beretter, at de mødte en vogn i Polen her hjemme fra, som bare var taget afsted med glæden i hjertet over at kunne give noget, men de vidste ikke, hvor man kunne aflevere gaverne. Det går bare ikke, og det er det, vi prøver at koordinere.

Samordne aktionerne

Caritas Danmark tilbyder, siger Annelise Timmermann videre, at koordinere mange af de grupper her i landet, som samler ind til Polen, og som ikke ved, hvor de skal henvende sig. Vi kan tilbyde dem adresser, så kan de selv bestemme, hvilke(n) de vil benytte. Vi vil til gengæld gerne præcist have oplyst, hvad de bringer med. De skal have en kvittering med tilbage og der skal desuden foreligge en skriftlig rapport. Kun på denne måde kan man få overblik over, hvem der får og hvem der ikke får - det skulle gerne gå retfærdigt til. Vi skal også selv overfor EF aflægge rapport om, hvad pengene er gået til.

50 tons mel

På mødet i Frankfurt fik vi besked om, at vi f.eks. ikke mere behøver at sende mel, da amerikanske katolikker sender 33.500 tons, og de har yderligere lovet inden for 6 måneder at sende yderligere 22.000 tons. Fra de europæiske Caritas-organisationer sender vi derfor andre varer.

Annelise Timmermann fortæller, at præsidenten

for Caritas Internationalis, mgr. Hussler fornylig var i Polen, hvor vicepremierministeren og sundhedsministeren takkede Caritas for den hjælp, de havde fået. Samtalerne blev offentligtgjort i både aviser og TV i Polen.

Politiske fanger

Vi blev også bedt om ikke at prøve at søge kontakt med de internerede. Kirken ved præcist, hvor mange de er, og hvor de er henne. Kirken har navnene på dem alle, og af det vi sender til Polen får også de internerede deres del, men kirken vil gerne selv sørge for dem, og den ser nødt, at udlændinge blander sig, da dette kan forværre situationen.

Det er også vores hensigt sammen med Folkekirkens Nødhjælp, ASF Dansk Folkehjælp og Dansk/polsk Selskab at koordinere arbejdet i Danmark med hensyn til indsamling samt indkøb og distribution af hjælpen gennem kirkerne i Polen.

Badget er i letmetal og måler 6 cm.

Køb dette badge

Annelise Timmermann fortæller også, at organisationerne er gået sammen for at starte en landsindsamling med mottoet: »Hjælp Polen - en nabo i nød«. Hertil er allerede fremstillet en mærkat, som den polske kunstner Eva Floryan har designet. Den vil fremover kunne købes i banker og forretninger for 10 kr., hvoraf de 8.50 kr. går til hjælpearbejdet. Der fremstilles også en plakat med samme motiv, og vi har desuden fået lov til at låne alle Frelsens Hærs indsamlingsbøsser gratis.

kk

Caritas søger en kontaktperson i hver menighed

Caritas Danmark udsendte i december en skrivelse til de katolske pastorater og menighedsrådsformænd, hvori man anmoder sognene om at udpege en kontaktperson, som ikke nødvendigvis skal være medlem af menighedsrådet, men som har lyst og kræfter til at påtage sig en kommunikationsopgave.

Det vil være kontaktpersonens opgave at formidle information fra Caritas Danmark til menighedens medlemmer og til den lokale befolkning, ligesom det vil være denne persons opgave at søge at etablere et lokalt sognearbejde for Caritas Danmark, f. eks. i form af studiekreds, menigheds-møde, interessegruppe, -arrangere loppemarked med videre.

Caritas Danmark vil støtte kontaktpersonerne ved en skriftlig kvartalsudgivelse, hvori der vil blive redegjort for de projekter, der via organisationen har fået bevilget økonomiske midler, ligesom der vil blive omtalt de lande, hvor der aktuelt er brug for bistand.

Et gammelt ord siger, skriver Caritas, at hurtigt

ker har brug for Caritas Danmark som en katolsk hjælpeorganisation, idet det må være i alle bidragsyders interesse, at de véd og kan stole på, at deres bidrag og gaver går ubeskåret til de formål, de havde med gaven, og at midlerne ikke anvendes til administrative formål.

Det haster

Ligeledes må det være i sognenes og de enkelte katolikkers interesse, siges det videre, at der fra Caritas Danmark lægges kontaklinier ud, som - på et senere tidspunkt - kan udbygges til en indenlandsk karitativ virksomhed, for selv om vi i vort land har en veludbygget sociallovgivning, er der fortsat situationer, hvor det er på sin plads med en hjælpende hånd.

Caritas anmoder sognene om, at der inden 1. februar er udpeget en kontaktperson.

kk

Aldrig før har de katolske Caritas-organisationer fået så megen presseomtale som under Polen-krisen, men indsatsen har da også været opsigtsvækkende.

Danmarks katolske hjælpeorganisation
Caritas . Giro 4043979

For nogen er det nødvendigt med masker til DUKs karneval, for andre er det måske nok blot at »lægge masken«.

Karneval i Englesalen

for alle over 14 år

Der afholdes karneval i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium d. 13. februar for alle over 14 år. Vi begynder med messe kl. 18.00.

Deltagere fra Jylland og Fyn og andre med lignen-

de rejseomkostninger betaler ikke for maden – alle andre betaler 40 kr.

Tilmelding p. g. a. planlægningen er en forudsætning for deltagelse.

Angående tilmelding se DUK-annoncen bag i bla-

det. Sidste frist for tilmelding er den 5. februar. Vi håber, mange møder op i festlige kostumer.

Kærlig hilsen på planlægningsgruppens vegne.

Nina Belling
Kjeld Lundorf

Praktisk ledertræning

Har vi ikke allesammen prøvet at stå over for et praktisk problem i forbindelse med et arrangement, som vi ikke havde begreb om, hvordan skulle løses?

Det beskæftiger vi os med i weekenden den 5.-7. februar på Øm, hvor vi bl.a. behandler spørgsmålene:

- Hvordan planlægges og gennemføres en KUK-weekend/sommerlejr?

- Hvad med økonomien?

- Hvordan ordnes indkøb?

- Hvordan laver man rejseplan?

- Hvilke ting skal der tænkes på inden/under/efter et arrangement?

- Hvor og hvordan kan man få fast i pædagogiske

materialer? (Her tænkes specielt på kateketcentralen og Filmcentralen).

Kurset henvender sig hovedsagelig til kommende/nuværende praktiske ledere/lejrchefer, men alle

over 18 (17) år er naturligvis velkommen.

Tilmelding se DUK-kalenderen bag i bladet.

Andreas Schmidt
Michael Arbirk
Bent Reiter

Teltlejr på Øm til sommer

Vi er i gang med at arrangere et såkaldt Øm-træf, hvor alle DUK'er over 14 år kan mødes på tværs af aldre og lejre. I stedet for at bo på Øm-borgen, skal alle i stedet medbringe telte, som bliver slået op på »parkeeringspladsen«.

Fredag den 27. august ankomst, teltrejsning og

aftenandagt. Lørdag vil der være mange forskellige aktiviteter, både praktiske og teoretiske. Deltagerne får mulighed for at vælge mellem forskellige emner og gå i den gruppe, som de ønsker. Om aftenen er der sædvanligvis fællesunderholdning, og der sluttes af med en midnatsandagt. Søndag messe, oprydning og afrejse.

Det er vort håb, at der kommer mange ikkedansktalende katolikker.

Tilmeldingsblanketter kommer i foråret, både her i bladet og sendt ud til menighederne. Vi håber på stor tilslutning under mottoet – jo flere – jo bedre!

Carsten Rathlev
Christian D. Larsen

Vinder af julekryds

Ud af flere tusinde DUK'ere har kun én ulejlighet sig med at besvare vores julekryds. Vinderen af konkurrencen blev således Glenn Kjarstad, som vil modtage præmien.

Løsning

Ø . J F . S Ø J L E
L A U R B Æ R E . N
K A L E N D E R Å R
U . E M P . . U H U
S A K S . K Y S . M .
K . R A K . . A R .
. N Y T Å R S L E G
A . B . L U S E N E
S Ø B R E D . M E L
K L E J N E R . R E

Bjørn Håkonsson: I lære som jesuit

Kære allesammen!
»Den som vil være jesuit i dag må være fuld af kærlighed til Kristus, have vilje til at tjene ham og kirken; han må kunne grine ad en god vittighed – og nogen gange ad sig selv«. Nogenlunde sådan beskrev jesuitterordenens general, P. Arrupe S.J., fornyligt et par af de egenskaber, der må kendetegne et medlem af jesuitterordenen, Societas Jesu (Jesu selskab), i dag.

Selv lærte jeg nogle af jesuitterne i Danmark at kende på Niels Steensens Gymnasium som lærere og ungdomspræster. Jeg oplevede meget godt og begyndte at værdsætte ordenen og dens indsats højt. Den lange og grundige uddannelse bestående af teologi og filosofi (plus evt. et studium af helt anden art f.eks. socialvidenskab), arbejdet i marken (f.eks. sygehus- eller industriarbejde) og endelig to et halvt år med bøn og meditation, – alt dette tiltalte mig også meget.

Selvstændighed

Så jeg tog til Tyskland for at begynde i ordenen. Her har jeg lært jesuitter fra hele verden at kende, – det er meget berigende – en følelse af verdensomspændende fællesskab –, og samtidigt lærer man også et lille stykke af verdenskirken at kende.

Hvor er det dog vigtigt, at det befriende budskab om Guds kærlighed og skjulte arbejde med hver enkelt menneske bliver

gennemtænkt, levet og formuleret, så det passer til og formidler evangeliets glæde til den moderne verden, til vores sprog, vor tankegang og vor verdens og samfunds opbygning. Noget af det tænkte ordenen på, da den i 1974-75 formulerede sit kald i dag som »indsats for troen og retfærdigheden«, selv om den er sig bevidst, hvor lille en indsats den overhovedet formår at gøre.

I uddannelsens forløb er der lagt stor vægt på selvstændighed, idet vi selv for det meste skal inddele vores studium, finde materiale og regulere den daglige rytme. Det kan jeg vældigt godt lide.

Talende tro

Livet som jesuit har sine rødder i bøn. Bøn og meditationen (bl.a. over Jesu liv) er den

næring og jord, som bærer hver enkelt jesuits liv. Af bønner spirer troens glæde frem, af den vokser tillidens og håbets skud og bærer arbejdets frugt. Jeg tror, at ligesom al menneskelig tillid udtrykker sig ved, at vi snakker med hinanden, således bevæger din og min tro os også til kommunikation med Gud, det vil sige til bøn. Således bliver bønner til talende tro.

Bjørn Håkonsson.

Arbejder ved samlebandet

Vi er tavse
næste stykke
skal bores – hurtigt
vi er tandhjul
i maskineriet
– næste stykke – hurtigere

ingen kontakt
kommunikation er blevet
utålmodig venten på
– næste stykke – hurtigere

råb drukner i larmen
vi er
skatte, som ikke udgraves
hemmeligheder, som ikke siges

tanker
afbrydes af
– næste stykke – hurtigere

vor søgen efter
meningen med vort liv
vort eget værd
tilværelsens
kærlighedens dimensioner
degraderes
til venten
utålmodig venten på
– næste stykke – hurtigere

vi dirigeres
bevæges vi mod kaos?
hvad er målet for vort slid?
hvorfor gør vi det?

Ingen bringer håb og mening
du har en tro, siger du
hvorfor er du også tavs?
du

Bjørn Håkonsson

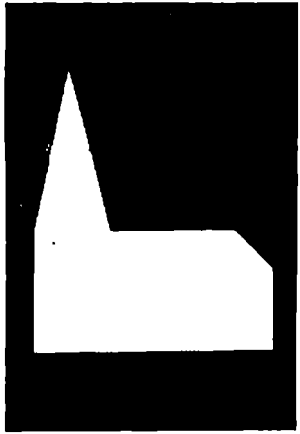
Fodnoten

Bastrupmøde i Jesu Hjerter Kirke d. 14.02. 82, efter vor deltagelse i højmesse kl. 11.30.

Rejseudgifter refunderes for max. 2 pers. per lokalforening eller KUK. Tema bl.a. DUKs Årsmøde.

Tilmelding til Stephan Bønnelykke, tlf. (01) 31 43 19.

Sidste tilmeldingsfrist 04.02. 82.

Orientering fra sognene

FEBRUAR

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 4 der udkommer 24.2. 1982 er mandag den 8.2. 1982 (for marts 1982). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22 (bedst kl. 9-10).
Messtider:
Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Højmesse. Mandag kl. 8: Messe. Tirsdag kl. 19.30: Messe. Onsdag d. 8: Skolemesse. Kl. 17: Som regel messe hos søstre. Torsdag kl. 11.30: Messe. Fredag kl. 17: Messe hos søstre. Lørdag kl. 11.30: Messe.
Lørdag d. 6: Tilbedelse foran det hellige sakramente kl. 19.30-21.30.
Søndag d. 7: Kyndelmisse, Herrens fremstilling i Templet. Kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Familiemesse.
Fredag d. 19: Kl. 15: Messe for de ældre og samvær. (Messen kl. 17 bortfalder).
Onsdag d. 24: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Messe med askeindvielse kl. 8 og kl. 19.30.
Bibelkreds: Hver 2. tirsdag kl. 11-12 hos Skt. Josephssøstre, Ordrupdalvej 24, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 01-63 22 78.
Karismatisk Bedekreds: Hver mandag kl. 20 samme sted.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens kontor:
Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber).
Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Vølk).
De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02.
På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messtider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 17 (eng.) 2., 3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk), 1. søndag i måneden familiemesse kl. 11.30.
Hverdag kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). Lørdag kl. 17 (eng.)
Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Allé 13. Søndagsmesse kl. 11. Hverdag kl. 9.
Sct. Klementis Kapel, Rønne Allé 15, Dragør. Søn- og helligdage kl. 9.30.

Tirsdag d. 2. kl. 16 firmandundervisning. Kl. 19 forældremøde for 3. klasses katolske forældre på skolen.
Onsdag d. 3. Blasiusvelsignelse efter alle gudstjenester.
Fredag d. 5. Jesu Hjerte fredag. 9.45 skolemese. Kl. 19 aftenmesse med prædiken og sakramental velsignelse.
Søndag d. 7. Kyndelmisse. Kl. 10 højmesse med lysindvielse og procession. Kl. 11.30 familiemesse: Børnenes kyndelmisse.
Tirsdag d. 9. »Bikuben« kl. 15-17. Firmandundervisning kl. 16.

Onsdag d. 10. Kl. 14 de ældres klub, kl. 16 messe i huskapellet.
Søndag d. 14. Vi fejrer redemptorist d. hl. biskop Johs. Nepomuk Neumann. Kl. 10 festgudstjeneste.
Søndag d. 21. Fastelavn. Kl. 10 latinsk højmesse.
Tirsdag d. 23. »Bikuben« kl. 15-17. Kl. 16 firmandundervisning. Kl. 19 forældremøde for 5. klasses katolske forældre på skolen. Kl. 19.30 stort økumenisk møde i Sundby kirkes menighedshus, Olieblads-gade 2. Emnet er højst aktuelt: »Nyreli-gøse strømninger«: Oplæg ved sekr. for udv. vedr. nyreligiøse bevægelser, Jens Johansen. Derefter diskussion og kaffebord. Alle er hjerteligt velkomne! Benyt denne lejlighed til at orientere jer om nogle af de vigtigste nyreligiøse strømninger. Især indbydes alle unge, der her har en særlig chance for at høre om og sætte sig ind i en meget besnærende problemkreds.
Askeonsdag d. 24. Faste- og abstinensdag. Efter dagens gudstjenester uddeles askekorset. Messer i kirken kl. 8 og 19. På St. Annæ Hjem kl. 9.
Torsdag d. 25. Kl. 18.30 tilbedelse foran sakramentet i kirken med mulighed for at modtage den hl. kommunion. Kl. 19 korsvejsandagt.
Søndag d. 28. 1. søndag i fasten. Kl. 10 ungdomsmesse.

Ungdomsaktiviteter:

Spejdere: Skt. Klemens Gruppe. Ulveungerne mødes hver skolemandag: Kl. 18-19.30 i spejderlokalet.
Spejderne mødes hver skoleonsdag fra kl. 19.30 til 21.
Ungdomsklubben har møde hver skolemandag kl. 19 i ungdomslokalet Hans Bogbinders Allé 4, 1. tv.
Firmandundervisning: Firmander, som ikke søger katolsk skole: Hver skoletirsdag kl. 16 i præstegården.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. tlf. (01) 13 37 62.
Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.
Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.
Messtider:
Søndage: Kl. 9. Reciteret messe. Kl. 11: Højmesse.
Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.
Lørdage: Kl. 17 med prædiken (gælder som søndagsmesse).
Onsdag d. 3: Kl. 10 messe for de ældre. Blasiusmesse og Blasiusvelsignelse.
Fredag d. 5: Kl. 16.30 Jesu Hjerte messe og efterfølgende tilbedelsestid.
Søndag d. 7: Jesu fremstilling i templet. (Kyndelmisse) kl. 10 lysindvielse og latinsk højmesse.
Søndag d. 14: Kl. 10 familiemesse, derefter kirkekaffe.
Onsdag d. 17: Kl. 10 messe for de ældre.
Søndag d. 21: Kl. 11 latinsk højmesse.

Onsdag d. 24: Askeonsdag. Faste- og abstinensdag. Kl. 8 messe og kl. 19 aftenmesse. Ved begge messer er der askeindvielse.

Søndag d. 28: Kl. 11 dansk højmesse. Kl. 19.30 Gregoriansk Musikandagt.

Menighedsmøde onsdag d. 17. 2. kl. 19.30 i salen Bredgade 67. Pastor B. Højbo taler over emnet: »Liturgien i fortid og nutid«.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.
Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78, menighedsrådets formand H. Heinemeier på tlf. (01) 74 13 05.
Messtider:
Tirsdag kl. 10.00, onsdag og fredag kl. 19.00 og søndag kl. 8.30 og 10.30.
Onsdag d. 3. Blasiusvelsignelse efter messen kl. 19.00.
Fredag d. 5. Tilbedelse fra kl. 18.30 til messen kl. 19.00.
Søndag d. 7. Kyndelmisse med lysindvielse og gregoriansk messe kl. 10.30. (Ikke familiemesse!)
Søndag d. 21. Fastelavn: Familiemessen kl. 10.30 og kirkekaffe.
Onsdag d. 24. Askeonsdag (faste og abstinensdag!) kl. 19.00 askeindvielse og messe.
Fredag d. 26. Efter messen kl. 19.00 taler pater Paul om Markusevangeliet.
Søndag d. 28. 1. søndag i fasten.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.
Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, tlf.: (01) 69 03 01.
Træffetid: Lørd. og mand. kl. 9-10 i Søborg, tirs.-tors. på Bispekontoret. Bredgade 69A. tlf. (01) 11 60 80.

Messtider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.
Mandag: Messe kl. 11.00.
Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30.
Onsdag: Messe kl. 19.00.

Mærkedage

Søndag d. 31.1: Skt. Ansgar, Bispedømmets værnehelgen.
Søndag d. 7: Herrens fremstilling i templet. Kl. 10 højmesse med lysindvielse.
Onsdag d. 24: Askeonsdag, faste- og abstinensdag. Ved messen kl. 19 indvielse og uddeling af asken.

Afvielser fra den faste gudstjenesteorden: Grundet sognepræstens bortrejse bortfalder *hverdags-messerne* i tiden 1.-11. februar incl.

Børneundervisning: Lørdag d. 20. februar.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Telf.: Pastor G. Uttenthal Nibler: (02) 87 77 12.
Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30.
Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).
Hverdagsmesser:
Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 12.00.

Alle lørdage:

Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).
Torsdag den 4: Blasiusvelsignelsen meddeles efter messen kl. 19.00.
Søndag den 7: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse med indvielse af lys kl. 11.00.
Søndag den 14: Højmesse kl. 11.00.
Søndag den 21: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.
Onsdag den 24: Askeonsdag: Messe med indvielse af aske kl. 9.00.
Torsdag den 25: Fastemeditation kl. 19.00 (i stedet for messen).
Søndag den 28: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F., tlf. (01) 71 53 35.
Sognepræst L. A. Dorn S. J. Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.
Sædvanlige messtider:
Søndage: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.
Hverdage: Kl. 6.45 og 8.00. Tirsdag også kl. 9.30. Første fredag kl. 19.30.
Søndag d. 31. januar, Ansgar bispedømmets værnehelgen. Kl. 8.00: Reciteret messe, kl. 11.00: Festmesse.
Februar
Tirsdag d. 2. kl. 19.45: Kurset: »Johannesbrevene« fortsætter.
Onsdag d. 3. Blasiusvelsignelse i messerne kl. 6.45 og 8.00.
Fredag d. 5. Jesu Hjerte fredag, kl. 19.00: Tilbedelse foran Sakramentet, kl. 19.30 aftenmesse.
Søndag d. 7. Jesu fremstilling i templet (»Kyndelmisse«). kl. 8.00: Reciteret messe, kl. 11.00: Højmesse med lysvielse. Lys som ønskes indviet, bedes indleveret i sakristiet i god tid før messen.
Torsdag d. 11. Torsdagsklubben samles. Messe kl. 14.30. Derefter kaffebord m. m. i salen. Fru Danø fortæller og viser lysbilleder fra Grækenland.

Tirsdag d. 16. kl. 19.45: Kurset: »Johannesbrevene« fortsætter.
Lørdag d. 20. Børnenes fastelavnsmesse. Kom klædt ud - ikke for dyrt og flot, bare hjemmelavet som I selv kan finde på! Det første slag runger i kældergangen kl. 10.00 præcis.

Onsdag d. 24. Askeonsdag. Kl. 8.00: Messe. Kl. 19.30: Aftenmesse. I begge messerne uddeles askekorset.
Søndag d. 28. Første søndag i fasten kl. 8.00: Reciteret messe: Kl. 11.00: Højmesse med fasteprediken ved pastor, Jørgen Erichsen, St. Nikolaj Kirke, Hvidovre.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90.
Sognepræst, pater Knud Aage Nielsen S. J.
Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Telf. (01) 71 79 66.
Lørdag-søndag sognekontoret, Strøbyvej 2, før og efter messerne.
Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.
Faste messtider:
Lørdag: Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).
Søndag: Højmesse kl. 10.00.
1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.
2. søndag i måneden: Latinsk messe.
3. søndag i måneden: Familiemesse.
4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.
Torsdag den 4: Sankt Blasius. Messe kl. 19.00 med Blasiusvelsignelse.

Søndag den 7.: Herrens Fremstilling i Templet. Højmesse med lysindvielse og procession.
Søndag den 21.: Højmesse med efterfølgende fastelavnsfest.
Onsdag den 24.: Askeonsdag. Messe kl. 19.00 med uddeling af askekorset.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 17 C II, 2200 København N.
 Kontoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.
 Sognepræst Paul d'Auchamp kl. 9-10 fra tirsd. til fred. (01) 35 68 25.
Messetider:
Lørdage læses søndagens messe kl. 17.
Søndag højmesse kl. 10. Aftenmesse kl. 17. Engelsk messe, sang og guitar kl. 18.
Mandag ingen messe. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 18.30. Fredag 15 min. tilbedelse efter messen. Onsd. messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.
Onsdag desuden messe kl. 19, og Åbent Hus hos St. Josef Søstrene, Sct. Hansgade 28. (Tlf. 01-35 86 92).
Håndarbejdsgruppen mødes hver torsdag kl. 9-14. i kirkens krypt.
Søndag d. 31/1 St. Ansgars Fest. Dan-Polonia synger dansk og polsk ved messen kl. 17. Derefter kirkekaffe.

Februar

Søndag d. 7. Kyndelmisse. Schola Gregoriana synger dansk og latin ved højmessens kl. 10.
Tirsdag d. 9. Kl. 14 messe i kirken og Åbent Hus i Krypten. Fru Tonia Appelt har været 14 dage i et japansk buddistkloster. Fruen fortæller og viser lysbilleder om sine oplevelser.
Askeonsdag d. 24. Dansk messe kl. 11 og derefter foldning af sogneblad i krypten. Kaffe!
 Kl. 17 engelsk messe og kl. 18.30 dansk messe med indvielse af asken.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Sognepræst: Niels Kiær S. J. Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00 reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.
Hverdag: Mandag - onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Helleruplund Alle 18. Fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.
 Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9.

Onsdag d. 3.: Blasiusvelsignelse efter messen, vil også blive givet følgende søndag efter messerne.

Søndag d. 7. Herrens fremstilling i templet Kyndelmisse: Højmassen kl. 9 indledes med lysvielse og procession. Lys, som ønskes indviet bedes afleveret i god tid tydeligt mærket med navn. Reciteret messe kl. 11.

Lørdag 20., Fastelavnsfest: Se nærmere i sognebladet og opslag i våbenhuset.
Onsdag 24., Askeonsdag: Faste- og abstinensdag. Messe kl. 17 med prædiken og uddeling af askekorset.

Søndag 28., 1. søndag i fasten: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45. Søndag højmesse kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
 Tlf.: (02) 94 76 94.

Messetider:

Hverdage kun efter aftale.
 Lørdag kl. 17.
 Søndag kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Ungdomsklubber:

Mikro-KUK hver onsdag kl. 16-18.
 Mini-KUK hver torsdag kl. 18.30-20.30.
 Maxi-KUK hver onsdag kl. 19-22.
Onsdag den 3.: De forældre, der underviser den 13. mødes til forberedelse kl. 19.30.
Søndag den 7.: Herrens Fremstilling. Kyndelmisse. Blasius-velsignelse efter messen.
Onsdag den 10.: Menighedsrådsmøde kl. 20. (Messe kl. 19.30).
Lørdag den 13.: Undervisning kl. 15. Emne: På vejen til Jerusalem. Den sidste nadver. Jesu lidelse og død. Messe kl. 17.00.
Søndag den 21.: Kirkekaffe efter 9.30-messen.

Onsdag den 24.: Askeonsdag. Fastetiden begynder. Faste- og abstinensdag. Askekorset kan modtages under messen, der begynder kl. 18.00.
 De forældre, der underviser den 6. marts, mødes til forberedelse kl. 19.30.
Søndag den 28.: 1. søndag i fasten.

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O. M. I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. (02) 94 76 94.
 Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 am. Family Liturgy.
 Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 pm.
 Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm, folk Mass.
Saturday Evening (anticipated).
 Skt. Annae Kirke: 5:00 pm.
 Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 m.
Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annae Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

Wednesday, d. 24, Ash Wednesday. Eucharistic Liturgy with distribution of ashes, Sakramentskirken: 5.00 pm.
 Vor Frue Kirke: 7:30 pm. During Lent there will be a Liturgy each Wednesday at 7:30 pm.

Sunday, d. 7, Coffee and Friendship following 10:45 am Family Liturgy at Vor Frue Kirke. All are welcome.
Sacrament of Reconciliation Anytime, by appointment. Call one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSEN

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød, Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96.
 Georg Heggum: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.
 Hørsholm, Marievej 6 kl. 10.
 Mikkelborg, Strandvej 352, kl. 8.
 Åsebakken kl. 8.15.

Januar:

Søndag d. 31: Sct. Ansgars fest, Bispedømmets værnehelgen.

Februar:

Mandag d. 1.: Præstemøde kl. 18, vesper kl. 18.15.

Søndag d. 7: Kyndelmisse kl. 10, familiemesse med indvielse af kerterne. Efter messen mødes vi til kirkekaffe.

Mandag d. 8: Midikuk kl. 19 på Nordvanggård.

Onsdag d. 9: Eldreklubben mødes kl. 14 om emnet »Israel« m. lysbilleder.

Søndag d. 14: Kirkeskat-søndag, ved messen gives der nærmere oplysning om vor kirkeskatte-ordning.

Søndag d. 21: Fastelavns søndag: Familiemesse. Fastelavnstøj, tøndeslagning kirkekaffe.

Mandag d. 22.: Midikuk kl. 19 på Nordvanggård.

Onsdag d. 24: Askeonsdag: Aftenmesse kl. 19.30 m. indvielse og uddel. af askekors Faste- og abstinensdag til fordel for f. eks. U-landene.

Søndag d. 28: Første søndag i fasten: Indvielse og uddeling af askekorset.

Religionsunderv.: hver torsdag kl. 16-17 på Nordvanggd.

Sangkor: Hver torsdag kl. 19.30

KUK: Hver onsdag på Nordvanggd. Kl. 19.30.

MIDI-KUK: 8 og 16. febr. kl. 19 på Nordvgd.

Strikke- og syklubben hver tirsdag 14-16.

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg. Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser. Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.

Desuden messe fredag kl. 18.45.

Askeonsdag med askeindvielse og askekors under messen kl. 18.45.

Fastelavnsfesten udsættes til senere. Nærmere besked følger.

I fastetiden er der korsvejsandagt efter fredagsmessen.

Fredericia:

Skt. Knuds Kirke

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia. Tlf.: (05) 92 11 76. P. Burla.

Sædvanlige gudstjenestetider:

Lørdagsaftenmesse: Kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

2. søndag i md.: Familiemesse og menighedskaffe.

4. søndag i md.: Latinsk messe.

Tirsdag og fredag: Messe kl. 8.15.

Onsdag og torsdag: Messe kl. 18.

Søndag d. 7. Kyndelmisse kl. 10.

Søndag d. 14. Familiemesse kl. 10.

Onsdag d. 24. Askeonsdag kl. 18.

DKKF: Mødeaften: Tirsdag 9. febr. kl. 19.30

Foredrag med J. Brorup.

Grenå: Skt. Clemens Kirke

Thykiersvej, 8500 Grenå

Præst: H. Krawczyk, Rymsgade 26, 8100 Århus C. Tlf.: 06-13 56 66.

Søndag d. 7. Herrens Fremstilling i templet. Messe på Sostrup, kl. 8.30.

Søndag d. 14. Messe på Sostrup, kl. 8.30, i Grenå, kl. 10.

Søndag d. 21. Messe på Sostrup kl. 8.30. Derefter Fastelavn for børn og voksne med fælles spising.

Askeonsdag d. 24. Messe på Sostrup, kl. 9, i Grenå, kl. 19.

Lørdag d. 27. Sogneundervisningen, kl. 10. Familiemesse, kl. 13.

Søndag d. 28. 1. søndag i fasten, messe på Sostrup, kl. 8.30, i Grenå, kl. 10.

Helsingør: Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.

Sognepræst:

G. Coenen, tlf. (02) 21 05 71.

Søndagsmesser:

Alle søndage: Kl. 8.30 dialogmesse. Kl. 10.30 højmesse.

Alle lørdage: Kl. 17.00 dialogmesse.

Hverdagsmesser:

Mandag til fredag incl.: Kl. 19.00 i søstrenes kapel. Alle hverdage kl. 18.15 i Niels Steensens Hus.

Lejlighed til at modtage bodens sakramente alle lørdage kl. 16.00-17.00. 1. og 3. søndag i hver måned fejres messe på kroatisk, henholdsvis kl. 12.00 og kl. 17.00.

3. søndag i hver måned er højmassen en familiemesse.

Sidste søndag i hver måned er højmassen på latin.

Eventuelle ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.

Søndag d. 31/1.: Skt. Ansgar, bispedømmets værnehelgen.

Søndag d. 7.: Herrens fremstilling i templet. Kyndelmisse. Lysindvielse og procession.

Blasiusvelsignelse mod halssygdomme uddeles umiddelbart efter messerne.

Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Påbudt faste og abstinensdag, påbegyndelsen til den 40 dages bodstid. Kl. 8.00 indvies og uddeles den indviede aske i forbindelse med messen i kirkens samtaleværelse.

Søndagen derpå gentages askepålægelsen under første messe efter prædiken. Under højmassen kl. 10.30 gentages både indvielsen og askepålægelsen for alle, som var forhindrede i at møde op på selve dagen.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Religionsundervisning:

Onsdag den 3. og den 17. kl. 15.15.

Samtaleaften:

Vintervejret tvang os til at aflyse aftenen om bod og skriftemål, mandag den 4. januar. Vi genoptager samme emne

mandag den 1. februar kl. 19.30: Har kirken ændret sit syn på skriftemålet? Er skyldbekendelsen og syndsforladelsen i begyndelsen af hver messe ikke tilstrækkelige som »skriftemål«? Hvad er en bodsandagt med fælles absolution? Studiekredsen kræver ingen lærdom hos nogen, interessen for kirkens liv og lære er nok.

Valg:

Som meddelt før skal der vælges et nyt menighedsråd og et nyt pastoratråd (hele bispedømmets råd) søndag den 2. maj.

Valgstyrelsen i vor menighed består af: Poul J. Tannenberg, Ydertofte 33, Lind. Erik Cholewa, Indertofte 32, Lind. Mogens Pedersen, Gjellerupbakken 56, Herning.

Alle henvendelser angående valglisten og kandidatopstillingen sker til denne valgstyrelse hvis formand er Poul Tannenberg, tlf. 07-22 18 19.

Ros:

Trods vinterens barske hindringer har deltagelsen i søndagsmesserne i december og januar været meget opmuntrende. Især de, der bor langt væk, fortjener denne ros.

Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke

Godthåbsvej 24, 3400 Hillerød.
Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4, tlf. (02) 26 14 04. (Bedst kl. 9-10). Dog undt. søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstre, tlf.: 26 78 65.
Søndagsmesser:
Kirken i Østergade kl. 10.

Tirsdag d. 2. holdes forældremøde for forældre til børn, der i år undervises af Sr. Beata og som skal til 1. Hl. Kommunion i foråret, i menighedshuset kl. 19.30.

Onsdag d. 3. KUK

Torsdag d. 3. Messe kl. 14 i menighedshuset. I forbindelse hermed, uddeles *Blasiusvelsignelsen*. Herefter kirkekaffe, som vi plejer på denne første torsdag i måneden. Ældre som ønsker transport, kan henvende sig til søstrene eller præsten.

Lørdag d. 6. Religionsundervisning nr. 10 i tiden kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 7. Kyndelmisse kl. 10. Du inviteres hermed til morgenkaffe af sognepræsten, i præstegården kl. 8.30-9.30.

Mandag d. 8. MIDI-KUK kl. 19-21

Onsdag d. 10. KUK

Torsdag d. 11. Messe kl. 17. Vi fejrer festen Vor Frue af Lourdes.

Lørdag d. 13. Religionsundervisning nr. 11

Søndag d. 14. Latinsk messe kl. 10

Onsdag d. 17. KUK

Samme aften indbyder Helsingør menighed til en aften omkring *Folkekirkenes nødhjælp* i menighedssalen kl. 19.30.

Torsdag d. 18. Messe kl. 17

Lørdag d. 20. Religionsundervisning nr. 12

Søndag d. 21. Fastelavnsmesse/Familie-messe kl. 10 med efterfølgende kirkekaffe i menighedshuset, medens børnene slår katten af tønden. Børnene opfordres til at være klædt ud, også i gudstjenesten.

Mandag d. 22. MIDI-KUK kl. 19-21.

Tirsdag d. 23. Menighedsrådsmøde kl. 19.30. Forslag og ønsker bedes fremsat i god tid.

Onsdag d. 24. Askeonsdag, messe kl. 17 med uddeling af askekorset. **OBS:** Denne

dag er »faste og abstinensdag«. Kirken opfordrer os til på denne dag at undgå at spise kød, ligesom kirken opfordrer os til kun at spise et hovedmåltid, mens de øvrige måltider bør indskrænkes til et minimum. Hermed markerer vi fastetidens begyndelse. Hvad vi måtte spare på husholdningen på denne dag, kan måske foræres til et godt formål?

Lørdag d. 27. Religionsundervisning nr. 13.

Søndag d. 28. 1. søndag i Fasten. I forb. med messen uddeles askekorset.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens
Tlf. (05) 62 52 68

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 7.30 i Skt. Josefs Kapel. Kl. 10 (højmesse) i kirken.

Hverdagsmesser: Tirsdag og fredag kl. 19 og torsdag kl. 10.30 i Skt. Josefs Kapel. Onsdag kl. 17 hos Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens.

Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelzers Kirke.

Menighederne er velkomne.

Søndag, den 7. kl. 10: Familiemesse. Derefter kirkekaffe og familiekatekese.

Torsdag, den 18. kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Lørdag, den 20. kl. 10.30 på Stensballe Kloster: Bededag med pater Paul Marx, O.M.I.

Søndag, den 21. Efter højmassen kl. 10: Familiekatekese.

Torsdag, den 25. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

KUKmøder: Se opslagstavlen i kirken.

Maribo: Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo, P. Herman Legut, O. F. M. Conv.
Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messetider:

Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

24. februar: Askeonsdag, faste og abstinensdag. Askeindvielse, messe kl. 18.00.

Fru Edith Hansen, Østofte, konverterede søndag den 20. december. Hjertelig til lykke.

Nakskov Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. (03) 92 06 81.

Messetider

Hverdage kl. 17 og søndage kl. 10.

Polsk messe

Den polske messe i februar finder sted søndag den 7. februar kl. 11.00.

Askeonsdag

Den 40-dages forberedelse til påsken indledes med en aftengudstjeneste onsdag den 24. februar kl. 19.00.

Fastelavn

Efter højmassen fastelavnssøndag (21.2.) inviteres børnene til at slå katten af tønden i gymnastiksalen.

Hjælp til Polen

I slutningen af 1981 kunne menigheden sende en check af sted til aktionen *Hjælp til lille Maria*. Menigheden havde siden begyndelsen af december samlet kr. 2.000,00. Overskuddet af lyspengene i Maximilian Kolbes kapel går fortsat til den lokale indsamling *Hjælp til lille Maria*. Menigheden opfordres til bøn for Polen. Tænd et lys og bed den salige Maximilian Kolbe gå i forbøn for det polske folk.

God varme i Maximilian Kolbes Hus
Siden indvielsen af Maximilian Kolbes Hus er søndagsgudstjenesten flere gange blevet holdt der. Der var hver gang stor tilfredshed hos kirkegængerne, ikke alene p. gr. a. de dejlige omgivelser, men i særdeleshed fordi rummet gør det muligt at holde gudstjenesten i 20 graders varme, selv om udetemperaturen er minus 10 grader. Kom og vær med! Og tænd et lys i Maximilian Kolbes kapel.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 07 39.

Gudstjenester:

Mandag kl. 19.30

Tirsdag kl. 18.30

Onsdag kl. 18.15

Torsdag kl. 18.30

Fredag kl. 18.30

Lørdag kl. 16.00

Søndag kl. 8.00 + kl. 10.00

Torsdag d. 4.: Kl. 18.00 Bikuben. Åbent hus aften + ungdomsaften.

Fredag d. 5.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30 messe + tilbedelse.

Søndag d. 7.: Kl. 10.00 Familiegudstj. Herefter: Kaffe i Fredensgade 15.

Torsdag d. 11.: Ungdomsaften samt arbejdsaften for d. 3. verden.

Søndag d. 14.: Kl. 11.15 polsk gudstj.

Torsdag d. 18.: Åbent hus aften. Ingen børne- og ungdomsaften.

Fredag d. 19.: Kl. 18.00 gudstjeneste. Herefter: Menighedens fastelavnsvest.

Lørdag d. 20.: Kl. 10.00-11.30: Undervisning for børn og konfirmander.

Søndag d. 21.: Kl. 10.00 fastelavnsgudstj. Herefter: Børnenes fastelavnsvest.

Onsdag d. 24.: Askeonsdag, kl. 19.00 gudstjeneste. Herefter: Start på firmelles-undervisning.

Torsdag d. 25.: Arbejdsaften for d. 3. verden. Ungdomsaften.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. (09) 12 16 64.

Sognepræst Franz Hauser. Træffetid kl. 11-12 (undt. mandag) samt 17-18 onsdag og fredag.

Messetider

Forsøgsordning i januar og februar:

Mandag kl. 7 og 8, tirsdag 7 og 9, onsdag 7 og 11, torsdag 7 og 9, fredag 8 og 19, lørdag 9 (kl. 17 på Bjerregårdsvej 9, hos Skt. Josefssøstrene).

1. og 3. søndag polsk messe kl. 12.

Torsdag d. 4.: Blasius. Efter messerne og aftenandagt Blasius-velsignelse.

Søndag d. 7.: Herrens fremstilling. Kl. 10 højmesse med lysindvielse og procession.

Mandag d. 8.: P. Paul Marx viser film og fortæller om sit ophold i Grønland i skolens sal kl. 19. DKKF.

Tirsdag d. 9.: De ældres klub kl. 14 i skolen.

Torsdag d. 11.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Søndag d. 14.: P.gr. af Redemptoristordenens 250 års jubilæum fejres mindeden for den hellige redemptorist, biskop Johannes Neumann.

Mandag d. 22.: Pastor Jørgen Hvid kommer med 6 af sine unge fra Niels Steensens Hus og underholder menigheden i skolens sal kl. 19.-

Askeonsdag d. 24.: Faste- og abstinensdag. Aftenmesse kl. 19 med uddeling af askekorset.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Gudstjenesteprogram:

Lørdag kl. 17 (undtagen d. 6. febr. hvor der er familiemesse kl. 13.30).

Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19.30, torsdag kl. 7.30 og fredag kl. 8 i søstrenes kapel, Laksegade 4.

Kyndelmisse: onsdag d. 3. Lysvelsignelse og lysprocession ved messen kl. 19.

Askeonsdag d. 24. Messe kl. 17 med askevelsignelse og uddeling af askekorset. Faste- og abstinensdag. Fastetiden begynder. (påske d. 11. april).

Korsvejsandagt i fastetiden i forbindelse med onsdagsmessen.

Skriftemål efter aftale, eller man kan komme når som helst og ringe på skrifteklokken.

Møder:

Familieundervisning lørdag d. 6. kl. 14.30. Begynder med messe. Emne: Kommunion og afslutning af messen.

Menighedsrådsmøde tirsdag d. 9. kl. 20. Familiegruppe torsdag d. 11.

De ældre og andre: lørdag d. 20. kl. 14.30 i præstegården. Afsluttes med messe kl. 17.

Kirkekaffe d. 28. efter messen.

Viborg-Randers KUK-møde i Horsens d. 26.-28.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Sognepræst: H. Herberighs, S.M.M.
Tlf. (02) 99 07 28. Bedst kl. 9-10.
Andenpræst: Erling Brodersen. Tlf. (03) 61 03 92.

Bedst onsdag kl. 16-17, torsdag og fredag kl. 11-12.

Girokonto: 38189, Katolsk Pastorat, Ringsted.

Sædvanlige messetider:

Søndage højmesse kl. 10.

Søndag d. 7. februar: *Herrens fremstilling i Templet*: Efter messen kirkekaffe på skolen.

Onsdag d. 24. februar: *Askeonsdag: Messe m. askeindvielse* kl. 19.30.

Søndag d. 28. februar: *1. søndag i fasten: Latinsk højmesse* kl. 10.

Skriftemål: Efter aftale samt indtil et kvarter før messens begyndelse.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. (03) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesse kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 18.00 og fredag kl. 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 7.: Kl. 10 kyndelmisse med lysindvielse og procession.

Søndag d. 14.: Kl. 10 familiemesse. Storkøbenhavns Ungdomskor: »Jubilat Deo« medvirker.

Onsdag d. 24. Askeonsdag: Aftenmesse kl. 19.30. Faste- og abstinensdag.

Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten.

Onsdag d. 3.: Kl. 19.30 i menighedssalen: *Stort bankospil* til fordel for et nyt fælles sogneblad for Roskilde-Tåstrup-Holbæk-pastorale enhed.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Svares der ikke på kirkens telefon, (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådets formand, Erik Zieler, (03) 57 15 62.

Søndag d. 31. januar: Sct. Ansgar, højmesse kl. 10.

Februar

Søndag d. 7.: Kyndelmisse, højmesse med lysindvielse og procession kl. 10. Kirkekaffe. Kirkebiler fra Korsør og Dianalund.

Søndag d. 14.: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 21.: Fastelavn, højmesse kl. 10.

Søndag d. 28.: Højmesse kl. 10 med askeindvielse. Gregoriansk koral. Kirkebil fra Korsør, 1. sø. i fasten.

Søndag d. 7. marts: 2. sø. i fasten, højmesse kl. 10.

Søndag d. 14. marts: 3. sø. i fasten. Kirkebiler fra Korsør og Dianalund. Mini-retræte v/Elsebet Kieler, se nærmere i sognebladet.

Skriftemål i forbindelse med messerne. Meddelelse om hvornår børneundervisningen genoptages vil blive tilsendt pr. brev.

Tåstrup: Sct. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup

Tlf. (02) 99 07 28.

Messetider:

Søndage kl. 10 og 16.30. Onsdage og fredage kl. 19.30.

Den 7/2: Kyndelmisse med lysindvielse under højmessens.

Religionsundervisning: d. 7. og 21.

Konfirmationsforberedelse: Fredage kl. 16.

Fastelavnsfest: søndag d. 21/2.

Askeonsdag: askeindvielse kl. 19.30.

Kolpingfamiliens møder om onsdagen kl. 20.

Bellis: alderdomshjem, Køgevej 160, Tåstrup, tlf. (02) 99 03 74. Messe, hverdag kl. 6.30, undt. onsd. og fred.

»Det lille Kloster«, Galgebakken V. 2-15, Albertslund. Messe om tirsdagen kl. 18. Tlf. (02) 64 14 95.

Skt. Pauls Skole: Frøgårdsalle 8, Tåstrup. Tlf. (02) 52 19 59.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester

Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmessens tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehavklassen).

Mandag d. 1. kl. 14.30 indbyder Kontaktgruppen de ældre til en eftermiddag med broget underholdning ved fru Steffensen. Søstrenes sal, Vestre Engvej 40.

Tirsdag d. 2. kl. 17.30: Stille time.

Onsdag d. 3. kl. 19.30: Maxi-KUK.

Fredag d. 5: om eftermiddagen bringes den H. Kommunion til de syge.

Kl. 14.30 indkalder Kvindeforeningen til lokal generalforsamling i skolen.

Lørdag d. 6. kl. 13: religionsundervisning for eftermiddagsholdet.

Søndag d. 7. kl. 10: Familiemesse.

Fredag d. 12. kl. 14.30: Mini-KUK.

Tirsdag d. 16. kl. 19.30: Stille time.

Onsdag d. 17. kl. 18.30: Maxi-KUK.

Fredag d. 19. kl. 14.30: Kvindeforbundet indbyder til et foredrag v. P. Ophoff. Emne: Kirkehistorie.

Lørdag d. 20: ingen religionsundervisning for eftermiddagsholdet.

Menighedens fastelavnsfest: nærmere oplysninger findes i våbenhuset.

Fredag d. 26. kl. 14.30: Mini-KUK.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.

Tlf. (06) 62 36 41.

Messetider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 I., 3. og 5. søndag kl. 10.00

Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00

Undervisning:

Lemvig: den 6. februar kl. 9.30-11.30.

Viborg: den 13. februar kl. 10.00-12.00.

Kirkekaffe:

Viborg: søndag den 7. februar.

Lemvig: søndag den 28. februar.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1. Tlf. (08) 12 69 56 eller (08) 13 07 44.

Fredag d. 5.: Jesu-Hjerte-Fredag, er sakramentet udstillet til tilbedelse i kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse.

Søndag d. 7.: Kyndelmisse. Højmessens kl. 10 begynder med lysindvielse og lysprocession i kirken. Vi har brug for mange ministranter den dag.

Torsdag d. 11.: Kl. 14.30 møde for de ældre og enlige i menighedssalen på skolen.

Torsdag d. 18.: Menighedsaften. Denne aften holdes en menighedsaften med emnet »Den Eukaristiske Kongres i Lourdes 1981«. Deltagere fra menigheden beretter om deres oplevelser. Pastor Kozon taler om de eukaristiske kongresers historie og mening. Vi håber på god

tilslutning fra menigheden til denne aften. Vi begynder kl. 19.30.

Gudstjenester udenfor Aalborg:

Frederikshavn: Alle lørdage i februar kl. 16.30, hvis vejret ellers tillader det.

Hjørring, Nordre kommune skole, Norgesvej: Lørdag d. 13. kl. 14.30

Thisted, Møllevvej 23:

Lørdag d. 6. Kyndelmisse, kl. 16.30.

Juleindsamlingen til Polen gav kr. 5,600,-. Til alle en hjertelig tak.

Tøjindsamling til Polen: Der har været forespørgsler herom. Præstegården tager imod tøj til Polen og sender det videre. Forudsætningen er naturligvis, at det er godt tøj, der virkelig kan bruges med det samme.

Århus: Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, postbox 219.

Præster: Meister, Krawczyk, Grünewald, Otto, Tran-Van-Bao.

Tlf.: 06 - 13 56 66. (Bao: 19 36 44).

Messetider:

Århus: Hver søndag kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17. Latinsk højmesse normalt hver 3. søndag. Polsk messe hver 1. og 3. søndag kl. 12.

Skolemesse: Hver tirsdag og fredag kl. 8.

Messe for ældre: Hver tirsdag kl. 16.30.

Hverdage: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8. Skriftemål: Hver fredag 18-19.

Pindstrup: Søndag 7/2 og 21/2 kl. 10.30.

Odder: Søndag 14/2 og 28/2 kl. 10.00.

Ungdomsarbejde:

Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.

KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Ældre: Sct. Knuds klub: Hver tirsdag kl. 14.30.

Mariakongregationen: Torsdag 18/2 kl. 14.30.

Undervisning:

For familier udenfor Sct. Knuds skole: Sogneundervisningen: Lørdag 13/2 kl. 10.

Familiemesse kl. 13. Medarbejdere: Tirsdag 9/2 kl. 19.

Trosrådgivere, tirsdag kl. 19.00.

Menighedsrådsmøde: Torsdag 11/2 kl. 19.30.

Galleri ved kirken: Mette Oxholm Sørensen.

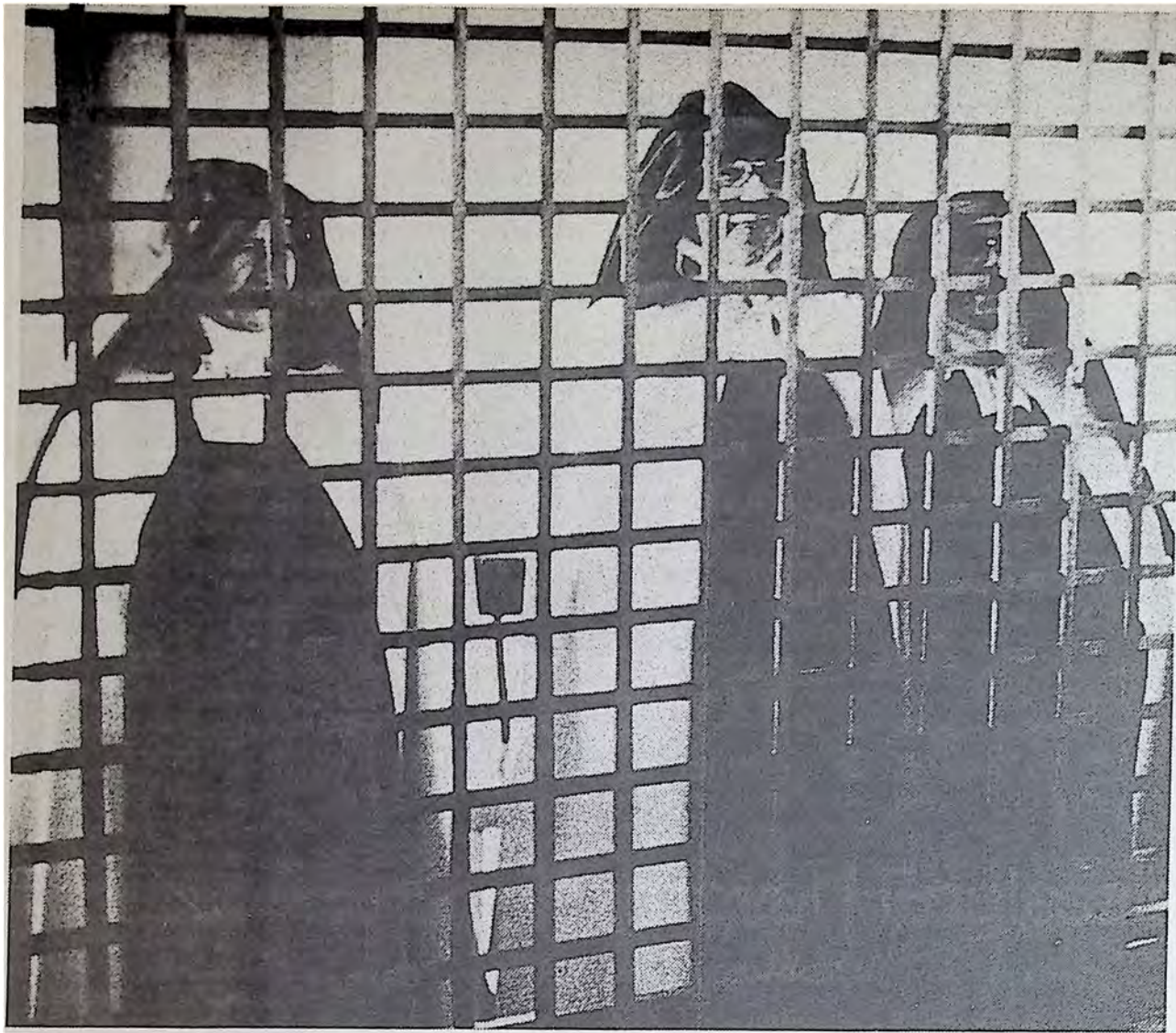
Lørdag 27/2 kl. 11-13: Fernisering på maleri- og skulpturudstilling: Karin Lannig.

Menighedens fastelavnsfest: (Arr. KUK): Lørdag 20/2 kl. 19.30.

Askeonsdagsmesse: Kl. 8 og 19.

Liturgisk kalender for februar

- grøn.** Mandag i 4. alm. uge. L.: 2. Sam. 15,13-14. 30; 16,5-13a. Ev.: Mark. 5,1-20.
- grøn.** Tirsdag i 4. alm. uge. L.: 2. Sam. 18,9-10. 14b. 24-25a. 30-19,3. Ev.: Mark. 5,21-43.
- grøn.** Onsdag i 4. alm. uge. L.: 2. Sam. 24,2. 9-17. Ev.: Mark. 6,1-6.
- grøn.** Torsdag i 4. alm. uge. L.: 1. Kong. 2,1-4. 10-12. Ev.: Mark. 6,7-13. Eller: **rød.** BLASIUS, biskop og martyr (†316). *Blasiusvelsignelse.*
- rød.** Fredag. AGATHE, jomfru og martyr (†251) (m). L.: Sir. 47,2-11. Ev.: Mark. 6,14-29.
- rød.** Lørdag. PAUL MIKI OG LIDELSESFÆLLER, martyrer (†1597). (m). L.: 1. Kong. 3,4-13. Ev.: Mark. 6,30-34.
- hvid.** Søndag. HERRENS FREMSTILLING I TEMPLET. (f) 1. L.: Mal. 3,1-4. Salme 24,7.8.9.10. R.v. 10b: Hærskarnes Herre, han er ærens konge. 2. L.: Hebr. 2,14-18. Ev.: Luk. 2,22-40 el. 2,22-32. *Gl. Cr. Særl. pf.*
- grøn.** Mandag i 5. alm. uge. L.: 1. Kong. 8,1-7. 9-13. Ev.: Mark. 6,53-56. Eller: **hvid.** HIERONIMUS ÆMILIANI, præst (†1537).
- grøn.** Tirsdag i 5. alm. uge. L.: 1. Kong. 8,22-23. 27-30. Ev.: Mark. 7,1-13.
- hvid.** Onsdag. SCHOLASTICA, jomfru (†543). (m). L.: 1. Kong. 10,1-10. Ev.: Mark. 7,14-23.
- grøn.** Torsdag i 5. alm. uge. L.: 1. Kong. 11,4-13. Ev.: Mark. 7,24-30. Eller: **hvid.** VOR FRUE AF LOURDES. L.: Es. 66,10-14c. Ev.: Joh. 2,1-11.
- grøn.** Fredag i 5. alm. uge. L.: 1. Kong. 11,29-32; 12,19. Ev.: Mark. 7,31-37.
- grøn.** Lørdag i 5. alm. uge. L.: 1. Kong. 12,26-32; 13,33-34. Ev.: Mark. 8,1-10. Eller: **hvid.** GUDS MODERS LØRDAGSMESSE.
- grøn.** 6. ALM. SØNDAG. 1. L.: 3. Mos. 13,1-2. 43-46. Salme 32,1-2. 5. 11. R.v. 7: Du er mit skjul, med frelsesjubel omgiver du mig. 2. L.: 1. Kor. 10,31-11,1. Ev.: Mark. 1,40-45. *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
- grøn.** Mandag i 6. alm. uge. L.: Jak. 1,1-11. Ev.: Mark. 8,11-13.
- grøn.** Tirsdag i 6. alm. uge. L.: Jak. 1,12-18. Ev.: Mark. 8,14-21.
- grøn.** Onsdag i 6. alm. uge. L.: Jak. 1,19-27. Ev.: Mark. 8,22-26. Eller: **hvid.** SERVITTERORDENENS 7 GRUNDLÆGGERE.
- grøn.** Torsdag i 6. alm. uge. L.: Jak. 2,1-9. Ev.: Mark. 8,27-33.
- grøn.** Fredag i 6. alm. uge. L.: Jak. 2,14-24. 26. Ev.: Mark. 8,34-9,1.
- grøn.** Lørdag i 6. alm. uge. L.: Jak. 3,1-10. Ev.: Mark. 9,2-13. Eller: **hvid.** GUDS MODERS LØRDAGSMESSE.
- grøn.** 7. ALM. SØNDAG. 1. L. Es. 43,18-19. 21-22. 24b-25. Salme 41,2-3. 4-5. 13-14. R.v. 5b: Helbred min sjæl, jeg har syndet mod dig! 2. L.: 2. Kor. 1,18-22. Ev.: Mark. 2,1-12. *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
- hvid.** Mandag. APOSTLEN PETERS STOL (f). L.: 1. Pet. 5,1-4. Ev.: Matt. 16,13-19. *Gl. Ap. pf. I.*
- rød.** Tirsdag. POLYCARP, biskop og martyr (m). L.: Jak. 4,1-10. Ev.: Mark. 9,30-37.
- viol.** ASKEONSDAG. 1. L.: Joel 2,12-18. Salme 51,3-4. 5-6a. 12-13. 14+17. R.v. 3: Tilgiv Herre, thi jeg har syndet. 2. L.: 2. Kor. 5,20-6,2. Ev.: Matt. 6,1-6. 16-18. *Faste pf. IV. Askeindvielse kan foretages ved hver menighedsmesse eller ordets gudstjeneste.*
- viol.** Torsdag efter askeonsdag. L.: 5. Mos. 30,15-20. Ev.: Luk. 9,22-25. *Faste pf.*
- viol.** Fredag efter askeonsdag. L.: Es. 58,1-9a. Ev.: Matt. 9,14-15. *Faste pf.*
- viol.** Lørdag efter askeonsdag. L.: Es. 58,9b-14. Ev.: Luk. 5,27-32. *Faste pf.*
- viol.** 1. SØNDAG I FASTEN. 1. L.: 1. Mos. 9,8-15. Salme 25,4-5ab. 6+7bc. 8-9. R.v. 10: Alle Herrens stier er miskundhed og trofasthed for dem, der holder hans pagt. 2. L.: 1. Pet. 3,18-22. Ev.: Mark. 1,12-15. *Cr. Særl. pf.*

Om Karmels spiritualitet

Brev til en ung postulante

Af Joost Dahlerup

Brevet er til en ung pige, som har valgt det klosterbundne liv, fra en tredjeordens broder, der står ude i verden.

Min kære elskede lillesøster!

Tilgiv mig denne dristighed, for det er jo ikke almindeligt, at en ældre ven lykønsker en ung piges beslutning om at gå i kloster med en kærligheds-erklæring. Når jeg alligevel tillader mig at gøre det, er det fordi jeg ser, at jeg er din bror, og en bror, som ikke tør elske sin lillesøster, er dog en dårlig bror.

En anden årsag, ligger i de oplevelser jeg har haft ude blandt de såkaldte sociale tabere. Vi ved alle, at antallet af narkomaner stiger her. Flere ganske unge bliver nu mordere. Vold i hjemmet bliver stadig mere almindeligt. Flere og flere får psykiske problemer. Spiritusforbruget vokser, osv. Vi har snart hørt det så mange gange, at vi er ved at

vænne os til melodien. Og altsammen sker det i et samfund, hvor alle kræfter sættes ind på, at vi alle skal have det så godt som muligt med hinanden. Selv i vor egen kirke har vi problemer, hvor kommer de dog fra? Pludselig fornemmer man bare en af disse udefinerlige episoder, hvor de spidse hjørner stikker frem og giver dybe sår. Er det hele mon ikke blot noget med en atmosfære, hvor kærligheden ikke rigtig kan komme til udtryk?

Mysteriets forædlingsarbejde

Da jeg besøgte jeres lille kommunitet, tog du så varmhjertet imod mig. Du lyttede engageret, da jeg fortalte, og du fortalte selv så håbefuldt, medens du ganske umiddelbart delte ud af dine egne glæder. På denne måde, lader du, -

måske uden selv at tænke over det-, den livgivende kærlighed spire frem fra dit eget hjerte. Måske bør jeg ikke nævne det, det spontane kan jo så let dø, hvis det bliver for bevidst, men jeg vover det nu alligevel. For er det ikke netop her, at Kristus selv ved sin Helligånd begynder sit mysteriums forædlingsarbejde. Og er det ikke også her, man lærer at vinde ved at give slip, medens det fastholdte tabes?

Jeg har lige læst den lille Thereses selvbiografi igen, - efter hendes eget manuskript -.

Selv hun begynder sit kærlighedsliv med en sådan umiddelbarhed, som du nu viser. Det var på den eksklusive pilgrimsfærd til Rom, hvor hun som femtenårig rejser med det bedre borgerskab, for at komme i audiens hos paven. Som det sker på sådanne turistrejser, forelsker en ung student sig i

hende. - Therese antyder det blot med en enkelt sætning i biografien -. Men for hende bliver dette til en afgørende beslutning. Hun havde jo givet sit hjerte til Jesus, og var på denne måde for så vidt allerede forlovet. Det var derfor umuligt for hende at sære sin Jesus ved at give sit hjerte til en anden.

Hun bliver dog ikke vred, men afviser bare studenten, ganske let irriteret, for det havde jo slet ikke været hendes hensigt at vække sådanne følelser. I stedet for at fornægte sin kvindelighed, som mange fromme unge piger nok ville forsøge efter en sådan oplevelse for ikke at komme til at synde, beslutter Therese sig for det stik modsatte. Hun giver nu for alvor Jesus hele sin brændende kærlighed. og så sker der det fantastiske, at Kristus selv gengælder ved at løfte hende op på et højere kærlighedsplan, hvor den følelsesmæssige

udfoldelse blot bliver endnu større og langt friere.

I sjælens have

Efter sin indtræden i Karmel, fortæller hun således om en helt ny kærlighedsoplevelse, der er så skøn, at mange nok vil have svært ved at forstå den. Men jeg synes nu alligevel, at du skal have historien.

Den handler om stedets biskop, der ved et visitatsbesøg hilser på nonnerne i klausuren. Biskoppen kender Therese meget godt, - hun havde jo siddet på hans kontor og stortudet, da han måtte afvise hende i ønsket om at indtræde, før hun blev myndig, men han måtte siden kapitulere ved en dispensation -.

Da denne modne og fromme mand, nu møder sin henrivende unge novice, overvældes han af en meget stor kærlighed til hende. Og han holder sig ikke tilbage, men giver hende et stort knus, medens han kysser og kærtegner hende.

Her har Therese forladt denne verden, og hun er nu kommet inden for i sin sjæls have. Kristi kærlighed står i fuldt flor hos hende, og Helligånden er ganske klart med i det, som sker. Derfor kan hun også frit og uden skrupler, ikke blot finde sig i biskoppens følelser, men hun kan også tage imod denne Helligåndens faderkærlighed, og endda beskrive det hændte med stor glæde for sin kære moder priorinde.

Korsets vidunderlige vej
Ved en henvendelse til klosteret anmoder to unge præstestuderende om forbøn, da de ønsker at blive missionærer. Therese får pålagt opgaven, men magter slet ikke at gøre det nøgternt og formelt.

I stedet bliver de to studerende som brødre for hende, og hun giver derfor også dem hele sin store kærlighed. Men selv som klausurnonne er det, som om Therese forventer sig noget personligt af dette. Hun opnår dog ingen kontakt med dem og skuffes derfor igen, men nu på en lidt anden måde. Hendes liv er og bliver bønne og det ubemærkede arbejde, og efterhånden som tuberkulosen skrider frem, bliver det også den ubeskrivelige lidelse.

Therese tager korsset på sig og går nu sin lidelsesvej alene sammen med Jesus. Det er som om, hun her atter løftes endnu højere op i sin kærlighed. Skuffelsen vender sig til omsorg for hele missionen, og

ønsket om den kærlighed, som de kære mennesker ikke kan give hende, indfries nu i stadig højere grad ved en fuldstændig hengivelse til frelseren selv.

Da hun således en dag går sin læge-ordinerede tur i haven, kan hun næsten ikke holde sig oprejst. Sygdommen har taget så hårdt på hende, at hun dårligt kan støtte på benene. En medsøster foreslår hende derfor at opgive, for dette selvpineri kan dog ikke tjene noget formål.

Men Therese svarer: »Nej, jeg går for en missionær! Jeg tænker på, at der ude i verden, langt borte, måske er en, som er blevet udmattet af sit apostoliske arbejde og for at mindske hans møje, ofrer jeg min træthed til den gode Gud.«

Sådan levede hun fra ungdomsforelskelsen til den modne kvindes kærlighed, hvor rammerne sprænges og alt favnes ind. Et liv i en helt selvfølgelig kvindelighed, der gradvis forædles i den betingelsesløse overgivelse til Jesus, som herved fører hende til Karmels allerhøjeste tinder.

Husk at elske mens du tør det!

Ja, det var Therese af Lisieux, men hvad nu med os i vor egen tid, hvor alt synes ændret, også i klostrene.

Jeg tror, at vort kald dybest set stadig er det samme, nemlig først og fremmest at åbne vore hjerter for Jesus og helt overgive os til Ham. Kun på denne måde kan vi bringe Hans virkelige og nådegivende kærlighed ud til de andre.

Det er et mysterium, men samtidig noget ganske banalt, der må tages op i alle hverdagens små selvfølgeligheder. Noget, der skal virkelig gøres i det daglige arbejde, blandt andre mennesker, i omsorg for fællesskabet, i kærlighed til familien osv. Hvis vi således også tør elske midt i denne faretruende verden med Jesu egen kærlighed i vore hjerter, når der gives os mod til det, så står vi jo også beskyttet bag havelågen i vor egen sjæls have. Og på denne måde kan vi også sende vor egen rosenregn ud over de mange hungrende sjæle som håber på os. Her vil troen aldrig blive en drømmeflugt, bort fra virkeligheden, men derimod til selve den virkelighed, hvori vi kan tage udfordringerne op uden at blive løbet over ende.

(KNA) – Et af resultaterne af pave Johannes Paul II's besøg i Tyskland i november 1980 var dannelsen af en fælles økumenisk kommission sammensat af repræsentanter for Tysklands evangeliske Kirkes råd, for den tyske bispekonference og for Vatikanets sekretariat for de kristnes enhed.

Kommissionens opgave er dels at arbejde for en klaring af kontroversielle spørgsmål, dels at aflægge et fælles kristent vidnesbyrd.

For at aflægge et fælles kristent vidnesbyrd har kommissionen nu udarbejdet en fælles erklæring: »Ja til ægteskabet«, og både den tyske bispekonference og Tysklands evangeliske kirke har med bifald taget denne erklæring til efterretning.

Ja til ægteskabet

En katolsk/luthersk fælles erklæring

I vore dage er der flere og flere, der viger tilbage for at binde sig i ægteskab. Ofte lever de sammen som ægtefolk, men har deres egen mening om ægteskabets varighed og form. De foretrækker et ikke-ægteskabeligt forhold, dels fordi de vil undgå de formaliteter, der er forbundet med ægteskabets indgåelse, dels fordi de ikke ønsker at binde sig for livstid. De synes, at det friere forhold bedre svarer til deres egen opfattelse af kærlighed og partnerskab.

De betragter deres »ægteskabslignende forhold«, deres »papirløse ægteskab« som et rent privat anliggende, som de hverken ønsker statens eller kirkens indblanding i. De hævder endda undertiden, at selve meningen med ægteskabet bedre opfyldes på denne måde.

Frihed til at udvikle sig

I tidernes løb har mand og kvindes livsfællesskab gennemløbet mange forskellige former og været gennem mange kriser. I et sådant livsfællesskab kan partnerne hjælpe hinanden til at vokse rent menneskeligt, foruden at de kan hjælpe hinanden i livets praktiske og økonomiske forhold. I et sådant fællesskab kan seksuallivet foregå på ansvarsfuld måde, ligesom forældrene står sammen i deres fælles ansvar for børnene.

Alle disse opgaver i ægteskabet, der i sig selv er gode, kan dog også føre til kriser i ægteskabet. Det er nødvendigt, at ægteskabet stadigt fornys, ved at ægtefællerne gensidigt tager hensyn til hinanden og er besluttede på at give hinanden frihed til at udvikle sig personligt.

Selv om der er mange mislykkede ægteskaber og mange skilsmisser, må man dog ikke være blind for, at der er mange ægteskaber, der trods oplevelsen af kriser, alligevel ikke blot holder, men også lykkes, hvor de løfter, man gav hinanden, holdes, og hvor ægtefællerne står sammen i omsorgen for børnene.

Ønsket om at lykkes varer ved

I ægteskabet udelukker frihed og bundethed ikke hinanden. Kærlighed og troskab, personlig frihed og vedvarende bundethed hører sammen, når mand og kvinde skal leve livet sammen i et livsvarigt og ansvarsbevidst forhold. Derfor vil vi, trods visse forskelle i vor opfattelse af den kirkelige vielse og den kirkelige praksis, minde om gode grunde, der taler for den kristne opfattelse af ægteskabet.

Kærligheden mellem mand og kvinde er kendetegnet af spontanitet og lidenskabelighed. Men hvis der er alvor i kærligheden, er der også et ønske om, at denne lykke må vare ved. Ægteskabet er en hjælp til at give kærligheden bestandighed. Derfor holder ægteskabet fast ved, at mand og kvinde siger et ubegrænset og ubetinget ja til hinanden – et ja, der rækker videre end til deres øjeblikkelige følelser for hinanden. Dette ja til at leve i et livsvarigt fællesskab indeslutter også børnene.

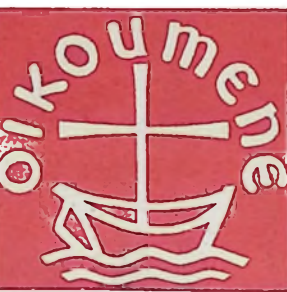
Det gælder for alle de opgaver, der melder sig i ægteskabet og familien, hvad der så end i livets løb kommer af erfaringer og uforudselige tilskikkelser. Naturligvis er det et vovestykke, og det er forstå-

ligt, at mennesker kan være ængstelige for at give sig i lag med en sådan livsvarig opgave. Men når to mennesker endegyldigt og uforbeholdent giver hinanden deres ja, betror sig til hinanden, så slutter Gud, deres Skaber sig til dem. Derfor lover kristne ægtefæller at dele gode og onde dage, indtil døden skiller dem ad, og de giver hinanden deres ja-ord for Guds ansigt, han der som menneskenes Skaber og Forløser bærer, heler og støtter ægtefællernes skrøbelige ja.

Sakramente og vielse

For at påkalde Gud som vidne og for at vide sig tryk i hans velsignelse og bistand, eksisterer den kirkelige form for indgåelse af ægteskab. Når den romersk-katolske kirke opfatter ægteskabet som et sakramente, er det, fordi denne kirke opfatter Guds velsignelse af ægteskabet som et af Jesus Kristus villet og af Gud i ægteskabsløftet givet tegn på tilsagn om hans nåde. Skønt den protestantiske kirke med Martin Luther betragter ægteskabet som en »verdslig sag«, ser den dog dets forpligtende karakter begrundet og båret af Guds anordning og i hans kærlighed til menneskene.

Det udtrykkelige og offentligt udtalte ja til et liv i fællesskab er en hjælp til, at kærligheden kan vare ved i de forskellige situationer, der kan opstå i et ægteskab. Det gør kærlighedens ansvar synligt. Det er et udtryk for, at kærligheden ikke bestandigt skal begynde på ny, men opfyldes i de enkelte skridt, ægtefællerne tager i deres fælles liv. På denne måde befrier ægteskabsløftet

sætning mellem ægtefællernes personlige indbyrdes forhold og ægteskabets offentlige karakter. At ægteskabsløftet aflægges offentligt gør intet skår i, at det begynder i det skjulte med to menneskers umiddelbare og helt personlige kærlighed, det betyder derimod beskyttelse, anerkendelse, støtte og pligt til at vidne om det ja-ord, der er givet om at ville følges ad livet igennem.

Uden denne således opfattede institutionelle ægteskabsform vedbliver det fællesskab, som ægtefællerne jo ønsker skal vare livet igennem, at være udsat for en ødelæggende usikkerhed. Dette er en trussel for den gensidige tillid, også hvor dette til at begynde med hverken erkendes eller indrømmes.

Ikke binde sig?

Mange unge stiller sig i dag afvisende over for det offentligt indgåede ægteskab. De kan ikke se, at det har nogen betydning for deres kærligheds personale udvikling, og de er bange for, at det hele skal blive til en tom og ydre form. De har tit oplevet dårlige eksempler på ægteskaber, hvor ægteskabsløftet for eksempel – helt umoralsk – er blevet misbragt til uindskrænket at råde over den anden og som undskyldning for hensynsløs opførsel.

Vi opfordrer derfor alle ægtepar til at give et troværdigt vidnesbyrd om, at deres ægteskab er et virkeligt livsfællesskab. De unge har nemlig tit i al deres afstandtagen til ægteskabet en dyb og alvorlig vilje til at leve i et personligt og stabilt livsfællesskab. Vi beder derfor de unge om, at de i deres dybe længsel efter et vellykket liv vil give udtryk for dette – både for sig selv og andre – på en måde, der er i overensstemmelse med det fællesskab, de går ind for, og at de derfor vil vove at sige et nyt og skabende ja til ægteskabet.

Vi appellerer til alle borgere i vort land, til de sociale og politiske institutioner, til alle der inden for kirkerne og deres institutioner har ansvar for ægteskaberne om, at de ved betænksom talen og opmuntring, med forståelse og hjælp vil lette vejen for de unge til at indgå ægteskab og leve deri.

Det kristne ægteskab er det livsrum og den orden, hvor partnerne ja til hinanden og til et liv i fællesskab gives for Guds ansigt. Friheden til at leve sammen i ægteskab tilkommer kun dem, der finder hinanden i kærlighed. Denne frihed kan ingen magt fratage dem.

Selv om ægteskabet viser sin menneskelighed også deri, at det stadig er udsat for belastninger, så vedbliver det dog med at være åbent for en fornyelse ud fra tro, håb og kærlighed. Dette gælder på en måde, der ikke er til at tage fejl af, for ethvert konkret ægteskab, hvor begge kender deres egne og den andens svagheder og tilbyder den anden sin villige tilgivelse i Kristi kors' tegn og selv er villig til at tage imod tilgivelse. På denne måde er en krise i et ægteskab ikke enden på det, men en del af ægtefællernes fælles vej gennem livet.

Ægteskabet åbent for fornyelse

Det kristne ægteskab er åbent for en fornyelse og en uddybelse af dets form. Det er ikke fastlåst i en bestemt historisk udviklings billede. Vi beder derfor alle – og især de unge – om at bidrage til en fornyelse af ægteskabets liv til gavn for ægteskabets fremtid i vort samfund.

Köln, Hannover 15. oktober 1981.

Joseph Kardinal Höffner,
formand for den tyske
bispekonference.
Landsbiskop D. Eduard
Lohse,
formand for rådet for
Tysklands evangeliske Kirke

Troslære?

Vil du vide mere om din tro, så er her et tilbud.

DUK arrangerer i foråret 1982, for unge over 18 år, 4 aftener om vor tro.

Som udgangspunkt har vi tænkt os at bruge bogen »Hvad tror katolikkerne?« af Otto Hermann Pesch, hvor vi onsdag den 24. februar fra kl. 19-22 på Niels Steensens Gymnasium, beskæftiger os med første kapitel.

For nærmere oplysning - kontakt sekretariatet (01) 20 63 63.

Alle er velkomne.

Danmarks Unge Katolikker

Pavelig skrivelse om familiens opgaver i dag

Traditionelle argumenter for traditionelle synspunkter og holdninger

Vatikanet (NC) - I den hidtil længste skrivelse i sin tid som pave har Johannes Paul II opfordret katolikker til at forsvare familiens rettigheder og værdi og blive »fællesskaber i fællesskab« trods alle vanskeligheder.

»Kirken kender vejen, ad hvilken familien kan nå frem til den dybeste sandhed om sig selv«, siger paven i den 170 sider lange apostolske belæring »Familiaris Consortio« om den kristne families opgaver i verden af i dag.

Kirken udøver ingen tvang

Denne vej vil kirken »ikke påtvinge nogen, men den føler et påtrængende behov for at vise den til enhver uden frygt og med største tillid og håb, vel vidende at det glade budskab også indebærer korset«, tilføjer han.

Dokumentet er dateret 22. november 1981 og blev offentliggjort i Vatikanet

den 15. december. Det erklærer kirkens vilje til at fremme et menneskeværdigt liv med alle midler, - beskriver kunstige metoder til fødselsregulering som en afvisning af den totale selvopofrelse, der er nødvendigt i et kristent ægteskab, - og det bekræfter påny kirkens standpunkt om ikke at tillade gengifte fraskilte katolikker adgang til sakramenterne.

Paven fremlægger også sit syn på en række områder vedrørende ægteskab og familie, bl.a. sexualopdragelse, kvindens rolle, flerkoneri, naturlig familieplanlægning og familiens pligter i det politiske liv.

Pave Johannes Paul II har skrevet dokumentet efter modtagelsen af 43 forslag om familiens opgaver fra mere end 200 biskopper og andre deltagere i Verdensbispesynoden 26. september - 25. oktober 1980. Efter sigende følger dokumentet nøje

disse forslag, som dog aldrig har været offentliggjort.

Paven er også indforstået med synodedeltagernes forslag om udarbejdelse af en erklæring om familiens rettigheder, som han lover at overlade til de rette autoriteter. I den forbindelse siges det i skrivelsen, at »kirken åbent og med vægt forsvare familiens rettigheder over for samfundets og statens utålelige indblanding«.

Ærkebiskop Jozef Tomko, der er bispesynodens generalsekretær, udtalte ved en pressekonference

den 15. december i Vatikanet, at kirken vist aldrig før har udtrykt sig så fuldstændigt og klart om familiens 4 grundlæggende opgaver: - at udforme et person-fællesskab, - at tjene livet, - at deltage i samfundets udvikling, - og at tage del i kirkens liv og mission.

Ethiske grunde

Dokumentet gentager kirkens lære om ægteskab og familie og afviser, at denne skulle være blevet umoderne. »Det sker ikke sjældent, at tiltrækkende ideer og løsninger, som i

virkeligheden tilslører sandheden og den menneskelige persons værdighed i forskellig grad, fremsættes til mand og kvinde i deres ærlige og omhyggelige søgen efter svar på de vigtige, daglige spørgsmål, der påvirker deres ægteskab og familieliv«. I den forbindelse bekræfter paven kirkens fordømmelse af kunstig prævention og opfordrer samtidig stærkt teologerne til at samarbejde med læreembedet ved at påtage sig den opgave mere klart at beskrive det bibelske grundlag og de etiske grunde for denne lære.

Paven siger videre, at katolske ægtepar ikke kan opfatte læren om fødselskontrol blot som et ideal, man stræber efter en gang i fremtiden at nå. Den må forstås som Kristi bud, hvor vanskeligheder skal overvindes med standhaftighed.

Forbud og forpligtelse

Om separerede og fraskilte katolikker siger Johannes Paul, at de, der ikke gifter sig igen, er vidner over for kirken og verden med deres eksempel på troskab og kristen fasthed. Han opfordrer til pastoral omsorg for dem, der gifter sig igen, såvel som for dem, der ikke gør det, men understreger, at »kirken påny bekræfter sin praksis, baseret på Den hellige Skrift med ikke at give adgang for fraskilte gengifte til det eukaristiske fællesskab«. da deres livssituation eller status objektivt strider imod den kærlighedens forening mellem Kristus og kirken, som kendetegnes og udvirkes i eukaristien, ville

deres adgang til sakramenterne fremkalde forvirring vedrørende kirkens lære om ægteskabets uopløselighed. Den eneste undtagelse kunne gøres, hvis et sådant gengift par indvilligede i at leve i total sexuel afholdenhed, siger paven...

Disse gengifte må på den anden side ikke opfatte sig selv som adskilte fra kirken. Som døbte både kan og må de tage del i kirkens liv.

Statens pligter

Dokumentet fordømmer de regeringer eller offentlige myndigheder, der lægger pres på familierne eller ligefrem tager beslutninger om egne forhold fra familierne. Regeringsprogrammer til fremme af prævention, sterilisation og abort kaldes af paven »et alvorligt angreb på menneskelig værdighed og ret«.

Om opdragelsen hedder det bl.a., at staten og kirken har pligt til at give familierne al mulig hjælp til at løse deres opdragelsesopgave. I nogle lande er familierne, - som i Guds plan er samfundets grundcelle og derfor har rettigheder og pligter forud for staten - tværtimod blevet samfundets offer gennem den langsommelighed, hvormed samfundet fungerer eller gennem direkte grov uretfærdighed.

Pave Johannes Paul II's skrivelse indeholder i øvrigt bemærkninger og synspunkter til praktisk taget alle de hovedemner, der blev drøftet på Verdensbispesynoden. Redaktionen overvejer at bringe en fyldigere gennemgang i de kommende numre.

Dokument fra Det pavelige Lægmandsråd

»Broderlig - men alligevel faderlig«

Præster må ikke påtage sig lederhverv som medlem af lægfolks-organisationer

Vatikanet (NC) - Præster, der er tilknyttet grupper eller foreninger af katolske lægfolk må ikke påtage sig ledelseshverv eller blot opfatte sig selv som almindeligt medlem, siges det i et nyt dokument fra det pavelige råd for lægfolk. Det siges videre, at demokratiske metoder som f.eks. parlamentariske drøftelser og afstemning ikke nødvendigvis er den bedste måde at træffe beslutninger på i kirkelige organisationer.

Endvidere understreger dokumentet, at Gud ikke virker i kirkelige grupper gennem afstemninger, men ved almindelig enighed, som man når til gennem bøn og fælles erkendelse af Guds vilje.

Det 52 sider lange dokument om præstens sendelse i foreninger af lægfolk

og om præstens identitet og mission er ment som et oplæg til diskussion om præstens rolle som »åndelig vejleder« og om lægfolks-organisationers formål. Det blev offentliggjort i begyndelsen af december efter en forberedelsestid på omkring 10 år, hvorunder repræsentanter for katolske organisationer og bevægelser er blevet hørt om deres mening.

Ikke med magt

Dokumentet henvender sig til mange forskellige grupper af lægfolk, som f.eks. Caritas, foreninger af katolske læger eller jurister, studenterforeninger, lærerforeninger, arbejderforbund, familiegupper, bønsgupper og karismatiske grupper.

Det hedder bl.a. i dokumentet, at »kirkens indre

opbygning ikke foregår efter samme principper som det parlamentariske system, selv om den demokratiske model kan være til nogen nytte for kirkens liv. Hvis medlemmer af det kirkelige fællesskab samlet i bestemte foreninger ville opfatte sig selv som medlemmerne af et parlament, - og hvis fællesskaberne inden for den lokale eller universelle kirke ville opfatte sig selv som parlamentariske interessegrupper efter samme model som politiske partier, så måtte de også opfatte deres liv som kirke ud fra et timeligt magtsynspunkt«.

Om præstens særlige rolle siges det i dokumentet, at hans ledende funktion skal være speciel præstelig for at holde gruppen eller foreningen

åben for Helligåndens virken. Ellers er der fare for, at præsten glider ind i en overfladisk »chef-rolle«, hvor tjenesten forfalder til kultiske ritualer.

Hvervet som åndelig vejleder må ikke opfattes som en belønning eller personlig udmærkelse. Den, som ved sin ordination er kaldet og sendt, er ikke og bliver heller ikke en bedre kristen end andre, men det er hans første pligt altid og overalt at forkynde evangeliet og forvalte sakramenterne. Præster, der er tilknyttet foreninger af lægfolk, skal arbejde broderligt sammen med de troende, men også have faderlig omsorg for dem i Kristus. Derfor skal de deltage med iver og glæde i foreningens liv, dog uden at glemme deres særlige ansvar.

Lidt kirkestatistik fra Holland

Antallet af præster aftaget stærkt

(KIPA) – I Holland er der blevet offentliggjort en statistik om udviklingen af den katolske kirke i landet i årene 1975 – 1980. Det er det katolske institut for samfunds-religiøs forskning (KASKI), der har udarbejdet statistikken.

I tiden 1975 - 1980 er antallet af katolske præster aftaget stærkt i Holland, da der kun er blevet ordineret få præster, og talrige præster har opgivet deres embeder. Alment kan man konstatere, at gennemsnitsalderen for præster er steget stærkt.

Mens i 1975 78 pct. af præsterne var verdenspræster, drejer det sig fem år senere kun om 66 pct. De fleste hollandske præster arbejder i sognarbejde (71 pct. af verdenspræsterne og 64 pct. af ordenspræsterne). På dette område var antallet af verdenspræster aftaget med 468 siden 1975, mens ordenspræsteres antal inden for samme område var dalet med 109. For hver præst er der

nu 2.248 troende, mens der i 1975 var 1.838.

I tiden fra 1975 til 1980 er antallet af nyordnede verdenspræster 41 og antallet af nyordnede ordenspræster 43. I den undersøgte periode opgav 72 verdenspræster deres embeder, mens 111 præster udtrådte af ordnerne. Ordenspræsterne deltog i det pastorale arbejde er steget fra 18,3 pct. i 1975 til 41 pct. i 1980. I samme periode er antallet af pastoralassistenter – både mandlige og kvindelige – steget fra 154 til 302.

I marts 1981 deltog 1,25 millioner, der er over 7 år, i søndagsgudstjenesten, hvilket svarer til 23,7 pct. af landets katolikker i denne aldersklasse. I januar 1976 deltog 30,8 pct. i søndagsgudstjenesten.

Antallet af børn, der er blevet døbt, har været til første kommunion og er blevet firmet er kun dalet ganske lidt i perioden 1960 - 1980.

Tips fra Niels Steensens Bibliotek

Kristne bøger at læse med eller for små børn.

Bolton: Mor fortæller sit lille barn om Gud.
 Courtois: Den hl. Vincent af Paul.
 Fader Vor.
 Gregorowski: Hvad er der i vejen med æsler?
 Gross: Min kirkebog.
 (Serien): Hvad Bibelen fortæller os (ca. 15 bd.) billedbøger.

Jensen, Gurli V.: Bokti.
 Jensen, Gurli V.: Bokti fortæller videre.
 Salminen: Den dejlige have - Min ven Jesus.
 Sanchez-Silva: Marcelino.
 Vries, A. de: Børnenes bibelbog.
 Schmidt, Inga: Bibelen fortalt for børn.
 Niels Steensens Bibliotek
 Stenogade 9,
 1616 København V.

Påskerefugium på Magleås

fra skærtorsdag den 8. til 1. påskedag den 11. april 1982.

Ledere er:
 Pater Anton Dekkers, S. J. og
 pater Pierre Grégoire, O.P.

Yderligere oplysninger i det følgende nummer af »Kattolsk orientering«.

Vi sender fortsat

gavepakker til Polen hver uge

Hvis De har familie eller venner i Polen, De vil glæde med en pakke, så ring eller skriv venligst, og vi sender Dem omgående vor brochure over toldfrie fødevarerpakker.

Scanpakket Kopenhagen ApS

Dampfærgevej 1 - Frihavnen - 2100 København Ø. Tlf. 01-30 51 40 + 01-30 33 18, dagligt fra kl. 8-16.

Den 86. tyske katolik-dag fandt sted i Berlin sidste år. I år afholdes den i Düsseldorf, og det er igen muligt for danskere at deltage.

Omvend jer og tro - lav verden om

Tro er det centrale tema for den 87. tyske katolik-dag, der finder sted i Düsseldorf 1.-5. september i år.

I tre trin vil man på

Fejl i Liturgisk vægkalender

Katolsk Forlag meddeler, at der findes en fejl i forlagets liturgiske vægkalender, idet der for 20. maj mangler:

Kristi Himmelfart A.
 Dette bedes påført kalenderen. Undskyld fejlen.

Liturgisk kalender for 1982 tilbydes

Bispedømmets katolske lommekalender for 1982 er allerede udsolgt, men der er mulighed for at købe den liturgiske kalender, som er en del af den samlede lommekalender,

dette store stævne beskæftige sig med, hvordan kristne i dag kan leve og vidne om deres tro i verden, i samfundet, i deres land.

For det første: Hvad spørges der om i dag - spørges der om Gud?

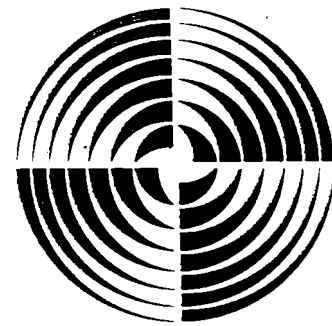
Er alle vort livs mange spørgsmål om meningen med tilværelsen, om lykke, om lidelse og død, om vort menneskelige samfund vellykket eller en fiasko, er ikke alle disse spørgsmål til syvende og sidst et spørgsmål - om Gud? Giver vor tro svar på menneskehedens vanskelige spørgsmål: Hvor går grænserne for vor teknik? Er vi ved at ødelægge vort eget miljø? Hvordan opnår vi en verdensomspændende fred?

For det andet: Vor tro

Hvordan forandrer evangeliet mit liv? Hvordan bliver bekendelse af Jesus Kristus til efterfølgelse af ham? Hvilken sprængkraft er der i vor tro - til gavn for kirke og samfund i dag?

For det tredje: Kristen tro - og samfundspolitisk handling

Hvorledes præger troen de kristnes ansvar for verden i erhvervs- og arbejdsverden, vor indsats for retfærdighed og fred, vort fælles menneskelige liv i familie, i vort land og i alle folkeslagens fællesskab?

Katolikdagens vartegn

Katolikdagens vartegn i 1982 er en kreds af cirkler på lysegrå baggrund. Kredsen er inddelt i fire lige store dele, hvor cirkelfafsnittene i den ene del har regnbuens farver. Det-

te er et symbol på troen i den gamle pagt, som Gud sluttede med Noa efter syndfloden.

Et kors deler kredsen og udgør dens midte. Sammen med regnbuen symboliserer det, at den gamle pagt ved Jesu korsdød fornyes til den nye pagt.

Det er den i Düsseldorf hjemmehørende grafiker Heinrich Brandt, der har udformet vartegnet til den 87. katolikdag. Det blev valgt blandt en række forslag, blandt andet fordi komiteen for katolikdagen fandt, at det med sin dynamiske udformning inden for faste rammer giver udtryk for, at med troen kan der »sættes store ting i gang«.

Sankt Ansgars menighed i København arrangerer fællesrejse til katolikdagen i Düsseldorf. De tyske katolikdage samler altid tusindvis af deltagere - først og fremmest fra Tyskland, men også fra andre lande. Mange danske har enkeltvis deltaget i de tidligere katolikdage i Tyskland, men nu er der mulighed for fællesrejse.

Tilmelding

Man forventer fra tysk side, at udgifterne for deltagelse i stævnet, transportudgifter i Düsseldorf og middagsbilletter til alle fire dage vil beløbe sig til ca. 90 D-mark. Hertil kommer rejseudgifter, som vil afhænge af deltagerens antal. Der vil rimeligvis være mulighed for privat indkvartering i Düsseldorf.

Interesserede bedes melde sig så snart som muligt til Claus Munk Plum, Aldersrogade 43 F, 4 th, 2200 København N, der derpå vil tilsende brochurer om stævnet, så snart de foreligger, indmeldelsesblanket til bindende tilsagn om deltagelse samt naturligvis oplysninger om prisen for deltagelsen.

Claus Munk Plum

En tredjedel af alle unge går i kirke hver søndag

Ungdomsundersøgelse i Østrig

Wien (KIPA) - I Østrig har man i 1980 gennemført en ungdomsundersøgelse, der bl.a. viste, at tre ud af 10 unge katolikker går til messe hver søndag. Gudstjeneste er således stadig de regelmæssige foranstaltninger, der besøges mest af de unge.

Halvdelen af de unge beder i hvert fald lejlighedsvist, kun en tredjedel

beder aldrig. Det viste sig, at bøn er en mere udbredt tros-praksis hos unge katolikker end hos unge protestanter.

En femtedel af de adspurgte unge - 93 pct. katolikker, 4 pct. protestanter, 1 pct. tilhørende andre trossamfund, 0,5 pct. uden tilhørsforhold til nogen tro, 1 pct. udtrådt af kirken og 0,5 pct. uden

nærmere angivelse - er meget interesserede i tros-spørgsmål.

En lignende undersøgelse i 1976 gav omtrent de samme resultater, men der er nu færre unge, der er helt uinteresserede i tros-spørgsmål. To tredjedele af de unge ville desuden beklage det, hvis kirken i fremtiden fik mindre betydning i samfundet. Det-

te synspunkt er hyppigere hos unge katolikker end hos unge protestanter. Hver fjerde af de unge mener, at kirken er en »hjælp til at give livet mening«. Tre ud af hver ti af de unge betegner sig som religiøse, og på dette felt er der ingen forskel på katolikker og protestanter.

DUK-formand Nina Belling: Støt mødrene og bedstemødrene fra Plaza del Mayo i Argentina

I oktober afholdt DUK i samarbejde med Dansk Økumenisk Fællesråd (DØF) og Amnesty International en gudstjeneste i Skt. Ansgars Kirke for to argentinske »bedstemødre«. De var på rundrejse i Europa og tilbragte en lille uge i København, inden de tog videre til Malmø. Deres anliggende var/er meget alvorligt og presserende. Nemlig deres børn og børnebørns sporløse forsvinden i Argentina. Ikke kun deres egne, men også 800 andre børns uvisse skæbne, fortalte de to kvinder om under deres besøg. Ingen ved, hvor børnene er blevet af. Kun at nogle maskerede mænd har bortført dem uden nogen for dem forståelig grund.

Fælles indsats

Der var så lidt, vi kunne gøre for dem og deres sag, og at se deres fortvivlelse, sorg og at høre deres råb om hjælp gjorde kun vores formåen mindre. Alligevel indkaldte Amnesty International og DØF en række

organisationer, heriblandt DUK til stiftelse af en støttekomite for mødrene og bedstemødre på Plaza del Mayo. En del kirkelige og politiske organisationer mødte op og vi blev informeret om vores muligheder for at hjælpe i denne meget smertefulde sag.

Jeg beder indtrængende forskellige grupper og enkelt-personer inden for den katolske kirke om at støtte denne fælles indsats for de forsvundne børn.

Skriv til præsidenten

En gruppe/en enkelt person kan »adoptere« én eller flere bedstemødre. Det betyder, at man forpligter sig til at sende den pågældende breve til alle højtider og andre fejrede begivenheder. At man regelmæssigt skriver til præsidenten og spørger efter oplysninger på den pågældendes børn. Modelbreve er udformet på spansk.

Den første store brev-kampagne realiseres i form af en påskehilsen til

bedstemødre. Hvis mange melder sig fra de forskellige organisationer, vil hver enkelt bedstemor modtage op til flere tusinde breve, hvilket er ret opsigtsvækkende for postvæsenet og de omkringboende.

En anden mulighed er at sælge klistermærker, badges, pjecer og en digtsamling.

Underskriftindsamling

Den første søndag i august er blevet fastsat som den dag, hvor præsidentens kone vil modtage underskrifter fra alle de lande Amnesty International arbejder i. Jeg vil senere starte en underskriftsindsamling også her i landet.

Jeg håber, mange vil melde sig. Alle oplysninger, materiale etc. kan fås ved henvendelse til Nina Belling, Burmeistersgade 30, 1429 Kbh. K. Tlf. 01 - 95 03 09.

Nina Belling
Formand for DUK

DUK's kalender for foråret 1982

Ledertræning 5-7/2 1982 på Ømborgen. For 18-årige og opefter. Pris kr. 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud fra hjemkommune kan rekvireres på sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 27/1 1982.

Juniorweekend 12-14/2 1982 på Ømborgen. For 14-17 (18) årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 2/2 1982.

Bæstrupmøde 14/2 1982 i Jesu Hjerter Kirke kl. 11.30. Rejseudgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Sidste tilmeldingsfrist 4/2 1982.

Børnweekend 26-28/2 1982 på Ømborgen. For 7-13-årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 16/2 1982.

Hørønmøde 26-28/2 1982. Pris 30.-. Rejseudgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Emne »Årsmøde«. Sidste tilmeldingsfrist 16/2 1982.

Årsmøde 5-7/3 1982 på Ømborgen. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist for repræsentanter fra lokalforeninger og KUK'er 15/1 1982.

Musikweekend 26-28/3 1982 på Ømborgen. For 14-årige og opefter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Bæstrupmøde 28/3 1982 i Newmannstuen, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø. kl. 12.00. Rejseudgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Konfirmand- og firmelæselejr 2-4/4 1982 på Ømborgen. Tilbud til alle, der skal konfirmeres i 1982. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 23/3 1982.

Temawekend 16-18/4 1982 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 26/4 1982.

St. Bededagskursus 6-9/5 1982 på Ømborgen. For årets lejrchefer og ledere. Kursen er gratis. Rejseudgifter over 60.- refunderes ved billigste rejsemåde. (DSB 2. kl.). Sidste tilmeldingsfrist 27/4 1982.

Pinsselejr 28-31/5 1982 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris kr. 125.- for voksne + 60.- for fællesrejse (gælder for 5-25-årige).

Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

Det økumeniske Centers Bogcafé

De katolske bøger kan du også købe i Det økumeniske Centers bogcafé, — Skindergade 24, 1169 København K. Tlf. 01-15 56 55. Åbent hverdage 13-17.30, lørdage 10-14, — der tillige har et stort udvalg i kristne børnebøger.

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt
overalt i Storkøbenhavn

v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS- FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

Nye annoncepriser

Tekstsideannoncer pr. mm. kr. 3.50

Rubrikannoncer pr. mm. kr. 2.50

Rabatordning tilbydes.

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillhuset »BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Møder og arrangementer

DKKF lørdagsklubben

30. januar kl. 15 i Jesu Hjerter Kirke's menighedssal, Stenosgade 4 B, Kbhvn. V: (Indg. 4 B benyttes fremover).

Tove Raamussen:
Mit møde med Sigrid Undaet.

Alle er velkomne!

Kaffe/te m.v. kr. 10.-. Tilmelding modtages af Grethe Dohm, Valdemarsgade 49, IV, 1665 Kbhvn. V. Tlf. (01) 22 85 34 eller: Margot Petersen, Brønshøjgårdvej 29, 2700 Brønshøj. Tlf. (01) 28 57 54.

Danmarks Katolske Kvinde-Forbund

I et buddistisk kloster i Japan

Fru Tonia Appelt har opholdt sig 14 dage i et buddistisk kloster i Japan. Hun fortæller om sine oplevelser tirsdag den 9. marts kl. 14 i Sakramentskirken. Lysbillede.

Fru Appelt er rede til at gentage sit foredrag, henvendelse: 01-65 75 52.

Stensballe møde i Horsens

Den 26. februar kl. 19.30 til den 27. februar efter aftensmaden holder vi vort første af en række Stensballe møder i 1982. Vi starter med messe kl. 19.30. Sognepræst Leo Kertz O.M.I. Herlev har til vores store glæde givet tilsagn om at komme og tale ud fra emnet: Den katolske kirke efter det 2. Vatikanconcil. Et emne, som har stor betydning for den enkelte katolik og derfor håber vi, at mange møder op. Adressen er: Stensballe Kloster, Sundbakken 16, 8700 Horsens. Pris: Kr. 100.-, (husk egne lagner). Tilmelding: Ovennævnte adresse eller tlf. 05-61 82 77.
Benny Blumensaet.

Lourdes aften

Den Nordiske Valfart arrangerer en Lourdes aften på Institut Sankt Joseph, Dag Hammarskjølds Allé 17. onsdag den 10. februar 1982 kl. 19.30.

Niels Barfred Pedersen og Peter Wesch viser deres smukke Lourdes-film og Pater Per Waagø sine nyeste lysbilleder.

Ingen entré, men der vil blive optaget kollekt til hjælp for valfarternes gennemførelse.

De unges trosbekræftelse 1982

Fælles forberedelseskursus for København og omegn. Der undervises hver anden lørdag (normalt 10 - 12) i perioden oktober 1981 - april 1982 (efterårs- og juleferien undt.) Alle ordinære møder holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang Jagtvej 183 B).

- 8. ordinære møde 6/2
- 9. ordinære møde 20/2
- 10. ordinære møde 6/3
- 11. ordinære møde 20/3

Påskeferie: 4/4 er Palmesøndag

12. ordinære møde 17/4

Ungdomssekretariatet tilbyder desuden konfirmander fra alle landets sogne et lejrohold på Øm i dagene d. 2.-4. april.

Det sker på Magleås:

Fredag den 29. til søndag den 31. januar. Kristen Meditation - retræte for tidligere deltagere. Emnet er: Bibelen i vores bøn og i vores liv. Tilmelding: lærer fru Grethe Livbjerg, tlf. 01-63 53 33.

Torsdag den 4. til lørdag den 6. februar. Kursus for Matematiklærere i Gymnasieskolerne og HF.

Fredag den 12. og søndag den 14. februar. Neokatekumenatet afholder retræte.

Kardinal Ratzinger

Fortsat fra forsiden.

ville finde det særdeles heldigt, hvis vi herved ikke - som så tit også hos os i Tyskland - kun handlede i selvforsvar. Det vil være meget mere frugtbart selv

De spanske biskopper

Fortsat fra forsiden.

skønt det har været under udarbejdelse siden sidste sommer, forlyder der endnu intet om, hvornår det vil blive offentliggjort.

Et fælles hyrdebrev fra Spaniens biskopper i anledning af pave Johannes Paul II's planlagte besøg i Madrid i oktober i år er også foreløbig udskudt.

Spaniens biskopper vil snart foranstalte en statistisk undersøgelse af kirkegængernes antal, herkomst og motivering for at gå i kirke. Biskopperne gav i denne sammenhæng udtryk for, at de vil søge at modvirke sekulariserings-tendenserne og lægge større vægt på de troendes deltagelse i søndagsgudstjenesten.

Samtaler med regeringen og socialisterne

Forbigående blev det også omtalt, at der er uformelle drøftelser i gang mellem den spanske bispekonference på den ene side og regeringen og socialisterne på den anden side i et forsøg på at nå til aftaler på de kontroversielle områder, hvor landets civile retlige principper og kirkenes normer krydser hinanden.

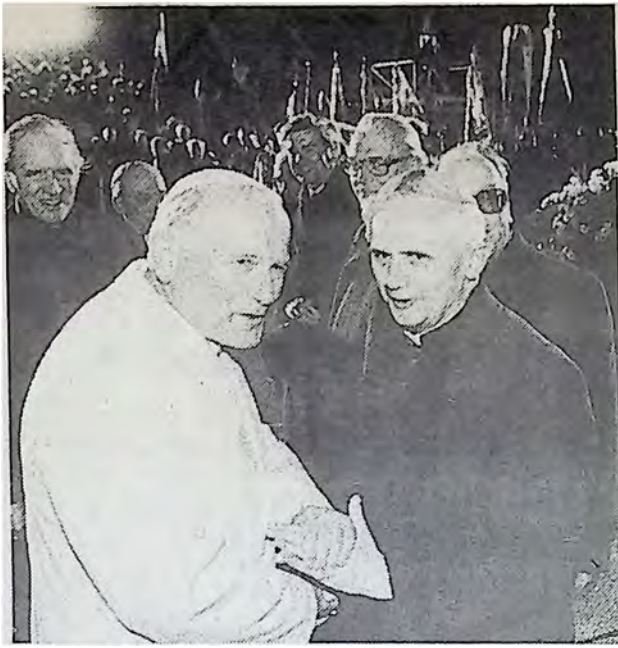

Ved redaktionens slutning har vi netop modtaget meddelelse om, at kardinal Franjo Seper døde den 30. december, 76 år gammel.

at bringe et tema på bane og tage det op til behandling».

Teologiens fremtid bedømmer Ratzinger »optimistisk«. Han mener, at den vil udvikle flere forskellige former og finde nye modeller for enheden, hvorved de forskellige kulturer vil gennemtrænge hinanden til gavn for alle parter.

Kardinalen fortalte yderligere, at han ikke vil udskyde sin flytning til Rom ret længe, men meget snart vil forlade München. Han regner med i løbet af januar at kunne afslutte sin opgave som ærkebiskop og ytrede ønske om, at hans efterfølger kan overtage embedet allerede tidligt på sommeren.

Ærkebiskoppen af München, kardinal Joseph Ratzinger har afløst den kroatiske kardinal Franjo Seper som formand for trosræder-kongregationen efter pavens udnævnelse. Billedet herover er fra kardinal Ratzingers afsked med paven efter Tysklandsbesøget i 1980.

Garantier for kirkens frihed i Jugoslavien

Vatikanet (NC) - Pave Johannes Paul II meddelte for nyligt Jugoslaviens nye ambassadør til Vatikanet, Zvonimir Stenek, at kirken ønsker at være »aktivt til stede« i Jugoslavien og ønsker garanti for »åndelig frihed både på det individuelle og det fælles plan«.

Pavens påmindelse til Jugoslaviens ambassadør blev fremført ca. en måned efter, at landets kommunistiske regering havde slået hårdt til over for kirken i forbindelse med forlydender om, at Maria havde vist sig i Nordjugoslavien.

I sin tale, der blev holdt på fransk, nævnte paven ikke specielt det spændte forhold mellem kirke og stat i Jugoslavien, men hentydede dog hertil ved at sige: »Det er absolut muligt, at der kan opstå vanskeligheder mellem kirke og stat på konkrete punkter«, og han tilføjede, at en sådan situation »bør aldrig føre til handlinger, der krænker legitime rettigheder, men bør altid kunne føres til en retfærdig løsning«.

Paven foreslog, at man for at overvinde sådanne vanskeligheder viste gensidig forståelse og stillede sig velvilligt over for de respektive myndigheder. »Kirken er«, sagde paven, »altid rede til dialog på alle planer og håber at møde den samme indstil-

ling hos de forskellige jugoslaviske myndigheder«.

Loyal over for nationen

Om katolikerne i Jugoslavien sagde paven, at de er loyale over for deres nation og villige til at yde deres bidrag til, at det borgerlige samfund udvikler sig.

Ambassadør Stenek sagde, at de kommunistiske myndigheder »i høj grad påskønner, hvad Deres hellighed har gjort for verdensfredens sag og for udviklingen af mere retfærdige internationale forhold«. Han tilføjede, at Jugoslavien er interesseret i og stræbte efter et mere intensivt samarbejde med Vatikanet, »især i dag, hvor verden igen trues af våbenkapløbet«.

I juni sidste år hævdede seks børn i alderen 10 til 17 år, at de flere gange havde set jomfru Maria på en bjergskråning og i en kirke i Medjugorje, en landsby i Kroatien i den nordlige del af Jugoslavien. I løbet af de næste uger strømmede en halv million pilgrimme til den lille kirke, som de fyldte til trængsel. Regeringen lod stedet for de formodede åbenbaringer afspærre og forbød besøgende adgang dertil.

Sognepræsten i Medjugorje, franciskaneren, p. Jozo Zowko blev beskyldt for at fremme en kroatisk

nationalisme og for at have lokket børnene til at fabrikere historien om, at jomfru Maria havde vist sig for dem. I oktober blev han anklaget for at have udøvet »fjendtlig propand« og idømt tre og et halvt års fængsel.

Bispedømmet Mostar, hvori Medjugorje er beliggende, har ikke udtalt sig om åbenbaringernes ægt-hed, men har sagt, at ingen har lokket børnene til at opdigte historien.

Øget tryk på Vietnams kristne 200 katolske præster og ærkebiskoppelig koadjutor fængslede

Ho-Chi-Minh-Byen (KIPA) - Vidneudsagn fra flygtninge, diplomater og udenlandske præster beretter om, at Vietnams regering udøver et voksende tryk mod landets forskellige religionssamfund.

Ifølge disse oplysninger er 200 katolske præster blevet fængslet og mange præsteseminarier lukket i Vietnam siden 1975. Desuden skal den ærkebiskoppelige koadjutor af Ho-Chi-Minh-Byen (det tidligere Saigon), Nguyen Van Thuan, være blevet fængslet. - Den pavelige årbog siger om ham, at »han befinder sig for tiden i byen«.

Den vietnamesiske forfatning af 1980 garanterer religionsfrihed på den betingelse, at »ingen benytter religionen til at overtræde loven eller til at angribe statens politik«.

Ifølge flygtningenes beretninger holder regeringen særligt øje med den katolske kirke på grund af pave Johannes Paul II's store popularitet hos Vietnams katolikker. Begivenhederne i Polen bedømmes af de vietnamesiske myndigheder som »bevis

for kontra-revolutionære tendenser inden for kirken«.

Men også den protestantiske kirke og buddhisterne udsættes for presser fra statens side. Således er 50 protestantiske præster og mange høje buddhistiske gejstlige sendt i omskolingslejr, hvor de tvinges til at gøre landarbejde. Bonzer (buddhistiske munke) indkaldes til militærtjeneste og kristne kirker lukkes.

I Vietnam er der 18 millioner buddhister, 2 millioner katolikker og 200.000 protestanter, hvis religionsudøvelse, der lægges hindringer i vejen for.

F.eks. forbydes det præster og buddhistiske munke at rejse rundt i landet, og de troende buddhister opfordres til at undlade at give bonzernerne de traditionelle gaver i form af fødevarer.

Som følge af denne religiøse forfølgelse i Vietnam driver de forskellige religionssamfund nu en »undergrundsaktivitet«, afholder hemmelige gudstjenester og foretager præstevielser uden officiel tilladelse.

20.000 unge i bøn for Polen

20.000 unge fra hele Europa mødtes i nytårsdagene i London til bøn for freden - ikke mindst i Polen. Arrangementet blev gennemført af det økumeniske broderskab i Taizé, hvis leder, Roger Schutz ses knælende midt i billedet.

Næste nummer udsendes den 10. februar.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Anagramstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum,
Kirsten Szoráfin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Krig og kernevåben, side 2
 Menneskerettigheder, side 5
 Familiefællesskabet, side 6
 Teresa af Avila, side 9

Vatikankommission udformer traktat om familiens rettigheder

Forslag fra Verdensbispesynoden i 1980 forsøges nu gennemført

Vatikanet (NC) – En kommission, der skal arbejde under ledelse af Vatikanets statssekretariat, vil påbegynde arbejdet på en international traktat om familiens rettigheder – oplyses det fra det pavelige råd for familien, der nu har bestået godt et halvt år.

Den chilenske biskop Francisco Cox Huneeus, der er sekretær i det pavelige råd for familien,

omtalte den kommende traktat i et interview med NC's nyhedstjeneste kort efter, at pave Johannes Paul II havde udsendt sin 167 sider lange apostolske skrivelse om familien, »Familiaris Consortio«. Heri opfordres der til udformning af en sådan traktat. »Kirken forsvarer åbent og kraftigt familiens rettigheder imod statens utålelige, uretmæssige indblanden«, står der bl.a.

i den apostolske skrivelse.

Biskop Cox sagde, at forberedelsen af traktaten kun er på begyndelsesstadiet, idet Vatikanets statssekretariat er ved at samle forslag fra forskellige organisationer om mulige udnævnelser til kommissionen. »Det vil nok vare nogen tid, for det er en ret indviklet opgave«, sagde han, »men der stilles så store forventninger til traktaten, så vi håber, den hurtigt kan udformes«.

14 grundlæggende rettigheder

Traktaten, der blev foreslået af flere af medlemmerne i verdensbispesynoden 1980, var også blandt de fortrolige afsluttende forslag, der blev forelagt paven efter synoden. Både synodens medlemmer og paven selv har foreslået, at traktaten skal omtale følgende rettigheder for familien:

- Retten til at eksistere og udvikle sig som familie.
- Retten til at have ansvar for at videregive liv og opdrage børn.
- Retten til privat samvær med ægtefælle og familie.
- Retten til et uopløseligt ægteskab.
- Retten til at have en tro, til at bekende og udbrede den.
- Retten til at opdrage børn i overensstemmelse med familiens egne traditioner og religiøse og kulturelle værdier.
- Retten til fysisk, social, politisk og økonomisk tryghed.
- Retten til en bolig, en familie kan trives i.
- Retten til at udtale sig og repræsenteres over for økonomiske, sociale og

Fortsættes på bagsiden

Pave Johannes Paul II's apostolske skrivelse om ægteskab og familie i verden af i dag fik kun en kortfattet omtale i sidste nummer af »katolsk orientering«. I dette nummer starter vi side 6 en serie artikler, der giver et fyldigere referat af skrivelserne, og en kommentar til nogle vanskelige spørgsmål, som skrivelserne lægger op til.

Paven bliver rost af FN's nye generalsekretær

Lima, Peru (NC) – Javier Perez de Cuellar, den peruviske diplomat, der for nylig blev valgt til FN's generalsekretær har rost pave Johannes Paul II's fordømmelser af kernevåbenkrig.

»Hans opfordring betyder et fornyet alarmerende for hele menneskeheden, og fordi det kommer fra paven, har det stor moralsk vægt«, sagde han.

Javier Perez de Cuellar efterfulgte 1. januar i år den østrigske diplomat Kurt Waldheim som generalsekretær for FN i en femårig periode. »Valget af mig er en retfærdig behandling over for latinamerika, der lige fra begyndelsen har ydet meget værdifulde bidrag til verdensorganisationen«, sagde Perez og tilføjede: »Jeg vil vie mine kræfter til at arbejde for forståelse mellem Den første, Den anden og Den tredje Verden«.

Med Den første Verden menes der de industrialiserede kapitalistiske lande, med Den anden Verden blokken af kommunistlande og med Den tredje de underudviklede lande.

Perez mener, at nedrustning er »det mest brændende problem for hele menneskeheden, hvad stormagterne udmærket ved. Fra hele verden må der lægges pres på dem for at få dem ind i en alvorlig og vedvarende dialog om fred«.

Perez udtalelse blev fremsat, efter at pave Johannes Paul II havde sendt pavelige delegationer til ledende personligheder i verden, bl.a. til USA's præsident Ronald Reagan og til Sovjets præsident Leonid Breznev for at beskrive de rædsler, der er forbundet med en kernevåbenkrig og for kraftigt at opfordre til nedrustning.

Jesuitterordenen er sund i pavens øjne

Første større interview med p. Paolo Dezza, om problemer med jesuitterordenen

Milano (NC) – Jesuitterne er »sunde« som religiøs orden betragtet, men har i pave Johannes Paul II's øjne endnu nogle problemer, der må løses, siger p. Paolo Dezza, der siden oktober i fjor har ledet de 26.600 medlemmer af jesuitterordenen på pavens opfordring. P. Dezza udtalte dette i et interview med »Famiglia Christiana«, et fjortendagsblad, der udkommer i Milano.

I interview'et, der var det første større interview, p. Dezza gav, efter sin udnævnelse, talte han

både om den og om pavens håb for jesuitterne. Da jesuitterne er kendt for deres fremragende arbejde inden for den teologiske forskning og det sociale apostolat, er det, sagde p. Dezza, »ikke forbavsende, at der på disse områder kan være nogle, der arbejder med prisværdig begejstring, men sommetider bliver revet med af en overdreven iver, så de kommer til at indtage standpunkter eller tager initiativer, der giver anledning til bekymring«.

I artiklen siges det, at p.

Dezza nævnte »nogle jesuitteologer i visse lande som for eksempel USA og visse jesuitter guerillas i Centralamerika«, som forårsager pave Johannes Paul bekymring.

Den pavelige delegat blev ikke citeret direkte om disse problemer, og der blev ikke nævnt navne i artiklen. Intervieweren Renzo Giacomelli, sagde at p. Dezza hævdede, at antallet af »Jesuit-guerillas er få, næsten ingen«. P. Dezza benægtede, at stig-

Fortsættes på bagsiden

Moralsk pligt at arbejde for afskaffelse af atomvåben

I dag er en »retfærdig krig« en umulighed

Rom (NC) – En »retfærdig krig« kan ikke finde sted i kernevåbnes tidsalder, og en yderligere opbygning af kernevåbendepoter er ikke moralsk tilladelige, siges det i 14-dagsbladet *Civiltà Cattolica*, der udgives i Rom af jesuitter.

I en 14 sider lang leder i bladets første nummer i 1982 bringes der udtalelser af flere af det 20. århundredes paver om krig og fred, og det betones, at kernevåbnes »Umådelige ødelæggelseskraft og næsten ubegrænsede rækkevidde« gør, at man ikke længere kan anvende begrebet »retfærdig krig«.

Den usignerede artikel siger, at »ifølge Pius XII kunne en »moderne krig« forsvares, hvis det drejede sig om et berettiget forsvar. Men Pius XII stillede to betingelser: At den begrænsedes til det absolut nødvendige, og at krigens skadelige virkninger kunne holdes under kontrol, så de begrænsedes så meget som overhovedet muligt«.

Gradvis nedrustning

Selv om man for 30 år siden måske kunne leve op til pave Pius XII's betingelser, så kan man ikke begrænse virkningerne af et angreb med kernevåben, men man kan kun ramme modstanderen på samme måde og derved forårsage samme eller større skade.

Kirkeligt fredsmøde

Stockholm (KIPA) – Den svenske kirkes primas, ærkebiskop Olof Sundby forsøger at arrangere et internationalt kirkeligt fredsmøde til efteråret.

I en samtale med »Sydsvenska Dagbladet« har ærkebiskoppen fortalt, at både den anglikanske kirke og de ortodokse kirker stiller sig positivt til planen. Ifølge »Sydsvenska Dagbladet« skal pave Johannes Paul II have lovet at lade sig repræsentere ved konferencen ved en af sine nærmeste medarbejdere.

»Dette rejser et alvorligt moralsk problem«, hedder det i lederen. »På den ene side, når en krig med kernevåben er »total« ødelæggende, hvordan kan den så være moralsk forsvarlig; på den anden side, da det eneste våben, der i dag er effektivt nok som afskrækkende våben, er kernevåben, hvordan kan man så moralsk fordømme dem, der – hvem de så end er – føler sig forpligtet til at forsvare sig mod et fjendtligt angreb«.

Civiltà Cattolica har ingen forslag til løsning af dette dilemma, men siger, »det er en moralsk pligt, der angår alle« at arbejde for en afskaffelse af kernevåben gennem »gradvis nedrustning«.

Demonstrationer

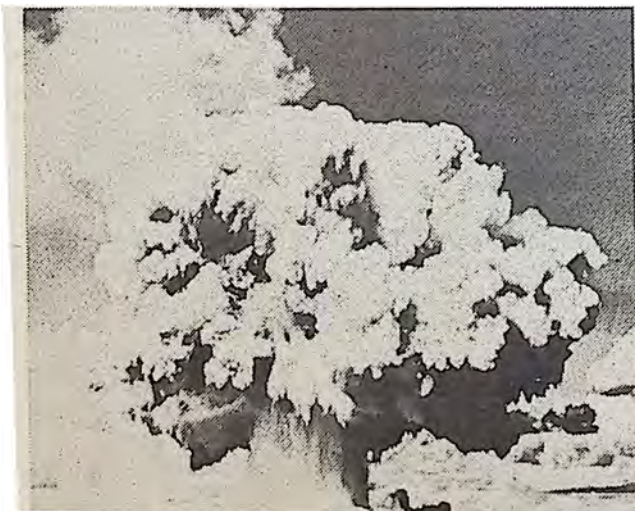
Lederen afviser bygning af nye kernevåben eller af installationer dertil, »fordi grænsen for tilladeligt forsvar allerede er overskredet, da man med de nu eksisterende kernevåben kan ødelægge hele jordkloden mange gange«.

Idet der henvises til præsident Reagans forslag om bilateral reduktion af kernevåben i Europa, opfordrer *Civiltà Cattolica* til offentlige demonstrationer for at presse Sovjetunionen og USA til at arbejde for en sådan løsning. Bladet foreslår også, at offentligheden kræver, at kernesprængninger i Europa fjernes«.

Bladet, hvis større artik-

ler og ledere undertiden drøftes med Vatikanets statssekretariat, knytter nedrustningen til andre verdensproblemer. »Våbenkapløbet må fordømmes, ikke blot fordi det er en større og større trussel mod menneskehedens fremtid, men fordi det allerede nu forårsager millioner af menneskers lidelse, sult, underudvikling og død. »Kirken, der gør sig til talsmand for menneskehedens moralske samvittighed og som profet for en verden med retfærdighed og fred, føler det som sin pligt at tage afstand fra den nuværende situation, der er i skærende modsætning til, hvad sund fornuft og hensynet til menneskehedens fremtid kræver. Den må opfordre begge sider til først at reducere mængden af kernevåben og siden helt afskaffe dem«, tilføjes det.

Artiklen fremkom, efter at pave Johannes Paul II havde startet en større kampagne for at overbevise verdens politiske ledere om, at de må reducere kernevåbendepoterne. I kampagnen indgik også pavelige delegationers besøg hos regeringsledere, blandt andet USA's præsident Ronald Reagan og Sovjetunionens præsident Leonid Brezhnev. Delegationerne fremlagde en rapport, der er udført på pavens anmodning. I rapporten beskrives de ødelæggende virkninger en kernevåbenkrig vil medføre.

Pave Johannes Paul II har startet en større kampagne for at overbevise verdens politiske ledere om, at de må reducere mængden af kernevåben, og siden helt afskaffe dem, skriver bladet *Civiltà Cattolica*, der udgives af jesuitter i Rom.

Paven om kernevåben

Vatikanet (NC) - Pave Johannes Paul II har gjort endnu en indsats for at få afskaffet kernevåben. I breve til præsident Ronald Reagan og til præsident Leonid Brezhnev har han indtrængende opfordret dem til at tage skridt til at forhindre en mulig konflikt, der kan udvikle sig til en kernevåbenkrig. 29. november 1981 meddelte paven, at han havde skrevet disse breve til USA's og Sovjetunionens præsidenter for at understrege vigtigheden af drøftelserne i Genève om reduktion af kernevåben i Europa. Billedet viser paven for et år siden i Hiroshimas fredspark foran mindesmærket for atomangrebet 6. august 1945. I baggrunden t.h. er den såkaldte Atomkirke til minde om ofrene for denne katastrofe. Foto KNA.

Den katolske teori om en retfærdig krig

(NC) – Samtidigt med at man i USA – som overalt i verden – er blevet meget opmærksom på de moralske problemer i forbindelse med krig, fred, kernevåben og rustningskapløbet, er opmærksomheden på ny blevet rettet mod, hvad der i den traditionelle katolske lære kaldes for »retfærdig krig«.

Ideen »retfærdig krig« er i sig selv paradoks. Og en af USA's førende katolske teologer, jesuitten p. John Courtney Murray har således sagt: »Anstrengelsen for af moralske grunde

at forbinde voldsanvendelse og retfærdighed, er i sig selv paradoks nok, men dette paradoks bliver endnu større, når man forsøger at forbinde vold og retfærdighed inden for kristendommen, hvis grundlov er kærlighed«.

Sidste middel for at afværge uret

I ideen om en retfærdig krig går man ud fra, at krig er et enormt onde og kun må benyttes som et sidste middel for at afværge uret. Herved har man undgået at sige, at ingen nogen

sinde kan have ret til at føre krig, og at der, når der først er krig, ikke længere er visse moralske principper at tage hensyn til.

En af den vesterlandske teologis største skikkelser, den hellige Augustin, der levede i det 4. århundrede, betragtes som ophavsmand til den vesterlandske kristenheds teori om den retfærdige krig. For at en krig kan betragtes som retfærdig, kræves det:

– Den må være en forsvarskrig mod et uret-

Fortsættes side 3.

Præster og biskopper i Norge til kamp mod atomvåben

Oslo (KIPA) – Under mottoet »Prester mot atomvåben« er 510 præster og fem biskopper i den norske statskirke trådt frem for offentligheden.

I en anti-atomvåben-erklæring betoner disse præster og biskopper, der udgør 40 pct. af den norske statskirkes gejstlighed, at brugen af atomvåben er uforenelige med Guds vilje som Skaberen.

Erklæringen henstiller til den norske regering at opfordre stormagterne i øst og vest til at arbejde for virkelig afrustning. »Målet må være at indstille produktionen af atomvåben og ødelægge atomvåbenarsenalerne«, skriver præsterne og biskopperne.

En begrænset krig kan efter underskrivernes mening betragtes som »en handling i selvforsvar, hvorved noget endnu værre forhindres«. Brugen af atomvåben forekommer dog i den forbindelse absurd, da disse våben tilintetgør alt liv over store områder«.

En lignende erklæring er også udsendt af 80 pct. af alle metodistiske præster i Norge.

Nogle præster i den norske statskirke, der ikke har underskrevet opråbet, har erklæret, at de deler frygten for den trussel, atomvåbnene udgør for menneskeheden, og støtter alle opfordringer til afrustning og ødelæggelse

af atomvåben. Imidlertid mener de ikke, at »man kan fremstille atomvåben som det eneste virkelige umoralske i den nuværende internationale situation.« Ganske vist er atomvåben og bakteriologiske våben noget i bund og grund forskelligt fra konventionelle våben, men efter denne gruppes opfattelse kommer den største trussel fra Østblokken, der har en overvægt af atomvåben.

I denne sammenhæng må man frygte, at erklæringen imod atomvåben bliver benyttet til en mere eller mindre ensidig opfordring til unilateral afrustning af Vesten.

Nyt om præsterne i bispedømmet

Christian Gabrielsen er viet til permanent diakon i Torshavn

Embedsperioden for pater Laurence A. Dorn, S. J. som sognepræst ved Sankt Mariæ Kirke, Frederiksberg, er forlænget for et år fra d. 1.1. 1982 at regne.

Embedsperioden for pater H. F. Berning, O. F. M. Conv. som sognepræst ved Hellig Kors Kirke, Nykøbing F., er forlænget for tre år fra d. 1.1. 1982 at regne.

Pater Per Waagø, O. M. I. er med virkning fra d. 29.11. 1981 udnævnt til sognepræst ved Vor Frue Kirke, Torshavn. Udnævnelsen gælder indtil d. 31.12. 1982.

Fra d. 1.1. 1982 er msgr. Kjeld Geertz-Hansen fritaget for det pastorale arbejde som sjælesørg for de fransk-talende katolikker i Storkøbenhavn.

Assumptionssøster Françoise du Christ er fra d. 1.1. 1982 udnævnt til pastoralassistent for de fransk-talende katolikker i Storkøbenhavn.

Pastor Chu-Huy-Chau er fra d. 1.1. 1982 udnævnt til andenpræst ved Skt. Laurentii Kirke, Roskilde. Fra samme dato er pastor Chau udnævnt til sjælesørg for de øst for Storebælt boende vietnamesiske ka-

tolikker. Pastor Chau vil have bopæl i præsteboligen Frederiksborgvej 11 A, 4000 Roskilde.

Pater Paul Tran-Van Bao, O. Cist. er fortsat præst for de vest for Storebælt boende vietnamesiske katolikker. Hans embedsperiode er fornyet fra d. 1.10. 1981 til d. 30.9. 1982.

Pater Alfred Lemaire, O. Præm. er pr. 1.1. 1982 trådt tilbage som sognepræst ved Vor Frue Kirke, Silkeborg. Efter eget ønske vender han tilbage til klosteret Averbode i Belgien.

Den pastorale betjening af menigheden i Silkeborg bliver indtil videre varetaget af præsterne i Vejle.

Pater Georg Meertens, S. M. M. flytter i begyndelsen af januar til Vejle for at bistå præmonstratenserne i deres pastorale arbejde.

Pastor Jørgen Erichsen, der blev præsteviet d. 13.12. 1981, er indtil d. 1.8. 1982 ansat som anden-

præst ved Skt. Nikolaj Kirke, Hvidovre.

Pater Ansgar Kristensen, O. S. B. fra Mount Saviour Monastery i USA er i august måned kommet til Danmark og blevet ansat som præst for Vor Frue Kloster, Høsterkøb.

Pastor Kaare Osorio er i september 1981 vendt tilbage til Danmark efter nogle års pastoralt virke i USA. Pastor Osorio har bopæl ved Skt. Ansgar Kirke, Bredgade 64, 1260 København K.

P.t. er pastor Osorio rekonvalescent efter en overstået leverbetændelse, men når han har genvundet sine kræfter, vil han få overdraget opgaver i forbindelse med Kateketcentralen, Skt. Andreas Bibliotek, m.m.

Hr. Christian Gabrielsen er d. 10.1. 1982 blevet viet til permanent diakon i Vor Frue Kirke, Torshavn. Fra samme dato er han for en 3-års periode udnævnt til diakon for menigheden på Færøerne.

Stort opsving i tyverier fra kirker

Hermed meddeles, at bispkontoret har tegnet en fritids-ulykkesforsikring for samtlige præster. Forsikringen dækker den forsikrede:

- i Norden og Grønland.
- under rejser og midlertidige ophold af hidtil 1 års varighed i den øvrige del af verden.

I forvejen har bispkontoret tegnet en arbejdsskade-forsikring (lovpligtig ulykkesforsikring) for både verdens- og ordenspræster, således at menighederne ikke skal oprette eller betale til en sådan, ligesom skolerne heller ikke skal betale præmie for præster, der underviser ved disse.

Der gøres i øvrigt opmærksom på, at tyverier fra kirker har taget et stort opsving i de senere år, hvorfor det henstilles til

menighederne at sørge for forsvarlig opbevaring af værdigenstande samt at udfærdige nøjagtige beskrivelser med fotos af samme. Råd og vejledning desangående kan indhentes hos forsikringsselskaberne og/eller Det kriminalpræventive Råd.

Fødsler anmeldes til Folkekirken

Der skal gøres opmærksom på, at efter Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 562 af 15. november 1977 sker alle fødselsanmeldelser til det folkekirkensogn, hvor moderen bor. Altså hverken til fødestedets kordegnkontor eller til et sogn uden for Folkekirken.

VALG-KALENDER

Søndag d. 21. februar: Sidste frist for meddelelse fra menighedens valgstyrelse til stiftets valgstyrelse om det antal medlemmer, som det kommende menighedsråd skal bestå af. Plakat om meddelelse vedrørende valget opsættes af de respektive valgstyrelser.

Søndag d. 28. februar: Indberetning om stedfundne rettelser sendes fra valgstyrelserne til bisp-

kontoret til ajourføring af centralkartoteket.

Fredag d. 5. marts: Sidste frist for valgstyrelserne til udarbejdelse af foreløbig valgliste.

Lørdag d. 6. marts til d. 15. marts: Fremlæggelse af foreløbig valgliste til genensyn og med oplysning om klagemulighed.

Lørdag d. 6. marts til lørdag d. 20. marts: I menighederne afholdes orienterende møde om valget i dette tidsrum.

Sjælesorg for udenlandske katolikker

Det henstilles til de præster, som har »cura animarum« (sjælesørgere) for en bestemt gruppe udenlandske katolikker, at gøre stedets sognepræst bekendt med kirkelige handlinger, som ønskes foretaget. Når ægtevielse undtages, er der ikke tale om at indhente sognepræstens

forhåndsgodkendelse, men om en kollegial meddelelse. På samme måde bør sognepræster, som foretager kirkelige handlinger for herboende udenlandske katolikker, give meddelelse herom til den kollega, som har »cura animarum« for den pågældende gruppe.

Dekret om nedlæggelse af regioner og oprettelse af pastoralenheder

Den 22. januar i år har biskoppen udsendt det officielle dekret om nedlæggelsen af de hidtidige regioner og oprettelse af de nye pastoralenheder i bispedømmet København. Dekretets ordlyd er:

Ved et dekret af 22. juli 1970 om oprettelse af Pastoralråd i Bispedømmet København godkendte og forordnede jeg de bestemmelser, der var indeholdt i den af Gennemførelseskommissionen udarbejdede vedtægt.

Det fremgår bl.a. af punkt 14 i dekretet, at »alle vil kunne forstå, at denne vedtægt endnu ikke har fundet sin endelige form, hvorfor det også er forudset, at den skal tages

op til revision senest i 1975«. Denne revision fandt sted og blev bekræftet af Pastoralrådet den 28. oktober 1973, og den Vedtægt for Pastoralråd, der var resultatet af denne vedtagelse, godkendte jeg 1. feb. 1974.

Såvel denne vedtægt som den oprindelige vedtægt forudsatte, at Bispedømmet København ved valg til Pastoralrådet var inddelt i regioner. I den tid, der er gået siden 1970, har det imidlertid vist sig, at inddelingen i regioner ikke var egnet til at fremme det pastorale liv i de mindre enheder, og ved Pastoralrådets møde den 15. november 1975 fremlagde jeg derfor nogle »Refleksioner over den

»Største lokale Funktionsenhed« inden for bispedømmet« Pastoralrådet nedsatte på sit møde den 28. oktober 1978 et udvalg for »Spørgsmål vedrørende den regionale inddeling af Bispedømmet og Pastoralrådets sammensætning og funktion«. Dette udvalg fik senere arbejdstitlen »Rådsudvalget«, og det fremkom med forslag om at erstatte den hidtidige inddeling i 6 regioner med en inddeling i 18 pastoralenheder. Dette forslag blev tiltrådt af Pastoralrådet på dets møde den 8. november 1980.

Herefter har et af Pastoralrådet nedsat Vedtægtsudvalg udarbejdet de ændringer i de forskellige

vedtægter for Pastoralråd m.v., der er blevet nødvendige som følge af overgangen fra regioner til pastoralenheder. Disse ændringer er vedtaget af Pastoralrådet den 23. maj 1981 og tiltrådt af mig den 23. oktober 1981.

Herved godkender jeg de således ændrede vedtægter, således at disse træder i kraft den 1. januar 1982.

Som følge heraf ophæver jeg samtidig den hidtidige regionsinddeling, Vedtægt for Regionalråd af 1. april 1976, Forretningsorden for Regionalråd af 6. maj 1970 og Regulativ for Valg af Regionalråd af 7. april 1970.

Christian Gabrielsen er, den 10. januar i år blevet viet til permanent diakon i Vor Frue Kirke, Torshavn. Fra samme dato er han for en 3-års periode udnævnt til diakon for menigheden på Færøerne. Christian Gabrielsen er her fotograferet med sin kone, Inger.

Retfærdig krig

Fortsat fra side 2.

færdigt angreb.

– Den må ikke udkæmpes blot for at hævne en krænkelse eller for at genvinde noget, men udelukkende for at tilbagevise uretfærdighed og angreb.

– Alle fredelige midler til at afgøre uenigheden må være udtømte.

– Der må være et rimeligt håb om succes.

– Der må være et rimeligt forhold imellem graden af uretfærdighed og den ulykke, krigen vil medføre (den må være et mindre onde).

– Den må føres af en lovlig myndighed.

– Det må være en begrænset krig, hvor ikke-kombatanter (civilbefolkningen, o.a.) beskyttelse sikres, og de almindelige moralske regler anvendes (ingen tortur eller andre

former for grusomhed over for fjendtlige tropper eller civile).

Nogle har hævdet, at begrebet retfærdig krig ikke mere kan benyttes over for moderne krigsteknologi. Hvordan kan man f.eks. definere en angriber, når det ikke længere begynder med, at en fjendtlig hær overskrider en grænse, men en sværm af interkontinentale raketter næsten samtidigt flyver i begge retninger?

Tyveri fra de fattige

Den uretfærdige fordeling af verdens rigdomme har også spillet en rolle i kirkens fordømmelse af det globale våbenkapløb. Således har Paul VI sagt, at disse vældige udgifter til forsvar og til afskrækkelsesvåben er »en uretfærdighed mod og tyveri fra de fattige«, og Det andet Vatikankoncil sagde om rustningskapløbet, at »det er en utålelig uret mod de fattige«.

Årets vittighed

De forenede Nationer har været 19 år om at debattere og vedtage en erklæring om religionsfrihed. Det lyder lidt underligt, når man betænker, at denne frihed faktisk allerede er omtalt i den store menneskerettigheds-erklæring, som samme FN vedtog for mere end 33 år siden.

Forsinkelsen skyldes bl.a. at Sovjetunionen har kunnet forhale vedtagelsen. Det kan til gengæld ikke undre nogen: I 75 år har denne stat jo brugt enorme kræfter på at udrydde den sidste rest af religiøs tro og med alle både juridisk og illegalt mulige midler enten forfulgt, forbudt, chikaneret eller udspillet kirker og trossamfund mod hinanden. Alt sammen i den videnskabelige socialismes eller den filosofiske materialismes navn.

Efter 19 år har Sovjet nu set sig tvunget til at opgive sin modstand mod erklæringen, men fik dog sin betingelse opfyldt, at ateisme bør stilles på linje med religiøs tro. Det lyder ganske logisk, hvis det forstås som ligestilling af modsatte overbevisninger: Ingen må forfølges på grund af sin tro, men heller ikke på grund af sin manglende tro.

Alligevel lyder Sovjets betingelse som en vittighed. Sovjet-ateisme betyder jo statsligt påtvungen ateisme. Den er ikke et spørgsmål om at beskytte de ikke-troende mod religiøs missionering, men tværtimod om at tilrettelægge hele landes og besatte områders politiske og kulturelle liv ud fra en bevidst og systematisk diskriminering af troende på grund af, at de ikke ønsker at være ateister. FN's nylig vedtagne erklæring giver alle ateistiske styreformere frie hænder til, under henvisning til tekstens ordlyd, at fortsætte deres politik.

Da Østbloklandene underskrev Helsinki-aftalen om fri kontakt og kulturudveksling mellem folkene i Øst- og Vesteuropa, skyndte DDR sig at erklære, at Berlinmuren netop var et led i beskyttelsen af østtyskere mod dårlige indflydelser fra og farlige kontakter med Vesten. Sovjet skyndte sig at udtale, at begreber som frihed og kontakt skulle tolkes rigtigt, og at f.eks. talefrihed eller organisationsfrihed ikke skulle misforstås i retning af systemkritik, der som bekendt altid undergraver socialismens hellige sag. Med Helsinki-aftalens tekst på bordet kan denne frihed så forbydes.

Det samme kan nu ske med FN's erklæring om religionsfrihed. Erklæringen er ikke juridisk bindende, men har kun moralsk værdi. Derved indgår den i den efterhånden lange række af ikke-forpligtende vedtagelser, FN har brugt megen tid og mange kræfter på, bl.a. erklæringen mod tortur. Siden denne blev underskrevet af FN's medlemsstater, er anvendelsen af tortur steget grusomt i det meste af verden.

Men nu fik verden altså FN's erklæring om religionsfrihed, som ikke kan hindre nogen stat i, i stats-ateismens navn at holde luften ren for religion.

www

Læserne skriver

Læsefejl skabte Luther-myte

Næsten alle historieværker og leksika fortæller, at augustiner-munken Martin Luther den 31. oktober 1517 kort før klokken 12 slog sine 95 teser (læresætninger) mod handelen med afladsbreve op på indgangsdøren til slotskirken i Wittenberg. Hans drønende hammerslag lød helt ned til Rom og startede reformationen.

Men det passer ikke, selv om der gerne henvises til en øjenvidneberetning skrevet på latin af Luthers elev Johannes Schneider fra Eisleben, kaldet Agricola. Den har sætningen »som jeg kan bekræfte« (me teste), og deraf sluttede man, at Agricola var til stede, da Luther anbragte sine teser på kirkedøren.

I 1960 besluttede lutherforskeren Hans Volz at kigge nærmere på dette håndskrift. Og se: ordene me teste findes slet ikke i teksten! Agricola skrev modeste, »på beskeden måde«. Gennem århundereder var en simpel læsefejl blevet kolporteret fra

bog til bog. I virkeligheden står der: Året 1517 lagde Luther i Wittenberg ved Elben efter gammel universitetsskik visse sætninger frem til disputation, dog på beskeden måde og uden at ville udskælde eller fornærme nogen.

I hele manuskriptet findes intet om opslaget af de 95 teser, ej heller nævnes klokkeslettet 12, ja ikke engang den 31. oktober eller slotskirken. Luther selv har i sine omfangsrige værker, talrige breve og biografiske optegnelser aldrig påstået, at han offentliggjorde sine berømte teser. Opslaget af plakaten nævnes heller ikke af nogen forfatter indtil Luthers død 1546.

Kort efter skrev reformatoren Philip Melancton ganske vist i forordet til andet bind af Luthers samlede værker: »Brændende af iver for den rette fromhed udgav Luther sine afladsteser... Disse har han offentligt slået op på kirken i nærheden af

Wittenberg slot dagen før allehelgensfesten 1517«. Men det viser sig, at samme forord indeholder en masse fejl. Således skriver han helt med urette, at afladspredikanten Tetzels offentlig brændte Luthers teser, at Luther holdt forelæsninger i fysik (det var i etik), og at han i 1511 opholdt sig i Rom. Forordet er altså kun et hastigt nedfældet notat uden dokumentarisk værdi.

Hvad der virkelig skete den 31. oktober 1517 var, at Luther sendte de 95 teser i breve til ærkebiskoppen Albrecht og biskoppen Hieronymus med anmodning om at standse afladspredikanternes skamløse gesjæft og bespottelige tale.

Det er en udbredt, men fejlagtig opfattelse, at Luther principielt var imod handelen med afladsbreve. Han angreb kun en ganske bestemt form for afladshandel, nemlig den, der var udskrevet af pave Julius II og sat i system af

den unge ærkebiskop Albrecht. Man solgte nu også aflad til døde, og da næsten alle havde afdøde slægtninge, som de gerne ville købe fri for nogle års ophold i skærsilden, gik brevene som varmt brød.

Uden anger, blot mod betaling, tilsagde Albrecht dem alle syndens forladelse. Det var her, at Luther så et misbrug og protesterede. For at klarlægge hele problematikken i afladshandelen skrev han de 95 teser som grundlag for en teologisk – ikke offentlig – diskussion. De blev aldrig slået op på en kirkedør.

Dr. Gerhard Prause har i bogen »Niemand hat Kolumbus ausgelacht« (Econ Verlag, Düsseldorf, 7. Auflage, 1976) givet en række eksempler på historiske legender, grove forrenklinger og bevidste forfalskninger, deres opståen og afsløring. Nogle går tilbage til romersk oldtid, andre er, som mystikken omkring mordet på præsident Kennedy, af helt ny dato.

Ovenstående »Luthers Thesenanschlag ist eine Legende« – her gengivet stærkt forkortet – hidrører fra dr. Prauses bog.

Stig Rolvsen

Vi har grund til at interessere os for vore feltpræster

I »katolsk orientering« nr. 17 er optaget et rejsebrev fra pastor Hans Esmark. Brevet handler om Esmarks oplevelser og indtryk fra deltagelse i NATO-øvelsen *Amber Express*, idet Esmark er officer af reserven. I brevet omtales forskellige former for fredsdemonstrationer, men selv om Esmark ikke er enig med demonstranterne, holder han sig til en afdæmpet og sober tone. Heldigvis giver vort samfundssystem os ret til at have forskellige opfattelser, så i »katolsk orientering« nr. 20 er der givet plads til breve fra læsere, som har en anden mening om forsvarsspørgsmålet. Forsigtigt sagt, er tonen i disse breve kedelig, og såfremt de var tænkt som indlæg i en debat, mister de i saglighed, når en NATO-øvelse er lig med en spejderidyl, »Altid frejdig når du går«, det danske forsvars yndlingssalme og NATO et cirkus. Det virker mere som om der med den givne

anledning skulle læsses aggressioner af.

I sit brev efterlyser Esmark de danske feltpræster. Har vi nogen grund til at interessere os for, om de er med? Svaret er et absolut ja. Bl.a. kan det nemlig blive af væsentlig betydning for os, at de har et grundigt kendskab til den gejstlige tjeneste i vore allieredes enheder. Det er alene præster fra Folkekirken, som er feltpræster i det danske forsvaret, men det er også vore feltpræster, vi hører til deres militære menighed, idet de har til opgave at betjene alle konfessioner.

Det er da også min erfaring, at de er indstillede på at gøre dette så godt som muligt. Jeg har mødt fremragende feltpræster, og jeg har et par gode venner blandt dem. Hvordan kan den danske feltpræst så bedst hjælpe os? Vi kan ligeså godt være ærlige og realistiske. De sakramenter, vi i givet fald vil have behov for, kan kun en katolsk præst for-

valte. Altså bliver den bedste hjælp at sørge for, at vi modtager disse sakramenter, og det kræver, at der skaffes kontakt med en katolsk præst, og for at kunne det, må vore feltpræster være velinformerede om, hvor de kan hente dennes hjælp. Nor-

malt vil det kunne ske ved henvendelse til nærmeste danske, katolske pastorat, men f.eks. er Vestsjælland ret tyndt befolket med katolske præster, og så vil den nærmeste hjælp være vore allierede.

P. O. Darville
Officer

Kære kæstningsdreng m/k

Dersom du er »gammel« fredericianer eller elev fra Sct. Knuds skole samme sted, er du nok ikke i tvivl om overskriften.

Jeg skriver til dig for at spørge om du kunne tænke dig at blive medlem af Sct. Knuds Gilde, som er skolens støtteforening. Den består af tidligere elever, lærere, menighedsmedlemmer og andre, der er interesseret i at støtte en kristen skole. - Og vi har hårdt brug for en økono-

misk håndsrækning til fripladser, indkøb af materiale og til alm. forbedringer på skolen.

Dersom du kunne tænke dig at blive gildemedlem, hører vi gerne fra dig. Naturligvis får du til gengæld tilsendt skolens årsskrift, så du kan følge med i, hvad der sker på stedet.

Sct. Knuds Gilde,
c/o Sct. Knuds Skole,
Sjællandsgade 50 C,
7000 Fredericia.

I forbindelse med Amnesty International's 20-årsdag tog Det økumeniske Fællesråd og Amnesty's kirkegruppe initiativ til et udkast til gudstjenester omkring temaet »Menneskerettigheder«. I den internationale bedeuget 17.-24. januar er der holdt flere af sådanne gudstjenester rundt om i landet. Vi bringer på denne side i rammerne nogle af teksterne fra den økumeniske gudstjeneste i Københavns Domkirke den 21. januar.

Menneskerettighederne tema ved økumenisk gudstjeneste

Opfordring til at sende påskehilsen til Argentina

Torsdag den 21. januar holdtes en økumenisk gudstjeneste i Københavns domkirke. De forskellige liturgiske handlinger blev foretaget af medlemmer af de forskellige medvirkende kirkesamfund: Folkekirken, Baptistkirken, Frelsens Hær og den katolske kirke.

Dagens første læsning var uddrag af »Verdenserklæringen om menneskerettigheder« vedtaget 10. december 1948 af FN's generalforsamling. – Hvor meget der endnu mangler i respekten for disse rettigheder fremgik af dagens anden læsning: Præsentation af »tre aktuelle menneskerettighedssager fra forskellige dele af verden:

Tre aktuelle sager

– Simón Antonio Riguelo, der i juli 1976 i en alder af 20 dage blev kidnappet i Argentina sammen med sin i Uruguay fødte mor, der siden blev fundet i et fængsel i Uruguay. Simón er stadig forsvundet.

– Mahjoub Ait Ghanou, en ung lærer, der er idømt 20 års fængsel i Marokko, fordi han med løbesedler agiterede for frihed til Vest-Sahara.

– Jirina Siklova, en 46-årig internationalt anerkendt sociolog fra Prag, der siden sommer har siddet arresteret for sin indsats for menneskerettigheder i Tjekkoslovakiet. Hun venter stadig på at komme for retten.

Københavns biskop, Ole Bertelsen prædikede over saligprisningerne (Matt. 5,6-10). Bønner og læsninger var fordelt mellem p. Lauge Knudsen og p. Elisabeth Lidell (folkekirken), p. Gunnar Kristensen (baptistkirken), oberst A. Hansen-Jacobsen (Frelsens Hær) og sr. Susanne Sønderbo (den katolske kirke). p. Hans Esmark – også fra den katolske kirke – lyste velsignelsen fra alteret.

Simon Antonio Riguelo er en af de 800 mindreårige, der er »forsvundet« i Argentina.

Efter et »økumenisk« kaffebord i menighedslokalerne talte professor Poul Riis, overlæge på Amtssygehuset i Herlev, formand for Den almindelige danske Lægeforenings etiske råd og medlem af Amnesty's lægegruppe om »Engagement i Amnesty – uegennytte eller egennytte?»

Udtryk for barmhjertighed

Der er sikkert mange, der gerne vil gøre mere for menneskerettighederne end at deltage i en økumenisk gudstjeneste. Til dem rettede generalsekretæren for Det økumeniske Fællesråd, p. Christian Balslev Olesen en opfordring til Argentina til støtte for de argentinske bedstemødres aktion for at finde deres forsvundne børn og børnebørn. Adresser fås ved henvendelse til Amnesty International, Frederiksborggade 1, 1360 København K. Telefon: 01 11 75 41.

En sådan hilsen vil være et udtryk for den barmhjertighed, det medmenneskelige engagement, som Poul Riis fremhævede som en meget væsentlig del af et engagement for Amnesty.

Navn
 Adresse:
 Postnr..... By
 Ønsker (antal) adresser på »Argentinske Bedstemødre«, som jeg vil sende påskebrev, indsendes til Amnesty International, Frederiksborggade 1, 3. 1360 København K.

Læsning fra Verdenserklæringen om menneskerettigheder

Alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder. De er udstyret med fornuft og samvittighed, og de bør handle mod hverandre i en broderskabets ånd.

Enhver har krav på alle de rettigheder og friheder, som nævnes i denne erklæring, uden forskelsbehandling af nogen art, f. eks. på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social oprindelse, formueforhold, fødsel, eller anden samfundsmæssig stilling.

Enhver har ret til liv, frihed og personlig sikkerhed.

Ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.

Ingen må underkastes vilkårlig anholdelse, tilbageholdelse eller landsforvisning.

Enhver har ret til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller tro og frihed til enten alene eller i fællesskab med andre, offentligt eller privat, at give udtryk for sin religion eller tro gennem undervisning, udøvelse, gudsdyrkelse og overholdelse af religiøse forskrifter.

Enhver har ret til menings- og ytringsfrihed; denne ret omfatter frihed til at hævde sin opfattelse uden indblanding og til at søge, modtage og meddele oplysning og tanker ved et hvilket som helst meddelelsesmiddel og uanset landegrænser.

Synsbekendelse og bøn

Herre, vi vender os til dig, fordi vi ser vor svigten og vore fejl.

Når vi hører om mennesker, der torteres til døde, reagerer vi ikke.

Når vi hører om mennesker, der skal henrettes, gør vi ikke noget for at hindre det.

Når vi hører om mennesker, der forfølges eller undertrykkes på grund af deres race, deres politiske eller religiøse overbevisning, nøjes vi med at henvise til hjælpeorganisationerne.

Vi elsker kun vore medmennesker i det omfang, det ikke bliver en byrde for os.

Derfor bekender vi, Herre, at vi gennem vor tavshed har været med til at skabe undertrykkelse.

at vi gennem vor passivitet har været med til at skabe endnu mere lidelse, endnu mere uretfærdighed, endnu mindre fred.

Vi bekender, at vi har bygget et babelstårn af vor egoisme og derved glemt medmennesket, vor bror og vor søster.

Koret synger

1. Se, her bygges Babels Tårn
 slaver slider, slæber,
 deroppe glemmer man sin bror.
 Kyrie eleison.
2. Vejen opad ender blindt
 mennesket bli'r fremmed
 og brødløs ved sin broders bord.
 Kyrie eleison
3. Broderordet har de glemt,
 vraget det som grundsten
 bortslængt i græsset nedenfor.
 Kyrie eleison.

Bønnens fortsættelse:

Herre, din Søn blev menneske som vi og blev en af denne verdens uskyldige dømte, torterede og henrettede.

Hjælp os til at forstå, at hans kærlighed vil nedbryde vore babelstårne, for at vi skal forlade dem og i stedet have fællesskab med alle fængslede og lidende, alle undertrykte og forpinte for du; Herre elskes kun, når vi elsker disse mennesker og stadig kæmper for at ændre deres forhold.

Herre, hjælp os til at elske dig og lad os ikke fortvivle. Lad os ikke blive overvældet af afmagt, men af din kærlighed, således at vi arbejder med på at gøre denne verden menneskelig og igen finder, at hvert menneske er vor søster og bror.

Bøn

Herre vi beder for alle, der hjælpeløst rusker i deres fængsels gitre, mens vi er frie,

for alle, der henslæber deres liv i mørket, mens vi kan gå i solen,

for alle, hvis ribben bliver knust, mens vi kan ånde frit,

for alle, hvis rygge bliver pisket, mens vi kan rette ryggen,

for alle, som bliver slået i ansigtet, og hvis mund bliver kneblet, mens vi kan tale frit,

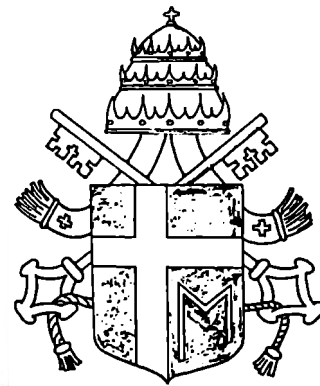
for alle, hvis land er bundet af tunge lænker, mens vort eget land kan være frit,

for alle, som undertrykker og torterer andre for deres menneskelige nederlag er størst.

Herre, vi beder også for os selv: giv os en vilje, der mærkes af din kærlighed, så vi arbejder for, at ingen skal lide, mens vi har gode og trygge forhold.

**Referat af
pave Johannes Paul II's
apostolske skrivelse
»Familiaris Consortio«
om den kristne families
opgaver i verden af i dag.**

Familiefællesskabet

Det siges i skrivelsens indledning, at ægteskab og familie hører til menneskehedens dyrebareste goder. Derfor vil kirken gerne hjælpe dem, der allerede kender ægteskabets og familiens værdi og vil leve i overensstemmelse hermed, såvel som dem, der usikkert og uroligt søger sandheden, og dem, der uretfærdigt hindres i at virkeliggøre deres idé om familien.

Paven henviser til verdensbispesynoden i 1980, hvor deltagerne overrakte ham en lang række forslag som resultat af deres overvejelser. »Enstemmigt bad de mig tilkendegive over for menneskeheden kirken levende omsorg for familien og give egnede anvisninger på en fornyet pastoral indsats i dette så grundlæggende område af det menneskelige og kirkelige liv«.

»Denne opgave vil jeg efterkomme med den foreliggende skrivelse og ser dette som et led i det embede, der er mig betroet«. Paven tilføjer, at de omtalte forslag er videregivet til Det pavelige råd for Familien med den opgave »at frugtbar gøre deres indhold gennem dyreberegående studier«.

»Ud fra troen har kirken kendskab til den fulde sandhed om og dybe betydning af ægteskabets og familiens værdi; derfor følger den sig på ny stærkt

tilskyndet til at forkynde evangeliet, det glade budskab til alle uden undtagelse, men især til dem, der er kaldet til ægteskabet og forbereder sig på det, såvel som alle ægtepar og forældre i hele verden«.

»Kirken er inderligt overbevist om, at kun modtagelsen af evangeliet fuldt ud opfylder alle de forhåbninger, som mennesket med rette stiller til ægteskab og familie«.

»Ægteskabet og familie er af Gud selv anlagt på fuldendelse i Kristus og behøver derfor Hans nåde til at blive ført tilbage til sin begyndelse, dvs. til den fulde erkendelse og virkeliggørelse af Guds plan«.

Familien i dag – lys og skygger

»Da Guds plan for ægteskab og familie konkret angår mand og kvinde i deres daglige tilværelse, i bestemte sociale og kulturelle situationer, må kirken for at kunne yde sin tjeneste bestræbe sig på at få kendskab til enhver situation, som ægteskab og familie i dag lever i«.

»Dette kendskab er altså en absolut nødvendighed for evangeliseringen: kirken må jo bringe Kristi uforanderlige og stadig nye evangelium til vor tids familier, og familierne må jo arbejde med og virkeliggøre Guds plan på vor verdens betingelser«.

Paven nævner videre, at

Pave Johannes Paul II's apostolske skrivelse om familien er det første dokument, der giver en samlet fremstilling om familiens mening, værdi og opgaver i kristen belysning.

Der findes næppe noget andet emne, der i højere grad må komme hver eneste katolik ved. Derfor har redaktionen besluttet at bringe et mere udførligt referat af skrivelsen i en række artikler over flere numre.

Referatet er skrevet på grundlag af den tysksprogede udgave af skrivelsen.

Af pladsmæssige grunde er det umuligt at få alt med, så der vil stadig være behov for en fuldstændig dansk oversættelse – en opgave som et af vore katolske forlag sikkert vil påtage sig at løse.

Ved Hans Jørgen Johansen

da Helligånden også taler gennem historien, dvs. den praktiske eller konkrete virkelighed, kan kirken desuden »blive ført til en dybere erkendelse af ægteskabets og familiens udtømmelige mysterium gennem de unges, ægteparrenes og forældrenes situationer, spørgsmål, ængstelser og håb i dag«.

Som noget særligt vigtigt fremhæver paven, at mand og kvinde i deres redelige søgen efter svar på deres alvorlige ægteskabelige eller familiemæssige spørgsmål ofte tilbydes løsnin-ger, der er tillokkende, men mere eller mindre krænker den menneskelige persons værdighed. »Disse tilbud bliver ofte støttet af mediernes mægtige og vidtfor-grenede organisation, der umærkeligt truer friheden og evnen til objektiv vurdering«.

Her slutter kirken sig med sin evangeliske dømmekraft til dem, som allerede ved, hvilken fare den menneskelige person svæver i, og som gør en indsats for sandheden. Denne kirkens evangeliske dømmekraft ydes i form af et orienterings-tilbud med det formål at redde og virkeliggøre ægteskabets og familiens fulde værdighed. Der er her tale om en virksomhed i hele kirken. »Kirken udfører ikke den evangeliske bedømmelse alene gennem hyrderne, der lærer i Kristi navn og med Kristi fuldmagt, men også gennem lægfolket«... »Lægfolket har endog på grund af sit særlige kald den bestemte opgave at tolke denne verdens hændelser i Kristi lys«.

I den forbindelse har det apostolske embede til

opgave at sikre, at kirken forbliver tro mod Kristi sandhed og stadig føres dybere ind i denne sandhed. »Derfor skal hyrderne fremme troens sans hos alle troende, afveje og vurdere ægtheden i de troendes udtryksformer og opdrage dem til en stadig mere moden dømmekraft i lyset af evangeliet«.

»For at opnå ægte evangelisk dømmekraft i de forskellige situationer og kulturer, hvor mand og kvinde lever deres ægteskab og familieliv, kan og skal de kristne ægtepar og forældre yde deres eget uerstattelige bidrag. Denne opgave er de i stand til at løse ved den særlige karisme, den særlige nådegave, de har modtaget i ægteskabets sakramente«.

Familiens situation i verden af i dag

Der følger herefter en kort oversigt over positive og negative sider af familiens situation i dag.

Blandt de positive nævnes respekten for den personlige frihed og for kvindens værdighed, det ansvarlige forældreskab og den større opmærksomhed omkring børnenes opdragelse. Endvidere fællesskabet mellem flere familier, bevidstheden om familiens egen kirkelige sendelse og ansvar for et mere retfærdigt samfund.

Blandt de negative træk nævnes hensyngen af grundlæggende værdier, fejlagtig opfattelse af ægtefællernes gensidige uafhængighed, store misforståelser omkring autoritetsforholdet mellem forældre og børn, vanskeligheder med at fremme den rette holdning over for værdier, det stigende antal skilsmisser, fosterfordrivelsens onde, de stadig hyppigere steriliseringer og udbredelsen af en regulær svangerskabsfjendtlig mentalitet.

Årsagen til disse negative træk er ofte, at frihed ikke opfattes som muligheden for at virkeliggøre Guds plan med ægteskab og familie, men snarere som anledning til selvhævdelse, til ens eget egoistiske vel og ikke sjældent på

bekostning af medmennesket.

Paven nævner også de særlige vanskeligheder i Den tredje Verden, hvor familierne ofte mangler de helt grundlæggende midler til at overleve, mad, arbejde, bolig osv. I de rigere lande ser man derimod det mærkelige paradoks, at velstanden og forbrugermoraliteten ofte ledsages af angst for fremtiden og dermed angst for at sætte børn i verden.

Situationens virkning på de troendes samvittighed

»I en sådan verden og især under det tryk, som massemedierne udøver, var og er de troende ikke altid i stand til at holde sig immune over for de grundlæggende værdiers blegnen og vise sig som denne familiekulturs kritiske samvittighed og som aktiv medbygger på en ægte »familiehumanisme«.

Herefter citeres deltagerne i verdensbispesynoden for følgende foruroligende tegn: Det stigende antal fraskilte gengifte blandt de troende, indgåelse af borgerlige ægteskaber uden kirkelig vielse, kirkelig vielse uden levende tro og afvisning af en kristen sexualmoral i ægteskabet.

Vor tid har brug for visdom

I dette afsnit beskriver paven kirkens aktuelle opgaver med at evangelisere den nye frembrydende kultur, for at de ægte værdier kan blive anerkendt og mandens og kvindens rettigheder blive forsvaret, således at retfærdigheden kan fremmes allerede i samfundets strukturelle opbygning. Forbindelsen med den guddommelige visdom må genoprettes i nutidens kultur.

Trinvis vækst og omvendelse

»Den uretfærdighed, der stammer fra synden – som også er trængt dybt ind i dens nutidige verdens strukturer – hæmmer ofte familien i helt at virkeliggøre sig selv og udøve sine grundlæggende rettighe-

der. Den må vi alle imødegå med en åndens og hjertets omvendelse, idet vi i efterfølgelse af den korsfæstede Herre bekæmper vor egoisme. En sådan omvendelse vil også have en velgørende og fornyende indflydelse på samfundsstrukturene.

En sådan omvendelse, fortsætter paven, foregår konkret »trin for trin, alt efter modtagelsen af Guds gaver og af de krav, som hans uigenkaldelige og absolutte kærlighed stiller til menneskets hele personlige og sociale liv«. En pædagogisk vej til vækst er således nødvendig, for at de enkelte troende, familierne og folkeslagene tålmodigt kan føres videre og nå til en rigere erkendelse af Kristi mysterium.

»Inkulturation«

»Det er helt i overensstemmelse med kirkens tradition at tage imod alt det i folkeslagenes kultur, der kan bringe Kristi uudgrundelige rigdom bedre til udtryk. Kun i samvirke med alle kulturer kan denne rigdom tydeligere åbenbares, og kirken dag for dag vokse i dybere forståelse af den sandhed, som allerede er givet den i hele sin fylde af Herren«.

Denne inkulturation, dvs. praktiske forenelighed mellem kulturerne, evangeliet og den universelle kirke – også m.h.t. ægteskab og familie – kræver dyberegående studier, som paven især overlader til bispekonferencerne og de pågældende afdelinger af den romerske kurie.

Ægteskabet og familien i Guds plan

»Den kristne åbenbaring kender to særlige måder, hvorpå den menneskelige persons kærligheds-kald helt kan virkeliggøres: Ægteskabet og jomfrueligheden. Hver på deres måde er de en konkret virkeliggørelse af den dybeste sandhed om mennesket, om dets liv i Guds billede«.

Derfor er seksualiteten på ingen måde noget rent biologisk, men angår den menneskelige persons inderste kerne. »Den totale legemlige hengivelse ville være en løgn, hvis den ikke var tegn på og frugten af en total personlig hengivelse«.

En sådan hengivelse er kun mulig i ægteskabet, baseret på en bevidst og fri afgørelse, hvor mand og kvinde indgår i det livs- og kærlighedsfællesskab, som Gud har villet. Den troskab, der ifølge Guds plan skal virkeliggøres, ind-

skrænker på ingen måde den personlige frihed, men beskytter imod enhver subjektivism og relativisme (dvs. at vurdere alene ud fra sin egen interesse eller andet begrænset synspunkt).

Det følgende i afsnittet handler om ægteskabet som billede eller symbol på fællesskabet mellem Gud og menneskene eller Guds pakt med sit folk, – og på Kristi brudgoms-pagt med sin kirke.

Børnene, ægteskabets mest værdifulde gode

Efter at have fastslået, at ægteskabet ifølge Guds plan er grundlaget for det større familie-fællesskab, siger paven videre, »når den ægteskabelige kærlighed fører ægtefællerne til gensidigt »at kende hinanden« og gør dem til »ét kød«, sluttes herved ikke kun et fællesskab mellem de to, men kærligheden sætter dem i stand til at give den størst mulige gave: At skænke livet til en ny menneskelig person, hvorved de bliver Guds medarbejdere«.

Senere tilføjes: »Man bør dog ikke glemme, at det ægteskabelige liv ikke taber i værdi, hvis undfangelsen af nyt liv ikke er

mulig. Den legemlige ufrugtbarhed kan give ægteparret anledning til andre vigtige tjenester for det menneskelige liv som adoption, forskellige former for pædagogisk virksomhed, hjælp til andre familier, til fattige eller handicappede børn«.

Familien, et person-fællesskab

»I ægteskab og familie etableres mangfoldige forhold mellem personer, svarende til rollen som brudepar, far og mor, børn og søskende, hvorved hver menneskelig person indføres i »menneskehedens familie« og »Guds familie«, kirken«.

»Det kristne ægteskab og den kristne familie bygger kirken op: Den menneskelige person bliver ikke blot undfanget i familien og gennem opdragelsen skridt for skridt ført ind i det menneskelige fællesskab, men også ført ind i Guds familie, kirken ved genfødselen i dåben og gennem trosbelæringen«.

»Menneskehedens familie, som gennem synden er kommet i splid med sig selv, genforenes ved den forløsende kraft i Kristi død og opstandelse. Det kristne ægteskab har del i

denne begivenheds helbredende virkning og er det naturlige sted for den menneskelige persons indlemmelse i kirkens store familie«.

»Den fra begyndelsen stillede opgave for mand og kvinde om at vokse og formere sig når på denne måde sin fulde sandhed og virkeliggørelse«.

Ægteskab og jomfruelighed

Paven understreger, at jomfruelighed og uægteskabelig stand for Guds riges skyld ikke på nogen måde er i modstrid med ægteskabets høje værdi, men forudsætter og bekræfter denne. Uden agtelse for ægteskabet gives ingen gudviet jomfruelighed; hvis den menneskelige seksualitet ikke betragtes som en højere værdi skænket af Skaberens, mister det også sin betydning at give afkald på den for himmerigets skyld.

Afsnittet slutter med nogle velkendte overvejelser over jomfruelighedens værdi, der af kirken traditionelt sættes højere end ægteskabets på grund af jomfrueligheds-kaldets ganske særlige forbindelse med Guds rige.

Fortsættes i næste nummer

En kommentar

De følgende bemærkninger er ment som et blandt andre mulige svar på skrivelserns direkte opfordring til lægfolk om at yde deres bidrag til belysning af ægteskabets og familiens problemer og til udvikling af »en ægte evangelisk dømmekraft«. Bemærkningerne må også meget gerne opfattes som invitation til læserne om at deltage i en frugtbar og konstruktiv meningsudveksling. En sådan forekommer påkrævet bl. a. for at hjælpe teologer og andre fagfolk i vort område på sporet af forhold, der endnu synes utilstrækkeligt afklaret eller vanskeligt at forstå i pavens skrivelse, således at vi alle kan komme til en dybere erkendelse af det dyrebare gode, som ægteskabet og familien er, og som paven fremhæver det i skrivelserns allerførste afsnit.

Lægfolkets rolle

Mange ægtepar vil forståeligt nok reagere lidt imod, at kirkens læreemøde, repræsenteret af mænd, der netop ikke lever i ægteskab, udtaler sig så bestemt om ægteskabelige problemer og deres løsnin-

ger. Det virker derfor opmuntrende, når paven flere gange gør opmærksom på, at dyberegående studier på flere niveauer fortsat er nødvendige. Han nævner Det pavelige råd for Familien, bispekonferencerne og forskellige afdelinger af kurien. Særlig opmuntrende er afsnittet i skrivelserns begyndelse, hvor paven ligefrem siger, at kirken kan nå til en dybere erkendelse af ægteskabets og familiens uudtømmelige mysterium ved at sætte sig mere ind i de unges og ægteparrenes aktuelle situation og høre på deres spørgsmål, bekymringer og håb.

I afsnittet om »Familien i dag - lys og skygger« står desuden, at kirken ikke udfører den evangeliske bedømmelse (på tysk: evangelische Unterscheidung) alene gennem hyrderne, men også gennem lægfolket, der har et særligt kald i denne forbindelse. Og lidt længere fremme nævnes det, at ægtevielsens sakramente sætter kristne ægtepar og forældre i stand til at yde deres eget uerstattelige bidrag

Fortsættes næste side

Fortsat fra side 7

(dvs. et bidrag, ingen andre kan yde) til opnåelsen eller udviklingen af kirkens ægte evangeliske dømmekraft.

Det er som sagt opmuntrende og må kalde på initiativ og åbenhed hos lægfolk, men det kan virke forvirrende, når det umiddelbart forinden siges, at hyrderne skal afveje og vurdere ægtheden i de troendes udtryksformer og opdrage dem til mere moden evangelisk dømmekraft! Man kan for så vidt også henvise til pavens bemærkning midt i referatets allerførste afsnit, om at kirken ud fra troen har kendskab til »den fulde sandhed« vedrørende ægteskabets og familiens værdi.

Det kan altså ikke være helt urimeligt at spørge: Hvad venter kirken (her

ment som læreembedet) sig egentlig af de kristne ægtepar? Kan og skal de yde et selvstændigt bidrag og således i hvert fald på nogle punkter belære hyrderne eller ved kirken (læreembedet) det hele i forvejen? En afklaring her vil have den største betydning for karakteren og vel også kvaliteten af den dialog mellem hyrder og ægtepar, kirken og lægfolket, der ellers lægges op til.

Medierne

To steder i referatet fældes en hård og måske lidt for kritisk bemærkning om medierne (presse, radio, TV), som tilbyder tillokkende løsninger, der krænker den menneskelige værdighed. Dette skulle mange ægtepar efterhånden miste sansen for, fordi medierne netop er en trussel mod folks evne til

objektivt at vurdere, hvad der bliver sagt og skrevet. Vi kender selvfølgelig også til den slags uetiske medietryk herhjemme, men det er næppe hensigtsmæssigt at gøre specielt danske medier til sydebuk for eller årsag til de »oprørstendenser«, verdensbispesynoden finder foruroligende. Når tendenserne vitterligt findes også i vort område, hænger det nok sammen med en mere bevidst holdning eller stillingtagen hos ægteparrene selv. Danske medier er i hvert fald principielt åbne for alle synspunkter, og ellers ved alle udmærket, hvilke medier der nok er mere troværdige end andre.

Trinvis vækst

En sidste bemærkning må gøres til afsnittet om trinvis vækst og omvendelse. Her må også henvises til

det kortfattede referat af pavens skrivelse i sidste nummer af »katolsk orientering«, side 13, hvor der i forbindelse med kunstig prævention står, at »katolske ægtepar ikke kan opfatte læren om fødselskontrol blot som et ideal, man stræber efter en gang i fremtiden at nå. Den må forstås som Kristi bud, hvor vanskeligheder skal overvindes med standhaftighed«. Det kan være svært at få dette til helt at harmonere med princippet om trinvis vækst og pavens påregning af det nødvendige i at bane en pædagogisk vej for denne vækst og tålmodigt føre de troende videre på denne vej.

Problemerne omkring fødselskontrol vil i øvrigt blive behandlet mere udførligt i et senere referat.

Hans Jørgen Johansen.

Nyt om kirkeligt samarbejde

Er katolikker kristne?

Vanskelighed med økumenien i Norge

Bergen (NØP) – Spørgsmålet om katolikker kan regnes som kristne ser ud til at blive det afgørende for, om *Pinsemenigheden* og *Det norske Missionsforbund* kan gå sammen med *Den romersk-katolske Kirke* i et nationalt kirkeråd i Norge.

Det er journalist Rolf Tofte i *Bergens Tidende*, som aktualiserer dette i en rapport om »Norsk og nordisk mellemkirkeligt arbejde«. Tofte har på en rundrejse til de nordiske nabolande besøgt en række personer og organisationer, som har arbejdet med økumenik i mange år. I flere af disse lande findes der nationale kirkeråd med traditioner helt tilbage til 1920-30'erne. Blot ikke i Norge. Og hvorfor det?

Kontakt-kredsen

Det eneste som kan minde om økumeniske anstrengelser af betydning er et initiativ som biskop *Berggrav* tog i 1950 og som resulterede i, at »*Kontakt-kredsen for Kirkesamfund*« blev oprettet. I 1960 blev spørgsmålet rejst om kontaktkredsen skulle omformes til et fællesråd for evangeliske trossamfund. I følge protokoller som professor *Niels Bolch Hoell* har studeret, skal biskop *Smemo* have rejst spørgsmålet om katolsk medlemskab i et sådant råd. Forslaget skal have fået

støtte af mange, men også have mødt modstand fra flere, først og fremmest fra *Pinsebevægelsen*. Resultatet kom i 1977, da Fællesrådet for evangeliske Trossamfund blev oprettet uden katolsk medlemskab. I statutterne hedder det bl. a., at rådet ikke skal søge tilslutning til nogen anden organisation uden, at samtlige medlemssamfund er enige i dette.

Ansvar

Dermed er det udelukket med et katolsk medlemskab. Fremdeles

er det efter alt at dømme kun *Det norske Missionsforbund* og *Pinsemenighederne*, som går imod, at katolikkerne må være med i fællesrådet. Enten disse to kirkesamfund eller *Den romersk-katolske Kirke*. Men når formålet for fællesrådet er at arbejde for større forståelse mellem kristne samfund i Norge, kan man vanskelig forstå et sådant standpunkt på anden måde, end at den katolske kirke *ikke* kan regnes som et kristent samfund af disse to, mener Rolf Tofte. Der påhviler derfor et stort ansvar på

dem, som hindrer oprettelsen af et nationalt fælleskirkeligt forum, hvor alle kirkesamfund kan være med. I rapporten fra Tofte hedder det, at disse bør påny granske deres motiver – og de bør i større grad end hidtil være villige til at gå ind i en dialog med dem, som repræsenterer andre indfaldsvinkler på evangeliet.

Kirkespilsudvalget indbyder til konference om kirkelig dramatik

Kirkespilsudvalget under *Dansk Amatør Teater Samvirke (DATS)* indbyder alle kirkelige organisationer og alle, der har interesse for kirkelig dramatik, til en fælles drøftelse af dramatikens anvendelse inden for forskellige arbejdsområder. Konferencen finder sted på *Unge Hjem Højskole* den 19.-21. marts.

I dag anvendes kirkespil

som underholdning, i konfirmandundervisningen og på skolerne, inden for de kirkelige organisationer som en arbejdsområde, m.v.

Anvendelsen af kirkespil

Konferencens formål er at udveksle synspunkter og meninger om anvendelsen af kirkespil og udvikling af nye spil og stilarter.

Som indleder til en debat vil *Erik A. Nielsen*, *Tage Hind* og *Hans Jørgen Scheel Andersen* tale om og deltage i en debat om gudstjenestens drama, dramaet i kirken, det forkætrede teaterskuespil i kirken, praksis med arbejde med kirkespil.

Fleere af *DATS'* kirkespilgrupper vil fremføre forskellige typer af spil, f.eks. debatteater, cabaret, liturgisk spil, salme- og bibelmime m.v. Efter hvert spil vil der være debat om spillestil, og hvorledes vi evt. kan udvikle den.

Tilmelding

Tilmelding til *DATS*, Box 70, 6300 Gråsten, inden 5. marts.

Påskerefugium på Magleås

fra skærtorsdag den 8. til 1. påskedag den 11. april 1982.

ledere er:

Pater Anton Dekkers, S. J. og pater Pierre Grégoire, O. P.

Tilskud fra fonden *MAGLEÅS' VENNER* gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 412.00. Opholdet kan forlænges til 2. påskedag, prisen er da kr. 549.00.

Ankomstdagen begynder med eftermiddagskaffe og afrejsedagen slutter med frokost.

Yderligere oplysninger om tilmeldingen, der kan finde sted efter 1. marts 1982, følger i næste nummer af »katolsk orientering«.

Det sker på Øm

DKKF afholder weekend for alle interesserede kvinder fra 16 år fredag den 12. marts - søndag den 14. marts 1982.

Frigørelse

fra hvad? til hvad?

Oplæg ved *Eva Nordtoft* og *Ruth Plum*. Pris kr. 150.- for ophold og rejse (alt incl.).

Sidste tilmeldingsfrist: 1. marts 1982.

Jeg tilmelder mig:

Navn: _____

Adresse: _____

Post.nr. og by: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Fra hvilken station: _____

Børnepasning kan evt. arrangeres, besked herom gives sammen med tilmeldingen.

Tilmelding og betaling for weekenden sendes til

**Ursula Blanke, Lundtoften 2,
7000 Fredericia.**

Betaling: check Giro nr. 2029472.

Kun 24% nordmænd betragter sig som personligt kristne

(KIPA) – Ved en rundspørge i Norge for nylig erklærede 92 pct. af de adspurgte, at de ikke havde været i kirke den forudgående søndag. 59 pct. havde i over et år ikke været i kirke, og kun otte pct. sagde, at de i løbet af de sidste 12 måneder havde været til mere end 10 søndagsgudstjenester.

Undersøgelser, der blev udført ved universitetet i Oslo i årene 1965 til 1970,

viser, at medarbejdet i kirken er vokset. Både i 1965 og i 1977 mente 10 pct. af de adspurgte, at de var »meget stærkt« engageret i kirkeligt arbejde. Samtidig steg antallet af dem, der betegnede sig som »delvis engagerede« fra 22 til 36 pct., mens antallet af dem, der betegnede sig som kun »lidt engagerede« dalede fra 25 til 14 pct.

Teresa af Avila:

Jeg er kirkens datter

Af Grethe Livbjerg

»Mærkeligt at hun har levet for 400 år siden, hun skriver jo for os i dag« – bemærkede en ung pige fra ikke-kristent miljø efter at have lånt Teresas selvbiografi.

Teresa er aktuel, fordi længslen efter at erfare Gud er aktuel.

Fornylelsen af karmeliterordenen, som var i dybt forfald, var Teresas primære opgave, men hendes mission gik – går – langt ud over ordenens grænser. Kirken har anerkendt Teresa som kirkelærer og bekræfter dermed hendes lære om bøn som almen-gyldig. Kirken anerkender, at Teresa er sat af Gud til at belære kirken. Derfor er det vigtigt at høre, hvad Teresa virkelig siger, og ikke bare standse op ved hendes sensationelle oplevelser.

Mystik – mysticisme

Navnet Teresa vækker hos mange associationer i retning af elevationer, ekstaser o. l. Ikke mærkeligt, for Teresa havde mange paranormale oplevelser, som hun beskriver i malende ord. Af gode grunde havde hun ikke læst psykologi og måtte erfare sig frem til meget af det, man i dag ved om det u- og underbevidste. Ofte har hun haft svært ved at skelne mellem selve virkeligheden i sine oplevelser: Gud, der virkede i hende – og oplevelsernes ekko i hendes følelseladete psyke og svage fysiske konstitution.

I Teresas selvbiografi møder vi en Teresa, som ved, som er sikker, som har erfaret – men også en Teresa, som ængsteligt ønsker alt bedømt, fordi noget i hendes oplevelser gør hende bange.

Oversætteren af Teresas selvbiografi til dansk skriver i sit forord, at mange nok vil spørge: »Kan jeg også gøre sådan? – Vil jeg få samme oplevelser som Teresa?« Hans svar er et nej, som fører ham videre til den konklusion, at for at nå ud over det, som Teresa betragter som de første trin på bønnens vej, »fordres vist nok visse

sjælelige evner, som ikke alle er i besiddelse af«.

Han udtrykker dermed et synspunkt, som har været ret almindeligt: Mystik er for de få, som har særlige anlæg for det. En ganske farlig opfattelse, for den indebærer, at man sætter lighedstegn mellem mystik og ekstraordinære oplevelser – »mysticisme«.

Terasas svar ville have været et ganske andet. Hun vidste fra samtaler med mennesker inden og uden for klostre, at nogle, som slet ikke kendte til oplevelser som hendes, kunne have et dybt kontemplativt liv – være sande mystikere – mens andre, som svælgede i oplevelser, kun var pseudomystikere.

Det sandt ekstraordinære hos Teresa var ikke »det ekstraordinære«, men at alt – også dette – tjente Gud – tjente kærligheden.

Illuminisme – falsk mystik – har altid været fristelser i bønslivet. Usædvanlige oplevelser tiltaler sensationslysten –trangen til at være noget særligt – hovmodet.

Mangen anden med en så følsom psyke som Teresas ville være faldet for fristelsen – men ikke Teresa. To grundholdninger hos hende holdt hende på troens sunde vej: Ydmygheden. »Hele dette værk – bønnens – skal grundes i ydmyghed« – men en ægte ydmyghed. Teresa advarer mod den falske ydmyghed, som vil have os til at tro, at det er hovmod at stræbe mod foreningen med Gud – mod hellighed. – Og sandhed. »Vi må vandre i sandhed – bestræbe os på at søge sandheden i alt«.

Teresa anvender hele sin energi på at overbevise os om, at alle er kaldede til mystik – til en vandring i troen, som fører til kærlighedens forening med Gud. Men hendes liv viser os, at »særlige sjælelige evner« i stedet for at være en betingelse for mystik, kan skabe forvirring – og for mennesker, som er mindre rene af hjertet end Teresa føre til mysticisme, falsk mystik.

Terasas samtidige, Johannes af Korset, gør kort

proces med alle følelsesmæssige oplevelser: Tids-spilde, som standser eller sinker på vejen til Gud selv. Man kan forestille sig, hvordan han som sjælesørger for Teresas medsøstre ofte har siddet med en novice, som i beundring for »la madre« mere eller mindre ubevidst har kopieret hende. Usædvanlige oplevelser har altid være smitsomme.

Den indre borg

Billede kalder på billede, når Teresa taler om bøn: Haven, som er ufrugtbar uden vand. Man henter vand i spande, hårdt arbejde, som gavner lidt. Mere effektive metoder prøves, men først når Gud sender regnen, bliver haven frugtbar. Mennesket har i sin frihed ansvar for at gøre sit – for at Gud kan sende regnen og gøre alt.

Fra barn af havde Teresa haft udsigt til borge, som i det urolige Spanien havde en vigtig funktion. Mennesket er som en sådan borg, sagde Teresa. »Den indre borg«, hendes hovedværk, er skrevet over dette tema. – Selve livet leves i de inderste af de koncentriske rum. Teresa har erfaret at i det inderste rum bor Gud, og at vi må finde vejen derind og gå den, for først dér erfarer vi Pauli ord: »Så er det ikke længere mig, der lever, men Kristus i mig«.

Teresa har ikke læst sig til, men erfaret selve grundlaget for al dybere bøn: Vi er skabt i Guds

billede, ikke væsensfremmede for ham. Gud er ikke den »helt anden« for os – og vi er ikke de »helt forskellige« fra ham. Det dybeste i os er fundamental åbenhed mod Gud.

De fleste lever uden for borgen eller i de yderste rum. Bønnen er vejen ind til det inderste rum, til foreningen med Gud. Ingen anden har adgang til det rum, ikke engang det menneske, vi er mest knyttet til. Gud kalder os til at leve i forening med ham, men mange er døde for hans kærlige kald eller fortrænger det – og lever så splittede, fremmedgjorte for deres virkelige jeg.

Når Teresa taler om bøn, mener hun ikke formulerede bønner, men et levende, dynamisk kærlighedsforhold til Gud. »Bøn er at være sammen med den, som vi ved, elsker os« er hendes definition på bøn. Sproget slår ikke til i beskrivelsen af denne kærlighedens dynamik. Teresa anvender billeder fra hverdagslivet, Johannes af Korset symbolfyldt lyrik. Mystikere har altid »sprængt« sproget, tilføjet det en ny dimension – og de, der i dag vil studere spansk litteratur, kommer ikke uden om de to.

Terasas realisme

Terasas bøn står ikke uden for livet – er ikke eksklusiv interiorisering mystik, som så meget af det, vi ser rundt omkring os i dag – men en bøn midt i livet, for man elsker ikke kun på

bestemte tidspunkter, kærligheden omfavner hele livet.

»Hvorfor taler du så meget om gerninger«, spurgte hendes søstre, og svaret faldt prompte: »Fordi der kun er i gerningerne, jeg kan se jeres kærlighed.«

Fordi bønnen for Teresa var en livsholdning – nemlig saligprisningernes – insisterede hun på, at man skulle beslutte sig på dette liv. Teresa gjorde sig ingen illusioner, hun vidste, at uden fast beslut-somhed holder ingen ud, så bliver bønnen sporadisk, afhængig af, om man føler noget i den eller ej. Når Gud begynder at rense troen i bønnens mørke og tørke, opgiver de, der ikke er fast beluttede på »at holde ud sammen med Jesus på korset«, og slår sig ned uden for borgen eller i de yderste rum – lever på overfladen af sig selv.

Kærligheden satte Teresa i stand til det utrolige. På trods af konstant svagt helbred arbejdede hun hårdt, skrev sine bøger og utallige breve i sin sparsomme fritid og om natten. Den omfattende brevsamling afslører et menneske med indsigt i de mest forskellige livsområder. Det ville forekomme absurd at bede om råd i indviklede forretningsproblemer hos en klausurnonne – men ikke for den, som kendte Teresa.

Eremitliv – fællesskab

Terasas ideal for sin orden var Elias og de første karmelitter, der levede som eremitter omkring

Karmelbjerget. »Den livsstil, vi stræber imod er ikke bare nonnens, men eremittens«, skriver hun. Alligevel giver hun ikke ordenen en eremitisk struktur, men opretter kommuniter med eremitiske elementer og en absolut eremitisk ånd.

Teresa vidste, at for helt at være rettet mod Gud, må vi renses. »Salige er de rene af hjertet, for de skal se Gud«, sagde Jesus. »Hellighed skal være jeres mål, for uden hellighed kan ingen skue Herren«. (Hebr. 12.14). Men hun vidste også, at denne renselse ikke kan ske uden liv i fællesskab. Dette er en stadig udfordring til at gå ud over sig selv og giver os rige muligheder for at opdage vores egoisme og andre fejlholdninger og synder. Det holder os i en sund kontakt med virkeligheden, lærer os at elske konkrete mennesker i konkrete situationer og dermed modnes som mennesker. Teresa vidste, at eremitlivet – og det kontemplative liv i øvrigt – kunne søges som en flugt, vælges af angst for at leve i fællesskab og dér blive konfronteret med sig selv, og derfor blot blive en livsform, bestemt af denne angst – til skade for sig selv og andre.

Teresa insisterede på små klostre, som kunne give de bedste muligheder for et enkelt liv: i fattigdom, men især i stor indbyrdes kærlighed. »Alle skal være venner, alle skal elske hinanden, alle skal samarbejde«.

Terasas af Helligånden

Fortsættes næste side.

Teresa af Avila

Fortsat fra side 9.

inspirerede genialitet kommer til udtryk i denne forening af den eremitiske ånd, der sikredes gennem reglen om stilhed og søstrenes mange timer i ensomhed – og et fællesliv i indbyrdes kærlighed. Et miljø, hvor den enkeltes personlighed kan renses og udvikles.

»Jeg er kirkens datter«

Disse ord, som Teresa gentog i sine sidste timer, blev som en overskrift over hendes liv.

Teresa elskede kirken lidenskabeligt, fordi hun elskede Kristus lidenskabeligt. Som så mange andre helgener levede hun i den pinefulde spænding at have et klart blik for kirkens forfald og for fejl hos de gejstlige personer, hun kom i kontakt med – og samtidig indrette hele sit liv i lydighed mod kirken. En spænding, som kun mestres af den kærlighed, som Helligånden er og giver.

Som alle, der har været redskab for ægte fornyelse i kirken, oplevede Teresa ikke kirken uden for sig selv som et objekt, hun koldt kunne kritisere, men hun var ét med kirken, og dens svaghed og synd led hun under som sin egen svaghed og synd. Hun vidste – og levede – at fornyelsen ikke var et krav, hun skulle stille til andre, men til sig selv.

Også i dette har Teresa et aktuelt budskab til os. »Hvad er kirkens største behov?« blev paven engang spurgt. Svaret lød: »Det, kirken i dag trænger aller mest til, er at blive elsket«. – Det gjorde Teresa.

Teresa – i dag

Terasas lære er ikke støvede bøger på en bibliotekshylde, men levende liv, levet af karmelitonner og – munke, af lægkarmelitter med almindeligt arbejde – og af mange andre, som ikke direkte tilhører karmelfamilien. Mange nye kald viser dette livs stadige tiltrækningskraft. Aktive ordener kan have tids- og stedsbegrænsede opgaver, men det kontem-

plative liv har ingen begrænsninger – er altid aktuelt.

Den svenske karmelit, Wilfrid Stinissen, har i en artikel skrevet om det voksende behov for ensomhed og stilhed og forklarer dette med, at Helligånden, som har ledet kirken til større engagement i verden, nu sørger for balance ved også at vække til dybere forståelse for kirkens kontemplative dimension.

Men mange genkender ikke dette behov for hvad det er: Gud som kalder ind i den indre borg. Det bliver en diffus længsel, som desværre oftest fører forbi kirkernes døre – hen til en eller anden guru.

»Hvad gør man ikke, når man er så åndeligt tørstig?« udbrød en af dem – én, som havde et langt teologisk studium bag sig. Teologi som blot viden om Gud er dybt skuffende for mennesket, som er skabt til at kende og elske Gud.

»Den kristne af i morgen må være én som ved, én som har erfaret«, har Karl Rahner udtalt. I et samfund, hvor materialistisk og anden anti-kristen tænkning vinder terræn og præger hverdagen, overlever kun den tro, som er erfaring.

Teresa ved – med kærlighedens viden – for »Gud kan elskes, ikke tænkes – kærligheden kan nå ham, ikke tanken«.

Vi har som katolikker en skat i Teresa og alle de andre mystikere, som tegner kirkens bønstradition – en skat, som vi har ansvar for at dele med alle, som er åbne for den.

Grethe Livbjerg

Også her i landet findes en gruppe lægkarmelitter, som står under ledelse af karmelitpater Wilfrid Stinissen. Vi samles fire gange årligt til retræte i retrætehemmet, som er tilknyttet karmelitbrødrenes kloster i Norraby, midtvejs mellem Landskrona og Helsingborg. Oplysninger om vores lægmandsorden gives gerne. Tlf. (01) 63 53 33.

Jesu Hjerter Kirke i Stenosgade i København blev indviet i 1895, men først i 1942 gjorde biskop Suhr den til sognekirke for den menighed, der tidligere havde hørt til Rosenkrantskirken.

40-års fest for menigheden i Jesu Hjerter kirke i København

Lørdag 16. januar var der fest i Jesu Hjerter kirke og menighed. Det var 40 år siden, at biskop Suhr ved et dekret gjorde Jesu Hjerter kirke til sognekirke for den menighed, der tidligere havde hørt til Rosenkrantskirken.

Festen indledtes med en messe kl. 17. Biskop Martensen koncelebrerede med biskop Suhr og Jesu Hjerter kirkes sognepræst, p. Linde SJ. I sin prædiken udtrykte biskoppen mange gode ønsker for menigheden, blandt andet at den

altid må være en lyttende menighed og en menighed med et åbent øje for de mennesker i nød, der lever i dens nærmeste omgivelser.

Efter messen samledes cirka 160 mennesker til festlig middag i Den internationale Skoles gymnastiksal. For de 30 kr., man havde betalt for at være med til festen, blev man flot beværtet.

P. Linde bød velkommen til festen, Vibeke Baadsgaard, formanden for menighedsrådet min-

dedes og takkede dem, der i de forløbne år har gjort et stort og godt arbejde i sognet – ikke mindst jesuitterpræsterne og -brødrene.

Biskop Suhr talte

Biskop Suhr fortalte i en improviseret tale, at han allerede som ganske ung nu og da kom i Jesu Hjerter kirke. Det var på et tidspunkt, da han endnu ikke var katolik. Lidet anede han dengang, at han mange år senere skulle udstede et dekret, der

gjorde kirken til sognekirke.

Efter endnu et par taler, og da kaffen var kommet på bordene, viste Stefan Bønnelycke tryllekunstner. Han kan både spise og spytte ild! Et ungt orkester spillede så op til dans – dejligt for dem, der ville danse, og dejligt for dem, der derved fik lejlighed til at rejse sig fra bordene og gå rundt og snakke med gamle venner. Sådanne fester skulle vi have flere af!

Ruth Plum

1981 var et godt år for Caritas Danmark

Danske katolikker er stadig parat til at række nødstedte en hjælpende hånd. I 1981 modtog Caritas Danmark godt 1,7 million kroner til hjælpearbejdet gennem bidrag fra danske katolikker. Heri er inkluderet fasteaktionens resultat, som gav 714.721 kr. Herudover gav katolikker fra de øvrige nordiske lande 513.391 kroner til fasteaktionen.

Lægges bidrag fra Dansk Flygtningehjælp, Danida og forskellige fonds til, kunne Caritas Danmark støtte 56 projekter i 29 lande med tilsammen 4.895.231 kroner.

Polen blev den absolut største modtager af hjælp med et samlet beløb på ca. 1. million kroner, efterfulgt af Sri Lanka med godt 600.000 kr. Der er givet støtte til projekter i alle størrelser lige fra indkøb af et køleskab i Benin til bygning af 120 huse i Sri Lanka.

Fælles for alle projekterne er, at modtagernes tilværelse er blevet forbedret, ændringer som ikke havde fundet sted uden Deres hjælp, siger Michael Wiberg fra Caritas Danmarks bestyrelse og fortsætter: »Derfor vil vi gerne sige Dem tak for Deres støtte, og vi håber igen i år

at kunne regne med den, for der er stadig mange mennesker, der har hjælp behov«.

For tiden er det hjælp til Polen, som trænger sig mest på, og Caritas Danmark håber, når hjæl-

pen lidt senere på året er lagt i faste rammer, at påbegynde et intenst arbejde for de tørkeramte egne især i Afrika, hvorfra der allerede er modtaget en del projekter med bøn om hjælp. kk

Stillinger tilbydes

Skt. Knuds Skole, Århus

søger pr. 1. august 1982 lærere til skemaer med fagene fysik, tysk, engelsk, regning/matematik, musik samt evt. andre fag.

Skolen, som er en selvejende institution, er fuldt udbygget med to spor fra børnehaveklasse til og med 10. årgang og har for øjeblikket ca. 400 elever.

Skt. Knuds skole er en katolsk skole, som arbejder på kristent økumenisk grundlag og en kvalificeret ansøger, der kan gå i samarbejde herom, vil få gode arbejdsvilkår sammen med skolens leder og lærerkollegium, der omfatter 32 lærere. Løn- og pensionsforhold som i den offentlige skole.

Ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem FGL og Foreningen af Katolske skoler.

Ansøgning, på skema og vedlagt bekræftede kopier af anbefalinger og eksamenspapirer, indsendes inden 8. marts 1982 til skolebestyrer Else Brask, Skt. Knuds skole, Ryesgade 24, 8000 Århus C.

Møder og arrangementer

Liturgi i fortid og nutid

Sct. Ansgars Menighed inviterer til foredragsaften med pastor Bj. Højbo.

Emne: »Liturgi i fortid og nutid«.

Onsdag den 17. februar kl. 19.30 i Menighedssalen, Bredgade 67 o.g.

Lejlighed til samtale gives. Der serveres kaffe og te.

Alle er hjertelig velkomne.

Menighedsrådet.

I et buddhistisk kloster i Japan

Fru Tonia Appelt har opholdt sig 14 dage i et buddhistisk kloster i Japan. Hun fortæller om sine oplevelser tirsdag den 9. marts kl. 14 i Sakramentskirken, Lysbilleder.

Fru Appelt er rede til at gentage sit foredrag, henvendelse: 01-65 75 52.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

**ALM.
BRAND**
AF 1792

Skt. Franciskus 3. orden

Skt. Franciskus 3. orden holder møde lørdag den 27. februar kl. 14.00 i kapellet, Hans Bogbindersalle 2, 2300 S.

Pater Brunicardi.

Det sker på Magleås:

Fredag den 12. til søndag den 14. februar. Neokatekumenatet afholder retræte.

Fredag den 26. til søndag den 28. februar. Kursus i kristen meditation afholdes under ledelse af lærer fru Grethe Livbjerg, der tager mod tilmelding på tlf. 01-63 53 33.

Lørdag den 6. til søndag den 7. marts. Fire Nordsjællandske menigheder - Helsingør Hillerød - Hørsholm - holder fælles retræte.

De unges trosbekræftelse 1982

Fælles forberedelseskursus for København og omegn.

Der undervises hver anden lørdag (normalt 10 - 12) i perioden oktober 1981 - april 1982

Alle ordinære møder holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang Jagtvej 183 B).

- 9. ordinære møde 20/2
- 10. ordinære møde 6/3
- 11. ordinære møde 20/3

Påskeferie: 4/4 er Palmesøndag

12. ordinære møde 17/4

Ungdomssekretariatet tilbyder desuden konfirmander fra alle landets sogne et lejrophold på Øm i dagene d. 2.-4. april.

DUK's kalender for foråret 1982

Børnweekend 26-28/2 1982 på Ømborgen. For 7-13-årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 16/2 1982.

Horsensmøde 26-28/2 1982. Pris 30.-. Rejsedgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Emne »Årsmøde«. Sidste tilmeldingsfrist 16/2 1982.

Årsmøde 5-7/3 1982 på Ømborgen. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist for repræsentanter fra lokalforeninger og KUK'er 15/2 1982.

Musikweekend 26-28/3 1982 på Ømborgen. For 14-årige og opetter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Bastrupmøde 28/3 1982 i Newmannstuen, Skt Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø. kl. 12.00. Rejsedgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Konfirmand- og firmelæsesløj 2-4/4 1982 på Ømborgen. Tilbud til alle, der skal konfirmeres i 1982. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 23/3 1982.

Temawekend 16-18/4 1982 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 26/4 1982.

St. Bededagskursus 6-9/5 1982 på Ømborgen. For årets lærere og ledere. Kurset er gratis. Rejsedgifter over 60.- refunderes ved billigste rejsemåde. (DSB 2. kl.). Sidste tilmeldingsfrist 27/4 1982.

Pinsesløj 28-31/5 1982 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris kr. 125.- for voksne + 60.- for fællesrejse (gælder for 5-25 årige).

Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Lourdes aften

Den Nordiske Valfart arrangerer en Lourdes-aften på Institut Sankt Joseph, Dag Hammarskjölds Allé 17. onsdag den 10. februar 1982 kl. 19.30.

Niels Barfred Pedersen og Peter Wesch viser deres smukke Lourdes-film og Pater Per Waagø sine nyeste lysbilleder.

Ingen entré, men der vil blive optaget kollekt til hjælp for valfarternes gennemførelse.

De ny-religiøse bevægelser i Danmark

Tirsdag den 23. februar kl. 19.30 taler Jens Johansen, sekretær i udvalget for ny-religiositet under Det danske Missionsselskab om »De ny-religiøse bevægelser i Danmark«. Taleren anses for at være en af de bedste kendere af de mange former for indisk religiøsitet (transcendental meditation, yoga m.v.), der i disse år vinder udbredelse her i landet. Jens Johansen er villig til at besvare spørgsmål. Det bliver ganske givet en spændende aften, som også De bør overveje at tage del i.

Mødet finder sted i Sundby Kirkes Menighedshus, Oliebladsgade 2, 2300 København S. Bus linie 2 og 13. Lige ved stoppestedet Sundby Kirke.

Pater J. Vølk.

Stensballe møde i Horsens

Den 26. februar kl. 19.30 til den 27. februar efter aftensmæden holder vi vort første af en række Stensballe møder i 1982. Vi starter med messe kl. 19.30. Sognepræst Leo Kertz O.M.I. Herlev har til vores store glæde givet tilsagn om at komme og tale ud fra emnet: Den katolske kirke efter det 2. Vatikanconcil. Et emne, som har stor betydning for den enkelte katolik og derfor håber vi, at mange møder op. Adressen er: Stensballe Kloster, Sundbakken 16, 8700 Horsens. Pris: Kr. 100.-, (husk egne lagner). Tilmelding: Ovennævnte adresse eller tlf. 05-61 82 77.

Benny Blumensaat.

DKKF Lørdagsklubben

27. februar kl. 15 i Jesu Hjerter Kirke's menighedssal, Stenosgade 4B, København V.

Forbundets landsleder Simone Pedersen:

Livet blandt katolikker i England.

Alle er velkomne.

Kaffe/te m.v. kr. 10.-. Tilmelding modtages af Grete Dohm, Valdemarsgade 49, IV, 1665 København V. (01) 22 85 34 eller Margot Petersen, Brønshøjgårdsvej 29, II tv., 2700 Brønshøj (01) 28 57 54.

Danmarks Katolske Kvinde-Forbund.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Legater

DKKFs legater

Danmarks katolske Kvindeforbund administrerer 2 legater:

1) **Trørødhusfondlegatet**, yder støtte til katolske småpigers sommerophold under katolske forhold.

2) **Restauratør Krogh og hustrus legat**, der yder en mindre støtte til katolske drenges ferieophold.

Ansøgninger indsendes til: Marlene Henriksen, Mandelsgade 4, st., 2100 København Ø., inden den 1. marts 1982.

Baronesse Rosenkrantz Charisius f. Oxholms legat

til hjælp for trængende indfødte medlemmer, mænd og kvinder, af de her i landet værende katolske menigheder, uddeles af biskoppen.

Ansøgninger indeholdende fulde navne, stilling, alder og bopæl, skal med hensyn til trang, værdighed og medlemsforhold til en herværende katolsk menighed attesteres af to personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportionerne, der er på ca. kr. 350.- uddeles ikke for livstid, hvorfor tidligere legatnydere må indsende ny ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 1. marts 1982. Ansøgninger, som er indsendt efter dette tidspunkt, kan ikke komme i betragtning. Ansøgning stiles og indsendes til Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juni til 1. juli 1982

8 dages flyrejse med fuld pension. Pris på hotel Kr. 3200.-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil Ste Bernadette« Kr. 2800.-

Valfartspræst: Pater Per Waagø, o.m.i.

Læger, sygeplejersker, samaritler medfølger.

Program og tilmeldelser:

Valfartskomiteén
Barsehøj 25, 2900 Hellerup
Telefon 01-65 63 41 (bedst om aftenen).

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Efter lukketid tlf. 15 88 61.

Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn

v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19

onsdag og fredag kl. 10-14

Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.

Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Aut. el-installator

EL MOGENS LARSEN
Rørherred 31a 6200 Åbenrå - 82 25 30/67 25 31

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma

Århus C

Telefon 14 20 23 - 13 83 23

Malermester

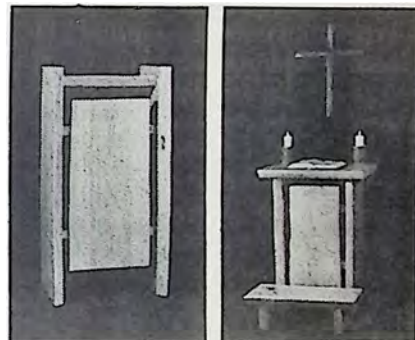
VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

Læsepulte og bedeskamler

Inventar for andagts- og bønnerum til:

- hjem
- højskoler
- foreningslokaler
- institutioner
- missionshuse
- lejrsteder
- retrætecentre
- sakristier
- kapeller m.m.

Brochure fremsendes på forlangende
Tilbud på specialopgaver gives.

Sibirien Møbler

JØRGEN LOLLIKE
Sibirien 9 - Virket - 4800 Nykøbing F.
Telefon (03) 83 81 13

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Familiens rettigheder

Fortsat fra forsiden

kulturelle offentlige myndigheder.

– Retten til at danne foreninger med andre familier og institutioner.

– Retten til at beskytte mindreårige ved hjælp af passende institutioner og lovgivning imod narkotika, pornografi, alkoholisme osv.

– Retten til den nødvendige hviletid.

– Retten for de ældre til et værdigt liv og en værdig død.

– Retten til som familie at emigrere for at søge bedre livsbetingelser.

Biskop Cox sagde, at kommissionen vil blive

udnævnt af statssekretariatet efter samråd med pave Johannes Paul og rimeligvis også vil komme til at omfatte juridiske eksperter, der skal hjælpe med til at udforme denne traktat, så den kan være acceptabel for De forenede Nationer og lignende verdensorganisationer.

Meget skal overvejes

»Familiere er et forholdsvis nyt område inden for lovgivningen og endnu ikke ret udviklet«, sagde han og tilføjede: »Når det drejer sig om et sådant dokument på verdensplan, er der uendelig mange situationer, der må overvejes. Dette skal ikke være en konfessionel traktat, men en traktat, der overvejer forholdene i verden.«

Ifølge Vatikanets dagblad »Osservatore Romano« blev det et »gribende møde« mellem pave Johannes Paul II og jesuitter-generalen p. Pedro Arrupe, da paven nytårsdag aflagde besøg i jesuitternes hovedsæde i Rom. P. Arrupe har som bekendt været syg siden august i fjor, og samtalen varede kun nogle få minutter. Bagefter spiste paven til aften med de herboende patre og brødre. P. Paolo Dezza takkede for besøget og forsikrede paven om de 26.000 jesuitters troskab over hele verden.

Paven om jesuitterne

Fortsat fra forsiden

ningen i kald til jesuitterordenen i Latinamerika skyldes præsternes sociale engagement her.

»Det er rigtigt, at der har været en vis tilvækst i disse områder, men jeg vil ikke mene, at det er på grund af et engagement for retfærdighed«, sagde han. »I al almindelighed vil jeg sige, at når kirken forfølges, stiger antallet af kald; når den på den anden side har for gode dage, er situationen ikke gunstig for fremkomsten af kald« og p. Dezza tilføjede: »Naturligvis er der også andre faktorer, der spiller ind.«

Mangel på tillid?

Om sin egen udnævnelse sagde p. Dezza, at den »var en overraskelse for alle og blev modtaget med ignatiansk lydighed«.

»P. Dezza indrømmer imidlertid, at pavens beslutning har vakt sorg blandt jesuitterne, fordi det betragtedes som en mangel på tillid til ordens normale arbejde«, skriver Giacomelli, og han tilføjer: »Og der kunne godt have været tale om mangel på tillid, indrømmer den pavelige delegat, fordi visse henstillinger var blevet gentaget adskillige gange, men paven havde

endnu ikke set de ønskede resultater«.

Da p. Dezza blev spurgt, hvorfor netop han var sat til at lede jesuitterne, indtil der var blevet valgt en efterfølger for den syge generalforsøger p. Pedro Arrupe, svarede han: »Det ved jeg ikke. Måske er det fordi paven har kendt mig i så mange år, siden han i 1947 som ung præst gik til mine filosofikurser på Gregoriana Universitetet i Rom.«

Dybere forberedelser

P. Dezza fremhævede, at den pavelige udnævnelse af ham selv ikke betød manglende tillid til ordens generalvikar, den amerikanskfødte p. Vincent O'Keefe. »Stillingerne som generalvikar og som pavens delegat er forskellige, så det er ikke så mærkeligt, at de er betroet til forskellige personer«. Han tilføjede: »Generalvikaren har pligt til at indkalde generalkongregationen, der skal vælge en efterfølger (for p. Arrupe). Den pavelige delegat har derimod fra paven mandat til ikke at indkalde generalkongregationen nu, men at skabe mulighed for en »dybere forberedelse« efter pavens direktiver«.

Det er planen, at p. Dezza sidst i februar skal mødes med de lokale provinsforstandere for at fortsætte forberedelserne til generalkongregationen.

Uganda: Kaos og anarki

(KIPA) – Afslutningen på Idi Amins rædselsregimente i Uganda har ikke bragt den afrikanske stat virkelig fred, siger man på franciskanernes missionscentral i Bonn.

Situationen i Uganda er stadig kendetegnet af en

udisciplineret hærs terror, af korrupsion og dårlig økonomi, af kaos og anarki. Dette har fået Ugandas biskopper til at rette henvendelse til præsident Obote med krav om, at »de værste fejl« straks rettes.

Kinesiske patrioter ordinerer to biskopper

Hong Kong (NC) - Den kinesiske forening af patriotiske katolikker skal, efter hvad Reuters Bureau oplyser, have ordineret to nye biskopper ved en gudstjeneste i Peking 18. december. Reuter har fået nyheden fra Det nye Kinas nyhedsbureau.

Som bekendt brød den patriotiske forening af katolikker i 1957 med Vatikanet for at kunne overleve under kommunistregimet. Foreningen anerkender ikke pavens myndighed og søger ikke pavelig godkendelse til udnævnelse af biskopper, som det kræves i den katolske kirke.

De to biskopper, der blev ordineret 18. december, er efter det oplyste den 72-årige biskop John

Ji Huairang af Xian, en by i den vestlige del af Kina, og den 70-årige biskop Bonaventura Zhang Xin af bispedømmet Taiyan, der ligger i den nordlige del af Kina. Ordinationen fandt sted i Den uplettede undfangelses Katedral i Peking og blev foretaget af biskop Joseph Zong Huai-de, der er formand for den patriotiske forening.

Åben udfordring

I juli i fjor deltog 32 biskopper fra den patriotiske forening i ordination af fem nye biskopper, i hvad der syntes at være en åben udfordring til Vatikanet, efter at pave Johannes Paul II havde udnævnt biskop Dominic Tang Yee-Ming, der stadig er i

100.000 forældreløse i El Salvador

San Salvador (NC) – De katolske biskopper i El Salvador opfordrer til, at der findes nye hjem til 100.000 børn, der er blevet forældreløse på grund af borgerkrigen i El Salvador.

»Vi må skaffe dem varme i et nyt hjem«, hedder det i et pastoralt brev, der udsendes i december. Biskopperne siger advarende, at hvis der

ikke gøres noget for at hjælpe disse børn, vil landet, også blive plaget af ungdomskriminalitet.

»Familiens opgave i samfundet består i at bevare menneskeligheden og give en kærlighed, der menneskeliggør. Børn kan føre sådanne værdier videre, hvis de opdrages i en atmosfære af kærlighed og respekt for mennesket«, siger biskopperne.

Den koptiske patriark tilbage til Kairo

Kairo (KIPA) – I velinformerede kredse i den egyptiske hovedstad forlyder det, at den koptiske patriark Shenouda III snart vil blive frigivet fra det ørkenkloster i Wadi Natrun, hvor han har været interneret siden 5. september i fjor. Samtidig venter man, at han vil blive genindsat i sine funktioner som patriark.

Kort før præsident Sadat blev myrdet, startedes en fængslingsbølge mod islamiske ekstremister og samtidig også mod ledende koptiske gejstlige. Otte

koptiske biskopper og 13 præster blev fængslet, og ved et dekret fratog Sadat patriark Shenouda III hans funktioner og lod ham internere i et kloster.

Den nye egyptiske præsident Hosni Mubarak vil nu forsone med den koptiske kirke. Samtidigt har den muslimske advokat Abdul Halim Hassan Ramadan indgivet en ansøgning til det egyptiske statsråds forvaltningsdomstol. Han opfordrer til en annullering af Sadats dekret, der fratog patriarken statsanerkendelsen.

for Vatikanet, at »kirkens doktrinære og kanoniske regler ikke tillod, at man betragtede en udnævnelse, der sker uden pavestolens godkendelse, som lovlig«.

Da den kinesiske regering i 1980 løslod biskop Tang fra fængslet og derefter gav ham tilladelse til at forlade landet for at få lægebehandling, gav det anledning til mange spekulationer om, hvorvidt der var ved at ske en tilnærmelse mellem Kina og pavestolen. Håbet om en mulig fornyelse i forholdet mellem Vatikanet og Kina og en mulig løsning af uenigheden mellem Rom og den patriotiske forening fik en brat afslutning, da paven udnævnte biskop Tang til ærkebiskop af Canton.

Håb om tilnærmelse bristet

Efter at i 1979 de første biskopper i den patriotiske forening var blevet ordineret siden kulturrevolutionen, udtalte en talsmand

Næste nummer udsendes den 24. februar

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansvarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Filsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementpris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4800 Nakskov.

Kirken i Polen, side 2-3
 Fællesskab om familien, side 5
 Ungdomssiden, side 6
 Orientering fra sognene, side 7-11
 Familiefællesskab, side 12-13

katolsk orientering

Flere ægteskaber erklæres ugyldige

Washington (NC) – I de sidste år er antallet af ægteskabsannulleringer steget voldsomt i USA.

I 1980 blev 77 gange så mange ægteskaber erklæret for ugyldige som i 1969, oplyses det fra katolske kredse i Washington. Ifølge statistikken foretages 70 pct. af alle ægteskabsannulleringer i den katolske kirke i hele verden i USA. I USA's 171 bispedømmer blev i løbet af 1980 ialt 34.484 ægteskaber erklæret for ugyldige.

Antallet af ægteskabsannulleringer er i USA steget således siden 1969:

427 i 1969
 9.291 i 1974
 13.362 i 1975
 27.670 i 1977
 30.101 i 1979
 34.484 i 1980

En talsmand for den amerikanske bispekonference, *Russel Shaw* erklærer i den forbindelse, at kirken hermed vil hjælpe mennesker, der ikke er i stand til at løse deres ægteskabsproblemer.

I oktober 1980 under bispesynoden i Rom om »Den kristne families opgaver i verden i dag« klagede præfekten for den apostolske signatur (kirkenes højeste ægteskabsdomstol), kardinal *Pericle Felici* over den astronomiske tilvækst i antallet af ægteskaber, der annulleres, og opfordrede til stor vagtsomhed over for dette fænomen. Kardinalen kritiserede også, at psykologisk umodenhed oftere og oftere angives som begrundelse for, at et ægteskab erklæres for ugyldigt.

Den kristne families opgaver i verden af i dag er et tema, der fortsat vil præge »katolsk orientering« i den kommende tid. Biskop Martensen har glædet redaktionen med 3 artikler, der bringer emnet ind i et mere aktuelt dansk perspektiv. Den første artikel bringes side 5 i dette nummer. På side 12 fortsætter vi serien med det fyldige referat af pavens apostolske skrivelse. Se også læserbrevene side 4.

Storbritannien og Pavestolen

Nu bilaterale forbindelser.

Msgr. Bruno Heim, den hidtidige apostolske delegat, udnævnes til pro-nuntius

London/Rom (KIPA) – Cirka fire og et halvt århundrede efter, at den engelske konge *Henrik VIII* brød med paven, har det forenede kongerige

Storbritannien og Pavestolen genoptaget regulære diplomatiske forbindelser. Lagttagere betragter denne normalisering af de diplomatiske forbindelser som et vigtigt skridt i forberedelserne til det planlagte pavebesøg i maj i Storbritannien og for tilnærmelsen mellem den anglikanske og den katolske kirke. Msgr. *Bruno Heim*, den hidtidige apostolske delegat i Storbritannien er blevet udnævnt til apostolsk pro-nuntius. Herved er der nu oprettet bilaterale diplomatiske forbindelser mellem Storbritannien og Pavestolen.

Msgr. Bruno Heim

Storbritannien har længe haft en gesandt akkrediteret pavestolen, men i London var der ingen apostolsk nuntius, kun en apostolsk delegat, der ikke tilhører det diplomatiske korps.

Msgr. Heims skiftende embeder

Da den daværende apostolske delegat i Skandinavien, msgr. *Lucas* af helbredsgrunde måtte opgive sit embede i 1961 blev msgr. Heim hans efterfølger som apostolsk delegat i Skandinavien og pro-nuntius i Island, samtidig udnævntes han til titulær ærkebiskop af Xanthus. I 1966 udnævntes msgr. Heim til apostolsk pro-nuntius i Kairo, hvor han ydede et væsentligt bidrag til en tilnærmelse mellem den koptiske kirke i Egypten og den romersk-katolske kirke, hvilket bl.a. medførte, at den koptiske patriark *Schenuda II* af Alexandria besøgte pave *Paul VI* i Rom. I juli 1973 blev msgr. Heim udnævnt til apostolsk pro-nuntius i Storbritannien.

Hjælp Polen - men husk også Den tredje Verden!

Washington (KIPA) – Begivenhederne i Polen må ikke føre til, at man glemmer de krænkelse af menneskerettighederne, der stadig sker i Den tredje Verdens lande. Dette erklærede generalforstanderen for de amerikanske *Mary-Knoll*-missionærer *James Noonan* over for journalister i Washington.

Generalforstanderen for *Mary-Knoll*-Missionærerne, der især arbejder i Latinamerika, krævede af den amerikanske regering i Latinamerika, at den fører en konsekvent politik mod krænkelse af menneskerettighederne også i stater, der er »antisovjetiske og desuden USA's økonomiske partnere«.

»I Polen blev krigsretstilstande først indført 13. december 1981, men man må ikke glemme, at der i

to år har rådet krigsretstilstand i El Salvador, og at befolkningen i Taiwan i 32 år har lidt under krigsretstilstandens virkninger«, betonedes p. *James Noonan*. Selv havde han som missionær for 10 år siden mærket konsekvenserne deraf, da han i Filippinerne lærte krigsretstilstanden at kende, tilføjede han.

De tusinder, der sporløst forsvandt

Fængslingen af de tusinder af polakker, der nu befinder sig i interneringslejre, er en grov krænkelse af menneskerettighederne, men man må ikke derover glemme de tusinder af forsvundne i Argentina, hvis skæbne man intet ved om, eller mordene på snesevis af præster og ordensfolk i Guatemala og El Salvador.

Ganske vist forhindrer krigsretstilstanden i Polen

befolkningen i at rejse fra by til by, men i Sydafrika kan flertallet af landets indbyggere ikke komme til og fra deres arbejdsplads uden en passerseddel, blot fordi deres hud er sort.

I Guatemala myrdes man

Lech Walesa, der nu sidder i husarrest, har modigt opmuntret de polske arbejdere til at kæmpe for deres borgerlige rettigheder. Af samme grund opfordrede fagforeningslederne i Guatemala 1. maj 1980 arbejderne i deres land til demonstrationer. Som følge heraf blev 20 af dem kidnappet og myrdet.

I denne sammenhæng gav p. *Noonan* udtryk for det ønske, at »det polske folks skrig må åbne verdens øren også for menneskers lidelser i Filippinerne, i Latinamerika og i Sydafrika«.

Umiddelbart efter sin udnævnelse til ærkebiskop har Josef Glemp gjort det til en vigtig del af sit arbejde at besøge menighederne i hele landet, som består af 27 katolske bispedømmer. Under besøgene bliver der også tid til at skrive autografer. Foto KNA.

»Besvar ikke vold med vold« Ucensurerede uddrag af ærkebiskop Glemps tale

(KIPA) - Polens primas, ærkebiskop *Josef Glemp* opfordrede i en tale den 6. januar, indtrængende polakkerne til ikke at besvare vold med vold og ikke tænke »på hævn«. Samtidig opfordrede han de troende til tålmodighed, skønt tvangen i samfundet ikke mildnes.

KIPA har offentliggjort efterfølgende u-censurerede originaluddrag af ærkebiskop Glemps prædiken.

»Den dag, da denne krigstilstand blev proklameret, opfordrede jeg lidenskabeligt til at bevare besindelsen for at undgå at brødre udgød hinandens blod. Det lod sig dog ikke helt undgå. Den kendsgerning smertes os, at nogle minearbejdere blev dræbt, og at det også kom til andre dødsfald, der indirekte skyldtes indførelsen af krigsretstilstand.

Utålmodigheden

Gud være lovet; det kom ikke til mere frontale sammenstød. Appellen om at respektere enhver polaks liv, både sit eget og andres, forpligter enhver katoliks samvittighed, ja, enhver polaks. En katolik må ikke besvare vold med vold, må ikke tænke på hævn. Det er den dårligste metode til at gøre uret god igen.

Der er endnu et andet moralsk problem i forbindelse med krigsretstilstanden: utålmodigheden.

Mange mennesker spørger, hvor kan det være, at vi altid hører om voksende stabilisering, om ro, om ophør af strejker. Og alligevel mildnes tvangen i samfundet ikke, men skærpes. Denne iagttagelse vækker utålmodighed. Det er forståeligt, for vi venter på ro og normalisering. Men hvad skal man gøre, når kendsgerningerne ikke svarer til forventningerne? Lad os spørge historien og lade os belære af den.

Alt dette er sket før

For Warszawa er krigsretstilstand ingen sjældenhed. Første gang, der blev proklameret krigsretstilstand i byen var 14. oktober 1861. Dengang blev alle Warszawas kirker lukkede. Anden gang, der blev erklæret krigsretstilstand i Warszawa, var i 1905, og den blev ikke ophævet før den første verdenskrig. Jeg vil ikke analysere tidligere tider. Det er nok at minde om, at vi i vor nations liv har erfaringer, der bør lære os tålmodighed.

Samvittighedsproblemer

Lad os gå over til de moralske problemer i forbindelse med de internerede. Tillad mig at tale om mine personlige erfaringer, som jeg har gjort ved et pastoralt besøg i fængslet Olszynka-Grochowska, hvor der befinder sig inter-

nerede kvinder. Da der ingen telefonforbindelse er, kunne jeg ikke anmelde mit besøg. Fængselsledelsen optrådte høfligt. Jeg kunne besøge alle celler, kunne høre på nogle kvinders skriftemål og fejre den hellige messe.

Jeg er klar over, at ikke alle interneringssteder har den samme standard som i Warszawa. Vi har oplysninger om, at nogle steder gøres det vanskeligt for præsterne at få adgang til at udøve deres pastorale arbejde. Reglerne for de internerede er strenge.

Meget afhænger af den enkelte kommandants dannelse og menneskelighed - og til en vis grad også de internerede selv. Mange fangevogtere behandler i almindelighed de fanger venligere, der allerede har fået deres dom og er fortrolige med fængselslivet, end de opponerende intellektuelle.

De internerede

Kirken sparer sig ingen anstrengelser i sit pastorale og karitative arbejde. I Warszawa er der en komité, der arbejder for de interneredes frigivelse. Det har givet nogle resultater. Den beskæftiger sig også med at organisere pakker med fødevarer og tøj. Jeg tror, at sådanne komiteer af lægfolk og præster er i gang i alle bispedømmer. Sådant burde det i hvert fald være.

I modsætning hertil er

det meget sværere for præster at få adgang til dem, der er under anklage. Vi er klare over, at den karitative og pastorale hjælp kun i ringe grad letter de interneredes tunge skæbne og lidelser. Der er tale om megen lidelse.

Kvindefængslerne er de værste

Da jeg sammen med to præster besøgte de internerede kvinders lokaler, optrådte de kvindelige fangevogtere som regel diskret. I tre lokaler blev dørene dog åbnet på vid gab og blev holdt åbne, mens en uniformeret kvinde holdt øje med de internerede og primas. Jeg lagde derved mærke til, at disse kvinder var fjendtlig stemt over for hinanden. Kvinderne i uniformerne og kvinderne i lokalerne. De kender ikke hinanden. De har ikke engang haft lejlighed til at tilføje hinanden personlig uret, og dog er forholdet mellem dem præget af fjendskab. På den ene side er der frygt for, at de internerede er farlige mennesker, på den anden side foragt for disse kvinder i uniform, for de repræsenterer magten. Den splittelse, som jeg har iagttaget ved indgangen til cellerne, griber videre og videre kredse af samfundet og føre til moralske forviklinger. Vi bryder os ikke om et samfund, der er delt i en ledelse, der befaler og tvinger, og undergivne, der må tie med deres had.

Ed under tvang binder ikke

De fleste spørgsmål, der rettes til kirken, drejer sig om det problem, hvordan almindelige borgere - og især katolikker - skal forholde sig, når de opfordres og tvinges til at underskrive erklæringer, hvis indhold de ikke er indforståede med. Kravet om at underskrive erklæringer af forskelligt indhold, især om udtræden af Solidaritet, breder sig til større og større kredse af arbejderne.

Der er alligevel nogle bemærkninger, der kan være en hjælp til løsningen af dette vigtige samvittigheds spørgsmål. Jeg vil minde om en klar grundregel, der også respekteres af vort lands lov, at en erklæring, der er afgivet under tvang, er ugyldig. Lovens forskrift er dog her kun et ringe trøst.«

Når urene stilles tilbage

En KNA-kommentar - Så godt som alle stridsspørgsmål mellem Polens militærregering på den ene side og den katolske kirke og den frie fagforening »Solidaritet« på den anden side er endnu uløste. Hverken den katolske vicepremierminister *Jerzy Ozdowskis* udtalelser om, at forholdene mellem stat og kirke er levende og velfungerende, eller tilladelsen til igen at have radiotransmission af en søndagsmesse kan skjule, at situationen snarere er ved at tilspidises.

Fagforeningslederen *Zbigniew Bujak*, der er gået under jorden, opfordrede for nogle uger siden til generalstrejke, og Polens primas ærkebiskop *Josef Glemp* har flere gange appelleret til regeringen om at standse pressionen mod Solidaritets medlemmer og løslade de internerede.

Nye fængslinger

Trods militærregeringens officielle oplysninger er antallet af fanger og nye fængslinger stadig stigen. Netop heri ser kirkeledelsen i Polen det stærkeste bevis på, at der ikke er tale om nogen reform.

Samtidig har en gruppe omkring det moskvatro politbureau-medlem *Stefan Olszowski* forsøgt at mistænkeliggøre samarbejdet mellem den katolske kirke og den frie fagforening. Han kalder det for en »sammensværgelse«. Solidaritet beskyldes for at have forsøgt på at købe våben i Vesten.

Ved sådanne beskyldninger søger han også at bringe den katolske kirke i Polen i miskredit.

Hvorlænge vicepræsident *Ozsowski* kan fortsætte som militærjuntaens »reklameskilt«, vil afhænge af den videre udvikling. Hans meddelelse om, at krigsretstilstanden snart vil blive ophævet, blev dementeret af talsmanden for militærrådet, ligesom den ligelydende meddelelse fra viceudenrigsminister *Mieczyslaw Rakowski*. Der råder altså forskellige opfattelser om den fremtidige udvikling i landet, ikke blot inden for partiet, men også mellem den såkaldte regering og militærjuntaen.

Ozdowski har imidlertid pådraget sig kirkelige kredses harme. I en pressekonference krævede han en »dybtgående omskoling« af det polske folk. Selv om han tilføjede, at det her drejede sig om en kamp mod forbrugermoralitet og umoral, så var begrebet »omskoling« dog egnet til at vække pinlige erindringer. Betragter man, hvad der virkelig sker i Polen, så synes en sådan proces allerede at være i gang, ganske vist ikke inspireret af en fornyelsens ånd, men med voldelige og undertrykkende midler.

Der kan ikke være tvivl om, at det er rigtigt, at ledelserne i Warszawa og i Kreml har indstillet sig på en proces af en halv snes års varighed, hvorunder

Fortsættes næste side

Bededag for alle, der hjælper vort land

Warszawa (KIPA) - Polens biskopper erklærede kyndelmisse, 2. februar som bededag for alle dem, »der hjælper vort land«. Det var den polske bispekonference, der var samlet til møde i Warszawa, der over »Radio Polonia« gav meddelelse herom.

Den polske radio til udlandet omtalte biskoppernes meddelelse og oplyste, at hovedtemaet for biskoppernes drøftelser havde været »kirkens pastorale opgaver i landets nuværende uhyre komplicerede situation«. Det fremgik endvidere af bi-

skoppernes erklæring, at de ville skrive et hyrdebrev til landets troende og havde sendt en skrivelse til general *Wojciech Jaruzelski*.

Under forsæde af Polens primas, ærkebiskop *Josef Glemp*, drøftedes også »de menneskelige lidelser og materielle skader, der var forårsaget af de nyeste oversvømmelser i Polen. Biskopperne fra de af oversvømmelserne ramte bispedømmer - især *Plock* og *Wloclawek* - takkede for de allerede givne eller lovede bidrag til katastrofens ofre.

Nordisk fasteaktion 1982 Hjælp til Sahel-området

Landbrugsprojekt til 800.000 kr. i Øvre Volta

Den nordiske bispekonference har for 1982 besluttet at 100.000 dollars skal gå til hjælp til Øvre Volta. Den dag denne beslutning blev taget, svarede dette til godt 700.000 kr., men i skrivende øjeblik er dollarkursen steget så meget, at vi snarere skal bruge op mod 800.000 kr. Det er en stor mundfuld, navnlig i betragtning af, at danske katolikker allerede gennem Caritas har ofret betydelige beløb til hjælp for Polen.

Vi er klar over, at vi endnu i lang tid kan være nødt til at bede om flere gaver til Polen, men bispekonferencen har gerne villet manifestere, at den polske situation - så anstrengt den end er - ikke har fået os til at glemme vore forpligtelser over for den tredje verden, og det projekt man denne gang har valgt er virkelig et projekt, der er både velforberedt, og som på forsøgsstadiet har vist sig at være meget værdifuldt for den lokale befolkning.

Blandt verdens fattigste

Øvre Volta med mellem 6 og 7 mio. indbyggere, hvoraf 90 % ernærer sig ved landbrug, er et af verdens fattigste lande med en årlig gennemsnitsindkomst på under 1000 kr. pr. indbygger.

Landet mangler simpelthen naturlige ressourcer - upålidelig og utilstrækkelig regn umuliggør en stabil levnedsmiddelproduktion med det resultat, at hvert fjerde barn dør af

underernæring, inden det bliver 4 år gammelt.

Problemet er at få landbrugsjorden udnyttet bedre, dvs. at få bedre, mere stabile afgrøder samt at udnytte disse afgrøder således, at levnedsmiddelforsyningen bliver større og mere nærende. Løsningen synes at være dels en mere systematisk dyrkning af oliefrø - hovedsagelig sesamfrø og solsikkefrø, dels fremskaffelse af oliepresser, som bønderne selv kan betjene. Økonomien i projektet er indlysende: Sælger bønderne deres høst af oliefrø i dag, får de ca. 16 kr. for 4 kilo. Af disse 4 kilo kan der udvindes 1 liter raffineret olie, for hvilken prisen er ca. 56 kr. - altså en betydelig merpris, der for en gennemsnitsavler vil betyde ca. 2000 kr. om året - og det er mange penge i Øvre Volta, hvortil kommer, at restproduktet anses for at være et meget værdifuldt kosttilskud. Det indeholder 2½ gang flere kalorier end en tilsvarende mængde af hirse.

Den katolske hjælpeorganisation, der skal gennemføre dette projekt har lagt et detaljeret program over 2 år. Programmet omfatter oplæring af befolkningen, uddannelse af lokale instruktører samt anskaffelsen af foreløbig 6 oliepresser, hvoraf 4 bliver anbragt stationært i udvalgte større landsbyer. To presser bliver mobile, således at de kan flyttes fra sted til sted, hvorved den

størst mulige del af bønderne får lejlighed til at lære de nye metoder at kende. Desværre kan vi ikke her beskrive alle de øvrige detaljer af projektet, men det er både spændende og lovende og kan betyde en virkelig forbedring af levevilkårene.

Vi håber, at også danske katolikker vil være villige til at støtte denne hjælp til selvhjælp. Selv synes Caritas Danmark, at

det er et af de bedste projekter, vi har haft i lang tid, selv om vi ved, at fornuftig hjælp er tiltrængt mange steder.

I disse dage vil De få tilsendt deres girokort for indbetaling af deres bidrag til Nordiske Katolikkers Fasteaktion. Gem eller glem det nu ikke! - men skulle det alligevel ske, og De senere kommer i tanke om det, så ring til bispekontoret (01) 11 60 80, og et nyt girokort vil blive tilsendt. Eller send blot selv et beløb til giro 404 3979 eller en check til Caritas Danmark, Skt. Pedersstræde 3, 1453 København K. Men husk at mærke brev eller girokort med NKF.

Caritas Danmark.

næsten alt det, der er nået i Polen siden begivenhederne i august 1980, skal bringes tilbage i de gamle folder.

Krigsretstilstanden har nu været i mange uger. Hvad Vestens reaktion angår, så vil EF-landene i betragtning af den nuværende situation i Polen næppe kunne give landet yderligere kreditter udover, hvad der er nødvendigt for fødevarerhjælpen. Det ville ellers kunne føre til voldsom kritik i deres egne lande.

En forøget fødevarerhjælp vil kun kunne lindre den akutte forsyningskrise i Polen. Den hurtige forværring af forsynings situa-

tionen i Polen er også blevet påvist af Den internationale Menneskerettighedsforening i Frankfurt. Derfor må de humanitære aktioner absolut fortsættes.

I mellemtiden rettes der stadige moralske appeller til den polske militærregering. For nogle uger siden beklagede pave Johannes Paul II over for pilgrimme i Rom, »at på grund af undtagelsestilstanden« havde det i længere tid ikke været hans landsmænd muligt at komme til Rom. Paven tilføjede, at troen forener, »der hvor mennesker er adskilte af fysiske afstande, af grænser og af murene omkring lejre og fængsler«.

Imod favorisering af den katolske kirke

Warszawa (KIPA) - Den lutherske biskop Janusz Narzynski, der er leder af Det polske økumeniske Råd, har udtalt sig kritisk om »symptomer på klerikaliserende af samfundet, konfessionel monisme (enhedslære) og favorisering af den romersk-katolske kirke«.

Ved en nytårsmodtagelse, som ledere af det statslige råd for kirkelige spørgsmål, minister Jerzy Kuberski, gav for ledende repræsentanter for Polens ikke-romerske kirker, der er sammensluttet i Det økumeniske Råd, udtalte biskop Narzynski håbet om, at Polen ikke vil »gå tilbage til tiden før august 1981, men heller ikke til tiden før 13. december« - især ikke hvad kirkepolitikken angår, for her var den romersk-katolske kirke som den største i folkerepublikken Polen blevet stærkt favoriseret.

Biskoppen udtalte sig negativt om statens vægning ved at give de ikke-romerske kirker adgang til radioen. »Jeg er skuffet over, at den romersk-katolske kirke i disse for fædrelandet så vanskelige tider ikke har indtaget en utvetydig stilling, især i forbindelse med forsøget på at opbygge en national forståelsesfront«, sagde Narzynski.

Biskoppen betegnede det forløbne år som en vigtig skillelinie på alle planer i det polske folks historie. Meget positivt bedømte han kontakten og samarbejdet på lige fod med det statslige kontor for kirkelige spørgsmål. I dette år havde den lutherske kirke indviet tre nye kirker og et nyt alderdomshjem. Det polske

økumeniske råds internationale kontakter havde også haft indflydelse på de vesteuropæiske kirkers beredskab til karitativ hjælp til Polen.

Lederen af kontoret for kirkelige spørgsmål informerede, som det fremgår af beretninger fra Warszawa, repræsentanterne for kirkerne om Polens politiske og samfundsmæssige situation i landets nuværende nødsituation og takkede - også i general Jaruzelski's navn - »for kirkernes patriotiske holdning«. Kuberski forsikrede, at kirkernes aktiviteter lige så lidt som Det polske økumeniske Råds internationale økumeniske kontakter ville blive indskrænket af regeringen i det nye år.

Det polske økumeniske Råd repræsenterer 500.000 ikke-romerske kristne, deriblandt 300.000 ortodokse, 70.000 lutheranere og 25.000 gammel-katolikker. Landet har 30 millioner katolikker. Indbyggerantallet er knap 35 millioner.

Igen transmission af gudstjeneste i den polske radio

Warszawa (KIPA) - For første gang siden krigsretstilstanden 13. december 1981 blev indført i Polen, transmitterede den statslige polske radio 17. januar igen en katolsk gudstjeneste. Det var en messe, der fandt sted i Hellig-Korskirke i Warszawa.

Den polske radio begyndte i efteråret 1980 med transmission af søndagsmesser. Det skete, efter at fagforeningen »Solidaritet« havde krævet mere sendetid for religiøse arrangementer.

VALGKALENDER

Fredag d. 5. marts: Sidste frist for valgstyrelserne til udarbejdelse af foreløbig valgliste.

Lørdag d. 6. marts til d. 15. marts: Fremlæggelse af foreløbig valgliste til gennemsyn og med oplysning om klagemulighed.

Lørdag d. 6. marts til lørdag d. 20. marts: I menighederne afholdes orienterende møde om valget i dette tidsrum.

Mandag d. 15. marts: Sidste frist for modtagelse af klager fra vælger til valgstyrelse over uberetti-

get udeladelse eller optagelse på den foreløbige valgliste.

Fredag d. 19. marts: Sidste frist for de lokale menighedsråds afgørelse af indkomne klager i henhold til § 19, stk. 2 i vedtægt for menighedsråd i bispedømmet København af 14. november 1981 samt meddelelse om ankenmulighed. Sidste frist for de lokale valgstyrelser afgørelse af andre indkomne klager over den foreløbige liste samt meddelelse om ankenmulighed.

Fastebestemmelser 1982

Der er i forbindelse med faste- og påsketiden to officielle faste- og bodsdage: askeonsdag og langfredag.

Ved faste forstår kirken, at man kun spiser ét måltid om dagen, og lader

de øvrige måltider være et minimum hvis man ikke helt undlader dem. På fastedage undgår man endvidere kødspiser.

Kirken forpligter kun personer mellem 21 og 60 år til at deltage i denne form for faste, men opfordrer de øvrige til at finde andre egnede former for bod på disse dage.

Påskedag 1982: Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkeltes og kirkens liv. Kirken har derfor siden middelalderen pålagt de troende som et minimum at modtage alterets sakramente til påske, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige tilstedeværelse blandt os.

Tiden for modtagelsen af påskedag 1982 strækker sig fra palmesøndag den 4. april til pinsesøndag den 30. maj.

Sahara-ørkenen flytter sig langsomt sydpå, ind i Sahel-området. Tilsåning med oliefrø kan bremse udtørringen af jorden.

Har vi brug for et pastoralråd?

En af de vigtige beslutninger, som Det andet Vatikankoncil (1962-65) vedtog, var igen at inddrage de troende, lægfolket, i både drøftelsen, planlægningen og beslutningsprocessen på alle de områder i kirkens liv, hvor lægfolkets kompetence er indlysende.

Biskop Martensen var vist en af de allerførste biskopper i hele verden, som omgående omsatte koncilets ønske til virkelighed: Allerede 3 år efter koncilet afholdt den katolske kirke i Danmark sin vellykkede og opsigtsvækkende Synode 69 på Nyborg Strand. Denne synode var blevet forberedt af over 200 folkevalgte repræsentanter, der, fordelt over 6 regioner, i næsten 2 år havde udarbejdet betænkninger vedrørende de opgaver, man anså for de mest presserende i dagens Danmark: Den katolske kirkes målsætning, dens tjeneste indadtil og udadtil, dens sendelse, dens liturgi og bønsliv, ægteskab og familie, og dens organisation og struktur for at kunne være tilstede i den moderne verdens daglige virkelighed.

Alle disse betænkninger udgjorde en tyk ønskepakke, som biskoppen fik med hjem. Det var, som om lægfolkets bevidsthed om sit medansvar var genfødt. Vi valgte både menighedsråd og pastoralrådet. Pastoralrådet er hele bispedømmets valgte organ, hvis meninger og faglige kompetence biskoppen i alle de år har lyttet til og rettet sig efter.

Er der mon nogen, der kunne forestille sig vort bispedømme uden dette råd? Er der mon nogen, der kunne ønske biskoppen, at han sad alene med overvejelserne, beslutningen og ansvaret for alt? Muligvis har vore første erfaringer også lært os, hvor de svage punkter ligger. De kan afhjælpes. Nogle få steder har de nye menighedsråd medført vanskeligheder under køreprøven. Man kan lære af sine fejl. Men ingen menighed og navnligt intet bispedømme kan i dag fungere uden samtale, uden faglig analyse af muligheder og omkostninger, uden medansvar hos så mange som overhovedet muligt: Kirken, det er kirkefolket. Søndag den 2. maj vælges de nye råd for 4 år. Vær med til at opstille kandidater og til at afgive din stemme. ww

Pavens fastebudskab 1982

Kære brødre og søstre! »Hvem er min næste?« I husker, hvordan Jesus, da en lovkyndig stillede ham dette spørgsmål, svarede med lignelsen om den barmhjertige samaritaner. Forud for dette havde den lovkyndige frimodigt sagt, hvad han læste i loven: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og med hele din sjæl og med hele din styrke og med hele dit sind, og din næste som dig selv« (Lk. 10, 27-29).

Den barmhjertige samaritaner, det er frem for alt Kristus selv. Han er som den første kommet os nær og har for at hjælpe og frelse os gjort os til sin næste: »Han gav afkald og tog tjenerskikkelse på og blev menneske lig; han ydmygede sig selv og blev lydige til døden, ja, døden på et kors« (Phil 2, 7.8)

Når der endnu er afstand imellem Gud og os, bærer vi selv skylden; vi forhindrer Guds komme til os: synden i vort indre menneske, de uretfærdigheder, vi begår, hadet og

spliden, som vi giver næring til, alt det bevirker, at vi endnu ikke elsker Gud med hele vort hjerte og med hele vor styrke. Fastetiden er den bedste tid for bod og omvendelse, for på denne måde giver vi vor frelser Jesus Kristus mulighed for at gøre os til sin næste og frelse os med sin kærlighed.

Det andet store bud er lige så vigtigt som det første (jfr. Mt 22, 39) og uløseligt forbundet med dette. Vi elsker vore medmennesker med den kærlighed, hvormed Gud elsker os, og hvormed han elsker vore medmennesker. Men hvor er det svært at gøre andre til vor næste: vor kærlighed til Gud og vore medmennesker er ikke inderlig nok. Hvorfor har vi så vanskeligt ved at overskride refleksionens, forklarings og protesternes vigtige, men utilstrækkelige stadium for at nå frem til det punkt, hvor vi virkelig gør os til indvandrer med indvandrere, til en flygt-

ning med flygtninge, til en fattig med dem, som mangler alt?

Den liturgiske fastetid gives os i og gennem kirken for at befri os fra den rest af egoisme og overdreven binding til materielle og andre goder, hvorved vi isolerer os fra dem, som ligesom os har deres rettigheder: Her tænkes frem for alt på dem - de være os nære eller fjerne - som ikke har mulighed for at leve et værdigt liv som mænd og kvinder, der er skabt i Guds billede og lighed.

Lad jer derfor gennemtrænge af bodens og omvendelsens ånd, af kærlighedens ånd, som gør jer istand til at dele med andre. Følg Kristus efter, vis jer som næste for de nøgne og sårede, for dem, som verden ikke kender eller vil vide af. Tag del i alt, hvad der sker i jeres lokalkirke, for at de kristne og alle mennesker af god vilje kan give deres medmennesker de midler i hænde, som - også på det materielle område - kan

sætte dem i stand til at leve værdigt og overtage ansvaret for deres egen og deres familiers menneskelige og åndelige udvikling.

Måtte fastetidens kollekter, også i de fattige lande, gøre det muligt for jer at hjælpe lokalkirkerne i de endnu dårligere stillede lande, så også de kan opfylde deres opgave som barmhjertig samaritaner over for dem, som de umiddelbart er ansvarlige for: deres fattige; de, som lider under hungersnød; ofrene for uretfærdighed; alle, som er ude af stand til selv at udfolde sig som mennesker.

Bod og omvendelse: denne fastetidens »vej« er på ingen måde undertrykkende, men befriende.

Og hvis I endnu stiller jer selv spørgsmålet: »Hvem er min næste?«, så se på den opstandne Herre og hør svaret fra hans læber: »Sandelig siger jeg jer, hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre dér, har I gjort imod mig« (Mt 25, 40).

Læserne skriver

Kirkens lære om ægteskabet

I sin leder »Familielivet« den 27. januar 1982 behandler »katolsk orientering« pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse om familien. Men det sker på en noget inkonsekvent måde.

Det beklages f.eks., at skrivelsen ikke giver endelige og fyldestgørende svar, men kommer med flere udtrykkelige opfordringer til forskellige fag-

folksgrupper om medarbejde på en nøjere udlægning af kirkens lære på området. Ja, lederen fortsætter: »En opfordring til teologerne om at tydeliggøre det bibelske grundlag og den etiske baggrund for specielt kirkens holdning til fødselsbegrænsning må da også være en indrømmelse af, at denne holdning ikke er forståelig for mange familier i dag«.

Jamen, det er da klart, og vi er en del, der i mange år har gjort opmærksom på det og bedt om en udbedring af dette misforhold. Det kan »katolsk orientering« ikke være uvidende om. Men så kan man da ikke beklage, at paven nu opfordrer til det? Det er forøvrigt også en kendsgerning, at paven på egen hånd er begyndt på dette arbejde. Det kan »katolsk orientering« heller ikke være uvidende om. Vi må håbe, at fagteologerne nu endelig vil fortsætte.

Lederen slutter med at gøre opmærksom på, at skrivelsen m.h. til fødselskontrol ikke siger noget nyt, men stort set henviser til pave Paul VI's rundskrivelse *Humanæ vitæ*, og lederen henviser i den forbindelse selv til de nordiske biskoppers hyrdebrev fra 1968 i anledning af »Humanæ vitæ«. Men lederskribenten har i mellemtiden glemt sin egen indledning, hvoraf det fremgår, at den apostoliske skrivelse efter pavens egne ord er en reaktion på de mange forslag og spørgsmål fra Verdensbispesynoden om familien i 1980. For sagen er jo den,

at denne synode med stort flertal bekræftede »Humanæ vitæ«s rigtighed og berettigelse. Hvordan skulle paven så kunne se bort fra den?

Verdensbispesynoden er naturligvis en væsentligt mere kompetent forsamlingsindeholder end den nordiske bispekonference, og synoden siger i sin egen udtalelse som afslutning på sin samling med familien som emne i oktober 1980:

»Livets videregivelse kan ikke skilles fra ægteskabet. Den ægteskabelige enhed skal i henhold til rundskrivelsen »Humanæ vitæ« være i sandhed menneskelig, total, trofast mod en eneste indtil døden og åben for nyt liv (»Humanæ vitæ«, nr. 9 og 11)«.

Veslemøy og Erik Guldager.

Den omtalte leder udtrykker ingen beklagelse af, at pavens skrivelse ikke er endelig og fyldestgørende. Det konstateres blot, i øvrigt med en vis tilfredshed i betragtning af opfordringen også til kristne ægtefolk om at yde deres uerstattelige bidrag til vurdering af problemerne.

hjj

Kirkens lære om fødselskontrol

Den ledende artikel i »Katolsk orientering« 27. januar behandler pave Johannes Paul II's nye apostoliske skrivelse om familiens rolle i verden af i dag. Det fremgår heraf, at paven fastholder det højeste kirkelige læreembedes klare og uforandrede lære, således som den senest fandt udtryk i Paul VI's berømte encyklika fra 1968 *Humanæ vitæ*, hvorefter kunstig prævention aldrig er tilladt.

Dette foranlediger lederskribenten til - med en flot, for ikke at sige fræk bemærkning om, at pavens skrivelse ikke indeholder noget nyt herom, »hvad

vel heller ingen med kendskab til hans hidtidige udtalelser havde ventet« - at bringe følgende citat fra de nordiske biskoppers hyrdebrev fra 1968 i anledning af »Humanæ vitæ«: »Hvis nogen af tungvejende og velovervejede grunde ikke kan blive overbevist af rundskrivelsens argumentation, så har det altid været anerkendt, at han kan have en anden mening end den, der udtrykkes i et sådant ikke ufejlbart kirkeligt dokument. På grund af en sådan afvigende opfattelse bør altså ingen anses for at være en dårlig katolik. Den, der efter grundig

overvejelse føler sig berettiget til at lade være med at anerkende denne lære og omsætte den i praksis, må stå til ansvar for sin holdning over for Gud«.

I en artikel om samme emne et par sider længere henne i bladet hedder det, at »dokumentet gentager kirkens lære om ægteskab og afviser, at denne skulle være blevet umoderne«. Paven »bekræfter...kirkens fordømmelse af kunstig prævention og .. siger videre, at katolske ægtepar ikke kan opfatte læren om fødselskontrol blot som et ideal, man stræber efter en gang i fremtiden

at nå. Den må forstås som Kristi bud, hvor vanskeligheder skal overvindes med standhaftighed«.

Forholdet er altså det, at samtlige paver, der har udtalt sig - ikke blot Paul VI og den nuværende pave, men også f.eks. Pius XI i hans store encyklika om det kristne ægteskab af 31. december 1930 - ganske klart og utvetydigt har fordømt kunstig prævention. På denne baggrund er det ikke vanskeligt at forstå, hvilken vægt man kan tillægge de nordiske biskoppers ovenfor citerede udtalelse.

L. B. Fabricius

Fællesskab om familien

En udfordring til dansk katolicisme

Af biskop
Hans L. Martensen

Vi bringer her den første af tre artikler, hvori biskoppen behandler en række meninger og standpunkter i forbindelse med ægteskab og familieliv. Anden og tredje artikel følger i de kommende numre.

En lille episode sidste efterår gjorde stærkt indtryk på mig. Jeg hørte om to katolikker, begge mødre, der havde talt med hinanden. Den ene var vietnameser, den anden dansk. Den vietnamesiske mor klagede sin nød: »Min søn lever sammen med en dansk pige, selv om de ikke er gift. Jeg siger til min søn: Det er mod Guds bud. Hvis du lever sammen med en pige, skal du gifte dig med hende. Han svarer mig: I Danmark siger katolikkerne, at det er tilladt at leve sammen, selv om man ikke er gift«.

Den danske mor fortalte mig om samtalen. Det gav et stik i mig. Jeg tænkte: Hvor langt er vi kommet ud som danske katolikker? Har vi helt ladet os rive med af ukristne strømninger, der omgiver os? Er det kommet så vidt, at kristne fra andre dele af verden ikke blot iagttager, at adskillige katolikker lever papirløst sammen, men at de endog fornemmer det, som om kirken tillader dette?

Har saltet mistet sin kraft? Er vi danske katolikker i færd med helt og holdent at indrette os efter vore syge omgivelser - så at vi er blevet usikre, ikke blot i biting, men i det helt centrale?

Som biskop måtte jeg nødvendigvis spørge mig selv: Hvad skal vi gøre, for at vi ikke lader os rive med af strømmen og fjernes fra, hvad der i bund og grund er kristent og katolsk i vort menneskesyn?

Hvad kan vi gøre for ikke helt at glide ud? Medens jeg gjorde mig tanker herom, udkom Den apostoliske Skrivelse om Familien. Jeg følte denne skrivelse både som

en stærk udfordring og som en stor hjælp til vor danske, katolske situation.

Skrivelsens egenart

Titlen er »familiaris consortio« - det kan oversættes »familiens fællesskab«, »familie-fællesskabet«, eller slet og ret »familien«. Den latinske tekst omfatter 108 store tætskrevne sider. Det er den hidtil mest omfattende og mest officielle kirkelige belæring om ægteskabet. Som baggrund har den bispesynoden i Rom 1980. Dette, at omkring 200 biskopper har været med til at drøfte og udforme indholdet, giver den større vægt, end en enkeltpersons private overvejelser kunne give. Tilmed er dokumentet tydeligt præget af pavens helt personlige stillingtagen, tankegang og pastorale stil.

Skrivelsen har allerede flere gange været omtalt i »katolsk orientering«. Forhåbentlig vil der inden alt for længe komme en dansk oversættelse af hele teksten. Dette vil gøre nærmere studier mulige og forhåbentlig føre til frugtbare drøftelser og initiativer, så at der kan opstå et øget fællesskab om katolsk familieforståelse og familieliv.

Første indtryk

Ingen dansker vil kunne læse Den apostoliske Skrivelse om Familien uden at fornemme noget, der er anderledes end dagligdagens og omgivelsernes sædvanlige tankegang. Nok er det sandt, at vi præsenteres for hævdundne katolske opfattelser - og nogen vil sige, at teksten målt med katolsk alen er traditionel. Og så alligevel: Vi danske kato-

likker vil uvægerligt føle, at vi bliver stillet over for synspunkter, vi ikke er helt fortrolige med. Man kan i hvert fald umuligt forestille sig, at skrivelsen var blevet til i danske omgivelser, ikke engang katolske. Det kan vist alle enes om.

Mangt og meget har vi hørt før. Men netop den kompromisløse gentagelse af gamle sandheder kan få karakter af noget uventet og nyt: At ægteskabets enhed er absolut - kun én mand og én kvinde. At det har en absolut varig forpligtelse, indtil døden skiller. At seksualitetens værdi, der langt overgår det blot biologiske, omfatter hele den menneskelige person og er anlagt på at udtrykke hele personen og vokse med den. At ansvaret for livet, også det ufødte liv, er absolut, og at abort under alle omstændigheder er forkasteligt som drab på et levende menneskefoster. At naturmetoden er den eneste form for børnebegrensning, den katolske kirke accepterer. At papirløse forhold og ægteskab på prøve under ingen omstændigheder kan accepteres. At ægteskabet er en offentlig tilkendegivelse af den troskab, mand og kvinde lover hinanden, og at det seksuelle samkvem først er fuldt menneskeligt på grundlag af denne forpligtende troskab. At det er forældrenes ret og pligt at bære hovedansvaret for børnenes opdragelse. At familien er samfundets grund-enhed, og at samfundet står og falder med dets familieforståelse og familieliv. At ægteskabet mellem døbt er et sakramente: Det er sym-bol på Kristi kærlighed til kirken og på Guds kærlighed til sit folk.

Skrivelsen indeholder en forestilling om ægteskabet, der næsten er forsvundet fra vore gennemsnitlige omgivelser forestillingsverden. Den indeholder også gloser, der nærmest er forsvundet fra den danske ordbog: Kyskhed, dyd, opdragelse til kysk-

hed, begærets beherskelse, selvovervindelse, offervillighed, familiebøn og fromhed...

Kort sagt: Næsten ingen danske vil kunne læse teksten uden at undre sig. Er dette billede af seksualitet, ægteskab og familie ikke helt ude af trit med virkeligheden?

Når man undrer sig over noget, fordi det er anderledes end det sædvanlige - så kan man blive vred på dette anderledes, eller man kan komme til at holde af det.

Når Jesus talte om Guds Rige, følte tilhørerne, at han fortalte om noget, der var anderledes. Han var nødt til at bruge den ene sammenligning efter den anden for at vække forståelse for det.

Også kirkens lære om ægteskabet kan forekomme os fjern fra virkeligheden - men er det mon, fordi virkeligheden trænger til dybtgående ændringer? Eller fordi virkeligheden - i dette tilfælde virkeligheden som mand og kvinde - indebærer en drøm og et håb om noget, der er anderledes - en drøm om at afspejle Guds egen kærlighed og trofasthed over for de børn, han har skabt...

Hvordan skal vi reagere?

Matthæus beretter om, at disciplene blev så forbløffede over, hvad Jesus sagde om ægteskabet og dets uopløselighed, at de udrød: »Hvis det forholder sig sådan, så er det bedre slet ikke at gifte sig...« (jfr. Mt. 19,10).

På samme måde kunne en dansk katolik blive forbløffet over Den apostoliske Skrivelses kompromisløse fordringer til det kristne ægteskab. En og anden kunne fristes til en negativ reaktion.

Ved nærmere eftertanke er det dog klart, at det gælder om at finde en reaktion, der kan bære positiv frugt. Hvad ønsker vi til syvende og sidst alle andet, end at familielivet skal styrkes og menneskelig trofasthed få en chance? Hvem vil ikke gerne

have, at børn vokser op under trykke og hjemlige forhold?

Den apostoliske Skrivelse er en udfordring for os. Den kan blive anledning til gold strid eller til vækst. Hvis vi ønsker vækst og ikke strid, gælder det om at stille sig åbent og sandhedssøgende over for dens tanker. Dernæst gælder det om at finde frem til gode initiativer, så indsigt kan omsættes i handling, og så håb kan fastholdes og vokse i undertiden håbløse situationer.

Læsningen af dokumentet bør være kirkelig læsning - d.v.s. den må stræbe efter fælles forståelse og fælles pastoral omsorg.

Verdenskirke og lokal kirke

Den katolske kirkes fællesskab medfører uvægerligt visse spændinger mellem kirken på verdensniveau og kirken på lokalt plan. Kirken på verdensplan skal sørge for en sund lære, der er fælles for alle. Den skal sørge for fælles rammer om væsentlige spørgsmål - så at enheden ikke går i opløsning. Den lokale kirke skal søge at anvende alt dette på omgivelsernes specielle forhold og finde frem til de konkrete bedste pastorale løsninger på de mange problemer, der findes.

Den verdensomspændende kirkes fælles normer kan undertiden føles som en byrde eller en spændetrøje for de enkelte lokale kirker.

Det kan tydeligt illustreres netop ved ægteskabet. Problemerne er ikke de samme et sted i Afrika, hvor omgivelser og tradition endnu er præget af flerkoneri; eller i et sydamerikansk slumkvarter, hvor snesevis af mennesker er stuvede sammen på et ganske lille gulvareal og dårligt nok har vand til at vaske sig i eller føde at give børnene; eller i en indisk landsby med befolkningens store respekt for livet, men også med de nedarvede kasteforskelle; eller i en vestlig storby præget som den er af jaget efter penge og status... Forskellige er problemerne også, alt efter om man lever i et kommunistisk land, hvor offentlige myndigheder prøver at bestemme så meget som muligt over børnene og deres opdragelse; eller om man lever under andre former for tvang, som mode, konsum og reklame hemmeligt bevirker. Alt efter omstændighederne er ægteskabsproblemerne forskellige; præsterne bliver

stillet over for pastorale problemer, der må løses anderledes ét sted end et andet; håbløse situationer synes at opstå overalt, men af grunde, som slet ikke er ens. Hvis man kun spurgte efter de lokale kirkers behov, ville ægteskabssyn og -pastoral blive ganske uensartede - så meget at kirkens enhed ville true med at gå tabt.

Den lokale kirke kan altså føle en vis vanskelighed ved at »genkende« sin egen situation og sine egne problemer i den fælles skrivelse. Men til gengæld vil den også med stor tak kunne konstatere, at kirkehs fælles holdning (som f.eks. udtrykt i Den apostoliske Skrivelse om Familien) er en hjælp til ikke at drukne i de umiddelbare omgivelser og deres tankegange og problemer. Vi må som lokale kirker være ydmyge nok til hele tiden at blive holdt på plads af den større helhed, som den universelle kirke er. Katolsk betyder, at de snævre rammer altid gennembydes til fordel for noget større og mere omfattende. Derfor er det rimeligt at læse Den apostoliske Skrivelse om Familien med tak, før vi læser den med kritik.

Forudsætningen for at noget positivt kan gro i forhold til de fælleskirkelige retningslinier er imidlertid ikke blot en åben og modtagelig holdning, der med tak oplever det større fællesskab og er parat til at lade sig selv korrigere; forudsætningen er også en besindig læsning, der forstår enkeltproblemerne ud fra de store sammenhænge. Det gælder om ikke at drage forhastede slutninger, og det er ikke meningen, at mennesker i vanskelige eller håbløse situationer skal føle sig knust. Dette gælder ikke mindst spørgsmål om sakramentsmodtagelse. Når skrivelsen håndhæver den overleverede praksis, at fraskilte og gengifte ikke må gå til kommunion - så vil den hermed ikke nægte, at der findes pastorale undtagelsessituationer, der alt efter omstændighederne må løses på forskellig vis. Det er under ingen omstændigheder meningen, at en pludselig »stramning« af den pastorale holdning skal knuse bestemte mennesker og berøve dem deres håb. Tværtimod må veje søges, som både hjælper de enkelte fremad i deres problemer, og tillige hjælper menighederne til en stærkere og mere resolut fastholden af ægteskabets enhed og uopløselighed.

Anne Marie Mørch Pedersen:

Det er vort ansvar at kirken er troværdig

For fire år siden ville jeg gerne rejse til England for at arbejde og prøve at stå »på egne ben«. Jeg kunne ikke finde noget sted at bo, men blev opfordret af mine forældre til at kontakte Jesu små Søstre i London. De svarede, at jeg var velkommen hos dem en måned, mens jeg ledte efter job og bolig. Jeg var ikke begejstret for De små Søstre, og jeg var ikke interesseret i noget katolsk eller kirkeligt. Men det var min eneste chance, så jeg rejste.

Det optog og optager mig stadigvæk meget, hvordan vi kan opbygge en verden uden ulig fordeling af goderne, uden klasser,

uden krig og ufred, en verden med respekt for hvert enkelt menneske og de gaver vi har. Jeg mente, at kirken svigtede i dette og derfor var min interesse ikke der, men langt mere hos politiske partier og græsrodsbevægelser. Derfor blev det en overraskelse at bo hos De små Søstre og opleve deres livsform - fællesskab - med alle slags mennesker, især dem, som vores samfund ikke har plads til.

Det var alle de ydre ting i fraternitetet, (ordensfællesskabet) der tiltrak mig, det enkle liv, fællesskabet, solidaritet med de mindste. Det tog lidt tid, før det blev helt klart, at bag dette

Anne Marie var ikke begejstret for De små Søstre - nu er hun en af dem.

var Gud, og at det var kontakten med Ham gennem bønner og i eukaristien, som var udgangspunktet og hele kilden til ordensfællesskabet.

Gud er ikke den verdensfjerne

Min forestilling om kirken var stort set den, at den ikke engagerede sig i verdens problemer, at den var rig og verdensfjern. Jeg mente, at politik, og det vi selv kunne gøre, var det eneste, som kunne skabe en bedre verden. Derfor tog det mig lidt tid at forstå, at dér, hvor mange fremmedarbejdere, arbejdsløse, narkomaner og prostituerede boede, fandt jeg ingen stærkt politisk engagerede, men moder Teresas søstre og Jesu små Søstre.

Jeg forstod efterhånden, at Gud ikke er den verdensfjerne, men verdensnære, ikke den passive, men den aktive. Nemlig fordi Han er den kærlige Gud, der elsker enhver af os og kun ønsker, at vi skal udfolde os helt med alle de gaver, vi har fået fra Ham. Han holder ikke ud at se os lide. Han ønsker bare at få lov til at give mod, kraft og styrke og kærlighed til os, så vi kan ændre verden. Det blev klart, at kirken er os, og at det er vort ansvar, at kirken er troværdig.

Måske kunne jeg for fire år siden have sagt, at jeg havde valgt fraternitetet, men i dag, efter det første år og uden at vide,

hvad fremtiden vil bringe, synes jeg, at det er mere ærligt og sundt at sige, at Gud havde den plan med mig. Helt enkelt fordi jeg trives og har fået en indre fred og glæde. Samtidig finder jeg, at så mange af de ting, der står i vore livsregler, er sande og udtrykker noget, jeg ønsker at leve efter. Skønt det ikke altid er let, er Gud dog meget hjælpsom!

Stole på Gud

Vort fællesliv er en god skole og en hjælp til at se mere realistisk på ens egne muligheder. Det er som om, man bliver mere og mere klar over, at ingen er nok i sig selv, og at ingen er perfekt. Man må stole på Guds arbejde i enhver af os, og derfor må vi stå sammen for at finde en måde til at bygge en bedre og mere retfærdig verden.

Vi er tre i vort fraternitet, to af os arbejder på fiskefabrikken »Findus« og den tredje er for tiden arbejdsløs. På den afdeling, hvor jeg arbejder, pakker vi den færdige fisk, som er blevet til frosne fiskeboller, fiskepinde eller ren fisk skåret ud. På hele fabrikken er vi 700 ansatte, dvs. at der faktisk i alle familier i Hammerfest er én, der arbejder på

»Findus«. Det kan ofte være hårdt arbejde at pakke de frosne fiskevarer, men sammenlignet med andre fabrikker rundt omkring i verden har vi meget gode forhold.

Guds storhed

I hele byen er vi 8000 mennesker, og da der har været Små Søstre på »Findus« i næsten 25 år, kender vi mange mennesker, det er godt og vældig hyggeligt. I vores menighed er vi kun 80 mennesker, som er spredt over et område på størrelse med Jylland. De fleste bor dog omkring Hammerfest, og dem kender vi godt, men det er lidt vanskeligt for os at besøge hinanden, når afstandene er så store og vejret ofte så ugunstigt. Vi er en lille gruppe, som mødes hver 14. dag for at støtte og opmuntre hinanden.

Ellers sker der ikke mange store ting heroppe, men naturen og årstiderne er noget helt specielt og meget smukt. Om sommeren har vi midnatssol, og om vinteren mørketid med nordlys, stjerner og månen, som lyser. Fjeldene og havet giver indtryk af Guds storhed og kalder til bøn.

Annemarie.

Fodnoten

Horsensmøde: Nu kan DUK-ledere fra Jylland-Fyn igen mødes, men denne gang i Viborg den 26.-28. februar. Vi taler om årsmødet. Vi ses. Kontakt Kirsten Mikkelsen, Løgstørvej 185, Haulbro, 9600 Års. Tlf. 08 66 40 86.

Bastrupmøde: Næste møde afholdes i Newmansstuen, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø.

den 28. marts. Kontakt Stephan Bønnelycke på telefon 01 31 43 19 eller ungdomssekretariatet.

Konfirmandlejr: Vi må minde om, at sidste tilmelding til konfirmandlejren er den 23. marts - du kan nå det endnu!

Redaktionen af Ungdomssiden modtager gerne meget indlæg fra læserne. Indlæggene sendes til: Katolsk Ungdomssekretariat, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Sidste frist for indsendelse af manuskripter til nr. 6 er den 27. februar.

MUSIK-WEEKEND

I weekenden d. 26-28. marts afholder DUK's musikudvalg atter musikweekend, for 14-årige og opefter. Vi vil som sædvanligt indøve nyt og spændende materiale og derudover repetere allerede indøvet stof. Som sædvanligt er der også temaarbejde. Det er denne gang »Komponisters gudsbillede udtrykt i musik«, ved Frank Jobst. Der er kun ca. 50 pladser, så vær hurtig med din tilmelding. Husk at oplyse om du synger eller om du spiller på et instrument - og i så fald hvilket.

Erik Lewandowski

Vil du være med til at blæse liv i det lokale ungdomsarbejde

Den årlige generalforsamling finder sted på Øm 5.-7. marts

Så er det tid til DUK's årlige generalforsamling, hvor repræsentanter fra landets sogne, samt DUK-udvalg m.m. mødes for at diskutere og vurdere det forløbne års arbejde. Årsmødet finder sted på Øm den 5.-7. marts. På mødet vil vi endvidere planlægge linien for det fremtidige arbejde. Søndag fejres messe med biskoppen, hvorefter DUK's nye ho-

vedbestyrelse skal vælges. Da DUK's administration nu hviler i stabile vedtægter, bliver der på dette årsmøde mulighed for at drøfte de »store linier«.

Kræfter frigjort

Tidligere har DUK mest af alt været karakteriseret ved afholdelsen af sommerlejre. Men på grund af det velfungerende udvalg-sapparat er det nu lyk-

des at få frigjort kræfter i hovedbestyrelsen, som især vil arbejde i retning af menighedsorienteret børne- og ungdomsarbejde.

Et af hovedpunkterne for drøftelserne på årsmødet vil derfor være: DUK's bestræbelser på at blæse liv i ungdomsarbejdet på lokalt plan.

Som noget nyt på dette årsmøde vil nogle af drøftelserne foregå i mindre

grupper, idet det er hovedbestyrelsens håb, at repræsentanterne fra menighederne på denne måde vil få lejlighed til at diskutere emnerne mere indgående, da det ofte er sværere at tale frit i en stor forsamling.

Vi håber, at dette årsmøde vil være til inspiration for den kommende hovedbestyrelses arbejde.

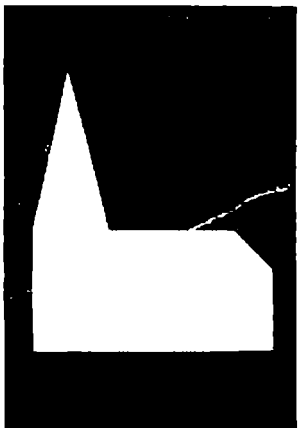
Red.

Et nyt sommertilbud

Asserbo. Lederen af gruppen, Kaspar Fisher, er meget interesseret i, at der også melder sig nogle danske deltagere. Udgifterne bliver stort set dækket af de tyske deltagere. Er du interesseret i en lidt mere »praktisk« lejr, hvor du også får trænet dine tyskuddskaber gennem samarbejde med unge fra Tyskland, så henvend dig til Ungdomssekretariatet, tlf. (01) 20 63 63.

En gruppe unge mennesker fra Hamburg vil i tiden d. 3. - 17. juli 1982 afholde en praktik-lejr på

Orientering fra sognene

Marts

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 6, der udkommer 24.3. 1982 er mandag den 8.3. (for april 1982). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund.
Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22 (bedst kl. 9-10).

Messtider:

Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Højmesse. Mandag kl. 8: Messe. Tirsdag kl. 19.30: Messe. Onsdag kl. 8: Skolemese. Kl. 17: Som regel messe hos søstrene. Torsdag kl. 11.30: Messe. Fredag kl. 17: Messe hos søstrene. Lørdag kl. 11.30: Messe.

Tirsdag den 2. kl. 19.30: Messe med fastepredikenen ved pater P. Grégoire, O.P.

Fredag d. 5. Messen hos søstrene kl. 17 bortfalder.

Lørdag d. 6. Messen i kirken kl. 11.30 bortfalder. Kl. 19.30-21.30: Tilbedelse af Sakramentet.

Søndag d. 7. kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Familiemese.

Tirsdag d. 9. kl. 19.30: Messe med fastepredikenen ved pater P. Grégoire, O.P.

Tirsdag d. 16. kl. 19.30: Messe med fastepredikenen ved pater P. Grégoire, O.P.

Tirsdag d. 23. kl. 19.30: Messe med fastepredikenen ved pater P. Grégoire, O.P.

Torsdag d. 25. Herrens Bebudelse: Kl. 11.30: Messe.

Menighedsmøde. I anledning af valg til pastoralråd og menighedsråd den 2. maj indbydes menigheden til et møde med orientering om kandidatopstilling. Den endelige dato er ikke fastsat, men vil blive offentliggjort i programmet for marts måned.

Fastepredikener: De 4 første tirsdage i marts kl. 19.30 i forbindelse med messe. Prædikant: Pater Pierre Grégoire, O.P. Se ovenfor.

Bibelkreds: Hver 2. tirsdag kl. 11-12 hos Skt. Josephsøstrene, Ordrupdalvej 24, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 01-63 22 78.

Karismatisk Bedekreds: Hver mandag kl. 20 samme sted.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens kontor:

Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber).

Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Völk).

De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02. På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messtider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 17 (eng.) 2.,

3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk), 1. søndag i måneden familiemese kl. 11.30. Sidste søndag i md. ungdomsmese kl. 10. Hverdag kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). Lørdag kl. 17 (eng.).

Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Allé 13. Søndag messe kl. 11. Hverdag kl. 9.

Sct. Klemens Kapel, Rønne Allé 15, Dragør. Søn- og helligdage kl. 9.30.

Hver torsdag i fastetiden: Tilbedelse foran Det hellige Sakramente fra kl. 18.30 med mulighed for at modtage den hellige kommunion. Kl. 19 korsvejsandagt.

Tirsdag d. 2: Møde for firmandforældrene kl. 19 på skolen.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter-fredag. Aftenmesse kl. 19 med prædiken og sakramental velsignelse. Skolemese for de store kl. 9.45.

Søndag d. 7.: Familiemese kl. 11.30. Emne: Jesu lidelse. Kollekten: Bispedømmets fasteaktion.

Mandag d. 8.: Menigheden indbyder til et orienterende møde vedrørende menigheds- og pastoralsrådsvalget d. 2. maj. Mødet begynder kl. 19.30 i den lille sal. Mød op til dette vigtige møde!

Tirsdag d. 9.: Skolemese for de små i huskapellet kl. 9.45. Møde for 1. klases katolske forældre kl. 19 på skolen.

Onsdag d. 10.: De ældres klub kl. 14. Messe i huskapellet kl. 16. Billedmeditation. (Lukas ev. kap. 1.)

Søndag d. 14.: Kl. 10. Redemptoristordenes helgen Klemens Maria Hofbauer fejres på en særlig festlig måde. Kollekten går denne dag til en af vore ældres deltagelse i Lourdesvalfarten. Kl. 14 er der møde i Sundby Kirkes menighedshus, Oliebladsgade 2. (Bus 2 og 13). Domprovst Arne Bugge fortæller om den russ. nationalhelgen Sergius af Radonez.

Forventeligt medvirker et russisk ungdomskor. Alle er velkomne. Fri adgang.

Tirsdag d. 16.: 1. kommunikanternes forældre mødes på skolen kl. 19.

Fredag d. 19.: Den hl. Josefs fest. Skolemese kl. 9.45.

Søndag d. 21.: Kl. 10 latinsk højmesse.

Mandag d. 22.: Firmanderne besøger biskoppen. Afgang fra præstegården kl. 15.

Tirsdag d. 23.: Skolemese i huskapellet kl. 9.45.

Onsdag d. 24.: De ældres klub kl. 14. Pastor Jørgen Hviid taler om Glæden. Kl. 16 messe i huskapellet.

Søndag d. 28.: Kl. 10 ungdomsmese.

Ungdomsaktiviteter: Bikuben for de 7-12-årige. Møde tirsdag d. 9. og 23. kl. 15-17.

Spejdere: Skt. Klemens Gruppe. Ulveungerne mødes hver skolemandag: Kl. 18-19.30 i spejderlokalet.

Spejderne mødes hver skoleonsdag fra kl. 19.30 til 21.

Ungdomsklubben har møde hver skolemandag kl. 19 i ungdomslokalet Hans Bogbinders Alle 4, 1' tv.

Firmandundervisning: Firmander, som ikke søger katolsk skole: Hver skoletirsdag kl. 16 i præstegården.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Messtider:

Søndag: Kl. 9. Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Husk ændrede messtider om søndagen kl. 8 og kl. 10.

Onsdag d. 3. Kl. 10: Messe for de ældre.

Fredag d. 5.: Kl. 16.30: Jesu Hjerter messe og efterfølgende tilbedelsestid.

Søndag d. 7.: Kl. 10: Latinsk højmesse.

Søndag d. 14.: Kl. 10: Familiemese, derefter kirkekaffe.

Onsdag d. 17.: Kl. 10: Messe for de ældre.

Fredag d. 19.: Kl. 16.30: Messe S. Josefs fest.

Søndag d. 21.: Kl. 10: Latinsk højmesse

Torsdag d. 25.: Jesu Kristi undfangelse forkyndes. Kl. 16.30 messe.

Fredag d. 26.: Kl. 19.30: Festmesse. Mgr. Kjeld Geertz-Hansen 50 års præstestjubi-læum.

Søndag d. 28.: Kl. 10: Dansk højmesse.

Firmelse i Skt. Ansgars Kirke

Traditionen tro er der i Skt. Ansgars Kirke mulighed for at modtage firmelsens sakramente til højmessens pinsedag, i år altså søndag den 30. maj.

De unge her fra sognet skulle gerne komme senest i 16/17 års alderen.

Tilmelding skal ske senest til påske. Husk at medbringe dåbsattest.

Unge eller voksne, der ønsker at modtage firmelsens sakramente her i Skt. Ansgars kirke men tilhører et andet sogn, bedes henvende sig til deres egen sognepræst, der så vil melde Dem til her.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj.

Tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78, menighedsrådets formand H. Heinemeier på tlf. (01) 74 13 05.

Messtider:

Tirsdag kl. 10.00, onsdag og fredag kl. 19.00 og søndag kl. 8.30 og 10.30.

Onsdag d. 3. kl. 19.00: Korsvej og messe.

Fredag d. 5.: Tilbedelse fra kl. 18.30 til messen kl. 19.00.

Lørdag d. 6.: Familieundervisning kl. 15.00 i Herlev.

Søndag d. 7.: Familiemese kl. 10.30 og kirkekaffe.

Onsdag d. 10. kl. 19.00: Korsvej og messe.

Fredag d. 12.: Efter messen kl. 19.00 taler pater Paul om »Vor katolske tro«: Sakramenterne.

Onsdag d. 17. kl. 19.00: Korsvej og messe.

Søndag d. 21.: Gregoriansk messe kl. 10.30.

Onsdag d. 24. kl. 19.00: Korsvej og messe.

Fredag d. 26.: Efter messen kl. 19.00 taler pater Paul om Markus-evangeliet.

Lørdag d. 27. kl. 14.30: Messe for syge og ældre i Skt. Antoni kirke - lejlighed til skriftemål kl. 13.30-14.30 (ikke under messen!) Under messen er der mulighed for modtagelse af de syges salvelse. Fælles kaffebord efter messen.

Lørdag d. 27.: Familieundervisning kl. 15 i Herlev.

Onsdag d. 31. kl. 19.00: Korsvej og messe.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V.
Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messtider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18.00 messe på dansk.

Søndag: Kl. 7.00, 8.30, 20.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 sangmesse.

Katolsk Information i Niels Steensens bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00.

Møder: Hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokkens Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 Kirkekoret (01) 14 01 16. Hver torsdag kl. 18.30, møde for minikuk.

Messer på fremmede sprog: Hver anden søndag i måneden kl. 14.00 messe på kroatisk. Lørdag før den første søndag i måneden kl. 16.30 messe på polsk. 3. lørdag i måneden kl. 15.00 messe på vietnamesisk. Messe på ungarsk efter aftale.

Tirsdag d. 2. kl. 15.30.: Kongregationsmøde i Kirken.

Fredag d. 5. Jesu Hjerter Fredag Kl. 16.00: Udstilling af sakramentet. Kl. 17.00: Messe.

Tirsdag d. 16. Kl. 14.30 møde for de ældre i Den Grønne Sal.

Søndag d. 28. kl. 8.30 Kongregationsmesse.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Telf.: Pastor G. Uttenthal Nibler: (02) 87 77 12.

Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30.

Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, fredag kl. 12.00.

Alle torsdage: Fastemeditation kl. 19.00 (i stedet for messen).

Alle lørdage:

Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 7.: Familiemese kl. 9.30.

Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 14.: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 21.: Familiemese kl. 9.30.

Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 28.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.
Tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L. A. Dorn S. J. Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messtider:

Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

Hverdage: Kl. 6.45 og 8.00. Tirsdag også kl. 9.30. Første fredag kl. 19.30.

Tirsdag d. 2. kl. 19.45: Kurset: »Johannesbrevne« fortsætter.

Fredag d. 5. Jesu Hjerter fredag. Kl. 19.00: Tilbedelse foran sakramentet. Kl. 19.30: Aftenmesse.

Søndag d. 7. 2. søndag i fasten. Pastor Jørgen Erichsen prædiker i messen kl.

11.00: »Han sparede ikke sin egen søn, men gav ham hen for alle«. (Rom. 8,32).
Onsdag d. 10. kl. 20.15: Orientering om det forestående *tredobbelte valg* til menigheds- og pastoralrådene, samt af vore repræsentanter i den nye pastoralenhed.

NB. Der læses *messe i kirken* kl. 19.30. Mødet derefter (kl. 20.15) foregår i salen.
Torsdag d. 11. Torsdagsklubben samles. Messe kl. 14.30. Derefter kaffebord m.m. i salen. Søster Paula viser lysbilleder: »Årstiderne« ledsaget af musik.

Søndag d. 14. 3. søndag i fasten. *Pastor Jørgen Erichsen* prædiker i messen kl. 11.00: »Jeg er Herren, din Gud«. (2. Mos. 20,2). Gud: Garant for menneskets værdighed.

Tirsdag d. 16. kl. 19.45: Kurset: »Johannesbrevene« fortsætter.

Søndag d. 21. 4. søndag i fasten. *Pastor Jørgen Erichsen* prædiker i messen kl. 11.00: »Af nåde er I frelst. Thi hans værk er vi, skabte i Kristus Jesus til gode gerninger, som Gud forud lagde til rette, for at vi skulle vandre i dem«. (Ef. 2,5-10). Nåde: Guds kærlighed til os og kærligheden, som Guds første kærlighed har fremkaldt i os.

Søndag d. 28. 5. søndag i fasten. *Pastor Jørgen Erichsen* prædiker i messen kl. 11.00: »Timen er kommet, da menneskesønnen skal herliggøres«. (Joh. 12,23). Timen: Herliggørelsen, som omfatter lidelse, død og opstandelse.

Tirsdag d. 30. kl. 19.45: Kurset: »Johannesbrevene« fortsætter.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90.

Sognepræst, pater Knud Aage Nielsen S.J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.

Lørdag-søndag sognekontoret, Strøbyvej 2, før og efter messerne.

Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messetider:

Lørdag aftenmesse kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag højmesse kl. 10.00.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Familiemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Søndag d. 7. Efter messen afholdes et menighedsmøde, hvor valgstyrelsen vil give en orientering om det kommende menigheds- og pastoralrådsvalg.

Onsdag d. 24. Askeonsdag. messe kl. 19.00.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 17 C.II, 2200 København N.

Kontoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.

Sognepræst Paul d'Auchamp kl. 9-10 fra tirsd. til fred. (01) 35 68 25.

Mestetider:

Lørdage læses søndagens messe kl. 17.

Søndage højmesse kl. 10. Aftenmesse kl. 17. Engelsk messe, sang og guitar kl. 18.

Mandag ingen messe. **Torsdag**, **torsdag** og **fredag** kl. 18.30. **Fredag** 15 min. tilbedelse efter messen. **Onsd.** messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.

Onsdag desuden messe kl. 19, og *Åbent Hus hos St. Josef Søstrene, Sct. Hansgade 28.* (Tlf. 01-35 86 92).

Håndarbejdsgruppen mødes hver torsdag kl. 9-14 i kirkens krypt.

Søndag d. 28/2. 1. søndag i Fasten.

Marts

Søndag d. 7.: Schola Gregoriana synger dansk/latin ved højmessene kl. 10.

Tirsdag d. 9.: Kl. 14 messe i kirken og *Åbent Hus i Krypten*. pater Paul Keller fortæller om jesuiterordenen.

Søndag d. 14.: Reception i krypten efter højmessene i anledning af sognepræstens 70 års fødselsdag d. 15/3.

Onsdag d. 24.: Messe i kirken kl. 11. Derefter foldning af sognebladet i krypten. - Fastekaffe!

Tøj og konserver, vaskemidler etc., etc. til Polen

Vi sender temmeligt store kvanta til Polen, især efter at Caritas Danmark og Folkekirkens Nødhjælp er begyndt at henvise folk med den slags gaver til os. - Modtageren, det er Caritas Polen, betaler ikke told for indførelsen af disse gaver. - Jeg opfordrer dem, der ønsker at købe noget til Polen, til at sende det beløb, de ønsker at spendere, til f.eks. Caritas, (giro 4 04 39 79), idet de store hjælpeorganisationer får mere ud af pengene, end vi private kan få. men de, som ønsker at sende noget, de har stående hjemme, noget *godt*, de er meget velkomne til at lade os tage os af forsendelsen. - vi har brug for mange store plastik-sække til tøjforsendelserne!

For at berolige nogle: **Tirsdag d. 2/2** 82 var jeg i Polen og kunne konstatere, at de varer, vi i tidens løb har sendt til Caritas i Swinemünde, var vel modtagne og udleverede under effektiv kontrol.

Paul d'Auchamp

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11. Giro 4 08 38 30.

Mestetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00. Reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Helleruplund Alle 18. Fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9.

Søndag 21. Midfaste: Højmesse kl. 9, hvorunder biskoppen meddeler firmelens sakramente. Reciteret messe kl. 11.

Torsdag 25. Herrens bebudelse: (bemærk) Messe i kirken kl. 19.30, derefter menighedsaftnen i kantinen.

Søndag 28.: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken

Hverdage: Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag: Højmesse kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf.: (02) 94 76 94.

Mestetider:

Hverdage kun efter aftale.

Lørdage kl. 17.

Søndage kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Ungdomsklubber:

Mikro-KUK hver onsdag kl. 16-18.

Mini-KUK hver torsdag kl. 18.30-20.30.

Maxi-KUK hver mandag kl. 19-22.

Lørdag den 6.: Undervisning for alle.

Emne: Opstandelsen. De første vidner. Vi starter kl. 15 og afslutter med messen kl. 17.

Firmelsesundervisning ved p. Kertz, ligeledes kl. 15 samme dag.

Onsdag den 10.: Korsvejsandagt kl. 19.30.

Søndag den 14.: Efter messen kl. 9.30 kirkekaffe og menighedsmøde om menigheds- og pastoralrådsvalg.

Onsdag den 17.: Forberedelse for forældre, der underviser den 27.3., kl. 19.30.

Onsdag den 24.: Korsvejsandagt kl. 19.30.

Lørdag den 27.: Undervisningseftermiddag. **Emne:** Helligåndens komme.

Den unge kirke. Kl. 15.

Messe kl. 17.

De unge, der forbereder sig til firmelsen, mødes med p. Kertz kl. 15 samme dag.

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 am. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 pm.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm. Folk Mass.

Saturday Evening (anticipated)

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 pm.

Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

Sunday, d. 7. Coffee and Friendship following 10:45 am Family Liturgy at Vor Frue Kirke. All are welcome.

Sacrament of Reconciliation

Anytime, by appointment. Call one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSEN

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96. Georg Heggum: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.

Hørsholm, Marievej 6 kl. 10.

Mikkelsborg, Strandvej 352, kl. 8.

Åsebakken kl. 8.30.

Februar

Onsdag d. 24.: Askeonsdag. Aftenmesse med askeindvielse. Faste- og abstinens-

dag. Kl. 19.30 på Nordvang. og i Hørsholm om formiddagen kl. 11.

Søndag d. 28.: 1. søndag i fasten. I højmessene uddeles askekorset.

Marts

Mandag d. 1.: Præstemøde på Nordvanggård.

Onsdag d. 3.: KUK mødes på Nordvanggård, emne: Meditation del 11. Om aftenen kl. 20 studiekreds i Hørsholm.

Lørdag d. 6. til søndag d. 7.: Vore fire menigheder i Nordsj. indbydes til en *fælles retræte* på Magleås, Høsterkøb, under ledelse af pater Frans v. Haaren, O.S.B.

Mandag d. 8.: Mødes Midi-KUK.

Tirsdag d. 9.: Mødes Hørsholm menighedsråd kl. 20.

Onsdag d. 10.: Mødes ældreklubben kl. 14. Vi ser lysbilleder fra Costa Rica. KUK mødes om aftenen på Nordvanggård.

Tirsdag d. 16.: De fire menighedsråd i vor region holder fælles-møde på Nordvanggård kl. 19.30.

Onsdag d. 17.: KUK mødes med emne: Mytologi. Om aftenen studiekreds i Hørsholm kl. 20 ved p. Heggum.

Søndag d. 21.: Mid-faste søndag. Sangkoret synger til højmassen i Birkerød.

Mandag d. 22.: Midi-KUK mødes til påskemåltid sammen med forældre og søskende på Nordvanggård kl. 19.

Tirsdag d. 23.: Indbydes alle voksne i vor region Nordsj. til en studieaften, hvor pastor Kreienbühl fra Kateketcentralen vil tale om det vigtige emne: »Børnenes religiøsitet i vor moderne verden«. Sted: Nordvanggård, Birkerød kl. 19.30.

Onsdag d. 24.: KUK-mødet flyttes til fredag aften d. 26.

Fredag d. 26.: Hillerød menighed indbyder vores pastoralenhed til jødisk påskemåltid i Hørsholm kl. 19.30. Deltagerpris kr. 15.-. Tilmeldingsblanketter vil ligge fremme i de forskellige kirkers våbenhus.

Tirsdag d. 30.: Menighedsrådet mødes i Birkerød. Vesper kl. 19.30.

Onsdag d. 31.: KUK mødes på Nordvanggård.

N.B. *hver tirsdag* er der messe kl. 10 på Nordvanggård og *hver onsdag* kl. 11 i Hørsholm.

Sangkoret mødes hver torsdag på Nordvanggård. Religionsundervisning for børnene hver torsdag kl. 16 på Nordvanggård.

Vigtigt nyt

for alle forældre med småbørn i vores menighed:

Børnehaven Fredsholm har af Birkerød kommune igen fået lov til at optage børn fra andre kommuner.

Hvis De vil få en støtte til Deres barns kristne opdragelse kan De altså nu få Deres barn i vores katolske børnehaven, selv om de bor i Holte, Farum, Lyngé, Allerød, Hørsholm o.s.v. under forudsætning af at Deres kommune giver tilladelse til det.

De er velkommen til at kontakte sr. Mamertis, for at få Deres barn snarest på venteliste!

Børnehaven Fredsholm, Bistrup Byvej 18, 3460 Birkerød, Tlf (02) 81 03 78.

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.
Desuden er der messe fredag kl. 18.45. Der er *korsvejsandagt* efter fredagens messe i fastetiden.
Skriftedl ved pastor Kerkhofs torsdag den 1. april kl. 18-19.
Brochurerne med de forskellige børne- og ungdomslejr kommer nu. Overvej, om det alligevel ikke var noget for Deres barn eller de unge og sørg for at få tryksagen i tide.

**Fredericia:
Skt. Knuds Kirke**

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf.: (05) 92 11 76. P. Burla.
Sædvanlige gudstjenestetider:
Lørdagsaftenmesse: Kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.
2. søndag i md.: Familiemesse og menighedskaffe.
4. søndag i md.: Latinsk messe.
Tirsdag og fredag: Messe kl. 8.15.
Onsdag og torsdag: Messe kl. 18.
DKKF:
Mødeaften: Tirsdag d. 9. marts kl. 19.30.
Vi ser en film om moder Teresa.

**Grenå:
Skt. Clemens Kirke**

Thykiersvej, 8500 Grenå.
Præst: H. Krawczyk, Ryesgade 26, 8000 Århus C. Tlf.: 06-13 56 66.
Torsdag d. 4.: Korsvejsandagt kl. 19.
Søndag d. 14.: Messe kl. 10.
Torsdag d. 18.: Fasteandagt kl. 19.
Torsdag d. 25.: Fasteandagt kl. 19.
Lørdag d. 27.: Sogneundervisning kl. 10.
Afslutning med messe kl. 13.
Søndag d. 28.: Messe kl. 10.

Sostrup:
Hverdagsmesse kl. 9.
messe søndage kl. 8.30.

**Helsingør:
Skt. Vincent Kirke**

Nygade 8, 3000 Helsingør.
Sognepræst G. Coenen.
Tlf.: (02) 21 05 71.

Søndagsmesser:
Alle søndage: Kl. 8.30 dialogmesse. Kl. 10.30 højmesse.
Alle lørdage: Kl. 17.00 dialogmesse.
Hverdagsmesser:
Mandag til fredag incl.: Kl. 19.00 i Søstrenes kapel og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus.
Lejlighed til at modtage bodens sakramente alle lørdage kl. 16.00-17.00.
1. og 3. søndag i hver måned fejres messe på kroatisk, henholdsvis kl. 12.00 og kl. 17.00.
3. søndag i hver måned er højmassen en familiemesse.
Sidste søndag i hver måned er højmassen på latin.
Eventuelle ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.

Mandag d. 15.: Fejres Den hellige Louise de Marillac, som sammen med Skt. Vincent stiftede Vincentsøstrenes Ordenssamfund.
Søndag d. 21.: Familiemesse kl. 10.30.

Søndag d. 28.: Bodsandagt i forbindelse med højmassen kl. 10.30.
Søndag d. 4. april: Palmesøndag.
Fra og med 1. april vil søndagsmesserne foregå kl. 8.30 og kl. 10.00 i kirken.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.
Messtider: Hver søndag kl. 10.00.
Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.
Søndag den 28. februar: Askevielse inden messen. Ingen gudstjeneste på askeonsdag.

Religionsundervisning:
Onsdag den 10. og den 24. kl. 15.15.

Samtale-aften for voksne:
Mandag den 15. kl. 19.30. emne: Hvad er kirkeloven eller kirkelig ret for noget? Angår den alle troende eller kun gejstligheden?

Valget den 2. maj:
Søndag den 2. maj skal vi vælge 2 forskellige råd, et for hver menighed, et for hele bispedømmet. Det første hedder naturligvis menighedsråd og vælges kun inden for menighedens grænser, det andet hedder pastoralråd og skal vælges i den nyoprettede pastorale enhed, som omfatter menighederne Herning, Silkeborg, Horsens og Vejle.

Opstilling af kandidater til begge råd sker ved skriftlig henvendelse til begge valgstyrelser. Valgstyrelsen for menighedsrådsvalg består af Paul Tannenberg, Erik Cholewa og Mogens Pedersen. Formand er Paul Tannenberg, Ydertofte 33, Lind, 7400 Herning.
Pastoralenhedens valgstyrelse består af Benno Sønderup (Vejle), Nis Schmidt (Vejle), Jozef Reymen (Horsens), Poul Egede Andersen (Silkeborg) og Mogens Pedersen (Herning). Så snart sidstnævnte valgstyrelse har konstitueret sig, vil det blive meddelt de fire menigheder.

**Hillerød:
Skt. Vilhelms Kirke**

Godthåbsvej 24, 3400 Hillerød.
Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4. Tlf. (02) 26 14 04. (Bedst kl. 9-10).
Dog undt. søndag og mandag.

Søndagsmesser:
Kirken i Østergade kl. 10.
Onsdag d. 3.: KUK på Nordvanggård. Meditation ved Stig Fjording, del II.
Torsdag d. 4.: Messe kl. 14 i menigheds-huset. Herefter kirkekaffe, som vi plejer på denne første torsdag i måneden.
Ældre som ønsker transport, kan henvende sig til søstrene eller sognepræsten.
Lørdag d. 6.-søndag d. 7.: Hillerød menighed indbyder vores pastoralenhd til retræte ved p. Frans van Haaren på Magleås.
Mandag d. 8.: Midi-KUK fremstiller påsketræer m.v.
Tirsdag d. 9.: Menighedsråd kl. 19.30.
Onsdag d. 10.: KUK ser en UHA-film.
Torsdag d. 11.: Messe kl. 17.
Lørdag d. 13.: Børnenes religionsundervisning nr. 14.
Søndag d. 14.: Pastor Georg Nibler læser messen og holder fasteprediken.
Tirsdag d. 16.: De fire menighedsråd i vor pastoralenhd holder fællesmøde på

Nordvanggård kl. 19.30.
Onsdag d. 17.: KUK taler mytologi.
Torsdag d. 18.: Messe kl. 17.
Lørdag d. 20.: Religionsundervisning nr. 15 i tiden 9.30-11.30.
Søndag d. 21.: Pastor Georg Heggum læser messen og holder fasteprediken.
Mandag d. 22.: Midi-KUK holder påskemåltid sammen med forældre og søskende på Nordvanggård.
Tirsdag d. 23.: Strikkeklub kl. 14.30 hos Birgitte Rosenkilde Pedersen, Godthåbsvej 36 i Hillerød.
Onsdag d. 24.: KUK flyttes til fredag.
Torsdag d. 25.: Messe kl. 17.
Fredag d. 26.: Hillerød menighed indbyder vores pastoralenhd til *Jødisk Påskemåltid* i Hørsholm kl. 19. KUK deltager i denne fest. Deltagerprisen er kun kr. 15.-. Tilmeldingsblanketter ligger fremme i våbenhuset.
Lørdag d. 27.: Religionsundervisning nr. 16.
Søndag d. 28.: Pastor Jacob Muiser læser messen og holder fasteprediken.
Tirsdag d. 30.: Hundested-Frederiksværk-Tisvildeleje-katolikker indbydes til messe og hyggeligt samvær kl. 19.30 hos Vera Toft, Asserbogårdsvej 6, Liseleje. Ring venligst og tilmeld antal deltagere: 34 73 22.
Onsdag d. 31.: KUK holder påske-workshop.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hos Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, onsdag kl. 17.
Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelser Kirke. Menighederne er velkomne.
Søndag den 7. kl. 10: Familiemesse. Derefter kirkekaffe og familiekatekese.
Torsdag den 11. kl. 19.30: Sct. Josefs Kapel. Sognepræsten gennemgår tema fra den hellige skrift. Derefter samles vi i mødesalen.
Lørdag den 13. kl. 14: Stensballegruppen samles. Messe ca. kl. 17.
Lørdag den 20. kl. 10.30: Stensballe Kloster: Bededag med pater Paul Marx, O.M.I.
Søndag den 21. Efter højmassen kl. 10: Familiekatekese.
Torsdag den 25. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.
Søndag den 28. kl. 10: Firmelse v/biskop Hans L. Martensen.
Menigheden opfordres til at bede for de unge, der skal modtage firmelsens sakramente.
Den traditionelle bodsandagt forud for påsken afholdes lørdag den 3. april.
KUK-møder: Se opslagstavlen i kirken.

**Kolding:
Skt. Michaels Kirke**

Tøndervej 17, 6000 Kolding.
Tlf. (05) 52 76 01.
Sædvanlige messtider:
Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10

højmesse.
Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15, torsdag til lørdag kl. 8.15.
Onsdag d. 24.2. Askeonsdag: Aftenmesse kl. 19.30. Den dag tegnes askekorset på panden. Hvor synden og døden truer, forkyndes forløsningen ved Kristi kors.
I fastetiden vil der være en *andagt hver onsdag kl. 19.30.*
Søndag d. 7.: Efter messen er der kirkekaffe.

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge.
Tlf. (03) 65 06 51.
Sognepræst J. Samuelsen S.J. træffes tirsdag-fredag kl. 11-12

Faste messtider:
Tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.30, lørdag kl. 11.00 og søndag kl. 10.00.

**Maribo:
Skt. Birgittas Kirke**

Mariagegade 4, 4930 Maribo, P. Herman Legut, O.F.M. Conv.
Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messtider:
Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.
Søndage: Højmesse kl. 9.30
Søndag, d. 21. messe på polsk kl. 11.00.
Torsdag, d. 25. Herrens bebudelse messe kl. 18.00.

**Nakskov
Skt. Franciskus Kirke**

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. (03) 92 06 81.

Messtider:
Hverdage kl. 17 og søndage kl. 10.
Polsk messe: Hver 1. søndag i måneden.
Askeonsdag den 24. februar: Kl. 19.00 gudstjeneste. Askekorsuddeling. Samtale om fasten. Der serveres en tør kop kaffe.
I fastetiden er der åbent hus i M. Kolbes hus torsdagene 4. marts, 18. marts og 25. marts. Disse aftener vil der bl.a. tales om pater Max. Kolbe og forberedelsen til påske. Vi begynder med messe kl. 19.00. Alle indbydes.
Hvad med at holde ferie i Padua - Ravenna?
Mens dette skrives, er pater Irenæus på vej mod Padua/Ravenna for at forberede en påtænkt valfart til Norditalien de to første uger af skolernes sommerferie. Turen forventes at skulle ske pr. bus nonstop eller med een overnatning, afhængig af resultatet af pater Irenæus rejse. Planerne vil ligge færdige, når De sidder med dette nr. af »katolsk orientering« i hånden. Henvendelse til Regina Jensen, Bredgade 47, 4900 Nakskov eller tlf. (03) 92 06 81. Hurtig tilmelding nødvendig, da en del pladser allerede er optaget.

**Nykøbing F.:
Hellig Kors Kirke**

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 07 39.

Gudstjenester:
Mandag, tirsdag, torsdag, fredag kl. 18.30.

Orientering fra sognene: Marts 1982

Onsdag kl. 18.15, lørdag kl. 16.
Søndag kl. 8 og 10.

Torsdag d. 4.: Bikuben + Åbent Hus.

Fredag d. 5.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30: Messe + tilbedelse.

Søndag d. 7.: Kl. 10.00 Familiegudstjeneste.

Tirsdag d. 9.: Om aftenen møde for de forældre, som har børn på den katolske skole.

Torsdag d. 11.: Ungdomsaften + arbejdsaften for den 3. verden.

Fra fredag d. 12.-søndag d. 14.: Ungdomsweekend i Nakskov.

Torsdag d. 18.: Bikuben + Åbent Hus.

Fredag d. 19.: Kl. 19.00 bodsandagt.

Torsdag d. 25.: Ungdomsaften + arbejdsaften for den 3. verden.

Hver lørdag fra kl. 10.00-11.30: Undervisning for børn + konfirmander.

Hver onsdag fra kl. 19.00-20.30: Undervisning for firmander.

Hver fredag i fastetiden: Kl. 18.30: Korsvejsandagt i kirken.

Næstvød: Vor Frue Kirke

Præstøvej 29, 4700 Næstved.
Tlf. (03) 72 09 85. Kontortid: Ti., fr., lø., kl. 11.00-12.00.

Faste gudstjenester: Søndage:
Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj.
Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.
Hver skole-onsdag og fredag:
Kl. 8.00: Messe i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 5. kl. 18.00-19.00: Tilbedelse kl. 19.00: Jesu Hjerter messe på Maria-Elisabeths Hjem.
Fredag d. 12., 19., 26. kl. 19.00: Korsvejsandagt.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. (09) 12 16 64.
Sognepræst: Franz Hauser.
Træffetider: Kl. 11.00-12.00 (undtagen mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.

Messtider:
Mandag kl. 7 og 8, tirsdag kl. 7 og 9, onsdag kl. 7 og 11, torsdag kl. 7 og 9, fredag kl. 8 og 19, lørdag kl. 9 og 17 (hos Sct. Josefssøstrene).
Søndag kl. 8, 10 og 16.30.
1. og 3. søndag polsk messe kl. 12.
Dalum Kloster: Søndag kl. 7.30, hverdage kl. 6.30.

Onsdag d. 3.: Der sælges Margueriteblomster fra kl. 8.
Fredag d. 5.: Kvindernes internationale bededag, der afholdes i Sct. Albani Kirke kl. 14.
Mandag d. 8.: D.K.K.F. mødes på Bjerregårdsvej 9 hos Sct. Josefssøstrene kl. 19.30. Helena Hansen viser lysbilleder og fortæller om sit arbejde i Vest-Afrika.
Tirsdag d. 9.: De ældres klub kl. 14 på skolen.
Lørdag-søndag d. 13. og 14.: Kvindeweekend på Øm.

I fastetiden er der hver torsdag korsvejsandagt kl. 19 i stedet for Maria-andagt. Andre arrangementer findes i sognebladet.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17 undtagen d. 6., hvor der er familiemesse kl. 13.30. Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:
Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19.30, torsdag kl. 7.30 og fredag kl. 8 i søstrenes kapel. (Laksegade 4).

OBS! Skulle der ske forandringer i hverdagens messtider, anmeldes det ved søndagens messer.

Korsvejsandagt i fastetiden i forbindelse med onsdagsmessen kl. 19.

Skriftemål: Efter aftale, eller man kan komme når som helst, og ringe på skrifteklokken. Hvis præsten er hjemme, kommer han straks.

Møder:
Familieundervisning lørdag d. 6. Vi begynder med messen kl. 13.30.

Menighedsråd: Tirsdag d. 9. kl. 19.30.

KUK onsdag d. 3., 17. og 31.

Kl. 15-17 i præstegården.

Familiegruppe: Torsdag d. 11.

Studiegruppe: Onsdag d. 10. og 24. i præstegården efter messen.

De ældre: Lørdag d. 20. i præstegården kl. 14.30. Vi afslutter med messen kl. 17.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Sognepræst: H. Herberighs, S.M.M.
Tlf. (02) 99 07 28. Bedst kl. 9-10.
Andenpræst: Erling Brodersen. Tlf. (03) 61 03 92.
Bedst onsdag kl. 16-17, torsdag og fredag kl. 11-12.
Girokonto: 38189, Katolsk Pastorat, Ringsted.

Sædvanlige messtider:
Søndage: Højmesse kl. 10.
Søndag d. 7.: Kirkekaffen bortfalder.
Søndag d. 14.: Vi fejrer 75 års jubilæum for kirkebygningen: *Koncelebreret bispe-messe m. festprædiken kl. 10. Derefter reception på skolen.*

Søndag d. 21.: Latinsk højmesse.

Skriftemål: Efter aftale samt indtil et kvarter før messens begyndelse.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. (03) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 18.00 og fredag kl. 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 14.: Familiemesse kl. 10.

Fredag d. 19.: Sct. Josef, aftenmesse kl. 19.30.

Torsdag d. 25.: Mariæ Bebudelse aftenmesse kl. 19.30.

Onsdag d. 31.: Korsvejsandagt kl. 19.30.

Onsdag d. 10. marts kl. 19.30: Orienterende menighedsmøde i anledning af menigheds- og pastoralrådsvalg.

Ledreborg slotskirke
Hver søndag messe kl. 8.30.

Silkeborg: Vor Frue Kirke

Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg.
Silkeborg, tlf. (06) 82 24 15
eller Vejle, tlf. (05) 82 08 93.

Messtider:

Lørdag: Kl. 16. Søndag: Kl. 10. Mandag: Kl. 19.30. Onsdag: Kl. 19.30.

Undervisning for børnene:

Søndag d. 14. og 28. marts efter højmessen. De voksne er ligeledes indbudt. Leder: P. Meertens og kateketerne.

Konfirmandundervisning:

Hver mandag fra kl. 18 til kl. 19.30 vil P. Ophoff give konfirmandundervisning. Bagefter er der messe.

Orienterende menighedsmøde:

Søndag d. 2. maj afholdes valg til menighedsråd og pastoralråd. I den anledning indbydes alle til et orienterende menighedsmøde søndag d. 7. marts efter messen i menighedshuset.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Svares der ikke på kirkens telefon, (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådets formand, Erik Zieler, (03) 57 15 62.

Søndag d. 7.: 2. sø. i fasten, højmesse kl. 10.00.

Søndag d. 14.: 3. sø. i fasten, højmesse kl. 10.00.

Mini-retræte v/Elsebeth Kieler, kirkebi-ler fra Korsør og Dianalund.

Søndag d. 21.: 4. sø. i fasten, højmesse kl. 10.00.

Ungdomsweekend slutter med højmes- sen.

Søndag d. 28.: 5. sø. i fasten, højmesse kl. 10.00, gregoriansk koral, kirkebil fra Korsør.

Mini-retræte v/Elsebeth Kieler.

Børneundervisningen startede fredag den 17. februar og fortsætter hver fredag ind til påske. Alle er velkomne til at deltage i messen kl. 19.00 efter undervisningen.

Skriftemål i forbindelse med søndagsmes- serne.

Sønderborg: Skt. Pauls Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.
Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Torsdag d. 4.: Kl. 19.30 studiekreds.

Fredag-søndag d. 5.-7.: DUKs årsmøde på Øm. Sct. Knuds menighed repræsenterer: Niels Henriksen, Ulrik Nielsen.

Søndag d. 7.: 2. sø. i Fasten. Kl. 10.00 latinsk højmesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Søndag d. 14.: 3. sø. i Fasten. Kl. 10.00 Familiemesse.

Lørdag d. 20.: Kl. 19.30 sammenkomst for hele menigheden. Pater Pierre Grégoire fra København fortæller os om Eukaristiens historie og viser nogle lysbilleder. Alle fra menigheden er hjertelig velkomne!

Søndag d. 21.: 4. sø. i Fasten. Kl. 10.00 højmesse. Celebrant og prædikant Pater P. Grégoire OP.

Onsdag d. 24.: Kl. 17.00 ungdomsarbej- de.

Religionsundervisning og forberedelse til trosbekræftelse: Fredag d. 5., 12., 19., 26. kl. 15.30.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.
Tlf. (02) 99 07 28.

Messtider:

Søndage: Kl. 10 og 16.30. Onsdage og fredage: Kl. 19.30.

Religionsundervisning: Søndag 7/3 og 21/3. Konfirmationsforberedelse om fre- dagen kl. 16.00.

Femina Klub: Torsdag 11/3 kl. 19.30.

Kolping-generalforsamling 17/3 kl. 20.

Bellis: Alderdomshjem, Køgevej 160, Tåstrup. Tlf. (02) 99 03 74. Messe hver dag kl. 6.30, undt. onsd. + fred.

»Det Lille Kloster«, Galgebakken V. 2-15, Albertslund. Tlf. (02) 64 14 95. Messe om tirsdagen kl. 18.00.

Skt. Pauls Skoles adr.: Frøgårdsalle 8, Høje Tåstrup, 2630 Tåstrup. Tlf. (02) 52 19 59.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.
tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester

Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmessen tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklassen).

Mandag d. 1. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til en spændende eftermiddag. P. Wuyts vil fortælle og vise lysbilleder om Rom.

Tirsdag d. 2. kl. 17.30: Stille time.

Onsdag d. 3. kl. 19.30: Maxi-KUK.

Fredag d. 5. Kvindeforeningen og KUK sælger margeritter.

Søndag d. 7. kl. 10: Familiemesse. Efter messen indbydes menigheden til en »fastemiddag«, arrangeret af KUK.

Overskuddet går til Caritas' fasteaktion. Ved samme lejlighed orienterer valgstyrelsen om menighedsråds- og pastoralrådsvalget d. 2. maj.

Fredag d. 12. kl. 14.30: Mini-KUK.

Tirsdag d. 16. kl. 19.30: Stille time.

Torsdag d. 18. kl. 19.30: Maxi-KUK.

Tirsdag d. 23. kl. 18.30: Sct. Norberts-af- ten: Carlo Strunge Jensen fortæller om Polen.

Fredag d. 26. kl. 14.30: Mini-KUK.

Mandag d. 29. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til en sammenkomst i Søstrenes sal.

Dåb

Alexandra Christa Hedeby Sørensen d. 27. december 1981.

Søren Lønbæk Nygaard Christensen d. 17. januar 1982.

Hjeretlig til lykke!

Afdøde

Karen Kirstine Knudsen d. 24. november 1981.

Hun hvile i fred.

Meddelelser

1. Käthe Lund, Stjernevej 17, 1. th. Tlf.

82 61 32 vil fremover være kontaktperson mellem Caritas og menigheden.
 2. Søndag d. 2. maj 1982 vil der blive afholdt valg til menighedsråd og pastoralråd. Valgstyrelsen: Poul og Else Melchior og Josef Köllner.
 Til pastoralenhedens valgstyrelse: Benno Sønderup og Nis Schmidt.
 3. Bonifatiuswerk i Tyskland har bevilliget vor menighed kr. 70.000 til maling af kirken og udskiftning af elledninger. Arbejdet påbegyndes d. 8. marts. Derfor vil d. 14., 21. og 28. marts søndagsmessen blive fejret i skolens gymnastiksal.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Messetider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 1., 3. og 5. søndag kl. 10.00.

Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.

Fasteandagter:

Viborg - hver onsdag i fasten kl. 19.30.

Undervisning (indledes med messe):

Lemvig: Den 6. marts.

Viborg: Den 13. marts.

Kirkekaffe:

Viborg: Den 7. marts.

Lemvig: Den 28. marts.

Menighedsrådsmøde: Den 22. marts.

Vordingborg: Helligåndskirken

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.
Præsten træffes: Marienbergvej 9 st. th.
Tlf. (03) 77 39 27 onsdag, torsdag og lørdag, ellers i Næstved.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Hver 2. søndag i måneden er der kaffe efter messen.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.

Fredag d. 5.3.: Jesu-Hjerte-Fredag er sakramentet udstillet til tilbedelse i kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse med forudgående sakramental velsignelse.

Korsvejsandagt: Alle andre fredage i marts er der kl. 16.30 fælles korsvejsandagt i kirken med efterfølgende messe kl. 17.

Onsdag d. 10.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30 på skolen i anledning af det forestående valg til det nye menighedsråd og pastoralråd (søndag d. 2. maj) med bl.a. opstilling af kandidater.

Torsdag d. 11.: Kl. 14.30 er der møde for de ældre og enlige i menighedslokalet på skolen.

Hjælp Polen: Foruden gennem Caritas Danmark, giro 4 04 39 79, kan De hjælpe gennem indsamling af godt tøj, mad m.m. i Aalborg. Nærmere oplysning om behovet på de private telefoner 08-18 01 60 og 08-12 56 51 eft. kl. 19. Tingene kan afleveres i præstegården.

Katolsk ungdom: Der gøres opmærksom på, at der er en gruppe katolske unge i

menigheden, der regelmæssigt mødes til samvær og debat. Kontaktadresser er bl.a.: Egon Cholewa, Reberbansgade 62, 2. sal th., 9000 Aalborg, og - for at have et telefonnr. med - Ulrich Schnell, Hadsundvej 393, 9260 Gistrup, tlf.: 08-31 55 35.

Gudstjenester udenfor Aalborg i marts:
 Frederikshavn: Alle lørdage kl. 16.30.
 Hjørring, Nordre kommuneskole, Norgesvej: Lørdag d. 13. marts kl. 13.30.
 Thisted, Møllevej 23: Lørdag d. 13.3., kl. 16.30.

Århus: Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, 8000 århus C. Postbox 219.
Præster: Meister, Krawczyk, Grünwald, Otto, Tran-Van-Bao.
Tlf.: 06-13 56 66 (Bao: 19 36 44).

Messetider:

Århus: Hver søndag kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17. Latinsk højmesse: 21/3 kl. 10. Polsk messe: 7/3 bortfalder, søndag 21/3 kl. 12 messe og begyndelse af polsk fasteretræte. Mandag, tirsdag, onsdag kl. 19.30. Skriftemål: Onsdag fra kl. 18.

Messe om hverdagen: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skolemesse: Hver tirsdag og fredag kl. 8. Skt. Knuds Skoles elever.

Pindstrup: Søndag 7/3 og 21/3 kl. 10.30.

Odder: Søndag 14/3 og 28/3 kl. 10.00 (nye messetider!)

Andre gudstjenester:

Fredsgudstjeneste: Søndag 28/3 kl. 19.30 i vor kirke. Gudstjenesten er afslutningen på Århus teater Akademis kursus »Teater for fred«. Vi vil i sprog, drama og musik udtrykke: Destruktion, lidelse, angst, fred.

Alle er velkomne.

Korsvejsandagt hver tirsdag kl. 16.15.

Skriftemål: Hver fredag kl. 18-19.

Sogneundervisningen: Lørdag 6/3 og 20/3 kl. 10. Familiemesse begge dage kl. 13.
 Troslæreaften: Hver tirsdag kl. 19-21 (O. Bohn).

Katolsk Debat inviterer sammen med Det økumeniske Center til en samtale om veje til kirkernes fællesskab: Tirsdag den 2. marts kl. 19.30 i det økumeniske center, Kløvermarksvej 4. Biskop Martensen og docent Lars Thunberg har lovet at komme.

Firmanderne: Rejse til Nützschau. Weekend 5.-7/3.

Mariakongregationen: Messe og foredrag torsdag 25/3 kl. 14.30.

Skt. Knuds klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.

KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Mini-KUK: Hver tirsdag kl. 18.30.

Gudstjenesteledere og kommuniionsudde-
 lere: Lørdag 27/3 kl. 12.00.

Kunstkreds ved kirken: Nyere religiøs kunst i Norden, lysbilleder ved P. Meister. Torsdag 4/3 kl. 19.30

Galleri ved kirken: Udstilling Karin Langg, maleri og skulptur. Ferniseringen: Lørdag 27/2 kl. 11-13.

Menighedsrådsmøde: Torsdag 11/3 kl. 19.30.

Liturgisk kalender for marts

1. viol. Mandag 1. uge i fasten. L.: 3. Mos. 19,1-2. 11-8.Ev.: Matt 25,31-46- Faste pf.

2. viol. Tirsdag i 1. uge fasten. L.: Es. 55,10-11. Ev.: Matt. 6,7-15. Faste pf. (Karl den Gode, martyr (†1127) kan ihukommes).

3. viol. Onsdag i 1. uge i fasten. L.: Jonas 3,1-10. Ev.: Luk. 11,29-32. Faste pf.

4. viol. Torsdag i 1. uge i fasten. L.: Est. 14,1. 3-5. 12-14. Ev.: Matt. 7,7-12. Faste pf. (Casimir (†1483) Kan ihukommes).

5. viol. Fredag i 1. uge i fasten. L.: Ezek. 18,21-28. Ev.: Matt. 5,20-26. Faste pf.

Kvindernes internationale bededag.

6. viol. Lørdag i 1. uge i fasten. L.: 5. Mos. 26,16-19. Ev.: Matt. 5,43-48. Faste pf.

7. viol. 2. SØNDAG I FASTEN: 1. L.: Mos. 22,1-2. 9A. 10-13.15-18. Salme 116,10+15. 16-17. 18-19. R. v. 9: Jeg vandrer for Herens åsyn udi de levendes land. 2. L.: Rom. 8,31b-34. Ev.: Mark. 9,2-10. Cr. Særl. pf.

8. viol. Mandag i 2. uge i fasten. L.: Dan. 9,4b-10. Ev.: Luk. 6,36-38. Faste pf. (Johannes af Gud, ordensmand (†1550) kan ihukommes).

9. viol. Tirsdag i 2. uge i fasten. L.: Es. 1,10. 16-20. Ev.: Matt. 23,1-12. Faste pf. (Francisca af Rom, ordenssøster (†1440) kan ihukommes).

10. viol. Onsdag i 2. uge i fasten. L.: Jer. 18,18-20. Ev.: Matt. 20,17-28 Faste pf.

11. viol. Torsdag i 2. uge i fasten. L.: Jer. 17,5-10. Ev.: Luk. 16,19-31. Faste pf.

12. viol. Fredag i 2. uge i fasten. L.: 1. Mos. 37,3-4. 12-13a. 17b-28. Ev.: Matt. 21,33-43. 45-46. Faste pf.

13. viol. Lørdag i 2. uge i fasten. L.: Mika 7,14-15. 18-20. Ev.: Luk. 15,1-3. 11-32. Faste pf.

14. viol. 3. SØNDAG I FASTEN: 1.L.: 2. Mos. 20,1-17 el. 20,1-3. 7-8. 12-17. salme 19,8. 9. 10. 11. R. Joh. 6,68: Herre, du har det evige livs ord! 2. L.: Kor. 1,22-25. Ev.: Joh. 2,13-25. Cr. faste pf.

15. viol. Mandag i 3. uge i fasten. L.: 2. Kong. 5,1-15a. Ev.: Luk. 4,24-30. Faste pf.

16. viol. Tirsdag i 3. uge i fasten. L.: Dan. 3,25,34-43. Ev.: Matt. 18,21-35. Faste pf. (Patrick, biskop (†461) kan ihukom-

mes).

17. viol. Onsdag i 3. uge i fasten. L.: 5. Mos. 4,1. 5-9. Ev.: Matt. 5,17-19. Faste pf.

18. viol. Torsdag i 3. uge i fasten. L.: Jer. 7,23-28. Ev.: Luk. 11,14-23. Faste pf. (Cyrillus af Jerusalem, biskop og kirkelærer (†386) kan ihukommes).

19. hvid. Fredag. JOSEF, JOMFRU MARIAS BRUDGOM (s) 1. L.: 2. Sam. 7,4-5a. 12-14a. 16. salme, 89,2-3. 4-5. 27+29. R.v. 37: hans slægt skal blive for evigt. 2. L.: Rom. 4,13. 16-18. 22. Ev.: Matt. 1,16. 18-21. 24a ell. Luk. 2,41-51a. Gl. Cr. særl. pf.

20. viol. Lørdag i 3. uge i fasten. L.: Hos. 6,1b-6. Ev.: Luk. 18,9-14. Faste pf.

21. viol. el. rosa. 4. SØNDAG I FASTEN: 1: L.: 2. Krøn. 36-14-16. 19-23. Salme 137, 1-2. 3. 4-5. 6. R. v. 6a: Min tunge hænger ved ganen, om ikke jeg ihukommer dig. 2. L.: Ef. 2,4-10. Ev.: Joh. 3,14-21. Cr. Faste pf.

22. viol. Mandag i 4. uge i fasten. L.: Es. 65,17-21. Ev.: Joh. 4,43-54. Faste pf.

23. viol. Tirsdag i 4. uge i fasten. L.: Ezek 44,1-9.12. Ev.: Joh. 5,1-3a. 5-16. Faste pf. (Turibinus Mogrovejo, biskop (†1606) kan ihukommes).

24. viol. Onsdag i 4. uge i fasten. L.: Es. 49,8-15. Ev.: Joh. 5,17-30. Faste pf.

25. hvid. Torsdag. HERRENS BEBUDELSE: (s) 1. L.: Es. 7,10-14. Salme 40,7-8a. 8b-9. 10.11 R. v.: 8a+9a: Herre, se: Jeg kommer for at gøre din vilje. 2. L.: Hebr. 10,4-10. Ev.: Luk. 1,26-38. Gl. Cr. særl. pf.

26. viol. Fredag i 4. uge i fasten. L.: Visd. 2,1a. 12-22. Ev.: Joh. 7,1-2. 10.25-30. Faste pf.

27. viol. Lørdag i 4. uge i fasten. L.: Jer. 11,18-20. Ev.: Joh. 7,40-53. Faste pf.

28. viol. 5. SØNDAG I FASTEN: 1: L.: Jer. 31,31-34. Salme 51,3-4. 12-13. 14-15. R. v. 12a: Skab mig, o Gud, et rent hjerte. 2. L.: Hebr. 5,7-9. Ev.: Joh. 12,20-33. Cr. Faste pf.

29. viol. Mandag i 5. uge i fasten. L.: Dan. 13,1-9.15-17. 19-30. 33-62 el. 13,41c-62. Ev.: Joh. 8,1-11. Pass. pf. 1

30. viol. Tirsdag i 5. uge i fasten. L.: 4. Mos. 21,4-9. Ev.: Joh. 8,21-30. Pass.pf. 1.

31. viol. Onsdag i 5. uge i fasten. L.: Dan. 3,14-20. 24-25.28. Ev.: Joh. 8,31-42. Pass. pf.

Møde om de kristnes opgave i en socialistisk stat

Den 3. marts 1982 indby-

der *Academicum Catholicum (AC)*, *Danmarks Katolske Kvinde-Forbund (DKKF)* og *Katolsk Arbejderaktion (KA) - Danmark* til et offentligt møde om *de kristnes opgave i en socialistisk stat i henhold til den kristne tradition og de kristnes forpligtelse i henhold til evangeliet.*

Ideen med foredraget er at skabe forståelse for de kristnes situation i et socialistisk samfund, samt at få reel information om forholdet dér mellem stat og kirke.

Foredragsholderen, Adolf Niggemeier, kommer fra den socialistiske stat DDR, hvor han er generalsekretær i det kristelig-demokratiske parti

(CDU) og medlem af folkekammeret.

Arrangørerne håber med mødet at være med til at styrke fredskræfterne ved at nedbryde fordomme og skabe forståelse for folk, der lever under andre betingelser, end vi.

Sommerens Sostrup-retræter

Tema: Spire, blomstre, bære frugt.
 En uges fællesskab, i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær, familiehgyge.

Der kan vælges mellem:
 I. søndag den 27. juni kl. 19 - lørdag den 3. juli kl. 11.30
 II. søndag den 4. juli kl. 19 - lørdag den 10. juli kl. 11.30

Biskoppen leder begge uger. Børnekateter underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Tilmelding: inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum kr. 150 pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispkontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Nærmere oplysninger: Ebba Falk, Caritas, tlf. (01) 12 72 61 tirsdag, onsdag, torsdag kl. 10-13.

Referat af pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse »Familiaris Consortio« om den kristne families opgaver i verden af i dag.

Familie fællesskabet 2

Den kristne families opgaver

I skrivelsens 3. del, der er den mest omfattende, behandler paven den kristne families opgaver. Han indleder med den slagordsagtige overskrift: »Familie, bliv hvad du er!« Meningen er, at familien må søge tilbage til skabelsens »begyndelse« for at forstå sit eget væsen og derpå virkeliggøre det i handling. Da familien efter Guds plan er grundlagt som et livs- og kærlighedsfællesskab, er det dens opgave i stadig højere grad at blive det, som den er skabt til, nemlig at være dette livs- og kærlighedsfællesskab.

»Derfor har familien den mission at værne om, åbenbare og meddele kærligheden som et levende genskin af og virkelig delagtighed i Guds kærlighed til menneskene og i Kristi, Vorherres kærlighed til sin brud, kirken«.

I den forbindelse, fortsætter paven, har verdensbispesynoden fremhævet 4 opgaver for familien.

- at danne et person-fællesskab,
- at tjene livet,
- at deltage i samfundets udvikling,
- at deltage i kirkens liv og sendelse.

Dannelsen af et person-fællesskab

Familien er et fællesskab mellem personer: ægte- mand og ægtehustru, for-

ældre og børn og slægtninge, og det er familiens vigtigste opgave at være tro mod dette fællesskab og styrke det. Kraften til dette er kærligheden.

»Ligesom familien uden kærlighed ikke er noget fællesskab, således kan familien heller ikke uden kærlighed leve, vokse og blive mere fuldkommen som fællesskab«.

Et uopløseligt fællesskab

Ægteskabet har sit ud-spring i, at mand og kvinde naturligt supplerer hinanden og opfylder der-nemlig et dybt menneskeligt behov. Gud har bekræftet dette behov, lutret og ophøjet det gennem ægtevi-sens sakramente, hvor Helligånden samtidig åbner op for et nyt fællesskab for de kristne ægtefæller i kirken, Kristi mystiske le-geme.

»Helligåndens gave er for de kristne ægtepar både et bud og en tilskyndelse til hver dag at nå videre fremad mod en stadig rigere forbindelse med hinanden på alle områder – såvel det legemlige som det sjælelige, en forening i karakter, hjer-te, tanker og ønsker for således over for kirken og verden at synliggøre det nye kærlighedsfællesskab, som Kristi nåde skænker«.

Paven afslutter tankegangen med at understre-ge, at et sådant fællesskab

Med artiklen i dette nummer er refereret henvend halvdelen af pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse. Yderligere 2 eller 3 artikler vil følge. Der er lagt vægt på at få alle væsentlige eller centrale afsnit med i referatet og så vidt muligt i direkte oversættelse.

Ved Hans Jørgen Johansen

afgørende strider mod flerkoneri. Den totale kærlighed mellem mand og kvinde udelukker en tredje part.

Videre betones kirkens pligt til på ny at understrege læren om ægteskabets uopløselighed. De, der i vor tid finder det vanskeligt eller næsten umuligt at binde sig til et andet menneske for hele livet, opfordres til at indprente sig det evangeliske budskab om endegyldigheden af den ægteskabelige kærlighed, der bygger på og får sin kraft i Jesus Kristus.

»For de kristne ægtepar er sakramentets gave på samme tid et kald og et bud om trods alle prøvelser og vanskeligheder altid at være tro mod hinanden i beredvillig lydighed mod Herrens hellige vilje: »Hvad Gud har sammen-føjet, må mennesker ikke adskille«.

»Det er en af de vigtigste og mest påtrængende pligter for kristne ægtepar i vor tid at vidne om uopløseligheden og den ægteskabelige troskabs

fuldkommengør det naturlige menneskelige fællesskab, nemlig det overnaturlige fællesskab, der samler de troende i kirken. Den kristne familie er i sig selv en virkeliggørelse af det kirkelige fællesskab. Familien kan og bør derfor også betegnes som »huskirke«.

Om familien bruges også udtrykket »en skole i rigt udfoldet humanitet«, hvor paven især tænker på den omsorgsfulde kærlighed til de små, de syge og de gamle. Til den »humanitære skoling hører også den gensidigt opdragende påvirkning mellem forældre og børn og overvindelsen af stridigheder, spændinger og konflikter«.

Kvindens rettigheder og pligter

I dette afsnit fremhæves især, at kvinden har samme værdighed og ansvar som manden. Dette har særlig betydning i ægtefællernes gensidige hengivenhed og i den fælles hengivenhed over for børnene.

Paven henviser til skabelsberetningen i 1. Mosebog iflg. hvilken Gud skabte mennesket som mand og kvinde og gav dem begge i lige mål den værdighed og de uomstøttelige rettigheder og ansvar, der tilkommer den menneskelige person. Han minder også om, at Gud tydeliggjorde kvindens værdighed på den dybest tænkelige måde ved at påtage sig kød af jomfru Maria, lod hende kalde den ny Eva og gjorde hende til urbillede på den frelste kvinde. Paven fremhæver videre Jesu høje agtelse for de kvinder, Han kaldte til sit følgeskab, at Han påskemorgen først lod sig se af en kvinde, og at Han pålagde kvinderne at bringe det glade budskab om opstandelsen til apostlene.

Kvinden og samfundet
Manden og kvindens lige værdighed og ansvar retfærdiggør på den ene side kvindens fulde adgang til offentlige hverv eller beskæftigelse uden for hjemmet. På den anden side må man også kræve klar aner-

kendelse af kvindens opgaver som mor og hendes opgaver i familien. Paven udtrykker i den forbindelse håbet om, at en ny teologi om arbejdet kan lette samordningen af kvindens beskæftigelse i hjemmet og uden for hjemmet. En sådan teologi må belyse sammenhængen mellem arbejde og familie og dermed også husgerningens og børneopdragelsens betydning.

»Indtil da kan og skal kirken hjælpe vor tids samfund ved utrættelig at kræve, at man påskønner og anerkender den uerstattelige værdi af kvindens arbejde i hjemmet«.

Senere hedder det: »Hvis man også vil give kvinden den samme ret som manden til at overtage forskellige offentlige opgaver, må samfundet være således indrettet, at den gifte kvinde og mor ikke faktisk tvinges til at arbejde uden for hjemmet, og at familien kan leve passende og trives, også selv om hun helt helliger sig sin egen familie«.

»Man må desuden ændre den opfattelse, at kvindens anseelse mere afhænger af hendes udearbejde end af hendes virke i familien«.

»Kirken må med skyldig respekt for mandens og kvindens forskellige kald og grænserne af deres livsmuligheder fremme mandens og kvindens lige rettigheder og værdighed til alles vel – familien, samfundet og kirken«.

I et efterfølgende afsnit fordømmer paven en række former for grov krænkelse af kvindens værdighed, bl.a. slaveri, pornografi, prostitution og diskrimination i opdragelse, erhverv og aflønning. Som en særlig ydmygende form for diskrimination nævner han desuden nedvurderingen af barnløse hustruer, enker, separerede, fraskilte og ugifte mødre.

Manden som ægtefælle og far

Som det væsentligste understreger paven her, at ægte kærlighed forudsætter og kræver, at manden

respekterer kvindens lige-værdighed og klart erken-der sin egen plads og opgave i familien. Der henvises til erfaringer om, at den far, der forsømmer familien ved sit fravær, fremkalder sjælelige og moralske forstyrrelser og mærkbare vanskeligheder i det familiære forhold. Det samme sker også, hvor han indtager en undertrykkende holdning eller anmassende hævder mandlige forrettigheder, der nedværdiger kvinden.

»Da manden synliggør Guds faderskab på jorden, er han kaldet til at sikre alle familiens medlemmer en harmonisk udvikling. Dette kald opfylder han ved ridderlig ansvarfølelse for det liv, der er undfanget under moderens hjerte, ved bevidst at tage del i opdragelsen, ved et arbejde, der ikke hæmmer, men fremmer det faste sammenhold i familien, og ved at være et levende eksempel på en moden kristen, som på den mest virksomme måde fører børnene til erfaring om Kristus og kirken«.

Barnets rettigheder og de ældre

Afsnittene om barnets rettigheder og om de ældre i familien er ganske korte og indeholder derfor kun nogle meget generelle synspunkter. Kirken må søge at vække en forstående og praktisk hjælpsom omsorg for hvert eneste barn i verden og er særlig kaldet til at kundgøre Kristi bud, om at lade børnene komme til Ham, fordi mennesker som de, hører himmeriget til.

Om de ældre siges det, at kirkens pastorale arbejde må være rettet mod, at man på ny får øjnene op for de ældres opgaver i det borgerlige og kirkelige fællesskab og fremfor alt i familien. »De ældre har ofte den nådegave at kunne slå bro over generati-onskløften, endog før den opstår«.

Videregivelse af livet

Det er familiens grundlæggende opgave at tjene livet og virkeliggøre Guds ord til mand og kvinde om at være frugtbare, formere sig og opfylde jorden. Netop fordi ægtefællernes kærlighed er en enestående delagtighed i livets hemmelighed og Guds egen kærlighed, ved kirken, at den har den særlige mission at bevare og beskytte ægteskabets høje værdi.

»I overensstemmelse

med kirkens levende tradi-tion har Det andet Vatikankoncil og pave Paul VI især i rundskrivelsen »Humanæ Vitæ« (om samlivet i ægteskabet) forkyndt et sandt profetisk budskab, der tydeligt bekræfter og fornyr kirkens fortsatte lære og norm vedrørende ægteskabet og videregivel-sen af menneskeligt liv«.

Afgørende er således, at den ægteskabelige kærlighed skal være fuldt menneskelig og total og at ethvert samleje skal være åben for videregivelse af livet.

Kirken står på livets side

Den aktuelle samfundsmæssige og kulturelle situation gør det vanskelige at forstå kirkens lære, men også mere påtrængende nødvendigt at forklare den til mandens og kvin-dens sande vel. Paven tænker her bl.a. på de tekniske fremskridt i be-herskelsen af naturen, der imidlertid ikke blot giver håb om en ny og bedre tilværelse, men også stigende angst for fremtiden.

»Mange spørger sig selv, om det overhovedet er godt at leve, eller om det ikke var bedre slet ikke at være født; mange tvivler på, om det i det hele taget er forsvarligt at give livet til andre, som måske en dag vil forbande deres tilværelse i en gru-som verden, hvis rædsler man næppe kan forestille sig«.

»Andre gør krav på det tekniske fremskridts fordele for sig selv alene og udelukker andre, som i stedet for påtvinges svangerskabsforebyggen-de midler eller endnu værre ting. Atter andre er blevet offer for forbrugermåntaliteten og dennes eneste bekymring for at få stadig flere materielle go-der og kan ikke mere forstå eller anerkende den åndelige værdi i et rigt menneskeligt liv«.

Således har en livs-fjendtlig holdning bredt sig i mange aktuelle spørgsmål, fortsætter pa-ven, og nævner bl.a. den overdrevne frygt for be-folkningstilvæksten. Men over for denne pessimismens og egoismens »nej« svarer kirken et levende »ja« for at forsvare men-sket og verden imod dem, der vil bekæmpe og kvæle livet. Derfor fordømmer kirken de handlinger, som regeringer eller andre autoriteter udfører for at begrænse ægte-fællernes frihed til selv at bestemme, hvor mange børn de vil have.

Stadig rigere virkeliggørelse af Guds plan

Paven betoner, at kirken kender til de store proble-mer, som mange ægtepar møder i forbindelse med en ansvarlig videregivelse af livet.

»Kirken er alligevel af den mening efter en dybt-gående og alsidig overve-jelse af problemerne, at den autentiske lære om fødselskontrol, som på ny blev fremsat på Det andet Vatikankoncil og i rundskrivelsen »Humanæ Vitæ« på ny og i forstærket omfang kan bekræftes«.

»Derfor føler jeg mig sammen med synodefæ-drene forpligtet til at rette en indtrængende appel til teologerne om at bistå det kirkelige læreembede med at tydeliggøre det bibelske grundlag og de etiske og personalistiske begrundelser for denne lære. Således vil det blive muligt i en sammenhængende fremstilling virkelig at gøre kirkens lære om dette vigtige emne tilgængeligt for alle mennesker af god vilje og fremme en mere klar og dyb forståelse af den«.

»Teologernes enige samarbejde i overbevist tilslutning til læreembedet, – som er den eneste autentiske ledelses-instans for Guds folk, – er også påtrængende nødvendig, fordi der består en indre forbindelse mellem den katolske lære på dette punkt og den menneske-opfattelse, som kirken står for:

Tvivel og fejl på ægteska-bets og familiens område medfører, at hele sandhe-den om mennesket tilslø-res, og dette i en kultursi-tuation, der i forvejen er forvirret og fuld af modsi-gelser«.

Mennesket og dets kald ud fra et helhedssyn

Det helhedssyn paven henviser til med et citat af Paul VI angår »menneskets naturlige og jordiske såvel som dets overnaturlige og evige kald«. Nærme-re bestemt drejer det sig om fremstillingen i »Hu-manæ Vitæ« om samlejets dobbelte betydning: foren-ingen i kærlighed og for-plantningen.

»Hvis ægtefællerne ved svangerskabsforebyggelse river forbindelsen mellem disse to betydninger over... prigsiver de med vilje Guds plan; de »manipulerer« og fornedrer den menneskelige seksualitet – og dermed hinanden – fordi de ændrer dens ka-rakter af total hengivelse«.

»Hvis ægtefællerne der-imod gennem valg af tids-punkt respekterer den ulø-selige sammenhæng i den menneskelige seksualitet mellem samleje og be-frugtning, underlægger de sig Guds plan og fuldbyr-der seksualiteten i dens oprindelige totale hengi-velses dynamik uden ma-nipulation og forvansk-ning«.

Paven gentager herefter sin opfordring til teologer-ne særlig med henblik på at klargøre forskellen mel-lem brug af kunstig præ-

vention og valg af kvin-dens ufrugtbare perioder. Til ægteparrene siger han, at en beslutning for den naturlige rytme (og altså imod kunstig prævention) indebærer dialog eller samtale mellem parterne, gensidig respekt, fælles ansvarlighed og selvbeher-skelse. »Herved gør ægte-parret den erfaring, at den ægteskabelige forening bli-ver beriget med de øm-heds- og følelsesværdier, der danner sjælen i den menneskelige seksualitet også i dennes legemlige dimension«.

Kirken som lærer og moder for ægtepar i vanskeligheder

Som lærer bliver kirken aldrig træt af at forkynde den etiske norm for an-svarlig videregivelse af li-vet, og den forelægger alle mennesker af god vilje denne norm uden at skjule dens radikale krav om fuldkommenhed.

»Som moder står kirken på de mange ægtepars side, som har vanskelighe-der med dette vigtige punkt i det etiske liv. Den kender godt deres situa-tion, der ofte er balasten-de og pinefuld p.g.a. mangfoldige vanskelighe-der af personlig og social art. Den ved, at mange ægtepar ikke alene har problemer m.h.t., hvad de skal gøre, men også med at forstå de værdier, den etiske norm drejer sig om«.

»Men det er en kirke, som både er lærer og

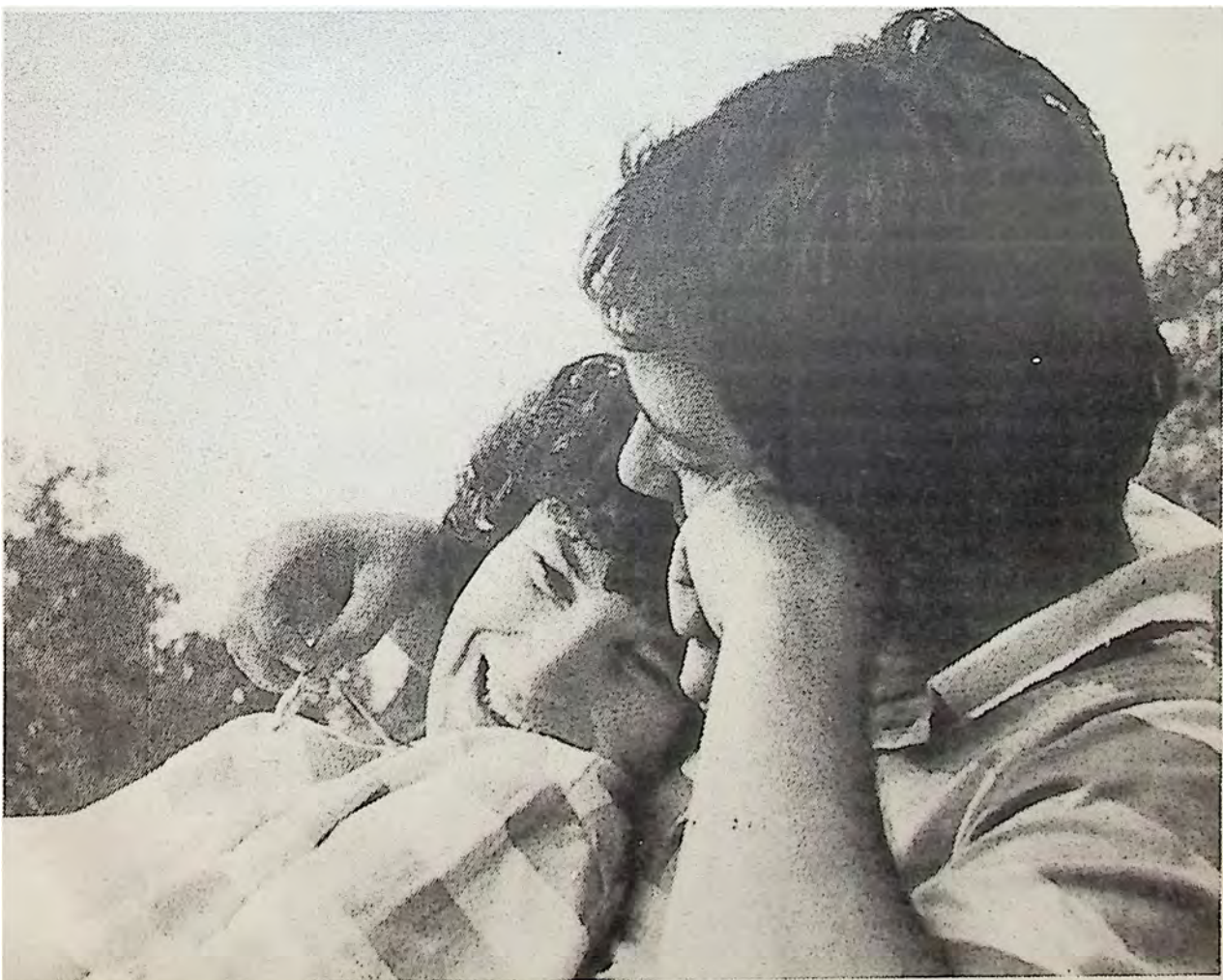
moder. Derfor vil kirken aldrig ophøre med at ap-pellere og opmuntre til at løse eventuelle ægteskabe-lige problemer uden at forfalske eller begrænse sandheden«. Og paven fortsætter: »Derfor må kirkens pastorale vejled-ning altid være i overens-stemmelse med dens lære og aldrig adskilles fra den. Jeg gentager derfor mine foregængeres ord med samme overbevisning: Den højeste form for kærlig sjælesorg er ikke på noget punkt at udelade dele af Kristi frelselære«.

Til de nødvendige be-tingelser for at forstå og efterleve den etiske norm nævner paven senere:

»Standhaftighed og tål-modighed, ydmyghed og styrke, barnlig tillid til Gud og Hans nåde, regel-mæssig bøn, såvel som hyppig modtagelse af alte-rets og bodens sakramen-te. Styrket ved dette vil de kristne ægtepar erfare den særlige virkning, som æg-tevielsens sakramente har på alle områder af det ægteskabelige liv og dermed også på kønslivet«.

En anden nødvendig betingelse er »kendskab til legemet og frugtbarheds-perioderne«. Her må gøres alt for at ægtepar og især de unge oplyses af læger og andre fagfolk. – en oplysning, der har opdragelse til selvbeher-skelse og kyskhed som mål. »Efter kristen opfat-telse betyder kyskhed på ingen måde fortrængning

Fortsætter næste side

Familiefællesskabet

Fortsat fra side 13

eller nedvurdering af den menneskelige seksualitet; den betyder tværtimod en åndelig kraft, der tjener til at beskytte kærligheden mod egoismens og aggressivitetens farer og føre den til sin fulde udfoldelse».

I kapitlets to sidste afsnit betones endnu en gang, at kirkens pastorale vejledning skal ske ud fra »Humanæ Vitæ«, og at det foreholdes ægtepar, at et kristent liv ikke uden korsets byrde kan nå til opstandelsen, og at ofret derfor heller ikke kan forvises fra familielivet, »men tværtimod må modtages med åbent hjerte,

hvis den ægteskabelige kærlighed skal blive dybere og blive en kilde til inderlig glæde».

At følge denne vej kræver besindelse, oplysning, passende uddannelse af præster, ordensfolk og lægfolk til at hjælpe ægteparrene. Endvidere hilser kirken et nøjere videnskabeligt kendskab til kvindens frugtbarheds-cyklus velkommen og appellerer her til yderligere forskning blandt læger og andre eksperter. Der må gøres »en omfattende, beslutnings- og systematisk indsats for, at de naturlige metoder til fødselskontrol bliver kendt, anerkendt og anvendt«.

Fortsættes i næste nummer

I anledning af valget:

Hvad skal vi med et menighedsråd?

»Pastoralt arbejde - sjælesorg - er enhver bevidst bestræbelse i retning af at realisere evangeliets målsætning: at få mennesket i sin helhed og i sin samfundsmæssige situation til at vokse, folde sig ud og bære frugt, blive et helstøbt menneske, d.v.s. blive den skabning, som ud fra evner og anlæg, der fra Skaberens side er nedlagt i det enkelte menneske, synes at være Skaberens mening«.

Sådan skriver pastor Georg Nibler i en artikel om sjælesorg i menighedsbladet for Skt. Knud Lavard Kirke i Lyngby. Han skriver videre, at det er en bestræbelse for at få det lokale samfund, d.v.s. her menigheden til at udvikle sig mod det samme, et samfund som udvikler sig i overensstemmelse med de muligheder og evner, der fra Skaberens side er nedlagt i sammensætningen af netop disse mennesker.

Grundlaget

Og lidt senere fortsætter Georg Nibler: »Da grund-

Georg Nibler.

Frau Olbrich slutter i Haus Ohrbeck

Dorothea Olbrich, Haus Ohrbeck, har af biskop Helmut Hermann Wittler, Osnabrück, fået tildelt hvervet som ærkebiskoppens delegerede for de fuldtidsansatte lægmedarbejdere i det pastorale arbejde i bispedømmet Osnabrück.

Dette betyder, at Dorothea Olbrich nu afslutter sit godt 10-årige arbejde med voksenuddannelse i Haus Ohrbeck. Hun fortsætter med sit arbejde for Ansgar-Werk, og de nordiske studieuger vil fortsat finde sted i Haus Ohrbeck.

laget for og målestokken for om et menneske er fuldt udviklet og fungerer, som det skal og er skabt til, og for om samfundet fungerer, som det er skabt til, er evangeliet, indebærer det pastorale arbejde følgende:

- udbredelsen af kendskabet til evangeliet til den lokale menighed samt til det omgivende samfund
- en uddybning af evangeliet i hvert fald blandt de lokale menighedsmedlemmer, således at en personlig tilegnelse bliver resultat
- en meget håndgribelig omsætning i praktiske levedmuligheder af evangeliet.

Ønskelig udvikling

Det er ifølge Georg Nibler, det aktuelle, realistiske grundlag for de forhåndenværende aktiviteter i menigheden. Som udækkede områder i det pastorale arbejde, hvor en udvikling er mulig og ønskelig, opregner han følgende:

- plejefamilier for samfundstæbere under resocialisering
- et udbygget hjælpearbejde for unge familier og enlige forældre i form af babysitting og dermed fri-

gørelse af forældrene til en videre menneskelig udfoldelse

- et betydeligt større kendskab for den lokale menighed til nye teologiske tanker fra udlandet

- et bevidst arbejde for at føre de i menigheden eksisterende udenlandske grupper sammen og ind i menigheden

- en besøgstjeneste til gavn for ensomme ikke kun i menigheden, men i det lokale område

- en koordinering af »pusterum« (sommerhuse f.eks.) for kriseramte, enten enkeltpersoner eller ægtepar

- opsøgende arbejde i et forsøg på at få dem, der i dag ikke frekventerer kirken eller dens pastorale aktiviteter, interesseret i netop dette arbejde

- en koordinering af kørselsmuligheder for ældre og gangbesværede til og fra kirken og dens aktiviteter

- videreføring af et allerede indledt samarbejde med »Lænken« i bestræbelserne på at kunne oprette et lokalt behandlingshjem for alkoholikere

- helligdagsanbringelse af enlige, ensomme og tabere.

kk

En kommentar

Det er selvfølgelig en alvorlig sag at beslutte sig for ægteskab og stifte familie, men det er nu en usædvanlig tung og dyster fremstilling, paven giver af det kristne familieliv. Trods alt er det jo ikke sådan, at netop fordi man gifter sig, stilles man uophørligt overfor nærmest umenneskelige krav om udholdenhed over for vanskeligheder, problemer, prøvelser, fristelser og belastende pligter. De nok så opmuntrende sider burde træde stærkere frem: glæde, fred, tillid, frihed, hjælpsomhed, begejstring, betagelse, fornøjelse og afslappet hygge. Det er vel også vidnesbyrd af denne mere jordnære art, der gør indtryk på omverdenen, snarere end de religiøst-abstrakte modeller om f. eks. at være »levende genskin af Vorherres kærlighed til sin brud, kirken«. Det bør vi være opmærksomme på i en

hjemlig drøftelse.

Kvindens ligeberettigelse

Det er godt, at det i skrivelserne på ny fremhæves, at kvinden har samme værdighed, ansvar og retigheder som manden, - men er paven helt konsekvent, når det kommer til stykket? Hvis man prøver at bytte ordene »kvinde« og »mand« ud med »kvinden« og »manden« i afsnittet om kvinden og samfundet, mon man så har gjort vold mod skrivelsernes mening?

Det ægteskabelige samliv

Meget vil her provokere mange. Spørgsmålet er dog, om det har nogen mening at genoplive hele den heftige debat omkring »Humanæ Vitæ«. De nordiske biskoppers hyrdebrev fra 1968 må som tidligere omtalt i bladet være tilstrækkeligt for ægtepar med en anden velovervejede opfattelse.

Hans Jørgen Johansen

Påskerefugium på Magleås

Fra Skærtorsdag den 8. til 1. påskedag den 11.4.82.

Ledere er:

Pater Anton Dekkers, S. J. og pater Pierre Grégoire, O.P. Påskerefugiet vil koncentrere sig omkring påskens mysterium, d.v.s. at gudstjenesterne og deres forberedelse vil være midtpunktet.

Erfaringen har vist, at deltagerne har været glade for et i øvrigt ikke for stramt program. Dog vil der være tilbud om uformelle gruppesamtaler.

Alle, der føler behov for både ro og fællesskab i påskedagene, er velkomne.

Tilskud fra fonden Magleås' venner gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 412.00. Opholdet kan forlænges til 2. påskedag, prisen er da kr. 549.00.

Ankomstdagen begynder med eftermiddagskaffe og afrejsedagen slutter med frokost.

Tilmeldinger modtages efter 1. marts 82 på sekretariatet på Magleås imellem kl. 10.00 og 16.00 på telefon 02-81 07 15 - eller skriftligt til Magleås, Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød.

Stillinger tilbydes

Plejehjemmet »Hoffmanns Minde«

søger afdelingssygeplejerske

til fuldtids dagvagt, snarest eller efter aftale, til en afdeling med 23 beboere.

Løn i henhold til gældende overenskomst. Lønramme K 14. (sk. 19-23).

Plejehjemmet er en selvejende institution med plads til 58 beboere. Har du lyst til at arbejde under hyggelige og gode forhold, ring da til forstander Tom Voss og aftal tid for en uforpligtende samtale.

Plejehjemmet »Hoffmanns Minde«
Frederikssundsvej 227, 2700 Brh.
Telefon (01) 60 11 33

Plejehjemmet »Hoffmanns Minde«

søger ansvarshavende, vikarierende afdelingssygeplejerske

snarest for en periode af ca. 2-3 måneder, til fuldtids dagvagt.

Løn og ansættelsesforhold i henhold til gældende overenskomst, lønramme 17. (sk. 22-26).

Plejehjemmet er en selvejende institution med plads til 58 beboere. Har du lyst til at arbejde under hyggelige og gode forhold, ring da til forstander Tom Voss og aftal tid for en uforpligtende samtale.

Plejehjemmet »Hoffmanns Minde«
Frederikssundsvej 227, 2700 Brh.
Telefon (01) 60 11 33

Børnehavepædagog

Mariasøstrenes børnehav, Caroline Amalievej 11 A, 5700 Svendborg, søger pr. 1.4.82 en pædagog med 35 ugentlige arbejdstimer. Børnehaven, som arbejder ud fra et kristent livssyn, er normeret til 40 heldags- og 2 x 20 halvdagsbørn. Løn og ansættelsesvilkår efter gældende regler.

Ansøgning, vedlagt eksamensbevis og anbefalinger fra tidligere ansættelser, stiles til børnehavens bestyrelse, og sendes til børnehavens leder, søster Cecilie Maes, hvor også yderligere oplysninger kan fås. Telefon 09/21 10 35.

Møder og arrangementer

DKKF Lørdagsklubben

27. februar kl. 15 i Jesu Hjerter Kirke's menighedssal, Stenosgade 4B, København V.

Forbundets landsleder Simone Pedersen: Livet blandt katolikker i England.

Alle er velkomne.

Kaffe/te m.v. kr. 10.-. Tilmelding modtages af Grete Dohm, Valdemarsgade 49, IV, 1665 København V. (01) 22 85 34 eller Margot Petersen, Brønshøjgårdsvej 29, II tv., 2700 Brønshøj (01) 28 57 54.

Danmarks Katolske Kvinde-Forbund.

GREGORIANSK MUSIKANDAGT

SCT. ANSGARS KIRKE, BREDGADE 64

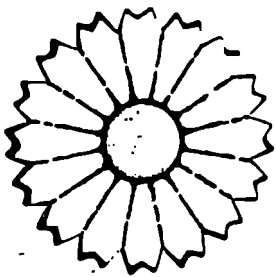
PASSIONSTIDENS HYMMER - VEKSELSANGE
MESSEORDINARIUM - AKKLAMATIONER

LIDELSEHISTORIEN I EN RAMME
AF
PARALITURGISKE HANDLINGER
ved

KIRKENS ORGANIST, KOR, PÆSTER
OG
MESSEJETJENERE

SØNDAG 28.FEB.1982 KL.19,30

FRI ADGANG - TEKSTHÆFTER UDDELES

Blomsterdag onsdag den 3. marts

Atter i år har vi mange »margueriter« Danske Kvinders Nationalråds kønne hvide blomst til 50 øre.

Katolske Menighedsplejer får ca. 70% af det beløb vi får samlet ind gennem katolske sogne, skoler og enkelte personer — for blomsterne sælger ikke sig selv!

Vi har brug for store og små sælgere. Har De tid og lyst til at ofre et par timer onsdag den 3. marts — så meld Dem i dag til Deres sogn eller til 01-15 23 03 Katolske Menighedspl. evt. 01-14 63 36.

På forhånd tak
Bente Nygaard Hansen
Katolske Menighedsplejer

Firmelse i Sct. Ansgars Kirke

Traditionen tro er der i Sct. Ansgars Kirke mulighed for at modtage firmelsens sakramente til højmessens Pinsedag, i år altså søndag den 30. maj.

De unge her fra sognet skulle gerne komme senest i 16/17 års alderen.

Tilmelding skal ske senest til påske. Husk at medbringe dåbsattest.

Unge eller voksne, der ønsker at modtage firmelsens sakramente her i Sct. Ansgars kirke men tilhører et andet sogn, bedes henvende sig til deres egen sognepræst, der så vil melde Dem til her.

De unges trosbekræftelse 1982

Fælles forberedelseskursus for København og omegn.
Der undervises hver anden lørdag (normalt 10 - 12) i perioden oktober 1981 - april 1982
Alle ordinære møder holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang Jagtvej 183 B).

10. ordinære møde 6/3
11. ordinære møde 20/3

Påskeferie: 4/4 er Palmesøndag

12. ordinære møde 17/4

Ungdomssekretariatet tilbyder desuden konfirmander fra alle landets sogne et løjrohold på Øm i dagene d. 2.-4. april.

Præstejubilæum

Fredag den 26. marts 1982 kl. 19.30 i Sct. Ansgars Kirke fejrer monsignore Kjeld Geertz-Hansen 50 års præstejubilæum.
Da vi ved, at mange vil ønske at hædre pastor Geertz-Hansen, kan vi herved meddele, at bidrag kan indsendes til: Postgiro 64 25 305, Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1260 Kbh. K. mrk. Jubilæumsgave.

Bente Nygaard Hansen
Preben Frosell

En russisk nationalhelgen

Søndag den 14. marts 1982, kl. 14.00 i Sundby Kirkes Menighedshus, Oliebladsgade 2, 2300 København S. (Bus 2 og 13).
Stoppsted »Sundby Kirke«, Domprovst Arne Bugge fortæller om den russiske nationalhelgen »Den hellige Sergius af Radonezsk«. Forventeligt medvirker et russisk ungdomskor. Der er fri adgang for alle.

Det sker på Magleås

Mandag den 22.2.
Niels Steensens Gymnasium afholder lærerdag.

Fredag den 26. til søndag 28.2.
Kursus i kristen meditation afholdes under ledelse af lærer fru Græthe Livbjerg, der tager mod tilmelding på tlf. 01-63 53 33.

Lørdag den 6. til søndag den 7.3.
Fire Nordsjællandske menigheder — Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Birkerød holder fælles retræte.

Torsdag den 11. til fredag den 12.3.
Kursus for udenlandsk fødte præster og søstre — Emne: »Kultur- og uddannelsesproblemer for 2. generations udenlandske katoliker i Danmark«.
Ledere: p. Grégoire, p. Grochot og sr. Susanne Sønderbo.

Fredag den 19.3.
Stenogildet afholder aftenmøde kl. 17.00.
Leder og arrangør er dr. K. M. Jensen.

DUK's kalender for foråret 1982

Musikweekend 26-28/3 1982 på Ømborgen. For 14-årige og opæfter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse.
Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Bastrupmøde 28/3 1982 i Newmannstuen, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø. kl. 12.00.
Rejsseudgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK.
Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Konfirmand- og firmelseslejr 2-4/4 1982 på Ømborgen. Tilbud til alle, der skal konfirmeres i 1982. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse.
Sidste tilmeldingsfrist 23/3 1982.

Temawekend 16-18/4 1982 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse.
Sidste tilmeldingsfrist 26/4 1982.

St. Bededagskursus 6-9/5 1982 på Ømborgen. For årets lejrchefer og ledere. Kurset er gratis. Rejsseudgifter over 60.- refunderes ved billigste rejsemåde. (DSB 2. kl.).
Sidste tilmeldingsfrist 27/4 1982.

Pinseslejr 28-31/5 1982 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris kr. 125.- for voksne + 60.- for fællesrejse (gælder for 5-25-årige).
Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Kvindernes internationale bededag i København

finder i 1982 sted
Fredag den 5. marts kl. 19.00 i Frelsens Hærs bygning, Frederiksberg Allé 9.

Buslinjerne 6, 28 og 41 går lige dertil. Desuden kan man tage S-tog enten til Frederiksberg station eller til Hovedbanegården, der er dog et stykke vej at gå, men også herfra kan man benytte de nævnte busser.

Talere: Frelsens Hærs nye oberst Ingrid Lindberg. Sygeplejerske Laila Hørby, der selv har besøgt Metodistkirkens missionsstation i Kolwesi, Zaire, og som vil orientere om dette projekt, og Maja Dalby, som vil orientere om Bibelselskabet i Hong Kong.

Det er Metodistkirkens projekt i Kolwesi, Zaire, og Bibelselskabet i Hong Kong, der i år skal dele kollekten, der kommer ind i 1982.

Inge Bang Jørgensen og Maja Dalby vil lede mødet.

Efter mødet serveres der kaffe i forhallen, og der sluttes af med en aftensang.

Vi opfordrer til, at så mange som muligt møder op og deltager i bededagen.

Dalum Retræter 1982

Retræte 1/82 holdes for såvel kvinder som mænd.
fra fredag den 2. april til tirsdag den 6. april.

Retræteleder: Pastor Czeslaw Kozon, Ålborg.

Emne: Påskens mysterier.

Pris: Fuldt ophold (m/eneværelse) kr. 400.00
Tilmeldelsesgebyr kr. 50.00.

Bemærk: Palmesøndag fejres med latinsk højmesse, palmevielse og procession.

Retræte II/82 kun for mænd. Fra mandag den 30. august - til fredag den 3. september.

Retræteleder: Sognepræst Ebbe Simonsen, Sønderborg.

Emne: I er opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold Ef. 2,20.

Alt hvad der står skrevet, er skrevet til vor belæring. Rom. 15,4.

Pris: Som retræte I/82.

Tilmeldelse sker ved at girere gebyret kr. 50.00 til nedenstående og anfører på girokuponen, retræte I/82 eller II/82.

Der kan ydes tilskud til opholdet.

Vel mødt på Dalum kloster og venlig hilsen,

På retræteudvalgets vegne,
Stig König-Petersen
Grøbrødre plads 1. lejlh. 245.
5000 Odense C.
Tlf. 09-14 92 96. Giro 2 10 27 06.

Bemærk: DKKFs årlige retræter for kvinder afholdes 23.-27. august 1982 på Dalum kloster. Nærmere ved fru Agnete Emmerich, Odense.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Vigtig nyt

for alle forældre med småbørn i Birkerød/Hørsholm menighed.

Børnehaven Fredsholm har af Birkerød Kommune igen fået lov til at optage børn fra andre kommuner.

Hvis De vil få en støtte til Deres barns kristne opdragelse kan De altså nu få Deres barn i vor katolske børnehaven selvom De bor i Holte, Farum, Lyngø, Allerød, Hørsholm o.s.v. under forudsætning af, at Deres kommune giver tilladelse.

De er velkommen til at kontakte sr. Mamer-tis, for at få Deres barn snarest på venteliste!

Børnehaven Fredsholm
Bistrup Byvej 18
3460 Birkerød
telefon 02-81 03 78

Den nordiske valfart til Lourdes

24. Juni til 1. Juli 1982

8 dages flyrejse med fuld pension. Pris på hotel Kr. 3200.-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil Ste Bernadette« Kr. 2800.-

Valfartspræst: Pater Per Waagø, o.m.i.

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

Valfartskomiteén
Barsehøj 25, 2900 Hellerup
Telefon 01-65 63 41 (bedst om aftenen).

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS- FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61.

Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn

v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

700 flygtninge fra Haiti kræves løsladt

San Juan, Puerto Rico (NC) – Den Puerto Ricanske bispekonference har bedt præsident Ronald Reagan om at frigive 700 flygtninge fra Haiti, der holdes som »gidsler« i Fort Allen i Puerto Rico. 100 flygtninge er sendt tilbage til Haiti. »Disse haitianske flygtninge, der i det 20. århundrede søger friheden, fortjener at blive

frigivet«, skriver kardinal Luis Aponte af San Juan i et brev til præsident Reagan.

Kardinal Apontes brev er sendt i alle Puerto Ricos biskoppers navn. I brevet skriver kardinalen videre: »Guds bedste gave til de undertrykte er frihed, og det er statens opgave at sikre den«.

Billedet herover viser den amerikanske interneringslejr, hvor ca. 700 flygtninge fra Haiti siden jul er holdt indespærret bag pigtråd og med bevæbnede vagter. Flygtningene er ifølge KNA's billedtekst, gået i sultestrejke i protest mod umenneskelig behandling under den lange internering, og for at blive anerkendt som politiske flygtninge med udgangstilladelse. Deres protester støttes af kirkelige kredse, og også den amerikanske presse har med store overskrifter kritiseret behandlingen.

Kirken i Guatemala kræver bortført søster tilbage

Guatemala City (NC) – Katolske myndigheder har gjort »alvorlige indsigelser« over for regeringen i Guatemala i anledning af, at en ordenssøster er blevet bortført.

Sr. Maria Victoria de la

Roca, der tilhører Betlehemitordenen, blev først på året bortført fra sit kloster i Esquipulas i Guatemala. Godt en halv snes bevæbnede mænd mishandlede flere af søstrene, satte ild til klosteret og bortførte Sr. Maria Victoria. Den 43-årige søster lider af kræft i sluttstadiet meddeles det fra ærkebispedømmet i Guatemala City.

Siden 1977 er 11 katolske præster blevet dræbt eller bortført i Guatemala, over 150 missionærer er blevet tvunget til at forlade landet og tusinder af ledende katolske lægfolk er blevet myrdet.

Krav om alle flygtede chileneres tilbagevenden

Santiago de Chile (KIPA) – Ærkebiskoppen af Santiago de Chile, kardinal Raul Silva Henriques har allerede flere gange krævet, at alle chilenerne, der lever i eksil, skal kunne vende tilbage til Chile. I hans julebudskab, der først nu er blevet kendt i Europa, beklager kardinalen, at der stadig er mange chilenerne, der lever fjernt fra deres hjemland, og at man nægter dem retten til at vende tilbage. Hvis der ikke eksisterer et grundlag af frihed, lighed og overholdelse af alle rettigheder, kan der aldrig blive

fred, understregede han. Under henvisning til forholdene i Chile, sagde kardinalen, at det er farligt, når al magt ligger hos ganske få, dette kan kun føre til oprør. Idet han refererede til pave Johannes Paul II's ord, krævede han, at der slås bro over den kløft, der er mellem dem, der lever i overflod, og dem, der mangler selv det nødvendige.

Solidarisk løsning

Allerede kort før jul havde den chilenske bispekonference advaret land-

ets regering mod at bekæmpe Chiles økonomiske vanskeligheder ved at sætte lønningerne ned. Kun ved solidaritet blandt alle chilenerne, erklærede biskopperne, kan krisen overvindes. Denne krises tungeste byrder bør ikke hvile på de fattige, sagde biskopperne og forsikrede, at kirken fortsat vil gøre alt, for at Chile bliver et land, hvor alle lever broderligt sammen. »Vi kan klare os, hvis vi arbejder, sparer og deler«, hedder det i erklæringen fra Chiles bispekonference.

Efterlyses i Spanien:

Gode hyrder til vildfarne får ...

(KNA) – Den romerske kurie synes utilfreds med den spanske bispekonference, fordi dennes nye formand, ærkebiskop Gebino Diaz-Merchán af Oviedo, efter Vatikanets opfattelse styrer en »overdreven liberal kurs«.

I spanske kirkelige kredse, der bakker denne kurs op, frygter man, at denne tilbøjelighed vil bli-

ve modarbejdet ved de forestående nybesættelser af bispestolene i Madrid, Sevilla, Tarragona og muligvis også Toledo. En ultrakonservativ kurs vil imidlertid kunne sætte yderligere fart i den allerede nu foruroligende afkristning af Spanien.

Ungdommen holder sig væk

I en undersøgelse, som den katalanske regering har foretaget over ungdommen i Katalonien, fremhæves det, at hver anden af de unge ikke bekender sig til nogen religion, og at den traditionelle katolske morals normer afvises mere og mere af de unge, også af landbougdommen. Svaret herfor, mener man i kirkelige kredse, ligger ikke blot hos venstreorienterede partier og de frisdede strømninger, men skyldes især manglen på omtanke i visse dele af kirken ved overgangen fra diktatur til demokrati.

Hårde kirkelige opgør

Også ærkebiskop Antonio Innocenti, der nu har været nuntius i Spanien i et år, kritiseres – især af de

katolske basisgrupper, der betragter ham som en solid støtte for højrestremistiske overhyrder. Dette varsler om hårde indre-kirkelige opgør netop i det år, hvor Spanien venter pavebesøg i oktober. Man frygter en yderli-

gere polarisering inden for den spanske kirke. Bekymrede kirkelige iagttagere håber derfor, at paven udviser finfølelse og kritisk sans, når han skal træffe personalemæssige afgørelser for Spanien.

Situationen i Argentina forværret

Buenos Aires/Frankfurt (KIPA) – »Alt i alt kan jeg ikke se nogen forbedring, men tværtimod en forværring af situationen«. Således bedømmes situationen i Argentina af Adolfo Perez Esquivel, der i 1980 fik Nobels fredspris. Han er koordinator for indsatsen for retfærdighed og fred i Latinamerika.

Nu lytter man dog til os

Da han for nylig var i Frankfurt blev han interviewet af fagforeningsbladet »Metal«. Her sagde han bl. a.: »Vi konstaterer alle krænkelse af menneskerettighederne, ikke kun ekstreme handlinger som bortførelser, tortur og

mord. Til menneskerettighederne hører også politisk frihed, retten til at danne fagforeninger, retten til arbejde, brød og uddannelse«.

På spørgsmålet om Nobels fredspris har gjort arbejdet lettere for ham, svarede Perez Esquivel: »Intet bortført barn, ingen bortført voksen er dukket op igen i løbet af de sidste tolv måneder. Men i dag lytter man dog i det mindste til os, når vi siger noget«.

Næste nummer udsendes den 10. marts

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling: Bredgade 69 A, DK-1260 København K. Telefon (01) 11 60 80. Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen: Ansvarsh. red.: Willem Wuyts, Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning. Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden. Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt. Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Faste som politisk våben, side 2-3
 Tyngdepunkter, side 5
 Familiefællesskabet, side 6-7
 Økumenisk nyt, side 9

Spanien:

Kirkelige initiativer imod arbejdsløsheden

Madrid (KIPA) – Ærkebispedømmet Madrid vil organisere en kamp mod arbejdsløsheden. Kardinal Tarancon, der er leder af ærkebispedømmet, har meddelt, at der skal dannes en særlig kommission og skabes fire fordelingscentre med dette formål.

Det er tanken, at man vil søge at bekæmpe arbejdsløsheden ved at støtte andelsforetagender og små virksomheder, der

tænkes oprettet ved hjælp af kirkelige midler. Man forventer i kirkelige kredse, at sådanne initiativer kan virke inspirerende for andre kredse i samfundet.

I Spanien er der 2 millioner arbejdsløse; det er 14 pct. af befolkningen. Også andre bispedømmer i Spanien har derfor organiseret lignende projekter som ærkebispedømmet Madrid.

Magthavernes kamp imod menneskerettighederne

Santiago de Chile (KIPA) – I Chile er for nylig to af lederne inden for den ikke-voldelige organisa-

tion »Servicio paz y justicia«, *Tomingo Namuncura* og *Jorge Osorio* blevet arresteret.

Hvor de fængslede opholder sig, ved man ikke. Arrestationerne er et led i en stort anlagt arrestationsbølge mod medlemmer af chilenske organisationer, der arbejder for menneskerettighederne.

I længere tid er der blevet fremsat mordtrusler mod nobelpristageren *Adolfo Perez Esquivel's* fredsbevægelse, og alle dens økonomiske midler er blevet konfiskeret.

Adolfo Perez Esquivel.

Dansk-vietnamesisk radiomesse 21. marts

Søndag den 21. marts, kl. 17.00 transmitterer Danmarks Radio på program 1 messen i Sankt Ansgars Kirke i Åbenrå. Celebrant og prædikant er pastor *Ebbe Simonsen*.

Den 1. august 1980 ankom en gruppe bådflygtninge til Åbenrå. Da langt de fleste af de 40-50 personer var katolikker, kom de straks i forbindelse med Åbenrå katolske menighed. Her fandt de, midt i alt det nye og fremmedartede, noget de var fortrolige med hjemmefra.

Det viste sig snart, at de også ejede en stor sangglæde og havde et rigt udvalg af vietnamesisk kirkesang, som det nok er værd at bevare for dem. Derfor er der regelmæssigt en eftermiddagsmesse om søndagen i Sankt Ansgars Kirke, hvor ordinariet synges på vietnamesisk, og med danske og vietnamesiske salmer, selv om de vietnamesiske flygtninge også efterhånden integreres mere og mere i den normale søndagsmesse på dansk.

Den første fredsdemonstration i DDR fandt sted i Dresden, natten mellem 13. og 14. februar. Det var i samme nat i 1945, amerikanske fosforbomber næsten udslettede denne by. Mere end 4.000 unge mødtes i Dresdens Hellig Korskirke, hvor de benyttede lejligheden til at protestere skarpt mod østblokkens atomoprustning, den forpligtede træning i våbenbrug i de østtyske skoler og manglen på et alternativ til militærtjenesten for militærnægtere. Foto KNA.

Kirken forfølges i El Salvador

Washington (NC) – Den salvadorianske regering er i færd med en generel forfølgelse af den katolske kirke i landet. Dette fremgår af en rapport på 273 sider, der er udarbejdet af *American Civil Liberties Union (ACLU)* og *American Watch Committee (AWC)*; en privat organisation for menneskerettigheder, der blev startet sidste år for at overvåge menneskerettighederne på den vestlige halvkugle.

»Mange katolske præster og ordensfolk og mange andre, der arbejder inden for kirken, er blevet dræbt af regeringen i, hvad der synes at være en generel forfølgelse af kirken«, hedder det i rapporten. Når kirkelige kredse har »offentliggjort krænkelser af menneskerettighederne, har det ført til alvorlige gengældelsesforanstaltninger«, tilføjes det i rapporten, der for nylig blev offentliggjort i Washington.

I 1980 blev foruden ærkebiskop *Oscar Romero* af San Salvador yderligere fem præster dræbt eller bortført til ukendt sted. Forfølgelsen af kirken er et led i den salvadorianske regerings systematiske krænkelser af borgernes rettigheder, siges det også i rapporten. De to organisationer, ACLU og AWC har derfor bedt præsident *Ronald Reagan* stoppe al militærhjælp til El Salvador.

Systematisk

Rapporten omtaler systematiske mord, tortur, vilkårlige fængslinger og utallige krænkelser af salvadorianernes borgerlige rettigheder og frihed. I brevet til præsident Reagan siges det også, at regeringen er »i færd med at berøve borgerne internationalt anerkendte menneskerettigheder«.

Rapporten bygger for en stor del på vidnesbyrd,

der er indsamlet af *Socorro Juridico*, ærkebispedømmet San Salvadors officielle hjælpeorganisation. De to organisationer har dog også oplysninger fra andre kilder, som f.eks. fra USA's statsministerium, fra de amerikanske staters fælles kommission for menneskerettigheder, fra Amnesty International og fra forskellige religiøse grupper. Alle oplysninger melder om en

»generel og systematisk indskrænkning af religionsfriheden« for både katolikker og protestanter i El Salvador.

Rapporten omtaler, at ca. 500.000 salvadorianere er fordrevet fra deres hjem på grund af voldshandlinger, og at 350.000 lever i nabolandene eller i USA. Mange flygtninge er blevet dræbt af sikkerhedsstyrkerne under flugten. Hjælps
 Fortsætter på bagsiden.

17 millioner kr. fra EF til Caritas Danmark

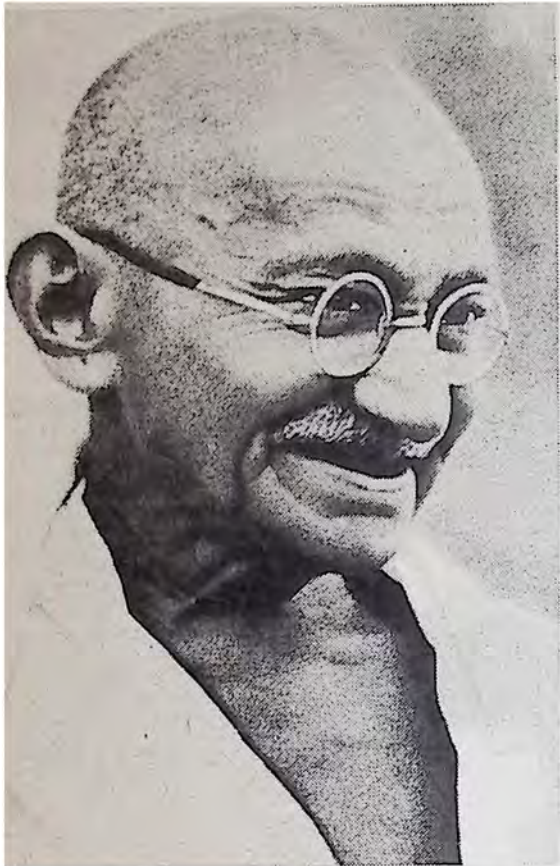
Caritas Danmark har fået tilsagn om 17 millioner kroner fra EF til nødhjælpsarbejdet i Polen. Hjælpen, som består af fødevarer og medicin, vil gå til bispedømmerne Gdansk, Olsztyn og Pelplin. Tidligere var der midler til at sende 60

tons fødevarer om måneden: Nu kan Caritas sende 206 tons mad om måneden.

TV's indslag om Polen søndag den 24. januar har i slutningen af februar givet ialt 120.000 kr. til Caritas Danmarks indsats for Polen. k.k.

Faste som politisk våben

Den tiltagende anvendelse af faste som middel i kampen for retfærdighed og fred må føre til en nyopdagelse af den religiøse fastes betydning.

Den store indiske leder Mahatma Gandhi.

kender. »Faste medfører bestemte legemlige og psykiske reaktioner, som ikke altid er til at forudse«, står der i den omtalte brochure. Inden man begynder på en længere varende faste – otte dage eller mere – anbefales det, at man med en til to ugers mellemrum faster en kortere tid, 24 eller 48 timer. Man må få nogle venner til enten at deltage i fasten eller til i hvert fald at støtte aktionen. Inden man begynder på faste, bør man gradvis nedsætte sit forbrug af alkohol, te, kaffe, tobak og sukker, for så helt at ophøre dermed under fasten. Der tales her om total faste, hvor man ikke indtager andet end vand, som man til gengæld bør drikke mindst 2½ liter af dagligt.

Fysiologiske aspekter

Under fastetiden får legemet den nødvendige energi fra det fedt, der er aflejret under huden og i bughulen – altså fra organismens egne reservedepoter, der hos et sundt voksent menneske slår til i gennemsnitligt 25 dage. Derefter begynder kroppen for at kunne opretholde livsvigtige funktioner som kredsløb og åndedræt at nedbryde livsvigtige celler.

De første tre til fire dage, man faster, føler man sult, men derefter mister man interessen for mad. Gravide eller ammende kvinder bør ikke faste i længere tid, men en 24-timers faste skader ikke

et ellers sundt menneske. Personer, der lider af en eller anden legemlig eller psykisk lidelse, må absolut rådføre sig med en læge, inden selv en kortere faste påbegyndes.

Psykiske aspekter

Fasten forstærker den fastende persons psykologiske særegenheder. Den ængstelige og nervøse bliver mere ængstelig og nervøs. En meditativ person får lettere ved at meditere. Undertiden reagerer man i fasten hurtigere og voldsommere på forskellige situationer, man kan blive deprimeret og uhyre nærtagende. Det er derfor vigtigt med venners støtte og med en vis form for beskæftigelse. Fasten er dog, står der i brochuren, »en glimrende lejlighed til at få hvilet ud, til at skrive breve, mødes med sine venner, nyde naturen og ensomheden. Fasten bestyrker også et menneskes selvtilid ved at vise, hvilket engagement ens sjæl og ens vilje er i stand til.

Afslutning af fasten

Brochuren lægger stor vægt på det faktum, at det tager lige så lang tid at vende tilbage til den normale tilværelse, som fasten har varet. Har man fastet 20 dage, må man regne med endnu 20 dage, inden man er kommet på højde med sig selv igen. Det anbefales, at man i de første dage efter fasten

holder sig fra mælk, ost, kød, fisk og æg og nøjes med frugtsaft og grøntsager, der er kogt i vand.

Det er altså ikke enhvers sag at gennemføre en faste. Og man skal også være klar over, at en politisk faste ikke altid fører til det ønskede mål. Det er vigtigt, at denne aktionsform sættes ind i rette øjeblik i en politisk kamp, hvor der også må anvendes andre midler.

»Kvinder for fred«

»Kvinder for fred« hedder en bevægelse, der ivrigt har benyttet faste i deres kamp. Siden bevægelsen blev grundlagt for fem år siden, har den hvert år arrangeret flere sultestrejker. Bevægelsen har ikke, hvad nogle fejlagtigt mener, noget at gøre med den i 1976 i Irland grundlagte organisation »Peace-People«.

»Kvinder for fred« var til at begynde med en bevægelse, der kun omfattede nogle få svejtsiske kvinder. Den har nu international karakter med sektioner i flere lande. Lignende bevægelser er opstået bl. a. i Holland, i USA og i nordeuropæiske lande. Når man ser på disse bevægelser, kan man ikke lade være med at betragte det som en svaghed, at der ikke findes parallelle organisationer i de østeuropæiske lande, organisationer, der også her kunne arbejde for at forhindre at hele menneskeheden tilintetgøres ved en atomkrig.

Da FN's første ekstraordinære samling for afrustning, der fandt sted i 1978, ikke førte til noget resultat, forbereder »Kvinder for fred« og de andre bevægelser, der har taget den verdensomspændende atom-nedrustning som bannermærke, sig til FN's

anden ekstraordinære samling, der skal begynde i juni i år i New York. Ved siden af andre midler i kampen for verdensfreden vil bevægelsen denne gang også benytte fasten som våben.

Aktionerne 1982

Da forhandlingerne i Genève mellem Sovjetunionen og USA var blevet genoptaget, gennemførte en gruppe af »Kvinder for fred« fra 25. til 30. januar en sultestrejke i Genève.

Yderligere aktioner af denne art for den verdensomspændende atom-nedrustning skal gennemføres:

- fra påskedag foran Det hvide Hus i Washington,
- i New York i juni under FN's ekstraordinære samling for afrustning,
- i de første dage af august for at minde om de ødelæggelser, som atom-bomberne, der blev kastet over Hiroshima 6. august 1945 og tre dage senere over Nagasaki, anrettede.

Navnene på Hiroshimas ofre

Navnene på ofrene for Hiroshima-bomben vil 6. august blive offentligt oplæst på tre steder i verden: på trappen op til forvaltningsdomstolen i Seattle i USA, foran Fredstempleet i Hiroshima og foran Gandhis gravmæle i New Delhi. Ceremonien i forbindelse med denne oplæsning er planlagt således, at der hvert femte sekund læses et navn og samtidig markeres det med et slag på en gong-gong. Oplæsningen skal fortsættes dag og nat og vil komme til at vare 10 døgn.

Ligesom tidligere arrangerer bevægelsen mange andre aktioner i forbindelse med deres sultestrejke 1982: underskriftindsam-

Fribourg (KIPA) – Det er en misforståelse at mene, at det var IRA-aktivisterne i de nordiske fængsler, der opfandt sultestrejken som politisk våben. Den politiske faste er meget ældre og er på sin vis en hel kunst.

For nylig er der udgivet en brochure om »Vejledning i politisk faste«. Brochuren, der oprindeligt er skrevet på engelsk, er oversat til både fransk og tysk. Den indeholder en liste over 69 politiske fasteaktioner, der altid kun var ét moment i en ofte meget lang politisk kamp.

Listen begynder med en sultestrejke, som det meste af befolkningen i det nordamerikanske Virginia i 1774 gennemførte i et døgn. Denne aktion var bevidsthedsdannende og af afgørende betydning for mobiliseringen af modstanden mod det engelske herredømme i Nordamerika.

I den omtalte brochure om politisk faste, skrives der sammenfattende: »Det er en kendsgerning, at kendte og ukendte personer af helt forskellige nationaliteter, fra forskellige kulturer og religioner, såvel enkeltpersoner som mindre eller større grupper har gennemført politiske faste af kortere eller længere varighed. Hos

nogle var det personlige engagement meget beskedent, mens andre satte livet på spil. Undertiden havde fasten ingen politisk betydning, undertiden havde den revolutionerende følger«.

Mesteren Mahatma Gandhi

Blandt dem, der har benyttet faste som politisk våben, har ingen overgået Mahatma Gandhi. I 1928 fastede han i syv dage »for den personlige renselse«. I disse dage opstillede han nogle regler for dem, der vil faste: En af reglerne lyder: »Tænk på alt andet end fasten«. Og en anden siger: »Hvilket motiv, I end har til at faste, så tænk i denne værdifulde periode på jeres Skaber og på jeres forhold til ham og alle hans øvrige skabninger. I vil opdage ting, I ingen anelse havde om«. Senere benyttede Gandhi faste i sin kamp mod det engelske koloniherrredømme, mod kastesystemet og mod den voldsmentalitet, der rådede i hans land.

Ritualet

Ligesom der er visse ritualer forbundne med madlavning og med at spise og drikke, er der også visse regler for, hvordan man faster. Dem er der ikke så mange, der

Sultestrejkende chilenerne foran Helligåndskirken på Strøget i København.

linger, breve til stormagternes ansvarlige ledere, informationer i medierne og forskellige former for civile ulydighedsaktioner.

Faste for at styrkes

De mennesker, der behersker den politiske fastes kunst, ved, at den har en umådelig moralsk og åndelig betydning. Mahatma Gandhi var af den opfattelse, at fasten var det mest virksomme middel i samlingen af ikke-voldelige aktioner til opnåelse af retfærdighed og fred i samfundet. Og i modsætning til andre ikke-voldelige midler, som f. eks. den civile ulydighed, er politisk faste et helt legalt våben.

Den magt, der ligger i den politiske faste skyldes først og fremmest, at aktionen er usædvanlig. Derfor er det let at få medierne til at beskæftige sig dermed, og det er heller ikke svært at mobilisere den offentlige mening. Men at organisere en politisk faste er ikke let. Der må en lang forberedelse til. For det første må man være helt klar over, hvad man vil opnå derved, desuden skal der rekrutteres og uddannes et større antal mennesker, der støtter aktionen.

Giver åndelig myndighed

Det er klart, at det at have fastet nogle dage eller måske nogle uger, giver den pågældende person en særlig autoritet. Man kan ligefrem sige, at fasten giver menneskets ånd, legeme og hjerte en særlig form for næring. Faste er derfor også et middel til at blive stærk. Alligevel er der politiske

fastreaktioner, der faktisk er løbet ud i sandet. Man kan kun regne med et resultat, hvis fasten sætter statens myndigheder i et dilemma. Hvis fasteaktionen fører til en mobilisering af masserne, så disse vender sig fra de politiske ledere, og disse har brug for dem til et snarligt forestående valg, kan fasten have en meget stor virkning.

Hvis de personer, der faster, er besluttede på at gennemføre aktionen til det sidste, det vil sige til døden, og hvis de statslige myndigheder frygter, at en sådan død vil bringe dem i vanry, er kampen allerede halvt vundet. I denne sammenhæng er det interessant at sammenligne *Sacharows* sultestrejke over for myndighederne i Sovjetunionen med den sultestrejke, som IRA's aktivister gennemførte over for myndighederne i Storbritannien.

Ny vurdering af den religiøse faste

Den tiltagende betydning af fasten som middel i kampen for fred og retfærdighed kaster et mærkeligt lys på den ringe betydning, som visse moderne forfattere af åndelig litteratur tillægger den religiøse faste. Det skal dog bemærkes, at genopdagelsen af dette middel i den åndelige kamp er begyndt. Også denne form for faste tjener jo til at gøre én stærk.

Der vil nok gå endnu et stykke tid, inden alle kristne bliver klare over den rensende og befriende betydning, som fasten for Herrens skyld har. Og dette skønt Herren Jesus Kristus fastede 40 dage i ørkenen.

Sultestrejke i København

Også i Danmark er sultestrejke blevet benyttet som politisk våben. I september 1979 sultede 13 chilenerne og danskere i otte dage uden for Helligånds Kirken i København. Formålet var at få de chilenske myndigheder til at give oplysninger om forsvundne eller arresterede chilenerne.

Sultestrejken ved Helligånds Kirken var et led i en sultestrejke, der fandt sted samtidig i 22 lande på 86 steder, hvor mennesker søgte på denne måde at påvirke myndighederne i Chile. Aktionerne var iværksat af pårørende til de forsvundne eller fængslede chilenerne.

Da sultestrejken i København var ophørt skrev tre læger: Peer Jansson, Ole Vedel Rasmussen og Katrine Sidenius – alle hjemmehørende i København – en pjeces »Sultestrejken«, hvor de gjorde rede for de sultestrejkendes erfaringer og desuden gav råd om, hvem der uden risiko kan deltage i en sådan aktion, hvordan man skal forholde sig under den, hvilke legemlige og psykiske gener, den kan medføre, og hvordan man bør afslutte fasten. Kopi af den danske pjeces kan fås ved indsendelse til »katolsk orientering« af 5 kr. i frimærker.

Kirken i Danmark

De mange katolikker, der er kommet hertil fra udlandet, skal gøres opmærksomme på, at de kan stille op til valget og har stemmeret. De er blevet en væsentlig del af kirkens fællesskab. Også i fremtiden skal denne muntre gut have mulighed for at medbestemme kirkens kurs. Billedet blev taget i Øm under valgfarten i 1981.

Også udenlandske katolikker kan stemme

Sidste frist for at komme på valglisten er 15. marts

Vi skal have valg til menighedsråd og til pastoratråd søndag 2. maj 1982. Det er glædeligt, at mange allerede nu kommer med deres spørgsmål i den forbindelse. I alle menigheder er der valgstyrelser, der skal sørge for at valget bliver korrekt gennemført. Det er også valgstyrelserne, der skal sørge for informationer. Således er der allerede sat store gule valgplakater op ved alle kirker.

Alligevel kommer der altid en del mennesker til præsten med deres spørgsmål. Det skal derfor ikke opfattes som utidig indblanding, når jeg som sognepræst benytter mig af »katolsk orientering«s spalter for at give en del oplysninger.

Alle over 16 år

Alle vore katolikker er opfordret til at deltage i valget, de har ret til at afgive deres stemme, og de har ret til at lade sig opstille som kandidater, når de er fyldt 16 år. Vi har ingen restriktioner over

for personer, der er flyttet til Danmark fra udlandet. Nu har vi jo i Skt. Ansgars menighed grupper af spansk, italiensk, tysk og fransk oprindelse, der har deres særlige gudstjenester og sammenkomster i Skt. Josephs Kapel og Skt. Augustin Kirke. Som sognepræst for Skt. Ansgars menighed, der strækker sig over den Indre By og Østerbro har jeg til daglig ikke så megen mulighed for at kontakte dem. Men nu op til valget vil jeg gerne benytte lejligheden til at henvende mig særligt til alle udlændinge i hele bispedømmet: De er hjertelig velkommen til at deltage i valget. Og De er meget hjertelig velkommen til at opstille som kandidat til menighedsrådet. Når De bor i menigheden, hører De med til menigheden. Vor gamle veletablerede »danske« menighed kan slet ikke undvære de gode impulser som vore trosfæller fra andre lande og kontinenter giver os.

Men tit er det vanskeligt for os at se, hvem der

hører til menigheden, for her i Danmark må man jo selv melde sig til den katolske kirke. Kom derfor og se, om De er med på valglisten. Indtil den 15. marts har vi endnu mulighed for at optage Dem på valglisten.

Glemte adresseændringer

Tit sker det også, at vore unge glemmer at meddele os deres nye adresse, når de flytter hjemmefra. Sognene gør en stor indsats for at holde orden i navne- og adresse-listen. Men vi må bede Dem alle om at være os behjælpelige. Det ville være meget beklageligt, om nogen kommer på valgdagen og ikke har mulighed for at stemme,

fordi de ikke har sørget for at være med på valglisten.

Katolikker, der besøger de engelske, franske, tyske eller andre sproggruppers gudstjenester, men ikke er tilmeldt noget sted endnu, kan nok bedst meddele navn og adresse til deres egne præster, der så informerer den lokale menighed.

Valget skal være søndag den 2. maj. Lad os i god tid få ordnet alle tekniske spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen, så vi kan samle kræfter, ideer og energi omkring det væsentlige: at samarbejde i kirken, så det kristne budskab gennem os må nå ud til vore medmennesker.

D. Timmerman,
sognepræst

VALGKALENDER

Mandag d. 15. marts: Sidste frist for modtagelse af klager fra vælger til valgstyrelse over uberettiget udeladelse eller optagelse på den foreløbige valgliste.

Fredag d. 19. marts: Sidste frist for de lokale menighedsråds afgørelse af indkomne klager i henhold til § 19, stk. 2 i vedtægt for menighedsråd i bispedømmet København af 14. november 1981 samt meddelelse om ankemulighed. Sidste frist for de lokale

valgstyrelseres afgørelse af andre indkomne klager over den foreløbige liste samt meddelelse om ankemulighed.

Lørdag d. 20. marts: Fremlæggelse af endelig valgliste.

Søndag d. 21. marts: Sidste frist for indsendelse af forslag om kandidater til menighedens valgstyrelse. Sidste frist for indsendelse af forslag om kandidater både til pastoralehedens- og stiftets valgstyrelse

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Folkets røst Guds vilje

Massale folkedemonstrationer har ofte spillet en afgørende rolle i historien. Folkebevægelser, der ikke kunne sables ned (mange blev jo sablet ned) var i stand til at løbe politiske systemer over ende. Freds- og nedrustningsdemonstrationer hører til vore dages opmuntrende »tidens tegn« på, at folkets længsel efter fred måske kan vælte storpolitikens drømme om magt. Deres troværdighed vil tiltage så snart de også bliver tilladt i de lande, der i dag støtter fredsdemonstrationer mod deres militære modstandere, men forbyder dem inden for deres eget magtområde.

Også diktaturer, der leger fredsapostel, bør tvinges til at lytte til folkets røst.

I tidernes løb har også kirken kendt til afgørende demonstrationer med en klar tilkendegivelse af folkets røst. Blot er røsten ikke altid blevet fortolket ens. Hver gang kirkelige instanser eller magthavere følte sig bakket op af folkets bifald, hørte de i denne røst Guds vilje og roste folket for dets sunde og sande trosindsigt. Ved andre lejligheder er samme folkets røst blevet fordømt som den vildfarne pøbels uvidenhed, der trængte til omvendelse og belæring.

Det berømteste eksempel på folkeligt bifald er nok demonstrationen i byen Efesos, år 431, da fakkelbærende folkeskarer krævede en dogmatisk formulering fastholdt. Det drejede sig om indviklede græske fagord, såsom *theo-tokos* imod *Christo-tokos* og flere alternativer til begrebet Moder til Guds søn.

Efeserne må selv have husket deres larmende forfædres demonstration mod apostlen Paulus, der med sin forkyndelse af den ene Gud truede turistindustriens produktion af gudinden Artemis' statuer i sølv og guld. Det skete under Pauli anden rejse. Under konciliet i 431 drejede det sig igen om en kvinde, denne gang Maria, og debatten tilspidsede sig om begreberne Guds søns person og natur, og moderen til hans menneskenatur.

Uden at ville undervurdere efeserne fra 431 kunne man dog have en mistanke om, at ikke alle deltagerne i fakkeloptøget har været lige så teologisk skolede som de debatterende romerske og græske fædre. Men netop dette faktum at folket, »hele folket« som med én røst tilkendegav sit samtykke til ordet »teotokos«, blev af de perplekse koncilfædre tolket som »Folkets røst, Guds vilje«.

Det var tider, dengang. Pludselig får man lyst til at spørge: Når kirken lagde så megen vægt på folkets mening angående indviklede og aldeles ikke folkelige teologiske anliggender, hvorfor kan den så finde på, kun modstridende at lytte til folkets røst i spørgsmål, som har direkte med folkets daglige virkelighed at gøre, som f.eks. ægteskab og familieliv?

Formoder embedsmændene og myndighederne i kirken ikke lidt for hurtig djævelens falske list bag krav og ønsker, som vor tids engagerede kristne stiller?

ww

Gæstehus ved Vor Frue Kloster ny-istandsat

Vor Frue Kloster, som er beliggende i Høsterkøb 3 km fra Birkerød, ca. 20 km. nord for København, har to gæstehuse, hvor gæster kan bo i en kortere periode dog højst 3 måneder.

I løbet af foråret 1982 bliver gæstehuset »Pax« ved Vor Frue Kloster indrettet til et gruppehus for mindre grupper. Det

tidligere hønsehus - nu kaldet »Emmaus« - vil blive indrettet til »samlingsrum« for gruppernes forskellige aktiviteter, meditation, bøn, foredrag o.s.v. Desuden indrettes et køkken med spisekrog. Et stykke af haven bliver stillet til rådighed for gruppernes udendørs aktiviteter.

Gruppe-huset »Emma-

Niels Steensen om økumeni

Hildesheim (KNA) - Prælat *Franz Josef Wothe*, der er formand for Nordtysklands evangelisk-katolske regionale kommission holdt for nyligt i Hildesheim et foredrag om *Niels Steensen*.

Prælat Wothe advarede mod den efter hans mening udbredte opfattelse, at i det økumeniske arbejde »skjules sandhedsspørgsmålet tit under et dække af kærlighed eller fejles ligefrem af bordet«.

Efter Wothes mening, var det netop Niels Steensens afgørende betydning for økumenen, at han især betragtede den under kærlighedens synspunkt. Kær-

ligheden var, efter Steensens opfattelse, »det kristne livs motor«, og han anså et møde mellem forskellige konfessioner for kun at være muligt, når det skete i kærlighed.

I opfordringen til at elske sin kristne bror eller søster i forbindelse med et krav om, at »sandheden må oplyse kærligheden«, også selv om det »gør ondt«, ligger efter Wothes mening Niels Steensens hemmelighed.

Prælat Wothe endte sit foredrag med at beklage, at Niels Steensens saligkærlighedsproces endnu ikke er afsluttet.

Vesttyske katolikker hjælper med 3 milliarder

Vatikanet (NC) - I løbet af 1981 har vesttyske katolikker givet over 3 milliarder kr. til nationale katolske hjælpeorganisationer, meddelte Vatikanets radio for nylig.

Over halvdelen af disse penge indkom som frivillige gaver, mens den anden halvdel stammer fra den kirkeskat, som Vesttysklands regering påligner

indbyggere, der er tilsluttet kirkelige organisationer, og derefter videregiver til de pågældende kirkesamfund.

De frivillige gaver beløb sig i 1981 til godt 1 3/4 milliard kr., hvilket er cirka 150 millioner kr. mere end året før. Cirka 45 pct. af Vesttysklands 62 millioner indbyggere er katolikker.

Katolsk presse er af afgørende betydning

Vatikanet (NC) - Den katolske presse er af afgørende betydning i en verden, hvor massemedierne er blandt »de stærkeste kræfter, der har indflydelse på menneskeheds skæbne«, sagde pave Johannes Paul II for nylig til biskopperne fra Emilia-

Romagna regionen i Italien.

Den katolske presse er af betydning, understregede paven, »for udbredelsen af kristne principper, for forsvaret af katolske standpunkter i samfundet og for at danne en sund og åben offentlig mening«.

us« og »Pax« er tænkt som en mulighed og et tilbud til mindre grupper eller enkeltpersoner, der ønsker at holde retræte, meditationskursus eller stille dage i klosterlige omgivelser, eller som ønsker at stifte bekendtskab med den benediktinske livsform, deltage i messe og tidsbønner. Hvis grupperne selv ønsker det, kommer søstrene gerne og fortæller om klosterlivet og giver indføring i tidebønnerne i det omfang, det er muligt for os. Klosters præst, pater Ansgar Kristensen OSB, står ligeledes til rådighed efter ønske og i det omfang, det er muligt.

»Pax« har 14 sengepladser fordelt på 1 værelse med 3 senge, 4 dobbeltværelser og 3 enkeltværelser. Der er koldt og varmt

vand på alle værelser samt bad og 3 toiletter i huset.

»Emmaus« ligger ved siden af »Pax« og rummer et samlingslokale på 6x6 m., et toilet samt køkken og spisekrog. Grupperne må være i stand til selv at sørge for madlavning og forplejning under opholdet. Købmanden bor ca. 200 m. herfra. Sengetøj findes, men sengelinned (evt. sovepose) bedes medbragt, eller det kan lånes mod betaling. Grupper med deltagere under 18 år skal have en ansvarlig leder med.

»Emmaus«-huset kan også lånes af grupper for en enkelt dag.

Nærmere oplysninger ved henvendelse til sr. Margarita Schmidt, OSB, telf. (02) 810698, mellem kl. 14.00-14.45.

Ansgar-Werk uhyre effektivt

Osnabrück (KNA) - Selv om de finansielle muligheder, som Ansgar-Werk i bispedømmet Osnabrück råder over, er ret beskedne, er dets indsats dog uhyre effektiv.

Sådan sagde Osnabrücks biskop, dr. *Helmut Hermann Wittler* ved det konstituerende møde for Ansgar-Werks nye bestyrelse. Ansgar-Werk i Osnabrück har medvirket til, at Nordeuropas katolikker har lært hinanden bedre at kende og Ansgar-Werk støtter også den katolske kirke i den skandinaviske diaspora, fortsatte han.

Osnabrücks Ansgar-Werk vil med det første præsentere sit arbejde for menighedsrådene i bispedømmet og opfordre dem til at beskæftige sig med problemerne i den nordiske diaspora. Dette vil

kunne føre til et forøget samarbejde mellem Nordens menigheder og menighederne i bispedømmet Osnabrück. I 1981 har Ansgar-Werk ydet over 3.25 millioner kr. som tilskud og hjælp til pastorale opgaver i Nordens bispedømmer.

Ved valget til den nye bestyrelse i Ansgar-Werk genvælgtes den hidtidige leder *Dorothea Olbrich*, hendes stedfortræder prælat *Otto Scholtz* og sekretæren dr. *Heinrich Plock* til deres hverv. Desuden udnævnte biskop Wittler *Josef Ahrens*, der er ansvarlig for ungdomssjælesorgen i bispedømmet Osnabrück, til medlem af bestyrelsen. Herved skulle kontakten med unge i de nordiske lande komme til at indtage en større plads i Ansgar-Werks arbejde.

Sommerens Sostrup-retræter

Tema: *Håbet Gud fylder Jer med glæde! Rom. 15,13.*
En uges fællesskab, i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær, familiehygge.

Der kan vælges mellem:

I. søndag den 27. juni kl. 19 - lørdag den 3. juli kl. 11.30
II. søndag den 4. juli kl. 19 - lørdag den 10. juli kl. 11.30

Biskoppen leder begge uger. Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Pris: Kr. 725. Unge under uddannelse: Kr. 425. Børn under 14 år: Kr. 375. Børn under 2 år: Gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: Kr. 265 pr. barn. Lagner, håndklæde, serviet medbringes eller lejes på stedet for kr. 22. For dem, der selv søger for overnatning (privat, campingvogn, telt): Kr. 525. Børn: Kr. 275. Halve fripladser kan søges skriftligt. Foldere med nærmere oplysninger hos sognepresten.

Tilmelding: inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum kr. 150 pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispeskontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Nærmere oplysninger: Ebba Falk, Caritas, tlf. (01) 12 72 61 tirsdag, onsdag, torsdag kl. 10-13.

Fællesskab om familien

Tyngdepunkter

Den anden af tre artikler, hvori biskoppen behandler en række meninger og standpunkter om ægteskab og familieliv.

Af biskop Hans L. Martensen

Den apostoliske Skrivelse om Familien har bestemte tyngdepunkter og hovedideer. Det 2. Vatikankoncil har talt om, at troens sandhed har en »rangordning«. Dette gælder i høj grad også for en kirkelig læreskrivelse som denne om Ægteskabet og Familien. I følge sagens natur er ikke alt lige vigtigt og lige centralt. Det gælder om at forstå Skrivelsens enkeltheder ud fra helhedssynspunktet, og de underordnede detaljer ud fra en overordnet helhed. Hvis man ikke gør dette, men i stedet løsriver enkelte afsnit af teksten fra deres sammenhæng, vil man let komme til vildledende resultater.

Familie og evangelium

Som en rød tråd gennem hele skrivelsen går følgende grundlæggende tanke: Kirkens lære om familien er først og fremmest evangelium, glædeligt nyt. Ægtefællernes indbyrdes trofasthed er en virkning og en afspejling af Guds evige trofasthed over for sit folk. Det kristne ægteskab er godt nyt om, at kærlighed er mulig, fordi Gud selv elsker, og har givet sin Søn, den Eneste, for Verdens frelse. For familien, som for hele det kristne budskab, gælder: Først evangelium, så fordring!

Det er mig ikke bekendt, at noget tidligere kirkeligt dokument om moral og livsholdninger i den grad har sat »evangeliet« i forgrunden. Dette stiller alt i et perspektiv, der hidtil ikke har været sædvanligt i moralteologien. Det giver stof til megen eftertanke – hele forholdet mellem lov og evangelium må gøres til genstand for mere tilbunds gående katolske overvejelser. Jeg håber

selv ved senere lejlighed at kunne tage emnet op i artikler her i bladet.

Uden at indlade os på de nævnte dybe problemer, som forholdet mellem lov og evangelium indeholder, kan vi drage en ganske enkel slutning af Skrivelsens grundtanke: Kirkens ægteskabssyn bør træffe folk således, at det bliver anledning til håb om en mere menneskeværdig livsform – og ikke således at det fornemmes som et knusende bud, det er umuligt at opfylde.

Dynamisk trinvis proces

Et andet karakteristisk træk ved Skrivelsen er, hvad man kan kalde det dynamiske perspektiv. Guds plan med mennesker er ikke opfyldt på én gang.

Hans bud opfyldes i samme grad, som de sætter en levende proces i gang. Det gælder om »at blive til hvad vi er« – denne udtryksmåde forekommer flere gange i Skrivelsen.

Atter her står vi over for en tankegang, der hidtil ikke har været gængs i katolsk moralteologi. Tidligere var man tilbøjelig til at betragte budene og deres opfyldelse som faste, færdige størrelser. Loven var evig og uforanderlig. Denne tanke om Guds evige, uforanderlige lov nægtes eller svækkes ingeni lunde af Skrivelsen. Men den sættes i »eskatologisk« perspektiv. d.v.s. Guds evige uforanderlige plan med mennesket udfoldes ned gennem dets omtumlede, fremadskridende historiske tilværelse.

Det dynamiske perspektiv gælder for ægteskabet både som naturinstitution og som sakramente.

Ægteskabet som naturgivet forhold mellem mand og kvinde indebærer en dynamik, der hænger sam-

men med »begyndelsen« (jfr. Mt 19,8): Guds oprindelige skaberplan kan på trods af synd og »hjertets hårdhed« ikke udslettes, men er stadig virksom i retning af opfyldelse. Guds oprindelige skaberplan er, at én mand og én kvinde skal vise hinanden ubrydelig troskab.

Også som sakramente indebærer ægteskabet en indre dynamik. Kærlighedsbudets fuldendte opfyldelse er det stadigt fremtidige, som ægtefællerne er på vej til. Om ægteskabet som sakramente gælder: »Den kristne familie finder sin lov, ikke i en eller anden skreven lovbog, men i Helligåndens personlige handlen, som opmuntrer og vejleder den kristne. Denne lov er nemlig 'livets Ånd i Kristus Jesus' (jfr. Rom 8,2), 'for Guds kærlighed er udgydt i vore hjerter ved Helligånden, som blev os givet' (Rom 5,5). Om ægtefællerne og den kristne familie gælder: deres vejledende kraft og ledetråd er Jesu Ånd, som er udgydt over deres hjerter ved højtideligholdelsen af ægteskabets sakramente« (Apost. Skr. nr. 63).

Naturgrundlaget

Som det altid har været skik i katolsk moralteologi, betragtes ægteskabet som en institution, der er givet med menneskets natur – det vil sige med Guds skaberplan, således som vi erkender den ved at iagttage naturens egen målrettedhed. Det gælder om at finde det helt og fuldt menneskelige.

Sexualiteten bliver i denne sammenhæng gjort til genstand for nøjere overvejelser. Mens man undertiden kunne tro, at den katolske kirke undervurderer det seksuelles betydning og lider af mange komplekser i så henseende – så påviser Skrivelsen at katolsk ægte-

skabssyn tværtimod er grundlagt i den stærkest tænkelige op-vurdering af sexualitetens fremragende menneskelige værdi. Sexualiteten berører mennesket totalt, og ikke blot delvist. Den har at gøre med personens inderste drivkraft og indentitet. Uden tvivl er sexualitet også knyttet til en drift, der ikke uden videre er under personens kontrol, og derfor er delvis blind. På trods af dette element af blind drift, er sexualiteten ifølge sit væsen lagt an på at menneskeliggøres og integreres i personen som sådan. Dette er ikke blot ønskeligt, men også muligt. Hvis derimod sexualitet isoleres fra mennesket som person-helhed, har det i det lange løb skæbnesvangre følger, både for den enkelte og for samfundet (jfr. Apost. Skr. nr. 11).

Ligesom sexualitet og person hører uadskilleligt sammen, således hører sexualitet og livets videregivelse sammen. Hvis sexualitet og frugtbarhed totalt isoleres, da er der grund til at formode, at mennesket løber ind i en konflikt med sin egen natur. Sexualiteten – således vover Skrivelsen at sige – betyder delagtighed i Guds magt som Skaber og Fader ved livets videregivelse. »Således er det familiens grundlæggende opgave at tjene livet, og ned gennem historien at virkeliggøre Skaberens alleroprindeligste velsignelse, nemlig Guds billedets videregivelse fra menneske til menneske gennem forplantning og fødsel« (Apost. Skr. nr. 28).

I denne forbindelse citeres 2. Vatikankoncil:

»Ægtefællernes indbyrdes kærlighed og hele familielivet er lagt an på, at mand og kone med sjælsstyrke er villige til at samvirke med Skaberens og Frelserens kærlighed. Ved denne kærlighed bruger han dem til at udvide og berige sin familie« (Kirken i Den moderne Verden nr. 50).

For at undgå den misforståelse, at det seksuelle samkvem mellem ægtefællerne kun skulle være moralsk forsvarligt, når det er frugtbart og kan føre til barnefødsel, tilføjer teksten: »Den ægteskabelige frugtbarhed er imidlertid ikke begrænset til kun at omfatte forplantning og livets videregivelse«.

Sakramentet

Den apostoliske Skrivelses største værdi ligger måske i, at den langt mere udførligt end noget tidligere kirkeligt dokument gør rede for, hvad vi katolikker mener med, at ægteskabet er et sakramente. Det er umuligt her på nogle få linier at beskrive Skrivelsens rige og dybe tanker. Forhåbentlig vil de senere blive gjort til genstand for studiekredse, når oversættelsen foreligger på dansk.

Den apostoliske Skrivelse gør rede for, hvorledes Kristi hengivelse for kirken – han giver sig for den til døden – »fuldt og helt åbenbarer den plan, som Gud fra Skabelsen har indpræget i mand og kvinde«. Følgende sætning er central: »Ægteskabet mellem døbte mennesker bliver således real-symbol på den ny og evige pagt, som blev sluttet i Jesu blod« (apost. Skr. nr. 13).

Senere hedder det lige-

frem: Fordi ægtefællerne for bestandig er knyttede til hinanden, peger de som et virkeligt, sakramentalt tegn hen på selve Kristi forening med kirken...

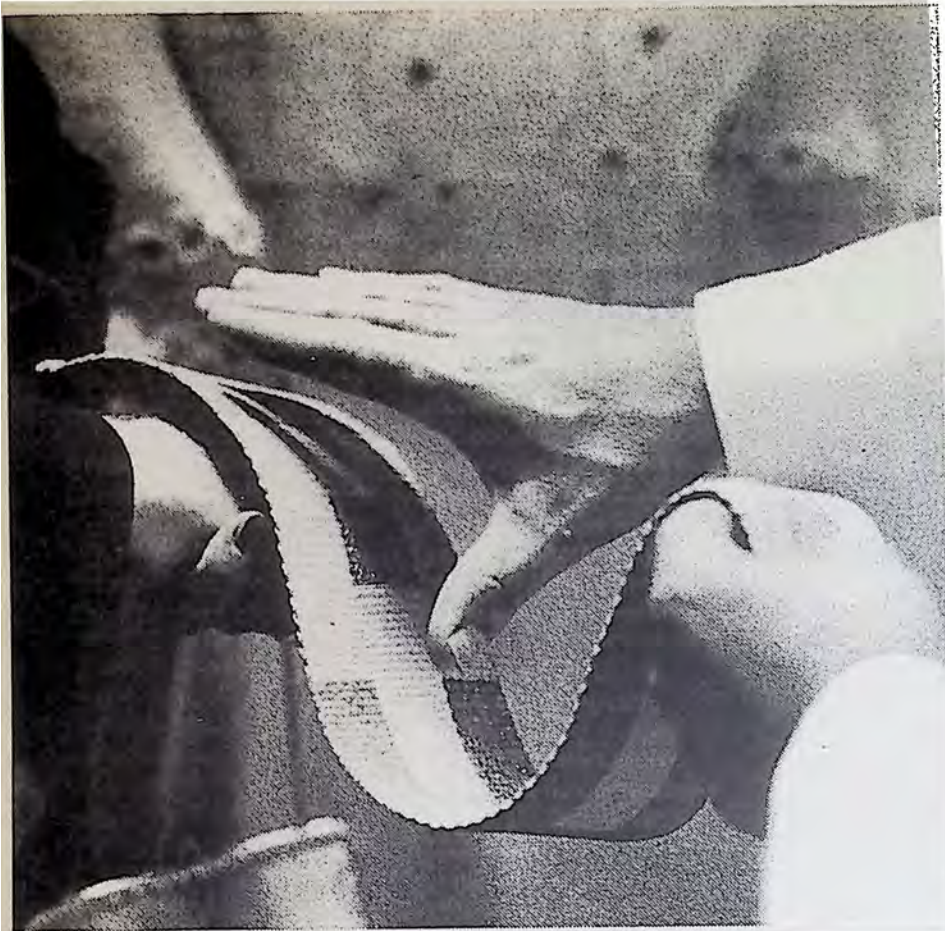
At ægteskabet er et sakramentalt tegn på Guds kærlighed er en følge af dåben. På baggrund af dåben er ægteskabet en særlig, sakramental delagtighed i Jesu kors og opstandelse. Dette er ikke blot symbol men livsnær virkelighed.

Ægtefællerne må med åbne øjne se imøde, at ægteskabets sakramente ikke kan gennemleves uden lidelse og ofre! På den anden side er det delagtigt i en glæde og et håb, der overstiger enkelte ægteskabelige oplevelser – den Opstandne er en nærværende realitet for de kristne ægtefæller.

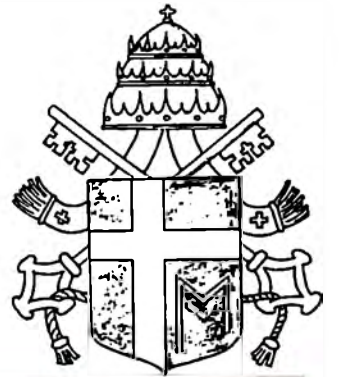
Endelig hører det med til ægteskabet som sakramente, at ægtefolkene har del i kirkens profetiske embede. Dette forklares således: De kristne ægtefolk skal ved deres livsform, og undertiden også ved deres ord, give omverdenen håb om, at ægte kærlighed og trofasthed er mulig. De skal give vidnesbyrd om, at menneskelig værdighed kan virkeliggøres.

Som andre sakramenter har ægteskabet med fortid, nutid og fremtid at gøre. Det støtter sig til Guds oprindelige plan og til Kristi frelsende gerning i fortiden. Det ændrer og forvandler nutiden. Det bringer vidnesbyrd om en mere menneskelig tilværelse, der i en fremtid, som Gud selv kender, skal fuldendes med Guds riges komme.

Referat af pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse »Familiaris Consortio« om den kristne families opgaver i verden af i dag.

har synodedeltagerne ønsket at få udarbejdet en egnet *familiekatekismus*, klar og kort og således udformet, at den let kan anvendes af alle. Biskpekonferencerne bliver varmt anmodet om at sørge for fremstillingen af en sådan katekismus«.

Forholdet til andre opdragelses-instanser
Det fremhæves i dette afsnit, at familien ikke er

det eneste opdragelses-fællesskab. Blandt andre samfunds-instanser nævnes den katolske skole, hvor forældre og lærere må stræbe efter at blive et ideelt opdragelses-fællesskab. Videre betones forældrenes ret til frit at vælge en opdragelsesform, der er i overensstemmelse med deres tro. Stat og kirke har pligt til at yde familierne al mulig hjælp, og forældrene har pligt til at samarbejde aktivt med lærere og skoleledere.

Det følgende afsnit opregner en række eksempler på, hvorledes den kristne familie skal åbne sig for andre familier, især dem der savner det nødvendige, og for forældre-løse eller bortadopterede børn, gamle, syge, handicappede osv.

Deltagelse i samfundets udvikling

I omtalen af denne 3. hovedopgave for familien betoner paven med et citat fra Det andet Vatikankoncil, at familien fra skabens side er bestemt til at være det menneskelige samfunds grundpille eller grundlæggende livscelle. Det er i familien, at samfundsborgerne vokser op. Familien er deres første skole i de sociale dyder, samfundets liv og udvikling grunder sig på. Derfor må familien på ingen måde isolere sig, men åbne sig over for samfundet.

»Over for et samfund, hvor mennesker er i fare for i stigende grad at blive berøvet deres personlige identitet og gjort til »masse« og derved selv blive umenneskelige og menneskefjendtlige med de man-

ge flugtforsøg som negative følger – f. eks. alkoholisme, narkomani og også terrorisme – besidder familien endnu i dag betydelige kræfter, der er i stand til at rive mennesket ud af anonymiteten, holde bevidstheden vågen om hver enkelt personlige værdighed, udfolde dyb menneskelighed og føre mennesker tilbage til samfundet som aktive medlemmer«.

Den samfundsmæssige og politiske opgave

»Familierne kan og skal enkeltvis eller sammen med andre familier hellige sig mange forskellige samfundsmæssige opgaver, først og fremmest ved at tage sig af de fattige, men i øvrigt alle de personer, som den offentlige forsorg og omsorg ikke formår at nå«.

»Familiens sociale bidrag har en ganske særlig karakter, som må gøres mere bevidst og fremmes stærkere, især mens børnene vokser op, således at flest mulige af familiens medlemmer kan inddrages aktivt«.

Som konkret eksempel på dette nævner paven gæstfriheden, der bør være et klart kendetegn på enhver kristen familie. Ikke alene døren, men også hjerterne skal være åbne for medmennesker.

Endvidere nævnes *det politiske engagement*: »Familien må være den første til at gøre en indsats for, at statens love og forvaltning ikke blot undgår at indskrænke familiens rettigheder og pligter, men også positivt støtter og forsvarer familien«.

Samfundet i familiens tjeneste

Staten må anerkende, at familien er et fællesskab med egne, grundlæggende rettigheder. Derfor er staten alvorligt forpligtet til at respektere det såkaldte subsidiaritets-princip over for familierne, dvs. »at staten hverken kan eller må fratage familien de opgaver, som familierne hver for sig eller sammen med andre familier kan løse lige så godt selv.

Familie-fællesskabet 3

Forældres ret og pligt til at opdrage deres børn

En af den kristne families 4 hovedopgaver er at »stå i livets tjeneste«. Til dette hører også børneopdragelsen.

Paven fastslår her, at opdrager-opgaven har sit udspring i forældrenes kald til at medvirke i Guds skabelse. Forældrenes ret og pligt til at opdrage deres børn står i direkte sammenhæng med ægteskabets væsen, som er videregivelse af livet. Der er her ikke indskudt nogen melleminstans i det intime forhold mellem forældrene og deres børn, og derfor kan opdragelsen ikke fuldstændigt overdrages til eller overtages af andre.

Respekt for livets grundværdier

Trods alle vanskeligheder må forældrene med fortrøstning og mod udvikle børnenes sans for menneskelivets grundværdier. »Børnene må have udviklet en passende frihed over for de materielle goder, idet de tilegner sig en enkel og fordringsløs livsstil i overbevisning om, at menneskets værdi mere ligger i, hvad mennesket er, end hvad mennesket ejer«.

Endvidere »må børnene ikke blot have udviklet den retfærdighedssans, som er nødvendig for at kunne respektere ethvert menneskes personlige vær-

dighed, men også og først og fremmest sansen for kærlig omsorg og selvopofrende hjælpsomhed over for andre, især de fattige og mest trængende«.

Blandt opgaverne nævner paven også en »klar og taktfuld sexualopdragelse« og fremhæver i den forbindelse kirkens princip om, at skolen eller andre instanser er forpligtet til at lade sexualundervisningen præge af forældrenes holdning og ånd.

»I denne sammenhæng er *opdragelsen til kyskhed* helt uomgængelig som den dyd, der fremmer personens sande modning, evnen til at respektere og selv udvise blufærdighed over for det legemlige. Forældrene bør endog – hvis de ser tegn på et kald fra Gud – hellige opdragelsen til jomfruelighed særlig opmærksomhed og omsorg og heri se den højeste form for den selvhenviselse, der giver den menneskelige sexualitet mening«.

På grund af den snævre forbindelse mellem menneskets sexualitet og de etiske værdier må opdragelsen føre til en erkendelse af de etiske normers nødvendighed for ansvarlig personlig vækst.

Opdrager-opgaven og ægtevielsens sakramente

Ægtevielsens sakramente beskrives som den ganske særlige kilde, der indvier

Denne 3. artikel i serien af referater af pavens apostoliske skrivelse drejer sig om børneopdragelsen, dens indhold og mål, - om familiens aktive deltagelse i samfundets udvikling gennem politisk engagement, og om familiens medvirken i kirkens missionsopgave. De foregående artikler blev bragt i »katolsk orientering« nr. 3 og 4.

Ved Hans Jørgen Johansen.

forældrene til en sand kristen opdragelse af børnene, dvs. kalder dem til »at tage del i Guds, Faderens og Kristi, Den guddommelige Hyrdes autoritet og kærlighed såvel som kirkens moderlige kærlighed, og fylder dem med visdom, styrke, råd og alle de andre af Helligåndens gaver, således at de kan bistå børnene i deres meneskelige og kristne modning«.

Videre siger paven, at i kraft af ægtevielsens sakramente får opdrager-opgaven en sådan værdighed og er et sådant kald, at den bliver en virkelig kirkelig tjeneste, der tåler sammenligning med præsteembedet. Bevidstheden herom vil hjælpe forældrene til med glad tillid og fortrøstning at give sig i kast med opgaven, idet de samtidig ihukommer deres ansvar over for Gud, der kalder og sender dem til at opbygge kirken i deres børn. Således bliver de døbt families familie, der af det guddommelige sakramente er ført sammen som

huskirke, både moder og lærer ligesom den store kirke«.

Den første erfaring om kirken

»Opdrager-opgaven kræver, at de kristne forældre formidler alt det til børnene, som er nødvendigt for den trinvis modning af deres personlighed i kristen og kirkelig henseende... I kraft af denne opdrager-opgave er forældrene gennem deres eget vidnesbyrd de første forkyndere af evangeliet for deres børn. Når de beder sammen med børnene, læser Guds ord sammen med dem og indfører dem i det eukaristiske og kirkelige Kristi legemes inderste hemmeligheder, bliver de ydermere forældre på fuldkommen måde, dvs. ikke kun forældre i det legemlige liv, men også i det liv, der ved helligåndens fornyelse udstrømmer af Kristi kors og opstandelse«.

»For at de kristne forældre værdigt kan opfylde deres opdrager-opgave,

Staten skal derimod så vidt som overhovedet muligt inspirere og fremme familiernes egne initiativer. I overbevisning om, at familiens vel er af afgørende betydning for samfundsborgernes fællesskab, må de statslige autoriteter i størst muligt omfang hjælpe familierne økonomisk, socialt, opdragelsesmæssigt, politisk og kulturelt for at sikre, hvad familierne behøver for på menneskeværdig måde at kunne leve op til deres ansvar.

I den forbindelse lover paven at efterkomme bispesynodens ønske om at udarbejde en »erklæring om familie-retigheder« og forelægge denne for alle statslige autoriteter.

Familiens deltagelse i kirkens liv og sendelse

Den sidste af familiens hovedopgaver drejer sig om deltagelsen i kirkens liv og sendelse eller mission. For bedre at kunne forstå grundlaget for denne deltagelse, dens indhold og karakter må man nærmere overveje de mangfoldige, tætte bånd, der er mellem kirken og de kristne familier, og gennem hvilke familien bliver en »mini-kirke« eller huskirke (*ecclesia domestica*), skriver paven og fortsætter:

»Den kristne familie er så dybt indføjet i kirkens mysterium, at den på sin egen måde tager del i kirkens frelsesmission: De kristne ægtepar og forældre har i kraft af sakramentet, deres stand og virkefelt en særlig gave i gudsfolket. Derfor modtager familien ikke blot Kristi kærlighed for derved at blive et forløst fællesskab, men den er også kaldet til at videregive denne Kristi kærlighed til andre mennesker og derved også blive et forløsende fællesskab«.

Familiens deltagelse i kirkens mission må være præget af, at familien netop er et fællesskab af forældre og børn. Familien må i troen være ét hjerte og én sjæl i et fælles apostolisk sindelag og i samarbejdet for at tjene det kirkelige og samfundsmæssige fællesskab.

»Den kristne familie opbygger Guds rige ved de samme daglige aktiviteter, der vedrører og præger dens særlige livssituation. Således er det netop kærligheden i ægteskabet og familien med dens store rigdom på værdier og opgaver i helhedens og uigenkaldelighedens, troskabens og frugtbarhedens tegn, der udtrykker og virkeliggør den kristne fa-

milies deltagelse i Jesu Kristi og Hans kirkes profetiske, præstelige og kongelige sendelse; Kærlighed og liv danner således den inderste kerne i den kristne families frelsesmission i kirken og for kirken«.

Det nærmere indhold i denne missionsopgave opdeler paven herefter i 3 dele, hvorefter den kristne familie skal være:

1. et troende og forkyndende fællesskab,
2. et fællesskab i dialog med Gud, og
3. et fællesskab i tjeneste for mennesker.

Ved troen erfares og beundres Guds plan for familien

Ved at tage del i kirkens liv og sendelse »og selv tage imod og videregive Guds ord bliver familien dag for dag i stigende grad et troende og forkyndende fællesskab«. Det er også kun i troen, at ægtefællerne og forældrene kan fatte og i glad taknemlighed beundre den værdighed, hvortil Guds hellige vilje har hævet ægteskabet og familien, idet Han har gjort det til tegnet på og stedet for kærlighedspagten mellem Gud og mennesker, mellem Jesus Kristus og Hans brud, kirken«.

Allerede forberedelsen til det kristne ægteskab frembyder en trosvej. Den er en enestående lejlighed for de forlovede til på ny at opdage og fordybe sig i troen.

Ægtevielsens sakramente har ligeledes grundlæggende betydning for brudeparrets tro, fordi det i sit inderste væsen er en forkyndelse af det glade budskab om den ægteskabelige kærlighed i kirken. Den trosbekendelse, der er indeholdt i ægtevielsens sakramente, vil i løbet af ægtefællernes og familiens liv blive videre fuldbyrdet.

»Gud, som har kaldet ægtefællerne til ægteskabet, kalder dem fortsat i ægteskabet. I det daglige livs begivenheder, problemer og vanskeligheder møder de Gud, der stiller dem over for de konkrete krav i deres aktuelle familiemæssige, sociale og kirkelige situation, som følger af deres deltagelse i Kristi kærlighed til sin kirke«.

»Erkendelsen og virkeliggørelsen af Guds plan må i ægteskabet og familien ske i fællesskab gennem den menneskelige erfaring om kærligheden, der i Kristi ånd udfolder sig mellem ægtefællerne og mellem forældrene og børnene«.

»Af disse grunde må den lille huskirke ligesom den »store kirke« stadig og grundigt føres dybere ind i evangeliet. Heraf følger nødvendigheden af en fortsat trosopdragelse«.

Den kristne families forkyndelsesopgave

»I samme grad den kristne familie tager imod evangeliet og modner i tro, bliver den et forkyndende fællesskab«. Skrivelsen citerer her Paul VI's udtalelse om familien, hvor alle medlemmer både børn og voksne gensidigt formidler det glade budskab til hinanden og samtidig forkyn-der dette til omverdenen.

Paven fremhæver videre, at evangeliseringen i fremtiden i høj grad vil afhænge af »huskirken«: »Denne familiens apostoliske sendelse grunder sig på dåben og modtager gennem ægtevielsens sakramentale nåde en ny kraft til efter Guds hensigt at helliggøre og forandre nutidens samfund«.

Lidt senere betoner paven den absolutte nødvendighed af en familie-katekese, navnlig hvor et anti-religiøst samfund hindrer anden form for trosopdragelse, fordi den såkaldte huskirke da vil være det eneste sted, hvor børn og unge kan få en ægte trosundervisning.

En kirkelig tjeneste

Det fastslås på ny, at de kristne forældres forkyndelsestjeneste er uomgængelig og uerstattelig, og at familien må forme børnene således, at hvert af dem helt kan opfylde den opgave, Gud særlig kalder dem til. Hvad angår de velkendte vanskeligheder i ungdomsårene siger paven:

»Forældrenes tjeneste som forkyndere og kateketer må også opretholdes over for børnene i pubertets- og ungdomsårene, hvor børnene ofte kritiserer eller ligefrem afviser den kristne tro, som de har modtaget de første år af deres liv. Ligesom kirkens forkyndelsesarbejde aldrig foregår uden apostlens lidelse, således må også forældrene i den kristne familie modigt og tålmodigt møde de vanskeligheder, som deres forkyndelse ofte støder på hos deres egne børn«.

Afsnittet slutter med at understrege, at forældrenes evangeliske tjeneste i sit væsen er en kirkelig gerning integreret i den øvrige kirkelige sammenhæng. Derfor er det også nødvendigt, »at huskirkens forkyndelses- og un-

dervisningstjeneste ansvarsbevidst tilpasses alle andre lignende tjenester i sognets og bispedømmets kirkelige fællesskab«.

Gennemgangen af familiens missionsopgave som troende og forkyndende fællesskab afsluttes med, at familien også må yde et særligt bidrag til kirkens mission i hele verden og fremme missionskaldet hos børnene.

Familien - kirkens hushelligdom

Hvad angår missionsopgavens 2. del: at være et fællesskab i dialog med Gud fremhæver skrivelsen familiens forpligtelse til et sakramentalt liv og et fælles bønsliv.

Under en del gentagelser af allerede behandlede temaer om ægteskabets sakramentale væsen betoner paven især eukaristien som kilden til kærligheden i det kristne ægteskab og den kristne familie, - den kærlighed, der igen er grundlaget for familiens missionsopgave. Også bødens sakramente fremhæves som betydningsfuldt for familien:

»Anger og gensidig tilgivelse i den kristne families skød indtager en stor plads i det daglige liv og får sin særlige sakramentale fuldbyrdelse i skriftemålet. Helligholdelsen af dette sakramente har derfor særlig betydning for familielivet. Ægtefællerne og alle

familiemedlemmerne erfarer her i troens lys, at synden ikke blot strider imod pagten med Gud, men også imod pagten mellem ægtefællerne og familie-fællesskabet: familiemedlemmerne vil i mødet med Gud, der er fuld af barmhjertighed, og som i sin kærlighed er stærkere end synden, finde fællesskabet genoprettet og styrket«.

Familiebønnen

Familiebønnen har sine særlige kendetegn. Den er en fælles bøn mellem mand og kvinde, forældre og børn, og Kristi ord om, »at hvad som helst to af jer her på jorden bliver enige om at bede om, det skal de få fra min himmelske Fader. Thi hvor to eller tre er forsamlede om mit navn, dér er jeg midt iblandt dem«.

»Denne bønns særlige indhold er familielivet som sådan, der i alle de forskellige situationer må forstås som Guds kalden og det barnlige svar på denne kalden, fuldbyrdet i glæde og lidelse, håb og skuffelser, fødsel, fødselsdage og bryllupsdage, afsked, adskillelse og gensyn, vigtige og indgribende afgørelser, dødsfald i kredsen af kære og meget andet, - alle er det milesten i familiens møde med Guds kærlighed og skal også være anledning til taksigelse og bøn om familiens tillidsfulde

overgivelse til den fælles Far i himlen«.

Forældrene har en særlig opgave i at opdrage deres børn til bøn. Et uundværligt grundlag er her forældrenes eget eksempel. »Kun når far og mor beder sammen med deres børn og således udøver deres kongelige præstedømme, når de dybden af deres børns hjerter og sætter spor, som ikke kan udslættes af senere begivenheder i livet«.

Liturgisk og privat bøn

»Et vigtigt mål med huskirkens bøn er, at børnene naturligt indføres i hele kirkens liturgiske bøn, idet de forberedes på denne bøn og også inddrager den i det personlige, familiære og sociale område af livet. Derfor er det nødvendigt, at alle familiens medlemmer med voksende indre deltagelse er med i eukaristien, først og fremmest på søn- og helligdage og ved fejring af de øvrige sakramenter, især børnenes første kommunion.

»Koncilets anvisninger har åbnet nye muligheder for den kristne familie, den bliver nævnt blandt de grupper, det anbefales at holde fælles tidebønner. Den kristne familie bør i øvrigt stræbe efter også i

Fortsættes næste side.

Gæstfriheden bør være et klart kendetegn på enhver kristen familie. Ikke alene døren, men også hjerterne skal være åbne for medmennesker.

Fortsat fra side 7

hjemmet at fejre kirkeårets tider og fester på en måde, der egner sig for dens medlemmer.

Foruden morgen- og aftenbøn anbefaler paven efter synodedeltagernes anvisning læsning og betragtning af Guds ord i Den hellige Skrift, forberedelser på sakramentsmodtagelse, Jesu Hjerter andagt med tilhørende indvielse, de forskellige former for Gudsmoder andagter, bordbøn og anden religiøs skik og brug. Paven nævner også rosenkransbønnen under henvisning til Paul VI's apo-

stoliske skrivelse om Maria-andagter.

Afslutningsvis skriver paven, at bønnen ikke på nogen måde betyder, at

man skal vige uden om de daglige mere praktiske krav. Bønnen er tværtimod den stærkeste drivkraft til virkeliggørelsen af familiens opgave som det menneskelige fællesskabs første og grundlæggende celle.

Det ny kærlighedsbud

Den 3. og sidste del af familiens missionsopgave drejer sig om at være et fællesskab i tjeneste for

medmennesket.

»Besjælet og draget af det ny kærlighedsbud er den kristne familie imødekommende respektfuld og hjælpsom over for ethvert menneske som person og som Guds barn. Dette må først og fremmest virkeliggøres inden for ægteskabets og familiens egen kreds ...men også i forholdet til kirkens større fællesskab, hvor den kristne familie har hjemme. Takket være familie-kærligheden kan kirken få en mere hjemlig, familiær dimension og en mere menneskelig, broderlig og søsterlig samværstil.

En kommentar

Det bør nok endnu en gang understreges, at de kommentarer, der hver gang er fulgt efter referaterne af pavens skrivelse om familien, ikke må opfattes som en slags redaktionel anmeldelse. De står for undertegnedes egen regning, og hensigten er alene at fremdrage nogle blandt andre mulige forhold, som kan synes vanskelige at forstå, og som det derfor vil være godt at få afklaret i de overvejelser og det videre arbejde, som pavens skrivelse nødvendigvis må af føde i tiden fremover.

Skrivelsens mening

Som en af dem, der repræsenterer den kristne familie, må man undre sig over den ofte meget højstemte stil, paven har valgt. Sådan ville en forstående far næppe henvende sig til kone og børn, når et eller andet familieanliggende skal klares. Tilhører man en nordisk kulturkreds vil man også bemærke en række store spring i fremstillingen, der svinger fra dybt rammende og meget berigende passager til tankegange, der virker rent ud sentimentale i deres gammeldags fromhed.

Tag f. eks. den stærke understregning af *opdragelsen til kyskhed og blufærdighed over for det legemlige*. Hvad tænker paven dog på med så elastiske, socialt betingede begreber? Hvad er blufærdigt i Afrika, på en dansk badestrand eller inden for hjemmets 4 vægge? Og hvordan skal man i den forbindelse »hellige opdragelsen til jomfruelighed særlig opmærksomhed og omsorg«?

Eller tag afsnittet om *bodens sakramente som særlig betydningsfuldt for*

familien med de helt uundgåelige store og små sammenstød og konflikter i det daglige. Er det pædagogisk klogt at løfte dem ind i syndens perspektiv, og er det i det hele taget sandt, at familiefællesskabet først for alvor genoprettes og styrkes efter mødet med Gud i skriftemålet?

Tag også slutningen af afsnittet om *familiebønnen*: »Kun når far og mor beder sammen med deres børn og således udøver deres kongelige præstedømmet, når de dybden i deres børns hjerter og sætter spor, som ikke kan udslettes af senere begivenheder i livet«. Hvilken nutidig far og mor har dog brug for at tænke i sådanne baner, og hvor meget hold er der egentlig i påstanden?

I enkelte øjeblikke griber man uvilkårligt af en frygtelig mistanke om, at paven mangler en hel del føling med, hvad der egentlig foregår i et normalt familieliv, i hvert fald her i Norden. Hvad de tænker i Asien, Afrika eller Sydamerika, kan man selvfølgelig kun gætte på.

Måske melder disse vanskeligheder sig, fordi man møder med en grundlæggende forkert indstilling til skrivelsen. Måske er det slet ikke meningen, at den skulle være en praktisk, håndterlig vejledning for familien, der står over for så mange uløste spørgsmål i verden af i dag. Måske sigter skrivelsen slet ikke på at åbne nye perspektiver for familien eller anviser nye veje eller leveformer. Måske vil paven strengt taget blot sammenfatte de mangfoldige former for kristent familieliv over hele jorden i en fremstilling, der kan tilfredsstille et rent teologisk behov og

så at sige give familielivet en teologisk tydning og tolkning? I så fald er det bare mærkeligt, at skrivelserne ikke kun henvender sig til biskopper og præster, men også til alle troende i hele kirken.

Forældres kompetence

Endnu et forhold må nævnes til sidst. Det er tidligere påpeget, at man flere gange forvirres ved det ene øjeblik at se ægtefæller og forældre gennem ægtevielsens sakramente udstyret med kraft, indsigt og autoritet, der gør dem ganske særlig kompetente til at leve op til deres ansvar og løse deres opgaver, – og det næste øjeblik at se denne kompetence nærmest inddraget igen ved det kirkelige læreembedes indblanding, vejledning og tilrettevisning. Det er der også klare eksempler på i dette nummers referat.

Således fylder ægtevielsens sakramente forældrene »med visom, styrke, råd og alle de andre af Helligåndens gaver, således at de kan bistå børnene i deres menneskelige og kristne modning«.

»... de døbtes familie, der af det guddommelige ord og sakramente er ført sammen som huskirke, bliver både moder og lærer ligesom den store kirke«.

Men alligevel: »De kristne forældre skal have en egnet familiekatekismus for værdigt at kunne opfylde deres opdrageropgave«.

»Den lille huskirke må ligesom den store kirke stadig og grundigt føres dybere ind i evangeliet. Heraf følger nødvendigheden af en fortsat trosopdragelse«.

Det er også nødvendigt, »at huskirkens forkyndelses- og undervisningstje-

Tilstrækkelig enhed i troen

Karl Rahner stiller et dogmatisk forslag til de kristnes enhed

Basel (KIPA) – I den økumeniske bedeuget i år holdt professor Karl Rahner SJ et foredrag i Peterskirken i Basel. Her fremsatte han et dogmatisk forslag om »tilstrækkelig enhed i troen«.

Hermed mener Karl Rahner, at enhed mellem kristne kirker er mulig, når parterne ud fra deres egen troserfaring ikke længere er nødt til at betegne en speciel trossætning i en af kirkerne som værende i modsætning til den kristne tro, men stiltiende kan anerkende den, for så vidt, som det ikke er nødvendigt at dømme derom. Dette ville i følge Karl Rahner give et »fundament til en dogmatisk forening af kirkerne«.

Anerkendelse i alle detaljer

Karl Rahner kaldte sine overvejelser for et »beskedent« forslag og pegede utrykkeligt på, at de kristne, der arbejder for kirkernes enhed absolut også må komme med »kirkeretlige og praktiske« forslag. Ja, at det netop er inden for disse områder, at der kan konstateres en vis tilbageholdenhed, skønt det egentlig måtte være nemmere her at nå til enhed. Rahner mener også, at den af ham foreslåede »tilstrækkelige enhed i troen« eksisterer: At en forening af kirkerne altså skulle være mulig. Men inden det sker, er der efter hans mening dog lang vej igen. De ansvarlige inden for de forskellige kirker stræber nu som før mod en udtrykkelig anerkendelse af alle trossætninger i hver eneste detalje.

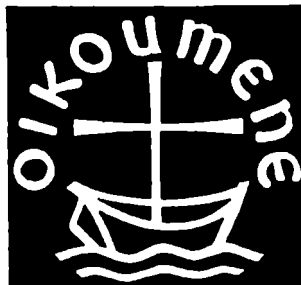
nesten ansvarsbevidst tilpasses alle andre lignende tjenester i sognets og bispedømmets kirkelige fællesskab«.

Det er altså fortsat berettiget at spørge: Hvad kan og må og bør de kristne forældre egentlig gå i gang med på eget initiativ, eller skal de faktisk holde sig i ro og afvente nærmere instruktion?

Hans Jørgen Johansen

For at begrunde sit forslag pegede Rahner på, at det i dag – i modsætning til tidligere – ikke længere er muligt at have overblik over alt, hvad der vides. Således er det også inden for teologien. Hvad strids spørgsmål angår, er man derfor henvist til eksperter, og de modsiger hinanden. Mængden af viden er vokset til det uhyrlige. Enhver er fagmand på sit eget område. Men den gensidige forståelse, det at kunne være sikker på, at man helt har forstået den anden, eksisterer ikke mere. Derfor må man lade sig nøje med tolerance og antage, at man altid vil komme til at forstå den anden bedre og bedre, jo længere man er sammen i venskabelig udveksling af tanker.

Karl Rahner pegede desuden på den erkendelsesteoretiske kendsger-

ning, at det ikke kun er muligt at sige: Dette udsagn er sandt, eller: »Dette udsagn er falsk«. Den tredje mulighed er respektfuld tavshed, som man har lov til at betragte som et underforstået samtykke. I almindelighed svarer den holdning, som de ansvarlige inden for kirkerne har over for deres troende, netop til denne tredje mulighed. Der kræves ikke af enhver og til ethvert tidspunkt et udtrykkeligt samtykke til enhver trossætning. De ansvarlige giver sig for eksempel ved uddeling af sakramenterne tilfreds med en »principielt positiv holdning« hos de troende. Denne pastorale uundgåelige og derfor legitime fremgangsmåde burde også anvendes, når det drejer sig om kirkernes stræben efter at blive forenede.

500.000 har lyttet til kirkelig telefonavis

Hamburg (KNA) – I 1965 oprettede den katolske kirke og den evangelisk-lutherske kirke i Hamburg en telefonavis. Den varer cirka 3 minutter, og programmet skifter fra dag til dag. Der gives oplysninger om kirkelige institutioner, gudstjenester og arrange-

menter som foredrag, diskussionsgrupper, udstillinger eller kirkekoncerter.

Siden telefonavisens oprettelse har nu 500.000 benyttet sig af denne service. Dagligt er der cirka 80, der drejer nummer 1157 for at lytte til »kirkelige efterretninger«.

70 millioner lutheranere i hele verden

Genève(NC) – Antallet af lutheranere i hele verden faldt i løbet af 1981 fra 80 millioner til 69.728.787, fremgår det af en statistik, der er offentliggjort fra Det lutherske Verdensforbund i Genève.

Statistikken viser en let nedadgående tendens blandt lutheranere i Europa og Latinamerika, mens deres antal vokser i Nordamerika, Asien, Afrika og Oceanien.

Vesttyskland har med 22,5 millioner det største antal lutheranere. På andenpladsen kommer USA med 8,7 millioner medlemmer af lutherske kirker.

Ifølge Det lutherske Verdensforbund er den lutherske kirke det tredje største kristne trossamfund efter den katolske kirke og den ortodokse kirke.

Paven og Storbritannien:

En historisk overenskomst som optakt til pavebesøget

(KIPA) – Cirka fire måneder inden pave Johannes Paul II's besøg i Storbritannien har dette land og pavestolen, som omtalt andetsteds i bladet, optaget fulde diplomatiske forbindelser. Denne overenskomst har ærkebiskoppen i Westminster, kardinal George Basil Hume kommenteret med den bemærkning, at en sådan udvikling ikke havde været mulig uden det voksende venskab og samarbejde mellem de kristne kirker. En følge af denne »normalisering« burde også være, at det nu bliver lettere at finde en fredelig og retfærdig løsning af det vanskelige nordiske problem.

Bestræbelserne for at genoptage officielle diplomatiske forbindelser mellem Storbritannien og Pavestolen går tilbage til begyndelsen af det 19. århundrede. Allerede i 1814 udtrykte pave Pius VII i et brev til den britiske prinsregent sit håb om, at de diplomatiske forbindelser mellem Rom og London snart ville blive optaget. Da pave Leo XIII i en skrivelse af september 1833 meddelte kong Georg IV om sit valg til pave, indhentede den britiske regering en retserklæring om, hvorvidt et officielt svar ville være i overensstemmelse med landets lov. Erklæringen faldt i

første omgang negativt ud, men blev senere erstattet af en, der stillede sig positivt til udsendelse af en officiel britisk repræsentant til Rom. I 1914 blev der oprettet en permanent britisk delegation ved Pavestolen.

Henrik VIII spoger endnu

Pavestolen har for sin part siden 1938 haft en apostolsk delegatur i London, der for cirka tre år siden opnåede immunitet og diplomatiske privilegier. Med oprettelsen af fulde diplomatiske forbindelser er den pavelige repræsentation i London nu udstyret med en ambassades fulde status. Alligevel har den i Svejts fødte ærkebiskop Bruno Heim ikke titel af nuntius, men af pro-nuntius. Titlen »nuntius« fører pavens diplomatiske repræsentanter kun i de lande, hvor han samtidig er doyen (ordfører) for det diplomatiske korps.

Når Storbritannien kun får akkrediteret en pavelig pro-nuntius, har det historiske årsager, der går helt tilbage til 1535, da Henrik VIII, fordi han ikke kunne få sit ægteskab erklæret ugyldigt, brød med paven og erklærede sig for den engelske kirkes overhoved. I den engelske statskirke indtages ærkebiskoppen af Canterbury

Sir Mark Heath, Storbritanniens repræsentant ved Den hellige Stol har ændret titel fra minister til ambassadør samtidig med ærkebiskop Heims udnævnelse til pronuntius.

den næsthøjeste stilling efter regenten. For tiden er det dr. Robert Runcie, der er ærkebiskop af Canterbury. Det er pavens hensigt at besøge ham under sin Englandsrejse.

Godt forhold i årevis

I maj 1980 mødtes de i Ghanas hovedstad Accra, hvor de førte en halv times venskabelig samtale. Mellem Rom og det anglikanske kirkesamfund har der i årevis rådet et godt forhold. En bilateral kommission arbejder regelmæssigt med de mellem de to kirker endnu bestående forskelle og har allerede udarbejdet vigtige dokumenter om eukaristien, præstedømmet og om kirkenes opgave i verden. I forbindelse med sin rejse til Storbritannien håber paven på, at også den må hjælpe med til, at Kristi bøn bliver opfyldt: »at de alle må være ét«.

John Ryan leverer i »Catholic Herald« denne kommentar til de nye relationer mellem Rom og Storbritannien: Den mørkkledte herre, der minder stærkt om pastor Ian Paisley siger: Hvad sagde jeg...? til avisnyheden om tættere forbindelser med Rom og med et skævt blik til svejtsergarderen, der har indtaget »Beefeateren«s plads foran Londons Tower.

Snart fuldstændig adskillelse mellem kirke og stat i Grækenland

Athen (KIPA) – I den nærmeste fremtid vil forholdet mellem kirke og stat i Grækenland blive grundlæggende ændret.

Ekspropriation af kloster-jord

Allerede i sin regeringserklæring sagde den første socialistiske ministerpræsident i Grækenland, Andreas Papandreou, at »for fremtiden vil staten ikke længere blande sig i kirkenes forhold«. Konkret vil det rimeligvis ved »den fuldstændige adskillelse af kirke og stat« dreje sig om en vidtgående indskrænkning af klostrenes verdslige magt.

Som nogle af landets største storgodsejere – kirkenes formue anslås til cirka 50 milliarder kr. – trues klostrene af en ekspropriation af den jord, de ejer, men hidtil ikke selv har dyrket. Den skal fortrinsvis sælges til de hidtidige småforpagtere. Et første skridt i den retning var den for nylig gennemførte ekspropriation af den jord, den selvstændige munkerepublik Athos ejede uden for sit område. Som erstatning herfor overtog staten vedligeholdelsen af de historiske kunst- og bygningsværker på Athos.

I nær fremtid indføres

der borgerligt ægteskab ved siden af det kirkelige, ligesom man vil afskaffe den i 1967 indførte statslige aflønning af præsterne. For fremtiden skal deres løn betales af kirkelige midler, således bl.a. af de erstatningsbeløb, der vil blive udbetalt ved ekspropriation af kirkens besiddelser.

Ingen modvilje imod kirken

Den forestående adskillelse af kirke og stat betyder, »ingen modvilje« mod kirken, som den nuværende ministerpræsident og leder af den »Panhellenistiske sociali-

stiske Bevægelse« (PASOK), Andreas Papandreou allerede inden valget fastslog i et interview i bladet »Elefterotypia«. Den vil tværtimod ophøre med at være et »vedhæng til statsapparatet«.

Skønt han er enig med Papandreou i denne opfattelse, betonede ærkebiskoppen af Athen, Grækenlands primas, Serafim, i en erklæring, at »da det drejer sig om et kristent land«, må staten garantere den ortodokse kirke, at den kan overleve og skaffe den økonomiske basis herfor.

Nordisk fredsmøde i Göteborg til maj

Bergen (KD/NØP) – Biskop Bertil Gärtner af Göteborg regner med, at 50.000 mennesker vil komme til et kristent møde om fredsspørgsmål, som vil blive afholdt 15. maj i år i Göteborg.

Ingen partipolitiske forbindelser

Biskop Gärtner understreger, at mødet skal være totalt uden partipolitiske forbindelser, så det hverken kan stemples som

Moskva- eller USA-venligt. Willy Brandt og Alva Myrdal siges at være blandt de indbudte talere.

Selv om mødet endnu er på planlægningsstadiet, ved man allerede, at der vil komme busser fulde af interesserede til Göteborg i maj. Biskop Gärtner understreger, at kirken ikke kan sidde med hænderne i skødet, når det gælder fredens sag. Kirken må være med, når folket kræver fred.

Ny svensk bibeloversættelse

Stockholm (KIPA) – I Sverige er en fuldstændig ny autoriseret oversættelse af Det nye Testamente udkommet. Første oplag er på 300.000 eksemplarer. Oversættelsen, der er foretaget fra den græske originaltekst, har stået på i otte år. I 1990 vil der fremkomme en ny svensk oversættelse af Det gamle Testamente.

Den første svenske bi-

bel udkom i 1541 og var en oversættelse af den tyske Luther-Bibel, mens den første svenske oversættelse fra originalteksten først udkom i 1917, efter at have været under forberedelse i 144 år.

Den nye svenske oversættelse af Det nye Testamente er den største udgivelse i svensk boghistorie overhovedet – blev udsolgt i løbet af et par dage.

Skotske katolikker og presbyterianere enige om dåben

Glasgow (NC) – Skotlands Kirke, der er presbyteriansk, og den katolske kirke i Skotland har meddelt, at de nu officielt anerkender hinandens forvaltning af dåben.

I 1974 henvendte den katolske nationale mission sig til Skotlands Kirkes Komité for mellemkirkelige forhold for at få en drøftelse i gang om dåben som led i arbejdet på at skabe økumeniske relationer på sakramentalt grundlag.

5 års forudgående dialog

To år senere foreslog de to kirkers økumeniske grupper, at der fra de to kirker fremsattes en fælles officiel erklæring om, at de gensidigt anerkender dåben, som den praktiseres i begge kirker. Dette ville danne et »solidt grundlag for en fortsat dialog om dåben og for det fremtidige samarbejde for kristen enhed og fællesskab i Kristus«.

P. Angus Morrison, der

er sekretær for den presbyterianske komité for mellem-kirkelige relationer hilste med begejstring erklæringen velkommen og sagde, at komiteen nu »vovede at se frem til en større forståelse af vort kald i Kristus som vidner i samfundet«.

Dialog om nye emner

P. John Fitzsimmons, der er en af lederne af den fælles dogmatiske kommission, som de to kirker har nedsat, sagde: »Det er uhyre glædeligt. Det har ført til en meget dybtgående dialog om fundamentale problemer som f.eks. kirkens inderste væsen. Vi føler, at den økumeniske kontakt mellem de to kirker er blevet beseglet med denne gensidige anerkendelse af dåben«.

Skotland har en befolkning på 5 millioner. Skotlands Kirke har 1,5 millioner medlemmer, og den katolske Kirke 800.000. De er Skotlands to største trossamfund.

Redemptoristerne fejrer i år 250 års jubilæum

(KIPA) – I år fejrer redemptoristerne deres 250 års jubilæum. 1732 blev ordenen stiftet i Syditalien af *Den hellige Alfons af Liguori*. Efter store vanskeligheder i de første årtier udbredtes ordenen til alle dele af jorden og har nu 6.600 medlemmer. Hermed er redemptoristerne det syvende største samfund af ordenspræster i den katolske kirke.

Alfons af Liguori fødtes i 1696 i Napoli som søn af en adelig søofficer. Allerede 16 år gammel var han jurist og blev en søgt advokat i sin fødeby. Da

han tabte en proces, opgav han imidlertid sit erhverv og blev præst. Han interesserede sig især for »småfolk« og gav dem religiøs undervisning. Da han så, hvor fattige og forladte bønderne og hyrderne levede i bjergene omkring Napoli, besluttede han at hjælpe dem. Han samlede en gruppe af præster og begyndte sammen med dem i 1732 i Scala ved Napoli et liv i fællesskab. Det var gruppens mål at drage derhen, hvor den åndelige og sjælelige nød var størst.

Overalt i verden forsøger redemptoristerne at

virkeliggøre den hellige Alfons' anliggende. De arbejder bl. a. blandt ukrainske udvandrere i Canada, lever blandt de fattigste i Indien og i Thailand. I Brasilien driver de en stor radiostation, der sender undervisningsprogrammer, og de missionerer blandt de indfødte i Indonesien.

Omvendelsens apostle

»Redemptoristerne er omvendelsens apostle, for hele deres forkyndelse sigter mod at få mennesker til at træffe den beslutning helt at slutte sig til Kristus.

Den hellige Alfons af Liguori.

Tiden kræver, at vi opfylder vor sendelse i kirken og det af al vor kraft«, erklærede ordenens generalforsætter p. dr. *Josef Pfab* i anledning af jubilæet.

Nyt om bøger

Barmhjertighed

Barmhjertighed, serien Ånd og Liv, Niels Steensens Forlag, sider 40, kr. 12.

Med baggrund i de gamle hebræers opfattelse af Guds barmhjertighed og ud fra Jesu forkyndelse og liv vises, at barmhjertighed er et væsentligt element af den kristne livs-

holdning, og at den kærlighed og barmhjertighed, vi daglig modtager fra Gud, forpligter os til at vise og give kærlighed og barmhjertighed til vore medmennesker, siges det om heftets indhold i slutningen af forordet, som er skrevet af Carly Mayholm.

Foredrag fra Olav-dagene i 1980 nu i bogform

Olav, Konge og helgen, Myte og symbol, Skt. Olav Forlag, 192 sider, illustreret. Norsk udgave. 60 n. kr.

950-året for slaget på Stiklestad blev fejret i sommeren 1980 både på Stiklestad og i Trondheim. Skt. Olav Forlag har samlet en del af de foredrag, som blev holdt ved de forskellige arrangementer, idet forlaget håber, at disse vil interessere en langt bredere kreds, end den som havde mulighed for at være til stede. Der er også medtaget et foredrag af Lars Roar Langslet holdt ved et Olav-arrangement i 1978.

Tre dele

Bogen falder i tre dele: det historiske, den betydning Olavs liv og død fik i folkedigtningen og i kunst-

ens historie, og i sidste del er det perspektiverne fremover, der skrives om.

Mindeord over Børge Rudbeck

Børge Rudbeck

Forfatteren og journalisten Børge Rudbeck – eller som hans navn som dominikanertertiar var: broder Emmanuel, er død 77 år gammel og begravet på domikanernes kirkegård ved Paris. Jeg lærte ham at kende få år efter hans konversion den 6. februar 1954 (ved pater Vian) og har en brevsamling fra hans hånd fra de følgende år, et tidsdokument for udviklingen i kirken lige før og efter

konciliet, med de dønninger det gav ikke mindst blandt de franske dominikanere. Der var jubel blandt dem, da teologen Congar fik lov til at vende hjem fra eksilet i England.

Børge Rudbeck blev en meget from katolik, dybt forankret i kirkens og klosterlivets liturgi. Under hans årelange ophold i Saint-Benoit-sur-Loire søgte benediktinerne vist nok at få ham til at indtræde. Men det var jo dominikanerne, han altid havde følt sig knyttet til, især ved kontakten med de skandinaviske unge, som i de år uddannedes på Le Saulchoir, studiecentret uden for Paris.

Utallige artikler om konciliet

Aldrig har kirken haft en sådan ambassadør i de skandinaviske landes presse som B. R. blev ved sine utallige artikler navnlig

om Vatikankonciliet og alt det nye som brød frem. Der var historien om et personligt møde med Paul VI, som han beundrede meget. Også en samtale med kardinal Pellegrino fra Torino, der blev trykt også i udlandet – dengang blev Pellegrino omtalt som »den næste pave«...

Artistisk skrivemåde

Som forfatter blev B. R. mest kendt for den uforglemmelige »Dage i Paris«, ikke uden præg af hans evne til at finde gamle kirkelige minder rundt om i de ukendte kvarterer af byen.

Som ambassadør for fransk kultur virkede B. R. allerede fra 1930, og det påskønnedes ved hans 40-års jubilæum i 1970 med en medalje fra byen Paris og højtidelige festligheder.

En utrolig flid parret

med en udsøgt artistisk skrivemåde gjorde B. R. til den fine skribent, han vil blive husket som også uden for katolske kredse. Han var kræsen i valget af venner, men uhyre trofast, også i sin forbøn for dem. Det hang sammen med et stort behov for kontakt – de sidste år med sygdom følte han sig meget ensom, trods dominikanerbrødre-nes omsorg for ham. Nu har fr. Emmanuel fundet Vennen over alle venner. Han hvile i fred!

Ellen Nielsen

Ny bog af Gunnel Vallquist

Helgonens svar, Gunnel Vallquist, Forlaget Proprius, 188 sider, svensk udgave. Pris 56,- sv. kr.

Gunnel Vallquist forsøger at svare på spørgsmålet: Hvad er en helgen?, ved at lade en række religiøse personligheder, helgen-skikkelser træde frem: en apostel, en eremit, en kirkelig reformator, en række ordensstiftere og flere andre.

Stillinger tilbydes

Sct. Michaels skole Kolding

søger pr. 1. august 1982 2 lærere til fagene dansk, kristendomskundskab, historie, samtidsorientering og fysik.

Skolen, som er en selvejende institution, har ca. 400 elever i 2 spor fra børnehavneklasse til 10. årgang.

Sct. Michaels Skole er en katolsk skole, som på et kristent økumenisk grundlag tilbyder et samarbejde mellem forældre, lærere og elever.

Ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem FGL og Foreningen af Katolske skoler.

Ansøgninger indsendes inden 1. april 1982 til skoleinspektør Harald Rasmussen, Sct. Michaels Skole, Kralundsgade 2-8, 6000 Kolding.

En russisk nationalhelgen

Søndag den 14. marts 1982, kl. 14.00 i Sundby Kirkes Menighedshus, Olibladsgade 2, 2300 København S. (Bus 2 og 13). Stoppsted »Sundby Kirke«, Domprovst Arne Bugge fortæller om den russiske nationalhelgen »Den hellige Sergius af Radonezsk«. Forventeligt medvirker et russisk ungdomskor. Der er fri adgang for alle.

Møder og arrangementer

Præstejubilæum

Fredag den 26. marts 1982 kl. 19.30 i Sct. Ansgars Kirke fejrer monsignore Kjeld Geertz-Hansen 50 års præstejubilæum.

Da vi ved, at mange vil ønske at høre pater Geertz-Hansen, kan vi herved meddele, at bidrag kan indsendes til: Postgiro 64 25 305, Sct. Ansgars Kirke, Bredgade 64, 1260 Kbh. K. mrk. Jubilæumsgave.

Bente Nygaard Hansen
Preben Frosell

Det sker på Magleås

Torsdag den 11. til fredag den 12.3. Studiedage for udenlandsk fødte præster og søstre. Emne: »Kultur og uddannelsesproblemer for 2. generations udenlandske katolikker i Danmark«.

Ledere: p. Grégoire, p. Grochot og sr. Susanne Sønderbo.

Lørdag den 20. til søndag den 21.3. Sankt Knud Lavard Skole afholder lærerdage.

Fredag den 26.3. kl. 17.00-22.00 Stenogildet holder aftenmøde. Arrangør er dr. K. M. Jensen.

Påskerefugium på Magleås

Fra Skærtorsdag den 8. til 1. påskedag den 11.4.82.

Ledere er:

Pater Anton Dekkers, S. J. og pater Pierre Grégoire, O.P.

Påskerefugiet vil koncentrere sig omkring påskens mysterium, d.v.s. at gudstjenesterne og deres forberedelse vil være midtpunktet.

Erfaringen har vist, at deltagerne har været glade for et i øvrigt ikke for stramt program. Dog vil der være tilbud om uformelle gruppesamtaler.

Alle, der føler behov for både ro og fællesskab i påskedagene, er velkomne.

Tilskud fra fonden Magleås' venner gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 412.00. Opholdet kan forlænges til 2. påskedag, prisen er da kr. 549.00.

Ankomstdagen begynder med eftermiddagskaffe og aftenmiddag sluttes med frokost.

Tilmeldinger modtages på sekretariatet på Magleås imellem kl. 10.00 og 16.00 på telefon 02-81 07 15 – eller skriftligt til Magleås, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Josef Bender SJ død 84 år

Pater Josef Bender SJ døde den 16. februar 84 år gammel, og der blev fejret requiemmesse for ham i Jesu Hjerter Kirke i København lørdag den 20. februar, hvorefter begravelsen fandt sted.

Josef Bender blev medlem af Jesu Selskab i 1919, præsteviet i 1929 og han virkede i mere end 50 år ved Sankt Knuds Stiftelsen i København.

DUK's sommerlejr 1982

Tema: Døb - Ansvar - Fællesskab

Børnelejr I 19-26/6 på Ømborgen. For 7-13 årige. Pris 430.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15/4.

Børnelejr II 16-23/7 på Lerbjergcentret. For 10-13 årige. Pris 430.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15/4.

Børnelejr III 23-30/7 på Ømborgen. For 7-10 årige. Pris 430.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15/4.

Juniorlejr I 26/6-5/7 på Ømborgen. For 14-17 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15/4.

Juniorlejr II 14-23/7 på Ømborgen. For 16-18 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15/4.

Ungdomslejr 5-14/7 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15/4.

Vandreløjr 25/7-5/8 på Bornholm. For 15-20 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 1/4.

Formøde til vandreløjr på Bornholm 23-25/4 1982 i København. Pris inkluderet i lejrens pris + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmelding ved tilmelding til lejren.

Nordisk løjr 18/7-1/8 i Finland. For 18-35 årige. Pris 1.500.- inkl. rejse fra København. Sidste tilmeldingsfrist 15/4.

Økumenisk løjr 30/7-6/8 på Ømborgen. Pris 0-1 år 120.-, 2-6 år 225.-, 7-13 år 300.-, voksne 450.-. Sidste tilmeldingsfrist 15/4.

TILMELDINGSBLANKETTER TIL SOMMERLEJRENE SKAL REKVIRERES PÅ UNGDOMSSEKRETARIATET.

DUK's kalender for foråret 1982

Musikweekend 26-28/3 1982 på Ømborgen. For 14-årige og opefter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Bastrupmøde 28/3 1982 i Newmannstuen, Skt Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø. kl. 12.00. Rejseudgifter refunderes for max. 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Sidste tilmeldingsfrist 16/3 1982.

Konfirmant- og firmelseslejr 2-4/4 1982 på Ømborgen. Tilbud til alle, der skal konfirmeres i 1982. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 23/3 1982.

Temawekend 16-18/4 1982 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 26/4 1982.

Bastupmøde 23-25/4 1982 på Bastup. Rejseudgifter refunderes for max 2 pers. pr. lokalforening eller KUK. Sidste tilmeldingsfrist 13/4 82.

St. Bededagskursus 6-9/5 1982 på Ømborgen. For årets lejrchefer og ledere. Kurset er gratis. Rejseudgifter over 60.- refunderes ved billigste rejsemåde. (DSB 2. kl.). Sidste tilmeldingsfrist 27/4 1982.

Pinælejr 28-31/5 1982 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris kr. 125.- for voksne + 60.- for fællesrejse (gælder for 5-25-årige). Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Ømtræf 27-29/8 på Ømborgen. For 14-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 17/8 82.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

De unges trosbekræftelse 1982

Fælles forberedelseskursus for København og omegn.

Der undervises hver anden lørdag (normalt 10 - 12) i perioden oktober 1981 - april 1982. Alle ordinære møder holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang Jagtvej 183 B).

10. ordinære møde 6/3
11. ordinære møde 20/3

Påskeferie: 4/4 er Palmesøndag

12. ordinære møde 17/4

Ungdomssekretariatet tilbyder desuden konfirmander fra alle landets sogne et lejrophold på Øm i dagene d. 2.-4. april.

Firmelse i Sct. Ansgars Kirke

Traditionen tro er der i Sct. Ansgars Kirke mulighed for at modtage firmelsens sakramente til højmessens Pinsedag, i år altså søndag den 30. maj.

De unge her fra sognet skulle gerne komme senest i 16/17 års alderen.

Tilmelding skal ske senest til påske. Husk at medbringe dåbsattest.

Unge eller voksne, der ønsker at modtage firmelsens sakramente her i Sct. Ansgars kirke men tilhører et andet sogn, bedes henvende sig til deres egen sognepræst, der så vil melde Dem til her.

Dalum Retræter 1982

Retræte 1/82 holdes for såvel kvinder som mænd. fra fredag den 2. april til tirsdag den 6. april.

Retræteleder: Pastor Czeslaw Kozon, Ålborg.

Emne: Påskens mysterier.

Pris: Fuldt ophold (m/eneværelse) kr. 400.00
Tilmeldelsesgebyr kr. 50.00.

Bemærk: Palmesøndag fejres med latinsk højmesse, palmevielse og procession.

Retræte II/82 kun for mænd. Fra mandag den 30. august - til fredag den 3. september.

Retræteleder: Sognepræst Ebbe Simonsen, Sønderborg.

Emne: I er opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold Ef. 2,20.

Alt hvad der står skrevet, er skrevet til vor belæring. Rom. 15,4.

Pris: Som retræte I/82.

Tilmeldelse sker ved at girere gebyret kr. 50.00 til nedenstående og anfører på girokuponen, retræte I/82 eller II/82.

Der kan ydes tilskud til opholdet.

Vel mødt på Dalum kloster og venlig hilsen,

På retræteudvalgets vegne,

Stig König-Petersen

Grøbrødre plads 1. lejlh. 245.

5000 Odense C.

Tlf. 09-14 92 96. Giro 2 10 27 06.

Bemærk: DKKFs årlige retræte for kvinder afholdes 23.-27. august 1982 på Dalum kloster. Nærmere ved fru Agnete Emmerich, Odense.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Bolig søges

Bolig søges

2 værelses lejlighed med lille have eller altan ønskes i rolig ejendom (ikke beton) af enlig 60-årig dame. Både København, omegn og øvrige land har interesse. Tlf. 01-81 30 74 (ml. 18-20), eller Billet mrk. 1221 »katolsk orientering«, Bredgade 69A, 1260 Kbh. K.

Rejser

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juni til 1. juli 1982

8 dages flyrejse med fuld pension. Pris på hotel Kr. 3200.-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil..... Kr. 2800.-

Valfartspræst: Pater Per Waagbø, o.m.i.

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

Valfartskomiteén

Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. 01-65 63 41
el. Marielystvej 16, 2000 F. Tlf. 01-74 34 15

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn

v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 1247 77

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19

on- og fredag kl. 10-14

Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.

Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Bogcaféen Et mødested

- et værested med mulighed for fordomsfrit samvær.

Det økumeniske Center, Skindergade 24, (tlf. 15 56 55) hverdage 13-17.30, lørdage 10-14.

Møder: Søndag d. 14. marts kl. 19.30:

»Hvem registrerer hvem og hvorfor?«

v/Mads Nissen Styrk. Søndag d. 28. marts

kl. 19.30: Åbent møde om menigheden v/

Ana og Frederik Hjørild. Alle er velkomne.

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandrer tæres op hvert år.

Ring til Deres VVS-Installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg

i Deres parcelhus. Så er Deres varmt-

vandsbeholder og rørsystem - for ca.

700 kr. - effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Electrolyse ApS

Aut.
el-installatør

EL MOGENS LARSEN

Rørherred Jte 6200 Århus V 622530672521

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radlodragerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

El Salvador... Fortsat fra forsiden

peforsyninger til flygtningelejre er tit blevet stands- et, og nogle af kirken oprettede og drevne lejre er blevet overfaldet af sikkerhedsstyrkerne, ligesom det er sket med lejre på den anden side af grænsen i Honduras, siger rapporten. »Det er fordi regeringen betragter flygtningene snarere som et sikkerhedsproblem end som en hjælpeopgave«.

Rapporten hævder, at der skete massakrer både i maj 1980 og i marts 1981 på landsbyboere, der forsøgte at komme over grænsen til Honduras.

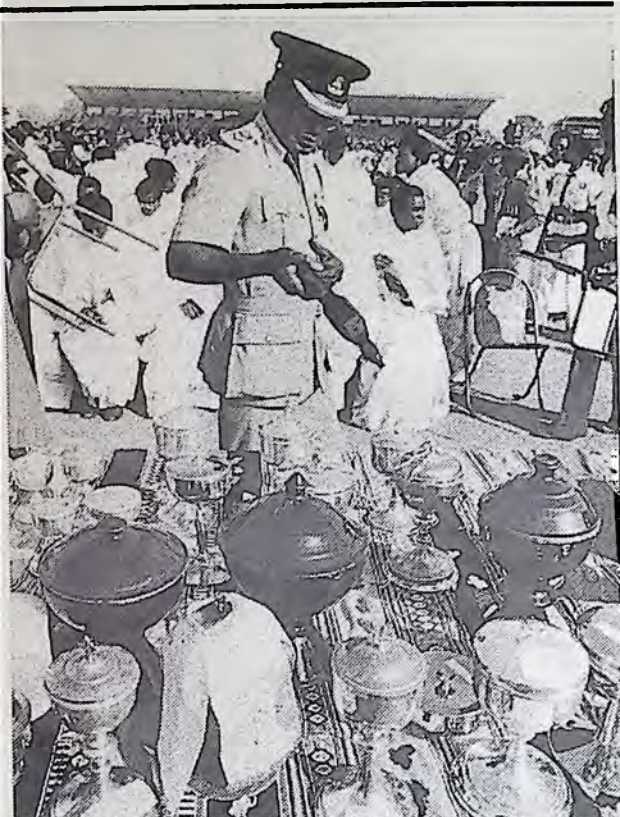
USA's indblanding

Af de 100.000 salvadorianske flygtninge, som menes at leve i USA, er mange kommet illegalt ind i landet. Siden 1980 er næsten 2.400 blevet deporteret af de amerikanske immigrationsmyndigheder, og ca. 1.000 er blevet overtalt til at forlade USA efter lang tids indespærring eller krav om meget høje kautionbeløb.

Den kendsgerning, at

»USA er blevet dybt involveret på diplomatisk, økonomisk og militært plan i El Salvadors anliggender« har fået ACLU til for

første gang at rapportere om krænkelse af menneskerettigheder i et fremmed land, sagde en talsmand for denne gruppe.

Sikkerhedsforanstaltningerne under pavens besøg var så radikale, at endog messekalke og ciborier blev undersøgt med mine-detektorer.

I Nigerias hovedstad Lagos fejrede pavens gudstjenesten i byens overfyldte stadion. 500 betjente havde ansvaret for hans sikkerhed. Fotos KNA.

Glimt fra pavens anden Afrikarejse

Lagos, Nigeria (NC) – Musik og dansende nigerianere hilste pavens ankomst til Lagos for at påbegynde den første pavelige rejse efter attentatforsøget i maj i fjor.

Nigerias præsident Shenu Shagari, der er muslim, modtog pavens flyvepladsen. I en tale til ham og til den store folkemængde, der havde samlet sig, sagde Johannes Paul II: »Jeg er kommet for at møde mennesker med forskellige religiøse overbevisninger«.

Ved den første messe, paven fejrede på nigeriansk jord – på det nationale stadion i Lagos – understregede han, at evangeliseringen var det centrale tema i hans femdages besøg i Nigeria. Han roste katolikerne i Nigeria, fordi de er helt inte-

grerede i livet i Nigeria. Paven kaldte sin rejse for en »pastoral pilgrimsfærd«, og han mindede om »det store evangeliseringsarbejde, der er foregået og stadig foregår i Nigeria«.

Ved et møde med præsident Shenu Shagari roste paven det olierige Nigeria for den store udvikling, landet har gennemgået, efter det blev uafhængigt. Paven advarede mod en udvikling udelukkende på det materielle plan. »Udviklingsprojekter må have et menneskeligt ansigt. Det hele må ikke kun dreje sig om materiel og økonomisk fremgang«.

Fra Lagos rejste paven til den nordnigerianske provins Kaduna, hvor størstedelen af befolkningen er muslimer. Her fejrede paven messen med cirka 500.000 katolikker,

der var strømmet til fra provinsens 10 bispedømmer. I forbindelse med messen ordinerede paven 86 nigerianske præstekandidater til præster.

Diplomatisk kikser

Der skulle i Kaduna have været et møde mellem paven og ledende muslimer fra provinsen. Mødet blev aflyst – officielt af »sikkerhedsmæssige grunde«. Kilder i Kaduna oplyser dog, at mødet måtte aflyses, fordi de forskellige muslimske klikker ikke kunne enes om, hvem der skulle repræsentere dem. Alligevel oplæste paven i lufthavnen i Kaduna sit budskab til de muslimske ledere, inden han igen fløj til Lagos, hvorfra han startede på en otte dages rejse til Vestafrika.

Problemerne kan kun løses sammen med »Solidaritet«

Kirkens konkrete politiske krav til Jaruzelski

Warszawa (KIPA) – Det polske episkopat har i en skrivelse fra Polens primas, Jozef Glemp til lederen af det regerende militærråd, ministerpræsident general Jaruzelski med eftertryk fremført en række konkrete politiske krav, der må opfyldes, for at normaliseringsprocessen kan komme i gang.

Advarsel mod fup

De polske biskoppers skrivelse til generalen blev vedtaget på deres plenarmøde i Warszawa i midten af januar, men er endnu ikke offentliggjort. Efter hvad KIPA har erfaret fra Warszawa og Wien, kræver biskopperne i deres tre sider lange skrivelser bl.a., at krigsretsstilstanden ophæves og at de internerede frigives. Dette er en forudsætning for, at de nuværende konflikter i det polske samfund kan løses.

Således understreger biskopperne, at der ikke kan eksistere nogen politisk løsning uden det uafhæn-

gige fagforbund »Solidarnosc«. I denne sammenhæng kræves det også, at både Lech Walesa og den demokratisk valgte ledelse af »Solidaritet«, dvs. hele fagforbundets landsudvalg tager del i samtalerne om landets politiske fremtid. Regeringen advares udtrykkeligt mod et forsøg på at opretholde et tilsyneladende uafhængigt fagforbund ved at organisere et regerings-konformt fagforbund af samme navn. Et sådant forsøg vil blive opfattet som en grov provokation. Det polske folk ved nøjagtigt, hvad og hvem det virkelige »Solidaritet« er.

Blodtab

I en sætning advares der mod det blodtab, som Polen lider på grund af den indledte eliminering af en stor del af landets kulturelle og kreative kredse som følge af krigsretstilstanden. Især understreges betydningen af den unge generations problem.

Staten bør give de unge et fremtidsperspektiv. Hvis den polske ungdom møder staten med mistro og afvisning, vil det få tungtvejende følger for fremtiden, skriver de polske biskopper.

Et katolsk sangkor i det hovedsageligt muslimske Kaduna i Nordnigeria farver pavenes besøg med spontan afrikansk sangglæde.

Kirkepolitisk skolekonflikt i Nordirland

(KIPA) – Nordirlands seks katolske biskopper har i et hyrdebrev protesteret mod et projekt, som den britiske regering arbejder med. Det drejer sig om at slutte to katolske skoler sammen med en protestantisk. Biskopperne truer med at indklage sagen for Europadomstolen, hvis den britiske regering gør alvor af sin plan.

Næste nummer udsendes den 24. marts

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 68 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansvarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarrafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Valget den 2. maj, side 2-3
Huskirken, side 5
Ungdomssiden, side 6
Orientering fra sognene, side 7-11
Familiefællesskabet, side 12-13

Religion er ikke opium

Spanske euro-kommunister debatterer kristendommens plads i arbejderbevægelsen

Madrid (KIPA) – Euro-kommunismen har erfaret en virkelig berigelse ved katolikkers aktive deltagelse i partiets liv og må afskaffe den gamle forestilling om, at religion er opium for folket.

Denne revolutionerende udtalelse fremsatte lederen af det spanske kommunistparti Santiago Carrillo over for partiets centralkomité. Han erklærede, at ved udformningen af den moderne socialismes læresætninger kunne man ikke undvære de kristnes bidrag. Han omtalte også de kristnes aktive deltagelse i det kommunistiske partis antifascistiske modstandskamp. Det kommunistiske parti er stadig et parti af lægfolk,

og det bekender sig ikke til nogen religion. Alligevel er der mange kristne forestillinger, der falder sammen med den kommunistiske ideologi.

Afviser ateistisk ét-partistyre

Hermed har kommunistpartiets leder startet en landsomfattende debat om klerikalisme og antiklerikalisme: Det er forkert at mene, at de konservative har eneret på kristendommen. Da eurokommunismen går ud fra, at der aldrig må eksistere en et-partis regering, at en klasse alene aldrig må være den rådende, men der skal være ret for alle til at eksistere, må også kristendommen og enhver

religiøs bekendelse i det hele taget indtage en rimelig plads i hele arbejderbevægelsen, fordi disse metafysiske former for menneskelig tænkning fører til fremskridt.

Temaet antiklerikalisme vækker stor opmærksomhed i dagens Spanien. Ved en offentlig diskussion krævede general *José-Maria Garcia-Escudero*, der er undersøgelsesdommer i processen mod de fascistiske kupmagere fra 23. februar 1981, at kirken må se at blive dags- og partipolitisk.

Det spanske episkopat reagerede med en klar tilrettevisning og tog afstand fra et sådant engagement.

Biskopperne beveggrundede hertil var, at dermed ville kirken miste sin frihed, hvad den nyeste spanske historie kun alt for tydeligt har vist. Som argument for antiklerikalismens opståen i Spanien bliver kirkens verdslige ledende stilling anført.

Avisen »La Vanguardia« skriver i denne sammenhæng om den samvittighedsvang, der under det fascistiske Franco-diktatur skabte mange »uægte kristne« og lammede religionen.

Tysk biskop ønsker atter kvindelige diakoner i kirken

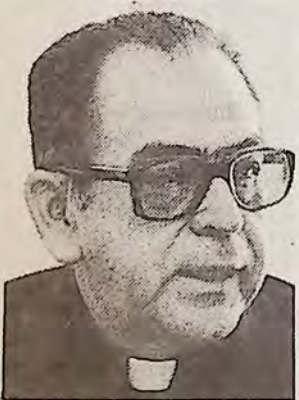
(KNA) – Kvindens ligeberettigelse inden for kirken er et livsvigtigt spørgsmål for kirken, har den tyske bispekonferences ansvarlige for kvindesjælesorg, hjælpebiskop *Ernst Gutting* fra Speyer for nyligt sagt i et interview til KNA.

Unge mødre »forsvinde ud af kirken«, fordi de føler, at de ikke respekteres i en »af mænd ledet« kirke, de føler simpelt

Billedet viser manden i gabestokken, af Ernst Barlach. »Befrielse fra fattigdom, løsladelse fra fængslet og opmuntring for et nedtrykt sind« er ifølge profeten Esajas (kap. 61) kendetegn for en nådens tid. Kirken kalder fastetiden for en nådens tid. Den har ikke meget med slik eller tobak at gøre, men kræver vor indsats for fattige, fængslede eller ydmygede medmennesker.

Både USA og Sovjet medskyldige i krigen i El Salvador

Biskop Rivera y Damas

San Salvador (KIPA) – San Salvadors overhyrde, biskop *Arturo Rivera y Damas* har rettet svære bebrejdelser mod USA og Sovjetunionen i forbindelse med de borgerkrigsagtige stridigheder i El Salvador. »Til krigen i El Salvador leveres våbnene af udenlandske stater, der stræber efter overherre-

dømme, og de døde leveres af det salvadorianske folk«, sagde biskoppen for nylig. USA på den ene side og Moskva med »dets venner, Cuba og Nicaragua« på den anden side er skyld i den tiltagende blodsudgydelse i El Salvador.

Kirken i El Salvador – betonedede biskoppen i en prædiken i hovedstadens domkirke – holder en kritisk afstand til begge parter i kampen. »Med sabotage og bombeangreb på den ene side og udrensningssaktioner og vilkårlige arrestationer på den anden side kan man ikke tale om, at den ene part krænker menneskerettighederne, og den anden handler i retfærdighedens navn«, fastslår biskop Rivera y Damas.

Indsamling 1982

Ekstra indsats for at dække kirkens drift

Af Danmarks godt 20.000 katolikker over 16 år er der ifølge sidste beregning kun 4.219, der er til meldt bispedømmets frivillige kirkebidragsordning, mens 15.814 står som ikke-bidragydere. Selv om nogle af denne store gruppe nok betaler sognebidrag direkte til deres egen

menighed, er det dog en beskæmmende sandhed, at knap en fjerdedel af de voksne katolikker yder noget bidrag til kirkens liv.

Giv 100 kr.

Pastoralrådet vedtog på sit sidste møde at sende en opfordring til alle katolikker, der ikke er medlem af

bidragordningen. På giroblanketten, som udsendes midt i marts, skrev biskop Martensen:

Støt den katolske kirke i Danmark! – Giv 100 kr.!

»Som katolik er De ikke skattepligtig til folkekirken, til gengæld bør De føle et ansvar for Deres egen kirke.

Den katolske kirke modtager ikke støtte fra det offentlige, derfor er den helt afhængig af frivillige bidrag og gaver til dækning af sine driftsudgifter.

Deres gave på 100 kr. vil blive fordelt mellem Deres egen menighed og de menigheder, der trænger til særlig støtte.

Selv om De måske allerede bidrager til kirkens drift, håber jeg, at De også vil reagere positivt på denne henvendelse.

Ændre mentalitet

At åbne diakonatet for kvinder, ville ikke være noget nyt inden for kirkehistorien, men det kunne blive begyndelsen til »en

mentalitetsændring«. Derfor har de tyske biskopper bedt paven undersøge mulighederne for at genindføre diakonatet for kvinder.

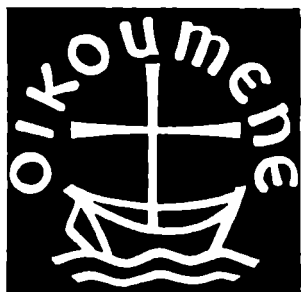
»I hvert fald må der skabes et sådant spillerum, så der, som *Johannes Paul II* sagde i Tyskland, gives kvinder mulighed for at opfylde deres høje kald til at skabe sandt menneskeligt og kristent liv«, mener biskop Gutting.

Hvilke veje til enhed — og hvilken slags enhed

Økumenisk samtale i Århus

Det økumeniske Center og Katolsk Debat i Århus stod tirsdag den 2. marts for en spændende aften om spørgsmålet: *Hvordan modtager de lutherske og den katolske kirke de fælles dokumenter, som disse kirkers repræsentanter i den blandede kommission har udgivet.* Indtil nu har tre rapporter set dagens lys: *Das Herrenmahl* (oversat til dansk), *Wege zur Gemeinschaft* (1. del, principielle udsagn. Del 2 om praktiske muligheder udkommer senere) og *Das geistliche Amt in der Kirche*.

Aftenens to talere var biskop Hans Martensen og teolog Lars Thunberg, begge medlem af den luthersk/katolske studiekommision.

Indledningsvis indkredsede Lars Thunberg aftenens emne til forskellen mellem de to enhedsmodeller, som henholdsvis Kirkernes Verdensråd og den økumeniske bevægelse har været tilhænger af. Verdensrådet gik ind for »Concordantia«-modellen, der tænker sig én kirke med udelukkende kulturelle forskelle i de forskellige verdensdele. Kommissionen derimod går ind for »Consiliatio«, som er enhed i forsonet mangfoldighed, hvor lokale kirker bibeholder deres forskelle, men udgør søsterkirker. Begge modeller udelukker hinanden.

Langvarig proces

Aftenens samtale drejede sig kun om det andet dokument *Wege zur Gemeinschaft*. I denne tekst ligger der en forestilling af enheden som en proces med både kortfristede, hurtigt opnåelige og langfristede mål. Enhver indsats for økumene burde indse nødvendigheden af, at anerkendelsen af hinandens embede ikke skal forstås statisk (som embedet er nu), men dynamisk, som embederne skal udvikle sig til at være. Ingen af de to nævnte modeller, overensstemmelse eller forsonet mangfoldighed, er tænkt som en monolitisk enhed.

Modtagelsesproblemet

Et meget vigtigt problem i hele det økumeniske stu-

diarbejde er, om kirkerne står bag de dokumenter, som deres delegerede udarbejder i fællesskab.

Teksterne tolkes ikke ens i de forskellige trossamfund, eller også nægter kirkeledelser at tage stilling til dem. Der ligger det første »receptionsproblem«. Kommissionen producerer tekster, som kræver et svar og en tilbagemelding.

I praksis ville en virkelig modtagelse af de fælles dokumenter betyde, at teksternes indhold bliver en del af disse kirkers trobekendelse (tænk på debatten om Den augsburgske Bekendelse).

Selve modtagelsesprocessen bliver i del 2 af *Wege zur Gemeinschaft* behandlet som en fremskridende udvikling af gensidige accept, som praktisk mulige anerkendelser uden sammensmeltinger, især med henblik på embedet i kirkerne. For i det hele taget at komme videre er debatten løftet fri fra spørgsmålet om den apostoliske succession, som jo blokerer udviklingen, til spørgsmålet om det faktisk eksisterende embede i de forskellige kirker. Spørgsmålet lyder da: Har man biskopper i dag, episkopi, tilsynsmænd, som faktisk udøver dette embede, uanset ordets katolske indhold, hvorvidt kunne man så nå fra en anerkendelse af, at episkopi findes, til en anerkendelse af hinandens episkopat i en fremtidig udformning?

Konsekvenser

Aftenens anden taler var biskop Martensen. Han begyndte med at henvise til den såkaldte Malta-rapport, udgivet af den kommission, der var forgænger for den nuværende luthersk/katolske fælleskommission. Malta-rapportens vigtigste »vage og

bløde« formulering er den, at der er *vidtstrakt enighed om retfærdiggørelsen*.

Biskoppen mente, der er fuld enighed om læren, blot ikke om de konsekvenser, man drager af denne lære i de forskellige trossamfund. En væsentlig konsekvens må være, når man betoner Den hellige Skrift som fælles udgangspunkt, at alle kirker dermed mener Skriften i dens helhed og ikke blot en del af den. Det fordrer også, at alle kirker orienterer deres åndsliv efter Bibelen som helhed, og ikke efter én tekst.

Intet leksikon

Et mærkværdigt træk i dag er fundamentalismens fremmarch, som saboterer den økumeniske enhedsbestræbelse. Fundamentalisme er den uhistoriske tolkning af en bibeltekst, uden hensyntagen til, hvem der har sagt hvad og i hvilke historiske omstændigheder. På denne måde bliver Bibelen til et leksikon over udsagn, der får karakter af et leksikon over sandheder.

Dette fundamentalistiske opsving griber også ind i den økumeniske debat, og mens katolikker og lutheranere nærmer sig hinanden, fjerner andre inden for én og samme kirke sig fra hinanden.

Følelsesmæssige argumenter

Parallelt med spørgsmålet om fundamentalismen, som splitter lutheranerne, er spørgsmålet om *åben nadver* blevet mere delikat end for 20 år siden i den katolske kirke. I visse kredse fremføres der ikke teologiske, men følelsesmæssige argumenter for, at den katolske kirke skulle være ved at gå i opløsning. Reaktionen er en flugt tilbage i de gamle skyttegrave, tilbage i den gamle liturgi, til den gamle

Kan alle de kristne trossamfund, der faktisk har et bispeembede, nå til enighed om at anerkende hinandens embede som værende et *episkopat*, uanset dette ords katolske indhold?

ordensdragt. Dette mærkes stærkest i Tyskland og i Holland, hvor de konservative biskoppers præsteseminarier har størst fremgang.

Biskop Martensen mente, at i Danmark er interkommunion et *neurotisk* spørgsmål i mange katolske menigheder, mens man tager langt mere afslappet på sagen i Italien, hvor f.eks. Assisis biskop intet har imod, at interkommunion praktiseres i byens kendte *Centro Ecumenico*.

Biskoppen mente især, at alle disse reaktioner og fundamentalistiske hold-

ninger kunne være chifre for noget helt andet, for angst og usikkerhed, der ytrer sig i negativisme over for den voksnede enhed mellem kirkerne.

Med tilbagevirkende kraft

Receptionen, modtagelsen af nye indsigter og den principielle godtagelse af væksten hen imod hinanden, hæmmes tilmed af, at den også skal ske med tilbagevirkende kraft, rense ud i gamle kateketiske forestillinger af hinandens sakramenter og embeder. Modtagelsen kan heller ikke foregå på én gang overalt og over hele linjen.

Her volder den katolske kirkes ensrettede kirkelov, der kræver det samme af alle over hele verden, megen besvær: Den tillader jo ikke noget ét sted, som forbydes et andet sted. Hvor der gives dispens til eksperimenter, inddrages tilladelsen efter meget korte perioder, så man knap nok er nået til erfaringer, der alligevel udelukker, at man kan komme hverken videre eller tilbage, hvor man startede, men allerede er vokset fra.

Det blev en Århus-aften på højt niveau.

ww

VALGKALENDER

Søndag d. 28. marts: Sidste frist både for *pastoralenhedens- og stiftets valgstyrelse* for indhentning af samtykke hos de foreslåede kandidater.

Mandag d. 29. marts: Både *pastoralenhedens- og stiftets valgstyrelse* udarbejder en foreløbig kandidatliste.

Tirsdag d. 30. marts: Den foreløbige kandidatliste fremsendes både fra *pastoralenhedens- og stiftets valgstyrelse* til de lokale valgstyrelser.

Sidste frist for vælgeres rekvisition af brevstemmemateriale fra menighedens valgstyrelse.

Fredag d. 2. april: Sidste frist for menighedernes rekvisition af brevstemmemateriale fra bispekontoret.

Sidste frist for valgstyrelserne for indhentning af samtykke fra foreslåede kandidater.

Udarbejdelse af foreløbig kandidatliste.

Søndag d. 4. april til 9. april: Fremlæggelse af fo-

reløbig kandidatliste til gennemsyn med oplysning om klagemulighed.

Onsdag d. 7. april: Sidste frist for meddelelse til valgstyrelsen fra vælgeren om klager over kandidatopstilling.

Meddelelse fra menighedens valgstyrelse til menighedsrådet om klager fra vælgeren over optagelse eller udeladelse på kandidatlisten i henhold til § 21, stk. 2 i vedtægt for menighedsråd i bispedømmet København af 14. november 1981.

Sidste frist for meddelelse til pastoralenhedens valgstyrelse fra vælgeren om klager over lægkandidatopstilling og til stiftets valgstyrelse om klager over præsters og søstres kandidatopstilling.

Fredag d. 9. april: Sidste frist for valgstyrelsen og menighedsrådet for afgørelse af klager over kandidatopstilling.

Sidste frist for meddelelse fra valgstyrelsen til klager

om hvilken afgørelse, der er truffet af valgstyrelsen eller menighedsrådet med oplysning om ankemulighed.

Sidste frist for pastoralenhedens- og stiftets valgstyrelses afgørelse af klager over kandidatopstilling med oplysning om ankemulighed.

Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste (lægfolk) fra pastoralenhedens valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser inden for pastoralenheden samt til bispekontoret.

Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste (præster og søstre) fra SV til menighedernes valgstyrelser inden for området.

Mandag d. 12. april: Sidste frist for indsendelse af klager til SV over afgørelsen truffet af såvel pastoralenhedens valgstyrelse som lokale valgstyrelser og klager til biskoppen over afgørelse truffet af de lokale menighedsråd.

Henimod en vidt forgrenet ansvarsfordeling i kirken

Biskop Martensens hyrdebrev om de forestående valg er blevet læst op i kirkerne søndag den 7. eller 14. marts

Tiden for valg af pastoralråd og menighedsråd nærmer sig. Det er af stor betydning for vor fremtid som katolsk kirke i Danmark, at menighederne helhjertet slutter op om dem.

De første valg af menighedsråd fandt sted i 1970. Vi har siden da gjort adskillige erfaringer, og disse har på mange måder været opmuntrende. Alligevel har vi endnu meget at lære, før vi kan høste moden frugt af de forskellige råds virksomhed. Derfor gælder det om energisk at videreføre det, som er begyndt.

Meningen med rådene

Meningen med pastoralrådet og menighedsrådene er ikke, at vi skal kopiere bestemte former for politisk demokrati. Langt snarere er det meningen, at vi vil fremme en vidt forgrenet ansvarsfordeling i kirken.

Pastoralrådet stiller sig under biskoppens autoritet og samarbejder med ham. Indtil nu har jeg som biskop haft glæde og gavn af dette samarbejde. Samtidig er det pastoralrådets opgave at være forbindel-

sesled til de enkelte menigheder, så at der opstår størst mulig sammenhæng mellem central ledelse på den ene side, og lokale behov og initiativer på den anden. På dette sidste felt er der brug for, at vi fremover gør yderligere fremskridt.

Præstens opgaver

I menighedsrådet har præsten en særstilling. I kraft af præstevielsens sakramente, og i kraft af sin sendelse til menigheden, har han – i fællesskab med biskoppen – et overordnet embede som hyrde og leder. Han er specielt ansvarlig for menighedens enhed og samdrægtighed. Dette hindrer ikke, men kræver snarere, at præsten bør lytte og samarbejde, når han fornemmer berettigede ønsker fra menigheden, eller når han fornemmer, at værdifulde aktiviteter er ved at spire og gro. Menighedsrådet skal med råd og dåd være med til at støtte præsten i hans gerning. Det skal samtidig være forbindelsesled til menighedens medlemmer. Menighedsrådet skal ikke føle det som sin opgave at udføre alle opgaver selv;

men det skal søge at få så mange som muligt af menighedens medlemmer draget aktivt ind i fællesskabets trivsel og vækst.

Det ny Testamente lærer os, at hvert eneste medlem af kirken har sine bestemte gaver og sin særlige funktion til gavn for helheden. Ingen må føle sig tilsidesat som unyttig eller overflødig. Også de gamle, svage og syge er værdifulde i menighedens sammenhæng – ja, måske netop de, der føler sig glemte og unyttige, kan være af størst gavn. Gud ser i det skjulte og kender den enkeltes værd.

Rådenes opgaver

Det er også rådernes fornemste opgave at spejle og lytte, for om muligt at drage evner og muligheder frem af det skjulte, så at fællesskabet kan vokse. Den ene skal udfylde, hvad den anden mangler.

Bestemte funktioner og opgaver er særlig nødvendige, for at der opstår en levende menighed. Søndagsgudstjenesten må nævnes i første række. Vi er skabt for at prise og takke Gud. Om søndagen samles de troende for at bringe

Gud hyldet på al skabningens vegne. Om nogen føler lykke ved at være kristen, vil han nødvendigvis føle trang til at samles med andre på Herrens Dag for at bringe Gud tak. Første bøn i Fader Vor er ledetråd: at Guds navn må være helligt og stort og lovprist iblandt os. Fra denne fælles eukaristi – taksigelse – findes kraften til vore udadvendte opgaver som kristne. Menighedsrådet skal i loyalt samarbejde med præsten overveje, hvorledes gudstjenesten bedst kan formes, så alle i fællesskabet tilgodeses. De skønneste ceremonier og den fineste musik alene er ikke nok. Hovedsagen ved eukaristien er nemlig ikke det kunstnerisk fuldkomne, men *taksigelsen* til Gud. Om søndagen samles vi i kirken for at samle børn og unge og gamle til en fælles lykkelig fest.

Nok at rive i

Oplæring i troen er et andet særlig vanskeligt felt. Den begynder i hjemmene allerede før børnenes skolepligtige alder. Den fortsætter gennem katekese, der støtter sig til »Det nordiske System«, som vor bispekonference har anbefalet. Netop da er en fortsat beskæftigelse med troen af betydning. Menighedsrådet er medansvarligt sammen med præsten for at fremme trosoplæringen på alle de nævnte stadier. Da vore omgivers kendskab til kristendom og specielt katolicisme ofte er ringe, er også voksenundervisning nødvendig. Et vigtigt led i alle disse bestræbelser er søndagsprædikenerne. Et menighedsråd kan drøfte med præsten, om bestemte dele af tros læren trænger til gennemgang i prædikenens form. Bibelkredse og studiegrupper kan også fremme kendskab til kirkens lære. Ved fælles bøn kan denne viden udbydes og gøres mere end blot intellektuel.

Den katolske ungdom står ofte isoleret; vore unges situation er vanskelig. Derfor må præst og menighedsråd betragte det som en af de allervigtigste opgaver at støtte ungdom-

men i troen, og at bidrage til at muliggøre egnede former for fællesskab.

Hvad der gælder kirken som helhed, gælder også den enkelte menighed: den er ikke til blot for sin egen skyld, men også for omgivelsernes. Derfor bør ingen menighed give sig tilfreds med et indadvendt arbejde. Den har en opgave udadtil: at yde kærlighedens tjenester (diakoni) og at bringe evangeliet videre til dem, der endnu ikke kender Kristus (mission). Når det gælder om at søge kontakt udadtil, er også den økumeniske dimension væsentlig. Her gælder den kendte grund-sætning: hvad vi kan gøre sammen med andre kristne, bør vi ikke gøre alene. I denne forbindelse vil jeg nævne *vore katolske skoler*. De frembyder en af vore bedste former for samarbejde med ikke-katolske trosfæller. De af vore menigheder, der har en katolsk skole, bør værdsætte de muligheder, der er givet hermed. De fleste steder er menighedsrådene med til at udpege skolens bestyrelse. Under alle omstændigheder bør menighedsrådene føle sig forpligtede overfor skolerne.

Endnu en lang række vigtige opgaver påhviler menighedsrådene. De skal ikke enkeltvis nævnes her. Undertiden overgår disse opgaver den enkelte menigheds muligheder. Derfor bør det understreges, hvor betydningsfulde *de nyoprettede pastoralenheder* er. Disse pastoralenheder bør ikke blot fungere som valgkredse, men først og fremmest som pastorale enheder. Hvor det kan lade sig gøre, bør et snævert samarbejde indenfor pastoralenheden indledes. Præster og menighedsråd er i fællesskab ansvarlige for, at disse pastoralenheder ikke blot bliver tomme forordninger, men rammer om konstruktiv fantasi. Hvis den enkelte menighed er for lille til at opfylde alle sine ansvar som »kirke på stedet«, må den naturnødvendigt søge samarbejde med nabomenighederne.

Der er brug for unge kandidater

Snart skal valgene finde sted. Endnu er det muligt at opstille kandidater såvel til menighedsrådsvalget som til pastoralrådsvalget. (Sidste frist var 21. marts. Red.) Hvis nogen skulle føle skuffelse over de hidtidige resultater, må det ikke give anledning til passivitet, men snarere til friske forsøg. Der er brug

for nye navne og øgede muligheder. Lægfolket har fået et medansvar, og ingen gode muligheder bør forsømmes. I særdeleshed er det ønskeligt, at også *unge kandidater* bliver opstillet og valgt. De ældre må se det som en opgave at åbne vore pastorale organer for unge mennesker, der har evner og vilje til at tage medansvar for fremtiden.

Enhver menighed må tage det som en alvorlig pligt at slutte op om de kommende valg. De kirkelige samarbejdsformer har endnu kun fungeret i en forholdsvis kort periode. De har dog allerede vist deres berettigelse og bestået deres prøve. Måtte Kirkens Herre give, at de i voksende grad må blive til fælles gavn fremover.

Hans L. Martensen

Det nyvalgte præsteråd

Præsterådet er alle katolske præsters repræsentation over for biskoppen. Rådet har ikke karakter af en fagforening, men drøfter med biskoppen, hvilke problemer og ønsker, der skal findes et svar på, og hvilke initiativer, der kunne tages.

Rådet vælges blandt samtlige præster. Dets mandat varer i fire år. Valget i februar fandt endnu sted efter bispedømmets gamle inddeling i 6 regioner.

Af 108 præster deltog 84 i valget; 1 stemme kom efter, at fristen var udløbet.

Resultatet og antal stemmer:

<i>Storkøbenhavn:</i>	
Dietrich Timmermann	28
Josef Völk CssR	13
<i>Område øst for Storebælt:</i>	
Hans Esmark	13
<i>Område vest for Storebælt:</i>	
Frans Hauser CssR	25
Henri Kerkhofs	
O. Praem.	20
<i>Region I:</i>	
Urban Figge O.M.I.	16
<i>Region II:</i>	
Ebbe Simonsen	16
<i>Region III:</i>	
Erling Brodersen	10
<i>Region IV:</i>	
Frank Jobst O.M.I.	11
<i>Region V:</i>	
Gerhard Sanders S.J.	11
<i>Region VI:</i>	
Pierre Grégoire O.P.	12

Ingen kirkelige sofavælgere den 2. maj! Kom og stem!

Veje til fællesskab

Et, i øvrigt trøstende, fælles menneskeligt træk består i, at vi alle kan fortælle os, når vi bruger ord, der ligner hinanden. En gængs lapsus er, at sige *økonomisk* når man mener *økumenisk*.

Anvendelsen af husholdningspenge, økonomi, og bestræbelserne for kirkernes enhed, økumene, (»I min Fars hus er mange boliger« Joh. 14,2) har naturligvis udgangsordet *hus* til fælles, men øjensynligt ikke andet. Og dog, mindst endnu ét lighedspunkt findes, nemlig både økonomiske og økumeniske eksperter afmagt over for virkeligheden. Virkeligheden adlyder jo træghedsloven.

Økonomer kan blive enige om, at den eneste farbare vej ud af en krise er mådehold, men hvem lover dem, at de kriseramte synes om denne vej? Og hvad, når parterne, der kun kan løse krisen i fællesskab, gennem samarbejde, ved modige beslutninger, til gengæld vælger at fremstille hinanden som modstandere, endog fjender, især hvor befolkningens sans for solidaritet faktisk er blevet afløst af klassekampens ideologi?

På lignende måde kan økumeniske studiekommissioner som f. eks. den luthersk/katolske, der har biskop Martensen som medlem, vise »Veje til fællesskab«, men også her er spørgsmålet, om de kirker, der har oprettet den fælles kommission, bagefter godtager dens arbejdes resultater. Økumeniske teologer arbejder for fremtiden; mange af de kirker, de repræsenterer, tænker og reagerer ud fra nutidens, somme tider ud fra datidens vaner.

Hvis ikke kirkerne gør de nye økumeniske indsigter til deres egne, så disse finder vej ind i deres åndsliv og sprogbrug, kommer vi aldrig videre end nutidens splittelse, som kræver en løsning.

Vi katolikker kan her feje foran egen dør. Alle de sidste paver, men navnlig den nuværende har efterlyst »nye og modige skridt« (under Tysklandsrejsen 1980). Men medlemmerne af de økumeniske kommissioner mærker såre lidt til kirkens mod, når nye veje skal betrædes. Grunden til kirkens tøven er den samme som den, der forhaler løsningen af økonomiske kriser: Virkelighedens kirker er træge, tør ikke, har ikke fantasi nok, må ikke gå for hurtigt frem. Eller de stivner i dogmatisme, samtidig med at en hel del af den nødvendige dogmatik lugter lidt for meget af fundamentalisme, desværre også hos os. Hvor der vises nye veje til fællesskab, burde vi have lov til at gå dem.

www

Påskerefugium på Magleås

Fra Skærtorsdag den 8. til 1. påskedag den 11.4.82.

Ledere er:

Pater Anton Dekkers, S. J. og pater Pierre Grégoire, O.P. Påskerefuglet vil koncentrere sig omkring påskens mysterium, d.v.s. at gudstjenesterne og deres forberedelse vil være midtpunktet.

Erfaringen har vist, at deltagerne har været glade for et i øvrigt ikke for stramt program. Dog vil der være tilbud om uformelle gruppesamtaler.

Alle, der føler behov for både ro og fællesskab i påskedagene, er velkomne.

Tilskud fra fonden Magleås' venner gør det muligt at fastsætte prisen til kr. 412.00. Opholdet kan forlænges til 2. påskedag, prisen er da kr. 549.00.

Ankomstdagen begynder med eftermiddagskaffe og afrejsedagen slutter med frokost.

Tilmeldinger modtages på sekretariatet på Magleås imellem kl. 10.00 og 16.00 på telefon 02-81 07 15 - eller skriftligt til Magleås, Høsterkøvej 6, 3460 Birkerød.

Pavelige rundskrivelser og personligt ansvar

Det vrimler i disse dage i »katolsk orientering« med referater, artikler og læserbreve i anledning af pavens nye rundskrivelse om familien. Jeg har på nuværende tidspunkt ikke læst rundskrivelsen i sin helhed, men efter det jeg har læst af den, er jeg stort

set enig med *Hans Jørgen Johansens* leder i »katolsk orientering« nr. 2 om »familielivet« og med hans »kommentarer« til rundskrivelsen i nr. 3 og 4.

Særligt vigtigt er det for mig - specielt efter jeg har læst de to læserbreve i nr. 4 (»Kirkens lære om ægte-

skabet« og »Kirkens lære om fødselskontrol«) - at fastslå at afsnittet fra de nordiske biskoppers hørdebrev fra 68 i anledning af »Humanae vitae«s lære om prævention med fuld ret må anvendes på den nye rundskrivelses lære om prævention. Dette afsnit indeholder et vigtigt moralteologisk princip, som værner om den enkeltes samvittighed og personlige ansvar. Derfor tillader jeg mig at citere afsnittet en gang til (med mine egne fremhævelser): »Hvis nogen af tungtvæjende og velovervejede grunde ikke kan blive overbevist af rundskrivelsens argumentation, så har det altid været anerkendt, at han kan have en anden mening end den, der udtrykkes i et sådant ikke ufejlbart kirkeligt dokument. På grund af en sådan afvigende opfattelse bør altså ingen anses for at være en dårlig katolik. Den, der efter grundig overvejelse føler sig berettiget til at lade være med at anerkende denne lære og omsætte den i praksis, må stå til ansvar for sin holdning over for Gud«.

Så er der kun at tilføje at naturligvis også de, som efter grundig overvejelse føler sig berettiget til at anerkende denne lære, problem - på smertelig bekostning af andre centralt kristne spørgsmål.

Lad os i denne fastetid overveje, om det ikke både for kirken indadtil og for dens kristne vidnesbyrd udadtil ville være velgørende at faste fra familien i en rum tid. Lad os få lov til at tænke og føle selv og i ansvarlig frihed og med egen fantasi at leve den kristne kærlighed - også i familien.

For pavens mønster er vel forhåbentligt ikke det eneste mulige?

Lene Fogh Sørensen
Brian Møller Jensen

Faste fra familien

Når vores ikke-kristne venner spørger os, hvorfor den katolske kirke altid taler om familien og præventionen - og undrer sig over, hvor lidt de til sammenligning hører om kirkens engagement mod sult, undertrykkelse, udbytning af naturen, krig, gør vi den erfaring, at vi i langt de fleste tilfælde må blive dem svar skyldige.

Men også utallige inden for kirken er trætte af og frustrerede over altid at høre denne familielære (og hvilken lære) gentaget og gentaget. Det er, som om kirken fuldstændig stirrer sig blind på dette ene

Da undertegnede er gift med en fra Polen kommende katolsk dame, læser jeg »katolsk orientering« og har fået lyst til at anmode bladet om at indrykke nedenstående spørgsmål.

Hvis man for øvrigt vil læse noget udfordrende om emnet kærlighed, anbefaler jeg varmt Erich Fromm: *Kunsten at elske*, Hans Reitzels Forlag, København 1975.

Gottfried Grünewald

Dyrplageri

Hvordan ser »katolsk orientering« på, at katolikker i Spanien går til messe om morgenen og forlyster sig med dyrplageri om eftermiddagen ved tyrefægtning, hvor både tyre og heste lider på det grusomste?

Henry Nielsen
Vi lader spørgsmålet gå videre til læserne. (Red).

Appel til alle kristne i Danmark

Uddannelsesgruppen for *Unge Ordensfolk og Præstekandidater* for den katolske kirke i Danmark har holdt et seminar i weekenden den 26.-28. februar med den mexicanske jesuit, pater *Jorge Manzano* om den tiltagende undertrykkelse og systematiske vold, og hvilke muligheder der er i Danmark for at modvirke disse forhold.

Med udgangspunkt i den mere og mere åbenlyse undertrykkelse og tiltagende brutalitet især i verdens fattigste lande og den voksende spænding på internationalt plan har uddannelsesgruppen besluttet at rette følgende appel til alle kristne i Danmark:

Det er bydende nødvendigt, at de kristne lever op til deres tro ved at handle.

Undertrykkelsen og brutaliteten i de fattige lande er tiltagende, og de internationale spændinger tilspidses fra dag til dag.

Disse forhold henvender sig i den grad til den kristne samvittighed, at de isolerede og privilegerede kristne menigheder i vort land, må omsætte deres tro i handling.

Handling igennem og med alle mennesker, der

arbejder for fred og retfærdighed, og handling gennem tro, bøn og arbejde, i solidaritet med alle mennesker, vi mødes med i dagligdagen.

Jorge Manzano S.J., Bjørn Håkonsson S.J., for Jesu små søstre, Li. søster Adelheid, søster Regina, Skt. Josephs søstre, søster Hildegard, Lioba søstre, Jesper Fich og Bernhard Stretch.

Biskoppens besøg i Slagelse

I forbindelse med ungdomsweekenden i Slagelse d. 19.-21. februar havde vi biskoppen på besøg lørdag aften. Alle 12 deltagere samt ledere var selvfølgelig meget spændte og glade for, at biskoppen trods en anstrengende dag kunne besøge os i ungdomsforeningen, og vi var vel nok også lidt stolte over, at vi i denne forbindelse kunne vise biskoppen, at der sker noget i Slagelse.

For weekendens tema

»Bod og omvendelse« stod Stephen Holm, som studerer til præst i Tyskland, og som virkelig, da det er vigtigt, at deltagerne får noget med hjem, også kan give os en masse ved at fortælle os om emnet, nemlig om det at være katolik samtidig med, at han kan sætte en diskussion i gang.

Weekenden sluttede med messe i Vor Frue Kirke i Slagelse celebreret af biskoppen, hvor de

Rettelse

På forsiden af nr. 4 bragte vi en KIPA-meddelelse om Mgr. Bruno Heim. Fra KNA's medarbejder i Danmark J. Berg modtog vi følgende rettelse til KIPA's tekst:

Mgr. Heim blev ikke pronuntius i Island, men i Finland. Han kom først til Cairo i 1969, ikke i 1966. Det var derimod Mgr. Zabkar, der blev pronuntius i Island.

I juli 1973 blev Mgr. Heim udnævnt til apostolisk delegat i Storbritannien. Pronuntius blev han i 1982.

unge stod for læsningerne. Det var en meget festlig messe. Bagefter havde vi det hyggeligt med kirkeaffe i præstegården. Biskoppen gav her udtryk for sin glæde og tilfredshed over, at tingene fungerede især i denne tid, hvor vi ingen fast præst har. Dette var afslutningen på en god og festlig weekend.

Heidi Pietras

Fællesskab om familien

Af biskop Hans L. Martensen

Huskirken

Over ti forskellige steder i Den apostoliske Skrivelse kaldes familien for »huskirke« eller »kirke« i det små. Her står vi atter over for en grundtanke, der sætter sit præg på helheden. Desuden står vi overfor en tanke, der ellers sædvanligvis ikke har været så stærkt fremhævet i kirkens traditionelle lære.

Familien som »huskirke« hænger sammen med ægteskabets egenskaber som sakramente. Alle familiemedlemmer forkyn-der evangeliet for hinanden og hører evangeliet af hinanden (Apost. Skr. nr. 39). Familien som »huskirke« gør kirken i sin helhed nærværende (jfr. Apost. Skr. nr. 49). Mange steder i verden er familien som »huskirke« det eneste sted, hvor børnene og de unge har mulighed for at modtage en ægte trosundervisning. (Apost. Skr. nr. 52). »Familien forkyn-der.. Guds Riges nærværende kraft...« (ib). Hvor stor vægt, der lægges på »huskirken« ses især af en sætning som denne: »Fremtidens evangelisering (af en ikke-kristen omverden) er i vid udstrækning afhængig af »huskirken« (Apost. Skr. nr. 65).

Samfundsopgaverne

Mange og væsentlige afsnit handler om familiens an-

svar for det civile samfund, og om samfundets ansvar over for familien. I modsætning til tendenser, man har kendt i vort århundrede til at begrænse kernefamiliens betydning – tendenser der jo har været tydelige både i den vestlige verden og i de kommunistiske lande – opvurderer Den apostoliske Skrivelse familien så stærkt som tænkes kan. Familien betragtes som samfundets livscelle slet og ret. Flere gange bruges den kraftige vending, at verdens fremtid afhænger af familien.

De svagtstillede

En lille snes steder i Skrivelsen er der tale om de svagtstillede, nødlidende og foragtede. Det kan spænde over så forskellige personer som kriminelle efter afsonet straf, ugifte mødre, personer uden familie, familier der lider under sult eller bolignød, unge der ikke har økonomiske muligheder for at skaffe sig et hjem, fraskilte hvis første ægteskab er gået over styr... Disse og andre lignende situationer nævnes, og det understreges, hvorledes det er kirkens pligt at bringe lindring og håb til alle sådanne nødstedte, der føler, at de befinder sig i en håbløs situation. Selv om Den apostoliske Skrivelse ikke forsøger at skildre, *hvorledes* disse

nødstedte kan hjælpes, er det karakteristisk, at de nævnes så ofte. Det betones, at der skal vises dem forståelse, respekt og kærlighed. Ja, netop i disse lidende og svage må vi være særlig parat til at genkende Jesu Kristi eget ansigt: i de nødlidende kommer han os i møde som vor bror, der trænger til vor omsorg og hjælp (Apost. Skr. nr. 64).

Praktiske tyndepunkter

Nogle enkelte praktiske tyndepunkter bør fremhæves: Vigtigheden af en grundig *ægteskabsundervisning* før indgåelsen af ægteskab understreges stærkt. Det er biskoppernes og sognepræsternes ansvar, at der gives tilbud om en sådan undervisning. Programmer for ægteskabsforberedelse bør udarbejdes. (Apost. Skr. nr. 66).

Den fortsatte trosbelæring, også efter ægtevielsen, er af betydning. Det foreslås, at biskopkonferencerne udgiver en særlig »familie-katekisme« til hjælp for forældrene i deres kateketiske opgaver over for børnene (Apost. Skr. nr. 39).

Forældrenes ret og pligt til at tage hovedansvaret for børnenes opdragelse fremhæves. Opdragelsen gælder hele den menneskelige person, og målet er ikke blot tilegnelse af færdigheder og kundskaber, men også vækst af grundlæggende menneskelige egenskaber, såsom trofasthed, udholdenhed, selvbeherskelse, kyskhed o.s.v.

Et medansvar for børnenes oplæring i troen har forældrene altid, men aller mest når det af ydre årsager ikke er muligt at etablere en regelmæssig og grundig kirkelig undervisning (jfr. Apost. Skr. nr. 52).

At den fælles bøn finder sted i familien regnes for en selvfølge.

Det tilrådes, at der i hvert bispedømme oprettes en central for ægteskabsvejledning.

Uden tvivl vil vi som danske katolikker frem-

over måtte spørge os selv, hvorledes vi bedst muligt vil kunne opfylde disse og lignende praktiske behov.

Specielle spørgsmål

Ikke mindst i vore nordiske omgivelser stilles vi ofte overfor pastorale problemer, der ikke har nogen nem og på forhånd éntydig løsning. Den apostoliske Skrivelses klare standpunkter og ubetingede fordringer sætter nogle af disse problemer i stærk profil.

Det såkaldte »blandede ægteskab« i Skrivelsen kaldt konfession-forskelligt ægteskab. (d.v.s. ægteskab mellem en katolik og en døbt ikke-katolik) stiller en lang række specielle problemer. Man kan glæde sig over Skrivelsens økumenisk positive og åbne holdning. Det hedder bl.a. at det blendede ægteskab kan have en speciel økumenisk værdi, når begge partnere ivrigt praktiserer deres forskellige form for kristendom.

Spørgsmål om *prævention* vil utvivlsomt før som siden føles som et vanskeligt problem for mange. Vi må konstatere, at den katolske kirke med stadig større vægt og autoritet sætter sig ind for, at »naturmetoden« (periodisk afholdenhed) er at

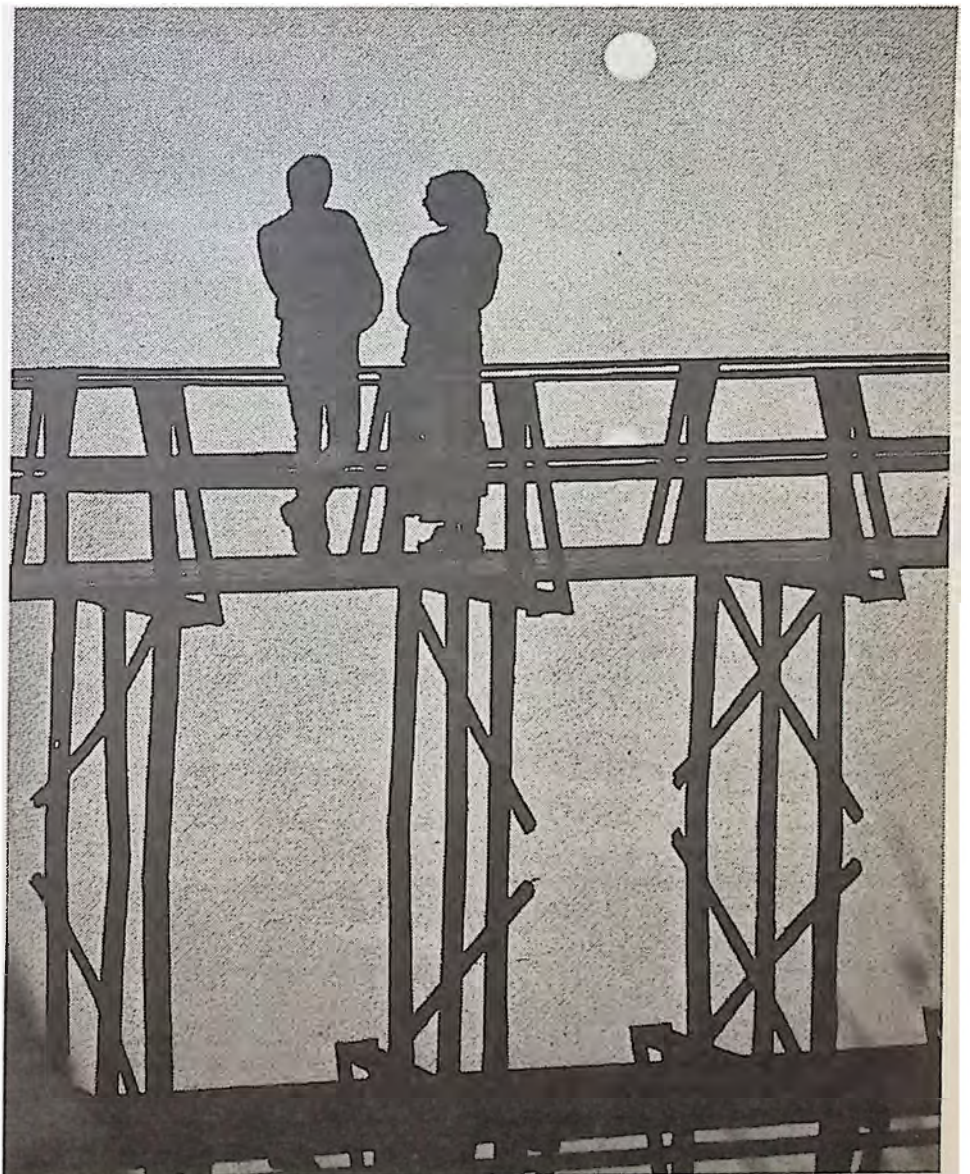
foretrække, mens de »kunstige metoder« ikke kan anerkendes som moralsk forsvarlige. Uden tvivl må vi danske katolikere tage dette til os som et alvorligt samvittighedsproblem, og vi bør overveje, om vi kan gøre mere for at »naturmetoden« bliver kendt og anvendt af dem, for hvem den er brugbar til en ansvarlig familieplanlægning. At der findes mange enkelt-situationer, der stiller specielle problemer, kan illustreres ved det før omtalte blendede ægteskab: Måske har den katolske og den ikke katolske ægtefælle forskellige samvittighedsindstilling til prævention... Men i ægteskabets fælles handlinger må der jo tages hensyn til *begge* samvittigheder...

Kirkens holdning til abort er aldeles éntydig. Dog rejser der sig specielle pastorale problemer, når det drejer sig om rådgivning af kvinder, der føler sig pressede til abort; eller som lider af stadige skrump-ler og samvittighedsangst, fordi det er foregået.

Den apostoliske Skrivelses holdning til »papirløse« forhold eller til »ægteskab på prøve« er fuldstændig klar. Ikke mindre klar er læren om ægteska-

bets *absolutte uopløselighed*.

Specielle pastorale problemer kan også opstå omkring *adgangen til sakramenterne*, i særdeleshed den hellige kommunion. Her må det tages som almindeligt udgangspunkt, at Skrivelsen ikke ønsker at ændre eller skærpe den gældende kirkeret, men kun at fortsætte den. Den nægter ikke, at der nu som tidligere kan findes undtagelsestilfælde, hvor loven bør følges efter sin ånd og ikke efter sit bogstav. Det er heller ikke meningen, at en forsvarlig pastoral praksis, som er opstået efter drøftelse mellem præst og et af menighedens medlemmer i særlige pastorale nødsituationer, pludselig skal ændres. Under alle omstændigheder må de pastorale problemer finde deres løsning ud fra Den apostoliske Skrivelses hovedtanke: Kirkens lære og fordring må for hver enkelt person (ligesåvel som for menighedsfællesskabet) blive til et befriende evangelium, og ikke til en knusende byrde. Det enkelte pastorale problem må søges løst således, at en dynamisk, positiv udvikling sættes i gang; aldrig således, at en nok så spædvækst i troen hæmmes eller standses.

Skal ægteskabet udvikle sig til »huskirke«, må det bygge på et solidt fundament, ikke mindst i form af en grundig ægteskabsforberedelse i kirkeligt regi.

Sommerens Sostrup-retræter

Tema: Håbet Gud fylder Jer med glæde! Rom. 15,13.

En uges fællesskab, i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær, familiehygge.

Der kan vælges mellem:

I. søndag den 27. juni kl. 19 - lørdag den 3. juli kl. 11.30
II. søndag den 4. juli kl. 19 - lørdag den 10. juli kl. 11.30

Biskoppen leder begge uger. Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Pris: Kr. 725. Unge under uddannelse: Kr. 425. Børn under 14 år: Kr. 375. Børn under 2 år: Gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: Kr. 265 pr. barn. Lagner, håndklæde, serviet medbringes eller lejes på stedet for kr. 22. For dem, der selv søger for overnatning (privat, campingvogn, telt): Kr. 525. Børn: Kr. 275. Halve fripladser kan søges skriftligt. Foldere med nærmere oplysninger hos sognepræsten.

Tilmelding: inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum kr. 150 pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Bredgade 69A, 1260 København K.

Nærmere oplysninger: Ebba Falk, Caritas, tlf. (01) 12 72 61 tirsdag, onsdag, torsdag kl. 10-13.

I sæk og aske

Fasten, således som vi kender den i dag, er den periode på fyre dage, der går forud for fejringen af påsken. Fastetiden begynder med askeonsdag, går over fem søndage og når sit højdepunkt i den stille uge med skærtorsdag og langfredag. Det har til alle tider været skik i den katolske kirke, at man forberedte sig til de store højtider i et tidsrum af kortere eller længere varighed. På samme måde som vi har fastetiden før påske, har vi også adventstiden som optakt til julen, ligesom det også meget længe har været almindeligt, at der var en enkelt dag med faste – en såkaldt vigilie – før pinse.

Askeonsdag

Fastetiden før påske begynder med askeonsdag. Navnet stammer helt tilbage fra 700-tallet og sigter til indvielsen og uddelingen af aske før messen. Ceremonien hentyder til dengang, da man som

offentlig kirkebod klædte sig i sæk og aske. Asken er et rent affaldsprodukt uden nogen som helst værdi, og derfor var den menneskelige ydmygelse fuldstændig og udtrykket for anger totalt, når man dængede sig til med aske.

Farvel kød

I vore dage nøjes man med at få et askekors tegnet på panden, men symbolikken er i grunden ligeså tydelig. Fastetiden er en tid, hvor man mindes Jesu lidelser og venter på påsken, mens man prøver at overveje sit eget liv. Man prøver at gøre det bedre og prøver at begrænse sin egen egoisme. Det kan f.eks. ske ved at afstå fra noget af den overflod, der til daglig præger vore måltider.

Dette er i al fald, hvad der egentlig ligger i ordet faste, og det var også hovedindholdet i fasten i ældre tid, – det var sågar et direkte påbud fra kirken. Man afholdt sig fra at spise kød, da det blev regnet for en luksus, og ville man endelig spise andet end grøntsager, holdt man sig til den mindre fornemme fiskespeise.

Det italienske ord »karneval«, som alle kender, stammer tilbage fra denne

skik. Karneval kommer af det latinske »carnem levare« eller »carne, vale!«, og frit oversat betyder det: farvel kød! Folkeskikken påbød, at man før fasten sagde farvel til kødgryderne med manér, og derfor afholdt man de store udklædningsfester, som vi kender herhjemme fra i noget afdæmpet form, men som man stadig kan opleve i fuld flor sydpå.

Ikke for megen skæg og ballade

I fastetiden er farven på præstens messehagel violet, ligesom det også er violet, der er den liturgiske farve i adventstiden. Violet er kirkens bodsfarve, og i det hele taget er messerne i fastetiden noget afdæmpede. Ligesom menigheden prøver at afstå fra alt for meget skæg og ballade, prøver kirken også at neddæmpe sin liturgi.

I dag er der kun to såkaldte faste og abstinensdage tilbage – nemlig askeonsdag og langfredag. Men det, at man fra kirkens side kun kræver egentlig afholdenhed på disse to fastedage betyder jo ikke, at man skal tage de øvrige 38 mindre alvorligt af den grund.

Andreas Rude

DUK's somerlejr 1982

Børnelejr - juniorlejr - ungdomslejr - vandrelær - nordisk lejr - økumenisk lejr. Her er mange muligheder for dig, hvis du har lyst til at deltage i en af DUK's mange sommertil-

bud. Skriv eller ring til Ungdomssekretariatet, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø, tlf. (01) 20 63 63 – hvor du kan få oplysninger om den enkelte lejr og tilmeldingsblanketter.

DUK's sommerlejr 1982

Temawekend 16-18/4 1982 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 26/4 1982.

St. Bødedagkursus 6-9/5 1982 på Ømborgen. For årets lejrchefer og ledere. Kurset er gratis. Rejseudgifter over 60.- refunderes ved billigste rejsemåde. (DSB 2. kl.). Sidste tilmeldingsfrist 27/4 1982.

Pinelejr 28-31/5 1982 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris kr. 125.- for voksne + 60.- for fællesrejse (gælder for 5-25 årige). Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Ømtræf 27-29/8 på Ømborgen. For 14-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 17/8 82.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Hvad vejer tungest: Dine overflødige pund eller din indsats for retfærdighed og fred?

Lad os bryde op...

»Husk menneske: af støv er du kommet, til støv skal du blive...«. Sådan siges der, når askekorset tegnes på panden askeonsdag som indledning til fasten. Måske kan det betyde: frigør dig fra illusionen om, at du er verdens centrum -, den illusion der skader dig, der lukker af for kærligheden til de andre og til Gud, der ikke tillader dine øjne at se andres lidelser, sult, undertrykkelsen og ensomhed-, der forbyder dig den solidaritet, hvoraf der kunne opstå en gensidig kærlighed, du aldrig havde drømt om. Du fortjener ikke at leve i denne illusion. Gør dig fri!

Lever jeg »ægte«

Det er dejligt at være møt. Det er skønt at have indrettet sig godt – kunne råde sig i bløde lænestole og være glad. Men når alt det, jeg har, bliver livets indhold, bliver målestok for hvem og hvad jeg er, vil jeg ikke give afkald på noget af mit for andres skyld. Naboen taler jeg ikke med, og jeg deler slet ikke med ham. Billeder af de sultende i verden sætter ikke noget i gang i mig.

Som alle søger jeg kærlighed og tryghed, men jeg indser ikke, at jeg bør elskes for det, jeg er – nemlig medmenneske og Guds barn, og ikke for det

jeg har. Det er »rigdommens bedrag«, der forhindrer den ægte kærlighed, som ethvert menneske har ret til.

Lad os i fastetiden – indtil påske – prøve at blive ærlige overfor os selv, og lad os tage tid til at overveje, hvordan vi lever. Lever jeg »ægte«? Gør jeg mig selv til mere, end jeg er? Holder jeg af ting eller mennesker? Giver jeg mig tid til de andre og mig selv? Lærer jeg andres glæder og lidelser at kende?

Sult, ensomhed og fattigdom

En, der om aftenen går i seng på tom mave, stiller andre spørgsmål og tænker anderledes, end jeg. At være sulten vækker mange tanker. At sulte kan være en følelse af sløvhed og anspændthed på én gang, alvor og ligegyldighed. At se et menneske i øjnene, der i flere dage ikke har fået mad, er en oplevelse, der gør indtryk. Blikket kan være som en indtrængende – næsten – aggressiv bøn. Også den menneskelige sult efter forståelse og venskab skal vi huske. Den findes meget i vort samfund.

Det kan berige meget og give megen inspiration til livet at tage et skridt i retning af mennesker i konkret nød. Det gælder

om at lære og forstå hinanden – forstå hvad sult, ensomhed og fattigdom er. Først da kan man opleve fællesskabets glæde og komme ud over sig selv.

Snakke med andre

Det kan være svært at overvinde angsten for dette skridt, men måske kan bønnen formidle lidt tillid, kærlighed og mod. Og måske kan det hjælpe at snakke sammen med andre – evt. i skriftemålet. Lad os prøve at bryde op –, måske møder vi en masse kærlighed og oplever Guds hjælp. Oplever lidt af det Kristus mente, da han sagde: »Hvad I har gjort mod en af mine mindste brødre, det har I gjort imod mig« (Matt. 25,40).

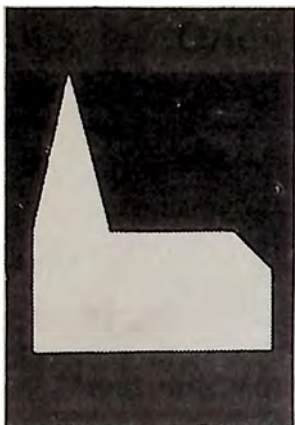
Björn Håkonsson

Fodnoten

Husk sidste frist for tilmelding til temawekend for 18 - 25 årige på Øm er den 6. april.

Bastrupmøde d. 28. marts afholdes i Newmansstuen, Sct. Kjeldsgade 3 i København kl. 12.

Indlæg til Ungdomssekretariatet i hænde senest d. 28. marts – mærket »Ungdomssiden«.

Orientering fra sognene

April 1982

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 8, der udkommer 28.4. 1982 er mandag den 5.4. (for maj 1982). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22 (bedst kl. 9-10).

Messetider:

Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Højmesse. Mandag kl. 8: Messe. Tirsdag kl. 19.30: Messe. Onsdag kl. 8: Skolemesse. Kl. 17: Som regel messe hos søstrene. Torsdag kl. 11.30: Messe. Fredag kl. 17: Messe hos søstrene. Lørdag kl. 11.30: Messe.

Lørdag d. 3. kl. 19.30-21.30: Vesper og tilbedelse foran sakramentet.

Søndag d. 4. Palmesøndag. Kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Procession og højmesse.

Skærtorsdag d. 8. Kl. 17: Højmesse. Efter højmassen og indtil midnat: Tilbedelse.

Langfredag d. 9. Kl. 15: Gudstjeneste med altergang.

Påskelørdag d. 10. Kl. 22: Vigilie og højmesse efterfulgt af agape.

Påskedag d. 11. Messen kl. 8 bortfalder. Højmesse kl. 10.30.

2. påskedag d. 12. Kl. 10.30: Messe.

D. 13.-15.: Ingen messer.

Fredag d. 16. Kl. 16: Messe med efterfølgende samvær og spisning for de ældre med flere.

Lørdag d. 17. Messen kl. 11.30 bortfalder.

Mandag d. 19. Messen kl. 8 bortfalder.

Søndag d. 25. Kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Firmelse og højmesse ved biskoppen.

Mandag d. 26. Messen kl. 8 bortfalder. Kl. 19.30: Valgmøde for pastoralenheden vedrørende pastoralfæder. Afholdes på Rygård.

Karismatisk bedekreds: Hver mandag kl. 20, undtagen d. 26.4., hos Skt. Josefsøstrene, Ordrupdalvej 24. Tlf.: 01-63 22 78.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens kontor:

Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber).

Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Vølk).

De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02. På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messetider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 17 (eng.) 2., 3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk), 1. søndag i måneden familiemesse kl. 11.30. Sidste søndag i md. ungdomsmesse kl. 10. Hverdag kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). Lørdag kl. 17 (eng.).

Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Allé 13. Søndag messe kl. 11. Hverdag kl. 9.

Sct. Klemens Kapel, Rønne Allé 15, Dragør. Søn- og helligdage kl. 9.30.

Hver torsdag i fastetiden: Tilbedelse foran Det hellige Sakramente fra kl. 18.30 med mulighed for at modtage den hellige kommunion. Kl. 19 korsvejsandagt.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerte-fredag. Messe kl. 19. Firmanderne tager på Øm-week-end.

Søndag d. 4.: Palmesøndag. Kl. 10 festgudstjeneste for hele menigheden, både voksne og børn. Derfor ingen familiemesse kl. 11.30. Højtidlig palmevielse, procession og læsning af Jesu lidelseshistorie.

Onsdag d. 7.: De ældres klub kl. 14. Messe kl. 16 i huskapellet.

Skærtorsdag d. 8.: kl. 17 international festgudstj. (dansk, polsk, irsk og filippinsk). Vi mindes Jesu indstiftelse af nadveren. Tilbedelse foran Det hl. sakramente indtil kl. 22. (Kun denne ene gudstjeneste).

Langfredag d. 9: Streng faste- og abstinensdag. Kl. 15 højtidelig mindegudstjeneste.

Påskelørdag d. 10.: Påskens liturgi begynder kl. 20. Lysindvielse, procession, indvielse af dåbsvandet og fornyelse af dåbsløfterne.

1. påskedag d. 11.: kl. 8.30 messe m. prædiken, kl. 10 festgudstjeneste.

2. påskedag d. 12.: ingen 8.30 messe. kl. 10 messe m. prædiken.

Torsdag d. 15.: kl. 19 aftenmesse med novene.

Lørdag d. 17.: Firmanderne holder generalprøve kl. 10. Fadderne er velkomne.

Søndag d. 18.: Hvide søndag. kl. 10 meddeler biskoppen firmelsens sakramente under gudstjenesten. Efter gudstjenesten reception (kort!), hvor biskoppen gerne vil hilse på firmanderne og deres pårørende i den store sal. Alle er velkomne.

Onsdag d. 21.: De ældres klub kl. 14.

Torsdag d. 22.: Økumenisk festgudstjeneste kl. 19.30. Pastor Anhøj taler. Derefter samvær i den store sal, hvor pastor Arne Sigvartsen vil tale om »Gudstjeneste livets fundamentale betydning«: Kaffebord. Alle er hjertelig velkomne.

Lørdag d. 24.: Samvær for 1. kommunikanter og deres forældre i Dragør, Rønne Allé 15.

Søndag d. 25.: latinsk højmesse kl. 10.

Søndag d. 2. maj: kl. 10 børnenes 1. hl. kommunion. Der afholdes denne dag valg til menigheds- og pastoralfæder i den store sal under kirken.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Messetider:

Søndage: Kl. 9. Reciteret messe. Kl. 10:

Højmesse.

Hverdag: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Torsdag d. 1. kl. 18.00: Højtidelig bispemesse med indvielse af de hellige olier.

Søndag d. 4. kl. 10: Palmeindvielse og procession, højmesse med biskoppen.

Skærtorsdag d. 8. kl. 17.30: Pontifikalmesse med uddeling af den hl. kommunion under begge skikkelser. Derefter tilbedelse til kl. 24.00.

Langfredag d. 9. kl. 15: Langfredagens liturgi. Påskelørdag d. 10. kl. 21.30 begynder påskevigiliens liturgi.

Påskedag d. 11. kl. 10: Pontifikalmesse med biskoppen.

Påskemandag d. 12. kl. 10, messe.

Søndag d. 18. kl. 10: højmesse med børnenes første hellige kommunion.

Onsdag d. 21. kl. 10: messe for de ældre.

Søndag d. 25. kl. 10: højmesse med de unges trosbekræftelse.

Skovtur for de ældre

Tirsdag den 11. maj starter vi ved kirken Bredgade 64, præcis kl. 9.30.

Traditionen tro fejrer vi messen et sted undervejs. Derefter går det »ud i det blå«. Tag madpakke med til frokosten. Vi er tilbage kl. 17. Prisen for turen incl. eftermiddagskaffen er uændret kr. 45.

Tilmelding til fru Helene Simonsen, telf. 38 66 50 eller Sr. Aline på kontoret, telf. 13 37 62. Alle er hjertelig velkomne.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78, menighedsrådets formand H. Heinemeier på tlf. (01) 74 13 05,

Sædvanlige messetider:

Tirsdag kl. 10.00, onsdag og fredag kl. 19.00 og søndag kl. 8.30 og 10.30.

Fredag d. 2. Kl. 19: Bodsandagt og messe.

Søndag d. 4.: Palmesøndag kl. 8.30 messe og kl. 10.30 familiemesse med palmeindvielse.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag: Messe kl. 16 og efter messen tilbedelse til kl. 21.

Fredag d. 9.: Langfredagsliturgi og kommunion kl. 15.

Lørdag d. 10.: Påskelørdag kl. 21 begynder vi årets største kirkelige højtid med påskeliturgen.

Søndag d. 11.: Påskesøndag kun een messe kl. 10.30.

Mandag d. 12.: 2. påskedag messe kl. 10.30.

Fredag d. 16.: Efter messen kl. 19 taler pater Paul om »Vor katolske tro« emne: Sakramenterne.

Søndag d. 18.: Ungdomsmesse kl. 10.30 under medvirken af »Jubilate Deo«.

Søndag d. 25.: Trosbekræftelse under messen kl. 10.30.

Fredag d. 30.: Efter messen kl. 19 taler pater Paul om Markus-evangeliet.

Jesu Hjerne Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messetider:

Hverdag: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18.00 messe på dansk.

Søndage: Kl. 7.00, 8.30, 20.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 sangmesse.

Katolsk Information i Niels Steensens bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00.

Møder: Hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokk Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 Kirkekoret (01) 14 01 16. Hver torsdag kl. 18.30, møde for minikuk.

Messer på fremmede sprog:

Hver anden søndag i måneden kl. 14.00 messe på kroatisk. Lørdag før den første søndag i måneden kl. 16.30 messe på polsk. 3. lørdag i måneden kl. 15.00 messe på vietnamesisk. Messe på ungarsk efter aftale.

Fredag d. 2.: Jesu Hjerne fredag kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 17.00 messe.

Søndag d. 4.: Palmesøndag kl. 10.00 latinsk højmesse med palmeindvielse og procession.

Tirsdag d. 6.: kl. 15.30 Kongregationsmøde i kirken.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag kl. 17.00, højtidelig messe. Derefter tilbedelse foran sakramentet indtil kl. 22.00.

Fredag d. 9.: Langfredag kl. 15.00 dagens liturgi.

Lørdag d. 10.: Påskelørdag ingen messer. Kl. 22.00 påskens liturgi. Derefter reception i den grønne sal.

Søndag d. 11.: Påskesøndag. Søndagsorden.

Mandag d. 12.: 2. påskedag, læste messer kl. 7.00, kl. 8.30 og kl. 10.00.

Ingen senere messer.

Tirsdag d. 20. kl. 15.30 møde for de ældre i den grønne sal.

Søndag d. 25.: kl. 8.30 Kongregationsmesse.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, tlf.: (01) 69 03 01.

Træffetid: Lørd. og mand. kl. 9-10 i Søborg, tirs.-tors. på Bispekontoret. Bredgade 69A. Tlf. (01) 11 60 80.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Mandag: Messe kl. 11.00.

Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Søndag d. 28.3.: Kl. 10.00 festmesse i anledning af Johanneskirkens 15-års fødselsdag. Efter messen reception i »pejsestuen«.

Torsdag d. 1.4.: Kl. 18.00 oliemesse i Sct. Ansgars Kirke. Menigheden indbydes hjerteligt til at deltage i denne messe.

Søndag d. 4.4. Palmesøndag: Kl. 10.00 indvielse af grenene, procession og højmesse. Hvis vejret tillader det, begynder vi uden for kirken og går derefter i procession ind til højmassen. Ved dårligt vejr finder indvielsen af grenene sted i »pejsestuen«.

Torsdag d. 8.4. Skærtorsdag: Kl. 17.00 højmesse. Efter messen overføres sakramentet til »graven«. Herefter er der tilbedelse indtil kl. 20.00, hvor kirken lukkes.

Fredag d. 9.4. Langfredag: Kl. 15.00 langfredagens liturgi med ordets tjeneste, menighedens forbønner, Korsets hyldning og kommunion.

Lørdag d. 10.4. Påskelørdag: Kl. 21.00 påskens liturgi og højmesse. Under denne messe vil hr. Michael Jensen blive optaget i Den katolske Kirkes fulde fællesskab. Efter messen mødes vi i »pejsestuen« for både at ønske Michael velkommen i vor menighed og hinanden en glædelig påske.

Søndag d. 11.4. Påskesøndag: Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Mandag d. 12.4. 2. påskedag: Kl. 11.00 læst messe.

Søndag d. 25.4.: Kl. 10.00 højmesse med børnenes første hl. kommunion.

Børneundervisning:

Lørdag d. 17.4.: Kl. 10.00 almindelig undervisning.

Lørdag d. 24.4.: Kl. 10.00 mødes vi i kirken for at øve de forskellige ting til om søndagen.

Skriftemål

Lejlighed til skriftemål: bedst før eller efter gudstjenesterne eller efter forudgående aftale.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Telf.: Pastor G. Uttenhal Nibler: (02) 87 77 12. Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30. Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 12.00.

Alle lørdage (undtagen påskelørdag): Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse.)

Søndag den 4.: Familiemesse kl. 9.30. Indvielse af palmebranchene, procession og højmesse kl. 11.00.

Skærtorsdag: Højmesse kl. 17.00. Tilbedelsestimer indtil midnat.

Langfredag: Liturgisk gudstjeneste kl. 15.00.

Påskelørdag: Påskevigiliens messe kl. 21.30.

Søndag den 11.: Påskesøndag: højmesse kl. 11.00.

Mandag den 12.: 2. påskedag. Messe kl. 9.30.

Søndag den 18.: Messe med børnenes førstekomunion kl. 11.00. (Familiemessen bortfalder).

Søndag den 25.: Messe med de unges trosbekræftelse kl. 11.00.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90.

Sognepræst, pater Knud Aage Nielsen S.J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.

Lørdag-søndag sognekontoret, Strøbyvej 2, før og efter messerne.

Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messetider:

Lørdag aftenmesse kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag højmesse kl. 10.00.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Familiemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Torsdag d. 1.: Kl. 18.00 oliemesse i Sct. Ansgars Kirke. Menigheden indbydes til at deltage i denne messe.

Søndag d. 4.: Palmesøndag. Kl. 10 højmesse, palmeindvielse og procession.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag. Kl. 17 højmesse.

Fredag d. 9.: Langfredag. Kl. 15 liturgi.

Lørdag d. 10.: Påskelørdag. Kl. 20 påskeliturgi og højmesse med efterfølgende agapemåltid.

Søndag d. 11.: Påskedag. Kl. 10 højmesse.

Mandag d. 12.: 2. påskedag. Kl. 10 messe.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 17 C II, 2200 København N.

Kontoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.

Sognepræst Paul d'Auchamp kl. 9-10 fra tirsd. til fred. (01) 35 68 25.

Messetider:

Lørdage læses søndagens messe kl. 17.

Søndage højmesse kl. 10. Aftenmesse kl.

17. Engelsk messe, sang og guitar kl. 18.

Mandag ingen messe. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 18.30. Fredag 15 min.

tilbedelse efter messen. Onsd. messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.

Onsdag desuden messe kl. 19, og Åbent Hus hos St. Josef Søstrene, Sct. Hansgade 28. (Tlf. 01-35 86 92).

Håndarbejdsgruppen mødes hver torsdag kl. 9-14 i kirkens krypt.

Torsdag d. 1. bortfalder messen til fordel for biskoppens oliemesse kl. 18 i Sct. Ansgars Kirke.

Palmesøndag d. 4. Palmevielse kl. 10 ved højms. og ved den engelske ms. kl. 18.

Skærtorsdag d. 8. Dansk messe kl. 17. Engelsk ms. kl. 18. Tilbedelse til kl. 21.

Langfredag d. 9. Kristi Døds Liturgi, dansk kl. 15, engelsk kl. 18.

Påskelørdag d. 10. Skriftemål kl. 11-13. Påskemessen: Dansk kl. 20. Engelsk kl.

22.

Påskedag d. 11. Ved højmessens kl. 10 Schola Gregoriana. Kl. 17 dansk messe.

Kl. 18 engelsk messe.

2. påskedag d. 12. KUN messe kl. 10.

Tirsdag d. 13. Messe kl. 14 og åbent hus i Krypten. Forretningsfører for SOS-børnebyer, N. A. Poulsen vil fortælle og vise lysbilleder om sit arbejde.

Onsdag d. 24. Messe kl. 11 og derefter foldning af sogneblad i Krypten.

Søndag den 25. kl. 15: Vietnamesisk messe.

Søndag d. 2.5. Schola Cantorum synger ved højmessens kl. 10.

Søndag d. 2.5. kl. 15: Vietnamesisk messe.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00. Reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephestrenes kapel, Helleruplund Alle 18. Fredag kl.

7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9.

Torsdag d.1.: Denne dag ingen messe på Helleruplund Alle 18, i stedet henvises til Biskoppens »oliemesse« i Sct. Ansgar kirke kl. 18.00.

Lørdag d. 3.: Bodsandagt kl. 15 med efterfølgende lejlighed til skriftemål (2 præster).

Søndag d. 4. Palmesøndag: Højmesse med palmevielse og procession fra gymnastiksalen kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Torsdag d. 8., Skærtorsdag: Latinsk højmesse kl. 17. Tilbedelse indtil midnat. Vågetime med sang og skriftlæsning kl. 21-22.

Fredag d. 9., Langfredag: Liturgisk gudstjeneste kl. 15. Faste og abstinensdag.

Lørdag d. 10., påskelørdag: Liturgi med dåb og trosbekræftelse og højmesse kl.

22. Sammenkomst i kantinen efter messen.

Søndag d. 11., påskedag: Højmesse kl. 11 (kun denne messe, ingen morgenmad)

Mandag d. 12., 2. påskedag: Messe kl. 9.

Søndag d. 18., Hvidesøndag: Børnenes 1. hl. kommunion under messen kl. 9.

Reciteret messe kl. 11. Morgenmad i gymnastiksalen efter 9-messen.

Søndag d. 25.: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Mandag d. 26.: Pastoralenhedens valg-møde på Rygård Skole (gymnastiksalen) kl. 19.30.

Immaculatakirken

Hverdage: Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag: Højmesse kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf.: (02) 94 76 94.

Messetider:

Hverdage kun efter aftale.

Lørdage kl. 17.

Søndage kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Ungdomsklubber:

Mikro-KUK hver onsdag kl. 16-18.

Mini-KUK hver torsdag kl. 18.30-20.30.

Maxi-KUK hver mandag kl. 19-22.

Torsdag den 1.: Bodsandagt kl. 19.30 med lejlighed til personligt skriftemål.

Søndag den 4.: Palmesøndag. Palmeindvielse og -procession i forbindelse med 9.30-messen.

Torsdag den 8.: Skærtorsdag, festmesse kl. 17, derefter tilbedelse i huskapellet.

Fredag den 9.: Langfredagsliturgi og kommunion, kl. 15.

Lørdag den 10.: Påskevigilie kl. 20. Derefter ønsker vi hinanden god påske i salen.

Søndag den 11.: Herrens Opstandelse, messe kl. 9.30.

Mandag den 12.: 2. påskedag, messe kl. 9.30.

Søndag den 18.: Hvide Søndag. Først-kommunion under messen kl. 9.30. Efter højtideligheden er der lejlighed til lykønskning i salen.

Søndag den 25.: Trosbekræftelse under messen kl. 9.30.

Kl. 19: Menighedsfest, (sammenskud).

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen, Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev:— 10:45 am. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 pm.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm. Folk Mass.

Saturday Evening (anticipated)

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 pm.

Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

Sunday, d. 4. Coffee and Friendship following 10:45 am Family Liturgy at Vor Frue Kirke. All are welcome.

Thursday, d. 8. Liturgy of the Lord's Supper, Sakramentskirken, 6:00 pm.

Adoration of Blessed Sacrament after Mass until 9:00 pm.

Friday, d. 9. Liturgy of the Lord's Passion, Sakramentskirken, 6:00 pm.

Sacrament of Reconciliation, Sakramentskirken, 5:00 pm.

Saturday, d. 10, Easter Vigil and Mass of Resurrection, Sakramentskirken, 10:00 pm.

Sacrament of Reconciliation

Anytime, by appointment. Call one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSEN

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.

Desuden er der messe fredag kl. 18.45.

Der er korsvejsandagt efter fredagens messe i fastetiden.

Palmesøndag samles vi i mødelokalet, hvor grenene bliver indviet. Derfra går vi i procession til kirken.

Skærtorsdag er der messe kl. 18.45. Efter messen fælles tilbedelse til kl. 20.

Langfredag gudstjeneste kl. 15.

Påskelørdag begynder ceremonierne ved kirkedøren kl. 20: Første påskemesse.

Påskedag er der højmesse kl. 10.

2. påskedag messe kl. 9.

Skriftemål ved pastor Kerkhofs torsdag den 1. april kl. 18-19. Ellers i forb. med gudstjenesterne eller efter aftale.

Biskoppen meddeler firmelsens sakramente søndag den 2. maj under højmessens. Derefter stående buffet på skolen.

Der er lejlighed til at stemme til valget for menighedsråd og pastoralråd søndag den 2. maj en halv time før messen og et kvarter efter messen i menighedens mødelokale.

Fredericia: Skt. Knuds Kirke

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf.: (05) 92 11 76. P. Burla.

Sædvanlige gudstjenestetider:

Lørdagsaftenmesse: Kl. 17.
Søndag: Højmesse kl. 10.
2. søndag i md.: Familiemesse og menighedskaffe.
4. søndag i md.: Latinsk messe.
Tirsdag og fredag: Messe kl. 8.15.
Onsdag og torsdag: Messe kl. 18.

Fredag d. 2. Korsvejsandagt kl. 8.

Søndag d. 4. Palmesøndag. Palmeindvielse og procession kl. 10.

Torsdag d. 8. Skærtorsdag kl. 17 sidste nadver mindes.

Fredag d. 9. Langfredag. Korsliturgien kl. 15.

Lørdag d. 10. Påskelørdag. Påskelysets indvielse, læsninger, dåbsvandets indvielse, den korte påskenatsmesse kl. 20.

Søndag d. 11. Påskesøndag. Opstandelsesmesse kl. 10.

Mandag d. 12. 2. påskedag. Læst messe kl. 10.

Søndag d. 18. Trosbekræftelse kl. 10.

Skriftemål før påske: lørdag d. 3. kl. 16-18 ved en præst fra Odense.

DKKF:

Generalforsamling tirsdag d. 13. kl. 19.30, to bestyrelsesmedlemmer fortæller om Øm-week-enden.

Helsingør: Skt. Vincents Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.

Sognepræst G. Coenen.

Tlf.: (02) 21 05 71.

Søndagsmesser:

Alle søndage: Kl. 8.00 dialogmesse i kirkens kapel. Kl. 10.00 højmesse i kirken.

Alle lørdage: Kl. 17.00 dialogmesse i kirkens kapel.

Hverdagsmesser:

Mandag - fredag incl. Kl. 19.00 i Søstrenes kapel (tlf. 21 75 47). Kl. 18.15 i Niels Steensens Hus (tlf. 21 53 79).

Lejlighed til at modtage bodens sakramente alle lørdage kl. 16.00-17.00 i kirken. 1. og 3. søndag i hver måned fejres messe på kroatisk, henholdsvis kl. 12.00 og kl. 17.00.

3. søndag i april måned er messen en familiemesse.

Sidste søndag i hver måned er højmessens på latin.

Hveranden torsdag aften holdes Bibelkreds i Niels Steensens Hus. Alle er velkomne! (tlf. 21 21 39).

Eventuelle ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.

Torsdag d. 25.3. Herrens bebudelse.

Onsdag d. 31.3. Pensionistmøde hos søstre, Møllebakken 8, Helsingør kl. 14.30-17.00. Messe og meddelelse af de syges salvelse.

Søndag d. 4.: Palmesøndag - kl. 10.00! Palmeindvielse i Niels Steensens Hus, i

salen over gården. Procession til kirken. Mød senest kl. 9.55, så alle kan deltage i hele ceremonien. Under højmessens læses Jesu Lidelseshistorie. Denne dag begynder tiden for påskedommunionen.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag. Kl. 20.00 koncelebreret aftenmesse. Der gives mulighed for at modtage den hellige kommunion under begge skikkelser. Nærmere oplysninger herom gives før gudstjenesten. Efter messen fælles tilbedelse.

Fredag d. 9.: Langfredag. Påbudt faste- og abstinensdag. Kl. 15.00 liturgisk gudstjeneste med korsets hyldning, som alle opfordres til at deltage i. Jesu lidelseshistorie læses med deltagelse af hele menigheden. Uddeling af den hellige kommunion.

Lørdag d. 10.: Påskelørdag. Natten mellem lørdag og søndag holdes påskedag kl. 20.30. Indvielse af påskelyset og dåbsvandet. Derefter fælles fornyelse af dåbsløfterne, højmesse og påskedommunion. Der gives lejlighed til at modtage begge sakramenter kl. 17.00-18.00 eller efter aftale. Efter natmessen holdes der en lille festlighed i menigheds- huset med vin og snitter, for at vi kan ønske hinanden glædelig påske. ALLE ER HERMED INDBUDT!

Søndag d. 11.: 1. påskedag. Kun højmesse kl. 10.00.

Mandag d. 12.: 2. påskedag. Kun højmesse kl. 10.00.

Bemærk: Messetiderne rykkes 1/2 time frem i tiden april - september incl.

Sommertiden begynder fra 1. week-end i april. Uret skal stilles 1 time frem.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. (07) 12 43 82, Giro: 434 72 26.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Skærtorsdag den 8. kl. 19.30: Messe. Lejlighed til skriftemål mellem kl. 17.00 og 19.00.

Langfredag den 9. kl. 15.00: Lidelsesbetretningen, forbønner, korshyldest og kommunion.

Langfredag er faste- og abstinensdag.

Påskelørdag den 10. kl. 23.00: Påskeliturgi for Kristi opstandelse.

Påskesøndag den 11. kl. 10.00: Sangmesse.

Ingen gudstjeneste 2. påskedag.

Religionsundervisning for de firmede: Fredag den 2. og den 23. kl. 15.15.

Lysbilleder:

Torsdag den 22. kl. 19.30 holder vi den menighedsaften, som blev udsat på grund af vintervejret. Franciskaner-pater Ireneus Capellen fra Nakskov fortæller om den hellige Frans af Assisi. Vi indleder med en ganske kort andagt. Glædelig påske til alle.

Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke

Postbox 27, 3400 Hillerød.

Menighedshus: Godthåbsvej 24.

Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4, tlf. 02-26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre, tlf. 26 78 65

Søndagsmesser:

Kirken i Østergade, kl. 10.

Torsdag d. 1. Messe kl. 14 i menigheds- huset og herefter kirkekaffe, som vi plejer på denne første torsdag i måneden. Ældre som har behov for transport, kan henvende sig til søstre eller sognepræsten.

Lørdag d. 3. Børnenes religionsundervisning nr. 17. Vi afslutter skoleårets undervisning for (næsten) alle holdene.

Søndag d. 4. Palmesøndag, familiemesse, hvor børnene mimer påskens hændelser for os. Kl. 11.30 bryllup - fejres på tysk.

Torsdag d. 8. Skærtorsdag, messe kl. 17.

Fredag d. 9. Langfredag, gudstjeneste kl. 15. Denne dag er faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 10. Påskenat - messen begynder kl. 20 (tidspunktet valgt så tidligt, for at man kan tage børnene med).

Søndag d. 11. Påskedag - messe kl. 10.

Mandag d. 12. INGEN MESSE:

Onsdag d. 14. KUK hører om »Hamp og kokosmætter«, ved Per Lundorf.

Torsdag d. 15. Messe kl. 17.

Søndag d. 18. Hvide søndag.

Mandag d. 19. MIDI-KUK har projekt Tanzania, kl. 19-21.

Onsdag d. 21. KUK hører om »parapsykologi, pyramidakkræfter og poltergeister«, ved Niels Erik Bølling.

Torsdag d. 22. Messe kl. 17.

Lørdag d. 24. Retrætedag for de unge som skal til 1. kommunion.

Søndag d. 25. Vi fejrer 1. kommunion- fest i kirken kl. 10.

Tirsdag d. 27. Strikkeklub kl. 14.30, hos Sankt Vincent Søstre, Frederikshave 24,2 i Hillerød.

Onsdag d. 28. KUK har kristen meditation nr. II, ved Stig Fjording.

Torsdag d. 29. Messe kl. 17.

Bemærk venligst, at søndagsmesserne i tiden maj-sept. (incl.), efter kirkegænger- nes ønske flyttes til kl. 9.

Holbæk: Skt. Elisabeths Kirke

Carl Reffsvej 2B, 4300 Holbæk, tlf. (03) 43 51 33 svarer ikke for tiden.

Præst: J.v.d.Hoek, Bakken 11, 4300 Holbæk, tlf. (03) 43 06 87. Bedst 9-10.

Menighedsrådsformand: P.van Dijk, Chr. Hansensvej 18, 4520 Svinninge., tlf. (03) 46 54 10.

Gudstjenester:

Søn- og helligdage kl. 10.

Hverdage kl. 7 (Bakken 11)

Søndag d. 4. Palmesøndag, palmevielse og højmesse kl. 10.

Skærtorsdag: kl. 17.

Langfredag: kl. 15.

Påskelørdag: Påskehøjtidelighederne kl. 19.30.

Påskedag: kl. 10.

2. påskedag: kl. 10

Hvide Søndag: Konfirmation udsat. Religionsundervisning: Foreløbig: Onsdag kl. 16. Bakken 11. Konfirmationsundervisning efter aftale. Vi vil gerne bede om tilmeldelse.

Møder:

Onsdagsmøderne i kirkekælderen er begyndt onsdag d. 3. marts og holdes hver anden onsdag. Vi arbejder, hygger os og diskuterer aktuelle ting.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 7.30 i Sct. Josefs Kapel. Kl. 10 (Højmesse) i kirken.

Hverdagsmesser Tirsdag og fredag kl. 19 og torsdag kl. 10.30 i Sct. Josefs Kapel. Onsdag kl. 17 hos Assumptionssøstre, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, 8700 Horsens.

Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Lørdag, den 3. kl. 15.: Bodsandagt, skriftemål og messe. Der høres skriftemål på dansk, polsk m.m.

Søndag, den 4. (Palmesøndag) kl. 10 samles vi i mødesalen og går derfra til kirken. Efter messen: Kirkekaffe og familiekatekese.

Torsdag, den 8. (Skærtorsdag) kl. 19: Messe. Derefter tilbedelse til kl. 21.

Fredag, den 9. (Langfredag) kl. 15: Langfredagens liturgi. Faste- og abstinensdag.

Lørdag, den 10. kl. 20: Påskenats liturgi.

Søndag, den 11. (Påskedag) kl. 10: Højmesse. Ingen messe kl. 7.30.

Efter højmessens samles vi i mødesalen for at lykønske pastor Reymen i anledning af hans 10 års jubilæum som sognepræst i Horsens.

Mandag, den 12. (2. påskedag) kl. 10: Messe.

Torsdag, den 15. kl. 19: Menighedsråds- smøde.

Lørdag, den 17. kl. 14: Stensballegrup- pen samles. Messe ca. kl. 17.

Søndag, den 18. Efter højmessens kl. 10: Familiekatekese.

Lørdag, den 24. kl. 10.30 Stensballe Kloster: Bededag med pater Paul Marx, O.M.I.

Torsdag, den 29. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

Kolding: Skt. Michaels Kirke

Tøndervej 17, 6000 Kolding.

Tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messetider

Søndage: kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Hverdage: mandag til onsdag kl. 17.15, torsdag til lørdag kl. 8.15.

Palmesøndag er åbningsfest til påskehøjtiden. Vi samles kl. 10 i skolens sal og med grønne grene i hænderne går vi i procession til kirken for at fejre messen.

Skærtorsdag: kl. 19.30 fodtøtning og aftenmesse. Kirken er åben til tilbedelse indtil kl. 23.

Langfredagsgudstjeneste: kl. 15.,

Påskelørdag: kl. 21: læsninger af Den Gamle Pagt, indvielse af ilden og påskelyset, opstandelsesmesse.

Påskesøndag: kl. 10 højmesse.

2. påskedag: kl. 10 sangmesse.

Søndag d. 18: kl. 10 højmesse og konfirmation.

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. (03) 65 06 51.

Sognepræst J. Samuelsen S.J. træffes tirsdag-fredag kl. 11-12.

Faste messetider:

Tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.30, lørdag

kl. 11.00 og søndag kl. 10.00.

Påskens gudstjenester:

Palmesøndag d. 3.: Messe kl. 10 med palmeindvielse.

Skærtorsdag d. 8.: Messe kl. 10.

Langfredag d. 9.: Korsets hyldning og langfredagsliturgi kl. 15.

Påskevigilie lørdag d. 10. kl. 23.00.

Bagefter er der agape i menighedssalen, hvor vi ønsker hinanden glædelig påske over et glas vin.

1. påskedag d. 11.: messe kl. 10.

2. påskedag d. 12.: messe kl. 10.

Maribo:

Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo, P. Herman Legut, O.F.M. Conv. Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messtider:

Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 4.: Palmesøndag, kl. 9.30 palmeindvielse, procession og højmesse.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag, kl. 19.00 Nadverens indstiftelse, højmesse.

Fredag d. 9.: Langfredag, kl. 15.00 Langfredagsliturgi.

Lørdag d. 10.: Påskelørdag, kl. 20.00 Herrens opstandelse fejres, ilden, påskelyset og vandets indvielse.

Søndag d. 11.: 1. Påskedag, højmesse kl. 9.30, messe på polsk kl. 11.00.

Mandag d. 12.: 2. Påskedag, højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 25.: Efter højmassen holder Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Maribo Pastorat generalforsamling, med foredragsholder og kaffebord. Landsformanden John S. Lundorf orienterer om Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund gennem 50 år.

Nakskov

Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. (03) 92 06 81.

Messtider

Hverdage kl. 19 og søndage kl. 10.

Polsk messe

Den polske messe i april finder sted 2. påskedag kl. 11.00. Før messen er der lejlighed til at skrifte på polsk.

Palmesøndag d. 4.: Velsignelse af blomster og grene (tag selv disse med!), procession, højmesse kl. 10.00.

Skærtorsdag d. 8.: Påskefesten indledes med mindehøjtideligheden for Nadverens indstiftelse: Kl. 17.00 (Bem. tidsp.!) Lejlighed til skriftemål fra kl. 16.00. Kollekten denne aften er til fordel for fasteaktionen. (Husk at bringe Deres i fastetiden sammensparede gave med).

Langfredag d. 9.: Vi mindes vor herres Jesu lidelse og død.

Kl. 10.00: Korsvejsandagt og lejlighed til skriftemål.

Kl. 15.00: Lidelseshistorien, Korsets hyldning og kommunion. Lejlighed til skriftemål før og efter gudstjenesten.

Påskelørdag d. 10.: Ingen gudstjeneste.

Påskesøndag d. 11.: Vi fejrer Herrens opstandelse ved dagry: Kl. 6.00. Efter gudstjenesten fælles morgenkaffe i Kolbestuen. Påskeæg til børnene i præstegårdshaven. Børn og unge er velkomne til at overnatte i præstegården.

Kl. 10.00 højmesse.

2. påskedag d. 12.: Kl. 10.00 højmesse, kl. 11.00 polsk messe.

Menighedsrådsvalg - brevstemmer

Vælgere, der ønsker at stemme pr. brev, bør senest tirsdag den 30. marts henvende sig til valgstyrelsen.

Næstved: Vor Frue Kirke

Præstøvej 29, 4700 Næstved.

Tlf. (03) 72 09 85. Kontortid: Ti., fr., lø., kl. 11.00-12.00.

Faste gudstjenester: Søndage:

Kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj.

Kl. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke.

Hver skole-onsdag og fredag:

Kl. 8.00: Messe i Vor Frue Kirke.

Fredag d. 2.: Kl. 18.00-19.00: Tilbedelse, kl. 19.00: Messe på Maria-Elisabeths Hjem.

Den stille uge og påsketiden:

Palmesøndag d. 4. kl. 10.00: Palmeindvielse, procession, højmesse.

Skærtorsdag d. 8. kl. 16.00: Skærtorsdagsliturgi og tilbedelse.

Langfredag d. 9. kl. 15.00: Langfredagsliturgi.

Påskelørdag d. 10. kl. 19.30: Påskelørdagsliturgi med opstandelsesmesse. Sammenkomst i præstegården efter messen.

1. Påskedag d. 11. kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 10.00: Højmesse i kirken.

2. Påskedag d. 12. kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeths Hj. Kl. 10.00: Polsk gudstjeneste.

Søndag d. 18. kl. 10.00: Højmesse med *de unges trosbekræftelse*.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. (09) 12 16 64.

Sognepræst: Franz Hauser.

Træffetider: Kl. 11.00-12.00 (undtagen mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.

Messtider:

Mandag kl. 8, tirsdag kl. 9, onsdag 11, torsdag 9, fredag 8 og 19, lørdag 9, kl. 17 hos Sct. Josefssøstrene, Bjerregårdsvej 9. Kl. 7-messen bortfalder i hele april.

Torsdag d. 1.: Kl. 18.30 lejlighed til skriftemål. Kl. 19 korsvejsandagt.

Palmesøndag d. 4.: Højmesse kl. 10 med palmeindvielse og procession. Kl. 16.30 messe. Kl. 11.30 lejlighed til skriftemål på polsk. Kl. 12 polsk messe.

Mandag d. 5.: DKKF-møde på Bjerregårdsvej 9. Kl. 19.30 tilrettelæggelse af Hildesheim-turen.

Skærtorsdag d. 8.: Kl. 17 højmesse, derefter tilbedelse til kl. 21.

Langfredag d. 9.: Kl. 15 passionsliturgi og korsets hyldning, påbudt faste- og abstinensdag.

Lørdag d. 10.: Velsignelse af påskeføden kl. 9 og 13.30. Kl. 20 fejring af Kristi opstandelse. Påskens liturgi med indvielse af påskelyset og dåbsvandet. Efter messen er der samvær i salen.

Påskedag d. 11.: Messe kl. 8, højmesse kl. 10. Polsk messe kl. 12, ingen eftermiddagsmesse.

2. påskedag d. 12.: Messerne kl. 8 og 10, ingen eftermiddagsmesse.

Hvide søndag d. 18.: Messerne kl. 8, 10

og 16.30. Under højmassen de unges trosbekræftelse, og vi samles til kirkekaffe bagefter i skolens sal.

Tirsdag d. 20.: Bankospil kl. 19 til fordel for Egeskovstævnet.

Torsdag d. 29.: Bibelkreds kl. 19.30, Adelgade 7, 1. sal.

Torsdage d. 15., 22., 29.: Mariaandagt kl. 19.

Dalum Kloster

Søndagsmesser kl. 7.30, hverdagsmesser kl. 6.30.

Skærtorsdag messe kl. 17.

Langfredag, liturgien kl. 15.

Påskelørdag kl. 19.

1. og 2. påskedag messerne kl. 7.30.

Randers:

Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.

Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17 undtagen d. 3., hvor der er familiemesse kl. 13.30. Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser

Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19, torsdag kl. 7.30 og fredag kl. 8 i søstrenes kapel. (Laksegade 4).

OBS! Skulle der ske forandringer i hverdagens messtider, anmeldes det ved søndagens messer.

Korsvejsandagt i fastetiden i forbindelse med onsdagsmessen kl. 19.

Skriftemål: Efter aftale, eller man kan komme når som helst, og ringe på skrifteklokken. Hvis præsten er hjemme, kommer han straks. Præsten vil være hjemme hver eftermiddag i hele den stille uge.

Møder:

Familieundervisning: Lørdag d. 3. Vi begynder med messen kl. 13.30. Emne: De syges salvelse.

Menighedsråd tirsdag d. 13. kl. 19.30.

KUK onsdag d. 14. og 28. kl. 15-17 i præstegården.

Studiegruppe: Onsdag d. 21. efter messen. Emnet er næste søndags læsninger. Alle er velkomne.

Kirkekaffe: Søndag d. 25. efter messen.

Gudstjenester i stille uge og påsketiden.

Palmesøndag: Lørdag d. 3. kl. 17 og søndag d. 4. kl. 10. Begge dage med palmeindvielse, procession.

Mandag, tirsdag, onsdag: Messe kl. 19.

Skærtorsdag d. 8. kl. 16. Første kommunion for et af menighedens børn. Efter messen indtil kl. 23 vågetimer foran sakramentet. En liste, hvor man kan indskrive sig til en vågetime, hænger i våbenhuset.

Langfredag d. 9. kl. 15. Faste- og abstinensdag.

Påskelørdag d. 10. Ingen messe kl. 17. Kl. 20 begynder liturgien med lysindvielse og procession med påskelyset. Dåbsvandet bliver indviet, og vi fornyer vort dåbsløfte. Derefter følger påskensatmesen.

Påskedag d. 11. Messe kl. 10.

2. påskedag d. 12. Messe kl. 10.

Søndag efter påske d. 18. Trosbekræftelse og messe kl. 10.

Ringsted:

Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Sognepræst: H. Herberighs, S.M.M.

Tlf. (02) 99 07 28. Bedst kl. 9-10.

Andenpræst: Erling Brodersen. Tlf. (03) 61 03 92.

Bedst onsdag kl. 16-17, torsdag og fredag kl. 10-11.

Girokonto: 38189, Katolsk Pastorat, Ringsted.

Sædvanlige messtider:

Søndage: Højmesse kl. 10.

Gudstjenester i den stille uge og påsken:

Palmesøndag d. 4.: Palmevielse, procession og højmesse kl. 10.

Skærtorsdag d. 8.: Højmesse kl. 17.

Langfredag d. 9.: Passionsliturgi kl. 15.

Lørdag d. 10.: Opstandelsesliturgi m. højmesse kl. 20.

Påskedag d. 11.: Latinsk højmesse kl. 10.

2. påskedag d. 12.: Ingen messe.

Skriftemål: Efter aftale samt indtil et kvarter før messens begyndelse.

PS: Husk *bodsandagten* torsdag d. 25. marts kl. 19.30.

Roskilde:

Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 18.00 og fredag kl. 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 4.: Palmesøndag, højmassen begynder med palmeindvielse i menighedssalen kl. 10.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag, højmesse kl. 17. Derefter stille tilbedelse af det højhellige Sakramente indtil kl. 22.

Fredag d. 9.: Langfredag: Liturgi kl. 15.

Lørdag d. 10.: Påskensatliturgien begynder kl. 22.45.

Søndag d. 11.: Påske. messerne kl. 10 og 17.

Mandag d. 12.: 2. påskedag messe kl. 10.

Søndag d. 18.: Konfirmation ved højmassen kl. 10.

Onsdag d. 28.: Den hellige Montforts fest. Aftenmesse kl. 19.30.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30 undtaget påskedagen d. 11. april.

Silkeborg:

Vor Frue Kirke

Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg.

Silkeborg, tlf. (06) 82 24 15 eller

Vejle, tlf. (05) 82 08 93.

Messtider:

Lørdag: Kl. 16. Søndag: Kl. 10. Mandag:

Kl. 19.30. Onsdag: Kl. 19.30. (Undtagen d. 24. marts og 14. april).

Undervisning for børnene:

Søndag d. 25. april udflugt.

Onsdag d. 31. marts: Bodsandagt kl. 19.30.

Konfirmandlejre på Øm fra fredag d. 2. til søndag d. 4. april.

Gudstjenestetider i den stille uge:

Onsdag ingen messe.

Skærtorsdag kl. 19.30 med børnenes første kommunion.

Langfredag kl. 15.

Påskelørdag kl. 23.

Påskedag kl. 10.

2. påskedag: Ingen messe.

Søndag d. 18. april konfirmation ved pastor J. Ophof.

Søndag d. 2. maj: Valg til menighedsråd og pastoralråd.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Svares der ikke på kirkens telefon, (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådets formand, Erik Zieler, (03) 57 15 62.

Søndag d. 4.: Palmesøndag. Højmesse med palmeindvielse og procession kl. 10.00. Kirkebil fra Korsør.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag. Højmesse kl. 17.00. Børnenes første hellige kommunion. Tilbedelse ved sakramentet til midnat.

Fredag d. 9.: Langfredag. Faste- og abstinensdag. Liturgien begynder kl. 15.00.

Påskelørdag d. 10.: Påskennattens liturgi og højmesse kl. 20.30.

Påskedag d. 11.: Højmesse kl. 10.00. Kirkebil fra Korsør og Dianalund.

2. påskedag d. 12.: Gudstjeneste kl. 10.00.

Søndag d. 18.: Hvidesøndag. Højmesse med trosbekræftelse kl. 10.00.

Søndag d. 25. april: Højmesse kl. 10.00. Gregoriansk koral.

Skriftemål i forbindelse med messerne. Børne-weekend afholdes i Oasen den 3. og 4. april, sluttende med højmessene.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg. Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.

Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.

Rudkøbing: Kl. 15.00-1. søndag.

Fredag-søndag d. 2.-4.: Konfirmandlejre på Øm.

Søndag d. 4.: Palmesøndag. Kl. 10.00 indvielse af palmegrene, palmeprocesion, messe med Jesu lidelseshistorie efter Markus. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag. Kl. 17.00 Messe. Kl. 20-22 privat tilbedelse i kapellet.

Fredag d. 9.: Langfredag. Kl. 15.00 gudstjeneste med Jesu lidelseshistorie og fælleskommunion. Faste- og abstinensdag. Kollekten går til det Hl. Land.

Lørdag d. 10.: Påskelørdag. Kl. 20.00 påskensliturgi.

Søndag d. 11.: Påskedag. Kl. 8.00 ingen messe. Kl. 10.00 højmesse. Kollekten går til fællesnordisk fasteaktion 1982.

Skriftemål: Skærtorsdag, Langfredag både før og efter gudstjenesten. Påskelørdag kl. 14-18.

mandag d. 12.: 2. påskedag. Kl. 8.00 ingen messe. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Fredag d. 16.: Kl. 15.30 religions- og

konfirmandundervisning og øvelse til konfirmanddag.

Søndag d. 18.: 2. sø. i påsken. Kl. 10.00 højmesse og konfirmation.

Religionsundervisning: Fredag d. 2., 16., 23., 30., kl. 15.30.

Sønderborg: Skt. Pauls Kirke

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. (04) 42 35 85.

Præst: Ebbe Simonsen.

Søndag d. 4.: Palmesøndag kl. 9.30.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag kl. 17.00.

Fredag d. 9.: Langfredag kl. 15.00.

Lørdag d. 10.: Påskeaften kl. 20.00.

Søndag d. 11.: Påskedag kl. 9.30.

Mandag d. 12.: 2. påskedag ingen messe.

Søndag d. 18.: 2. søndag i påsken 9.30.

Søndag d. 25.: 3. søndag i påsken 9.30.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.

Tlf. (02) 99 07 28.

Messtider:

Søndage: Kl. 8 og 10 (fra april-sept.)

Onsdage og fredage: Kl. 19.30.

Palmesøndag d. 4.: Palmeindvielse, kl. 10.

Skærtorsdag d. 8.: messe kl. 17.

Langfredag d. 9.: Gudstjeneste kl. 15.

Påskelørdag: Kl. 20.

1. påskedag: Kl. 8 og 10.

2. påskedag: Kl. 10.

Konfirmation d. 18.: under højmassen.

Onsdag d. 28.: Hl. Montfort, messe 19.30. Derefter menighedsmøde i salen.

Religionsundervisning: D. 4. og 25.

Konfirmandunderv.: D. 2. og 16.

Kolpingfamilie: Møde om onsdagen d. 31/3, d. 14., 21. og 28. kl. 20.

Bellis: Alderdomshjem, Køgevej 160, Tåstrup. Tlf. (02) 99 03 74. Messe hverdag kl. 6.30, undt. onsd. + fred.

Assumptionssøstre fra Albertslund flytter til »den gamle Smedie«, Bygaden 53, Høje Tåstrup, 2630. Messe om tirsdagen kl. 18.

Skt. Pauls skole. Frøgårdsalle 8, 2630 Tåstrup. Tlf. (02) 52 19 59.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester

Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmassen tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklassen).

Søndag d. 4.: Palmesøndag. Kl. 10: Familiemesse med palmeindvielse. Bagetter: Menighedskaffe.

Tirsdag d. 6. kl. 19.30: Bodsandagt som forberedelse til påskefesten.

Skærtorsdag d. 8. kl. 16.30: Højmesse med børnenes første H. Kommunion. Indtil kl. 24 tilbedelse af det Allerhelligste Sakramente. Kl. 24: Sakramental velsignelse.

Langfredag d. 9. kl. 15: Passionsliturgi. Fra kl. 17-19 tilbydes lejlighed til at

modtage bodens sakramente. Langfredag er faste- og abstinensdag!

Påskelørdag d. 10. OBS. Ingen messe kl. 15. Ingen religionsundervisning denne dag. Kl. 23: Kristi opstandelsesmesse.

Efter messen reception.

Påskesøndag d. 11. og påskemandsag d. 12.: Begge dage kl. 10: Højmesse.

Lørdag d. 17. kl. 13: Religionsundervisning for eftermiddagsholdet.

Tirsdag d. 20. kl. 19.30: Stille time.

Tirsdag d. 27. kl. 18: Skt. Norberts aften.

Meddelelse:

Afdød: Catharina Kwiatek d. 23.2. 1982. Hun hvile i fred!

Glædelig påske til alle.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.

Tlf. (06) 62 36 41.

Messtider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 1., 3. og 5. søndag kl. 10.00.

Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.

Fasteandagter:

Viborg: Hver onsdag kl. 19.30.

Undervisning:

Lemvig: Den 3. april kl. 9.30-11.30.

Viborg: Den 17. april kl. 10.00-12.00.

Kirkekaffe:

Viborg: Den 4. april.

Lemvig: Den 25. april.

Påskegudstjenester:

Skærtorsdag: Viborg kl. 17.00.

Langfredag: Lemvig kl. 10.00.

Viborg: Kl. 15.00.

Påskensliturgi: Viborg kl. 20.00.

1. påskedag: Viborg kl. 8.00.

Lemvig kl. 10.00.

2. påskedag: Viborg kl. 10.00.

Vordingborg: Helligåndskirken

Chr. Wintersvej 4, 4760 Vordingborg.

Sognepræsten træffes: Marienbergvej 9.

Tlf. (03) 77 39 27 onsdag, torsdag, søndag eller i Næstved, tlf. (03) 72 09 85.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Palmesøndag d. 4. kl. 10.00: Højmesse med indvielse af palmegrene.

Skærtorsdag d. 8. kl. 16.00: Vi fejrer nadverens indstiftelse.

1. påskedag d. 11. kl. 10.00: Højmesse.

Søndag d. 25. kl. 10.00: Højmesse med de unges trosbekræftelse.

Åbenrå: Skt. Ansgars Kirke

Søndertorv, 6200 Åbenrå.

Sognepræst: Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 62 35 43 el. 42 35 85.

Søndag d. 4.: Palmesøndag kl. 10 og 14.30.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag kl. 19.30.

Fredag d. 9.: Langfredag kl. 15.00.

Lørdag d. 10.: Påskeaften kl. 19.30.

Søndag d. 11.: Påskedag kl. 10 og 14.30.

Mandag d. 12.: 2. påskedag kl. 10.

Søndag d. 18.: 2. søndag i påsken kl. 10 og 14.30.

Søndag d. 25.: 3. søndag i påsken kl. 10 og 14.30.

Søndag eftermiddags messer er på dansk/vietnamesisk.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.

Tlf. (08) 12 69 56-13 07 44.

Fredag d. 2.4.: Jesu-Hjerte-Fredag, er sakramentet udstillet i kirken til tilbedelse fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse med forudgående sakramental velsignelse.

Palmesøndag, d. 4.: Højmassen kl. 10 begynder med indvielse af palmegrene og procession gennem kirken.

Skærtorsdag, d. 8.: Festmessen begynder kl. 17.

Langfredag, d. 9.: Gudstjenesten begynder kl. 15.

Påskelørdag, d. 10.: Opstandelsesgudstjenesten begynder om aftenen kl. 20 med indvielsen af påskebålet og påskelyset udenfor kirken. Forinden kan små påskelys købes ved kirkedøren i kirken.

1. påskedag, d. 11.: Husk: 8-messen i kirken bortfalder den dag! Til gengæld er der kl. 8 messe hos søstrene på Sct. Josephs Hospitalet. Kl. 10 er der højmesse i kirken.

2. påskedag, d. 12.: Messen i kirken kl. 8 bortfalder ligeledes, dog er der messe kl. 8 hos søstrene! Kl. 10 er der højmesse i kirken.

Ældre-eftermiddag: På grund af påsken mødes de ældre og enlige i menigheden torsdag d. 15.4. kl. 14.30 i menighedslokalet på skolen.

Søndag d. 18.: Hvide søndag: Under højmassen kl. 10 fejres børnenes første hellige kommunion.

Søndag d. 25.: De unges trosbekræftelse (konfirmation) under højmassen kl. 10.

Valg til det nye menighedsråd og pastoralråd:

Husk, at der er valg søndag d. 2. maj! Alle over 16 år i menigheden kan vælge. Valglokalet er på Sct. Mariæ Skole i Aalborg. Materiale til brevstemmer kan fås i præstegården eller hos valgstyrelsens formand Jan Bogulski, Ryttervænget 9, tlf. 12 56 51 (efter kl. 19). Vi håber, at alle vil bruge deres stemmeret.

Gudstjenester uden for Aalborg i april:

Frederikshavn: Lørdag d. 3., kl. 16.30. Palmesøndagsgudstjeneste med indvielse af palmegrene.

1. påskedag, d. 11.: Påskemesse kl. 10. De resterende to lørdage kl. 16.30.

Hjørring, Nordre kommuneskole, Norgesvej:

Lørdag d. 17.4., kl. 14.30.

Thisted, Møllevej 23: Anden påskedag, d. 12., kl. 10!

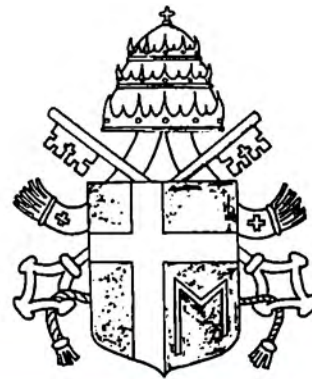
Alle i menigheden ønskes en velsignet påske!

Mere sognenyt og Liturgisk kalender side 14-15

Sognenyt indgået efter redaktionens tidsfrist er placeret på side 14. Af redaktionelle grunde har redaktionen set sig nødsaget til at forkorte indlæggene. Vi beklager meget, at en del sogne ikke er opmærksom på, at posten kan være to dage undervejs. Red.

Referat af pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse »Familiaris Consortio« om den kristne families opgaver i verden af i dag.

Familie-fællesskabet 4

Den nødvendige forberedelse til ægteskab og familieliv opdeles i tre faser: den fjernere, den nærmere og den umiddelbare forberedelse.

Den fjernere forberedelse begynder allerede i barndommen og falder for så vidt sammen med forældrenes almindelige børneopdragelse. I den forbindelse påpeges nødvendigheden af »en solid, åndelig og kateketisk skoling, som understreger det kristne ægteskabs sande kald og mission uden derved at udelukke mulighederne for en total hengivelse til Gud i kaldet til et præste- eller ordensliv«.

På et passende tidspunkt i de tidligste ungdomsår sættes ind med den nærmere forberedelse, der går mere i enkeltheder om ægteskabets sakramente, forholdet mellem mand og kvinde, sexualundervisning også mht. medicinske og biologiske forhold, ansvarligt forældreskab, familieøkonomi og husførelse. Endvidere må indgå emner vedrørende familieapostolatet, aktivt medarbejde i familiegrupper, foreninger, bevægelser og lign. initiativer til fremme af det kristne familieliv.

Den umiddelbare forberedelse til sakramentet bør finde sted de sidste måneder eller uger før vielsen for at give »den ifølge kirkeretten krævede ægteskabs-eksamen en ny me-

ning og et nyt indhold såvel som en ny form«. Blandt andet må der lægges vægt på en dybere erkendelse af Kristi og kirkens, nådens og ansvars betydning i det kristne ægteskab og en aktiv og bevidst deltagelse i vielseliturgen.

Paven opfordrer i den forbindelse biskopperne til at udgive en vejledning i familiepastoralt arbejde, der nærmere fastlægger ægteskabskursernes indhold, varighed og metoder. Det tilføjes dog, at eventuelt manglende ægteskabsforberedelse ikke må opfattes som en ægteskabshindring!

Vielse af døbte uden tro

Til de vanskelige spørgsmål om vielse af ægtepar med en »ufuldkommen indstilling til den kirkelige vielse« skriver paven:

»Sammenlignet med de andre sakramenter har ægtevielsen det særpræg, at det omfatter en virkelighed, der allerede foreligger i skabelses-ordenen; det er den samme ægtepagt, som Skaberen »fra begyndelsen« har grundlagt. Når en mand og en kvinde derfor beslutter sig til at indgå ægteskab med hinanden i denne skabelses ånd, – dvs. forpligter sig til livslang kærlighed og ubetinget troskab ved deres uigenkaldelige ægteskabsløfte, – så indeholder denne beslutning, også

Den sidste del af Johannes Paul II's apostoliske skrivelse om familiens opgaver i verden i dag drejer sig om kirkens pastorale indsats over for familien. Paven fremhæver, at det er nødvendigt med en sådan hjælp, som særlig bør komme familier i vanskelige eller unormale situationer til gode.

Af Hans Jørgen Johansen

selv om den ikke er klart bevidst, en dyb lydighed mod Guds vilje, som ville være umulig uden Hans nåde. Manden og kvinden befinder sig derfor allerede på en virkelig frelsesvej, som sakramentets heligholdelse og den umiddelbare forberedelse supplerer og hjælper ægteparret videre mod målet, da den rette hensigt jo foreligger«.

»Det er også rigtigt, at brudepar nogle steder anmoder om kirkelig vielse mere ud fra sociale hensyn end ud fra ægte religiøse motiver. Dette er i og for sig ikke mærkeligt. Beslutningen om ægteskab er jo ikke en begivenhed, der kun angår brudefolkene. Den er i sit væsen også en social begivenhed, som netop forpligter brudeparret overfor samfundet. Og et bryllup har jo altid været en fest, der fører familie og venner sammen. Det er således klart, at ønsket om kirkelig vielse er bestemt af både personlige og sociale motiver«.

»Man bør dog ikke overse, at også sådanne

brudepar i kraft af deres dåb allerede er virkelig indføjet i Kristi brudgomspagt med kirken, at de i deres rette hensigt anerkender Guds plan med ægteskabet og dermed i det mindste i princippet er enig med kirken, når de indgår ægteskabet. Alene den omstændighed, at der i ønsket om kirkelig vielse også indgår sociale motiver, retfærdiggør således ikke en eventuel afvisning fra sjælesørgerens side. Hertil kommer, som Det andet Vatikankoncil lærer, at sakramentet alene ved de liturgiske ord og rituelle handlinger nærer og styrker troen, – den tro, som brudeparret allerede med deres rette hensigt stræber mod, og som sikkert vil få videre hjælp og støtte i Kristi nåde«

Hvis man ville stille stærkere krav for en kirkelig vielse vedrørende brudeparrets tro, kunne det medføre stor risiko for »diskriminerende domme«, for tvivl om gyldigheden af allerede indgåede ægteskaber og ubegrundede samvittighedskonflikter

hos brudeparret. Der ville desuden være fare for at sprede tvivl om »sakramentaliteten« ved mange ægteskaber blandt kristne, der er adskilt fra fuldt fællesskab med den katolske kirke.

»Hvis brudeparret derimod trods alle pastorale anstrengelser udtrykkeligt og formelt afviser, hvad kirken mener om indgåelse af ægteskab blandt døbte, kan sjælesørgeren ikke tillade kirkelig vielse«. Her er det ikke kirken, men i virkeligheden brudeparret selv, der stiller sig hindrende i vejen.

Pastoral omsorg for de gifte

»Den pastorale omsorg for de regulært indgåede ægteskaber betyder konkret en indsats fra alle medlemmer i det stedlige kirkelige fællesskab for at hjælpe ægteparrene med at erkende og virkeliggøre deres nye kald og sendelse«.

Behovet for hjælp gælder først og fremmest de unge familier som er mere udsat for vanskeligheder, især i de første år af ægteskabet, hvor de stilles over for nye vurderinger og ansvar«. De unge ægtepar skal »taknemmeligt tage imod og fornuftigt vurdere andre ægtepars diskrete, taktfulde og uselviske hjælp, ud fra deres længere konkrete erfaringer med ægteskab og familie«.

Endvidere må kirken lægge særlig vægt på i den familiepastorale virksomhed at fremhæve de forhold, opgaver og krav, som er fremgået af skrivelsernes tidligere afsnit.

Strukturer i den pastorale omsorg for familien

Det fastslås straks i indledningen til dette afsnit, at den pastorale omsorg for familien har sit kraftcenter i kirken selv med dens strukturer og medarbejdere. Blandt disse fremhæves ganske særligt sognekirken, som må være sig denne opgave mere bevidst.

Alle, der indsættes i dette apostolat, må have en passende forberedelse.

Præster og ordensfolk må allerede i deres grundlæggende uddannelse indføres i denne opgave og senere gennemgå videreuddannelse. Paven nævner i denne forbindelse det nylig oprettede pavelige institut for familieforskning i Rom, som netop skal studere familieproblemer. Biskopperne skal sørge for, at så mange præster som muligt deltager i specialkurser om familien, før de overtager ansvaret for et sogn. Sådanne kurser afholdes bl.a. på teologiske højskoler og pastoralinstitutter, »og de bør naturligvis også være åbne for lægfolk, som gennem deres erhvervsmæssige uddannelse i lægelig, juridisk, psykologisk, social og pædagogisk henseende kan bistå familierne«.

Endvidere fremhæves i skrivelsen, »må man først og fremmest anerkende den særlige plads, der tilkommer kristne ægtepar og familiers sendelse på dette område i kraft af den i sakramentet modtagne nåde«. En nærmere beskrivelse af dette familiens apostolat svarer stort set til de tidligere omtalte opgaver for familien, dog nu som et arbejde eller en tjeneste der er rettet hjælpende ud mod andre familier.

Til de familie-pastorale strukturer hører også de mange forskellige kirkelige foreninger, som ser deres opgave i »at vække en levende sans for solidaritet blandt de troende, fremme en livsførelse præget af evangeliet og kirkens tro, udvikle samvittigheden i overensstemmelse med de kristne værdier og tilskynde til karitativ handling«, – alt sammen noget, der kan hjælpe den kristne familie til at blive »en sand lysets kilde og en god surdej for andre«.

Medvirkende i familie-apostolatet

Blandt de medvirkende i familie-apostolatet nævnes biskopper og præster, mandlige og kvindelige ordensfolk, lægfolk med særlig uddannelse og massemedierne.

Biskoppen har det første ansvar for den pastorale indsats over for familierne i bispedømmet. »Som fader og hyrde må han drage særlig omsorg for dette pastorale område, som er af største vigtighed, og som han må ofre interesse, omsorg og tid, personale og hjælpemidler«.

»Biskopperne støtter sig her først og fremmest på præsterne, hvis virksomhed udgør en væsentlig del af kirkens tjeneste for ægteskab og familie«.

»De gejstliges ansvar angår ikke kun de moralske og liturgiske spørgsmål, men også spørgsmål af personlig og social art. De må være familien en støtte i dens vanskeligheder og sorger, bistå dens medlemmer og hjælpe dem med at se deres liv i evangeliets lys«.

»Præster og diakoner, som i rette tid og grundigt er forberedt på dette apostolat, må være som en far, bror, hyrde og lærer for familien, formidle nådens hjælp og oplyse den med sandhedens lys. Deres undervisning og vejledning skal her altid være i fuld overensstemmelse med kirkens autentiske læreembede, for således at hjælpe Guds folk at udvikle den rette trossans, som derpå skal praktiseres i det daglige liv«.

»Hyrder og lægfolk har i kirken andel i Kristi profetiske sendelse: lægfolket ved i ord og kristen gerning at bekræfte troen; hyrderne ved at bedømme, hvad der i lægfolkets vidnesbyrd er udtryk for ægte tro, og hvad der er i mindre overensstemmelse med troens lys; familien som kristent fællesskab ved dens eget trosliv og vidnesbyrd. Således opstår en dialog mellem sjælesørgere og familier. Her kan teologerne og andre fagfolk, der er fortrolige med familieproblemer, yde stor hjælp, idet de nøje forklarer, hvad kirken lærer, og hvad familielivets erfaringer viser. På den måde opnås bedre forståelse for læreembedets udtalelser, og der banes vej til udvikling videre frem. Dog er det godt at huske på, at den umiddelbare og forpligtende troslære-norm angives af det hierarkiske læreembede, også for familieproblemernes vedkommende«.

Om mandlige og kvindelige ordensfolk siger paven bl.a., at de »gennem deres vielse bliver vidner om den omfattende kærlighed, der ved afkald på ægteskabet for himmeri-

gets skyld vækker et stadig større beredskab til af et fuldt hjerte at hellige sig tjenesten for Gud og apostolatet. Heraf følger muligheden for, at ordensfolk og medlemmer af andre foreninger for kristen fuldkommenhed enkeltvis eller i fællesskab påtager sig familietjeneste«.

Endelig nævnes, at lægfolk med særlig uddannelse som læger, advokater, psykologer, socialrådgivere, ægteskabs- og familievejledere og lign. også kan yde god hjælp.

Om massemedierne hedder det, at de ofte øver dyb indflydelse på det følelsesmæssige, intellektuelle, moralske og religiøse område, især blandt unge. Derfor kunne de have en velsignelsesrig indflydelse på familien, — men de rummer også alvorlige faremomenter. F.eks. bliver fjernsynet og »visse publikationer« den letteste og derfor ofte den eneste fritidsbeskæftigelse for børnene. Familien må derfor nøje regulere sin omgang med massemedierne bl.a. for at beskytte børnene og de unge mod »aggressionerne« fra disse medier.

Forældrene må også være aktive i medieforbund, så de kan påvirke produktionen i mere familievenlig retning.

Pastoral indsats for vanskeligt stillede familier

I denne sidste del af pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse opregnes de familier, som er særlig vanskeligt stillede, og som kræver særlig pastoral omsorg.

Det gælder f.eks. familier, der lever adskilt p.g.a. forældrenes arbejde, (militærtjeneste, søfolk, rejssende, fængslede) og det gælder flygtningefamilier, familier med handicappede, alkoholikere, eller narkomaner, familier der diskrimineres af politiske eller andre grunde, familier med mindreårige forældre, fraskilte forældre osv.

Irregulære familie-situationer

Et kortere afsnit om de særlige problemer i blandede ægteskaber indeholder næppe nyt i forhold til almindelig praksis her i landet, men herefter kommer paven ind på de såkaldte irregulære familie-situationer om prøveægteskab og papirløst ægteskab.

Om »prøveægteskabet« siges det, at det direkte strider mod den menneskelige fornuft således at eksperimentere med den menneskelige person. Kir-

ken kan heller ikke af religiøse grunde anerkende denne ægteskabsmodel. Mellem to døbte kan der kun stiftes en uopløselig ægtepagt.

Hvad angår det »papirløse ægteskab«, der er en forbindelse helt uden offentlig anerkendelse, civilretligt eller religiøst, siger paven, at det stiller kirken over for alvorlige pastorale problemer.

Han tænker her især på konsekvenserne i religiøsmoralsk henseende og nævner som eksempler: »tab af ægteskabets religiøse betydning i lyset af Guds pagt med sit folk, — manglen på den sakramentale nåde og den almindelige forargelse«. Hertil kommer de sociale problemer: »ødelæggelse af familiebegrebet, svækkelse af sansen for troskab også overfor samfundet, eventuelt sjælelige skader på børnene og almindelig tiltagende egoisme«.

Sjælesørgerne og det kirkelige fællesskab må bestrebe sig på at lære den slags situationer og deres konkrete årsager i hvert enkelt tilfælde nærmere at kende; diskret og taktfuldt få kontakt med dem, der lever sammen og med

tålmodig oplysning, kærlig formaning og vidnesbyrd om kristent familieliv søge at vise dem vej til at få ordnet deres forhold«.

Fremfor alt drejer det sig her om at forebygge gennem opdragelsen, om at sikre ægteskabet anerkendelse i den offentlige mening og fjerne sociale og økonomiske hindringer for et legitimt ægteskab.

I modsætning hertil må man hos katolikker, der kun er borgerligt viede i det mindste anerkende det ansvar og de forpligtelser, de derved offentligt indgår. Dette er dog ikke tilstrækkeligt til at modtage dem i alterets sakramente.

De fraskilte, der ikke gifter sig igen

En skilsmisse må altid anses for det yderste middel til at løse en konflikt, når alle andre fornuftige forsøg er mislykkedes.

»Ensomhed og andre vanskeligheder er ofte følgerne for skilte ægtepar, især for den uskyldige part. Sådanne mennesker må det kirkelige fællesskab nære særlig omsorg for og møde dem med respekt, solidaritet, forståelse og konkret hjælp for

at de kan bevare troskaben også i deres vanskelige situation. Man må hjælpe dem til at finde en tilgivende holdning, som den kristne kærlighed jo påbyder, og at være parat til i givet fald at genoptage det tidligere ægteskabelige livsfællesskab«.

Gengifte fraskilte

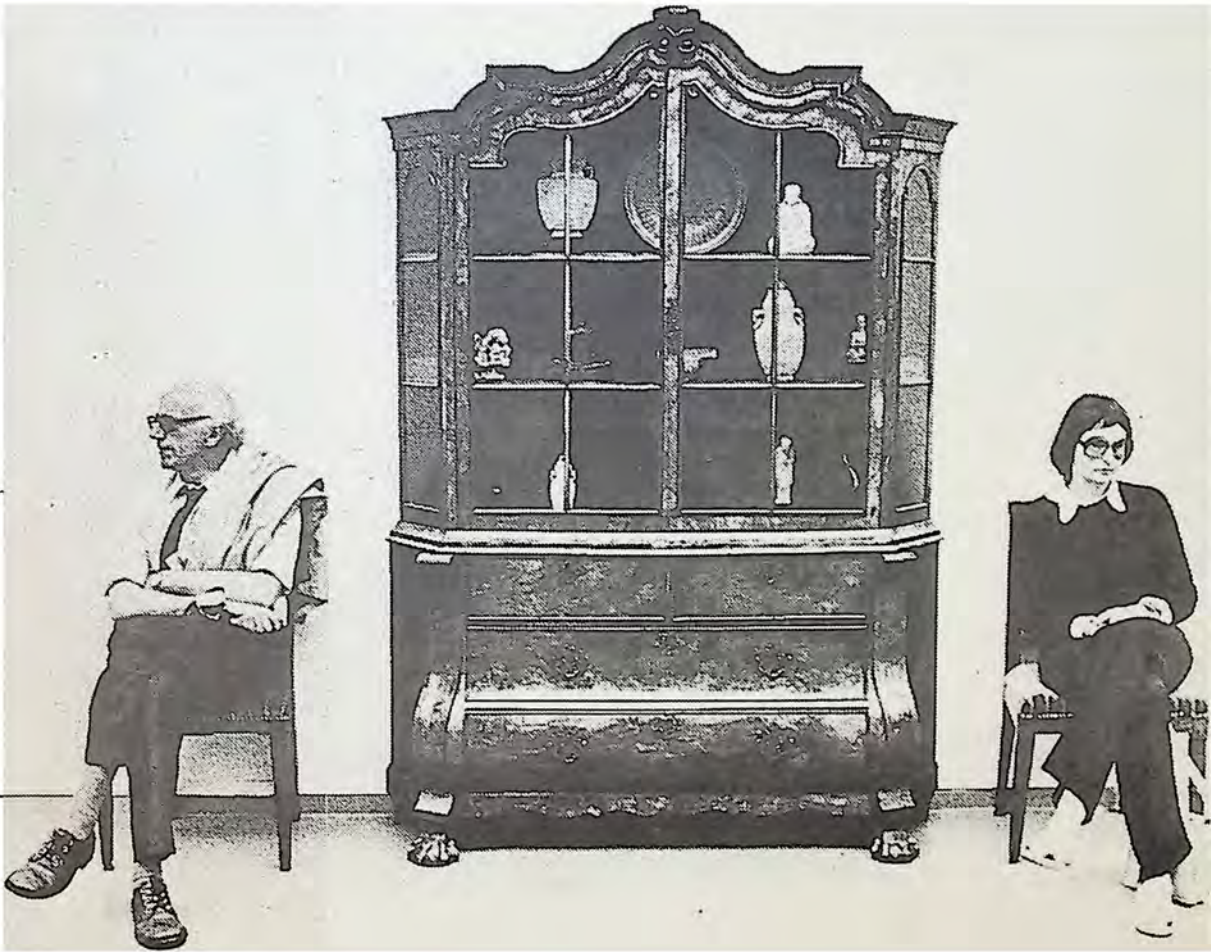
Sammen med synoden ønsker paven at indprente over for hyrderne og alle troende at bistå de gengifte fraskilte med omsorgsfuld kærlighed, så de ikke opfatter sig som skilt fra kirken, men som døbte kan tage del i kirkens liv.

»De skal formanens om at høre Guds ord, at deltage i det hellige messeoffer, at bede regelmæssigt, at være med i sognets næstekærlige virksomhed og initiativer til fremme af retfærdigheden, at opdrage børnene i den kristne tro og pleje bodens ånd og virke for således daglig at nedkalde Guds nåde til sig. Kirken skal bede for dem, opmuntre dem, vise sig som en barmhjertig moder og således styrke dem i tro og håb«.

»Kirken må dog bekræfte sin hidtidige praksis med støtte i Den hellige Skrift om ikke at give

gengifte fraskilte adgang til det eukaristiske måltid. De kan ikke gives adgang, fordi deres stand og livsforhold er i objektiv modstrid med den kærligheds-pagt mellem Kristus og kirken, som gøres synlig og nærværende i eukaristien. Desuden er der endnu en særlig grund af pastoral natur: Gav man disse mennesker adgang til eukaristien, ville det bevirke fejltagelse og forvirring blandt de troende m.h.t. kirkens lære om ægteskabets uopløselighed«.

»Forsoningen i bodens sakramente, der åbner vejen til eukaristiens sakramente, kan kun indrømmes dem, der angrer krænkelsen af Kristus-pagtens tegn og troen på Ham, og som er oprigtigt parat til at leve på en måde, der ikke mere er i modstrid med ægteskabets uopløselighed. Det vil konkret sige, at begge parter, som har alvorlige grunde til ikke at kunne efterkomme forpligtelsen til at gå fra hinanden, f.eks. af hensyn til børnenes opdragelse, da forpligter sig til at leve i fuldstændig afholdenhed, d.v.s. at afholde sig fra den akt, som er forbeholdt ægtefæller«.

Mgr. Kjeld Geertz-Hansen

50 år præst

Kjeld Geertz-Hansen

Fredag den 26. marts er der jubilæumsmesse i Skt. Ansgars Kirke i København for mgr. Kjeld Geertz-Hansen, som denne dag har været præst i 50 år. I 1932 modtog han præstevielsens sakramente i Paris og fik licentiatgrad i filosofi og teologi.

Biskop Brems udnævnte i 1932 Kjeld Geertz-Hansen til kapellan for menigheden i Horsens, hvor han fungerede til 1936. Han oparbejdede her en stor ungdomsfor-

ening, og en varig frugt heraf blev det senere arbejde omkring Øm.

Den 1. september 1939 kaldte biskop Suhr Kjeld Geertz-Hansen til Skt. Ansgars Kirke i København, hvor han i et år arbejdede som kapellan, hvorefter han blev sognepræst. Her blev han i 36 år. Den 25. maj 1964 blev han af pave Paul VI udnævnt til monsignore.

Fra 1. januar 1975 blev Kjeld Geertz-Hansen præst for den fransk-sprogede menighed i København, som han forlod den 1. januar i år.

Kærlighed til kirken

Nuværende sognepræst for Domkirken Dietrich Timmermann skriver bl.a. i sognebladet om jubilaren: »Som sine forgængere pastor Braun og pastor von der Kettenburg værner han med ildhu og værdighed om menigheden og dens traditionsrige kirke. Lad os blot antyde den vanskelige pastorale

situation under krigen og i de svære efterkrigsår. Lad os huske det store arbejde med piloteringen af kirken i 50'erne og restaureringen først i 70'erne. Ikke glemt er hans mange initiativer i ungdomsarbejdet, valfarterne til Øm og til Haraldsted og senere Åsebakken. Husket af mange er hans konvertitaftener i Sct. Ansgar. Til stadighed glædes vi alle over den stab af medarbejdere han fik samlet, for at liturgien og de mange gudstjeneste kan fejres på værdig vis i domkirken. Nævnes skal også museet ved Sct. Ansgars Kirke, der på sin specielle måde vidner om dets grundlæggers kærlighed til kirken.

36 år af et langt og begivenhedsrigt liv har pastor Geertz-Hansen skænknet til Sct. Ansgars menighed. I taknemmelighed fejrer vi hans store jubilæum og beder Vorherre velsigne ham med gode år fremover.«

kk

Mindeord om Joseph Bender

Stenosgade hans hjem i mere end 50 år

Tirsdag den 16. februar døde pater Joseph Bender efter længere tids svagelighed, 84 år gammel. Som ganske ung havde han gjort de sidste år af 1. verdenskrig med, men få måneder efter våbenstilstanden meldte han sig i noviciatet hos jesuitterne. Fem år senere, 1924, kom han til Sankt Knuds Skole i Stenosgade, hvor han skulle undervise og holde gårdvagt i frikvartererne, de opgaver, som sædvanligvis blev tildelt de unge fratres. Dermed var Joseph Benders skæbne afgjort: Kirke og skole i Stenosgade blev hans arbejdsplads gennem et langt liv. Han slog rod på Vesterbro.

Efter sine teologiske studier i Valkenburg i Holland blev pater Bender præsteviet 1929 og vendte hjem til København året efter. Stenosgades præstehus blev hans hjem i mere end 50 år. Han blev en skattet prædikant, med temperament, ægte fromhed og et velklingende og formfuldendt sprog, men det var i ungdomsarbejdet, især hos de katolske spejdere og ulve,

som fik et felt, som muliggjorde en indsats som sjælesørger, der strakte sig langt ud over katolikkernes kreds og som gjorde hans navn kendt i Det danske Spejderkorps førertræning.

2. Absalon trop og flok

Han har sat sit præg på 2. Absalon trop og flok i mere end en menneskealder. Til hans 40 årige jubilæum som tropskapellan samledes unge og gamle spejdere for at hylde ham, endog fra Amerika kom en forhenværende ulvefører for at sige ham tak.

Midt under krigen erhvervede 2. Absalon trop »Absalons Hus« i Stasevang og mange hundrede børn har her ved pater Benders hånd fået de første kundskaber om Danmarks natur. Også den barske side af spejderarbejdet beherskede han. Endnu som 70-årig førte han en vinterdag sin ulveflok de fire km fra Kokkedal til Stasevang i et forrygende snevejr, og endnu inden sneen var smeltet fra uniformerne,

Joseph Bender

var han i gang med messen og holdt en børneprædiken for sine ungdommelige myndlinge. Den hellige messe var noget væsentligt i pater Benders ungdomsarbejde. I lejr, på vandring, i solskin eller regn, i storm eller stille, dagligt samlede han sine spejdere om alteret og forklarede dem evangeliet i ord, de kunne forstå.

Alle vi, der har nydt godt af hans venskab og vejledning i spejder- og ulvearbejdet siger ham tak.

Herre, giv ham den evige hvile – og lad det evige lys lyse for ham.

George Heggum og Fox

Orientering fra sognene: April

KØBENHAVN

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F., tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L. A. Dorn S.J. Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

Hverdag: kl. 6.45 og 8.00. Tirsdag også kl. 9.30. Første fredag kl. 19.30.

Torsdag d. 1.: Torsdagsklubben samles. Kl. 14.30: Messe. Derefter »Forberedelse til påske«

Fredag d. 2. Kl. 19.30: Bodsmesse som direkte forberedelse til den stille uge.

Søndag d. 4. Palmesøndag, kl. 11.00: Indvielse af palmegrene i menighedssalen, procession til kirken, højmesse med lidelseshistorien – Familiemesse.

Torsdag d. 8. Skærtorsdag, kl. 6.15: Læsegudstjeneste. Kl. 17.00: Højmesse, kl. 18-24.: Vågeaften foran tabernaklet i søstrenes oratorium.

Fredag d. 9. Langfredag: kl. 6.15: Læsegudstjeneste. Kl. 15.00: Liturgien med lidelseshistorien, korsets hyldning, kommunion.

Lørdag d. 10. Påskelørdag: kl. 6.00: Læsegudstjeneste. Kl. 20.00: Ildens og påskelysets indvielse, dåbspagtens bekræftelse, vigilmesse. Efter messen påskesammenkomst i menighedssalen.

Søndag d. 11.: Påskedag: kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Dansk højmesse.

Mandag d. 12. Påskemandag: kl. 8.00 og 11.00: messe med påskesang.

Familiemesse bortfalder pga. påsken.

PROVINSEN

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96. Hjælpepræst: Georg Heggum: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.

Hørsholm, Marievej kl. 10.

Mikkeltorp: Strandvej 352 kl. 8.

Åsebakken: kl. 8.30

Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård kl. 19.30. Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10. Om onsdagen messe i Hørsholm kl. 11.

Skriftemål

I den stille uge og påskedagene er der skriftelejlighed ved hver gudstjeneste.

Torsdag d. 1.: Religionsundervisning med lejlighed til at skrive for alle.

Søndag d. 4.: Palmesøndag – familiemesse med indvielse af palmegrene.

Skærtorsdag: Gudstjeneste i Birkerød kl. 16 med tilbedelse indtil kl. 22. I Hørsholm kl. 16 med tilbedelse.

Langfredag: Gudstjeneste i Birkerød kl. 15, i Hørsholm kl. 15. Faste og abstiensdag.

Påskelørdag: I Birkerød kl. 21.30, i Hørsholm kl. 22.30.

Søndag d. 11. Påskedag: Højmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.

Mandag d. 12.: 2. påskedag. Gudstjeneste kl. 10, ingen messe kl. 8.

Onsdag d. 14.: Ældreklub kl. 14 og KUK kl. 19.30.

Lørdag d. 17.: Retræte og forberedelse for de børn, som vil modtage deres første hellige kommunion i Hørsholm og Birkerød. Retræten afholdes på Nordvanggård, Birkerød kl. 10.

Søndag d. 18.: Førstekommunionsfest i Birkerød kl. 10.

Mandag d. 19.: Midi-KUK: »Tanzania«

Onsdag d. 21.: KUK - Parapsykologi

Søndag d. 25.: Første kommunionsfest i Hørsholm kl. 10.

Mandag d. 26.: Præstemøde med vesper kl. 18.15.

Onsdag d. 28.: KUK - Kristen meditation. Sangkoret mødes hver torsdag kl. 19.30.

Mikkeltorp: Gudstjenesterne:

Skærtorsdag kl. 17.30.

Langfredag kl. 15.

Påskelørdag kl. 18.

Bornholm: Rønne og Aakirkeby

Rønne: Skt. Hyacinthuskirke, Østergade 59.

Palmesøndag: Kl. 10 indvielse af palmegrene, højmesse med læsning af Kristi lidelseshistorie.

Skærtorsdag: Kl. 16.30 liturgisk gudstjeneste, højmesse med prædiken.

Langfredag: Kl. 15 liturgisk gudstjeneste.

Påskelørdag: Påskens liturgi kl. 20.

Påskesøndag: Kl. 10 højmesse med prædiken.

2. påskedag: Kl. 9 sangmesse med prædiken.

Aakirkeby: Rosenkranskirke, Gregorsgade 20.

Palmesøndag: Kl. 8 indvielse af palmegrene. Sangmesse med læsning af Jesu Kristi lidelseshistorie.

Skærtorsdag: Kl. 19 liturgisk gudstjeneste, sangmesse med prædiken.

Langfredag, påskelørdag og 2. påskedag: Ingen gudstjeneste i Aakirkeby.

Påskedag: Kl. 8 højmesse med prædiken. NB! Gudstjenesterne om søndagene i april måned holdes kl. 8 i Aakirkeby og kl. 10 i Rønne.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F. Tlf. (03) 85 07 39.

Gudstjeneste:

Mandag, tirsdag, torsdag, fredag kl. 18.30. Onsdag 18.15, lørdag 16., søndag kl. 8 og 10.

Torsdag d. 1.: Bikuben og Åbent Hus. Ungdomsaften.

Fredag d. 2.: 1. fredag i måneden. Kl. 18.30: gudstjeneste og tilbedelse.

Søndag d. 4.: Palmesøndag. Kl. 10 højmesse med palmeindvielse.

Tirsdag d. 6.: Kl. 19 bodsandagt.

Torsdag d. 8.: Skærtorsdag. Kl. 19 nadverens indstiftelse fejres.

Fredag d. 9.: Langfredag. Kl. 15 langfredagens liturgi.

Lørdag d. 10.: Påskelørdag kl. 22.30 påskens liturgi.

Søndag d. 11.: 1. påskedag. Ingen gudstjeneste kl. 8. Kl. 10 højmesse.

Mandag d. 12.: 2. påskedag. Ingen gudstjeneste kl. 8. Højmesse kl. 10.

Torsdag d. 15.: Åbent Hus og Bikuben. Ungdomsaften.

Torsdag d. 22.: Arbejdsaften for den 3. verden, samt ungdomsaften.

Onsdag d. 28.: Kl. 19.30 møde for forældre og firmander.

Liturgisk kalender for april 1982

- viol.* Torsdag i 5. uge i fasten. L.: 1. Mos. 17,3-9. Ev.: Joh. 8,51-59. *Pass. pf. I.*
- viol.* Fredag i 5. uge i fasten. L.: Jer. 20,10-13. Ev.: Joh. 10,31-42. *Pass. pf. I.* (Frans af Paola, eneboer († 1507) kan ihukommes).
- viol.* Lørdag i 5. uge i fasten. L.: Ezek. 37,21-28. Ev.: Joh. 11,45-56. *Pass. pf. I.*
- rød.* PALMESØNDAG. Palmeprocessionen: Mark. 11,1-10 el. Joh. 12,12-16. Messen: 1. L.: Es. 50,4-7. Salme 22,8-9. 17-18a. 19-20. 23-24. R. v. 2a: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? 2. L.: Fil. 2,6-11. Ev.: Mark. 14,1-15,47 el. 15,1-39. *Gl. Særl. pf.*
- viol.* MANDAG I DEN STILLE UGE. L.: Es. 42,1-7. Ev.: Joh. 12,1-11. *Pass. pf. II.*
- viol.* TIRSDAG I DEN STILLE UGE. L.: Es. 49,1-6. Ev.: Joh. 13,21-33. 36-38. *Pass. pf. II.*
- viol.* ONSDAG I DEN STILLE UGE. L.: Es. 50,4-9a. Ev.: Matt. 26,14-25. *Pass. pf. II.*
- hvid.* SKÆRTORSDAG. 1. L.: 2. Mos. 12,1-8. 11-14. Salme 116,12-13. 15-16bc. 17-18. R. 1. Kor. 10,16: Velsignelsens kalk er fællesskab om Kristi blod. 2. L.: 1. Kor. 11,23-26. Ev.: Joh. 13,1-15. *Gl. Euk. pf. I.*
- rød.* LANGFREDAG. 1. L.: Es. 52,13-53,12. Salme 31, 2+6. 12-13. 15-16. 17+25. R. Luk. 23,46: Fader, i dine hænder betror jeg min ånd. 2. L.: Hebr. 2,14-16; 5,7-9. Ev.: Joh. 18,1-19,42. *Faste- og abstinensdag. Kollekt for Det hellige Land.*
- hvid.* PÅSKEVIGILIE. (s). *Af nedenævnte læsninger fra Det gamle Testamente skal læses mindst 3; dog må 2. Mos. kap. 14 aldrig udelades.* 1. Mos. 1,1-2,2 (el. 1,1. 26-31a) - 1. Mos. 22,1-18 (el. 22,1-2. 9a. 10-13. 15-18). - 2. Mos. 14,16-15,1. - Es. 54,5-14. - Es. 55,1-11. - Bar. 3,9-15. 32 - 4,4. - Ezek. 36,16-17a. 18-28. L.: Rom. 6,3-11. Salme 118,1-2. 16ab-17,22-23. R: Halleluja! Halleluja! Halleluja! Ev.: Mark. 16,1-8. *Gl. Påskens pf. I.*
- hvid.* PÅSKEDAG, HERRENS OPSTANDELSE. (s). 1. L.: Ap. G. 10,34a. 37-43. Salme 118,1-2. 16ab-17. 22-23. R. v. 24: Denne er dagen som Herren har gjort, lad os juble og glæde os på den. El. Halleluja! Halleluja! Halleluja! Sekvens: Påskelammet vi frembære... 2. L.: Kol. 3,1-4. Ev.: Joh. 20,1-9. *Gl. Cr. Påskens pf. I.* Påskedagsaften: Ev.: Luk. 24,13-35.
- hvid.* MANDAG I PÅSKENS OKTAV. L.: Ap. G. 2,14. 22-32. Salme 16,1-2a+5. 7-8. 9-11. R. v. 1: Vogt mig Gud, thi jeg lider på dig (el. Halleluja!). Ev.: Matt. 28,8-15. *I påskens oktav: Gl. evt. sekvens. Påskens pf. I og efter bortsendelsesordenene: Gud ske tak og lov, tilføjes: Halleluja! Halleluja! Halleluja!*
- hvid.* TIRSDAG I PÅSKENS OKTAV. L.: Ap. G. 2,36-41. Salme 33,4-5. 18-19.
- 20+22. R. v. 5b: Jorden er fuld af Herrens miskundhed. Ev.: Joh. 20,11-18.
- hvid.* ONSDAG I PÅSKENS OKTAV. L.: Ap. G. 3,1-10. Salme 105,1-2. 3-4. 6-7. 8-9. R. Salme 33,5b: Jorden er fuld af Herrens miskundhed. Ev.: Luk. 24,13-35.
- hvid.* TORSDAG I PÅSKENS OKTAV. L.: Ap. G. 3,11-26. Salme 8,2a+5. 6-7. 8-9. R. v. 2a: Herre, vor Herre, hvor herligt er dit navn på den vide jord. Ev.: Luk. 24,35-48.
- hvid.* FREDAG I PÅSKENS OKTAV. L.: Ap. G. 4,1-12. Salme 118,1-2+4. 22-24. 25-27a. R. v. 22: Den sten, bygmestrene forkastede, er blevet hovedhjørnesten. Ev.: Joh. 21,1-14.
- hvid.* LØRDAG I PÅSKENS OKTAV. L.: Ap. G. 4,13-21. Salme 118,1+14-15. 16-18. 19-21. R. v. 21a: Jeg vil takke dig, thi du bønhørte mig. Ev.: Mark. 16,9-15.
- hvid.* 2. SØNDAG I PÅSKEN. 1. L.: Ap. G. 4,32-35. Salme 118,2-4. 16-18. 22-24. R. v. 1: Tak Herren, thi han er god, thi hans miskundhed varer evindeligt (el. Halleluja!) 2. L.: 1. Joh. 5,1-6. Ev.: Joh. 20,19-31. *Gl. Cr. Påskens pf. I.*
- hvid.* Mandag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 4,23-31. Ev.: Joh. 3,1-8. *Påskens pf.*
- hvid.* Tirsdag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 4,32-37. Ev.: Joh. 3,7b-15. *Påskens pf.*
- hvid.* Onsdag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 5,17-26. Ev.: Joh. 3,16-21. Eller: *hvid. Anselm, biskop og kirkelærer (†1109). Påskens pf.*
- hvid.* Torsdag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 5,27-33. Ev.: Joh. 3,31-36. *Påskens pf.*
- hvid.* Fredag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 5,34-42. Ev.: Joh. 6,1-15. Eller: *rød. Georg, martyr. Påskens pf.*
- hvid.* Lørdag i 2. uge i påsken. L.: Ap. G. 6,1-7. Ev.: Joh. 6,16-21. Eller: *rød. Fidelis af Sigmaringen, præst og martyr (†1622). Påskens pf.*
- hvid.* 3. SØNDAG I PÅSKEN. 1. L.: Ap. G. 3,13-15. 17-19. Salme 4,2. 4. 7. 9. R. v. 7b: Opløft på os dit åsyns lys (el. Halleluja!). 2. L.: 1. Joh. 2,1-5a. Ev.: Luk. 24,35-48. *Gl. Cr. Påskens pf.*
- hvid.* Mandag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 6,8-15. Ev.: Joh. 6,22-29. *Påskens pf.*
- hvid.* Tirsdag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 7,51-8,1a. Ev.: Joh. 6,30-35. *Påskens pf.*
- hvid.* Onsdag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 8,1b-8. Ev.: Joh. 6,35-40. Eller: *rød. Peter Chanel, præst og martyr (†1841). Påskens pf.*
- hvid.* Torsdag. *Katarina af Siena, jomfru og kirkelærer (†1380). (m). L.: Ap. G. 8,26-40. Ev.: Joh. 6,44-51. Påskens pf.*
- hvid.* Fredag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 9,1-20. Ev.: Joh. 6,52-59. Eller: *hvid. Pius V, pave (†1572). Påskens pf.*

Stillinger tilbydes

Økonoma

Plejehjemmet Hoffmanns Minde, Frederikssundsvej 227, 2700 Kbhvn. Brønshøj.

En fuldtidsstilling som økonoma ønskes besat 1. maj - eventuelt senere.

Plejehjemmet, som er taget i brug i 1972, har 58 beboere. Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til gældende overenskomst mellem økonomaforeningen og sygehusforeningen i Danmark, pensionsordning i Pensionskasse for Økonomaer.

Skriftlig ansøgning med udførlige oplysninger om kvalifikationer, tidligere beskæftigelse m.v. indgives inden den 3. april og stiles til plejehjemmets bestyrelse ved formanden civilingeniør Henning Heinemeier.

Møder og arrangementer

Jubilæumsmesse

I anledning af Mgr. Kjeld Geertz-Hansens 50 års præstjubilæum fejres en højmesse med jubilaren fredag den 26. marts kl. 19.30. Derefter er alle hjertelig velkomne til reception i menighedssalen.

Solidaritet med El Salvador

På opfordring af forskellige organisationer indbydes der til møde onsdag den 24. marts i Skt. Augustins kirke, kl. 19.00. Det er også dagen for ærkebiskop Romeros død. I den anledning ønsker vi at vise vor solidaritet med El Salvador og det latinamerikanske folk.

Chr. B. Olesen, Det økumeniske Fællesråd Jorge Manzano SJ, Den katolske Kirke

Passionsspil

Elever fra St. Annæ Skole opfører et passionsspil følgende steder:

I St. Annæ Kirke torsdag den 25/3 kl. 19.30.
I Helligåndskirken onsdag den 31/3 kl. 20.00.

Djursland:

Rimsø Kirke, søndag den 4/4 kl. 10.30.
Fjellerup Kirke, den 4/4 kl. 14.00.
Stenvad Kirke, den 4/4 kl. 19.30.

Det sker på Magleås

Fredag den 26.3. kl. 17.00-22.00
Stenogildet holder aftenmøde. Arrangør er dr. K. M. Jensen.

Tirsdag den 30.3. - fredag den 2.4.
Kursus for engelsklærer-studerende arrangeret af Direktoratet for Gymnasieskolerne og HF, ledet af lektor Poul Arndal.

Skærtorsdag 8.4. til Påskesøndag 11.4.
Påskerefugium afholdes af Magleås' styrelse. Se annonce andet steds i bladet.

De unges trosbekræftelse 1982

Fælles forberedelseskursus for København og omegn.
Der undervises hver anden lørdag (normalt 10 - 12) i perioden oktober 1981 - april 1982
Alle ordinære møder holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang Jagtvej 183 B).

Påskeferie: 4/4 er Palmesøndag
12. ordinære møde 17/4

Ungdomssekretariatet tilbyder desuden konfirmander fra alle landets sogne et lejrophold på Øm i dagene d. 2.-4. april.

Ungdomsweekend på Øm

Den 16.-18. april er der ungdomsweekend på Øm for aldersgruppen: Fra 18 år og opefter.

Tema: Ensomhed og Fællesskab
Vi viser filmen »Gennem Natten« af Hans Johannes Jensen.

Lejrledelse: Ole le Fevre, Hans Johannes Jensen, Per Jensen, pater Frank Jobst, sr. Hildegard.

Tilmelding og øvrige oplysninger DUK's Ungdomssekretariat, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø. Tlf. 01-20 63 63.

»Birgittaforeningen« kalder igen

På et vellykket møde 2. juledag blev vi enige om at mødes igen. Det bliver atter i St. Antoni Kirke, Frederikssundsvej 227, Brh. den 18. april kl. 10.30.

Messe og derefter kaffebord. (Tag gamle billeder med!)

Grethe Carlsen, tlf. 01-39 44 08.

Rejser

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juni til 1. juli 1982

8 dages flyrejse med fuld pension. Pris på hotel Kr. 3200.-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil..... Kr. 2800.-

Valfartspræst: Pater Per Waagå, o.m.i.

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

Valfartskomiteén

Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. 01-65 63 41
el. Marielystvej 16, 2000 F. Tlf. 01-74 34 15

Salg og service

Lægdominikanernes blad: *Dominicana* er udkommet og kan købes hos

Ingrid Høvel Olsen
Ålbrogakken 1, 2730 Herlev

Det koster 5 kr. + porto.

Redaktør: Erik Christiansen.

Annoncepriser

Tekstsideannoncer pr. mm. kr. 3.50
Rubrikannoncer pr. mm. kr. 2.50

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt
overalt i Storkøbenhavn

v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 · 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDSFORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.
Efter lukketid tlf. 15 88 61.
Søn- og helligdage: 86 60 56

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Militarismen i DDR anklages af kirkerne

Synoden i Herrnhut tog bladet fra munden

Den protestantiske kirke i Østtyskland går ind for ensidig afrustning. Fredstema og krav om indførelse af en social fredstjeneste som alternativ til militærtjenesten prægede synodens drøftelser.

Da det protestantiske kirkeforbund i Østtyskland for nylig afholdt synode i Herrnhut blev der fremsat kritik mod den antipolske kampagne, der for tiden finder sted i Østtyskland.

I talerne krævedes der ophævelse af krigsretstilstanden i Polen. Samtidig opfordredes kirkeledelsen til at kræve af regeringen i Østberlin, at diskrimineringen af det polske folk i Østtysklands medier og offentlighed hører op. Forsøget på at skabe en anti-polsk stemning er i strid med de – også af kirken delte – anstrengelser for en udsoning mellem det polske og det tyske folk.

Kritik mod den voksende militarisering

I centrum af drøftelserne på synoden og de østtyske protestantiske

kirkeleders konference stod igen spørgsmålet om de østtyske kristnes indsats for freden. Præsidenten for kirkeledelsernes konference, biskop Krusche fra Magdeburg, oplyste, at konferencens bestyrelse i en samtale med departementschefen for kirkespørgsmål, Gysi, var gået ind for muligheden af ensidig afrustning. Man havde hævdet, at sådanne skridt var nødvendige hvis man skulle begynde på en formindskning af våbenarsenalene. Med hensyn til den voksende militarisering i Østtyskland havde bestyrelsen over for regeringen givet udtryk for den overbevisning, at kravene om militær sikkerhed »gøres gældende langt ud over, hvad der er ubetinget nødvendigt«. Især kritiserede repræsentanterne for de protestantiske kirkeledelser

den før-militære uddannelse i skolerne, optræningen af våbenlære i skolerne, formerne for de unges deltagelse i civilforsvarets øvelser og de metoder, der benyttes for at hverve unge til officerskorpset i Østtysklands folkearmé.

Vanskeligheder med »Sværd til Plovskær« emblemet

Kirkernes repræsentanter gav også udtryk for forbavelse over de vanskeligheder, som unge havde været udsat for, da de under den kirkelige fredssuge i efteråret bar fredsemblemet med påskriften »Sværd til Plovskær«. For nogen tid siden fremsatte bestyrelsen for det protestantiske kirkeforbund mange unge østtyskeres ønske om, at der indføres en social fredstjeneste som alternativ til militærtjenesten. Dette forslag blev afvist af myndighederne. Fra statens side blev det begrundet med, at de unges ønske om en social fredstjeneste er »freds-

Endnu et billede af den tidligere omtalte store nedrustnings-demonstration i Dresden, natten mellem 13. og 14. februar. DDR-myndighederne kaldte også den »fredsfjendtlig«! Foto: KNA.

fjendtlig«. Efter biskop Kruisches mening havde dette ført til en »unødvendig skærpelse« af forholdet mellem stat og kirke.

Ansvar og fredsvilje

Alligevel går den protestantiske kirke i Østtyskland stadig ind for muligheden af en civil erstatningstjeneste for de værnepligtige. Desuden burde de allerede nu ikke-våbenførende »byggesoldater« sættes mere ind på ikke-militære områder. En sådan tjeneste »med mere positivt indhold« ville være

»udtryk for socialt ansvar og fredsvilje«.

Fraråder demonstrationer

Bestyrelsen for kirkeledelserne appellerede i Herrnhut til de unge om ikke at foretage »demonstrative handlinger« for at få deres ønsker opfyldt, for dette ville kun skade selve sagen. På den anden side skulle de ikke resignere trods myndighedernes hidtidige afvisning.

Krusche gik på synoden ind for en fortsættelse af den hidtidige politik med »fornuftig omgang« mellem stat og kirke. Kirken i Østtyskland vil ikke udvikle sig til en »tavshedens kirke«. Den har ingen magt, er ingen politisk magtfaktor. »Vi har kun de anmodendes autoritet«, sagde biskoppen. Selv om der for tiden ikke aftegner sig nogen løsning for de kristnes freds-anliggender i Østtyskland, så rækker de kristnes håb dog ud over det »øjeblikkeligt opnåelige«. Samtalen mellem stat og kirke om fredsspørgsmålet betegne-

de biskop Krusche som »livsnødvendig«.

I drøftelserne på synoden bekendte de unge delegerede sig meget stærkt til fredsinitiativer som »en vigtig del af det kristne ansvar«.

Vestlige journalister var af de østtyske myndigheder blevet udelukket fra at deltage i synoden.

Religiøse mindretal i Tyrkiet

(KIPA) – Europarådet i Strasbourg har krævet, at religiøse mindretal i Tyrkiet beskyttes og behandles som andre tyrkiske borgere. Dette krav blev fremsat i forbindelse med et forslag til en resolution. Forslaget, der blev vedtaget med et beskedent flertal, fordømmer krænkelser af menneskerettighederne og kræver løsladelse af de politiske fanger, og at der genindføres fagforeningsfrihed.

Mennesket – og dets rettigheder

Angola: To ordensfolk myrdet

Luanda (KIPA) – Den portugisiske missionær p. Manuel Lima og en angollesisk ordenssøster blev for nogen tid siden myrdet i Angola, har det portugisiske missionselskab i Lisabon meddelt.

De to ordensfolk var sammen med endnu to personer undervejs i en bil. I Luandas udkant

åbnede ukendte personer med en maskinpistol ild mod bilen. Myndighederne i folkerepublikken Angola har kaldt denne terrorhandling for »rent gangstervælde«.

Den 43-årige p. Lima hørte til en grupe af 10 portugisiske missionærer, der kom til Angola i november 1981.

Leningrad

Leningrad/London (KIPA) – Ifølge det engelske institut til studiet af religion og kommunisme, Keston College, blev for nogen tid siden journalisten Valerij Repin arresteret i Leningrad.

Repin, der er redaktør af »Leningradsky Raboty« (Leningrader-arbejderen), er også aktivt medlem af »Russiske sociale Fonds«, der er stiftet af Solsjenitsyn til understøttelse af politiske fangers pårørende.

Åbenbart er Repin gået i en fælde, som KGB – det hemmelige politi – havde stillet for ham. Han havde modtaget en pakke, da KGB-folk startede en husundersøgelse hos ham og beslaglagde pakken. Denne indeholdt 10 kopier af undergrundsbladet »Kronik over løbende begivenheder« foruden bøger af Solsjenitsyn og Zinowjew.

Peru: Moralsk krise

Lima (KIPA) – Ifølge de peruvianske biskopper befinder såvel familier som samfundet i Peru sig i en moralsk krise.

Følgerne af denne krise, der udspringer af, at livet bliver mere og mere materialistisk, er terrorisme, kriminalitet og en voksende fattigdom i landet.

Narko og porno

I en erklæring, der blev oplæst af formanden for den peruvianske bispekonference, ærkebiskop Juan Landaruzi af Lima, omtales også den voksende undertrykkelse af befolkningen. Biskopperne nævner også, at pornografi og handel med narkotika breder sig mere og mere. Biskopperne fordømmer endvidere den stigende skilsmisseprocent, det voksende antal svangerskabsafbrydelser og regeringens massive kampagne for fødselskontrol.

Kvindelige ministranter

Da det internationale ministrantforbund for nylig afholdt sin 22. studiekongres i Marseille, gav Marseilles ærkebiskop kardinal Roger Etchegaray udtryk for sin sympati med kvindelige ministranter i den katolske kirke, skriver »Fra und Mutter«, Tysklands største katolske kvindeforbunds månedsblad.

Kardinalen sagde, at

han ikke forstod, hvorfor kvinder ikke må udføre ministranttjeneste, da de jo både må virke som lektorer ved messen og som kommuniionsuddelere både i og uden for messen.

Næste nummer udsendes den 7. april

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum,
Kirsten Szarofin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 160 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Kirken i Ungarn, side 2-3
Katolske børnehaver, side 5
Rom og jesuitterne, side 6-7
DKKF-møde på Øm, side 8-9

Mens samtlige apostle var flygtet, var det kvinderne, der stod under korset. Af de tre trofaste Maria'er, der altid omtales hos evangelisterne, nævnes Maria Magdalena hver gang på førstepladsen. Hun var også den første, den opstandne Kristus viste sig for. Traditionen kalder hende for »apostlenes apostel«, fordi det var hende, der skulle bringe den gode nyhed om opstandelsen til apostlene i Galilæa. (Mk. 16,7. Jfr. 14,28) Billedet gengiver en murfreske af Fra Angelico i San Marco-klostret, Firenze. Foto KNA.

Kirken er ingen pacifistklub

mener ny hjælpebiskop af Rotterdam

Rotterdam (KIPA) - en ny polemik truer nu med at ryste Hollands kirke: Den nye hjælpebiskop af Rotterdam, *msgr. Baer*, har opfordret landets øvrige biskopper til ikke at støtte de katolske pacifist-foreninger - og især ikke »Pax Christi«. Dette er man meget opbragt over i pacifistkredse, og man er især vred, fordi hjælpebiskop Baers opfordring er fremkommet i NATOs tidskrift.

»Den katolske kirke går

afgjort ind for freden, men den er ingen pacifistklub«, erklærer hjælpebiskoppen. Den hollandske afdeling af den internationale Pax-Christi-bevægelse og det mellemkirkelige fredsråd havde opfordret biskopperne til at støtte deres krav om et helt atomvåbenfrit land. Heroverfor hævder hjælpebiskop Baer, at fredsforeningerne støtter sig alene til militære, teknologiske og strategiske analyser; men kirken overskrider sit au-

toritetsområde, når den går ind i rent politiske debatter.

Intolerance

Hjælpebiskoppen bebrejder desuden pacifistforeningerne deres absolutte intolerance. Han slutter sit indlæg således: »Mennesket må lære at leve med våbenarsenaler og krig. Det kirken forlanger af os er, at vi ikke forvilder os ind i utopier, men ser virkeligheden i øjnene«.

Svenske katolikker får snart et pastoralråd

Der arbejdes også på en udvidelse af domkirken

En gammel drøm er nu ved at blive virkeliggjort for svenske katolikker. I de seneste år har forskellige instanser i bispedømmet støttet tanken om et pastoralråd. Nu begynder det at tage tydelig form, skriver *Katolsk Kyrkotidning* i sit nummer den 12. marts. »Rådets opgaver bliver sammen med biskoppen at samordne den katolske kirkes pastorale virksomhed i Sverige, for der i overensstemmelse med Det andet Vatikan-koncil at fremme samarbejdet mellem lægfolk, søstre og præster«.

1 repræsentant fra hver menighed

Rådets medlemmer vælges for et tidsrum af tre år og skal mødes mindst én gang årligt. I Danmark vælges pastoralrådets medlemmer for fire år, og de mødes to gange årligt. Som herhjemme vælger pastoralrådets medlemmer et forretningsudvalg, som skal bestå af biskoppen, to præster, én ordenssøster og fem lægfolk, hvoraf én repræsenterer Sveriges Unge Katolikker.

Præsterådet vælger tre repræsentanter og ligeledes søstrene. Hver menighed vælger en repræsentant. Videre skal fem organisationer i bispedømmet have hver sin repræsentant: Katolsk Økumenisk Kommission, Katolsk Liturgisk Kommission, Katolsk Pædagogisk Kommission, Sveriges Unge Katolikker og Den katolske kirkes Studieråd. Det første møde er berammet til at finde sted i september i år.

Skt. Eriks kirke

Osnabrück (KNA) - Bispedømmet Osnabrück vil bidrage til restaureringen og udvidelsen af Sankt Eriks Domkirken i Stock-

holm. Søndag 14. marts blev der i alle bispedømmets kirker indsamlet en særlig kollekt med dette formål for øje.

Voksende menighed

I et åbent brev til katolikkerne i bispedømmet Osnabrück havde biskoppen af Stockholm *dr. Hubertus Brandenburg* fortalt, hvor nødvendig det allerede påbegyndte byggeri er. Den 90 år gamle domkirke har allerede i lang tid været for lille til det stærkt voksende antal katolikker i bispedømmet Stockholm og i domkirkemenigheden, skriver biskop Brandenburg. Desuden har skader på fundamentet gjort, at foretagendet ikke kunne udskydes længere. Til finansieringen heraf er det imidlertid ikke nok med de tyske katolikkers gav-

milde støtte, som der allerede er givet løfte om gennem Bonifatiusværket og de tyske bispedømmers forbund.

Derfor henvender biskop Brandenburg sig nu til det bispedømme, han kommer fra og beder dem *Fortsætter på bagsiden*

3 berømte jesuitter æres i Kina

Vatikanet (NC) - Tre jesuitter fra det 17. århundrede blev ifølge Vatikanets radio for nylig rost i det engelsk-sprogede kinesiske dagblad »China Daily«, som udkommer i Peking.

De tre jesuitter er den italienske matematiker *Matteo Ricci*, den tyske astronom *Johan Adam Schall* og den flamske astronom *Ferdinand Verbiest*. Alle tre døde i Kina i det 17. århundrede.

»Under kulturrevolutionen efter Mao blev de tre præster beskyldt for at have været imperialismens tjenere, men i dag anerkendes de som mennesker, der har gavn timer Kina ved at give kineserne kendskab til Vestens videnskab« skriver *China Daily*.

Biskop Brandenburg

Fælles kirkelig indsats imod arbejdsløsheden

London (KIPA) - Storbritanniens seks-største trosamfund har startet en hjælpeaktion til fordel for de efterhånden 3 millioner arbejdsløse i deres land. Også den katolske kirke deltager i aktionen.

Der er blevet udsendt appeller til disse kirkers

26.000 præstegårde. Der appelleres til alle kristne om at hjælpe de arbejdsløse - især på lokalt plan. På talrige steder er der oprettet kontaktkontorer, hvor præster, der allerede er engagerede i sjælesorg for industriarbejdere, skal koordinere hjælpen til de arbejdsløse.

Forhandlinger mellem kirke og stat om nye biskopper

Men ingen udsigt til bedringer for ordenssamfundene

Budapest/Zürich (KIPA) - Regeringen i Budapest har nu bekræftet, at der for tiden føres forhandlinger med kirken om nybesættelse af vigtige bispesæder i Ungarn.

Lederen af kontoret for kirkelige anliggender, departementschef *Imre Miklos*, har i et interview med det svejtsisk-katolske tidsskrift »Orientierung« forklaret, at det drejer sig om erstatning for og efterfølgelse af biskopper, der har overskredet aldersgrænsen - 75 år - for deres tilbagetræden. Allerede sidste år var der forhandlinger herom mellem den ungarske regering og den apostolske nuntius for særlige anliggender, *ærkebisshop Luigi Poggi*.

Kun to ordener ertilladt

I slutningen af december 1981 var også præsidenten for det pavelige råd »Cor unum«, *kardinal Berndin Gantin*, i Budapest for at forhandle med den ungarske regering. Siden 9. december 1981 har Gantin været medlem af kirkens råd for offentlige anliggender, det såkaldte vatikanske »udenrigsministerium«.

På tidsskriftets spørgsmål, om der bliver tale om en officiel repræsentant for Vatikanet i Budapest, svarede Miklos: »Vi har aldrig hverken sagt ja eller nej«. Miklos mener dog ikke, at man kan måle, hvor »godt« et forhold er, på, »hvor officielt det er«. I den forbindelse pegede han på forholdet mellem USA og Vatikanet, der viser, at gode resultater også kan opnås uden diplomatiske forbindelser.

Da man fra »Orientierung« stillede spørgsmålet om en rehabilitering af ordenssamfundene også skulle drøftes under disse forhandlinger mellem Ungarns regering og Vatikanet, svarede Miklos: »Det står ikke på dagsordenen«. Her ud fra slutter iagttagere, at regeringen ikke med det første er parat til at forbedre ordenernes arbejdsmuligheder. I Ungarn er kun de ordener tilladt, der driver de meget få katolske skoler, der findes i landet, og også for disse ordener, er der visse

begrænsninger. Udover at få ophævet disse begrænsninger, tilstræber kirken også, at de efter krigen forbudte kvinde- og mandsordener igen tillades.

Basismenigheder

To gange under interviewet udtalte Miklos sig også om det - ikke blot mellem stat og kirke, men også inden for kirken - omstridte fænomen med de såkaldte basismenigheder. Det drejer sig om efterkoncilære fornyelsesbevægelser, der ikke altid er hierarki-venlige, og som oftest arbejder uden for de traditionelle pastorale strukturer.

Departementschefen fremhævede for det første, at regeringen betragter disse grupper som et »indre kirkeligt anliggende«, som man ingen problemer har med. Han oplyste dog, da han blev udspurgt nærmere om forhandlingerne mellem regeringen og Vatikanet, at »visse bevægelser, der afveg fra hierarkiets retning« også stod på dagsordenen for drøftelserne. Sidste efterår suspenderedes som bekendt to unge præster, der var stærkt engageret i disse basismenigheder, og som agiterede for retten til at nægte militærtjeneste. Man formodede dengang, at kirken med disse straffe

handlede i overensstemmelse med udtalte eller forventede ønsker fra statens side.

Principielt bedømmer departementschef Miklos forholdene mellem kirke og stat som »gode, når man betragter udviklingen og sammenligner den nuværende situation med den tidligere«. »Men«, tilføjede han, »det betyder ikke, at alle er tilfredse i enhver henseende, og at der ikke er flere problemer, der skal løses. Alligevel har vi på det praktiske plan løst problemer, som man for 25 år siden ikke havde kunnet forestille sig det var muligt at løse«.

Miklos fremhævede, at den religions-politiske vej, som Ungarn var slået ind på, havde »vist sig at være historisk rigtig. Kirken skal leve i fred og udføre sit arbejde. De troende skal ikke være tvunget til at leve i stadig spænding. Når de er frie derfor, kan de udrette mere. I familie, samfund og i arbejdsverdenen er vi langt gladere for de troende, der engagerer sig, end for de ateister, for hvem alt er ligegyldigt.

Kan beklæde høje stillinger

Det princip gør sig gældende, at »alle - også

de troende - kan beklæde høje stillinger, når det blot ikke er inden for partiet«. Ungarske professorer, intellektuelle og kunstnere

er for en dels vedkommende troende, og præsidenten for det ungarske akademi er i hvert fald »ikke nogen ateist«.

I løbet af de sidste 10 år er der iflg. de officielle statistikker indrettet 144 nye kirker, kapeller og gudstjenestelokaler i Ungarn. Ungarns forskellige trossamfund råder over i alt 6.324 lokaler til gudstjenestebrug. Heraf tilhører 3.520 den katolske kirke.

Basisgrupper i kirken giver biskopperne problemer

Budapest (KIPA) - Der er indledt forhandlinger mellem den ungarske bispekonference og piarist *pater Georg Bulanyi*, der er åndelig leder af de uden for sognene arbejdende basisgrupper - forlyder det fra Budapest.

I december 1981 nedsatte de ungarske biskopper en biskoppelig kommission, der skulle undersøge, om de anskuelse, som Bulanyi SP udbreder i basisgrupperne, er i over-

ensstemmelse med kirkens lære. G. Bulanyi har rettidigt besvaret en række spørgsmål, som kommissionen har stillet ham.

Spændinger

Der har i længere tid rådet stærke spændinger mellem basisgrupperne og hierarkiet i Ungarn. Tilhængere af Bulanyi har sluttet sig sammen i små »kærligheds-samfund«. Disse grupper, der mest består af unge, har flere

gange beskyldt biskopperne for et for nært samarbejde med den kommunistiske regering. Samtidig har biskopperne til stadighed opfordret disse smågrupper til »i enhed med hierarkiet« at anerkende »det kirkelige læreembede« for at undgå »faren for, at der opstår sekter«.

Så sent som i september sidste år advarede Ungarns primas, *kardinal Laszlo Lekai*, de troende mod »kirkenedbryderne«. Sekretæren for den ungarske bispekonference, *bisshop Josef Cserhati* af Pecs, erklærede imidlertid: »Vi, der er indehavere af kirkens embeder, må stille os selv de kritiske spørgsmål, som de unge, der er uenige med os, retter til os, og vi må give dem et dækkende svar. Men vi må også fra vor side have ret til at stille kritiske spørgsmål til deres holdning. Det er ikke gensidig ekskommunikation, men genoprettelse af kommunikationen, der er vejen til at sikre kirkens enhed«.

Ny pastoral model

De basisgrupper, der samler sig om G. Bulanyi, kræver at kristne radikalt efterfølger Jesus: »De kristne må i deres jordiske liv ikke personificere nogen form for magt, de skal være som børn, de skal

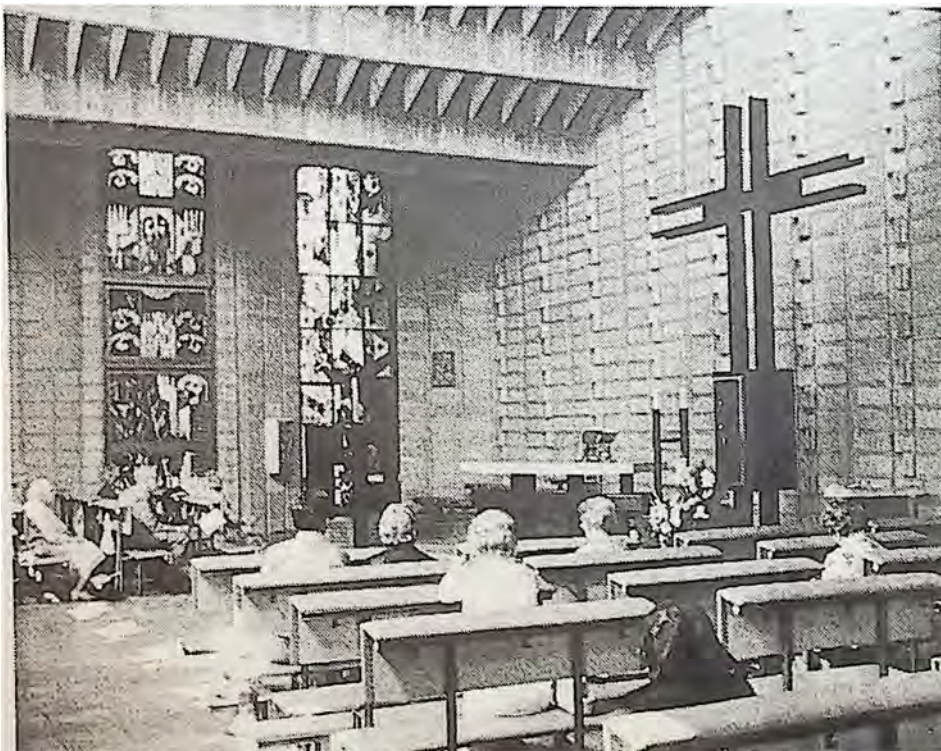
stræbe efter de bageste pladser. De må ikke eje materielle rigdomme, de skal stræbe efter fattigdom«. I overensstemmelse hermed ønsker disse grupper en ny pastoral model. Kirkens opgave: at føre menneskene til hellighed, kan kun virkeliggøres fra basis. Derfor kan en ny pastoral model heller ikke påbydes af biskopperne, den må udvikles »nedefra«.

Situationen har tilspidset sig

I løbet af det sidste år har situationen tilspidset sig. To unge præster, der ledede basisgrupperne, agiterede blandt andet for, at de unge skulle nægte at gøre militærtjeneste. De to præster blev af biskopperne suspenderet for nogle måneder. - I Ungarn er det forbudt at være militærnægter.

Biskopperne har nu besluttet sig til at prøve på at få en dialog igang med G. Bulanyi. Først vil man dog undersøge, om hans teser er i overensstemmelse med kirkens lære. Det forlyder fra kredse, der står episkopatet nær, at man er bange for, at der er afvigelser fra kirkens lære i piaristpræstens kirkebilleder.

Foruden de af p. Bulanyi inspirerede og ledede basisgrupper, er der i Ungarn også smågrupper af unge katolikker, der er integreret i sognene, og som understøttes af biskopperne.

Departementschefen for »Kontoret for kirkelige Anliggender« bedømmer forholdene mellem kirke og stat som gode »når man betragter udviklingen og sammenligner den nuværende situation med den tidligere«. Men, tilføjer han, det betyder ikke at alle er tilfredse i enhver henseende, og at der ikke er flere problemer, der skal løses.

120.000 børn i Ungarn går til religionsundervisning i kirken

Budapest (KIPA) – Otte pct. af de katolsk-døbte elever i de ungarske grundskoler deltog i skoleåret 1980/81 i den katolske religionsundervisning i skolerne. Yderligere ti pct. af de katolske børn gik til religionsundervisning i kirken. I alt gik 120.000 af de 66.000 ungarske elever, der gik i grundskolen på det pågældende tidspunkt, til religionsundervisning – fremgår det af en statistisk undersøgelse, der er foretaget på initiativ af den ungarske bispekonference.

For elever i mellemskolen tillader den ungarske lov kun, at der gives religionsundervisning ved de otte katolske gymnasier, der har ialt 2.400 elever (benediktinerne har et drengegymsium i Pannohalma og et i Győr, franciskanerne har et i Esztergom og et i Szentendere, piaristerne har et i Budapest og et i Kecskemet, mens de fattige skolesøstre har et pigegymsium i Budapest og et i Debrecen). Desuden går cirka fem pct. af døbte katolske mellemskoleelever til religionsundervisning i kirken.

Religionsundervisning kun på forældrenes udtrykkelige forlangende

Efter aftale mellem den ungarske regering og den

ungarske bispekonference har forældrene ret til at forlange, at deres børn får religionsundervisning i grundskolen. Hvis der er nok, der er interesseret deri, lægger skolelederen to religionstimer om ugen ind i skemaet. Denne undervisning gives af præster, der lønnes af staten. Forældrene må hvert år personligt eller skriftligt anmode om denne undervisning.

Børnene behøver ikke indskrives til undervisningen i kirken. Her foregår undervisningen i aldersgrupper. Forberedelsen til første kommunion og til firmelse foregår i særlige grupper.

Der er trykt en million religionsbøger

Bispekonferencen har nedsat et særligt landsudvalg for katekesen, desuden har hvert bispedømme sit eget katektiske udvalg, der organiserer religionsundervisningen. Disse udvalg opbygger også rådgivningssteder for religionsundervisningen i kirkerne. Bispedømmet Győr har allerede indrettet et sådant rådgivningssted. I de øvrige bispedømmer er de under forberedelse.

Landsudvalget har i løbet af de sidste ti år udgivet fem religionsbøger i et samlet oplag på en million.

Onsdag den 23. marts demonstrerede ca. 30 søstre, præster og præstestuderende foran den amerikanske ambassade i København mod USA's militære hjælp til El Salvador.

Søstre og præster demonstrerer mod USA's militære hjælp til El Salvador

Biskop Martensen medunderskriver på appel til ambassadøren

En lang række katolske præster, ordensfolk og præstekandidater i Danmark opfordrer i en appel USAs regering til at indstille sin militære hjælp til El Salvador og klart og utvetydigt tage afstand fra ethvert overgreb på menneskerettighederne i de lande, som USAs regering ellers støtter.

Appellen blev overrakt den amerikanske ambassadør i Danmark, John Langeloth Loeb Jr. onsdag den 23. marts under en stille demonstration, hvori omkring 35 præster og ordensfolk deltog. Blandt de mange underskrivere er biskop Martensen, generalsekretær Anton Dekkers og generalvikar Lars Messerschmidt.

Kan ikke retfærdiggøres

»Vi har gennem vore kirkelige kontakter i USA og Mellemamerika samt gennem informationer fra Amnesty International og kontakt med flygtninge og ofre for volden i de mellemamerikanske lande fået kendskab til en lang række alvorlige og uhyggelige overgreb på menneskerettighederne i de mellemamerikanske lande, som USAs regering støtter politisk, økonomisk og militært«, siges det bl.a. i appellen, der fortsætter: »Disse alvorlige over-

greb er foruden at være rettet mod befolkningsgrupper generelt også rettet mod præster, ordensfolk og menneskerettighedsforkæmpere«.

Videre hedder det, at volden og brutaliteten i flere mellemamerikanske lande tegner et mønster, der påviser, at regeringerne i flere af disse lande herunder El Salvador, benytter sig af mord, tortur, bortførelser og en syste-

matisk undertrykkelse af de mest elementære menneskerettigheder som et led i udførelsen af deres politik.

»Overgreb på menneskerettighederne og menneskeliv er forbrydelser, der ikke kan retfærdiggøres. Tusindevis af mennesker er blevet bortført, tortureret og myrdet af militæret i blandt andet El Salvador. Disse uhyrligheder har også med regerin-

gens accept været rettet mod præster og ordensfolk. Sådanne grusomheder kan ikke legitimeres.

Derfor opfordrer vi USAs regering til at indstille sin militære hjælp til El Salvador og klart og utvetydigt tage afstand fra ethvert overgreb på menneskerettighederne i de lande, som USAs regering ellers støtter«.

k.k.

VALGKALENDER

Fredag d. 9. april: Sidste frist for valgstyrelsen og menighedsrådet for afgørelse af klager over kandidatopstilling.

Sidste frist for meddelelse fra valgstyrelsen til klager om hvilken afgørelse, der er truffet af valgstyrelsen eller menighedsrådet med oplysning om anken mulighed.

Sidste frist for pastoralenhedens og stiftets valgstyrelses afgørelse af klager over kandidatopstilling med oplysning om anken mulighed.

Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste (læggfolk) fra pastoralenhedens valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser inden for pastoralenheden

og samt til bispekontoret.

Sidste frist for fremsendelse af endelig kandidatliste (præster og søstre) fra stiftets valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser inden for området.

Mandag d. 12. april: Sidste frist for indsendelse af klager til stiftets valgstyrelse over afgørelse truffet af såvel pastoralenhedens valgstyrelse som lokale valgstyrelser og klager til biskoppen over afgørelse truffet af de lokale menighedsråd.

Fredag d. 16. april: Sidste frist for stiftets valgstyrelse (bispekontoret) til udsendelse af materiale til brevfafstemning til valgstyrelsen.

Lørdag d. 17. april: Sidste

frist for fremlæggelse af endelig kandidatliste.

Onsdag d. 21. april: Sidste frist for udsendelse af rekvireret materiale om brevfafstemning fra valgstyrelsen til vælgeren.

Mandag d. 26. april: Sidste frist for udsendelse af forslag til stemmesedler fra bispekontoret til menighedens valgstyrelse.

Sidste frist for bispekontoret til udsendelse af formularen til valgberetning og valgresultat til pastorenhedernes- og menighedernes valgstyrelser.

Lørdag d. 1. maj: Sidste frist for valgstyrelsens modtagelse af brevstemmer fra vælgeren.

Søndag d. 2. maj: VALGDAG.

Paven er i London den 28.-30. maj.

En DFDS-rejse koster kun fra kr. 1465,- inkl. hotel i 3 nætter.

Ved fire i samme bil fra kr. 1365,- pr. person.

Få det nye DFDS Ferie-82 program.

Oplysning og reservering:

DFDS REJSEBUREAU

Axelborg, Vesterbrogade 4A,
1620 København V. (01) 15 63 41
Telex: 22983

Frigørelse fra M/K-sygen

Danmarks Katolske Kvindeforbund DKKF har afholdt et velbesøgt arbejdsmøde på Øm. Weekendens emne var *Frigørelse - fra hvad til hvad*.

Blandt de mange ønskelige former for frigørelse havde man valgt at drøfte især syv områder: *Politisk frihed, frihed til uddannelse, til at leve i parforhold, til brugen af prævention, fri abort, frihed til skilsmisse og til at gifte sig igen*.

Et langt, men alligevel sammenpresset referat fra det afgørende møde kan læses på siderne 8 og 9 i dette nummer. Af referatet fremgår det, hvor seriøst man har beskæftiget sig med (og vel også har hidset sig op over) jødiske salmevers og andre bibelske udsagn om kvinder, og disse gamle ords spor i kirkens lære og liturgi den dag i dag.

DKKF og navnlig forbundets forkvinder ved udmærket, hvor »katolsk orientering« står i forhold til kvindens frigørelse i kirken og hendes plads på alle fronter af kirkens indsats for en ny verden. Ingen vil kunne mistænke bladet for en negativ holdning over for disse anliggender.

Måske er det derfor tilladt bladet at efterlyse endnu én form for frigørelse, som er meget vigtigt for at komme videre: Katolske kvinder må ihærdigt undgå at lade sig smitte af den M/K-syge, der hedder feministisk fundamentalisme. Sygdommen har jo ramt en del af deres ikke-katolske søstre og brødre, og bacillen bør kunne isoleres.

Fundamentalisme består deri, at først læser man noget ind i en bibeltekst, som kun kan læses ind i den, når den tolkes uhistorisk, løsrevet fra sin oprindelige, lokale, kulturelle eller religionspolitiske baggrund, endog fra sin litterære hensigt som salme eller digt, som profeti, øjenvidneskildring, myte, lignelse, kommentar eller syn. På denne måde bliver Bibelen misbrugt som »et leksikon over sandheder«, for nu at citere biskop Martensen. Dernæst, efter at have læst noget ind i bibelordene, bliver man ophidset over det, man selv har lagt i dem og bebrejder Bibelen det, den siger. Næste reaktion bliver så, at man tager afstand fra kirken, fordi den bygger sin tros lære på Bibelen.

Al slags fundamentalisme er et kritikløst spilfægteri med løsrevne bibelcitater. I feministisk fundamentalisme, som støvsuger bibelen efter kvinde-uevne udsagn, bliver spilfægteriet endog selvkritikløst: Den anklager jo kirken for at have misbrugt bibelen på samme måde, som en del af feministerne selv bruger den i dag.

Det er i sin orden, at DKKF tager afstand fra den historisk påviselige, men dog overståede katolske fundamentalisme, som bl.a. har gjort Paulus til den, han ikke var ved at ophøje et par af hans aggressive kommentarer til »kirkens lære«. Kirken indrømmer jo i dag, at dens indvendinger imod f.eks. kvindelige præster ikke hentes i teologien, men i traditionen, i historiske udviklinger. Disse er selvfølgelig delvist blevet påvirket af kirkens fundamentalisme, som voldte Galilei så mange kvaler, men lige så meget af folkevandringen, der væltede Romerrigets kultur, og senere af Islams indflydelse fra Nordafrika og det mauriske Spanien.

I stedet for at scanne Bibelen med en feministisk mine-detektor på jagt efter citater, der ærligt talt kun burde kunne få en fundamentalist til at eksplodere, må en katolsk vej frem snarere være et intenst studium af kultur- og kirkehistorien. Hvis det gøres seriøst (ikke med en fundamentalistisk brug af et par opslagsbøger) vil det kunne medføre et mere nuanceret syn på både Konstantin og Augustin og hvem der nu kan have sagt noget slemt om sin tids kvinder - det vil frem for alt skaffe en betydeligt solidere operationsbasis for nye og effektive fremstød for kvindens ligeberettigelse i kirken.

ww

Læserne skriver

Intet dogme om prævention

I »katolsk orientering« nr. 4 havde L.B. Fabricius et læserbrev om *Kirkens lære om fødselskontrol*, hvori han stærkt fremhæver at »kunstig prævention aldrig er tilladt«, idet dette siges at være »det højeste kirkelige læreembedes klare og uforandrede lære«.

Meningen med disse linier er ikke at påbegynde en ny diskussion om prævention, men at sætte spørgsmålstegn ved, om nævnte forbud er den katolske kirkes højtidelige lære. Her er nu to muligheder: Enten mener L.B. Fabricius, som jeg, at »kirkens lære« kun findes i de klart definerede dogmer, som kirken udtrykkeligt erklærer for ufejlbarlige: Læresætninger, der skal omhandle tro og moral, og som er udtrykt enten af et beslutningsdygtigt koncil eller (nogle ganske få) i en pavelig

ex-cathedra erklæring. Eller mener han at kirkens lære, foruden i de omtalte dogmer, også findes i pavelige, eventuelt biskoppelige rundskrivelser, i skreven eller mundtlig tradition m.m.

Hvad den første mulighed angår, findes der intet dogme om kunstig prævention. Men hvis L.B. Fabricius mener, at »kirkens lære« også er rundskrivelser, tradition m.m. - og det må man næsten tro, han gør, siden han kalder forbudet mod prævention »det højeste kirkelige embedes klare og uforandrede lære« - må jeg bede ham betænke, at ifølge den katolske kirkes officielle udtalelser er det kun de ovenfor omtalte dogmer, man højtideligt erklærer for ufejlbarlige. Alt det andet, altså rundskrivelser, hyrdebreve, tradition m.m. er ikke

ufejlbarlige. De kan altså indeholde fejl og må derfor læses kritisk som enhver anden tekst.

Her træder nu en speciel katolsk holdning ind i billedet. Man kunne kalde den »at være mere katolsk end paven i Rom« eller en psykisk afværge-mekanismen. Vi katolikker er mestre i denne holdning, som også består i, over for sig selv at komme udenom ubehagelige sandheder. Grunden er vel nok at finde i den omstændighed, at vi ofte over for os selv og andre må forsvare et sæt ufejlbarlige, men yderst sårbare læresætninger. Læren skal jo passe, og man tror, at falder et sandkorn, styrter hele bygningen sammen. Man er på vagt over for det mindste angreb eller overdriver det katolske standpunkt, så man kan føre et elastisk forsvar langt fra

den egentlige fæstning.

I spørgsmålet om rundskrivelser, der ikke er ufejlbarlige, finder man i sin nød en slags mellemvej: Godt nok, siger man, er pavelige rundskrivelser ikke ufejlbarlige, men næsten ufejlbarlige og de må studeres med en særlig opmærksomhed. Men enten er de ufejlbarlige eller også er de det ikke! Der er ingen mellemvej!

Hvis L.B. Fabricius altså mener, at kirkens lære også omfatter rundskrivelser, hyrdebreve, tradition m.m. synes han at løbe ind i vanskeligheder. For grunder man en del af kirkens ufejlbarlige lære på ikke-ufejlbarlige dokumenter, står man tilbage med en kirkelig lære (som man i andre sammenhænge gerne opfatter som en helhed og enhed) som er delvis ufejlbar og delvis fejlbart.

Vi må derfor nok blive ved, at »kirkens lære« kun er dogmerne, og jeg ville ikke mene, man kan kalde forbudet mod antikonception for »det højeste kirkelige læreembedes klare og uforandrede lære«.

Af alle disse grunde må jeg også erklære mig uenig i læserbrevets sidste sætning: »På denne baggrund er det ikke vanskeligt at forstå, hvilken vægt man kan tillægge de nordiske biskoppers overfor citerede udtalelse« (nemlig om samvittighedsfrihed med hensyn til antikonception).

Biskopperne handlede korrekt og bør respekteres herfor.

S. Ostenfeld Rosenthal
(forkortet af red.)

Ole Pryn

halvt svar. Helligånden virker i enhver kristen. Enhver kristen har derfor sin trosindsigt og troserfaring. Derfor er det ikke ligegyldigt, hvad lægfolket selv mener om spørgsmål vedrørende tros- og sædelæren. Der ligger en dyb sandhed i det gamle ord: »Folkets stemme er Guds stemme«. Derfor er det af stor betydning at kende også lægfolkets trosindsigt og erfaring, og derfor gør også biskopperne godt i at lytte til lægfolket.

Det er helt tydeligt, at biskoppernes udtalelser på bispesynoderne i de fleste tilfælde er en frugt af bøn, studium, personlig refleksion og i høj grad også en lytten til de menneskers meninger, som de er sat til at lede. På denne måde er lægfolkets indflydelse på bispesynoderne bestemt ikke ringe.

Set i dette lys er det altså vigtigt, at lægfolket

Hvordan konstaterer man lægfolks synspunkter?

Et par spørgsmål til eventuel indrykning i bladet, men i hvert fald gerne til besvarelse:

Jeg har forstået det sådan, at når der er overensstemmelse mellem biskopperne og det troende lægfolk i spørgsmål inden for tros- og sædelæren, kan gudsfolket, d.v.s. kirken, ikke tage fejl. Ved dåb og tro har vi jo modtaget Helligånden. Biskoppernes synspunkter kender vi fra bispesynoderne, men lægfolk har mig bekendt ikke noget sidestykke til synoderne, og selv om der meget

venligt håndplukkes nogle lægfolk til at være til stede ved synoderne, er der jo kun tale om en symbolsk gestus og ikke om repræsentation. Vil man konstatere, om der er overensstemmelse mellem biskoppers og lægfolks synspunkter, må man kende synspunkterne. Hvordan konstaterer man lægfolkets synspunkter?

Der tales ofte nok om kirkens lære f.eks. i forbindelse med prævention. Hvad dette sidste problem angår, synes det imidlertid at være en kendsgerning, at ikke blot nogle af

biskopperne, men også måske hovedparten af den vestlige verdens katolske lægfolk har en anden mening end den, der er gældende på bjerget. Der er altså tilsyneladende ikke overensstemmelse mellem biskopper og lægfolk. Gudsfolket er ikke enigt. Er det så ikke en tilsnigelse at tale om kirkens lære?

Svar til Ole Pryn: Kirkens officielle lære og kirkens lære

På visse punkter går der en nok så skarp skillelinie mellem biskopperne og det troende lægfolk. Det gælder bl.a., når det drejer sig om troens forkyndelse. Det er biskopperne, der i kraft af deres ordination og deres embede er bemyndiget til at forkynde troen. Det er - med andre ord - biskopperne, der er i besiddelse af kirkens læremyndighed. Denne myndighed har lægfolket ikke. Eller rettere: Lægfolket har sin læremyndighed i afhængighed af biskopper-

ne. Når lægfolket giver sin tro videre (forældre til deres børn f.eks.), sker det altså i afhængighed af biskoppernes læremyndighed. Det er altså ikke korrekt at sige, at kirken ikke kan tage fejl, når der er overensstemmelse mellem biskopperne og det troende lægfolk. Man kan nemlig ikke på en så enkel måde ligestille lægfolk med biskopperne, når det drejer sig om trosspørgsmål.

Hvis svaret standsede her, ville det kun være et

Katolsk børnehavemøde

Katolske børnehaver holdt deres årlige weekendmøde fredag, den 5. og lørdag, den 6. marts 1982 på Brøndsted-centret ved Fredericia. Initiativet til mødet var taget af *Margrethe Mørch Pedersen*, Silkeborg og *Søster Cecilie*, Svendborg.

Der var repræsentanter fra 10 af vore ialt 11 katolske børnehaver - fint fremmøde af medarbejdere, ledere og bestyrelsesmedlemmer, og mødet fik samtidig et ekstra plus ved biskop *Hans Martensens* tilstedeværelse.

Temaet for mødet var: Den kristne børnehaves vilkår, opgaver og muligheder.

Margrethe Mørch Pedersen startede weeken-

dens møde med et indlæg om vore børnehavers styrelsesform, arbejdet med børnene i institutionerne samt forholdet til forældrene.

De enkelte institutioner fik herefter mulighed for at fortælle om deres dagligdag. Spørgsmålet om, hvorledes den kristne livsholdning kommer til udtryk i børnehaven, blev især draget frem. Morgensang, bordbøn, bibelhistorie, som gik under fællesnavnet »En snak om Gud«. Deltagelse i gudstjeneste samt orientering om højtiderne, jul, påske og pinse etc. var også områder og ord, der gik igen i de enkelte børnehaver indlæg.

Senere drejede debat-

ten sig om det særlige ved en katolsk børnehaver, ordenssøstrenes virken i børnehaven samt de få katolske børnehavebørn.

Økumeni om børnehaven

Biskoppen ønskede, at vore katolske børnehaver arbejdede tæt sammen med andre kirkesamfund som kristne institutioner, og for hvilke vore menigheder kunne tage ansvaret. Biskoppen citerede Markus 4.30-34, om sennepsfrøet »Ganske små ting indeholder kimen, der kan vokse i børnene, og Markus 9.33-37, »Den, som tager imod sådan et lille barn for mit navns skyld tager imod mig«. Barnet er et menneske, også det ufødte barn, ligeværdigt med de voksne. For en kristen er det ikke alene et menneskebarn, men et Guds barn. Vi burde finde de ting, som katolikker og protestanter er fælles om, og arbejde med dem, f.eks. dåben og trosbekendelse. Dåben skal følges op med barnets vækst, den er grundlaget for menneskelivet - hele mennesket med forstanden - men troen går langt ud over forstanden. Alt hvad der er i barnet, er skabt af Gud. Et dåbsproblem kan således opstå, når man får fremmede børn på institutionen, f.eks. jøder m.fl. så er der brug for speciel kontakt med forældrene. Det der sker med mennesket i de

første leveår er af stor betydning for resten af livet.

Senere blev en egentlig organisation/sammenslutning for de katolske børnehaver drøftet. En organisation til udveksling af ideer, arbejde med religion-pædagogiske tanker, kursus etc. Der blev diskuteret organisationsform, formålsparagraf, og de videre mål med børnehavearbejdet.

De fleste af institutionerne er allerede tilknyttet »Menighedernes Daginstitutioner«, der har ialt 207 medlemmer, og som igen indgår i DLO.

Nærmere samarbejde mellem børnehaverne

Det blev vedtaget at nedsætte en arbejdsgruppe med det kommissorium inden 1. oktober 1982 at udarbejde forslag til organisationsform for de katolske børnehaver, herunder forslag til en formålspara-

graf for organisationen. Arbejdsgruppen består af følgende medlemmer: *Inge Lise Andersen*, Helsingør, *Søster Cecilie*, Svendborg, *Poul Pedersen*, Silkeborg og *Gert Frederiksen*, Roskilde.

Til slut udtrykte biskop-

pen sin glæde over deltagelse i mødet, som havde givet ham et godt indtryk af børnehavearbejdet og han takkede initiativtagerne og deltagerne for et vellykket weekendmøde.

Søster Angela

De katolske børnehaver burde efter biskoppens mening arbejde tættere sammen med andre kristne kirkesamfund.

Der ventes tålmodigt på frokostserveringen i en af hygge-krogene i den katolske børnehaver, Fredsholm i Birkørød.

Tradition og forpligtelse - de kristnes opgave i en socialistisk stat

Academicum Catholicum, Danmarks katolske Kvindeforbund, Katolsk Arbejderaktion og Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn har den 3. marts 1982 i fællesskab arrangeret et møde, hvor man havde indbudt *A Niggermeier*, DDR, til at tale om »Tradition og forpligtelse - De kristnes opgave i en socialistisk stat.

G. Bune Andersen bød velkommen og fortalte om Niggemeiers baggrund. Derefter fortalte *Richard Hansen* om Niggemeiers politiske løbebane som generalsekretær for CDU, medlem af folkekammeret og som ansvarlig for 5 aviser, som udgives af CDU.

A. Niggemeier kom i sit foredrag ind på mange spørgsmål, bl. a. hvad socialismen betyder for kirken. Han mente, at socialismen er en udfordring for kirken - ikke forstået som et alternativ, men som en chance for de kristne til at finde nye måder, hvorpå de kan påtage sig deres ansvar som kristne i samfundet, f.eks. har kirken i DDR påtaget sig en aktiv rolle i fredens tjeneste, og her kan de kristne og marxisterne arbejde sammen. I det hele taget understregede *A. Niggemeier* er samarbejdet med marxisterne i stor udstrækning mulig, når vi har fælles mål. Han kom også ind på forskelle: Det kristne og det marxistiske

håb er forskelligt, uovervindelige åndelige modsætninger, der f.eks. giver sig udslag i synet på abort.

Den største modsætning, mener *Niggemeier* ligger i dag ikke mellem kristne og marxister, men mellem dem, der har fred som det øverste politiske mål, og dem, der ikke har det.

Statstilskud til kirken

I DDR er stat og kirke adskilt, men kirkens karitative arbejde anerkendes af staten, som giver et tilskud på 100 mill. DM årligt. Desuden ydes 12 mill. DM årligt fra staten som tilskud til præstelønninger, ligesom staten også yder tilskud til restaurering af gamle kirker af

Biskop Bertelsen om abort 24.000 ufødte fostres menneskerettigheder krænkes årligt her i landet

» Vi kæmper bravt herhjemme - og med fuld ret - for at forsvare menneskerettighederne i Chile, Argentina, Polen, El Salvador o. a. steder. Jeg hører unægteligt en hul klang i hele denne vigtige kamp. Den hule klang kommer af, at ca. 24.000 ufødte fostres menneskerettigheder årligt bliver

krænket her i landet derhjemme - og med fuld ret - for at komme til verden«.

Dette udtaler biskop Ole Bertelsen. Folkekirken til Weekendavisen 26. februar. Han gør i samme artikel opmærksom på, at en konsekvens af synet på mennesket som skabt i Guds billede er, at det enkelte menneske ikke ejes af nogen instans, hverken af staten, firmaet, partiet, den religiøse gruppe eller forældrene. Moderne fosterdiagnostik har vist, at allerede fosteret er et individ og ikke en del af kvinden. Derfor må dets rettigheder respekteres, og det må fastslås, at det ufødte foster har ret til at leve, siger Ole Bertelsen.

Hvordan ser så hele abortproblematikken ud i lyset af evangeliets budskab om Guds kærlighed til mennesker, fostre som fødte, spørger så biskop Ole Bertelsen.

Han opstiller herefter 11 teser og spørgsmål.

1. Det ufødte foster har krav på et retsværn.

2. Kristne mennesker har været og er årsag til svangerskabsafbrydelse ved en fordømmende holdning til den enlige mor.

3. Fordi abort er lovlig, er den ikke dermed nødvendigvis moralsk rigtig. Retten er over loven.

4. Abortlovgivningen kan anvendes og bliver

anvendt - sikkert især at mænd - som moralsk/umoralsk pressionsmiddel, fordi den giver svangerskabsafbrydelse et skær af retfærdighed.

5. Vi har alle ansvar for vort børneuenlige samfund og dermed ansvar for, at svangerskaber afbrydes af økonomisk-sociale grunde.

6. Hvorfor blev »mødrehjælpen« nedlagt? Giver vi maksimal hjælp - økonomisk, psykisk m. v. - med henblik på at gøre gennemførelsen af svangerskaber mulig?

7. Hvorfor nøjes kristne modstandere af abortloven ofte med at gøre verbal modstand?

8. Hvorfor lader vi i kirken stort set som ingenting over for det kæmpeproblem, at 24.000 individer årligt dør forsætligt?

9. Evangeliet om syndernes forladelse gælder også dem, der beslutter sig for abort - og dem, der foretog den.

10. »Bær hverandres byrder« gælder også byrderne i forbindelse med abort.

11. Loven kan næppe laves om, før vort samfund - som kræver, at børn skal tilpasse sig samfundet, ikke omvendt - er lavet om, og før vi - i alle kredse fra højre til venstre - prioriterer børn over trivsel og angst for fremtiden.

Biskop Ole Bertelsen

kulturel betydning.

Om CDU sagde Niggemeier, at det ikke er et kristent parti i traditionel forstand, idet de mener, der ikke findes een kristen politik, men de påtager sig et kristent ansvar, og det er en mulighed for de kristne gennem dette parti at gøre deres synspunkter og indflydelse gældende.

Marianne Aagaard Gerda Sørensen

Jesuitter på forårsretræte

(KNA) - I en uge trak jesuiternes provincialforstandere og deres øverste ledelse sig tilbage til et lukket møde i Villa Cavalletti mellem Frascati og Grottaferrata i nærheden af Rom. Hensigten var at drøfte den pavelige (u-)vilje med hensyn til jesuitterordenen. I løbet af fem dage behandledes fem punkter:

1. »Sentire cum ecclesia« (føle, høre, fornemme med kirken). I den åbne samvittighedsforskning, der var fri for enhver pavefjendtlig stemning, overvejedes jesuiternes forhold til pave og læreemбеде. »Hvor har vi med for tydelig eller ukærlig kritik snarere skadet end hjulpet kirken?«

2. Jesuiternes apostolat. Provincialforstanderne forsøgte at bestemme grænsen mellem den præstelige tjeneste på den ene side og den politiske og sociale indsats på den anden side. De spurgte sig selv, om deres engagement for retfærdighed måske var blevet »for horisontalt«.

3. Jesuitisk livsstil: Hvor er jesuitterne truede af sekulariseringstendenser?

4. Uddannelse: »Under hvilke omstændigheder, med hvilke midler og med hvilken målsætning uddanner vi vore efterfølgere?«

5. Pavens og kirkens for-

ventninger: Hvordan kan de passende opfyldes?

Hver morgen holdt enten Paolo Dezza - pavens personlige delegat til ordenen - eller Josef Pittau - pater Dezzas også af pavens udnævnte koadjutor - et indledende foredrag, hvor de fremdrog pavens kritik i forbindelse med de enkelte punkter. »Den var relativt størst i forbindelse med jesuiternes holdning til læreemбеде. Ved det andet punkt var den pavelige kritik allerede mindre, og ved de sidste tre var der næsten ingen kritik mere«.

Provincialerne havde ventet, at deres »forseelser« ville være blevet bragt på tale i den efterfølgende diskussion i sproggrupper og i plenumdrøftelsen. De fik imidlertid at vide, at dette i givet fald kunne blive genstand for personlige samtaler med den provincial, det drejede sig om. Den store gardinprædikenen blev der altså ikke noget af.

Provincialernes reaktion på den over 17 sider lange pavetale ved afslutningen af retrætedagene var - selv om den på enkelte punkter tillader forskellige fortolkninger - »egentlig stor tilfredshed med den positive grundtone og den situationsfornemmelse, hvormed der i denne tale blev taget fat på det, der rører sig blandt jesuitterne«.

Indholdet af pavetalen blev betegnet som »modigt«. Blandt andet omtales af »indianer-reduktionerne« i Paraguay, (selvstyrede republikker med selv forsynende kooperativer, som jesuitterne i det 17. århundrede oprettede for at beskytte indianerne mod de hvide kolonialisters udbytning. red.) eller Matteo Riccis Kina-mission. (Ricci tillod kineserne, der var blevet kristne, fortsat at deltage i deres gamle konfucianske forfædre-ceremonier. red.) Begge disse begivenheder i jesuiternes historie, foranledigede dengang »Rom« til at gribe ind, men de omtales nu under Johannes Paul II som forbilledlige!

Paven berørte ingen af de hidtidige jesuit-apostolater. Hans udtalelser om jesuiternes indsats på uddannelsesområdet, i massemedierne, i det økumeniske arbejde, på missionsmarken, i deres arbejde med tilhængere af andre verdensreligioner eller med ateister var opmuntrende, og også hans omtale af jesuiternes store indsats for retfærdigheden. For provincialerne var det noget nyt, at paven så tydeligt indbød dem til at medvirke i opfyldelsen af Det andet Vatikankoncilens planer.

Der blev ikke valgt kandidater til ny general-

Paven og kirken venter af jesuitterordenen, at den bidrager til virkeliggørelsen af Det andet Vatikankoncilium, som gør sig rede til tjeneste i enhed«, fremhævede pave Johannes Paul II i en udførlig tale til de ordensprovinser i hele verden, som han modtog i audiens den 27. februar. Paven understregede støtte sig særlig til jesuitterordenen i udøvelsen af sit embede. Billedet viser paven sammen med Arrupe (tv.), den pavelige delegat, Paolo Dezza (i midten) og dennes koadjutor, Josef Pittau (th).

forstander ved mødet. Valget af valgmand til generalforsamling vil komme til at foregå i fuld samvittighedsfrihed gennem provinskonferencerne (det har provincialerne allerede skriftligt). At Arrupes æra er til ende, er der intet, der tyder på. Paven gav ved denne lejlighed udtryk for sin varme taknemmelighed for ordensgeneralens fortjenester. Men især blev der lagt mærke til, at Arrupe blev citeret uventet hyppigt af både Dezza og Pittau.

Jesuitter-konference overraskende positiv Pressemøde i Rom med repræsentanter for ordensledelsen

Rom (KIPA) - Efter jesuitprovincialernes enstemmige opfattelse forløb deres konference, hvor de bearbejdede pavens kritik af deres orden, langt bedre end forventet. Dette meddelte Josef Pittau S. J. ved et møde med pressen, da konferencen var afsluttet.

J. Pittau betonedede, at den jesuitiske lydighed over for paven igen havde stået sin prøve. For ingen af de 26.000 jesuitter, som ordenen tæller, havde pavens beslutning om at indsætte en pavelig delegat i den syge general Pedro Arrupes sted »givet anledning til nedlæggelse af et embede eller udtræden af ordenen«. Det positive resultat af konferencen i nærheden af Rom betyder dog ikke, at »alle vanskeligheder nu er overvundet«.

Snart på ny normal ledelse

Pavens meddelelse om, at der allerede i år indkaldes til en generalkongregation hos jesuitterne, giver, forklarede J. Pittau, alle jesuitter håb om, »at de snart igen får en normal ledelse«. Pittau understregede, at den hos jesuitter-

ne sædvanlige måde at vælge ordensgeneral på ikke vil blive begrænset i nogen retning.

Lydighed udelukker ikke fri mening

Efter at en generalkongregation er indkaldt, går der fra seks til tolv måneder, inden den afholdes. Josef Pittau indrømmede også, at udnævnelsen af Paolo Dezza som pavelig delegat for jesuitterordenen og hans egen udnævnelse som koadjutor for Dezza var et »usædvanligt indgreb« i ordenens næsten 450-årige historie. Flere jesuitter havde taget pavens beslutning til efterretning »med smerte og mange med mangel på forståelse«.

Pittau gjorde gældende, at »lydighedsprocessen over for paven også indbefatter den frie meningstilkendegivelse, selv om pavens vilje i hvert fald accepteres til sidst. Pittau støttede sig i denne udtalelse til 6000 breve, der var indløbet i ugerne inden provincialkonferencen, og som var udtryk for jesuitternes reaktion på pavens forhold.

Bispevalg på mange måder

K. Rahner foreslår, at lokalkirkerne får større indflydelse

Karl Rahner, S. J.

Østrigs katolske Socialakademis medlemsblad gennemgår den kendte teolog, hvilken fremgangsmåde for udnævnelse af biskopper, der er mulig efter dogmatiske principper.

Under den forudsætning, at den nye (valgte eller udnævnte) kandidat får det samlede episkopats tilslutning til sin ansættelse, er efter Rahners mening de mest forskellige former for ansættelse af en biskop mulige. »En biskop kan altså principielt vælges af hele kirkefolket, af det pågældende bispedømmes præsteskab, af et domkapitel eller af et præsteråd. Han kan ansættes af nabo-biskopperne, af en bispe-

konference eller også ved at blive udnævnt af paven i Rom, fastslår Rahner. Betingelsen for en bispeudnævnelse eller -ansættelse må, som Rahner siger, være kandidatens egnethed til dette embede.

Præsterådene mere ind i billedet

Karl Rahner betoner, hvor vigtigt det er, at præsterådet, domkapitlet, ligesom andre grupper og enkelte personer kan medvirke til at finde en egnet bispekandidat. »Hvis præsterådene bliver mere omhyggeligt, modigt og åbent medinddraget i bestræbelser for at finde mulige kandidater, og hvis Rom også vil lægge tilstrækkelig

vægt på sådanne forslag og ikke gå let hen over dem, så kan der også under de nuværende retslige bestemmelser findes biskopper, der er egnede med hensyn til menneskelig kvalitet, spiritualitet og pastoral erfaring, og som vil blive mødt med den størst mulige tillid og samarbejdsvilje også fra de andre bispedømmer og fra det pågældende bispedømmes egne præster«. Til slut slår Rahner principielt fast, at »ligesom enhver romersk-katolsk biskop må have pavens godkendelse, lige så lidt er det dermed sagt, at en sådan bispeudnævnelse bør ske udelukkende gennem romerske instanser.

Hvordan står det til med brugen af latin i messen?

ncils tanker og »som en mand ledende jesuitterpatre fra alle tænsigt om også i fremtiden at uitternes øverste leder, Pedro

ce
tiv

Det er nu provincialernes opgave, fortsatte Pittau, at videregive den på konferencen fremførte kritik og selvkritik i forbindelse med temaerne »fornemme med kirken«, apostolat, ordensdisciplin og jesuitternes uddannelse i de forskellige provinser. Her må der findes en mellemvej mellem en progressivitet, der forandrer for at forandre, og en integralisme, der for traditionens skyld spærrer for ethvert forsøg på tilpasning.

Kurien og biskopperne

Josef Pittau betonede, at det også efter paveaudiensen vil være muligt for jesuitterne i særlige tilfælde at varetage politiske, sociale og økonomiske opgaver, hvis der ikke er egnede katolske lægfolk, der kan påtage sig disse opgaver. Han gav udtryk for sit håb om, at der i fremtiden vil opstå »en dybtgående meningsudveksling med den romerske kurie og med de lokale biskopper«. Atmosfæren er i hvert fald blevet rensset ved provincialernes konference, mener han.

Ifølge en længere meddelelse fra KIPA har Roms kongregation for sakramenter og gudstjeneste i sit officielle blad »Notitiae« offentliggjort en liturgisk statistik over anvendelsen af latinen i messen. I 1980 blev et spørgeskema sendt til 2.317 bispeddømmere af den romerske ritus. 1.791 biskopper besvarede de stillede spørgsmål. Denne svarprocent på 75 betragtes som meget høj i kongregationens kommentar til svarene.

Et af spørgsmålene lød: »Hvordan stiller bispeddømmet sig til den såkaldte tridentinske messe, indført efter koncilet i Trient og forpligtende siden 1570, dog afskaffet igen efter Det andet Vatikan-koncil, som erstattede den med 4 nye messer, bekræftet af Paul VI i 1969«. Kongregationen fastslår, at 98 pct. af svarene betragter problemet løst, i den forstand, at tiden er løbet fra den såkaldte »gamle« eller tridentinske messe. Foruden ærkebiskop Marcel Lefebvre skulle der være endnu et »sort får« (navnet nævnes ikke), der kræver af sit bispeddømmes præster, at de fejrer den tridentinske messe, da han »betragter Paul VI's messebog som luthersk og modersmålet som en fare for de troende«.

Kun problemer med et lille mindretal

16 biskopper anbefaler, at man for fredens skyld tillader den tridentinske messe »i undtagelsestilfælde«. 6 biskopper gør brug af den dispens, der i 1971 blev givet for Storbritannien. Et betragteligt antal biskopper er derimod af den mening, at yderligere undtagelser til fordel for den afskaffede gamle ritus netop ikke vil gavne freden og enheden i kirken, men føre til splittelse og til et reelt autoritetstab for kirkens ledelse. (Pius V's autoritet skyldtes netop, at han forbød alle messer fra før 1570 og gennemtvang sin tridentinske messe i hele kirken. Eneste undtagelse dengang var de klosterordener, der havde en liturgi, der var mere end 400 år gammel, og som kun blev tilladt i deres klosterkirker. I sognekirker skulle også disse ordenspræster bruge den tridentinske messe. Red.).

»Problemet med den tridentinske messe« fastslås der med tilfredshed i beretningen, »er ikke et universelt problem for kirken, men kun for et

forsvindende mindretal, som med stor energi søger for at skaffe sig megen omtale«. Biskopperne beklager, at sådanne grupper ikke indlader sig til en virkelig dialog med deres biskopper.

Religiøs nostalgi

Uden omsvøb karakteriseres traditionalisterne – Lefébvre ikke undtaget – således: »I reglen drejer det sig om mennesker, der er tilhængere af forældede politiske, sociale og økonomiske systemer, og som hengiver sig til nostalgiske tanker om en tid, der er forbi. Dannelsesniveauet, især på det teologiske eller det religiøse område, er i denne gruppe i vid udstrækning utilstrækkeligt«.

Kongregationen mener, at der i hele verden kun er 1.000 traditionalistgrupper. »Det er vanskeligt at finde ud af, hvor mange af disse grupper, der virkelig ledes af Mgr. Lefébvre, og

hvor mange, der er selvstændige og blot lader sig inspirere af deres egne opfattelser«.

Vatikanets meningsforskere har også ønsket at få oplyst, hvordan det forholder sig med de latinske messer efter den gyldige ritus fra 1969. Pave Paul VI bekræftede som bekendt indførelsen af 3 nye messetekster og den ældst kendte romerske, (som pave Pius V sikkert ville have indført, hvis han havde kendt den, for han begrundede jo indførelsen af den tridentinske messe med det argument, at den var den ældst kendte den- gang).

Svaret lyder: »I 67 pct. af bispeddømmene har man overhovedet ikke mere latin i kirken, i 84 pct. er der heller ikke nogen, der ønsker det. Latin bruges endnu kun af praktiske grunde ved internationale møder, i flersprogede områder og på visse valfartssteder. Desuden mærker man et vist behov for at bevare latinen »af kulturelle grunde«.

Nogle steder har det latinske sprog endvidere karakter af at være et kultsprog. Især i Afrika benytter man sig endnu af

gamle sprog, som deltagerne ikke forstår, når man vil understrege en religiøs handling »hellighed«. Hvis det er med dette formål, man bruger latin i messen, fjerner man sig langt fra koncilets opfattelse af og bestemmelser om liturgien, siger kongregationen i sin kommentar. Hensynet til stedlig mentalitet, sædvane og kultur, som under stikordet »Inkulturation« er ret nyt i kirken, bør ikke medføre, at man forveksler det »troens mysterium«, som fejres i messen, med mystiske ord, som menigheden ikke må forstå.

De unge ønsker ikke latin

I Afrika kan man konstaterer en voksende brug af den gregorianske koral. 23 pct. af de afrikanske biskopper angiver, at de troende ønsker gregoriansk musik i gudstjenesten. Også i Oceanien ønsker 10 pct. af kirkegængerne gregoriansk sang (ikke latinske messetekster).

Af de indkomne svar drager kongregationen for sakramenter og gudstjeneste den slutning, at de mennesker, der går ind for

latin i kirken, »for en stor dels vedkommende er ældre og har en uddannelse, der ligger over gennemsnittet«. Blandt unge og blandt jævne mennesker er der så godt som intet ønske om latin. Om den gregorianske korals popularitet siges det, at den store interesse snarere skyldes musikken end den latinske tekst.

Forståelse af messens tekster

Facit: På grund af den høje svarprocent kan man ikke tvivle om, i hvilken retning udviklingen går. Liturgiernes fornyelse er slået igennem overalt i verden. Interessen for latin som liturgisk sprog, bortset fra den gregorianske sang som korsang, går ifølge besvarelserne tilbage. Traditionalisterne udgør et forsvindende mindretal, der mod bedre viden forveksler afskaffelsen af den tridentinske messe med afskaffelsen af latinen. Indførelsen af modersmålet som alternativ til latinen har vist, hvilket enormt behov for forståelse af det, der siges og gøres i messen, der har ligget hos kirkefolket.

1111

Den fhv. ærkebiskop Marcel Lefebvre, som pave Paul VI suspenderede, ved en gudstjeneste efter den forbudte tridentinske ritus. Marcel Lefebvre forsvarer fortsat sine handlinger med at ville »forblive katolik og væрге sig imod protestanter og modernister i kirken«. Hans tilhængere udgør et forsvindende mindretal.

Frigørelse - fra hvad til hvad?

Ved Ruth Plum

»Et pløtskud fra den nye bestyrelse!«

»Jeg regnede med, at DKKF var lidt af en tanteforening, men...«

»Det var en utrolig positiv oplevelse.«

»Jeg var glædeligt overrasket over de ældres progressivitet!«

Dette er udpluk af en vurdering ved afslutningen af DKKF's arbejdsrunde med 42 voksne deltagere på Øm, 12. til 14. marts.

Vi kom til Øm sent fredag aften, så først lørdag kom vi rigtigt i gang. Vi begyndte med at fejre messe. P. Grünwald beklagede, at det endnu ikke er muligt, at en kvinde er celebrant! Messens første læsning begyndte med: »Jeg er Herren, din Gud, som førte dig ud af Ægypten, af trællehuset« og evangeliet handlede om Jesus, der i templet vælter vekselsernes borde. I en dialogprædiken blev disse tekster et oplæg til mødets tema: Frigørelse, og P. Grünwald sagde, at han håbede, vi ville »vælte et par borde«.

Fik vi »væltet borde«? Næppe, men nok sat et par ting på plads for os selv og for hinanden. Meningen med et sådant møde er jo ikke »at opnå noget«. »Hvad nåede I?« »Hvad kom der ud af det?« Til bevidstløshed kender vi disse spørgsmål fra vort præstationssamfund. Men et sådant møde skal hverken ændre eventuelle misforhold i samfund eller kirke, ej heller sende resolutioner til regeringen i København eller til Vatikanet, men »få vendt nogle problemer i luften«, arbejde på en meningsdannelse, der i det lange løb, ligesom dråben, udhuler stenen.

Syv slags frihed

Efter messen tog vi fat på formiddagens emne: Frigørelse - fra hvad, til hvad - i samfundet. Oplæg (ved Ruth Plum), gruppedrøftelser og plenum blev til en helhed og refereres derfor som en helhed.

Her og nu lever vi i en tid, hvor udviklingen sker med rasende fart - både i samfundet og i kirken, men ikke altid i samme takt. Det giver problemer. Vi kunne ikke behandle dem alle, men holdt os til: politisk frihed, frihed til uddannelse, frihed til at

leve i parforhold - med eller uden papir, frihed til at benytte prævention, frihed til abort og frihed til skilsmisse og til at gifte sig igen.

Grundloven i 1849 gav alle valgret og valgbarhed til rigsdagen; undtagne var dog: Tjenestefolk, kvinder, kriminelle og børn. Da kvinderne ved grundloven i 1915 fik samme politiske rettigheder som mænd, gik 12.000 kvinder til Amalienborg - ikke for at takke, for man takker ikke for en ret! men for at vise, at dette var en stor dag i Danmarks historie.

Gør kvinder sig så nok gældende i politik? Og hvis ikke, er det så fordi de stadig har hovedparten af arbejdet med hjem og børn? Bør vi gøre noget for en mere børnevenlig politik? Ville det give kvinder større frihed til at engagere sig politisk? Bør vi arbejde for nedsat arbejdstid for både mænd og kvinder, så de kan leve et mere meningsfyldt liv både på arbejdspladsen og i familien? Bør vi gøre mere for at også handicappede får en meningsfyldt tilværelse? Hvad alt dette angår lægger kirken os bestemte ingen hindringer i vejen, tværtimod.

Uddannelsesmæssigt er mænd og kvinder ligestillede i Danmark. Allerede i 1875 fik kvinder adgang til at studere ved universitetet og indstille sig til samme grader og prøver som mænd. Dog måtte kvinder, der studerede teologi, ikke tage teologisk embedseksamen. Det blev først tilladt i 1905, og mens Danmark fik sin første kvindelige læge i 1885, fik landet først kvindelige præster - i Folkekirken - i 1947. Ak, den kristne »forsigtighed«! Og selv om mænd og kvinder fik trosfrihed i 1849 (blot ikke regenten), så fører en teologisk uddannelse for en kvinde, der har valgt at

være katolik, endnu ikke til præsteordination.

Forældre bør opdrage både sønnerne og døtrene til at stile mod en uddannelse; måske lever vi endnu ikke helt op til dette ansvar.

Frihed til at leve i parforhold - med eller uden papir: I »katolsk orientering« nr. 3 skrev biskop Martensen i forbindelse med den kendsgerning, at en del danske unge katolikker lever sammen uden papir: »Hvor langt er vi kommet ud som danske katolikker? Har vi helt ladet os rive med af

ukristne strømninger, der omgiver os? Er det kommet så vidt, at kristne fra andre dele af verden ikke blot iagttager, at adskillige katolikker lever papirløst sammen, men at de endog fornemmer det, som om kirken tillader dette?«

Nogle mente, at når også katolske unge foretrækker et papirløst forhold, så er det nok, fordi sådan var det faktisk også før i tiden. Da gjorde man det bare ikke offentligt. Om det er godt eller skidt, at unge lever sammen på denne måde, blev vi ikke enige om, men vi var enige om at respektere hinandens og de unges standpunkt. Nogle mente, at sakramentet »kommer hen ad vejen«. Andre frygtede, at det er manglende tillid til Gud, når man ikke tør vente med at indlede det seksuelle forhold.

Vi nåede ikke længere end til at stille os spørgsmålene: Hvor langt kan vi gå? Hvad bør vi gøre? Hvorfor gør vi det, vi gør? Hvorfor og over for hvem er vi i sidste instans ansvarlige?

Kirkens læreembedes stilling til prævention er klar nok. Det tillades nu (sådan har det ikke altid været) ægtefællerne at leve i periodisk afholdenhed, og forskere, læger, ægtefæller o.a. opfordres til at arbejde for kendskab til og udbredelse af den såkaldte »naturmetode« og til at udvikle den yderligere.

Der var blandt mødets deltagere bred enighed om, at prævention må den enkelte selv tage ansvar for, og »naturmetoden« betragter mange af os som upålidelig, unaturlig og i Billings udformning uappetitlig. Nogle mente, at læreembedets afstandtagen fra prævention i de normale former måske hænger sammen med, at man - trods alle forsikringer om det modsatte - stadig opfatter sex som noget syndigt, men »vi opfatter det som en del af livet, som en stor glæde i tilværelsen«.

Ved bispesynoden i

Rom i 1980 oplyste præsidenten for USAs bispekonference, at en undersøgelse har vist, at 76,5 pct. af alle katolske kvinder benytter prævention under en eller anden form, og at kun 29 pct. af USAs præster betragter dette som umoralsk i sig selv. Han ytrede derfor ønske om, at kirken vil indtage en mere pastoral holdning til prævention. Det ønske kunne vi tilslutte os.

Kvinder presses til abort

Abort er fri og gratis her i landet. Men hvor fri er en gravid kvinde til at nægte at få foretaget en abort? Hvilket pres kommer hun ud for fra barnefaderens side? Hvilke muligheder giver samfundet hende for at få passet barnet, hvis hun beslutter sig til at føde det? Hvilket pres udsættes hun for, hvis en fosterprøve viser, at barnet vil fødes med et handicap? Hvem fortæller hende så, at også den handicappede er skabt i Guds billede? Svære spørgsmål. Men ét var vi sikre på: Prævention er bedre end abort.

Gør år 2000 til et økumenisk jubelår

Basel (KIPA) - I modsætning til en gruppe nordamerikanske teologer, der ønsker et universalt koncil for alle kirker i år 2.000, foreslår dr. Lukas Vischer, der er professor i økumenisk teologi ved Berns Universitet, at man fejrer et »jubelår«.

I en artikel i festskriftet »Økumene - muligheder og grænser i dag« (Mohr,

Tübingen) i anledning af Oscar Cullmanns 80-års fødselsdag fremsætter Lukas Vischer et forslag om et »jubelår« for, som det er beskrevet i kapitel 25 i 3. Mosebog, at gøre år 2.000 til et forsoningsår for hele verden. Lukas Vischer mener, at det amerikanske forslag om et universalt koncil næppe er realistisk, da der for tiden

ikke er noget, der tyder på, at kirkerne er rede til netop i år 2.000 »at kunne overvinde deres modsætninger«.

Forsoning mellem kirkerne

Med det romersk-katolske »hellige år«, der siden 1300 er blevet fejret hvert hundrede, hvert 50. eller endda hvert 25. år, går professor Vischer temmelig hårdt i rette. Ganske vist blev kapitel 25 i 3. Mosebog somme tider givet som grund til at fejre det hellige år. Men efter at have citeret Martin Luthers kritik af det hellige år, spørger Vischer: »Er modellen for et jubelår virkelig blevet taget op igen med traditionen at fejre hellige år? Er de i virkeligheden ikke opstået ud fra andre kilder og blevet næret af andre motiver? Så slår han fast: »Det hellige år kan i bedste fald forstås som et udelukkende åndeligt opfattet jubelår«. Men det må ikke blive stående derved, og det vil i hvert fald blive anderledes, »hvis kirkerne i dag i fællesskab beslutter sig til at fejre år 2.000 som jubelår i Kristi navn«.

»Beslutningen om at fejre et jubelår i fællesskab er meningsfyldt, når det bidrager til at kirkerne med større alvor og engagement opfylder den forsonings tjeneste, der er overdraget dem.« Den fælles fejring af et jubelår ville være en anledning til »at gå over tærsklen til enheden«. Den økumeniske bevægelses nuværende situation er utilfredsstillende og må overvindes: »Kirkerne er ganske vist ikke længere helt adskilte, men er heller ikke knyttet til hinanden i fuldt fællesskab. Deres fællesskab er endnu et tvetydigt begreb«.

Forsoning i samfundet

Men et jubelår burde også tjene »forsoningen i samfundet«. Som jubelåret beskrives i 3. Mosebog har det tre samfundsmæssige temaer: »den nødvendige ærefrygt for den skabte natur; alle menneskers ret til denne jords goder; omhuen for at der opstår ægte fællesskab, hvor modsætningen mellem rig og fattig, mellem slave og fri, mellem sort og hvid, mellem mand og kvinde er overvundet«.

Professor Lukas Vischer. Foto KNA.

Skønt en skilsmisse næsten altid er en tragedie, er det dog undertiden den bedste løsning på en håbløs situation. Kirken tillader da også separation, men ikke at en eller begge parter gifter sig igen. De fleste af os mente dog, at gengifte selv må tage ansvaret for, om de vil gå til sakramenterne. Det blev dog nævnt, at dette i en lille menighed måske kan give anledning til forargelse. Kirken og dens enkelte medlemmer er her i et dilemma mellem at virke fordømmende eller utro-værdige.

Jesus og kvinderne

Som formiddagens drøftelser indledtes med en messe, begyndte eftermiddagens med en meditation over Jesu måde at tale med og behandle kvinder på. Igen smeltede oplæg, (ved Eva Nordentoft), gruppedrøftelser og plenum sammen til en harmonisk enhed.

Til en kvinde med stærke livmoderblødninger, og som altså var »uren«, sagde Jesus: »Datter, din tro har frelst dig, gå med fred«. Til Jerusalems døtre: »Græd ikke over mig, græd hellere over jer selv og jeres børn«. Til sin mor, sagde han ved brylluppet i Kana: »Det skal du ikke tage dig af«, og da hun stod under korset, sagde han: »Mor, han (Johannes) er din søn!«, og til en plagsom kvinde: »Kvinde, din tro er stor, lad det blive, som du vill!«

Jesus rører ved en »uren« kvinde, taler med kvinden, der er grebet i hor, med en alt andet end respektabel samaritansk kvinde og helbreder på en sabbat en krumbøjede kvinde. En enke, der har mistet sin eneste søn, og dermed befinder sig i mandssamfundets usleste situation, giver han sønnen tilbage. Ved et gæstebud lader han en synderinde salve hans fødder og aftørre dem med sit hår. Ville det, hvis han havde levet i dag, være sket i en grillbar, og ville kvinden have været en narkoluder? Og hvem har gjort hende til synderinde?

Alle Jesu lignelser er taget lige ud af dagligdagen, hvor teologien skal være rodfæstet. Han taler om kvinden, der maler mel på sin kværn, om konen, der har tabt 10 drakmer (ikke noget stort beløb), han sammenligner Himmeriget med surdej,

taler om hønen, der samler sine kyllinger under vingerne, og om enken, der ustandseligt plager den ligeglade dommer og forlanger, at han skal skaffe hende hendes ret, og plager ham så længe, så han skaffer hende den, fordi, som han siger, han er bange for »at hun kommer og giver mig en i synet«.

Hvad om vi en skønne dag siger: »Hvis vi ingen kvindelige præster får, så får I en i synet?« Burde vi plage noget mere? Noget, der er sandt, bliver ikke dårligere af at blive gentaget, og noget, der ikke er sandt, bliver ikke bedre af at blive gentaget! Og dokumentet fra Rom (om kvinders adgang til præstembedet) siger jo udtrykkeligt, at der ikke teologisk, men kun traditions-mæssigt er noget til hinder for, at vi får kvindelige præster.

Vi burde nok være lidt mere opmærksomme på, hvordan situationen i kirken har udviklet sig. Jesus - og de første kristne - var åbne over for kvinder. Men allerede *Tertullian* (død ca. 220) angriber, at kvinder helbreder og døber. Og i hvert fald efter *Konstantin* (død 337) blev kristendommen til en mandsdomineret herskerreligion.

Vi står i dag med en række kontroversielle spørgsmål: Hvordan er det gået til, at ærefrygt for livets hellighed er blevet erstattet af en frugtbarhedskult? Vil man i en fjern fremtid sige om os: »De kaldtes katolikker. De tilbad månen, de bar altid en kalender på sig. De spillede romersk roulette?« Men vor tro er ingen månereligion. Det er op til os at skabe nye sammenhænge, der igen gør vor tro troværdig.

Sproget i gudstjenesten

Det nye Testaments tekster gør os frie og glade. Men hvordan lyder kirkens tekster i dag, hvad siger de om kvindens stilling? Hvad med en tekst som: »Giver Herren ære og pris, I Guds sønner«?

Hvorfor indleder lektoren ikke læsningen af dagens uddrag af Pauli breve (når det da ikke er fra brevene til Timoteus, Titus eller Filemon) med ordene »brødre og søstre«? Hvorfor skal kun »brødrene« høre det? Vor biskop har i hvert fald ikke noget imod, at udtrykket »brødre og søstre« benyttes på dette sted i liturgien.

Hvornår får vi kvinder at se omkring alteret?

Og hvad siger kirkens sprog vore unge? Hvad forstår de ved »hyrdebrev«, hvor mange af dem har nogen sinde vogtet får? Hvad forstår den almindelige dansker ved ord som »synd«, »nåde« eller »retfærdiggørelse«? Vi fjerner os fra verden, vor indflydelse aftager.

Hvad gør vi med vore børn i kirken. Tager vi dem blot med, eller giver vi dem en funktion i gudstjenesten?

Det er ikke nok at tale om »fred og retfærdighed«. Vi må holde op med at sende vore mænd og

sønner i krig. Vi må holde sammen, vi må være solidariske. Men vi skal ikke alle gøre det samme på samme tid. Vi skal ikke klumpe os sammen på ét sted og hoppe frem alle på én gang.

Kvinders egen sag

Når vi som katolske kvinder beskæftiger os med de her omtalte problemer, er det, fordi vi ved, at vi hører til en kirke, der stadig fornyer sig: *Ecclesia semper reformanda*. Vi må nu til dags godt mene, at jorden drejer rundt om solen, og at det ikke er omvendt. Vi behøver ikke længere tro, at jorden blev skabt af

Gud for 6.000 år siden. Vi har lov til at deltage i økumenisk samarbejde. 31. december 1929 udsendte pave Pius XI en rundskrivelse, hvor han går skarpt imod fællesskoler for piger og drenge, og katolske fællesskoler er jo nu en kendsgerning. Nogle katolikker må jo have overvejet og drøftet problemerne. Måske det var astronomerne, der beskæftigede sig med solen og planeterne, måske det var skolefolk, der spekulerede over det med fællesskoler. Er det så ikke meget naturligt, at kvinder beskæftiger sig med kvindeproblemer? Det synes vi i hvert fald.

Kirkerne interesserer de unge kun i samme grad, som de er vågne over for tidens spørgsmål og søger at svare på dem.

De unge forstår ikke splittelsen

Karlsruhe (KIPA) - Mange unge forstår ikke længere, hvorfor de kristne er splittet op i forskellige konfessioner. Det fører til, at de unge bliver mere og mere kirkefremmede.

Dette resultat kom man til ved et møde i Stuttgart for nylig, hvor man beskæftigede sig med temaet »Unge og voksne i den økumeniske læreproces«, og fik det »Kristne Kirkers Arbejdsfællesskab« i Baden Württemberg til at spørge sine medlemskirker, om dette mon skal betragtes som et »tegn på en tiltagende afkristning« eller som en gavnlig selv-kritik.

Vågne kirker

Blandt andet stilledes det spørgsmål, om kirker-nes ledelser var parate til at overvinde konfessionelle skranker »for derved at gøre Jesu budskab mere troværdigt«.

»Kristne kirkers Arbejdsfællesskab« konstaterer, at kirkerne kun interesserer de unge i samme grad, som de er vågne over for tidens spørgsmål, søger at svare på dem og om muligt afhjælpe dem.

Kirkerne bør sprænge politiske grænser

St. Gallen (KIPA) - År efter år mødes det i 1972 nedsatte fælles udvalg for De europæiske kirkers Konference (KEK) og De europæiske bispekonferencers Råd (CCEE). Ved møderne er hver af de to organisationer repræsenteret af fem medlemmer fra Øst- og Vesteuropa, der kommer sammen til gensidig informations- og tankeudveksling og for at sætte skub i det indbyrdes samarbejde. Januar 1981 mødtes udvalget i Beienrode i Vesttyskland og i februar i år i St. Gallen i Svejts.

Konkretisere trosbekendelsen

Ved mødet i St. Gallen opfordredes der til bøn for enheden og freden i Europa: Tre gange dagligt samledes mødedeltagerne selv til bøn og en gang til en stor offentlig økumenisk gudstjeneste, hvor kardinal *Basil Hume* af London prædikede. Man vedtog endvidere at arbej-

de for, at trosbekendelsen fra koncilerne i Nicæa og Konstantinopel konkretiseres.

Men hvad nytter en sådan beslutning, der træffes af en lille forsamling i et konferencelokale. Det blev flere af deltagerne spurgt om.

Vent ingen sensationer!

Kardinal Basil Hume, der er præsident for De europæiske bispekonferencers Råd indrømmede, at det altid er vanskeligt at omsætte sådanne beslutninger i praksis, og vejen vil måske være meget lang.

Repræsentanterne for de enkelte kirker og lande må påbegynde det konkrete arbejde i deres indflydelsesområder.

Præsidenten for de europæiske kirkers Konference, lutheraneren p. *André Appel* fra Strasbourg tilføjede, at de brede masser via medierne må inddrages i udvalgets anliggender. Derfor havde

mødedeltagerne også flere gange stillet sig til disposition for interviews og samtaler med journalister. Kontakten med offentligheden er noget, der må prioriteres højt.

Kardinal Hume tilføjede, at kirkens enhed ikke lader sig fremtvinge. De, der venter sig sensationer af et sådant møde, vil blive skuffede. Sådanne møder er derimod et svar på Kristi bøn om enhed.

Bispevikar dr. *Ivo Furrer*, St. Gallen slog fast, at man i St. Gallen havde gjort rede for, at netop i den øjeblikkelige politiske situation i Europa, er det frem for alt kirkerne, der hen over alle grænser ud fra evangeliet danner en enhed mellem kristne.

Spørgsmålet om kirkelig enhed, bør dog nok snarere behandles på verdensplan og »bilateralt«, dvs. mellem to adskilte kirker. De problemer, der dukker op, er f. eks. anderledes mellem kato-

likker og reformerte end mellem katolikker og anglikanere.

P. André Appel understregede for sit vedkommende nødvendigheden af at arbejde i grupper på nationalt plan, så det kan føres videre, der er brudt frem i St. Gallen og også på de tidligere konferencer, således ved det store Andet europæiske økumeniske Møde i november 1981 i Løgumkloster. Sådanne konferencer og de krav og anliggender, der findes ved basis, må bringes nærmere sammen.

Beslutningen af det menneskelige liv

Både inden for de kirker, der er sammensluttede i KEK og inden for de katolske bispekonferencer er der stor bekymring for det menneskelige liv i videste betydning. Om dette vil man i den nærmeste tid skaffe sig et overblik over, hvad der gøres herfor i de enkelte lande.

Nordisk katolsk stævne i Island til sommer

Det 10. i rækken af nordiske lægmandsmøder

AC arrangerer i dagene 21. - 29. juli i år et nordisk katolsk stævne i Island over temaet »Rod og mål - De kristne mellemfortid og fremtid. Stævnet afholdes på universitetet i Reykjavik.

Ved dagens begyndelse

Fra mandag den 19. til fredag den 23. april taler L.O. Dorn S.J. i udsendelsen »Ved dagens begyndelse«. De kan lytte med ved at stille ind på radioens program 1 kl. 6.55 eller 7.55.

Om emnet for stævnet siges det i en lille udsendt pjecce: »Emnet har en historisk baggrund, af mange måske følt som noget fjernt, men vi undgår ikke at se vor hverdag som noget med fortid og noget som fører fremad. Emnets hverdag er en væsentlig del af vor personlige, familiære og folkelige tilværelse. Denne tilværelse, set i historisk lys, har en særlig folkelig bevidst aktualitet hos det islandske folk og dets kultur. Og Island har klare kristne rødder.

Vort lægmandsmøde i Reykjavik er derfor et møde med den nordiske familie og dens venner. Islands levende fortæller- og litteraturtradition skal hjælpe os frem til at forstå

hverdagen i det moderne samfund og formidle en mere menneskelig fremtid«.

Gennem samtaler og foredrag, i gudstjenester og folkelig samvær, i gruppe som helhed vil deltagerne søge at styrke det folkelige og kristne fællesskab.

Mødet i Reykjavik er det 10. i rækken af nordiske lægmandsmøder, som begyndte lige efter krigen, og som blev arrangeret af AC-grupper i Norge, Sverige, Finland og Danmark. Den foreløbige række sluttede på Gotland i 1963.

Omkostningerne bliver på ca. 3.600 kr. Yderligere oplysninger kan fås hos Kaspar Kallan, Jægersborgvej 38, 2800 Lyngby.

Island har klare kristne rødder, og lægmandsmødet i Reykjavik er derfor et møde med den nordiske familie og dens venner, fremgår det af AC's program om stævnet.

Nyt om bøger

Pavelig rundskrivelse oversat til dansk

Pave Johannes Paul II, »Rig på barmhjertighed«, udgivet af Ansgars Stiftelsen og i kommission hos Niels Steensens Forlag, 61 sider, kr. 19.80.

Rundskrivelsen »Dives in Misericordia«, som blev udsendt af pave Johannes Paul II i november 1980 foreligger nu i dansk oversættelse med titlen »Rig på barmhjertighed«.

»katolsk orientering« anmeldte allerede i nummer 1 1981 rundskrivelsen. Her skrev vi bl.a.:

»I denne rundskrivelse giver paven igen udtryk for sin dybe bekymring over

den udvikling, verdenspolitikken i øjeblikket gennemløber. Rundskrivelsen kaster også nyt lys over pavens indstilling til den økumeniske bevægelse.

Lignelsen om den fortabte søn

Den viser også klart hans beslutning om igen at slå fast, at Kristi person både er centrum i kirkens egen sendelse og nøglen til at forstå menneskets natur. Den bærer præg af en logisk udvikling fra hans første rundskrivelse »Redemptor Hominis« (Menneskets Forløser).

I sit budskab går paven detaljeret ind på den guddommelige barmhjertigheds-teologi i Det gamle og Det nye Testamente. Han undersøger især Jesu lære i lignelsen om den fortabte søn.

Lignelsen viser, at barmhjertighed ikke »ringeagter modtageren« eller »krænker menneskets værdighed«, men i stedet for bygger på den almindelige erfaring af det gode, der findes i mennesket, og på den almindelige erfaring af den værdighed der er menneskets egen«.

Nyt fra Caritas

Det behøver ikke altid at være store beløb

Når Caritas skriver om sine aktiviteter, er der en tendens til først og fremmest at omtale de store projekter - hovedemnerne for fasteaktionerne. Men det vil måske være på sin plads at nævne, at foruden disse store projekter påtager Caritas Danmark sig stadig en mængde mindre opgaver - opgaver, der måske ikke er så sensationelle, og som heller ikke ser ud af så meget, men som alligevel i de enkelte tilfælde gør stor gavn.

Caritas har mange bi-

dragydere, der hellere vil hjælpe det enkelte menneske eller det mindre projekt fremfor at støtte de store opgaver. Tankegangen er meget klar for i disse tilfælde ser man den øjeblikkelige virkning af hjælpen - det er her og nu, og man kan glæde sig over at have hjulpet det enkelte menneske - i mange tilfælde måske med et mindre beløb, men stort nok til helt at ændre dette menneskes tilværelse, medens de store projekter jo ofte er langsigtede og måske u-

verskuelige for den enkelte.

Handicappet pige

Caritas har altid anset det for en fornem opgave at støtte sådanne enkelttilfælde. Vi har tidligere omtalt en sådan hjælp til Sri Lanka, som vi efterhånden har støttet med ca. 16.000 kr., og hvor der stadig er brug for hjælp. Det kan også nævnes, at vi indenfor de sidste måneder bl. a. har bevilget ca. 1.000 kr. til en handicappet pige i Tanzania, der ønskede at købe en strikkemaskine, så hun kunne klare sig selv. En lille gruppe mennesker i Israel ønskede at indrette en broderiforretning, hvor de kunne sælge deres håndarbejder - Caritas har ydet godt 3.000 kr. til symaskiner og strygejern. Marietta i Tanzania har vi i flere år hjulpet med 1.500 kr. om året til dækning af skolepenge - dette kun som eksempler.

Føler De trang til at være med til at hjælpe lignende tilfælde, så husk adressen:

Caritas Danmark, Skt. Pedersstræde 3, 1453 Kbh. K. Tlf. 01 12 72 61. Postgiro 4 04 39 79.

Mogens Osterhammel
Caritas Danmark

Eksisterer Gud?

Ny bog af Pesch på Niels Steensens Forlag

Otto Hermann Pesch: Eksisterer Gud?, Niels Steensens Forlag, 195 sider, kr. 59.90.

Hvordan kan vi opdage, at Gud eksisterer? Hvor kan vi opdage det? Hvorfor er det godt at opdage det? Det drejer sig om de alt afgørende spørgsmål for den kristne tro i vore dage. Herpå prøver denne bog at give enkle, men ikke forenkede, svar.

Eksisterer Gud? - det

er i dag troens vigtigste spørgsmål. Det siger teologerne, det mærker de kristne. Men mange videnskabsfolk siger: Det er meningsløst at tale om Gud. At tale om Gud er blot at tale om menneskers drømme, frygt og ønsker. Er Gud død? Selv teologer stiller dette spørgsmål og forlanger, at diskussionen med ateismen skal tages

meget alvorligt. Men hvad så med hele den kristne tro, hvis det ikke er sikkert, at Gud er virkelighed?

Denne bog vil vise, at vi kan erkende Gud. Den går ud fra de spørgsmål, som kristne stiller i vore dage, og prøver på at besvare dem så enkelt som muligt - uden at give forenkede og bagatelliserende svar.

Sommerens Sostrup-retræter

Tema: Håbet Gud fylder Jer med glæde! Rom. 15, 13. En uges fællesskab, i dejligt miljø på Sostrup Kloster ved Grenå, med familiemesser, undervisning, gruppesamtaler, bøn, frit samvær, familiehygge.

Der kan vælges mellem:

I. søndag den 27. juni kl. 19 - lørdag den 3. juli kl. 11.30
II. søndag den 4. juli kl. 19 - lørdag den 10. juli kl. 11.30

Biskoppen leder begge uger. Børnekateketer underviser børnene. Man sover på dobbeltværelser. Nogle lejligheder reserveres familier.

Pris: Kr. 725. Unge under uddannelse: Kr. 425. Børn under 14 år: Kr. 375. Børn under 2 år: Gratis. Familier med mindst 3 betalende børn: Kr. 265 pr. barn. Lægnær, håndklæde, serviet medbringes eller lejes på stedet for kr. 22. For dem, der selv sørger for overnatning (privat, campingvogn, telt): Kr. 525. Børn: Kr. 275. Halve fripladser kan søges skriftligt. Foldere med nærmere oplysninger hos sognepræsten.

Tilmelding: inden 1. maj, sker ved indbetaling af depositum kr. 150 pr. person med opgivelse af den ønskede uge, på giro 500 14 71, Katolsk Bispekontor, Brødgade 69A, 1260 København K.

Nærmere oplysninger: Ebba Falk, Caritas, tlf. (01) 12 72 61 tirsdag, onsdag, torsdag kl. 10-13.

Tilbud til de unge mellem 25 og 30

For nogle år tilbage startedes Maxi-kukker mange steder i landet. Unge over den »almindelige« kuk- alder følte behov for at mødes og diskutere troen – og hvad vi skulle bruge den til!

Efterhånden blev vi hårdt optaget af studier, arbejde, bleer og babyer – og havde pludselig ikke tid/lyst til at dyrke kirken.

Behovet opstod imidlertid igen, men hvad kan

kirken egentlig byde på for os 25-30 årige? Det kan være svært at komme tilbage i »folden« igen, trods behovet. Derfor denne notits.

Vi må diskutere sagerne igennem

Vi er nemlig nogle af de gamle Maxi-kukkere, med lyst til at starte en eller flere grupper – for 25-30 årige med et måske lidt fjernt forhold til kirken.

Vi må mødes og diskutere sagerne igennem.

Vor tanke er at ses f. eks. én gang månedligt, privat – og børn må ikke være nogen hindring. Første aften finder sted onsdag den 14. april kl. 19.30 i København. Interesserede kan tilmelde sig på et af nedenstående telefonnumre. Bernadette og Christian Guldager 01-22 65 18, eller Henrik Loldrup 01-39 75 59.

Stillinger tilbydes

Sankt Mikael Skole Randers

søger pr. 1. august 1982 en lærer. Følgende fag skal dækkes: idræt (drønge) evt. med svømning, dansk, orientering og musik. Andre fag efter aftale. Flere mulige fagkombinationer.

Skolen, der er en selvejende institution, er en kristen skole på katolsk grundlag med ca. 200 elever fra børnehaveklasse til 10. klasse.

Vi søger en medarbejder, der ønsker at gå ind i et samarbejde for et trygt skolemiljø på et kristent økumenisk grundlag.

Ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem FGL og Foreningen af katolske skoler i Danmark.

Ansøgning stiles til skolens bestyrelse og sendes inden 26. april til skoleleder, Werner Bøe Jensen, Sankt Mikael Skole, Kasernvej 7, 8900 Randers. Yderligere oplysninger ved henvendelse til skolelederen, tlf. 06-42 41 65 (privat: 06-41 63 15).

Møder og arrangementer

International teltlejr i Schweiz

Så har du i år mulighed for at deltage i en international teltlejr sammen med unge katolikker fra Belgien, Sverige, Tyskland, Finland og Norge. Tilbudet er et fantastisk godt alternativ til D.U.K.'s øvrige sommerarrangementer.

Lejren varer i ca. 3 uger fra d. 14.7. til d. 5.8. og er for de 14-18 årige.

Lejren, som i de sidste 4 år er blevet afholdt i henholdsvis Bayern, Belgien, Nordtyskland og Finland skal i år afholdes i de schweiziske alper nær byen Münster. Naturen omkring byen er enestående og de højeste bjerge i omegnen er ca. 4000 m høje. Selve byen byder også på mange spændende aktiviteter.

I løbet af lejren vil der ud over de normale lejraktiviteter blive arrangeret en 2 eller 3 dages vandretur med fuld oppakning i omegnen af Münster. Denne tur plejer at give deltagerne en enestående oplevelse af fællesskab og natur. Men dette er ikke den eneste større aktivitet. Der bliver også arrangeret terrænløb, lejrball, udendørs messer, madkonkurrencer osv.

Du kan endnu nå at tilmelde dig på nedenstående tilmeldingsblanket, som du skal sende til sekretariatet. Men skynd dig! Der er kun 20 pladser, og sidste tilmeldingsfrist er 1. maj. Prisen er kun 700.- + rejseomkostninger for 3 ugers dejlig sommerferie i det fri.

Tilmeldingsblanket

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Alder: _____ Telefon: _____

Katolik: Ja/Nej

Ungdomsweekend på Øm

Den 16.-18. april er der ungdomsweekend på Øm for aldersgruppen: Fra 18 år og opæfter.

Tema: Ensomhed og Fællesskab
Vi viser filmen »Gennem Natten« af Hans Johannes Jensen.

Lejrledelse: Ole le Fevre, Hans Johannes Jensen, Per Jensen, pater Frank Jobst, sr. Hildegard.

Tilmelding og øvrige oplysninger DUK's Ungdomssekretariat, Skt. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø. Tlf. 01-20 63 63.

Det sker på Magleås

Skærtorsdag 8.4. til Påskesøndag 11.4. Påskerefugium afholdes af Magleås' styrelse. Ledere er pater Anton Dekkers, S.J. og pater Pierre Grégoire, O.P.

Tirsdag 13. til fredag 16.4. Direktoratet for Gymnasieskolerne og H.F. afholder kursus for engelsklærer studerende.

Tirsdag 20. til fredag 23.4. Direktoratet for Gymnasieskoler og H.F. afholder kursus for religionslærer studerende.

Søndag 25.4. til lørdag 1.5. Der afholdes skandinavisk bispekonference.

Fredag 7. til søndag 9.5. Tro og Lys afholder retræte.

DUK's kalender

Temawekend 16-18/4 1982 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 26/4 1982.

St. Bededagskursus 6-9/5 1982 på Ømborgen. For årets lejrchefer og ledere. Kurset er gratis. Rejseudgifter over 60.- refunderes ved billigste rejsemåde. (DSB 2. kl.). Sidste tilmeldingsfrist 27/4 1982.

Pinselejr 28-31/5 1982 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris kr. 125.- for voksne + 60.- for fællesrejse (gælder for 5-25-årige). Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Ømtræf 27-29/8 på Ømborgen. For 14-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 17/8 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

»Birgittaforeningen« kalder igen

På et vellykket møde 2. juledag blev vi enige om at mødes igen. Det bliver atter i St. Antoni Kirke, Frederikssundsvej 227, Brh. den 18. april kl. 10.30.

Messe og derefter kaffebord. (Tag gamle billeder med!)

Grethe Carlsen, tlf. 01-39 44 08.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Kender De noget til »Myretuen«s fortid?

Styrelsen for bispedømmets lejrhytte »Myretuen« i Bastrup er i færd med at forske lidt i hyttens fortid og vi er derfor meget interesserede i alt, hvad der findes af billeder, tegninger, dokumenter o.lign., som har relation til hytten. Hvis De derfor har sådant materiale, vil vi være meget taknemmelige, om de ville udlåne dette. Vi gør opmærksom på, at alt materiale vil blive returneret så hurtigt som muligt efter kopiering.

Eventuelle henvendelser bedes rettet til formanden, Olaf Halladin, tlf. 02 - 88 86 73.

2 rejser til Assisi

Der er nu af Franciskusselskabet planlagt 2 rejser til Assisi med ophold på Det nordiske økumeniske Center i ugerne 4.-11. juni og 10.-17. september. Prisen vil blive 2.900 kr. med forbehold over for prisstigninger, som vi ikke kan forudse.

Pjece kan tilsendes ved henvendelse til: Bodil Plate Petersen, Rødkildevej 20, 2400 København NV.

Den nordiske valfart til Lourdes

24. juni til 1. juli 1982

8 dages flyrejse med fuld pension. Pris på hotel Kr. 3200.-

Særpris for syge og handicappede på »Accueil« Kr. 2800.-

Valfartspræst: Pater Per Waagå, o.m.i.

Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser:

Valfartskomiteén

Barsehøj 25, 2900 Hellerup. Tlf. 01-65 63 41 el. Marielystvej 16, 2000 F. Tlf. 01-74 34 15

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn

v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19

onsdag og fredag kl. 10-14

Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.

Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Aut. elinstallatør

EL MOGENS LARSEN
Rørarbejd 31a 6200 Åbenrå 672530, 672531

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23, Ålborg
Telefon (08) 1b 26 00

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Strålesikker bunker til Vatikanets håndskrifter

Rom (KIPA) - I juni i år påbegyndes formentlig arbejderne med bygningen af en underjordisk strålesikker bunker, hvori Vatikanbibliotekets 70.000 værdifulde håndskrifter og 8.000 inkunabler (bøger, der er trykt før år 1500) skal opbevares.

Præfekten for Vatikanbiblioteket, salesianeren p. *Alfons Stickler*, har for nylig på forespørgsel meddelt den romerske presses fællesredaktion CIC, at det drejer sig om et 660 kvadratmeter stort manuskriptmagasin, hvor der er plads til reoler med en samlet hyldeplads på fire km. Projektet vil komme til at koste godt 13 millioner kr.

Til dækning af disse udgifter såvel som til ud-

gifter i forbindelse med indretning af en ny afdeling til katalogisering og nyregistreringer, der allerede er under opførelse, har de vesttyske bispedømmers forbund stillet et rentefrit lån på godt 20 millioner kr. til disposition. Til gennemførelsen af yderligere projekter, blandt andet indretning af en ny læsesal, behøves der endnu knap syv millioner kr., som man endnu ikke ved, hvordan man skal få.

Lån tilbagebetales med licensafgifter

Til afvikling af det rentefrie lån overføres regelmæssigt til de vesttyske bispedømmers forbund de otte til ti procent licensafgifter, som tilkommer Vatikanet efter en i 1979 indgået aftale med *Belser Forlag*, Stuttgart/Zürich. Ifølge denne aftale garanterer *Belser Forlag* at fremstille og sælge faksimile-udgaver af Vatikanbibliotekets mest betydningsfulde manuskripter. Der er planlagt cirka 100 naturtro eftertryk af originalhåndskrifterne. Til de allerede i handlen værende faksimile-udgaver hører den såkaldte »*Codex Benedictus*« fra det 11. århundrede, der indeholder den hellige *Benedikts* historie efter *Gregor den Store*.

Under forberedelse er den antikke astronom og matematiker *Ptolemæus*'

kosmografi i den latinske oversættelse. Blandt de reproduktioner, der er planlagt i de kommende år hører også en håndskrevet digtsamling af *Michelangelo*, forskellige breve fra *Martin Luther*, hvoraf flere stammer fra tiden efter bruddet med Rom, desuden *Dantes* »Den gudommelige komedie« illustreret af renessancemaleren *Botticelli*. For at få dette værk reproduceret må Vatikanet dog først forhandle med Østtyskland, for kun syv af *Botticellis* illustrationer befinder sig i Vatikanet, mens cirka 80 opbevares i Øst-Berlin.

Franciskaneren Maximilian Kolbe.

Auschwitz-ofret M. Kolbe bliver helligkåret i år

Usædvanlig pavelig dispens for påvisning af mirakler

Rom (KIPA) - I sagen om *Maximilian Kolbe* accepterer kirken undtagelsesvis hans liv og døds helt specielle betydning for kirken som tilstrækkeligt bevis for, at denne Guds tjener kan helgenkåres. Dette oplyste franciskaneren *Ambrogio Sanna* i et interview med *L'Osservatore Romano*. Pater *Sanna* er postulatur i helligkæringensproces for den polske franciskaner *Kol-*

be, som blev myrdet i koncentrationslejren *Auschwitz*.

Hans liv og død bevis nok

Normalt kræver reglerne for en helligkæringensproces, at der er sket bevislige mirakler. Undtagelsestilfælde er forekommet i hele kirkehistorien, især for martyrs helligkæring. Paven kan dispensere fra kravet om disse bevisligheder.

*Maximilian Kolbe*s store betydning for kirken ses ifølge *Sanna* i hans livs hellighed, som har haft enorm indflydelse på hans samtids historie, samfund og kultur. *Kolbe*s usædvanlige apostoliske indsats var moderne organiseret og inspireret af hans store kærlighed til Guds moder *maria*. Hans heltmodige død i *Auschwitz* har udløst beundring for hans person, for hans præstedømme og hele kirken.

Endelig kan også den kendsgerning, at dyrkelsen af den salige *Maximilian Kolbe* for længst har bredt sig til alle kontinenter, have fremskyndt paven beslutning om at dispensere for påvisningen af mirakler. Helligkæring betyder jo, at der i hele kirken gives tilladelse til, at et særligt fremragende menneske æres som helgen.

Redaktionen ønsker alle læsere en glædelig påsketid

Pinse over Europa

Strasbourg (KIPA) - »Pinse over Europa« er mottoet for den første kongres for kristne, der er engageret i den karismatiske *menigheds-fornyelse*.

Kongressen, hvortil der ventes cirka 20.000 deltagere fra de fleste lande i Europa og fra de forskellige kristne trossamfund, skal finde sted 28. til 31. maj i Strasbourg. Som forberedelseskomiteen har meddelt skal kongressen have et »karismatisk, økumenisk og europæisk« sigte.

Ved kongressens daglige plenarmøder skal disse efter arrangørernes ønske blive til »en eneste karismatisk bedegruppe«. Eukaristi og nadver vil blive fejret efter de enkelte kirkers regler, »fordi den karismatiske fornyelses grupper trofast vil tjene til fornyelse af deres egne kirker«.

I 15 forskellige afdelinger skal der udveksles erfaringer og diskuteres aktuelle spørgsmål, blandt andet: »Mission og evangelisering«, de nye fællesskaber inden for den karismatiske bevægelse, ægteskab og familie og fornyelsen af sognemenighederne.

Kongressen afholdes med samtykke af biskoppen af Strasbourg og præsidenterne for den lutherske og den reformerte kirke i Alsace-Lorraine.

Rabat til troende

(KNA) - Et svensk forsikringselskab vil give ikke-rygere og troende kristne ti til femten procent rabat på deres livsforsikringer, fordi deres risiko for at dø i en ung alder er mindre end andre menneskers. Dette gælder efter selskabets mening altså ikke blot for ikke-rygere, men også for dem, der tror fast på Gud, fordi en sådan tro mindsker risikoen for psykiske lidelser.

Næste nummer udsendes den 28. april

Domkirken i Stockholm

Fortsat fra forsiden.

om deres gave og deres forbøn »for at denne domkirkebygning kan blive et tegn på vor kirkes livskraft i denne tid og i dette land, hvor så mange mennesker sætter deres håb netop til os katolske kristne«.

Biskop *Brandenburg*, der stammer fra *Osnabrück*, og som indtil for fire år siden var hjælpebiskop og biskoppelig vikar for biskoppen af *Osnabrück* i *Hamburg* og *Slesvig-Holsten*, minder i sit brev om, at den nuværende domkirke i *Stockholm* er bygget af en biskop fra bispeddømmet *Osnabrück*. *Ærkebiskop Albert Bitter* fra *Melle lod* som apostolsk vikar for *Sverige* 1891/1892 kirken opføre.

Det daværende »*Sankt Eriks Kapel*« med kun 190 siddepladser fik i 1953 med oprettelsen af bispeddømmet *Stockholm* rang af en katedral, dvs. en hovedkirke for det hele *Sverige* omfattende nye bispeddømme.

Den lille kirke uden tårn, der er bygget i nyromansk stil, skal nu ved tilbygning gøres større. Med den nye tilbygning vil den få cirka 550 siddepladser.

Moder Teresas missionærer giver oplysning om prævention

Moder Teresa.

New Delhi (KIPA) - Det er lykkedes for den af *Moder Teresa* af *Calcutta* grundlagte orden »næste-

kærlighedens missionærer« ved at undervise indiske kvinder i anvendelsen af naturlige præventionsmetoder at sænke befolkningstilvæksten i *Calcutta* med mere end 300.000 »enheder« i det forløbne år.

Roetzers metode

Ved en reception, som myndighederne i den indiske delstat *Gujarat* afholdt i *Baroda* for *Moder Teresa* tilskrev de utvetydigt nobelpristageren fra 1979 fortjenesten herfor.

Moder Teresas søsterkongregation går i deres

oplysningsarbejde blandt de indiske kvinder ud fra den af den østrigske læge *dr. Joseph Roetzer* forbedrede metode til at finde de tidsmæssigt »sikre perioder«. *Dr. Roetzer* har offentliggjort bøger herom, der har gjort ham kendt i det tyske sprogområde.

(*Dr. Kjeld Jensen* oplyser, at *dr. Roetzers* metode i det væsentlige består i en kombination af de kendte naturmetoder: kalendermetoden, temperaturmetoden og *Billings* metode med undersøgelse af vaginalsekretet. red.)

Katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansvarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Kirken i Tjekkoslaviet, side 2-3
Ungdomssiden om valget, side 5-6
Orientering fra sognene, side 7-10
Kandidater til pastoralrådet, side 12-13

Kardinal P. Felici død, 70 år

En af topfigurerne i Vatikanet og den romerske kurie, kardinal *Pericle Felici*, døde mandag den 22. marts. Under sin messe i Foggias domkirke i Syditalien blev han utilpas og omgående indlagt på sygehuset, hvor han døde få minutter efter.

Pericle Felici var født i Segni den 1. august 1911, blev præsteviet i 1933, bispeviet i 1960, kardinal i 1967. Han spillede en vigtig rolle som generalsekretær for Det andet Vatikanconcil 1962-65 og senere som præsident for kommissionen for den rigtige tolkning af koncilets dokumenter. Det var ligeledes under hans ledelse den omfangsrige, gamle kirkelige lovbog fra 1917 blev omarbejdet.

Under begge konklaver efter de sidste to forrige pavers død blev han nævnt som mulig kandidat til pavevalget.

Kardinal Felici var en charmerende italiener, stolt af at være konservativ, men ikke ubøjelig, en dygtig latinist, som skrev vers på latin, og efter sigende en udmærket fotograf. Han blev bisat i familiegravnen i Segni.

Antallet af kardinalerne er nu 123, deriblandt 15 over 80 år, og som derfor ikke længere må deltage i et pavevalg.

Knud Ballin død, 78 år

Monsignore Knud Ballin døde lørdag d. 17. april på Lioba Hjemmet i København efter lang tids sygdom. Rekvievmessen fandt sted i Skt. Mariæ Kirke lørdag d. 24. april, hvorefter båren blev ført til Katolsk Vestre Kirkegård. Mere om Knud Ballin, der fungerede som præst i 52 år, i næste nummer.

Søndag 2. maj: VALGDAG

Samtalerne i Canterbury bliver pavebesøgets højdepunkt

Paven til England og Skotland fra 28. maj til 2. juni

London (KIPA) - I Storbritannien har den katolske kirke meddelt enkelt-heder om pavebesøget, der skal finde sted i slutningen af maj. Pave *Johannes Paul II* ankommer til London fredag 28. maj og flyver tilbage til Rom onsdag den 2. juni. Pinsen vil paven tilbringe i Coventry og Liverpool.

Formanden for England og Wales' bispekonference kardinal *Basil Hume*, har i London meddelt, at paven allerede få timer efter ankomsten til London skal mødes med dronning *Elizabeth II*. Selv om man længe har vidst, at paven og dronningen skulle mødes, er tidspunktet først offentliggjort nu. Lige siden efteråret har man hele tiden meddelt nye planer for pavens Englandsrejse og derpå igen ændret dem.

Dette er vist det 37. udkast til et program, der er forelagt. Erfaringsmæssigt offentliggør Vatikanet først det endegyldige program for pavens udenlandsrejser umiddelbart inden afrejsen fra Rom.

Vigtigt møde

Repræsentanter for den anglikanske kirke og for de britiske frikirker betragter pavens ophold i Canterbury 29. maj for pavebesøgets højdepunkt. Efter en gudstjeneste i den anglikanske domkirke skal paven møde repræsentanter for alle konfessioner. Sammen med dem vil han deltage i et uformelt måltid i forbindelse med et arbejds møde. Fra protestantisk side er der dog - med henvisning til erfaringer ved andre pavebesøg, f.eks. i Vesttyskland -

givet udtryk for bekymring for, at det økumeniske møde - også i Canterbury - snarere vil forme sig som en paveaudiens end som en lejlighed til konstruktive samtaler.

Efter besøget i Canterbury rejser paven igen til London, hvor han på Wembley-stadion vil fejre messen sammen med cirka 100.000 troende. Pinse- mandag den 30. maj, ventes han i Coventry. Næste station på rejsen er Liverpool, hvor paven også vil køre gennem bydelen Toxteth, der sidste sommer var skueplads for voldsomme uroligheder. Mandag d. 31. maj, rejser paven over Manchester og York til Edinburgh. Nærmere enkeltheder om hans besøg i Skotland kendes endnu ikke.

Tysk pastoralråd opfordrer til indsats for de arbejdsløse

Osnabrück (KNA) - Menighederne bør føle sig forpligtede til at støtte arbejdsløse i deres søgen efter en arbejdsplads og til at hjælpe de arbejdsløses familier, betonedes pastoralrådet for den nedersachsiske del af bispedømmet Osnabrück, da det for nylig var samlet til sit sidste møde i denne valgperiode. Samtidig anbefalede det afgående pastoralråd det kommende at arbejde for en bedre dialog med menighedsrådene.

Sædekornet og fiskedrættten

Hjælpebiskop *Theodor Kettmann* fra Osnabrück takkede det afgående pastoralråd for det udførte arbejde. I denne forbindelse sagde han, at en kirkelig organisation som et pastoralråd ikke bør føle sig trykket af, at det er svært at bedømme, hvad det egentlig har præsteret, og hvilke resultater, det har nået. De frugter, man kan forvente af dets arbejde, vil nok blive i lighed med dem, som evangeliet beskriver med billederne af sædekornet og fiskedrættten.

Dette pastoralråd er sammensat af valgte repræsentanter for præster, lægfolk og katolske foreninger.

40 procent kvinder valgt ind

Menighedsrådsvalg i bispedømmet Hildesheim

Hildesheim (KNA) - Ved menighedsrådsvalgene i bispedømmet Hildesheim for nylig fremgik det af optællingerne fra 250 af de 362 menigheder, der skulle vælge nye råd, at der var blevet indvalgt 2.334 personer. Heraf er de 1.363 mænd og 971 kvinder; kvinderne har altså besat over 40 pct. af pladserne i menighedsrådene.

Der var opstillet ialt 4.089 kandidater. Bispedømmet Hildesheims pressebureau har meddelt, at i de 250 menigheder har 67,5 pct. af de regelmæssige kirkegængere deltaget i valget, mens det af de valgberechtigede menighedsmedlemmer kun er 19,2 pct., der har benyttet deres valgret.

Ikke lutter britisk glæde over pavens besøg

London (NC) - Ærkebiskop *Robert Runcie* af Canterbury blev for nylig tvunget til at forlade en gudstjeneste i Liverpool. Rasende protestanter råbte hånsord til ham; de var vrede over, at der er planer om at lade pave *Johannes Paul II* prædike i byens anglikanske domkirke i forbindelse med besøget i England i slutningen af maj.

Senere samme dag holdt ærkebiskop Runcie et økumenisk foredrag i

Croydon, syd for London. Her kaldte han begrebet med forskellige lokalkirker for en nøgle til de kristnes genforening.

Ærkebiskoppen foreslog, at man holdt op med at betragte Peters skib som et enkelt skib, der udgør en massivt sammenhængende kirke. Man bør betragte det som flagskib for en flåde, hvor hver enkelt lokalkirke er et skib, der sammen med flagskibet danner universalskirken.

Kamp mod troen begynder i børnehaven

München (KIPA) - Trods menneskerettigheds-aftalen i Helsinki og den efterfølgende konference i Beograd 1977 krænkes religions- og trosfrihed systematisk i Tjekkoslavakiet - og ikke blot for den katolske kirkes vedkommende. Dette beretter lederen af informationsbureauet i Rom, prælatur *Josef Rabas*, som er leder af Ackermann-menigheden, der beskæftiger sig med flygtningeproblemer i Tjekkoslavakiet.

Berufsverbot i forudsigt

Kampen imod troen begynder allerede i børnehaven med målrettede spørgsmål, der skal afsløre børnenes religiøse forestillinger, og denne kamp videreføres i skolen med »Lenin-kredse« og »ateistklubber«. Også lærere, højskoler og institutioner udsættes for en stærk påvirkning, der skal få dem til at propagandere for marxismen og forhindre

enhver form for praktisering af troen. Undertrykkelsen af troende borgere kulminerer i, at der lægges hindringer i vejen for, at de kan forfremmes inden for deres arbejdsområde, og religiøst indstillede børn får ikke adgang til de højere skoler.

Statssekretær overvåger alt

Det hører med til undertrykkelsen af kirkelige aktiviteter, at alle præster i Tjekkoslavakiet skal have statslig autorisation, og de overvåges af en statsansat kirkesekretær. Samtidig er sjælesorgen indskrænket til gudstjenesten. Alle kirkelige aktiviteter herudover er forbudt, eller som den pastorale betjening på sygehusene stærkt begrænset ad lovgivningens vej. Børne- og ungdomssjælesorg er kun mulig under visse betingelser. Således skal religionsundervisningen i 2. til 7. skoleår finde sted i skolebygningen og må kun andrage en time

ugentlig. Anmeldelse og godkendelse er i denne forbindelse en pligt.

Hvad ordenssamfundenes stilling angår, forklarede Rabas, at juridisk set eksisterer de ikke, men de findes dog. Imidlertid er tilgangen til ordenerne og til præstestillinger begrænset og uddannelsen må kun finde sted ved to præsteseminarier, der er under statslig kontrol. Herved er fortsættelsen af kirkelige handlinger i fremtiden alvorligt truet.

En anden fare ligger i den interne kirkelige situation. Den er på den ene side kendetegnet af parti- og statsledelsens tiltagende hårdhed og på den anden side af en modig selvhævdelse. En del af præsterne har dog sluttet sig sammen i den statsstøttede »freds-præstebevægelse«, »Pacem in Terris«. Disse præster føler sig mere forpligtede til at virkeliggøre socialismen end til pastoral indsats.

De fem biskopper hos paven. Fra venstre: *Josef Vrana*, Olomuc, kardinal *Frantisek Tomasek*, Prag, *Josef Feranec*, Banska Bystrica, *Julius Gabris*, Trnava og *Jan Pasztor*, Nitra. Foto KNA.

Romersk erklæring farlig for kirken

Rom (NC) - En nylig udsendt erklæring fra Vatikanet om præsters deltagelse i politiske foreninger vil kunne gøre det allerede vanskelige forhold mellem kirke og stat i Tjekkoslavakiet endnu vanskeligere.

»Hvis den erklæring var blevet udsendt en uge tidligere, ville regeringen ikke have tilladt os at rejse til Rom« sagde den ene af de fem tjekkoslovakiske biskopper, der for nylig kom til Rom for at mødes med pave *Johannes Paul II*. Biskoppen, der ikke ønsker sit navn nævnet, har udtalt sig i et interview med det romerske dagblad »La Repubblica«.

Regeringsvenlig præsteforening

Vatikanets kongregation for præster udsendte 8. marts et dokument: »Erklæring om visse foreninger og bevægelser, som det er præster forbudt at deltage i«. Dokumentet er primært rettet mod den tjekkoslovakiske gruppe »Pacem in Terris« og andre regeringsvenlige organisationer af præster i Østeuropa.

»Hvad skal vi sige til præsterne, når vi kommer hjem, og hvilke spørgsmål vil de rette til os? Vi vil i hvert fald ikke ekskommunicere eller opløse foreningen »Pacem in Terris«, sagde den ovenfor nævnte biskop.

Vatikanets dokument siger, at organisationer, der beskæftiger sig med politiske formål »utvivlsomt er uforenelige med den præstelige stand og skaber splittelse og disharmoni i Gudsfolket.«

Delegationen af tjekkoslovakiske biskopper blev ledet af kardinal *Frantisek Tomasek* af Prag, der

kaldte »Pacem in Terris« for en organisation »der er helt afhængig af regimet og ikke i dialog med hierarkiet.«

13 bispedømmer...

En af organisationens ledere biskop *Josef Vrana*, der er apostolsk administrator af Olomuc, nægtede ved ankomsten til Rom at udtale sig til pressen.

I et andet interview, der er offentliggjort i »La Repubblica« sagde præfekten for kongregationen for præster, kardinal *Silvio Oddi*, om biskop *Vrana*: »Det er endnu værre for en biskop end for en præst at være medlem af den forening (»Pacem in Terris«.)

Den tidligere omtalte biskop, der ønskede at forblive anonym, sagde, at Tjekkoslavakiet, der har været under kommunistisk kontrol siden 1948, har 13 bispedømmer, men kun fem biskopper. De øvrige otte bispedømmer ledes af kapitelvikarer, der alle hører til »Pacem in Terris«. Og han tilføjede: »Regeringen siger til pavestolen: »Hvis I vil gøre dem til biskopper, så er det helt i orden, men ikke nogen andre«, og det er klart, at det synes paven ikke om.«

...men kun 5 biskopper

Da pave *Johannes Paul II* talte til de tjekkoslovakiske biskopper, der var på deres officielle besøg, som alle biskopper er

forpligtede til at aflægge paven hvert femte år, udtalte paven sig ikke om politiske præsteforeninger, men gav udtryk for »dyb sorg« over, at der ikke findes en biskop i hvert af de tjekkoslovakiske bispedømmer. »Når jeg kun ser fem af jer her, kan jeg ikke lade være med at spørge mig selv: Hvornår vil det øjeblik komme, da biskopper fra alle de tjekkoslovakiske bispedømmer kan være til stede?« sagde paven, der holdt sin tale på tjekisk og slovakisk. Han beklagede sig også over præstemanglen i Tjekkoslavakiet, hvor 70 pct af landets 15 millioner indbyggere erklærer sig som katolikker.

Biskoppen, der blev interviewet af »La Repubblica« sagde, at præstemanglen hænger sammen med problemerne i forbindelse med »Pacem in Terris«. »Det er nødvendigt at forstå den situation, vi lever i«, sagde han. »I Tjekkoslavakiet er der ikke præster nok. I mangel af bedre, gør præsterne fra »Pacem in Terris« et udmærket arbejde.«

Kardinal *Oddi* citeres for at have sagt, at erklæringen fra kongregationen for præster »højest sandsynligt« vil skabe problemer for biskopper, der lever i lande som Tjekkoslavakiet, »men det afholder ikke kirken fra klart og tydeligt at fremsætte sine meninger og anvisninger.«

Halvårligt bidrag til »katolsk orientering«

Det røde girokort til indbetaling af frivillige bidrag til *katolsk orientering*, 1. halvår 1982, er udsendt. Vi takker på forhånd læserne for deres støtte til bladet. Red.

Børne- og ungdomssjælesorg er kun mulig under visse betingelser. Foto KNA.

Undergrundskirke trods politiaktioner og retssager

Wien (KIPA) - Den såkaldte »undergrunds kirke« i Tjekkoslavakiet er trods massive politiaktioner i alle dele af landet i stadig vækst. Dette fortalte den slovakiske biskop Paul Hnilica, der bor i Rom, under et besøg i Wien.

Biskop Hnilica er velinformet om forholdene i forskellige dele af Tjekkoslavakiet. Han oplyser, at det især er ganske unge mennesker, der i større og større grad engagerer sig i troen og slutter sig sammen med ligesindede i grupper og fællesskaber. Myndighederne betragter disse grupper som »illegale« og forfølger dem. De landsomfattende udspioneringer, forhørene, husundersøgelserne, truslerne og de repressalier, de unge udsættes for på det arbejdsmæssige område, har dog lige så lidt kunnet skræmme dem som sidste års forskellige retssager, hvor repræsentanter for den såkaldte »undergrundskirke« blev idømt fængselsstraffe. »Disse unge kristne frygter ikke længere statens repressali-

er. De holder fast ved deres overbevisning, ved deres tro, også når de må bære konsekvenserne deraf«, sagde Hnilica.

Religiøse ungdomsgrupper arbejder ikke politisk

Den officielle kirke i Tjekkoslavakiet fratages - ifølge biskoppens oplysninger - næsten enhver mulighed for et apostolat blandt de unge. Unge kristne, der ønsker at samles med ligesindede til bøn, meditation, bibellæsning og samtaler om troen, må gøre dette hemmeligt og på eget initiativ.

For at undgå politiets udspionering må sådanne sammenkomster finde sted i private hjem, i kældre og undertiden i skovene og i bjergene. Biskoppen betoner, at disse grupper helt afholder sig fra enhver politisk eller regeringsfjendtlig virksomhed. De gør blot krav på religionsfrihed, som enhver retsstat betragter som en selvfølge. Det tjekkoslavakiske regi-

me ser deri dog en »begrænsning af statens opsyn med kirken« og går med politimæssige og strafferettslige midler frem mod denne såkaldte, »undergrundskirke«.

Lægfolkets time

Da hænderne på den officielle kirke i Tjekkoslavakiet i dag er bundne, er »lægfolkets time slået« fortsatte biskop Hnilica. Lægfolket og især de unge har taget denne udfordring op. Det er især dem, der i dag i Tjekkoslavakiet forkynder evangeliet i en ateistisk verden og giver den kristne tro videre ved deres ord og deres vidnesbyrd.

Også biskopper, præster og ordensfolk spiller dog en stor rolle for apostolatet i Tjekkoslavakiet. Regimet har villet ramme kirken ved at nægte hundreder af præster »statslig anerkendelse« til at udøve deres præstegering og har derved tvunget dem til at tjene til livets ophold som arbejdere. Det har imidlertid gang på gang vist sig, at præsterne som arbejdere blandt arbejdere har kunnet gøre mere for at udbrede troen, end det tidligere var dem muligt »i en præstegårds isolation«. »Hvis kirkens præster altid havde levet således sammen med arbejderne og havde vidnet for dem og deres tro, som hundreder af tjekkiske og slovakiske præster nu gør det, havde kirken i tidligere tid ikke mistet arbejderne«, mener biskoppen.

Biskopper som arbejdere

I Tjekkoslavakiet arbejder i dag også biskopper som almindelige arbejdere, og det har bestemt ikke skabt mindre respekt for deres ord blandt deres arbejdskammerater og mange andre menesker. Det er i hvert fald ikke rigtigt, »at man kun kan udøve bispeembedet ved at sidde på en trone omgivet af tolv kanniker«. Dette er en forestilling, der stammer fra en tid, hvor biskopper var fyrster. Apostlen Paulus forenede sin missionsvirksomhed med at arbejde som teltmager, og Kristus selv arbejdede i årevis som håndværker. Det er derfor uforståeligt, at biskopper og præster, når situationen kræver det, ikke skulle kunne arbejde som arbejdere blandt arbejdere. Kirkens traditionelle strukturer er absolut ikke de eneste, hvori et autentisk biskopeligt og præsteligt arbejde kan udfolde sig.

Kirken i Danmark

Vi har Jesu ord for, at visse djævlige kun kan uddrives ved faste og bøn. I anledning af 2-års dagen for mordet på ærkebiskop Romero gennemførtes en politisk faste af pater Jorge Manzano SJ, pastor Hans Nebel, Folkekirken, og de katolske søstre Regina König, Annemarie Logermann, Angela Ramené, Marianne Bode og Susanne Sønderbo. Der kom mange sympatitilkendegivelser. En tilsvarende aktion fandt sted i Århus på initiativ af bl. andet Gottfried Grünwald SJ.

Faste og bøn for El Salvador

Et led i en verdensomspændende sulteaktion

Fire Skt. Josefssøstre, en katolsk præst og en folkekirkepræst deltog mandag og tirsdag den 5. og 6. april i en faste- og bønssaktion for El Salvador i Helligåndskirken på Strøget i København. Begge dage var der bøn kl. 9, 12 og 16 i kirken og en økumenisk gudstjeneste kl. 19.30, hvor forbigående kunne deltage. Bag det danske initiativ står medlemmer af Danmarks Unge Katolikker og Forsyningsforbundet, som er tilsluttet International Fellowship of Reconciliation.

Aktionen er led i en verdensomspændende appel i anledning af 2-årsdagen for mordet på ærkebiskop Romero, San Salvador. Appellen er udformet af modtageren af Nobels Fredspris 1981, Adolfo Perez Esquivel, og han opfordrer til international bøn og faste.

Målet med aktionen er:
- at standse den bevæbnede kamp og undertrykkelse i El Salvador

- at fremme alle forhandlinger, som gavner fred og retfærdighed

- at standse hver indblanding udefra - også levering af våben og militærtudstyr.

For at opnå dette mål er ord for svage, skriver Adolfo Esquivel i sit opråd, og han fortsætter: »Det er nødvendigt at gennemføre en indsats, som er baseret på tillid til Guds kraft og evangeliet. Vi ved, at Jesus fastede 40 dage i ørkenen. Vi har

også hans ord for, at visse dæmoner kun uddrives ved faste og bøn. Vi erkender på nuværende tidspunkt, at *kraften fra faste og bøn er den eneste mulighed* for at forhindre meningsløse drab og undgå, at konflikten ikke ender i et stort kaos. På den samme måde kan kirkelige sammenslutninger, regeringer og organisationer bevidstgøres og aktiveres for at gennemføre en konkret moralsk og politisk indsats for at nå de nævnte mål i El Salvador og standse krigen i Mellemamerika«

International faste

Tolv kristne personligheder - de symboliserer de tolv apostle, som ledsagede Jesus - gennemførte i

denne hensigt en faste, som varede i flere dage og begyndte 1. april i Washington. De tolv kendte personer, der deltog var:

Ærkebiskop Helder Camara, Recife, Brasilien, biskop Thomas Gumbleton, Detroit, USA - formand for Pax Christi i USA, biskop Remy Loo, Victoria, Canada, biskop L. Betazzi, Ivrea, Italien - international præsident for Pax Christi bevægelsen, sr. Melinda Roper, priorinde for Mary-Knoll søstrene i USA, Josef Lowery fra borgerretsbevægelsen i USA, teologen Dorothea Sölle, Vesttyskland, forfatteren Gunnel Valquist, Sverige, Francisco Casero, Spanien, Adolfo Perez Esquivel, Argentina.

kk

Staten mod kirken i Slovakiet

Bratislava (KIPA) - Ifølge pålidelige kilder i Slovakiet udøver det hemmelige politi i denne del af Tjekkoslavakiet et tiltagende tryk mod katolske lægfolk og præster for at få dem til at medvirke i kampen mod kirken. Når de ikke vil være med hertil, trues de med at blive afskediget fra deres arbejdspladser, med at blive bagvasket, udelukket fra at studere eller ligefrem blive udsat for retsforfølgelse.

Åben hetz mod kirken

I den senere tid tiltager, berettes det fra Bratislava, en åben hetz-kampagne mod Rom. Det vakte stor opmærksomhed, da de præstestuderende ved Bratislavs præsteseminarium for nylig var tvangsindlagt til at høre et foredrag af en arbejder, der beskyldte pavestolen for at blande sig i »de indre anliggender« i Tjekkoslavakiets kirke. For to år siden gik de præstestuderende ved

samme seminarium i sultestrejke, fordi de blev tvunget til at påhøre forelæsninger, der blev holdt af »Pacem in Terris«-præster. Nu lyttede de uden tegn på bifald til arbejdernes foredrag, berettes det fra Bratislava.

På Universitetet i Bratislava er der set plakater, hvor bibelcitater sammenholdes med paroler fra den tyske nationalsocialismes tid. På denne måde forsøger man at påvise nazistiske tendenser i den katolske kirke for derved at udnytte den traditionelle spænding mellem tjekker og slovakker i den antireligiøse kamp.

Det hemmelige politi benytter endnu et middel. Ifølge beretninger fra Slovakiet forfatter og distribuerer politiet en slags »illegal« litteratur (»samisdatt-litteratur«), der er kritisk eller ligefrem fjendtligt indstillet over for kirken i Slovakiet, der i nogen tid har nydt en vis popularitet hos befolkningen, især hos ungdommen.

Ferietid - tid til kirkegang

Hver sommer tilbyder vi katolsk gudstjeneste i sommerlandet 15 forskellige steder. Messerne er flersproget på engelsk, tysk, dansk, latin. Vær med til at opleve kirkens internationale fællesskab. Vær med som ministrant eller lektor.

Informationsfoldere ligger fremme i vore kirker, på turistkontorer og Campingpladser, kan rekvireres på Bispekontoret telf. 01-11 60 80. God ferie!

Den blå folder for 1982.

Din opgave voksen

Næsten dagligt indrømmer dagspressen at den katolske kirke er folkets eneste virkelige støtte i sin kamp for politisk og social befrielse i Østeuropa og Latinamerika. Når millioner af polakker, slovakker, tjekker, kroater, ukrainere, letter og ester og lithauere i over 40 år, nogle af dem i over 70 år har kunnet modstå angrebene mod deres kultur og deres tro; ophævelsen af deres selvstændighed som folk i egen stat, skyldes det den kraft, de finder i deres kirke. Det ville være utilstrækkeligt at sige, de finder kraften i deres tro: Uden et solidt kirkefællesskab med stærke og modige ledere kan troen alene måske holde den enkelte i stand til at lide i stilhed og forblive trofast, men »tavs kirker« er ikke i stand til at fremstå med den anseelse og den styrke, vi er vidne til i Polen, Tjekslovakiet, El Salvador, Guatemala og flere lande i Øst og Vest.

Det er indlysende, eller burde være det, at kirkens »magt« i disse lande ikke består i et par biskoppers eller præsters åndelige prestige, men simpelthen i kirkefolkets massive opbakning af kirkens »paroler«. Mennesker som *Lech Walesa* og masse-organisationer som *Solidaritet* er ikke opstået på en dag, men frugten af en årelang uddannelse i modstandskampen mod det fremmedlegeme, der hedder stats-ateisme og mod den påtvungne revolution, der kaldes kommunisme.

Når troende i en hel eller en halv menneskealder har kunnet trodse chikaner og forfølgelser og holde kirkelivet i gang på høj omdrejning, beviser det, hvor lidt hold, der er i det ofte hørte argument, at politisk eller kulturelt pres mod kirken gør det svært eller umuligt for de troende, at forblive trofaste. Argumentet er snarere en dårlig undskyldning for at lade stå til. Østeuropas og Latinamerikas katolikker er levende bevis for, at hverken kulturkamp eller trussel eller Berufsverbot kan knække kirken, når kirken er folket: Det kirkeligt effektivt organiserede folk.

Måske er danske katolikker lidt for tilbøjelige til at bruge de dårlige undskyldninger »Vi er kun et mindretal«, eller »Den kulturelle udvikling er imod os« eller »Tidens tegn er sekularisering og afkristning«. Måske er også danske katolikker alt for tilbøjelige til at tro, at kirken, det er paven i Rom og biskoppen og deres sognepræst og de par nonner, der arbejder i deres menighed.

Valget af de nye menighedsråd og det nye pastoralråd på søndag, den 2. maj, gør det muligt at styrke de rammer og samle de kræfter, der kan sætte så meget skub i menighedens liv og iværksætte så mange initiativer, at kirken også her i Danmark bliver sig sin opgave voksen: Ikke foretrække en lav profil, men åbne sin mund i den kulturelle og socialpolitiske debat og gøre enhver kamp for menneskelig befrielse til sit anliggende.

www

Gud har ingen mor

Et par spørgsmål som kunne være grundlag for et par artikler:

I anden del af »Hil dig, Maria« tiltaler vi Maria som »Guds Moder«. Udtrykket er vanskeligt acceptabelt for mange, for »Gud har ingen mor«. Sådan vil man umiddelbart reagere. Når vi siger Gud, tænker vi mest på Gud Fader eller Den hellige Treenighed. Opgaven er så at forklare ordets egentlige betydning med henblik på Jesu menneskevordelse, at Maria fødte Jesus

– undfanget ved Helligånden – ikke blot i hans menneskelige natur, men som både Gud og mand, Gud fra evighed af, født af Faderen, sand Gud som Faderen og Helligånden i Den hellige Treenigheds enhed, og samtidig sandt menneske, kød og blod af Jomfru Maria. Man kan nu også spørge, om der kan findes et andet udtryk end »Maria, Guds Moder«, der kan dække den tanke, der ligger deri og som ikke misforstås?

Keld Westergaard

Svar til Keld Westergaard fra bispedømmets generalsekretær:

Ikke alt skal være umiddelbart forståeligt

Ganske vist finder vi ikke udtrykket »Guds Moder« i bibelen. I Det nye Testamente kaldes Maria slet og

ret »Jesu Moder«. Men allerede godt hundrede år senere kan man finde udtrykket »den der fødte

Gud« om Maria. Dette udsagn bliver i løbet af det tredje og fjerde århundrede stadig stærkere og stadig klarere.

Det var et resultat af heftige teologiske kampe. Disse kampe drejede sig ikke først og fremmest om Maria, men om Jesus som Gud og menneske i én person. Når koncilet i Efesus i 431 højtideligt proklamerede Maria som Guds moder, var det også først og fremmest for at understrege Jesu persons enhed.

Udtrykket »Maria, Guds Moder« har altså en meget gammel tradition, næsten lige så gammel som kristendommen selv. Det kan umiddelbart misforstås, ja. Men det samme gælder så mange andre begreber, udsagn, og udtryk, hvormed vi formulerer vor tros indhold. Ikke alting skal nødvendigvis være umiddelbart forståeligt. Mange ting kan heller

ikke være umiddelbart forståelige. Det er som regel gavnligt for vor egen forståelse og vor udvikling, at vi er nødt til at spørge os frem, tænke os om, og få ting forklaret og sat ind i en større sammenhæng.

Der er også en anden grund til ikke at forlade udtrykket »Maria, Guds Moder«. Netop i en tid, hvor mange kirkefremmede på en ny måde føler sig draget til Jesu skikkelse, Jesu gerning og hans person, må kirken være i stand til – ikke blot at opfylde disse menneskers umiddelbare behov – men også at føre dem videre frem til Jesus Kristus som Guds enbårne søn. Det kunne i den forbindelse virke som en svækkelse af kirkens eget trosstandpunkt, hvis kirken gik bort fra udtrykket »Maria, Guds Moder« for at erstatte det med et andet, mere umiddelbart forståeligt udtryk. A. Dekkers

Præstekald og ministranter

Katolikker i Storkøbenhavn er forvænt med kirker, præster og tildels med ordensfolk, men hvor længe? Præstekald er overalt i den vestlige verden i tilbagegang, og tusindvis af præster opgiver deres gerning p.gr.a. giftermål. Vi nærmer os protestantiske tilstande, hvor Jesu opfordring til nogle udvalgte om at leve i cølibat for Himmeriges skyld bliver negligeret. Håbet og troen på eukaristiens overnaturlige virkning på korsofrets frembærere, præsterne, er ved at blive udvandet og sat i skyggen af det moderne menneskes krav om et

frit sexuelliv som betingelse for personlighedens udfoldelse. Siden Freud har mennesker været ofre for denne overtro på det seksuelle paradisliv.

Verdslig rigdom og nydelse fostrede i sin tid en Frans af Assisi. De ukyske og sodoma- og gomorrhaagtige tilstande i verden i dag burde opfordre de troende til indtrængende bøn om en slægt af præster, der bevidst underkaster sig cølibatet i overbevisning om dets store betydning som offer og bod for tidens store seksuelle forfald og for deres egen og menighedens hel-

liggørelse.

En tysk præst beretter fra Ukraine under Den anden Verdenskrig, at i en egn, hvor der var en blanding af græsk- og romersk-katolikker, ville selv de græskkatolske helst gå til skrifte hos de romersk-katolske præster, fordi disse levede i cølibat. Det samme var tilfældet i de første århundreder, inden cølibatet omkring år 1100 blev obligatorisk, måske et krav nedefra?

Ensomhed og afholdenhed er en tvungen tilværelse for mange unge og gamle, og ingen vil bedre kunne møde deres problemer end præster, der dagligt må bære det samme kors. For at hjælpe på præstemanglen må man heller ikke se bort fra den spire til et præstekald, der kunne opstå hos en dreng gennem ministranttjenesten. At deltage i liturgiske processioner er noget, drenge elsker. Det appellerer til et urinstinkt, til fantasien, den sakrale følelse og enhedsfølelsen. Et af Jomfru Marias krav i Lourdes til Bernardette var, at folk skulle komme i processioner, noget der i rigt mål kom til at ske.

Da det nu engang ikke er piger, der skal opmuntres til at blive præster, er det derfor også en forsøm-

melse, foruden at det er en overtrædelse af de liturgiske regler som nævnt i »katolsk orientering« august 1980/2, i artiklen »Misbrug i messens liturgi skal nu standses i hele Verden, at bruge piger til ministranttjeneste. Det ville være ønskeligt, om præsterne rettede sig efter disse regler og undlod at behandle problemet så lemfældigt og overfladisk. Sidste nummer af »katolsk orientering« nævner, at ærkebiskoppen af Marseille synes, at det er udmærket, at man bruger kvindelige ministranter, så han blæser altså også på Liturgikommissionen og dens regler.

Bare at overholde dem ville være meget enklere og lettere og få megen forargelse og splid til at forsvinde. Kvinder hjælper jo i liturgien ved læsningerne og gør i det stille kirken en masse tjenester. De dominerer i tal under messerne og menighedernes sammenkomster. Mænd er åbenbart af natur ikke så religiøst anlagte. Hvorfor? skylder Vor Herre mig et svar på. Men kønskampen, der også er trængt ind i kirken, er meningsløs og sluger en masse kræfter, tid og papir, hvor der ellers skulle være nok for både m. og k. at tage fat på.

Lis Fabricius

Utroskab

»katolsk orientering« har i den seneste tid skrevet meget om ægteskabet. Skilsmisser er også blevet berørt, men aldrig utroskab. Skilsmissegrunde i »katolsk orientering« er gået på, at parterne glider fra hinanden, ikke har noget at sige hinanden mere, o. s. v. Utroskab, der ender med, at den ene ægtefælle går fra ægteskabet, det er ikke blevet berørt. At leve sammen til døden dem skiller, det må betyde at leve sammen, ikke bare at være bundet

af et stykke vielsespapir. Den forladte er uden skyld, men skal efter kirkens bud leve ugift resten af livet. Det er et hårdt og ukærligt bud.

Ikke mange har fundet lykke ved ensomhed, som kirken siger man skal. Mange katolikker verden over er gift for anden gang, de skal leve i randen af kirken, ofte ulykkelige over udelukkelse fra sakramenterne. De er blevet en slags 2. classes katolikker, ikke værdige. Den forladte part er uden

skyld, hvorfor skal den pågældende så lukkes ude fra kirkens liv, fordi han eller hun igen er trådt ind i et fast forhold, uden at gøre noget menneske fortræd ved deres ægteskab.

Et papirløst forhold udelukker ingen, man har jo ikke offentligt bekendt sig som ægtepar. Det er dobbeltmoral. Men er ikke udelukket fra kirken, man har selv lukket sig ude, bliver der så sagt.

Ægteskabet skulle gerne være uopløseligt, kun døden skulle skille, men det kræver 2 mennesker til et ægteskab. Går den ene ind i et andet parforhold,

er det ikke mere et ægteskab for den forladte. Det har ikke været Jesu mening med ordene »Hvad Gud har sammenføjet, må et menneske ikke adskille«.

Hvor er kirkens præster og menigheden, når et menneske kommer i dyb nød? Er det det kristne fællesskab, der bliver den ulykkelige til del? Jeg tror, mange har følt sig endnu mere ensomme, når de har været i deres menighed. Desværre er de smukke ord om næstekærlighed, kun ord, der siges i kirken.

H. Weitling

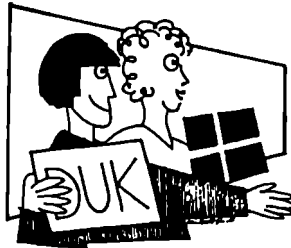
DUK's årsmøde 82

Den 5.-7. marts holdt DUK årsmøde på Øm. Her kom der repræsentanter fra 26 menigheder, de forskellige udvalg under DUK og andre indbudte og interesserede – heriblandt en repræsentant fra de katolske spejdere, Græsserne og repræsentanter for UNKF (Unge Norske Katolikkers Forbund) samt SUK (Sveriges Unge Katolikker). Også biskoppen kom lørdag eftermiddag og blev til søndag, hvor han fejrede messen sammen med os.

På dette årsmøde var der som noget nyt, orientering fra de forskellige repræsentanter om det lokale arbejde rundt om i landet. Dette var meget frugtbart, idet det trods de meget korte indlæg gav et indtryk af, hvor der foregår noget, og hvor der ikke gøre det. Indlæggene viste, at det især er i Sønderjylland, at der er problemer med arbejdet – men vidste du at der f. eks. findes et meget velfungerende ungdomsarbejde på Lolland-Falster? – og at du

kan få hjælp til at starte ungdomsarbejde i din menighed ved at henvende dig til vores ungdomskonsulent Sr. Hildegard eller vores ungdomspræst Frank Jobst? – Desuden har du jo Horsens- og Bastrupmøderne til at mødes med andre ungdomsledere og hente inspiration og hjælp til at løse de opgaver, du støder på.

I øvrigt så vi på årsmødet, hvor vigtigt, det er at få dannet de meget omtalte lokalforeninger: ud af ca. 70 deltagere havde 34

stemmeret – heraf 7 fra hovedbestyrelsen. Det er for ringe!

Som en anden ny ting talte vi i grupper om DUK's fremtidige arbejde. Dette viste sig at give flere mulighed for at få sagt noget end på tidligere årsmøder. Under behandlingen af det fremtidige arbejde talte vi især om kommunikationen inden for DUK: dette førte bl. a. til, at man vedtog, at Nyt fra DUK skal udkomme 6 gange årligt, og at der skal nedsættes en redaktionsgruppe til at tage sig af det. Desuden blev det henstillet, at Hovedbestyrelsen skal nedsætte en redaktionsgruppe for et børneblad (interesserede er velkomne!). Et ønske om en liste over lokalforeningsformænd og udvalgsmedlemmer er allerede ved at være efterkommet.

Som en anden ting til forbedring af kommunikationen blev der opfordret til at benytte hovedbestyrelsens træffetid onsdag mellem 17-19 på tlf. 06-13 56 66.

Som et meget vigtigt arbejdsområde talte vi om de udenlandske katolikkers situation i Danmark – og i DUK. Det blev pålagt Det internationale Udvalg

især at beskæftige sig med dette.

Endelig skulle der vælges ny hovedbestyrelse. Som nye i hovedbestyrelsen valgtes Jan Hass, Betina Bølling og Stephan Bønnelycke (suppl.). Damian Nawarecki blev genvalgt. Altså ser den nye hovedbestyrelse således ud:

Thomas Borup
Johannes Nordentoft
Bent Jørgensen
Damian Nawarecki
Jan Hass
Betina Bølling
Stephan Bønnelycke

I øvrigt kan det oplyses, at Thomas Borup er blevet valgt til formand.

Til slut vedtog vi en resolution om støtte til DUF's (Danmarks Ungdoms Fællesråd) ungdomsarbejdslederskapskampagne og en for nedrustning. Denne sidste gav bl. a. anledning til en debat om kirke og politik.

En sidste ting er menigheds- og pastoralrådsvalgene. Her opfordrede biskop Hans os til at deltage aktivt og stemme på nogle unge kandidater – og det gjorde han ret i, for vi må jo ikke trods hele dene DUK-smøre glemme, at vi er en del af den samlede katolske kirke og ikke kun en lille isoleret gruppe!

Betina Bølling

Første møde i den ny bestyrelse. Yderst til højre: Thomas Borup. På hans venstre side med ryggen til: Sr. Hildegard Doods. Derefter: Henrik Hass, Jan Hass, Stephan Bønnelycke, Bent Jørgensen, Johs. Nordentoft, Betina Bølling, pastor Frank Jobst og Nina Belling. Damian Nawarecki kom desværre ikke med på billedet.

Pinselejr 82

Hvorfor ikke prøve at kombinere pinseferien med oplevelsen af et varmt kristent fællesskab i naturskønne omgivelser på Øm-borgen ved Mossø. Pinselejren er åben for alle, der har mod på at opleve pinsen på en anden måde. Der vil være aktiviteter for

alle aldersgrupper, bl. a. forskellige messeformer, drøftelse af centrale kristne emner og børneunderholdning – men først og fremmest også tid til almindeligt samvær.

Se i øvrigt DUK-kalenderen her i bladet.

Lejrudvalget

Fodnoten

DUK's lejrbrochure over sommerens lejre er udkommet, og du kan få den udleveret i menighederne, på de katolske skoler og i lokalforeningerne. Ekstra tilmeldingsblanketter kan fås på sekretariatet.

Børnelejr 1 fra 19.-26.

juni er overtegnet.

Er du interesseret i at være leder på en af sommerens lejre, kan du henvende dig – men hurtigt – til Britta Abildsten, Bjerregårdsvej 11, 7300 Jelling, tlf. 05 87 18 01.

Hvem skal vi stemme på til valget den 2. maj?

DUK-interview med 4 kandidater til pastoralrådet

Vi må bryde grænserne

Kristin Markussen, der er 37 år, tilhører Sakraments sogn på Nørrebro. Hun beskæftiger sig til daglig med børn og unge, dels som lærer på den katolske skole i Ordrup, dels gennem DUK, hvor hun sidder i ledertræningsudvalget, der uddanner unge til ungdomsledere. Derudover har Kristin deltaget som leder og medarrangør i adskillige DUK-lejre og weekends.

»Jeg håber, at vi kan arbejde henimod en større forståelse af de unge og deres reaktioner i og på kirken – herunder de

spørgsmål af trosmæssig art, som mange unge rejser. Gennem mit arbejde med børn og unge har jeg fået en fornemmelse af de ønsker, der er blandt disse grupper. Det er vigtigt at få bragt deres ideer og initiativer op i pastoralrådet, så vi gennem en debat kan være med til at give de unge den kirkelige opbakning, de behøver.«

»Mener du, man kan tale om »de unges sag«?

Ja, forstået på den måde, at vores kirke for tiden er opdelt i aldersgrupper med vidt forskellige opfattelser af kirken og troen.

Kristin Markussen

Grupperne må ikke stå isolerede, og derfor må man i det pastorale arbejde søge at skabe en større indbyrdes forståelse. Hvad de unge angår, håber jeg, at pastoralrådet vil yde en større indsats for at udvikle de unges trosviden og på

denne måde knytte dem nærmere til kirken. Men vi må ikke presse aldersgrupperne sammen, derimod skal vi acceptere hinandens synspunkter.«

»Det mener du kan ske ved at diskutere det, der rører sig blandt de unge i dag?«

»Ja, absolut. Jeg er overbevist om, at de unge virkelig har viljen til at være tro over for kirken. De unges tro er jo ikke mindre, fordi de ikke viser sig i menighederne; de udtrykker blot deres tro anderledes. Mange unges tro giver sig udslag i et stykke konkret karitativt arbejde eller i form af en social eller politisk indsats. De unge lever deres tro på et bredere plan.

Her tror jeg, at det er meget vigtigt at få en

dialog i gang mellem de unge og de ældre i kirken. Gennem det pastorale arbejde må vi hjælpe de unge ind i kirkens liv.«

»Kan man gøre noget på det trosmæssige plan for at bringe aldersgrupperne sammen?«

»Generelt tror jeg, at vi ved for lidt om kirkens synspunkter. Tidligere var kirkens lære meget fast formuleret; men med den seneste teologiske udvikling er der opstået en del usikkerhed både hos ældre og yngre med hensyn til, hvad kirken egentlig står for. Vi må drøfte vores trosspørgsmål med andre mennesker, der måske er lige så usikre over for kirken. Hvis man således kan give hinanden en større trosviden, tror jeg,

at det vil vise sig, at vi inderst ikke er så forskellige. Vi må hjælpe hinanden til en ny forståelse af troen.«

»Hvordan forestiller du dig et sådant kateketisk arbejde?«

»Katekesen må opstå, hvor mennesker finder sammen i små grupper på tværs af menighederne. Det kan f. eks. være studiegrupper, bønsgupper, samtalegrupper eller grupper med et konkret karitativt arbejde.

At finde sammen på tværs af menighederne må dog ikke forhindre én i at være aktiv inden for sin egen menighed. Vores menigheder er ikke alle store, og mange har brug for

Fortsætter side 6

Fortsat fra forrige side

mere end det, den enkelte menighed kan give. Vi er slet ikke nok til at danne sådanne grupper i hver enkelt menighed. Jeg håber, at det kan gøre hverdagstroen mere frugtbar, hvis pastoralsrådet støtter en sådan form for katekese.»

»Er der flere områder, hvor du forestiller dig draget ind i det pastorale arbejde?«

»Jeg har flere gange deltaget i fælles nordiske arrangementer og derigennem fået kendskab til kirken i

de øvrige nordiske lande. Til trods for, at kirken er så lille og så spredt, er den fantastisk rig og livsbekræftende.

Det er vigtigt at få en dialog i gang mellem de nordiske katolske kirker, for vi har så mange ideer og erfaringer, vi kan dele. Hvis det pastorale arbejde i højere grad går ud over landegrænserne, tror jeg, at kirkerne med tiden vil stå langt stærkere i deres religiøse arbejde.»

Annamarie Rask

Pastoralsrådet skal være inspirerende

Michael Arbirk er 25 år og har i lang tid været aktiv i DUK. Nu stiller han op til pastoralsrådet i menighederne Jesu Hjerter, Frederiksberg og Hvidovre:

– Den vigtigste grund til, at jeg stiller op er, at arbejdet interesserer mig, og at det er vigtigt, at der kommer nogle unge ind i arbejdet. Pastoralsrådet repræsenterer jo hele den katolske kirke i Danmark, så derfor er det kun naturligt, at der også kom-

mer unge ind.

De unges forhold til kirken er ofte meget problematisk, så derfor må de unges synspunkter også frem i pastoralsrådet. En anden grund er, at jeg gerne vil sætte lidt gang i pastoralsrådet. Det skal ikke kun beskæftige sig med administration. Der må en øget debat til. Ofte er det jo bare spilfægteri, der præger pastoralsrådet, man vedtager bare, hvad der allerede er vedtaget i

Michael Arbirk

forretningsudvalget.

Et øget samarbejde mellem pastoralsrådet og menighederne står også på Michaels ønskeseddel:

– Det er vigtigt, at få pastoralsrådsmedlemmerne til at være aktive i de menigheder, hvor de er valgt. Der må være en større kontakt mellem pastoralsrådet og menighederne, så alle får mere at vide om, hvad der sker i kirken i Danmark. Der skal komme inspiration fra pastoralsrådet til arbejdet i menighederne. Pastoralsrådet skal være mere end blot to møder om året. Det skal både virke koordinerende og inspirerende.

– Det er også vigtigt at arbejde for, at vi i kirken her i landet ikke bliver for afhængige af kirken i Vesttyskland m.h.t. økonomien. Kirkens ambitionsniveau, må sættes efter, hvad vi selv kan præstere her i landet.

Samarbejdet mellem de enkelte kandidater fra DUK og mellem kandidaterne fra de samme pastorale enheder sætter Michael højt:

– Det er en mulighed, at vi fra DUK kunne samarbejde dvs. forberede os sammen og tillige stille forslag, men samtidig ville det også være fint, hvis jeg kunne komme til at samar-

bejde med dem, der er valgt inden for samme pastorale enhed som jeg. På den måde kunne man også få de enkelte menigheder og menighedsråd ind i pastoralsrådsarbejdet.

Michael har deltaget i ungdomsarbejdet i mange år og har haft adskillige udvalgsposter, samtidig med at han har været med til at arrangere børne- og junior-lejre:

– Jeg kom ind i DUK's hovedbestyrelse i 1976 og sad der indtil 1980. Desuden har jeg været aktiv i bispedømmets tidligere ungdomskommission. For tiden er jeg repræsentant for DUK i Dansk Ungdoms Fællesråd og Kirkerne U-landsoplysning. Herudover er jeg medlem af DUK's internationale udvalg.

– Man ser overalt et stadigt større skel mellem dem der repræsenterer og dem der repræsenteres. Jeg ved ikke, hvordan det skal løses? – Det vil nok kræve en anstrengelse fra kirkens side. De kirkelige aktiviteter skal ikke kun være noget med at bruge ørerne og mundtøjet. Man skal også kunne være med som menneske f.eks. i et øget socialt engageret arbejde. Det har vi jo set i Lyngby med »Værestedet«, og vi ser det også i grene af folkekirken. Der må gøres noget for at få en større kontaktflade til de unge, der ikke på forhånd er aktive. Vi har et hav af mennesker i kartotekerne, som muligvis kunne få en tilknytning, hvem ved? Vi må allesammen være sammen om at bygge kirken. Det er vigtigt at være en del af et fællesskab, for så er det jo også rart bare at stå og smøre boller, ikke sandt! Andreas Rude

At se tingene i det rette lys

Andreas Smidt har i otte år siddet i menighedsrådet i Århus, har siddet i DUK's hovedbestyrelse i to år og har været med i DUK's lejrvalg i fire år. Andreas Smidt er 27 år og studerer ved Århus Universitet.

– Jeg stiller op, fordi jeg har interesse for sagen, og fordi der er brug for unge kræfter i pastoralsrådet. Det er vigtigt, at der skabes kontinuitet i dette råd. Hvis der ikke i ordentlig tid kommer nye mennesker ind, kan vi ende i den situation, at der ikke er nogen til at overtage ansvaret, når de nuværende bærende kræfter trækker sig tilbage. Der skal også unge ind i pastoralsrådet, fordi der simpelthen skal være nogen, der kan tale de unges sag.

– Jeg går ikke ind i pastoralsrådet for at kæmpe for en bestemt sag. At tale de unges sag vil sige med unge øjne at se de problemer, der er og derudfra gå ind i debatten. Tingene skal ses i det rette lys, og det vil bl. a. sige, at unges situation vurderes af unge.

Jeg mener ikke, at vi skal overse kirkens universalitet, men vi må heller ikke glemme, at vi er danskere. Det er ikke det samme at være katolik i Danmark som i Irland eller Italien. Der må findes en balance, så der dels tages højde for, at man er ung og bor i Danmark.

Jeg har ingen ambitioner om at gå ind og revolutionere pastoralsrådet. Der ligger mange pastoralsrådsopgaver, som jeg kan sætte mit og andre

Andreas Smidt

unges præg på.

– Min interesse skal også ses i lyset af kirkens udvikling. Vi står i en situation med præstemangel, og det er vigtigt, at lægfolk tager deres ansvar overfor kirken alvorligt. Især vi yngre må huske på, at den medindflydelse, vi ønsker, giver et stort ansvar. Dette ansvar kan udnyttes med deltagelse i DUK, menighedsråd eller pastoralsrådet.

– I fremtiden bør der sættes på børne- og ungdomskatekesen og familie-

plejen. Hvis vi ikke sørger for, at børnene og de unge får en god religionsundervisning i skolen, i hjemmene og på lejre, hvor havner vi så om en ti- femtem år? Jeg mener, alt for mange er for dårligt funderet rent troslæremæssigt.

Dette hænger måske sammen med, at vi er blevet opdraget til at være kritiske og sætter spørgsmålstegn ved mange ting. Hvis religionsundervisningen har været for dårlig kan troen falme, når de mange spørgsmål ikke kan besvares. Det er godt, at de unge stiller spørgsmål, men i visse tilfælde må kirkens lære tale for sig selv. De unge må kende kirkens lære, og heri ser jeg den største opgave fremover. Skoler, Kateketcentralen og andre kateketiske bestræbelser må bakkes kraftigt op. Familierne, børnene og de unge skal kende den kirke, de bekender sig til.

Henrik Hass

Jeg kommer fra et lille hyggeligt sogn

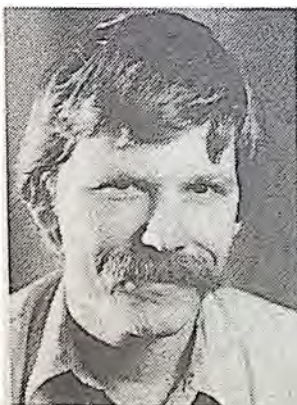
Poul Erik Magnussen har været katolik i 10 år. Han kommer fra Skt. Antoni sogn i Brønshøj, hvor han har siddet i menighedsrådet i 6 år. Poul Erik er 32 år, og har været aktiv i DUK i mange år.

Jeg fik en henvendelse fra DUK, om jeg ville stille op til pastoralsrådsvalget, de mente, at jeg kunne repræsentere unge katolikker. Når jeg nu stiller op, repræsenterer jeg jo min valgkreds Herlev-Brønshøj, idet det er dem, der har opstillet mig, og det er dem, der skal vælge mig.

Kirken og den katolske

tro spiller en central rolle i min families hverdag, jeg betragter min familie som min kristne basisgruppe. Vi føler os nært knyttet til vort sogn og arbejdet her spiller en stor rolle i vores trosliv.

Jeg har en idé om, at Den katolske Kirke koncentrerer sig for meget om det landsdækkende arbejde og overser sognearbejdet. Når jeg nu stiller op, er det for dels at være menighedens repræsentant, og dels for at være med til at sikre de yngre og voksne i sognene de bedst mulige arbejdsvilkår. Jeg vil arbejde for, at sognearbejdet opprioriteres.

Poul Erik Magnussen

Det er det daglige kristenliv, den daglige tilknytning til kirken og livet i det kristne fællesskab, der betyder noget for kirken og den enkelte. Landsarbejdet får let et feriepræg og er ikke varigt.

Jeg synes de unge er for kritiske over for kirken og paven. Mange unge påta-

ger bare det omliggende samfunds meninger og giver ikke kirken en chance. De udtalelser, der kommer fra paven, er i reglen gode og smukke.

Jeg tror katekesen er vigtig. De unge skal kende kirken før de kan holde af den. I katekesen er vi stillet over for det problem, at vi kun har meget enkle virkemidler, mens det omliggende samfund har et mægtigt effektivt indlæringsapparat med professionelle lærere, film, video, reklamer.

Vi har kun os selv, og det er ikke altid så attraktivt, især ikke for de helt unge. Udover det er det underligt så få mennesker, der er villige til at ofre tid, og kræfter på sagen.

Jeg tror, katolikkerne i Danmark kunne lære no-

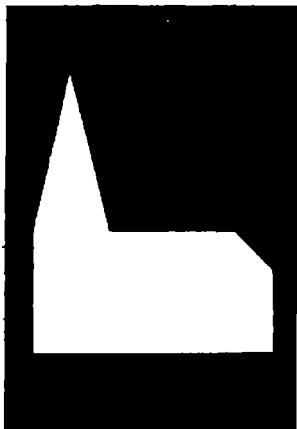
get af venstrefløjspartierne, når man tænker på hvilken offervilje de har. Man foranlediges til at tro, at deres overbevisning er større end vores i den katolske kirke. Der er der offervilje både menneskeligt og økonomisk; enhver katolik burde skamme sig, hvis han vidste, hvor meget der blev indsamlet til partiarbejdet i forhold til, hvor meget der bliver samlet ind blandt katolikker. Man kan jo ikke komme forbi et supermarked lørdag formiddag, uden man bliver tilbudt de »røde« blade: hvor mange unge katolikker ser man stå og sælge »katolsk orientering« eller samle ind til »Caritas«.

Hvis man indrykker en annonce i »katolsk orientering«, der lovede alle

katolikker 1 mill. kr., hvis de kom i kirke med deres dåbsattest i hånden, så ville der blive trængsel i kirkerne; men når de skal komme for at få at vide at Gud er evig kærlighed til os, en kærlighed der er langt mere værd end 1 mill. kroner, så er det svært at komme ud af dynerne.

Omkring dette problem med det ringe engagement, er jeg overbevist om, at det kristne fællesskab i menigheden spiller den afgørende rolle. Kun de færreste bryder sig om at gå alene i kirke, i en menighed, hvor de ingen kender. Hvis vi vil have en stærkere kirke herhjemme, må vi gøre menighederne til levende kristne fællesskaber.

Henrik Hass

Orientering fra sognene

Maj 1982

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 10, der udkommer 26.5. 1982 er mandag den 10.5. (for juni-juli-august 1982). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22 (bedst kl. 9-10).

Messetider:

Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Højmesse. Mandag kl. 8: Messe. Tirsdag kl. 19.30: Messe. Onsdag kl. 8: Skolemesse. Kl. 17: Som regel messe hos søstrene. Torsdag kl. 11.30: Messe. Fredag kl. 17: Messe hos søstrene. Lørdag kl. 11.30: Messe.

Lørdag d. 1. kl. 19.30-21.30: Tilbedelse foran Sakramentet.

Søndag d. 2. Valgdag. Kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Familiemesse. Valglokalet, Kollegievej 2 A, åbent kl. 9-10.15 og 11.30-12.30.

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfartsdag. Kl. 10.30: Messe med 1. kommunion.

Pinsedag d. 30. kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Højmesse.

Mandag d. 31. (2. pinsedag) kl. 9: Messe. Lørdag d. 5. juni kl. 16-20: Sognets havefest.

1. kommunion: Forældre, der ønsker, at deres børn skal modtage den 1. hellige kommunion Kristi Himmelfartsdag, bedes så hurtigt som muligt henvende sig til sognepræsten. Reserver venligst onsdag d. 19. kl. 15-17 til forberedelse af børnene.

Karismatisk bedekreds: Hver mandag kl. 20, undtagen d. 31. maj, hos Skt. Joseph søstrene, Ordrupdalvej 24.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens kontor:

Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber). Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Vølk). De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02. På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messetider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 19 (eng.) 2., 3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk).

Hverdag kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). Lørdag kl. 17 (eng.).

Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Allé 13. Søndag messe kl. 11. Hverdag kl. 9.

Sct. Klemens Kapel, Rønne Allé 15, Dragør. Søn- og helligdage kl. 9.30.

Søndag den 2.: Menighedsrådsvalg og pastoralrådsvalg. Vor enhed (18) omfatter Sct. Annæ og Bornholm. Der vælges 7 medlemmer til menighedsråd. Til pastoralråd: 2 lægfolk, 1 præst. Den ene søster vælges sammen med Hvidovre, Stenosga-

de, Bredgade, Nørrebro og Frederiksberg menighed. Valglokalet er åbent fra: Kl. 8-13 og 18.30-20.

Kl. 10: Festgudstjeneste med børnenes 1. hellige Kommunion. Familiemessen kl. 11.30 bortfalder!

Tirsdag den 4.: Bikuben holder møde fra kl. 14-17. Majandagt: Kl. 19.

Onsdag den 5.: De ældres Klub har møde fra kl. 14-16: Emnet er »Danmark«. Kl. 16: Messe i huskapellet.

Fredag den 7.: Jesu-Hjerte Fredag: Aftenmesse med prædiken og sakramental velsignelse: Kl. 19.

Tirsdag den 11.: Kl. 9.45: Skolemesse for de små i huskapellet: Maria - Vor Moder«. Kl. 19: Majandagt.

Fredag den 14.: Skolemesse for de store. »Emnet er »Præstekald« - Kom og følg mig.

Søndag den 16.: Vi fejrer festen for »Moderen af den stedsevarende Hjælp«.

Kl. 10: Latinsk messe med festprædiken.

Tirsdag den 18.: Bikuben mødes fra kl. 15-17. Kl. 19: Børnenes internationale majandagt.

Onsdag den 19.: De ældres Klub tager på skovtur!

Torsdag den 20.: Kristi Himmelfartsdag! Påbudt helligdag. Gudstjenesterne som om søndagen.

Søndag den 23.: Valfart til Åsebakken.

Tirsdag den 25.: Kl. 9.45: Skolemesse for de små klasser. »Mens vi venter«. Kl. 19: Majandagt.

Torsdag den 27.: Kl. 19: Aftenmesse med majandagt og novenebøn.

Fredag den 28.: Skolemesse for de store klasser. »Kirkens fødselsdag«.

Søndag den 30.: Pinsefest! Kl. 10: Festgudstjeneste.

Reserver allerede nu: Torsdag den 10. juni: Kristi Legemsfest. Kl. 19: Friluftsmesse i Sct. Annæ skolegård og efterfølgende procession.

Ungdomsaktiviteter:

Bikuben for de 7-12 årige. Møde tirsdag d. 4. og 18. kl. 15-17.

Spejdere: Skt. Klemens Gruppe. Ulveungerne mødes hver skolemandag: Kl. 18-19.30 i spejderlokalet.

Spejderne mødes hver skoleonsdag fra kl. 19.30 til 21.

Ungdomsklubben har møde hver skolemandag kl. 19 i ungdomslokalet Hans Bogbinders Alle 4, I tv.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: ti.-fr. 11-12. Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Messetider:

Søndage: Kl. 9. Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Lørdag d. 1.: kl. 17 aftenmesse og rosenkrans.

Søndag d. 2.: kl. 10 latinsk højmesse. Onsdag d. 5.: kl. 19 majandagt med procession og sakramental velsignelse. Kirkens kor og organist samt sopranen Susanne Rasmussen og Frederiksberg Gymnasiums kammerorkester medvirker.

Fredag d. 7.: kl. 16.30 Jesu Hjerte messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.

Lørdag d. 8.: kl. 17 aftenmesse og rosenkrans.

Søndag d. 9.: kl. 10 dansk højmesse.

Onsdag d. 12.: kl. 19 aftenmesse og majandagt.

Lørdag d. 15.: kl. 17 aftenmesse og rosenkrans.

Søndag d. 16.: kl. 10 latinsk højmesse.

Onsdag d. 19.: kl. 19 aftenmesse og andagt.

Torsdag d. 20.: kl. 8 messe, kl. 10 højmesse. Kristi Himmelfartsdag.

Lørdag d. 22.: kl. 17 aftenmesse og rosenkrans.

Søndag d. 23.: kl. 10 reciteret messe. Valfart til Åsebakken.

Onsdag d. 26.: kl. 19 aftenmesse og majandagt.

Lørdag d. 29.: kl. 17 aftenmesse og rosenkrans.

Søndag d. 30.: Pinsedag kl. 10 pontifikalmesse og firmelse ved biskoppen.

Mandag d. 31.: 2. pinsedag kl. 10 reciteret messe.

Fra juni måned kalender bør nævnes, at der søndag d. 6. gennemføres den årlige valfart til Haraldsted.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78, menighedsrådets formand H. Heinemeier på tlf. (01) 74 13 05.

Sædvanlige messetider:

Tirsdag kl. 10.00, onsdag og fredag kl. 19.00 og søndag kl. 8.30 og 10.30.

Søndag d. 2. Familiemesse kl. 10.30. Valg til menighedsråd og pastoralråd: Der kan stemmes mellem de to messer og indtil kl. 13.

Fredag d. 7. (St. Bededag) tilbedelse kl. 18.30 til messen kl. 19.

Søndag d. 16. Gregoriansk messe kl. 10.30.

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfartsdag (påbudt helligdag)! Messe kl. 8.30 og kl. 10.30.

Fredag d. 21. Efter messen kl. 19 taler pater Paul om »Vor katolske tro«: Sakramenterne.

Søndag d. 23. Kun een messe kl. 8.30!!! fordi der er valfart til Åsebakken (se nærmere herom på plakat og i katolsk orientering).

Søndag d. 30. Pinsedag messe kl. 8.30 og kl. 10.30.

Mandag d. 31. 2. pinsedag messe kl. 10.30.

Jesu Hjerte Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messetider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00. Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18 messe på engelsk. OBS: Ændringer af søndagens messetider: Fra og med maj måned 1982 udgår 7 messen. Messetiderne fremover er derfor følgende: Kl. 8.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00.

Møder: Hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokkens Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 kirkekoret. (01) 14 01 16. Hver torsdag kl. 18.30 møde for minikuk.

Messer på fremmede sprog:

Hver anden søndag i måneden kl. 14.00 messe på kroatisk. Lørdag før den 1. søndag i måneden kl. 16.30 messe på polsk. Messe på ungarsk efter aftale.

Tirsdag d. 4. Kongregationsmøde i kirken kl. 15.30.

Fredag d. 7. Jesu Hjerte Fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 17.00 messe.

Tirsdag d. 18. Skovtur for de ældre.

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfart. Søndagsmesseorden.

Søndag d. 23. Kongregationsmesse kl. 8.30. Valfart til Åsebakken.

Mandag d. 31. Pinsemandag. Messe kl. 8 og kl. 10.00. Ingen senere messer.

Kirken er indtil videre lukket udenfor messetiderne på grund af hærværk.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg. Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, tlf.: (01) 69 03 01.

Træffetid: Lørd. og mand. kl. 9-10 i Søborg, tirs.-tors. på Bispekontoret.

Bredgade 69 A. Tlf. (01) 11 60 80.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00. Mandag: Messe kl. 11.00.

Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30. Onsdag: Messe kl. 19.00.

Søndag d. 2.: Valg til menigheds- og pastoralråd. Valglokalet vil være åbent efter højmassen og indtil kl. 13.00.

Derefter stemmeoptælling.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag. Ingen morgenmesse!!

Kl. 10.00 højmesse.

Der gøres opmærksom på, at Kristi Himmelfartsdag er befalet helligdag.

Søndag d. 30.: Pinsedag. Kl. 10.00 højmesse.

Tiden for modtagelse af påskekommunionen slutter.

Mandag d. 31.: 2. pinsedag. Kl. 11.00 læst messe.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Telf.: Pastor G. Uttenhal Nibler: (02) 87 77 12. Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30.

Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 12.00.

Alle lørdage:

Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse). Søndag den 2.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Fredag den 7.: (Bededag): Messe kl. 9.30. Søndag den 9.: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 16.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Torsdag den 20. Kristi himmelfart: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 23.: Højmesse kl. 11.00. Valfart til Vor Frue af Åsebakken.

Søndag den 30. Pinsedag: Højmesse kl. 11.00.

Mandag den 31. (2. pinsedag): Marias besøgelse: Messe kl. 9.30

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F., tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L.A. Dorn S.J. Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndag: Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

Hverdag: Kl. 6.45 og 8.00. Tirsdag også kl. 9.30. Første fredag kl. 19.30.

Onsdagene i maj, kl. 19.30, hvor der læses en Mariamesse til ære for Guds Moder, bortset fra d. 19. maj - se nedenfor.

Fredag d. 7. Sakraments andagt kl. 19.00, med efterfølgende aftenmesse.

Søndag d. 9. kl. 8.00: Reciteret messe kl. 11.00: Højmesse som familiemesse.

Onsdag d. 19. Kristi Himmelfartsvigil. Kl. 19.30: Aftenmesse som gælder for festdagen, som er befalet helligdag.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsfest. Kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Højmesse.

Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken. Alle i menigheden, der er nogenlunde god tilbens inviteres til at vandre fra Holte gennem Rudeskov. Så ligner det mere en valfart og ikke blot et stævne. Nærmere om programmet - se sognebladet.

En torsdag i maj: »Torsdagsklubbens« årlige udflugt. Datoen og destinationen publiceres senere i sognebladet.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90 Sognepræst, pater Knud Aage Nielsen S.J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.

Lørdag-søndag sognekortet, Strøbyvej 2, før og efter messerne. Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messetider:

Lørdag aftenmesse kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag højmesse kl. 10.00.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Familiemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Lørdag d. 1.: Messe kl. 17.00. Kl. 16.30-18.00 valg til menigheds- og pastoralråd.

Søndag d. 2.: Højmesse kl. 10.00. Kirkekaffe. Kl. 9.30-13.00 valg til menigheds- og pastoralråd.

Lørdag d. 8.: Loppemarked kl. 14-17. Messe kl. 17.00.

Søndag d. 9.: Højmesse kl. 10.00. Loppemarked kl. 11.00-15.00.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfart. Højmesse kl. 10.00.

Lørdag d. 29.: Kl. 17.00. Messe for pinsedag.

Søndag d. 30.: Pinsedag. Højmesse kl. 10. Påsketiden slutter.

Mandag d. 31.: 2. pinsedag. Messe kl. 10.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 17 C II, 2200 København N.

Kontoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.

Sognepræst Paul d'Auchamp kl. 9-10 fra tirsd. til fred. (01) 35 68 25.

Messetider:

Lørdag læses søndagens messe kl. 17. *Søndag* højmesse kl. 10. Aftenmesse kl. 17. Engelsk messe, sang og guitar kl. 18.

Hver 1. søndag i måneden: Schola Cantorum kl. 10.

Mandag ingen messe. *Tirsdag, torsdag og fredag* kl. 18.30. *Fredag* 15 min. tilbedelse efter messen. *Onsd.* messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.

Onsdag desuden messe kl. 19, og *Åbent Hus hos St. Josef Søstrene, Sct. Hansgade 28.* (Tlf. 01-35 86 92).

Håndarbejdsgruppen mødes sidste gang før sommerferien torsdag d. 29/4 kl. 9-14 i kirkens krypt.

Lørdag d. 1.: Vietnamesisk messe kl. 15.

Søndag d. 2.: Schola Cantorum kl. 10. Menigheds-mm valg kl. 11-19.15.

Fredag d. 7.: KUN messe kl. 18.30.

Tirsdag d. 11.: Vi tager på skovtur med Sct. Ansgars menighed.

Kristi Himmelfart d. 20.: Børnenes 1. Hellige Kommunion kl. 10. - Det hollandske kor Raphael synger flerstemigt i messen kl. 17.

Pinsedag d. 30.: Schola Cantorum synger ved messen kl. 10. Dan-Polonia synger ved messen kl. 17.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S.J.

Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00. Reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdag: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Helleruplund Allé 18. *Fredag* kl. 7.15 og *lørdag* kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Søndag d. 2.: Højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11. Valg til menighedsråd og pastoralråd. Valglokalet åbent fra kl. 8.30-13.00.

Fredag d. 7. St. Bededag: Messe kl. 9.

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfart: (befalet helligdag). Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. Morgenmad mellem messerne som om søndagen.

Søndag d. 23.: Valfart til Vor Frue af Åsebakken: Kun én messe i Sct. Therese kl. 11 (ingen morgenmad, familiemessen bortfalder).

Søndag d. 30. Pinsedag: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Mandag d. 31.: Jomfru Marias besøgelse: Messe kl. 9.

Immaculatakirken

Hverdage: Messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag: Højmesse kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf.: (02) 94 76 94.

Messetider:

Hverdage kun efter aftale.

Lørdag kl. 17.

Søndag kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Ungdomsklubber:

Mikro-KUK hver onsdag kl. 16-18.

Mini-KUK hver torsdag kl. 18.30-20.30.

Maxi-KUK hver mandag kl. 19-22.

Lørdag d. 1. og søndag d. 2.: Valg til menighedsråd og pastoralråd i forbindelse med messerne.

Mandag d. 10.: Firmelsesforberedelse kl. 18.30.

Søndag d. 16.: Kirkekaffe efter 9.30-messen.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfart, messe kl. 9.30.

Onsdag d. 19.: Firmelsesforberedelse kl. 18.30.

Søndag d. 23.: Åsebakkevalfart. Messe kl. 9.30 i Herlev.

Lørdag d. 29.: Firmelsesforberedelse kl. 15.

Søndag d. 30.: Pinsedag, festmesse kl. 9.30.

Mandag d. 31.: 2. pinsedag. Firmelse ved biskop Martensen under messen kl. 9.30. Derefter lykønskning i salen.

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O. M. I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen, Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730

Herlev: - 10:45 am. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 7:00 pm.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm. Folk Mass.

Saturday Evening (anticipated)

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 pm.

Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

Sunday, d. 9, First Communion and Family Liturgy, 10:45 am, Vor Frue Kirke, followed by coffee and celebration. All are welcome.

Sunday, d. 16, Vor Frue Kirke Parish Picnic at Rygaards School, noon to 6:00 pm. Eucharistic Liturgy at 3:00 pm. Everyone is welcome.

Sacrament of Reconciliation

Anytime, by appointment. Phone one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSEN

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96.

Hjælpepræst: Georg Heggum:

(01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.

Hørsholm, Marievej kl. 9.30.

Mikkelsborg: Strandvej 352 kl. 8.

Åsebakken: Kl. 8.30.

Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård kl. 19.30. Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10. Om onsdagen messe i Hørsholm kl. 11.

Søndag d. 2.: Valgdagen til menigheds- og pastoralrådet. I forbindelse med messerne. Birkerød: Kl. 10, Hørsholm: Kl. 9.30. Højmassen fejres som familiemesse og efter messen er afslutningsfest for religionsundervisning sammen med forældrene og alle er velkomne.

Vi spiser frokost sammen og børnene går på skattejagt på Nordvanggård. Nærmere oplysninger følger.

I Hørsholm synger koret »Jubilate Deo« under messen på valgdagen, d. 2. maj kl. 9.30.

Mandag d. 3.: Midi-kuk. »Skat i Bøgeskoven«.

Tirsdag d. 4.: Strikkeklub.

Onsdag d. 5.: KUK: Folkedans.

Fredag d. 7.: Store Bededag: Vedligeholdelses-happening i Hørsholm kirke fra kl. 9.00. Tilmelding hos Stig Fjording. Tlf. 02-86 38 24.

Aftenmesse i Birkerød kl. 19.30.

Onsdag d. 12.: Ældreklubben mødes til Majandagt som afslutning kl. 14. Samme aften mødes KUK.

Mandag d. 17.: Midi KUK afslutter med Marionetteater og grill.

Tirsdag d. 18.: Strikkeklub. Alle som har været med til at strikke og sy tæpper til Moder Tereses fattige i Indien inviteres til filmen »Noget skønt for Gud« kl. 14.00.

Onsdag d. 19.: KUK-afslutning.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag: Højmesse i Hørsholm kl. 9.30, i Birkerød kl. 10.00. NB: Ingen messe kl. 8.00.

Søndag d. 23.: Åsebakkevalfart med højmesse i Høsterkøb. Nærmere oplysninger her i bladet.

Søndag d. 30.: Pinsedag: Højmesse i Hørsholm kl. 9.30, i Birkerød kl. 10.

Mandag d. 31.: Anden pinsedag: Messe kl. 10 i Birkerød.

NB: Læg mærke til den *ændrede messetid i Hørsholm* om sommeren: NI kl. 9.30.

Loppetorv:

Søndag d. 6. juni på Nordvanggård, Bistrupbyvej 4, Birkerød. Fra kl. 11.00 til kl. 16.00 til fordel for u-landsarbejdet og ungdomsarbejdet i Costa Rica. Vi har brug for mange gode sager og effekter.

Evt. afhentning kan aftales med:

I Birkerød: Svend Erik Frankel Jensen, tlf. 02-95 75 75.

I Hørsholm: Bent Borup, tlf. 02-86 22 88.

I Hillerød: Grit Bølling, tlf. 02-28 27 82.

Loppetorvets leder- og medhjælpermøde afholdes i begyndelsen af maj måned.

Det vil blive meddelt hvornår.

Kristi Legems fest fejres torsdag d. 10. juni på Nordvanggård, Bistrupbyvej 4,

Birkerød for hele N.-Sjælland. Alle er velkomne. Gudstjenesten med procession begynder kl. 19.00. Efter messen kirkekaffe.

Med venlig hilsen
jeres præster
G. Heggum
J. Muiser

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.
Desuden er der messe fredag kl. 18.45.

Søndag den 2. Biskoppen meddeler firmelsens sakramente under højmessens kl. 10. Efter messen stående buffet på skolen.

Lejlighed til at stemme til valget en halv time før messen og et kvarter efter messen i mødelokalet.

Kristi Himmelfart højmesse kl. 10. Onsdag den 19. messe kl. 18.45.

Kort maj-andagt efter lørdagens messe. Pinedag højmesse kl. 10 og mandag den 31. messe kl. 9.

Øm-valfarten er i år søndag den 6. juni. Bussen starter fra kirken kl. 8. Tilmelding i god tid. Der er ingen tidlig messe men højmesse kl. 10 i kirken!

Fredericia: Skt. Knuds Kirke

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf.: (05) 92 11 76. P. Burla.

Sædvanlige gudstjenestetider:

Lørdagsaftenmesse: Kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

2. søndag i md.: Familiemesse og menighedskaffe.

4. søndag i md.: Latinsk messe.

Tirsdag og fredag: Messe kl. 8.15.

Onsdag og torsdag: Messe kl. 18.

Torsdag d. 20.: Kristihimmelfart, messe kl. 10.

Søndag d. 30.: Pinedag, Helligåndsmessen kl. 10.

Mandag d. 31.: 2. pinedag, læst messe kl. 10.

DKKF: Tirsdag den 11.5.82 kl. 19.30.

Foredrag ved fru Karen Marcussen, Vejle:

Emne: »Når De møder en blind«.

Husk håndarbejdsaftenerne hver 3. tirsdag i md.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. (07) 12 43 82, Giro: 434 72 26.

Messtider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Søndag den 2. maj: Valg af nyt menighedsråd og pastoralråd. 6 kandidater har ladet sig opstille til menighedsrådet:

Kay Marie Larsen, Brande.

Anna-Maria Witt Pedersen, Sdr. Felding.

Jørgen Pedersen, Herning.

Maria Pedersen, Ikast.

Mogens Pedersen, Gjellerup.

Poul J. Tannenberg, Lind.

At disse 6 skal der vælges 4. Man må sætte kryds foran 2 navne. Flere end 2 kryds gør stemmesedlen ugyldig, færre

kryds ikke.

Brevstemmer skal være formanden for valgstyrelsen i hænde senest lørdag den 1. maj. Formandens adresse: Poul Tannenberg, Ydertoften 33, Lind 7400 Herning. Valglokalet ved siden af sakristiet er åbent fra kl. 11.00 til 12.30.

Sammentællingen og opgørelsen af valgresultatet er offentligt tilgængelige.
Torsdag den 20. maj: Kristi Himmelfart. Messe som om søndagen, kl. 10.00.

Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke

Postbox 27, 3400 Hillerød.

Menighedshus: Godthåbsvej 24.

Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4, tlf. 02-26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre, tlf. 26 78 65.

Søndagsmesser:

Kirken i Østergade, kl. 9. Obs! Obs!

Søndag d. 2. Majandagt-messe i kirken i Østergade kl. 9. Herefter valg til menighedsråd og pastoralråd i våbenhuset, og kirkesherri i udenfor kirken.

Mandag d. 3. MIDI-KUK: Find en skat i bøgeskoven.

Onsdag d. 5. KUK-folkedans.

Torsdag d. 6. Majandagt-messe kl. 14 i menighedshuset. Herefter kirkekaffe og hyggeligt samvær. Ældre som har behov for transport, kan henvende sig til søstre.

Søndag d. 9. Messe kl. 9.

Tirsdag d. 11. Møde for religionslærerne i præstegården kl. 18.30.

Onsdag d. 12. KUK indbyder til Taizé-messe i kirken i Birkerød kl. 20.

Torsdag d. 13. Messe kl. 17.

Søndag d. 16. Latinsk messe kl. 9.

Mandag d. 17. MIDI-KUK holder afslutning med marionet og grill.

Onsdag d. 19. Rastafari-KUK-Party (afslutningsfest).

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfart fejres med pastor Bjørn Højbo, kl. 9.

Søndag d. 23. Åsebakkevalfart. Se opslag i våbenhuset samt »katolsk orientering«.

Nordsjællandsgruppen ledes af Sr. Marmaris og Sr. Callista. I Hillerød er der ordets gudstjeneste u/prædiken i menighedshuset kl. 9.

Onsdag d. 26. Frederiksværk/Hundested-katolikkerne indbydes til bordmesse og hyggeligt samvær kl. 19.30 hos fam. Arvai. Duevej 11. Hundested. Tlf.: 33 91 32. Ring venligst og tilmeld antal deltagere.

Torsdag d. 27. Messe kl. 17.

Søndag d. 30. Pinedag. Messe kl. 9.

Mandag d. 31. 2. pinedag. Messe i menighedshuset kl. 9.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: Kl. 7.30 i Sct. Josefs kapel. Kl. 10 (Højmesse) i kirken.

Hverdagsmesser: Tirsdag og fredag kl. 19 og torsdag kl. 10.30 i Sct. Josefs Kapel.

Onsdag kl. 17 hos Assumptionssøstre, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, 8700 Horsens.

Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers

Kirke. Menighederne er velkomne.

Søndag, den 2. I forbindelse med messerne kl. 7.30 og 10 valg til menighedsråd og pastoralråd. Sidste frist for fremmøde på valgstedet er kl. 12.

Efter højmessens kl. 10 er der kirkekaffe.
Torsdag, den 13. kl. 19.30 Sct. Josefs Kapel: Sognepræsten gennemgår tema fra den hellige skrift. Derefter samles vi i mødesalen.

Lørdag, den 15. kl. 10.30 Stensballe Kloster: Bededag med pater Paul Marx, O. M. I.

Lørdag, den 22. kl. 14: Stensballegruppen samles. Messe ca. kl. 17.

Torsdag, den 27. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

KUK møder: Se opslagstavlen i kirken.

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. (03) 65 06 51.

Sognepræst J. Samuelsen S. J. træffes tirsdag-fredag kl. 11-12.

Faste messtider:

Tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.30, lørdag kl. 11 og søndag kl. 10.

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfartsdag messe kl. 10.

Søndag d. 30. Pinedag messe kl. 10.

Mandag d. 31. 2. pinedag messe kl. 10.

Maribo: Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo, P. Herman

Legut, O.F.M. Conv. Tlf. (03) 88 01 74.

Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messtider:

Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 2. maj afholdes der valg til menighedsråd- og pastoralråd i menighedssalen.

I maj måned er der, i forbindelse med aftenmessen om lørdagen, Maria-andagt.

Søndag d. 16.: Messe på polsk kl. 11.00.

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfart: Højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken, ingen messe i kirken den dag. Tilmelding til valfarten hos J. Zygmant eller på opslaget i våbenhuset.

Bussen afgår fra kirken kl. 7.15.

Søndag d. 30. Pinedag: Højmesse kl. 9.30.

Mandag d. 31. 2. pinedag: Højmesse kl. 9.30.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12

4800 Nykøbing F.

tlf. 85 07 39.

Faste gudstjenester:

Mandag, tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 18.30.

Lørdag kl. 19.00.

Søndag kl. 8.00 og kl. 10.00

Søndag d. 2.: kl. 10.00 Familiegudstjeneste. Valg til Menighedsråd og til Pastoralråd.

Torsdag d. 6.: Arbejdsaften 3. verden. Ungdomsaften.

Lørdag d. 8.: Besøg fra venskabsmenigheden Hamburg-Lurup.

Torsdag d. 13.: Bikuben + Ungd. aften.

Åbent hus aften.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag. Gudstjenester kl. 8.00 + 10.00.

Søndag d. 23.: Valfart til Åsebakken. Afgang ved kirken kl. 7.30. Pris pr. person ca. kr. 40.

Ingen gudstjeneste i kirken.

Torsdag d. 27.: Bikuben + Ungd. aften. Åbent hus aften.

Søndag d. 30.: 1. pinedag. Gudstjenester kl. 8.00 + 10.00

Mandag d. 31.: 2. pinedag. Ingen gudstjeneste kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf. (09) 12 16 64.

Sognepræst: Franz Hauser.

Træffetider: Kl. 11.00-12.00 (undtagen mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.

Messtider:

Mandag kl. 7 og 8, tirsdag kl. 7 og 9, onsdag kl. 7 og 11, torsdag kl. 7 og 9, fredag kl. 8 og 19, lørdag kl. 9 og 17 (hos Sct. Josefs søstre).

Søndag kl. 8, 10 og 19.

1. og 3. søndag polsk messe kl. 12.

Søndag d. 2.: Menighedsrådsvalg. Der er åbent i gymnastiksalen fra kl. 7.30-13.30 og 18.30-20.

Torsdag d. 6.: D.K.K.F. rejser til Hildesheim på en genvisit hos Tysk Kvindeforbund. Er hjemme igen 9/5.

Tirsdag d. 11.: De ældres klub.

Søndag d. 16.: Festmesse for Maria Moder af den stedsevarende hjælp.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfart. Messerne kl. 8-10. Børnenes første hel. Kommunion under messen kl. 10.

Søndag d. 23.: Det hollandske kor kommer i år igen og synger både ved 10 og 8 messerne.

Tirsdag d. 25.: Bibelkreds efter Mariaandagten.

Søndag d. 30.: Pinsemesserne kl. 8-10 og polsk messe kl. 12.

Mandag d. 31.: 2. pinedag. Messerne kl. 8 og 10. Ingen aftenmesser de to dage.

Hver tirsdag og torsdag Maria andagter, undtagen d. 20.

Hver fredag: K.U.K. og Mini-kuk.

Dalum Kloster: Søndagsmesse kl. 7.30.

Hverdage kl. 6.30.

Randers: Jesu Hjerte Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.

Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17 og søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19,

torsdag kl. 7.30 og fredag kl. 8 i søstrenes kapel (Laksegade 4).

OBS! Skulle der ske forandringer i hverdagens messtider, anmeldes det ved søndagens messer.

Skriftemål: Efter aftale, eller man kan komme når som helst, og ringe på skrifteklokken. Hvis præsten er hjemme, kommer han straks.

Møder:

KUK: Onsdag d. 12. og 26. kl. 15-17 i præstegården.

Studiegruppe, onsdag d. 5. og 19. efter messen i præstegården. Emnet er den næste søndags læsninger. Alle er velkomne når som helst.

Kirkekaffe, søndag d. 23. efter messen.

Andre gudstjenester:

Kristi Himmelfartsdag, d. 20. Messen er kl. 10.

Pinsedag, søndag d. 30.: Messen er kl. 10.
2. pinsedag, mandag d. 31.: Messen er kl. 10.

Øm valfarten, d. 6. juni (søndag). På Øm begynder vi kl. 11 med sakraments processionen og andagt. Kl. 12 madpakke eller kan købes. Højmesse er kl. 14.

OBS: Kun messe på lørdag kl. 17 i menigheden. Ingen messe søndag.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Sognepræst: H. Herberighs, S.M.M.
Tlf. (02) 99 07 28. Bedst kl. 9-10.

Andenpræst: Erling Brodersen.

Tlf. (03) 61 03 92.

Bedst onsdag kl. 16-17, torsdag og fredag kl. 10-11.

Girokonto: 38189, Katolsk Pastorat, Ringsted.

Sædvanlige messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.

Kristi Himmelfart, d. 20. maj: Latinsk højmesse kl. 10.

Pinsedag, d. 30. maj: Højmesse kl. 10.

2. pinsedag, d. 31. maj: Ingen messe.

Skriftemål: Efter aftale samt indtil et kvarter før messens begyndelse.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 18.00 og fredag kl. 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 2.: Menighedsråds og pastoralrådsvalg. (Menighedskaffe efter højmesse!)

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag. Børnenes første-kommunion ved højmesse kl. 10.

Kl. 17. Ingen messe.

Søndag d. 30.: Pinse.

Mandag d. 31.: 2. pinsedag messe kl. 10. I maj-måneden hver onsdag: Maj-andagt kl. 19.30.

Tirsdag d. 25.: Økumenisk kirketur: Starter kl. 19.30 i Sct. Laurentii kirke, fortsætter i Baptistkirken og afslutter i Vindinge kirke.

Lørdag d. 15.: Fejrer P. Braun sit 50-års præstjubilæum i Tåstrup. Menigheden i Roskilde er indbudt til messen og efterfølgende fest. Billetter à 75 kr. kan fås i vor præstegård indtil den 2. maj. Ledreborg slotskirke

Hver søndag og Kristi Himmelfartsdag messe kl. 8.30.

Silkeborg: Vor Frue Kirke

Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg.
Silkeborg, tlf. (06) 82 24 15
eller Vejle, tlf. (05) 82 08 93.

Messtiderne:

Søndag: Kl. 8 og 10.

Kristi Himmelfartsdag: Kl. 8 og 10.

Onsdag: Kl. 19.30.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Svares der ikke på kirkens telefon, (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådets formand, Erik Zieler, (03) 57 15 62 eller (03) 52 10 99.

Søndag d. 2. maj: Maria nådens moder og midlerinde, kirkens titularfest højmesse kl. 10. Menighedsrådsvalg, kirkekaffe, kirkebil fra Korsør og Dianalund.

Søndag d. 9.: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 16.: Højmesse kl. 10.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag højmesse kl. 10.

Søndag d. 23.: Gudstjeneste kl. 10, Aasebakkevalfart.

Søndag d. 30. 1. pinsedag, højmesse kl. 10, kirkebil fra Korsør.

Pinsedag har sognet 75 års jubilæum. Dette fejres med en festmesse i pinsen. Skriftemål i forbindelse med messerne.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.

Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.

Rudkøbing: Kl. 15.00 1. søndag.

Søndag d. 2.: Valget til menighedsråd og pastoralråd. Valgsted: Sakristiet. Åbningstid: Kl. 8.30-kl. 10.00 og kl. 11.00-kl. 12.30.

Kl. 8.00 stille messe. Kl. 10.00 højmesse. Ingen messe i Rudkøbing!!!

Fredag d. 7.: Bededag. Kl. 6.45 messe. Kl. 15.30 ingen religionsundervisning.

Søndag d. 9.: Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Fredag d. 14.: Kl. 15.30 religionsundervisning.

Torsdag d. 20.: Kristi Himmelfartsdag. Kl. 8.00 ingen messe. Kl. 10.00 højmesse og 1. hl. Kommunion. Afslutning for religionsundervisningen for denne sæson.

Søndag d. 30.: Pinsedag. Kl. 8.00 stille messe. Kl. 10.00 højmesse.

Mandag d. 31.: 2. pinsedag. Kl. 8.00 ingen messe. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.

Tlf. (02) 99 07 28.

Messtider:

Søndag: Kl. 8 og 10.

Onsdag og fredag: Kl. 19.30.

Lørdag d. 15.: Kl. 16 festmesse i anledning af p. Brauns 50-års præstjubilæum.

Søndag d. 16.: Børnenes første kommunion under højmesse.

Torsdag d. 20. Kristi Himmelfart kl. 8 og 10.

Søndag d. 23.: Kun kl. 8, højmesse bortfalder. Valfart til Aasebakken, hvor der er messe kl. 11.

Søndag d. 30.: 1. pinsedag kl. 8 og 10.

Mandag d. 31. 2. pinsedag kl. 8 og 10.

Kolpingfamilien: Møde hver onsdag kl. 20, undt. d. 19/5.

»Bellis«, Plejehjemmet, Køgevej 160, Tåstrup: Messe til hverdag kl. 6.30, undtaget onsd. og fred.

Assumptionssøstre: »Den Gamle Smedie«, Bygaden 53, 2630 Tåstrup.

Tlf. (02) 99 81 57. Messe om tirsdagen kl. 18.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Lørdag d. 1.: Kl. 13 Religionsundervisning for eftermiddagsholdet.

Søndag d. 2.: Menighedsråds- og pastoralrådsvalg.

Valgstedet: Skt. Norberts skole.

Valgtidspunkt: Kl. 9-12.

Mandag d. 3.: Kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til Mariasøstrenes sal. Inger Sønderup og gymnastikpigerne fra Skt. Norberts skole underholder.

Tirsdag d. 4.: Kl. 17.30: Stille time.

Fredag d. 14.: Kl. 19 til søndag d. 16. kl. 15: Weekend i Mørkholt for mini- og maxi-KUK

Mandag d. 17.: Kl. 19.30: Stille time. Rosenkransbøn.

Fra onsdag d. 19. til søndag d. 23.: Menighedsudflugt til Averbode i Belgien.

Lørdag d. 22.: Vokalensemble Sct. Raphael fra Laren (Nederland) synger i messen kl. 15.

Tirsdag d. 25.: Skt. Norberts aften.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.

Tlf. (06) 62 36 41.

Messtider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 1., 3. og 5. søndag kl. 10.00.

Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.

Kristi Himmelfart:

Viborg: Messe kl. 10.00.

Pinse:

1. pinsedag: Viborg: Messe kl. 10.00.

2. pinsedag: Lemvig: Messe kl. 10.00.

Religionsundervisning:

Lemvig: Lørdag den 1. maj kl. 9.30-11.30.

Viborg: Lørdag den 7. maj kl. 10.00-12.00.

Kirkekaffe:

Viborg: Den 2. maj.

Lemvig: Den 23. maj.

Valghandling den 2. maj:

Viborg: I præstegården kl. 11.00-12.30.

Lemvig: Messe kl. 14.00. Afstemning kl. 15.00-16.30.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.

Tlf. (08) 12 69 56-13 07 44.

Søndag d. 2.5.: Husk valget til det nye menigheds- og pastoralråd i menighedslokalet. Den dag holder vi også vor forårsfest. Vi mødes - store og små - til højmesse kl. 10. Efter højmesse er der procession gennem haven til Maria-statuen. Efter processionen spiser vi vor medbragte mad i fællesskab (drikkevarer og også mad kan købes). Kl. 13 er der folkedans med musikanter og instruktør. Kl. 14 er der bingospil. (Vi bringer selv en gave med, den kan også afleveres i præstegården forinden). Kl. 14.45 slutter vi med fælles kaffebord. Kom til et par hyggelige timer og styrk menighedens fællesskab!

Fredag d. 7.: Store Bededag, kl. 16.30 Majandagt og derefter kl. 17 messe.

Torsdag d. 13.: De ældre og enlige i menigheden har deres årlige udflugt. Vi mødes kl. 13 ved kirken. Turen går til Bramslev og Mariager-Hobro. Kaffebord på Bramslev kro. Interesserede er velkomne til at være med.

Fredag d. 14.: Fra kl. 15-19 udstilles sakramentet i kirken til tilbedelse (ikke den 7.5.). Kl. 19 er der den dag aftenmesse med forudgående sakramental velsignelse.

Maj-andagter: De resterende fredage i maj er der kl. 16.30 maj-andagt i kirken med efterfølgende aftenmesse.

Gudstjenester udenfor Aalborg i maj:

Frederikshavn: Alle lørdage kl. 16.30, til pinse dog 1. pinsedag (30.5.) kl. 10.

Hjørring (Nordre kommune skole, Norgesvej): Lørdag d. 15., kl. 14.30.

Thisted, Møllevej 23: Lørdag d. 8., kl. 16.30 og i forb. med pinse lørdag d. 29., kl. 16.30.

Josef Michaeler C.ss.R. 70 år i påsken

Pater Josef Michaeler C.ss.R. fyldte den 8. april 70 år. I denne anledning sender vi vore oprigtige lykønskninger til pater Michaeler, »ø-præsten«, der stille og trofast gør sin gerning for den lille »afsides« menighed på Bornholm - for Vor Herre er ingen og intet afsides, og overalt fra er der lige »langt« til ham - året igennem, og som gør en stor indsats for feriegæsterne i turistsæsonen.

Selve dagen faldt på skærtorsdag, men det er aldrig for sent at sende

ham en lille hilsen - mest effektivt via Vorherre, det sætter p. Michaeler mest pris på. En medbroder, en anden ø-præst, tilmed fra samme pastoralenhed.

Josef Michaeler

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

**ALM.
BRAND**
AF 1792

Kristendommens blomstringstid

New-Delhi (KIPA) - »Kristendommen har overlevet alle krigserklæringer fra forstandens, videnskabens, kommunismens og nationalsocialismens side og oplever for tiden overalt i verden en blomstringstid.«

Sådan skriver Indiens største ugeblad »The Illustrated Weekly« i en stor artikel om kristendommens nuværende situation i verden.

Længsel efter ægte tro

»I visse egne«, skriver bladet videre, »sker dette i en usædvanlig oprindelig form, andre steder ved at der udvikles et stærkt politisk engagement. Men overalt er det, som om menneskene ikke har fundet nogen tilfredsstillende erstatning for et åndeligt liv, og nu som før længes efter et guddommeligt væsen, hvori man kan forankre sin tro. Endog mange moderne teologer, der somme tider synes at tvivle på den »gammeldags« personlige Gud, giver det overjordiske adgang til vort univers.«

Efter det hinduistisk orienterede blads mening, skyldes denne let iagttagelige fornyelsesbevægelse, at det er en mand som Johannes Paul II, der nu er pave. Hans hjemland Polen er et godt eksempel herpå. Som moralsk og politisk lære har marxismen her åbenbart været en fiasko. »Religionen omgiver os nu som før, den er stadig livskraftig«. 30 års kommunistisk propaganda, forfølgelser og undertrykkelse har ikke kunnet kvæle den kristne flamme. Og ikke nok med det: i dag anerkender landets magthavere katolicismen som en patriotisk kraft.

Kirken i Kina og Sovjet

I Kina, hvor kirken har lidt meget under kulturrevolutionen, anerkendes siden 1979 både katolikker og protestanter igen officielt. Kirkerne fyldes på ny, præsteseminarieerne er igen tilladte, og efter 30 års forløb trykkes der igen bibler.

Kirken i Sovjetunionen betragtes af folk, som har

forstand derpå, som et af de hurtigst voksende trosamfund. Det er absolut ikke kun gamle koner, der fylder de russiske kirker, og blandt de yngre kirkegængere er cirka en tredjedel unge mænd.

Den karismatiske bevægelse

I Singapore må man give den karismatiske bevægelse æren for kristendommens fornyelse. Kirkebesøget er taget stærkt til. Der er opstået en bølge af bibelkredse. Nogle troende beretter endda om mirakuløse helbredelser, skriver det indiske blad og citerer en kirkeleder i Singapore, der skal have sagt: »Guds tid brød frem her i Singapore, da de unge vendte sig fra deres forbrugermentalitet til en søgen efter åndeligt liv, fordi de ikke kunne virkeliggøre sig selv i materialismen.«

I Cuba gjorde revolutionsregeringen det i mange år umuligt at udøve religionen. I de sidste fem år er kirken imidlertid igen ved at komme til kræfter, og i dag er det ligefrem sådan,

at kirken vokser. Forholdet mellem kirke og stat kan nu betegnes som »meget godt«.

I Afrika er kirken for øjeblikket nok den stærkeste organisation. For tiden er der 190 millioner kristne, men kirken vokser her så hurtigt, så man regner med, at dette kontinent, når vi når til år 2000, rimeligvis har det største antal kristne i verden. To femtedele af de »nye« afrikanske kristne er konvertitter, resten stammer fra kristne familier. De fleste afrikanske regeringschefer kan takke de kristne missioner for deres uddannelse og opdragelse og har stadig en vis kontakt med kirken. Og selv om der ikke er så få marxistiske regeringer og regeringschefer i Afrika, må man dog konstatere, at den kristne kirke i dag er dette kontinents mægtigste magt.

Befrielsesteologien

I Afrika og i Latinamerika har kristendommen i de sidste årtier sluttet sig til en ny stærk social bevægelse, der kalder sig »befrielsesteologi«. Denne bevægelse arbejder for at befri mennesker fra uretfærdige forhold og strukturer. Flere og flere kristne lægfolk og præster stiller sig på linie med folkets kamp mod den

politiske undertrykkelse. Disse aktivister angribes imidlertid af konservative kirkeledere, der mener, at forkæmperne for »befrielsesteologien« har fjernet sig for meget fra den traditionelle lære og menneskers normale åndelige liv.

Hvordan dette nu end forholder sig, fortsætter det indiske blad, er kirken i mange latinamerikanske lande den eneste organisation, der virkelig kæmper mod den statslige undertrykkelse. I Brasilien har den katolske kirke for nylig bekræftet, at den er villig til at indtage en ledende rolle som landsomspændende social-kritisk bevægelse og som forkæmper for frihed og social retfærdighed.

På Filippinerne beken-

der 85 pct. af landets 47 millioner indbyggere sig til den romersk-katolske kirke. Dens indflydelse på det nationale liv er utrolig stor. Det indiske ugeblad kalder ligefrem den katolske kirke der for »en stat i staten«, og for den eneste organiserede magt, der modsætter sig præsident Marcos upopulære diktatur.

Til slut behandler det indiske ugeblad Nordamerika, hvor den sidst foretagne rundspørge viser, at 97 pct. tror på Gud. Amerika, fastslår ugebladet oplever i øjeblikket en »højredrejning« til »de gode gamle dages religion«. Derfor regner hver tredje kristne amerikaner sig i dag for at høre til de »lavkirkelige protestanter«.

Pavestolens underskud vokser

Rom (KIPA) - Pavestolens underskud vil i dette år beløbe sig til godt tre milliarder kr. Dette fremgår af en meddelelse, som »kardinalsrådet til undersøgelse af pavestolens organisatoriske og økonomiske problemer« offentliggjorde ved afslutningen af deres sidste møde. Samtidig bekendtgjorde kardinalerne, at underskuddet, der sidste år var på cirka 2 milliarder kr., har kunnet dækkes takket være katolikernes store gavmildhed.

»Selv de fattigste lande«, meddeler kardinalsrådet, »har bidraget til at få underskuddet ud af verden. Når der alligevel i år må regnes med et endnu større underskud, så skyldes det pavestolens flere og flere aktiviteter. Desuden medvirker den høje inflation i Italien på næsten 20 pct. også dertil. Endelig anføres det, at der udbetales større og større lønninger og pensioner til

de over 5.000 nuværende og tidligere medarbejdere.

Siden 1979 er underskuddet mere end fordoblet. Det var i år første gang, at kardinalerne bekendtgjorde, at det var de troendes gaver, der skabte balance på finansbudgettet. I meddelelsen, der blev offentliggjort i »L'Osservatore Romano«, nævnes det, at underskuddet vokser år for år. Der gøres dog samtidig opmærksom på, at udgifterne procentvis stiger mindre end inflationen.

Mødet for »kardinalsrådet til undersøgelse af pavestolens organisatoriske og økonomiske problemer« varede en dag længere end først beregnet. Dette skyldtes, at pave Johannes Paul II ønskede at deltage i drøftelserne en hel dag. Ærkebiskoppen af Köln, kardinal Joseph Höffner indtager førstepladsen på det internationale kardinalråds medlemsliste.

Mange præster er stressede

Washington (NC) - Stress er blevet et alvorligt problem for mange præster og er en trussel for et effektivt præstearbejde, siger en ny rapport fra en komité, der er nedsat af USAs biskopper.

Præstens holdning er afgørende

Rapporten »Præsten og stress« siger, at skønt præster ikke er mere udsatte for stress end andre grupper, så er der mange faktorer, der medvirker til, at man er blevet mere og mere opmærksom på, hvor udbredt stress er blandt præster.

Blandt disse faktorer er:

- Mangfoldige forventninger om roller, præsten bør spille, og som er vanskelige at leve op til;
- Polariseringen inden for kirken, sommetider indenfor en enkelt præstegård;
- Præster tager ikke nok hensyn til deres legemlige eller sjælelige sundhed;
- Vanskeligheder med at finde tid til at udvikle

sig åndeligt.

Rapporten, der er offentliggjort af biskoppernes komité for præsternes liv og arbejde, er udført af en underkomité af præster og biskopper under ledelse af hjælpebiskop P. Francis Murphy af Baltimore.

Rapporten siger, at det er ikke mængden af arbejde, der er afgørende for, om en præst kommer til at lide af stress, men den holdning, hvormed han nærmer sig arbejdet. »Hvis han nærmer sig det med forvirring, ængstelse, mismod eller ubehag, vil arbejdet uvægerligt blive en kilde til alvorligt stress i hans liv«, hedder det.

Det daglige jag

Rapporten gør dog også opmærksom på, at præsternes arbejdsbyrde er vokset dramatisk i de senere år. »Mange præsters liv er i vore dage prægede af bestandige »dead-lines«. Der er hele tiden ting, der skal nås inden en bestemt dato: Bispekontoret, forskellige råd og udvalg bebyrder

dem med nye programmer og nye ting, der skal sættes i gang.

Nye teologiske tolkninger

Rapporten fremhæver også, at en af årsagerne til præsternes stress er den teologiske udvikling, der betoner værdien af andre religiøse traditioner, end dem, som præsten selv har ofret så meget for. Så er der også det stærke eftertryk, der lægges på evangeliets sociale dimension. Det gør, at præster spørger sig selv, om deres arbejde kan nøjes med at bestå i den traditionelle kateketiske undervisning og forvaltning af sakramenterne, eller om de gamle sogne-modeller bør ændres.

Præsterne føler også, at der stilles store krav til dem, når de skal undervise i moral f.eks. på seksualmoralens område. »De er blevet oplært med fuldt færdige normer for seksuel adfærd, og nu har de vanskeligheder med mange nye synspunkter på

dette område, der får dem til at tvivle på de traditionelle udtryk for kristne værdier.«

Endelig er der mange kirkelige domstole, hvis praksis med hensyn til at erklære ægteskaber for ugyldige, får præster til at stille spørgsmålstegn ved ægteskabets uopløselighed. Også al den megen tale om ægteskabets nåde og sakramentalitet, rejser spørgsmål i forbindelse med cølibatet, mens cølibatets teologi ikke tiltvinger sig så megen opmærksomhed for tiden.

Konflikter virker lammende

Undersøgelsen viser også, at polariseringen inden for bispedømmer og sogne kan virke lammende på ledelsen, idet det er vanskeligt for en biskop eller præst at udvikle den enighed blandt de troende, der er nødvendig, hvis han skal kunne lede dem.

Det foreslås, at man tager mere hensyn til præstens sjælelige og legemlige sundhed for der-

ved at modvirke denne tilbøjelighed til stress. »Det helhedssyn, der i dag er almindeligt inden for lægekunst, psykologi og teologi, bygger på den antagelse, at legeme, sjæl og ånd er så tæt sammenhængende, så problemer på et område meget ofte indvirker på de øvrige.«

Rapporten foreslår også, at præster anvender tid til regelmæssig bøn, meditation og åndelig læsning. Idet der gøres op-

mærksom på, at kvaliteten af en præsts arbejde er vigtigere end mængden, bemærker rapporten, at folk først og fremmest betragter deres præst som åndelig vejleder.

Imidlertid konkluderer rapporten også, at stress i et vist omfang simpelt hen kan være et resultat af troskab mod evangeliet: »Det gode budskab var i modsætning til kulturen på Jesu tid, og det er det endnu i vore dage.«

Valgkalender

Lørdag d. 1. maj: Sidste frist for valgstyrelsens modtagelse af brevstemmer fra vælgeren.

Søndag d. 2. maj: VALGDAG

Onsdag d. 5. maj: Sidste frist for indsendelse af formularen med valgresultat fra menighedens valgstyrelse til pastoralmenighedens valgstyrelse angående lægfolk og til bispekontoret angående præster og søstre.

Søndag d. 9. maj: Menighedens valgstyrelse offentliggør resultatet af menighedsrådsvalget på samme sted, hvor plakaten har været opslået.

Mandag d. 10. maj: Sidste frist for indsendelse af

valgberetninger fra de lokale- og pastoralenhedernes valgstyrelser til SV.

Onsdag d. 12. maj: Sidste frist for fremsendelse af valgresultat fra pastoralenhedens og stiftets valgstyrelse til menighedernes valgstyrelser.

Stiftets Valgstyrelse (bispekontoret) sender liste til menighedens valgstyrelse over amlige valgte medlemmer af pastoralrådet.

Søndag d. 16. maj: Sidste frist for fremsendelse af klager til Stiftets Valgstyrelse over valgets gyldighed.

Menighedens valgstyrelse offentliggør det samlede valgresultat på samme sted, hvor plakaten har været opslået.

Sæt kryds i kalenderen og kryds på stemmesedlen

Valgdag d. 2. maj

Den 21. marts var sidste frist for opstilling af kandidater til menighedsråds- og pastoralrådsvalg søndag den 2. maj.

Navnelisten over kandidaterne til menighedsrådene skal nu være fremlagt i

sognekirkerne eller andre steder. Ligeledes oplysningen om, hvor mange kryds, der må sættes på stemmesedlen. Pladsmangel forhindrer os i at bringe kandidatlisterne til menighedsrådsvalget, men

vi bringer listen over kandidaterne til det landsdækkende pastoralråd på siderne 12 og 13. Tabellen, som allerede har stået i nr. 2 i år, viser, hvor mange lægfolk, præster og søstre, der skal vælges og hvordan

opstillingen er fordelt over de 18 valgkredse, svarende til de nye 18 pastoralenheder. På siderne 5 og 6 interviewes nogle kandidater, som DUK anbefaler at stemme på.

Kandidaterne ved pastoralrådsvalget

Skemaet viser hvor mange lægfolk, præster og søstre, der skal vælges til pastoralrådet

De nye pastoralenheder			
nr.	navn	lægfolk	præster søstre
1.	Aalborg	1	
2.	Viborg, Randers	1	1
3.	Århus, Grenå	2	
4.	Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens	1	
5.	Fredericia, Kolding, Esbjerg	1	1
6.	Haderslev, Åbenrå, Sønderborg, Tønder	1	
7.	Odense, Nyborg, Svendborg, Assens	2	1
8.	Nakskov, Maribo, Nykøbing F.	2	1
9.	Næstved, Vordingborg, Køge	1	1
10.	Ringsted, Slagelse, Kalundborg	1	1
11.	Holbæk, Roskilde, Tåstrup	2	
12.	Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød	2	1
13.	Herlev, Brønshøj	1	
14.	Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup	3	1
15.	Hvidovre, Frederiksberg, Stenøsgade	3	1
16.	Nørrebro	1	1
17.	Bredgade	1	1
18.	Amager, Rønne, Åkirkeby	2	1
	Hele landet	28	10 6

Pastoralenhed 1.

Aalborg

Lægfolk:

Georg Priess Christensen Aalborg
Liss Petersen Aalborg
Erik Schou Aalborg

Præster:

Gottfried Grünewald Århus
Herbert Krawczyk Århus
Caroll Parker Randers

Søstre:

Elisabeth Andersen Horsens
M. Antonie Kallan Kolding
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg
Johanna Tielkes Århus

Pastoralenhed 2.

Viborg, Randers

Lægfolk:

Knud Elbrønd Viborg
Kaja Lange Møller Randers

Præster:

Gottfried Grünewald Århus
Herbert Krawczyk Århus
Caroll Parker Randers

Søstre:

Elisabeth Andersen Horsens
M. Antonie Kallan Kolding
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg
Johanna Tielkes Århus

Pastoralenhed 3.

Århus, Grenå

Lægfolk:

Simone Pedersen Århus
Andreas Smidt Århus

Præster:

Gottfried Grünewald Århus
Herbert Krawczyk Århus
Caroll Parker Randers

Søstre:

Elisabeth Andersen Horsens
M. Antonie Kallan Kolding
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg
Johanna Tielkes Århus

Pastoralenhed 4.

Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens

Lægfolk:

Henning Lawaetz Hansen Silkeborg
Hanne Kvium Horsens
Mogens Pedersen Herning
Svenning Ravn Vejle
Erling Tiedemann Vejle

Præster:

Josef Reymen Horsens

Ebbe Simonsen Sønderborg

Søstre:

Elisabeth Andersen Horsens
M. Antonie Kallan Kolding
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg
Johanna Tielkes Århus

Pastoralenhed 5.

Fredericia, Kolding, Esbjerg

Lægfolk:

Birthe Andersen Fredericia
Else Marie Ebert Esbjerg
Jens Møller Kolding
Arnfinn J. M. Palmstrøm Esbjerg

Præster:

Josef Reymen Horsens

Ebbe Simonsen Sønderborg

Søstre:

Elisabeth Andersen Horsens
M. Antonie Kallan Kolding
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg
Johanna Tielkes Århus

Pastoralenhed 6.

Haderslev, Åbenrå, Sønderborg, Tønder

Lægfolk:

Antoni Liss Åbenrå
Carla Pedersen Sønderborg

Præster:

Josef Reymen Horsens
Ebbe Simonsen Sønderborg

Søstre:

Elisabeth Andersen Horsens
M. Antonie Kallan Kolding
Cecilie Maes Svendborg
Teresa Piekos Odense
Karen Thomsen Aalborg
Johanna Tielkes Århus

Pastoralenhed 7.**Odense, Nyborg, Svendborg, Assens****Lægfolk:**

Tommy Boll Odense
 Helena Hansen Odense
 Leo Hulsrøj Svendborg
 Mie Nielsen Odense

Præster:

Jerzy Krúk Svendborg

Søstre:

Elisabeth Andersen Horsens
 M. Antonie Kallan Kolding
 Cecilie Maes Svendborg
 Teresa Piekos Odense
 Karen Thomsen Aalborg
 Johanna Tielkes Århus

Pastoralenhed 8.**Nakskov, Maribo, Nykøbing F.****Lægfolk:**

Henrik Lewandowski Nykøbing F.
 Verner Nielsen Nykøbing F.
 Henrik Schultz Maribo

Præster:

Irenæus Capellen Nakskov

Søstre:

M. Angelina Czezka Næstved
 M. Erika Rudnik Næstved
 Therese Amélie Traczyk Nykøbing F.

Pastoralenhed 9.**Næstved, Vordingborg, Køge****Lægfolk:**

Peter Drewniak Næstved
 Gabriella Szirmai Næstved

Præster:

Irenæus Capellen Nakskov

Søstre:

M. Angelina Czezka Næstved
 M. Erika Rudnik Næstved
 Therese Amélie Traczyk Nykøbing F.

Pastoralenhed 10.**Ringsted, Slagelse, Kalundborg****Lægfolk:**

Ellen Marie Lebahn Ringsted
 Erik Zieler Slagelse

Præster:

Erling Brodersen Ringsted
 Johannes Umans Roskilde

Søstre:

M. Angelina Czezka Næstved
 M. Erika Rudnik Næstved
 Therese Amélie Traczyk Nykøbing F.

Pastoralenhed 11.**Holbæk, Roskilde, Tåstrup****Lægfolk:**

A.F. Beyer Roskilde
 Knud Holstein-Ledreborg Roskilde
 Blanka Langsted Tåstrup
 Anne Lise Nielsen Tåstrup

Præster:

Erling Brodersen Ringsted
 Johannes Umans Roskilde

Søstre:

Marie-Auguste v. d. Dungen Hillerød
 Mamertis Lampert Birkerød

Pastoralenhed 12.**Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød****Lægfolk:**

Tuulikki Albeck Birkerød
 Susanne Hoyos Helsingør

Præster:

Jørgen Hviid Helsingør

Søstre:

Marie-Auguste v. d. Dungen Hillerød
 Mamertis Lampert Birkerød

Pastoralenhed 13.**Herlev, Brønshøj****Lægfolk:**

Kurt Hansen Herlev
 Poul Erik Magnussen Brønshøj

Præster:

Paul Marx Brønshøj
 Peter Nissen Søborg
 Karl B. Smeenk Herlev

Søstre:

Hildegard Doods Brønshøj
 Meryem Anna von Janzon Søborg
 Benedicte Ramsing Ordrup
 Elsa Pascale Urbanek Hellerup

Pastoralenhed 14.**Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup****Lægfolk:**

Eigil Darville Lyngby
 Georg Høhling Hellerup
 Lilian Jespersen Ordrup
 Kaspar Kallan Lyngby
 Jan Lange Hellerup
 Jørgen Lassen Hellerup
 Jens Messerschmidt Ordrup
 Birthe Malling Olsen Hellerup
 Birgit Wohlert Ordrup

Præster:

Paul Marx Brønshøj
 Peter Nissen Søborg
 Karl B. Smeenk Herlev

Søstre:

Hildegard Doods Brønshøj
 Meryem Anna von Janzon Hellerup
 Benedicte Ramsing Ordrup
 Else Pascale Urbanek Hellerup

Pastoralenhed 15.**Hvidovre, Frederiksberg, Jesu Hjerte sogn, Kbh.****Lægfolk:**

Michael Arbirk Frederiksberg
 Vibeke Baadsgaard Jesu Hjerte sogn
 Marianne Borch Hvidovre
 Erik Markussen Frederiksberg

Præster:

Karl Linde Jesu Hjerte sogn
 Gerhard Sanders Jesu Hjerte sogn

Søstre:

Hermengild Lucia Gerick Rønne
 Annemarie Logermann Sakraments sogn
 Hildegard Madsen Frederiksberg
 Pilar Em. Wýangco Amager

Pastoralenhed 16.**Sakraments sogn, København****Lægfolk:**

Z. Eugen Krasuski Sakraments sogn
 Kristin Markussen Sakraments sogn
 Ellen Møller Sakraments sogn

Præster:

L.O. Dorn Skt. Ansgars sogn

Kaare Osorio Skt. Ansgars sogn
 Dietrich Timmermann Skt. Ansgars sogn

Søstre:

Hermengild Lucia Gerick Rønne
 Annemarie Logermann Sakraments sogn
 Hildegard Madsen Frederiksberg
 Pilar Em. Wýangco Amager

Pastoralenhed 17.**Skt. Ansgars sogn, København****Lægfolk:**

Bente Nygaard Hansen Skt. Ansgars sogn
 Elsebet Kieler Skt. Ansgars sogn
 Claus Munk Plum Skt. Ansgars sogn

Præster:

L.O. Dorn Skt. Ansgars sogn
 Kaare Osorio Skt. Ansgars sogn
 Dietrich Timmermann Skt. Ansgars sogn

Søstre:

Hermengild Lucia Gerick Rønne
 Annemarie Logermann Sakraments sogn
 Hildegard Madsen Frederiksberg
 Pilar Em. Wýangco Amager

Pastoralenhed 18.**Amager, Rønne, Åkirkeby****Lægfolk:**

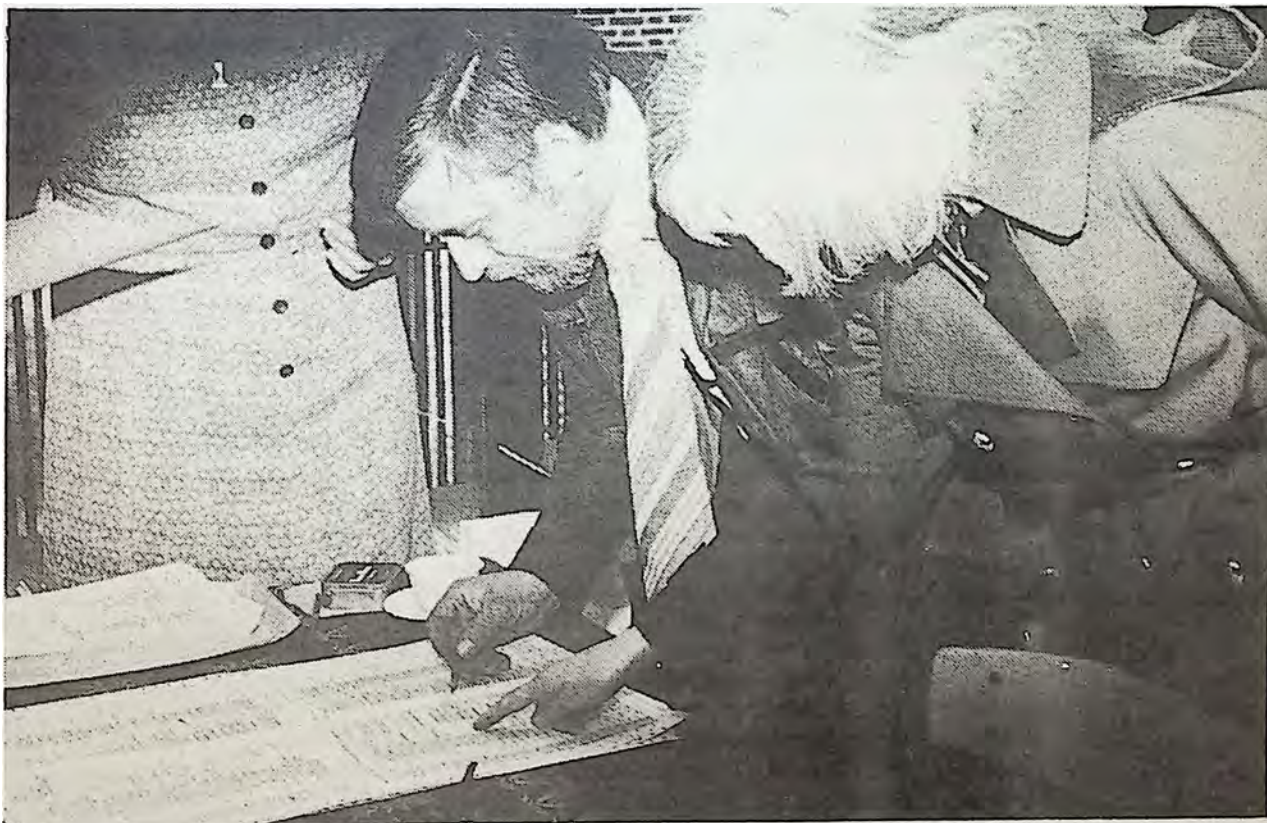
Alex Brozek Amager
 Simone Jacobsen Amager
 Erik Frandsen Åkirkeby
 Edward Metnik Amager
 Tove Maria Pedersen Amager
 Niels Randkiær Amager
 Peder Schramm Amager
 Gerda Schwartz Amager

Præster:

Josef Michaeler Rønne
 Josef Völk Amager

Søstre:

Hermengild Lucia Gerick Rønne
 Annemarie Logermann Sakraments sogn
 Hildegard Madsen Frederiksberg
 Pilar Em. Wýangco Amager

De kan hjælpe med til at give valgstyrelserne rundt om i landet noget at bestille på valgdagen den 2. maj.

Mulighed for personligt møde mellem paven og Hans Küng

En betingelse er dog »et konkret tegn på besindelse«, fremgår det af en skrivelse fra Vatikanet

Tübingen (KIPA) - Der er mulighed for, at der kan komme et møde i stand mellem pave Johannes Paul II og professor Hans Küng. Dette fremgår af et brev fra pavestolens statssekretariat. Professor Küng fik brevet, da han for nylig vendte hjem fra USA. Det blev overgivet ham af biskop Georg Moser af Rottenburg/Stuttgart. En betingelse for et sådant møde med paven, som Küng flere gange har insistet på, er dog - ifølge denne skrivelse - hvis indhold er offentliggjort af den tyske bispekonferences sekretariat.

»et konkret tegn på besindelse«. Et sådant tegn kunne føre til, at Hans Küngs teologiske lære på ny kommer i overensstemmelse med »den i kirken bevidnede og forkyndte lære«. Det vil hertil være nødvendigt med en offentlig erklæring derom fra Küngs side, »som troslokongregationen vil betragte som tilstrækkelig til at kontakten kan genoptages, hedder det i Vatikanets skrivelse. Det drejer sig især om »den katolske lære om ufejlbarheden og om kirkens autentiske læreembede samt om den

gyldige fejring af eukaristien«. Netop på disse tre punkter må professor Küng gøre indrømmelser. »Efter et sådant skridt kunne der også med rimelighed tænkes på et personligt møde med paven«.

Küng parat til dialog

Professor Küng har erklæret, at han er taknemlig over, at han efter at have ventet derpå i halvandet år, nu endelig har fået et svar på sit brev til paven. Han er parat til en dialog »under retfærdige og rimelige betingelser også med den romerske troslokongregation«.

Med »det konkrete tegn på besindelse« kan der efter hans mening ikke være ment en »blind underkastelse«. Küng foreslår derfor konkret, at han »sammen med en lille gruppe katolske teologer - efter aktindsigt - mødes til samtale med medlemmer af den romerske troslokongregation for at afklare de foreliggende teologiske spørgsmål i overensstemmelse med vor tids teologiske forsknings stade«. Derefter kan der udarbejdes en sådan »offentlig erklæring«, som kardinalstatssekretærens brev kræver. På

Hans Küng

denne måde kunne også »ikke retmæssigt gennemførte proces bringes til en afslutning«, hvad der

ville muliggøre en tilbagegivet af den kirkelige lære-kompetence.

Allerede 25. august 1980 skrev professor Küng til pave Johannes Paul II. 13. oktober blev han underrettet om, at hans brev var modtaget. Da han derpå gentagne gange offentligt udtalte sig om en manglende reaktion fra Roms side, bad formanden for den tyske bispekonference, kardinal Joseph Höffner, statssekretariatet om en stillingtagen. 2. januar 1982 blev der svaret med det ovenfor omtalte brev.

Paven lykønsker spejderne

For 75 år siden tog verdensspejderbevægelsen sin begyndelse med den første spejderlejr, som Robert Baden Powell afholdt på øen Brownsea i Den engelske Kanal.

Kardinalstatssekretær Casaroli sendte den 24. februar følgende telegram til Benoit Blancpain, som er den Internationale Katolske Spejderkonferences generalsekretær:

Dyb sympati

»I anledning af 75 års jubilæet for spejderbevægelsens grundlæggelse giver den hellige Fader med glæde udtryk for sin dybe sympati for den bevægelse, der i så mange unge mennesker har udviklet ægte menneskelige værdier som respekt for natu-

ren, loyalitet, troskab til lov og løfte, ansvarsbevidsthed, tjenestesind.

I særdeleshed opmuntrer han de katolikker, som er aktive spejdere, og især medlemsgrupperne af den Internationale Katolske Spejderkonference til stadig mere at opdag, hvor meget spejderlivets etiske og åndelige dimensioner hjælper med til at forme kristne mennesker, som fra dag til dag bliver mere optaget af at leve med kirken, idet de udvikler deres individuelle talenter i overensstemmelse med Guds vilje og dermed tjener deres medmennesker.

Af hele sit hjerte beder paven om Guds beskyttelse af alle spejdere og deres ledere«.

G. Sanders

Valfart

til Vor Frue af Åsebakken

Søndag den 23. maj 1981

Valfarten udgår fra skovbrynet på Rudersdalsvej (over for Popel Alle) i Holte klokken 8.45. Seneste S-tog fra Københavns Hovedbanegård klokken 7.30.

Fra Holte S-station går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej, hvorfra valfarten starter kl. 9.00. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Klokken ca. 11.00: Højmesse på Vor Frue Kloster, Aasebakken, Høsterkøb.

Sang og samvær. Salg af katolske bøger og kort, rosankranse m.m. og af kaffe og sodavand.

Klokken 14.30: Andagt med sakramental velsignelse.

Katolsk Valfarts Komité

PS 1: Man kan tilslutte sig valfarten ved »Bethlehem«, Vildt-fogedvej, 19 km-stenen, Hørsholm Kongevej, klokken 9.25.

PS 2: Der kører HT-busser fra Holte S-station til 19 km-stenen og videre til hjørnet af Hørsholm Kongevej og Høsterkøbvej.

PS 3: Spisning hos søstrene på klosteret skal helst bestilles i forvejen. Telefon: 02-81 06 98.

Tips fra Niels Steensens Bibliotek

Om døden og derefter

Becque: Life after death.

Greeley: Death and beyond.

Greshake: Stärker als der Tod.

Guardin: The last things.

Koch B.: Den sidste fjende.

Kübler-Ross: Døden og den døende.

Lepp: Der Tod und seine Geheimnisse.

Moody: Mere om livet efter døden.

Rahner: On the theology of death.

Rieber-Mohn: Den sidste fjende.

Troisfontaine: Je ne meurt pas.

Roos et al.: Dødens mysterium.

Niels Steensens Bibliotek
Stenosgade 9
1616 København V

Liturgisk kalender for maj 1982

- hvid.* Lørdag i 3. uge i påsken. L.: Ap. G. 9,31-42. Ev.: Joh. 6,60-69. el.: *hvid. Josef, arbejderen.* L.: 1. Mos. 1,26-2,3 el. Kol. 3,14-15. 17,23-24. Ev.: Matt. 13,54-58. *Påskens pf.*
- hvid.* 4. søndag i påsken. 1. L.: Ap. G. 4,8-12. Salme 118,1 + 8-9. 21-23. 26 + 28-29. R. v. 22: Den sten, bygmestrene forkastede, er blevet hovedhjørnesten. (el. Hallelujal). 2. L.: 1. Joh. 3,1-2. Ev.: Joh. 10,11-18. *Gl. Cr. Påskens pf.*
- rød.* Mandag. *Filip og Jakob, apostle.* (f). L.: 1. Kor. 15,1-18. Ev.: Joh. 14,6-14. *Gl. Ap. præf.*
- hvid.* Tirsdag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 11,19-26. Ev.: Joh. 10,22-30. *Påskens pf.*
- hvid.* Onsdag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 12,24-13,5a. Ev.: Joh. 12,44-50. *Påskens pf.*
- hvid.* Torsdag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 13,13-25. Ev.: Joh. 13,16-20. *Påskens pf.*
- hvid.* Fredag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 13,26-33. Ev.: Joh. 14,1-6. *Påskens pf.*
- hvid.* Lørdag i 4. uge i påsken. L.: Ap. G. 13,44-52. Ev.: Joh. 14,7-14. *Påskens pf.*
- hvid.* 5. søndag i påsken. 1. L.: Ap. G. 9,26-31. Salme 22,6b-27. 28 + 30. 31-32 R. v. 26a: Herre, jeg vil synge din pris i en stor forsamling (el. Hallelujal). 2. L.: 1. Joh. 3,18-24. Ev.: Joh. 15,1-8. *Gl. Cr. Påskens pf. Kirketælling.*
- hvid.* Mandag i 5. uge i påsken. L.: Ap. G. 14,5-18. Ev.: Joh. 14,21-26. *Påskens pf.*
- hvid.* Tirsdag i 5. uge i påsken. L.: Ap. G. 14,19-28. Ev.: Joh. 14,27-31a. *Påskens pf.*
- hvid.* Onsdag i 5. uge i påsken. L.: Ap. G. 15,1-6. Ev.: Joh. 15,1-8. Eller: *rød. Nereus og Achilleus, martyrer* († 1. årh.) eller *rød. Pancratius, martyr* († 304). *Påskens pf.*
- hvid.* Torsdag i 5. uge i påsken. L.: Ap. G. 15,7-21. Ev.: Joh. 15,9-11. *Påskens pf.*
- rød.* Fredag. *Mattias, apostel*, (f). L.: 1,15-17. 20-26. Ev.: Joh. 15,9-17. *Gl. Ap. pf.*
- hvid.* Lørdag i 5. uge i påsken. L.: Ap. G. 16,1-10. Ev.: Joh. 15,18-21. *Påskens pf.*
- hvid.* 6. søndag i påsken. 1. L.: Ap. G. 10,25-26. 34-35. 44-48. Salme 98,1. 2-3ab. 3c-4. R. v. 2: Herren har åbenbaret sin frelse for folkenes øjne. (El. Hallelujal). 2. L.: 1. Joh. 4,7-10. Ev.: Joh. 15,9-17. *Gl. Cr. Påskens pf. 17-årsdagen for biskop Hans L. Martensens bispevielse. Mindes i forbønnerne.*
- hvid.* Mandag i 6. uge i påsken. L.: Ap. G. 16,11-15. Ev.: Joh. 15,26-16,4a. *Påskens pf.*
- rød.* Tirsdag. *Erik, martyr* († 1160). (m). L.: Ap. G. 16,22-24. Ev.: Joh. 16,5-11. *Påskens pf.*
- hvid.* Onsdag. L.: Ap. G. 17,15. 22-18,1. Ev.: Joh. 16,12-15. Eller: *rød. Johannes I, pave og martyr* († 526). *Påskens pf.*
- hvid.* Torsdag. *Kristi Himmelfart*. (s). 1. L.: Ap. G. 1,1-11. Salme 47,2-3. 6-7. 8-9. R. v. 6: Gud steg op under jubel, Herren under hornets klang (eller Hallelujal). 2. L.: Ef. 1,17-23. Ev.: Mark. 16,15-20. *Gl. Cr. Hf. pf.*
- hvid.* Fredag i 6. uge i påsken. L.: Ap. G. 18,9-18. Ev.: Joh. 16,20-23a. *Påskens el. Hf. pf.*
- hvid.* Lørdag i 6. uge i påsken. L.: Ap. G. 18,23-28. Ev.: Joh. 16,23b-28. *Påskens el. Hf. pf.*
- hvid.* 7. søndag i påsken. 1. L.: Ap. G. 1,15-17. 20a. 20c-26. Salme 103,1-2. 11-12. 19-10ab. R. v. 19a: Herren har rejst sin trone i Himlen (el. Hallelujal). 2. L.: 1. Joh. 4,11-16. Ev.: Joh. 17,11b-19. *Gl. Cr. Påskens el. Hf. pf. Kollekt for meddelelsesmidlerne. Valfart til Vor Frue af Åsebakken.*
- hvid.* Mandag i 7. uge i påsken. L.: Ap. G. 19,1-8. Ev.: Joh. 16,29-33. *Påskens el. Hf. pf.*
- hvid.* Tirsdag i 7. uge i påsken. L.: Ap. G. 20,17-27. Ev.: Joh. 17,1-11a. Eller: *hvid. Beda den Ærværdige, præst og kirkelærer* († 375) eller: *hvid. Gregor VII, pave* († 1085) eller: *hvid. Maria Magdalene af Pazzi, jomfru* († 1607). *Påskens el. Hf. pf.*
- hvid.* Onsdag. *Filip Neri, præst* († 1595). (m). L.: Ap. G. 20,28-28. Ev.: Joh. 17,11b-19. *Påskens el. Hf. pf.*
- hvid.* Torsdag i 7. uge i påsken. L.: Ap. G. 22,30; 23,6-11. Ev.: Joh. 17,20-26. Eller: *hvid. Augustin af Canterbury, biskop* († 605). *Påskens el. Hf. pf.*
- hvid.* Lørdag i 7. uge i påsken. L.: Ap. G. 28,16-20. 30-31. Ev.: Joh. 21,20-25. *Påskens el. Hf. pf. rød. Aften: Pinsevigilie.* 1. L.: 1. Mos. 11,1-9 el. 2. Mos. 19,3-8a. 16-20b el. Ezek. 37,1-14 el. Joel 2,28-32. Salme 104, 1-2a. 24 + 35c. 27-28. 29bc-30. R. v. 30: Udsend din Ånd, Herre og forny jordens skikkelse. 2. L.: Rom. 8,22-27. Ev.: Joh. 7,37-39. *Gl. Cr. særl. pf.*
- rød.* Søndag. *Pinsevad.* (s). 1. L.: Ap. G. 2,1-11. Salme 104,1ab + 24ac. 29bc-30. 31-34. R. v. 30: Udsend din Ånd, Herre, og forny jordens skikkelse. 2. L.: 1. Kor. 12,3b-7. 12-13. Sekvens: Helligånd kom mildelig... Ev.: Joh. 20,19-23. *Gl. Cr. særl. pf.*
- hvid.* Mandag. *Jomfru Marias besøgelse*. (f). L. Zef. 3,14-18. Ev.: Luk. 1,39-56. *Gl. jomfru Marias pf. II.*

Ensomhed

Ensomhed, Serien Ånd og Liv, nr. 13, Niels Steensens Forlag, 40 sider, kr. 15,-, i abonnement kr. 48,-.

I dette lille hefte er der artikler af H. van Schaik: Ensomhed og lykken, Sr. Hildegard Madsen: Ensomhed og nærvær, W. Stinissen: Jeg vil spejle efter Herren, P. Grégoire: Det er ikke godt for mennesket at være ene, J. Guillet: Jesu ensomhed og J. Ratzinger: Porten til vor yderste ensomhed.

I forordet står der bl. a. om heftets indhold:

Forrige hefte (nr. 11) hed »Fællesskab«. Men »Fællesskab har en søster,

en tvillingesøster, hvis navn er »Ensomhed«. Thi fællesskab og ensomhed står ikke i modsætning til hinanden, men i et frugtbart spændingsforhold.

Hjælp til Polen fra Caritas

(KIPA) - I de første to måneder af dette år har de europæiske Caritas-forbund øget den humanitære hjælp til Polen betydeligt.

Mens det i 1981 drejede sig om i alt 10.000 tons til en værdi af ca. 137 millioner kr., er det i løbet af de

Det forholder sig jo sådan, at vi mennesker har brug for fællesskab. Men hvis fællesskabet ikke giver plads for ensomhed, bliver det uudholdeligt. Og hvad ensomheden angår, så vil le ensomhed uden fællesskab være rent nederlag.

Møder og arrangementer

Stensballe-møde i Store-Bededagsferien

På Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, holdes fra torsdag den 6.5. til lørdag den 8.5. nogle spændende oplæg over et særdeles aktuelt emne: »Hvordan forkynder vi evangeliet for vore unge? Et emne, som vi håber mange vil møde op om. Elsebeth Kieler fra København har til vores store glæde givet tilsagn om at komme, og Elsebeth Kieler har selv erfaringer med unge og derfor en god baggrund for at tale om emnet.

Mødet starter torsdag aften og slutter lørdag aften, og der vil blive mulighed for at fejre messe sammen på klosteret fredag og lørdag. Prisen for de to døgn er 150 kr. så alle skulle kunne være med. Er der økonomisk lavvande, da kom alligevel, så finder vi ud af det. Mødetid: Torsdag den 6.5. kl. ca. 19. Tilmelding: Assumptionssøstrene telefon 05-61 82 77.

Benny Blumensaat

DKKF Retræte for damer

afholdes på Dalum Kloster fra mandag aften den 23. august kl. 18 til fredag morgen den 27. august 1982.

Retrætepræst er p. Umans S.M.M. Retrætemne: Døb og kirken.

Pris for deltagelse er ialt kr. 450,-, hvoraf kr. 50,- er depositum, der tilligemed skriftlig tilmelding sendes til:

Agnete Emmerich, Lahngade 11, 5000 Odense C eller Anna C. Rasmussen, J. L. Heibergsvej 59, 5230 Odense M.

DUK's kalender

Pinsølejr 28-31/5 1982 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris kr. 125,- for voksne + 60,- for fællesrejse (gælder for 5-25-årige). Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Ømtræf 27-29/8 på Ømborgen. For 14-25 årige. Pris 75,- + 60,- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 17/8 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Det sker på Magleås

Fredag 7. til søndag 9.5. Tro og Lys afholder den årlige Magleås-retræte, temaet bliver:

Jeg - du forholdet

Vi to

Ensomhed - fællesskab

Mandag 10. til torsdag 13.5.

M. Madeleine Eugénie, Rygård, holder retræte for ældre. Retræteleder: p. P. Keller S.J.

Onsdag 19. til lørdag 22.5.

Kursus i kristen meditation under ledelse af lærer fru Grethe Livbjerg, der tager mod tilmelding på tlf. nr. 01-63 53 33.

Torsdag 27. til søndag 30.5.

Katolsk Arbejderaktion, Danmark, afholder regionalmøde for europæiske katolikker tilsluttet Berliner Konferenz. Tema bliver: Katolikkers politiske ansvar for freden set i belysning af evangeliets krav til den enkelte og kirken.

International teltlejr i Schweiz

Så har du i år mulighed for at deltage i en international teltlejr sammen med unge katolikker fra Belgien, Sverige, Tyskland, Finland og Norge. Tilbudet er et fantastisk godt alternativ til D.U.K.'s øvrige sommerarrangementer.

Lejren varer i ca. 3 uger fra d. 14.7. til d. 5.8. og er for de 14-18 årige.

Lejren, som i de sidste 4 år er blevet afholdt i henholdsvis Bayern, Belgien, Nordtyskland og Finland skal i år afholdes i de schweiziske alper nær byen Münster. Naturen omkring byen er enestående og de højeste bjerge i omegnen er ca. 4000 m høje. Selve byen byder også på mange spændende aktiviteter.

I løbet af lejren vil der ud over de normale lejraktiviteter blive arrangeret en 2 eller 3 dages vandretur med fuld oppakning i omegnen af Münster. Denne tur plejer at give deltagerne en enestående oplevelse af fællesskab og natur. Men dette er ikke den eneste større aktivitet. Der bliver også arrangeret terrænløb, lejrball, udendørs messer, madkonkurrencer osv.

Du kan endnu nå at tilmelde dig på nedenstående tilmeldingsblanket, som du skal sende til sekretariatet. Men skynd dig! Der er kun 20 pladser, og sidste tilmeldingsfrist er 1. maj. Prisen er kun 700,- + rejseomkostninger for 3 ugers dejlig sommerferie i det fri.

Tilmeldingsblanket

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Alder: _____ Telefon: _____

Katolik: Ja/Nej

Retræte på Stensballe Kloster

Fra den 31. maj (aften) til den 4. juni (formiddag) holder pater Paul Marx OMI en retræte over emnet »Lad jer forvandle gennem en fornyelse af jeres sind«. (Efes. 12,2).

Pris for deltagelse: kr. 350,- incl. retrætegebyr.

Nærmere oplysninger samt tilmelding på 05-61 82 77 eller skriftligt.

Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster Sundbakken 16, 8700 Horsens

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Byggeforeningshus Valby St.

Egnet til stor familie, bofællesskab eller kollektiv.

188 m² - indh.: 7 værelser + spisekøkken. Pris 690.000,00 kr.

J. Jørgensen. 01-46 35 16 eller 01-11 60 80 lokal 29.

Pilgrimsrejse til Padua

med besøg i Venedig, Bologna, Ravenna m.m. 19. juni - 3. jull.

Rejseleder pater Irenæus, Nakskov.

Få ledige pladser.

Henvendelse: Katolsk Præstegård, Bredgade 47, 4900 Nakskov. Telefon 03-92 06 81.

Bekendtskab

Mand, 43 år, søger en at dele resten af livet med. Din nationalitet og race er underordnet, ligesom du gerne må have haft problemer. Jeg er i fast job. Billet mrk. 1222 »Katolsk Orientering«, Bredgade 69A, 1260 København K.

R.I.P.

Købmand

Orla Jensen

f. d. 6.6. 1922

er stille sovet ind.

Horsens, den 26.3. 1982.

Familien

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelser ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn
v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19

onsdag og fredag kl. 10-14

Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.

Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 179 63.

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN
Ransherød 37a 6200 Ålborg - 62 25 30/62 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørfirma

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Belgiske biskopper om terroren i Guatemala

(KIPA) - Den belgiske bispekonference har i et brev til bispekonferencen i Guatemala givet udtryk for dyb bekymring over den tragiske udvikling i Guatemala.

»De informationer, som når os fra Deres fædreland, er alarmerende. Det er som om, der er opstået et klima med bestandig terror. Der sker flere og flere bortførelser og mord. Præster og kateketer udsætter sig for stor fare, når de forkynner evangeliet, især når de har kontakt med de fattigste i landet«, hedder det i brevet.

Mordet på den belgiske missionær *Walter Voordeckers* i maj 1980, bortførelsen af scheutistpater *Schildermans* i januar og den endnu ikke opklarede forsvinden af hans medbroder *Serge Berten* har ramt befolkningen i Belgien hårdt, forsikrer de belgiske biskopper.

I 25 år har belgiske missionærer og udviklingshjælpere nu øvet en indsats i Guatemala.

Den svenske hellige Birgitta.

Birgitta af Vadstena værnehelgen for Europa?

Regensburg (KIPA) - Den hellige Birgitta af Sverige, der som pilgrim har gennemvandret hele Europa, bør ophøjes til Europas værnehelgen. Dette har Salzburgerdogmatikeren professor *Ferdinand Holböck* foreslået, da maria-kongregationer fra

hele alpeområdet var samlet til møde i slottet Spindlhof ved Regensburg.

Birgitta ville som »forbilledlig ægtehustru« og mor til tre børn, og som enken, der har grundlagt birgittinerordenen, kunne tjene som forbillede ikke blot for de forskellige stænder, men også som vejbereder for en »sand økumene« mellem det protestantiske Norden og det katolske Syden i Europa.

der udføres på et hospital. Disse indgreb koster som regel over 1.300 kr.

»Det er paradoksalt, at vore samfund fortsætter med på den ene side at bekæmpe det ufødte barns sygdomme og trænger dødens grænser tilbage og samtidig kan tænke sig at betragte svangerskabsafbrydelse som et næsten normalt lægeligt indgreb«, sagde biskop Vilnet.

Abort er drab

For katolikker vedbliver et abortindgreb at være en form for drab, at være helt uantageligt og noget, man må afvise under alle omstændigheder og uafhængigt af, hvad den pågældendes samvittighed siger, hvadenten det drejer sig om den, der beslutter det, eller den, der udfører det.

Staten giver tilskud

De nye regler, der skal træde i kraft til september blev offentliggjort 8. marts, den internationale Kvindedag. Ifølge disse regler betaler staten op til 1.000 kr. for hver abort,

Verdens økonomi skal stå i menneskets tjeneste

Rom/Badajoz (KIPA) - I et brev fra kardinalstatssekretær *Agostino Casaroli* i anledning af den »spanske socialuge«, der fandt sted i Badajoz for nylig, skrev kardinalen på pave *Johannes Paul II's* vegne, at den ønskede løsning på arbejdsløshedens problem kun kan nås, hvis man går ud fra den fundamentalt vigtige forudsætning, at økonomien står i menneskets tjeneste, og at menneskets forrang for tingene må bevares.

Det er i år 32. gang, at et sådant møde afholdes i Spanien, og disse møder har været af stor betydning for udviklingen i landet. Mødets tema i år var: »Arbejdsløshed - en udfordring til det spanske samfund«. Spanien er et af de lande i Europa, der har den højeste arbejdsløshed.

Casaroli sammenfatter i sit brev alle de passager fra rundskrivelsen »Laborem Exercens« (Om Arbejdet), hvor Johannes Paul II analyserer arbejdsløshedens problem og dets mulige løsning.

Ikke udelukkende statens ansvar

I sin rundskrivelse siger paven nok, at det er staten, der har det primære ansvar for arbejdsløsheden, men han siger også, at på grund af det nære forhold mellem de forskel-

lige nationer kan den endegyldige løsning kun findes ved et solidarisk samarbejde inden for hele det menneskelige samfund. Et forsøg på at forøge arbejdspladsernes antal kan derfor ikke blot overlades til de statslige organisationer, men må støttes af alle samfundsgupper fra arbejdsgiver- til arbejdstagerside, fastslår kardinalen. »Hele

samfundet må samarbejde ved at spare, investere klogt og vise mod til at løbe en risiko og arbejde flittigt«, hedder det videre i brevet. Desuden må man søge at skabe et klima, hvor mennesker er villige til at vise økonomisk tilbageholdenhed, hvor der vises respekt for de arbejdsløses værdighed, og hvor der sørges for broderlig hjælp til de hårdest ramte.

Ønsker flere kvinder i kirkens embeder

Haag (KIPA) - Konferencen for de katolske ordensforstandere i Holland har udtalt sig til fordel for, at kvinder får bedre lejlighed til at deltage i kirkens embeder og ledelse.

Det er ordenernes og kongregationernes opgave i vor tid at åbne kirken mere mod verden og have et øre for de aktuelle spørgsmål i tiden. Deres vigtigste opgave er dog solidaritet med de fattige og de undertrykte i samfundet.

Med disse overvejelser har konferencen, der repræsenterer 5000 ordenspræster og øvrige ordensmedlemmer, svaret på den ekstraordinære synode for den hollandske bispekonference, der blev afholdt i Rom i januar 1980.

Efter ordensforstander-

nes opfattelse gav den ekstraordinære bispesynode i Rom »intet svar« på de aktuelle pastorale problemer, hvad man beklager.

30. mio. børn i katolske skoler

(KIPA) - Mere end 30 millioner børn går i katolske skoler. Dette fremgår af en statistik, der er blevet offentliggjort i Bangkok i forbindelse med den 11. generalforsamling i det internationale forbund for katolsk undervisning (OIEC). Statistikken omfatter alle katolske skoler i verden, bortset fra gymnasieklasserne.

I Afrika går over 6 millioner i katolske skoler, i Nord- og Sydamerika har de katolske skoler tilsammen 8,5 millioner elever (heraf har USA's katolske skoler de 3 millioner). I Asien og Oceanien drejer det sig om 6 millioner (Indien 2,5 millioner). Spanien har med næsten 2 millioner elever mod Frankrig med 1,0 millioner, Italien med 1,5 millioner flest elever i katolske skoler i Europa. I Frankrig går 16 pct. af alle elever i katolske skoler, i Belgien over 60 pct. I Danmark går knap 8.000 elever i katolske skoler.

Kritik af statshjælp til abort i Frankrig

Paris (NC) - Biskop *Jean Vilnet* af Saint-Dié, der er præsident for den franske bispekonference, har kritiseret en meddelelse om, at Frankrigs socialistiske regering fra begyndelsen af september vil godtgøre 70 pct. af omkostningene i forbindelse med abortindgreb.

Biskop Vilnet siger, at med disse nye regler, som Frankrigs præsident *Francois Mitterand* nu har bekendtgjort, gøres »abort til et medicinsk indgreb, til noget helt balt«.

Næste nummer udsendes den 12. maj

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1250 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Kirken i verden, side 2-3
Dåb og Gudstro, side 5
Nedrustning, side 6-7
Knud Ballin in memoriam, side 8-9

»Radio Catolica« er gjort tavs

Pressecensur under
undtagelsestilstanden i Nicaragua

Managua (KIPA) - Dagen efter indførelsen af undtagelsestilstanden i Nicaragua proklamerede landets revolutionsråd presse-, radio- og fjernsynscensur.

Alle radiostationer i Nicaragua skal på bestemte tider af dagen sende de

officielle informationer fra »Stemmen til fædrelandets forsvar«, der udsendes over regeringens sender »Nicaraguas stemme«. Allerede dagen før var den katolske station »Radio Catolica« blevet lukket for bestandig.

Indenrigsministeriet begrundede lukningen af denne sender med »krænkelser af de presselove, der har været gældende i Nicaragua de sidste to år«.

Kompromitterende informationer

Senderen blev beskyldt for at have udbredt »kompromitterende informationer«, der »var til fare for sikkerheden i landet og det nationale forsvar«. Da to vigtige broer i landets nordlige del nær grænsen til Honduras var blevet sprængt i luften, meddelte Radio Catolica dette, inden regeringen havde givet meddelelse derom. Ifølge kommandør Daniel Ortega, der er medlem af revolutionsregeringen, var det angrebet på de to broer, der havde gjort det nødvendigt at indføre undtagelsestilstand i landet i 30 dage.

Radio- messe fra Kolding

På Kristi Himmelfartsdag d. 20. maj kl. 9.55 til 11.05 transmitterer Danmarks Radio på program 1 høj-messen i Skt. Michaels Kirke i Kolding. Celebrant og prædikant bliver pastor Georg Bertling.

Skt. Michaels kirkekor, som dirigeres af sr. Antonie Kallan, synger Missa Octavi Toni af Orlando di Lasso.

Henved tre hundrede mennesker deltog ved pastor Knud Ballins begravelse fra Skt. Mariækirke, Frederiksberg, lørdag den 24. april. Han døde den 17. april, 78 år gammel. På siderne 8 og 9 bringer vi flere mindeord om ham fra medarbejdere på hans mange arbejdsområder. Foto Knud Kluge.

Ian Paisley atter i aktion mod paven

London (KIPA) - Den meget antikataliske pastor Ian Paisley, der er leder af de yderligtgående protestanter i Irland og grundlægger af den frie metodistkirke, vil 30. maj, den dag, da pave Johannes Paul II opholder sig i Liverpool, også være i Liverpool, hvor han vil holde to gudstjenester i protest mod pavens tilstedeværelse.

Det er de protestantiske kirkers britiske råd, der har indbudt Paisley til Liverpool. Disse protestantiske grupperinger har intet med den anglikanske kirke at gøre. De vil gennemføre en række protestaktioner i anledning af pavebesøget 28. maj til 2. juni. Paisley betragter pavens besøg i Storbritannien som det seneste i en række af pavedømmets »komplotter« mod den britiske krone.

Sendt retur

Som bekendt fik Paisley indrejseforbud til Svejs til 1969 i anledning af pave Paul VI's besøg i Genève. Paisley dukkede alligevel op i Genève, blev arresteret i lufthavnen Cointrin, sat bag lås og slå og returneret til London.

Kirken foruroliget over Falkland-krigen Både argentinske og britiske kirkeledere advarer mod storkrig og efterlyser statsledernes sunde fornuft

Buenos Aires (KIPA) - I en fælles erklæring har Argentinas katolske biskopper givet udtryk for deres dybe foruroligelse over argentinske troppers besættelse af Falkland-Øerne.

I erklæringen, der er underskrevet af præsidenten for den argentinske biskopkonference, kardinal Raul Primatesta, hedder det: »Gud give alle de ansvarlige kloghed, udsyn og den nødvendige kraft i disse vanskelige omstændigheder, så de handler i hans ånd og til gavn for en fredelig sameksistens blandt menneskene«.

Samtidig opfordrer de argentinske biskopper »hele Gudsfolket« til at bede om, at »Herren hurtigt vil vise veje til freden, så ulykken ved en konflikt undgås«.

Rom (KIPA) - Også paven er dybt bekymret over konflikten mellem Argentina og Storbritannien om Falkland-Øerne. I en samtale for nogen tid siden med FN's generalsekretær, Javier Perez de Cuellar, gav paven offentligt udtryk for sin bekymring.

Paven omtalte de talrige »spændingscentre« rundt om i verden og nævnte i den forbindelse den »meget vanskelige situation, der er opstået mellem Storbritannien og Argentina«.

Britiske røster

London (NC) - Pave Johannes Paul II's indtrængende appel om en fredelig løsning af krisen i forbindelse med Falkland-Øerne er blevet bakket op af kardinal George Basil Hume af Westminster. I

en kort erklæring, der blev offentliggjort påskedag udtalte kardinalen, at man burde lytte meget omhyggeligt til pavens ord.

»Jeg opfordrer indtrængende alle til at bede alvorligt om, at fred, retfærdighed og sund fornuft må råde i denne vanskelige situation«, tilføjede kardinalen. »International lov må overholdes og legitime nationale interesser sikres, men vi beder om, at dette må kunne ske, så vidt det er menneskeligt muligt, uden blodsudgydelse og

uden tab af menneskeliv«.

Den anglikanske kirkes primas, ærkebiskop Robert Runcie af Canterbury opfordrede også i forbindelse med påsken folk til at bede for fred på Falkland-Øerne.

»Bed om, at de, der i de to stridende lande, bærer det tunge ansvar for at, der nås en retfærdig fred med respekten af internationale love, ikke får formørket deres dømmekraft eller lader sig vildlede af vrede, angst eller national stolthed«.

Indsamling 1982

Aktionen »Giv 100 kr. til kirken«, som henvendte sig til de katolikker, der ikke er medlem af nogen bidragsordning, har indtil nu givet ca. 80.000 kr.

Den tridentinske messes trinbøn og Confiteor.

»Una Voce« kritiserer Vatikanets statistik om latinen i messen

En også i »katolsk orientering« nr. 7 omtalt artikel, som Vatikanets kongregation for sakramenter og gudstjenester for nogen tid siden offentliggjorde i sit officielle blad »Notitiae«, har vakt harme ikke blot i den internationale forening »Una Voce« (bevægelsen til bevarelse af den latinsk-gregorianske liturgi), men også hos mange andre troende.

(KNA) – I den pågældende artikel gøres der rede for resultaterne af en rundspørge, som kongregationen havde fået foretaget om anvendelsen af den tridentinske messe og om brugen af latin i gudstjenesterne.

I et åbent brev fra præsidenten for »Una Voce« (der har afdelinger i cirka 20 lande), dr. Eric M. de Saventhem til sekretæren for kongregationens afdeling for gudstjenester, ærkebiskop Virgilio Noé, beskyldes kongregationen for, at rundspørgen var foretaget således, at man var nået til det på forhånd ønskede resultat. Både ved udformningen af spørgsmålene og ved bedømmelsen af svarene var man gået frem på en »meget speciel måde«, der alene havde til formål at holde tallet på dem, der gik ind for latin og for den tridentinske messe, så lavt som muligt. I enkeltheder konstaterer Saventhem:

Hvad begge problemer angår, havde Vatikanet modtaget overordentlig mange ansøgninger om tilladelse (ansatte i Vatikanet anslår dem til over 600.000) fra hele verden. Disse stemmer til fordel for den tridentinske messe var der slet ikke taget hensyn til ved vurderingen af svarene på rundspørgen.

Der var heller ikke taget hensyn til de resultater, uafhængige meningsforskningsbureauer var kommet til, som f.eks. Gallup i USA, IFOP i Frankrig og Allensbach i Vesttysk-

land. I 1977 meddelte Gallup, at 64 pct. katolikker gik ind for, at den latinske messe i den gamle form igen blev tilladt; blandt unge mellem 18 og 29 år var der endda 59 pct., der gik ind derfor. Ifølge Allensbach-rundspørgen i oktober 1980 – netop på samme tidspunkt, som biskopperne skulle sende deres svar til Rom – udtalte 48 pct. af alle katolikker og 57 pct. af de regelmæssige kirkegængere sig for, at der igen blev givet tilladelse til den tridentinske messe.

Uklare begreber

Ved formuleringen af spørgsmålene manglede der både begrebsmæssig nøjagtighed og præcisering med hensyn til hyppigheden, f.eks. ved spørgsmå-

let om latin i de fejrede messer. Det var heller ikke klart, hvordan »ønsket om anvendelse af latin i den hellige messes liturgi« skulle aflæses: »Måske ved en mindre deltagelse i messerne efter afskaffelsen af den latinske celebration?« I hvert fald har »Una Voce« oplyst, at hvad Vesttyskland angår, er provsterne kun i få tilfælde blevet udspurgt om deres erfaringer.

Spørgsmålet, om der findes »personer og grupper der kræver at få en messe på latin efter den gamle ritus«, kommer slet ikke ind på det egentlige problem, for en meget stor procentdel af de troende ønsker – efter meningsforskernes opfattelse – at den tridentinske messe igen tillades ved siden af det nye ritual. Fordi spørgsmålet var formuleret, som det var, havde biskopperne indskrænket sig til at oplyse om de ekstremt konservative randgrupper.

Endvidere var de troendes motiver til at ønske

den gamle ritus helt ensidigt angivet. Mange bøger og artikler oplyser, at der foreligger »liturgiske, pastorale, teologiske og kirkepolitiske grunde, der må tages meget alvorligt«, og at det ikke kun drejer sig om folk, »der er bundet til forældede former på det politiske, sociale og religiøse område«, og hvis teologiske forståelse »i høj grad er utilstrækkelig«.

Forvrænget billede

Ved at negligere de metodologiske grundregler for statistiske undersøgelser, har man fået et »forvrænget billede af virkeligheden«, der er uhyre let at påvise ved »eksemplet Germania«. Således er der f. eks. kun to biskopper, der oplyser, at der i deres bispedømmer findes »Lefebvre-grupper, skønt de findes i mindst ti tyske bispedømmer. Kun 13 biskopper angiver, at der hos dem er nogen, der kræver at den tridentinske messe igen tillades, men alene »Una-Voce«-bevægelsen har medlemmer i alle bispedømmer, og det er langt fra alle, der går ind for den gamle messeordning, der er medlemmer af denne forening.

Er det problematisk at flirte med islam?

(KIPA) – Kulturfilosoffen Friedrich Heer advarer i det katolske ugeblad »Die Furche« mod en »flirt med islam«. »Een, der flirter med en bevæbnet verdensreligion, bør være forsigtig«, skriver Heer.

»Uden at ville det, uden at opdage det, kan man fra den ene dag til den anden have prostitueret sig«.

Heer understreger, at hans artikel ikke må opfattes som anti-islamisk, han vil blot opfordre europæerne til at tænke sig om.

Vil erobre verden

Den islamiske erobring af Europa, som allerede Kara Mustafa forsøgte med stormen på Wien 1683, ville måske lykkes i dag, siger han.

For det kampberedte islam er »olie, penge og våben, økonomi og politik« midler til at udbrede islams tro. Islam er en imperialistisk religion, der sigter på at erobre verden. »Islam er en eksklusiv religion«, og den ønsker at udelukke alt andet.

Ingen selvkritik

Heer betegner vor dages arabiske islam som »fundamentalistisk« og »integralistisk helt ind til knoglerne«. Islam tillader ingen undersøgelse af sin religion, af koranen eller af sin frelseshistorie med videnskabelige midler og metoder, således som den europæisk-amerikanske civilisation opfatter dem.

»Her eksisterer der en uoverstigelig barriere: Islam unddrager sig dybest set enhver udspørgen, alle nærgående spørgsmål, enhver kritisk forskning: afviser noget sådant, om det kommer indefra eller udefra«, erklærer Heer. Her ved modsætter islam sig et virkeligt religionernes møde, for den kritiske forskning var en af de forudgående betingelser for samtalen mellem de forskellige kristne konfessioner, og også for dialogen mellem kristendom og jødedom.

»Den, der ikke tør se dette i øjnene eller overser det, er en fantast«, fastslår Heer. Partnerskab forudsætter ligeberettigelse, og dette kan i en overskuelig fremtid ikke opnås med vore dages integralistiske og fundamentalistiske arabiske islam.

Kirken solidarisk med zigeunerne

Køln (KIPA) – Både kirke og stat må gå ind for, at zigeunerne kan få lov til at leve deres liv i overensstemmelse med deres egne ønsker, love og normer.

Det var, hvad deltagerne i det syvende møde i Den internationale katolske komité for Zigeunerne nåede frem til. Mødet, der fandt sted i Køln, havde samlet cirka 60 deltagere –

blandt dem præster og ordenssøstre fra Belgien, Frankrig, Holland, Irland, Italien, Polen, Spanien, Storbritanien og Vesttyskland.

De temaer, der blev drøftet ved mødet, var: »De unge zigeuneres udvikling og samfundet«, »Ægteskabet blandt zigeunere« og »Evangelisering af de unge zigeunere«.

Hindu-festival i Indien endte med blodbad på kristne

Cottar (KIPA) – Seks mennesker omkom, og 15 blev såret i forbindelse med voldsomme konfessionelle optøjer i det syndiske bispedømme Cottar (i forbundsstaten Tamul Nadu).

Blodbadet på kristne fiskere udløstes af en hindu-festival, hvor der blev holdt antikristne propagandataler. Fiskerne fra den lille kystlandsby Mondaikad Puthir samledes derefter foran byens Maria helligdom for at beskytte den mod mulige overgreb. Mens de var samlet her til bøn, fyrede politi ind i mængden. Ved de efterfølgende uroligheder mistede yderligere to mennesker livet.

Ved et møde i Tamul Nadu's ministerråd blev sagen fremstillet, som om disse kristne grupper havde generet forbipasserende hindukvinder, og at de kristne havde haft til hensigt at angribe et nærliggende hindutempel.

Både biskoppen af Cottar, Marianus Arokiasamy og landsbypræsten benægtter, at det skulle være gået sådan til. P. Sebastino Fernandes beretter, at skønt han bad om læge-

hjælp til de sårede, var det ikke muligt at opnå dette, så han havde selv måttet organisere transporten af de sårede til sygehuset.

Det er i den senere tid kommet til lignende optøjer også i andre dele af Indien. I slutningen af februar i år, fik biskop Denzil d'Souza af Silchar de radikale hinduers fanatisme at føle på sin egen krop, da han sammen med

to ordensfolk blev overfaldet og mishandlet. Denne begivenhed førte midt i marts til en protestdemonstration, hvori der deltog 19.000 – for en stor del unge – mennesker.

Også i Gauhati og Tura har der været optøjer, hvor det er gået ud over de kristne. I Mizaran har man derfor planlagt et møde, hvor der skal bedes for religiøs tolerance i Indien.

Stridigheder rammer altid de små hårdest.

Mennesker uden menneskerettigheder: Latinamerikas fattige. Foto KNA.

Kuriekardinal Opilio Rossi opfordrer lægfolket til selv at tage initiativer

Bonn (KIPA) – Ved et foredrag i Bonn har præsidenten for det pavelige lægmandsråd, kardinal Opilio Rossi, opfordret lægfolk til selv med ansvarsbevidsthed at tage initiativer i kirken og i samfundet.

Samtidig understregede kardinalen nødvendigheden af, at lægfolk samarbejder med biskopper, præster og ordensfolk inden for de forskellige kirkelige råd, udvalg og organisationer. Gennem lægfolk kan kirken opnå »et kendskab til situationen i verden på en måde, der ofte slet ikke kan opnås af gejstligheden«.

Netop synoderne, der har været afholdt i de tysktalende lande, har gjort mange værdifulde ting mulige, sagde kardinalen. Han bad de katolske lægfolk om altid at bringe deres initiativer i overensstemmelse med kirkens ansvarlige myndigheders opfattelser, således at man »ikke modarbejder hinanden inden for kirken, men samarbejder«.

Tillid til hinanden

Kardinal Rossi opfordrede udtrykkeligt til, »at lægfolk selv tager initiativer«. Efter hans mening burde kirkelige embedsindhavere da også kun

skride ind, hvor det er nødvendigt for at bevare troens sandhed og muligheden for at praktisere den i livet. Troende lægfolk vil, efter Rossis mening, ikke have svært ved at indse, at embedsindehaverne »ikke blot handler ud fra herskesyge og klerikalisme«, når de følger lægapostolatet med omsorgsfuld støtte og undertiden føler sig tvunget til at gribe korrigerende ind. Med andre ord må, siger kardinalen, begge parter lade »kærlighed og tillid« råde for at skabe den atmosfære, hvori lægfolkets apostolat kan lykkes.

Kvinderne og de unge

Kardinal Rossi betone- de i sit foredrag, at efter Bibelens ord om Guds folk er alle troende kirke. Denne kan imidlertid kun udfylde sin opgave i verden, hvis alle katolske lægfolk bliver aktive. Han mindede om, at lægapostolatet har en social dimension og begynder i familien. »I familien oplever mennesket tydeligst det sociale ansvar«, sagde han. Ligeledes har kvinden og ungdomsarbejdet en særlig betydning for lægapostolatet. »Jeg ønsker at betone dette også ud fra det pavelige råds synspunkt. Også kvinder

og repræsentanter for forskellige generationer er medlemmer af det råd«.

Heller ikke kirkens karitative og sociale opgaver kan man i dag tænke sig løst uden kvinden. Efter kardinalens mening skulle man give de unge endnu mere lejlighed til selv at yde noget på det sociale område, hvor kirken engagerer sig.

Præsidenten for det pavelige lægmandsråd pegede også på de forskellige områder inden for erhvervslivet, hvor lægfolk kan udføre et apostolsk arbejde. Han mindede i denne sammenhæng bl. a. om journalisterne, der ikke kan undværes i vort demokrati, fordi de har en særlig funktion som formidlere. Netop journalisterne erhverv kræver en etisk indstilling.

Arbejdernes interesser

Efter kardinal Rossis mening må lægapostolatet også gå aktivt ind for arbejdernes interesser. Også inden for det offentlige liv må lægapostolatet tages meget alvorligt. »Her må den troende handle som kristen på eget ansvar; her kan kirkens læreembede kun give principielle retningslinjer og ikke patentløsninger«.

Jordreform i Brasilien bliver socialt værdiløs

Brasilia (KIPA) - I Brasilien tilspidses kraftprøven mellem regering og kirke i spørgsmålet om jordreformer. I tiden op til valget vil forbundsregeringen i Brasilia gennemføre en ny jordreform, der i regeringskredse kaldes for »revolutionær«. Biskop *Moscyr Grechi* fra Acre e Purus i Amazonegnen mener, at den nye lov ikke har nogen »social betydning«. Den berører nemlig kun 100.000 af to millioner lufattige familier af »posseiros« (småbønder, der ikke selv ejer nogen jord).

Hidtil har »posseiros«, der i ti år har dyrket tidligere brakliggende statsjord, erhvervet ejendomsret til dette stykke jord. Den nye lov vil reducere denne frist til fem år, men indskrænker samtidigt det stykke jord, der kan erhverves på denne måde, til 25 hektar pr. familie.

Ifølge oplysninger fra den pastorale kommission for landbrug, hvor Brasiliens katolske og lutherske kirke arbejder sammen, er cirka 230.000 »posseiros«-

familier i fare for at blive fordrevet fra det stykke jord, de har opdyrket. Det drejer sig om mere end en million mennesker og om et landbrugsareal på ialt 28 millioner hektarer, der officielt ejes af 300 familier. Kommissionen påpeger, at yderligere 26 millioner hektarer er på udenlandske firmaers hænder.

Konflikterne om landejendom mellem »posseiros« på den ene side og storgodsejere, inden- og udenlandske landbrugsindustrielle firmaer samt militær- og sikkerhedsmyndigheder på den anden side har efter kirkelige opgivelser kostet næsten 120 døde både i 1980 og i 1981.

Katolsk internationalt ungdomscenter i London

London (KIPA) – Det stadigt voksende antal af udenlandske unge i London bekymrer den katolske kirke meget.

P. *Giuseppe Blenda*, der i mange år har arbejdet blandt unge udlændinge mener, at især spanske unge er udsat for stor risiko i den britiske hovedstad. Da Spanien endnu ikke er medlem af EF, har de unge spaniere næsten ingen chance for at få arbejdstilladelse. Således falder de unge - i 1980 drejede det sig om cirka

40.000 - let i fristelser af forskellig art.

De har ikke rigtig nogen at holde sig til, og de forfalder derfor let til narkotika, alkohol, pornografi og til mandlig og kvindelig prostitution.

For at modvirke dette har ærkebiskoppen af Westminster, kardinal *Basil Hume*, nu taget initiativ til at grundlægge et ungdomscenter i Oxford-Street. Her tilbydes der de unge mødelokaler, klasseværelser, social bistand og engelsk-undervisning.

Kirken i Danmark

Økumenisk kvinde-center vil hjælpe indvandrere

Behovet for en dialog mellem kristne familier og muslimske indvandrerfamilier er stigende. Især er det vigtigt at have øje for indvandrerkvindernes og -børnenes vanskelige vilkår. Vi må regne med, at en betydelig del af muslimerne, som er indvandret til Danmark, vil blive boende her. Det er altså

på høje tid, at kulturkløften mellem de to befolkningegrupper mindskes. Det skriver Økumenisk Indvandreraktion i København i en pressemeddelelse. Gruppen finder det påkrævet at gå i gang med et dialogarbejde blandt kvinder og børn.

Projektet vil blive igangsat af Skt. Josefssøster

Susanne Sønderbo. Hun har givet tilsagn om at indgå i projektet for en periode af 2-3 år. Økumenisk indvandreraktion ønsker at leje nogle lokaler i København som mødested for kristne og muslimske kvinder, hvor man kan lære hinandens religiøse og kulturelle baggrund nærmere at kende. Centret skal danne udgangspunkt for forskellige aktiviteter, og man håber på en bred opbakning, selv om man ikke endnu kan sige noget om de konkrete arbejdsopgaver.

Møde den 26. maj

For at virkeliggøre projektet er det vigtigt, at nogle kvinder kan tage sig af afgrænsede arbejdsopgaver, og andre, som vil komme regelmæssigt og sætte deres præg på centret. Økumenisk Indvandreraktion indkalder til et orienterende møde onsdag d. 26. maj kl. 19.30 i Det økumeniske Centers bogcafé, Skindergade 24 i København.

Valfart

til Vor Frue af Åsebakken

Søndag den 23. maj 1982

Valfarten udgår fra skovbrynet på Rudersdalsvej (over for Poppe Alle) i Holte klokken 8.45. Seneste S-tog fra Københavns Hovedbanegård klokken 7.30.

Fra Holte S-station går vi i »løs formation« til Rudersdalsvej, hvorfra valfarten starter kl. 9.00. Under sang og bøn: Valfart gennem Rude skov til Høsterkøb.

Klokken ca. 11.00: Højmesse på Vor Frue Kloster, Åsebakken, Høsterkøb.

Sang og samvær. Salg af katolske bøger og kort, rosenkranse m.m. og af kaffe og sodavand.

Klokken 14.30: Andagt med sakramental velsignelse.

Katolsk Valfarts Komité

PS 1: Man kan tilslutte sig valfarten ved »Bethlehem«, Vildt-fogedvej, 19 km-stenen, Hørsholm Kongevej, klokken 9.25.

PS 2: Der kører HT-busser fra Holte S-station til 19 km-stenen og videre til hjørnet af Hørsholm Kongevej og Høsterkøbvej.

PS 3: Spisning hos søstrene på klosteret skal helst bestilles i forvejen. Telefon: 02-81 06 98.

Resultaterne af valget den 2. maj bringes i næste nummer, den 26. maj

Soldatens mor

»Det er ikke nok at tale om fred og retfærdighed: Vi må holde op med at sende vore mænd og sønner i krig. Vi må holde sammen, vi må være solidariske«. Dette er et citat fra beretningen om Dansk Katolsk Kvindeforbunds arbejds møde i Øm, den 12.-14. marts i år, omtalt i vort påskenummer.

Knap nok var dette møde overstået og dets resolutioner nedskrevet, da Argentina besatte de britisk-ejede Falkland Øer og den »retmæssige« ejer besluttede sig til at jage indbrudstyven væk.

Et par dage i træk så det heldigvis ud til, at konflikten ville begrænse sig til orddueler, men jo længere Haigs pendul-diplomati varede, jo ringere blev chancen for en løsning, dikteret af den sunde fornuft. Til sidst valgte England den løsning, der er dikteret af nationens stolthed: Da den britiske armada forlod havnen i Portsmouth, stod der ifølge pressen mindst 20.000 begejstrede briter på reden og jubede. På pressebillederne er tydeligt at se, at der også stod mange kvinder iblandt dem, der jubede. Det er i sådanne, såkaldt historiske øjeblikke, man studser over, hvor hurtigt demonstrationer for fred kan afløses af demonstrationer for retfærdighed - og hvor lidt fred og retfærdighed kan have med hinanden at gøre.

Endnu mere studser man over at se kvinder, der dog ikke alle kan være teenagere eller enlige uden børn, gå patriotisk amok og vinke held og lykke til en panserflåde, der fører mænd eller sønner eller brødre ind i krigens vanvid. Man har ikke hørt eller læst om kvinde-demonstrationer, hverken i England, foran fru Thatchers hus, eller i Argentina, foran præsidentens palads. Man har ikke set pressebilleder af mødre, der holder sit-down strejke eller har indledt en sultestrejke indtil de har fået deres mænd tilbage. Argentinas efterhånden verdenskendte »mødre fra Plaza del Mayo«, der kræver oplysning om deres bortførte eller sporløst forsvundne børn, har ikke set deres skare blive tidoblet med mødre, der kræver deres sønner tilbage fra flåden, fra flyene, fra øerne.

Mødrene sidder hjemme og græder. Efter krigen får de en patriotisk meddelelse om, at deres mand eller søn gav sit liv for fædrelandet, og de ved, at det hele er løgn. De ved, at det hele igen kun var et spørgsmål om olie eller uran eller raketbaser. Mødrene kan sidde og nynne Marlene Dietrichs ligeledes verdenskendte sang om verdens tåbelighed: »Sag mir wo die Blumen sind: Über Gräber weht der Wind. Wann wird man je verstehn?«

Vore freds-demonstranter burde se at fremstille posters og plakater med et nærbillede fra stumfilmens måske mest berømte scene i Eisensteins »Potemkin«: En mor med et sønderskudt barn i sine arme, på trappen i Odessa.

ww.

Nedvurdering af det ægteskabelige samliv

Pater Dekkers svar til Ole Pryn i nr. 7 om, hvordan man konstaterer lægfolkets synspunkter, tolker jeg som en opfordring, og jeg vil her komme med et bidrag til diskussionen om prævention.

Kirken anerkender, at der kan være grunde til, at en familie vil begrænse sit børnetal, men henviser udelukkende de troende til »naturmetoderne«, og eller afholdenhed. At nogle kan leve med det, beundrer jeg dybt, men skal man holde sig til de »sikre perioder«, kræver det regelmæssighed i kvin-

dens cyklus. Allerede her skilles fårene fra bukkene, for hvad med de kvinder, der et liv langt aldrig opnår denne regelmæssighed? Dem overlades 2 andre tilbud: »Temperaturmetoden« og »Vaginalsekret«! Ja tænk det sidste er virkelig, hvad kirken forlanger af en kvinde.

Efter min mening - og mon jeg står alene med den? - er dette en utrolig nedvurdering af det ægteskabelige samliv. »Man kan forenes med sin ægtefælle, når temperaturen og vaginalsekretet tillader det«, og så i øvrigt håbe, at

begge parter lige på det tidspunkt er raske og ægtefællen ikke bortrejst.

Det har undret mig meget, at ikke een eneste læg og her især læger har protesteret mod en så uæstetisk metode. Selv i et katolsk ægteskab vil det være omtrent umuligt at gennemføre, og i et blandet ægteskab i bedste fald føre til »sidespring«, hvis manden er den ikke katolske part. Metoderne lige frem lyser af, at det er ugifte, der fastholder dem som løsninger.

I virkeligheden burde kun ægtefolk være med til

at finde metoder, der er mulige at praktisere, og da kirken jo anerkender, at begrænsning kan være nødvendig, tror jeg, at mange katolikker, som jeg, mener, at det at forhindre æggets møde med sædcellen er tilladeligt, mens metoder, der forårsager den befrugtede ægcelles udstødning er det samme som abort = mord.

Her skulle oplysningen snarere fremkomme. P-pillen, kondom og præservativ forhindrer blot befrugtning, mens spiralen udstøder det befrugtede æg. Er disse synspunkter blevet fremført? Eller er jeg virkelig den eneste katolik, der ser sådan på det?

Birgit Hoyos

Mere hjælp nødvendig til p. Tantholdt Hansen i Peru

Igennem alle de år pater Tantholdt Hansen har arbejdet i Peru, har Caritas Danmark modtaget beløb, som var øremærkede til dette arbejde. Fornylig modtog Caritas et brev med bøn om hjælp for et beløb, som langt oversteg det beløb, der normalt bliver indbetalt til arbejdet i Peru, men lad pater Tantholdt Hansens egne ord forklare hvad det drejer sig om:

»De seks sogne vi er ansvarlige for ligger i provinsen Quispicanchi, som hører til departementet Cuzco i Peru. Det strækker sig over ca. 250 km., og ligger i højder mellem 3000 og 5000 m. Befolkningen er fattige højland-sindianere, ca. 70.000 i hele provinsen.

I vort arbejde får vi hjælp af en gruppe søstre fra kongregationen »Siervas de San Jose«. Søstrene driver selv et gymnasium med godt 30 elever, hjælper til i det pastorale arbejde, i ungdomsarbejdet, i vort sundhedsprogram og i vore mødreklubber.

Sundhedstilstanden blandt bønderne er elendig på grund af ensidig ernæring og underernæring. Da landets økonomiske situation er blevet gradvis forværret i de sidste ti år, og nu er nået dertil, at ca. 50% af befolkningen er ubeskæftiget eller underbeskæftiget, søger tusinder af mennesker ned i urskoven ved Maldonado for at vaske guld. Deres modstandskraft overfor sygdomme er naturligvis ringe, og vi bliver i stigende grad præsenteret for de syge, som har måttet give op og drage tilbage dertil, hvor

de er kommet fra. Således har vi i de sidste år måttet behandle en lang række tilfælde af Uta (en art spedalskhed), anæmi og indvoldssygdomme, for at nævne de hyppigste.

Det koster f. eks. nu omkring de 1000 kr., for at opnå fuldstændig helbredelse af en Uta-ramt, da medicinen må købes i Frankrig og behandlingen er langvarig. Flere har af økonomiske grunde måttet opgive at lade sig behandle og er draget tilbage til urskoven, hvor de så simpelthen arbejder indtil sygdommen (som på slutningsstadiet angriber svælg og næsehule) sætter endeligt stop derfor. Til

denne specielle medicin og til anden nødvendig medicin beder jeg Caritas om en finansiel støtte. Det ville give os en god mulighed for at afhjælpe den værste nød i et år, hvis vi kunne regne med en hjælp på en 20-25.000 kr. til medicin.

Som sagt, det er søstre fra »Siervas de San Jose«, som hjælper os. En af dem er uddannet sygeplejerske, de andre er lærerinder. Gruppen består af seks søstre. To af dem er i besiddelse af kørekort, men de har altid været henvist til at låne bil,

når de skulle bruge befordring. Det hæmmer og begrænser naturligvis meget deres muligheder for at hjælpe, og derfor beder jeg også Caritas om der kunne hjælpes til anskaffelse af en bil til søstrenes arbejde. Jeg mener, at en Toyota Landcruiser eller en Datsun med dobbelt kabine ville være det mest egnede. Til disse vogne er der reservedele i Peru. Vi har fri import til Peru på grund af arbejdets humanitære karakter. Jeg vil regne med, at en afgiftsfri vogn til eksport her i Danmark koster omkring de 40.000 kr.

Oftentimes har søstre i deres arbejde, både i sundheds-tjenesten og i undervisningsarbejdet brug for at lave instruktioner og pjecer med tegninger på papir.

De er ikke engang i besiddelse af en duplika-

tor. Også til en sådan og til andet skolemateriale, som er meget knapt, da regeringen overhovedet ikke giver tilskud, og undervisningen er fuldstændig gratis, beder jeg Caritas om hjælp.

Det vil dreje sig om en 12.000 kr. ialt til dette formål. I håb om, at der igennem Caritas må kunne findes midler til en eller alle disse nødvendige ting....«

Som det kan ses af ovenstående, er der et stort behov for hjælp, heldigvis var det muligt for os p. g. a. Deres månedlige indbetalinger, at love pengene til medicin og skolemateriale med det samme, men desværre havde vi ikke penge til bilen, da vi også har andre presserende projekter liggende.

Måske var det noget for Deres pastoralenhed, at prøve at rejse de 40.000 kr., der mangler for at opfylde alle pater Tantholdt Hansens tre ønsker.

Michael C. Wiberg

Stiftelsen Mariahjemmet

yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse - dels som stipendium dels som rentefrie lån.

Skema til ansøgning, der må indsendes inden den 2. juni d.å., kan hentes eller rekvireres hos bestyrelsens formand, Irs. G. Garth-Grüner, Frederiksgade 19, 1265 Kbh. K. »Gengangere« kan dog nøjes med skriftl. oplysn. om uddannelsens forløb og de øk. vilkår - herunder spec. ang. SU)

Lensbaron og lensbaronesse Stampe Charisius' Legat

yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller bømerige familier i vanskelige øk. kår.

Legatportioner à 100.- til 500.- kr. kan søges ved henv. inden 2. juni d.å. med fyldige oplysninger og attest fra sognepræst eller anden gejstlig myndighed (eller for tidligere legatmodtagere blot m. henvisning dertil).

For bestyrelsen G. Garth-Grüner
Frederiksgade 19 - 1265 Kbh. K.

Det er ikke almindeligt, at biskopper får tid til at skrive bøger. Oftest kræver de mange embedspligter al den tid, der er til rådighed – og mere til. Men det er trist, hvis en biskop, der evner at skrive, ikke får lejlighed til at udnytte denne evne til gavn og glæde for andre. Og skrive kan biskop Martensen, tilmed i en fængende stil, så at enhver kan forstå, hvad han har på hjerte.

For et års tid siden kom den første bog om dåben, »Dåb og Kristenliv«, der ved påsketid i år er ved at udkomme i fransk oversættelse (ved p. Grégoire) på Cerf i Paris, mens der forhandles om en tysk udgave. Og her foreligger nu den bebudede fortsættelse med titlen »Dåb og Gudstro«.

Den første bog lå på det pastorale plan. Den var en flammende appel om at lade dåbens »anderledes magt« virke i os og tegne en ny livsstil. Kaldet til at følge Kristus efter og overvinde det onde med det gode. »Dåb og kristen praksis« kunne man også have kaldt bogen, selv om dens rigdom ikke dermed ville være dækkende udtrykt. Værdifulde store afsnit er af eksegetisk og kirkehistorisk art. Særlig fortjener det måske omtale, at det påvises, hvorfor de nyreligiøse modestrømninger, der hærger landet for tiden, i bund og grund er uforenelige med kristendom.

Og for en gammel lutheraner er det højst interessant at læse analyserne af Luthers retfærdiggørelseslære, af tro og nåde i katolsk og luthersk belysning og ikke mindst den omstridte tese »på én gang synder og retfærdig«. Både katolikker og lutheranere vil få deres tro uddybet og begreberne grundigt reviderede under læsningen.

Troen på treenigheden

Med denne første bog i taknemlig erindring kaster man sig forventningsfuld over bog nr. 2 – og bliver ikke skuffet. Smag og behag er forskellige, men der kan næppe herske tvivl om, at biskop Martensen her overgår sig selv. Bogen er endnu vægtigere end bog nr. 1, selv om den i det ydre ikke er helt så tung og stor. Men den er fremfor alt noget andet end den første bog. Denne gang er det selve gudstroen, den kristne tro på treenigheden, der er emnet.

Måske kunne dette afskrække nogle, fordi de mener, at treenighedslæren er tør dogmatik. Nuvel, det kan godt være, at man i tidligere tid har været præsenteret for en skematisk og lærebogsagtig – men derfor ikke mindre rigtig – fremstilling

af treenigheden. Man har måske måttet spørge sig selv, om dette egentlig havde så farlig meget at gøre med det kristne liv. Men det kan imidlertid ingen være i tvivl om efter at have læst biskop Martensens nye bog.

Emnet gnistrer af liv, og man kan blive helt besat af læsningen. Særlig kan måske fremhæves de vellykkede afsnit om Guds hellige navn og om Helligåndens møde med os i vor afmagt, men bogen er så gennemkomponeret, at alt hænger sammen på det underfundigste. Bogen udgør en fint afrundet helhed.

Gud er tre og derfor én

Gennem århundreder har man almindeligvis i de teologiske lærebøger begyndt med at skildre Gud som den Ene på linie med de andre monoteistiske religioner jødedom og islam. Derefter plejede man – ligesom halvt undskyldende – at gøre rede for, at Gud »alligevel« er tre personer, som om dette var det særlig kristne supplement til monoteismen. Biskop Martensen vender denne traditionelle tankegang på hovedet, begynder med tre kapitler om treenigheden, Fader, Søn og Helligånd, og slutter med det prægtige kapitel om »Gud den fuldendt Ene«.

Herved opnår man at vise, at treenigheden så at sige medfører enheden og ikke er et tillæg til enheden uden sammenhæng med denne. Før hed det »Gud er treenig og alligevel én«, men hos Martensen: »Gud er tre og derfor én. Man oplever hos Martensen en teologi, der er i pagt med den oldkirkelige (og østkirkelige) tradition: teologi ikke blot som subtilt tankespind og skarpsindighed begrebsanalyse – selv om den logiske præcision og stringens er strålende – men teologi som meditation i

Ny bog om dåben af biskop Hans Martensen

dette ords gamle og rige betydning. Treenighedens mysterium bliver derved en levende kilde til troens fornyelse.

Fredsstiftende og økumenisk

Med denne indfaldsvinkel åbnes der nye muligheder for udsoning med jødedommen og med de ortodokse kirker. Som en rød tråd er det vævet ind i bogens grundtema, at jødernes Gud er den samme som de kristnes Gud, Vorherre Jesu Kristi Fader, den Gud, Jesus lærte sine disciple at bede til. De kristne kan fuldtud tilslutte sig den gammeltesta-

mentlige bøn, der daglig bedes af denne fromme jøde: »Hør Israel, Herren er vor Gud, Herren er én«.

For de ortodokse har det været en anstødssten, at vestens kirker hævdede, at Helligånden også var sendt af Sønnen. Derimod vil der næppe være vanskelighed for de ortodokse ved at acceptere, at Helligånden sendes af Faderen gennem Sønnen. Ifølge Martensen er dette imidlertid den rette katolske forståelse af det omstridte »filioque«, og dermed skulle der ikke længere være nogen modsætning på dette punkt mellem øst-

og vestkirkerne.

Lige så fredsstiftende og økumenisk bærer Martensen sig ad over for lutheranerne. Man mærker til sin glæde, at de omfattende Luther-studier, der blev afbrudt ved Martensens udnævnelse til biskop, heldigvis ikke ganske er skrinlagte. I denne bog er dialogen med luthersk teologi koncentreret til et helt kapitel for sig: »Randbemærkning vedrørende Luthers treenighedstro og ikke treenighedslære for det er Martensens påstand, at Luther - i modsætning til den stive lutherske ortodoksi - ikke udformede nogen egentlig

treenighedslære. Hans treenighedstro var derimod levende og ikke - som ofte påstået - kættersk i forhold til oldkirken og kirkefædrene.

Uvurderlig hjælp til levende tro

Kapitlet om Luther slutter med den sætning, at treenighedstroen bør være teologiens grundlag og midte, således som den var det i oldtiden. Disse ord kan med fuld gyldighed anvendes på biskop Martensens bog. Den er uvurderlig hjælp til at gøre treenighedstroen levende og virksom. Tag og læs!

Jacob Thomsen.

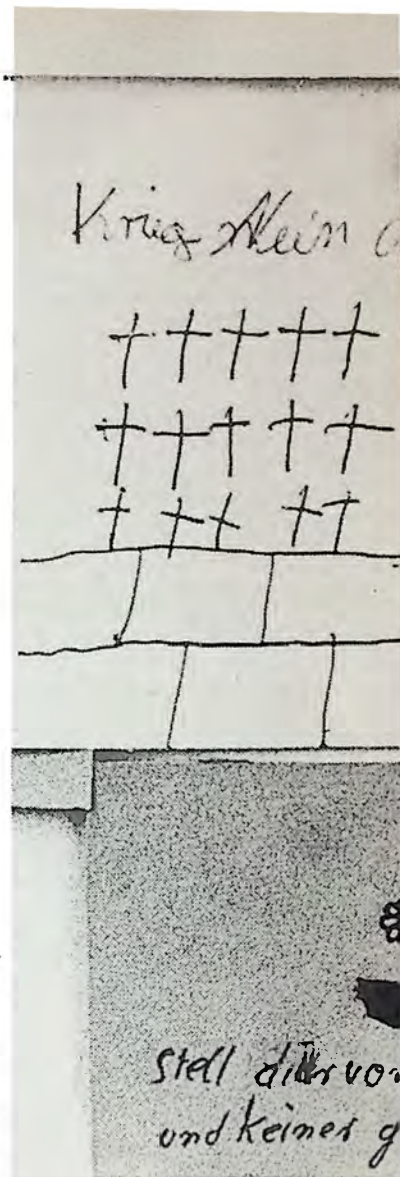
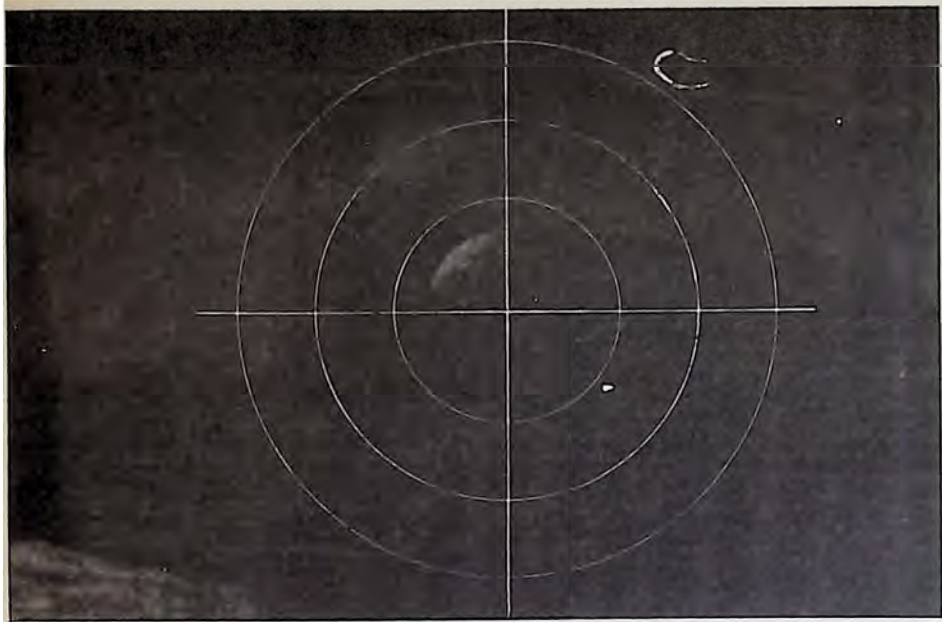
Hans L. Martensen

DÅB OG GUDSTRO

Niels Steensens Forlag/Katolsk Forlag

»Protest i stedet for hurra-patriotisme«

Amerikanske biskopper i spidsen for ny fredsbevægelse

(KIPA) - »Der kan være tider, hvor det er en samvittighedspligt ikke at adlyde... Det afgørende er, at den borgerlige ret ikke kan gøre krav på at være absolut«.

Med disse ord har den katolske ærkebiskop af Seattle, *Raymond Hunthausen*, foretaget det hidtil mest dramatiske skridt for at give sin utilfredshed med supermagternes atomvåben-kapløb til kende. Gennem det biskoppe-lige kirkeblad har han meddelt, at han for fremtiden kun vil betale 50 pct. af sin indkomstskat for på den måde at protestere mod den amerikanske regerings oprustningsprogram.

Hunthausen begrundet sit skridt ud fra Bibelen: Som Kristi efterfølgere »må vi også i atomalderen tage vort kors op. Jeg tror, at ensidig nedrustning er en vigtig betydning af korset« - thi »Jesus tog korset op og greb ikke det sværd, der blev draget til forsvar af ham. Det er en bekendelse til ensidig nedrustning. Vi er kaldet til at efterfølge ham«.

Kun toppen af et isbjerg

Ærkebiskop Hunthausens skattevægring er dog ikke noget isoleret tilfælde, men kun toppen af et isbjerg. Da USA's katolske biskopper for fire år siden lod en folder uddele »The Gospel of Peace and the Danger of War« (Freds evangelium og Krigsfaren), var der endnu ikke

mange af Amerikas 50 millioner katolikker, der personligt beskæftigede sig med fredsproblematikken. Siden da er antallet af gejstlige og lægfolk, der aktivt går ind for fred og nedrustning, vokset aldeles forbløffende.

Biskopperne *Mathiesen* og *Hermann* fra h.h.v. Texas og Ohio har opfordret de troende til at opgive deres arbejdspladser inden for våbenindustrien. Flere biskopper har protesteret kraftigt mod planlagte udstillinger af MX-raketter inden for deres bispedømmers område.

Katolsk betyder modstand mod krig

Ærkebiskop *Quinn* af San Francisco har opfordret til én gang om måneden at faste som protest mod rustningskapløbet, og ikke nok med det: han har forsøgt at påvirke de katolske sygehuse inden for sit bispedømme til ikke at deltage i de plan-spil, der holdes for at forberede det medicinske beredskab i tilfælde af en atomkrig. Troende mennesker bør derimod engagere sig i anti-krigsgrupper, mener ærkebiskoppen.

En lignende udvikling gør sig gældende også inden for andre kristne trossamfund i USA: Kvækerne arrangerer i deres menigheder afstemninger om ansøgning til Washington om, at supermagterne straks nedfryser deres våbenarsenaler. Biskopper-

ne i den episkopale kirke har opfordret deres 2,8 millioner troende til en ugentlig faste- og bededag for verdensfreden. Lutheranere, græsk-ortodokse, metodister og baptister har ligeledes allerede sat fredsaktiviteter i gang.

For *Arthur Jones*, en journalistisk medarbejder ved »National Catholic Reporter«, er alt dette karakteristisk for firserne. Efter hans mening er ordet »katolsk« efterhånden ved at få samme betydning som »modstand mod krig«, »modstand mod atomvåben«, »fred«, og »protest«. I de kommende måneder og år vil mange flere tage stilling: »direkte og indirekte, med fredelige midler og med sabotage, enkeltvis og i grupper, med hensigt eller utilsigtet vil man sige »nej« til den amerikanske oprustningspolitik og til landets sikkerhedsmentalitet, der bygger på atomvåben«. »Protest i stedet for hurra-patriotisme«, var det udtryk en anden journalist benyttede, da han med forbløffelse konstaterede, at USA's katolske kirke »marcherer med i forreste linie for freden«.

30 kirkeledere mod atomvåben

I betragtning af denne bølge af voksende fredsvilje blandt USA's katolske kirkeledere - over 30 har allerede udtalt sig klart imod produktion og benyttelse af atomvåben, og en femtedel af USA's 301

katolske biskopper er allerede medlemmer af »Pax Christi« - er det ikke blevet let for de gejstlige, der går ind for oprustning.

Blandt dem er generalvikaren for det amerikanske militære bispeembede, biskop *John O'Connor*, der for eksempel betragter det som umoralsk for en regering at nedruste, »hvis dette ville gøre det pågældende land sårbart over for uretfærdige angreb«.

Og ærkebiskoppen af New York, kardinal *Cook*, betonedede i sin egenskab af militærbiskop i et brev til de katolske felterpræster, at en afskrækkelsesstrategi

med kernevåben kan være moralsk forsvarlig, »hvis en nation alvorligt forsøger at finde fornuftige alternativer hertil«.

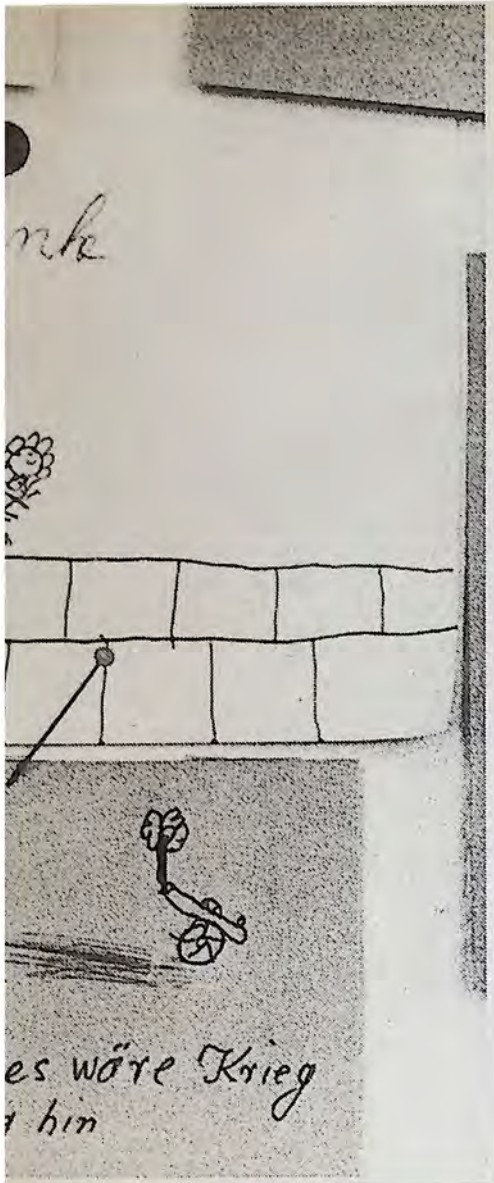
Kardinal *Cook* befandt sig dermed i diametral modsætning til sin embedsbroder, ærkebiskop *Hunthausen*. Allerede syv måneder før denne forkyndte sin skatteboycot, gav han i juni 1981 udtryk for sin overbevisning om, at »vor sikkerhed som troende mennesker ikke kan ligge i dæmoniske våben, der truer alt liv på jorden«. Derimod »bygger vor sikkerhed på en kærlig Gud, der har omsorg for os. Vi må afskaffe vore

terrorvåben og stole på Gud«.

Og ærkebiskop *Hunthausen* siger videre i overensstemmelse med Bibelen: »Den, der vil redde sit liv ved hjælp af atomvåben, vil miste det. Den, der derimod mister livet ved for Jesu skyld og for evangeliets og kærlighedens skyld at give afkald

Den tidligere katolske præst, Philip Berrigan og hans bror, jesuitterpateren Daniel Berrigan samt 6 andre mænd blev sidste år anklaget i retten i Norriston, USA for at have ødelagt raketdele i en amerikansk våbenfabrik. Gruppen er en af de mange, der aktivt engagerer sig mod krig og oprustning inspireret af Bibelens ord om at smede sværd om til plovjern. Billedet viser Philip Berrigan foran retsbygningen hilse på den stedlige biskop, der ønsker ham held og lykke i sagen.

Børnetegninger på en tysk fredsudstilling. Teksten på den øverste lyder: »Krig – nej tak«, og på den nederste: »Tænk, hvis der blev krig, og ingen gik derhen...«

Hiroshima i ruiner efter den første atombombes eksplosion den 6. august 1945. Siden da er atomvåbenes ødelæggelseskraft steget mange fold. Pave Johannes Paul II har i den senere tid adskillige gange advaret mod atomkrig – en krig, som ingen kan vinde, og alle kun kan tabe.

Anglikansk primas ønsker fredsmøde på topplan mellem verdensreligionerne

Foreslår konference i Jerusalem som alternativ til to religiøse fredskonferencer, der er under forberedelse i Moskva og Stockholm. Ved et verdensreligionernes møde på topplan udelukkes faren for politisk manipulation.

London/Moskva/Stockholm (KIPA) – Ærkebiskoppen af Canterbury, dr. Robert Runcie, har foreslået, at der afholdes et verdensreligionernes topmøde. Efter hans opfattelse bør denne topkonference »på højeste plan« finde sted i Jerusalem. Ærkebiskoppen venter sig af et sådant møde, at det specielt vil kunne få stor »symbolsk virkning« på verdensoffentligheden, men at det desuden vil have en positiv indflydelse på de for tiden igangværende fredsiniciativer.

Frygt for politisk manipulation

Da ærkebiskop Runcie for nylig fremlagde sine planer for journalister, betonedede han samtidig, at hverken den verdensreligionernes fredskongres, som Moskva-patriarkatet har sammenkaldt til i maj, eller den svenske lutherske ærkebiskop Olof Sundbys planer om en international kristen fredskonference i Sverige i oktober »helt svarer til hans forventninger«. Ved et verdensreligionernes fredsmøde på højeste plan mener Runcie, at der er mindre fare for politisk manipulation.

Den russisk-ortodokse kirke har indbudt til en »Verdensreligionernes

Fredskonference« 10.-14. maj i Moskva. Temaet er »For at redde livets hellige gave fra en kernekraftkatastrofe«. Det er lederen af Moskva-patriarkatets udenrigsafdeling, metropolit Filaret af Minsk og Hviderusland, der er præsident for konferencens internationale forberedelseskomit'e, der består af 46 repræsentanter for forskellige trossamfund.

Ved denne forberedelseskomite's sidste møde i Moskva viste der sig, ifølge informationstjenesten for Svejtserinstituttet »Tro i Den anden Verden« en tendens til »ikke længere ensidigt at nævne USA og dets allierede, når der tales om krigsfaren og de kræfter, der modsætter sig folkeslagenes fredelige sameksistens, fremskridt og trivsel«. Alligevel er hensigten tydelig nok, når »vanvittige militærdoktriner« kritiseres, eller når der tales om enkelte staters forstærkning af deres våbenpotentiel og deres alliancer med produktion og stationering af »kvalitativt nye atomvåben«.

Emner til fredskonferencen

Ved »Verdensreligionernes Fredskonference« skal bl. a. følgende emner drøftes: Udarbejdelse af en fælles etisk stillingtagen

til atomkrig og atomvåben, religionssamfundenes opgave med at overvinde en »fatalistisk indstilling til en atomkrig«, og opdragelse af de troende til en aktiv fredstjeneste«.

En af de vestlige observatører ved forberedelseskomit'eens møde, den norske lutherske provst Gunnar Stalsett, har efter sin hjemkomst til Norge indrømmet, at den sovjetiske regering muligvis vil forsøge at udnytte Moskva-konferencen til sine egne politiske formål. Netop for at forhindre et sådant misbrug, er det derfor vigtigt at holde muligheden for en bred deltagelse i konferencen og dennes dagsorden så åben som mulig.

Sverige holder fast på sin konference

De vestlige deltagere i og observatører ved forberedelsesmødet understregede også, at fredskonferencen ikke burde være fortaler for nogen bestemt ideologi. Stalsett foreslog derfor, at den frie presse sikredes adgang til »Verdensreligionernes Fredskonference«.

Ærkebiskop Pitirim, der er leder af Moskva-patriarkatets kommunikationskontor, betonedede ved forberedelsesmødet arrangørernes ønske om bred deltagelse af repræsentanter fra det vestlige udlands almindelige og kirkelige presse. Han meddelte desuden, at der i april finder

en pressekonference sted i Budapest til forberedelse af »Verdensreligionernes Fredskonference«.

Den svenske kirkes primas, ærkebiskop Olof Sundby, ønsker at holde en international kristen fredskonference i Stockholm. Hans planer støttes af den svenske regering. Til konferencen, der tænkes afholdt i september eller oktober, skal der indbydes ledende repræsentanter fra alle kristne kirker.

Ærkebiskop Sundby forventer, at en sådan fredskonference for de kristne kirker, når den finder sted på neutral grund, vil have de største muligheder for bevægelses- og talefrihed og en positiv indflydelse på udviklingen. »der i mange lande er ved at få offentligheden til at indtage en resignerende holdning over for den voksende konfrontation mellem supermagterne«.

Forbilledet for Sundbys plan er »Den internationale økumeniske konference for Freden«, som den daværende svenske ærkebiskop Nathan Söderblom (en banebryder inden for den økumeniske bevægelse) indkaldte til i 1925. Ærkebiskop Sundby har i de sidste måneder undersøgt, om der var interesse for hans idé på internationalt plan, og har hos både statslige og kirkelige samtalepartnere mødt stor sympati for tanken.

på sådanne våben, vil bevare det«.

Den amerikanske anti-atomvåben-bevægelse har, afgørende støttet af de kristne kirker, allerede grebet vide kredse af befolkningen, ja, griber endda i tiltagende grad ind i det politiske livs område. Det foreløbige højdepunkt på denne udvikling var, at der for nylig blev fremlagt en resolution i begge kongressens huse. I resolutionen, der foreløbigt støttes af mere end 150 af kongressens medlemmer - under ledelse af senatorerne Kennedy og Hatfield - kræves det, at begge supermagter indstiller deres produktion af atomvåben og - som næste skridt - opfordres de til at reducere deres nuværende arsenaler af kernevåben.

Tværpolitisk fredsbevægelse

Parallelt hermed opstår der også i de »politiske græsrodsbevægelser« en masse initiativer, der er rettet mod det ukontrollerede rustningskapløb. Over en million borgere i USA har allerede skrevet under på, at de ønsker folkeafstemninger i deres valgkredse med henblik på at stoppe produktionen af

atomvåben. Også mange kirkeligt engagerede arbejder for at få sådanne folkeafstemninger sat i gang.

Amerikas katolske biskopper har ligesom resten af de troende givet fredsbevægelsen en ny dimension ved deres engagement deri: Det er ikke modsætninger mellem højre og venstre, ikke øst-vest konfrontationer, der er på dagsordenen, men den længsel efter fred, der deles af alle mennesker. Appeller mod USA's militærhjælp til El Salvador er i gejstlighedens øjne lige så vigtige som protesterne mod, at en amerikansk atom-ubåd døbes med navnet »Corpus Christi«.

Og fordi det, som det svejtsiske jesuit-tidsskrift »Orientierung« udtrykker det, kan være vanskeligt for en politiker at afvise disse biskopper »simpelt hen som politiske fusentaster eller ligefrem sætte dem i forbindelse med Moskva«, vil Reagan-administrationen nok med det første komme til at ændre taktik.

Og det må nok også alle politikere i hele verden: For der findes ikke mange alternativer, hvis vi skal få en ægte fred.

På grund af sit store og vidtforgrenede arbejde – ikke mindst for de nødlidende – blev Knud Ballin i 1966 af Den hellige Stol udnævnt til monsignor. Billedet viser Knud Ballin under en audiens i 1970 for spejdere, t. h. ses Lily Fausbøll, en af Knud Ballins trofaste medarbejdere.

Kirken har lidt et stort tab ved Knud Ballins bortgang

Den 17. april 1982 døde monsignore *Knud Maria Ballin* på Liobahjemmet i København efter lang tids sygdom.

Knud Ballin blev født 1904 i København. Faderen var den kendte og alsidigt begavede *Mogens Ballin* (maler, sølvmed, kunsthåndværker) og moderen *Marguerite d'Auchamp*.

Efter at have studeret filosofi og teologi i Innsbruck, Strasbourg og Meissen, blev Knud Ballin præsteviet i Skt. Ansgars kirke i København den 5.4. 1930 og ansat ved kirken som kapellan. 1934 blev han udnævnt til kapellan ved Skt. Pouls kirke i Sønderborg og 1937 udnævnt til sognepræst ved vor Frelsers kirke i Assens. 1940 tiltrådte Knud Ballin stillingen som rektor ved Skt. Antoni kirke i Brønshøj og var i perioden 1941 - 1966 sognepræst ved denne kirke.

Katolsk litteratur

Udover det daglige sognearbejde, som Knud Ballin altid varetog med iver og omhu, fandt han, at en række specialopgaver måtte løses. I 1932 grundlagde han *Pauluskredsen*, der i 1975 blev slået sammen med Katolsk Forlag, og han bidrog herved væsentligt til udbredelse af katolsk litteratur i Danmark.

Fra 1941 blev Knud Ballin tilknyttet de katolske spejdere først som

trops- senere som divisionskapellan.

Under 2. verdenskrig måtte Knud Ballin p. g. a. sin jødiske herkomst flygte til Sverige. Oplevelsen af selv at være flygtning gav imidlertid inspiration til det arbejde, som de fleste nok vil huske Knud Ballin for, nemlig *Caritas Danmark*.

Caritas-arbejdet

Allerede som flygtning i Sverige påbegyndte han arbejdet for og blandt flygtningene, og efter krigen samarbejdede han med organisationer i Sverige om fødevarerleverancer til sultende, især i Tyskland og Polen. Knud Ballin stiftede i 1947 *Caritas Danmark* og for at sikre, at hjælpen til de nødlidende blev koordineret og ikke gik i forkerte hænder, var han i 1950 med til i Rom at oprette *Caritas Internationalis* og sammen med andre danske hjælpeorganisationer oprettede han i 1956 *Dansk Flygtningehjælp*.

Knud Ballin har været præsident for International Catholic Migration Committee i en årrække, den nordiske bispekonferences repræsentant i International Cooperation for Socio-Economic Development's direktion, biskoppens repræsentant i Caritas Internationalis og International Catholic Migration Committee samt i Catholic Committee for

Inter European Migration, de tyske biskoppers tilsynsførende for hjælp til præster og lægfolk i Østzonen, og en årrække været initiativtager og praktisk koordinator for turistsjælesorgen i Danmark.

P. g. a. sit store og vidtforgrenede arbejde – ikke mindst for de nødlidende – blev Knud Ballin i 1966 af Den hellige Stol udnævnt til monsignor, – men typisk for ham ønskede han fortsat af tituleres »pastor« (hyrde).

Usnobbet, naturlig og nøjsom

Den katolske kirke i Danmark har lidt et stort tab ved monsignor Knud Ballins bortgang, – først med tiden vil det helt gå op for os, hvad han har betydet for kirken herhjemme. Som det blev sagt ved Mogens Ballins død, kan det siges ved sønnens: .. han var en helstøbt personlighed...rig nok til at øse ud til alle... et godt menneske, hvis største glæde var at kunne hjælpe.. en mand, som intet stak under stolen, usnobbet, naturlig og nøjsom som få... basis for hans personlighed var en inderlig tro, hvis mål var et liv i Kristi efterfølgelse.

I dyb taknemmelighed for hans virke iblandt os vil vi ære mindet om pastor Ballin. Requiescat in pace!

Caritas Danmark
Katolsk Forlag

Mindeord ved begravelsen lørdag den 24. april

30 præster koncelebrerede ved sjælemessen

Omkring 350 mennesker deltog i sjælemessen i Skt. Mariæ kirke, København lørdag den 24. april for at tage afsked med mgr. Knud Ballin. Biskop Martensen var hovedcelebrant og 30 præster koncelebrerede. Flere inden- og udenlandske karitative organisationer var repræsenteret ved begravelsen.

Knud Ballin havde ytret ønsket om, at der ikke blev talt ved hans begravelse, »dog har jeg intet imod, at der holdes en prædiken over døden og vor forberedelse til mødet med vor Mester«.

I respekt for dette ønske, mente biskoppen, at vi ikke kan gøre det på en bedre måde, nu hvor vi befinder os i håbets og opstandelsens tid mellem påske og pinse, end ved det evangelium, vi lige har hørt fra Johannes 21. kapitel. Efter rekviem-messen fulgte omkring 150 mennesker kisten til Katolsk Vestre Kirkegård.

Under en efterfølgende reception udbad flere af de fremmødte sig ordet. Her er et lille udpluk fra nogle af talerne.

Vi kan bede til Knud Ballin

Caritas Internationalis var repræsenteret af dr. Frank, sekretær for præsidenten, mgr. Huessler, der ikke selv kunne være til stede, da han var til møde med paven i Vatika-

net. Dr. Frank takkede på Caritas Internationalis' og Caritas Tysklands vegne Knud Ballin for den hjælp, han især efter Den 2. Verdenskrig havde ydet for tusinder og tusinder af flygtninge, hjemløse, krigs ofre og alle børn i Tyskland.

»For Knud Ballin var næstekærligheden ikke mulig at afgrænse, hverken geografisk, politisk eller etnisk. For ham var »Caritas« Jesu kærlighed, og denne ville han lade menneskene erfare«. Og lidt senere sagde dr. Frank: »Jeg er overbevist om, at vi ikke skal bede for Knud Ballin, men kan bede til ham«.

Bibelens ord omsat i handling

Lederen af Catholic Relief Services (Det amerikanske Caritas) kontor i Genève, *Quinlan* var overbevist om, at Knud Ballins venlighed var baggrunden for hans succes. Han var respekteret og elsket af os alle, der arbejdede med ham, sagde *Quinlan* og nævnte, at han få dage efter Knud Ballins død i en samtale med *Poul Hartling* havde omtalt dødsfaldet for ham: »Poul Hartling sagde til mig, at Knud Ballin i døden vil blive vel belønnet, og han huskede, at han for mange år siden sammen med mgr. Ballin og mange andre dannede Dansk Flygtningehjælp,

og at Knud Ballin havde gjort så meget for flygtningene«.

Præsidenten for emigrant-organisationen ICMC *McCarthy* omtalte Knud Ballin som et storslået menneske, der gjorde mere med Den hellige Tekst end de fleste: Han læste ikke blot Bibelen, han omsatte ordene i konkret handling.

Biskop Martensen takkede for de mange kondolencetelegrammer og skrivelser, han havde modtaget, hvilket viser, at Knud Ballin har betydet noget ikke blot for privatpersoner men også for bispedømmet.

Generalsekretæren for Dansk Flygtningehjælp, *Piel Christensen* sagde bl.a., at uden Knud Ballin, hans formidlende sind og hans varme, så havde Dansk Flygtningehjælp ikke eksisteret i dag. »Overalt har han spredt varme, kærlighed, inspiration. Der blev skabt en helt utrolig respekt om den katolske hjælpeorganisation Caritas i Danmark. Han formåede både at markere den og samtidig netop være formidlen og skabe samling på tværs, et virkeligt økumenisk arbejde han har stået for. Vi ved, at vi i mange år frem vil kunne høste inspiration fra alt det, som han har givet os og for alt det, som han har stået for.

kk

»Jeg er overbevist om, at vi ikke skal bede for Knud Ballin, men kan bede til ham«, sagde dr. Frank, Caritas Internationalis ved en efterfølgende reception hos Lioba-søstrene på Frederiksberg i København.

Knud Ballin hjalp deltagerne på de nordiske valfarter til Lourdes til at opleve sig som del af et verdensomspændende fællesskab. Det skyldtes for en stor del hans internationale forbindelser i det karitative arbejde, skriver Inger Høyer på Den nordiske Valfarts vegne. Fotoet viser Knud Ballin ved et internationalt Caritas møde i Geneve i 1969.

Den nordiske valfart til Lourdes:

Vi vil ikke glemme hvad vi skylder pastor Knud Ballin

Ved monsignore *Knud Ballins* død har vi i »Den nordiske valfart til Lourdes« lidt et stort tab. Det gælder os, der har siddet i bestyrelsen, der i næsten 15 år har nydt godt af pastor Ballins råd, vejledning og hjælp - og det gælder de mange pilgrimme fra Skandinavien, for hvem han blev en ven, støtte og den præst, hos hvem man aldrig forgæves søgte trøst eller opmuntring.

Hjælp os til gode kontakter

Fra 1967 til 1974 var pastor Ballin vor valfartspræst, og i disse år bragte han gudstjenesten på valfarten i sådanne rammer, at der blev en organisk sammenhæng mellem vor lille skandinaviske gruppes specielle udtryksform og behov og deltagelsen i de store internationale gudstjenester på stedet, der hjalp os til at opleve, at vi var en del af et stort verdensomspændende fællesskab. Det skyldtes jo for en stor del pastor Ballins talrige internationale forbindelser i det karitative arbejde og den respekt og kærlighed, man der omfattede ham med. Derigennem banede han vej for vor lille uanselige gruppe i den store internationale menneskemængde i Lourdes, og det var for en stor del pastor Ballins skyld, at vi efterhånden fik

gode kontakter og følte os velkommen, når vor lille gruppe dukkede op.

Deltog også som den syge pilgrim

Fra 1974 trak pastor Ballin sig tilbage som valfartspræst, fordi andre opgaver lagde så stort beslag på ham. Men de sidste år, da sygdommen invaliderede ham mere og mere, var han med som den syge pilgrim, for at bede om lindring og styrke. Her oplevede vi, at han stod inde for, hvad han prædikede: »Hvad, der mangler af Kristus-trængsler, udfylder jeg i mit kød til bedste for hans legeme, kirken«. Kol. 1,24, og i denne tid blev pastor Ballin måske endnu mere end før vor lærer og hjælper. Samtidig forblev han præst, der, så vidt kræfterne strakte - og de strakte langt - frembar messeofferet, hørte skriftemål og hjalp med trøst og opmuntring.

Må hans indsats bære frugt

Vi vil ikke glemme, hvad vi skylder pastor Ballin, og vi takker Gud for, hvad Han har givet os gennem ham. Vi håber, denne taknemmelighed må vise sig ved, at vi arbejder på, at hans indsats må bære frugt i valfarterne.

På »Den nordiske Valfarts« vegne. *Inger Høyer.*

Knud Ballin var først og fremmest præst

Sagde nej til at være præsident for Caritas Internationalis

Der vil sikkert blive skrevet mange mindeord om pastor Knud Ballin, men som sekretær for ham i 9 år havde jeg nogle små oplevelser, som gjorde stærkt indtryk på mig.

En dag sad vi og talte om, at en ny pave lige var blevet valgt. Jeg mente, at det måtte være en overvældende fornemmelse, at få det største embede i kirken. Knud Ballin svarede, at jeg tog fejl, den største dag havde været den dag, den nye pave var blevet præst. Mere kunne man ikke blive.

At det var hans mening, blev jeg klar over ved en anden lejlighed. I Caritas Internationalis i Rom skulle man vælge ny præsident. Knud Ballin ringede hjem og fortalte, at han var foreslået og spurgte, hvad

jeg troede, at han havde svaret. Du sagde nej tak. Hvorfor mener du det, for det var det, jeg gjorde. Du vil altid have lov til at gøre præstegerning - læse messe, høre skriftemål, besøge syge og døende, og det ville du i den stilling ikke have megen mulighed for at gøre. Ja, sagde han, du har ret.

Vikar 3 søndage i Brønshøj

Sidste sommer, da pater Kertz havde sommerferie, havde Sct. Antoni brug for en præst 3 søndage. Knud Ballin sagde ja, selv om han allerede var meget svag. Sct. Antoni havde jo en særlig plads i hans hjerte, og menigheden taler endnu om de tre gudstjenester. På den tredje var han særlig svag,

alle kunne se det, og allerede torsdagen efter fik han sin blodstyrning, der gjorde, at han var bevidstløs i 5½ døgn. Heldigvis havde han fået at vide, at alle havde været glade for hans prædikener og gudstjeneste.

Vort sidste møde

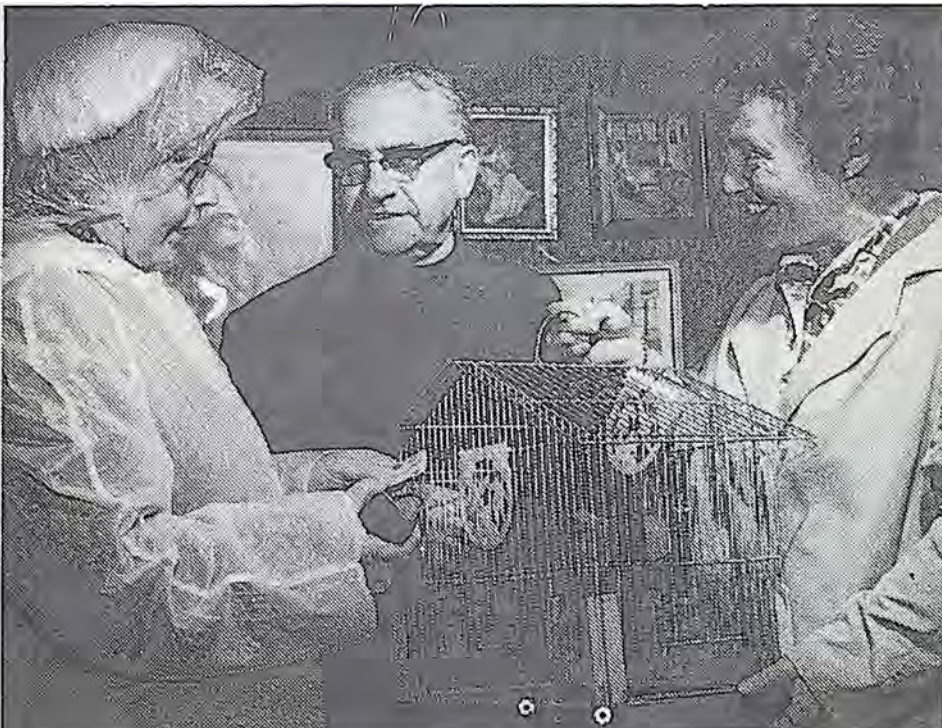
Mit sidste rigtige møde med Knud Ballin havde jeg på hospitalet. Jeg vidste, at han var svag og dårlig tålte besøg, men en fælles bekendt havde bedt mig besøge en gave til ham, så jeg tog chancen. Han sad ved siden af sengen, og hans ansigt lyste op, da han så mig. Fik du at vide, at jeg gerne ville se dig?

Det måtte jeg beklage, at jeg ikke havde, men pastor Høgh havde bedt

mig give ham en gave. Han fortalte, at han meget gerne ville tale med mig, og derfor havde bedt een om at sige til mig om at komme, men nu da jeg var der, kunne vi få en god samtale om forskelligt, som han havde tænkt på, mens han ventede på Sct. Peter. Vi talte nok sammen senere, men ikke som den dag. Vi var begge pastor Høgh meget taknemmelige, at han havde forenet os.

I det samarbejde vi havde, kommer man hinanden nær ind på livet. Jeg kendte Knud Ballin fra vort fælles spejderarbejde, som ven i familien og nu som chef, og jeg fik meget stor respekt for ham som præst. Det var han først og sidst.

Lily Fausbøll

Mange husker også Knud Ballin i hans utrættelige iver for at skaffe midler til en ny kirke for Sct. Antoni menighed. Gurli Lange og nu afdøde fru Metz sammen med deres sognepræst ved et af de mange sommermarkeder.

Sognepræst for Sct. Antoni menighed i 25 år

I Sankt Antoni sogn havde vi håbet, at vores smukke kirke, der skyldes pastor Knud Ballins energi og fremsynethed, kunne være blevet rammen om afskeden med ham, der i 25 år (1941-66) var vores sognepræst, for at vi på den måde kunne vise vores taknemmelighed for alt, hvad han har betydet for os i sognet.

Pastor Ballin var en farende sjæl, mange havde bud efter ham uden sogns,

også internationalt, og han var »altid beredt«, til at hjælpe. Men hvor optaget han end var, kunne vi sognebørn altid finde ham i kirken lørdag aften, hvor han bad rosenkrans med os, hørte skriftemål kort sagt forberedte sin og vores søndagsgudstjeneste.

Rosenkransen

For pastor Ballin var også gammeldags from, som vi næsten ikke kender

det mere. Under de senere års drøje hospitalsophold slap han ikke rosenkransen, når smerterne blev hårde. Sømanden, der delte sygestue med ham sådan en pinefuld nat efter en operation, tilbød at finde den »snor« frem, som han altid fandt ro og hvile ved, når det kneb.

Majandagter og Kristi Legemes fester mindes vi også med glæde. Det var næppe helt tilfældigt, ihvertfald lignede det en

tanke, at den nøjsomme, fromme sognepræst fik sin gerning i Sankt Antoni sogn - hos franciskaneren den hellige Antonius af Padua. Efter et besøg i Assisi, nævnte vi den særlige atmosfære, der hviler over byen. »Ja«, svarede pastor Ballin, »det er den fromhedens og bønnens ånd, som vi alle skulle stråle af. «Når børn havde svært ved at forstå, hvorfor de skulle til messe om søndagen, sagde han: »En søndag uden messe som en dag uden sol!« Det forstod de.

Omsorg for os alle

Vi er endnu i dag adskillige ældre i sognet, der har haft den lykke, at pastor Ballin førte vore børn til sakramenterne - i nogle år bistået af Liobasøstrene - og af Liobasøstrenes såkaldte »mødrekursus«. Alle vi familier mærkede vores sognefaders kærlige omsorg, - især, når vi var i vanskeligheder, som alle voksende familier kommer i, stod pastor Ballin os bi med råd og dåd og kærlighed, lydhørhed og tålmodighed, altid trofast.

Måtte glad kristendom, ægte fromhed og tro, som han viste os den, med Guds velsignelse altid hvile over vores sogn.

Slægt skal følge slægters gang - måtte tonen fra himlen aldrig forstumme i vor glade pilgrimssang. *En familie fra Sct. Antoni menighed*

Martin Braun S.M.M. fejrer 50 års præstejubilæum

Har virket i Danmark siden 1935

Troen er noget mystisk, som er inde i os. Vi har fået den fra Gud og lært den at kende ved vore forældre. I årenes løb gjorde mange andre indflydelser sig gældende, som bidrog til at øge troen, give den dybde og vække en længsel efter også at møde troens Gud, kærlighedens Gud.

Martin Braun blev født d. 22. april 1904 i Maastricht, Hollands ældste by. Hans hjem lå 5 minutters gang fra Vor Frue kirke og fra Skt. Servatius kirken. Den hl. Servatius var i det 4. århundrede kommet fra Tongeren i det nuværende Belgien og havde flyttet sit bispesæde til Maastricht, hvor han døde i året 384. Efter ham fulgte 20 andre hellige biskopper i byen.

Alle mennesker i Syd-Limburg kender den smukke statue af Maria, havets stjerne. Uafbrudt brænder der masser af lys foran den. Jeg har aldrig

oplevet, at der ikke var pilgrimme ved den. Altid stod eller knælede nogen og bad til Vor Herre og om Marias forbøn.

Tåstrup og Roskilde

Jeg fortæller dette med, fordi nøglen til ens hele liv ligger i barndommen og dens oplevelser. Kærlighed til Gud og til hans mor, Jomfru Maria har Martin Braun da også suget til sig fra sin barndom. Efter underskolen besøgte han byens gymnasium. Som knægt på 14 år hørte han en dag en præst prædike i sognekirken om Jesu ord til de første disciple: »Kom og følg

mig, så vil jeg gøre jer til menneskefiskere«.

Disse ord ramte den unge Martin. Han rendte hjem og sagde til sin mor: »Mor! Jeg vil være præst«. Så skiftede han gymnasium til montfortanernes skole i Schimmert, som dengang endnu var stærkt fransk-præget. Derefter fulgte noviciatet. Han aflagde de første løfter d. 15. august 1925 og blev præsteviet i Den Bosch d. 21. maj 1932.

Den montfortanske provins sendte ham først til Redona i Norditalien, hvor han i 3 år underviste drenge. Drømmen om et arbejde i missionen var dog ikke helt forsvundet.

Til minde om Iris Aabech

Iris Aabech er død, og så er en tragisk menneskeskabne afsluttet. Jeg mødte hende, da hun kom som sygeplejeelev i Sct. Josefs sygeplejeskole. Hun fortalte mig, at hun var konverteret fra et ateistisk miljø, og om hvilken fantastisk åbenbaring, det havde været. Kristendommen var siden hendes faste ståsted, hvilke prøvelser hun end måtte igennem.

Hun fik hjernebetændelse og deraf sovesyge med mange smerter og måtte derfor have stærke smertestillende lægemidler. Så rejste hun til Lourdes – om kom rask hjem! Derefter fuldførte hun sin sygeplejerskeuddannelse, hvilket hun selv betragtede som et mirakel efter denne sygdom, og hun blev ansat på amtssygehuset Nordvang. Hun begyndte at lære døvesprog for at kunne pleje døve psykiatriske patienter. Så blev hun slået i hovedet af en patient og måtte siden leve som invalidepensionist med konstante stærke hovedsmerter. Hun bar sine lidelser med en sjælden værdighed og et livsmod, der var et eksempel for os andre.

Caritas og Katolsk Forlag

Trods sine smerter arbejdede hun trofast, så længe hun overhovedet kunne, i Caritas Danmark og på Katolsk Forlag, hvor man nok hjerteligt savner hende. Hun ejede en speciel umiddelbar sans for hu-

mor, der udløstes i en bragende, smittende latter eller i en knastør, underfundig bemærkning, aldrig ond eller negativ, altid intelligent og morsom. Hun var flere gange igen i Lourdes, men der var ikke flere mirakler til hende.

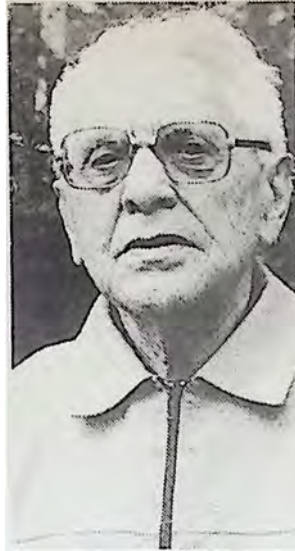
Hos Liobasøstrene fandt hun kærlig støtte, såvel materielt som åndeligt, lige til det sidste. Søstrene og jeg mødtes ved hendes sygeleje de sidste dage, hun levede, og hvor hun kun glimtvis var ved bevidsthed.

Hun var ukuelig

For et par år siden svigtede hendes nyrefunktion, og så fulgte lange hospitalsophold, hvor jeg atter ved hendes sygeseng måtte beundre det mod og den tro, hun udviste. To gange fik hun transplanteret en nyre, og begge gange måtte hun og vi, hendes familie og venner med sorg opleve, at den måtte opereres ud igen. Operationerne efterlod hende mere handicappet end før, og komplikation fulgte på komplikation, men hun var ukuelig. Den sidste, en hjerneblødning, klarede hun ikke. I passionstiden løb hendes lidelsers mål fuldt, og natten til skærtorsdag tog Gud hende så endelig til sig. Hun fuldendte tilværelsen i sit kød, hvad der fattes i Kristi lidelse.

Hun hvile i fred.

Jette Dahlerup

Pater Martin Braun

Men stedet, hvor en præst får lov til at være menneskefisker, ligger i Herrens hånd og ånd. – Efter de 3 år kom Martin Braun til Danmark, hvor han har virket siden hen. Hans sjælesørgerarbejde delte han hovedsageligt og næsten ligeligt mellem vore katolske sogne og menigheder i Tåstrup og Roskilde. I de sidste år, hvor han kunne nyde sit otium udvidedes hans omsorg endnu med Slagelse og Kalundborg.

Børn og unge

Overalt er han mere end velset og agtet, alle finder vej til ham. På trods af en kedelig øjensygdom, som næsten tager synet, fortsætter han med at læse og snuse til nyudkomne bøger og tager teologiens nye fortolkninger til sig, bare de er ortodokse.

Han hjælper i menighederne og vikarierer, hvor han kan, og når han kan.

Folk kan li' ham for hans lyse sind, han har noget af det danske lune, fuld af humor eller af små drillerier. Hedvigsøstrene vil godt kunne huske noget fra 40 år tilbage.

Pastor Braun har altid haft en særlig karisma for at kontakte børn og unge: »Er du hjemme? – må vi godt komme ind og lege?« Og legende lærte ham dem tro, religion og bøn. Længe før vi fik kendskab til Det canadiske System, fandt han på at tegne og lade børnene tegne i religionstimerne, eller han spillede kort med dem, kort som fortalte små historier.

Han er utrolig tålmodig, når nogen ringer, kommer

og opsøger ham og tager flere timer af hans tid. Man ved jo aldrig, når Guds klokke ringer, når Guds nåde rammer et menneske. Han forstår at give den søgende lidt mere forståelse, lidt mere håb og tillid.

For alt dette og for meget mere ønsker menigheden i Tåstrup at fejre pater Martin Brauns 50 års præstejubilæum. Det sker lørdag den 15. maj kl. 16 med concelebreret messe. Derefter samles vi i Fritidscentret, Poppelalle 8 i Tåstrup til spisning og underholdning. Entrékort til en pris af 60.- kr. nødvendig.

H. Herberighs

Økumenisk gudstjeneste

Bergen (NØP) – Anden påskedag i år blev der for første gang fejret økumenisk gudstjeneste i domkirken i Bergen.

Domprovst Nils Monstad siger, at man i år måtte nøjes med en aften-gudstjeneste med indslag fra medlemmer af forskellige kirkesamfund, men at man til næste år vil forsøge at arrangere sådanne gudstjenester også i højmesse-tiden.

I Sverige har det allerede i flere år været en tradition at have fælleskirkelige møder på »andehelligdage«, men så vidt domprovsten vidste, var denne aften-gudstjeneste i Bergen den første af sin slags i Norge.

Da Nils Monstad blev spurgt om, hvorfor man

netop havde valgt anden påskedag, svarede han: »Det er jo sådan, at opstandelsestroen er noget af det fundamentale i kristendommen. Troen på, at Jesus virkelig stod op fra de døde, er noget, som de kristne kirker er fælles om. Derfor syntes man i Bergen, at anden påskedag var en god dag til en fælleskirkelig gudstjeneste«.

Domprovst Monstad mener ikke, at der er planer om andre »andendags« gudstjenester i fælleskirkeligt regi, men håber, som sagt, at denne gudstjeneste kan blive begyndelsen til, at der senere engang kan fejres økumeniske gudstjenester i højmesse-tiden.

Stillinger tilbydes

Mariasøstrenes Børnehave Vejle

2 stillinger som børnehavepædagoger - assistenter på henholdsvis 27 timer og 23 timer pr. uge om eftermiddagen - er ledige til besættelse pr. 1. juni og 1. august, eventuelt efter nærmere aftale.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til overenskomsten. Ansøgning vedlagt eksamensbeviser og dokumentation for tidligere ansættelser stiles til Bestyrelsen for Mariasøstrenes Børnehave, og indsendes til børnehaveder Søster Angela Meynaerts, Mariasøstrenes Børnehave, Vestre Engvej 42, 7100 Vejle.

Korleder

»Kirkekor Nordvanggård Bistrup« v/Den Hellige Families Kirke i Birkerød søger korleder-vikar for 2 år til 4-stemmig kor (ca. 20 mdl.)

Tiltrædelse: Efter sommerferie 1982.

Arbejdstid: En ugentlig øveaften og ledelsen af koret ca. én gang månedlig i forbindelse med messen på helligdage kl. 10-11.

Honorar: Efter nærmere aftale.

Henvendelse: H. Møllerup, Vandtårnsvej 1, lejh. 24, 3460 Birkerød. Tlf. 02 - 81 48 02.

Møder og arrangementer

Sommerferie

Sidste nummer af »katolsk orientering« før sommerferien udkommer onsdag den 16. juni. Manuskripter til »møder og arrangementer« skal være redaktionen i hænde senest mandag den 24. maj. Første nummer efter ferien udkommer onsdag den 18. august.

Franciskus 3. orden holder møde 22. maj kl. 14 Hans Bogbindersallé, Kbh. S.

L. Brunicardi

Retræte på Stensballe Kloster

Fra den 31. maj (aften) til den 4. juni (formiddag) holder pater Paul Marx OMI en retræte over emnet »Lad jer forvandle gennem en fornyelse af jeres sind«. (Efes. 12,2).

Pris for deltagelse: kr. 350.- incl. retrætegebyr.

Nærmere oplysninger samt tilmelding på 05-61 82 77 eller skriftligt.

Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster Sundbakken 16, 8700 Horsens

JØLI BRANDBOXE VÆRDISKABE

Fra Nordeuropas største penge-skabsfabrik.

Den mest effektive sikring af kirkenes hellige kar, sølvgenstande, dåbskande, oblatbakker og lignende.

har reddet millionværdier af eksperter betegnet som verdens mest sikre skabe/boxe i dag.

leveres fra den mindste familiebox til Natostyrkerens sikkerhedsskabe.

Ingen skadelig asbestisolering. Danmarks mest solgte gennem 30 år.

JØLI SAFE

JEDE AUTOMATIC ApS
Silkeborgvej 285,
8230 Åbyhøj/Århus
Tlf. (06) 150000

De fleste menighedsråd vælger JØLI til deres kirker.

Jeg ønsker yderligere oplysninger om JØLI Brandboxe - Værdiskabe.

Send detaljeret brochure Konsulentbesøg udbedes efter nærmere aftale

NAVN _____

ADRESSE _____

ATT _____

TLF _____

Katolsk Radio- & Fjernsynsklub

for Storkøbenhavn

afholder ordinær generalforsamling for medlemmer og pårørende torsdag d. 13. maj kl. 19.30 på Niels Steensens Gymnasium, lokale 3, Jagtvej 183 B. (Skilte fra Jagtvej tv. for kirken viser vej)

På gensyn!
M.v.h. på best. vegne
Flemming Andersen
(formand)

Sakramentskirken

Kristi Himmelfarts Dag kl. 17 synger det hollandske kor »Raphaël« en polyfon messe. Det har hidtil været en stor musikalsk oplevelse at høre denne gruppe, hvis formål er at holde interessen for klassisk kirkemusik levende i Europa.

Valfarten til Sankt Knud Lavard

Valfarten finder sted i år søndag den 6. juni. For københavnernes vedkommende køres der i bus (fra Lyngby kl. 8, fra Vesterport station kl. 8.30) direkte til Ringsted, hvor højmessens synges kl. 10 i den katolske kirke. Efter frokosten aflægges besøg i Haraldsted kirke; der fra går man i procession til Kapelruinen, hvor en andagt afholdes. Dagen slutter med besøg i Sankt Bændts Kirke i Ringsted.

Alle enkeltheder bl.a. vedrørende tilmelding bliver bekendtgjort i næste nummer af bladet.

K.G.-H.

Økumenisk lejr

Var det ikke en idé i år at tage på økumenisk lejr på Øm-borgen i ugen 30.7 - 6.8. med Frans af Assisi og hans betydning i dag som lejrens tema?

Lejren vil være åben for alle, uanset alder og køn, som kunne tænke sig at leve en uge på franciskansk gennem oplæg, samtale, arbejde, leg og meditation. Rammene forsøger vi at gøre meget åbne, og børn vil på lige fod med voksne blive integreret i lejrens liv.

Priser:
Kr. 500 for voksne
Kr. 135 for børn under 2 år
Kr. 245 for børn ml. 2 og 6 år
Kr. 325 for børn ml. 7 og 13 år.

Præster: Gottfried Grünwald SJ og fra Folket kirken Hans Anker Jørgensen.

Endvidere vil sognepræst Rolf Slot-Henriksen og afspændingspædagog Vibeke Slot-Henriksen afholde afspænding/meditation to gange dagligt.

Yderligere oplysninger: Hans Rørbech, telefon 02-83 03 16 eller Eric Messerschmidt, telefon 01-16 70 24

Arrangørgruppen

DUK's kalender

Pinselejr 28-31/5 1982 på Øm-borgen. For alle interesserede. Pris kr. 125.- for voksne + 60.- for fællesrejse (gælder for 5-25-årige). Sidste tilmeldingsfrist 18/5 1982.

Ømtræf 27-29/8 på Øm-borgen. For 14-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 17/8 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

DUK's sommerlejr 1982

Tema: Døb - Ansvar - Fællesskab
Børnelejr I 19-26/6 på Øm-borgen er overtegnet.

Vandrelejr 25/7-5/8 er overtegnet.

Børnelejr II 16-23/7 på Lerbjergcentret. For 10-13 årige. Pris 430.- + 60.- for fællesrejse.

Børnelejr III 23-30/7 på Øm-borgen. For 7-10 årige. Pris 430.- + 60.- for fællesrejse.

Juniorlejr I 26/6-5/7 på Øm-borgen. For 14-17 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse.

Juniorlejr II 14-23/7 på Øm-borgen. For 16-18 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse.

Ungdomslejr 5-14/7 på Øm-borgen. For 18-25 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse.

Nordisk lejr 18/7-1/8 i Finland. For 18-35 årige. Pris 1.500.- inkl. rejse fra København.

Økumenisk lejr 30/7-6/8 på Øm-borgen. Pris 0-1 år 120.-, 2-6 år 225.-, 7-13 år 300.-, voksne 450.-.

TILMELDINGSBLANKETTER TIL
SOMMERLEJRENE SKAL
REKVIRERES PÅ
UNGDOMSSEKRETARIATET
Tlf. 01-20 63 63

Det sker på Magleås

Mandag den 10. til torsdag 13.5.
M. Madeleine Eugénie, Rygård, holder retræte for ældre. Retræteleder: p. P. Keller, S.J.

Onsdag 19. til lørdag 22.5.
Kursus i kristen meditation under ledelse af lærer fru Grethe Livbjerg, der tager mod tilmelding på tlf. nr. 01 63 53 33.

Torsdag 27. til søndag 30.5.
Katolsk Arbejderaktion, Danmark, afholder regionalmøde for europæiske katolikker tilsluttet Berliner Konferenz. Tema bliver: Katolikkers politiske ansvar for freden set i belysning af evangeliets krav til den enkelte og kirken.

Lørdag den 5.6. til søndag 6.6.
Kvindernes U-lands Udvalg afholder et seminar om Sri Lanka.

DKKF

Retræte for damer

afholdes på Dalum Kloster fra mandag aften den 23. august kl. 18 til fredag morgen den 27. august 1982.

Retrætepræst er p. Umans S.M.M. Retrætemne: Døb og kirken.

Pris for deltagelse er ialt kr. 450.-, hvoraf kr. 50.- er depositum, der tilligemed skriftlig tilmelding sendes til:

Agnete Emmérich, Lahngade 11, 5000 Odense C eller Anna C. Rasmussen, J. L. Heibergsvej 59, 5230 Odense M.

Diverse

Pennevenner søges

23 årig katolik fra DDR ønsker pennevenner i Danmark.

Skriv på tysk til: Clemens Matscha, Do-naustrasse 4/13, 5060 Erfurt, DDR.

Lejlighed sælges

Ejerlejlighed, 2 vær. mod., Kbh. NV sælges. Pris kr. 20.000/285.000.-.

Billet mrk. 1223, »katolsk orientering« Bredgade 69 A, 1260 Kbh. K.

Bolig søges

Værelse med adgang til bad og køkken eller lille lejlighed søges til 1. august (evt. før) i Aarhus af rolig, katolsk kvindelig studerende.

Telefon 07-15 22 73

Døde

R.I.P.

Knud Weber Nielsen
* 12.10 1915 † 23.04. 1982

Familien

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.
Efter lukketid tlf. 15 88 61.
Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn

v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155
Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)
Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 12 47 77

Bogcaféen Et mødested

- et værested med mulighed for fordomsfrit samvær.

Nye bøger:
»Jeg ser« et nyt Nicaragua, af Ernesto Cardenal.

»Kirken i den polske klassekamp«. FK-tryk.

»Thi Gud er jeg, ikke mand« FK-tryk.

Det økumeniske Center, Skindergade 24, 1159 Kbh. K. Åbent hverdage 13-17.30, lørdage 10-13. Bogbestillinger modtages, tlf. 01 - 15 56 55.

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19 onsdag og fredag kl. 10-14
Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.
Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Ressourcespild

Fleere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandrer tæres op hvert år.
Ring til Deres VVS-Installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem - for ca. 700 kr. - effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Electrolyse ApS

Aut. el-installatør

EL MOGENS LARSEN
Hørsholm 31a 6200 København 622530/672531

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklæger
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenberg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Europa-valfarter 1982

(KIPA) – 2.000 års kristendom i Europa har præget vor verdenshistorie. Alle føler, at vor fremtid i høj grad afhænger af, hvilke kræfter der kommer til at bestemme Europas vej frem.

Tidligere generationer erfarede ved valfarter gennem Europa, at de trods adskillende grænser og forskellige sprog levede i en fælles arv og en fælles tro.

Sammen undervejs

I moderne form skal valfarter, der har stået deres prøve gennem århundreder, gøre det klart, at vor verdensdel er præget af Kristus. Kristne fra forskellige regioner i Europa skal »sammen undervejs« opleve, hvor megen glæde vor fælles tro giver os, og hvor meget Europa også i fremtiden har brug for Kristi ånd. I forbindelse med forberedelse og opfølgning, gennem talrige samtaler og ved hjælp af medierne vil man arbejde for en bevidsthedsændring. Spørgsmålet om,

hvor vor verdensdel i virkeligheden har sine rødder, skal virke forløsende og skal vække lysten til yderligere spørgsmål.

Hvordan skal det gå til? Mennesker fra forskellige lande og med forskellige sprog mødes på et bestemt sted i Europa og er i længere tid – for eksempel i en uge – sammen på valfart. Det afgørende er, hvad der sker »undervejs«. I deres søgen efter Kristus møder de valfartende, jo ikke kun hinanden, men også et bestemt landskab, dets kultur, dets helgener og dets mennesker.

»Kirken undervejs« møder »kirken på stedet«. Den åndelige forberedelse til en valfart er nok den vigtigste. Den er bestemmende for, hvor dyb den troserfaring, der præger enhver valfart, bliver.

Det er også vigtigt, at mennesker her er sammen mens de vandrer, sveder, spiser, taler, beder, synger og sover. Her kan man erfare hjælpsomhed, forståelse, tillid, tro og kærlighed på en ny måde. En

sådan valfart må være præget af enkelthed; det har ikke noget med turisme at gøre. Overnatningerne bør finde sted i præstegårde, ordenshuse eller som indkvartering hos de lokale menigheder. Det er vigtigt at have en sovepose med. Da der må regnes med vandringer til fods på op til 30 km dagligt, er en vis »vandrererfaring« en forudsætning.

Hvorfra - hvorhen?

I 1982 vil følgende valfarter blive gennemført, 17.-25. april:

Poblet-Montserrat (Spanien).

22.-31. maj:
Maria Laach-Himmerod-Trier.

25. juni-7. juli:
Le Puy-Conques (Compostellavej)

13.-18. juli:
Stjernevalfart til Kevelaer:

Luxemburg-Echternach-Clervaux-Kevelaer.

Eupen-Aachen-Kevelaer. Haag-Kevelaer.

Bonn-Köln-Neuss-Aldekerk-Kevelaer.

Münster-Gerleve-Xanten-Kevelaer.

17.-26. juli:
Drogheda-Slane-Tara-Dublin.

17.-26. august:
Opole - Annaberg - Czechochowa (Jasna Gora).

26. sept.-4. okt.:
Strasbourg-Colmar-Arezzo-Assisi.

Oplysninger (kontakter og planer) hos Msgr. dr. Gerhard Specht, Bergruthe 9, D 5800 Hagen, Vesttyskland.

Under påskenattens gudstjeneste i Peterskirken døbte paven 26 mennesker, flest voksne. Blandt dem var tre kinesere og denne tyske gymnasiepige Irina Lampe, som ses her i sin dåbskjole. Foto KNA.

Kirken i El Salvador skeptisk overfor højre-koalitionen

Rom/San Salvador (KIPA) – Den apostolske administrator af San Salvador, biskop *Arturo Rivera y Damas*, er bekymret over udviklingen efter de sidste valg i hans land.

»Højre-koalitionen bekymrer mig – også fordi kirken trods så mange vanskeligheder, går ind for yderligere reformer«, erklærede biskoppen i et interview til det italienske dagblad »La Repubblica«. Efter valgene i El Salvador har de fem partier til højre

for de kristelige demokrater slået sig sammen til en koalition og meddelt, at de vil danne en »national enhedsregering«.

Afmægtig regering

Biskop Rivera y Damas er bange for, at den nye højre-regering ikke er i stand til at få kontakt og forbindelser til landets forskellige politiske grupperinger. »En sådan regering gør det ikke lettere at få en dialog i gang«, sagde biskoppen. Det, han frygter mest, er at undertrykkel-

sen vokser og volden tager til. Efter hans mening er der risiko for, at man vil bringe kirken til tavshed, men tilføjede han i interview'et: »Heldigvis kan Guds ord ikke knebles; og dette tillader os fortsat at kæmpe med ordet for menneskerettighederne, for friheden og for retfærdigheden«.

Frie hænder

Formodninger om, at paven interesserer sig mere for Polen end for El Salvador, tog Rivera y Damas afgjort afstand fra: »Paven er meget bekymret for El Salvador«, betone-

de han og mindede i den forbindelse om den to timer lange samtale, som paven for nylig havde med privatsekretæren for ærkebiskop Romero af San Salvador, som blev myrdet for to år siden.

Lige så afgjort afviste biskop Rivera y Damas, at kirken skulle være knyttet til de kristelige demokrater, idet han sagde: »Vi er ikke knyttet til noget parti, heller ikke til de kristelige demokrater«.

Religionsfriheden sikret i Guatemala

Guatemala (KIPA) – Kirken i Guatemala er parat til at samarbejde med Guatemalas nye regering. Dette erklærede ærkebiskoppen af Guatemala City, kardinal *Casariego*, da han i landets hovedstad havde haft en samtale med den nye junta under ledelse af general *Rios Montt*. Ved et ublodigt kup afsatte general Montt 23. marts den tidligere magthaver general *Romeo Garcia Lucas* og erkærede de valg, der fandt sted 7. marts, for ugyldige.

Det nye »triumvirat«, der har taget magten i Guatemala garanterede i løbet af en to timers samtale repræsentanterne for Guatemalas bispekonference, at de ville respektere religionsfriheden. Desuden meddelte general Montt, at biskoppen af Quiche og de 30 ordensfolk, der under den forrige regering havde forladt landet, fordi de var blevet

truet på livet, nu igen kunne »leve trygt i landet«.

Medlemmerne af Guatemalas episkopat var kommet til samtalen med juntaen for at forsikre den om deres »moraliske og åndelige bistand«. Den katolske kirke havde et meget spændt forhold til general *Romeo Garcia Lucas'* nu styrtede regering, havde flere gange kritiseret den skarpt og holdt den ansvarlig for volden i Guatemala og forfølgelsen af kirken.

Præsidenten for den nye junta, general *Rios Montt*, der var de kristelige demokraters kandidat ved præsidentvalget i 1974, regnes for overbevist katolik. Efter regeringsomvæltningen bekendtgjorde *Rios Montt*, at han ville respektere menneskerettighederne og skabe »en nation gennem Gud, med Gud og for Gud«.

Flygtninge fra Guatemala i Mexico.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Næste nummer udsendes den 26. maj

NIELS STEENSENS BIBLIOTEK
STENOSGADE 9
1816 København V

katolsk orientering

Nordisk bispekonference, side 2
Ungdomssiden, side 5
Orientering fra sognene, side 6-10
Valgresultater, side 12-13

Søndag den 2. maj valgtes der nye menighedsråd og et nyt pastoralråd for 4 år. Her over ses et glimt fra et af valgkontorerne i Frederiksberg. Resultaterne for hele landet på siderne 12 og 13. Foto: K. Kluge.

Tvinges Jaruzelski til kompromis?

Polens biskopper regner med en pause i samtalerne

(KIPA) - De polske biskopper regner med en pause i samtalerne med regeringen Jaruzelski, og denne pause kan meget vel komme til at vare lige til efteråret. Indtil da, mener kirkelige kredse i Vesten, vil militærregeringen være beskæftiget med at omsætte sin politiske plan i praksis.

Når alt går i stå

Først når Jaruzelski har indset, at han ikke kan virkeliggøre denne plan, er tiden moden til at indlede en ny effektiv samtalefase, der skal føre til en ny »samfundsftale« mellem de regerende og de regerede. For øjeblikket venter den polske kirke, der udfører en formidlen- de funktion mellem de forskellige samfundsmæssige grupperinger i Polen og landets regering, sig ikke meget af fortsatte forhandlinger: Den gør sig ikke meget håb om en

frigivelse af de internere- de, om ophævelse af krigs- retstilstanden og om en medinddragelse af »Solida- ritet« i samtalerne med regeringen.

Kirkelige iagttagere me- ner, at til efteråret, måske endda før, vil situationen i Polen have forværret sig så meget, så Jaruzelski er parat til kompromisser. Det er muligt, at stemnin- gen blandt soldaterne til den tid har ændret sig i en sådan grad, at det er tvivlsomt, hvor store dele af hæren, regeringen stadi- g kan stole på. Desuden håber de polske biskop- per, at reorganiseringen af »Solidaritets«, der foregår i det skjulte, til efteråret vil være så fremskredet, at regeringen Jaruzelski er nødt til at anerkende den som en samfundsmæssig gruppe og som samtale- partner.

Hvad kirken til den tid blandt andet vil kræve er, at de katolske intellektuel- les klubber (Znak) igen

tillades ligesom det katol- ske ugeblad »Tygodnik«, der udgives i Krakow, og som er en torn i øjet på regeringen Jaruzelski, fordi det betragtes som et samlingspunkt for de kriti- ske kræfter i samfundet.

Trods en »samtalepau- se« vil den polske kirkes kontakter med regeringen, som den jo må leve med, ikke blive helt afbrudt. Således vil for eksempel den »fælles« stat-kirke- kommission stadig træde sammen - også selv om man fra kirkelig side ikke venter sig nogen som helst resultater deraf.

Kirkens ultimatum

At kirken nu distance- rer sig mere fra staten er noget, der bliver modtaget med tilfredshed af de yngre præster og store dele af befolkningen, der i større og større grad har kritiseret Polens Primas' »fornuftige linie«. Man har været bange for, at

kirken ved sine samtaler med militærregimet kunne forstærke den foregivne »normalisering«.

Polens primas, ærkebi- skop Glomp har i et brev til regeringschefen general Jaruzelski, et brev, der betragtes som et ultima- tum fra de polske biskop- per, endnu en gang formu-

Fortsætter på bagsiden

Opholds-afgift for udlændinge i Egypten vil ramme kirken hårdt

Kairo (KIPA) - Egyptens arbejdsminister Saad Mu- hammad Ahmad har ud- sendt en bekendtgørelse, hvorefter alle udenlandske præster og ordensfolk, så- vel mandlige som kvindeli- ge, falder ind under de nyeste egyptiske arbejds- retlige bestemmelser. Iføl- ge denne bekendtgørelse

skal alle ikke-egyptere, der arbejder i landet, angive, hvad formålet med deres ophold i landet er, og påvise nytten heraf, foruden at de skal betale en årlig afgift, der svarer til en månedsløn for en højere embedsmand i Kai- ro.

Argentina besvarede pavens fredsappel

Rom (KIPA) - Da pave Johannes Paul II for nogen tid siden henvendte sig til den argentinske statspræ- sident Leopoldo Galtieri og bad ham om at tilstræbe en fredelig løsning på Falkland-konflikten, sva- rede Galtieri omgående.

I skrivelsen, der er offentliggjort i Rom, un- derstregede Galtieri, at hans land lige fra konflik- tens begyndelse har gjort sig meget store anstrengel- ser for at bidrage til en lykkelig udgang på kon- flikten og havde hele tiden lagt en velvillig holdning for dagen.

Det argentinske folk tror fast på retfærdigheden og »nødvendigheden af den udførte suveræne handling«, nemlig besæt- telsen af Malvinerne, fort- sætter Galtieri i sit brev. På grund af den katolske

tradition er folket sig bevidst, at det i en fredens ånd, med ro og klogskab må opretholde »dette legi- time krav«. Argentinerne er rede til at yde alt for at opnå en retfærdig fred. De er dog ikke rede til at lade sig ydmyge af krav, »der er dikteret af såret stolthed«, heller ikke når disse krav understøttes med »hovmo- dig magtanvendelse«.

USA og England bevarer hemmeligheden

Efter hvad der oplystes i diplomatiske kredse i Rom, rettede Johannes Paul II lignende budska- ber til den britiske premi- erminister Margaret Thatcher og til USA's præsi- dent Ronald Reagan. Beg- ge disse lande har holdt budskaberne og de even- tuelle efterfølgende kon- takter strengt hemmelige.

Ærkebiskop Glomp kræver alle internerede kvinder løsladt

Warszawa (KIPA) - Den polske primas, ærkebiskop Jozef Glomp, krævede for nylig, at alle kvinder, der er internerede på grund af krigsretten i Polen, bliver frigivet.

Ærkebiskoppen frem- satte dette krav i forbin- delse med en friluftsmesse i Warszawa, hvori der deltog 60.000 mennesker. Det vakte stort bifald, da han sagde: »Vi beder

høfligt vor regering om i løbet af maj måned, Mari- amåneden, at frigive alle internerede kvinder«. Messen blev holdt i forbin- delse med afslutningen på en »pilgrimsfærd«, som en kopi af nådebilledet den »Sorte Madonna« fra Cze- stochowa har foretaget gennem ærkebispedøm- met Warszawa.

Under sin prædiken un-

derstregede ærkebiskop Glomp på ny nødvendig- heden af samtaler mellem statsledelsen og fagfor- enings-kræfterne, uden at han dog direkte nævnte »Solidaritets«. Han pegede også på familiens betyd- ning for samfundslivet og bemærkede i denne sam- menhæng, at »den nuvæ- rende krise har ført til en nedgang i antallet af føds- ler«.

765

Biskopperne Hendrik Frehen, Island og Paul Verschuren, Finland, drøfter retningslinjer for katekesen.

De nordiske biskoppers forårsmøde på Magleås

To gange årligt mødes Den nordiske Bispekonferences medlemmer for at drøfte fælles opgaver og problemer og for at besvare spørgsmål, som de romerske kongregationer stiller lokalkirkerne.

Magleås (K.O.) - Fra 25. april til 1. maj samledes de syv biskopper på Magleås: Konferencens formand John Willem Gran, Oslo, begge vicepræsidenter Hubertus Brandenburg, Stockholm, og Paul Verschuren, Helsinki, samt biskopperne Hendrik Frehen, Reykjavik, Hans L. Martensen, København, Gerhard Schwenzer, Trondhjem og Gerhard Goebel, Tromsø.

Den nye nuntius for Finland og Island, ærkebiskop Luigi Bellotti, som også er apostolisk delegat for Skandinavien og bosat i Vedbæk, var til stede ved konferencens åbning. Han understregede i en kort tale den store betydning, paven tilkender de lokale bispekonferencer.

Der er skabt tradition for, at hvert arbejds møde begynder med en besindelse. Generalvikar Lars Messerschmidt lagde op til den med en meditation over forsoning og bod, temaet for bispesynoden 1983 i Rom.

Forsoning og bod

Bispesynodens 6. plenarmøde i Rom 1983 skal drøfte emnet »Forsoning og bod i kirkens sendelse«. Et arbejdsdokument med forespørgsler (»Lineamenta«) blev gennemdrøftet. Lars Messerschmidt vil forberede bispekonferencens udtalelse til synoden og biskop Verschuren vil repræsentere den nordiske bispekonference i Rom.

Katekese

I tilslutning til den apostoliske skrivelse »Katekesen i vor tid« har den nordiske bispekonference i længere tid arbejdet med et udkast til fælles retningslinjer for det kateketiske arbejde i de nordiske bispedømmer.

Ændringsforslag blev indarbejdet i den foreløbige tekst med henblik på en snarlig offentliggørelse. Drøftelsen af disse retningslinjer var det punkt på dagsordenen, som bispekonferencen havde afsat mest tid til. I forordet gøres der opmærksom på, at den ellers klare skelnen mellem evangelisering (at vække tro) og katekese (undervisning i troen) ikke kan opretholdes så skarpt i den nordiske diaspora, hvor mange døbte alligevel er kirkefremmede, der har brug for katekese som middel til et nyt møde med den tro, de har mistet.

I otte kapitler behandles følgende:

- Katekesens plads i forhold til de øvrige pastorale funktioner som liturgi, ungdomsarbejde, diakoni og økumene.
- Katekesens indhold.
- Katekesens formidlere.
- Kateketernes uddannelse og videre-uddannelse.
- Katekesens modtagere: fra småbørn og skolebørn til unge, voksne, ældre, indvandrere og konvertitter.
- Kateketiske modeller: Ugentlig religionsundervisning, intensiv-undervis-

ning, skoletimer, studie-kredse, teologiske kurser, brevschooler, sommerlejr-undervisning, sakraments-samtaler, lejlighedsvis huskatekese, konvertitundervisning.

- Katekesens organisation og koordination regionalt, nationalt og internationalt.

Præsternes løn

Siden 1974 afstår alle katolske præster i Vest-tyskland op til 3 pct. af deres løn som tilskud til præste- og diakonlønninger i Norden. Diasporakommissariatet i Paderborn forvalter denne »Udligningskasse«. Kommissariatets forretningsførende, prælat Anton Kötter forudser en let stigning af lønningerne for 1983, såsnart det ekstraordinære program med istandsættelsen af præstegårde i de nordiske bispedømmer er afsluttet med udgangen af 1982.

Pax Christi

Blandt de forespørgsler fra Rom, bispekonferencen skulle besvare, kan nævnes den spænding, der mange steder i verden er opstået mellem de biskopelige kommissioner »Justitia et Pax« og bevægelsen »Pax Christi«, som er et katolsk initiativ nede fra og som har større bevægelsesfrihed end »Justitia et Pax« til at opretholde kontakter med lignende fredsbevægelser, også i Østeuropa. Rom ønsker information over udviklingen.

Antisemitisme

En anden forespørgsel kom fra Enhedssekretariatet og gjaldt antisemitismen; om den findes i

Norden og hvilken holdning kirken i så fald indtager over for den. Biskop Martensen understregede, at i Norden er den katolske kirke ikke jødernes vigtigste samtalepartner, men at der er tale om lejlighedsvis, gode kontakter med det mosaiske trossamfund.

Verdslig moral og vantro

Det romerske sekretariat for de ikke-troende har ytret ønsket om, at samle information vedrørende verdslig moral og vantro og i denne forbindelse bedt de nordiske biskopper om at organisere en konference om dette emne. Forslaget blev afvist, dels fordi den fornødne ekspertise mangler, dels fordi et dybtgående kendskab til den nordiske kultur er nødvendigt inden man kan udtale sig om de virkelige årsager til ateisme og vantro. I øvrigt er det et åbent spørgsmål om der findes mere sækularisering og vantro i Norden end i resten af verden. Man har bedt Det katolske Akademi i Hamburg organisere konferencen med tyske foredragsholdere.

Erklæring om familiens rettigheder

Den apostolske skrivelse »Familiaris Consortio« gentager bispesynodens forslag om, at formulere en slags »Familie-rettigheds erklæring«. (Pkt. 46) Rom har allerede oprettet en kommission (under ledelse af pater Jan Schotte) som skal indsamle forslag fra bispekonferencerne: De nordiske biskopper drøftede forskellen mellem almindelige menneskerettigheder og særlige familierettigheder. Hvordan udjævnes spændingen mellem kulturelle og religiøse traditioner, der skal forsvares, og de menne-

skerettigheder, der netop undertrykkes af nævnte traditioner? Den nordiske bispekonference vil udarbejde et forslag om, hvilke normer der kan anses for almenlydige.

Massemedie-møder i England og Svejts

De tre katolske medieorganer UNDA, OCIC og UCIP indbyder til en international massemediekongres i Svejts, april 1983, som skal forberedes regionalt i september 1982. Organisatorerne har anbragt Norden i den engelsk-sprogede region. De fleste nordiske bispedømmer har ingen mediekommission, men biskopperne enedes om, at lade sig repræsentere ved mødet i Surrey, England, af biskop Verschuren, og i øvrigt at motivere nogle interesserede til at deltage.

Økumene

Biskop Martensen forelagde den slutrapport (Final Report) som den anglikansk/romerske internationale studiekommision ARCIC har afsluttet sit arbejde med, samt kardinalerne Ratzinger og Willebrands og Troskongregationens stillingtagen til den. Biskopperne Martensen og Brandenburg skal fremlægge en beretning herom på plenarmødet i oktober 1983.

Videre drøftelser gjaldt det norske katolsk/lutherske dokument om Nadveren, præsenteret af biskop Schwenzer, og det katolsk/lutherske fælles-dokument om det kirkelige embede (»Das geistliche Amt in der Kirche«), indledt af biskop Martensen. Biskopperne drøftede disse dokumenters konsekvenser i Norden.

Biskopperne Gerhard Schwenzer, Mellemnorge, og Gerhard Goebel, Nordnorge, nyder det kolde danske forår.

Katolik-dage

Ved katolikdagene i Düsseldorf i september 1982 vil biskop Goebel repræsentere den nordiske bispekonference under åbningen, mens biskop Brandenburg medvirker ved et af de 100 gruppearangementer.

I september 1983 indbydes Wien til katolikdage. Biskopperne Brandenburg og Verschuren vil repræsentere den nordiske konference. Der søges tilrette-

lagt en fælles deltagerrejse til Wien for menighederne i Norden.

Valg

Ifølge sine statutter vælger den nordiske bispekonference sit forretningsudvalg for 4 år ad gangen. Ved hemmelig afstemning genvalgte biskop Gran som formand, biskop Brandenburg som 1. næstformand og biskop Verschuren som 2. næstformand. Biskop Schwenzer valgtes som sekretær. ww.

Fra venstre: Biskopperne Martensen, Gran, Brandenburg, Verschuren, Frehen, Schwenzer, og Goebel. Fotos W. Wuyts.

Det ville glæde...

»Det ville glæde...« – sådan begyndte barndommens indbydelser til fødselsdage:

»Det ville glæde... at se... til... fra...kl...i anledning af...«

Efterhånden som vi vokser til, aftager disse glædelige indbydelser og afløses af:

»Vi indkalder hermed til... dag den...kl...«

»Det indskræpes..... at give møde.....«

»Følgende dagsorden står på programmet...«

Thorkild Bjørnvig har i sit essay *Ligegyldighedens frihed* fra samlingen *Begyndelsen* udtrykt denne voksenverden sådan:

»Det, som truer velfærdstaten og dens mennesker, er ikke materiel fattigdom, men den sindets armod, som er et uhyggeligt vrængbillede af den evangeliske »Fattigdom i ånden«, barnagtighed i stedet for barnlighed.«

August-festival

Vi er nogle stykker, der har følt denne sindets armod, som Thorkild Bjørnvig taler om, og som i savnet af barnets/kunstnerens indbydelser har henvendt os til kirken og dens musiske mennesker i håb om at blive konfronteret med kunsten og dens formål:

»Gud bruger os til bistand for hinanden og låner vore sind og sjæle ud«, c. f. Robert Browning.

Og kirken og kunstnerne har besvaret denne henvendelse på en sådan måde, at vi er i stand til på nuværende tidspunkt at skrive:

»Det ville glæde Jesu Hjerte Kirke at se så mange som muligt i 34. uge, 23.-26. august og 35. uge, 30. august - 2. september i anledning af et festivalprogram, der præsenteres under fællestitlen *Kirke og kreativitet*...«

Og hvad indeholder så dette festivalprogram:

Der begyndes naturligvis den første aften med messe, hvor Jesu Hjerte Kor medvirker, og i tilknytning til messen vises en af kateketcentralens audiovisuelle montager.

De følgende aftener bliver der lejlighed til at stifte bekendtskab med begrebet Kreativ Dramatik for børn/Sr. Clara Maria, Sankt Lioba Klostret og sognepræst Paul Marx, Brønshøj, Tegnefilm med

dukker, værker af Leif Kayser og Bernhard Lewkovitch, novelleaften med Ulla Ryum, Hans Johannes Jensens kortfilm »Gennem natten« med manuskript af Per Jensen, koret Jubilate Deo, Gertrud Messerschmidt, der kommer med nye sange – og til slut Institut Sankt Josefs Kirke-teatergruppe under ledelse af Søren Meinertsen...

Musiske mennesker

Hver aften vil der blive lejlighed til samvær/samtale bagefter i menighedssalen – nogle af aftenerne vil måske give anledning til debat... hvem ved... eller man kunne måske tænke sig en fortsættelse under en eller anden form af dette kreative projekt, hvis festivalaftener der er gratis adgang til...

I hvert fald: Der vil blive stillet en kasse, mærket *programforslag* op. I den kan digtere, trubadurer, musikere, revy-magere, dem der spiller, mimer, har med film, foredrag eller teater at gøre – eller malere, der gerne vil vise deres billeder og fortælle om deres farveklange... kort sagt de musiske mennesker og deres forum, frit give sig til kende m. h. t. ønskeprogrammer.

Denne fortsættelse kunne tænkes i form af nogle åbne huse – et uforpligtende mødested, 1 gang månedligt f. eks., hvor et eller andet program, (var. 20-30-40 min.) blev præsenteret og modtaget... og tanke, tale eller tavshed frit fik lov at udfolde sig bagefter over en øl, en vand eller et glas vin, der som i løbet af disse festivaluger skulle kunne købes til butikspris...

Vi har på fornemmelser, at der hos Danmarks Unge Katolikker ligger mange kreative kræfter gemt – direkte såvel som indirekte (det sidste er viden om, hvor de findes og ønsket om at se dem realiseret).

Det ville være dejligt at lære den side af jer at kende – men i øvrigt er alle aldersklasser velkomne.

»Det ville glæde os at se så mange af jer som muligt i anledning af...«

På arbejdsgruppens vegne
Else Marie Pade
Guido Kreienbühl
Erik Christiansen
Sr. Hildegard Madsen

Roskilde-festival den 2.-4. juli

Roskilde-festival siger nok ikke de fleste katolikker ret meget. Det er en ungdomsfestival der afholdes hvert år i begyndelsen af skoleferien. Sidste år var mere end 50.000 unge (og mindre unge) samlede i tre dage til en gigantisk happening med rock- og beatmusik for fuld udblæsning.

I 1976 tog seks unge kristne fra folkekirken med på festivalen for at evangelisere. De seks blev i 1981 til godt 150 kristne, fortrinsvis fra folkekirken, men også fra forskellige frikirker og vi var fire fra den katolske kirke.

Man taler rundt om i kirken så meget om at evangelisere. Måske ned sætter man også studiekredse til at finde ud af, hvordan man gør. Når alt kommer til alt, er den bedste måde at lære evangelisering på at gå i gang med det.

Det har for mig været en af de mest lærerige og spændende oplevelser, jeg har haft på dette område.

Hvad er det, der var så særligt? Det er i sig selv en stærk erfaring at møde 50.000 mennesker og deres særlige form for kultur eller måske snarere religion. Alt, hvad vi til daglig kun aner om en anden verden, end den de fleste af os tilhører, præsenteres så massivt, at den for nogle dage bare er den »virkelige« verden.

Dvs. når man kommer bag det det ydre: støjen, menneskemasserne, de mest esoteriske påklædninger og opførsel, ser man med gru menneskets fortabthed. Sådan må Jesus have oplevet os mennesker: »Da han så folkeskarerne, ynkedes han inderligt over dem.«

Fandt troen midt i tomheden

Men den mest kostbare erfaring vi gjorde, var oplevelsen af Guds tilstedeværelse i den kristne gruppe og hans frelsende gerning igennem os. Mange unge blev berørt af evangeliets budskab.

Jeg kan ikke lade være

at tænke på den unge mand, der var kommet helt fra Hamborg for at møde kristne. Han havde været med året forinden og havde der mødt nogle kristne og hørt deres budskab. Den gang var tiden ikke moden for ham til at træffe en afgørelse, men et helt år havde budskabet arbejdet i hans hjerte. Han måtte simpelthen tilbage og denne gang traf han sit valg, at blive kristen.

På en vis måde var det både let og svært at forkynde evangeliet i denne sammenhæng. Det var let, fordi tomheden ved den form for liv blev stærkere og stærkere for hver time, og mennesker mere og mere søgende. Det var svært, fordi man så ofte blev direkte konfronteret med alle de negative sider i mennesket, som blev provokeret frem af hele situationen, støjen, det overfladiske fællesskab, alkohol og narkotika, men også af tilstedeværelsen af den kristne gruppe og dens arbejde.

Det var at opleve selve evangeliet i praksis.

Formålet med denne artikel er imidlertid at henvende mig til mine trofæller og opfordre mange, unge og lidt ældre, til at være med i år. Dette her er virkelig en indsats for Guds Rige.

Forberedende lejr

Som forberedelse afholdes fra d. 26. juni til 2. juli en lejr på en skole i Roskilde. Denne forberedelse var hemmeligheden bag det kristne fremstød sidste år. Her fik man mulighed for at lære alt, hvad man kunne få brug

for, samtidig med at vi efterhånden voksede sammen til et virkeligt fællesskab. Deltagelsen i denne forberedende lejr må derfor siges at være nødvendig. Den underste aldersgrænse er 16 år og den øverste...

Interesserede kan henvende sig til mig, tlf. (01) 64 04 22, Kollegievej 2, 2920 Chl.

Lars Messerschmidt.

Internationalt katolsk fredsmøde på Magleås 27.-30. maj 1982

Katolsk Arbejderaktion - Danmark står som vært for et internationalt fredsmøde, hvor katolikker fra Letland, Litauen, Polen, DDR og BRD, Ungarn, Tjekkosllovakiet, Frankrig, Holland og Finland samt Danmark i fællesskab på basis af vor tro vil drøfte, hvad vi hver for sig og i fællesskab med alle mennesker af god vilje kan gøre for at skabe social retfærdighed og fred.

Mødet er et led i en række tilsvarende møder rundt om i Europa arrangeret af det katolske fredsforum Berliner Konferenz, der d. 17.-19. november 1982 afholder plenarmøde i Berlin under mottoet: Pax Hominibus - gave og opgave.

Der holdes et pressemøde på Magleås d. 28. maj 1982 kl. 13.00, med lejlighed til at møde repræsentanter fra ovennævnte lande og høre deres syn på fredsarbejdets vilkår i de pågældende lande.

George Bune Andersen
formand

Valfart

til Vor Frue af Øm

Søndag den 6. juni 1982

Tema for årets valfart:

»Den kristne familie«

Valfarten begynder kl. 11.00 med sakramentsprocession og andagt.

Efter andagten lejlighed til at modtage bodens sakramente.

Spisning kl. 12.00. Lettere smørrebrød og drikkevarer kan købes på stedet.

Folkedans på plænen for hele familien kl. 13.00.

Kl. 14.15 højmesse med biskop Martensen som hovedcelebrant.

Støt valfartens arrangement. Køb et Øm-valfartsmærke.

Tak!

På gensyn i Øm d. 6. juni!
Øm-valfartskomité.

Bliver alle taget med på råd?

Så er valget til pastorlråd og menighedsråd forbi for denne gang. Detaljerede resultater bringes - så vidt vi har kunnet fremskaffe dem - på side 12-13. Vi ønsker alle nye medlemmer held og lykke med det betydningsfulde arbejde i de kommende år.

Meningen med rådene er ikke, at vi skal kopiere bestemte former for politisk demokrati, skrev biskoppen i sit hyrdebrev forud for valget, men at fremme en vidt forgrenet ansvarsfordeling i kirken. Hvordan det skal ske er bl.a. præciseret i vedtægterne for menighedsråd, som det afgæede pastorlråd netop nåede at revidere. En af de vigtigste ting her er måske sætningen straks i begyndelsen af afsnittet om menighedsrådets opgaver, hvor der står: »Menighedsrådet er organ for alle menighedsmedlemmers medansvar for menighedens liv og vækst...«

Hermed er klart understreget samarbejds- og afhængighedsforholdet mellem menighed og råd, hvilket også er en logisk følge af et almindeligt valg fremfor en særlig udnævnelse.

En tilsvarende sætning savnes i vedtægterne for pastorlrådet, - altså noget i retning af, at pastorlrådet er organ for hele gudsfolkets medansvar for bispedømmets liv og vækst, - men der står kun, at pastorlrådet er ansvarlig over for og sammen med biskoppen for løsningen af de forskellige opgaver. Denne forskel rummer andet og mere end nuancer, den frister til en vis indelukkethed, og giver nok en af forklaringerne på den mangelfulde kommunikation mellem pastorlråd og menigheder og den beherskede interesse for pastorlrådets virksomhed, der ofte nok har været kritiseret, endog af pastorlrådet selv.

Den hidtidige praksis har også været, at pastorlrådets forretningsudvalg og dermed bispekontoret bestemt har modsat sig, at noget slap ud til den brede kirkelige offentlighed, før pastorlrådet selv havde taget stilling og truffet beslutning i sagen. Det er dobbelt frustrerende, både for vælgerne, der nok har alles bevågenhed op til valget, men derefter nærmest umyndiggøres, når krydsene er sat, - og for redaktionen af dette blad, der af pastorlrådet selv har fået til opgave at være informerende og opinionsdannende i bispedømmet.

Vi håber meget, at det nye pastorlråd vil føre en bedre informationspolitik og indse nødvendigheden af at tage alle vælgere med på råd i de væsentlige spørgsmål, der angår alle i bispedømmet.

hjj

Latin i messen

»katolsk orientering« nr. 7 af 7. april indeholder en stort opsat artikel: »Hvordan står det til med brugen af latin i messen«?

Artiklen er skrevet på grundlag af Notitiæ's (sakramentskongregationens meddelelsesblad) offentliggørelse af 1791 biskoppers svar på kardinal Knox' (på kongregationens vegne) udsendte spørgeskema vedrørende den »tridentinske« messes fortsatte brug, samt behovet for anvendelse af latin i messen.

»katolsk orientering« har ret i at offentliggøre resultaterne af rundspørget, men nogle væsentlige bemærkninger må gøres til de slutninger, der drages.

Lad os se bort fra sagen »den tridentinske messe« og fra sagen Mgr. Lefébvre. Dog må det bemærkes, at påstanden om, at hans tilhængere udgør »et forsvindende mindretal«, er lige flot nok og at de skulle have et »lavt dannelsesniveau« holder næppe.

Men lad os se nærmere på Notitiæ's statistiske materiale. Det er nemlig upålideligt, og bedømmelsen af situationen i dag vedrørende behov for latin i messen bliver derefter. Ganske vist ved vi en hel del om, hvad mange biskopper mener eller ønsker, men kirkefolket nåede ikke at udtale sig, så knap var fristen for besvarelsen. Jeg har set ophævelser derover fra Tyskland, Østrig, Frankrig, USA osv. Som lederen af Una Voce i Norge dr. Kraul, skrev: »en spildt mulighed«.

På det danske Una Voces vegne ilede jeg med

at skrive et brev til biskop Hans Martensen (af 4. nov. 1980), hvor jeg fremhævede værdien i fortsat brug af latin under messen sammen med den gregorianske koral; mere var der ikke tid til. Allerede den 13. november svarede biskoppen bl. a. at »Jeg er glad for at meddele Dem, at jeg har underrettet kardinalen om, at der er en gruppe katolikker, som lægger stor vægt på at bevare latin som kirkesprog, ikke mindst i forbindelse med den gregorianske sang«. Ordet »gruppe« er nok lidt i underkanten, men mere var der ikke tid til at finde frem til.

Men Notitiæ drager frejdigt den slutning, at »de mennesker, der går ind for latin i kirken, for en stor dels vedkommende er ældre og har en uddannelse, der ligger over gennemsnittet«. Nu skulle det da kun være en fordel for kirken, at de med særlig uddannelse virker for en ting eller en sag! At mange unge ikke ønsker latin er i dag forklarligt, for de har aldrig oplevet en messe på latin. Men denne tilstand var uønsket af pave Paul VI, idet han til alverdens biskopper udsendte en sangbog med de gregorianske melodier på latin, som »alle katolikker burde kunne«. Mine erfaringer er i øvrigt, at mange katolikker i ind- og udland uden latinsk uddannelse og uden særlig, boglig lærdom holder af messen på latin.

Nok er det delvis rigtigt, hvad Notitiæ skriver, at

kirkerne. Tyveri? Det er ikke noget seriøst argument: I New York, Paris... er kirkerne konstant åbne for de troende. Hvis det endelig skulle være, kunne man som man f.eks. har gjort det i St. Augustin (Jagtvej) - indrette en del af kirken på en måde, så man dér kan bede på alle tider af dagen. Spørgsmålet er især aktuelt for Jesu Hjerter kirken, der, med sin centrale beliggenhed, er den eneste kirke, som folk, der bor uden for byen, men arbejder i København, kan besøge. Er det så mærkeligt, at den »transcendentale meditation« tiltrækker så mange mennesker, så mange unge, når man véd, at der altid findes et »tempel«, der

»den gregorianske koral popularitet snarere skyldes musikken end den latinske tekst«. Men musik er et tonesprog, der taler til os. Når vi hører liturgisk sang komponeret af f. eks. Palestrina eller Haydn er det svært at følge den latinske tekst, men musikken i sig selv taler til os. Hidtil har da alle vidst, hvad der står i Kyrie eller Gloria.

I øvrigt vokser i dag interessen for latinsk højmesse. Ved den franske forfatter Jean Daujats guldbryllup sidste år sang studenterkoret ved Institut Catholique i Paris en latinsk/gregoriansk højmesse, medens celebranten, biskop Poupard sammen med 12 concelebranter celebrerede på latin. Under den eukaristiske kongres i Lourdes for nylig, hvor den franske, ansvarlige liturgikommission havde afvist flere kirkekors ønsker om at synge på latin, sang forskellige, nationale grupper deres egne messer på latin.

Ved Skt. Ansgars kirke i København er de unge korsangere, som stadig fornyes, stærkt interesseret. Ved mine egne højmesser i Immaculatakirken på de store Mariaefester og ved Skt. Knud Lavard messerne medvirker de med glæde - og folk kommer talrigt. Efter min nylig afholdte jubilæumsmesse udtrykte mange af deltagerne, der kom mange steder fra, glæde over den gregorianske koral på latin; glæden gjaldt også det festlige ceremoniel, som den nye messeritus stadig regner med. (Se missalets indledning).

Siden den fransksprogede menighed har dannet et kor, ønskes der mere gregoriansk/latinsk koral. I et spansk kloster i Yates »er man vendt tilbage til gregoriansk musik og sang, takket været den nye, unge prior«, iflg. brev af 12. april. Sådan kunne jeg blive ved - også for Danmarks vedkommende.

For mig er kardinal Knox' spørgeskema og dens følgeslutninger en lidt flov historie. Kardinalen er for nylig blevet forflyttet til en anden romersk kongregation. Det er jeg ikke ked af.

Kjeld Geertz-Hansen. PS: Man bedes bemærke, at jeg ikke er kommet ind på katolikkers og mine egne grunde til at ville opretholde latinsk/gregorianske messer, sideordnet med messe på modersmålet.

Kære Lis Fabricius!

Tak for Deres læsebrev af 28.4. 1982 i »katolsk orientering« nr. 8.

Jeg slutter mig inderligt til Deres bøn om »en slægt af præster, der bevidst underkaster sig cølibatet i overbevisning om dets store betydning«, som jeg ikke tror man kan overvurdere. Paven fastholder jo også cølibatet, der skænker os disse hellige mænd, der er hjertet i vor romersk-katolske kirke.

Måtte Gud beskytte den bestandig!

Tilly Møller

Kirkernes åbningstid

Først vil jeg udtrykke min personlige taknemmelighed over for den danske præstestand: Hvad mig selv angår, har jeg kun lovord for den forekommenhed og hengivenhed, jeg altid har mødt hos de præster, jeg har henvendt mig til. Jeg er glad for at få lejlighed til at udtrykke denne taknemmelighed.

I samme ånd, tillader jeg mig at henlede Deres opmærksomhed på to problemer, der i mine øjne er vigtige og presserende:

Jeg har bemærket, at

kirkernes åbningstider bliver mere og mere begrænsede. Et eksempel blandt mange. For nogle uger siden har man i Jesu Hjerter (Stenosgade) bestemt at lukke dørene imellem messerne. Dette skridt forekommer mig at have alvorlige følger på det pastorale plan. Således har bl.a. jeg selv, efter den beslutning, måttet ophøre med at gå korsej eller bede foran det Hellige Sakramente. Dette har afstedkommet følgende overvejelser hos mig:

Hvordan er vort forhold til troen på den reelle tilstedeværelse i sakramentet? Hvad er det der adskiller den katolske kirke som »kirkerum« fra den protestantiske? Hvordan fremme meditationen hos de troende, specielt meditationen foran det Hellige Sakramente? Jeg kender endog ikke-troende, som holdt af, i tavshed, at sidde i et »katolsk tempel«.

Der er ikke noget der, efter min mening, retfærdiggør denne lukning af

gæstfrit står åbent, som f.eks. i Christiania?!

Synoden, der som emne har bodssakramentet, finder snart sted. Kunne man ikke - uden at forbigå den nye fællesbodsandagt - gøre den individuelle udøvelse af dette sakramente praktisk lettere? Jeg tænker her især på de svageste mennesker, de mest frygtomme... Det er undertiden meget svært diskret at få en skriftefader til at komme (d.v.s. uden at give sin sociale identitet til kende); det gælder bl.a. også for Jesu Hjerter, St. Augustin, St. Annæ (der kommer ingen, når man ringer på klokkerne). Ville det ikke være muligt, at man altid kunne være sikker på at finde en præst i skriftestolen på et be-

stemt tidspunkt om dagen eller om ugen? Eller kunne man ikke, som f.eks. i USA og Tyskland, anbringe skriftestolene på en sådan måde, at diskretionen er fuldt sikret og adgangen til skriftestolen gjort så nem som mulig, uden at man ser skriftefaderens eller den skriftenes ansigt? For den, der ikke har noget imod at give sig til kende, vil det jo altid være muligt. Jeg håber ikke, at man vil ty til pseudoargumentet om »oprigtighed« (præsterne forstår, hvad jeg mener hermed).

Ved at reagere positivt på disse to praktiske problemer, vil De, er jeg vis på, gøre mange katolikker en stor tjeneste.

En kristen

Syngende søstre i Øm.

Klostrene er ikke kun for ordensfolk

Klostrene i Danmark er fællesskaber, hvor bønslivet og den indbyrdes samhørighed er de bærende kræfter. Det kan - især for unge - være en stor og værdifuld oplevelse for en periode at være tilknyttet et sådant fællesskab. DUK's Handlings- og Livsfællesskabsudvalg har derfor kontaktet forskellige klostre rundt om i landet for på Ungdomssiden at kunne fortælle om de eksisterende tilbud fra klostrene til lægfolket.

Benediktinerinderne af den hellige Lioba. Sct. Lioba Kloster, Jens Jessensvej 7, 2000 Kbh. F., tlf. 01 - 71 48 72.

For »Lioba-søstrenes« kommunitet er nøgleordene: Sammen at søge Gud i liturgien, i biblen og i fællesskabet og blive redskab for Hans kærlighed, også gennem det daglige arbejde, som for søstrene er af meget alsidig karakter - både indenfor og udenfor klostret. Dagen er tilrettelagt med arbejde og bøn, og bønner finder sit højdepunkt i lovprisningsbønner om morgenen.

Muligheder for deltagelse i klostrets liv:

- Deltagelse i korbønner. Ring evt. angående korbøger og instruktion til samme.

- Weekend i klosteret. Bo på gæstegangen, deltag i klostrets liv og tag måske i fællesskab et bestemt emne op.

- »Kloster på tid«. For eventuelle personer med uafklarede tanker om klosterkald.

- Retrætedage. Klostrets gæstegang med have er et fredfyldt sted i storbyen, hvor man efter arbejdstids ophør er velkommen til at holde en lille retræte.

Jesu små Søstre, Vesterbrogade 92, 1620 Kbh. V., tlf. 01 - 22 26 80.

Her fejres messe hver torsdag kl. 19.30 og en time forinden er der tilbedelse, hvortil enhver kan komme. Herudover er der daglig tilbedelse om efter-

middagen. Ønsker man at deltage i aftensmåltidet kl. 17.30, skal søstrene have besked i forvejen.

En gang i løbet af ugen gennemgår søstrene søndagens evangelium, og alle er velkomne til at ringe og

høre hvornår. Er du interesseret i at læse nærmere om søstrenes livsform, så kig i k. o. fra d. 24. februar 1982.

Jesu små Søstre, Lindholmvej 19, 8660 Skanderborg, tlf. 06 - 89 81 51.

Øm er et retrætested. Udover de fastboende søstre kan også øvrige interesserede komme og bo der. De små Søstre kan tilbyde op til 2-3 personer et kortere ophold med deltagelse i arbejdet i landbruget, bøn og det øvrige fællesliv. Ring eller skriv.

Sct. Joseph Søstre, Primulavej 1, 2730 Vanløse, tlf. 01 - 10 30 34.

Sct. Joseph Søstrenes kloster udgør et uddannelseskommunitet, dvs. der

også bor søstre i noviciat, der er en prøvetid, før man aflægger de endelige klosterløfter. Kommunitetet består af otte søstre, hvoraf de to er novicer. Søstrene går faste messetider og meditationstilbud. Hver tirsdag er der messe for alle interesserede. Efter messen er der hyggeligt samvær. Hver mandag er der enten messe eller meditation kl. 19. Husets formål er bl. a. at være gæstfrit og åbent for alle, der kan have lyst til at besøge det.

Sct. Joseph Søstre, Ord-rupdalsvej 24, 2920 Charlottenlund.

Her bor fire søstre, der arbejder for at skabe et fredfyldt bønscenter. Her kan præster, søstre og lægfolk tilbringe en eller flere dage i ro og stilhed med mulighed for bøn i det smukke kapel. Hvis man ønsker det kan man bl. a. tage del i søstrenes daglige liv, bøn og måltider.

For øjeblikket er der bedeaften hver mandag kl. 20-21 samt bibelkreds tirsdag formiddag kl. 10.45-11.45 for alle interesserede.

Tilmelding på tlf. 01 - 63 22 78 bedst kl. 9-10.

Den gamle Smedie, Bygaden 53, Høje Tåstrup, 2630 Tåstrup, tlf. 02 - 99 81 67.

I Assumptionssøstrenes nye kloster bor fem søstre. Deres livsstil er meget udadvent (skole og menighedsarbejde) kombineret med et rigt bønsliv (korbøn og meditation). Der er varierede muligheder for tilknytning til deres fællesskab både som enkeltperson og som gruppe. Søstrene er interesserede i at dele stedet med så mange som muligt, således er der mulighed for retræte og værkstedsarbejde, og den gamle smedie kan

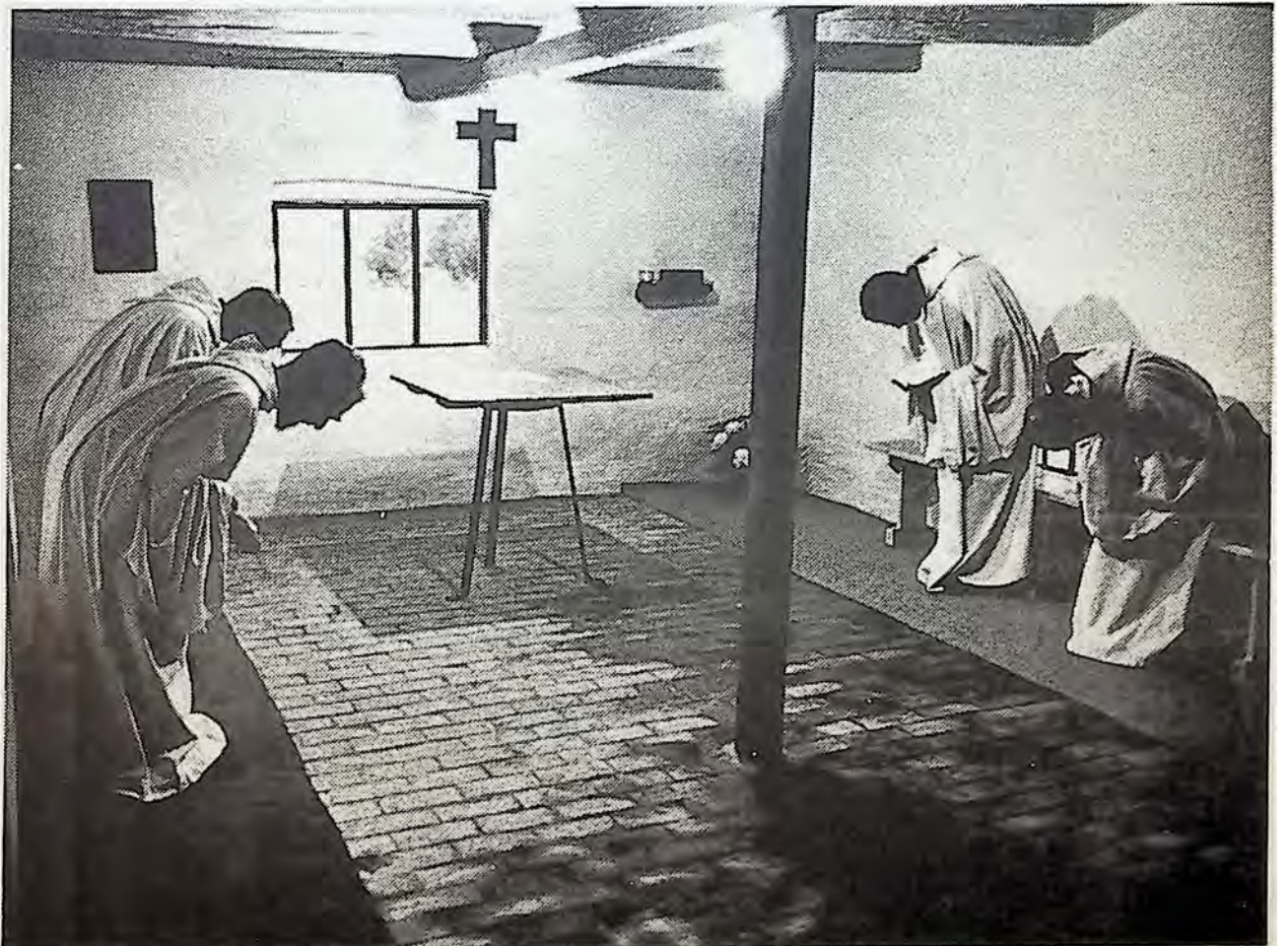
være samlingssted for menighed og ungdomsarbejde. Der er messe hos søstrene hver tirsdag kl. 19.30.

Stensballe Kloster, Sundbakken 16, 8700 Horsens, tlf. 05 - 61 82 77.

Assumptionssøstrenes kloster ved Horsens huser fire søstre og fem lægfolk. Gruppen søger med bønslivet som grundlag at være fælles om alle de opgaver, der hører til deres dagligdag og apostolat. Formålet med dette udvidede kommunitet er at give lægfolk mulighed for støtte i en etape af deres kristne liv. Alle er velkomne på søstrenes retrætested. Messe hver onsdag kl. 17.

Myrendal Kloster, Mægårdsvej 11, Olsker pr. 3770 Allinge, tlf. 03 - 96 91 47.

Her lever fire trappistmunke i et ensomt beliggende landsted på Bornholm. Trappistmunkenes levevis har en gammel tradition bag sig: Livet i bøn og meditation kombineret med håndens arbejde. Munkene driver deres eget bogbinderværksted. Hos munkene er der plads til tre gæster, der kan tage del i livet i klostret, som de ønsker det.

Bedende munke i Myrendal kloster på Bornholm.

Fodnote:

Week-end med ordensfolk

Unge ordensfolk vil den 10.-12. september arrangere en week-end på As-serbo med temaet: »Hvordan skal fremtidens kirke i Danmark være«. De er meget interesserede i, at også lægfolk deltager, så

synsvinklen kan blive så bred som muligt.

Henvendelse til DUK's sekretariat på tlf. (01) 20 63 63.

Handlings- og livsfællesskabsudvalg.

Orientering fra sognene

Juni, juli og august 1982

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 12, der udkommer 18. 8. 1982 er mandag den 2. 8., (for september 1982). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på Bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22 (bedst kl. 9-10).

Juni:

D. 1. Kl. 19.30: Messe.
D. 2. Kl. 8: Skolemese. Kl. 17: Messe hos søstre.
D. 3. Kl. 11.30: Messe.
D. 4. Kl. 17: Messe hos søstre.
D. 5. Kl. 11.30: Messe. Kl. 16-20: Sognets havefest. (Ingen tilbedelse kl. 19.30-21.30).
D. 6. Den hellige Treenigheds fest. Kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Højmesse.
D. 7.-12. Ingen messer i kirken.
D. 9. Kl. 17: Messe hos søstre.
D. 10. Kl. 19.30: Messe med procession i Skt. Therese kirke, hvor Kristi Legems og Blods fest fejres i fællesskab med de københavnske menigheder.
D. 11. Ingen messe hos søstre.
D. 13. Kristi Legems og Blods fest. Kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Højmesse.
D. 14. Ingen messe.
D. 15.-d.19. Messe: Tirsdag 19.30. Onsdag 8 og 17 (hos søstre). Torsdag 11.30. Fredag 17 (hos søstre). Lørdag 11.30.
D. 20. Ændring i messetiderne på søndagene i sommertiden: Kun messe kl. 9.
D. 21.-d. 26. Messe: mandag: 8, tirsdag 19.30, onsdag 8, torsdag 11.30, fredag 17 (hos søstre), lørdag 11.30.
D. 26. kl. 19.30-21.30: Tilbedelse.
D. 27. Peters og Pauls fest. kl. 9: Højmesse.
D. 28. juni-d. 3. juli: Ingen messer.

Juli:

Messetider (4.-31. juli).
Søndag: 9. Mandag: 8. Tirsdag: 19.30.
Onsdag: 17 (hos søstre). Torsdag: 8.
Fredag og lørdag: Ingen messer.

August:

1.-14. august: Messetider som i juli.
D. 7. Ingen tilbedelse 19.30-21.30.
Søndag d. 15.: Jomfru Marias optagelse i Himlen. Kl. 8: Messe. Kl. 10.30: Højmesse.
D. 15.-28. Søndag kl. 8: Messe, kl. 10.30: Højmesse.
Messer i ugens løb: (D. 15.-28.).
Md. 8, ti. 19.30, On. 8 og 17, (hos søstre), to. 11.30, fr. 17 (hos søstre), lø. 11.30.
Søndag d. 29.: Kirkedag på Ledreborg. Kun messe kl. 8 i Skt. Andreas Kirke.
D. 30. august - 4. september: Messer som d. 16.-28.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens

kontor:

Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber).
Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Völk).
De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02. På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messetider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 19 (eng.) 2., 3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk).
Hverdag kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). Lørdag kl. 17 (eng.).
Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Alle 13. Søndag messe kl. 11. Hverdag kl. 9. Sct. Klemens Kapel, Rønne Allè 15. Dragør. Søn- og helligdage kl. 9.30.

Juni:

Onsdag den 2.: De ældes Klub slutter sæsonen hos Valborg og Carl i Rønne Alle 15, Dragør.
Fredag den 4.: Jesu-Hjerte Fredag: Messe kl. 8 i kirken. Kl. 9 på Sct. Annæ Hjemmet. Aftenmesse bortfalder.
Søndag den 6. Treenighedssøndag. Kl. 11.30: Familiemese. Kollekten går til børnenes og de unges feriehjælp.
Tirsdag den 8: Skolemese for de små klasser: Kl. 9.45 i huskapellet.
Torsdag den 10.: Kristi Legemsfest. Kl. 19.00: Friluftsmesse i Sct. Annæ Skole's Gård og højtidelig sakramentsprocession til kirken. En international festgudstjeneste. Alle er hjertelig velkomne! - Se indlægget!
Fredag den 18: Jesu-Hjerte-Fest! Messe i kirken kl. 8. På Sct. Annæ Hjemmet kl. 9. Aftenmesse bortfalder.
Søndag den 27. Festen for Sct. Peter og Paul: Kl. 10.00: Latinsk Højmesse.

Juli:

Fredag den 8.: Jesu-Hjerte fredag: Messe i kirken kl. 8, på Sct. Annæ Hjemmet kl. 9. Aftenmesse bortfalder.
Søndag den 25.: Festen for Den hellige Anna, kirkens navne og værnehelgen. Latinsk Højmesse kl. 10.

August:

Fredag den 6.: Kristi Forklarelse og Jesu Hjerte Fredag. Messe i kirken kl. 8, på Sct. Annæ Hjemmet kl. 9. Aftenmesse bortfalder.
Tirsdag den 10: kl. 9: Skolegudstjeneste for de små elever: (2. til 5. kl.). Kl. 10.: For de store elever: (6.-10. klasse).
Fra fredag den 13.8 til søndag den 15.: Fælles ministrantmøde i Næstved. (Fra Sct. Annæ, København, Odense og Næstved).
Søndag den 15.: Mariæ optagelse i Himlen. Kl. 10.00: Latinsk Højmesse.
Onsdag den 18.: Møde for de ældres Klub: Fra 14 til 16. Kl. 16. Messe i huskapellet. Særligt for Ældre. Men også alle andre er velkomne!
Søndag den 22.: Fest for den Hellige Alfonsus de Ligouori, Redemptoristernes ordensstifter. Festgudstjeneste kl. 10.
Søndag den 29.: Kirkestævne i Ledreborg.

Firmelse 1983

Indskrivning til firmandundervisning foregår i uge 33, 34 eller 35 hos sognepræsten. (Firmander, som ikke går på St. Annæ Skole). Det forudsættes, at firmanden har gået til religionsundervisning i mindst 2 år og har modtaget Bodens- og Alterets sakramente. Fødsels- og døbsattest bedes medbragt. Møde 7/9 kl. 19.00 for firmanderne og deres forældre i den lille sal, Hans Bogbinders Allè 4.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Messetider:

Søndage: Kl. 9. Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.
Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Fra juni måned kalender bør nævnes, at der søndag d. 6. gennemføres den årlige valfart til Haraldsted.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78, menighedsrådets formand H. Heinemeier på tlf. (01) 74 13 05.

Sædvanlige messetider:

Søndag kl. 8.30 og kl. 10.30.
Tirsdag kl. 10, onsdag og fredag kl. 19.
I sommerferietiden bortfalder hverdagsmessaerne muligvis i visse uger!

Juni:

Søndag d. 6. Treenigheds Fest: Messe kl. 8.30 og kl. 10.30.
Tirsdag d. 8. Sommermarkedsmøde kl. 19.30.
Søndag d. 13. Kristi Legemsfest. Messe kl. 8.30 og kl. 10.30
Søndag d. 27. Peters og Pauls fest. Messe kl. 8.30 og kl. 10.30.
Juli:
Lørdag d. 17. til lørdag den 24. juli: Sognelejr for Vor Frue og Sct. Antoni sogne. Tema: »Det kristne fællesskab« på Egegården i Hvalsø (Henv. Birgit og Poul Erik Magnussen (01) 10 74 83).
August:
Søndag d. 15. Marias optagelse. Messe kl. 8.30 og kl. 10.30.
September:
Søndag d. 5. Sommermarked.

Jesu Hjerte Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65

80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messetider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.
Lørdag ingen messe kl. 17.00.
Hver lørdag kl. 18 messe på engelsk.
OBS: Ændringer af søndagens messetider: Fra og med maj måned 1982 udgår 7 messen. Messetiderne fremover er derfor følgende: kl. 8.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.
Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00. Ikke i ferien.
Møder: hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokkens Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 kirkekoret. (01) 14 01 16. Hver torsdag kl. 18.30 møde for

minikuk. Ikke i ferien.

Messer på fremmede sprog:

Hver anden søndag i måneden kl. 14.00 messe på kroatisk. Lørdag før den 1. søndag i måneden kl. 16.30 messe på polsk. Messe på ungarsk efter aftale.

Juni

Tirsdag d. 1. kl. 15.30 Kongregationsandagt i kirken.

Fredag d. 4. Jesu Hjerte Fredag. Udstilling af sakramentet kl. 16.00. Indvielse til Jesu Hjerte kl. 16.45. Messe kl. 17.00.

Søndag d. 6. Valfart til Haraldsted til ære for Sjællands værnehelgen Sct. Knud Lavard.

Torsdag d. 10. kl. 19.30 Kristi Legems og Blods fest. Messe og procession Sct. Therese kirke.

Fredag d. 18. Jesu Hjerte Fest. Vor kirkes titularfest. Udstilling af sakramentet kl. 16.00. Indvielse til Jesu Hjerte kl. 16.45 og sakramental velsignelse messe kl. 17.00.

Juli

Fredag d. 2. Jesu Hjerte fredag. Udstilling af sakramentet kl. 16.00. Indvielse til Jesu Hjerte kl. 16.45, og sakramental velsignelse. Messe kl. 17.00.

Lørdag d. 31.

Sct. Ignatius. Jesuiterordenens stifter.

August

Fredag d. 6. Jesu Hjerte fredag. Udstilling af sakramentet kl. 16.00. Kl. 16.45. Sakramental velsignelse. Kl. 17.00 Messe,
Søndag d. 29. Kirkedag på Ledreborg. Nærmere oplysninger se ugesedlen.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, tlf.: (01) 69 03 01.

Træffetid: Lørd. og mand. kl. 9-10 i Søborg, tirs.-tors. på Bispekontoret. Bredgade 69 A. Tlf. (01) 11 60 80.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.
Mandag: Messe kl. 11.00.
Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30.
Onsdag: Messe kl. 19.00.

Torsdag 10.6.: Kristi Legemes og Blods fest fejres i Skt. Therese Kirke Bernstorffsvej 56, Hellerup.

Kl. 19.30 messe med procession. Man bedes medbringe katolsk salmebog.

Søndag 13.6: Højtideligholdelse af Kristi Legemes og Blods fest.

Kl. 10.00 højmesse med efterfølgende sakramentsandagt.

Søndag 27.6.: Højtideligholdelse af festen til ære for Apostlene Peter og Paul.

Kl. 10.00 højmesse.

Søndag 14.8.: Jomfru Marias optagelse i Himlen.

Kl. 10.00 latinsk højmesse.

I sommermånederne juni, juli og august bortfalder kirkekaffen den 2. og 4. søndag.

Grundet sognepræstens bortrejse bortfalder hverdagsmesserne i tidsrummet 21. aug. - 2. sept. incl.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Telf.:

Pastor G. Uttenhal Nibler: (02) 87 77 12.

Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30.

Kirkekontoret er lukket i juli. Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Orientering fra sognene: Juni, juli og august 1982

Hverdagsmesser:

Juni og august: Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 12.00.

Juli: Ingen messe om hverdagen.

Juni:

Alle lørdage:

Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 6.: Familiemesse kl. 9.30.

Højmesse kl. 11.00.

Valfart til Haraldsted.

Søndag den 13.: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 20.: Familiemesse kl. 9.30,

Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 27.: Højmesse kl. 11.00.

Juli:

Ingen messe om lørdagen.

Søndagene den 4., den 11., den 18. og den 25.: Messe kl. 11.00.

August:

Alle lørdage:

Messe kl. 17 (Søndagsmesse).

Søndagene den 1., den 8., den 15., den 22.

og den 29.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F., tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L.A. Dorn S.J.

Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Reciteret messe kl. 8.00.

Højmesse kl. 11.00.

Hverdag: Kl. 6.45 og 8.00.

Juni

Fredag d. 4. Jesu Hjerter fredag. Messe kl. 6.45 bortfalder. Messe kl. 8.00. Sakramentsandagt kl. 19.00 og aftenmesse kl. 19.30.

Søndag d. 6. Den hellige Treenigheds fest. Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

Søndag d. 13. Kristi Legems og Blods fest. Reciteret messe kl. 8.00. Familiemesse kl. 11.00 med særligt henblik på de børn, som i årets løb har modtaget deres første kommunion.

Fredag d. 18. Jesu Hjerter fest. Messe kl. 6.45 bortfalder. Messe kl. 8.00 og Festmesse kl. 19.30.

Søndag d. 27. Peter og Paul. Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

Juli

Pater Palle Vinten O.S. B. vikarierer fra og med d. 3. juli til og med d. 14. august.

Lørdag d. 31. Ignatius af Loyola (jesuitterordenens stifter). Messe kl. 6.45 og kl. 8.00.

August

Mandag d. 9. (og hver efterfølgende mandag til og med mandag d. 6. september) *undervisning* for børn, der skal modtage *Firmelsens sakramente* i Skt. Mariæ kirke, søndag d. 12. september, kl. 11.00.

Søndag d. 15. Jomfru Marias Optagelse i Himlen. Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90. Sognepræst, pater Knud Aage Nielsen S. J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.

Lørdag-søndag sognekantoret, Strøbyvej 2, før og efter messerne.

Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messetider:

Lørdag aftenmesse kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag højmesse kl. 10.00.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Familiemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 17 C II, 2200 København N.

Kantoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.

Sognepræst Paul d' Auchamp kl. 9-10 fra tirsd. til fred. (01) 35 68 25.

Messetider:

Lørdage læses søndagens messe kl. 17.

Søndage højmesse kl. 10. Aftenmesse kl. 17.

Engelsk messe, sang og guitar kl. 18.

Hver 1. søndag i måneden: *Schola Gregoriana* kl. 10.

Mandag ingen messe. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 18.30. Fredag 15 min tilbudelse efter messen. Onsd. messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.

På onsdage i juni og august desuden messe kl. 19 og åbent hus hos St. Josef Søstrene, Sct Hans Gade 28 st. (Tlf. 01-35 86 92).

Juni

Trinitatis søndag d. 6. Schola Gregoriana synger dansk/latin kl. 10.

Tirsdag d. 8. Udflugt til »Carlsens Have« fra kl. 10 til kl. 17. Frokostpakke medbringes. Messe. Bus 17 til Ballerup, bus 156 til Tjørnebjerg (Lupinvænget 57). **Søndag d. 27.** Peters og Pauls fest.

August

Søndag d. 15. Marias Optagelse.

Søndag d. 29. Dan Polonia synger kl. 17, dansk/polsk.

September

Søndag d. 5. Schola Gregoriana synger dansk/latin kl. 10.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S. J. Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00 reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdag: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Helleruplund Alle 18. Fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9 undtagen juni og juli.

Torsdag 10. juni, Kristi Legems- og Blodsfest: Bispemesse kl. 19.30 med efterfølgende procession i parken. Se meddelelsen andetsteds i bladet, Salmebøger bedes medbragt. (Ingen messe hos Sct. Josephsøstrene).

Søndag 13. juni: Bemærk! Reciteret messe kl. 9, højmesse kl. 11 for syge og ældre.

Søndag 27. juni, Peter & Pauls fest: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. (Ingen familiemesse).

Søndag 15. august, Jomfru Marias optagelse i Himlen: Latinsk højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Søndag 22. august: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Søndag 29. august: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11. **Kirkedag på Ledreborg:** Se omtale i katolsk orientering nr. 11.

I ferietiden kan man ikke påregne højmesse hver søndag kl. 9, men muligvis messe med salmer ellers reciteret messe.

Immaculatakirken

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag højmesse kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf.: 02 - 94 76 94.

Messetider:

Hverdage kun efter aftale.

Lørdage kl. 17.

Søndage kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Ungdomsklubber:

Mikro-KUK hver onsdag kl. 16-18.

Mini-KUK hver torsdag kl. 18.30-20.30.

Maxi-KUK hver mandag kl. 19-22.

Juni:

Søndag den 6.: Den Hellige Treenigheds Fest, Messe kl. 9.30.

Søndag den 13.: Kristi Legems og Blods Fest, messe kl. 9.30.

Onsdag den 23.: Økumenisk St. Hans-Fest i Præstebro kirke, kl. 20.

Søndag den 27.: Peter og Paul, messe kl. 9.30.

August:

Søndag den 15.: Jomfru Marias Optagelse i Himlen, messe kl. 9.30.

En god sommer ønskes alle fra præsterne og det nye menighedsråd!

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O. M. I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen, Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: - 10:45 am. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Boginders Alle 2, 2300 Kbh. S: 7:00 pm.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm. Folk Mass.

Saturday Evening (anticipated).

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 pm

Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

First Sunday of the month, following 10:45 am Family Liturgy at Vor Frue Kirke, is Coffee and Friendship. All are Welcome.

Sacrament of Reconciliation

Anytime, by appointment. Phone one of the priests at Vor Fru Kirke.

PROVINSEN

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96.

Hjælpepræst. Georg Heggum:

(01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvangård kl. 8 og kl. 10.

Hørsholm, Marievej kl. 9.30.

Mikkelborg: Strandvej 352 kl. 8.

Åsebakken: Kl. 8.30.

Maj 1982

30. maj: Pinsedag: Messe i Hørsholm

Kl. 9.30, i Birkerød kl. 8 og 10.

Mandag d. 31.: 2. Pinsedag messe i Birkerød kl. 10 (ingen messe kl. 8).

Juni

Søndag d. 6: Loppetorv fra kl. 11.00 indtil kl. 16.00 t. f. f. U-landshjælpen og ungdomsfonden.

Torsdag d. 10: Kristi Legemsfest fejres på Nordvanggaard, Birkerød, Bistrupbyvej 4, kl. 19.00 med højtidelig messe og procession på gårdspladsen. Bagefter samles vi til kirkekaffe.

Denne fest er fælles for vore menigheder på N. Sjælland. Alle er indbudt.

Lørdag d. 12.: K. U. K. holder afslutning fest på Nordvanggaard. Alle unge er velkomne.

Onsdag d. 16.: Ingen messe kl. 11 i Hørsholm.

NB: fra denne onsdag indtil d. 25. august er der ingen onsdags-messe i Hørsholm.

August

Onsdag d. 11.: Udflugt for menighedernes ældre.

Vi starter fra Nordvanggaard kl. 17.30 og kører med bus ud i N. Sj.s smukke områder.

Hjemkomst ca. kl. 21.00. Alle er hjerteligt velkomne.

Tilmelding senest d. 3/8-82 på

tlf. 02 - 95 02 93 eller 02 - 81 48 02.

48 02.

Torsdag d. 12: Kateketmøde kl. 16.00.

NB. *Loppetorvet* finder sted d. 6. juni.

Vi har brug for mange effekter. Henvendelser til Bent Borup Hø. 86 22 88 til Svend Erik Jensen, Farum 95 75 75 til Grit Bølling, 282782.

NB. *Religionsundervisning* påbegyndes igen torsdag d. 2. september.

Begyndere og nye dvs. de børn som begynder i skolens første klasse, bedes tilmelde sig sognepræsten 02 - 81 27 96.

Festdag for ældre og syge og handicappede i Hørsholm lørdag d. 11. sept. Nærmere oplysning følger i næste nr. Med venlige hilsner og god ferie!

Jeres præster Georg Heggum, Jacob Muiser.

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.

Desuden er der messe fredag kl. 18.45.

Denne fredagsmesse falder bort i præ-

stens ferie. Hvornår bekendtgøres i kirken.

Øm-valfarten søndag 6. juni. Vi starter i bus fra kirken kl. 8. Skriv Dem i tide på listen, som er lagt frem i kirken. Husk, at der ikke mere er nogen tidlig messe i kirken på denne dag, men at der er højmesse kl. 10 som sædvanligt.

Messe på tysk i Ål kirke i Oksbøl om lørdagen kl. 17 fra og med 17. juli og i Nordby kirke på Fanø om søndagen kl. 17 fra og med 18. juli. Sidste gang i denne sæson er 28.-29. august. Der er *ikke mere* nogen messe i vor kirke om søndagen kl. 11.

Fredericia: Skt. Knuds Kirke

Sjællandsgade 50A, 7000 Fredericia.
Tlf.: (05) 92 11 76. P. Burla.

Sædvanlige gudstjenestetider:

Lørdagsaftenmesse: Kl. 17.

Søndag: Højmesse kl. 10.

2. søndag i md.: Familiemesse og menighedskaffe.

4. søndag i md.: Latinsk messe.

Tirsdag og fredag: Messe kl. 8.15.

Onsdag og torsdag: Messe kl. 18.

Juni

Søndag, 6. Valfart til Øm.

Søndag, 13. Kristi Legemsfest messe kl. 10.

Juli

Sædvanlige gudstjenestetider.

Lørdag, 10. Skt. Knud kl. 17.

Ingen familiemesse i denne md.

August

Sædvanlige gudstjenester.

Søndag 15. Marias optagelse i himlen. messe kl. 10.

Ingen familiemesse i denne md.

Grenå: Skt. Clemens Kirke

8500 Grenå. Tlf. 06 - 13 56 66

Præst: H. Krawczyk

Postkonto: 5 63 26 68

Juni:

Søndag d. 13. og 27., kl. 10

Lørdag d. 26. tysk messe i Ebeltoft kl. 19.30.

Juli og august:

Grenå: Hver søndag dansk/tysk messe kl. 10.

Ebeltoft: Hver lørdag tysk messe kl. 19.30 i sognekirken. Sidste gang lørdag d. 28. august.

Sostrup:

Messe/ordets gudstjeneste hverdag kl. 9.

Messe hver søndag kl. 8.30.

Juli og august: Tysk messe hver lørdag kl. 17.

Helsingør: Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.

Sognepræst G. Coenen.

Tlf.: (02) 21 05 71.

Søndagsmesser:

Kl. 8.00 dialogmesse i kirken. Kl. 10.00 højmesse i kirken.

Alle lørdage kl. 17.00 dialogmesse i kirken.

Hverdagsmesser:

Mandag til fredag incl.: Kl. 19.00 i Søstrenes Kapel (tlf. 21 75 47) og kl. 18.15 i Niels Steensens Hus (Tlf. 21 53 79).

Lejlighed til at modtage bodens sakramente: Alle lørdage kl. 16.00-17.00 i kirken.

1. og 3. søndag i hver måned fejres en messe på kroatisk, henholdsvis kl. 12.00 og kl. 17.00.

I juni, juli og august er alle højmesserne på latin, af hensyn til turister.

Pensionistmøde hver den 1. onsdag i måneden kl. 14.30 hos søstrene på Møllebakken.

Evt. ændringer bekendtgøres efter søndagsmessen.

Søndag d. 30. maj. Pinsedag. Messetider som sædvanligt.

Mandag d. 31. maj. 2. pinsedag. Højmesse kl. 10.00. Denne dag kun en messe.

Torsdag d. 10. juni fejres Kristi Legems- og Blodsfest på Nordvanggård i Birkerød kl. 19.00. Friluftsmesse på gårdspladsen og derefter hyggeligt samvær. Sammen med Hillerød og Hørsholm sogne er også vort sogn indbudt til at tage del i festen.

Søndag d. 13. juni fejres samme fest i vores kirke med højmesse kl. 10.00, hvorefter der er fælles tilbedelse som afsluttes med sakramental velsignelse.

Fredag d. 18. juni. Jesu Hjerte Fest. Kl. 19.00 messe i kirken.

Torsdag d. 24. juni. Skt. Hans.

Søndag d. 27. juni. Apostlene Peter og Poul.

Fredag d. 6. august. Herrens Forklarelse.

Søndag d. 15. august. Jomfru Marias optagelse i Himlen.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf.: (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Søndag den 6. juni: Valfart til Øm

Ingen messe i Herning i dag. Vi aftaler i god tid, hvem der kører med hvem og hvor i Ikast man eventuelt ønsker at blive samlet op. Seneste afgang fra præstegården kl. 9.30. Vi mødes på P-pladsen i Øm ved skiltet »Herning« og går derfra med i rosenkrans-processionen til søstrenes gård. Valfarten slutter efter bispemessen.

Det nye menighedsråd

23 afgav deres stemme, det er næsten 25 procent af de 96 stemmeberettigede over 16 år, og 80 procent af dem, der regelmæssigt deltager i søndagsmessen. Til lykke med det fremmøde og med det nye menighedsråd. Resultatet kan læses på side 12. Tre kandidater opnåede stemmelighed, så lodtrækning om to pladser i rådet var nødvendig. Rådet ønskes et godt samarbejde med alle.

Ferie

Præsten er på ferie fra 1. til 12. juni.

Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke

Postbox 27, 3400 Hillerød.

Menighedshus: Godthåbsvej 24.

Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4, tlf. 02-26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene, tlf. 26 78 65.

Søndagsmesser: Kirken i Østergade kl. 9.

Juni:

Søndag d. 6. Loppetorv på Nordvanggård, til fordel for Puerto Rico og ungdomsfonden. Dørene åbnes kl. 11.00 og lukkes igen kl. 16.00.

Torsdag d. 10. Kristi Legemsfest afholdes sammen med Birkerød, Hørsholm, Helsingør, Herlev m. v. på Nordvanggård kl. 19. En del af gudstjenesten bliver holdt på gårdspladsen, hvis vejret er nogenlunde.

Søndag d. 13. Vi fejrer Kristi Legemsfest i kirken i Østergade kl. 9.

Søndag d. 20. Pastor Jørgen Hviid læser messen kl. 9.

Søndag d. 27. Pater Pauli læser messen kl. 9.

Juli:

Søndagsmesser i Østergade kl. 9.

Søndagsmesser tysk/dansk i kapellet i Asserbo, Skovbovej 23, kl. 11.

August:

Søndagsmesser i Østergade kl. 9.

Søndagsmesser tysk/dansk i kapellet i Asserbo kl. 11: Søndag d. 1. august og søndag d. 8. august (sidste i denne sommer).

I ønskes alle en god sommertid af menighedsråd og sognepræst.

Frederiksværk

Skovbovej 23

Asserbo.

I tiden søndag den 4. juli til søndag den 8. august, læses søndagsmessen på dansk/ tysk i kapellet i Asserbo kl. 11.

Holbæk:

Skt. Elisabeths Kirke

Holbæk: Carl Reffsvej 2 B

Præst: J.v.d.Hoek S.M.M.

Bakken 11, 4300 Holbæk

tlf. (03) 43 06 87. Giro: 5516781.

Messetider

Lørdag kl. 17.

Søndag kl. 10.

Hverdage kl. 7 (Bakken 11).

Fra 24. juli til og med d. 22. august:

Ingen messe om hverdagen.

Søndag kl. 10.30.

Under præstens ferie bedes man henvende sig til et af nabosognene: Roskilde, Tåstrup eller Ringsted.

Nykøbing Sj. se turistfolder.

Nykøbing kirke: kl. 8.30 fra 1. juli til ca. 15. august.

Amtshospitalets kirke:

den 3. søndag i måneden kl. 16

undtaget august.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J.Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (Højmessen).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hos Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, onsdag kl. 17.

Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne. Der er ingen hverdagsmesser i sognepræstens ferie og ingen morgenandagt i skoleferien.

Juni:

Søndag, den 6.: Øm-valfart. Messe i Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. Ingen messe kl. 10.

Torsdag, den 10.: Kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

Lørdag, den 12. Kl. 10.30: Stensballe Kloster. Bededag med pater Paul Marx-omi.

Ondag, den 16.: Kl. 14.30: på Stensballe Kloster, sammenkomst for de ældre i menigheden, messe.

Lørdag, den 19.: Kl. 14.30: Stensballe Kloster, Stensballe-gruppen.

Juli:

Ingen møder – bortset fra, at vi mødes i kirken, hvis vi ikke er bortrejst!

August:

Onsdag, den 11.: Sognepræsten fejrer 25-års jubilæum for præstevielsen. Nærmere følger.

Lørdag, den 28.: Lyngtur. Afgang fra kirken kl. 13. Besøg i menigheden i Silkeborg, hvor der er messe ca. kl. 16. Hjemkomst i Horsens ca. kl. 18.

N.B. Der er ikke kirkekaffe i juni, juli og august.

K. U. K.-møder: Se eget program.

Kolding:

Skt. Michaels Kirke

Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messetider.

Søndag: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15, torsdag til lørdag kl. 8.15.

I ferietiden alle dage kl. 8.

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge.

Tlf. (03) 65 06 51.

Sognepræst J. Samuelson S. J. træffes tirsdag-fredag kl. 11-12.

Faste messetider:

Tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.30, lørdag kl. 11 og søndag kl. 10.

Maribo:

Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo, P. Herman Legut, O.F.M. Conv. Tlf. (03) 88 01 74.

Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Bortrejst fra 19/6-3/7.

Messetider:

Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.

Søndag: Højmesse kl. 9.30.

I juni, juli og august bortfalder messen på polsk.

Nakskov

Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov.

Tlf. (03) 92 06 81.

Messetider.

Søndag: højmesse kl. 10.00

Hverdage: aftenmesse kl. 19.00.

Valgresultat. Resultatet af menighedsråds- og pastoralsrådsvalg søndag den 2. maj findes andetsteds her i bladet. Valgdeltagelsen i Nakskov var 8,53% (mod 8.33% i 1978).

Polsk messe. Den polske messe i juni holdes søndag den 6. juni kl. 11.00. Der er ingen polsk messe i juli og august.

Børne- og ungdomslejr. Forældrenes opmærksomhed henledes på børne- og ungdomslejre på Urneborg. Ungdomslejren begynder lørdag den 24. juli kl. 14 og slutter torsdag den 29. juli kl. 12. Børnelejren begynder torsdag den 29. juli kl. 14 og slutter tirsdag den 3. august kl. 12. Tilmeldingsblanketter findes i kirkens våbenhus.

Turistgudstjenester. Aftenmessen lørdagene i juli og august tilrettelægges som turistgudstjenester. Derfor holdes disse messer på tysk.

Konfirmation/firmelse i 1983. Unge, der ønsker at blive konfirmeret i 1983 bedes tilmelde sig snarest. Tidspunktet for begyndelsen af undervisningen meddeles til de tilmeldte. Konfirmationen finder sted i september 1983.

Valfart til Padua. En enkelt plads er ledig endnu på vor valfart til Padua, som finder sted fra lørdag 19. juni til lørdag 3. juli. Vil De med på denne rejse (kr. 3.100,00 - halv pens.) meld Dem da omgående.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. (09) 12 16 64.

Sognepræst: Franz Hauser.

Træffetider: Kl. 11.00-12.00 (undtagen mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.

Messtider:

Mandag kl. 8, tirsdag kl. 9, onsdag kl. 11, torsdag kl. 9, fredag kl. 8 og kl. 19, lørdag kl. 9 og kl. 17 hos Sct. Josefsøstrene, Bjerregårdsvej 9.

Søndag: kl. 8, 10 og 19. 1. og 3. søndag: Polsk messe kl. 12.

Juni:

Fredag d. 4.: Efter aftenmessen tilbedelse af sakramentet.

Lørdag d. 5.: Messe for de ældre i menigheden hos Sct. Josefsøstrene.

Søndag d. 6.: Trinitatis - Ømvalfart (ingen aftenmesse kl. 19).

Søndag d. 13.: Kristilegemesfest - kl. 10: Messe og procession på Dalum Kloster (ingen messe i Sct. Albani kl. 10).

Juli:

Fredag d. 2.: Efter aftenmesse tilbedelse af sakramentet.

Lørdag d. 10.: Sct. Knud, Konge: Danmarks og Odenses værnehelgen.

August:

Fredag d. 6.: Efter aftenmessen tilbedelse af sakramentet.

13-15: Stævne for ministranterne fra Redemptoristsognene.

Søndag d. 15.: Marias optagelse i Himlen.

Tirsdag d. 17.: Økumenisk kirkevandring (nærmere oplysning senere i Sognebladet).

Søndag d. 22.: Hell. Alfonsus af Liguori (p. gr. a. Redemptoristordenens 250 års jubilæum fejres grundlæggerens minde- dag undtagelsesvis på denne dag).

Alle andre arrangementer meddeles i sognebladet.

Randers: Jesu Hjerte Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17 og søndag kl. 10 (dog ikke 6. juni p.g.a. Ømvalfarten).

Hverdagsmesser:

Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19, torsdag kl. 7.30 (i sommerferien kl. 8) og fredag kl. 8 i søstrenes kapel (Laksegade 4).

Skriftemål: Efter aftale, eller man kan komme når som helst, og ringe på skrifteklokken. Hvis præsten er hjemme, kommer han straks.

Møder:

Øm valfarten: 6. juni (søndag). På Øm begynder vi kl. 11 med sakraments processionen og andagt. Kl. 12 madpakke eller kaffe kan købes. Højmesse er kl. 14. Ingen messe i menigheden.

Kirkekaffe efter messen d. 27. juni, 25. juli og 29. august.

Menighedsrådsmøde i præstegården kl. 19.30 d. 13. juli og 10. august.

Familieundervisningen begynder igen 4. september.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Sognepræst: H. Herberighs, S. M. M.

Tlf. (02) 99 07 28. Bedst kl. 9-10.

Andenpræst: Erling Brodersen.

Tlf. (03) 61 03 92.

Bedst onsdag kl. 16-17, torsdag og fredag kl. 10-11.

Girokonto: 38189, Katolsk Pastorat, Ringsted.

Sædvanlige messtider:

Søndage: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 6. juni: Trinitatis: latinsk højmesse og efterfølgende valfart til Haraldsted. Celebrant: Msgr. Kjeld Geertz-Hansen.

Søndag d. 18. juli: latinsk højmesse.

Skriftemål: Efter aftale samt indtil et kvarter før messens begyndelse.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 18.00 og fredag kl. 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 30/5: Pinse messe kl. 10 og 17. 2. Pinsedag messe kl. 10.

Søndag d. 6/6: Hellig Trefoldighedsfest.

Søndag d. 13: Kristi Legems og Blodsfest.

Søndag d. 27: H.H. Peter og Pauls fest.

Søndag d. 15: aug: Jomfru Marias optagelse i Himlen.

Søndag d. 29. aug: Messe kl. 8 og 17.

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30, undtaget den 29. august. Kirkedag på Ledreborg, bispe- messe kl. 10.

Silkeborg: Vor Frue Kirke

Hostrupgade 16, 8600 Silkeborg.

Silkeborg, tlf. (06) 82 24 15 eller Vejle, tlf. (05) 82 08 93.

Messtiderne:

Søndage: Kl. 8 og 10.

Onsdage: Kl. 19.30.

Søndag d. 6. juni: Messe kl. 8.

Da menigheden bliver opfordret til at deltage i ØM-valfarten, bortfalder messe kl. 10. Vi deltager i valfartsmesse i ØM!

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Svares der ikke på kirkens telefon, (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådsformand, Erik Zieler, (03) 57 15 62.

Messtiderne i sommertiden:

Juni:

Søndag den 6: Højmesse kl. 10.00.

Søndag den 13: Højmesse kl. 10.00.

Kristi Legems- og blodsfest, kirkekaffe, kirkebil fra Korsør og Dianalund.

Søndag den 20: Højmesse kl. 10.00.

Søndag den 27: Højmesse kl. 10.00 gregoriansk koral, kirkebil fra Korsør.

Juli

Søndag den 4: Højmesse kl. 10.00.

Søndag den 11: Højmesse kl. 10.00, kirkebil fra Korsør og Dianalund, ingen kirkekaffe.

Søndag den 18: Højmesse kl. 10.00.

Søndag den 25: Højmesse kl. 10.00. Gregoriansk koral, kirkebil fra Korsør.

August

Søndag den 1: Højmesse kl. 10.00.

Søndag den 8: Højmesse kl. 10.00, kirkebil fra Korsør og Dianalund, ingen kirkekaffe.

Søndag den 15: Højmesse kl. 10.00. Marias optagelse i himlen.

Søndag den 22: Højmesse kl. 10.00, kirkebil fra Korsør, gregoriansk koral.

Søndag den 29: Højmesse kl. 10.00.

Tidspunkt for religionsundervisningens start vil blive oplyst i sognebladet.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.

Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.

Juni

Søndag d. 6: Valfartsdag til Vor Frue af Øm kl. 8.00 - messe. Kl. 10.00 ingen messe! Kl. 15.00 ingen messe i Rudkøbing!

Lørdag d. 12: Udflugten for kontaktgruppen. Vi starter kl. 7.30.

Søndag d. 13: Kristi Legems- og Blods fest. Kl. 10.00 højmesse og procession.

OBS! fra mandag den 14. indtil mandag den 28. er jeg bortrejst. I nødsituationer beder jeg Menigheden at henvende sig til Sct. Albani Kirke i Odense tlf. 12 16 64.

Juli

Søndag d. 4: Kl. 19.00 messe i Rudkøbing. Søndag d. 18: Kl. 19.00 messe i Rudkøbing.

August

Søndag d. 1: Kl. 19.00 messe i Rudkøbing

Søndag d. 15: Jomfru Marias Optagelse i Himlen. Kl. 19.00 messe i Rudkøbing.

Sønderborg: Skt. Pauls Kirke

Ringriervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. (04) 42 35 85.

Præst: Ebbe Simonsen.

Juni: Søndag højmesse kl. 9.30.

Lørdag d. 5. Ingen messe på grund af Valfarten til Øm. Afgangstider og pris, se sognebrevet.

Juli og august:

Lørdage tysk messe kl. 19.

Søndage dansk messe kl. 9.30, tysk kl. 11.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup.

Tlf. (02) 99 07 28.

Messtider:

Søndage: Kl. 8 og 10.

Onsdage og fredage: Kl. 19.30.

Kolpingfamiliens møder begynder igen i august.

27/6: Peter og Pauls fest.

15/6: Marias Optagelse i Himlen.

29/8: Kirkedag på Ledreborg.

Bellis: Alderdomshjem, Køgevej 160, Tåstrup. Tlf. (02) 99 03 74. Messe hverdag: kl. 17.30, undt. onsdag og fredag.

»Den Gamle Smedie«, Assumptionssøstrene Bygaden 53, Tåstrup. Tlf. (02) 99 81 57.

Messe om tirsdagen kl. 19.30.

Skt. Pauls skoles adr.: Frøgårdsalle 8, Tåstrup. Tlf. (02) 52 19 59.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Tirsdag kl. 11-12. Tlf. 05 82 08 93.

Juni

Fra fredag d. 4. til søndag d. 6. kommer vort venskabs sogn fra Neugraben på besøg. Detaljeret program følger.

Fredag d. 4. Skt. Norbert Skole holder sommerfest.

Lørdag d. 5. Messe kl. 15: Sammen med vore venner fra Neugraben.

Søndag d. 6. Øm valfart. Valfarten starter med en procession kl. 11. Kolding og Vejle menighederne prøver at finde en fælles busordning.

Mandag d. 14. Kontaktgruppens sommerudflugt for de ældre til Give, hvor vi vil se kagefabrikken Dan-Cake. Senere spisning i Ry ved Knuds Sø. Mødested: Skt. Maria Hospital kl. 13 præcis. Hjemkomst ca. kl. 21.

Meddelelser:

Ferie: Fra den 12. juni til den 9. juli er pastor Ophoff bortrejst.

Fra den 5. juli til den 30. august er pastor Kerkhofs bortrejst.

Lejre: Fra den 26. juli til den 4. august er pastor Ophoff bortrejst.

Liturgisk kalender for juli og august

Desværre var det ikke muligt at finde plads til liturgisk kalender for juli og august i dette nummer. Den bringes i stedet i »katolsk orientering« nr. 11, som udkommer onsdag den 16. juni.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Messtider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 1, 3. og 5. søndag kl. 10.00.

Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.

6. juni: Valfart til Øm.

Juli: Se sognebrev for gudstjenester på tysk i Lemvig.

14. august: Udflugt for sognets børn.

14.-15. august: Ungdomsweekend.

Åbenrå: Skt. Ansgars Kirke

Søndertorv, 6200 Åbenrå.

Sognepræst: Ebbe Simonsen.

Tlf. (04) 62 35 43 el. 42 35 85.

Søndage: Dansk højmesse kl. 10. Vietnamesisk messe kl. 14.30 (som regel).

Søndag d. 6. juni: Valfart til Øm.

Afgangstider og pris se sognebrevet.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.

Fredag d. 4.6.: Jesu-Hjerte-fredag, er sakramentet udstillet til tilbedelse i kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse. I juli og august er der ingen tilbedelse, men den første fredag i de måneder er der alm. aftenmesse kl. 17.
Søndag d. 6.6.: Øm-valfart. En fælles bustur til Øm bliver arrangeret. Bussen afgår den dag kl. 7 fra kirken. Men det er en *absolut forudsætning*, at tilmeldingen sker *senest* 1. pinsedag (30.5) til præstegården!

Søndag d. 18.7.: Vi fejrer Kamillusfesten i menigheden med en festlig højmesse kl. 10.

Søndag d. 15.8.: Festen for Jomfru Marias optagelse i himlen. Kl. 10 latinsk højmesse.

Gudstjenester udenfor Aalborg (ferielandet):

Frederikshavn: (Uranienborgvej 5): I juni alle lørdage kl. 16.30. - I juli og august: Hver søndag kl. 11.00.

Hjørring, Nordre kommuneskole: Lørdag d. 12.6., kl. 14.30. I juli og august henvises til de andre gudstjenestesteder.

Thisted, Kirke på Møllevej 23: I juni: Lørdag d. 26.6., kl. 16.30. I juli og august: Hver lørdag kl. 16.30.

Vigtig meddelelse til hele pastoratet:

Søndag d. 19. sept. er biskop Martensen i Aalborg for at meddele firmelsens sakramente under højmessens kl. 10!

Århus: Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, 8000 Århus C. Postbox 219.

Præster: Meister, Krawczyk, Grünwald, Otto, Tran-Van-Bao.

Tlf.: 06 - 13 56 66 (Bao: 19 36 44).

Messtider:

Århus: Hver søndag kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe), 17. Latinsk højmesse: Normalt 3. søndag kl. 10. Polsk messe i

juni 1. og 3. søndag kl. 12. Juli og august 1. søndag kl. 12.

Messe om hverdagen: Mandag kl. 19, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Pindstrup: Messe hver 1. og 3. søndag kl. 10.30 undtaget 6. juni. Juli og august: 2. og 4. søndag gudstjeneste ved gudstjenesteleder med kommunion kl. 10.30.

Odder: Messe normalt hver 2. og 4. søndag kl. 14.

Ebeltoft: Messe på tysk og evt. dansk i Ebeltoftkirken hver lørdag kl. 19.30 fra 26.6.-28.8.

Fester:

Søndag d. 6. juni valfart til Øm.

Søndag d. 13. juni Kristi Legems og Blods fest.

Lørdag d. 31. juli Den hl. Ignatius - jesuitterordenens grundlægger.

Grupper:

De fleste af menighedens grupper holder sommerferie.

Galleri ved kirken viser i juni malerier af Leif Lemmicke, Ålborg og i juli/august billeder af Kennet Østergaard - fernisering lørdag d. 13.7. kl. 11-13.

Liturgisk kalender for juni

1. rød. Tirsdag i 9. alm. uge *Justinus*, martyr, († 166). (m) L.: 2. Pet. 3,12-15a. 17-18. Ev.: Mark. 12,13-17.
2. grøn. Onsdag i 9. alm. uge. L.: 2. Tim. 1,1-3. 6-12. Ev.: Mark. 12,18-27. Eller: *Rød. Marcellinus* og *Peter*, martyrer († 303).
3. rød. Torsdag. *Karl Lwanga og lidelsesfæller*, martyrer († 1886). (m) L.: 2. Tim. 2,8-15. Ev.: Mark. 12,28b-34.
4. grøn. Fredag i 9. alm. uge. L.: Tim. 3,10-17. Ev.: Mark. 12,35-37.
5. rød. Lørdag. *Bonifatius*, biskop og martyr († 754). (m) L.: 2. Tim. 4,1-8. Ev.: Mark. 12,38-44.
6. hvid. Søndag. *Den hellige treenigheds fest*. (s). 1. L.: Mos. 4,32-34. 39-40. Salme 33,4-5. 6+9, 18-19.20+22. R. v. 12b: Saligt det folk, Gud valgte til arvelod. 2. L.: Rom 8,14-17. Ev.: Matt. 28,16-20. *Gl. Cr. særl. pf. Valfart til Øm.*
7. grøn. Mandag i 10. alm. uge. L.: 1. Kong. 17,1-6. Ev.: Matt. 5,1-12.
8. grøn. Tirsdag i 10. alm. uge. L.: 1. Kong. 17,7-16. Ev.: Matt. 5,13-16.
9. grøn. Onsdag i 10. alm. uge. L.: 1. Kong. 18,20-39. Ev.: Matt. 5,17-19. Eller *hvid. Efraim Syrer*, diakon og kirkelærer († 373).
10. grøn. Torsdag i 10. alm. uge. L.: 1. Kong. 18,41-46. Ev.: Matt. 5,20-26.
11. rød. Fredag. *Barnabas*, apostel. (m) L.: Ap. G. 11,21b-26; 13,1-3. Ev.: Matt. 10,7-13. Ap. pf.
12. grøn. Lørdag i 10. alm. uge. L.: 1. Kong. 19,19-21. Ev.: Matt. 5,33-37. Eller: *hvid. Guds Moders lørdagsmesse.*
13. hvid. Søndag. *Kristi legems og blods fest*, (s). 1. L.: 2. Mos. 24,3-8. Salme 116,12-13. 15+16bc. 17-18 R. v. 13: Jeg vil løfte frelsens bæger og påkalde Herrens navn (el. Halleluja!). 2. L.: Hebr. 9,11-15. Sekvens: Pris o Sion, din forsoner... Ev.: Mark. 14,12-16. 22-26. *Gl. Cr. Euk. pf.*
14. grøn. Mandag i 11. alm. uge. L.: 1. Kong. 21,1-16. Ev.: Matt. 5,38-42.
15. grøn. Tirsdag i 11. alm. uge. L.: 1. Kong. 21,17-29. Ev.: Matt. 5,43-48.
16. hvid. Onsdag. *Vilhelm*, abbed († 1142) (m). L.: 2. Kong. 2,1. 6-14. Ev.: Matt. 6,1-6. 16-18.
17. grøn. Torsdag i 11. alm. uge. L.: Sir. 48,1-15. Ev.: Matt. 6,7-15.
18. hvid. Fredag. *Jesu Hjertefest*. (s). 1. L. Hos. 11,1. 3-4. 8c-9. Salme: Es. 12,2-3. 4bcd. 5-6 R. v. 3: I skal øse vand med glæde af frelsens kilder. 2. L.: Ef. 3,8-12. 14-19. Ev.: Joh. 19,31-37. *Gl. Cr. Særl. pf.*
19. grøn. Lørdag i 11. alm. uge. L.: 2. Krøn.

- 24, 17-25. Ev.: Matt. 6,24-34. Eller: hvid. Romuald, abbed (†1027) eller *hvid. Marias rene hjerte*. L.: Es. 61,9-11. Ev.: Luk. 2,41-51.
20. grøn. 12. alm. søndag. 1. L.: Job 38,1. 8-11. Salme 107,23-24. 25-26. 28-29. 30-31. R. v. 1: Lov Herren, thi hans miskundhed varer evindeligt. 2. L.: 2. Kor. 5,14-17. Ev.: Mark. 4,35-41. *Gl. Cr. Alm. S. pf.*
21. hvid. Mandag. *Aloysius Gonzaga*, ordensmand († 1591) (m). L.: 2. Kong. 17,5-8. 13-15a. 18. Ev.: Matt. 7,1-5.
22. grøn. Tirsdag i 12. alm. uge. L.: 2. Kong. 19,9b-11. 14-21. 31-35a. 36. Ev.: Matt. 7,6. 12-14. Eller hvid, Paulinus af Nola, biskop († 431) eller: *rød. John Fisher*, biskop og *Thomas More*, martyrer († 1535).
23. grøn. Onsdag i 12. alm. uge. L.: 2. Kong. 22,8-13. 23,1-3. Ev.: Matt. 7,15-20. *rød Aften: Vigilie til Johannes Døberens fødsel*. (s). 1. L.: Jer. 1,4-10. Salme 71,1-2, 3-4a, 5-6ab, 15a+17. R. v. 6: Fra moders skød har jeg støttet mig til dig. 2. L.: 1. Pet. 1,8-12. Ev.: Luk. 1,5-17. *Gl. Cr. Særl. pf.*
24. hvid. Torsdag, *Johannes Døberens fødsel*. (s). 1. L.: Es. 49,1-6. Salme 139,1-3. 13-14ab, 14c-15. R. v. 14a: Du formed mig i moders liv. 2. L.: Ap. G. 13,22-26. Ev.: Luk. 1,57-66. 80. *Gl. Cr. Særl. pf.*
25. grøn. Fredag i 12. alm. uge. L.: 2. Kong. 25,1-12. Ev.: Matt. 8,1-4.
26. grøn. Lørdag i 12. alm. uge. L.: Klages. 2,2. 10-14. 18-19. Ev.: Matt. 8,15-17. Eller *hvid: Guds Moders lørdagsmesse. rød. Aften: Vigiliemesse til festen for apostlene Peter og Paul*. (s). 1. L.: Ap. G. 3,1-10. Salme 19,2-3. 4-5, R.v. 5a: Himlens røst når over den vide jord, dens tale til jorderigs ender. 2. L.: Gal. 1,11-20. Ev.: Joh. 21,15-19. *Gl. Cr. Særl. pf.*
27. rød. Søndag. *Peter og Paul*, apostle, (s). 1. L.: Ap. G. 12,1-11. Salme 34,2-3. 4-5. 6-7. 8-9. R. v. 5b: Han friede mig fra alle mine rædsler. 2. L.: Tim. 4,6-8. 17-18. Ev.: Matt. 16,13-19. *Gl. Cr. Særl. pf. Kollekt af Peterspenge.*
28. rød. Mandag. *Irenæus*, biskop og martyr († 202). (m) L.: Amos. 2,6-10. 13-16. Ev.: Matt. 8,18-22.
29. grøn. Tirsdag i 13. alm. uge. L.: Amos 3,1-8, 4,11-12. Ev.: Matt. 8,23-27.
30. grøn. Onsdag i 13. alm. uge. L.: Amos 5,14-15. 21-24. Ev.: Matt. 8,28-34. Eller *rød, Romerkirkens første hellige martyrer.*

Slagelse sogn 75 år

Biskop Suhr deltager i festen den 30. maj

Den 30. maj 1907 blev montfortanernes »missionsstation« i Slagelse oprettet som selvstændigt sogn, og pater F. Blois SMM blev første statsanerkendte sognepræst.

Siden 1903 havde der af præster fra København været holdt regelmæssige gudstjenester i byen. I 1904 overdrog biskop von Euch sjælesorgen i Slagelse til montfortanerne i Roskilde, som på biskoppens opfordring havde påbegyndt et arbejde der i 1901. Man oprettede nu et

kapel i Bredgade, men flyttede senere til Slotsgade indtil man i 1907 købte ejendommen Tordenskjoldsgade 16 og indrettede den til kapel og præstebolig. Huset i Tordenskjoldsgade var Slagelse sognets centrum indtil 1931, hvor den nybyggede, skønne Vor Frue Kirke i Frederiksgade kunne indvies.

Sidste år i maj fejrede Slagelse menighed med stor festivitas denne sin kirkebygnings 50-års fødselsdag, og egentlig var vi

enige om, at vi næsten ikke kunne bære en jubilæumsfest til - så kort tid efter! Alligevel har vi ment, at 75-års-dagen for sognets oprettelse ikke skulle gå helt upåagtet hen, slet ikke, når det falder så heldigt, at den 30. maj 1982 netop er pinsedag. Biskop Suhr har lovet at komme til Slagelse og celebrere festmessen kl. 10, og efter messen vil vi kort samles i menighedssalen.

Fr. Stephen Holm SMM

Tips fra Niels Steensens Bibliotek

Kirken bag jerntæppet

Bourdeaux Kirker i kamp
Cizek With God in Russia

Galter Red Book of the Persecuted Church

Hamburger, G. Verfolgte Christen berichten aus unserer Zeit

Holzapfel Das katholische Polen heute

Holzapfel Polens kirke gennem 1000 år

Sr. Mary Just Rome and Russia

Klausener Sie hassen Gott nach Plan

Neerskov Hvor Øst og Vest mødes

Pater Georg Guds femte kolonne

Tønnesen Vor tids martyrer

Zatko Descent into Darkness

Destruction of the Roman Catholic Church in Russia

Niels Steensens Bibliotek
Stenosgade 9
1616 København V.

Provinsboere bedes bestille gennem det lokale bibliotek.

Lige udkommet

DÅB OG GUDSTRO

af biskop Hans L. Martensen

En ny bog om den kristne tro på Treenigheden

»Emnet gnistrer af liv, og man kan blive helt besat af læsningen. Særlig kan måske fremhæves de vellykkede afsnit om Guds hellige navn og om Helligåndens møde med os i vor afmagt, men bogen er så gennemkomponeret, at alt hænger sammen på det underfundigste.« (Jacob Thomsen i sin anmeldelse af bogen i »katolsk orientering« nr. 9 1982).

395 sider kr. 129,30.

Fås i boghandelen eller direkte fra forlagene: Niels Steensens Forlag (01-24 48 08 kl. 9-16) Vesterbrogade 28^F, 1620 København V eller Katolsk Forlag (01-29 90 72 kl. 9-10), Tåsingevej 27^F, 21

Niels Steensens Forlag (01-24 48 08 kl. 9-16) Vesterbrogade 28^F, 1620 København V eller Katolsk Forlag (01-29 90 72 kl. 9-10), Tåsingevej 27^F, 2100 København Ø.

Generalmobilisering i Spanien mod den store arbejdsløshed

Appel til biskopper om at kritisere de skandaløse forhold

Sevilla (KIPA) – I Andalusien opfordrer »Mission i Syden« til kamp mod arbejdsløsheden. I denne gruppe er der både præster, ordensbrødre og -søstre og lægfolk. For dem alle eksisterer der kun ét: kirken - altså også den officielle kirke - må engagere sig fuldt og helt i denne kamp, for arbejdsløsheden er ikke kun et socialt fænomen, og man har ikke lov til kun at betragte den under dette synspunkt. Ser man på den ud fra evangeliets synsvin-

kel, er vi kaldede til at bekæmpe arbejdsløsheden radikalt, for den er både en virkelig tragedie og en epidemi.

Gruppen opfordrer biskopperne til uden skånsel at kritisere skandaløse forhold. Deres opfordring omfatter ti punkter. Selvfølgelig er det fare for at forarge og vække mishag må kirken nævne disse misforhold.

I ti-punkts-appellen hedder det:

1. Biskopperne må hensynsløst afsløre umoraliske forhold. Sådanne umoral-

ske forhold er f. eks., at samme person sidder i flere embeder, overarbejdstimer, prisforhøjelser og fordyrelser, misbrug ved mellemhandel, uretfærdige afskedigelser, også når de »juridisk« set er i orden, at byggegrunde ligger ubenyttede hen, bedrag i forbindelse med arbejdsløshedsunderstøttelse. Den, der gør sig skyldig i sådanne overtrædelser og ikke forbedrer sig, burde nægtes adgang til sakramenterne - absolutio og kommunion - for

sådanne forseelser er lige så alvorlige som skilsmisse og ægteskabsbrud.

2. Den, der gør sig skyldig i en sådan forseelse, skal ikke længere kunne være medlem af en religiøs forening, et broderskab, en kongregation osv. Dette er af afgørende betydning netop i Sydspanien, hvor der findes mange broderskaber, der foranstalter de så populære processioner i den stille uge.

3. Disse broderskaber bør nedskære deres budget

til processionerne i den stille uge med 10 procent og lade det tilovers blive beløb tilgå bispedømmerne Caritas-kontorer.

4. Biskopperne bør kritisere regeringens uretfærdige politik, for denne politik fører til, at de mellemstore og små virksomheder på grund af den almindelige afmatning i samfundet, ikke længere kan svare sig, og mange familiefædre må klare sig uden arbejdsløshedsunderstøttelse.

5. Biskopperne bør også skarpt kritisere vor tids afguder: guldkalven, de forgudede penge, det stadig voksende forbrug, den sygelige ødselhed, den vanvittige strøen om sig med penge på den ene side og på den anden side absolut uvilje mod at give væk af sin overflod og dele med andre. Og her må der endnu en gang peges på uoverensstemmelsen mellem modtagelsen af sakramenterne og kirkens sociallære.

6. Biskopperne må på det bestemteste foranledige, at der oprettes Caritas-kontorer også på sogneplan, og Caritas-kontorerne på bispedømmeplan må indtage en mere fremtrædende plads. For øjeblikket er de en slags »blindtarme«, der blot optræder som vedhæng i bispedømmets forvaltning. Der må nye folk til i Caritas: det er nødvendigt med mennesker med en ny indstilling.

7. Når biskopperne skal kritisere de skandaløse forhold, må de også selv gøre noget alvorligt: derfor bør biskopper, præster og ordensfolk (hvis der da kan blive tale om det for de sidstes vedkommende) give afkald på en ugeløn. Det svarer til, hvad man kan få til overs ved total afholdenhed på fredagene. Disse penge skal komme de arbejdsløse til gode. Ved søndagsgudstjenesterne skal de troende opfordres til også at hjælpe med i kampen mod arbejdsløsheden og til at give et beløb svarende til en dags indtægt.

8. Biskopperne skal indarbejde denne appels forskellige punkter i et hyrdebrev og sende dette til sognene, foreningerne osv.

9. En i opfordringen fastsat søndag i fastetiden skal fejres som »Solidaritetsdag med de arbejdsløse«.

10. Alle de indsamlede penge skal overgives til de nyoprettede Caritas-organisationer.

»Mission i Syden« erklærer, at de udsender deres appel, selv om der er fare for, at den vil vække mishag. De er ikke bange for at vække forargelse, for deres motiver er rene nok: det drejer sig jo til syvende og sidst om, at kirken er tro mod Kristus. Kun således kan den være troværdig over for de fattige.

Solidaritet bør optræde upolitisk

Dokument fra det sociale lægmandsråd om Polens situation

Warszawa (KIPA) – Den polske kirke betragter det som den vigtigste forudsætning for national enhed, at fagforeningen Solidaritet igen bliver tilladt, at de internerede frigives, og at der gives amnesti til de krigsretsdømte fagforeningsfolk. Dette fremgår af et dokument, der er udarbejdet af det sociale lægmandsråd, som Polens primas, ærkebiskop Jozef Glomp, oprettede allerede inden krigsretstilstanden

blev indført i Polen i december sidste år.

Ærkebiskoppen har sendt dette rådgivende organs betænkning til alle landets biskopper ledsaget af en anbefaling af ham selv. I dokumentet hedder det, at det uafhængige fagforbund Solidaritet må underkaste sine aktiviteter en virkelig selvkritik og i fremtiden søge at drive »de små skridts politik«. Frem for alt må fagforbundet optræde upolitisk.

I betænkningen beklager Polens primas også de »fejltagelser«, som både myndighederne i Polen og det polske samfund har begået, og som har ført til, at der blev indført krigsretstilstand i landet. Ærkebiskoppen håber, at betænkningen kan danne et godt grundlag for en bred diskussion om muligheden for at opnå enighed mellem regeringen og de forskellige grupperinger i samfundet. Han opfordrer

alle til at overvinde deres harme og vise forståelse og mådehold, så man i fællesskab kan arbejde for en løsning af Polens økonomiske, politiske og moralske krise.

Hensynet til Polens naboer

De forskellige samfundsmæssige grupperinger må efter Glomps mening forstå, hvad der nødvendigvis følger af Polens politiske situation og beliggenhed og af de forpligtelser, der er et resultat af de internationale aftaler, der knytter Polen til dets nabolande. Samtidig opfordrer ærkebiskoppen landets ansvarlige myndigheder til at respektere de aftaler, der i august 1980 blev indgået i Gdansk, Szczecin og Katowice for på denne måde at vise deres gode vilje.

I dokumentet betones det, hvor farlig situationen i Polen er, hvor modstand i samfundet på grund af krigsretstilstanden kan føre til voldsanvendelse, og følgen kan blive »et nyt tilbagefald til terrorens og undertrykkelsens onde cirkel«.

Ærkebiskop Glomp appellerer til sine landsmænd om ikke at lade »en forøgelse af hadet forgifte det nationale liv«. Alle kristne, men især præsterne, må bekæmpe dette had, indtil sindene igen er faldet til ro. »Uden dialog og uden respekt for folkets mening findes der ingen udvej ud af Polens krise«, hedder det til slut i dokumentet.

Der må skrides ind imod umenneskeligt arbejde

»Laborem Exercens« drøftet ved internationalt symposium

Rom (KIPA) – Pave Johannes Paul II er ikke overbevist om, at faren for en »umenneskeliggørelse og afpersonalisering« af arbejdet er drevet over i de nuværende økonomiske systemer, men stadig er en realitet.

Dette blev sagt ved et internationalt symposium, der for nylig blev afholdt i Rom, om kirkens sociallære. Udtalelsen faldt fra p. Johannes Schasching, der er dekan ved det pavelige Gregoriana Universitets sociologiske fakultet. Efter hans mening er der tre begreber i Johannes Paul II's sociale rundskrivelse »Laborem Exercens« (den vil snart foreligge på dansk, red.), der er af central betydning: den sande karakter af det menneskelige arbejde i

den moderne produktionsproces, den udbredte fremmedgørelse mennesker imellem og det, at arbejdet fornemmes som uden mening.

Imod denne »tredobbelte trussel« udformer paven rundskrivelse »handlingsprincipper« til menneskeliggørelse af arbejdet, sagde den kendte sociolog.

Det første princip kommer efter hans mening til udtryk i paven udtalelse om, at »personen har forrang for materien og det menneskelige arbejde for kapitalen«. Her griber Johannes Paul II tilbage til et princip, som allerede Det andet Vatikankoncil gjorde sig til talsmand for.

Det andet princip angår nødvendigheden af medbestemmelse og medan-

svar for arbejdet i selve produktionsprocessen.

»Det er især interessant, at en pavelig social rundskrivelse her for første gang udtaler sig på en sådan måde om medbestemmelse og medansvar også i tilfælde af, at det økonomiske system er blevet kollektiveret«, sagde Schasching. Rundskrivelsen betoner udtrykkelig, at en overføring af produktionsmidlerne til stats ejendom ikke løser problemet med at gøre arbejdet mere menneskeligt.

Efter Johannes Paul II's mening bør der derimod skabes ægte former for »socialisering«, hvor »samfundets karakter af at bestå af personer garanteres«.

Enhver troende har ansvar for præste- og ordenskald

Paveskrivelse om kald til præste- og ordensstand

Rom (KIPA) – I anledning af den 19. bededag for præste- og ordenskald i den katolske kirke har pave Johannes Paul II i et brev til biskopper, præster, ordensfolk og troende familier i hele verden opfordret alle til at overveje deres sendelsesopgave i kirken.

Paven opfordrer enhver kristen gruppe og hver enkelt troende til »at blive sig sit eget alvorlige ansvar bevidst og bidrage til, at der kommer flere kald til præste- og ordensstanden«. Denne forpligtelse kan man opfylde ved at leve et virkeligt kristent liv, betoner paven og beder »med eftertryk og meget inderligt de gudviede mennesker om at fore-

tage en samvittighedsrandsagelse over, hvordan de selv lever livet. Deres kald til at give sig selv totalt til Gud og kirken må leves i en vekselvirkning af ydelse og modtagelse. Da de har modtaget meget, må de også give meget«.

Til familierne appellerer paven om at overveje, hvordan de lever op til deres opgave med at opdrage deres børn til troen og til et kristent liv og derved bidrage til en forøgelse af kaldene til præste- og ordensstanden.

Johannes Paul II slutter sit brev med en bøn til Kristus om livet i dets fylde og om kraft til at vidne om dette liv i Kristus og give det videre til andre.

MENIGHEDSRÅD

Tallene i parentes er stemmetal

Skt. Andreas Sr. Benedicte Sr. Dominika Grethe Livbjerg Gertrud Messerschmidt Connie Probst Helga Steensen Jan Torp	Skt. Knud Lavard Henrik Llebetræu (67) Egil Darville (50) Michael Wiberg (50) Hans Bølling (49) Bent Raith (48) Carsten Utenthal (42) Aase Larsen (41) Inger Bévort (39) Kaj V. Hansen (36) Elisabeth Lassen (35) Mogens Osterhammel (23) Astrid Hvidt (19)	Birkerød Den hl. Familie Bengt Hilario Jønsson (48) Ulla Pinborg (39) Knud Hutter (35) Sr. Mamertis Lampert (28) Andreas Aae (24) Hildegard Møllerup (20)	Horsens Skt. Joseph Benny Blumensaat (37) Thora Wolff (31) Jørgen Frost Jensen (24) Lone Oppenheim (23)	Nykøbing F. Hellig Kors Henrik Lewandowski (46) Keld Johnsen (38) Genia Jalkovit (38) Janina Olsen (35) Ingrid Guzek (31) Sr. A. T. Hansen (27) Verner Nielsen (23) Jørgen E. Pedersen (23) Franz Christensen (18) John B. Jensen (15)	Rønne Skt. Hyacinthus Sr. Josefa (23) Renate Gulstad (14) Karen Chodziuk (13)
Skt. Annæ Sr. Barbara Hellmann (150) Emmanuel Quinto (101) Rosálinda V. Jimenez (100) Nelia Porio Hansen (94) Simone Jacobsen (89) Karen Fischer (83) Niels Randkier (80)	Skt. Mariæ Sr. Laurentia Klauermann (96) Sr. Maria Nielsen (61) Bente Selsø (47) Pia Bruckner (37) Katalin Barakonyi (34) John Kaare Frederiksen (29) Simon Gough (28) Michael Arbirk (23)	Esbjerg Skt. Nikolaj Boleslaw Plichta (18) Knud Johannesen (17) Else Marie Ebert (16) Arnfinn Palmstrøm (14)	Suppleanter Birgit Wilstrup (17) Karen Holstein Nalkjær (14) Hans Klinken (10)	Hørsholm Skt. Hans Stig Fjording (36) Martha Hvidberg (36) Wilhelm Meulenkamp (21) Torben Johansen (20) Kjeld Kallan (20)	Suppleanter Dorte Korczak (10) Anette Carlsen (8) Anna Olsen (3)
Suppleanter Jørgen W. Holm (68) Peder Schram (53) Edward Metnik (48) Tove Maria Pedersen (45) Peter G. Rasmussen (37) Poul Jørgensen (13)	Skt. Nikolaj Marianne Borch (41) Rikke Follum (24) Thomas Achen (18) Grethe Achen (15) Tita Christensen (14) Anton Petersen (14)	Fredericia Skt. Knud Benny Andersen Birthe Andersen Ejvind Bonnevie Jørgen Braarup Hansen Alfred Jensen Niels Schou	Suppleanter Fritz Sand Nielsen (9) Mary Walsh (7) Sr. Rosaria (5)	Kalundborg Skt. Maria Lis D. Wojtaszewski Anna Ritzan Emilie Schou Petersen Eug. Wojtaszewski	Suppleanter Hartmann Binder (9)
Skt. Ansgar Niels Engelbrecht (73) Bente Nygaard Hansen (63) Vincente Christensen (60) Marlene Henriksen (60) Claus Munk Plum (40) Anders Svendsen (39) Claus Stensager (38) Gudrun Engelbrecht (33) Jørgen Gravgaard (27) Hans W. Saxild (26) Flemming Ib Nielsen (25) Denise Yeoman (20)	Suppleanter Poul Louis d'Auchamp (23) Frans Ove Larsen (23) Ib Ulrich Löwe (15) Arne Larsen (11) Elisabeth Berg (9)	Grenå Skt. Clemens Keld Andersen Georg Janstrøm Sr. Josepha Walde Ingrid Volder	Suppleant Jan Jensen (12)	Kolding Skt. Michael Birgith Fromm (33) Sr. Theodora (33) Ulla Roed (21) Knud Thomassen (20) Gunnar Højerup (15) Bernhard Halatyn (14)	Odense Skt. Albani Jan Mrzyglod (89) Oscar Holmbøl (76) Karsten Jensen (61) Tommy Boll (40) Van Binh-Pham (38) Edle Brøe Nielsen (37) Emil Hansen (36) Aksel Petersen (34)
Suppleanter Kirsten Hauch Hatting (18) Inger Ørsted (16) Erik Bender Mortensen (10) Liselotte Pedersen (19)	Suppleanter Herluf Jensen (10) Lionel Harrold (6) Jette Kromayer (4)	Haderslev Skt. Marie Dien Kim Dinh Inger Hahn Petersen Christina H. Kaadtmann Marie Lund Cecilie Moltzen Feliks Wojtaszewski	Suppleanter Gert Ottenbros (15) Jørgen Lorensen (14) Kjeld Jensen (6)	Køge Skt. Hans Ib Jensen Inger Jensen Mogens Jørgensen Birgit Larsen Tony Larsen Gabriela Petersen Janine Nielsen Gerd Neubert	Suppleanter Birthe Bjoljahn (30) Anne Marie Schmidt (29) Finn R. Jensen (29) A. M. Holstein-Rathlau (27) Shiela Hauge (25) Birthe Aarestrup (23) Stig König-Petersen (21) Jens Ove Lund (12) Sr. Henriette Pille (11)
Skt. Antoni Henning Heinemeier (43) Troels Møller Jørgensen (38) Christian Noval (38) Poul Erik Magnussen (33) Sr. Hildegard (31) Bente Barfred (26) Merete Noval (25) Ole Barfred (21) Svend Mejer (19) Birgitte Heinemeier (19)	Sakrament Mogens Carlsen (82) Birgit Alsager (66) Sr. Regina König (57) Mary Kromann-Andersen (32) Victoria Jensen (27) Ma. St. Lourdes Robles (27) Ursula Koltowska (26) Ellen Møller (26) Annelise Sundbøll (22) Grethe Ziolo (21)	Helsingør Skt. Vincent Stig Andersen (53) Birgit Jørgensen (36) Vibeke Andersen (29) Susanne Hoyos (28) Rositta Kukolj (21)	Suppleanter Jutta Svendsen (5) Inger Sofia Larsen (2)	Maribo Skt. Birgitta Eva Bertouch-Lehn (39) Peter Tvangsø (38) Henrik Schultz (35) Lilian Engel (25) Anna Carlsen (23) Thorvald Jacobsen (22) Christian Schultz (15) Adam K. Guzek (7)	Randers Jesu Hjerte Kaja Lange Møller (26) Marianne Powell (21) Villy E. Sørensen (19) Mechthild Mouritzen (16) Bent Olaf Nielsen (13) Sr. Inger Jensen (10)
Suppleanter Johs. Tantholdt-Hansen (16) Yvonne Heinemeier (15) Lise Aabjörn (11) Ditlev Plate Petersen (7) Claudia Melchior (7) Agnes Kryziak (7)	Suppleanter Ruth Petersen (20) George McCammon (20) Ebbe Binger (17) Eugen Krasuski (17) Agnes Christensen (13) Else Weiergang (5)	Herning Skt. Peter Mogens Pedersen (15) Poul J. Tannenberg (9) Jørgen Pedersen (6) Anna-Maria Witt Pedersen (6)	Suppleanter Gunnar Nielsen (22) Ellen Marie Lebahn (20) Sr. Clementine (16) Jongan Yoon (14) Trine Trane (12) Sr. Margaret (12) Michaela Børjesson (11) Kirsten Petersen (10)	Nakskov Skt. Franciskus Birgitta Vibe Christensen (32) Anna Morel (21) Regina Jensen (19) Jytte Matyjasik (17) Henning Jensen (16) Frans Stuglik (14) Valdemar Stuglik (11) Stanislaw Haraszuk (10)	Suppleanter Kirsten Elmelund (9) Sr. Maria (8) Joegan Yoon (6) Anton Panfil (6) Ida Christensen (3) Heini Madsen (3) Inge Hansen (1)
Jesu Hjerte Torben Riis (55) Michael Bonde (52) Vibeke Baadsgaard (52) Per Darville (38) Erik Christiansen (34) Marianne Christoffersen (32) Winnie Mortensen (31) Emma Glahn (24) Henning Borg (23) Ellen Ferry (23)	Skt. Therese Béla Hoyos (103) Erik Höhling (86) Kirsten Lange (53) Hans Larsen (49) Bent Høhling (41) Ellen Jørgensen (40) Philippe Hanus (34) Lillian Brodersen (24)	Suppleanter Maria Pedersen (6) Kay Marie Larsen (4)	Suppleanter Kjeld Jensen (6)	Ringsted Skt. Knud Gunnar Nielsen (22) Ellen Marie Lebahn (20) Sr. Clementine (16) Jongan Yoon (14) Trine Trane (12) Sr. Margaret (12) Michaela Børjesson (11) Kirsten Petersen (10)	Suppleanter Karl Zmerlikar (9) Edeltrud Nielsen (5)
Suppleanter Eva Majbritt Edsby (11) Bodil Arends (9)	Suppleanter Mette Brundbjerg (21) Inge Thulstrup (17) Birte Mønster (17) Lilian Hastrup (16) Kurt Jensen (10) Cecilie Dahlerup (10)	Hillerød Skt. Wilhelms Grit Bølling Sr. Callista John Hornuff Klaus Bønnelycke Elisabeth Lawrence	Suppleanter Olaf H. Jørgensen (5) Leonila Nelson (3)	Roskilde Skt. Laurentii Gundborg Suvalski (48) Poul Wiisbye (44) Lubin Suvalski (41) Knud Holstein-Ledreborg (38) Birgitte de Parma (36) Sr. Lucia Saxtorff (35) A. F. Beyer (25) Finn Holsting (20) Annie Meinertz (18) Janos Kirkowitz (16) Peter Wimberley (15) Ruth P. Meyer (15)	Suppleanter Jan Wojtaszewski (14) Øivind Kjærstad (14) Frede Schou (12) Knud Marcussen (10) Mogens Fuchs Jørgensen (6)
Johanneskirken Elisabeth Brenøe Sr. Meryem Anna Sonja Hede Ove Leerbeck Evan Straarup Christian Sørensen	Vor Frue Aage Vinter Christensen (33) Maria Lundorf (30) Bellis Stedstrup (28) Søren Jensen (23) Vilhelm Bjerre (21)	Holbæk Skt. Elisabeth Piet van Dijk (22) Elin Christensen (14) Jan Tecza (14) Theodora van Dijk (9) Birte Hauser (7)	Suppleanter Olga Stuglik (8)	Nyborg Stella Maris Dagny Harbo Stanislaw Razniak Margrethe Reini Brigitte Romstad Genavefa Skovgaard	Tårstrup Skt. Paul Aage Christoffersen (52) Josef Jezewski (46) Ib Thygesen (44) Sr. Anne Marie Sumann (42) Inger Winther (32) Tage H.A. Langsted (30) Klaas Neele (25) Helge Pehrson (21) Kaj Rasmussen (20) Kjeld P. Beyer (17)
Assens Vor Frelser Der er ikke afholdt valg.	Suppleanter Knud Haladyn (20)			Suppleanter Joseph Solak (10)	

PASTORALRÅD

Vejle
Skt. Norbert
Josef Köllner (54)
Svenning Ravn Jensen (50)
Britta Abildsten (46)
Sr. Angela Meynaerts (43)
Børge Christensen (41)
Henrik Bech (29)
Joan Zeuthen (24)

Suppleanter
Ali Petersen (24)
Thomas Köllner (19)
Ady Christensen (16)
Elsa Wolf (7)

Viborg
Skt. Kjeld
Ignats Gravgaard (27)
Doris Andersen (25)
Van Nay Le (19)
Rudolf Lager (17)
Ingelise Carstensen (13)
Bodil Lykke Nielsen (13)

Suppleanter
Benedicte Bang (10)
Kirsten Mikkelsen (10)
A. E. Henriksen (7)
Rita Sørensen (7)
Bruna Jørgensen (6)

Vordingborg
Helligånds
Viktor Mather (10)
Eduard Slobodziuk (6)
Ivan Nielsen (6)

Suppleanter
Judith Nielsen (6)

Aabenraa
Skt. Ansgar
Antoni Liss (54)
Sr. Rosa (31)
Sr. Gabriele (27)
Nguyen van Khoan (21)
Carl Aaskov (15)

Suppleanter
Misse Mørk Jensen (13)
Vu Ngoc Phan (12)

Åkirkeby
Rosenkrans
E. Frandsen (14)
A. Kubiecki (9)
N. Heidecker (5)

Suppleanter
Edith Knudsen (2)

Aalborg
Skt. Mariæ
Aage Nielsen (68)
Sr. Karen Thomsen (60)
George Priess Christensen (57)
Sr. Andrea Liedmeier (54)

Bent Larsen (49)
William A. Lee (49)
Liss Petersen (49)
Marie Bache (48)
Erik Stubkjær (42)
Evan Glob Berthelsen (38)
Jeanette D. Krogh (24)
Margrethe Seerup (24)

Suppleanter
Sr. Kunigunde Wüstefeld (23)
Else Nielsen (23)
Margit Frederiksen (21)
Bjørn Juul (15)
Keld Westergård (13)
Wilhelmina R. Poulsen (10)
Arne Friberg (8)
Bent W. Reinhardt (6)

Århus
Vor Frue
Leo Arlund (85)
Johannes Nordentoft (81)
Aagot Bohn (72)
Johanna M. Tielkes (65)
Peter Gabrielsen (63)
Torben Holm (60)
Erik Carlsen (60)
Lucjan Kolodnicki (55)
Herman van Tooren (47)
Frede Søgaard Jensen (47)
Flemming Emmering (37)
Marianne Smidt (35)

Suppleanter
Hans Jørgen Frederiksen (34)
Lene Fogh Sørensen (33)
Fredi Wolff Larsen (26)

Lægfolk

Pastoralenhed 1.
Aalborg
Valgt: Liss Petersen
1. suppl.: Georg Priess Christensen
2. suppl.: Erik Schou

Pastoralenhed 2
Viborg, Randers
Valgt: Knud Elbrønd
suppl.: Kaja Lange Møller

Pastoralenhed 3
Århus, Grenå
Valgt: Andreas Smidt
Valgt: Simone Pedersen

Pastoralenhed 4
Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens
Valgt: Erling Tiedemann
1. suppl.: Svenning Ravn
2. suppl.: Hanne Kvium
3. suppl.: Henning Lawaetz Hansen
4. suppl.: Mogens Pedersen

Pastoralenhed 5
Fredericia, Kolding, Esbjerg
Valgt: Jens Møller
1. suppl.: Arnfinn Palmstrøm
2. suppl.: Else Marie Ebert
3. suppl.: Birthe Andersen

Pastoralenhed 6
Haderslev, Åbenrå, Sønderborg, Tønder
Valgt: Antoni Liss
suppl.: Carla Pedersen

Pastoralenhed 7
Odense, Nyborg, Svendborg, Assens
Valgt: Tommy Boll
Valgt: Helena Hansen
1. suppl.: Mie Nielsen
2. suppl.: Leo Hulsrøj

Pastoralenhed 8
Nakskov, Maribo, Nykøbing F.
Valgt: Henrik Schultz
Valgt: Henrik Lewandowski
suppl.: Verner Nielsen

Pastoralenhed 9
Næstved, Vordingborg, Køge
Valgt: Peter Drewniak
suppl.: Gabriella Szirmai

Pastoralenhed 10
Ringsted, Slagelse, Kalundborg
Valgt: Ellen Marie Lebahn
suppl.: Erik Zieler

Pastoralenhed 11
Holbæk, Roskilde, Tåstrup
Valgt: Knud Holstein-Ledreborg
Valgt: Blanka Langsted
1. suppl.: Anne Lise Nielsen
2. suppl.: A.F. Beyer

Pastoralenhed 12
Helsingør, Hørsholm, Hillerød, Birkerød
Valgt: Susanne Hoyos
Valgt: Tuulikki Albeck

Pastoralenhed 13
Herlev, Brønshøj
Valgt: Poul Erik Magnussen
suppl.: Kurt Hansen

Pastoralenhed 14
Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup

Valgt: Georg Høhling
Valgt: Birgit Wohler
Valgt: Jan Lange
1. suppl.: Kaspar Kallan
2. suppl.: Jens Messerschmidt
3. suppl.: Lilian Jespersen
4. suppl.: Eigil Darville
5. suppl.: Birthe Malling Olsen
6. suppl.: Jørgen Lassen

Pastoralenhed 15
Hvidovre, Frederiksberg
Jesu Hjerter sogn, København
Valgt: Erik Markussen
Valgt: Michael Arbirk
Valgt: Vibeke Baadsgaard
suppl.: Marianne Borch

Pastoralenhed 16
Sakraments sogn, København
Valgt: Ellen Møller
1. suppl.: Kristin Markussen
2. suppl.: Z. Eugen Krasuski

Pastoralenhed 17
Skt. Ansgars sogn, København
Valgt: Bente Nygaard Hansen
1. suppl.: Claus Munk Plum
2. suppl.: Elsebet Kieler

Pastoralenhed 18
Amager, Rønne, Åkirkeby
Valgt: Alex Brozek
Valgt: Erik Frandsen
1. suppl.: Simone Jacobsen
2. suppl.: Tove Maria Pedersen
3. suppl.: Edward Metnik
4. suppl.: Peder Schramm
5. suppl.: Niels Randkiær
6. suppl.: Gerda Schwartz

Søstre

Pastoralenhederne 1 - 7
Valgt: M. Antonie Kallan
Valgt: Johanne Tielkes
1. suppl.: Cecilie Maes
2. suppl.: Teresa Piekos
3. suppl.: Elisabeth Andersen
4. suppl.: Karen Thomsen

Pastoralenhederne 8 - 9 - 10
Valgt: Theresa Amélie Traczyk
1. suppl.: M. Angelina Czezcka
2. suppl.: M. Erika Rudnik

Pastoralenhederne 11 - 12
Valgt: Mamertis Lambert
suppl.: Marie Auguste v. d. Dungen

Pastoralenhederne 13 - 14
Valgt: Hildegard Doods
1. suppl.: Benedicte Ramsing
2. suppl.: Meryem Anna von Janzon
3. suppl.: Elsa Pascala Urbanek

Pastoralenhederne 15 - 18
Valgt: Hildegard Madsen
1. suppl.: Pilar M. Wyangco
2. suppl.: Hermengild Lucía Gerick
3. suppl.: Annemarie Logermann

Vi beklager meget, at vi end ikke tirsdag den 11. maj, som var absolut sidste frist for bladets redaktion, har kunnet få oplysning om det antal stemmer, hver kandidat har fået. Stiftets valgstyrelse har kun villet betro os navnene.

Præster

Pastoralenhederne 1 - 2 - 3
Aalborg, Viborg, Randers, Århus, Grenå
Valgt: Gottfried Grünwald
1. suppl.: Herbert Krawczyk
2. suppl.: Carroll Parker

Pastoralenhederne 4 - 5 - 6
Silkeborg, Herning, Vejle, Horsens
Fredericia, Kolding, Esbjerg
Haderslev, Åbenrå, Sønderborg
Tønder
Valgt: Jozef Reymen
suppl.: Ebbe Simonsen

Pastoralenhed 7
Odense, Nyborg, Svendborg, Assens
Valgt: Jerzy Kruk

Pastoralenhederne 8 - 9
Nakskov, Maribo, Nykøbing F.
Næstved, Vordingborg, Køge
Valgt: Irenæus Capellen

Pastoralenhederne 10 - 11
Ringsted, Slagelse, Kalundborg
Holbæk, Roskilde, Tåstrup
Valgt: Johannes Umans
suppl.: Erling Brodersen

Pastoralenhed 12
Helsingør, Hørsholm, Hillerød
Birkerød
Valgt: Jørgen Hviid

Pastoralenhederne 13 - 14
Herlev, Brønshøj,
Ordrup, Søborg, Lyngby, Hellerup
Valgt: Paul Marx
1. suppl.: Karl B. Smeenk
2. suppl.: Peter Nissen

Pastoralenhed 15
Hvidovre, Frederiksberg,
Jesu Hjerter sogn, København
Valgt: Gerhard Sanders
suppl.: Karl Linde

Pastoralenhederne 16 - 17
Sakraments sogn, København
Skt. Ansgars sogn, København
Valgt: Dietrich Timmermann
1. suppl.: Leslie O. Dorn
2. suppl.: Kaare Osorio

Pastoralenhed 18
Amager, Rønne, Åkirkeby
Valgt: Josef Völk
suppl.: Josef Michaeler

Vatikanet repræsenteret ved 216 internationale møder i 1981

Vælger meget nøje, hvilke møder man vil deltage i, skriver L'Osservatore Romano

Vatikanet (NC) - Pavestolen har i 1981 sendt delegater eller observatører til 216 internationale møder, som et led i »kirkens evangeliserende arbejde« har Vatikanets avis, L'Osservatore Romano oplyst. I 1980 deltog pavestolen i 214 internationale møder.

Det er imidlertid første gang, at listen indledes af en kommentar, der redegør for Vatikanets deltagelse i sådanne møder, og en forsikring om, at pavestolen nægter at deltage i diskussioner »af direkte eller udelukkende politiske, økonomiske, handelsmæssige eller tekniske spørgsmål«.

L'Osservatore Romano siger i sin kommentar, at det store antal møder, pavestolen har deltaget i, er et tegn på, at sådanne møder på internationalt plan stadig vokser i antal, og at pavestolen samtidigt »meget nøje vælger, hvilke møder man vil deltage i ud

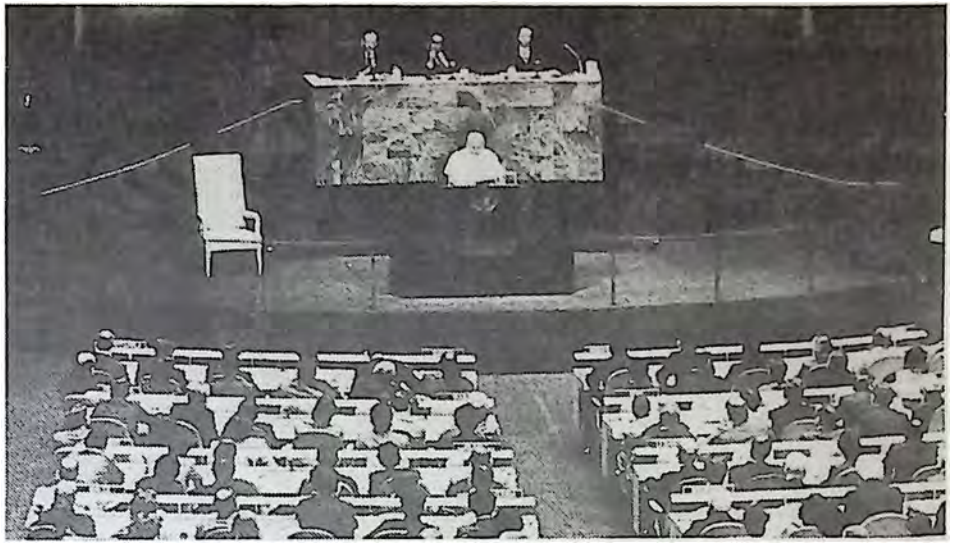
fra dens særlige natur og opgaver«.

»Valget foretages ud fra Det andet Vatikankoncil's pastorale målsætninger der (ganske særligt i den pastorale konstitution om Kirken i verden af i Dag) opfordrer kirken til at gøre sig gældende på internationalt plan både gennem sine officielle organer og ved alle kristnes samarbejde«, tilføjes det.

Vatikanet er også repræsenteret med permanente delegationer til FN i New York, til FN's kontor og særlige institutioner i Genève, til FN's organisation for opdragelse, videnskab og kultur i Paris (UNESCO), FN's landbrugsorganisation i Rom (FAO) og andre organisationer i Wien og Strasbourg. Vatikanet har også permanente observatører ved De amerikanske stater Organisation og ved Verdens turist Organisation.

De fleste møder, som pavestolen sendte delegerede eller observatører til, fandt sted i Europa, men nogle blev afholdt i Nord- og Sydamerika, i Asien, Afrika og Oceanien.

Blandt de spørgsmål, der er af særlig interesse for pavestolen er menneskerettighederne, energiforbruget, humanitære problemer i forbindelse med flygtninge, underernæring, afrustning og fred, demografiske problemer og massemedierne, siger L'Osservatore Romano.

Vatikanet er også repræsenteret med permanente delegationer i FN. Pave Johannes Paul II taler her i FN-bygningen i New York i oktober 1979.

Nej til euthanasi og aktiv dødshjælp

Passivitet i forbindelse med svært handicappede nyfødte er også en form for euthanasi, siges det i et dokument fra London

London (KIPA) - I sin seneste erklæring har Linacre-center, der er grundlagt af biskopkonferencen for England og Wales, udtalt sig imod aktiv dødshjælp.

Hverken ved medicinsk behandling eller ved at undlade behandling må man fremkalde en alvorlig sygs død, hedder det i det i London offentliggjorte dokument med titlen: »Euthanasi og klinisk praksis: Tendenser, principper og alternativer«.

Passivitet eller laden stå til i forbindelse med svært

handicappede nyfødte er en form for euthanasi, da man ikke lader disse spædbørn få den mindste form for omsorg, så de dør af »underernæring og manglende varme«, hedder det i beretningen fra instituttet, der beskæftiger sig med studiet af medicinsk-etiske problemer. Formanden for arbejdsgruppen, der har ansvaret for dokumentet, John Mahoney, siger, at der er holdepunkter nok

for at antage, at stadig flere og flere læger i Storbritannien griber til »denne form for euthanasi over for handicappede spædbørn«.

I modsætning hertil er man i lægekredse blevet mere opmærksom over for langtids syges behov, hedder det videre i beretningen. Såvel den medicinske behandling som den psykologiske rådgivning af patienten og de pårørende

er nu blevet væsentligt bedre i Storbritannien. Netop dødssyge mennesker, som for eksempel patienter, der lider af fremskreden kræft, forsøger man at skaffe lindring med alle egnede midler.

Ifølge kommissionens mening er det læger og plejepersonalet ved hjem for langtids syge, der udtaler sig kraftigst imod enhver form for euthanasi.

Pastoralrådet i Osnabrück nedsætter udvalg for mission, udvikling og fred

Georgsmarienhütte (KNA) - Pastoralrådet i bispedømmet Osnabrück har besluttet at oprette et udvalg for »mission, udvikling, fred«.

Da pastoralrådet holdt sit sidste møde i Georgsmarienhütte understregede lederen af afdelingen for sjælesorg i det biskopelige generalvikariat Osnabrück, professor dr. Heinrich Jacob, at når man nu vil nedsætte et

sådant udvalg er det på grund af den centrale betydning af netop spørgsmål om mission, udvikling og fred.

Større engagement

Pastoralrådet forventer af det nye udvalg, at det i samarbejde med menighedsrådene og andre institutioner, der beskæftiger sig med lignende emner, vil kunne medvirke til en

øget bevidsthed om og et større engagement for mission, udvikling og fred.

Man håber også at udvalget vil kunne medvirke til at fredsbegrebet bliver sat i en efter kristen opfattelse rigtig sammenhæng med mission og udvikling. Endvidere håber man, at udvalget også vil beskæftige sig med bispedømmet Osnabrücks opgaver i Nordens diaspora og i Nordens kirke.

JØLI BRANDBOXE VÆRDISKABE

Fra Nordeuropas største penge-skaabsfabrik.

- Den mest effektive sikring af kirkens hellige kar, solvgenstande, dåbskande, oblatbakker og lignende
- har reddet millionværdier.
- af eksperter belevnat som verdens mest sikre skabelbøxe i dag.
- leveres fra den mindste familiebox til Natostyrkernes sikkerheds-skabe.

Ingen skadelig asbestisolerung. Danmarks mest solgte gennem 30 år.

JØLI SAFE
JEDE AUTOMATIC Aps
Silkeborgvej 285,
8230 Åbyhøj/Århus
Tlf. (06) 15 00 00

De fleste menighedsråd vælger JØLI til deres kirker.

Jeg ønsker yderligere oplysninger om JØLI Brandbøxe Værdiskabe

Send detaljeret brochure

Konsulentbesøg udbedes efter nærmere aftale

NAVN _____

ADRESSE _____

ATT _____

TLF _____

Abbe Pierres Børnehjælp har i 1980/81 kunnet fortsætte sine mælkeforsendelser, således at ca. 13.000 børn i slumkvarterer i Indien og Bangladesh har kunnet få et krus mælk hver dag. Det er især moder Teresa og hendes søstre, der står for uddelingen. På grund af store prisstigninger på mælk og vitaminer er der nu risiko for, at forsendelserne må reduceres, hvis ikke den frivillige hjælp øges. Bidrag kan sendes til Abbe Pierres Børnehjælp, giro 540 1321, Baunegårdsvej 41, 2. t.v., 2820 Gentofte.

Møder og arrangementer

Årets loppemarked

Mærkedstømning med mange boder, cafeteria, is- og pølsebod.

Nordvangsgaard, Birkerød, søndag den 6. juni 1982 mellem 11 og 16.

Fri entre.

Pastoralrådsmøde på Sostrup

Det nyvalgte pastoralråd holder sit første møde lørdag og søndag den 12. og 13. juni hos søstrene på Sostrup ved Grenå. Mødet begynder lørdag morgen og slutter søndag middag.

Mødet er åbent for alle.

Sankt Knud Lavard Valfart

til Ringsted og Haraldsted, søndag d. 6. juni 1982.

Kl. 8.00 Bus afgår fra Lyngby rådhus.
Kl. 8.30 Bus afgår fra Vesterport station.
Kl. 10.00 Højmesse i katolsk Sct. Knuds kirke, Ringsted.

Frokost i Ringsted. Madpakke, drikkevarer, gerne kaffe, samt salmebog medbringes.

Kl. 12.00 Kørsel til Haraldsted kirke.
Kl. 13.00 Procession fra Haraldsted kirke til kapelrullen og højtidelighed der.

Derefter besøg i Sct. Bændts kirke i Ringsted. Hjemkomst ca. kl. 17.

Kørselsgebyr: 65 kr. Børn halv pris.
Tilmelding senest 2. juni til:

Egil Darville, Agervang 20, 2800 Lyngby, tlf. 02 - 87 22 33.

Jesu Hjerte kirkes kontor: Tlf. 01 - 21 85 88.

Sct. Ansgars kirkes kontor: Tlf. 01 - 13 37 62.

Kjeld Geertz-Hansen

Kristi Legems- og blods fest torsdag den 10. juni

Traditionen tro indbydes Storkøbenhavns katolikker til i fællesskab at fejre denne festdag i Sct. Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

(S-tog til Hellerup station, eller bus nr. 21 til Bernstorffsvej, nr. 24 til stoppestedet Tuborgvej, eller bus nr. 27 næsten til døren).

Kl. 19.30 koncelebreret bispemesse med efterfølgende procession i Rygaards park.

Salmebog bedes MEDBRAGT.

Velkommen i Sct. Therese Kirke

Menighedsrådet

DUK's sommerlejre 1982

Sidste udråb til at komme med på sommerlejre. Der er stadig plads på alle lejre på nær børnelejre 1 og vandrelejren.

Tema: Døb - Ansvar - Fællesskab
Børnelejre I 19-26/6 på Ømborgen er overtegnet.

Vandrelejre 25/7-5/8 er overtegnet.

Børnelejre II 16-23/7 på Lerbjergcentret. For 10-13 årige. Pris 430.- + 60.- for fællesrejse.

Børnelejre III 23-30/7 på Ømborgen. For 7-10 årige. Pris 430.- + 60.- for fællesrejse.

Juniorlejre I 26/6-5/7 på Ømborgen. For 14-17 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse.

Juniorlejre II 14-23/7 på Ømborgen. For 16-18 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse.

Ungdomslejre 5-14/7 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 500.- + 60.- for fællesrejse.

Nordisk lejr 18/7-1/8 i Finland. For 18-35 årige. Pris 1.500.- inkl. rejse fra København.

Økumenisk lejr 30/7-6/8 på Ømborgen. Pris 0-1 år 120.-, 2-6 år 225.-, 7-13 år 300.-, voksne 450.-.

TILMELDINGSBLANKETTER TIL SOMMERLEJRENE SKAL REKVIRERES PÅ UNGDOMSSEKRETARIATET
Tlf. 01-20 63 63

DUK's kalender

Ømtræf 27-29/8 på Ømborgen. For 14-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 17/8 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Sommerferie på Klitborg

For 13. gang afholder Katolske Menighedsplejer en sommerlejr for børn, fortrinvis i alderen ca. 10-14 år. Den varer i to uger og finder sted fra søndag den 20. juni til søndag den 4. juli.

Mange af deltagerne er »gængere«, men nye er meget velkomne, hvis de er indstillet på et hyggeligt og kammeratligt samvær i en afslappet atmosfære og uden de store arrangementer. Klitborg er beliggende mellem Nykøbing Sj. og Rørvig ved en af Sjællands bedste badestrande.

Deltagelse koster 600.- kr. incl. rejse fra og til København.

Nærmere oplysninger og tilmeldingsblanketter fås ved skriftlig eller telefonisk henvendelse til:

Katolske Menighedsplejer, Bredgade 69A, 1260 København K., tlf. 01-15 23 03 eller J. Gorm Jensen, H. C. Ørstedsvæg 9, 1., 1879 København V., tlf. 01-21 88 95 eller 29 63 40.

Det sker på Magleås:

Torsdag 27. til søndag 30.5.

Katolsk Arbejderaktion, Danmark, afholder regionalmøde for europæiske katolikker tilsluttet Berliner Konferenz.

Tema bliver: Katolikkens politiske ansvar for freden set i belysning af evangeliets krav til den enkelte og kirken.

Leder er George Bune Andersen.

Lørdag 5. til søndag 6.6.

Kvindernes U-lands Udvalg afholder et seminar om Sri Lanka.

Tirsdag 22. til fredag 25.6.

Kirchenmusikschule der evangelischen Kirche in Hessen und Nassau, Frankfurt, foretager en studierejse til Danmark under ledelse af dr. Schubert.

Kirkedagen på Ledreborg

afholdes i år søndag den 29. august. Reserver dagen.

Arbejdsgruppen

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Byggeforeningshus Valby St.

Egnet til stor familie, bofællesskab eller kollektiv, 188 m² - indh.: 7 værelser + spisekøkken.

Pris 590.000,00 kr. Udb. 65.000,00. Årlig brutto 109.000. Fradrag 80.000.

J. Jørgensen, 01-46 35 16 eller 01-11 60 80, lokal 29.

Bogcaféen Et mødested

- et værested med mulighed for fordomsfrit samvær.

Nedsat: »Kvinden i mandens kirke« af Ellen Nielsen. Kr. 16.35.

Bogcafémedhjælpere søges til frivilligt arbejde.

Det økumeniske Center, Skindergade 24, 1159 Kbh. K. Åbent hverdage 13-17.30, lørdage 10-13. Bogbestillinger modtages, tlf. 01 - 15 66 55.

Hjælp os! 35 ulve uden leder

Græsserne, HKD, Det danske Spejderkorps står senest 1. september 82 uden leder for den ene ulveflokk på Rygård!

Er du over 18 år og har lyst til at engagere dig i et aktivt ungdomsarbejde med 8-12 årige børn, så kontakt enten Susanne Hoyos telefon 02 - 21 08 09 eller Steen Otterstrøm tlf. 02 - 89 31 11, lok. 630 om dagen, og få lidt mere at vide om jobbet - helt uforpligtende.

Du behøver ikke at have spejderbaggrund, vi skal nok give dig al mulig støtte i arbejdet. En række medhjælpere vil stå til rådighed.

Tøv ikke - ring til os og få en snak! Græsserne er en katolsk gruppe spejdere under Hertug Knuds Division, Det danske Spejderkorps.

Græsserne består af 3 samarbejdende flokke, dog med hver sin ledelse. Høraf en flok i Lyngby (Knud Lavard Sogn) og to flokke (hhv. dansk og international) på Rygård Skole (Sct. Therese Sogn). Høradover en spejdertrup (12-18 årige) i Lyngby.

I alt er mere end 140 børn og unge samlet i Græsserne.

Civil værnepligtig militærnægter

søges til Katolsk Ungdomssekretariat.

Vi tilbyder:

- Selvstændigt og afvekslende job med en behagelig atmosfære.

- Huslejegodtgørelse.

Tiltrædelse til september eller efter aftale. For yderligere oplysninger kontakt Danmarks Unge Katolikker, sekretariatet, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 København Ø. Tlf. 01 20 63 63 kl. 9.00-15.30.

Legater

C. M. Hinné og hustrus mindelegat

For at opnå en portion af legatet, må den pågældende være ældre og bosiddende i København el. omegnskommuner. Tilhørsforholdet til en katolsk menighed, skal bevidnes af en præst. Ansøgningsskema fås ved Sct. Ansgars pastorat, Bredgade 64, 1260 K. Ans. afleveres inden 30. juni.

Salg og service

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61.

Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn

vibedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

Privat: 50 43 08 (døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

Tøj m.m. til Polen

Sakramentskirkens indsamling til Polen af tøj, fodtøj, konserver, legetøj etc. etc. fortsætter, så længe indførelsen kan ske under de i maj -82 gældende regler.

Deres gaver bedes afleveret Nørrebrogade 27 C, 2200 Kbh. N. Forespørgsler: Tlf. 01 - 35 68 25, 39 53 80, 39 44 08, 02 - 65 57 27.

Bekendtskab

Findes der en dame mellem 30 og 40 år, som ønsker bekendtskab med mand som er 40 år, 165 cm høj, ganske almindelig af udseende. Jeg er tysker og har mange interesser. Er indstillet til I.P. grundet psykisk handicap. Alle breve besvares. Enlig mor ingen hindring - holder meget af børn. Billet nrk. 1224 »katolsk orientering«, Bredgade 69 A, 1260 Kbh. K.

Aut
elinstallator

EL MOGENS LARSEN
Ransletved 31a 6200 Ålborg - 67 25 30/67 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Nordirland: Kirken kræver forbud mod de livsfarlige britiske plastic-kugler

Belfast/Londonderry (KIPA) – Den katolske biskop af Derry (Londonderry) i den britiske provins Ulster har opfordret myndighederne i London til foreløbig at forbyde anvendelsen af plasticprojektiler. Biskop Daly's henvendelse skal ses på baggrund af, at en elleveårig dreng for nylig blev dræbt af et plasticprojektil, der var affyret af britiske soldater, der søgte

at sprede en demonstration i Derry.

De plasticprojektiler, der anvendes af britiske soldater over for demonstranter, skulle ikke kunne dræbe nogen. Imidlertid er siden 1972 14 mennesker døde som følge af skader, der er tilføjede dem med sådanne projektiler, som den katolske kirke allerede tidligere har fordømt anvendelsen af.

Den elleve-årige Stephen McCoomy blev ramt i hovedet og dræbt af en plastic-kugle, der var affyret på nært hold, da britiske soldater søgte at sprede en folkemængde, der havde kastet sten og benzombomber mod en britisk patrulje. Foto KNA.

»Ingen atomvåben i Skotland!«

Edinburgh (NC) – Idet de afviser »selvforsvar for enhver pris« har Skotlands katolske biskopper opfordret til en reduktion af verdens beholdninger af atomvåben, og kritiserer samtidig den britiske regering for ikke at have givet ordentlige informationer om atomproblemet.

I en erklæring om dette problem, der er underskrevet af biskopperne i Skotlands otte bispedømmer, er de på linie med hierarkiet i Skotlands (presbyterianske) kirke og i Skotlands episcopale kirke, der har kritiseret, at der anbringes atomvåben i Skotland.

Verdens fremtid trues af nationer, »der spiller højt spil med atomvåben som afskrækkelsesmiddel«, siger de skotske biskopper.

Teorien om »retfærdig krig« blev udformet i en

tid, da krig var noget ganske andet end nu. Selv våben, der ikke nødvendigvis er totalt ødelæggende i sig selv, kan lede til »moralisk uacceptable følger«.

Overladt til gætterier

Biskopperne klager over manglende informationer fra regeringens side og siger, at de finder det uanstændigt, at man er »overladt til vilde gætterier« med hensyn til atomvåben-politikken.

Idet de drøfter værdien af og det moralske i at benytte våben til at afskrække andre lande fra at begynde krig, siger biskopperne, at hvis det er umoralsk at anvende atomvåben, er det også umoralsk at true med dem.

Dokumentet omtaler ikke specielt hverken USA eller Sovjetunionen. Imid-

lertid siger biskopperne, at i sammenligning med øst-vest-kæmpestriden er den ulige fordeling af velstanden mellem nord og syd et langt større problem, og biskopperne fordømmer, hvad de kalder »selvforsvar for enhver pris«.

I følge det skotske katolske pressebureau støtter biskopperne ikke længere teorien om »hellere død end rød«. Oprustningen er »tyveri fra de fattige« og »den største trussel mod menneskeheden«, siger biskopperne, idet de citerer Det andet Vatikankoncil.

Biskopperne opfordrer katolikker til at sørge for at være fuldt informerede og til at samarbejde med ægte fredsbevægelser. De foreslår, at der oprettes og udbygges kurser i opdragelse til fred i såvel de katolske sogne som i de katolske skoler.

De skotske biskopper siger også, at de forener sig med alle andre hierarkier, der har opfordret til »en overbevisende våbenreduktion«.

Polen... Fortsat fra forsiden

leret biskoppernes krav: Hertil hører frigivelse af de internerede, anerkendelse af Solidaritet og de forskellige samfundsgruppers ret til at deltage i samtaler med regeringen, og endelig en ophævelse af krigsretstilstanden. Jaruzelski har lovet at svare, men det er ikke bekendt, om han har gjort det.

For nogle måneder si-

den opfordrede ærkebiskop Glemp til dannelse af »civile komiteer til nationalt forsvar«. Selv om der endnu ikke er sket meget på dette område, vil kirken i »tænke- og samtalepausen« søge at konsolidere denne bevægelse. De katolske lægfolk skal organisere sig i disse komiteer og især tage sig af de opgaver, som præsterne på

grund af deres embede ikke kan udføre. Man vil også gerne integrere de af det kommunistiske parti udtrådte venstre-katolikker heri, men dog samtidig opretholde en skarp skillelinie til de regimetro lægfolksorganisationer.

Rejs ikke fra Polen

Hos de vestlige regeringer råder der for tiden usikkerhed med henblik på modtagelse af internerede, der har taget imod regeringen Jaruzelskis tilbud om at måtte forlade Polen. Dels ønsker de vestlige regeringer ikke at støtte den polske regerings pres på disse mennesker, dels vil man ikke være umenneskelig ved at nægte at modtage dem. Selv om der ikke øves tvang mod de internerede for at få dem til at forlade Polen, øves der dog et stærkt moralsk pres, beretter kirkelige kredse i udlandet.

De polske biskopper finder det forkert, at polakker forlader Polen. Ved deres samtaler med de internerede i interneringslejrene beder præsterne dem altid: »Bliv i Polen, men hvis I beslutter jer til at udvandre, så tag jeres familier med jer og vend tilbage senest om tre år«. Alligevel er der, især blandt de yngre internerede, flere og flere, der tager imod regeringens tilbud. De ældre derimod, der har erfaringer fra nazi-tiden, som for eksempel generalsekretæren for PEN-klubberne, Wladyslaw Bartoszewski, vil stadig »holde regeringen stangen«, hvad der så end måtte ske.

Hvad med kirkens informationspligt?

Europæisk konference forberedes til april 1983

München (KIPA) – Et regionalmøde mellem europæiske biskopper og repræsentanter for de tysksprogede bispekonferencers kommission for journalistik blev for nylig afholdt i München. Ved mødet var hovedpunkterne: Formidlingen af information fra den katolske kirke, problemer i forbindelse med forkyndelsen og spørgsmål i forbindelse med en pastoraluddannelse vedrørende de »nye medier«.

Ved mødet var der samlet repræsentanter fra Vesttyskland, Jugoslavien, Østrig, Svejs og Ungarn. Under forsæde af biskoppen af Rottenburg dr. Georg Moser, der er præsident for den tyske bispekonferencens kommission for journalistik, og af biskoppen af Eisenstadt, Stefan Laszlo, der repræsenterede den østrigske bispekonferencens kommis-

sion for elektroniske medier og det trykte ord, forberede man en fælles europæisk mediekonference, der skal finde sted 18.-22. april 1983 i Svejs. Resultaterne fra mødet i München skal i Rom afstemmes med de forslag, der indkommer fra de øvrige europæiske regional-konferencer, der er inddelt efter sproggrupper. (Danmark og det øvrige Norden er placeret i den engelsksprogede regional-konference, som holdes i september 1982 i Surrey, England. red.) I oktober vil de gennemarbejdede forslag så blive sendt tilbage til regional-konferencerne til yderligere bearbejdelse.

I januar 1983 er det tanken, at deltagerne i mødet i München skal komme sammen til nye drøftelser med deltagere fra Polen, Tjekkosllovakiet og Østtyskland.

Sorte fredsdemonstranter i Alabama mener at Reagan ikke duer og burde sendes tilbage til Hollywood. Trods alt kun muligt i det frie USA. Foto: KNA.

Canadiske biskopper imod raket-forsøg

Ottawa (NC) – Den canadiske katolske bispekonference har kritiseret den canadiske regerings beslutning om at tillade USA at foretage prøver med langdistance atomraketter i det nordlige Alberta og Saskatchewan.

I et telegram til den canadiske premierminister Pierre Trudeau siger biskop Remi De Roo af

Victoria, British Columbia, der er formand for bispekonferencens kommission for samfundsanliggender, at regeringen burde bruge sine kræfter til effektive afrustningsforhandlinger »snarere end tillade, at affyrings-systemer til affyring af langdistance atomraketter afprøves over canadisk territorium«.

Nej til Trident-raketter

London (NC) – England og Wales' Bispekonferencens kommission for »Retfærdighed og Fred« har udtalt, at den er dybt bekymret over den britiske regerings beslutning om at fortsætte programmet med Trident-raketter.

Kommissionen siger, at den betragter dette program som en kraftig forøgelse af Storbritanniens bidrag til atomvåben-kapløbet.

Kommissionen udtaler, at raket-programmet er et moralsk problem og ikke kan bedømmes kun ud fra økonomiske og militære synspunkter.

Det må derfor kræves, at der tages effektive forholdsregler til straks at stoppe våbenkapløbet til fordel for fred og retfærdighed for menneskeheden, især de fattige.

Næste nummer udsendes den 16. juni

katolsk orientering

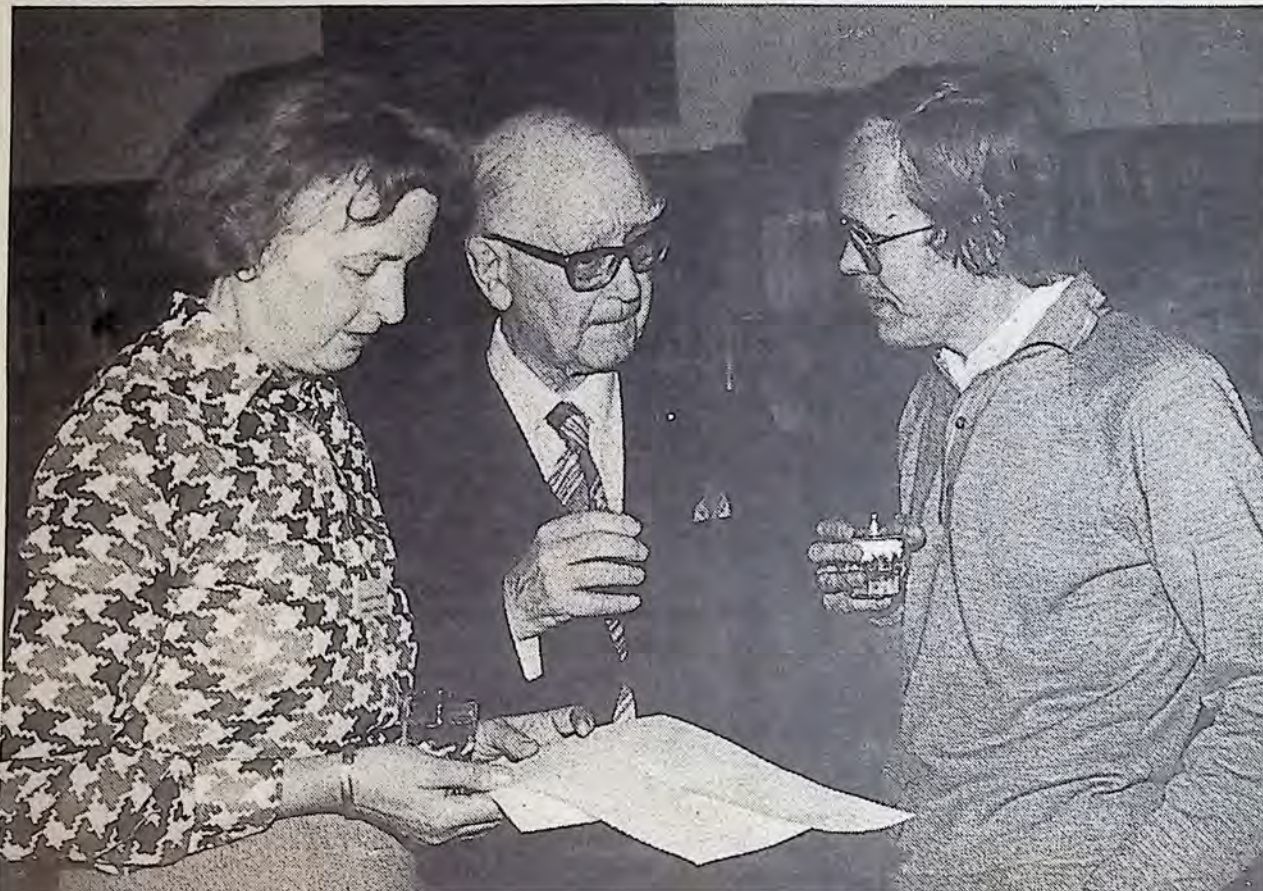
Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansvarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Attentatforsøg mod paven, side 2
De fattiges kirke, side 6-7
Økumenisk nyt, side 9
To forlag fester, side 9-10

Med en reception den 18. maj præsenterede Niels Steensens Forlag og Katolsk Forlag deres nye fælles udgivelse, biskop Hans Martensens anden bog »Dåb og Gudstro«. Bogen er tilegnet professor Kristen E. Skydsgaard, som ses her i samtale med to af Katolsk Forslags medarbejdere, Elsebet Kieler og Hans Jensen. Mere om begivenheden på side 9. Foto Kirsten Szarafin.

Tilintetgørelse af alle kernevåben

Appel fra international kirke-konference i Moskva

(APN) – Kirkelige ledere fra hele verden var den 10.-14. maj samlet i Moskva til en konference mod atomtruslen. Konferencen har i en udtalelse appelleret til verdens regeringer om »under ingen omstændigheder nogensinde eller nogetsteds at gribe til anvendelse af kernevåben«.

Udtalelsen blev enstemmigt vedtaget af konferencen, der havde samlet 600 deltagere, repræsenterende alle verdens hovedreligioner.

Fra nedtrapning til afskaffelse

I udtalelsen appelleredes der endvidere til de stater, der råder over kernevåben om at:

– føre en politik, der kan svække den internationale spænding og bane vejen for et ærligt samarbejde inden for kultur, videnskab, teknik og økonomi, en politik, der tager

sigte på at løse problemerne udelukkende ved hjælp af fredelige midler;

– erklære stop for produktion, udvikling, afprøvning og udstationering af nye eller forbedrede former for kernevåben;

– omgående afvikle en betydelig del af de bestående kernevåbenarsenaler som det første skridt til en fuldstændig tilintetgørelse af kernevåbnene;

– indgå en konvention om forbud mod alle former for kernevåben;

– genoptage Wien-forhandlingerne om nedskæring af de konventionelle rustninger med større beslutsomhed;

– indgå en aftale om fuldstændigt forbud mod kernevåbenforsøg;

– indkalde en konference om nedskæring af kernevåbnene i Europa;

– omgående forbyde kernevåbenforsøg i Stillehavsområdet.

Konferencens deltagere hilste »de to førende magters initiativer til gennemførelse af indbyrdes forhandlinger i Genève« velkommen og udtrykte håb om, at de vil træffe positive beslutninger med henblik på at fjerne faren for en videre udbredelse af kernevåbnene.

Den gode vilje

Videre hedder det i udtalelsen: – Vi bifalder de nyttige bestræbelser, der er gjort for at mindske spændingen, som for eksempel Sovjetunionens ensidige beslutning om at indstille udstationeringen af nye mellemdistancekernevåbenraketter i landets europæiske del og nedskære antallet af allerede udstationerede. Vi hilser ligeledes de Forenede Staters erklærede vilje til allerede i næste måned at føre officielle forhandlinger om nedskæringer af de strategiske kernevåben. Vi

ser et håb i, at der fra begge sider i den seneste tid er udtrykt vilje til at mødes og diskutere effektive skridt til nedskæring af kernevåbenarsenalerne.

– Vi føler alvorlig uro ved de nye doktriner om »begrænset kernevåbenkrig« og ved produktionen af et så umenneskeligt våben som neutronbomben, der er beregnet til at føre disse farlige doktriner ud i livet. Vi tror ikke, at en kernevåbenkrig kan begrænses med kernevåbenarsenalernes nuværende niveau.

Endelig appellerer udtalelsen til de stater, der ikke har kernevåben om at tage en fast beslutning om ikke at anskaffe sådanne, udnytte deres indflydelse til udarbejdelse af et alternativt sikkerhedssystem for alle lande og skabe atomvåbenfrie zoner i det Indiske Ocean og andre områder.

Falkland-krisen

To kirkelederes syn på »retfærdig krig«

London (NC) – Storbritannien har moralsk ret til at benytte våbenmagt »som en sidste udvej« til at opretholde britiske rettigheder over Falkland-Øerne har kardinal *George Basil Hume* af Westminster udtalt i en erklæring, der er offentliggjort i to katolske aviser.

Kardinalen citerede i denne sammenhæng Det andet Vatikankoncil's udtalelser om, hvad der bør gøres for at forhindre krig, men samtidig omtaler kardinalen også koncilets synspunkter med hensyn til retten til selvforsvar og teorien om den retfærdige krig.

Teorien om den retfærdige krig tillader et land at anvende våbenmagt for at generobre et territorium, der er berøvet det med våbenmagt. En militær aktion bør dog ske med anvendelse af det minimum af magt, der er absolut nødvendigt, og det må undgås, at civile angribes.

Imod folkets vilje

Yderligere sagde kardinal Hume, at Argentinas militære besættelse af Falkland-Øerne var et brud på international lov, der i 149 år har betragtet øerne som britisk territorium, og at den argentinske aktion ignorerede indbyggernes rettigheder og ønsker.

Pater Alfred Otto s.j. død

Onsdag den 26. maj døde pater *Alfred Joachim Otto SJ*, 79 år gammel på Klemenshospital i Münster, Westfalen, efter 60 års ordensliv som jesuit og 47 år som præst. Han var rejst til Tyskland for at holde sin årlige retræte.

Den 26. april i år fejrede han sit 60 års ordensjubilæum.

Siden 1966 har pater Otto virket i Århus som

Buenos Aires (NC) – Kardinal *Raul Primatesta* af Cordoba i Argentina har opfordret argentinerne til at bede for de argentinske soldater, »der hver dag lider og dør, for at vi kan opnå fredens og enhedens velsignelser«.

At forsvare sig uden at hade

Det var i en søndagsprædiken, at kardinalen kom ind på den væbnede konflikt mellem Argentina og Storbritannien over Malvinerne eller, som briterne kalder dem, Falkland-Øerne. Han sagde også, at han håbede, at de argentinske soldater ville »forsvare fædrelandets rettigheder« uden had i deres hjertes.

Fælles bøn om snarlig fred

Nogle dage tidligere havde Argentinas katolske bispekonference sendt et telegram til det katolske og det anglikanske hierarki i Storbritannien. Telegrammet var underskrevet af præsidenten for den argentinske bispekonference, kardinal *Juan Carlos Aramburu* af Buenos Aires og sendt til kardinal *George Basil Hume* af Westminster og ærkebiskop *Robert Runcie* af Canterbury. I telegrammet opfordres der til fælles argentinsk og britisk bøn om fred.

præst for menigheden, som vikar mange andre steder og i de senere år som præst for søstrene i Sostrup og deres gæster. Han arbejdede samtidig med Niels Steensens manuskripter - han sidste historiske værk, som skulle forblive ufuldendt.

Begravelsen på Århus Nordre Kirkegård fandt sted fra Vor Frue Kirke i Ryesgade, fredag den 4. juni.

Lefébvre-præst ville myrde paven under valfarten til Fatima

Paven besøgte Lucia dos Santos på 65-årsdagen for åbenbaringerne

Pave Johannes Paul II slap heldigt fra et attentat, for øjnene af en million pilgrimme foran valfartskirken i Fatima. Det var anden gang, med et par timers forskel næsten på årsdagen for det første mordforsøg, som fandt sted på Peterspladsen i Rom.

Fatima – Den 13. maj 1981 ramte en tyrkisk terrorist pave Johannes Paul II med to kugler under audiensen på Peterspladsen i Rom. Efter flere ugers intensiv behandling og kirurgiske indgreb var paven dog i stand til at genoptage sit arbejde.

Idet paven tilskriver Jomfru Maria sin redning i fjor, ønskede han at takke hende på årsdagen som pilgrim til det berømte valfartssted *Fatima* i Portugal, hvor tre børn den 13. maj 1917 i et syn modtog et budskab af Jomfru Maria.

Bajonet

Den 12. maj, aftenen før årsdagen deltog paven i en Maria-andagt sammen med en million pilgrimme, der bar levende lys. På trappen til helligdommen bøjede paven sig ned for at hjælpe en ældre præst, der var snublet, da han ville kysse pavens ring. I samme øjeblik trængte en høj, ung mand, klædt i sort præstekjole, sig frem igennem folkemyldret. Under høje råb »Ned med paven, ned med Det andet Vati-

kankoncil!« stormede han frem mod paven, men blev hurtigt uskadeliggjort af de portugisiske livvagter. Under præstekjolen bar han en 40 cm. lang, skarp bajonet.

Lefébvre-præst

Attentatmanden blev identificeret som den 32-årige, spanskfødte katolske præst *Juan Fernandez Krohn*, præsteviet af den suspenderede missionsbiskop *Marcel Lefébvre* i dennes såkaldt traditionalistiske seminar i Econe, Svejts.

I en pressemeddelelse umiddelbart efter mordforsøget tog Lefébvre-broderskabets hovedhus i Reichenbach afstand fra gerningsmanden: »Vi beklager et tidligere medlems utrolige opførsel og fordømmer hans blinde fanatisme« hedder det i erklæringen, hvori det oplyses, at Krohn i 1980 blev udvist fra Econe på grund af hans had mod Rom og paven.

Under politiforhøret indrømmede Krohn at han havde øvet sig med bajo-

netten i et halvt år. Man vil huske, at et lignende attentat blev forsøgt mod pave Paul VI i 1970 under den asiatiske bispekonference i Manila. Den gang var det en sindsforvirret kunstmaler, *Mendoza*, der forklædt som præst nærmede sig paven med en dolk, men blev afvæbnet af pavens personlige livvagt *Mgr. Marcinkus*.

Det var samme *Mgr. Marcinkus*, der nu efter et par minutters forvirring, ville overtale pave Johannes Paul II til at forlade stedet i Fatima, men paven fortsatte synlig rystet højtideligheden.

Søster Lucia

Lucia er den eneste nulevende af de tre børn, der den 13. maj 1917 i et første af gentagne syn fik meddelelsen fra Jomfru Maria om, at en stor verdenskatastrofe var forestående og at Rusland skulle komme til at lide meget. (Revolutionen udbrød i oktober 1917, Den første Verdenskrig i august 1918).

Lucia, som nu er en 75 år gammel ordenssøster, fik besøg af paven på årsdagen for den første åbenbaring. Samme dag holdt paven møde med den portugisiske bispekonference.

Dagens mest gribende oplevelse kom, da den enorme meneskemængde foran kapellet forstummede og sammen med paven i dyb tavshed tilbragte en halv time i bøn, på samme klokkeslæt da skuddene lød i Rom, for et år siden.

Advarsel mod storkrig

Om aftenen vendte paven tilbage til Lissabon, hvor han overfor det samlede diplomatkorps gav udtryk for sin bekymring over, at tilsyneladende små lokale konflikter nemt kan udløse en storkrig. Uden at nævne Falkland-krisen hentydede paven dog til,

De tre børn fik 13. maj 1917 i et første af gentagne syn meddelelse fra Jomfru Maria om, at en stor verdenskatastrofe var forestående, og at Rusland skulle komme til at lide meget.

at i øvrigt forståelige uoverensstemmelser ofte forværrer ved, at lidenskaber skader objektiviteten. Efter endnu to dage med

besøg til flere valfartssteder i Portugal fløj paven tilbage til Rom. En stor menneskeskare bød ham velkommen hjem.

Kirken følger ikke med...

Peruviansk biskop påtaler manglende medie-interesse, som hæmmer kirkens kommunikations-evne

Ottawa (KIPA) - Kirken er i uhyggelig grad bagefter, når det drejer sig om brugen af samfundets meddelelsesmidler. Hvis den fortsat vil gøre sig gældende inden for samfundet, der for øjeblikket gennemløber en kulturel forandring, må den gøre bedre brug af disse midler.

Det mener biskop *Luciano Metzinger*, der er præsident for det latin-

amerikanske bisperåds (CELAM) kommission for samfundets meddelelsesmidler.

Biskop Metzinger, der siden 1971 har været generalsekretær for den peruvianske bispekonference, fremsatte skarpt sin mening på den katolske preses verdensunions (UCIP) rådsforsamling i Ottawa. Han sagde blandt andet, at det er helt nødvendigt, at alle, der udtaler sig i kirkens navn får en grundig uddannelse i omgangen med samfundets meddelelsesmidler. I den forbindelse tænker han såvel på katolske lægfolk som på præster.

Vor moderne verden begynder at tale et nyt sprog: Et billedsprog, der benytter den audio-visuelle tekniks midler. De 20-årige er vokset op med denne teknik og kalder sig derfor med rette den »audio-visuelle generation«. Hvis man vil have kontakt med denne generation og samtale med den, må man tale dens sprog. Også fra prædikestolen er præster nødt til at forkynde evangeliet i dette moderne sprog, hvis de ikke vil lade det moderne menneskes ånd og hjerte forblive uberørt.

Dokumenter alene ikke tilstrækkelige

Kirken ejer forskellige af disse medier, men ikke tilstrækkelig mange, beklagede biskop Metzinger. Den benytter sig heller ikke nok af de muligheder, som aviser, fjernsyn og radio byder på. Der er dog heldigvis en del lande, hvor kirken gør sig virkelig umage for at arbejde effektivt på dette område. For eksempel eksisterer der i USA et satellitprojekt, hvorved det skulle blive muligt at sprede oplysninger hurtigt ud over hele kontinentet, da også bispedømmer og sogne tænkes koblet ind på dette net. Hvis projektet bliver ført ud i livet, ville det have stor betydning, understregede biskoppen.

Biskop Metzinger mener, at kirken i vore dage står over for en ny udfordring. Den må ikke lade sig nøje med at udsende »fremragende dokumenter om samfundets meddelelsesmidler«, som for eksempel Det andet Vatikan-koncilis »Communio et Progressio«, men kirken må målbevidst gå i spidsen også på disse mediers område.

Hvis kirken bliver ved med at sakke agterud på kommunikationens område, er der risiko for, at den bliver trængt til side i »det nye samfund, der er ved at vokse frem«, og vil derved være dårligt rustet til at opfylde sin opgave, at forkynde evangeliet.

Attentatmanden føres bort af de portugisiske sikkerhedsfolk, der nåede at afvæbne ham 5 meter fra paven. Fotos KNA.

Stemmeprocenter ved valget d. 2. maj

De tre kolonner med tal bag sognenes navn angiver stemmeprocenten ved henholdsvis menighedsrådsvalget i 1978 (MR 78), menighedsrådsvalget den 2. maj i år (MR 82) og pastoralrådsvalget samme dato (PR 82). F betyder fredsvalg.

Gennemsnittet for hele bispedømmet mellem forholdsvis høje stemmeprocenter i nogle få menigheder og gennemgående lave procenter i de fleste andre giver følgende resultat:

År	1978	1982
Menighedsrådsvalg:	19,9	16,3
Pastoralrådsvalg:	19,3	16,1

	MR 78	MR 82	PR 82
København			
Skt. Andreas	(17,4)	F	11,7
Skt. Annæ	(24,1)	20,5	20,5
Skt. Ansgar	(12,6)	15,6	15,6
Skt. Antoni	(F)	15,2	15,2
Jesu Hjerter	(10,7)	10,1	10,1
Johanneskirken	(26,2)	F	10,0
Skt. Knud Lavard	(25,5)	14,4	14,4
Skt. Mariæ	(18,3)	20,6	20,6
Skt. Nikolaj	(17,0)	12,9	12,9
Sakramentskirken	(10,5)	10,9	10,9
Skt. Therese	(26,3)	29,3	29,3
Vor Frue	(F)	9,5	9,5

Assens:			
Vor Frøelse	(F)	ikke afholdt valg	
Birkørød:			
Den hl. Familie	(22,7)	17,3	17,3
Esbjerg:			
Skt. Nikolaj	(23,2)	18,4	18,4
Fredericia:			
Skt. Knud	(19,2)	F	12,6
Grenå:			
Skt. Clemens	(F)	F	36,6
Haderslev:			
Skt. Marie	(27,2)	F	27,6
Helsingør:			
Skt. Vincent	(22,7)	20,6	20,1
Herning:			
Skt. Peter	(21,0)	23,5	23,5
Hillerød:			
Skt. Wilhelm	(16,8)	F	7,3
Holbæk:			
Skt. Elisabeth	(20,0)	20,1	20,1
Horsens:			
Skt. Joseph	(25,4)	19,8	19,8
Hørsholm:			
Skt. Hans	(23,4)	13,6	13,6
Kalundborg:			
Skt. Maria	(20,0)	F	-
Kolding:			
Skt. Michael	(27,8)	16,8	16,8
Køge:			
Skt. Hans	(F)	F	-
Maribo:			
Skt. Birgitta	(F)	12,0	12,0
Nakskov:			
Skt. Franciskus	(8,3)	8,5	8,5
Nyborg:			
Stella Maris	(F)	F	27,7
Nykøbing F:			
Hellig Kors	(11,7)	11,5	11,5

Næstved:			
Vor Frue	(57,6)	9,7	9,7
Odense:			
Skt. Albani	(16,4)	14,6	14,6
Randers:			
Jesu Hjerter	(24,5)	20,0	20,0
Ringsted:			
Skt. Knud	(34,1)	27,1	27,1
Roskilde:			
Skt. Laurentii	(12,5)	10,2	10,2
Rønne:			
Skt. Hyacinthus	(81,1)	67,4	67,4
Silkeborg:			
Vor Frue	(F)	22,2	22,2
Slagelse:			
Vor Frue	(26,5)	21,0	21,0
Svendborg:			
Skt. Knud	(25,9)	22,7	22,7
Sønderborg:			
Skt. Paul	(21,2)	15,6	15,6
Tønder:			
Hellig Kors	(25,0)	23,3	23,3
Tåstrup:			
Skt. Paul	(15,7)	10,3	10,3
Vejle:			
Skt. Norbert	(35,8)	31,4	31,4
Viborg:			
Skt. Kjeld	(22,4)	27,9	27,9
Vordingborg:			
Helligånd	(22,9)	13,6	13,6
Åbenrå:			
Skt. Ansgar	(56,4)	63,9	63,9
Åkirkeby:			
Rosenkrans	(44,8)	45,2	45,2
Aalborg:			
Skt. Mariæ	(21,4)	20,1	19,0
Århus:			
Vor Frue	(16,8)	18,4	18,4

Alle gode gaver, de kommer oven ned... Lidt rigeligt, må nogle have syntes under Åsebakke-valfarten den 23. maj. Foto k. o.

Regnskab for »katolsk orientering«

Bladets regnskab for 1981 er nu opgjort, og det viser et underskud på 453.807 kr. Udgiftssiden viser en stigning på knap 7½ pct., medens indtægterne er gået ned med ca. 6 pct. i forhold til året før. I tal er det en stigning i underskuddet på næsten 90.000 kr.

Desværre har der været en mindre nedgang i både de frivillige bidrag til bladet på omkring 11.000 kr. og i annoncesalget på 15.000 kr. For de almindelige abonnenter er situationen den samme som året før.

På udgiftssiden er trykningen af bladet steget med 15 pct. i forhold til 1980, lønningerne står for en beskedent stigning med 6 pct., medens kontorudgifterne p. g. a. indkøb af kuverter og papir, som foretages en gang hver 3. år, steg med 25 pct. Vi kan derimod glæde os over et fald i udgifterne til porto, nemlig på 6 pct. eller godt 12.000 kr.

»katolsk orientering« håber på et bedre resultat i år. Dels er abonnementsprisen sat op fra 60,- til 75,- kr. pr. halvår, og dels er det påtrykte beløb på det lille røde girokort, der udsendes til alle katolske husstande, som modtager bladet, tilsvarende sat op. Ydermere søger redaktio-

nen at få flere til at annoncere i bladet. De kan hjælpe med til, at 14.500 katolske husstande i hele landet hver 14. dag kan modtage »katolsk orientering« – blot ved at benytte Dem af det tilsendte girokort. Tak for Deres støtte.

(Red.)

	1/1-31/12 1981	1/1-31/12 1980
Indtægter:		
Abonnement, indlandet	19.588	18.934
Abonnement, udlandet	10.735	11.408
Annoncesalg	29.641	44.058
Løssalg	20	0
Pressekollekt	195	1.564
gaver	377.899	389.041
Indtægter ialt	438.078	465.005
Udgifter:		
Fremstillingsomkostninger:		
Trykning af papir	366.632	320.451
Fotos	15.286	14.988
Honorar for artikler	1.300	1.300
Ialt fremstillingsomkostninger	383.218	336.739
Porto og forsendelse	197.706	209.930
Lønninger, ulykkesforsikring og ATP-bidrag	217.028	205.819
Kørsel og rejseudgifter	5.400	7.281
Kontorudgifter incl. husleje	88.533	70.243
Udgifter ialt	891.885	830.012
Underskud	453.807	365.007

7 af de 40 nordiske deltagere i medie-konferencen i Stockholm. Foto k. o.

Kirke og mediepolitik

40 nordiske katolske journalister fra dags- og ugepressen samt fra den katolske presse i Norden deltog fra 5.-8. maj i en journalistkonference hos Birgittasøstrene i Stockholm. Konferencen var kommet i stand på indbydelse fra bispedømmet Stockholm i samarbejde med Den nordiske Bispekonference og Den internationale katolske Presseunion, UCIP.

Emnet for konferencen

var »Den katolske kirke og medierne«, og udgangspunktet og rammen blev allerede lagt den første dag af biskop Hubertus Brandenburg, Stockholm med et foredrag om Det andet Vatikanconcils dekret om massemedierne.

I debatten, som fulgte dagene efter, var det især emner som mediepolitik, presseetik, informationsfrihed, kirkens informationspolitik, som blev drøftet.

Der blev også rig mulighed for de enkelte landes repræsentanter at give en fremstilling dels af den katolske presse, dels af journalisternes uddannelsesmuligheder og arbejdsvilkår i den verdslige presse.

Fra dansk side deltog Jørgen Berg, KNA, Poul Erik Magnussen, Danmarks Radio og Knud Helsted Kluge, »katolsk orientering«.

Pastoralrådet

Når dette nummer af bladet udkommer, har det nyvalgte pastoralråd konstitueret sig under sit første møde, sidste weekend på Sostrup.

Det er i mange henseende et temmeligt nyt råd: Nyt på grund af de mindst tyve nye ansigter, plus en del, der har været pastoralrådsmedlem i perioder før 1978.

Danmarks Unge Katolikker kan ikke klage: De lavede valgpropaganda for fire af »deres egne« og fik de tre af dem valgt ind. Man vil huske de vigtige indlæg vedrørende vore unges fravær i kirken og menighedernes liv, indlæg, som også pastoralrådets yngste medlemmer kom med under de sidste møder af det afgåede råd. Nu får ungdommens repræsentanter fire dejlige år til at gøre noget ved sagen.

Nyt er pastoralrådet delvist, fordi de tidligere 6 regioner, der også fungerede som valgkredse, nu er blevet afløst af 18 pastorale enheder, som er mindre valgkredse. Dette skulle jo have medført en langt bredere spredning af valgmulighederne og en mere rimelig repræsentation af provinsmenighederne. Nu er det overraskende nye her, at der faktisk næsten ikke er nævneværdig forskel på repræsentationen under den gamle inddeling i 6 regioner.

Lad os se på tal:
Storkøbenhavn har 12 menigheder, provinsen 38.

De 12 hovedstads-sognes repræsentation i pastoralrådet:

1970: 20 valgte fra 10 af de 12 sogne,
1974: 18 valgte fra 11 af de 12 sogne,
1978: 18 valgte fra de 12 af de 12 sogne,
1982: 16 valgte fra 10 af de 12 sogne!

Provinsens tal:

1970: 22 valgte fra 15 menigheder,
1974: 27 valgte fra 16 menigheder,
1978: 22 valgte fra 13 menigheder,
1982: 28 valgte fra 19 menigheder.

Ikke repræsenteret i pastoralrådet:

1970: 2 sogne i København, 24 i provinsen,
1974: 1 sogn i København, 23 i provinsen,
1978: 0 sogne i København, 26 i provinsen,
1982: 2 sogne i København, 20 i provinsen.

De sidste tal viser tydeligt, hvor ringe de forskydninger er, der har fundet sted. Sammenlignet med de tre forrige valg er skævheden ikke blevet så meget mindre, som skiftet fra 6 til 18 valgkredse dog havde ladet forvente og forhåbe.

Næsten samtlige pastoralråd har drøftet problemet med den skæve repræsentation, der har sin oprindelse i kartoteks-størrelser i stedet for i geografisk, *pastoralt* betydningsfulde forskelle sognene imellem. Men samtlige pastoralråd har nedstemt en ny struktur med 1 repræsentant for hver menighed. Argumenterne imod lød bl. a. at rådet ville blive for stort, eller blot en landsforening af menighedsråd, oven i købet med indbygget fristelse til manglende effektivitet. Men er problemerne så løst, nu?

Den skæve repræsentation har sin del af skylden for den dårlige kommunikation mellem pastoralrådet og menighederne. Stemmeprocenten faldt fra 19,3 i 1978 til 16,1 i år.

Der ligger en enorm og for lidt udnyttet mulighed for kommunikation i dette blads spalter. Må vi være optimister?

ww.

Kærlighed og lykke skal plejes og passes

Med Birgit Hoyos' læserbrev i »katolsk orientering« nr. 9 i tankerne vil jeg skrive lidt om, hvad nogle katolske lægfolk måske går og tumler med.

Det er ikke meget, jeg har fulgt med i denne debat om ægteskab, svangerskabsforebyggelse m.m., men fra Birgit Hoyos lyder der ligesom et nødskrig til os lægfolk. Vi er nok tusindvis, der vil takke hende for hendes ærlige og gode indlæg, og det har altså fået mig til at fare op af stolen.

At læger ikke skriver direkte om de ting i »katolsk orientering«, forstår jeg udmærket. Det er en ømfindelig sag, for vi mennesker er så forskellige og har så forskellig baggrund for vor indstilling til det ægteskabelige (og før-ægteskabelige) samliv.

Jeg tror, at mange lægfolk gerne vil udtale sig, men har svært ved at formulere sig. Og hvis de kommer igennem med deres udtalelser, bliver de straks tromlet ned af bibel- og historikere, der kommer med en mængde læsesætninger fra Moses' tid. Jeg tvivler nu på, at de er underskrevet af Moses. Det var nok snarere, at nogle konger og fyrster ville have deres harem for sig selv, som har ført til den morallære, der har pint og plaget mennesker helt op i vor tid.

Der er mange ting, de enkelte af os ved om seksuallivet, men som ingen bryder sig om at komme frem med, også fordi vi er så forskellige i vort følelsesliv. Nogle af os har meget stærke drifter, andres er svagere.

Hver eneste krumme af liv, der opstår, er et resultat af en *han* og en *hun*. Det gælder både for planter, dyr og mennesker. Men hvad er det særlige for mennesket? Planter kan kun bestøves til bestemte tider af året, dyr har en parringstid. Mennesket derimod har en fri vilje, kan styre sine drifter, tage hensyn til hinanden. Og mennesket er – så vidt jeg ved – det eneste væsen, hvor også hunkønnet har *orgasme*.

Da orgasmen ikke er nødvendig for befrugtningen, må der være en anden mening med denne smuk-

ke afslutning på et samleje. Nogle kvinder oplever den måske slet ikke eller kun sjældent, for samlivet kræver også en form for teknik og navnlig tålmodighed. Store ægteskabelige konflikter har fundet deres forsoning i et smukt afsluttet samleje.

Vi er skabt til at forme os, men vore drifter har også til opgave at styrke familiens sammenhold. Mange, der gerne vil stifte familie, er dog klar over, at der må være en grænse for familiens størrelse. Da de føler et ansvar herfor, men alligevel jævnlige sig stærkt tiltrukket af hinanden, finder de ud af, hvordan de kan regulere familiens størrelse uden at ødelægge det, der for dem er naturligt og smukt. Hvad kirken i den forbindelse kalder for synd, er et meget vidt begreb.

Vi har alle en samvittighed, og er syndsbevidste; men kæmpe mod naturen hverken kan eller skal vi, men derimod mod gamle fordomme, der stadig har magt. Op gennem tiderne har forkert og dårlig oplysning nok ødelagt mange kærlighedsforhold, måske allerede efter kort tids bekendtskab. Mange har på grund af misforståelse og en vildledt samvittighed

som følge af den dårlige oplysning afbrudt en forlovelse, har måske endda vendt sig fra kirken. Siden har de så fundet en ny partner, hvis indstilling bedre harmonerede med deres følelsesliv.

Jeg vil til enhver tid påstå, at mange har fundet sig en »tilfældig« partner, og så har et utilsigtet svangerskab tvunget dem til at gifte sig, og så er de blevet lykkelige i deres ægteskab. (Jeg går mellem sådanne hver dag). Forelskelse og kærlighed kan komme som et lyn, men kærlighed og lykke skal plejes og passes. Et smukt samliv kan opbygges, frugten deraf er et lykkeligt ægteskab.

Dårlig oplysning og overtro er til skade for børn og unge. Mit eget bekendtskab med seksuallivet var sådan, at jeg allerede i seksårs alderen fik de første og helt forkerte oplysninger om kærlighedslivet. Forbudet frugt er spændende, og den bragte mine store søskende med hjem på juleferie fra kostskolerne. Kærlighedens mysterium blev allerede dengang tilsmudset i skolerne – også i de katolske. Alt, hvad der er mellem mand og kvinde, kom ind ad bagdøren ind i skolerne. Man lærte

om den uplettede undfangelse (og det er bestemt meget smukt), men hvad betød ordet undfangelse? Det blev beskrevet i mange variationer, men at det mellem mennesker var noget snavset, det blev vi hjernevaskede til at mene, og det spekulerede jeg meget på hele min skoletid igennem.

For godt et år siden spurgte jeg en katolsk lærer(inde) ved en katolsk skole, om hvad man egentlig lærer børn i seksualundervisning nu. Hun svarede med en dum latter: »Det kan jeg ikke rigtig sige, men det er skrappe ting!«

Det er »skrappe ting«? Er det en sådan indstilling hos dem, der underviser de unge, der gør, at man stadig hører en sætning som: »Mit liv skal ikke formes af gamle impotente kardinaler«?

Også jeg beundrer de mennesker, der har valgt at leve i cølibat hele livet. Det må somme tider være en kamp, en kamp, man må respektere og støtte. På den anden side må man også kunne sætte sig ind i andres problemer. Vi må med ærlighed og fornuft undgå tidligere tiders misforståelser. Den ungdom, vi har nu, er ikke så dårligt oplyst, men det er stadig vor pligt at være åbne og ærlige. Det er den eneste måde at skabe lykkelige generationer fremover!

Henrik Lewandowski

Troen der er blevet væk?

Følger man med i den stående meningsudveksling i »katolsk orientering« vedrørende kirkens seksual-lære, specielt omkring prævention, sådan som den fremtræder som kommentarer og forskellige indlæg synes vi, at der har manglet et væsentligt synspunkt, som vi gerne vil fremføre her.

Det undrer os, at debatten har været ført alene på følelsernes plan eller på argumenternes (fornuftens) plan, medens vi ikke har hørt et ord om troens plan. Da der overhovedet ikke har været givet udtryk for dette, må vi næsten tro, at den slet ikke har nogen betydning i det daglige liv.

Troen, den nye dimen-

sion, som forandrer vor virkelighed, forandrer den udover, hvad vi »naturligt« kan forstå. Guds virkelighed er en anden end vores, men i tro får vi lov til at få del i dét. Han vil åbenbare for os. Således er vi jo kaldet til langt mere, end vi naturligt kan tænke os til. Det er som om, kirken med dens lære vil gøre det surt for os i det ægteskabelige samliv, men muligheden, for at den vil hjælpe os til at få øje på sider i vort liv, som ikke kan ses med »verdens øjne«, er vel også tilstede? Det er i denne sidste sammenhæng, vi ser kirkens lære; bl.a. angående prævention, angående kvindens ufrugtbare periode forud for ægløsning og

efter ægløsning, og så kunstig prævention.

Vi oplever, at den kunstige prævention bl.a. udtrykker sig ved, at det er den ene part, mand eller kvinde, der tager sine forholdsregler. Vi kan heller ikke forstå, at (den vidunderlige) p-pille kan være en rigtig løsning, rent fysiologisk. Den griber dybt ind i kvindens fysiologi oven i købet ofte med fatale bivirkninger; men det må man jo ikke tale højt om. Der kan være tale om bl.a. uregelmæssig cyklus, blodpropper og sterilitet.

Det kirken prøver at udtrykke er, at det er mand og kvinde, der i fællesskab søger frem til løsning af de problemer, som griber så dybt ind i vort liv.

Når kirken derfor kan henviser til den naturlige rytme, er det fordi, man her indordner sig under de fysiologiske processer,

værner om den måde vort legeme fungerer på. Det, der i denne sammenhæng kan læres af os, ligesom vi f.eks. skal lære om vitaminernes vigtighed, er at tolke symptomerne i denne cyklus. Det vigtigste er nok temperaturændringen; men mon ikke vi i »katolsk orientering« kan få en nærmere lægelig beskrivelse af dette. Det ville være tiltrængt.

Hvis ikke troens dimension er med, vil der altid være risiko for, at vore tolkninger af livet kører ad gale spor, bestemt af verdens tankegang, som jo skifter som vinden blæser. Vi er glade for, at kirken ønsker, at give inspiration, så vort liv, vort samliv, kan vokse i overensstemmelse med Guds plan.

Gertrud og Jens Messerschmidt

Cølibatet må være et frit valgbart tilbud

I »katolsk orientering« nr. 8 anslår Lis Fabricius et tema, der melder sig som noget alle katolske kristne bør tage stilling til og debattere indbyrdes – nemlig spørgsmålet om cølibat-kravet for præster. Lis Fabricius betragter dette kirkelige krav som entydigt positivt og opbyggende, hvilket jeg her i nogen grad vil anfægte.

Den cølibatære livsform er uden tvivl en rimelig og frugtbar livsform for de mennesker, der føler sig kaldet til at vælge denne vej til efterfølgelse af Kristus, idet den i evangelisk sammenhæng fremstilles som en legitim mulig-

hed. (Matt. 19). Men skal cølibatet leves og praktiseres i overensstemmelse med evangeliets ånd er det vigtigt, at det ikke stilles som et krav til bestemte mennesker, der ønsker at varetage en bestemt funktion i kirkens fællesskab.

Cølibatet må stå som et frit valgbart tilbud til hver enkelt, og afgørelsen må bero på den enkeltes personlige stillingtagen. Ligeledes må nogen form for officiel kirkelig prioritering og idealisering af en enkelt stand og livsform ikke finde sted. Vi ved ifølge Paulus, at der er mange nådegaver ved den samme Ånd, samt at alle

har deres særlige funktion i opbyggelsen af Kirken – alle er de imidlertid lige-værdige!

Cølibatet vandt først i det 11. årh. indpas som krav i forbindelse med præsteembedet, (hvilket nok er værd at bemærke), og på det pågældende tidspunkt har kravet uden tvivl haft sin berettigelse i større eller mindre grad.

Vi lever imidlertid i det 20. årh. og må påny tage stilling til, om det også har sin berettigelse i dag – ja, om det som krav i det hele taget længere har nogen opbyggelig virksomhed for kirkens fællesskab i den store sammenhæng.

Vi er bevidste om, hvor stort frafaldet blandt præster er. Det er ikke pga. manglende overbevisning eller glæde og interesse for det pastorale arbejde, men snarere fordi tiden og den moderne livsindstilling har forældet kravet om cølibatet. Den enkeltes bevidsthed og personlige ansvar og udfoldelse har siden det 11. årh. udviklet sig på en så gennemgribende og enestående måde, at vi er nødsaget til at erkende og respektere den enkeltes ret til personligt at afgøre og vælge, hvilken livsform, der svarer til vedkommendes indstilling. Denne ret til at vælge bør ikke fratages noget menneske eller på nogen måde begrænse den enkeltes mulighed for adgang til præstedømmet!

Gud kalder til alle tider mennesker til at varetage hyrdeembedet i Kirken,

men en kirkelig anordning som cølibat-kravet, er i sammenligning med Guds suverænitet så ubetydelig, at vi ikke kan forvente, at Gud samtidig med at Han kalder mennesker til præstegerningen også kalder dem til et liv i cølibatstand. Dette er en indskrænkelse og mangel på respekt for den enkeltes personlige særpræg samt for Guds suverænitet.

Som dynamisk kirkefællesskab må vi hele tiden besinde og reformere os og på intet tidspunkt falde til ensidig og statisk traditionalisme!

– Måske kunne den store frafaldsprocent blandt præster og den manglende tilgang til præsteseminarierne tydes som et krav fra Gud om besindelse og revision af forældede former.

Ulrik Dybdal

God ide med en festivaluge

Tillykke til Else Marie Pade og de, der har gjort festivalugen mulig. Det er virkelig et usædvanligt tilbud, når man får chancen for at nyde kunst i katolske kredse. Når vi normalt mødes på katolske arrangementer, diskuterer vi altid tro, teologi eller pavelige skrivelser.

Under denne festival kan vi nyde den kunstneriske ånds frembringelser.

Else Marie Pade spørger, om der i DUK-kredse eller andre steder findes mennesker, der vil føre dette initiativ videre. Det, der skal til, er dels en gruppe, der vil arrangere og koordinere, dels mennesker, der har lyst til at give prøver på deres ideer, hvilken form de end måtte

have: lyd, ord, billeder, farver m.m..

Jesu Hjerter Kirkes menighedsråd i København vil stille kirken og en menighedssal til disposition, så der skulle ikke være problemer med lokaliteterne.

Det, der først må findes er altså en gruppe mennesker, der vil arrangere aftenerne. (Jeg tænker mig en aften pr. måned). Da jeg synes, at ideen er god, vil jeg gerne være med i denne gruppe, der efter festivalugen arrangerer de fortsatte kunsteraftener. Andre, der vil være med i arrangørgruppen, kan henvende sig til DUK's sekretariat (01) 20 63 63 og give besked der.

Henrik Hass.

Latin eller modersmål i messen?

Una Voces kritik i »katolsk orientering« nr. 19 skal rettes mod en højere instans end mod sekretæren for Vatikanets kongregation for sakramenter og liturgi, idet det er den hellige fader, der, efter at have studeret spørgsmål og svar, har tilladt at disse bliver offentliggjort. I det hele taget er der ikke mange afgørelser, der træffes i denne afdeling, uden at paven selv har taget stilling. Dette gælder bl. a. ritualerne for sakramenterne oversat til de mange modersmål. Selve sakramentsordenen som f. eks. »Jeg døber dig i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn« godkendes af paven selv. Så

kan man spørge, om han også kan dansk. Nej, men i Vatikanet kan man få eksperthjælp med alle sprog.

Efter Det andet Vatikanconcil har man forsøgt at gøre liturgien, både messens og sakramenternes liturgi, forståelig for det »kongelige præstedømme«, det vil sige for os alle, begavede eller ubegavede. Vi skal forstå liturgi-ens ord, symboler og tegn, ellers kan vi ikke virkelig være med, svare, akklamere, hvad der bl. a. er en af opgaverne, vi alle har i messen.

Da man så resultatet af nævnte undersøgelse om brugen af latin, var man forbavset over, at også

Polen viste et overvældende flertal for modersmålet i messen. Man havde jo troet, at polakkerne ville være meget mere konservative. Men man fik det svar, at menigheden netop gennem brugen af modersmålet har mulighed for at forstå messens indhold: Det er også en katekese. Dette passer meget godt med, hvad den polske præsident for liturgikommisionen sagde på et møde, jeg deltog i: »Vi har ingen problemer med den nye liturgi i Polen«.

Menigheden skal kunne svare i messen. Det gælder også for den latinske messe, og det gælder også under den eukaristiske bøn (Canon), hvor menig-

heden har tre svar:

Som afslutning på præfationen svarer menigheden: »Sanctus, sanctus, sanctus Dominus, osv.«. Som svar på præstens ord »Mysterium fidei« efter forvandlingen siger eller synger menigheden: »Mortem tuam, Domine, annuntiamus et tuam resurrectionem confitemur, donec venias« (Herre, vi forkynder din død, osv.) Ved den eukaristiske bøns afslutning, når præsten har sagt lovprisningen »Per Ipsum et cum Ipso et in Ipso« (Ved Ham og med svare »Amen« (3 gange, når det synges).

Når man overværer en virkelig latinsk messe, er

det meget ringe med menighedens svar på »Mysterium fidei« Det svar forekom jo ikke i den Tridentinske messe, hvor præsten sagde »Mysterium fidei« et andet sted i teksten, og hvor menigheden uden messebog overhovedet ikke ville have forstået, hvad det var, præsten sagde til Vorherre.

Det samme gælder for øvrigt doxologien (lovprisningen) efter Herrens bøn: »Quia tuum est regnum et potestas et gloria in sæcula« (Thi dit er riget og magten og æren, osv.). Hvor mange kan den?

Ved en messe på latin fik jeg at vide af en præst, at han selv kun forstod den 1. eukaristiske bøn, som

stort set er den gamle fra Tridentiner-messen. En anden fortalte mig, at, da vedkommende ikke kunne latin, så var der så god lejlighed til at tale med Gud om private sager.

Man kunne selvfølgelig også som i »gamle dage« bede rosenkrans under messen, men dette får os ikke til at blive det fællesskab, der sammen i messen fejrer, lover og priser Gud. Lad os endelig ikke blive delt i to fløje: De, der har en uddannelse over gennemsnittet og de almindelige, mindre begavede.

Vi skulle gerne være et fællesskab.

Lily Fausbøll

Nye Caritas-projekter i 11 latinamerikanske lande

Samtale med Anne-Lise Timmermann der netop er vendt hjem fra en rejse i Mellem- og Sydamerika.

Rejsen kom i stand efter indbydelse fra biskop Broderick, Catholic Relief Service (CRS) i New York og Anne-Lise Timmermann blev under en del af rejsen ledsaget af dr. Pruzensky, som er CRS' leder i Latinamerika.

CRS er de amerikanske katolikkers hjælpeorganisation, hvis formål er at virke i den 3. verden. Midlerne til denne virksomhed tilvejebringes dels gennem indsamling, dels gennem tilskud fra den amerikanske regering, og - når der tales om specialprojekter, også fra andre

til et andet og risikører at komme fra asken i ilden. Der er flygtningelejre, som mere ligner koncentrationslejre, og der er flygtningelejre, som slet ingen lejre er, hvor disse mennesker end ikke har plastic som tag for at beskytte sig mod regnen. Der er flygtninge, der bliver myrdet, fordi de er flygtninge, og der er flygtninge, der er flygtninge i deres eget land på grund af guerillakrig.

Der er bønder og landarbejdere, som kun ejer lidt jord eller slet ingen, og ikke har nok til at brødfø-

nelse, uden at kunne læse og skrive, uden nogen form for støtte, hvis manden dør, enten en naturlig død eller bliver myrdet, hvad der er mange, der bliver i dag derovre.

Gæstearbejdere uden løn

Hvis vi skal fortsætte listen over de mange ulykkelige, som Anne-Lise Timmermann gennem Caritas gerne ville hjælpe, vil hun også gerne nævne »sæsonarbejderne« eller rettere gæstearbejderne, som søger arbejde i nabolandene. De kommer fra

denne tanke end er.

Listen over nødlidende kunne Anne-Lise Timmermann fortsætte i det uendelige, men der er jo det ved hende, at hun ikke sætter sig ned for at græde over tingene, men med det samme øjner muligheder, hvor hjælpen måske gælder mest. Når man hører hende fortælle, kan man næsten ikke forstå, hvordan hun kan vide, hvor hun skal begynde, og det ved hun heller ikke altid, men tiden bliver ikke spildt med overvejelser, hun tager fat på det, der ligger nærmest.

Stakken af eventuelle projekter på hendes skrivebord var uden overdriivelse en halv meter høj, men hun havde også sagt både det ene og det andet sted, hvor man havde beklaget mangel på det ene eller andet, at de bare kunne sende en projektanøgning til Caritas Danmark. De er ved at »drukne« inde i Skt. Pederstræde, og pengene til det hele - ja - dem skulle vi - gode danske katolikker i et velfungerende overflods-samfund - meget gerne give.

Nye svinestier - til svin!

Hvad er det så for nogle projekter, som Anne-Lise Timmermann har samlet sammen i løbet af 14 dage i februar i 11 latinamerikanske lande? Under vor samtale kommer hun ind på nogle enkelte, som bestemt lyder rigtige at støtte:

Nye svinestier til Den Dominikanske Republik, der i 1979 blev ramt af en svinesygdom, som slog hele landets svinebestand ned. Svinene spiller traditionelt en meget vigtig rolle for befolkningens eksistens, opdrætningen er nem, da dyrene færdes frit ude og ernærer sig ved affald. Regeringen bestemte efter epidemien, at hver bonde kunne få et svin gratis, mod at forpligte sig til senere at afgive to smågrise til staten. I og for sig en udmærket idé, men der er bare den hage ved sagen, at for at få et svin, skal man nu have det gående i en indhegnet svinesti med cementgulv -

I slutningen af februar var Anne-Lise Timmermann, næstformand i Caritas Danmark, nu formand, på en 6 ugers lynrejse i Mellem- og Sydamerika for at se til de mange projekter, som Caritas har kørende derovre og for at få et indblik i dette område, som ingen andre i dansk Caritas har noget førstehåndskendskab til.

Når Anne-Lise Timmermann redegør for rejseruten, lyder det ikke så lidt af en drømmerejse, men det var vist noget ganske andet. 3-4 dage i hvert af landene - i Den Dominikanske Republik, Haiti, Mexico, Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica, Colombia, Peru, Bolivia og Chile. Lange rejser i jeep på støvede, hullede bjergveje, bittesmå flyvemaskiner og meget få »åndehuller«, et nyt team i et nyt land tog imod hende, friske og udhvilede, for at vise hende alt, hvad det pågældende land kunne opvise af hjælpearbejde. Anne-Lise Timmermann påstår dog, at det trods alt lykkedes hende at få et ganske godt indtryk af hvert enkelt land.

en luksus, som ikke en gang findes i beboelseshusene. Bestemmelsen er rimelig nok, men bønderne kan ikke rejse de 1.50 dollar (ca. 10 kr.) som indretningen af en svinesti koster og her kommer Caritas ind i billedet. Bønderne vil gerne gennemføre opførelsen af stierne kollektivt og har ansøgt dansk Caritas om pengene.

En brønd til 100.000 mennesker

Der er brug for flere penge til sæsonarbejderslummen i Den Dominikanske Republik - et projekt som tidligere har fået bidrag fra Den nordiske Bispekonference og CRS. I disse lejre, »batelyes« bor der fra 300 til 3000 mennesker, mest mænd, i primitive skure opført af mudder, udhamrede benzindunke, coladåser, papkasser etc. El, indlagt vand, kloakering er ukendte begreber, end ikke en brønd behøver at være en selvfølge.

I Port au Prince på Haiti har de et slumkvarter, som er en grad værre end så mange andre slumkvarterer, da der for over 100.000 beboere kun findes én brønd, hvorfor der er åbne ildelugtende grøfter med grønt, stillestående vand. Her kunne Anne-Lise Timmermann tænke sig drikkevandsinstallationer og rensning af grøfterne med vand pumpet op fra havet.

Salgsudstilling i Magasin, København

I Belize skal man bruge hjælp til den flygtningestrøm, der flyder til dette lille land fra El Salvador og Guatemala. Der er i Belize i dag ca. 15.000 flygtninge, d. v.s. 10% af befolkningen. Af dem er kun 3.000 registreret, og kirken bestræber sig på at få registreret de resterende 12.000. En glædelig oplysning er det, at der

Anne-Lise Timmermann

skulle være gode muligheder for at integrere flygtningene i landet. Der er jord nok, hvis man har penge. 15 dollar pr. hektar.

Fra Bolivia har Anne-Lise Timmermann to projektsøgninger - en til bekæmpelse af tuberkulose og en til oplæring af kvinder i minedistrikterne til vævning og kunsthåndværk. Anne-Lise Timmermann så i La Serena i Chile et lignende projekt, som Danida har finansieret sammen med Caritas Danmark, og hvor man netop lærer kvinderne kunstvævning, keramik og lign. Der er meget stor arbejdsløshed i Chile, og man prøver på denne måde at afhjælpe nøden. Resultaterne fra dette projekt kan vi andre også komme til at se, da der i oktober måned i år i Magasin du Nord på Kgs. Nytorv vil blive arrangeret en salgsudstilling med varer herfra. Projektet er så vellykket, at Anne-Lise Timmermann gerne vil prøve det endnu en gang og denne gang i Bolivia.

Men Anne-Lise Timmermann nøjes ikke bare med at samle ansøgninger og give løfter. Har hun mulighed for at hjælpe her og nu, gør hun det, og det måtte nonnerne i San Cristobal de las Casa i det sydlige Mexico sande, da de klagede deres nød over, at det var så besværligt for dem at komme ud til flygtningene i grænseområderne. Anne-Lise Timmermann havde nogle

Missionssøstre i Zapatas slum i Argentina. Dette land lå ganske vist uden for Anne-Lise Timmermanns rejse, men også her er nøden stor blandt de socialt ringe stillede befolkningsgrupper.

regeringer - herunder den danske. CRS har egne kontorer i mange lande i den 3. verden, og karakteristisk for dens arbejdsform er, at den ikke selv tager initiativet til konkrete projekter, men at dens folk drager ud til den lokale befolkning, lytter til deres ønsker, hjælper til med at formulere disse ønsker, og først på dette grundlag udarbejder projekter og bistår med disses realisering og drift i det omfang, det er nødvendigt.

End ikke et plastic-tag

Hjælp under en eller anden form er tiltrængt for hvert skridt man tager. Der er flygtninge, som flygter fra deres eget land

de deres familier. I Latinamerika er man gode katolikker med mange børn, og det kan være svært at finde nok mad til dem alle. Børnedødeligheden er uhyggelig høj i nogle af landene. Hygiejnen er meget ringe, læger og sygeplejersker flokkes i storbyerne og ikke på landet, medicin er dyr og fejlernæringen mere en regel end en undtagelse.

En gruppe, som Anne-Lise Timmermann næsten fik mest ondt af, hvis man overhovedet kan indsætte sine følelser i prioriteringsrækkefølge, var de mange unge enker med en børneflokk. Pigerne giftes bort meget unge, tit ved 15-års alderen. De får børn i hurtig rækkefølge og står med børnene uden uddan-

Haiti til Den Dominikanske Republik, fra Honduras og Guatemala til Mexico og kendetegnet for alle de lande, Anne-Lise Timmermann besøgte nær Bolivia, var flugten fra land til by. Disse gæstearbejdere bor i slum, der trodser enhver beskrivelse, de får sjældent løn og har endnu sjældnere en arbejdstilladelse, hvorfor de bare kan sendes hjem, hvis de gør krav på betaling for det udførte arbejde.

Slumkvartererne består af stinkende pap- og bølgebliskskure uden installationer som vand og kloakering. Desværre er disse så almindelige over hele verden, at man er ved at vænne sig til deres eksistens, hvor forfærdende

penge på sig som hun havde fået fra Østrig til et andet formål, men som ikke kunne realiseres på grund af omstændighederne i det område. Et greb i lommerne og nonnerne fik deres jeep, betalt med østrigske penge.

Det gavner at hjælpe

Når Anne-Lise Timmermann gerne vil rette vor opmærksomhed netop

mod Latinamerika, er det ikke bare, fordi der er så megen elendighed, men også fordi der ikke er så mange andre hjælpeorganisationer, som virker her, som så mange andre steder. I visse lande er CRS næsten den eneste hjælpeorganisation, og selv om Caritas og CRS måske ikke overalt er helt så gode venner, som man kunne vente af to kristne organisationer, foregår dog stør-

steparten af Caritas' arbejde i Latinamerika gennem CRS, og resultaterne er heller ikke ringe. Men selv hjælpearbejdet har vanskelige vilkår i visse lande.

Det skal vi bare ikke lade os slå ud af, da det gavner at hjælpe, og vi kan heller ikke være andet bekendt.

Spørg bare Anne-Lise Timmerman.

Tuulikki Albeck

De fattiges kirke i kamp i Guatemala

»I løbet af de sidste fire år er 18 præster blevet dræbt og over 200 præster og ordensfolk har måttet forlade landet af sikkerhedsmæssige grunde. Dette er udtryk for regeringens undertrykkelse af den folkelige kirke, som er engageret i de fattiges og undertrykte kamp«, siger den katolske eksilpræst fra Guatemala, Pedro Garcia, som for nylig var på besøg i Danmark.

»Der findes i dag i Guatemala to modsatrettede og uforenelige opfattelser indenfor den katolske kirke. På den ene side store dele af det kirkelige hierarki med ærkebiskoppen, Kardinal Casariego, i spidsen, som repræsenterer den traditionelle opfattelse og forsvarer og retfærdiggør de skiftende regimers politik. Og på den anden side en meget stor del af den brede kirke, præster og ordensfolk, som tager del i de fattiges retfærdige kamp og fordømmer undertrykkelsen og udbytningen af størstedelen af befolkningen«. Sådan beskriver Pater Garcia kirken position i den aktuelle udvikling i Guatemala.

P. Garcia var for nylig på besøg i Danmark for at oplyse om den kamp, der foregår i landet og for at få støtte til det humanitære arbejde med de mange tusinder guatemalteke flygtninge, som befinder sig i det sydlige Mexico. Han er én af de mange præster, der har måttet gå i eksil og bor i dag i Mexico.

Historiske baggrund

Han beretter videre om den historiske baggrund for det, han betegner som den aktuelle krigstilstand i landet: »I perioden 1944-54 havde Guatemala for første - og indtil nu eneste - gang i historien demokratiske, valgte regeringer, som søgte at gennemføre en række sociale, økonomiske og politiske reformer, der på afgørende vis forbedrede den brede befolknings vilkår.

Da der under Arbenz-regeringen fra 1950-54 blev gennemført en jordreform, der beslaglagde store dele af de nordamerikanske bananselskabers jorde - først og fremmest United Fruit Co. - mødte det stor modstand fra USA og de store lokale jordejere. Der blev lanceret en storstilet national og international kampagne mod Arbenz-regeringen, som blev betegnet som kommunistisk, skønt dette på ingen måde var tilfældet. Der var snarere tale om en nationalistisk og demokratisk regering«.

Kirken, kommunismen og diktaturene

Garcia beskriver hvordan kirken spillede en væsentlig rolle i denne anti-kommunistiske kampagne mod den lovligt valgte regering. Kirken indgik således en pagt med det lokale oligarki, hvor man fik tildelt en række privilegier mod til gengæld at deltage i den antikommunistiske kampagne. Den daværende ærkebiskop stod personligt i spidsen for et landsomfattende korstog, hvor de fleste byer og landsbyer blev besøgt, og med den nationale helgen, Kristus fra Esquipulas, som symbol fordømte man den siddende regering og advarede befolkningen mod den truende kommunisme.

Arbenz-regeringen blev styrtet af en lejehær organiseret, trænet og finansieret af CIA. Og da lederen af denne hær, general Castillo Armas, ankom til

Guatemala City, blev han sammen med ærkebiskoppen, Rosell Arellano, modtaget med jubel af det lokale oligarki.

Til gengæld for kirken klare støtte til USA's og oligarkiets interesser fik den i årene efter 1954, som var karakteriseret af en brutal undertrykkelse og afskaffelse af alle sociale og økonomiske reformer, der var blevet gennemført under Arbenz, tildelt en række rettigheder, som den ikke tidligere havde haft. Den kunne organisere uddannelsescentre for ordensfolk og den fik ret til at opbygge et katolsk universitet og ikke mindst blev der givet fri adgang for udenlandske præster.

Pater Garcia fortæller, hvordan der i perioden 1954-65 ankom flere hundrede udenlandske præster og nonner til Guatemala: »Den guatemalteke kirke havde indtil da været en meget fattig kirke, som efter uafhængigheden i 1821 havde mistet sine store jordejendomme og havde en stor mangel på præster. Men

nu blev dørene åbnet op for udenlandske præster. »Jeg er spanier af oprindelse og var blandt de mange spanske præster, der blev sendt til Guatemala i denne periode. Vi var blevet uddannet under Franco-styret og var dybt præget af en anti-kommunistisk indstilling. Opdelt i mindre grupper blev vi spredt ud over landet, hvor der overalt blev oprettet nye menigheder. Men samtidig havde vi den opfattelse, at vi skulle leve så nær befolkningen som muligt, identificere os med folket og dets problemer. Og dette betød at vi efterhånden som undertrykkelsen voksede med de skiftende militærdiktaturer blev mere bevidste om befolkningens problemer og solidariserede os med deres sag og at vi fik en mere dybtgående forståelse for baggrunden for denne udvikling«.

Indianernes tragedie

Guatemala har siden 1954 haft syv militærregeringer, som alle har repræsenteret et lille mindretal - især de store jordejeres - interesser. Den ulige jordfordeling betyder, at en stor del af landbefolkningen ikke har tilstrækkelig jord for at kunne føde familien og overlever til nød og næppe ved at tage sæsonarbejde på de store kaffe-, bomulds- og sukkerplantager. Størstedelen af landbefolkningen er indianere og har i de senere år oplevet deres livsvilkår betydeligt forværret p.g.a. manglen på jord. Mange har derfor søgt ind til byerne for at finde arbejde. Men den meget begrænsede industri har på ingen måde kunnet beskæftige de mange, der emigrerer til byerne og resultatet er, at der er

opstået store slumbyer omkring de store byer og især hovedstaden, hvor befolkningen lever under meget usle forhold.

Undertrykkelsen

»De skiftende militærregeringer har på ingen måde søgt at ændre disse forhold. Tværtimod har de svaret med en endnu hårdere undertrykkelse af befolkningen og dets organisationer. Denne undertrykkelse blev voldsomt skærpet da general Garcia Lucas blev præsident i 1978 ved et af de mange svindelvalg, som landet har oplevet. Man regner med at omkring 23.000 mennesker er blevet dræbt af hæren og de halvmilitære terrorgrupper (som støttes af hæren) i de sidste fire år, heraf mange efter hård tortur. Mange fagforeningsledere, bondeledere og ledere af politiske partier er blevet ofre for dette folkemord«, siger Pater Garcia og fortsætter: »Mange præster og ordensfolk er ligeledes blevet ofre for regeringens forfølgelse, fordi de har forsvaret folkets retfærdige krav på politisk frihed, rimelig fordeling af jorden, bedre sundhedsforhold osv. Et helt departement er i dag uden præster og religiøse: i Quiché i den nordlige del af landet har de alle - inklusiv biskoppen - været nødsaget til at gå i eksil. De har nu organiseret sig i Den guatemalteke kirke i Eksil, som på internationalt niveau informerer om tilstandene og søger støtte til kampen. Andre præster og nonner, som ligeledes er udsat for forfølgelse, søger at fortsætte deres arbejde ved at organisere sig i hemmelige eller halvhemmelige organisationer«.

Pater Garcia beretter endvidere hvordan ærke-

biskoppen og andre dele af kirkens øverste ledelse stadig har en servil og defensiv indstilling overfor regeringen og langt fra er parat til at fordømme dens politik og undertrykkelse. Samtidig gør han opmærksom på, at der for øjeblikket er en lang række især nordamerikanske protestantiske trossamfund, der sender missionærer til Guatemala: »Disse, hvoraf de vigtigste er Jehovas Vidner, Mormonerne og Vision Mondial, har et helt andet syn på troen og religionen. De er fundamentalister og mener at troen er en personlig og individuel sag. Derfor står de i fundamental modsætning til den del af den katolske og protestantiske kirke i Guatemala, som har engageret sig i folkets kamp. De forsøger at profitere af forfølgelsen af »folkets kirke« og får regeringens fulde støtte, fordi denne ønsker en anden kirke - en kirke, der er upolitisk og ikke beskæftiger sig med folkets reelle problemer«.

Væbnet kamp nødvendig?

»Men de fattiges kirke vil fortsætte kampen sammen med folket, som er kommet til den klare erkendelse, at den væbnede kamp er en nødvendighed, ja den eneste mulighed for at kunne overvinde det blodige diktatur og grundlægge et nyt og retfærdigt samfund. I denne kamp har vi brug for international solidaritet, både moralsk og økonomisk. Og især er det væsentligt, at kristne og kirkelige i de europæiske lande støtter os i vores kamp« slutter Pater Garcia.

Mogens Pedersen
medlem af MS'
Latinamerikagrube

Påskemesse blandt indianere i Capriken i Guatemala. Alle menighedens medlemmer bærer levende lys i hænderne. Lys er nåde, symbol på opstandelse og forhåbentlig også befrielse for timelige lidelser.

Liturgisk kalender for juli

- grøn.** Torsdag i 13. alm. uge. L.: Amos 7,10-17. Ev.: Matt. 9,1-8.
- grøn.** Fredag i 13. alm. uge. L.: Amos 8,4-6.9-12. Ev.: Matt. 9,9-13.
- rød.** Lørdag. THOMAS, APOSTEL. (f). L.: Ef. 2,19-22. Ev.: Joh. 20,24-29. *Gl. Ap. pf.*
- grøn.** ALM. SØNDAG. 1. L.: Ezek. 2,2-5. Salme 123,1-2a. 2bcd. 3-4. R.v.2: Vore øjne følger Herren vor Gud, til han er os nådig. 2. L.: 2. Kor. 12,7-10. Ev.: Mark. 6,1-6. *Gl. Cr. Alm.S. pf.*
- grøn.** Mandag i 14. alm. uge. L.: Hos. 2,14-15-16.19-20. Ev.: Matt. 9,18-26. Eller: *hvid.* ANTONIUS M. ZACHARIA, præst (†1539).
- grøn.** Tirsdag i 14. alm. uge. L.: Hos. 8,4-7.11-13. Ev.: Matt. 9,32-38. Eller: *rød.* MARIA GORETTI, jomfru og martyr (†1902).
- grøn.** Onsdag i 14. alm. uge. L.: Hos. 10,1-3.7-8. 12. Ev.: Matt. 10,1-7.
- grøn.** Torsdag i 14. alm. uge. L.: Hos. 11,1b. 3-4. 8c-9. Ev.: Matt. 10,7-15.
- rød.** Fredag. VILLEHAD, martyr (†1572). (m). L.: Hos. 14,2-10. Ev.: Matt. 10,16-23.
- rød.** Lørdag. KNUD KONGE, MARTYR, kongeriget Danmarks værnehelgen. (†1086) (f). *For Færøerne og Grønland (m).* L.: Es. 6,1-8. Ev.: Matt. 10,24-33. *Gl. særl. pf.*
- grøn.** 15. ALM. SØNDAG. 1. L.: Amos 7,12-15. Salme 85,9ab-10. 11-12. 13-14. R.v. 8: Lad os skue din miskundhed, Herre, din frelse give du os! 2. L.: Ef. 1,3-14 el. 1,3-10. Ev.: Mark. 6,7-13. *Gl. Cr. Alm.S. pf.*
- grøn.** Mandag i 15. alm. uge. L.: Es. 1,11-17. Ev.: Matt. 10,34-11,1. Eller: *hvid.* KJELD, præst (†1150).
- grøn.** Tirsdag i 15. alm. uge. L.: Es. 7,1-9. Ev.: Matt. 11,20-24. Eller: *hvid.* HENRIK (†1024).
- grøn.** Onsdag i 15. alm. uge. L.: Es. 10,5-7. 13-16. Ev.: Matt. 11,25-27. Eller: *hvid.* KAMILLUS AF LELLIS, præst (†1614).
- hvid.** Torsdag. BONAVENTURA, biskop og kirkelærer (†1274). (m). L.: Es. 26,7-9. 12.16-19. Ev.: Matt. 11,28-30.
- grøn.** Fredag i 15. alm. uge. L.: Es. 38,1-6. 21-22. 7-8. Ev.: Matt. 12,1-8.

Eller: *hvid.* VOR FRUE AF KARMEL.

- grøn.** Lørdag i 15. alm. uge. L.: Mika 2,1-5. Ev.: Matt. 12,14-21. Eller: *hvid.* GUDS MODERS LØRDAGSMESSE.
- grøn.** 16. ALM. SØNDAG. 1. L.: Jer. 23,1-6. Salme 23,1-2. 3-4. 5-6. R.v.1: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes. 2. L.: Ef. 2,13-18. Ev.: Matt. 6,30-34. *Gl. Cr. Alm.S. pf.*
- grøn.** Mandag i 16. alm. uge. L.: Mika 6,1-4. 6-8. Ev.: Matt. 12,38-42.
- hvid.** Tirsdag. TORLAK, biskop (†1193). (m). L.: Mika 7,14-15. 18-20. Ev.: Matt. 12,46-50.
- grøn.** Onsdag i 16. alm. uge. L.: Jer. 1,1,4-10. Ev.: Matt. 13,1-9. Eller: *hvid.* LAURENTIUS AF BRINDISI (†1619).
- hvid.** Torsdag. MARIA MAGDALENE. (m). L.: Højs. 3,1-4a. el. 2. Kor. 5,14-17. Ev.: Joh. 20,1. 11-18.
- hvid.** Fredag. BIRGITTA, ordenssøster (†1373). (m). L.: Jer. 3,14-17. Ev.: Matt. 13,18-23.
- grøn.** Lørdag i 16. alm. uge. L.: Jer. 7,1-11. Ev.: Matt. 13,24-30. Eller: *hvid.* GUDS MODERS LØRDAGSMESSE.
- grøn.** 17. ALM. SØNDAG. 1. L.: 2. Kong. 4,42-44. Salme 145, 10-11. 15-16. 17-18. R.v. 16: Herre, du åbner din hånd og mætter os. 2. L.: Ef. 4,1-6. Ev.: Joh. 6,1-15. *Gl. Cr. Alm.S. pf.*
- hvid.** Mandag. DE HELLIGE JOAKIM OG ANNA, jomfru Marias forældre. (m). L.: Jer. 13,1-11. Ev.: Matt. 13,31-35. Eller: L.: Sir. 44,1. 10-15. Ev.: Matt. 13,16-17.
- grøn.** Tirsdag i 17. alm. uge. L.: Jer. 14,17-22. Ev.: Matt. 13,36-43.
- hvid.** Onsdag. MARTHA. (m). L.: Ordspr.: 31,10-13. 19-20. 30-31. Ev.: Joh. 11,19-27. el. Luk. 10,38-42.
- rød.** Torsdag. OLAF, MARTYR (†1030). (m). *For Færøerne og Grønland (s).* L.: Jer. 18,1-6. Ev.: Matt. 13,47-53.
- grøn.** Fredag i 17. alm. uge. L.: Jer. 26,1-9. Ev.: Matt. 13,54-58. Eller: *hvid.* PETER CHRYSOLOGUS, biskop og kirkelærer (†451).
- hvid.** Lørdag. IGNATIUS AF LOYOLA, præst (†1556). (m). L.: Jer. 26,11-16.24. Ev.: Matt. 14,1-12.

Pastor Guido Kreienbühl, Niels Steensens Forlag og leder af Kateketcentralen lykønsker biskop Martensen med den nye bog »Dåb og Gudstro«.

Biskop Martensens nye bog præsenteret ved reception

Kan læses af mange mennesker, siger professor Skydsgaard

I anledning af biskop Hans L. Martensens nye bog: »Dåb og Gudstro« (anmeldt i k.o. 9/82) var der indbudt til reception tirsdag d. 18. maj i Niels Steensens Gymnasiums smukke bibliotek.

For indbydelsen stod de to forlag: *Niels Steensens Forlag* og *Katolsk Forlag*, som har udgivet både bog nr. 1 »Dåb og Kristenliv«, der udkom for ca. 1 år siden og denne fortsættelse.

En gave

Pastor Guido Kreienbühl indledte sin velkomsttale med et citat fra bogen: »Kirkefædrenes teologiske skrifter havde ikke som deres egentlige anliggende at opstille beskrivende teorier om Gud, men snarere at åbne sig for et møde med Gud. Teologiens formål var ikke at finde frem til svære spekulationer og imponerende tankekonstruktioner, men blot det ganske enkle; at møde Gud.« Og det er just, hvad læseren af denne bog oplever, fortsatte pastor Kreienbühl, at møde Gud i beundring og lovprisning, i afmagt og fortvivlelse, i erkendelse og indsigt, i tro og bekendelse og sammen med bogens »jeg« bliver det til-

et bevægende møde. Så medrivende er bogen, at man har svært ved at lægge den fra sig.

Jeg tøver ikke med at sige, at den forekommer mig som en gave til dette bispedømme, sagde Guido Kreienbühl videre. Nu er forfatteren jo også den, der leder det samme bispedømme, han er dets hyrde. Et sted i bogen står der: »Hvad er det, der behager os i forårets tusinde nuancer af grønt, hvidtjørnens blomster – »mit hjerte skælver af glæde, blot duggen dynker et strå«,

senere svarer han: »evnen til at føle henrykkelse over det dejlige eller det stor-slåede er intet andet end resterne af Guds billede, som umisteligt sidder i os, og som ingen synd har formået fuldstændig at fjerne.«

Bære med smil sin byrde

Jeg tror, at denne henrykkelse over troen, over det at være kristen, som bogen befordrer, skriver sig fra, at forfatteren netop aktiverer resterne af Guds billede, som umist-

Fortsættes næste side

Lige udkommet

DÅB OG GUDSTRO

af biskop Hans L. Martensen
En ny bog om den kristne tro på Treenigheden

»Emnet gnister af liv, og man kan blive helt besat af læsningen. Særlig kan måske fremhæves de velykkede afsnit om Guds hellige navn og om Helligåndens møde med os i vor afmagt, men bogen er så gennemkomponeret, at alt hænger sammen på det underfundigste.« (Jacob Thomsen i sin anmeldelse af bogen i »katolsk orientering« nr. 9 1982).

395 sider kr. 129,30.

Fås i boghandelen eller direkte fra forlagene:
Niels Steensens Forlag (01-24 48 08 kl. 9-16) Vesterbrogade 28^p, 1620 København V eller Katolsk Forlag (01-29 90 72 kl. 9-10), Tåsingevej 27^p, 21

Niels Steensens Forlag (01-24 48 08 kl. 9-16) Vesterbrogade 28^p, 1620 København V eller Katolsk Forlag (01-29 90 72 kl. 9-10), Tåsingevej 27^p, 2100 København Ø.

Liturgisk kalender for august

- grøn.** 18. ALM. SØNDAG. 1. L.: 2. Mos. 16,2-4. 12-15. Salme 78,3+4bc. 23-24. 25+54. R. v. 24b: Herren gav dem himmelkorn. 2. L.: Ef. 4,17. 20-24. Ev.: Joh. 6,24-35. *Gl. Cr. Alm.S. pf.*
- grøn.** Mandag i 18. alm. uge. L.: Jer. 28,1-17. Ev.: Matt. 14,13-21. Eller: *hvid.* EUSEBIUS AF VERCELLI, biskop (†1371).
- grøn.** Tirsdag i 18. alm. uge. L.: Jer. 30,1-2. 12-15. 18-22. Ev.: Matt. 14,22-36.
- hvid.** Onsdag. JOHANNES M. VIANNEY, præst (†1859). (m). L.: Jer. 31,1-7. Ev.: Matt. 15,21-28.
- grøn.** Torsdag i 18. alm. uge. L.: Jer. 31,31-34. Ev.: Matt. 16,13-23. Eller: *hvid.* KIRKEVIELSESFEST FOR KIRKEN SANTA MARIA MAGGIORE. L.: Åb. 21,5-5a. Ev.: 11,27-28.
- hvid.** Fredag. HERRENS FORKLARELSE. (f). 1. L.: Dan. 7,9-10. 13-14. Salme 97,1-2. 5-6. 9. R. v. 1a+9a: Gud er vor Herre og Konge. 2. L.: 2. Pet. 1,16-19. Ev.: Mark. 9,2-10. *Gl. særl. pf.*
- grøn.** Lørdag i 18. alm. uge. L.: Hab. 1,12 - 2,4. Ev.: Matt. 17,14-20. Eller: *hvid.* CAJETAN, præst (†1547) eller: *rød.* XYSTUS II, pave og martyr og lidelsesfæller (†258) eller *hvid.* GUDS MODERS LØRDAGSMESSE:
- grøn.** 19. ALM. SØNDAG. 1. L.: 1. Kong. 19,4-8. Salme 34,2-3. 4-5. 6-7. 8-9. R. v. 9a: Smag og se, at Herren er god. 2. L.: Ef. 4,30 -5,2. Ev.: Joh. 6,41-51. *Gl. Cr. Alm.S. pf.*
- grøn.** Mandag i 19. alm. uge. L.: Ezek. 1,2-5. 24-28c. Ev.: Matt. 17,22-27.
- rød.** LAURENTIUS, DIAKON OG MARTYR (†258). (f). L.: 2. Kor. 9,6-10. Ev.: Joh. 12,24-26. *Gl. Særl. pf.*
- hvid.** Onsdag. KLARA, jomfru (†1253). (m). L.: Ezek. 9,1-7; 10,18-22. Ev.: Matt. 18,15-20.
- grøn.** Torsdag i 19. alm. uge. L.: Ezek. 12,1-12. Ev.: Matt. 18,21 - 19,1.
- grøn.** Fredag i 19. alm. uge. L.: Ezek. 16,1-5. 60. 63. Ev.: Matt. 19,3-12. Eller: *rød.* PONTIANUS, pave og HIPPOLYT, præst, martyr (†3. årh.).
- grøn.** Lørdag i 19. alm. uge. L.: Ezek. 18,1-10. 13b. 30-32. Ev.: Matt. 19,13-15. Eller: *hvid.* GUDS MODERS LØRDAGSMESSE: *hvid.* Aften: VIGILIE TIL JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN - (s). 1. L.: 1. Krøn. 15,3-4. 15-16; 16,1-2. Salme 132. 6-7. 9-10. 13-14. R. v. 8: Herre, bryd op til dit hvilested, du og din vældes ark. 2. L.: 1. Kor. 15,54-57. Ev.: Luk. 11,27-28. *Gl. Cr. Særl. pf.*
- hvid.** Søndag. JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN. (s). 1. L.: Åb. 11,19a; 12,1. 3-6a. 10ab. Salme 45,10bc. 11-12ab. 16. R. v. 10 B: Dronningen står i ofirguldets skrud ved din højre. 2. L.: 1. Kor. 15,20-26. Ev.: Luk. 1,39-56. *Gl. Cr. Særl. pf.*
- grøn.** Mandag i 20. alm. uge. L.: Ezek. 24,15-24. Ev.: Matt. 19,16-22. Eller: *hvid.* STEFAN AF UNGARN (†1038).
- grøn.** Tirsdag i 20. alm. uge. L.: Ezek. 28,1-10. Ev.: Matt. 19,23-30.
- grøn.** Onsdag i 20. alm. uge. L.: Ezek. 34,1-11. Ev.: Matt. 20,1-16a.
- grøn.** Torsdag i 20. alm. uge. L.: Ezek. 36,23-28. Ev.: Matt. 22,1-14. Eller: *hvid.* JOHANNES EUDES, præst (†1680).
- hvid.** Fredag. BERNHARD, abbed, kirkelærer (†1153). (m). L.: Ezek. 37,1-14. Ev.: Matt. 22,34-40.
- hvid.** Lørdag. PIUS X, pave (†1914). (m). L.: Ezek. 43,1-7a. Ev.: Matt. 23,1-12.
- grøn.** 21. ALM. SØNDAG. 1. L.: Jos. 24,1-2a. 15-17. 18b. Salme 34,2-3. 16-17. 18-19. 20-22. 22-23. R. v. 9a: Smag og se, at Herren er god. 2. L.: Ef. 5,21-32. Ev.: Joh. 6,60-69. *Gl. Cr. Alm.S. pf.*
- grøn.** Mandag i 21. alm. uge. L.: 2. Tess. 1,1-5. 11b-12. Ev.: Matt.

23,13-22. Eller: *hvid.* ROSA AF LIMA (†1617).

24. **rød.** Tirsdag. BARTHOLOMÆUS, APOSTEL. (f). L.: Åb. 21,9b-14. Ev.: Joh. 1,45-51. *Gl. Ap. pf.*

25. **grøn.** Onsdag i 21. alm. uge. L.: 2. Tess. 3,6-10. 16-18. Ev.: Matt. 23,27-32. Eller: *hvid.* LUDVIG, bekender (†1270) eller: *hvid.* JOSEF AF CALASANZ, præst (†1648).

26. **grøn.** Torsdag i 21. alm. uge. L.: 1. Kor. 1,1-9. Ev.: Matt. 24,42-51.

27. **hvid.** Fredag. MONICA. (†387). (m). L.: 1. Kor. 1,17-25. Ev.: Matt. 25,1-13.

28. **hvid.** Lørdag. AUGUSTIN, biskop og kirkelærer (†430) (m). L.: 1. Kor. 1,26-31. Ev.: Matt. 25,14-30.

29. **grøn.** 22. ALM. SØNDAG. 1. L.: 5. Mos. 4,1-2. 6-8. Salme 15,2-3a. 3bc-4ab. 4c-5. R. v. 1a: Herre, hvo kan gæste dit telt? 2. L.: Jak. 1,17-18. 21b-22. 27. Ev.: Mark. 7,1-8. 14-15. 21-23. *Gl. Cr. Alm.S. pf.*

30. **grøn.** Mandag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 2,1-5. Ev.: Luk. 4,16-30.

31. **grøn.** Tirsdag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 2,10b-16. Ev.: Luk. 4,31-37.

Anglikansk/katolsk kommission utilfreds med Roms tilbageholdenhed

*Har undersøgt mulighederne
for at nå til trosoverensstemmelse*

London – Den anglikansk/romersk-katolske internationale kommission (ARCIC), som blev oprettet lige efter Det andet Vatikanconcil for at undersøge mulighederne for at nå til tros-overensstemmelse mellem begge kirkesamfund, har udsendt sin slutrapport (»Final Report«). Tidligere offentliggjorde kommissionen betydelige rapporter om eukaristien, embedet og autoriteten i kirken, hvori begge trossamfund erklærede sig enige i det væsentlige.

Den nye præfekt for den romerske Trosrådekongregation, kardinal *Joseph Ratzinger* har reageret reserveret på slutrapporten og efterlyser nu oprettelsen af en ny kommission, der skulle komme til resultater, »der er mere acceptable for Rom«.

Anglikanerne stødt

»Den romerske Trosrådekongregation må have misforstået både ARCIC's arbejds metode og målsætning« erklærede den ene af kommissionens to formænd, den anglikanske

ærkebiskop af Dublin *Henry McAdoo*. Når ARCIC mener, der er overensstemmelse, hvad troen angår, mens Rom hævder, at der slet ikke er tale om overensstemmelse, skyldes det ifølge McAdoo at Rom »har afstemt på en helt anden bølgelængde« end ARCIC-kommissionen: Sidstnævnte har fra begyndelsen baseret sit arbejde på en gensidig tilnærmelse, men Roms negative reaktion mod slutrapporten synes at skyldes en forventning om, at der udover tros-

identitet også skulle opnås enslydende trosformuleringer. Men en sådan holdning rører at én kirkes trosræder og dennes formulering påtvinges den anden som forudsætning for at nå til enighed.

Også kommissionens anglikanske sekretær *Christopher Hill* beklager at Rom skelner utilstrækkeligt mellem selve troen og dens sproglige udtryk. ARCIC-kommissionens oprettelse var ellers inspi-

reret af pave Johannes XXIII's ønske om, at netop kirkernes sprogbrug trængte til fornyelse for at gøre det lettere for vor tids mennesker at forstå, hvad kirken tror.

Men i årene efter Det andet Vatikanconcil har Rom vedvarende demonstreret, at der alligevel ikke må røres ved troens kultur- og tidsbetingede fagsprog, mener *Christopher Hill*.

ligt sidder i os. Derfor er der for mig heller ingen tvivl om, fortsatte *Guido Kreienbühl*, at netop denne hyrde med jævne mellemrum »slænger skalmejen for munden og trækker så langt dens lyd, at kilderne klukker i lunden, og bukkene bræger af fryd«. Så må vi som hjord gøre vort til, at vor biskop kan »bære med smil sin byrde og drage med sang sit læs«.

Et særligt svært emne

Biskoppen tog derpå ordet. Han rettede en tak til dem af de tilstedeværende, som på en eller anden måde ved deres uselviske indsats havde hjulpet med at få de to bøger bragt til udgivelse. En særlig tak rettede biskoppen til professor *K. E. Skydsgaard*, som bogen er tilegnet, for værdifuld støtte og inspiration gennem mange år.

Endvidere sagde biskoppen: »Det er jo i sin art tunge bøger, både den første og denne. Det er svært på samme tid at skulle skrive noget om kristendom, som man selv synes siger noget, og som alligevel kan fange andre menneskers interesse. Det emne, jeg her beskæftiger mig med, den hellige tree-nighed, er jo et særligt svært emne, men jeg tænker tit på, også når man ser de nyreligiøse bevægelser i dag, at det egentlig er forfærdeligt, at det ikke lykkes os mere at tale om Gud i kristendommen, og jeg ved godt, at min bog kun kan være et ganske lille forsøg herpå. Der skulle gøres mange andre forsøg, og de skulle gøres på mange andre måder. Jeg har fornemmelsen af, at der vil være brug for, at der blev sagt og skrevet mere netop om dette aller-mest centrale af alle temaer: om Gud selv.

Til megen glæde

Professor *Skydsgaard* afsluttede talerne med at lykønske biskoppen med bogen, som han sammenlignede med visse franske værker skrevet i »lectiodivina«-form, d.v.s. en blanding af videnskabelighed og det, som opbygger. »Denne bog kan læses af mange mennesker, sagde professor *Skydsgaard*, også mennesker, som er vant til at læse og virkelig har læst meget, kan få noget nyt ud af det, på den måde, den er skrevet på. Jeg tror, den vil blive til megen glæde og megen opbyggelse«.

Kirsten Szarafin

Bemærkelsesværdig økumenisk fremskridt

men ikke godt nok ifølge trosrådekongregationen

Rom (KIPA) – Den romerske trosrådekongregation er overbevist om, at en videreførelse af den anglikansk-romersk-katolske dialog kan føre til fuld kirkelig enhed mellem de to kirkesamfund.

I et 12-sidet dokument med detaljerede bemærkninger til slutrapport fra den internationale anglikansk/romersk-katolske dialogkommission (ARCIC) opfordrer trosrådekongregationen til en uddybning af de spørgsmål, hvor der efter kongregationens mening endnu ikke er opnået overensstemmelse med den katolske lære. Desuden opfordrer kongregationen til, at der tages nye emnekredse op til behandling.

Disse bemærkninger til slutrapport, der er fremsat efter pave *Johannes Paul II's* ønske, blev i april tilstillet præsidenterne for bispekonferencerne og østkirkernes patriarkalsynoder, og er altså nu offentliggjort i Vatikanet.

Nærmere uddybning

Trosrådekongregationen peger i sit dokument på enkelte emnekredse, der trænger til en nærmere uddybning. Det drejer sig især om spørgsmål i forbindelse med opfattelsen af eukaristien, embedet, ordinationen og autoriteten i kirken. Alt i alt

kommer kongregationen til det resultat, at den internationale dialogkommissionens slutrapport repræsenterer et »bemærkelsesværdig økumenisk fremskridt« og er et »nyttigt udgangspunkt« for den videre vandring i retning af en genoprettelse af enheden mellem den romersk-katolske kirke og det anglikanske kirkesamfund.

Efter trosrådekongrega-

tionens opfattelse mangler der dog endnu »konkret og tydelig overensstemmelse om væsentlige dele af den katolske tros elementer«.

Det samme fastslog præfekten for trosrådekongregationen, kardinal *Josef Ratzinger*, allerede 30. marts i år i et offentliggjort brev til den katolske med-præsident for dialogkommissionen, biskop *Alan Clark*.

Autoritet er lederevne - ikke opdragelse med befalinger

London (NC) – Autoritet er lederevne, ikke opdragelse med befalinger, sagde ærkebiskop *Derek Worlock* af Liverpool ved et foredrag, han for nylig holdt i London.

Han sagde blandt andet, at han forventede, at pavens besøg i Storbritannien ville betyde uhyre meget for at udrydde de almindelige misforståelser om pavens autoritet.

»Det er desværre sandt«, sagde ærkebiskoppen, »at folk somme tider siger, at det, de værdsætter ved kirken, er, at den har autoritet. Når man går dem nærmere på klingen, siger de, at de er glade for ikke blot at få bestemte påbud, men også føler sig

lettede ved ikke at skulle have ansvar for at tænke selv - hvad der faktisk vil sige at frigøre sig fra at være ansvarsbevidste medlemmer af kirken. Dette er hverken autoritet eller et virkeligt svar på autoritet«.

I sin tale kom ærkebiskop *Worlock* også ind på autoritetsproblemet i kirken, i det nylig offentliggjorte dokument fra den internationale anglikansk/romersk-katolske kommission.

Ærkebiskoppen sagde, at Herrens ene autoritet kommer til udtryk i kirken på forskellige ledelsesplaner. »Forældre, der opdrager deres børn, religionslærere i skolen, præster i

deres prædikener har del i Kristi læreautoritet, som han har betroet sine efterfølgere«. »Alligevel er der en særlig form for ledelse: »episkopé«, at holde opsyn med fællesskabet med en lederevne og dømmekraft, som kun Gud kan give«.

»Episkopé«, et græsk ord, der betyder »tilsyn«, er det ord, hvorfra de græske og latinske ord for biskop« har udviklet sig. Det benyttes af teologer for at beskrive den særlige form for autoritet, som biskoppen har som »tilsynsførende« i det kristne fællesskab.

Ærkebiskop *Worlock* sammenlignede den anglikansk/romersk-katolske

erklæring om autoritet med den kollegiale udøvelse af autoritet, som biskopperne af England og Wales udøver, og som svarer til den nationale pastorale kongres, som England og Wales' katolikker afholdt for to år siden. Han sluttede med at sætte denne kongres i forbindelse med pave *Johannes Paul II's* forventede besøg i Storbritannien i slutningen af maj.

»Nu kommer *Peters* efterfølger for at tale med os; måske vil han give os råd om disse problemer (der kom frem på den pastorale kongres) for at sætte sin autoritets segl på nogle af vore initiativer«, tilføjede ærkebiskoppen.

Ærkebiskop Runcie om pavens primat

London (NC) – »Hvis anglikanerne anerkender pavens universale primat vil det ikke betyde, at alt, hvad han siger, gælder«, sagde ærkebiskop *Robert Runcie* af Canterbury, da han for nylig blev interviewet i TV.

»Nej, det er ikke alt, hvad han siger, der gælder, slet ikke«, sagde ærkebiskoppen, »men i en tid, hvor så mange problemer er verdensomspændende, er det en fordel at have fælles centrum, en central talsmand, der kan give udtryk for, hvad kirkerne i forskellige dele af verden tænker og søger at meddele verden«.

Anglikanerne har et identitetsproblem med hensyn til, hvad de faktisk tror, og hvordan de træffer deres afgørelser som anglikanere, sagde ærkebiskoppen, og den katolske kirke har problemer med, hvordan den skal stille sig til de mange forskellige skikke og traditioner, der er vokset frem efter Det

andet Vatikanconcil.

Da ærkebiskop *Runcie* blev spurgt, om Vatikans praksis var at tilstræbe større autoritet og mere ensartethed, svarede han: »Jeg er ikke sikker på den måde, hvorpå mange katolikker har argumenteret og udtrykt sig, i modsætning til pavelige standpunkter, er helt fair«.

Han sagde, at der er endnu betydelige vanskeligheder og betydelige konflikter forude på vejen til enhed. På spørgsmålet om der er chance for, at den anglikansk/romersk-katolske enhed kan blive til virkelighed endnu i løbet af dette århundrede, svarede han:

»Nuvel, jeg drømmer om enhed med Rom og med den store reformatriske tradition og med de ortodokse ved slutningen af dette århundrede. Men vi må se at komme i gang, hvis det er vort mål. Og jeg kan ikke se, hvorfor det ikke skulle være vort mål«.

Mødrene fra Plaza de Mayo med billeder af deres »forsvundne« børn. Mere end 800 savnes.

Underskrifter til støtte for mødrene og bedstemødrene fra Plaza de Mayo

»Bedstemødrene fra Plaza de Mayo« er en del af den bevægelse som hedder »Mødrene fra Plaza de Mayo« i Argentina. (Se katolsk orientering nr. 2 og 3, 1982). Deres arbejde er koncentreret om at skaffe oplysninger om »forsvundne« børn. Over 800 er forsvundet, deres egne børnebørn, der i de fleste tilfælde er født i fængsler eller koncentrationslejre eller også er de kidnappet sammen med deres forældre, der ligeledes er »forsvundet«.

En støttekreds i Danmark bestående af: Metodistkirken, Det danske baptistsamfund, KFUK-KFUM, Amnesty International, Danmarks Unge Katolikker, Den katolske kirke i Danmark – har besluttet at starte en underskriftindsamling, der skal sendes til den argentinske præsident i anledning af Barnets Dag, en dag, der markeres i Argentina hver år.

Underskriftindsamlingen har som ordlyd:
Vi støtter »Mødrene og bedstemødrene fra Plaza

de Mayo« i deres krav om at få oplysninger angående deres »tilbageholdte-forsvundne« børn og børnebørn.

Demonstration hver måned

Hvis De vil være medunderskriver, så indsend nedenstående talon til Det økumeniske Fællesråd inden d. 20. juni 1982.

Det kan i denne sammenhæng oplyses, at der hver måned (sidste torsdag i måneden kl. 10) er en demonstration foran den argentinske ambassade, hvori mange deltager, således overraberer *Bent Melchior*, biskop *Ole Bertelsen*, p. *Anton Dekkers*, s. j. og mange andre. Ved denne lejlighed afleverer biskop *Ole Bertelsen*, p. *Jorge Manzano* s. j. og *Eva Rasmussen* (Amnesty International) en forespørgsel til Ambassadøren om hvor de forsvundne børn er, om deres helbredstilstand o. s. v. – men indtil nu er der ikke kommet noget svar.

Men som sagt, hvis De vil støtte »Bedstemødrene

på Plaza de Mayo«, ja ikke blot dem, men deres hele familie, så indsend venligst nedenstående talon, snarest muligt.

Claus Munk Plum
Anton Dekkers s. j.

Efter den økumeniske gudstjeneste i Københavns domkirke 21. januar med temaet »menneskerettigheder« opfordrede »katolsk orientering« læserne til at rekvirere adresser på argentinske bedstemødre, hvis børnebørn er »forsvundet«, og sende dem en påkehilsen.

Amnesty International, der sammen med Det økumeniske Fællesråd stod for gudstjenesten, var meget glad for de mange reaktioner fra dette blads læsere.

En af de argentinske bedstemødre, der sidste efterår besøgte Danmark, Maria Isabel de Mariana, har meddelt Amnesty International, at bedstemødrene har modtaget i tusindvis af breve til påsken, og er meget taknemlig for denne sympatitilkendegivelse.

Der forlyder intet om den argentinske præsident, general Galtieris reaktion på de samtidige henvendelser til ham.

Fire katolske organisationer drøfter samarbejde

Tirsdag den 4. maj 1982 afholdt 4 katolske organisationer (Academicum Catholicum, Katolsk Arbejderaktion, Katolsk Radio- og Fjernsynsklub for Storkøbenhavn og Danmarks Unge Katolikker) et kontaktmøde. Danmarks katolske Kvindeforbund havde desværre måttet sende afbud.

Kontaktmødet var kommet i stand for, at man kunne drøfte et videre samarbejde.

Man indledte med, at hver organisation gav en orientering om dens formål og arbejdsform.

AC

AC blev stiftet i 1896 for at imødegå den ateistiske indflydelse, studenterne på Københavns Universitet var udsat for. I dag kan også ikke-akademikere blive medlemmer. AC har samarbejde med de øvrige nordiske lande, med PAX ROMANA, med Tyskland og Østrig, og man har regelmæssige møder på Niels Steensens Gymnasium, hvor man har foredrag, der har en vis sammenhæng, ligesom man arrangerer ture til udlandet, hvor man er villige til at gøre noget for kirkens sag.

Katolske arbejdere

KA har en fast struktur og udgiver et blad »Labora«. Der holdes redaktionsmøder hver 1. fredag i måneden. Een gang om måneden holdes der kammeratskabsaftener, hvor man drøfter de problemer, man møder i hverdagen, og hvor man støtter og opmuntrer hinanden. KA

er ikke en forening, men en bevægelse. Man har i lighed med forskellige fagforeninger 2 generalforsamlinger om året, forår og efterår. KA har også kontakt med udlandet, bl.a. til Berliner Konferenzen, og den 27.-30. maj 1982 afholdes der et internationalt møde på Magleås, hvor emnet er delt i 2 afsnit: 1) Guds fred, 2) menneskets fred. Man afholder retræter 2 gange om året, den næste finder sted 24.-25. oktober 1982. Enhver, som har fagforeningsbogen i orden og troen i behold kan være medlem, samt dem, der støtter KA's principprogram.

Katolsk Radio- og Fjernsyns Forbund

KRFKS er en klub under Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund. Formålet er at gøre katolikkerne mediebevidste og at sikre medlemmerne rettigheder over for myndighederne, og at udsendelserne i radio- og TV ikke udnyttes politisk og religiøst. Hele forbundet har omkring 2000 medlemmer, heraf bor de 1100 i Storkøbenhavn. Af kommende arrangementer har man tænkt sig at afholde en aften, hvor Danmarks Lærerhøjskoles kor medvirker. Desuden har man tænkt sig at arrangere en besøgstur i TV-byen.

Klubben afholder en årlig generalforsamling. Via forbundet har man indstillingsret til radioråd og amlsprogramråd, og antallet af medlemmer har stor betydning for antallet af udsendelser.

Danmarks unge katolikker

DUK er en organisation for alle katolikker mellem 5-25 år. Man prøver på at engagere de unge, sidst har man protesteret mod angreb på menneskerettighederne. DUK er medlem af Dansk Ungdoms Fællesråd, hvor man håber, at DUK kan bidrage til debatten. Man håber på at få iværksat noget ungdomsarbejde rundt omkring i menighederne, nogle menigheder har allerede et godt ungdomsarbejde.

Alle 4 organisationer føler, at de har en opgave til at udøve et apostolat.

De tilstedeværende organisationer var i øvrigt enige om, at man ville 1) udgive en pjece, der fortalte om de enkelte organisationer, 2) mødes for at drøfte deltagelsen i kirkedagene 1983, 3) fortsætte dialogen organisationerne imellem.

Det næste kontaktmøde blev fastsat til onsdag den 15. september 1982 kl. 20.

Gerda Sørensen

Mini-marked i Sct. Ansgars menighed

Efterhånden er det en tradition, at der afholdes et marked i Sct. Ansgars menighed efter sommerferien. Det bliver i år søndag den 12. september. Der vil være loppetorv, salgsboder, cafeteria, tombola og underholdning.

Atter i år gennemføres arrangementet i lokalerne bag kirken og i haven. Overskuddet er beregnet til at dække nogle af menighedens udgifter i forbindelse med ungdomsarbejdet og udgivelsen af sognebladet, der jo gratis sendes til alle husstande. Vore medhjælpere er

forlængst gået i gang med at sy og strikke til salgsboderne. Men vi har brug for både medarbejdere, der kan give en håndsrækning ved forberedelsen eller på selve dagen, og vi har brug for effekter til loppetorvet eller salgsboderne.

På kirkens kontor tager man gerne imod store og små ting, gamle eller nye effekter, blot ser vi os ikke i stand til at tage imod større møbler.

Der er åbent før og efter messerne samt i kontortiden kl. 14 til 16 undt. torsdag.

JØLI BRANDBOXE VÆRDISKABE

Fra Nordeuropas største pengeskabsfabrik.

- Den mest effektive sikring af kirkens hellige kår, solgenstande, dåbskande, oblatbakker og lignende
- har reddet millionværdier af eksperter betegnet som verdens mest sikre skæbexbe i dag.
- leveres fra den mindste familieboks til Natstyrkernes sikkerhedsskabe.

Ingen skadelig asbestisolering. Danmarks mest solgte gennem 30 år.

JØLI SAFE
JEDE AUTOMATIC ApS
Silkeborgvej 285,
8230 Åbyhøj/Århus
Tlf. (06) 150000

De fleste menighedsråd vælger JØLI til deres kirker.

Jeg ønsker yderligere oplysninger om JØLI Brandboxe - Værdiskabe.

Send detaljeret brochure
 Konsulentbesøg udbedes efter nærmere aftale

NAVN _____

ADRESSE _____

ATT _____

TLF _____

Vi støtter mødrene og bedstemødrene fra Plaza de Mayo i deres krav om at få oplysninger angående deres »tilbageholdte - forsvundne« børn og børnebørn.

Navn:

Adresse:

Sendes til: Det økumeniske Fællesråd, Nørregade 11, 1165 København K.
Mærk kuverten »Barnets dag«.

Møder og arrangementer

Kirkedagen på Ledreborg

afholdes søndag den 29. august.

Tema: Hvem er min mor, mine brødre og søstre?

- I familien - i kirken - i samfundet - i verden. (Matt. 12, 48).

Se annoncen i k.o. 12/82 (18/8) som bringer yderligere oplysninger.

Arbejdsgruppen.

Weekend på Asserbo fra 10.-12. sept. 1982

Kom og se -
Kom og hør -
Kom og tal -
Kom og lyt -
Kom og spørg -
Kom og del -
Kom og bed -
Kom og vær med -

I denne weekend er alle over 18 år velkomne som har interesse i at høre lidt om, hvordan Danmarks Kirke skal se ud i fremtiden. Asserbo er stedet og ligger meget skønt midt i en stor plantage. Hvis vi er heldige med vejret, er der også mulighed for at gå i vandet. Formålet er at få en snak om de tanker og overvejelser vi har gjort os, m.h.t. en anden levemåde, end den vi er vant til. Pris: 75.- kr. + 60.- kr. for fællesrejse.

Arrangørgruppen »Unge Ordensfolk«.

Tilmelding: Brug DUK's tilmeldingsblanket.

Dalum retræte for mænd

Den årlige retræte for mænd foregår på Dalum Kloster fra 30. august kl. 17.00 til 3. september efter morgenmæden.

Retræteleder: Pastor Ebbe Simonsen, Sønderborg.

Emne: I er opbyggede på apostles og profeters grundvold. Ef. 2, 20.

Alt hvad der står skrevet, er skrevet til vor belæring. Rom. 15, 4.

Prisen er kr. 400,00 med eneværelse (tilskud kan ydes).

Tilmeldelse sker ved at girere kr. 50,00 til giro 2 10 27 06.

Snarlig tilmeldelse tilrådes.

Stig König-Petersen
Gråbrødre plads 1/245
5000 Odense C.
Tlf. 09-14 92 96

Det sker på Magleås:

Tirsdag 22. til fredag 25.6
Kirchenmusikschule der evangelischen Kirche in Hessen und Nassau, Frankfurt, foretager en studierejse til Danmark under ledelse af de. Schubert.

Fredag 25. til lørdag 26.6
Menigheds-studierejse under ledelse af p. Klauke, O. P. Hamburg.

Torsdag 19. til lørdag 21.8
Falkonergårdens Gymnasium afholder lærermøde.

Fredag 27. til lørdag 28.8
Virum Statsskole afholder lærermøde.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Godt tilbud

Masser af velholdt pige- og dametøj + sko kan afhentes billigt.

Tlf. 01-47 44 80 efter kl. 18.

Bolig søges

Værelse med adgang til bad og køkken eller lejlighed søges i København, helst indre by, af ung kvdl. katolsk studerende. Telefon 06-36 34 31.

R.I.P.

Vor kære mor, svigermor, mormor, farmor, oldemor og tipoldemor,

Hilda Malvine Petersen

f. 28. juli 1884

er stille sovnet ind, onsdag den 12. maj 1982.

På familiens vegne
John Rosenberg

Salg og service

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 1247 77

Bogcaféen et mødested

- et værested med mulighed for fordomsfrit samvær.

Nye bøger: Frølse og terapi af Finn Steffánsson og Asger Sørensen.

»Dåb og Gudstro« af Hans Martensen.

OBS! OBS! Vi mangler bogcafémedhjælper! Hvem har lyst til at være med til et dejligt frivilligt arbejde?

Det Økumeniske Center, Skindergade 24, 1159 Kbh. K.
Åbent hverdage: 13-17.30, lørdage 10-13.
Tlf. 01-15 56 55.

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS- FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelse ordnes for alle trossamfund. Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61. Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn
v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

(døgnvagt)

Fillal: Tåstrup 02 - 99 01 58

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19

onsdag og fredag kl. 10-14

Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.

Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og
servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Mini-olympiade for ulveflokk

I Store Bededagsferien 6. - 9. maj har II Absalon gruppe fra Østerbro for 9. gang afviklet sit årlige arrangement »Ansgariaden« på gruppens hytteplads i Stasevang ved Hørsholm. Ansgariaden er en slags miniolympiade tilegnet ulveflokk i Hertug Knuds Division. I år var der deltagelse af ikke mindre end 6 flokke fra hhv. Østerbro, Vesterbro, Nørrebro, Hellerup og Roskilde.

Ligesom de »rigtige« olympiske lege indeholder Ansgariaden ingredienser som: flag, musik, farver og konkurrencer i en række discipliner, med efterfølgende uddeling af medaljer.

Hans og Grete

Fredag eftermiddag deltog ulvene i et løb i den nærliggende skov, - et løb bygget op omkring eventyret Hans og Grete.

Fredag aften ankom divisionens kapellan Hans Esmark til lejren og afholdt gudstjeneste for lejrens 100 ulve og ledere.

På trods af dårligt vejr under det meste af lejren forløb alt som planlagt, og ulve og ledere glæder sig allerede nu til næste års Ansgariade.

Kim Laier

Ansgariadens ingredienser indeholder flag, musik, farver, konkurrencer og medaljer.

Ved Knud Ballins død

Ved tidligere divisionskapellan pastor Knud Ballins død har Hertug Knuds Division mistet et menneske, der gennem adskillige år har præget utallige ulve, spejdere og ledere under deres medlemskab af divisionen. Ved talrige divisionsarrangementer lod han sin malmfulde røst lyde og altid var den inspirerende og engageret, både når han talte ved en messe i en romersk basilika under divisionens pilgrimsrejse i 1950, eller når han talte ved et lejrball på en divisionsturnering.

Knud Ballin forstod, at divisionen udover fortrinsvis at være for katolske børn og unge, også var et

led i det økumeniske arbejde, som han aktivt støttede på et tidspunkt, hvor de fleste andre kun snakkede teoretisk om det. Som divisionskapellan var han altid beredt til at drage i felten for ikke-katolske ledere, som var stødt på den tidligere så udbredte manglende forståelse for, at også de kunne gøre en indsats i divisionen.

For dette er vi mange, der skylder Knud Ballin en stor tak, og vi vil bevare mindet om ham som en god spejderkammerat og som præst for os alle - katolikker såvel som ikke-katolikker.

Per Nyborg.

Kirkelige initiativer i Falkland/Malvinerne-striden

Bonn (KIPA) – Med bekymring over den militære optrapning i Falkland-konflikten og rystet over ofrene på begge sider har den katolske arbejdskreds for udvikling og fred (KAEF), som er Vesttysklands Justitia et Pax kommission, henvendt sig til sine partnerkommissioner i Argentina og Storbritannien.

Præsidenten for KAEF, dr. Friedrich Kronenberg, har i et telegram til de kirkelige kommissioner for retfærdighed og fred i Argentina og Storbritannien rettet en indtrængende appel til dem om at gøre deres indflydelse gældende over for de politiske ansvarlige, så de genoptager forsøget på at nå til en politisk, ikke-voldelig løsning på konflikten om Falkland-Øerne/Malvinerne.

200 katolikker

London (KIPA) – 10. januar 1952 blev Falkland-Øerne et apostolsk præfektur, som »Mill-Hill«-missionærerne fik ansvaret for. P. J. Ireland blev den første apostolske præfekt for området, der, hvad udstrækning angår, er et af de største i verden. Foruden hovedøerne Øst og Vest Falkland hører også

Sydgeorgien, Syd Orkney-øerne, Syd Sandwichøerne, Syd Shetlandsøerne og Grahamland i Antarktis dertil.

Da p. Ireland blev apostolsk præfekt på øerne, havde mange af dem ikke set en katolsk præst i 12 år. På Sydgeorgien fejrede han messe med kun seks

katolikker – polske hvalfangere – i et lille kapel, der var bygget af norske lutheranere.

Den nuværende apostolske præfekt p. Daniel Spraggon og p. Augustine Monaghan, der begge er »Mill-Hill«-missionærer, betjener de godt 200 katolikker på øerne.

Moskvas patriark Pimen under fredskonferencen omtalt på forsiden. Foto APN.

Skt. Eugeniakirke i Stockholm en imponerende nyskabelse

Menighedsliv omkring en brønd på kirketorvet

23 år tog det menigheden ved St. Eugeniakirken på Kungsträdgårdsgatan 12 i Stockholm centrum at få rejst en ny kirke, og i 17 år måtte man igennem drøje og tunge forhandlinger med de svenske myndigheder før det omfattende kirkebyggeri kunne påbegyndes. I dag har menigheden et imponerende katolsk center midt i Stockholms hjerte.

Som en gågade

Fra gadesiden ses en smuk dekoreret facade, som ikke viser tegn på et religiøst budskab, men allerede ved indgangen viser

kirken sit ansigt. En stor katolsk boghandel og bibliotek på den ene side, og på den anden side en læsesal med katolske tidsskrifter på mere end 30 forskellige sprog. Fra indgangen når man ind til et stort kirketorv, hvorfra der er døre til et stort lyst kirkerum, til ungdomskolerne, undervisningslokalerne for børn, menighedsalen med plads til 140 mennesker, eller man kan gå til kælderlokalerne, hvor der findes hobbyrum og spejderlokaler.

Højere oppe i huset findes menighedens kontorer, arbejdsrum for de 9

jesuitter, der også har deres private værelser andetsteds i huset.

Har været dyrt

Prisen for restaureringen og nybyggeriet: ca. 60 millioner d. kr., som er fremskaffet gennem statsbidrag, renteindtægter, gaver fra Den tyske Bispekonference, Bonifatiuswerk, fra Rom og menigheden har selv samlet ca. 4 millioner d. kr. ind.

Der er rige udfoldelsesmuligheder for menigheden, som tæller 5.700 katolikker med mere end 50 forskellige nationaliteter.

Efter messen samles menigheden ved den nye Skt. Eugeniakirke i Stockholm omkring brønden på det indvendige kirketorv, som er en vellykket genskabelse af de romanske paradis-forgårde. Foto Kaj Engelhart.

Dystre udsigter for kirkens økonomi i Vesttyskland

(KNA) – Kirken i Vesttyskland og kirken i hele verden stod i centrum ved det sidste møde i den fælles konference, hvortil den tyske bispekonference og de tyske katolikkers centralkomité hver sender 12 repræsentanter.

Ved mødet fremhævede kardinal Joseph Höffner som præsident for den tyske bispekonference den voksende betydning af fuldtids ansatte og frivillige hjælpere i kirkens tjeneste. I den forbindelse fremhævede han også de tyske katolikkers store hjælpsomhed, især deres store indsats for at lindre nøden i Polen. Kardinalen omtalte også Vatikanets anspændte økonomiske situation og sagde, at det var de tyske biskoppers hensigt at anbefale kollekten til paven (Peterspenge).

Diaspora-hjælpen nedskæres ikke

Imidlertid er de økonomiske udsigter også dystre for den – i forhold til andre kirker – stadig rige tyske katolske kirke. I første kvartal af 1982 lå den indkomne kirkeskat cirka 5 pct. lavere end i første kvartal af 1981. Kirkelige skatteeksperter regner derfor med en »nulvækst« i indeværende år og mener, at man må regne med smalhals i de kommende

år – især 1984 – fordi man må regne med en skattereform i Vesttyskland med lavere løn- og indkomstskatter, og da kirkeskatten er knyttet til det almindelige skattesystem, må man regne med, at også den vil gå ned.

Hvad angår de vesttyske bispedømmers forbunds budget for 1983, var der enighed om, at i stedet for at skære ned på alle felter, måtte der ske en nøje prioritering af udgifterne. I hvert fald skal støtten til kirken i Den tredje Verden og til forskellige opgaver i Europa ikke nedsættes.

Gendøbt U-båd

Washington (NC) – Med salomonisk visdom har præsident Ronald Reagan afgjort striden om en af USA's atomdrevne u-både, der havde fået navnet »Corpus Christi«.

Fra forskellig side i USA er det blevet stærkt kritiseret, at et »angrebsvåben« er blevet kaldt »Corpus Christi«, »Kristi Legeme«. Nu har præsident Reagan bestemt, at u-båden, der er opkaldt efter byen Corpus Christi i Texas, for fremtiden skal føre navnet »City of Corpus Christi«.

Strejke i Vatikanet

Rom (KIPA) – For første gang overhovedet har der været afholdt en protestmarch i Vatikanet.

1.100 medlemmer af »Foreningen af lægfolk ansat i Vatikanet« gik i tavs protestmarch gennem Vatikanet for at vise, at det er alvorligt ment med deres krav om højere løn og bedre overenskomster.

Aftenen inden protestmarchen fandt sted, havde man ved en generalforsamling i foreningen næsten enstemmigt vedtaget at ville strejke to timer dagligt, hvis man ikke inden 21. maj var nået til enighed med Vatikanets »arbejdsgiver«.

Af de 1.800 lægfolk, der er ansat i Vatikanet, er de 1.630 medlemmer af foreningen. Siden maj sidste år har de – hidtil forgæves – ventet at få deres repræsentantskab juridisk anerkendt.

Interesseforeningen ønsker lønforbedringer, nyordning af pensionsforholdene og indførelse af en 36-timers arbejdsuge for alle lægfolk, der er ansat i Vatikanet.

Næste nummer udsendes den 18. august

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Brødgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (011) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

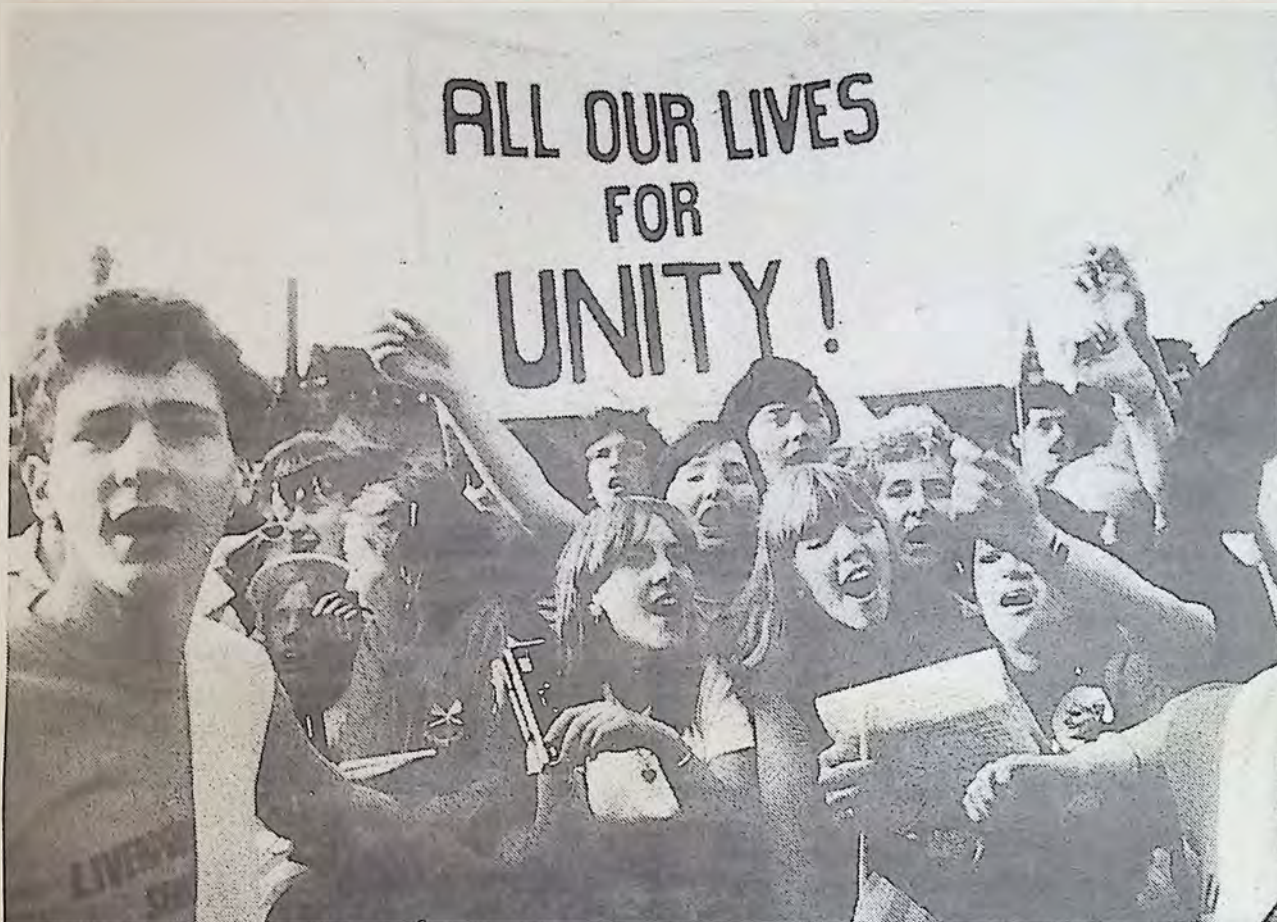
I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafi
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementpris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

NIELS STEENSENS BIBLIOTEK
STENOSGADE 9
1016 København K

Pastoralrådsmødet, side 2-3
Læserbreve om familien, side 4
DUK's ungdomsside, side 5
Pavens rejser, side 6-7

katolsk orientering

Unge kristne byder pave Johannes Paul II velkommen til Liverpool under en plakat med det økumeniske budskab om, at ville give »hele vores liv for enheden«.

Redaktionen har modtaget stakkevis af beretninger, reportager og gengivelser af pavens mange taler fra sommerens rejser til Storbritannien og Argentina. Vi har desværre ikke mulighed for at bringe blot en rimelig del af dette, men har udvalgt to kommentarer fra nyhedsbureauerne NC og KNA, hvor der gøres status over besøget hos de dengang fjendtlige parter i Falkland-krigen. Læs videre på midtersiderne. Foto - KNA.

Palæstinenserne har ret til et hjemland, siger paven

Vatikanet (NC) - Palæstinenserne har ret til et hjemland i Mellemøsten og til »at kunne leve i fred sammen med alle folkeslag i denne region«, sagde

paven ved messen i Peterskirken for apostlene Peter og Paulus 29. juli.

Ved messens begyndelse sagde paven, at denne messe blev frembåret for

»freden i det forpinte land, Libanon«. Paven fejrede messen sammen med 19 kardinaler, 40 ærkebiskopper og biskopper og en menighed på ca. 20.000.

Dagen før havde paven meddelt, at han var parat til øjeblikkeligt at rejse til Libanon, hvis dette kunne gavne fredens sag.

En pavelig rejse til Libanon under fjendtlighederne ville være et sikkerhedsmæssigt mareridt, der ville kræve garantier fra og forhandlinger med Israel og PLO, med de forskellige partier, der rent faktisk kontrollerer Libanon og med den libanesiske regering.

Som svar på pavens tilbud udtalte *Chedli Klibi*, generalsekretæren for

Den arabiske Liga, at pavens ord »er udtryk for en tro og medfølelse, der genspejler den indignation, som hele menneskeheden føler over for denne massakre på civile befolkningsgrupper«, og at det er en handling, der må bevæge én dybt.

I Klibi's erklæring, der blev offentliggjort 29. juni i Tunis, tilføjes det: »Ved at stille Dem til disposition for denne apostolske handling, rækker Deres hellighed en hjælpende hånd til det libanesiske og til det palæstinensiske folk. Alle arabiske folk udtrykker deres dybe beundring og grænseløse taknemlighed for Deres Helligheds historiske og barmhjertige gestus«.

Efter skænderi mellem Thatcher og kirkeledere Gudstjeneste i London for ofrene i Falkland-krigen

London - Den britiske kongefamilie, den samlede regering og hærledelsen deltog i en højtidelig sørge-gudstjeneste i Londons Skt. Pauls katedral til minde om alle britiske og argentinske dræbte og sårede i Falkland-konflikten.

Forud for gudstjenesten havde et voldsomt skænderi stillet premierminister Thatcher og de britiske kirkeledere op mod hinanden. Thatcher ønskede at gudstjenesten skulle udformes som en takkegudstjeneste for den britiske sejr i Falkland-krigen. Deri blev hun støttet af de konservative politikere og nogle højstående officerer. Men den anglikanske ærkebiskop *Robert Runcie*, den katolske ærkebiskop kardinal *Basil Hume* og lederne fra Den skotske Kirke og metodistkirken krævede, at der skulle bedes for alle ofre, også Argentinas. Samtidig ønskede de at udtale en fordømmelse af krig i almindelighed. I Falkland-krigen, der varede 74 døgn, omkom 254 britiske og mindst 900 argentinske soldater.

Kirkelederne vandt slaget mod Thatcher. I sin prædiken for den stopfyldte kirke citerede ærkebiskop Runcie de ord, som pave *Johannes Paul II* sagde under sit besøg i England, mens krigen stod på: »Krig hører hjemme i menneskehedens tragiske fortid og burde ikke mere forekomme på menneskehedens dagsorden«.

Yderligere tilføjede ærkebiskoppen: »I vor bøn skal vi give udtryk for sorg over både vore egne og Argentinas unge mænd, der har måtte miste livet«. Idet han opfordrede til forsoning mellem begge lande, sagde ærkebiskoppen, at fælles sorg kan blive en forsonings bro. »Krig er en menneskelig fejltagelse«.

Professor *John McIntyre*, formand for Den skotske Kirke og metodistkirken, indledte bønnen for de sårede i krigen.

Metodistkirkens præsident *Kenneth Greet* bad for fred og forsoning i hele verden. Det var Greet, der ved konfliktens udbrud havde udtalt sig kraftigt imod udsendelsen af den britiske flåde til Falkland-øerne.

Det ny pastoralråd

Bispedømmets pastoralråd holdt sit 26. møde, det første efter den »nye ordning« med valg i de 18 pastorale enheder. Mødet fandt sted 12.-13. juni på Sostrup.

Ellen Marie Lebahn blev valgt som formand, *Henrik Schultz* som næstformand.

Rådet ønskede at bibeholde et forretningsudvalg bestående af 7 medlemmer, og valgte efter priori-

teringsmetoden sr. *Hildegard Madsen*, pastor *Dietrich Timmermann*, *Erling Tiedemann*, *Poul Erik Magnussen* og pastor *Jørgen Hviid*.

Rådet ønskede ikke at supplere sig med særligt sagkyndige, idet disse altid kan inddrages i udvalgsarbejdet uden at være medlem af rådet.

Red.
Mere om pastoralrådsmødet på Sostrup side 2-3.

Ny formand for Caritas Danmark

Anne Lise Timmermann

Biskoppen har i maj i år udpeget den tidligere næstformand for Caritas Danmark, *Annelise Timmermann* til organisationens nye formand. Samtidig er *Mogens Osterhammel* udnævnt til næstformand og generalvikar msgr. *Ib Andersen* til kommitteret. Bestyrelsen for Caritas Danmark vil videreføre msgr. *Knud Ballins* store og velkendte arbejde med samme utrættelighed.

Pastoralrådsmødet dirigeret af H. O. P. Pedersen. På billedet ses fra venstre: pastor Ib Andersen, biskoppen, dirigenten, det afgående pastoralråds formand, Kaspar Kallan, det nye pastoralråds formand, Ellen Marie Lebahn samt medlemmer fra det afgående forretningsudvalg.

Velkomst, beretninger og drøftelse af økonomi

I sin velkomsttale gjorde rådets afgående formand, Kaspar Kallan opmærksom på, at dette møde var det første efter den nye forfatning, hvor valgene fandt sted med de 18 nye pastorale enheder som valgkredse, der har afløst de 6 regioner, som bispeddømmet var opdelt i siden synoden i 1969.

Formanden for stiftets valgstyrelse, pastor Ib Andersen omtalte i sin beretning den meget store arbejdsbyrde, dette valg havde betydet for valgstyrelsen og biskopkontoret. Han foreslog at pastoralrådet på et tidligere tidspunkt nedsætter valgstyrelsen til næste valg, senest omkring midten af sin 4-årige funktionsperiode.

Omvalg

Mens valget til pastoralrådet er forløbet uden uheld, har forretningsudvalget måtte behandle en klage fra én menighed (Fredericia, red.) over valget til menighedsrådet. Forretningsudvalget betragter valget som ugyldigt, da det orienterende møde før valget ikke var blevet afholdt. Der bliver omvalg i Fredericia den 10. oktober. Stiftets valgstyrelse får derfor sit man-

dat forlænget til næste pastoralrådsmøde, 13.-14. november 1982.

Medlemmerne

Af præsentationen fremgik det, at næsten halvdel af det nyvalgte pastoralråd også har været medlem i en eller flere tidligere perioder. Ca. en fjerdedel var med på synoden i 1969.

Af DUK's 4 unge kandidater er de 3 blevet valgt ind i rådet, mens den 4. er første suppleant i sin pastorale enhed.

Beretning fra det afgående forretningsudvalg

Kaspar Kallan henviste til den skriftlige beretning, som sammen med de forskellige beretninger fra kirkebidragsudvalget, udvalget for det internationale lægmandsarbejde, beretningen fra stiftets valgstyrelse og beretningerne fra de diverse styrelser for Magleås, Øm og Myretuen fylder over 30 maskinskrevne sider. (Interesse-rede kan ved indsendelse af 10 kr. i frimærker til bladets redaktion få disse beretninger tilsendt. Red.)

Som særligt vigtigt i de fire forløbne år fremhævede Kaspar Kallan:

styr på bispeddømmets økonomi. – Dette tredje pastoralråd ønskede at være pastoralt. Ved dets møder har man derfor hver gang taget et hovedemne af pastoral art op til drøftelse. Kaspar Kallan mente ikke, man kunne vurdere, hvad der kom ud af dem, men en bevidstgø-

relse må altid gå forud for et handlingsprogram.

– Der er oprettet de nye pastorale enheder, bl. a. for at få en mere retfærdig valgmetode til pastoralrådsvalg. Med vilje har man ikke skabt nye vedtægter for disse enheder: De er en ramme, der nu skal fyldes med liv. Bliver de kun til nye valgkredse, ville det være sørgeligt.

– En ting er ikke lykkedes: At løse problemet med de udenlandske katolikkers repræsentation i pastoralrådet. Som en foreløbig løsning havde pastoralrådet på 24. møde udtrykt ønske om, at disse grupper dannede en komité, der kunne sende en repræsentant til pastoralrådsmøderne. Da denne komité endnu ikke var dannet, havde forretningsudvalget indbudt lektor Zygmunt Tkocz personligt til dette møde. Han havde imidlertid ikke modtaget de tilsendte papirer og var derfor beklageligvis ikke kommet. Så meget desto glædeligere var det, at den biskoppelige vikar for udenlandske katolikker, pater Josef Grochot var til stede.

Formanden rettede endelig en særlig velkomst til »katolsk orientering«, der var repræsenteret ved Ruth Plum.

Magleås bør udnyttes bedre

Magleås, »dette klenodie«, som p. Gottfried Grünewald kaldte kursus-ejendommen i Høsterkøb, var midtpunktet i den efterfølgende drøftelse af

forretningsudvalgets beretning. Af Magleås-styrelsens beretning fremgår det, at Magleås i 1981 kun har været benyttet i 159 dage, mens kapaciteten er 300 dage årligt. Heraf har 37 dage været til ikke-katolske arrangementer. Biskopkontoret har ydet et tilskud på 326.000 kr., d. v. s. 2.050 kr. per anvendt dag. Ikke ét sogn har benyttet Magleås i 1981.

Gottfried Grünewald foreslog derfor oprettelsen af en projektgruppe til bedre udnyttelse af Magleås. Tuulikki Albeck mente, at Magleås er for dyrt

Pastor Grünewald foreslår projektgruppe om Magleås.

Fru Tuulikki Albeck mener, at det er for dyrt at komme på Magleås.

til familieretræter, sogne-weekends o. l. Under drøftelsen af bispeddømmets regnskab senere på dagen, vendte den nyvalgte formand for pastoralrådet, Ellen Marie Lebahn tilbage til emnet Magleås. Da bispeddømmet i sin tid købte ejendommen, var det af pastorale grunde og man var dengang villig til at leve med et årligt underskud på 300.000 kr. Udlejningen bliver bedre og bedre, og når lejrcentret Øm tilsyneladende kan drives så meget billigere, hænger dette sammen med, at bispeddømmet også yder 60 pct. tilskud til DUK-arrangementer, 40 pct. til katolske lejrskoler og 20 pct. til øvrige katolske arrangementer. Mens Magleås kun modtager 20 pct. tilskud til alle katolske arrangementer.

Pastoralrådet nedsatte den efterlyste idégruppe for Magleås. Den består af pastor Dietrich Timmermann fra forretningsudvalget, Tuulikki Albeck som koordinator og Ellen Møller.

Bispeddømmets økonomi i 1981

Hvert år skal pastoralrådet udtale sig om forvaltningen af bispeddømmets midler på grundlag af en årsberetning og et årsregnskab.

Af regnskabsoversigten fremgår det, at bispeddømmet får meget store tilskud fra udland og indland. Diasporakommissariat i Vesttyskland betalte samtlige præstelønninger, der i 1981 udgjorde 2.404.551 kr. Tilskud fra indlandet på 1.547.760 kr. stammer fra Ansgarfonden og Skt. Josephs Søstrenes legat.

Driftsbudget for 1982

Ellen Marie Lebahn pegede på driftsbudgettet for 1982, der udviser et underskud på 585.000 kr.

Der er iværksat forskellige forsøg på at bedre økonomien, og følgende blev nævnt:

- udskrivningsprocenten er sat op til 2
- mindstebidraget hævet fra 80 - 100 kr.
- indsamling ved udsendelse af girokort påtrykt 100 kr. til alle katolikker, der ikke er med i kirkebidragsordningen. Indsamlingen har indtil nu givet 115.000 kr., d. v. s., at man er kommet i kontakt med 1150 katolikker, der står uden for ordningen.
- halvårskontingentet til »katolsk orientering« er hævet fra 60 - 75 kr.

Pastoralrådsmedlemmerne forbereder præsentationen af hinanden ved interviews i to-mands grupper. Omkring halvdelen af medlemmerne er for første gang med i rådet.

Biskoppens redegørelse for Bispedømmets pastorale situation

Som oplæg til søndagens debat om pastoralrådets opgaver i den kommende 4-års periode talte biskoppen lørdag aften om bispedømmets pastorale situation. Biskop Hans Martensen gav en oversigt over de forløbne fire år.

Struktur og ånd

Siden synoden på Nyborg Strand i 1969 er der sket meget strukturelt, men biskoppen erkendte en fare for at overorganisere, som David i en alt for stor Goliatrustning. F. eks. er pastoralrådets arbejde automatisk blevet bispekon-torets arbejde og har 2 mennesker i et halvt år heltidsbeskæftiget med valget.

Alt i alt bedømmer biskoppen strukturudviklingen positivt, men mener dog, at vi må spørge os selv, om der er sket en tilsvarende fremgang i trosiver, i ånd i indhold. Om der på dette område har været fremgang eller tilbagegang i de sidste fire år, kan ikke registreres statistisk, det ved kun Gud.

Men en del kan vi dog registrere. Der er en tilbø-

jelighed til at vore provin-smenigheder går tilbage i antallet af danske katolikker. Vi må spørge os selv: Hvad er grunden hertil, hvad kan vi gøre? Måske opvejes dette dog af en vis fremgang i storbyerne.

I de sidste fire år er der sket en proportionsændring i forholdet mellem »udenlandske« katolikker og »danske« katolikker: I hvert fald 1/3 af de praktiserende katolikker her i landet er endnu ikke helt integrerede udlændinge, og de er ikke repræsenterede i dette råd.

Økonomisk hjælp fra udlandet

Biskoppen kom også ind på den meget store økonomiske hjælp, vi får fra udlandet: 10 millioner i det sidste år. De tyske præster yder gennem Diasporakommissariatet 3 procent af deres løn til hjælp for danske præster. Betydelige summer får vi desuden fra Bonifatiuswerk, hvis midler for en stor del stammer fra tyske pensionisters beskedne indtægter. Disse penge gør, at vi kan være ube-

kymrede for vore projek-ter, bl.a. for vort katolske skolearbejde.

Selv om biskoppen mener, at der er mere positivt ved denne store hjælp, må vi dog passe på, at den ikke bliver en sovepude for os, så vi ikke gør os anstrengelser nok selv. Der kunne efter hans mening også være en vis risiko for, at vi får en stor og stærk skal om noget, der ikke har indhold nok.

Også kirkebidragsordningen kom biskoppen ind på. Han sagde, at han er meget, meget skuffet over, at antallet af bidragsydere endnu aldrig er nået op over 5.000, skønt der formentlig er cirka 35.000 her i landet med katolsk dåbsattest.

Han betragter selv bidragsordningen mere som et pastoralt end som et økonomisk problem, takket være den store hjælp udefra. Men ordningen er som en slags temperaturmåler for, om danske katolikker er tilstrækkeligt engagerede i det, der sker i og uden for deres egen menighed.

Biskoppen benyttede i øvrigt lejligheden til at rose kirkebidragsudvalget – især Bela Hoyos – for det meget store arbejde, der er udført, men samtidigt appellerede han til os, om fremover at bruge vor fantasi. Kunne vi måske få flere unge med, hvis ordningen blev mere fleksibel? Kunne man forestille sig, at bidrag fra alle under 25 år for 100%’s vedkommende gik til det stedlige ungdomsarbejde.

Præsterne og søstre

Om præster og søstre i bispedømmet sagde biskoppen, at det ikke står så dårligt til, men alderspyramiden er ikke den bedste.

I de sidste fem år er der kommet fem nyviede verdenspræster, samtidigt har fem forladt præstegerningen. Ni præster er døde, men der er kommet ti nye hertil fra udlandet. Det er jo, sagde biskoppen, heller ikke antallet, der er det afgørende, men gode præster i gode sammenhænge.

Med hensyn til søstre må vi nok forudse en hurtig reduktion af deres

Biskoppens redegørelse for bispedømmets pastorale situation blev modtaget med lydhørhed og bifald.

antal, for mange af de er nu mellem 70 og 100 år. Af postulanter og novicer har søstrene lige så mange, som bispedømmet præstestuderende.

Pastoralenhedernes opgaver

Til sidst talte biskoppen om de nye pastorale enheder. Hvad skal de lave?

Efter hans mening er der behov for uddannelse af kommuniionsuddelere og gudstjenesteledere. Dette må kunne lade sig gøre på de pastorale enheders plan. Der må også her kunne gøres meget for udformningen af gudstjenesterne og for udveksling af prædikanter.

Specielt om børne- og ungdomsmesser sagde biskoppen, at selv om det ikke er godt, hvis musikken altid og overalt helt holder sig på et popniveau, så bør vi ældre have mere tolerance end de unge og bør kunne acceptere gudstjenesteformer, der er til gavn for børn og unge. Man må tage meget med i købet, hvis man vil have de unge og børnene med!

Uden at ville træde præsterne for nær, fandt biskoppen, at det måske nu og da ville være godt med dialogprædikener – evt. med en dialog ved kirkekaffen. Man kunne også i en sæson have regelrette katekismusprædikener. Der er brug for voksenkatekse, og mange pastorale enheder står her næsten på bar bund.

Mange kateketiske op-

gaver må netop kunne løses i fællesskab i de nye enheder. Faktisk begynder katekesen jo hos det nyfødte barn og fortsætter så gennem hele livet. Biskoppen mener, at pastoralenhederne bør udbygge kontakten til kateketcentralen der udnyttes alt for lidt.

Trosfordybelse ved menighedsretræter, karitativt og socialt arbejde, ungdomsarbejde, ægteskabsforberedelse var også opgaver, biskoppen mener med fordel kan tages op på pastoralt enhedsplan.

Nye katolske publikationer

Endeligt omtalte han også forventede nye katolske publikationer: den nye

salmebog, en ny tidebog og en ny dansk udgave af Det andet Vatikankoncilis tekster med danske forord.

Mod slutningen af sit indlæg stillede biskoppen et tankevækkende spørgsmål om det at være ung katolik i dagens Danmark:

»Hvad tænker en 14-års katolsk dreng, der bor langt ude på landet, f. eks. 20 km fra Åbenrå, hvad tænker han om det at være katolik? Hvad kan man sige til en sådan ung, der gør den unge rigtig glad for at være katolik? Hvad er vi katolikker til for i dette land?»

Referatet fortsættes i næste nummer.

Sekretær Kirsten Jørgensen og kontorchef Inger Saxild fra bispeskantoret følger med i pastoralrådets drøftelser.

3 arbejdsgrupper nedsat

Erling Tiedemann og Poul Erik Magnussen forbereder til næste pastoralrådsmøde en drøftelse om emnet »Dåb og Mission«. De er også villige til at indgå i en gruppe, der skal udarbejde både en korttids- og en langtidsplanlægning for emnerne ved de senere pastoralrådsmøder.

En anden idégruppe bestående af Dieter Timmermann, Ellen Møller og Tuulikki Albeck skal finde frem til en bedre udnyttelse af Magleås.

En tredje gruppe, bestående af sr. Hildegard Doods, sr. Hildegard Madsen og pastor Jørgen Hviid vil komme med oplæg om missionsarbejde i én bestemt pastoralt enhed, der senere gerne skulle brede sig til flere.

KIRKEDAG SØNDAG
29 AUGUST 1982

hvem er min mor og mine brødre og søstre?
(Matt 12,46)

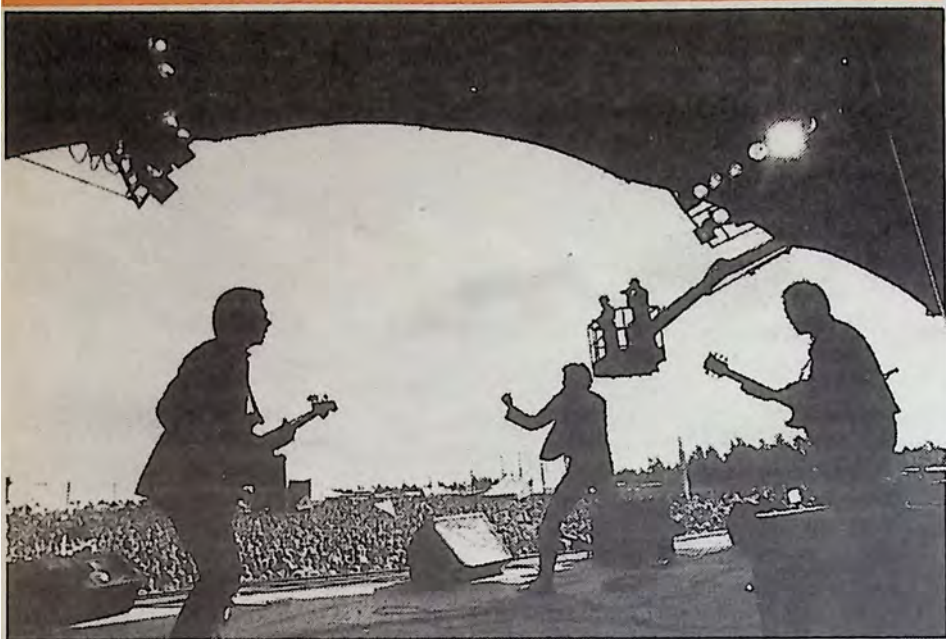
i familien i kirken i samfundet i verden

PROGRAM

- 9.30 ankomst
- 10.15 bispemesse
- 11.15 frokost
- 12.30 leg og sport
- arbejde om temaet
- 14.15 kaffe
- 15.15 andagt
- 16.00 slut

Tog fra Kbh. Hbg. 9.04 - ank. Lejre 9.38
 HT-bus fra Lejre 9.43 - v/Ledreborg 9.50
 Tog fra Lejre 16.35 i Kbh. 17.06

LEJREBORG
LEJRE

Roskilde Festival atypisk for de fleste

Kære Lars Messerschmidt. Jeg skriver til dig, fordi jeg, da jeg læste dit indlæg om Roskilde Festivalen i nummer 10 af »katolsk orientering«, ynkedes så inderligt over dig.

Jeg må hellere lige præsentere mig, da du formentlig ikke ved, hvem jeg er.

Jeg hedder Jørn Ditlevsen, er 22 år og har hele mit liv boet i Roskilde. Det er i år 6. gang i træk, jeg gæstede Roskilde Festivalen. Jeg kommer i tanke om, at jeg for en sikkerheds skyld hellere må tilføje, at jeg er katolik. Selv anser jeg hverken mit tøj eller min opførsel for værende særlig esoterisk, men det var da et fornemt ord, du der havde fundet. Det er snart to år siden, jeg har røget den sidste pibe hash, og mit forhold til alkohol, mener jeg selv, er ganske afslappet.

På trods af denne håbløst uinteressante selvbiografi har jeg mange gode – virkelig gode – minder om de foregående års Roskilde Festival'er, men jeg er nu heller ikke kommet for at evangelisere, som det så smukt hedder. Principielt synes jeg, der er noget rigtigt i at gå ud og evangelisere der, hvor man skønner, der er behov for det, men jeg er noget forbavset over, at Roskilde Festivalen er blevet så varm en kartoffel, som det her er tilfældet.

Der er overhovedet ingen tvivl om, at Roskilde Festivalen ligger meget fjern fra din verden, men jeg tror ikke, du har gjort dig klart, at den også er atypisk for de fleste af gæsternes dagligdag. Fler-tallet er mennesker, der lever et ganske almindeligt liv, og som i de tre dage arrangementet står på

bare vil slappe lidt af, møde en masse mennesker, som de ikke har set i et år (på det punkt er det næsten ligesom at komme til den årlige Åsebakkevalfart), og høre noget musik, som de tilfældigvis synes er god.

Men så er det altså, at der kommer 150 evangelister, som på forhånd er blevet enige om, at ni ud af ti mennesker de møder, helt sikkert har tomme øjne, bar overkrop, en flaske i hånden eller noget tilsvarende, som er et umiskendeligt tegn på, at de går rundt og har det så forfærdeligt.

For mennesker uden særlig megen situationsfornemmelse er det selvfølgelig en meget naturlig reaktion, men der ligger noget grundlæggende forkert i, at man ikke selv helt har forstået, hvad det hele egentlig drejer sig om, så kalder det negativt, tomt og fortabt.

Afslutningsvis vil jeg sige, at du mere end antyder, at der er narkotika på festivalen.

Det er der, men det er forsvindende små mængder, det drejer sig om, bl. a. fordi der fra politiets side bliver gjort et kæmpe arbejde for at forhindre salg af hårde stoffer, allerede inden festivalen overhovedet starter, og derfor er Roskilde Festivalen ikke noget godt marked.

Du glemmer også, at der er en vis forskel på f. eks. speed og så hash fra baghaven, men i dine yderst generelle betragtninger, betegner du det hele som narkotika. Det er selvfølgelig meget smart, men ikke særlig reelt.

Grundet sommerferie, og min lidt for langsomme reaktion, får du desværre brevet lige lovlig sent.

Det var i maj måned dit indlæg var i bladet, og det er nu over en måned siden der var festival.

Der lovede du mig forresten at gå hjem og læse dit indlæg igennem endnu engang. Blev du overrasket?

Det var i hvert fald en noget mere liberal Lars Messerschmidt jeg mødte, og det glædede da trods alt mit gamle hjerte.

Når jeg alligevel har bedt redaktionen om at bringe mit brev nu, hvor al snak om Roskilde Festivalen faktisk virker temmelig uaktuel, så er det først og fremmest fordi, jeg mener, der må være grænser for, hvad man uimodsagt kan få på tryk.

For mig er der altså primært tale om en principiel holdning, og i lyset af den, er tiden noget sekundært.

Iøvrigt håber jeg, at vi mødes på Roskilde Festivalen '83 – med åbne øjne, ører og sind.

Jørn Ditlevsen

Som kørelærere uden kørekort

En tak til Birgit Hoyos for indlægget i k.o. 9 af 12 maj 1982.

Til de sidste linier i dit indlæg (- om du er den eneste katolik, der skelner mellem svangerskabsforebyggende midler og abortfremkaldende midler... red) vil jeg kort svare: Nej, det er du bestemt ikke.

Din baggrund som katolik kender jeg ikke, og det vedkommer heller ikke mig. Selv blev jeg katolik for små 20 år siden, og min kone og jeg har således gennemlevet noget af det, du er inde på.

Der er meget ved den katolske kirke (stadig

Til kirkens lære om familieplanlægning

Der er tre forudsætninger, for at den enkelte kan forstå og acceptere kirkens lære om kønsliv og familieplanlægning:

- At gud er kærlighed og derfor frugtbarhed; det viser sig først og fremmest i, at han er tre personer i en Gud; og

- det viser sig i, at mennesket er skabt af Gud og i hans billede som mand og kvinde (1 Mos 1,27-28), og

- at der derfor i mennesket af Gud er lagt love (eller konsekvenser, om man vil), som mennesket må tage hensyn til, hvis det skal leve sådan som Gud vil, men også som det altså er indrettet til, er skabt til.

For den kristne er det – i hvert fald i princippet – enkelt nok: Den kristne har taget imod frelsen i Jesus Kristus og både vil og kan derfor i hele sit liv – ikke bare i kønslivet – leve, som Gud vil det. Men for så vidt har Gud på en særlig måde gjort opmærksom på, at kønslivet er hans område: for man kan sige (og det er et enestående forhold), at alle tre personer i Gud i Åbenbaringen fastlægger det mest afgørende bud for menneskets liv: »De to« (nemlig mand og kvinde) »skal være eet kød«.

Åbenbaringen siger det først ved Skabelsens begyndelse, hvor de grundlæggende regler for menneskets tilværelse som Guds skabning bliver givet (1 Mos 2,24).

Sønner gentager det i det glade budskab om vor frelse, hvor han gør opmærksom på, at han ikke er kommet for at ophæve den lov, Gud har givet for

sin skabning, men tværtimod for at opfylde den (Mt 19,5-6; Mk 10,7-8).

Og Helligånden gør ved apostlen Paulus opmærksom på, at det samme grundlæggende bud nu også må ses som en afgørende del af forholdet mellem Kristus og hans kirke: »- og de to skal være eet kød«. Det mysterium, der ligger heri, er stort; jeg sigter hermed til Kristus og Kirken«. (Ef 5,32).

Det er altså klart, at der ikke i Åbenbaringen ligger nogen mulighed for at nedvurdere ægteskabet eller kønslivet i ægteskabet. Det ligger fast i Guds hånd, og nedvurderingen sker netop alle de steder, hvor mennesket forsøger at tage det ud af hans og i sin egen hånd.

Kirken nedvurderer derfor heller ikke ægteskab og kønsliv, men gør tværtimod opmærksom på, hvor der opstår risiko for nedvurdering, og det er selvfølgelig dens opgave.

Derfor har kirken altid taget stilling imod prævention, hvor mennesket griber ind i en skabelsesproces, der sorterer direkte under Gud. Det gør det derimod ikke ved afholdenhed i kvindens frugtbare perioder, som også er fastlagt af Gud. Men det ægtepar, som hele livet igennem benytter sig af denne mulighed, lever naturligvis også imod Guds vilje, som er og bliver frugtbarhed – både åndelig og legemlig, og den ene kan ikke udelukkes uden at trække den anden med sig, for mennesket er – ligesom Gud – en enhed.

Det er svært at se, hvorfor iagttagelse af vagi-

nalsekretet skulle være mere uæstetisk end anvendelse af kondomer, pessarer, hormoner eller for den sags skyld kønslivet i sig selv (og hvordan skulle det være det, når Gud så, at det var såre godt?). Lad os i den forbindelse henvise til en meget smuk og praktisk bog af Ingrid Trobisch: »Kvinde med glæde« (Credo forlag, Kbh 1979).

Med hensyn til »Humanae vitae« kan man vel ikke tage de nordiske biskoppers hyrdebrev af 1968 som grundlag for sin samvittigheds stillingtagen til prævention, når verdensbispesynoden i 1980 har udtalt, at »Humanae vitae« bør være dette grundlag. Vi er jo ikke medlemmer af en national eller nordisk kirke, men af verdenskirken. Når kirkens ledere nu igen fremholder dette skyldes det, at de er overbevist om, at dette grundlag (»Humanae vitae«) tjener menneskene bedst, ikke bare i Norden, men over hele verden.

Det endelige ansvar for hvert enkelt liv og hvordan det leves bærer naturligvis den enkelte selv – det hverken kan eller vil nogen tage fra os. Men det er og bliver kirkens leders ansvar at fremholde de retningslinier, som i overensstemmelse med Åbenbaring og tradition tjener os bedst.

Tak til biskoppen for hans fine (omend kortfattede) gennemgang af pavens skrivelse om familien (»katolsk orientering« 10.3. og 24.3.82).

Veslemøy og Erik Guldager

og visse udvalgte lægfolk hævder det modsatte. Først da tror jeg, at kirken får mod til at frigøre sig fra nogle ukærlige og meningsløse traditioner.

Den nedvurdering og uvidenhed om det ægteskabelige samliv du selv beskriver i dit indlæg, siger noget herom.

Jeg kan kun råde dig til, efter nøje overvejelse, at gøre hvad din samvittighed tilsiger dig, i dette som i andre af livets forhold. Ingen, heller ikke kirken, kan diktere dig noget som helst, når det drejer sig om samvittighedsspørgsmål, heller ikke vedrørende dit ægteskabelige samliv. Du

må selv tage ansvaret over for Gud, ansvaret for dit liv i det hele taget. Den hårdeste dom, vi engang bliver stillet over for, er nok dommen over, ikke at have fulgt ens indre stemme, samvittigheden, på det tidspunkt en afgørelse skulle træffes, uanset man 10 eller 20 år efter ville have truffet en anden afgørelse.

Min erfaring gennem et langt og lykkeligt ægteskab er, at kirken i sin officielle holdning til specielt spørgsmålet, der har med samlivsproblemer at gøre, ofte tager fejl.

Erik Vognsen

Om samliv og ægteskab

I den seneste tid har der været en særlig livlig debat om samliv i katolske kredse først og fremmest på baggrund af Pavens skrivelse »Familiaris Consortio«, som er blevet refereret og kommenteret i »katolsk orientering«. Desværre er der kun få unge katolikker der indtil nu har deltaget i debatten

her i bladet, og derfor vil ungdomssidens redaktion (ung. red.) i dette og de 3 følgende numre af »katolsk orientering« beskæftige sig med dette emne og specielt fremføre nogle unge katolikkers reaktion på skrivelsen og holdning i det hele taget til spørgsmålet om samliv og ægteskab.

Efter en række indledende artikler og indlæg har ungdomsredaktionen arrangeret en høring om emnet, der vil blive refereret i »katolsk orientering« nr. 15.

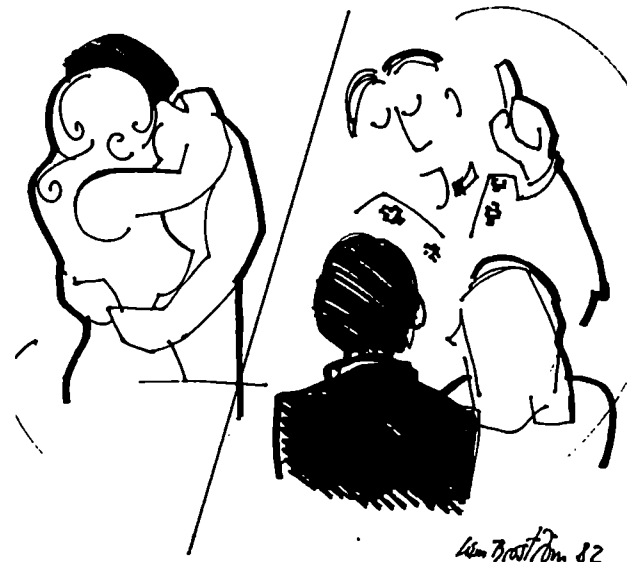
Høringen finder sted på Niels Steensens Gymnasium i Englesalen, lørdag d. 4. september fra kl. 10-15 afbrudt af en times frokost

kl. 12-13, med salg af drikkevarer. Medbring selv madpakke.

Med denne høring håber vi at kunne belyse, hvorfor så mange unge, der i øvrigt er sig bevidste som katolikker og lever i faste og udadtil velfungerende forhold, vælger ikke at gifte sig eller i al fald udskyder dette i længere tid.

Ægteskabets historie

Høringen skal ikke føre til nogle beslutninger eller principielle afgørelser. Vi håber med høringen at kunne bringe nogle synspunkter og tanker frem, som måske kan give debatten i almindelighed en

Lene Sørensen 82

ekstra dimension. Til høringen er indbudt et panel af 8 katolikker, hvoraf generalvikar Ib Andersen vil indlede med et oplæg om ægteskabets historie. Herefter håber vi at få en snak igang mellem panelet og tilhørerne.

Vi vil med denne artikel kraftigt opfordre alle til at medvirke i høringen for at få debatten så bred som muligt. Der er børnepas-

ning. I kirkernes våbenhus er der sat indbydelser op, hvor emne, tid og sted er præciseret. Er man forhindret i at komme til høringen, håber vi, at mange vil deltage i den kommende debat i bladet og give et ekstra besyv med i form af læserbreve, som sendes til »katolsk orientering« mærket »Ungdomssiden«.

ung. red.

Pavens mening om prøve-ægteskab

Citat fra pave Johannes Paul II's apostoliske skrivelse om familiefællesskab: »Familiaris Consortio«.

Prøveægteskab

Et første eksempel på en sådan afvigende situation har vi i de såkaldte prøve-ægteskaber, som mange i dag forsøger at retfærdig-

gøre ved at tillægge dem en vis værdi. Men almindelig sund fornuft taler derimod. Det er jo klart, hvor lidet overbevisende det er at udføre et eksperiment med mennesker, hvis værdighed kræver, at de altid og kun er målet for en kærlighed, der skænker sig selv uden tidsmæssige eller andre begrænsninger.

Nedenstående gengiver hverken DUK's eller »katolsk orientering«s standpunkt, men er et første af flere indlæg i debatten

Før-ægteskabeligt samliv nødvendigt

Vi er to katolikker, der lever i et førægteskabeligt forhold. Vi bor ikke sammen, hvilket dog kun skyldes praktiske hensyn.

Vi vil gerne her benytte chancen til at sige noget om, hvor nødvendigt førægteskabeligt samliv er. Dette være ment som en kommentar til det her på siden citerede afsnit fra pavens skrivelse om familien: Familiaris Consortio.

Enige med paven

Vi er enige med paven i, at det er ukristent at udføre et eksperiment med et andet menneske, men vi mener ikke, at det førægteskabelige samliv er et sådant eksperiment. Vel er det førægteskabelige samliv en prøve, men vel at mærke en prøve fuldstændig uden forbehold. Dette kan måske synes noget modsigende, men når man starter et parforhold er det fuldstændigt uden forbehold og med ønske om, at det skal vare ved.

At det alligevel er en prøve ligger i, at man ikke kender hinanden tilbunds, og derfor ikke kan være sikker på at kunne fungere sammen. Der kræves tid sammen, for at man kan lære hinanden at kende på alle måder – også seksuelt

– inden man indgår et katolsk ægteskab.

Vi søger altså gennem dette samliv at lære hinanden at kende til bunds, inden vi indgår en uopløselig forbindelse via ægteskabet. Dette mener, vi er vor ret og vor pligt.

Det er vigtigt for alle mennesker at have idealer, men det er lige så vigtigt at se på konsekvenserne af at håndhæve dem så strengt som f. eks. den katolske kirke gør. Det er også vigtigt at tage idealerne op til overvejelse og være åbne overfor ændringer, når der er behov for disse. Dette forekommer, når idealerne bliver fuldstændig uopnåelige og urealistiske i forhold til normerne i det samfund, vi lever i.

Ansvar for vore handlinger

Denne situation vil medføre frustration og skuffelse, der i sidste instans vil føre til forkastelse af idealerne.

Vi vil ikke forkaste de kristne idealer, som vi finder meget positive og menneskekærlige, men vi hverken kan eller vil leve op til de katolske idealer om ægteskab og samliv. Dette gør os frustrerede.

Vi er voksne mennesker, der har tænkt over,

hvad vi gør, og hvad vi bruger vores liv til. Derfor kan og vil vi selv tage ansvaret for vore handlinger. Dette må den katolske kirke have tillid til og dermed forståelse for. Så kan vi altid håbe, at accepten kommer senere. Præsterne skal blot vejlede og rådgive på en næstekærlig måde.

Efter vor mening er det uacceptabelt, hvad der sker for de fleste unge i den vestlige verden, at de bare springer fra det ene

parforhold til det andet. I vore øjne er dette følelsesforladt og ukristent. I hele kærlighedsbilledet er følelserne jo det centrale. Da følelserne hos unge tit overskygger fornuften, mener vi at det vil være farligt at indlede et parforhold i en for ung alder.

Vi forkaster ikke ægteskabet helt som mange unge gør, vi lader en dør stå åben, denne dør hedder det sakramentale.

Lene Sørensen
Bent Lundorf

DUK's årsmøde udtaler: Atomvåben:

DUK ser med bekymring på verdens øgede militærudgifter. Det er forkasteligt, at man i verden i dag bruger en million dollars i minuttet på oprustning og mindre end 50.000,- dollars i minuttet på udviklingshjælp. Det er vigtigt, at gøre op med antagelsen om, at kun øget militæroprustning kan sikre freden.

Den øgede oprustning i Europa med den eksisterende og planlagte placering af mellemdistanceraketter og andre strategiske atomvåben er en direkte trussel mod freden i vort område. Vi modsætter os

på det kraftigste alle skridt, der forøger faren for brug af atomvåben. Faren for at atomvåben vil blive brugt i en krig bliver mere og mere overhængende ved udviklingen af nye våbensystemer og en omfattende modernisering af eksisterende atomvåben. Teorien om at gennemføre en såkaldt »begrænset atomkrig« må for dømmes. Enhver brug af atomvåben vil udgøre en total katastrofe.

En varig fred kan kun opnås ved gensidig nedrustning i øst og vest.

Thomas Borup
formand

Uden forbehold, og med ønske om, at det skal vare ved.

Pavens besøg i Storbritannien blev som ventet også et møde med kontraster. Til venstre en af pastor Paisleys tilhængere, der med Bibelen i hånd protesterer mod paven. Plakaten har øverst teksten »uønsket«, over pavens billede er stemplet »aflyst«, og nederst på plakaten står »ulovlig, uanstændig, uhæderlig, usandfærdig«. Til højre et eksempel på den modsatte holdning, som i øvrigt var klart dominerende. Med det lille skilt ønsker pigen »velkommen til vor hellige fader«, og det understreges af den i hvert fald fantasifuldt udsmykkede ramme om pavebilledet, der matcher godt med hatten. Foto: KNA.

Pavebegejstring og krigsmareridt

Under sit besøg i Storbritannien måtte Johannes Paul II, som han selv konstaterede i en tale i Glasgow, simpelt hen forstumme, når den pavebegejstrede mængde tvang ham til at afbryde sine taler i op til flere minutter.

Faktisk kom paven rent bogstaveligt ikke så meget til orde som på tidligere rejser. Med gennemsnitligt ikke engang fem taler om dagen, kom han 50 pct. under det gennemsnitlige antal taler på de tidligere rejser.

Bevidst valgt pastoralt tema

Betragtningerne over de syv sakramenter var ikke et trick, de engelske biskopper havde fundet på, for at der ikke skulle være nogen tvivl om besøgets pastorale karakter, men en konsekvens af den pastorale virkelighed: 40 pct. færre firmelser i de sidste 20 år; 25 pct. færre

præster i år 2.000. Kirkegængernes antal aftager hvert år med to pct., og 35 pct. af ægteskaberne er ikke kirkeligt gyldige.

Johannes Paul II's seksdages mission har vel ikke været tilstrækkelig til at kunne bevirke en kursændring på disse områder, men har efter en lang og intensiv forberedelsestid i sognene hjulpet til at styrke den kirkelige selvbevidsthed hos de fem millioner katolikker i Storbritannien.

Varme emner lod man ligge

Hvor upolitiske pavens taler end var, så kan man dog ikke se bort fra de politiske aspekter ved dette besøg i Storbritannien. Det katolske mindretal, der fordi de for størstedelens vedkommende er af irsk afstamning, er belastet med en mistanke om at være antibritiske, kunne bevise over for deres land, at deres kirkelige tilknytning til Rom ikke betyder en indblanden af en fremmed magt, altså af »pavemagten«, i engelske anliggender. Af denne grund blev et af de mest brændende britiske problemer, borgerkrigen i Nordirland overhovedet ikke omtalt. Anerkendelsen af det pavelige, der i dag er så

helt anderledes end på Henrik VIII's tid havde allerede inden pavens rejse til England ført til genoprettelse af fulde diplomatiske forbindelser mellem den engelske krone og Pavestolen. Selv denne kirkepolitiske givenhed blev uomtalt under hele pavebesøget.

En sådan politisk tilbageholdenhed blev ikke

mindst dikteret paven af Falklandskrigen, skønt netop denne konflikt gjorde rejsen i sig selv til noget politisk. Men selv uden denne princip-krig i Sydatlanten ville pavens rejse til England ikke være blevet noget statsbesøg. Det kræver hensynet til de 90 pct. af nationens befolkning, der ikke er katolikker. Hvad der manglede i »statslighed« kom det pastorale til gode. Den uformelle samtale hos dronningen (der for øvrigt ikke altid har hat på i sit eget hjem) blev faktisk ført mellem paven og det titulære overhoved for »Church og England«.

Krig principielt uacceptabel

Pavens fredsprædiken i Coventry (»Krig, om det så er en atomkrig eller en ikke-atomkrig, er i vore dage helt uacceptabel«) gjorde det klar hvor hjælpeløse de kristne idealer er over for den politiske virkelighed i et land, hvis krigspolitik betragtedes som rigtig af 65 pct. af befolkningen.

Paven skabte forvirring, da han under flyveturen tilbage til Rom over for journalister vægrede sig mod en radikalt pacifistisk tolkning af Coventry-talen. »Forsvarsretten er altid en ret«, sagde paven. Talte han hermed »den retfærdige krigs« sag? Og i så fald under hvilke betingelser og for hvilken pris?

For så vidt har denne rejse under påvirkning af krigen givet impulser til en uddybning af den katolske

fredsetik, uden at have et svar parat. Den engelske presse modstod helt bevidst fristelsen til at slå politisk mønt af paveløbet. Den advarsel, der blev fremsat i the »Times«, at man helst lige så lidt skulle kunne sætte præsident Galtieri i forbindelse med paven som Mrs. Thatcher efter denne Englandsrejse, fulgte som et menetekel med i flyveturen, da Johannes Paul II fløj til Buenos Aires.

Bortset fra nationalsangen ved pavemodtagelsen manglede besøget i Storbritannien et og andet, der ellers synes at være sikre bestanddele af en paverejse. For første gang bortfaldt en valfart til en Mariahelligdom. I stedet for blev Vor Frue af Walsingham bragt til Wembley Stadion. Det var usædvanligt kortfattet, paven ytrede sig til de forskellige former for »permisivitet« (tolerance). Og i et land, hvor man på enhver undergrundstation ser plakater med adresser, og telefonnumre på, hvor man kan få foretaget abort, netop her blev abort kun berørt som et helt perifert emne. Kristendommen syntes i disse dage så livsbekræftende, at der kunne gives afkald på pavens moralske løftede pegefinger.

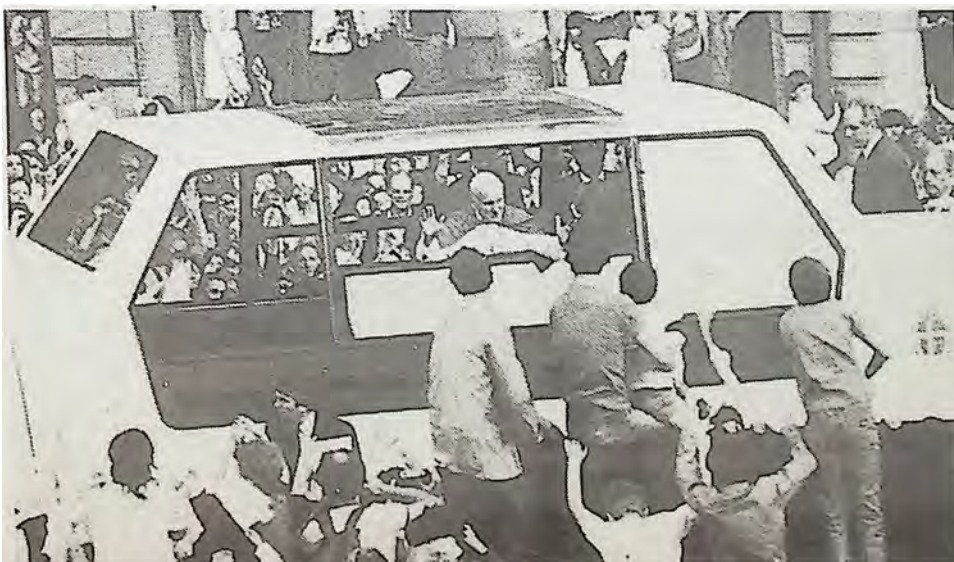
Den økumeniske bønsgudstjeneste i den anglikanske domkirke i Canterbury med en liturgi, der må fylde enhver pavelig ceremonimester med misundelse, var så absolut egnet til, at Johannes Paul

II kunne fremstille enheden i troen klart og umisforståeligt. Desuden havde paven ved de seks økumeniske møder rigelig tid til at udveksle ord og tanker med anglikanerne. Mødet med repræsentanter for den calvinistisk-reformerte kirke i Skotland havde, som paven sagde, »en værdi i sig selv«. For blot en generation siden, kommenterede avisen »The Scotsman« havde et sådant besøg ikke kunnet komme i betragtning.

Økumenisk opbrudsstemning

Paven efterlod det kristne Storbritannien i en økumenisk opbrudsstemning, der nok var blevet stimuleret ved hans besøg, men ikke først skabt derved. Den fhv. ærkebiskop af Canterbury, dr. Michael Ramsey blev ved modtagelsen for paven i kardinal Humes bisperesidens hyllet med langvarigt bifald. Han og Johannes XXIII havde brudt isen mellem anglikanere og katolikker. Johannes Paul II lærte 20 år senere ved sit pastorale besøg i Storbritannien et katolsk og anglikansk episcopat at kende, hvor koncilets økumeniske appel ikke er blevet overhørt. Ikke blot kaldes den katolske biskop af Liverpool og hans anglikanske embedsbroder for den »dynamiske duo«, ikke blot sagde kardinal Hume efter gudstjenesten i Canterbury opsummerende: »At være katolik betyder i dag at være økumenisk indstillet og engageret«, men også dr.

Paven ville have sin »pope-mobil« med til Rom

Paven i »pope-mobilen«, som han gerne vil bruge i fremtiden på Peterspladsen i Rom. Foto: KNA.

Glasgow (KIPA) - Under pavens besøg i Storbritannien var der stillet en hvid Range Rover til hans disposition.

Ved et pressemøde fortalte ærkebiskop Thomas Winning af Glasgow, at paven ønskede at få denne bil med hjem til Vatikanet.

Den åbne »pope-mobil«, som køretøjet kaldtes i England, er forsynet med skudsikre ruder og et pansret karosseri, men giver alligevel folk mulighed for at se paven tydeligt.

»Paven har sagt, at han vil benytte køretøjet, der er anskaffet for engelske katolikkers gaver, ved generalaudienserne på Peterspladsen«, fortalte ærkebiskop Winning.

Folkelig hyldest med konfetti under pavens besøg i Argentinas hovedstad, Buenos Aires den 11. juni. Foto: KNA.

Runcie tog i det mindste for en tid pavemodstanderne vinden ud af sejlene. Kun få istemte *Ian Paisley's* skingrende kor. Og det var ikke kun, fordi en snes af hans venner »på grund af forstyrrelse af den offentlige ro og orden« måtte følge pavebesøget fra fængslet.

Mange blev hjemme ved TV-skærmen

Trods det vidunderlige »pavevej« strømmede de troende ikke til i det omfang biskopperne havde håbet. Hvis det havde slået til, havde alle landets fem millioner katolikker været på benene. Meningsforskerne var langt forsigtigere, men alligevel lå også deres tal betydeligt over det faktiske. Mange

afholdt sig på grund af de overdrevne politimæssige forholdsregler fra at se paven andre steder end på fjernsynsskærmen.

At pølsesælgerne og souvenirforhandlerne brændte inde med deres varer er så meget desto mere beklageligt, som deres indtægter skulle have bidraget til dækning af rejseudgifterne. I de forskellige bispedømmer har klingpungene derfor måttet gå rundt nogle ekstra gange efter pavebesøget, uden at man dog derfor, som i sin tid i Vesttyskland, detaljeret lod paven vide, hvad man ellers kunne have brugt pengene til.

Folkets råb efter fred

Pavens fredspilgrimsrejser har gjort det klart for alverden, at folkenes råb efter fred ikke længere lader sig overhøre. De ansvarlige i de krigsførende lande måtte erfare, hvordan deres forsøg på at retfærdiggøre krigen mødte modstand hos manges – især de unges – forsoningsvilje.

Den argentinske ungdoms bifald var voldsomt, da *Johannes Paul II* ved afskedsgudstjenesten i Buenos Aires læste den britiske ungdoms budskab op for cirka to millioner mennesker. Argentinas daværende præsident, general *Galtieri*, måtte også høre, at den argentinske ungdoms hu ikke står

til krigeriske foretagender. Folkelagens længsel efter fred er blevet endnu mere åbenlys efter pavebesøget i Storbritannien og Argentina.

Sympatier og protester

Fredsrejsen til Argentina skaffede ikke blot paven stor sympati blandt befolkningen. Den skaffede også militærjuntaen nye problemer. Der var ikke langt fra folkets begejstring over pavens budskab til dets højlydte protest mod juntaens politik.

Det godt to dage lange pavebesøg mobiliserede også de forskellige menneskerettighedskommissioner i Argentina. De krævede igen oplysninger om, hvad der var sket med de cirka 15.000 forsvundne, der er blevet bortført siden foråret 1976. Paven bragte for øvrigt også dette problem på bane over for general *Galtieri*.

Både i Storbritannien og i Argentina talte paven på samme måde til de ansvarliges samvittighed. Ved sin ankomst til Buenos Aires benyttede han næsten de samme ord som i den engelske by Coventry. »Vi står endnu ikke over for så frygtelige begivenheder som i Hiroshima og Nagasaki, men når vi sætter menneskers liv på spil, udløser vi derved

mekanismer, der vil kunne føre til sådanne katastrofer, til farlige reaktioner og til umenneskelige metoder«. Med henvisning til Falkland-konflikten sagde han, at menneskeheden endnu engang må stille sig selv det spørgsmål, om krig ikke altid er en absurditet og en uret.

Ingen krig er retfærdig

Efter pavens erklæring i Coventry og Buenos Aires er der i hvert fald ikke nogen, der kan påstå, at paven mener, at den gamle skolastiske skelnen mellem en retfærdig og en uretfærdig krig kan anvendes under de nuværende forhold. For *Johannes Paul II* er krig altid uretfærdig, fordi han er overbevist om, at det, han kalder krigens mekanismer, i vore dage af sig selv kan fremmane en verdensomspændende katastrofe.

Statsledernes krig – ikke folkenes

Der kan ikke være nogen tvivl om, at pave *Johannes Paul II's* pilgrimsrejser til Storbritannien og Argentina – midt under krigen og trods krigen – alligevel har været i stand til at vise mennesker i begge lande, at de trods alt var forenede i deres inderlige ønske om fred.

Britiske souvenirfabrikanter sagsøger Vatikanet

London (KIPA) - 34 britiske fabrikanter af religiøse souvenirs vil kræve en skadeserstatning på ca: 17 millioner kr. af Vatikanet, fordi pavens besøg i Storbritannien blev en økonomisk skuffelse for dem.

De 17 millioner kr. svarer til værdien af de souvenirs, de brændte inde med, fordi der ikke fandtes købere nok til dem under pavens besøg i landet.

De 34 fabrikanter beskylder Vatikanet for at være skyld i deres økono-

miske tab ved ikke i tide at have bekræftet, at paven ville komme til Storbritannien, og fordi det på grund af Falklands-krisen indtil den sidste dag var usikkert, om paven overhovedet kom til landet.

Fabrikanternes advokater havde for nylig i London et møde med msgr. *Ralph Brown*, ærkebispedømmet Westminster generalvikar. Her præsenterede advokaterne ham for deres klienters krav. Det var dog ikke muligt at opnå enighed.

Den argentinske statschef, general *Galtieri*, som er trådt tilbage efter Falkland-krigens afslutning, modtog paven på flyvepladsen i Buenos Aires. Senere aflagde paven ham et besøg i regeringsbygningen, hvor han blev fotograferet med et af general *Galtieris* børnebørn på skødet. Her ses paven i sofaen mellem *Galtieri* og barnets moder. Foto: KNA.

Mindeord om pater Alfred Otto S.J.

Onsdag den 26. maj døde pater Alfred Joachim Otto SJ, 79 år gammel i Münster, Westfalen, efter 60 års ordensliv og 47 år som præst. På grund af sommerferien har det først nu været muligt at bringe nekrologerne.

Pater Ottos menneskelighed fejrede store triumfer

Nøjagtig en måned efter sit 60-årige ordensjubilæum (26.4. 1982) blev pater Otto kaldt hjem til Gud.

Siden 1969 havde han boet i Århus. Inden den tid hørte han til huset i Stenosgade, hvor han i 1937 begyndte at virke som præst. Indenfor københavner-tiden faldt også et flerårigt ophold på Stella Matutina (Mikkelsborg) som præst hos Josefsøstrene. Han betroede mig en gang, at disse år havde været de bedste i hans ordensliv.

I 1½ år fra 58-65 havde vi i Stenosgade et nærmere samarbejde, som jeg mindes med beundring og taknemlighed.

Pater Otto var en sjælden begavelse og en ener.

Da han læste historie ved Københavns Universitet under prof. Arup, fik han guldmedalje og i 1933 – før han endnu var præst – tog han doktorgraden. Hans doktordisputats havde titlen: »Liber Daticus Roskildensis«.

Videnskabsmand

Han var videnskabsmand til fingerspidserne og som sådan gjorde han en fremragende indsats som medarbejder og medudgiver af »Corpus Philosophorum Danicorum Medii Ævi«: Johannes Daci opera, 1. og 2. del – Simonis Daci opera – Incertorum auctorum.

Mange artikler i »Lexikon für Theologie und Kirche« og artiklen om Danmark i »The Catholic Encyclopedia« underskrives af ham som forfatter.

»Den katolske Kirkes Historie«, udkommet hos Munksgaard i 1937 er en bearbejdelse af den tyske historieprofessor Rauschens bog, som pater Otto supplerede med henblik på kirkens historie i de nordiske lande.

Af en del andre publikationer skal nævnes »Compania de Jesus«, »Jesuitterne og Kirken i Danmark« – og den lille men stadig aktuelle bog »Ordløs, salmeløs, bibelløs« om forholdene i Danmark på reformationstiden – og endelig »Den katolske Kirke

i vore Historielærebøger«, om hvilken prof. P. G. Lindhardt skrev i en meget positiv kronik (Nationaltidende 3.7. 1943): »Sandfærdighed er betingelse fremfor noget andet. Dr. Ottos bog er et alvorligt memento til alle, der på en reformatorisk kirkes grund skal beskæftige sig med historieundervisning«.

Mand af sine meningers mod

Pater Otto var og forblev hele livet igennem også en mand af sine meningers mod, der ikke på nogen måde gik på akkord.

Som debattør var pater Otto farlig at komme i diskussion med. Hans altomfattende viden og slagfærdighed var enestående.

Mennesker der hævdede, at enhver har lov til at have sin egen mening, kunne blive ærgerlige, når de i kraft af dette løsen fremsatte egne løse påstande. I diskussionen kom de snart til at trække det korteste strå og blev naturligvis irriterede.

Pater Otto's interessers tal var legio.

Hvem ved, at han var en dygtig orgelspiller, at tegnekunsten ikke var fremmed for ham og at han i sine unge dage bl.a. tegne-

Pater Alfred Otto nåede at fejre sit 60 års ordensjubilæum.

de og malede – eller at han ganske selvfølgelig kunne lave mad (ovenikøbet godt) – at han var dyreven

og passede haven i Stenosgade og i Århus.

Men han var bestemt ingen god pædagog.

Pater Otto's præstelige virksomhed blev ikke handicappet af videnskaben. Han har aldrig været sognepræst, og dog har han i årenes løb undervist og optaget 85 konvertitter. Han var en søgt skriftefader og hans prædikener var solide og gennemtænkte.

I vennernes kredse

Pater Otto's menneskelighed fejrede store triumfer. I sine venners kredse var han i besiddelse af megen og tør humor. Han var og forblev en trofast ven, selv om man ikke altid var enig med ham.

Vulgare amici nomen – sed rara est fides.

Fides i ordets altomfattende betydning var pater Otto's kendemærke – ligefrem en karakteristik, hvad enten det gjaldt på det rent menneskelige eller på videnskabens og troens område.

Måtte disse få ord give udtryk for værdsættelse af og taknemlighed overfor pater Alfred Otto.

Han hvile i fred.

K. Pauli S.J.

Pater Alfred Otto bevarede en oprindelig indre, drengagtig glæde

Som det fremgik af et kort min kone og jeg modtog fra P. Otto kort efter hans 60 års præstebubilæum, som han fejrede under et rekreationsophold i Münster, havde han det på det tidspunkt glimrende, og forudså et snarligt gensyn i Jylland mellem Tvende Have, som han skrev. Hverken han selv eller vi andre kunne forudse denne form for tilbagevenden til den kimbriske halvø, og en tanke går til hans kat på Sostrup Slot, der nu for altid forgæves må søge natlogi og subsistens ved hans dør i vestfløjen. Ikke »hans« kat, måske, men en af disse strejfer der ufravigeligt sluttede sig til ham, hvor der altid var en åben dør at finde for denne verdens firbenede eventyrere og udstødte.

Ironi og humor

I den sidste halve snes år – så længe som mit bekendtskab med P. Otto varede – var det ikke mit indtryk at han, undtagen i den mest populære forstand af ordet, var en »konservativ« præst. Af »den gamle skole«, jesuitisk talt, måske, og med de gaver for ironi, humor og distance man måske un-

dertiden savner hos den næstnyngste generation. Falsk pathos var en tilbagevendende skydeskive for humoristiske kommentarer. P. Otto havde evnen til at godte sig, uden dermed at stille sig selv i et mere fordelagtigt lys end genstanden for hans kommentarer.

Forsvarede doktorgraden

Da han som ung jesuit forsvarede doktorgraden om Roskilde domkapitel i det 13. årh., skal en (konkurrerende) opponent i tidens stil have erklæret sig skeptisk overfor »denne tyske munk, der plukkede et umodent æble i den danske abildgård!«, underforstået, naturligvis, at han selv havde »et mere modent æble« på trapperne. P. Otto optrådte selv som opponent, da dette æble så dagens lys, og om han faktisk bemærkede »at et æble jo også kan blive overmodent«, eller han blot ønskede at have bemærket det, står hen i det uvisse: det for patetiske og skruede fik ham til at le så skuldrene hoppede, mens selskabscigaren skar betegnende figurer i luften.

Det var ofte mit indtryk, at det var visse forpatetiske, for skruede udtryksformer, i den postkoncilære katolicisme, der dybest set var grunden til visse af hans mentale reservationer. Han så intet i selve dokumenterne, der retfærdiggjorde de mere euforiske progressive livsudtryk i tressernes slutning og halvfjerdsernes begyndelse. På den anden side skal han engang, helt i hans personligheds stil, have irretesat en noget rabiater konvertit, der havde ytret sig om lutheraneres maximale chancer for post mortem syndestrafte, med en bemærkning om, hvor konvertitten da mente hans egne (afdøde) forældre befandt sig. Triumfalister var P. Otto ikke.

Alltilgivende tolerance

P. Ottos humoristiske udfald mod bestemte slags fagter og gestikulationer i den postkoncilære periode var måske dybest set et udtryk for en dybere humoristisk holdning til menneskelige excentriciteter i bred almindelighed. Den slags iagttagelser var altid præget af indsigt og den alltilgivende toleran-

ce, der er hemmeligheden i dyb humor. Hans uforbeholdne kærlighed til dyr var ikke udtryk for en Gustav Wied'sk opgivelse af menneskene, for misantropi. Var der skuffelser udviklede de aldrig nogen dybere bitterhed. Ligeså lidt var en vis tilsyneladende hang til »det respektable«, til »god stil«, et udtryk for en fastlåst tilknytning til overfladiske, bedsteborgerlige normer og idealer. Derom bar hans skødesløse, undertiden til det lurvede grænsende, påklædningsvaner vidnesbyrd.

Dyb katolsk respekt

Tresserne var i flere henseender (også internt katolsk og ikke altid uberegtiget), et opgør med normer, der var stivnet til form, og derfor, i sine mest radikale udtryk, stærkt negative overfor »alt det ydre«. Når P. Otto derfor undertiden udtrykte skepsis, lå der ofte heri en, efter min mening, dybt katolsk respekt for vor ydre adfærds, for vore objektive dogmers og moralnormers, uundværlighed som modvægt, som korrektiv, til vore indre muligheder for selvbedrag og moralsk forfald.

Bourgeois var P. Otto i ingen mulig betydning af dette ord, omend hans humor, som hele hans personlighed, havde et intellektuelt tilsnit. Kritiserede han med ord det følelsesmæssigt overdrevne, den for synlige pathos, var det kun, fordi den forekom ham tom og uden dybere alvor, og da altid med en ræv bag øret. Han bevarede til sidste gang jeg hilste på ham, dagen før hans rekreationsrejse til Münster, en oprindelig, indre, drengagtig glæde, der ytrede sig i et dvælende, lykkeligt, næsten skurkagtigt blik ovenpå en god bemærkning: en uspolerethed, der livet igennem tjente ham som et værn mod oplevelser, der ville have gjort andre menneker bitre og tilbage-skuende; en humor bygget på realisme, der på en mærkelig måde synes mere dagsaktuel og moderne end de i retrospekt måske lidt opblæste tressere.

P. Otto var indbegrebet af katolsk soliditet, og hans tro var ikke primært et følelsesudtryk, men avanceret objektivitet, en sikkerhed der tangerede den vidensagtige. En trosform der altid har været revolutionerende, og som måske alene har chancer i en mere usentimental morgendag. Requiescat in pace.

Børge Fruelund Jensen

Pater Franz Josef Lanser S.J. 50 år præst den 27. august

Jubilæet fejres i Skt. Mariæ Kirke, København

Den 27. august kan pater Franz Josef Lanser S. J. fejre sit 50 års præstjubilæum med dybfølt tak til Guds forsyn, som har vejledt og bevaret ham gennem et halvt hundrede års præstegering.

Pater Lanser er født i Hamburg 18. marts 1901. Her voksede han op og fuldendte sin skolegang med studentereksamen, men i stedet for at begynde på universitetsstudium, meldte han sig i april 1921 i noviciatet hos jesuitterne i s'Heerenberg (Holland), da det på den tid endnu ikke var tilladt jesuitterne at oprette ordenshuse og studiekollegier i Tyskland – en følge af den såkaldte »Kulturkamp«. Denne kendsgerning og allerede hans opvækst i diaspora viste Franz Josef ganske konkret, at Den katolske Kirke ikke var »persona grata« hos alle.

Fem år senere (1926) kom han til Skt. Knuds skole i Stenosgade, hvor

han skulle undervise og holde gårdvagt i frikvartererne, de opgaver, som sædvanligvis blev tildelt de unge fratres. Dermed syntes Fr. Jos. Lansers skæbne afgjort: skole og kirke i Stenosgade. Under dette treårige praktikum, fuldendte han også et kursus i dansk og engelsk på statens lærerhøjskole.

Ordrup

I 1929 genoptog frater Lanser de påkrævede syv års filosofisk-teologiske studium, som var blevet afbrudt af opholdet i København. Bortset fra det sidste afsluttende år i Innsbruck blev alle syv år tilbragt ved Ignatiuskollegiet i Valkenburg (Holland).

Der blev p. Lanser præsteviet 27. august 1932, men kunne først vende »hjem« til København i 1934.

Der fulgte 12 år som skolelærer og sjælesørger i Stenosgade. Dog skulle

præstehuset her ikke blive hans permanente hjem. Fra marts 1946 finder vi p. Lanser som sognepræst ved Skt. Andreas kirke, Ordrup i en syv et halvt års periode, som han vistnok ser tilbage på som de lykkeligste år i Danmark. I oktober 1953 flyttede han til Skt. Mariæ kirke, Frederiksberg, for at starte sit sidste virke som sognepræst, der dog varede i 18 år.

I de sidste ti år, hvor p. Lanser med rette kunne have nydt sit otium, har

Franz Josef Lanser S.J.

han alligevel holdt kontakten med menigheden vedlige, gennem gudstjenester og forkyndelse, samt ved altid at være til tjeneste for de syge og ældre.

Derfor ventes meget af en præst, mange vil måske synes for meget. Pave Paul VI har udtrykt det således:

»Præsten er troens vidne, forkynder af det glade budskab, håbets profet, bygger af Guds kirke, Gudsfolkets hyrde, beskytter af de forældreløse og værgeløse, de nødstedtes tilflugt, de lidendes

trøster, sjælenes fader; han er tillidsmand, rådmænd, fører og alles ven«.

P. Lanser, der i 50 år stille og trofast har gjort sin gerning, har derigennem forsøgt at leve op til dette store ideal.

Reception

Vi skylder ham derfor en stor tak og ønsker ham hjerteligt til lykke med jubilæet. Fredag 27. august vil Skt. Mariæ menighed og p. Lansers bekendtskabskreds få lejlighed til at fejre jubilæren,

der concelebrerer festmessen i Skt. Mariæ kirke, hvor generalvikar pastor Lars Messerschmidt vil prædike. Derefter reception i menighedssalen, hvor alle er hjertelig indbudt til at hilse på p. Lanser.

For at give vore lykønskninger en mere »konkret« form vil gavebidrag kunne indbetales på kirkens postgiro konto nr. 303 24 42 med angivelse af »P. Lansers præstjubilæum«. Skt. Mariæ kirke Frederiksberg

Kirke og kreativitet

Festivalprogrammet begynder 23. august

Vi gentager hermed indbydelsen, som stod at læse i »katolsk orientering« nr. 10: Det ville glæde os at se så mange af Jer som muligt i anledning af projektet »Kirke og kreativitet«, et festivalprogram præsenteret i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade og Institut Sankt Joseph, Dag Hamerskjølds Allé.

Mandag den 23. august kl. 19.30: Jesu Hjerter Kirke. En audiovisuel montage fra Kateketcentralen:

Vand. Derefter Åbningsmesse – pater Anton Dekkers, pater Karl Linde og pastor Guido Kreienbühl.

Jesu Hjerter Messe/Cantor Erik Christiansen.

Jesu Hjerter Kor: Cantor Erik Christiansen og organist Poul Simon.

En audio-visuel montage fra Kateketcentralen: *Øjne der ser*.

Tirsdag den 24. havde vi planlagt en aften med kreativ dramatik for børn.

Den må udgå; vi håber at bringe den på et senere tidspunkt.

Onsdag den 25. august kl. 19.30: Jesu Hjerter Kirke. Værker af Leif Kayser. Ved orglet Knud-Erik Kengen.

Kirkeruder. I-VII. 1975.

Variationer over: Hymnen »Ave Maris Stella«. 1981. Maria-antifonen: »Regina Coeli«. 1979. Maria-antifonen »Ave Regina Coelorum«. 1981.

Torsdag den 26. august kl. 19.30: Menighedssalen i Jesu Hjerter Kirke.

Aften med Ulla Ryum, som læser af egne værker. Det drejer sig om eventyret *Solbrillen* og fortællingen *Middagspause*, begge fra samlingen *Tusindskove*. Hvis der bliver tid, læses endvidere *Pendul* fra samlingen *Noter om i dag og i går*. Ind imellem vil Ulla Ryum lægge op til samtale om det læste.

Tirsdag den 31. august kl. 19.30: Jesu Hjerter Kirke.

Koret Jubilate Deo under ledelse af Thomas Borup – derefter *Ti nye sange* udvalgt og fremført af Gertrud Messerschmidt. Sognepræst Poul Marx hjælper os at lære dem, og når vi synger sammen, virkeliggør vi Den hellige Augustins sætning: »Den, der synger, beder dobbelt«...

Onsdag den 1. september: Menighedssalen i Jesu Hjerter Kirke kl. 19.30 En film af Hans Johannes

Jensen: »I gennem nat-ten«.

Medvirkende Thomas Karlsberg, Christina Oehlschlager. Manuskript: Per Jensen, Hans Johannes Jensen. Foto: Dan Laustsen. Klip: Kasper Schyberg. Musik: Domenico Scarlatti. Lyd: Nils Torp. Produktion: Det danske Filmstudio. Utlejning: Statens Filmcentral.

Onsdag den 8. september kl. 19.30: Institut Sankt Joseph

En moderne musical i revyform: *Mennesket først...* opføres af I. S. J. Kirketeater under ledelse af Søren Meinertsen.

Stykket bygger, som det ses, på den grundtvigske læresætning: *Menneske først* – Kristen så.

Torsdag den 9. september kl. 19.30: Menighedssalen i Jesu Hjerter Kirke

Et portræt af komponisten Bernhard Lewkovitch – tegnet af programsekretær Torben Jørgensen, Danmarks Radio.

Hver aften er der *Åbent Hus* bagefter, henholdsvis i menighedssalen i Jesu Hjerter Kirke og efter ISJ Kirketeaters spil i lærerværelset. Drikkevarer kan købes til butikspris, og vi håber at se så mange af Jer som muligt også der.

Velkommen.

Arbejdsgruppen for Kirke og kreativitet
Erik Christiansen
Guido Kreienbühl
Sr. Hildegard Madsen
Else Marie Pade

Krondiamantbryllup

Fru Bronislawa og Josef Liss fejrede 1. juli deres 65 års bryllupsdag.

Torsdag den 1. juli 1982 fejrede ægteparret fru Bronislawa og Josef Liss, Fuglsang 12, Åbenrå deres krondiamantbryllup.

De kom begge som ungarbejdere fra deres fødeland Polen til Danmark i 1914.

Fru B. Liss var kun 17 år, da hun rejste til Danmark sammen med tolv andre jævnaldrende piger og kom i arbejde på »Gl. Estrup Herregård« ved Auning øst for Randers.

J. Liss med sine 19 år fik arbejde hos entreprenørfirmaet Hofmann & Sønner forskellige steder i landet og senere oparbejdede til en formandspost på et værk i Rødekro.

Kort efter brød første verdenskrig ud i 1914, blev

en hjemrejse umulig. De gjorde senere bekendtskab med hinanden og herefter giftede sig i den katolske kirke i Køge.

I året 1925 købte parret sig en landejendom på Lunderupmark i Sønderjylland, hvor de gennem 38 års virke oparbejdede gården med dertilhørende stor besætning. I 1962 afhændede de gården og flyttede ind i deres nuværende hjem i Åbenrå.

Besøg af sognepræsten

Ægteparret har været kendt videnom som meget hjælpsomme og ihærdige mennesker, der gennem hele livet og endnu i dag er trofaste kirkegængere, og de har taget del i den polske forening.

I ægteskabet er opvokset fire døtre og to sønner, som alle er blevet gift i den katolske kirke og flere er indlemmet i forskellige menighedsråd – har gode stillinger og har bosat sig i Marstrup, Haderslev, Århus og Åbenrå.

Parrets eneste nære slægtning i landet er familien Haladin i København

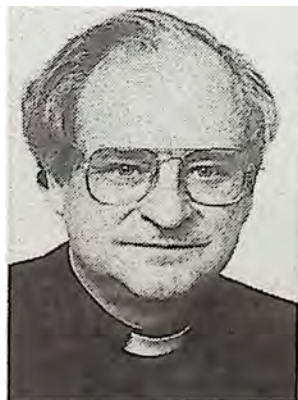
og en der er Skt. Mariasøster på »Stella Maris« i Nyborg, og i deres hjemland Polen, Tyskland og Frankrig er de stadig i kontakt med deres slægtninge, som de har besøgt indtil den sidste opstand. En bror til fru Liss, der har kæmpet under sidste verdenskrig, har bosat sig i Amerika.

Krondiamantbrylluppet blev fejret med morgenmusik tillige med besøg af sognepræsten, Åbenrås borgmesterfrue, familie og venner samt modtaget et personligt telegramhilsen fra Hendes kgl. Højhed Dr. Margrethe. Om eftermiddagen holdtes der en festmesse, celebreret af p. Oppermann, og dagen endte højtideligt »traditionen tro« med rundgang på gaden i kvarteret med sang og pragtfuld illumination fra beboere i kvarteret.

Ved godt helbred

Josef Liss og frue er ved godt helbred og med stor lykke siger de tak til alle der har sendt deres hilsener til festdagen.

Antoni Liss

Den 23. juni 1982 udnævnte Hendes Majestæt Dronning Margrethe biskop Hans L. Martensen til Ridder af Dannebrogordenen.

Katolsk stævne på Egeskov

afholdes søndag den 5. september under temaet »Herren åbner de blindes øjne«.

Kl. 10.30 procession og andagt, evt. opførelse af et børneskuespil.

Kl. 14.30 biskop Hans Martensen celebrerer højmessenen.

Menighedsrådet

Indsamling af arkivalier til Skt. Pauls kirke i Tåstrup

Fylder 50 år til oktober 1983

Næste år fylder Skt. Pauls Kirke, Tåstrup 50 år. I den anledning er det blevet mig pålagt af det nyvalgte menighedsråd at indsamle og formidle kopiering af forskellige slags arkivalier fra sognets og kirkens historie gennem det halve århundrede.

Alt har interesse: fotografier (negativer), dias, smalfilm, lydbånd, tegninger, lejlighedsange fra forskellige mærkedage, særtryk, avisudklip – bidrag fra børn (datidens) og voksne – hvad som helst.

Også fhv., specielt ældre menighedsmedlemmer, der har lyst til at fortælle erindringer fra sognets liv på bånd, bedes henvende sig.

Materialet dateres

Hvis man ikke ønsker at overdrage menigheden sine fotos m.v., er, vi alligevel interesseret, idet vi så vil bekoste affotograferinger/kopier og returnere originalmaterialet med pænt tak for lån. Og det gælder ikke kun forskelligt fotografisk materiale, dias og eventuelle smalfilm iberegnet, men også særtryk, avisudklip, sange m.v. i anledning af forskellige mærkedage og medlemmer af menigheden, der har gjort sig individuelt bemærket i kirkelige sammenhæng.

Det er af den største vigtighed, at vi så tilnær-

melsesvis som muligt får materialet dateret (hvem, hvad, hvornår), og vi beder indstændigt enhver, der har materiale, og som læser dette, om ikke på forhånd selv at skønne om, hvad der har værdi. Det vil vi helst selv.

Til en lille tryksag

Et af de formål, indsamlingen er beregnet på, er en lille tryksag med træk af sognelivet gennem årene, rigt illustreret. Og da vi ikke kun vil vise kirken som en kirke over verden og af verden, men også som en kirke for verden og i verden, vil vi ikke kunne undvære at sætte menighedslivet i relation til sognets, landets og verdens samtidige historie. Dette bedes man holde sig for øje, når man nu dykker ned i gemmerne eller grunder over, hvad man eventuelt har at fortælle fremtiden på en dertil indrettet båndmaskine.

Gå på opdagelse i gemmerne nu

Vi ønsker at gøre dette arbejde så grundigt som tiden og midlerne rækker til, og det bliver derfor nok nødvendigt på et senere tidspunkt at gentage dette opråb – som også gerne må inspirere andre menigheder rundt om i landet til at oprette lignende arkiver.

Men foreløbig: de af jer, der har eller har haft tilknytning til Skt. Pauls Sogns menighed, må gerne allerede nu begynde at gå på opdagelse i gemmerne, så vi umiddelbart efter ferietiden kan notere de første vægtige bidrag som indgæet.

Enhver henvendelse bedes indtil videre rettet til: John Ernst, Spolestræde 41, »Gadekæret«, 2635 Ishøj. Tlf. 02 54 51 15.

John Ernst

Det nyvalgte menighedsråd ved Skt. Pauls kirke i Tåstrup vil i anledning af kirkens 50 års-dag i oktober at udgive en lille tryksag med træk af sognelivet gennem årene.

Køb solidaritetskaffe

Kirkernes U-landsuge, som finder sted i ugen 31. oktober til 7. november sætter focus på forbrug og kaffe

Det økumeniske fællesråd i Danmark har igen i år taget initiativ til afholdelse af en Kirkernes U-landsuge 1982. Den finder sted i ugen 31. oktober til 7. november.

Som inspirationskilde til forskellige aktiviteter på lokalt plan har fællesrådet udgivet en avis, som sætter focus på forbrug og kaffe. Avisen opfordrer forbrugere til at købe en solidaritetskaffe, hvor en større del af salgsprisen tilfalder dem, der producerer varen. Kaffen kommer til at koste mellem 16 og 18 kr. for 250 gram, og den forhandles af Kirker-

nes u-landshjælp og sælges fra SOS-Verdenshandel i Holland.

Kritiske over for vort eget forbrug

I et brev, som er sendt til menighederne og KUK'erne i landet og underskrevet af generalsekretær Anton Dekkers og Michael Arbirk, DUK, siges det bl.a. i u-landsugens tema: »Som kristne må vi være kritiske over for vort eget forbrug og have mod til at

kæmpe mod alt, hvad der i vores hverdag underudvikler og undertrykker andre mennesker og begrænser deres muligheder for at leve i fred og frihed. Med vor indsats og i vor livsførelse skal vi placere kirken på de fattiges side, sådan som Jesus selv gjorde det. Det er vort håb, at temaet for denne u-landsuge må sætte mange tanker i gang og føre til konkret handling«.

Brevet opfordrer des-

uden til, at man danner aktivitetsgrupper, til samarbejde med andre kirker og med ikke-kirkelige personer/grupper/organisationer.

Avisen og andet materiale

Avisen og andet materiale kan fås ved henvendelse til Kirkernes U-landsoplysning, Nørregade 11, 1165 København K, Telefon 01 15 59 27.

kk

Økumenisk indvandrergruppe har brug for hjælp

16. juni afholdtes stiftende generalforsamling i »Økumenisk Indvandrergruppe«, et tværkirkeligt forum, der ønsker at fremme forståelsen indvandrere og danskere imellem med det formål, at befolkningsgruppernes mulighed for at lære om hinanden øges, således at racisme og andre former for diskrimination bekæmpes – henholdsvis forebygges.

Dette vil man bl.a. opnå ved oprettelse af et center for indvandrerkvinder og deres børn. Blandt indvandrerne er det kvinderne og børnene, der har det sværest.

Sr. Susanne

Ved et orienterende møde 26. maj i Det Økumeniske Center i København talte sr. Susanne Sønderbo, der er udset til at lede centeret, om de

nærmere tanker – og vanskeligheder hermed. Sr. Susanne har allerede været i kontakt med adskillige indvandrerkvinder, der har forsikret hende om, at der er brug for et sådant center. Også danske kvinder vil have gavn af det, også vi har brug for at lære »de andres« religion og kultur at kende, siger sr. Susanne.

Torsdag 2. september

kl. 19.30 er der igen et orienterende møde i Det Økumeniske Center, Skindergade 24, kld. 1159 København K. Tlf.: (01) 15 56 55.

Kan man ikke komme til mødet, men synes, det er en sag, man vil støtte, kan man udfylde og indsende nedenstående blanket til Det Økumeniske Center:

- bidrager med et fast beløb pr. måned (f.eks. 20 kr.) på giro 8 12 30 20 (mrk. Økumenisk Indvandreraktion)
 - bidrager med en større årlig gave (indsættes samme sted)
 - melder mig til regelmæssig deltagelse i aktiviteterne; afventer nærmere besked
 - hjælper på anden måde (f.eks. med inventar)
- Indsendt af: Navn:
Adresse:
Tlf.:

Bibelselskabets NYE fortolkning til bibelens bøger – et tilbud til alle bibellæsere!

Bibelselskabet har genoptaget en gammel tradition og kommer nu med de to første bind i en kommentarserie – der med årene skal bringe fortolkninger til alle bibelens bøger.

Fortolkningerne er overkommelige i omfang og pris. De er let forståelige og leder den nutidige bibellæser ind i de bibelske skrifter, forklarer dem og gør dem levende og nærværende.

Brug fortolkningerne i dagligdagens bibelstudium. Brug dem i studiekredse – i bibelkredse – i børne- og ungdomsarbejdet – på skoler og seminarier.

Kuponen sendes til
P. Haase & Søn Forlag
Lovstræde 8,
1152 København K.

De to første bind er udkommet:
Galaterbrevet
fortolket af professor Niels Hyldahl
pris kr. 61,00

Hebræerbrevet
fortolket af pastor Søren Ruager
pris kr. 61,00

P.S. Bestil dem hos deres boghandler – eller benyt nedenstående kupon.

B

Navn: _____ By: _____
Adresse: _____ Boghandler: _____
Postnr.: _____ Galaterbrevet (kr. 61,00)
Hebræerbrevet (kr. 61,00)
check/giro komtant

Møder og arrangementer

Weekend på Asserbo fra 10.-12. sept. 1982

Kom og se -
Kom og hør -
Kom og tal -
Kom og lyt -
Kom og spørg -
Kom og del -
Kom og bed -
Kom og vær med -

I denne weekend er alle over 18 år velkomne som har interesse i at høre lidt om, hvordan Danmarks Kirke skal se ud i fremtiden. Asserbo er stedet og ligger meget skønt midt i en stor plantage. Hvis vi er heldige med vejret, er der også mulighed for at gå i vandet. Formålet er at få en snak om de tanker og overvejelser vi har gjort os, m.h.t. en anden levemåde, end den vi er vant til. Pris: 75.- kr. + 60.- kr. for fællesrejse.

Arrangørgruppen »Unge Ordensfolk«.
Tilmelding: Brug DUK's tilmeldingsblanket.

Kursus

- ledet af p.L.A. Dorn S. J. Johannes Breve.

I vintermånederne afholdes bibel-kursus for voksne. Vi fortsætter gennemgangen af Johannesbrevene og derigennem forsøge at trænge dybere ind i Kristendommens grundprincipper.

Kurset starter tirsdag den 7. september kl. 19.45 i menighedssalen, Jens Jessensvej 5, 2000 F. og fortsætter hver anden tirsdag. Hvert møde slutter senest kl. 21.45.

Tilmelding påkræves og sendes til L.A. Dorn, Jens Jessensvej 5, 2000 F.

DUK - kalender

Børnweekend 3.-5.9. 1982 på Ømborgen. For 7-13 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 23.8. 1982.

Juniorweekend 10.-12.9. 1982 på Ømborgen. For 14-18 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 27.8. 1982.

Ungdomsweekend 17.-19.9. 1982 på Ømborgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 3.9. 1982.

Trosælørekursus 18.-24.10. 1982 på Ømborgen. For børne- og ungdomsledere. Pris 250.-. Rejsseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 24.9. 1982.

Kunstnerweekend 29.-31.10. 1982 på Ømborgen. For 16 år og opefter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15.10. 1982.

Medarbejderledetræning 26.-28.11. 1982 på Lerbjergcentret. For HB, DUK-udvalg, DUK-rep. og andre særligt indbudte. Pris 75.-. Rejsseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 12.11. 1982.

Vietnameserweekend 5.-7.11. 1982 på Ømborgen. Pris 75.-. Rejsseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 22.10. 1982.

Nytårslejr 27.12. 1982 - 1.1. 1983 på Ømborgen. For alle interesserede. Pris opgives senere i Katolsk Orientering. Sidste tilmeldingsfrist 10.12. 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Ungdomssekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Telefon 01-20 63 63

Studiekreds over Familiaris Consortio

Der indbydes hermed til deltagelse i studiekreds over den pavelige skrivelse »Familiaris Consortio«.

Formål: ved gennemgang og uddykning af dokumentet ønskes en dybere forståelse og tilgængelse af den lære om ægteskab og familie, som kirken heri udtrykker.

Deltagere: alle er velkomne, men specielt ønskes forbindelse med unge og ægtepar samt gejstlige, som eventuelt fremover vil være med til at levendegøre kirkens tanker om ægteskabet for andre familier.

Form: aftenene vil blive indledt med foredrag over et bestemt afsnit af »Familiaris Consortio« og efterfulgt af samtale og uddykning af dette afsnit. Blandt indlederne vil være biskop Martensen, Jan Lange, Torben Riis, K. M. Jensen og pater Paul Marx.

Tid og sted: mandage d. 6. og 20. september, den 11. og 25. oktober, den 8. og 22. november samt den 6. december. Alle aftener kl. 20 - 22 i kantinen på Assumptionsklosteret, Bernstorffsvej 54, Hellerup.

Tilmelding: 02-98 51 21 (bedst kl. 18 - 19).

K. M. Jensen

Det sker på Magleås

Torsdag den 19. til lørdag den 21.8. Falkonergårdens Gymnasium holder lærermøde.

Freddag den 27. til lørdag den 28.8. Virum Statsskole holder lærermøde.

Tirsdag den 31.8. til mandag den 6.9. Plejehjemmet Hoffmanns Minde's beboere holder ferie på Magleås.

Foredragsrække i vinter

Pastor Kaare Osorio tilbyder i vinterens løb en foredragsrække over emnet »De kirkebyggende påskeoplevelser«.

De tre første foredrag i serien finder sted tirsdag den 21. september 1982 kl. 20: De evangeliske påskeberetninger som litterære udtryk.

Tirsdag den 26. oktober 1982 kl. 20: Forskellige forståelser af opstandelsen.

Tirsdag den 23. november 1982 kl. 20: Hvad blev der kyndt før de evangeliske påskeberetninger blev nedskrevet?

Foredragene er gratis og holdes i St. Ansgars menighedssal, Bredgade 67.

Serien fortsættes efter jul. Nærmere meddelelse vil blive udsendt senere.

De unges trosbekræftelse 1983

Fælles forberedelseskursus for København og omegn.

I lighed med de foregående år kan unge fra de storkøbenhavnske sogne som ønsker at deltage i trosbekræftelsen 1983, blive tilmeldt dette kursus, som arrangeres af Religionspædagogisk Udvalg i samarbejde med kateketcentralen og de pågældende menigheder.

Kun unge, der opfylder følgende betingelser kan deltage i dette kursus:

- 1) fylder 14 inden 1. maj 1982 (dvs. født inden 1. maj 1968);
- 2) går mindst på 8. klassetrin;
- 3) har modtaget første hl. kommunion og deltaget i forberedelsen dertil.

Forældre, der ønsker at tilmelde et barn indbydes til et orienterende møde

enten mandag d. 13. september kl. 19.30 eller onsdag d. 15. september kl. 19.30

Tilmeldingen (dåbsattest bedes medbragt) sker ved disse møder, der kun har interesse for de voksne og ikke for de unge.

I år begynder kurset med et lejrhold på Myretuen i Bustrup fra fredag den 1. oktober (eftermiddag) til søndag d. 3. oktober (eftermiddag)

Der undervises iøvrigt hver anden lørdag (normalt 9.30 - 11.30) i perioden oktober 1981 - april 1982 (efterårs- og juleferien undt.)

Alle ordinære møder holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang Jagtvej 183B)

Skt. Mariæ Kirke Frederiksberg

Religionsundervisning af børn om lørdagen genoptages den første lørdag i oktober, den 1. oktober, kl. 9.30 i undervisningslokalerne, Jens Jessensvej 5, 2000 F. Altså - en måned senere end normalt på grund af sygdom.

L. A. Dorn S.J.
(sognepræst)

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Jans fond

Der er 4 portioner à 1000 kr. til rådighed for kristne fællesskaber med omsorg for handicappede. Motiveret ansøgning sendes inden 1.9. 1982 til:

Inger Høyer
Marielystvej 16
2000 København F.

Odense - SOS!

Snarest - i hvert fald inden vinteren atter er over os, ville vi (moder og datter i moden alder) gerne kunne finde en god lejlighed, - 3 værelser + køkken + bad (brus) i Odense eller allernærmeste omegn.

Hvem kan hjælpe os?

Vi træffes hver dag på 04-56 12 38 bedst 8-9 og 18-19.

Elsa og Lizzie Amdorf

Møbleret værelse til leje

Fortrinsvis for en mandlig katolsk studerende.

Wissum, Asmussensalle 1, 1808 København V - Telefon 01-31 12 11.

Salg og service

Katolsk Begravelsesforretning

Sydhavnens Bedemandsforretning, Hammelstrupvej 3, 2450 København SV.

Telefon 01-46 84 08

Ivar Donnemose
katolsk bedemand

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS-FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelser og bisættelser ordnes for alle trossamfund.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet. Efter lukketid tlf. 15 88 61.

Søn- og helligdage: 86 60 56

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn

vbedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

(døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 - 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

Aut.
einstallator

EL MOGENS LARSEN

Rørhedevej 62 8200 Ålborg 82 25 00/82 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

80.000 demonstrerede i Bombay for menneskerettigheder

Bombay (KIPA) - Over 80.000 mennesker har for nylig protesteret i Bombay mod den krænkelse af menneskerettighederne, der finder sted over for mindretalsgrupper.

I protestmarchen deltog blandt andre hjælpebiskop *Longinus Pereira* fra ærkebispedømmet Bombay og hundreder af præster og ordensfolk.

Guvernøren af Maharashtra fik ved denne

lejlighed overrakt en skrivelse til den indiske premierminister *Indira Gandhi*, hvor underskriverne kræver sikring af menneskerettighederne og beskyttelse af den kristne befolkningsgruppe mod fanatiske hinduers angreb.

I de forudgående måneder var det flere gange kommet til voldelige sammenstød mellem kristne og hinduer.

Pave Johannes Paul II taler til de delegerede i den internationale arbejderorganisation ILO i Genève. Han benyttede lejligheden til også at besøge hovedsædet for Røde Kors, og det europæiske center for kerneforskning, der ligeledes er beliggende i Genève. Foto: KNA.

»Familiaris Consortio« giver impulser til indsats for familien

Pastoralråd kritiserer dog også den apostolske skrivelse

Hildesheim (KNA) - Bispedømmet Hildesheims pastoralråd har udtalt sig positivt, men dog samtidig kritisk om pave *Johannes Paul II's* apostolske skrivelse om den kristne familie i vore dage, »Familiaris Consortio«.

Ganske vist bedømte pastoralrådet ved sit plenarmøde i Hildesheim skrivelsen som »en storartet impuls til en stadig indsats for familiens grundværdier«. Samtidig kritiserede pastoralrådet dog, at der i skrivelsen nægtes gengifte fraskilte adgang til at modtage eukaristien, og at paven holder fast ved de i rundskrivelsen »Humanæ Vitæ« fremsatte synspunkter om familieplanlægning.

Heller ikke den generel-

le fordømmelse af det såkaldte »ægteskab på prøve« fandt enstemmig tilslutning i rådet. Derimod bedømte plenarmødets deltagere pavens udtalelser om det blandede ægteskab meget positivt. Det er efter rådets mening et helt nyt syn, der her kommer til udtryk.

Alt i alt mente rådet dog, at det ville være ansvarsløst at bedømme skrivelsen negativt, selv om den der, hvor det virkelig brænder på, hverken byder på lettelse eller ændringer.

Denne apostolske skrivelse er efter rådets mening »et enestående kirkehistorisk dokument«, og aldrig før er familien i sin helhed blevet så intenst behandlet i en kirkelig erklæring.

Paven besøger Den internationale Arbejderorganisation i Geneve

Geneve (NC) - Midt i juli fløj pave *Johannes Paul II* på et endags besøg til Svejts for at fremsætte en erklæring om arbejderne ret til at slutte sig sammen i fagforeninger.

Paven talte ved Den internationale Arbejderorganisation ILOs årlige konference. Han gentog her, at arbejderne har ret til at organisere sig i

fagforeninger, og samtidig advarede han skarpt mod statskontrol af fagforeningerne. Han hyldede arbejdet som et udtryk for menneskets fundamentale værdighed, roste ILO og fremhævede, at organisationens hensigter i store træk falder sammen med »kirkens og pavestolens inden for deres områder«.

ordensfolk stadig er dalende. Antallet af præster faldt igen i 1980 med 0,6 pct. til 413.000, og antallet af mandlige ordensfolk under præstevielse med 1 pct. til 73.090. Antallet af ordenssøstre er siden 1979 faldet med 7,4 pct. og andrager ved slutningen af 1980 i alt 960.991.

Alligevel kan der konstateres en stigning i antallet af præstestuderende

(studenter, der studerer filosofi og teologi ved de forskellige bispedømmers og ordeners præsteseminarier) på ca. 1,6 pct. til i alt 66.042.

Antallet af kateketer, hvoraf de fleste arbejder i Den tredje Verden, er også vokset med knap 10 pct. til 218.215, og blandt læg-missionærer kan man konstatere en tilvækst på ca. 8 pct. til 2.314.

Skandinavien ønsker diplomatiske forbindelser med pavestolen

Rom (KIPA) - De skandinaviske lande ønsker at oprette diplomatiske forbindelser med Pavestolen.

Det er Danmarks ambassadør ved Kvirinalet i Rom, *Troels Munk*, der ledsaget af en ambassaderåd fra den svenske og en fra den norske ambassade i Rom mødtes med repræsentanter for kirkens råd for offentlige anliggender.

Samme dag modtog paven i privataudiens den

norske kultur- og undervisningsminister, *Lars Roar Langslet*. En repræsentant for den norske ambassade i Rom har dog

erklæret, at minister Langslets privataudiens ikke stod i forbindelse med de forberedende samtaler, der fandt sted i Vatikanet samme dag om optagelse af diplomatiske forbindelser mellem de skandinaviske lande og Pavestolen.

Tjekkoslaviet nægter kardinal Höffner indrejsevisum

Bonn (KIPA) - De tjekkoslovakiske myndigheder har givet formanden for den tyske bispekonference kardinal *Joseph Höffner* afslag på en ansøgning om visum til et besøg i Prag.

Fra kilder i den tyske bispekonference forlyder det, at den tjekkoslovakiske ambassade ikke har givet nogen begrundelse for denne nægtelse af visum til kardinal Höffner, skønt ansøgningen var blevet indsendt mere end seks uger før det planlagte

besøg skulle finde sted.

Ærkebiskoppen af Prag, kardinal *Frantisek Tomasek* havde indbudt kardinal Höffner til som formand for den tyske bispekonference at deltage i festlighederne i forbindelse med 250-års jubilæet for kroningen af statuen af Jomfru Maria, Guds Moder, og kardinal Höffner havde taget mod indbydelsen.

Rejsen er ikke opgivet, men har måttet udskydes til et senere tidspunkt.

Kardinal Tomasek under stærkt pres fra den tjekkoslovakiske regerings side

Prag (KIPA) - Ærkebiskoppen af Prag, kardinal *Tomasek* er under stærkt pres fra den tjekkoslovakiske regerings side. Det statslige kirke departement har tvunget ham til at udelukke de præster, der ikke mere har statslig arbejdstilladelse, fra oliemessen, der i Tjekkoslaviet fejres skærtorsdag, og er den gudstjeneste, hvor præsterne fornyer deres

ordinationssløfte.

Det er også almindelig kendt, at den 83-årige kardinals chauffør og chaufførens familie er medarbejdere i den hemmelige sikkerhedstjeneste.

Næste nummer udsendes den 1. september

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Kirken og verdensfreden, side 2-3
DUK's ungdomsside, side 5
Om bøn, side 6
Orientering fra sognene, side 7-10
Pastoralrådsmødet, side 11

Deltagere i det nordiske lægmandsmøde i Island synger credo foran mindestenen for den sidste katolske biskop før reformationen, Jøn Arason, der blev henrettet på stedet sammen med sine to sønner. En deltagende repræsentant for Vatikanet fandt anledning til at fremhæve den nordiske katolicisme som et eksempel for verdenskirken.

»Nordisk katolicisme et eksempel for verdenskirken«

Nordisk lægmandsmøde i Island

Reykjavik (KIPA) - I betragtning af den udfordring som ateisme og religiøs ligegyldighed er for kristne i hele verden, burde man drage større nytte af de erfaringer, der er gjort hermed i de nordiske lande, sagde dr. Elisabeth Peter fra Vatikanets sekretariat for de ikke-troende i et foredrag ved det interskandinaviske lægmandsstævne i Island i sommer.

Alle de erfaringer, som katolikker rundt om i verden gør, bør samles, »hvis verden skal finde Gud eller finde ham igen«. Her er især erfaringerne i forbindelse med Nordeuropas afkristning vigtige. »De nordiske katolikker kan og bør vise os katolikker fra andre lande, hvordan man kan leve sit liv rettet mod Gud også i disse lande, der tilsyneladende er helt sekulariserede«, sagde dr. Peter i et foredrag om »ateisme og religiøs ligegyldighed«.

I foredraget tog hun sit udgangspunkt i årsagerne til ateismen og den religiøse ligegyldighed i store dele af samfundet. Hun gjorde de troede medan-

svarlige for denne afkristning. Hun mener, at de kristne er tilbøjelige til at indsnævre religionens indflydelsessfære og gøre den til en privatsag, hvorved den udelukkes fra det offentlige liv.

»En privat kristendom er ikke mere kristendom, og religion som hobby, er ikke religion« sagde dr. Peter og appellerede til katolikker om ikke at skjule deres overbevisning, men føre deres tro ind i det offentlige liv.

Som svar på ateismen og den religiøse ligegyldighed foreslog hun, at man »på ny lærer, at Gud ikke først venter menneskene efter døden«, men møder dem i alle »verdens realiteter«. »En verden, hvor ingen mere ser Gud, ender med at blive gudløs. Gud og verden er ikke adskilte. Der er ikke en stump af verden, der ville være til uden Gud. Overalt i verden opdager vi værdier og mening, og alle erfaringer i verden peger hen på det transcendent, det hinsidige, blot øjne og hjerter er åbne derfor«.

Læs mere om lægmandsmødet side 12-13

Pavebudskab til FN's konference om de ældres problemer

Wien (KIPA) - Kirkens erfaringer, overvejelser og tro har paven tilbudt at stille til disposition for løsningen af de ældres problemer.

I et budskab fra pave Johannes Paul II til præsi-

denten for FN's verdenskonference om de ældres problemer i Hofburg i Wien hedder det, at kirken »tilbyder sit kristne og menneskelige syn på alderdommen, sin overbevisning om, hvor vigtig

familien er som det bedste sted for de ældre at være, og sin villighed til at være med til at vække offentlighedens interesse for at hjælpe de ældre«.

Paven understregede, hvad han allerede sagde i

1980 i München, at »menneskets alderdom er et naturligt stadium og egentlig kronen på livet«. Skønt paven er klar over, at »kræfterne og de åndelige færdigheder tager af«, gør han dog opmærksom på de »nyttige« aspekter i forbindelse med den tredje og den fjerde alder. Han mener, det er den tid, hvor menneskene har lejlighed til at »høste deres livs erfaringer«, og det er en tid med »megen visdom og stor tilfredshed«.

Samfundet behøver de ældre

Det nuværende samfund må efter pavens opfattelse igen lære at sætte pris på de moralske, følelsesmæssige og religiøse kræfter, der bor i ældre menneskers hjerter og sjæle. Hvis dette ikke lykkes, mister samfundet væsentlige berigende og regulerende elementer.

Blandt de ting, samfundet kunne tilbyde de æld-

Fortsættes på bagsiden

Danmark, Norge og Sverige får oprettet diplomatiske forbindelser med Vatikanet

Vatikanet (NC) - Pavestolen har oprettet diplomatisk forbindelse med Danmark, Norge og Sverige, forlød det for nyligt fra Vatikanet.

Drevet af et »ønske om at fremme og udvikle gensidige venskabelige forhold« vil hvert af de skandinaviske lande sende en ambassadør til pave stolen, og pave Johannes Paul II vil sende en vatikansk diplomat til hvert af disse lande, hed-

det i Vatikanets meddelelse.

Siden 1960 har Vatikanet haft en apostolsk delegat til de tre skandinaviske lande. Han havde bopæl i Danmark. En apostolsk delegat har ingen diplomatisk status; han er pavens repræsentant til den lokale kirke.

Når Vatikanet nu har oprettet fuld diplomatisk forbindelse også med de tre skandinaviske lande, har ialt 121 lande fuld

diplomatisk forbindelse med pavestolen.

Vatikanets meddelelse fremkom godt en måned efter, at statsminister Anker Jørgensen over for journalister i Rom havde sagt, at »Danmark, Norge og Sverige håber at få diplomatiske repræsentanter ved pavestolen«.

Finland og Island, de to andre nordiske lande, har allerede i længere tid haft fuld diplomatisk forbindelse med pavestolen.

Både USA og Sovjetunionen undertrykker Den tredje Verden

FN (NC) - USA og Sovjetunionen undertrykker hver på sin måde Den tredje Verden, sagde ærkebiskop *Helder Camara* af Olinda og Recife i Brasilien, da han talte ved FN's ekstraordinære generalforsamling om nedrustning fornylig.

Som talsmand for den katolske internationale fredsorganisation *Pax Christi* sagde ærkebiskop *Camara*, at skønt Vesten er blevet fremstillet som forsvarer af troen og den kristne civilisation, så er sandheden dog den, at et lille mindretal har undertrykt millioner af mennesker.

»Tiden er ved at løbe ud« sagde ærkebiskoppen, »og Vesten må erkende det materialistiske grundlag, kapitalismen bygger på, og må holde op med at føre sig frem som den kristne civilisations forsvarer«.

»Østen må erkende sin imperialisme og undertrykkelse af friheden, især religionsfriheden og arbejderens rettigheder«, tilføjede han.

Ærkebiskop *Camara* kom også ind på skellet mellem Norden, der består af udviklede og industrialiserede lande, og Syden, der består af for

størstedelen underudviklede lande.

»Norden holder stadig fast på sine rigdomme, bliver rigere og rigere ved at undertrykke Syden ved uretfærdigheder, der gennemføres ved hjælp af den internationale handelspolitik. I Syden er der stadig et lille mindretal af meget rige. Norden har tvunget Syden til at deltage i våbenkapløbet«, sagde han også.

Ærkebiskop *Camara* var en af 75 repræsentanter for religiøse og ikke-statslige organisationer, der havde lejlighed til at tale ved FN's ekstraordinære generalforsamling 24.-25. juni. Det er første gang i FN's historie, at ikke-statslige organisationer er kommet til orde på en ekstraordinær generalforsamling om nedrustning.

Verdensunionen af katolske kvinder

Eleanor E. Aiken, der repræsenterede Verdensunionen af katolske Kvindorganisationer (WUCWO), opfordrede regeringerne til at give virkelig og alvorlig støtte til den verdensomspændende kampagne for nedrustning. Den offentlige mening giver på verdensplan udtryk

for en akut angst for den hurtigt voksende fare ved det stadigt tiltagende rustningskapløb, den hurtigt voksende militarisering og de totalt ruinerende økonomiske og sociale omkostninger, der følger i kølvandet heraf, sagde hun.

Den tragiske uretfærdighed, der accepterer bugnende militære budgetter, mens millioner af mennesker lider, ja, bukker under som følge af fejlernæring, sult, sygdom og almindelig fysisk og psykisk forarmelse, der absolut kunne undgås, har man alt for længe beklaget, fortsatte *Eleanor Aiken*, og hun tilføjede:

Offentligheden må oplyses om den indflydelse en nations militærbudgetter har på landets økonomi og sociale forhold, om hvad hensigten er med disse udgifter og om de internationale eftervirkninger heraf.

Den int. kristne Fredskonference

Biskop *Karoly Toth*, der tilhører Ungarns reformerte kirke, repræsenterede Den internationale kristne Fredskonference. Han sagde, at der bliver større og større enighed mellem kristne og tilhæn-

gere af andre religioner om, at en atomkatastrofe kan og skal forhindres ved menneskehedens fælles anstrengelser. Der er ved at opstå enighed blandt kristne om, »at politiske, ideologiske og religiøse og antireligiøse synspunkter, hvor vigtige, de end er, må underordnes den vigtigste fælles opgave at forhindre, at menneskeslægten uddør på jorden.«

Mangel på politisk vilje og moralsk beslutsomhed gør det umuligt at påbegynde en effektiv atomnedrustning. Kristendommen, der er en verdensomspændende religion, kunne og burde overskride nationale, politiske, ideologiske og andre barrierer for at mobilisere den offentlige mening, udtalte biskop *Toth*.

Kirkernes Verdensråd

P. Philip Potter, generalsekretær for Kirkernes Verdensråd sagde, at kristendommens grundlag i sig selv kræver, at man når til én menneskehedens familie, der lever i indbyrdes fred.

Våbenkapløbet kræver en høj afgift i form af menneskeliv og gør det nødvendigt at styrke FN's fredsbestræbelser. Fordi

international sikkerhed er et udeleligt hele, kan mægtige nationer ikke opnå sikkerhed ved at svække andre nationer.

Terrorbalancen, der bygger på villighed til at benytte atomvåben, modarbejder den ønskede hensigt; den er politisk uacceptabel og lader sig ikke forsvarer moralsk, tilføjede han.

Det er uberettiget at tro, at en begrænset atomkrig vil kunne forblive begrænset, så enhver strategi, der forestiller sig en sådan begrænset atomkrig, er urealistisk og uacceptabel. Tiden er kommet, hvor kirken må erklære, at fremstilling og spredning af atomvåben er en forbrydelse mod menneskehedens, udtalte generalsekretæren for Kirkernes Verdensråd.

Den int. forening for Religionsfrihed

Nikkyo Niwano, præsident for Den internationale forening for Religionsfrihed, der består af 46 religiøse grupper fra 20 forskellige nationer, sag-

de, at der kan aldrig blive tale om sejr i en krig uden overlevende, og hvor det er umuligt at være tilskuer. Afskaffelse af atomvåben er efter hans mening den eneste måde til at sikre menneskehedens overlevelse.

Hildegard Goss-Mayr, der repræsenterede Det internationale Forsoningsforbund, sagde, at hendes organisations medlemmer kommer fra alle kontinenter og alle religioner, og de går alle ind for ikke-vold som et livsprincip i et frit og fredeligt samfund.

Væbnet forsvar har vist sig at være ude af stand til at løse konflikter. Det har kun ført til mere vold, mere mistillid og større umenneskelighed. Hun tilføjede, at ikke-vold først bliver til et effektivt alternativ, hvis dette princip bakkes op af verdensomspændende deltagelse og solidaritet. Hun opfordrede arbejdere overalt i verden til at nægte at udvikle og fremstille våben.

Pax Christi fremsætter uortodokse fredstanker

(KNA) - Det falder åbenbart internationale organisationer lettere at udtrykke uortodokse fredstanker, fordi de ikke der ved risikerer at udsætte sig for KGB's mistanke. Således hævdede 80 delegerede fra 15 forskellige lande, der for nogen tid siden deltog i det internationale råd, Pax Christi's møde i Stuttgart, den anskuelse, at man må opmuntre til ensidige nedrustninger, hvis man skal nå til en gensidig atomnedrustning.

I en erklæring, der blev udsendt fra mødet, krævedes der desuden atomvåbenfrie zoner i Europa, i Mellemøsten, i den sydlige del af Afrika og i det indiske ocean.

De delegerede, der genvalgte ærkebiskop *Luigi Betazzi* til international præsident for organisationen, pegede endvidere på den nære sammenhæng mellem de store udgifter

til kaprustningerne i verden og den stadigt voksende fattigdom og nød i verden.

Kaprustningen berører ikke blot de fattige det daglige brød, men er en direkte trussel for menneskers liv.

Det internationale råd, Pax Christi takkede i et telegram pave *Johannes Paul II* for hans indsats for freden i stridighederne om Falklands Øerne. Man fremsatte i tilslutning hertil endnu en resolution, hvor man mindede om pavens udtalelse i 1981 i Hiroshima, hvor han sagde, at krig aldrig må betragtes eller accepteres som et middel til at løse en konflikt. I resolutionen hedder det endvidere: »Krigsførelse kan aldrig opfattes som en fortsættelse af diplomatiske forsøg på at nå til en løsning, men er en total given afkald på at anvende fornuften«.

Fra Pax Christis internationale råds møde i Stuttgart. Til venstre i billedet ses den italienske ærkebiskop *Luigi Betazzi*, der blev genvalgt som præsident for organisationen. På mødet blev fremsat en opsigtsvækkende appel om atomvåbenfrie zoner i Europa, Mellemøsten, Sydafrika og Det indiske Ocean. Foto: KNA.

Unge kristne i Østtyskland demonstrerer påny for fred

Eisenach (KIPA) - Da Thüringens evangeliske landskirke for nylig holdt ungdomssøndag havde stævnet samlet 10.000 unge østtyske kristne. Mødet, der fandt sted på Pflugenberg, havde som sit centrale tema: freden.

Mange af de unge bar det af de østtyske myndigheder så stærkt kritiserede emblem »Sværd til plovskær«, andre, som var blevet tvunget til at fjerne emblemet, bar i stedet et rundt hvidt mærke.

Repræsentanter for kirkeledelsen betonedede i forbindelse med mødet, at de var solidariske med de unge i deres engagement for freden. Samtidig kritiseredes det af den kommunistiske ungdom propagerede slagord »Freden må være bevæbnet«.

Dårlig samvittighed

Østtysklands kirkeforbunds ordfører i fredsspørgsmål *Garstecki* holdt under de unges jublende bifald et forsvar for en politisk pacifisme som de kristnes bidrag til freden.

Denne pacifisme, sagde han, forener et personligt engagement for freden hos den enkelte og en afvisning af magtanvendelse med en søgen efter politiske veje til løsning af internationale konflikter uden anvendelse af militære midler. *Garstecki* betegnede »atompacifisme« som den »permanente dårlige samvittighed hos dem, der vil sikre freden militært«.

»Politikernes angst for freden må overvindes«

Provst *Falcke* fra Erfurt konstaterede hos politikere en »angst for den fred, vi må skabe i dag«. At overvinde denne »angst for freden« er i vore dage det afgørende bidrag, som kristne kan give ud fra deres tro. *Falcke* meddelte, at den evangeliske ungdom i Østtyskland til efteråret igen vil arrangere en »fredsuge«, der trods myndighedernes kritik atter i år vil stå under

mottoet »Sværd til plovskær«.

Overkirkeråd *Fro-mannshausen* tilbageviste kritikken mod dette motto, men oplyste, at den thüringske landskirke havde rådet sine unge til at fjerne emblemet »Sværd til plovskær« for at undgå konfrontationer med statsmagten. Kirken beklager dog meget, at statsmagten ved sin indblanding forhindrer, at emblemet med bibelordet bliver båret. Den, der angriber tegnet »Sværd til plovskær«, angriber selve kirken. Når kirken alligevel har tilrådet, at de unge lader være med at bære dette emblem, bringer den dermed et stort offer for den »indre fred« i Østtyskland. Hermed har man i fredsetikkens ånd taget hensyn til »den andens« behov for sikkerhed.

Åben diskussion om freden!

Den som gæst deltagende formand for det evangeliske arbejdsfællesskab i Vesttyskland, p. *Eltzner* vendte sig mod mottoet »Freden må være bevæbnet«. Det er en sætning, man ikke kan underskrive, den stammer fra fortidens ånd, som det jo gælder om at overvinde.

Metodistprædikanten *Ordnung*, der er ansat i Øst-CDU, forsvarede heroverfor det statslige krav »Freden må være bevæbnet« som et bidrag til at undgå krig; men han indrømmede dog, at formuleringen af dette motto ikke var særlig vellykket.

Fredssamtalen i forbindelse med det store stævne på ungdomssøndagen (hvor for øvrigt 12 unge blev døbt) endte med, at provst *Falcke* opfordrede de kristne til at gå ind i en saglig diskussion med statsmagten. Samtidig appellerede han til statens repræsentanter om dog »endelig engang at stille sig selv de virkelige spørgsmål«. I stedet for forbud må det være muligt at føre en åben diskussion om vejen til fred, mente han.

I anledning af FN's nedrustningskonference i sommer gennemførtes i USA den hidtil største fredsdemonstration i verden. Fra alle kanter af USA drog fredsdemonstranter til New York. Billedet viser en buddhistisk munk, der sammen med japanske kvinder bærer en transparent, der kundgør deres modstand mod krigsforberedelserne. Foto: KNA.

Nedrustnings-appeller fra bispekonferencer verden over

Udtalelser i forbindelse med FN's ekstraordinære generalforsamling om nedrustning

New York (KIPA) - Flere nationale bispekonferencer har offentliggjort erklæringer om nedrustning i forbindelse med FN's ekstraordinære generalforsamling om dette emne.

I disse erklæringer opfordrer bispekonferencerne regeringerne til at tage konkrete forholdsregler til nedrustning og appellerer til alle katolikker om at engagere sig mere for fredens sag.

Ikke umuligt at undgå krig

Den japanske bispekonference opfordrede til protestaktioner mod kaprustninger overalt i verden. I den katolske domkirke i Tokyo fandt der i den anledning en økumenisk gudstjeneste sted, hvori der deltog både katolske og protestantiske kirkeledere.

Ærkebiskoppen af Tokyo, *Peter S. Shirayanagi*, opfordrede i en kort tale de troende til også at deltage i aktioner imod atom-oprustning og støtte de grupper, der arrangerer sådanne aktioner.

Australiens katolske biskopper opfordrede deres

lands troende til at bede for et godt resultat af FN's ekstraordinære generalforsamling om nedrustning. De udtrykte glæde over dette initiativ fra FN og understregede, at det var deres overbevisning, at det er muligt at opnå fred og ikke umuligt at undgå krig.

De stadige kaprustninger og risikoen for en atomkatastrofe, får menneskehedens fremtid til at se ret håbløs ud, skriver de australske biskopper. Derfor bør alle kristne og alle mennesker af god vilje gøre verdensfreden til deres personlige anliggende. Tidens mest påtrængende opgave er at fjerne risikoen for en krig, især en atomkrig, og at skabe fred. Tilliden til våben, er »voldens vej«, men tillid til Gud er »fredens vej«.

Man må spørge om befolkningens mening

New Zealands biskopper fordømmer den almindelige kaprustning og enhver brug af kernevåben. I en erklæring fra dem hedder det, at atomvåbnene udgør en »frygtelig mulighed for ødelæggelse af alt

menneskeliv«. Med et problem af så vidtrækkende betydning bør diskussionen ikke kun foregå i politiske kredse, men brede kredse af befolkningen bør informeres og spørges om deres mening, hedder det i biskoppernes dokument.

Også den belgiske bispekonference har benyttet lejligheden til at opfordre alle troende til at bede for, at de ansvarlige i de forskellige stater må se sandheden i øjnene og tage skridt på vejen til nedrustning.

Demonstration mod ubåde og skat

»Den største åndelige krise i menneskehedens historie« har ærkebiskop *Raymond Hunthausen* af Seattle, USA kaldt den fare, vi står overfor, nemlig, at menneskehedens kan risikere at blive udslettet med atomvåbnene. Ved en prædiken i New York sagde han, at ingen kan overbevise ham om, at atom-rustning er den eneste realistiske vej til at bevare freden. Derfor er det da også hans hensigt at deltage i demonstrationer

imod den nye ubåd af »Trident«-typen, når den sidst på sommeren ankommer til u-bådsbasen. Sin skatteboycot har han endnu engang betegnet som et legitimt middel til at protestere mod USA's oprustning. Allerede i flere måneder har ærkebiskoppen kun betalt 50 pct. af sin indkomstskat. Den anden halvdel går til organisationer, der arbejder for fred og nedrustning.

Kerne våben-frit Norden

Fire af Sveriges protestantiske biskopper: *Lars Carlzon* af Stockholm, *Bertil Gärtner* af Göteborg, *Martin Lønnebo* af Linköping og *Per-Oluf røn* af Lund støtter tanken om at gøre Norden til en kernevåben-fri zone. I en fælles erklæring har de opfordret gejstligheden til at beskæftige sig med det alvorlige spørgsmål: Kernevåben i relation til den kristne tro og Bibelens budskab. Med atomvåbnene har - hedder det i deres erklæring - mennesket »sat sig i Guds sted og gjort sig til herre over liv og død«.

Læserdebatten om ægteskabet

Redaktionens opfordring til læserne om at deltage i en meningsudveksling om ægteskabets og familiens problemer er direkte inspireret af pave Johannes Paul II's egen appel til lægfolk om at yde deres bidrag til uddybning og videreudvikling af kirkens opfattelse på dette væsentlige område.

Der er kommet temmelig mange læserbreve foråret og sommeren igennem, og selv om det nok er for tidligt at gøre status over synspunkterne endnu, så kan det dog være interessant at bemærke, at læserinteressen hidtil har samlet sig næsten udelukkende om fødselskontrol. Det hænger vel sammen med, at afstanden mellem læreembede og lægfolk er størst netop her, men det bør bestemt ikke afholde nogen fra at tage andre emner op.

3 tendenser har i øvrigt været fremherskende i læserindlægene: En uforbeholden tilslutning til kirkens traditionelle lære om prævention med de næsten lige så traditionelle argumenter. En (måske lidt mindre uforbeholden) afvisning af denne lære med de lige så traditionelle argumenter om personligt ansvar, samvittighedsfrihed osv.

Uden at fornærme nogen må man vel sige, at disse temaer ikke bringer os videre, hvis det ellers er meningen, at vi skal videre. En tredje tendens er mere givtig i denne retning. Enkelte indlæg fremstiller problemerne på en mere jordnær og åbenhjertig måde, frigjort fra de sædvanlige bibelske eller teologiske ordbilleder eller forestillinger, der ikke altid er velegnede til at beskrive almindelige menneskers glæder og sorger i ægteskabet og endnu mindre til at angive mulige nye problemløsninger. Disse vilkår for lægfolks bidrag i dialogen med læreembedets repræsentanter synes også at skinne klart igennem pavens skrivelse, i hvert fald hvor det drejer sig om præventionsproblemerne. Her er et vigtigt nøgleord »naturlig prævention« eller »naturmetoden«, og naturlige ting bør man selvfølgelig kunne tale naturligt om.

Et par læserbreve stiller mere eller mindre direkte spørgsmålet om, hvor naturlig naturmetoden egentlig er, og efterlyser mere sagkyndige synspunkter eller forklaringer på dette, f. eks. fra lægeligt hold.

Det spørgsmål ville være godt at få besvaret.

hjj

»Den katolske arbejder«

I USA udkommer et månedsblad, som »katolsk orientering«s læsere bør være opmærksomme på: *The Catholic Worker*.

Det bliver udgivet af *The Catholic Worker Movement* og koster kun 25 cent pr. år.

Bladet (i avisformat) er såkaldt moderat venstreorienteret og bringer løbende orientering om de tiltag, der bliver gjort af katolske præster og lægfolk overalt i (den vestlige) verden for at nedbryde

skel mellem sociale klasser.

Desuden har næsten hvert nummer korte artikler om almene katolske emner, og flere af disse artikler var nok værd at bringe i oversættelse i »katolsk orientering«.

The Catholic Worker kører nu på sin 48. årgang og kan bestilles hos *The Catholic Worker*, 36 East First Street, New York, N. Y. 10003.

Stig Rolvsen

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Italia terra est - Sicilia insula est

Sådan begynder Mikkelsens næsten klassiske lærebog i latin for mellemkolen. Mange iblandt os husker de første timer i dette skønne og svære sprog, som blev talt i antikkens Rom, dengang der var noget, der hed kultur i Europa.

Jeg nævner dette, fordi der for tiden føres en debat vedrørende latin i messen. Jeg blev meget glad for at læse pastor Geertz-Hansens engagerede og engagerende indlæg i k. o. nr. 10. Der er nemlig al mulig grund til at tænke sig om, inden man distancerer sig helt eller delvist fra den latinske messe.

Vi lever i en epoke, hvor lærdom og kundskaber mistænkeliggøres. Alt forfladiges, alting er i skred, der må ikke blive sten på sten tilbage af det, som var. Det gælder moral, kultur og lærdom. Det har noget at gøre med vor generations rodløshed og

holdningsløshed. Alting kan mere eller mindre være lige meget. Men det er det nu ikke alligevel. Det er ikke lige meget, om latinen forsvinder fra messen og heltud erstattes med modersmålet. Jeg skal forklare hvorfor.

Sådan som vi sidder rundt om i landet i vore skønne kirker, hvoraf enkelte er monumentale som katedraler, og under søndagens gudstjeneste hører messen på latin, sådan har generation efter generation af fortidens gode katolikker siddet i de samme kirker og hørt de samme ord og utvivlsomt kunnet den latinske messe helt eller delvis udenad. Mon ikke nogle af jer, der læser dette, føler som jeg undertiden føler, at de iblandt os, der er gået forud, usynligt er til stede hos os under messen og glæder sig sammen med os over at høre de smukke latinske tekster, der har

været søndagsmessens liturgiske grundlag gennem århundreder.

Der er noget, der hedder kontinuiteten i slægternes fromhedsliv, hvis der ellers i dag findes nogen, der har forståelse for noget sådant. Ved at fjerne latinen fra messen rives et bånd over, der næppe nogensinde vil kunne knyttes igen. Vi er mange, der vil føle noget sådant smerteligt. Hvorfor er det, som gennem næsten to tusinde år har været anset for godt og rigtigt, nu ikke mere brugbart?

Romerkirken har altid været kristenhedens intel-

lektuelle højborg. Og bortset fra teologiens høje stade i vor kirke sikrer den latinske messe et kristent fællesskab, både bagud i tid og fremefter i tid. Vil I, der ønsker latinen væk fra messen, ikke nok overveje endnu engang, om ikke det vil være mest skånsomt både over for dem, der er gået forud, og over for dem, der engang skal føre menighedens liv videre efter os, at bevare en af de mange frugtbare og tungtvejende traditioner, der gør romerkirken så ufatteligt tiltrækkende for os, der betragter vor kirke i et evigheds- og verdensperspektiv. *Niels Randkær*

Vi må værne om latinen

Mgr. *Kjeld Geertz-Hansens* artikel om latin i messen læste jeg med stor interesse, og jeg deler hans synspunkt.

Jeg er kun konvertit, har ingen højere uddannelse og har aldrig lært latin, kun hovedsprogene.

Ganske vist er jeg »ældre« – konverterede i 1950 – men gennem den udmærkede messebog lærte jeg en masse latin ved at sammenligne dansk og latinsk tekst.

Da modersmålet blev indført i messen, fandt jeg tidspunktet forføjlet, da turismen blomstrede stærkt.

Hvor var det herligt at kunne deltage i en messe f. eks. i Italien og Frankrig

og følge messen led for led.

Det er sikkert rigtigt, hvad K. Geertz-Hansen fremhæver, at de unge ikke ønsker latin, fordi de aldrig har lært det. Men jeg tror ikke, det er rigtigt, at det kun er en lille gruppe, der foretrækker latin. Jeg kender adskillige – både yngre og ældre – der værdsætter latin i messen og den gregorianske sang.

Derfor glæder det mig meget, at Skt. Ansgar Kirke flittigt benytter latin og jeg nyder ofte messen, latinen og sangen i Skt. Ansgar.

Måtte man derfor værne om latinen og lære de unge at holde af latinsk messe.

Merry Wendelboe

Familien er kommet i krise

I mine bedsteforældres soveværelse hang der et billede af den hellige familie. Den hl. Josef arbejdede ved høvlebænken, den 13-14 årige Jesus hjælper med at bringe brædder, medens Maria i venstre side af billedet sad ved rokken og spandt. Der udstrålede en sådan harmoni og fred fra billedet, at selv jeg bemærkede dette og kommenterede det i en alder af 10 år.

Siden har jeg fundet ud af, at det »familie stilleben« kun eksisterer på billeder.

Sociologiske undersøgelser understøtter med talmateriale det, vi alle ved: »Familien er kommet i krise på alle områder«. Her er nogle grunde:

Familielivet afvikles mere og mere udenfor familien. Ægtefællerne har ikke kun deres arbejde uden for hjemmet, men tilbringer ikke sjældent megen af deres fritid uden for hjemmet, som i bedste fald degraderes til stedet, hvor man spiser og sover.

Den højere levestandard, som de har sat sig som mål, forudsætter, at begge ægtefæller arbejder. I en sådan situation er et barn ingen velsignelse,

men en belastning og et offer – i hvert fald fra et materialistisk synspunkt.

De fortrolige samtaler mellem forældrene indbyrdes og med børnene afløses næsten helt af fjernsynet og af en række såkaldte »fritids-beskæftigelser«, som optager mere og mere af både forældres og børns tid.

Det, som i det 19. århundrede blev betegnet som ægteskabsbrud ikke alene af kirkerne men også af samfundet, bliver i dag accepteret og fastslået som tilladelige alternative former for familieliv. Man taler om »åbne ægteskaber«, om »trekantsamliv«, om »bytning af ægtefæller« og om »gruppeægteskaber«.

Vi må ikke bare gå med strømmen. Vi skal have energi til at modsige og at modstå presset endog fra vore børn. Vi skal bruge tilstrækkelig tid, lige fra de er små, til at bearbejde problemerne hver for sig.

Lad os danne vor egen livsstil med særlig opmærksomhed rettet mod de ændrede forhold. I dag er det ikke nok at videregive vore børn vor livsform, som vi fik den fra vore forældre, vi må gøre børnene klart, hvad vi står

for. I stedet for jagten på velfærd og nydelsen af denne, må vi i fællesskab udbygge det fælles mål, at bremse denne jagt og i stedet stræbe efter menneskelige, religiøse og åndelige værdier.

Som mindretal skal vi prædike og leve efter den gamle sandhed, som i øvrigt for længst er glemt i dag, at friheden ophører ved grænsen til det andet menneskes interesseområde og rettigheder, og det skal vi respektere. At bryde ind på et andet menneskes område er tvang og i modstrid med friheden.

Som mindretal har vi ret til at stå fast på vore

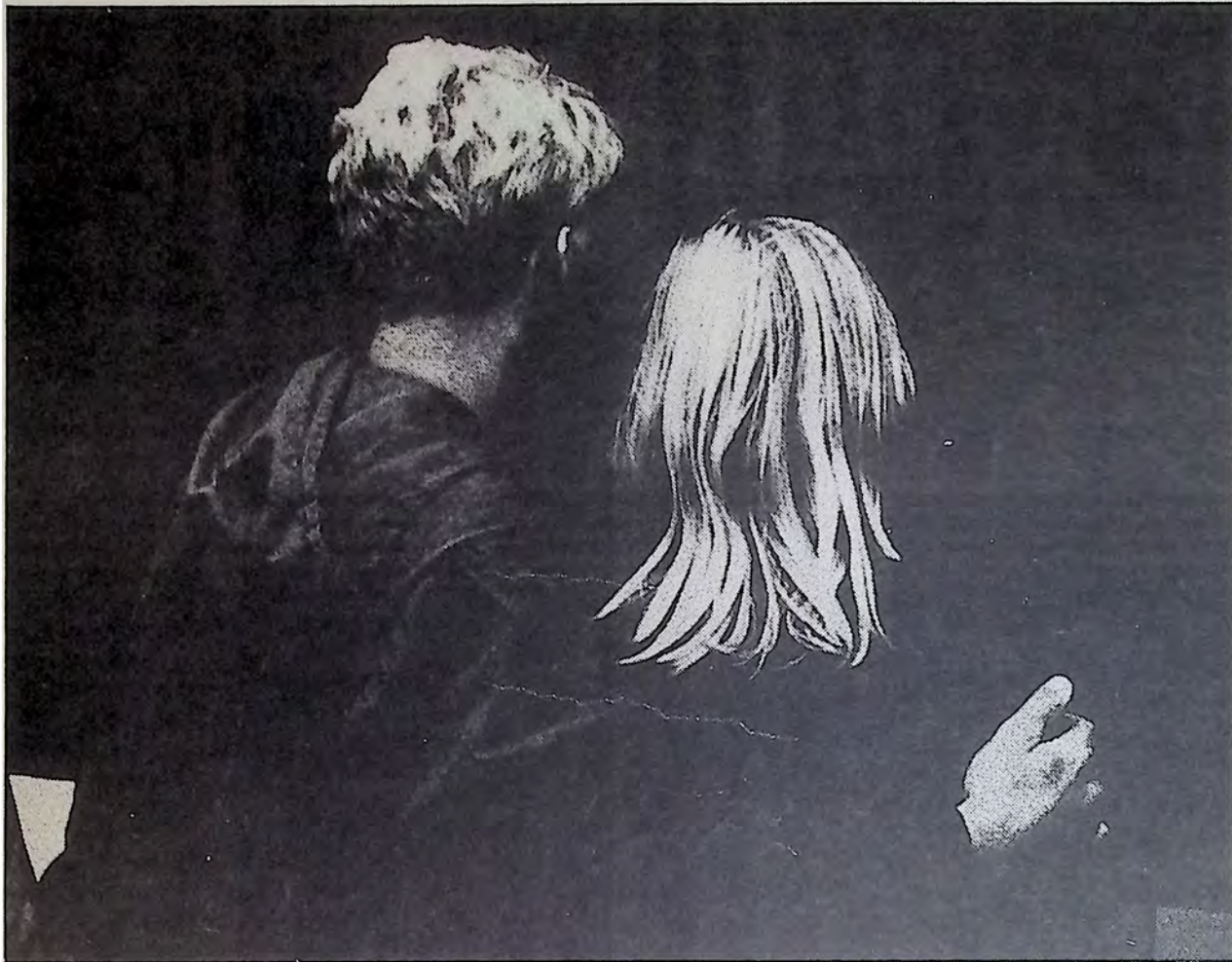
kristne værdier og idealer. Jesus sagde: »Thi hvad gavner det et menneske, om han vinder hele verden, men må bøde med sin sjæl?« (Mt 16,26a).

I stedet for den grænseløse egoisme – bare at realisere sig selv og i hvert fald ikke give afkald på noget – skal vort liv leves som kristne familier efter Kristi bud.

I en tid, hvor samfunds- og almenmoralbegreberne er i forfald, har menneskeheden netop mest brug for de kristne familier.

Fra det ungarske blad »Életünk« af Otto Fejős, oversat og indsendt af Bèla Hoyos.

Danmarks Unge Katolikker

I debatten om ægteskab og samliv fortsætter DUK-redaktionen med et indlæg om førægteskabelige forhold

Ingen elsker Gud mere end han elsker sin næste

Af Henrik Hass

Det er vigtigt, at teologerne lærer at tale om ægteskabet som en personrelation, og ikke taler om himlen, når det gælder jorden. Man når ingen vegne, hvis man taler i tunger om en lighed mellem ægtefolk og Kristi forhold til kirken. Når man bevæger sig i den slags ægteskabsteologi, er det fordi, man ikke har noget at sige.

Det er de to personer, der skal realisere kærligheden; de to personer, der har mulighed for at gøre hinanden til kærlige væsener. De mennesker, der erfarer kærlighed, kan måske forstå Guds kærlighed. Hvis der ingen kærlighed er mellem to mennesker, - eller i kirken for den sags skyld, - er det umuligt at tale om kærlighed. Alt for meget snak om Guds kærlighed er som regel et tegn på, at der ingen kærlighed er. Kærlighed

beskrives ikke ved ordet kærlighed selv, men beskrives gennem sine manifestationer. To for hinanden fremmede vagabonder, der en vinterdag deler deres madrester, ved måske mere om kærlighed end vi, der hører prædikener om Guds kærlighed.

Ingen garant for kærligheden

Det væsentlige er, at den kirkelige vielse ikke er nogen garant for kærligheden mellem to ægtefæller. Ægteskabet eller parforholdet er en sag mellem to personer, og Guds hjælp i forholdet mellem de to må ikke ses som et specielt redskab til lykke i ægteskabet. Det er de to personer, der i fællesskab skal realisere kærligheden, og Gud må i første instans være den enkeltes trosstand. Gud må ikke blive skøgen i forholdet, men skal være den enkeltes

rygstød til at koncentrere sig om den anden. Ingen elsker gud mere, end han elsker sin næste.

Det centrale i parforholdet er, at man træder ud af sin ensomhed for at møde den anden, og dette vel at mærke i en grad, så den anden bærer og selvstændiggør én. Dette er, hvad man kalder intimitet og fællesskab, og dette har noget med kærlighed at gøre. Dette er ofret - kernen i ægteskabet og parforholdet.

Tanken om at ofre er noget centralt i kristen tænkning; men hvad ligger der i ofret i ægteskabet? De romantiske forestillinger, om at man ofrer sig til hinanden i den kirkelige ja-sigen, rammer ikke det centrale i offertanken. Det er en misforståelse, at man kan gøre offeret på forhånd. I kirken kan man love; men det betyder ikke, at ofret realiseres.

Hvad enten man er i et ægteskab eller i et førægteskabeligt forhold kan dette offer gøres eller ikke gøres. Hvad enten man er i et ægteskab eller i et førægteskabeligt forhold, kan man rende fra hinanden ved ikke at gøre ofret. Der er mere tragedie i et livslangt ægteskabs ensomhed, end der er amoral i et førægteskabeligt forhold.

Jeg tror ikke, at det er forkert at hævde, at troen er svag hos mange unge. Den »svage tro« er ikke fra min side ment som en negativ vurdering. Jeg mener hermed, at »tilliden« - en af troens attributter svigter i dag. At tilliden svinder, er forståeligt, når man betænker verdenssituationen. »Hvorfor skulle Gud skåne os, når Han ikke skånede Hiroshima og Nagasaki«. Det verdensdrama, som vi deltagere i, synes at blive en dyb

tragedie. Den, der har jorden eller globen som sit hjem, bliver bange, bange for at dø og meget bange for, at illusionerne brister. Og hermed være sagt, at tilliden til institutioner og ideologier generelt er gået fløjten.

Det store problem for unge er, at det sjældent er muligt at bygge bro mellem de barske vilkår og kirkens spekulative teologi. Hvis man vil forstå de unges »utugtighed«, må man se dette skel.

Tidligere var meningen med livet givet med indlemelsen i kirken. Kirken tog sig af én fra vugge til grav. Hvad der var godt eller skidt, havde kirken klare ideer om. I dag er det anderledes.

Personligt ansvar

Der hersker ikke den samme tillid til kirken. Ideen om frelsen i kirkefællesskabet er ikke længere i højsædet. ej heller ses kirken og præsteskabet direkte som Guds synlige hånd på jorden. Institutionstroen og den deraf givne umyndiggørelse og uansvarliggørelse er på et bredt plan gået over til personligt ansvar. Dette er positivt, da kun et personligt ansvar kan danne et menneske. Den nye mening er, at vi hver især har ansvar for kirken, idet vi danner den. Kirken d.v.s. »Romerriget« kan ikke sørge for, at vi er lykkelige, det må vi selv. De ledende i kirken skal ikke styre og diktere, men vejlede og derigennem samle.

Oftentimes hører man, at uden klare direktiver falder alt til jorden og opløses. Det er måske også rigtigt, at den nuværende tilstand efter autoritetens retur kan minde om opløsning og forfald; men når først alvoren, det personlige ansvars dødelige alvor går op for de troende, vil usikkerhed og svag tro blive til større ærlighed og dybere moralske - altså næstekærlige - værdier.

At unge har seksuel udfoldelse før ægteskabet, betyder jo ikke, at der hersker rendyrket promis-

kuitet. Det viser en realisme, der byder én at kende sig selv, så man bedre er i stand til at afgøre, hvem der er den rette ægtefælle. Når unge flytter sammen bryder de umiddelbart to af kirkens forordninger, nemlig at sex udelukkende hører hjemme inden for ægteskabets rammer, og at brugen af prævention er uacceptabel.

Seksuelt forhold

Hvad angår det første, mener jeg, at det er så væsentligt for de to at vide, om de kan have et seksuelt forhold, at man må have det på det rene, inden man gifter sig. I øvrigt er der i dag under vore himmelstrøg så stor åbenhed omkring det seksuelle, at myten, om at seksuel adfærd er uløseligt forbundet til det at få børn, mildest talt virker tåbelig. Der har været talt for meget om videregivelsen af liv og for lidt om omstændighederne, under hvilke det har foregået.

Kan ikke bare dømmes som umodent

Hvad angår prævention, synes kirken at være på vej til at anerkende dette som middel til større spontanitet i ægteskabet. For når kirken lægger så stor vægt på naturmetoden til at undgå svangerskab, går den i retning af, at løse seksualiteten fra udelukkende at være videregivelse af liv, - det der hedder, at intentionen med ethvert samleje skal være befrugtning. Dette vil sige, at spørgsmålet om prævention nu nærmest er et spørgsmål om praktik og æstetik.

Spørgsmålet om, hvorvidt det førægteskabelige forhold med fælles adresse eller »prøveægteskabet«, som paven kalder det, er skidt eller godt kan ikke afgøres teoretisk og ikke bare dømmes som umoralsk. Hvert forhold må vurderes hver for sig og af hver enkelt. Kærligheden mellem mennesker er det eneste mål for, om noget er moralsk eller umoralsk.

Ægteskab eller papirløst

Stor DUK-høring
Se annoncen bagest i bladet.

Mange mennesker i vor tid længes mere eller mindre bevidst efter bøn. Vi konstaterer et øget behov for meditation, en længsel efter Gud og bøn. Dog må vi ikke glemme, at bønnens væsen er dybt forankret i tro. En troskrise fører også til en krise i bøn, men krisen er ikke ensbetydende med, at vi fuldstændig mister evnen til bøn. Her drejer det sig ikke om den velformulerede bøn, der siges regelmæssigt af kristne. Bøn er også vort skrig, vort råb til Gud, vor klage til Gud.

Vi må vide, at Gud hører os, vi må have en gnist af tro. Bøn er altid udtryk for kristent håb. Bøn betyder at række ud efter Gud, bøn er en bevægelse mod Gud. Det at strække hænderne ud efter Gud, at indstille sig på den levende Gud, er en livsorientering.

Bønnen i dag

Af sr. Else Pascale CSJ

Jesus og hans bøn i Det Nye Testamente

I evangelierne ser vi ofte Jesus i bøn. Til Jesu offentlige virke hører frem for alt hans engagement for Guds sag. Jesus levede ud af en dyb forbindelse med sin Fader. Gennem Jesus lærer vi Gud Fader at kende. Skrifterne overleverer, hvordan Jesus har set sin fader, hvordan han har vidnet om Faderen, hvordan han færdedes blandt menneskene.

Først ser vi, at Jesus altid beder alene. Vi er vant til, at bønner som regel bedes i fællesskab. I evangelierne ser vi sjældent, at Jesus slutter sig sammen med disciplene for at bede. Men vi iagttager Jesus som læremester i bøn, han har lært os at bede Fader vor, han har lært os, hvordan vi skal bede, med udholdenhed og i det skjulte, og Jesus har givet os sit eksempel fra dåben til korset.

Det er især Markus evangeliet, der understreger, at Jesus mange gange

opsøgte ensomheden for at bede. Det er ligefrem et motiv hos Markus og Jesus optræder også som bønnens læremester. Markus skriver i kap. 1,35: »Ganske tidligt, mens det endnu var mørkt, stod han op og gik ud og gik bort til et øde sted, og der bad han«. I vers 36 ser vi hans venners reaktion: »Og Simon, og de, som var med ham, skyndte sig efter ham«. Det fremgår heraf, at Jesus trak sig væk fra mængden, fra vennerne for at være alene i bøn. Ellers viser hele Det Nye Testamente os, at Jesus stod i levende kontakt med sine omgivelser, han gik til menneskene, opsøgte dem, men når han skulle tale med sin Fader, trak han sig tilbage. Vi ser Jesu bøn i sammenhæng, bestemt af hans sendelse, hans gerning.

I kap. 6,31 hos Markus ser vi Jesus som læremester: »Kom I nu med til et øde sted, så I kan være ene og hvile jer lidt; thi der var mange, som kom og gik«.

Jesus selv behøver det intensive fælleskab med Faderen, i kontakt med sin Fader lærer han sin sendelse. Jesus er en, der lærer, og der er en udvikling i Jesu liv. Hans eget eksempel skal lære disciplene, hvordan deres bøn bør være. I Markus 6,46 læser vi: »Og da han havde taget afsked med dem, gik han op i bjergene for at bede«.

Går vi lidt frem i Markus evangeliet, finder vi Getsemane-scenen, en bønnens pericope.

(Mk. 14, 32-42) Jesus beder i dyb personlig nød. Her er Jesus Guds Søn, som er menneske. Vi ser Jesus i ensomheden med Gud, forladt af mennesker, gennem hele sit liv forblev Jesus uforstået, ensom blandt sine disciple. Bønnen får gennem den nød, som Jesus erfarer, et helt konkret indhold: døden. I Mk. 14,36: »Og han sagde, »Abba Fader! alt er muligt for dig; tag denne kalk fra mig; dog ikke, hvad jeg vil, men hvad du vil«.

Tiltalen »Fader«, står i begyndelsen, Jesu holdning, præget af tillid, viser sig i denne tiltale. Jesus gennemlever livsnøden på egen krop. Han beder om, at denne time, døden må gå forbi ham; men han tilføjer: »dog ikke, hvad jeg vil, men hvad du vil«. Lidelsens kalk blev han ikke sparet for. For os jordbundne mennesker kan det se ud til, at Jesu bøn om at måtte være fri for korset og døden, ikke blev hørt. Jesus har lidt døden for os!

Hvordan er det med Jesu egne ord: »Enhver, som beder, han får«? (Lk. 11,10)

Er det rigtigt, at Jesu egen bøn i denne svære time forblev ubønhørt? I Markus evangeliet læser vi, at Jesus tager imod sin død, accepterer den. Jesus blev ikke fri for lidelse og død, men gennem bønnen fandt

han kraft til at følge Faderens vilje. I samtale med sin Fader lærer Jesus at forstå sin sendelse. Her viser Jesus sig som lærer i bøn. Mange menneskers problem er, at de beder til Gud, og at de synes, de aldrig bliver bønhørt.

Lukas viser Jesus som den bedende, bønnen led-sager Jesus alle vegne. Imens Jesus bad, skete de afgørende ting i hans liv. Lk. 3, 21-22: »Så skete det, at himmelen åbnedes, mens han bad, og Helligånden dalede ned over ham i legemlig skikkelse som en due«.

Det samme sker ved Jesu forklarelse, Lukas 9,29: »Og det skete medens han bad, da blev hans ansigts udseende et andet, og hans klædning blev blændende hvid«.

Bønnen er altså Jesu kommunikationsmiddel til Faderen. Han foretager sig ikke noget vigtigt uden at bede til Ham. Jesus er vor egentlige læremester, Jesus er den Sendte, Midleren mellem Faderen og os.

I Johannes evangeliet, kapitel 17 lærer vi et andet perspektiv af bønnen. I sin ypperstepræstelige bøn beder Jesus for sig selv, for sine disciple og for alle troende. Jesus vender sig bønfoldende til Gud, Jesus træder i forbøn for sine disciple. I bønnen beder Jesus sin Fader om hjælp. Det Gamle Testamente tydeliggør, at jøderne levede i en bevidsthed om Jahves nærvær, i Det Nye Testamente viser Jesus os, hvordan vi skal bede. Det, som Det Nye Testamente understreger, er, at vi er blevet Guds børn, Gud har givet os barnekår. Vi må til enhver tid komme til Faderen og råbe om hjælp. Det ser vi i Lk. 18,7:

»Skulle Gud så ikke skaffe sine udvalgte ret, dem, som råber til ham dag og nat, og skulle han ikke være langmodig over for dem?«

Påtrængenhedens bøn

I Lk. 11, 5-9 læser vi: »Og han sagde til dem: Om nogen af jer har en ven og midt om natten går hen til ham og siger: »Kære! Lån mig tre brød«. osv. Vi kender historien om manden, der tør forstyrre sin ven midt om natten. Menneskets påtrængenhed synes at være motivet til bøn. Visheden, som et menneske i sit Gudsforhold kan have, sejrer. Man kan endog tale om frækhedens bøn. Her forudsætter mennesket, at der til enhver tid vil blive givet ham audiens hos den højeste Gud, hos den Helligste. Der ligger en stor dristighed, og tillid i en sådan påtrængende bøn. Den hellige Skrift viser os, at vi altid må bede og være vedholdende i bøn; vi har lov til at bede om alt og til enhver tid. Men forudsætningen for bøn er troens vished.

Dog siges der ikke, at vi altid vil blive bønhørt på vore præmisser. Gud er uberegnelig, siger Det Gamle Testamente. Jøderne fik vand og manna i ørkenen, når de råbte om det. I det hele taget må vi sige, at der i Det Gamle Testamente er mange tegn på menneskets erfaring med Gud. Og vi stakler i Det Nye Testamente kunne måske mene, Gud hører os ikke mere, og vi spørger, har vi Guds erfaringer?

Til trods for vor usikkerhed kan vi måske alligevel tale om Guds gerninger i vor tid, om vore erfaringer med Gud.

Egentlig har Gud hjulpet os ud af mangen en krise, og vi klarede at fortsætte med Guds hjælp. Alle vore kære og venner bliver ikke helbredt for deres sygdomme, men enkelte af dem er dog blevet raske. Vi beder om det daglige brød, og vi har fået det hver dag. Nogle af os har levet uden tro i mange år, og Gud gav troens gave på ny og giver stadig af sin fylde.

I mange af vore ny opståede bønsgupper her i landet fortæller de troende hinanden om Guds nådegaver, helbredelser på fysisk, psykisk og åndelige områder.

Vi må erkende, at vi erfarer Gud også i vor tid, at han bønhører os også i dag.

Teologisk kursus

Disse tanker er inspireret af et teologisk kursus, der beskæftigede sig med bønnen, afholdt den 21. juni til 1. juli i år. Kurset fandt sted i Haus Ohrbeck ved Osnabrück, som mange gange før har været gæstfri overfor præster, søstre og lægfolk fra Skandinavien. Fra Danmark har 15 personer kunnet deltage, og kurset har for os alle været en berigende oplevelse. Vi har hørt gode teologer, som har belyst bønnen fra dogmatisk side, bønnen i Det Gamle og Det Nye Testamente, bønnen i Kirkens liturgi og i det monastiske livs traditioner, bønnen på det personlige plan og set fra pastorale, kateketiske aspekter.

søster Else Pascale CSJ

GAVEPAKKER TIL POLEN

Scanpaket
København ApS

Toldfri ekspresværdigavepakker til familie og venner i Polen

Eksempel: Scanpaket Nr. 10 - Vægt 6 kg - Pris kr. 174,00

Indhold:		
908 g (2 ds.) dansk skinke à 454 g	500 g kaffe, vacuumpakket	
54 g (1 ds.) danske svinnekød (Chopped pork)	100 g te	
356 g (2 ds.) dansk smør à 178 g	1000 g sukker	
200 g chokolade plader	1000 g hvedemel	
	500 g ris	

Dette er en af vore ca. 25 populære pakker, som vi pakker for Dem i Københavns Frihavn. Alle omkostninger. Indtil adressaten har modtaget pakken, er inkluderet i prisen. Leveringen sker indenfor 2 uger efter modtagelsen af Deres indbetaling.

Hvis De ikke kender nogle i Polen og alligevel gerne vil gøre en ubekendt en glæde, er vi ved hjælp fra den katolske kirke i stand til at stille adresser til Deres disposition.

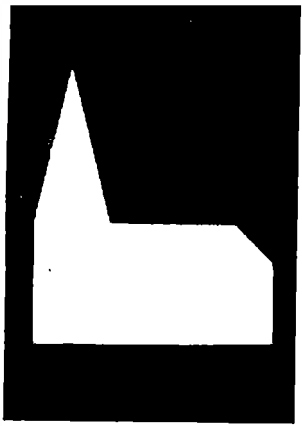
Scanpaket København GmbH

Else Pascale

Send omgående Deres prislister til følgende adresse:

_____ Klip af og send til _____

Scanpaket ApS
Dampfærgevej 1
2100 København Ø

Orientering fra sognene

September 1982

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalendere for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 15, der udkommer 29.9. 1982 er mandag den 13.9. (for oktober 1982). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på bispækortoret.

KØBENHAVN

Skt. Ansgars Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22 (bedst kl. 9-10).

Messtider:

Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse. Md. kl. 8: Messe. Ti. kl. 19,30: Messe. On. kl. 8: Skolemesse. Kl. 17: Som regel messe hos søstre. To. kl. 11,30: Messe. Fr. kl. 17: Messe hos søstre. Lø. kl. 17: Messe hos søstre. Lø. kl. 11,30: Messe. Lørdag d. 4. september: Tilbedelse 19.30-21.30.

Søndag d. 5. Kl. 8: Messe. Kl. 10: Familiemesse.

Trosbekræftelse den 2. april 1983 (påskent). Tilmelding til sognepræsten nødvendig, senest den 10. september.

KUK. Ungdomsarbejde for de 10-14 årige: Onsdage kl. 18.30-20, for de 15-20 årige: Torsdage kl. 19.30-21. Sted: Ungdomslokalet, Kollegievej 2 A.

Bibelskreds hos Sankt Joseph Søstre, Ordrupdalvej 24. Hveranden tirsdag kl. 10.45-11.45. Tlf.: 01-63 23 78.

Karismatisk Bedekreds hos Sankt Joseph Søstre, mandage kl. 20.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens kontor.

Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber).

Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Vølk).

De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02. På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messtider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 17 (eng.) 2., 3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk).

Hverdag kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). Lørdag kl. 17 (eng.).

Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Alle 13. Søndag messe kl. 11. Hverdag kl. 9.

Sct. Klemens Kapel, Rønne Allé 15. Dragør. Søn- og helligdag kl. 9.30.

Lørdag den 4.: Menighedsrådets Retræte i Dragør: Fra kl. 12 til kl. 16.

Søndag den 5.: Kl. 11.30: Familiemesse.

Mandag den 6.: Kl. 16: Møde i den lille sal for de børn, der ikke går i katolsk skole, men skal have religionsundervisning i det begyndende skoleår. Husk Jeres skoleskemaer! Forældrene er velkomne!

Tirsdag den 7.: Kl. 19 møder samtlige firmanders forældre i Den lille Sal.

Onsdag den 8.: Festen for Marias fødsel. De ældres klub: Fra kl. 14 til kl. 16: I den lille sal. Kl. 16: Messe i huskapellet.

Søndag den 19.: Vi fejrer ganske særligt pater Petrus Donders. (Se sognebladet). Latinsk højmesse kl. 10.

Tirsdag den 21.: Fra kl. 19 til 21.30: Menighedsrådsmøde.

Onsdag den 22.: De ældres Klub: Fra kl. 14 til 16. Messe i huskapellet: Kl. 16.

Søndag den 26.: Kirkeindvielsesfest.

Tirsdag den 28.: Guitar-koncert i Sct. Annæ Kirke til fordel for Polen. Thomas Krakowski (født og universitetsuddannet i Oslo) er aftenens store kunstner.

Husk også allerede nu:

Søndag den 3.10.: Kl. 11.30: Familiemesse.

Søndag den 10.10.: Højtidelig Ponitfikalmesse (latinsk højmesse), celebreret af vor apostolske delegat, ærkebiskop Luigi Bellotti. Kl. 10: Vi fejrer festen for vor ordensbroder, den hellige Gerard Majella. (En af de første lægbrødre i Redemptoristordenen).

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K.

Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Messtider:

Søndage: Kl. 9. Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdag: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag tillige kl. 16.30.

Fredag d. 3.: Kl. 16.30 Jesu Hjerter fredag - messe med efterfølgende tilbedelse indtil kl. 18.

Søndag d. 5.: Kl. 10 dansk højmesse. I dag fejres Sct. Ansgars Kirkes indvielsesdag.

Søndag d. 12.: Kl. 10 latinsk højmesse. I dag afholdes menighedens mini-marked fra kl. 9 til kl. 16.

Søndag d. 19.: kl. 10 dansk højmesse.

Søndag d. 26.: Kl. 10 latinsk højmesse.

Religionsundervisning for børn og unge.

Til efterårssæsonen oprettes der to hold. De 7 til 9 årige. Herunder forberedelsen til bodens sakramente og til den første hellige kommunion.

De unge over 10 år:

Al undervisning foregår i lokalerne ved kirken, Bredgade 64.

Undervisningsdagen er hver onsdag fra 16 til 17. Indskrivningsgebyr 20 kr. Vi begynder onsdag den 8. sept. kl. 16.00.

Tilmelding på tlf. (01) 13 37 62. Tag buslinierne 1, 6, 9 eller 10 til Bredgade eller St. Kongensgade.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78.

Sædvanlige messtider:

Søndag kl. 8.30 og kl. 10.30.

Tirsdag kl. 10, onsdag og fredag kl. 19.

Søndag d. 5.: Sommermarked, se indbydelsen andet sted i bladet!

Kl. 8.30 messe, kl. 10.30 messe under medvirken af ungdomskoret »Jubilato Deo«.

Fredag d. 17.-søndag d. 19.: Weekend på Klitborg for menighedsråd og suppleanter.

K.U.K. er begyndt igen efter ferien. Henvendelse til Christian Noval, tlf. (01) 34 60 03.

Firmelse: De, der ønsker at modtage firmelsens sakramente i 1983 (se sognebladet juni-juli-august) og endnu ikke har kontaktet pater Paul Marx, må henvende sig snarest.

Sogneferien for Vor Frue og Sct. Antoni menigheder forløb over al forventning. Lad os håbe, at den glæde og det fællesskab de 35 deltagere oplevede, må bære yderligere frugt i begge sogne.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V.

Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messtider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18 messe på engelsk.

Søndagens messtider: Kl. 8.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00. Ikke i ferien.

Møder: Hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokk Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 kirkekoret. (01) 14 01 16. Hver torsdag kl. 18.30 møde for minikuk. Ikke i ferien.

Messer på fremmede sprog: Hver anden søndag i måneden kl. 14.00 messe på kroatisk. Lørdag før den 1. søndag i måneden kl. 16.30 messe på polsk. Messe på ungarsk efter aftale.

Fredag d. 3.: Jesu Hjerter fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 16.45 indvielse til Jesu Hjerter. Kl. 17.00 messe.

Tirsdag d. 7. kl. 15.30: Kongregationsmøde i kirken.

Tirsdag d. 21. kl. 14.30: Møde for de ældre i den grønne sal.

Søndag d. 26. kl. 8.00: Kongregationsmesse.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Tlf.: 01-69 03 01.

Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Træffes mand. og lørd. på sognekortoret kl. 9-10, tirsd., onsd. og torsd. på bispekontoret.

Messtider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Mandag: Messe kl. 11.00.

Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Søndag d. 5.9.: Efter højmassen kl. 10.00 har vi »kirkefrokost«. Enhver bedes medbringe en madpakke. Øl, vand, kaffe og the kan købes.

Undervisning: Undervisning af børn, som ikke går på katolsk skole, begynder lørdag d. 2. oktober kl. 10.00. Børn og unge, som måtte ønske at modtage Firmelsens Sakramente i 1983, bedes snarest muligt tilmelde sig hos sognepræsten. Der gøres

opmærksom på, at forudgående undervisning er en ufravigelig betingelse for at blive firmet. Dato for firmelse ligger endnu ikke fast, men vil blive bekendtgjort senere.

Studiekreds:

På betingelse af tilstrækkeligt antal deltagere, vil der i vinterens løb afholdes en studiekreds over biskoppens bog: Dab og Gudstro. Vi mødes i præsteboligen hveranden uge i perioden nov.-april incl. Tilmelding snarest til sognepræsten.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Telf.: Pastor G. Uttenhal Nibler: (02) 87 77 12. Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30.

Oplysning om gudstjenestetider også telf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 12.00.

Alle lørdage:

Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 5.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 12.: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 19.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 26.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F., tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L. A. Dorn S. J.

Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messtider:

Søndage: Reciteret messe kl. 8.00.

Højmesse kl. 11.00

Hverdag: kl. 6.45 og 8.00

Bodens sakramente. Præsterne er indstillet på at høre skriftemål hver lørdag kl. 15-18.00, og i god tid før søndagsmesserne. Ud over dette er man velkommen til at træffe aftale med præsterne ang. skriftemål.

Fredag d. 3. Jesu Hjerter fredag. Eukaristisk andagt kl. 19.00. Aftenmesse kl. 19.30.

Tirsdag d. 7. Kursus »Johannesbrevene« starter i menighedssalen, Jens Jessensvej 5, 2000 F. kl. 19.45 præcis. Tilmelding påkrævet.

Søndag d. 12. Reciteret messe kl. 8.00. Familiemesse kl. 11.00, hvorunder biskop

Martensen meddeler firmelsens sakramente. Derefter reception i klostret.

Tirsdag d. 21. Kursus »Johannesbrevene« fortsætter.

Søndag d. 26. Kirkeindvielsesfest

Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

NB. Religionsundervisning for børn om lørdagen genoptages den første lørdag i oktober - altså d. 1. oktober kl. 9.30 i undervisningslokalerne. Jens Jessensvej 5, 2000 F. Dvs. en måned senere end sædvanligt - grundet på sygdom.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90.

Sognepræst, pater Knud Aage Nielsen S. J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.

Lørdag-søndag sognekantoret, Strøbyvej 2, før og efter messerne.
Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messetider:

Lørdag: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).
Søndag: Højmesse kl. 10.00.
1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.
2. søndag i måneden: Latinsk messe.
3. søndag i måneden: Familiemesse.
4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 17 C II,
2200 København N.
Kantoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.
Sognepræst Paul d'Auchamp kl. 9-10 fra tirsd. til fred. (01) 35 68 25.

Messetider:

Lørdage læses søndagens messe kl. 17.
Søndag højmesse kl. 10. Aftenmesse kl. 17.
Engelsk messe, sang og guitar kl. 18.
Mandag ingen messe. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 18.30. Fredag 15 min. tilbedelse efter messen. Onsd. messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.
Onsdag desuden messe kl. 19 og Åbent Hus hos St. Josefs Søstre, Sct. Hansgade 28. (Tlf. 01-35 86 92).

Håndarbejdsgruppen mødes efter d. 1. oktober.

Sct. Ansgars Flok mødes hver tirsdag kl. 18.15.

Søndag d. 5. kl. 10: Schola Gregoriana synger latin/dansk.

Kl. 17: Dan Polonia synger polsk/dansk.
Søndag d. 12.: Det hollandske kor Raphael synger kl. 10 Ja. Gallus: »Ich stand an einen Morgen«. Kl. 17: L. Viadana: »L'Hora Passa«.

Tirsdag d. 14. kl. 14: Messe og Åbent Hus i Krypten. Pastor Kaare Osorio taler om sine pastorale oplevelser i Brooklyn.

Søndag d. 3/10 kl. 10: Schola Gregoriana synger latin/dansk.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Sognepræst: Niels Kiær S. J. Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00 reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdag: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josefs søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, ny adresse! Fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9.

Tirsdag 14. Bibelkreds starter kl. 19.30, Strandvejen 91 under ledelse af sr. Else Pascale Urbanek.

Lørdag 25. Børnegruppen for 3-10 årige forbereder familiemessen og undervises kl. 10-12 i den engelske børnehaveklasse på Rygård. Forældre – især til de mindste børn – er velkomne til at være med.

Søndag 26. Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.
Søndag højmesse kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf.: 02 94 76 94.

Sognepræst: Karl Smeenk

Messetider:

Hverdage, kun efter aftale.
Lørdag kl. 17.
Søndag kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).
Ungdomsklubber:
Mikro-KUK hver mandag kl. 16-18.
Mini-KUK hver onsdag kl. 16-18.
Maxi-KUK hver mandag kl. 19.30-22. (Første gang d. 30.8.)

Onsdag den 8.: Messe kl. 18 i anledning af pastor Urban Figge, O. M. I.'s 25-års jubilæum for præstevieelsen. P. Figge grundlagde vor menighed i 1958. I messen deltager jubilaren, samt biskop Martensen.

Lørdag den 11.: Lørdagsundervisningen starter kl. 15.00 med messe kl. 17.00.

Lørdag den 25.: Familieudflugt til Kisserup.

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen, Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: - 10:45 am. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 7:00 pm.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm. Folk Mass.

Saturday Evening (anticipated).

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 pm.

Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

Religious Education for Catholic children attending Copenhagen International Junior School (CIJS) on Tuesday afternoons from 3:00 until 4:00 pm. Parents wishing to enroll their children in these classes should contact Father Kraus at Vor Frue Kirke.

First Sunday of the month, following 10:45 am Family Liturgy at Vor Frue Kirke, is Coffee and Friendship. All are welcome.

Sacrament of Reconciliation

Anytime, by appointment. Phone one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSEN

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96.

Hjælpepræst Georg Heggum:
(01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.
Hørsholm, Marievej kl. 9.30.
Mikkelsborg: Strandvej 352 kl. 8.
Åsebakken: Kl. 8.30.

Torsdag d. 2. Børnenes religionsundervisning begynder kl. 16 på Nordvanggård. Yngste hold er de børn, som i år er begyndt i 1. klasse. Ang. transport se sogneblad om ekstra buskørsel.

Søndag d. 5. Fest for Hørsholm menighed. Efter messen køres til søstrene i Mikkelsborg.

Torsdag d. 9. Religionsundervisning kl. 16.

Lørdag d. 11. Festdag for alle vore ældre, syge og svagelige fra menighederne i Birkerød, Helsingør, Hillerød og Hørsholm. Nærmere oplysninger kan fås hos Sr. Neophita, Sr. Auguste-Marie og p. Esmark. Assistance fra menighedernes øvrige medlemmer forventes med hensyn til transport m.m. Fra kl. 11 til ca. kl. 16.

Søndag d. 29. Familie- og høstmesse i Birkerød.

Tirsdag d. 21. Regionsmøde i Helsingør for menighedsrådene i Nordsjælland. (Forslag bedes sendt til Helsingør). Kl. 19.30.

Mandag d. 27. Præstemøde på Nordvanggård. Sy- og strikkeklubben mødes hver tirsdag kl. 14-16.

Midi KUK starter sæsonen d. 13. kl. 19-21 på Nordvanggård (for de 10-, 11- og 14-årige).

KUK se de fremlagte programmer i våbenhusene.

Koret starter igen torsdag d. 26. aug. og har prøveaften hver torsdag kl. 19.30.

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10 dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.

I denne måned er der ingen messe om fredagen.

Grenå: Skt. Clemens Kirke

8500 Grenå. Tlf. 06-13 56 66.

Præst: H. Krawczyk.

Postkonto: 5 63 26 68.

Lørdag d. 4. Sogneundervisning, kl. 10 med afsluttende messe kl. 13 (gælder for søndag).

Søndag d. 12. og 26. Messe kl. 10.

Sostrup:

Hverdag messe kl. 9.

Hver søndag kl. 8.30.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf.: (07) 12 43 82.

Messetider:

Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe:

Hver søndag kl. 11.00.

Håber, alle har nydt en god sommerferie.

Personalia:

To børn blev døbt:

Den 20. juni: Na Ngoc, datter af Minh Hieu Nguyen og Thi Ngoc Le, Herning.

Den 8. august: Michel, søn af Elie og Ulla Iskandar, Hammerum.

Der vil, hvis intet uforudset indtræffer, også være to barnedåb i september:

Den 5.: Simon Witt Pedersen, Sdr. Felding.

Den 26.: Tenna Olesen, Borris.

Menighedsrådet:

I weekenden 24.-26. afholdes et møde i Øm for menighedsrådsmedlemmerne fra de nye pastorale enheder. To delegerede skal repræsentere vort menighedsråd. Sæt kryds i kalenderen.

Gudstjeneste uden præst: 12. september.

Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke

Postbox 27, 3400 Hillerød.

Menighedshus: Godthåbsvej 24.

Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4, tlf. 02-26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre, tlf. 26 78 65.

Søndagsmesser: Kirken i Østergade kl. 9.

Onsdag d. 1. KUK på Nordvanggård kl. 19.30.

Torsdag d. 2. Messe kl. 17 i menighedshuset.

Søndag d. 5. Høstmesse/familiemesse. Alle børnene medbringer en frugt, som kan spises! Kirken i Østergade kl. 9.

Onsdag d. 8. KUK.

Torsdag d. 9. Messe kl. 17.

Lørdag d. 11. Hyggedag i Hørsholm katolske Kirke, for alle pensionister i Hillerød, Helsingør, Birkerød og Hørsholm. Nærmere oplysninger hos søstrene: 02-26 78 65. Kl. 11 læser biskoppen messen sammen med Nordsjællands præster, og meddeler sakramentet »de syges salvelse«. Efter messen spises der middag.

Søndag d. 12. Messe kl. 9.

Mandag d. 13. Midi-KUK starter kl. 19-21 på Nordvanggård. Bål/hyggeaften med planlægning af efteråret. For dig i alderen: 10, 11 til 14 år.

Onsdag d. 15. KUK.

Torsdag d. 16. Messe kl. 17.

Søndag d. 19. Latinsk messe kl. 9.

Tirsdag d. 21. Strikkeklub kl. 14 hos sognepræsten.

Fælles menighedsrådsmøde i Helsingør 19.30.

Onsdag d. 22. KUK.

Torsdag d. 23. Messe kl. 17.

Søndag d. 26. Messe dansk/tysk, idet vi får besøg af en bus med tyske pædagoger.

Mandag d. 27. Midi-KUK på Nordvanggård kl. 19-21.

Onsdag d. 29. KUK.

Torsdag d. 30. Messe kl. 17.

Undervisningen for børn begynder lørdag den 2. oktober kl. 9.30. Nærmere i sognebrevet. Nye børn til undervisning - de børn, som i år er begyndt i skolen - bedes også møde frem på denne første lørdag. Forhåbentlig har I alle nydt en god sommerferie og møder op med nye kræfter. Vi kan som menighed glæde os over inden længe at skulle flytte aktiviteterne til de nye lokaler i Møllestræde. Velkommen til den nye sæson. Menighedsråd og præst.

Holbæk: Skt. Elisabeths Kirke

Skt. Elisabeths Kirke
Holbæk: Carl Reffsvej 2 B.
Præst: J. v. d. Hoek S.M.M.
Bakken 11, 4300 Holbæk.
Tlf. (03) 43 06 87. Giro: 5516781.

Messtider:
Lørdag kl. 17.
Søndag kl. 10.
Hverdage kl. 7 (Bakken 11).

Aftenmøderne:
Genoptages torsdag d. 2. september kl. 19 i lokalerne ved kirken.
Den første aften skal vi først og fremmest diskutere, hvad vi vil foretage os udover at hygge os sammen.
Håndarbejde og diskussion om et bestemt emne kan jo godt forenes.
Studiekreds er også blevet nævnt. Hvem vil være med? Ring til præsten.

Nykøbing Sj. (Amtshospitalets kirke).
Søndag d. 19. Kl. 16.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (Højmesse).
Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hos Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, onsdag kl. 17.
Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelser Kirke. Menighederne er velkomne.
Onsdag den 1. kl. 14.30: På Stensballe Kloster, sammenkomst for de ældre i menigheden, messe.
Søndag den 5. kl. 10: Monsignore Kjeld Geertz-Hansen, som har fejret 50 års jubilæum, har udtrykt ønsket om at fejre messen i Horsens, hvor han som ung præst har gjort tjeneste. Mange vil glæde sig over gensynet og genopfriske gode gamle minder. Reception efter højmesse.
Torsdag den 16. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.
Søndag den 19.: Efter højmesse fortsætter undervisning for firmander og andre interesserede.

Kolding: Skt. Michaels Kirke

Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messtider.
Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.
Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15, torsdag til lørdag kl. 8.15.
Søndag d. 5.: Kl. 10 høstgudstjeneste. Efter messen er der kirkekaffe.
Søndag d. 26. Menighedens 100-års jubilæum. Kl. 10 jubilæumsmesse, celebreret af biskop Hans L. Martensen. Efter messen holdes en reception i skolens sal.
Onsdag d. 29. fejres skolens 100-års

jubilæum. Reception på skolen kl. 12 til 14.
Lørdag d. 2. okt. kl. 18 menighedsfest, der indbydes til et festmåltid på skolen. (I øvrigt henvises til sognebrevet).

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge.
Tlf. (03) 65 06 51.
Sognepræst J. Samuelsen S. J. træffes tirsdag-fredag kl. 11-12.

Faste messtider:
Tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.30, lørdag kl. 11 og søndag kl. 10.

Maribo: Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo, P. Herman Legut, O. F. M. Conv. Tlf. (03) 88 01 74.
Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Messtider:
Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.
Søndage: Højmesse kl. 9.30.
Søndag, den 19: Messe på polsk kl. 11.00.
Søndag, den 26. Firmelse.
Lørdag, den 11. afholder Katolsk Radio og Fjernsynsklub for Lolland-Falster eendagstur til Hamburg.
Mandag, den 4. oktober afholdes medlemsmøde i Våbensted Forsamlingshus med radiatorrådsformand Birte Weiss som taler. Emne Danmarks Radio i 80erne. De indbydes til et kaffebord.
Tilmelding: Se opslagene i våbenhuset hvor tilmelding kan ske. Formanden Erik Bohn-Jespersen tager også imod tilmeldinger på tlf. (03) 89 43 15.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. (09) 12 16 64.
Sognepræst: Franz Hauser.
Træffetider: Kl. 11.00-12.00 (undtagen mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.
Kirken er midlertidig lukket p. gr. af restaurering.
Messerne er på Dalum Kloster søndage: Kl. 7.30 - kl. 10 - kl. 19.
Hverdage hos Sct. Josef Søstrene, Bjerregårdsvej 9: Mandage kl. 8, tirsdays kl. 9, onsdage kl. 11, torsdays kl. 9, fredage kl. 8 og 19 lørdage kl. 9.
Der er ingen polske messer eller Mariaandagter.
Søndag d. 5.: Egeskovstævnet for hele Fyn.
Mandag d. 13.: DKKF begynder igen på Bjerregårdsvej 9 med messe kl. 19.30. Formanden Simone Pedersen kommer og fortæller os lidt om sit ophold i England.
Tirsdag d. 14.: De ældres klub kl. 14 på skolen.
Fredag d. 17.: KUK kl. 19. Mini-kuk om eftermiddagen.
Nærmere meddelelser i sognebladet.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:
Lørdag kl. 17 (den 4. dog kl. 13.30 p. g. a.

familieundervisning) og søndag kl. 10.
Hverdagsmesser:
Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19, torsdag kl. 8 og fredag kl. 8 i Søstrenes kapel (Laksegade 4).
Skriftemål: Efter aftale, eller man kan komme når som helst og ringe på skrifteklokken. Hvis præsten er hjemme, kommer han straks.

Møder.
Familie- og menighedsundervisningen begynder den 4. med messen kl. 13.30. Menighedsrådsmøde i præstegården d. 13. kl. 20.

Onsdag den 15.: Møde med franciskane-ren Pater Mizzi fra Assisi. Vi begynder med messen kl. 19 i kirken. Derefter møde i skolens lokale kl. 20, hvor Pater Mizzi taler om Frans af Assisi. Alle er velkommen til begge dele af programmet. Nærmere oplysninger hos Marianne Powell (06) 42 39 53.

Kirkekaffe d. 26. efter messen i menighedssalen.
Menighedens familieweekend på Ømbo-rgen 2.-3. oktober. Alle menighedens medlemmer er velkommen.
Ældregruppen d. 18. kl. 14.30: Vi afslutter med messe kl. 17.
Skolebørnsandagt hver onsdag morgen kl. 8.15 for de unge børn og kl. 9.05 for de ældre børn.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 18.00 og fredag kl. 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.
Onsdag d. 1. Økumenisk kirketur på Lejreengen: Starter kl. 19.30 i Ledreborg Slotskirke, fortsætter i Daastrup kirke og afslutter i Missionsforbundets kirke i Osted.
Søndag d. 12. Kollekt: Kat. menighedsplejer.
Søndag d. 26. Kirkeindvielsesfest.
Torsdag d. 2. afholdes vor årlige udflugt for sognets (førtids-) pensionister.

Ledreborg slotskirke

Hver søndag messe kl. 8.30.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Svares der ikke på kirkens telefon, (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådsformand, Erik Zieler, (03) 57 15 62.

Søndag den 5. Højmesse kl. 10.00.
Søndag den 12. Højmesse kl. 10.00, kirkebil fra Korsør og Dianalund, kirkekaffe, høstfest.
Søndag den 19. Højmesse kl. 10.00.
Søndag den 26. Højmesse kl. 10.00, (gregoriansk) kirkebil fra Korsør.

Skriftemål i forbindelse med messerne. Religionsundervisningen påbegyndes i

beg. af september og foregår hver fredag, såvidt muligt efterfulgt af en messe i kirken, så længe der ikke er for koldt i kirken, derefter foregår messen i undervisningslokalet.

I sep. eller oktober holder vi høstfest efter messen, hvor vi holder auktion over de høstgaver som børnene har frembåret under messen. Den 18/9 har vi loppemarkedet, hvis forhåbentlig store overskud skal bruges til reparation af muren ved præstegården.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.
Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.
Fredag d. 3.: Kl. 6.45 Jesu Hjertermesse. Kl. 20.00 menighedsrådsmøde.
Søndag d. 5.: Egeskovstævnet sammen med Biskoppen for alle vore sogne på Fyn. Hos os i kirken: Kl. 8.00 stille messe. Kl. 10.00 Ingen messe. Hele menigheden deltager i Højmesse i Egeskov som bliver læst af Biskoppen!
Kl. 19.00 i Sct. Bendts Kapel i Rudkøbing Ingen messe!

Vi tager til Egeskov i fællesbusrejse og vi starter fra kirkens parkeringsplads kl. 9.00.

Onsdag d. 8.: Kl. 19.30 økumenisk gudstjeneste. Emnet: *Smittende kristendom*. Prædikant: Jens Møller. Alle fra menigheden er hjertelig velkommen!
Lørdag d. 11. og søndag d. 12. Fællesweekend for vore børn i Mørkholt.
Onsdag d. 15.: Kl. 19.30 ungdomsarbejde (KUK).
Søndag d. 19.: Kl. 19.00 messe i Sct. Bendts Kapel i Rudkøbing.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.
Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester:
Hverdage: Kl. 8 i kirken og kl. 18 i søstrenes kapel.
Lørdag kl. 15: Søndagsmesse. Hver søndag under højmesse tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklassen).

Søndag d. 5. kl. 10: Familiemesse, som udføres som Høstgudstjeneste. Kollekten er til fordel for S.O.S. Czestochowa (fødevarer til Polen). Efter messen: Menighedens årlige udflugt. Madpakke medbringes.

Mandag d. 6. kl. 14.30: Kontaktgruppen starter igen. De ældre indbydes til Vestre Engvej, hvor revisor Åge Balle vil vise lysbilleder og fortælle om sin rejse til Ægypten.

Søndag d. 12: Pastor Jan Ophoff bliver under højmesse i vor Frue Kirke (Silkeborg) indsat som sognepræst for Silkeborg menighed.

Endnu en gang vil jeg minde forældrene om deres ansvar ifm. børnenes religiøse opdragelse og religionsundervisning. Undervisningsalderen er fra 7 år indtil

firmelsen. Er der problemer, kontakt sognepræsten.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Messtider:
Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 1.3. og 5. søndag kl. 10.00.
Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.
Religionsundervisning:
Lemvig: Lørdag, 4. sept. kl. 9.30-11.30.
Viborg: Lørdag, 11. sept. kl. 10.00-12.00.
Kirkekaffe:
Viborg: Den 5. sept.
Lemvig: Den 26. sept.
Studiekreds: Se sognebrevet.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Ålborg.
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.

Fredag d. 3.: Jesu-Hjerte-Fredag, er sakramentet udstillet til tilbedelse i kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse.

Liturgisk kalender for september

1. grøn. Onsdag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 3,1-9. Ev.: Luk. 4,38-44.
2. grøn. Torsdag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 3,18-23. Ev.: Luk. 5,1-11.
3. hvid. Fredag. Gregor den Store, pave og kirkelærer († 604). (m). L.: 1. Kor. 4,1-5. Ev.: Luk. 5,33-39.
4. grøn. Lørdag i 22. alm. uge. L.: 1. Kor. 4,6-15. Ev.: Luk. 6,1-5. Eller: hvid. Guds Moders lørdagsmesse.
5. grøn. 23. ALM. SØNDAG. 1. L.: Es. 35,4-7a. Salme 146,6c-7, 8-9a. 9b-10. R. v. 1: Pris Herren, min sjæll (el. Halleluja!) 2. L.: Jak. 2,1-5. Ev.: Mark. 7,31-37. Gl. Cr. Alm. S. pf.
6. grøn. Mandag i 23. alm. uge. L.: 1. Kor. 5,1-8. Ev.: Luk. 6,6-11.
7. hvid. Tirsdag. Årsdagen for domkirken konsekration. I Domkirken (s), i andre kirker (f). 1. L.: 1. Kong. 8,22-23, 27-30. Salme 84,3. 4. 5. 10-11. R. v. 2: Hvor elskelige er dine boliger, Hærskarers Herrel 2. L.: 1. Kor. 3,9b-11. 16-17. Ev.: Joh. 2,13-22. Gl. særl. pf.
8. hvid. Onsdag. JOMFRU MARIAS FØDSEL. (f). L.: Mika 5,1-4a el. Rom. 8,28-30. Ev.: Matt. 1,1-16. 18-23. el. 11,18-23. Gl. Jomfru Marias pf. 1.
9. grøn. Torsdag i 23. alm. uge. L.: 1. Kor. 8,1b-7. 11-13. Ev.: Luk. 6,27-38.
10. grøn. Fredag i 23. alm. uge. L.: 1. Kor. 9,16-19. 22b-27. Ev.: Luk. 6,39-42.
11. grøn. Lørdag i 23. alm. uge. L.: 1. Kor. 10,14-22a. Ev.: Luk. 6,43-49. Eller: hvid. Guds Moders lørdagsmesse.
12. grøn. 24. ALM. SØNDAG. 1. L.: Es. 50,5-9a. Salme 116,1-2. 3-4. 5-6. 8-9. R. v. 9: Jeg vandrer for Herrens åsyn udi de levendes land (el. Halleluja!). 2. L.: Jak. 2,14-18. Ev.: Mark. 8,27-35. Gl. Cr. Alm. S. pf. Kollekt for katolske

menighedsplejer. Kirketælling.

13. hvid. Mandag. Johannes Chrysostomos, biskop og kirkelærer († 407). (m). L.: 1. Kor. 11,17-26. 33. Ev.: Luk. 7,1-10.
14. rød. Tirsdag. DET HELLEGE KORS' OPHJÆLSE. (f). 1. L.: 4. Mos. 21,4-9. Salme 78,1-2. 34-35. 36-37. 38. R. v. 7c: Glem ikke Herrens værker. 2. L.: Fil. 2,6-11. Ev.: Joh. 3,13-17. Gl. Særl. pf.
15. hvid. Onsdag. Jomfru Marias smerter. (m). L.: Hebr. 5,7-9. Ev.: Joh. 19,25-27 el. Luk. 2,33-35.
16. rød. Torsdag. Cornelius, pave († 253) og Cyprian, biskop († 258), martyrer. (m). L.: 1. Kor. 15,1-11. Ev.: Luk. 7,36-50.
17. grøn. Fredag i 24. alm. uge. L.: 1. Kor. 15,12-20. Ev.: Luk. 8,1-3. Eller: hvid. Robert Bellarmin, biskop, kirkelærer († 1621).
18. grøn. Lørdag i 24. alm. uge. L.: 1. Kor. 15,35-37. 42-49. Ev.: Luk. 8,4-15. Eller: hvid. Guds Moders lørdagsmesse.
19. grøn. 25. ALM. SØNDAG. 1. L.: Visd. 2,17-20. Salme 54,3-4. 5. 6+8. R. v. 6b: Herren støtter min sjæll 2. L.: Jak. 3,16-4,3. Ev.: Mark. 9,30-37. Gl. Cr. Alm. S. pf.
20. grøn. Mandag i 25. alm. uge. L.: Ordspr. 3,27-34. Ev.: Luk. 8,16-18.
21. rød. Tirsdag. MATTÆUS, APOSTEL OG EVANGELIST. (f). L.: Ef. 4,1-7. 11-13. Ev.: Matt. 9,9-13. Gl.

Ap. pf.

22. grøn. Onsdag i 25. alm. uge. L.: Ordspr. 30,5-9. Ev.: Luk. 9,1-6.
23. grøn. Torsdag i 25. alm. uge. L.: Præd. 1,2-11. Ev.: Luk. 9,7-9.
24. grøn. Fredag i 25. alm. uge. L.: Præd. 3,1-11. Ev.: Luk. 9,18-22.
25. grøn. Lørdag i 25. alm. uge. L.: Præd. 11,9-12,8. Ev.: Luk. 9,43b-45. Eller: hvid. Guds Moders lørdagsmesse.
26. grøn. 26. ALM. SØNDAG. 1. L.: 4. Mos. 11,25-29. Salme 19,8. 10. 12-13. 14. R. v. 9a: Herrens forskrifter er rette, glæder hjertet. 2. L.: Jak. 5,1-6. Ev.: Mark. 9,38-43. 45. 47-48. Gl. Cr. Alm. S. pf. I konsekreerede kirker undtagen Domkirken: hvid. KIRKEINDVIELSES-FEST. (s). se 7. september.
27. grøn. Mandag. Vincent af Paul, præst († 1660). (m). L.: Job. 1,6-22. Ev.: Luk. 9,46-50.
28. grøn. Tirsdag i 26. alm. uge. L.: Job. 3,1-3. 11-17. 20-23. Ev.: Luk. 9,51-56. Eller: rød. WENCESLAUS, martyr († 929).
29. hvid. Onsdag. DE HELLEGE ÆRKEENGLE MICHAEL, GABRIEL OG RAFAEL. (f). L.: Dan. 7,9-10. 13-14 el. Åb. 12,7-12a. Ev.: Joh. 1,47-51. Gl. særl. pf.
30. hvid. Torsdag. Hieronymus, præst og kirkelærer († 420). (m). L.: Job. 19,21-27. Ev.: Luk. 10,1-12.

Bønnens apostolat

Daglig bøn i 1982.

Herre, alt for dig, og som du vil.

I september beder vi for: At pavens rejser må opfattes som en tjeneste for menneskene, især for de fattige.

At alle præster og ordensfolk må søge ved deres eksempel at vække nye kald, især til missionerne.

Århus: Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, 8000 Århus C. Postbox 219.
Præster: Meister, Krawczyk, Grünwald, Otto, Tran-Van-Bao.
Tlf.: 06-13 56 66 (Bao: 19 36 44)).

Gudstjenester:

Århus: Søndag: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe 17).
Latinsk højmesse: 19/9 kl. 10.
Polsk messe: 5. og 19/9 kl. 12.
Familiemesser: Lørdage 11. og 25/9 kl. 13.
Skolemesser: Tirsdag og fredag kl. 8.
Messe for ældre: Tirsdag kl. 16.30.
Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.
Skriftemål: Fredag kl. 18-19.

Pindstrup: Søndage 5. og 19/9, kl. 10.30.
Odder: Søndage 12. og 26/9 kl. 14.

Ungdomsarbejde:

Mini-KUK: 7-13 år. Mandag 18.30-20.30.
KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.
Gruppe 18-35 årige: Lørdag, 18/9 kl. 10 i præsteboligen. Økumeniske studieaften: Onsdag, 22/9 kl. 19.30 på Det Økumeniske Center.
Skolekredsens generalforsamling: Tirsdag, 28/9, kl. 19.30.
Ældrearbejde: Skt. Knuds klub: Hver tirsdag, kl. 14.30. Mariakongregationen: Torsdag, 16/9 kl. 14.30.
Økumeniske gudstjenester: (I anledning af Århus festuge 82): Søndag, 5/9 kl. 14: Børnegudstjeneste, kl. 19: Lovsangsgudstjeneste. »Kom og syng med«.
Kunst: Galleri ved kirken viser malerier af Thorkild Ry Andersen, Århus-motiver. Ferniseringen: Lørdag 4/9, kl. 11-13.

Kurser i kristen meditation udvidet

Grethe Livbjergs kurser i kristen meditation, der hidtil er foregået på Magleås, kan nu også søges af jyder, idet Stensballe Kloster har stillet lokaler til rådighed. Søgningen til disse kurser har været så stor, at man nu vil starte op i Jylland.

Der er indførbingskurser i kristen meditation på Stensballe Kloster i dagene 1.-3. oktober og 11.-13. marts og på Magleås 26.-28. november.

For tidligere deltagere eller andre med lignende forudsætninger vil der være et kursus på Stensballe Kloster 5.-7. november over emnet »Den kristne bønns udvikling - i lyset af Bibelen og de kristne mystikere«, på Magleås

25.-27. februar og på Åsebakken 15.-17. april.

Programmet på samtlige kurser omfatter: Morgengudstjeneste, foredrag og ledet meditation. På indførbingskurserne lette afspændingsøvelser. Der er stilhed fra meditationen fredag aften til eftermiddagskaffen søndag.

Grethe Livbjerg tilbyder også aftenkursus i kristen meditation gennem FOF. Sigtet med dette kursus er, at vi mere og mere erkender Guds nærvær i vort daglige liv. Det afholdes i Skt. Andreas kirkes menighedslokaler, Kollegievej 2 i Ordrup.

I en lille pjece, som ligger fremme i alle kirkerne, skriver Lars Mes-

serschmidt bl.a. om kurserne: »Mediterer man på kristen vis, forholder man sig som den, der modtager Guds ord, hans nådegaver, ja den treenige Gud selv. Derfor fører den kristne meditation ofte frem til en indre stilhed fyldt af Gud, hvor ord og tanker kun spiller en ubetydelig eller slet ingen rolle. Sindet hører da op med »at beskæftige sig« med Gud for blot at »være« i ham og for ham. Kristen meditation er således troens åndedræt«.

Tilmelding til kurserne sendes til: Grethe Livbjerg, Kollegievej 4, 2920 Charlottenlund. Yderligere oplysninger hos samme, tlf. (01) 63 53 33.

kk

Ordenssøstre fra Norden oplever »Verdenskirken«

Georgsmarienhütte (KNA) - 50 ordenssøstre fra de nordiske lande har deltaget i en teologisk studieuge med efterfølgende exercitier. Det var bispedømmet Osnabrücks Ansgar-Werk, der havde indbudt til dette samvær i Hans Ohrbeckhaus i Georgsmarienhütte.

Mange af deltagerne sagde, da studieugen var forbi, at det havde været en »fantastisk oplevelse«, fordi de havde haft mulighed for ud over deres eget diaspora-bispedømmes grænser at opleve kirken som interskandinavisk og som verdenskirke. Studieugens tyngdepunkter var teologien om bodens, de syges salvelse og ordinations sakramenter. Ved et møde med be-

nediktinerinderne fra abbediet Varenell i Rietberg-Varenell mærkede man den stærke modsætning mellem et kontemplativt kloster, der har gennemgået en kontinuerlig udvikling i overvejende katolske omgivelser, i

modsatning til de ekstremt fattige betingelser, hvorunder søstre, der arbejder i social-karitativ tjeneste i Finland, Sverige, Norge og Danmark, lever. Nogle af disse søstre havde efter en 40-årig indsats i Skandinavien her i Haus Ohrbeck for første gang lejlighed til at få en systematisk teologisk-spirituel videreuddannelse.

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

Skønlitteratur

Andres Det spanske Kloster
Barrett Guds venstre Hånd
Bernanos Die Tote Gemeinde
Gather Døden henter ærkebiskoppen
Chesterton Father Brown bøgerne
Claudel Middagshøjde
Craven I Heard the Owl

Call My Name

Greene Magten og Æren
Lewis S. C. Fra den tavse Planet
Marshall Fryd og Herlighed
Moore, G. Gavins Engle
Schindler Bag køje og klausur.
Niels Steensens Bibliotek
Stenosgade 9
1616 København V

Drøftelse af pastoralråds-gruppernes forslag og ideer

Generel debat om de forestående opgaver

Efter biskoppens oplæg til søndagens generelle debat delte pastoralrådet sig i seks grupper.

Søndag formiddag fremsatte disse deres forslag og overvejelser:

Gruppe 1:

– Beder pastoralrådet nedsætte en idegrube, der kan finde ud af, hvordan Magleås kan udnyttes bedre.

– Foreslår m. h. vil pastoralrådets arbejdsform, at man undlader at oplæse og gennemgå i forvejen udsendt materiale, og i stedet bruger tiden til mere generelle drøftelser.

– Fremhæver behovet for større bevidstgørelse, for katekese i bred forstand. Foreslår sakramenterne som udgangspunkt for dette arbejde, og at man tager et sakramente som tema for hvert af de kommende pastoralrådsmøder.

Gruppe 2:

– Havde drøftet Danmarks katolske kirkes mission her i landet siden 1849. Har kirken helt glemt dette? Forslag til dagsorden på næste pastoralrådsmøde: Generel debat om, hvordan vi får mere mission udadtil på den danske missionsmark.

– Opfordring til bispekontoret om at bearbejde tallene for medlemmer af bidragsordningen. Mange ordenssamfund registreres kun som en bidragsyder, og af katolske ægtepar registreres kun ægtemanden. Af de 35.000 med katolsk dåbsattest er vel 1/3 under 16 år.

– Foreslår, at bidragsordningen tilsluttes bankers og sparekassers betalingservice, og at de nye

menighedsråd aflægger husbesøg i menighederne.

Gruppe 3:

– Havde også beskæftiget sig med den manglende registrering af katolske hustruer som bidragsydere.

– Foreslår en opprioritering af det internationale lægmandsarbejde, og at der sendes en repræsentant til det forestående lægmandsmøde i Holland.

– Foreslår også tilslutning til bankernes betalingservice.

Gruppe 4:

– Foreslår en arbejdsgruppe om bedre udnyttelse af Magleås, eller at man sælger det og køber noget billigere, og indtil da må sjællænderne så benytte de jyske centre.

– Foreslår retræter i pastoralenhederne og i menighederne, og at der udformes en hjemmeliturgi til hverdagsbrug.

– Forretningsudvalget må få komiteen for udlændinge op at stå.

– Der er behov for flere kateketkurser og for minikurser i undervisning. anbefaler, at man bruger kateketcentralen mere.

Gruppe 5:

– Det drejer sig om evangelisering, om at vi kender Jesus Kristus. Vi må genoplive menighederne gennem en målbevidst evangelisering.

– Det foreslås, at man starter en sådan evangelisering i en pastoral enhed. Lykkes det der, kan det brede sig til andre.

Gruppe 6:

– Kontaktcentre for nye katolikker i menigheden, især konvertitter.

– Kontaktdage for alle – også interesserede ikke-katolikker.

– Missionscentre. Kirken skal vise sit ansigt og også missionere blandt sine egne kirkefremmede.

– Pastoralrådet kunne udforme konkrete opgaver med konkrete anvisninger på udførelse og forvente respons fra pastoralenhederne.

– Menighedsrådene skal have at vide, at de kan sætte noget på pastoralrådets dagsorden.

– Når en opgave er løst, skal der festes – evt. sammen med biskoppen, og det skal refereres i »katolsk orientering« med billeder.

– Vi skal arbejde mere i fællesskab og have de unge med.

– Der skal være større vekselvirkning mellem menighedsråd og pastoralråd.

– Pastoralrådet bør have en fast spalte i »katolsk orientering« og her fortælle om, hvad der sker, og hvordan det lykkes.

– Arbejdet må gå ud over de pastorale enheders grænser.

– Med hensyn til kirkebidrag foreslås: Løbende indsamlinger, og at bidragsordningen gøres tvungen.

– Det foreslås, at vi får en anonym telefonservice i lighed med Nikolaj-tjenesten.

Debatten

I den efterfølgende debat blev der bl. a. sagt, at vi må gå ud med evangeliet til andre; det vil løse vore indre problemer. Vi må »op på mærkerne« igen og have vor katolske selvrespekt tilbage.

Det blev foreslået, at der nedsættes en gruppe til at udarbejde temaer for de næste syv pastoralrådsmøder, evt. over de syv sakramenter.

En foreslog, at man drøftede kvindens stilling i kirken; også når det har med missionsbefalingen at gøre. Med hensyn til husbesøg advares der mod, at man kun kommer for at få penge, og en klagede over, at vore sognekartoteker ikke duer.

Det fremhævedes, at der ingen modsætning er mellem at gå ud i verden og at intensivere den katolske selvbevidsthed. Glade kristne er smittende kristne.

En mente, at når katolikker ikke betaler kirkebidrag, er det et symptom på manglende medansvar.

En anden mente, at vi mangler evangelisttjenesten i kirken.

Formanden Ellen Marie Lebahn gav udtryk for glæde over en sådan opbakning i aktiv deltagelse med planer for pastoralrådets arbejde. Nogle synes måske, at »der er intet nyt under solen«, men tingene

skal jo hele tiden holdes i gang. Hele tiden kommer der en ny generation.

Det er ikke kun forretningsudvalget, der skal arbejde mellem pastoralrådsmødene. Vi skal have udvalg til korttids- og langtidsplanlægning. En langtidsplanlægning låser os ikke fast; den justeres jo hen ad vejen. Et sådant udvalg er Poul Erik Markussen og Erling Tiedemann parat til at gå ind i.

Foruden denne gruppe foreslår forretningsudvalget endnu to:

Den tidligere omtalte idégruppe vedrørende udnyttelsen af Magleås, og en gruppe, der kommer med oplæg om missionsarbejde i en pastoral enhed. Hertil foreslår forretningsudvalget, foruden sr. Hildegard Madsen og p. Jørgen Hviid.

Da der fra flere sider blev udtrykt frygt for, at det »hele drukner i strukturer«, og der var stemning for at komme i gang, spurgte dirigenten pastoralrådet, om man tilslutter sig den hovedtanke, at planlægningsudvalget (Poul Erik Magnussen og

Erling Tiedemann) forebereder en drøftelse på næste pastoralrådsmøde om dåb og mission.

Biskoppen advarede mod, at man drøftede barnedåb og mission. Pinseaften døbte og firmede biskoppen syv voksne kinesere, og 14 voksne vietnamesere er blevet døbt i den senere tid. Jesu missionsbefaling hos Markus og Mattæus viser, at dåbsbefaling er lig missionsbefaling, disse to ting kan ikke skilles.

Pastoralrådet vedtog at nedsætte de foreslåede grupper.

Under eventuelt blev der ytret ønske om navne- og adresseliste over pastoralrådets medlemmer, der blev gjort opmærksom på kirkernes U-lands-uge, og på en økumenisk aktion for fremmedarbejderkvinder i København, ledet af sr. Susanne Sønderbo.

Som dirigent på det 27. møde, der er fastsat til 13.-14. november på Magleås genvalgte H. O. P. Pedersen. Man vedtog, at det 28. møde skal holdes 11.-12. juni 1983 på Sostrup.

Afrikander-præster afviser apartheid

Johannesburg, Sydafrika (NC) – I et fællesbrev opfordrer 123 nederlandsk reformerte præster til en afslutning på apartheid i Sydafrika. De erklærer, at en samfundsorden, der »bygger på raceadskillelse, er uacceptabel« og »ikke kan forsvares ud fra Bibelen«.

Iagttagere har kaldt dette brev for en af de vigtigste udviklinger inden for Sydafrikas reformerte kirker i årtier.

Holdt ellers med de hvide

Afrikanderne, der næsten alle er medlemmer af den nederlandsk reformerte kirke, udgør 60 pct. af det hvide mindretal i Sydafrika og er de dominerende i landets regerende nationale parti. Kirken er af afgørende betydning i de fleste afrikanderes liv.

Afrikanderne, der nedstammer fra det 17. århundredes hollandske indvandrere, har traditionelt forsvaret det hvide mindretals regering og dennes apartheidpolitik på kulturel-religiøs basis og udgør således efter deres egen

mening en sidste bastion for den vestlige kristne civilisation over for den kommunistiske trussel på det afrikanske kontinent.

Brevets underskrivere, hvoriblandt der også er et medlem af kirkens forretningsudvalg og adskillige andre indflydelsesrige præster, opfordrer til afskaffelse af Sydafrikas love om apartheid eller raceadskillelse, der også indbefatter forbud mod ægteskab mellem personer af forskellig race og forbud mod, at folk af forskellig race bor i samme bydel.

De kalder love, der diskriminerer de sorte med hensyn til bolig, uddannelse og lønninger, for en krænkelse af »Bibels krav om retfærdighed og menneskelig værdighed«.

»Alle mennesker bør behandles ens og have samme muligheder«, skriver de.

Den nederlandsk reformerte kirke i Sydafrika, der også har særskilte sorte, farvede og indiske afdelinger, har ialt 1.653 præster. Det er altså en af hver 13 af disse, der har underskrevet dette brev, der opfordrer til ændring af regeringens apartheidpolitik, der hidtil har været støttet af kirken.

Ægteskab en hindring for at blive helgenkåret?

(KIPA) – Den katolske kirke har for snævre kriterier med hensyn til helgenkåring.

Dette fastslog den øst-rigske dogmatiker, professor Gottfried Bachl fra Linz i en økumenisk samtale om helgendyrkelse.

Professor Bachl synes,

det er en mangel, at der blandt de mænd og kvinder, der i århundreders løb er blevet salig- eller helgenkåret, næsten ikke findes gifte mennesker. Dette viser, at ægteskabets dyd ikke hidtil har været blandt de kriterier, hvorefter salig- og helgenkåring finder sted.

Tanker fra ungdomslejren på Øm

På årets ungdomslejr havde vi en vægavis, hvor vi kunne udveksle tanker om dagens tema. Årets tema var dåb, ansvar og fællesskab. De fleste tanker kredsede derfor også om kirken, vores oplevelse af den og vort håb for den. – Foruden dette nedskrev vi nogle tanker under en vågenat (natlig tilbedelse i kirken). Til trods for at udvalget er uden umiddelbar sammenhæng, synes vi, som foretog redaktionen, at kunne finde os selv som unge katolikker i dette.

Om kirken:

Tænk hvis kirken var som de vilde trækfugle!! Sammen søger de mod et mål, som de ikke kan se. De ved det findes et sted bag hosisonten. De kender hinanden på skrigene i natten. De trætte fugle flyver i læt bag de stærkere. De tæmmede fugle kender vingslagene over deres hoveder. En skønne dag sprænger de deres bure og lænker og slutter sig til trækfuglene. »Her er jeg – her er jeg!« Sådan lyder deres jubel. Tænk hvis kirken var som de vilde trækfugle!

Vi forsømmer menighedslivet, fordi vi har så »evigt travlt« som alle andre i samfundet. Messen er ofte en formsag, som skal overstås, og vi glemmer at lægge et fællesskabsmæssigt indhold i

den. – Evighed er at have tid nok.

Vi har et socialt ansvar for, at menighederne fungerer.

Fortæl ude i menighederne om ØM.

Ønsket om at starte ungdomsarbejde i menigheden støder på udtalt modstand. Denne modstand udvikles dels fra de unge selv, der føler det lettere og mere fornøjeligt at gå i den ungdomsklub, hvor deres kammerater kommer. Dels kommer den fra menigheden og fra præster, der ikke synes at forstå at gøre gudstjenesterne levende, og på den måde giver de unge en fornemmelse af, at alt hvad der har med kirken at gøre er noget, der ligner et bønne-møde.

– Er vi ikke også inderst inde tilbageholdende overfor at åbne os mod andre med de ting som vi opfatter som konflikter? Sagt på en anden måde: Ønsker vi at gemme problemet hos os selv som en konflikt i forhold til menigheden? Man er måske lidt bange for at tage hul på bylden, idet man ville blive for bundet i dette arbejde, og dermed måtte give afkald på andre interesseområder.

For at skabe det ideelle fællesskab blandt medlemmerne af en menighed må alle mødes med et åbent sind og selv være parat til at tage et initiativ til at udbygge fællesskabet.

Birgite Rønnow
Jesper Fich,
Birgitte Arlund

Temaet på DUK's lejre var »Dåb, ansvar og fællesskab«, som bl. a. blev drøftet indgående i grupper. Deltagerne på junior- og ungdomslejrene gav udtryk for tilfredshed med temabearbejdelsen, som de fik mere ud af, fordi deltagerantallet var ret lavt. »Kun« omkring 300 ledere og deltagere søgte DUK's lejr i år, og DUK forudser nu et større underskud. Årsagen til det lave deltagerantal må søges i de mange forskellige tilbud, mener man på ungdomssekretariatet.

Med kirken på sommerferie

Det kan være ret så »indviklet« at være deltager på en børnelejr.

DKKF Fyn

En gruppe katolske kvinder fra St. Magdalene menighed i Hildesheim besøgte sidste år i maj D.K.K.F., Fyn, ved hvilken lejlighed gruppen indbød vor afdeling til et genbesøg. Dette arrangeredes af Fynskredsens leder, Agnethe Emmerich, og turen foregik så i maj i år, pr. tog med 15 deltagere, heraf 4 ægtemænd, samt sognepræst pater F. Hauser.

Det blev til et hjerteligt gensyn, da vi nåede Hildesheim, og samtidig optakten til 4 uforglemmelige dage sammen med vore tyske venner. Det var ikke småting, man havde arrangeret for os, bl. a. en heldagsudflugt til Harzen med ophold ved zonegrænsen, middag i et Caritas-hjem, besøg i Goslar under samvær med damer fra St. Jacobskirken menighed m. m. Dagen sluttede med messe i St. Bernwards-krypten, en del af den smukke romanske evangeliske Michaeliskirche. Messen celebrere-

På ungdomslejren blev der også tid til at bygge en tømmerflåde.

Her ses resultatet fra ungdomslejrens fritidsbeskæftigelse: en tømmerflåde, som andre lejre – her en af børnelejrene – kunne få glæde af på Mossø i sommervarmen.

Lægmandsmøde i Reykjavik

Ved John Ernst

Det interskandinaviske lægmandsmøde i Reykjavik i dagene 21.-29. juli, arrangeret af *Academicum Catholicum* i samarbejde med den islandske lægmandsforening, er afsluttet.

Det var første gang i lægmandsforeningernes historie, et interskandinaviske kirkemøde om den katolske kulturs selvforståelse i nordisk sammenhæng blev holdt på Island, og mødet bød på måske det mest interessante program af den art nogensinde.

Det var en sand opmarch af kardinaler, biskopper, professorer og doktorer, der udfordrede alt det intellekt, vi andre kunne mobilisere med en række teologiske, litterære, historiske og social-etiske foredrag. Selv *Haldor Laxness* savnedes ikke, hvorimod den norske kulturminister *Lars Roar Langslet* sendte afbud og erstattedes af en anden. Men lærd var det ligefuldt.

Ordets kultur

Og det lærde i foredrag, samtale og festlig liturgi, vekslede med daglange udflugter i bus. På Island hersker en ordets kultur. Hvad andre lande har i retning af malerkunst og arkitektur, musik og teater, film og meget andet, det munder i Island ud i ord - i sagaerne og den øvrige skønlitteratur, i den

megen lærdom, der kun undtagelsesvis tager nogle lysbilleder med til støtte for ordene, i hverdag menneskets tale. Og i den djærve natur, træløs og lysende, også natten, eventyrlandskaber af størknet lava, den frodige Tingvallirslette, Islands helligste jord, hvor kristendommen i år 1000 blev indført ved en parlamentsbeslutning! - Vulkanerne og de furede bjergsider, sporene efter istidens gletschere, alt dette lærte os noget om ordets samhörighed med naturen. Naturen var og er årsag til menneskenes handlinger, og handlingerne overvejes i tanken og efterlades udtrykt i ord.

Telegram fra paven

I denne ombæring yderligere kun dette: Ved åbningsmessen var alle sejl sat til. Biskop *Hinrik Frehen* celebrerede og oplæste under messen et telegram til de over 60 mødedeltagere fra Den hellige Fader, pave *Johannes Paul II.* Et opbud af præster fra så mange nationer ser man sjældent, og i den særlige anledning var der sendt bud efter teatrets professionelle kor. Kirken var stuvende fuld, og det hele overværedes af Islands kvindelige præsident *Vigdís Finnbogadóttir.*

Telegrammet fra paven, der er stilet til biskop

Frehen og underskrevet af kardinal Casaroli, lyder:

Den Hellige Fader giver over for Dem og alle katolikker samlet i Reykjavik til nordisk møde udtryk for hjerteligste ønsker for disse dage i broderligt samvær. Jeg beder for Dem alle om Guds lys og bistand, for at den fælles besindelse på rod og mål med kristent kald og sendelse må styrke deltagerne og gennem dem alle katolikker i diasporasituationen i deres trosvidhed og i glæden over på tværs af alle menneskelige skel

og grænser at tilhøre Gudsfolket og over i fællesskab med alle troende at få lov til at vidne om Kristi forløsergerning i verden af i dag.

I glæden over, at to præstekandidater for kirken i Island vies til diakoner under mødet, sender Hans Hellighed de to nye diakoner samt alle deltagere i denne fest og i det nordiske møde ønsket om et altid glæderigt og modigt trosvidnesbyrd fra Kristus og Hans hellige Kirke og den apostolske velsignelse.

Det var ikke kun i DUK-regi, der skete noget. I Nykøbing F. har man afholdt den årlige havefest for menigheden. Den er altid godt besøgt af både børn og voksne, og vejret var det bedst tænkelige i år til afvikling af de mange konkurrencer. Fotoet viser en hollandsk pige, der måler vandstanden i et glas.

DKKF nød gensynet med vennerne i Hildesheim

besøger Hildesheim

des af sognepræst ved domkirken, pater *Klaus Funke* og vor pater *Franz Hauser*.

Biskoppen af Hildesheim, *Heinrich Maria Janssen*, havde, trods travlhed i forbindelse med sit 25-års bispejubilæum, tid til lørdag morgen at hilse på de danske gæster. Agnethe Emmerich takkede for den venlige modtagelse og overrakte som gave en bog om Fyn samt efter biskoppens ønske: et stort stykke dansk ost! Biskoppen fremhævede i en tale den nære forbindelse mellem de nordtyske bispedømmer og de skandinaviske katolikker og omtalte den betydning, danskeren *Monne Nissen* havde haft for hans beslutning om at blive præst: »Ich denke Tag und Nacht daran, wie ich den Menschen helfen kann!«. Den danske gruppe sang »I Østen stiger solen op« til ære for biskoppen, hvorefter vi ved en rundvisning besøgte domkirken, der er meget

smukt genopbygget efter krigen, som også den tusindårige rosenbusk har overlevet. Efter nogle timer med sightseeing var der messe i St. Magdalene kirken, herunder indsættelse af nye diakoner. Endelig sluttede dagen med en fornøjelig sammenkomst.

Søndag morgen celebrerede pater Hauser højmesseren i domkirken, hvilket var en stor oplevelse såvel for celebranten som for alle os i gruppen. Pater Hauser fremhævede i sin prædiken blandt andet, hvilken stor betydning Bonifatiuswerk har for den katolske kirke i Skandinavien.

Så var afskedens time inde; det havde været et i alle måder vellykket besøg, lad os da håbe, at sigtet med disse første og efterfølgende møder vil resultere i en stadig inspirerende forbindelse de katolske kvindegrupper imellem.

Anna og Helena

Den islandske præsident, Vigdís Finnbogadóttir giver spontant sr. Hildegard fra Reykjavik et kys på kinden, mens AC's formand Kaspar Gallan galant søger at skærme dem mod regnen

Brønshøj og Herlev menigheder på sognelejr

35 børn, forældre og bedsteforældre fra Herlev og Brønshøj menigheder holdt fra d. 17. til d. 24. juli en sognelejr på Egegården i nærheden af Lejre med temaet »Det kristne fællesskab«. Emnet blev belyst gennem oplæggene: »Det kristne fællesskab i kommunitetet«, »Almene tanker om det kristne fællesskab«, »Familien« og »Det kristne fællesskab og det politiske ansvar«. Ud over gudstjenester, udflugter, lejrball og almindeligt samvær blev der også tid til mere indgående at tale om forældres magtesløshed over for deres store børns beslutning om f. eks. at leve papirløst og/eller uden for et hvert katolsk fællesskab. Flere »føjte«, at det var deres skyld, at de havde svigtet i opdragelsen, uden at de dog var i stand til at finde den direkte årsag. Man påtænker igen til næste år at arrangere en lignende lejr.

Sr. Mamertis (t. v.) og sr. Beate (t. h.) fejrede d. 15. august deres 25 års ordensjubilæum.

2 x 25 års ordensjubilæum

På »Nordvanggård« fejrede Sr. Mamertis og Sr. Beata, søstre af Det Dyrebare Blod, deres 25 års ordensjubilæum de 15. august 1982.

Godt 250 fra menigheden og fra vore nabosogne og søstre var med til den festlige messe.

Ved receptionen i »kostalden« bød menighedsrådsformand, Bent Jønsen, velkommen. Det var en stor glæde, at biskop Suhr var med blandt gæsterne. Efter at man havde taget til sig af maden på det festlige bord, lykønskede Knud Hutter, for-

henværende menighedsrådsformand, de to søstre og takkede for deres indsats i børnehaven og i menigheden, hvor de har været med fra starten for 23 år siden.

Tre børn overrakte blomster og gaven – kollekten fra Birkerød og Hørsholm – næsten 4.000 kr., som efter sr. Mamertis og sr. Beatas ønske skal gå til et hjem for handicappede, afrikanske børn i Transkej i Sydafrika, hvor mange af deres medsøstre arbejder.

Sr. Neophita

Fasteaktionen 1982 gav 685.000 kr.

- men Caritas mangler penge til at dække forpligtelserne

Nordiske katolikkers fasteaktion 1982 er nu afsluttet, og for Danmarks vedkommende gav indsamlingen ca. 685.000 kr., et beløb, som nogenlunde svarer til det, der indkom gennem fasteaktionen i 1981.

Caritas Danmark betegner fasteaktionens beløb som meget pænt, idet man må erindre sig, at der i samme periode løb en indsamling til Caritas Danmarks arbejde i Polen.

De indsamlede midler fra fasteaktionen i Danmark lægges til de indsamlede beløb fra de øvrige nordiske lande, hvorefter Nordisk Katolsk Udviklingshjælp fordeler pengene til de projekter, som man finder opfylder betingelserne for at få støtte. I alt er der indsamlet 976.000 kr. fra de nordiske lande.

Projekterne

Da fasteaktionen blev planlagt, vedtog man forlovs at garantere 100.000 dollars (ca. 850.000 kr.) til et landbrugsprojekt i det fattige og tørkeramte øvre Volta (projektet er omtalt i k. o nr. 4 i år). Senere godkendte man, at der desuden skulle ydes følgende bidrag:

12.466 \$ (100.000 kr.) til Bolivia – dels til aflønning af tre socialvejledere, der bistår den lokale befolk-

ning i et fattigt minedistrikt med at skaffe ekstra indtægter – dels til indkøb af 5 vævemaskiner.

6.464 \$ (55.000 kr.) til Sierra Leone – til videreuddannelse af en døv student på det eneste døveuniversitet i USA, hvor man uddanner døve, så de senere selv kan være med til at uddanne andre døve. Caritas har tidligere hjulpet samme unge mand. Det gælder i øvrigt også Hviids Fond.

5.000 \$ (43.000 kr.) til Indien – til et uddannelsescenter for handicappede i samarbejde med Catholic Relief Service (Caritas USA).

5.400 \$ (46.000 kr.) til Sudan – til et såkaldt multipurpose-center.

9.000 \$ (77.000 kr.) til Thailand – til fr. Tharachai's arbejde for fattige børn.

2.150 \$ (18.000 kr.) til Marocco til optræningsfaciliteter på et TB-sanatorium.

24.950 \$ (212.000 kr.) til Peru til optræningsfaciliteter for handicappede.

Når modtageren får be-

Libanon

sked om den hjælp, Caritas vil yde, gives tallene altid i US dollars, fordi det er den almindeligst kendte valuta, men denne gang har uheldet været ude, idet prisen på denne valuta er steget overordentlig stærkt – desværre så stærkt, at Caritas for tiden ikke har

penge nok til at dække forpligtelserne.

Derfor må vi endnu engang appellere til enhver, der mener at kunne undvære et eller andet beløb – der er intet så småt, at det ikke hjælper, siger Mogens Osterhammel fra Caritas Danmark, og minder om gironummet 4 043 979. Man kan også sende en check til Caritas Danmark, Skt. Pedersstræde 3, 1453 K.

Anfører De intet specielt om beløbets anvendelse, så går pengene ind i »den store pulje«, fortsætter Mogens Osterhammel. »Vort nyligt oprettede katastrofefond har vi allerede brugt til fordel for Libanon i en fælles aktion med Caritas Norge og desværre må vi konstatere, at indsamlingen til fordel for Polen praktisk talt er gået i stå, skønt hjælpen er lige påkrævet. Hjælp os at hjælpe«.

Jubilæum i Aakirkeby

Rosenkranskirken i Aakirkeby, »Vikariatets østligste forpost«, som der stod i »Nordisk Ugeblad« da man inviterede til kirkens indvielse den 26. juni 1932, har den 20. juni fejret sit 50 års jubilæum med deltagelse af biskoppen, fastboende og ferierende katolikker og særligt indbudte. Kirken med tilhørende lokaler blev den dag fuldt udnyttet. Efter messen var der fællesspisning, med sang, taler og overrækkelse af gaver.

Kristne og marxister må udvikle fredsteorier sammen

Berliner Konferenz på Magleås 27.-30. maj

25 katolikker fra Østersølandene: Finland, Letland, Litauen, Den Demokratiske Republik Tyskland (DDR), Forbundsrepublikken Tyskland (BRD) og Danmark, samt fra Ungarn, Tjekkosllovakiet, Frankrig, Belgien og Holland har på et regionalmøde for Berliner Konferenz' nordeuropæiske afdeling på Magleås indgående drøftet fredsbevægelsens problemer.

Deltagerne, både lægfolk og præster, var Katolsk Arbejderaktions gæster på bispedømmets kursusjendom, hvor også bispedømmets generalvikar Lars Messerschmidt overværede en del af mødet.

I overensstemmelse med Berliner Konferenz'

selvforståelse som et permanent europæisk fredsforum har deltagerne på basis af to foredrag især beskæftiget sig med fredsproblematikken. Dr. teol. Richard Hansen holdt en tale over begrebet »Guds fred«. Hans udgangspunkt var det Gammeltestamentlige schalom begreb, og ud fra skabelsesberetningen fremdrog han en afgrænsning, inden for hvilken freden blev teologisk begrundet, universelt udlagt og aktualiseret.

Berliner Konferenz' formand, Dr. Otto Hartmut Fuchs, gik i sit foredrag »menneskers fred« ind i det andet aspekt af fredstemaet. Frem for alt påviste han, hvordan især den traditionelle moralteologi har misforstået fre-

den, for blot at være en fraværen af krig.

Deltagerne har i arbejdsgrupper udvekslet informationer om fredsbevægelserne i deres lande, og er fremkommet med konkrete forslag til forbedring af fredsarbejdet. De kristne og marxisterne skal ikke udvikle deres fredsteorier mod hinanden, men sammen. Endvidere er det nødvendigt at udarbejde en fredskatekismus. I opdragelsen til fred skal der udvikles fredsargumenter, der ikke kun baseres på angst. Desuden skal der findes nye veje for formidling af information om oprustningspolitikken, bestræbelserne for afrustning og om fredsbevægelserne.

Møder og arrangementer

Ægteskab eller papirløst?

DUK afholder lørdag den 4. september fra kl. 10-15 en høring over emnet »Ægteskab eller papirløst?«.

Med høringen søger man at belyse, hvorfor så mange unge, der i øvrigt er sig bevidste som katolikker og lever i første og udadtil velfungerende forhold, vælger ikke at gifte sig, eller i hvert fald udskyder dette i længere tid.

Til høringen er indbudt et panel på 8 katolikker. Generalvikar Ib Andersen indleder med et oplæg om ægteskabets historie. Herefter håber man på en samtale mellem panel og tilhørere.

Sted: Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B, Kbh. Ø. - Englesalen. Frokost kl. 12-13. Medbring selv mad. Drikkevarer kan købes på stedet.

Skt. Mariæ Kirke Frederiksberg

Religiøsundervisning af børn om lørdagen genoptages den første lørdag i oktober, den 1. oktober, kl. 9.30 i undervisningslokalerne, Jens Jessensvej 5, 2000 F. Altså - en måned senere end normalt på grund af sygdom.

L. A. Dorn S.J. (sognepræst)

Albani festival i Odense

10., 11. og 12. september 1982

For at skaffe de manglende midler til Sct. Albani Kirkes indvendige restaurering, arrangerer kirkens menighedsråd en storstilet festival i de nævnte dage.

Der kommer bl. a. en stor moderne tivoli med mange nye attraktioner. Der bliver forskellig optræden, og mange interessante boder, hvor man kan komme af med pengene, ligesom der bliver god mulighed for at styrke sig såvel med mad som med drikke. Ikke mindst børnene vil sikkert finde det hele spændende.

Vi venter hele Fyn, og mange fra Jylland som gæster, og lover nogle fornøjelige dage, med et godt formål.

Eventuelle pengegaver til formålet bedes venligst giret til Sct. Albani Kirke, Odense. Giro 6 01 93 23.

Sct. Albani Kirkes menighedsråd, Karsten Jensen, formand.

Guitar-koncert

Tirsdag den 28.9. 1982 kl. 20 guitar-koncert i Skt. Annæ Kirke.

Busstoppested: Hans Bogbinders Alle 2. Linie 2 og 13.

Kunstneren er Thomas Krakowski (født i Oslo) musikkonservatorie-uddannelse i Oslo. Koncerten finder sted til fordel for Polen.

Sommermarked i Brønshøj

Søndag den 5. september 1982

Efter messen kl. 8.30 er markedskroen parat med morgenkaffen, og loppetorvet åbner salget.

Kl. 10.30 er der ungdomsmesse med »Jubilæe Dec«. Efter denne messe åbner også tombolaer og kroen har lækkert smørrebrød parat.

Skt. Antoni kirke og menighedslokaler er stedet, hvor katolikker fra hele København og omegn mødes og hygger sig.

Fraderikasundvej 225.
Bus 5 - 7 - 8 - 17 kører til døren.

Kursus

- ledet af p.L.A. Dorn S. J.
Johannes Breve.

I vintermånederne afholdes bibel-kursus for voksne. Vi fortsætter gennemgangen af Johannesbrevene og derigennem forsøge at trænge dybere ind i Kristendommens grundprincipper.

Kurset starter tirsdag den 7. september kl. 19.45 i menighedssalen, Jens Jessensvej 5, 2000 F. og fortsætter hver anden tirsdag. Hvert møde slutter senest kl. 21.45.

Tilmelding påkræves og sendes til L.A. Dorn, Jens Jessensvej 5, 2000 F.

Sakramentskirken

Det hollandske kor Raphael synger søndag den 12/9.

Kl. 10: Messen »Ich stund an einem Morgen« Jac. Gallus. (5. st. a capella.)

Kl. 17: Messen L »Hora passa«, L. Viadana. (4. st. a capella.)

DUK - kalender

Ungdomsweekend 17.-19.9. 1982 på Øm-borgen. For 18-25 årige. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 3.9. 1982.

Trosælverkursus 18.-24.10. 1982 på Øm-borgen. For børne- og ungdomsledere. Pris 250.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 24.9. 1982.

Kunstnerweekend 29.-31.10. 1982 på Øm-borgen. For 16 år og opefter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15.10. 1982.

Medarbejderledetræning 26.-28.11. 1982 på Lerbjergcentret. For HB, DUK-udvalg, DUK-rør. og andre særligt indbudte. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 12.11. 1982.

Vietnameserweekend 5.-7.11. 1982 på Øm-borgen. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 22.10. 1982.

Nytårslejr 27.12. 1982 - 1.1. 1983 på Øm-borgen. For alle interesserede. Pris opgives senere i Katolsk Orientering. Sidste tilmeldingsfrist 10.12. 1982.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Ungdomssekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Telefon 01-20 63 63

Studiekreds over Familiaris Consortio

Der indbydes hermed til deltagelse i studiekreds over den pavelige skrivelse »Familiaris Consortio«.

Formål: ved gennemgang og uddybning af dokumentet ønskes en dybere forståelse og tlegnelse af den lære om ægteskab og familie, som kirken heri udtrykker.

Deltagere: alle er velkomne, men specielt ønskes forbindelse med unge og ægtepar samt gejstlige, som eventuelt fremover vil være med til at levendegøre kirken tanker om ægteskabet for andre familier.

Form: aftenerne vil blive indledt med foredrag over et bestemt afsnit af »Familiaris Consortio« og efterfulgt af samtale og uddybning af dette afsnit. Blandt indlæderne vil være biskop Martensen, Jan Lange, Torben Riis, K. M. Jensen og pater Paul Marx.

Tid og sted: mandage d. 6. og 20. september, den 11. og 25. oktober, den 8. og 22. november samt den 6. december. Alle aftener kl. 20 - 22 i kantine på Assumptionsklosteret, Bernstorffsvej 54, Hellerup.

Tilmelding: 02-98 51 21 (bedst kl. 18 - 19).

K. M. Jensen

Foredragsrække i vinter

Pastor Kaare Osorio tilbyder i vinterens løb en foredragsrække over emnet »De kirke-dannende påskeoplevelser«.

De tre første foredrag i serien finder sted tirsdag den 21. september 1982 kl. 20: De evangeliske påskeberetninger som litterære udtryk.

Tirsdag den 26. oktober 1982 kl. 20: Forskellige forståelser af opstandelsen.

Tirsdag den 23. november 1982 kl. 20: Hvad blev der kyndt før de evangeliske påskeberetninger blev nedskrevet?

Foredragene er gratis og holdes i St. Ansgars menighedssal, Bredgade 67.

Serien fortsættes efter jul. Nærmere meddelelse vil blive udsendt senere.

De unges trosbekræftelse 1983

Fælles forberedelseskursus
for København og omegn.

I lighed med de foregange år kan unge fra de storkøbenhavnske sogne som ønsker at deltage i trosbekræftelsen 1983, blive tilmeldt dette kursus, som arrangeres af Religionspædagogisk Udvalg i samarbejde med kateketcentralen og de pågældende menigheder.

Kun unge, der opfylder følgende betingelser kan deltage i dette kursus:

- 1) fylder 14 inden 1. maj 1982 (dvs. født inden 1. maj 1968);
- 2) går mindst på 8. klassetrin;
- 3) har modtaget første hl. kommunion og deltaget i forberedelsen dertil.

Forældre, der ønsker at tilmelde et barn indbydes til et orienterende møde

enten mandag d. 13. september kl. 19.30 eller onsdag d. 15. september kl. 19.30

Tilmeldingen (dåbsattest bedes medbragt) sker ved disse møder, der kun har interesse for de voksne og ikke for de unge.

I år begynder kurset med et lejrophold på Myretuen i Bastrup fra fredag den 1. oktober (eftermiddag) til søndag d. 3. oktober (eftermiddag)

Der undervises iøvrigt hver anden lørdag (normalt 9.30 - 11.30) i perioden oktober 1981 - april 1982 (efterårs- og juleferien undt.)

Alle ordinære møder holdes på Niels Steensens Gymnasium (indgang Jagtvej 183B)

Det sker på Magleås

Fredag den 10. til lørdag den 11.9.
Kvikmørkens Privatskole holder lærermøde.

Onsdag den 15. til fredag den 17.9.
Katolske skoleledere afholder et EDB kursus.

Familie-nytårslejr

Der søges afholdt en familielejr i dagene 28. december til 1. januar (1982-83) over temaet: »Hvordan realiserer vi vor kristendom i familien?«.

Lejren søges afholdt på Magleås, endelig afgørelse herom foreligger dog først om ca. en måned. Deltagere må derfor være forberedt på, at lejren kan placeres et andet men dog »vinter-forsvarligt« sted. Det kan oplyses, at den afholdes på Sjælland. En lignende lejr afholdes på Øm.

Vi forestiller os en pris omkring 700 kr. pr. familie (100 kr. i tillæg for hvert barn over 14 år) og for enlige 350 kr. Ældre generationer er også velkomne. Prisen og lejrens afholdelse er afhængig af tilskuds-muligheder.

Yderligere oplysninger samt tilmeldingsblanket hos Knud H. Kluge, Højsletten 72, 2730 Herlev. 02 - 84 44 07 (om dagen 01 - 11 60 80).

Arrangørgruppen:
Susanne og Kjeld Wogensen
Solveig og Knud Kluge

VINTERKURSUS JANUAR-MAJ

Løgumkloster Højskole
6240 Løgumkloster - Tlf. 04-744040

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Efterlysning

Sankt Annæ Teaterforening mangler aktører. Er det noget for Dem, så ring og hør nærmere.

Ole Markussen, tlf. 01-58 79 53 efter kl. 18.

Bolig søges

Jeg er en rolig pige (studerende), der søger lejlighed i Århus.

Henvendelse telefon 05-33 12 35

Det korrekte nummer

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at telefonnummeret efter mit navn i Katolsk vejviser 1982 side 34 er forkert. Det korrekte nummer er: (02) 94 76 78.

Paul Marx, omi

Salg og service

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

FASANVEJENS BEDEMANDS- FORRETNING

Ndr. Fasanvej 76
86 60 56 - 86 60 30

Begravelse og bisættelser ordnes for alle trossamfund.

Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Efter lukketid tlf. 15 88 61.

Søn- og helligdage: 86 60 56

Katolsk Begravelsesforretning

Sydhavnens Bedemandsforretning, Ham-melstrupvej 3, 2450 København SV.

Telefon 01-46 84 08

Ivar Donnemose
katolsk bedemand

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn

v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

(døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19

on - fredag og fredag kl. 10-14

Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.

Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Aut.
el-installator

EL MOGENS
LARSEN
Rensherred 31a 6200 Åbenrå - 62 25 30/62 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Pavens budskab til FN's ældre-konference

Fortsat fra forsiden

re, nævner paven, foretagender, der gør det muligt for de ældre at deltage på alle af livets områder - også de samfundsmæssige, og der bør ydes støtte til foreninger, der bringer de ældre ud af deres isolation.

Appel til massemedierne

Til slut opfordrer paven medierne til at give »et mere retfærdigt og nyt billede af alderdommen«. De ansvarlige inden for medierne bør ikke kun have opmærksomheden rettet mod et liv, der er præget af økonomiske og materielle nyttehensyn.

Enhver kultur kan ifølge paven, måle sin værdi på, hvor vidt det lykkes for den at give den højeste

prioritering til en harmonisk udvikling af mennesket fra den første til den sidste dag.

I konferencens drøftelser deltog foruden de delegerede fra FN's medlemsstater også repræsentanter for statslige og ikke-statslige organisationer, således også en delegation fra pavestolen under ledelse af sekretæren for det pavelige familieråd, biskop *Francisco Jose Cox Huneeus*.

Blandt de ikke-statslige mødedeltagere var der også repræsentanter for Caritas Internationalis, for Det internationale katolske Bureau for Barnet og en delegation for WUCWO, Verdensunionen af katolske Kvindeorganisationer.

En af de mindre deltagere i en af de mange katolske ferielejre samler mod til en dukkert mellem sivene i Mossø. Traditionen tro bringer vi også i år en reportage i billeder og tekst fra nogle af sommerarrangementerne for børn, unge og voksne. Se side 12-13.

Paven besøger Wien

Rom (KNA) - Når pave *Johannes Paul II* i september 1982 besøger Østrig, vil besøget især koncentrer sig om Wien.

Alligevel vil paven dog fra Wien henvende sig til nabostaterne, især de østeuropæiske lande, fremgår det af et interview, Vatikanets radio har bragt med ærkebiskoppen af Wien, kardinal *Franz König*.

Da kardinalen blev spurgt, om man kunne

forvente, at paven ville deltage i åbningen af FN's konference om de ældre, som skal afholdes i Wien i slutningen af dette år, svarede kardinalen, at han endnu engang havde talt med paven derom, men paven beklagede, at et sådant lynbesøg ikke var muligt på grund af hans mange andre forpligtelser. *Johannes Paul II* vil imidlertid i anledning af konferencen sende et budskab til Wien.

Pavens rejse til Polen er udskudt til 1983

Rom (KIPA) - Efter mange diskussioner og samtaler med de polske biskopper har paven som bekendt besluttet ikke som planlagt at rejse til Polen i år.

Hvornår pavens besøg herefter vil finde sted, skal nu drøftes med den polske regering, meddelte Polens primas, ærkebiskop *Jozef Glemp* for nyligt i Rom, efter at han havde læst messe i det polske kapel i Peterskirken krypt.

Pavens meget diskuterede rejse til Polen skulle have fundet sted i forbindelse med festlighederne 26. august i Czestochowa, hvor man fejrer jubilæumsåret for nådebilledet, den sorte madonna. Ær-

kebiskop *Glemp* oplyste, at jubilæumsåret nu er forlænget til september 1983, og at pavens rejse vil finde sted, når der er »gode betingelser« derfor.

Dagen før ærkebiskoppen fremsatte sin meddelelse, var den polske udenrigsminister *Jozef Czyrek* overraskende indtruffet i Rom og blevet modtaget af *Johannes Paul II* i hans sommerresidens, Castel Gandolfo. Samtalen, som der bevares absolut tavshed om i Vatikanet, varede en time og ti minutter. Under sit ophold i Rom mødtes udenrigsminister *Czyrek* to gange med kardinalstatssekretær *Agostino Casaroli*.

Internationale finanseksperter skal undersøge Vatikanets bankforbindelser

Rom (KIPA og KNA) - Tre internationalt kendte finanseksperter er af kardinalstatssekretær *Agostino Casaroli* blevet bedt om assistance til en undersøgelse af forholdene mellem Vatikanets bank og den italienske »Banco Ambrosiano« samt dennes italienske og ikke-italienske filialer.

De tre eksperter er den fhv. præsident for »Emigrants Saving Bank« i New York, *Joseph Brennan*, den romerske bankeskert *Carlo Cerutti* og den fhv. præsident for »Union des Banques Suisses«, *Philippe de Weck*. De har alle sagt ja til opfordringen.

Svar på italiensk presse-kampagne

Kardinal *Casaroli* traf beslutningen om at henvende sig til upartiske eksperter efter opfordring fra præsidenten for Vatikanets bank, den fra USA stammende ærkebiskop *Paul Marcinkus*. Dette er Vatikanets første reaktion på en langvarig kampagne i den italienske presse mod ærkebiskop *Marcinkus*. De italienske aviser har rettet svære beskyldninger mod ham efter den daværende præsident for Banco Ambrosiano *Roberto Cal-*

vis voldelige død i London for nogen tid siden.

Offer for agurke-tiden

I Vatikanet mener man, at den amerikanskfødte ærkebiskop og Vatikanets bank er blevet offer for »agurketiden«. Vatikanets dagblad »L'Osservatore Romano« retter da også voldsomme angreb mod den italienske presse, der beskyldes for »ondsindet bagvaskelse«, og »provinciel sladder«.

Sagen har flere udløbere

De kendsgerninger, der fremføres i de italienske aviser, kan sammenfattes således: De anklager, som det italienske statsadvokatur har fremsat mod Vatikanbankens prokurist *Luigi Mennini* og hans forgænger *Massimo Spada* er kun to anklager blandt de mange anklager, der er fremsat mod ialt 25 personer inden for den italienske finansverden. De anklagede beskyldes for uregelmæssigheder og tvivlsomme forretninger i forbindelse med *Michele Sindonas* i 1974 sammenstyrtede bankimperium. De har intet at gøre med Ambrosiano-sagen.

I forbindelse med uregelmæssighederne i Milanos Privatbank *Ambrosianos* forretningsførelse har Milanos undersøgelsesdomstol allerede givet ærkebiskop *Marcinkus* meddelelse om, at der er indledt undersøgelser mod *Mennini* og Vatikanbankens hovedbogholder *Pel-*

legrino de Strobel. Denne meddelelse blev fremsendt til Vatikanet pr. post, hvad der er en grov formel fejl. Det åbnede brev blev derfor via den italienske ambassade ved Vatikanet returneret til dommerne i Milano i forventning om en meddelelse ad de rette diplomatiske kanaler.

Fred - det nye navn for forsvar

Pave Johannes Paul II til NATO's forsvarskollegium

Rom (NC) - Freden er efter pavens overbevisning det eneste grundlag for et effektivt forsvar i vore dage.

»Hvis I vil sikre forsvarret, så sørg først og fremmest for at skabe mulighed for fred«, sagde *Johannes Paul II* i en audiens for de cirka 150 deltagere i »Nato Defense College«, der afholdt sit 60. kursus i Rom. Fred er det nye navn for forsvar, tilføjede paven.

Johannes Paul II advarede dog mod at forveksle fred med svaghed og fejhed, med at give afkald på ret og retfærdighed eller med blind underkastelse over for andres arrogance.

Han mindede om sin forgænger *Paul VI*, der i sit fredsbudskab til året 1974 slog fast: »Undertrykkelse og fejhed skaber ingen ægte fred. En ordening, der er noget rent ydre og dikteret af angst, er ingen fred«.

Krig kan aldrig fremme freden

Samtidig bliver det i vore dage tydeligere og tydeligere, at det er absurd at betragte krigen som et middel til at fremme freden. I denne sammenhæng henviste paven til, hvad han havde sagt i den engelske by *Coventry* om, at »den moderne krigstekniks rædsler gør i vore

dage krig til helt uacceptabelt middel til at bilægge meningsforskelle folkene imellem«. Denne konstatering må finde praktisk anvendelse i en erkendelse af, at »rustningskapløbet er uacceptabelt, og af at det er nødvendigt at bearbejde de bagved liggende problemer og i deres sted sætte positive værdier, der vækker folkenes opmærksomhed og får dem til at opbygge en fredelig verden, der bygger på menneskenes solidaritet«.

»Freden er i sin højeste fuldendelse det fulde udtryk for broderlig kærlighed«, understregede *Johannes Paul II* over for NATO's forsvarskollegi-

um. Freden giver til gengæld sine specielle frugter, som samfundet har så hårdt brug for: Sikkerhed for folkenes liv, mulighed for en frugtbar udveksling inden for hele menneskeheden og det eneste virksomme forsvar for nationernes kulturelle arvegods og desuden en hel række andre menneskelige værdier.

Læs også »Kirken og verdensfreden« side 2-3.

Næste nummer udsendes den 15. september

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling
Bredgade 69 A, DK 1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Anargstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK 7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluga.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Karismatisk årsmøde, side 2
DUK's ungdomsside, side 5
Biskoppen om reinkarnation, side 6-7
Økumeniske kvinder, side 8

katolsk orientering

Kirkedagen på Ledreborg fejrede et lille jubilæum i år, idet det var 10. gang, at det stadig populære arrangement blev gennemført. 700 katolikker satte hinanden i stævne i det bedst tænkelige sensommervejr. Billedet herover viser forberedelserne til et af de mere festlige indslag, filippiner-børns optrin med folkedans i farverige dragter. Læs mere om kirkedagen på side 3.

FN søger at modarbejde religiøs intolerance

Erklæring fra generalforsamlingen en milepæl

Efter et par årtiers forarbejde har FN's generalforsamling på sin seneste ordinære session vedtaget en erklæring om afskaffelse af religiøs intolerance. Den er blevet betegnet som en ny milepæl i kampen for menneskerettighederne. Brud på religionsfriheden forekommer til stadighed og kan føre til væbnede konflikter og lidelser, konstaterer erklæringen, der også indeholder en artikel om forældres ret til at give deres børn en religiøs opdragelse.

Retten til tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed slås fast allerede i verdenserklæringen om menneskerettighederne, der blev vedtaget af generalforsamlingen i 1948. Også i FN-konventionen af 1966 om borgerlige og

politiske rettigheder findes en bestemmelse herom.

Spørgsmålet om udarbejdelse af et særligt dokument om religiøs uforskelighed har stået på forskellige FN-organers dags-

orden i næsten et kvart århundrede. Den tekst, som nu er godkendt, har været til behandling i mange år i FN's menneskerettighedskommission, inden den endelig slap gennem nåleøjet.

At erklæringen kunne vedtages uden afstemning af generalforsamlingen betyder ikke, at medlemslandene har været enige om alt. Af de fremsatte udtalelser fremgik bl.a., at Sovjetunionen og andre socialistiske lande gerne havde set en artikel om beskyttelse af ateisternes rettigheder, dvs. retten til ikke at have nogen religion overhovedet.

Årsag til krig
Erklæringen (hvis fuldstændige navn er *Erklæring om afskaffelse af alle former for intolerance og forskelsbehandling på*

grund af religion eller tro) er ganske kort og indeholder foruden en indledning i ti afsnit kun otte artikler. Krænkelser af menneskerettigheder som tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed har direkte eller indirekte forårsaget krige og store menneskelige lidelser, hedder det i indledningen. Religionen er et grundelement i den troendes livsopfattelse og må derfor respekteres og garanteres.

Indledningen udtrykker også uro over, at religiøs intolerance og forskelsbehandling fortsat gør sig gældende i visse dele af verden.

Nej til tvang

Erklæringens første artikel fastslår alle menneskers ret til frit at vælge en religion og at dyrke den alene eller sammen med andre. Ingen må udsættes for nogen form for tvang, der indskrænker retten til at have en religion. Når det gælder den praktiske udøvelse af religionen, kan kun sådanne begrænsninger accepteres, som er

CDU-jurister om ikke-ægteskabelige livsfællesskaber

(KNA) - »Lovgiveren bør tolerere det ikke-ægteskabelige livsfællesskab, men ikke ligestille det med ægteskabet eller ligefrem stille det juridisk bedre. Derfor må de forskellige ordninger på lovgivningsområdet undersøges for at se, om og i hvilken grad de giver anledning til og tilskynder til etablering eller opretholdelse af ikke-ægteskabelige livsfællesskaber«. Således hedder det i en erklæring fra det kristeligt-demokratiske juristforbunds (BACDJ) bestyrelse og koordineringsudvalg.

CDU-juristerne slår fast, at en analog eller tilsvarende anvendelse af ægteskabsretten på ikke-ægteskabelige forhold ikke er muligt, da der mangler de nødvendige sammenligningsgrundlag. Det ville

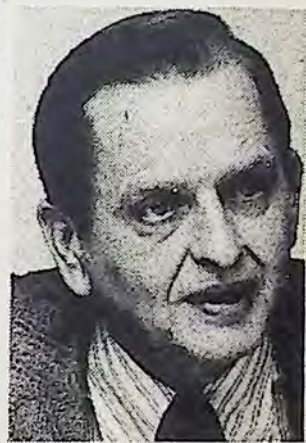
føre til et »tvangsægteskab ved dom«, fordi dommeren i så fald ignorerer den beslutning, som i hvert fald den ene af partnerne har truffet, om ikke at ville indgå et juridisk bindende ægteskab. »Desuden ville en analog anvendelse af ægteskabsretten føre til en nedvurdering af ægteskabet som institution, som netop skal nyde særlig beskyttelse fra statens side«.

Efter det kristeligt-demokratiske juristforbunds opfattelse, burde lovgiveren heller ikke forsøge på at skabe et sæt normer for det ikke-ægteskabelige livsfællesskab og dermed gøre det retsdydigt. De ville være i modstrid med de pågældendes vilje, da de jo har udtalt sig imod en bindende form som ægteskabet er.

Paven takker Olof Palme

Stockholm (KIPA) - Det socialdemokratiske parti i Sverige har oplyst, at landets tidligere regeringschef, *Olof Palme* har modtaget et brev fra pave *Johannes Paul II*.

I brevet takker paven *Palme* for dennes indsats for freden. Især fremhæves *Palme*-kommissionens indsats for afrustning. En resolution fra denne kommission blev i juni i år præsenteret på FN's ekstraordinære møde.

Olof Palme

fastsat ved lov, og som er nødvendige for at sikre offentlig ro og orden, den almene sundhed og moral eller andres grundlæggende rettigheder, siges det. Ingen må udsættes for forskelsbehandling på grund af sin religion, det være sig fra statens, institutioners, grupper eller enkeltpersoners side, står der videre i erklæringen.

Alle stater skal søge at forebygge og afskaffe religiøs diskrimination.

Rettigheder

I en af erklæringens artikler opstilles en række specifikke rettigheder:

Frihed til at deltage i andagter og andre religiøse sammenkomster.

Fortsættes på bagsiden.

Skolemesse i radioen

Torsdag d. 30. september kl. 8.10 transmitterer Danmarks Radio på program 1 messen i Skt. Josefs kirke i Horsens. Pater Jozef Reymen O. Praem. celebrerer skolemessen for elever og lærere ved Skt. Ibs Skole.

Den karismatiske fornyelses årsmøde

Sachseln (KIPA) – I den karismatiske fornyelses årsmøde i Sachseln i år deltog over 300 personer. Mødet, der varede i flere dage, fik sit særlige præg af kardinal *Léon-Joseph Suenens* foredrag.

Karl Guido Rey, der er medlem af ledergruppen har sammenfattet det således: »Kardinalen bragte Det andet Vatikankoncil vind med sig; han pegede på væsentlige åndelige elementer, som vi må bygge på; han pegede tydeligt på farer, som det gælder om at undgå; han førte os til store dybder. Hans egen store kærlighed til kirken kom klart til udtryk«.

Den karismatiske fornyelse er som en dyb underjordisk strøm, der flyder gennem verden. Den er ikke en verdensomspændende organiseret bevægelse. Menneskeligt set brød den frem uden ydre anledning. Kristne fra de mest forskellige kirker og menigheder tager del i denne dybe strøm. Derfor er dette opbrud en økumenisk kraft.

Den karismatiske fornyelses mål

At være karismatisk betyder at være sig Helligåndens kraft bevidst, sagde

kardinal Suenens i et af sine foredrag. Den første gave, mennesket modtager af Helligånden, er Helligånden selv. I mennesket grundlægger han de guddommelige dyder: tro, håb og kærlighed. Disse kommer til udfoldelse i menneskets små dagligdags evner: en er en god opdrager, en er dygtig til at føre hus, en er dygtig til sit faglige arbejde. Ved at opfylde disse dagligdags opgaver sker der her ud fra lidt efter lidt en vækst af de såkaldte Helligåndens gaver: visdom, kundskab, kraft til at helbrede o. s. v.

Den karismatiske fornyelses mål er efter kardi-

nal Suenens mening at forny den kristne menighed. Ud fra mødet med den levende Kristus strømmer Guds kraft ud over hele menigheden. Derfor må der stræbes efter et sådant møde. En af frugterne af troen på Jesus Kristus er, at evangeliet forkyndes, og samfundet fornyes.

Ikke løbe bort fra kirken

Blandt de farer, som det gælder om at undgå for de karismatiske grupper, nævnte kardinalen det at løbe bort fra kirken. Den sædvanlige gudstjeneste, prædiken og tit også det

religiøse liv i sognet opfattes som koldt og rationalistisk. I stedet for at udvandre og vende sig bort fra menigheden kræves der af de karismatiske grupper »en radikal lydighed« inden for kirken. Som en yderligere fare for karismatikere nævnte kardinalen deres interesse for »det onde i verden«. Det ofres der alt for stor opmærksomhed på, og somme tider kan det ligefrem føre til en slags tilbøjelighed til at foretage exorcismer. Exorcisme er forbeholdt biskoppens autoritet. I de karismatiske grupper skal man lade sig nøje med Fadervors sidste bøn: »Frels os fra det onde«.

Inden hovedmødet, der varede i to dage, var der et to-dages møde for skoling af ledere. Heri deltog næsten 150 voksne og unge. Temaet herfor var: »Ild er jeg kommen at kaste på jorden« (Lukas 12,49).

Om dette skolingsmøde sagde *Karl Guido Rey*: »Vi har forsøgt at lære lederne, hvordan de skal omgås med stilheden, så den bliver frugtbar for deres åndelige liv. Således sad vi den første aften i godt 30 minutter omkring et bål uden at sige noget.

Derpå bad vi ud fra denne stilhed med hinanden. En anden gang talte vi sammen ud fra beretningen i 1. Kongebog om profeten Elias' møde med Baals præster, der ikke kunne få ild fra himlen til at antænde deres brændoffer, mens Elias' offer blev fortæret af ilden fra himlen. Det drejede sig i denne leder-skoling om at lære, hvordan man søger stilheden med en bibelsk tekst, lytter til ordet og drager konsekvenser deraf for sig selv personligt og for gruppen

Afvisning af rationalisme

Da *Karl Guido Rey*, der er psykoanalytiker af fag, blev spurgt om den karismatiske fornyelse fører til en afvisning af den teologiske rationalisme, svarede

han: »Når kirken, når menigheden skal forny sig, så må der igen sættes et hjerte ind i det enkelte menneske«. I dag har kirken på mange måder et stenhjerte, et forstenet hjerte. Når der er så mange unge i den karismatiske fornyelse, er det fordi de ikke vil nøjes med at tænke logisk om Gud, men ønsker at erfare hans kraft.

På spørgsmålet om, hvorfor den karismatiske fornyelse holder sig så stærkt til paven, sagde *Karl Guido Rey*: »Den karismatiske fornyelse er en bestanddel af kirken; den er ikke en bevægelse med egen organisation. For at være en virkelig bestanddel af kirken underordner vi os den kirkelige autoritet. Vi ser i lydigheden et middel til at modnes som kristne, til at aflægge vor stolthed og blive beskedne«.

Europas katolske ungdom vil samarbejde bedre

Walberberg, Vesttyskland (KIPA) - Ledende repræsentanter for katolske ungdomsorganisationer i Belgien, Holland, Spanien, Svejs, Vesttyskland og Østrig har besluttet, at de vil indlede et nærmere indbyrdes samarbejde og med de kirkelige fredsinitiativer i Østeuropa.

I tilslutning til et fælles

møde i Walberbergs Ungdomsakademi har de i en erklæring, der er sendt til alle europæiske bispekonferencer, betonet, at efter deres opfattelse er kirkelige ungdomsorganisationer forpligtede til at engagere sig i børns og unges bekymringer, angst og håb og »fremføre dem som et vigtigt anliggende i fredsbevægelsen og i kirkerne«.

Fælles fredserklæring fra de franske og de tyske biskopper

(KNA) – »En stor begivenhed og et offentligt tegn« således bedømmer den tyske bispekonferences sekretariat en første fælleserklæring fra de franske og de tyske biskopper, der blev offentliggjort for kort tid siden.

Erklæringen har titlen »For freden« og skal efter biskoppernes oplysning være et etisk og ikke et politisk ord. Allerede i maj 1980, da kardinal *Josef Höffner* af Köln var på besøg i Paris, var man blevet enige om at fremsætte en sådan fælles erklæring.

Varm kartoffel

Dette fælles bispeord, der på ingen måde overflødig gør en allerede længe ventet erklæring fra den tyske bispekonference, tager fat på en varm kartoffel. Således siges det med hensyn til kravet om ensidig nedrustning, »at en sådan holdning er farlig

for freden, for vore folks selvstændighed og frihed«. Den næste sætning lyder: »Men vi er helt indforståede med højt og klart at kræve, at der gøres alt for at undgå, at de våben, man i dag råder over, kommer til anvendelse!« Et rustningskapløb kan under ingen omstændigheder være en vej til freden. Det er og bliver en frygtelig trussel for livet. Dog, det menneskelige liv »trues endnu mere af uretfærdige systemer, der fører til tyranni, folkemord og masseudryddelse«.

Det kommunistiske system nævnes udtrykkeligt. »Med en revolutionær forandring af samfundet fremprovokerer denne lejr totalitære magt de tiltagende militære, industrielle og finansielle strengelser i den anden lejr. På denne måde bliver rustningsspiralen ved med at snurre«. Når Østen her får skylden for kaprustningen så hedder det andet-

steds og vel også med adresse til Vesten, at den af paverne krævede »kærlighedens civilisation« afviser kravet om »at udtømme alle magts og rigdommens muligheder, for det gør blind for den hermed forbundne undertrykkelse af de andres interesser«.

Mere end militær sikkerhed

Virkelig fredspolitik er for de tyske og de franske biskopper »langt mere end militær sikkerhedspolitik«. Faktisk burde de politiske overvejelser prioriteres højere end overvejelser over, hvordan det forholder sig med stridskræfterne. »Vi kræver, at man systematisk søger efter at opnå overenskomster om kontrollerede rustningsbegrænsninger og stræber efter en fremadskridende nedrustning under international kontrol«.

Efter biskoppernes mening drejer det sig i denne

forbindelse ikke kun om at sammenligne våbenstyrken. »Derimod bør der også tages hensyn til andre faktorer som økonomisk magt, råstoffer, geopolitisk situation osv.«

Symposium om fødselskontrol

Feldkirch, Østrig (KIPA) - Et internationalt symposium over temaet »Humanae Vitae og Familiaris Consortio – konsekvenser og opgaver« vil finde sted 8.-9. oktober i Feldkirch i Vorarlberg i Østrig.

Formålet med dette arrangement er at gøre resultaterne og erfaringerne fra bispesynoden 1980 i Rom om »Familiernes opgave i verden af i dag« tilgængelige for en større kreds. Biskop *Bruno Wechner*, der er den østrigske bispekonferences konsulent i ægteskabs- og familiepørgsmål, har indbudt til symposiet sammen

med Det østrigske institut for ægteskab og Familie og Det vorarlbergske Familieforbund.

Symposiet vil blive åbnet med et foredrag af sekretæren for det pavelige råd for familierne, biskop *Francisco José Cox Hunaeus*. Foredragets emne er »Pastorale aspekter i Familiaris Consortio«. Professor *Carlo Caffara* fra Rom skal tale om »Teologiske aspekter i det kristne ægteskab«.

»Den etiske forskel mellem naturlig og kunstig prævention« vil dr. *Josef Seifert* (Dallas/Rom) søge at påvise, og dr. *Johannes*

foreliggende program vil ærkebiskoppen af Westminster, der samtidig er præsident for De europæiske bispekonferencers Råd (CCEE) kardinal *Basil Hume* åbne symposiet mandag 4. oktober. Man regner med, at pave *Johannes Paul II* torsdag 7. oktober vil koncelebrere med biskopperne ved en messe.

I symposiet deltager foruden biskopperne også repræsentanter for den romerske kurie, for ordensoverhoveder, præster og lægfolk såvel som for De europæiske kirkers Konference (KEK).

Kardinal *Franz König* af Wien og ærkebiskop *Roger Etchegaray* af Marseille bliver mødets hovedtalere.

Der slikkes solskin i en pause på en af Ledreborgs trapper.

Kirkedagen på Ledreborg blev en meget smuk dag

700 mennesker fandt vej til Ledreborg den sidste søndag i august, trods Øm-træf og andre arrangementer i bispedømmet. Det var 10. gang Kirkedagen fandt sted, og der var almindelig enighed om, at den bør fortsætte. Vi trænger til at mødes på bispedømme-plan både til forårets valfarter og sensommerens kirkedage, så vi kan blive bekræftet i troen og kirkefællesskabet, få nye kontakter, ajourført de gamle og finde sammen også om fælles-aktiviteter i den kommende sæson. Selv om både valfarter og kirkedage er på bispedømme-plan har de en forskellig karakter – valfarterne er nok mere altfavnende, kirkedage mere bekendende, bevidste – ingen af dem kan undværes.

Solen skinnede gavmildt over Ledreborg slotsplads og park, da biskop Martensen og præsterne koncelebrerede messen, assisteret af kor og orgel under Eva Rungwalds kyndige ledelse. Små og store filippinerbørn – nogle af dem i farverige dragter – dansede senere for os. For børnene var der leg og sport, og for de interesserede unge var der en særlig samtalegruppe om dagens tema:

»Hvem er min mor og mine brødre og søstre? Svaret er iflg. Matt. 12,48: Enhver, som gør min himmelske fars vilje. Det uddybede biskoppen nærmere i sin prædiken og oplæg efter frokosten. Hvem er jeg i familie med, når det kommer til stykket – i min biologiske familie, i kirken, i samfundet, i verden? Hvordan skal vi komme hinanden nærmere?

4 sektioner nåede til

følgende konklusioner:

Sektion 1: Familien v/Annelise Beyer Nielsen:

Børnene er det vigtigste: At vi hjælper dem til personlig tro. De unge skal styrkes til at bygge fremtidens kirke op. Vi er godt hængt op allesammen, men så langt kræfterne rækker, må vi praktisere åben familie – for andre familier, slægt, venner og trosfæller.

Sektion 2: Kirken v/Niels Uldall:

Vi trænger til vækst i vort indre liv, så der kan blive et større åndeligt fællesskab mellem os katolikker – og sådan, at vi har det, vi skal gå ud med til andre. Evangelisering er ikke manipulation, men inspiration – fra en levende tro.

Sektion 3: Samfundet v/p. Paul Marx:

Vi skal lytte, være positive, virke som lys, salt og surdej i verden, blive stille for Gud, gøre de gode gerninger, han lægger til rette for os – have Kristi omsorg for hinanden.

Sektion 4: Verden v/p. Hans Esmark:

Kan vi tale med hinanden om troen? Søndagsmessen er øjensynlig ikke nok til at sætte os i gang. Vi må bringes sammen på særlige dage for at overvinde kontaktløsheden og barriererne: Den danske reservation, de fremmede iblandt os. I Vietnam foretager 3-mandsgrupper husbesøg, f.eks. når et menighedsmedlem savnes. Var det en ide for os? Så ingen får følelse af, at »jeg er ikke med mere«!

Hvem er min mor og mine brødre og søstre? – Det blev i denne gruppe besvaret med to spørgsmål: Hvordan fungerer fællesskabet? Hvad gør vi ved det?

Lad os drøfte det på

næste års Kirkedag, som finder sted søndag den 4. september. Reservér dagen på 1983-kalenderen,

så overlapninger undgås. Der er plads til mindst 700 mennesker til.

Kirsten Szarafin

Første position med vandmelon – og et vaskeægte filippinsk smil til katolsk orienterings fotograf fra en af børnedanserne.

Nyt om vore præster

Med virkning fra den 1. august 1982 er embedsperioden forlænget for følgende præster:

Msgr. Ib H. Andersen som generalvikar for en periode af 3 år.

Pater Anton Dekkers, S.J. som generalsekretær for en periode af 3 år.

Pastor Paul d'Auchamp som sognepræst ved Sakramentskirken i København for en periode af 1 år.

Pater Julian Bodnar, C.ss.R. som sognepræst i Næstved og Vordingborg for en periode af 3 år.

Pastor Hans Esmark som sognepræst i Hillerød for en periode af 3 år.

Pater Henri Kerkhofs, O.Præm. som sognepræst

i Vejle for en periode af 3 år.

Pater Herbert Krawczyk, S.J. som ansvarlig præst for menigheden i Grenå for en periode af 3 år.

Pater Jerzy Roman Kruk, C.ss.R. som sognepræst i Svendborg for en periode af 1 år.

Pater Herman Legut, O.F.M.Conv. som præst for menigheden i Maribo for en periode af 1 år.

Pater Josef Michaeler, C.ss.R. som sognepræst i Rønne og Åkirkeby for en periode af 1 år.

Pater Jacob Muiser, C.M. som sognepræst i Birkerød for en periode af 3 år og som sognepræst i Hørsholm for en periode

Nyt fra biskoppen

I forbindelse med den kommende udgivelse af den nye salmebog har jeg efter indstilling fra det forrige Præsteråd og efter senere at have hørt Det biskoppelige Råd besluttet at foretage følgende ændring af teksten i »Fader vor«:

»Til os komme Dit rige« ændres til: »Komme Dit rige«.

Jeg opfordrer hermed menighederne til fremover at bruge den ændrede formulering. Grunden til denne ændring har primært været ønsket om at komme grundteksten nærmere.

Katolske skoler

På givne foranledning vil jeg hermed opfordre præsterne til at yde en indsats for, at katolske familier med skolegængende børn gøres opmærksomme på det tilbud, som vore katolske skoler er. Især udenlandske familier er ofte ikke bekendt med det katolske skolevæsen, hvorfor deres opmærksomhed i særlig grad bør henledes herpå.

Det skal understreges, at økonomiske overvejelser ikke må afholde katolske forældre fra at sende deres børn på en katolsk skole, da der i de allerfleste tilfælde vil være mulighed for at opnå halv eller hel friplads.

Tilbud fra Paderborn til menighederne

Hermed skal jeg gøre menighederne bekendt

med, at de tyske katolikkers hjælpeorganisation »Bonifatiuswerk« i Paderborn – udover at stille millionbeløb til rådighed for bispedømmets byggeprojekter – også er parat til at skænke paramenter til de kirker, som måtte have behov for dette. Det drejer sig primært om ensfarvede lyse messehagler med tilhørende stolser i de liturgiske farver. De menigheder, som måtte ønske at komme i betragtning, bedes rette henvendelse til bispekontoret.

Økumenisk håndslag

Fra Kirkeministeriets klokke- og klokkespilkonsulent, cand. mag. Bendt Gammeltoft-Hansen, har jeg modtaget et yderst generøst tilbud:

Hr. Gammeltoft-Hansen tilbyder sammen med sin assistent, Helle Kersting, vederlagsfrit at yde Den katolske Kirke i Danmark assistance i sager vedr. klokker og deres armatur. Mod at få evt. rejseudgifter dækket er man parat til at »putte os imellem« de andre sager rundt om i landet. Som hr. Gammeltoft-Hansen selv udtrykker det: »... et lille og stilfærdigt, økumenisk håndslag«.

Ved henvendelse til pastor Peter Nissen på bispekontoret vil menighederne kunne komme i kontakt med hr. Gammeltoft-Hansen og hans assistent.

Hans L. Martensen

præster nyudnævnt:

Pastor Erling Brodersen til sognepræst i Haderslev for en periode af 3 år.

Pater Leo Kertz, O.M.I. til sognepræst i Grønland for en periode af 1 år.

Pastor Tønnes Palsø til sognepræst i Ringsted for en periode af 3 år.

Pater Karl Smeenk, O.M.I. til sognepræst ved Vor Frue Kirke i Herlev for en periode af 3 år.

Pater Wladyslaw Zdunek, C.ss.R. til sognepræst i Assens for en periode af 3 år.

Med virkning fra den 1. september 1982 er nyudnævnt:

Pater Jan Ophoff, O.Præm. til sognepræst i Silkeborg for en periode af 3 år.

Ny-udnævnelser

Med virkning fra den 1. august 1982 er følgende

Samliv før ægteskab kan være provokeret af en kirkelig tvangssituation

Som tilhørende forældre-generationen, hører jeg til blandt dem, som også har været lidt urolige over det stadig stigende antal unge katolikker, som flytter sammen uden at gifte sig. Det har fået mig til at tænke: »Hvad er der egentlig sket, medens denne generation er vokset op?»

Vi fik prævention og seksualundervisning som indledning til »de glade 60'ere«, hvor livsfilosofien var egocentret og målsætningen nydelse. Det gamle samfundsmønster ændrede sig mærkbart mod det materialistiske. Kernefamilien blev kritiseret. Familielivet blev spaltet op mellem forjaget arbejde og fritidsmorskab. Skole- og fritidsinstitutioner trængte hårdt ind mellem børn og forældre. Fjernsynet kom til. Vi fik selvbetjening. Livet blev tingsliggjort. Proportionerne forsvandt. Skilsmisserne tog til. Man realiserede sig selv. Virkelighedsflugt blev til narko og sindslidelser. Tomheden søges udfyldt med fremmedreligioner osv. Og oven i alt dette får vi så de misforståede sekulariseringsbestræbelser, hvor vi som katolikker skal følge med og være moderne.

Når læreembedet efter alt dette formaner de unge til at gifte sig anstændigt efter traditionen, bliver der så ikke bare svaret

tilbage med et: »Jamen, hvordan gør man det, når alle de samfundsmæssige forudsætninger herfor er taget fra os? Hvordan efterlever man kirkens lære, når heller ikke den har kunnet give os noget i stedet for alt det, som nu er tabt?»

Der er blevet skrevet og prædikeret meget i vor kirke, men næsten altid i en slags oplysningsovertro på, at når bare vi erkender med tanken, løser Vorherre nok problemerne for os. Men de mange tanker løste ikke noget, og vi fik ikke den levende praktiserende tro, som kunne bære en ny generation frem.

Ude i den store katolske verden skete andre ting. Abbé Pierre tegnede en linie for de første tabere. Moder Teresa kom til med barmhjertigheden. Jean Vanier skabte l'Arche-fællesskaberne. Focolare startede op i Italien med et alternativt samfundsmønster. Integrierte Gemeinde organiserede bofællesskaber, værksteder, gartnerier m.m. Taizé blev det store valfartssted osv. På denne måde blomstrede disse alternative fællesskaber frem i hundredevis, men herhjemme har man bare forholdt sig afventende.

Flere unge katolikker, som har forsvaret det før-ægteskabelige samliv,

har mere eller mindre klart henvist til, at når samfundet ikke mere giver de almindelige forudsætninger for ægteskab (et kristent fællesskabsliv) må de søge det andetsteds. Og kan kirken heller ikke byde på et konkret fællesskab, hvor man praktisk kan lære andre at kende, så må man selv forsøge ved at flytte sammen. Det er en fejlurdering at tro, at motivet herfor altid er en beslutning om at indlede seksuelt samkvem, tværtimod kan forudsætningen godt være en beslutning om ikke at indlade sig på dette i denne aftalte prøvetid, at det så ikke altid er lykkedes er en anden sag.

Inden vi gamle løfter

pegefingeren for højt, burde vi derfor nok se lidt nærmere på den egentlige sammenhæng, og i stedet for nu igen at gå ind i en orddyst, hvor man kan trænge de unge op i en krog med pavelige og biskoppelige læresætninger, burde der for alvor gøres noget håndgribeligt, så troen også hos os kan komme til levende udfoldelse i virkelige fællesskabsdannelser. Her kan de unge lære hinanden at kende på en praktisk og livsnær måde, og først her kan der gives en menneskelig mulighed for at vælge ægtefælle, så de unge ikke presses ud i disse problemfyldte tvangssituationer.

Joost Dahlerup

For megen latin i mindeordene om pater Otto

I »katolsk orientering« nr. 12 kunne man læse en artikel med mindeord omkring p. A. Otto.

Men hvor meget har den almindelige dansker, ham på »gulvet« fået ud af disse mindeord?

P. A. Otto var godt nok en videnskabsmand med et betydeligt stykke arbejde bag sig, men også en betydelig beskeden person. Han brugte sproget dansk, når han henvendte sig til en bred forsamling, især i hans prædikener, der

til tider kunne være sprogligt skarpe, men dog på dansk.

P. Pauli bruger i sine mindeord og belysning om p. A. Otto en utrolig mængde latinske ord, sætninger og titler, som er ganske uforståelige for dem på gulvet.

Det vil sikkert tilfredsstille de fleste, om der blev bragt en oversættelse i k.o. så havde man hermed fået en bedre viden om p. A. Otto.

Erik Carlsen

Kirke og kreativitet

I denne tid kan man i den katolske kirke herhjemme opleve, at tro og kreativitet er hinandens fødsels-hjælpere.

Ud fra troen skabes kreativiteten, men processen løber i aller højeste grad også den anden vej. I kunsten styrkes troen og håbet på menneskets iboende muligheder. Det legende menneske ser og skaber en virkelighed, der strækker sig langt ud over øjeblikket. Det udtrykker tilværelsens dybeste mysterier og meddeler fællesskab til andre.

Foreløbig har der omkring projektet kirke og kreativitet været afholdt 3 enestående aftener for Storkøbenhavn i Jesu

Hjerte Kirke, hvor vi i kunsten har kunnet lovprise skaberen i det skabte. Festivalprogrammet, som blev sendt ud til alle katolske sogne og skoler samt offentliggjort i »katolsk orientering«, indbød til nogle spændende og indholdsrige aftener, som blev indledt mandag d. 23. august med messe samt audio-visuelle montager fra kateket-centralen. Det var en god og værdig måde, at begynde en katolsk kreativtets-festival på. Man gik derfra med opløftet sind.

Onsdag den 25. august stod i Leif Kaysers navn med værkerne kirkeruder I til VII og variationer over »Ave Maris Stella«,

Regina Coeli«, »Ave Regina Coelorum«, som Knud-Erik Kengen på fremragende vis lod lyde fra orglet. En helt fantastisk musisk oplevelse. Blot synd, at der ikke mødte flere op for at lytte med.

Dagen efter blev der atter budt på gode, indholdsrige og tankevækkende timer i selskab med forfatteren Ulla Ryum, som læste af egne værker og gik i dialog med de fremmødte. Det var en helt vidunderlig og dybt engageret Ulla Ryum, som

lod os spejle og genspejle os i den »ubrugte virkelighed«. En aften som man godt kunne have undt mange flere at have oplevet.

Til sidst en hjertelig tak til alle medvirkende og arrangører af festivalen. Mange tanker og ideer er blevet født under denne festival og den enkeltes virkelighed påvirket i positiv retning. Et fint og godt stykke kreativt arbejde. (Indsendt inden festivalens afslutning).

Pia Bruckner

Det bør altid være aktuelt at udbrede evangeliet

Lysen i mørket var vort motto på Roskilde Festivalen i år. Undertegnede var desværre den eneste katolik, der fulgte Lars Messerschmidts opfordring til at deltage i Roskilde Festivalen som evangelist. Dette mit indlæg er provokeret af Jørn Ditlevsens læserbrev i »katolsk orientering« nr. 12 mod Lars Messerschmidt, men det er ikke for at forsvare denne, (dette kan han sikkert bedre selv) at jeg vil give Jørn Ditlevsen et par ord med på vejen (festivalen), men for at sætte nogle ting på plads.

Først vil jeg takke Gud for denne store udfordring, det var, at måtte være Hans aktivist (evangelist) på netop sådant et sted - det var en stor oplevelse, ikke mindst forberedelsesugen lige inden.

Jørn Ditlevsen skriver: »Al den snak om Roskilde Festivalen virker faktisk nu temmelig uaktuel«. Slet ikke, thi det bør altid være aktuelt at udbrede evangeliet, og for os som aktive deltagere (og ikke kun passiv tilskuer som Jørn Ditlevsen) har det været en så lærerig og spændende oplevelse, at Roskilde Festivalen altid vil være aktuel for os. Dette er en opfordring til Jørn Ditlevsen og andre om at være med til næste år på Hans side.

Jørn Ditlevsen harcelerer over, at Lars Messerschmidt bruger et »for-nemt« ord som esoterisk, hvilket han sikkert ikke umiddelbart forstår. Velan, jeg og sikkert mange med mig forstår ikke, hvad han mener med: speed og hash fra baghaven!

Apropos hash og anden narkotika. Jørn Ditlevsen forkleiner disse ting. 35 personer blev anholdt for

at forhandle disse stoffer. Jeg vil sikkert blive angrebet for at sætte hashen i samme bås, men i min ordbog står der følgende: Narkotisk middel, der virker bedøvende, smertestillende og sløvende på mennesker. Hvis Jørn Ditlevsen havde brugt sine øjne, ører og sind, ville han sikkert give mig ret i, at mangan en tilskuer virkede apatisk i visse perioder. Alt er tilladt i frihed (også at ryge hash), hvis to ting opfyldes: 1) At det ikke går ud over andre, 2) at det ikke får herredømme over én. Friheden er her ved indskrænket en del!

Videre skriver Jørn Ditlevsen: Flertallet er mennesker, der lever et ganske almindeligt liv. Hvad er i grunden et ganske almindeligt liv? At være arbejdsløs?, hvilket over halvdel af de mange unge mennesker, jeg fik kontakt med, var. At ryge hash?, at drikke overmåde?, hvilket efterhånden mange gør (især vore nordiske brødre, nordmænd, svenskere og ikke mindst finner).

Kære Jørn Ditlevsen, jeg ynkes ikke inderligt over dig, jeg glæder mig på dine vegne over at du (som 20-årig) er holdt op med at ryge hash, at dit spiritusforbrug er rimelig, og at du bekender dig som Guds barn. Måtte Gud i sin almagt og store kærlighed give os festival-evangelister mod og styrke og indsigt til at bringe lyset i mørket ind i mange unge sjæle på de kommende festivaler så de blot kan leve et ganske almindeligt liv, ligesom Jørn Ditlevsen fra Roskilde, idet ungdommen er vor fremtid.

Serge A. Bloch

GAVEPAKKER TIL POLEN

Scanpaket
København ApS

Toldfrie ekspresværdigavepakker til familie og venner i Polen

Eksempel: Scanpaket Nr. 10 - Vægt 6 kg - Pris kr. 174,00

Indhold:

908 g (2 ds.) dansk skinke à 454 g	500 g kaffe, vacuumpakket
54 g (1 ds.) danske svinekød (Chopped pork)	100 g te
356 g (2 ds.) dansk smør à 178 g	1000 g sukker
200 g chokolade i plader	1000 g hvedemel
	500 g ris

Dette er en af vore ca. 25 populære pakker, som vi pakker for Dem i Københavns frihavn. Alle omkostninger, indtil adressaten har modtaget pakken, er inkluderet i prisen. Leveringen sker indenfor 2 uger efter modtagelsen af Deres indbetaling.

Hvis De ikke kender nogle i Polen og alligevel gerne vil gøre en ubekendt en glæde, er vi ved hjælp fra den katolske kirke i stand til at stille adresser til Deres disposition.

Scanpaket København GmbH

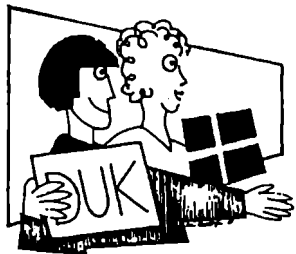
Scanpaket

Send omgående Deres prisliste til følgende adresse:

_____ Klip af og send til _____

Scanpaket ApS
Dampfærgevej 1
2100 København Ø

Jeg har ikke det ringeste imod ægteskabet

Ægteskabet, kærligheden og den slags er nok nogle af de temaer, der har optaget os allermest. Både i litteraturen, på film og i musikken, hvilket kun er et udtryk for den rolle kærligheden spiller i vort liv. Da denne artikelserie omhandler unges syn på og mening om ægteskabet, vil jeg først udtrykke det ganske kort: Jeg har ikke det ringeste imod ægteskabet.

Ligesom forbindelsen mellem Gud og mennesket anses som en pagt, et kærlighedsforhold, øser en ægtepagt mellem mand og kvinde logisk nok af den kærlighed, som Jesus skænker os. Man kan således slutte, at ægteskabet er en stor gave, eftersom det gøder jorden for kærligheden i alle dens afskygninger: Kærligheden mellem Gud og mennesket og kærligheden mellem de to ægtefæller. Dette samspil er meget berigende og smukt, men samtidig krævende, i dette fuldkomne fællesskab er det også klart, at bønner får en ganske særlig karakter. Den bliver produktet af to menneskers kærlig-

hed i Jesus Kristus - altså også af Guds kærlighed. Vælger man at gå denne vej, skulle alt være den rene fryd og gammen.

Det er det jo ikke altid. Gad vide, hvorfor tilliden til Gud er borte, når vi har med forholdet mand/kvinde at gøre. Der kan anføres talrige samfundsskabte årsager, men det er svært at komme udenom begreber som angst, forbehold, passivitet og egoisme. Stoler vi nok på hinanden og på Gud?

Denne mistillid kommer ikke blot til udtryk, når vi betragter ægteskabet som en dans på roser, men også når vi forkaster ægteskabet for at prøve lykken i en anden form for samliv.

Vi er selv med til at devaluere forhold

Det siges ofte, at det ligefrem er nødvendigt at kende hinanden i bibelsk forstand, før et ægteskab bør indgås. Denne forudsætning synes dog ikke at gælde, når vi indgår et førægteskabeligt forhold.

På denne måde er vi selv med til at devaluere førægteskabelige forhold i forhold til ægteskabet, hvorved ægteskabet i lighed med andre sakramenter sættes op på en højtidelig og anakronistisk piedestal.

Blandt unge er det generelt god tone at trække på smilebåndet, når man hører, at to unge står foran et giftermål. Hvis de

to unge derimod indleder et forhold og evt. flytter sammen, tages det alene som et udtryk for selvstændighed og moden tankegang.

Et liv i ægtestanden efter en prøveperiode bliver ikke nemmere eller mere trygt. Det er at stikke sig blå i øjnene at tro, at man kan lære hinanden at kende i et førægteskabeligt forhold. Og gjorde man det, må jeg spørge: Hvorfor så gifte sig?

Er det så nøglen til et dybere kendskab?

For det første varer sådanne forhold sjældent længe, og for det andet er man måske ikke den samme person i et ægteskab. Endelig er det ganske interessant at stille sig spørgsmålet, om førægteskabeligt samkvem er nøglen til et dybere kendskab til den anden. Og om dette kendskab automatisk gør ethvert fremtidigt ægteskab til en dans på lagkage.

Alt det, vi unge og I ældre for den sags skyld søger, nemlig kærligheden, sandheden og retfærdigheden, giver kirken os nøglen til. At vi ofte hæfter os ved ting, som vi er uenige i eller ikke

forstår; og at vi næsten bevidst går uden om den umådelige visdom kirken besidder, det er slående.

Det er et udtryk for mange utilstrækkeligheder såvel blandt os unge som blandt de ledende i kirken.

Damian Nawarecki

Kunstner-weekend på Øm

Kunstnerweek-end på Øm 29.-31. oktober.

Igen i år afholder DUK en week-end med kunst som hovedtema. Sidste år var der udelt glæde ved oplevelsen af arbejdsroen og den gensidige inspiration. Af kunstnere træffes bl.a. p. Meister og Ruth Schmidt.

På planlægningsgruppens vegne
Henrik Hass

Min opfattelse af kirken

— Den er som forældre, der ikke tør stole på deres børn

I de sidste tyve år, har ungdommen i den vestlige verden lavet det ene oprør efter det andet mod det, man kalder autoriteterne. At det især er de unge, der kæmper mod autoriteterne er meget naturligt, fordi man som ung frigør sig fra sine egne forældre, og prøver at skabe sine egne meninger og sin egen hverdag.

At man som ung derfor får problemer med kirken, må næsten siges at være uundgåeligt. Når man er i gang med en udvikling, hvor man forsøger at stå på egne ben, kommer kirkens holdning på tværs. Stadigvæk virker kirken som forældre, der i bekymring for deres børn ikke stoler på dem. Når man lærer børn op til livet, er det nødvendigt med

regler, så børnene har trygge rammer at vokse op i, men samtidigt skal disse regler være på en sådan måde, at man kan gøre sig fri af dem, når man føler sig moden til det. Heri ligger nemlig det grundlæggende for enhver selvstændiggørelse.

Dette gør kirken ikke. Kirken føler og tror, at den ved, hvordan man skal leve og tro, og bliver vred, hvis man ikke gør, som den siger, - og den siger så mange ting. Kirken synes, at den både må have en mening om Marias optagelse i himlen, og om hvem og hvordan man skal elske. Jeg kan bare ikke forstå, hvorfor kirken virkelig ikke stoler på sine medlemmer og råder dem på menneskelig vis i stedet for at opstille evige sandheder.

Mit håb til kirken er ikke så meget, at den skal ændre sine meninger om gudsbilledet, seksualiteten, synd, levemåde osv. Jeg ønsker mere en holdningsændring, hvor kirken erkender, at den ikke ved, hvad der er livets og troens sandheder, fordi det er noget det enkelte menneske må skabe. Dette skal ikke forstås på den måde, at jeg ønsker en udvandet kirke. Jeg ønsker en stærk kirke, men den skal være stærk af alles tro, og ikke af en masse sorte samvittigheder og dårlige diskussioner om mærkelige emner.

Min opfattelse af kirken er sikkert forkert, men hvad hjælper det, når jeg føler det anderledes.

Bent Jørgensen

Danske bedstemødre!

De argentinske bedstemødre har brug for os! Demonstration foran Argentinas ambassade den 14. oktober

Ved den økumeniske gudstjeneste i Sankt Ansgars Kirke i oktober sidste år fortalte to argentinske bedstemødre om de »forsvundne« børn i Argentina.

De to bedstemødre hører til gruppen af mødre og bedstemødre, der hver torsdag demonstrerer på Plaza Mayo i Buenos Aires for at få deres børn og børnebørn tilbage og en tilbundsående undersøgelse af, hvem der har ansvaret for bortførelserne.

Støttegruppen

Amnesty International og Det økumeniske Fællesråd har længe haft en støttegruppe til fordel for disse mødre og bedstemødre. Hver sidste torsdag i måneden er der en demonstration foran den argentinske ambassade i København; den slutter med aflevering af en forespørgsel om de forsvundne

til den argentinske ambassade. I demonstrationen deltager forskellige kendte og ukendte. Bl.a. har biskop Martensen deltaget sammen med biskop Ole Bertelsen fra folkekirken, overrabiner Bent Melchior o. m. fl.

Støttegruppen var også med til at arrangere den økumeniske gudstjeneste i Københavns domkirke i januar i år, og den stod bag de mange danske påskehilsner, der blev sendt til mødre og bedstemødre til forsvundne børn i Argentina.

Der er kommet besked fra Argentina om, at disse breve har været til stor opmuntring for de forsvundne børns pårørende. Derimod har man intet hørt om, hvordan de breve blev modtaget, der samtidig blev sendt om de samme børn til Argentinas daværende præsident, general Galtieri.

14. oktober vil gruppen markere »Den argentinske morsag« ved en demonstration, hvortil allerede mange danske bedstemødre har meldt sig; men vi kan blive mange flere!

Demonstrationen begynder torsdag 14. oktober kl. 10 ved Charlottenborg på Kongens Nytorv, går via Bredgade og Dronningens Tværgade til den argentinske ambassade, Store Kongensgade 45.

Forrest i demonstrationen bæres en transparent med teksten »Argentina - 800 børn forsvundet«, og cirka 100 af deltagerne bærer plakater med oplysninger om et af de »forsvundne« børn.

Bedstemødre, der ønsker at deltage i demonstrationen, bedes indsende nedenstående blanket. Kan man ikke selv komme, kan man måske få en anden dertil!

Ruth Plum

Jeg er bedstemor og vil deltage i demonstrationen 14. oktober kl. 10 fra Charlottenborg på Kongens Nytorv:

Navn:.....

Adresse:

Evt. tlf.:

Sendes til: Amnesty International. Koordinationsgruppen for Argentina, Frederiksborggade 1, 1360 København K. hurtigst muligt.

Artikelserie om reinkarnation

Tanken om, at jeg kan dø mere end én gang, er uforenelig med kristendom. Ligeledes er det uforeneligt med kristendom at forestille sig ... at min menneskelige identitet er uafhængig af det legeme, jeg har. Helt og aldeles uforenelig med kristendom er tanken, at jeg slet ingen identitet har, og at mit »jeg« er en illusion.

Har kirken fordømt læren om reinkarnation?

af biskop Hans L. Martensen

For nogen tid siden modtog jeg et brev, skrevet af en katolik, der har ladet sig begejstre for læren om reinkarnation. Vedkommende spurgte, om kirken nogensinde klart har fordømt denne lære, og om jeg i så fald kunne gøre rede for dette.

I min bog »Dåb og kristenliv« har jeg allerede taget spørgsmålet op (ss. 343-51 og 363-384). Ikke desto mindre føler jeg mig udfordret til, endnu en gang at vende tilbage til emnet. De østlige religioner og de nyreligiøse bevægelser har jo fået en betydelig aktualitet. De gør det påkrævet, at vi besinder os grundigere på de centrale værdier i vor kristne tro. Vi må lære at skelne mellem, hvad der er foreneligt med denne tro, og hvad der står i modsætning til den.

Hvad menes der med ordet »reinkarnation«? Dette må klargøres, før det kan siges, om kirken har fordømt det eller ej. Megen uklarhed og forvirring kan opstå, fordi vi undertiden bruger begreberne på en upræcis måde. Den ene mener ét, den anden noget helt andet, med ét og samme ord.

Naturens kredsløb

Ordet reinkarnation kan bruges om naturens store kredsløb i al almindelighed. Liv dør for atter at fødes under ny former. Opløsningen og forrådnelsen skaber grobund for nyt liv. I øvrigt er verdensaltet præget af gentagelser: dagen fødes atter og atter af natten, foråret af vinteren, havet af kilden, og kilden atter af havet... Erkendelsen af denne storslåede gentagelses-proces er vigtig for mange orientalske religioner og deres forklaring af tilværelsen.

At der findes et sådant kredsløb er indlysende.

Det er ikke i modstrid med kristen lære, ej heller er det fordømt af kirken. Tværtimod er det en realitet, vi kristne må gøre op med. Dette sker bl. a. i Paulus' tanker om »befrielse fra forkrænkelse« (jfr. 1 Kor. 15,53f). Det kan nemlig ikke nægtes at vi mennesker - fordi vi er materielle og legemlige - berøres dybt af naturens store kredsløb. Vort biologiske liv er præget af den stadige skiften. Det vugger frem og tilbage mellem fødsel og død, og mellem døden og fødslen af nyt liv.

Prædikerens Bog

Naturens kredsløb omkring mennesket, og som mennesket selv er en del af, kendes godt i Biblen. Først og fremmest Prædikerens Bog beskæftiger sig hermed. »Slægt går og slægt kommer, men jorden står til evig tid. Sol står op og sol går ned og haster igen til sin opgangs sted. Vinden går mod syd og drejer mod nord, den vender atter og atter og vender tilbage til samme kredsløb. Alle bække løber i havet, men havet bliver ikke fuldt; det sted, til hvilket bækkene løber, did bliver de ved at løbe. Alting slider sig træt; mand hører ikke op med at tale, øjet bliver ikke mæt af at se, øret ej fuldt af at høre. Det, der kommer, er det, der var; det, der sker, er det, der skete. Der er slet intet nyt under solen...« (Præd. 1,4-9).

Ganske vist stemmer kredsløbet til sørgmodige og anfægtende tanker. Spørgsmålet melder sig, om mennesket er mere end dyret, eller om det forskelsløst går under i kredsløbet, på samme måde som alt andet levende (jfr. Præd. 3,18-21).

Der er en »tid til at

fødes og tid til at dø, tid til at dræbe og tid til at læge, tid til at nedrive og tid til at opbygge, tid til at græde og tid til at le... tid til at elske og tid til at hade, tid til krig og tid til fred...« (Præd. 3,2-8). Men hvad følger heraf, andet end bogens omkvæd, at »alt er tomhed og jag efter vind«? (jfr. Præd. 1,1-14; 2,17-23; 3,19 osv. 12,8)

Israels Profeter

Tankerne fra Prædikerens Bog er dog langt fra et udtryk for, at jødedommen går ind for reinkarnationslæren i egentlig forstand. Tværtimod: Det er på baggrund af de forstemmende og skeptiske tanker, som kredsløbet giver anledning til, at profeterne lader deres budskab lyde så meget desto mere kraftigt. Et budskab om håb går fra Israels profeter ind i kristendommens liv og lære: Gud kalder sine udvalgte ved navn, hver enkelt af dem, og han kan aldrig glemme dem. Det kød, der går til grunde ved døden, skal ikke blot være råstof til et fortsat kredsløb, men det skal oprejses til evigt liv ved kødets opstandelse. Menneskets legeme har en uanet værdighed, for det hører med til mennesket som person, der er skabt og elsket af Gud.

Genfødslen ved dåben

Ordet »reinkarnation« eller »genfødsel« er ikke fordømt af kirken i en hvilken som helst forstand. Dette kommer tydeligst frem ved, at Det nye Testamente selv kender til begreberne »genfødsel« og at »fødes påny« (jfr. Jo 3,3-7). Dåben kaldes »badet til genfødsel og fornyelse ved Helligånden« (Tit. 3,5).

Dog er der en afgørende

forskel mellem denne kristne brug af ordet »genfødsel« og den brug af »reinkarnation«, man sædvanligvis finder i de orientalske religioners sammenhæng. Dåben betyder en genfødsel, ikke efter døden, men mens man endnu lever. Samtalen mellem Jesus og Nikodemus gør dette klart. Nikodemus' vanskelighed er helt aktuell: Hvordan kan et menneske bevare sin identitet og alligevel fødes påny? Kan han for anden gang vende tilbage til moders liv (jfr. Jo 3,4)? Jesu svar går ud på, at den ny fødsel bevirkes af vand og helligånd, d.v.s. ved dåben. Der er ikke tale om gentagne fødsler gennem et moderliv, og »det, der er født af kødet« skal på ingen måde genfødes på kødelig måde. (jfr. Jo 3,6).

Ukristen reinkarnationsforståelse

Der findes en reinkarnationsforståelse, der er i modstrid med kristent livssyn og kirkens lære. Det er desværre denne forståelse, der er udbredt i nyreligiøs sammenhæng. Man forestiller sig, at det, der i daglig tale kaldes mit »jeg«, fødes om og om igen, snart som ét livsvæsen, snart som et andet. Over for dette må fastholdes: Tanken om, at jeg kan dø mere end én gang er uforenelig med kristendom. Ligeledes er det uforeneligt med kristendom at forestille sig, at min menneskelige identitet er uafhængig af det legeme, jeg har. Helt og aldeles uforenelig med kristendom er tanken, at jeg slet ingen identitet har, og at mit »jeg« er en illusion. Hvorledes kirken har fordømt den slags opfattelser, vil jeg vende tilbage til i de følgende artikler.

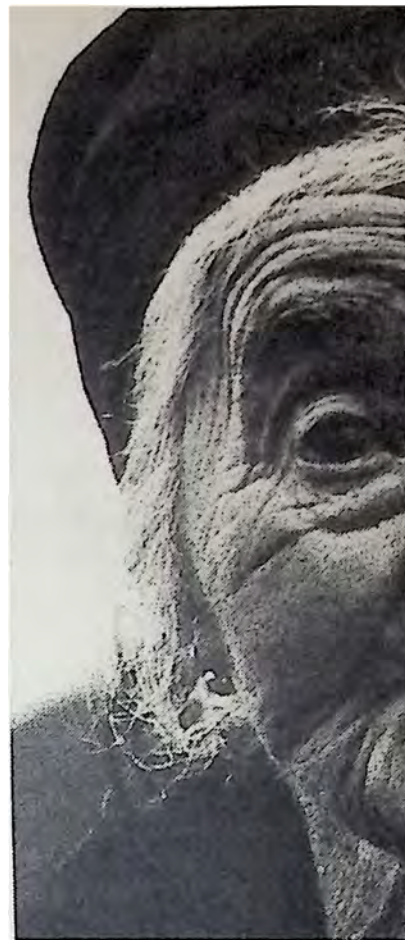
Fordømmende holdning?

Fordømmelse er et afvisende ord. Det er ikke rart at skrive en artikelserie med negativt fortegn: »Har kirken fordømt?« Det drejer sig om det modsatte. At få noget positivt frem, som kristendommen gennem hele sin historie har sat sig ind for, netop når den var bedst: Skabelsestanken, Guds kald til den enkelte, personens umistelige værdi, samvittighedens ukrænkelige rettigheder.. Vi kristne ønsker ikke at fordømme nogen. Men vi mener, vi har fået ansvar for bestemte værdier og indsigter, som er nødvendige for en fuldt ud menneskelig og menneskeværdig tilværelse. Disse værdier trues på grund af den almindelige afkristning og på grund af de nyreligiøse strømninger i afkristning-

gens kølvand. De nyreligiøse har fremgang, fordi de kristne ikke længere forstår, hvad der er kristent. Eller fordi den kristne inspiration er svækket og blegnet. Svaret på reinkarnationslæren er ikke at fordømme andre for deres meninger. Men svaret er at genopdage de kristne værdier.

De positive kristne værdier

De positive kristne sandheder, der giver det kristne alternativ til de nyreligiøse reinkarnations-tanker, er blandt andet: Tro-

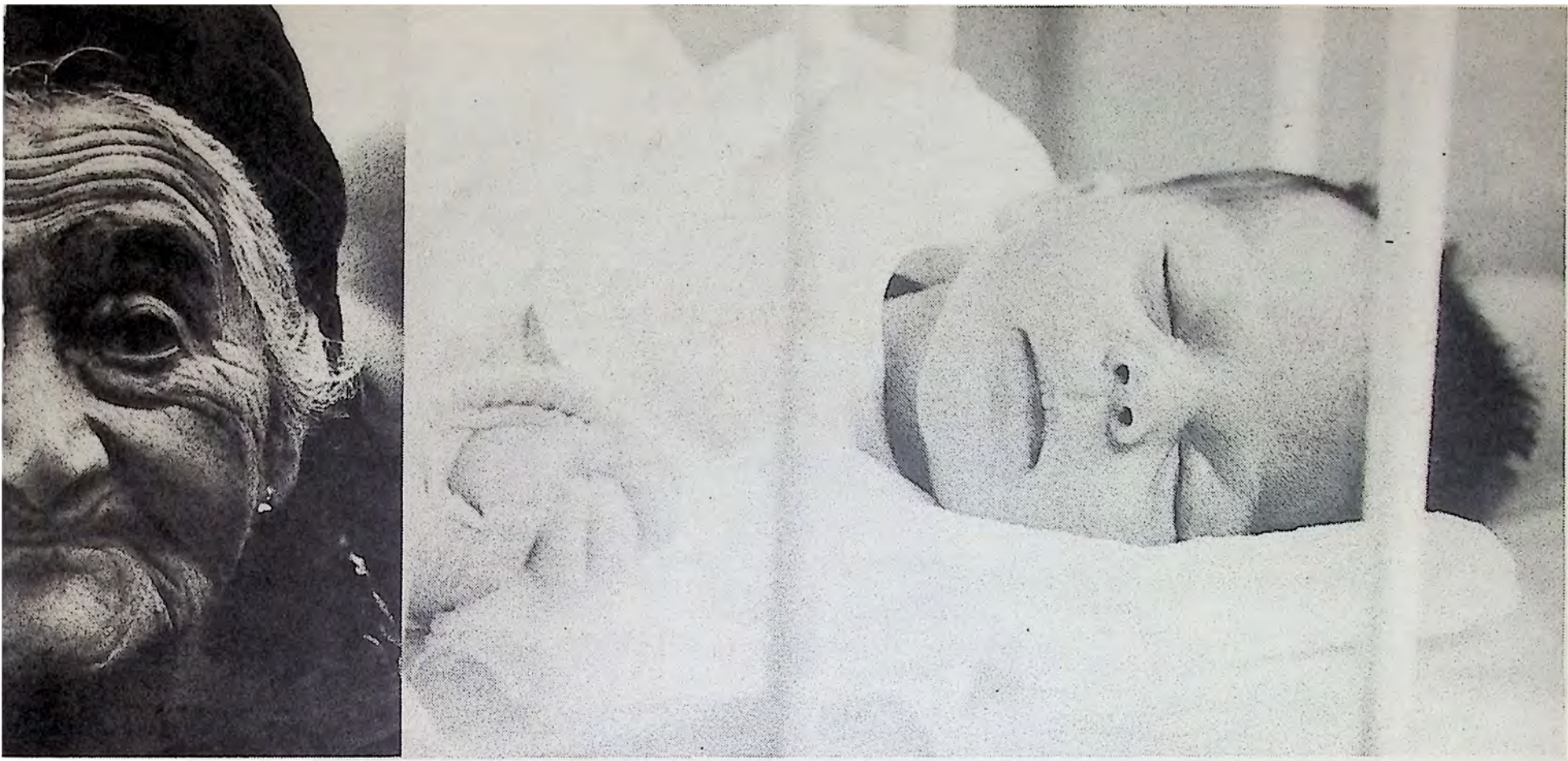

Gamle trossandheders ny Kødets opstaa

Der kan være dele af den kristne trosbekendelse, man har sagt år ud og år ind uden at hæfte sig synderligt ved meningen. Men når omstændighederne fordrer det, kan de tilvante formuleringer få ny aktualitet og kræve eftertanke og stillingtagen. Dette gælder sidste led af den apostoliske trosbekendelse: »Jeg tror på kødets opstandelse og det evige liv«. Hvad mener vi med »kødets opstandelse«? Og tror vi virkelig på det, så det præger vort menneskesyn og verdens-

billede? De nyreligiøse bevægelser med deres idé om reinkarnation er en udfordring.

Nogle nyreligiøse forestillinger går ud på, at »kødet« og »legemet« er mindre væsentlige for menneskets person, eller endog noget ondt og mindreværdigt, man skal befri sig fra. Andre holder sig til den indiske forestilling, at det egentlige »jeg« er en illusion, som udslettes med døden. Tilværelsen er større end »jeg«-formerne, den fortsætter i stadig gentagne, ændrede skik-

en på kødets opstandelse, d.v.s. det kød vi har haft én gang for alle. Den kristne forståelse af det menneskelige legeme. Årvågenheden som en egen-skab Jesus især krævede, og som næres af bevidstheden om, at hvert øjeblik er uigenkaldeligt. Syndernes tilgivelse, som er øjeblikkelig og total, også uden at mennesket har gjort sig fortjent dertil gennem sone. Det enkelte menneskes værdighed som Guds billede, og samvittighedens umistelige rettigheder. Disse emner vil vi tage op i de følgende artikler.

aktualitet følelse

kelser. Andre har en mere europæisk præget forestilling om et »jeg«, der kan opstå snart som plante, snart som fisk, snart som et lavtudviklet, snart som et højtudviklet dyr, snart som én historisk person, snart som en anden.

De nyreligiøse bruger for det meste ikke glosen »opstandelse«. Men hvis de alligevel skulle bruge den, så forstår de denne »opstandelse« som en gentagelses-proces. Stadig ny former for liv »opstår« af liv, der er gået i opløsning. Men en sådan opfattelse

går glip af det, der er kernen i den kristne tro på »kødets opstandelse«.

Det samme legeme skal opstå

Den kristne tro på »kødets opstandelse« har som selvfølgelig forudsætning, at jeg aldrig har haft mere end ét legeme. Ellers skulle jeg jo opstå i forskellige skikkelser. Eller også måtte opstandelsen være uden forbindelse med de forskellige skikkelser, jeg havde haft (sådan som nogle tilhængere af reinkarnation forestiller sig). Men noget sådant ligger den kristne tanke fjernt. Midtpunktet for den kristne tro er Jesu egen opstandelse fra de døde. Han opstod kun én gang, og han opstod som identisk det samme menneske, disciplene havde kendt.

Troen på kødets opstandelse betyder ikke, at den kristne fortaber sig i spekulationer om, hvad egenskaber det opstandne legeme har, eller hvordan man skal forestille sig det. Den slags overvejelser er nytteløse. Det må være nok at sige som Paulus: »Hvad der sås i forkrænkelighed opstår i uforkrænkelighed; hvad der sås i vanære opstår i herlighed; hvad der sås i svaghed opstår i kraft...« (1 Kor. 15,42 f).

Kødets opstandelse betyder en ændring og en forvandling, som vi ikke kan forestille os med vor fantasi. Kernen i den

kristne tanke er ikke, hvordan det sker. Men kernen er, at ét og samme menneske, der har levet i ét legeme og kun én gang, oprejses og herliggøres ved Guds kraft - i lighed med Jesus Kristus selv, som Gud oprejste fra de døde.

En arv fra jødedommen

Troen på opstandelsen er gået i arv fra jødedommen til kristendommen. Det er en arv, der har fået ny kraft og betydning gennem Jesu forkyndelse, og gennem hans egen opstandelse. Bekendelsen af Jesu opstandelse er det afgørende kriterium for, om nogen er kristen eller ej.

Selv om opstandelsestroen er en arv fra jødedommen, så må det ikke glemmes, at spørgsmålet var kontroversielt hos jøderne på Jesu tid, og er det den dag i dag. Det var særlig svært for jøderne at tro på et liv efter døden, fordi de ikke kunne forestille sig en sjæl adskilt fra legemet.

Det lå jøderne fjernt at betragte legemet som noget mindreværdigt, ligesom det lå dem fjernt at se ånd og materie som modsætninger. Da nu legemet unægteligt går i opløsning efter døden, så fandt jøderne det svært at forestille sig, hvorledes sjælen kunne leve videre.

Kontroversen blandt jøderne illustreres godt ved en episode fra Paulus' liv. Da han stod anklaget for

det jødiske råd, sagde han: »Det er på grund af håb om de dodes opstandelse, at jeg anklages«. (Apg. 23,6). Denne bemærkning vækker en så voldsom strid mellem tilhængere (farisæere) og modstandere (saddukæere) af opstandelsestroen, at retssagen måtte afbrydes og udsættes.

Jesu stillingtagen til opstandelsesspørgsmålet

Jødernes kontrovers om opstandelsen blev engang forelagt Jesus selv til afgørelse. Saddukæerne stillede Jesus spørgsmålet om kvinden, der havde været gift med syv brødre efter hinanden. Hvem skulle hun være gift med i opstandelsen? Jesus svarede: »Denne verdens børn tager til ægte og bortgiftes; men de, som er agtet værdige til at få del i den anden verden og i opstandelsen fra de døde, tager hverken til ægte eller bortgiftes. Thi de kan ikke mere dø. De er jo engles lige, og de er Guds børn, da de er opstandelsens børn«. (Luk. 20,34-36).

Jesu svar antyder, at opstandelsen overgår vor forestillingsevne. Den gør delagtig i en tilværelse, der er dybt forskellig fra det jordiske liv, vi daglig erfarer. Ifølge Matthæusevangeliet begynder Jesu svar med en streng irettesættelse af Saddukæerne: »I farer vild, fordi I hverken kender Skrifterne eller Guds kraft...« (Mt. 22,29).

De afdøde er levende for Gud

Jesu argument over for Saddukæerne er enestående. De græske filosoffer argumenterede ud fra tanker om sjælens udødelighed og menneskeåndens uforgængelighed - men disse tanker var fremmede for den ældste jødiske tradition. De farisæiske rabbier argumenterede ud fra bibeltekster hentet fra Salmerne, Profeterne og Vidsomsbøgerne - men disse tekster anerkendte Saddukæerne ikke, for de regnede kun de Fem Mosebøger med til Biblen. Jesus svarer dem ved at citere netop en af de Fem Mosebøger (2. Mos. 3,6), og han tager ikke sit udgangspunkt i nogen filosofi om menneskets udødelige egenskaber. Tværtimod tager han sit udgangspunkt i Gud selv. Det hele kommer an på, hvad Gud kan. Spørgsmålet om opstandelsen drejer sig om »Guds kraft«.

Gud er de levendes Gud. Alle er de levende for ham - hver enkelt af dem, han har skabt, kaldet og elsket. Gud betegnes som Abrahams, Isaks og Jakobs Gud, fordi Gud holdt af disse tre bestemte mennesker. Isak var ikke den samme som Abraham, ej heller en reinkarnation

af ham. Jakob var ikke den samme som Isak eller Abraham, og ikke en reinkarnation af nogen af dem. Gud holdt af tre forskellige mennesker i deres særskilte egenart. Og nu sidder Gud ikke i himlen og sørger, fordi bestemte mennesker han har holdt af, ikke længere er til. Gud kan ikke glemme nogen af dem. Derfor kan han ikke lade dem udslettes ved døden. De bliver ved med at leve for Gud, og således er Gud de levendes og ikke de dodes Gud.

Jesu svar viser, at opstandelsestroen har noget at gøre med det enkelte menneskes forhold til Gud. Hvad der gælder for Abraham, Isak og Jakob gælder i en vis forstand for ethvert menneske. Gud skaber, kalder, udvælger, kender på forhånd: Han er Far til en stor børneflokk hvor hvert eneste barn har sin særlige og umistelige værdi. Ligesom det er absurd at trøste en mor, der har mistet sin datter med: »Det kan jo være du får en ny datter« - således ville det være absurd, at Guds børn skulle forsvinde og erstattes med stadig ny reinkarnationer. Nej, hver enkelt har umistelig værdi, fordi Gud har skabt og elsket hver enkelt.

**Hvad har kirken da sagt?
I næste artikel bringes koncilsudsagn om »vort eget legeme«**

Kristne kvinder er brudt ud af deres snævre rammer

Ved Aagot Bohn

Økumenisk Forum for Kristne Kvinder (EFECW) er navnet på en ny og vigtig europæisk kvindeorganisation, der stadfæstede i dagene 15.-21. maj, 1982 i Gwatt i Svejts. Som navnet siger, er den fælleskirkelig, kristen og for kvinder i Europa. Hvorfor kun Europa? Fordi Asien, USA og Afrika allerede har tilsvarende organisationer, som vi vil tage kontakt med.

I 1978 deltog 19 lande i en teologisk konference i Brussel efter indbydelse af Kirkernes Verdensråd. De deltagende kvinder blev i løbet af samværet klar over, hvor ofte de i det daglige liv og arbejde savnede kontakt med kristne kvinder fra det øvrige Europa. De enedes derfor om at etablere en europæisk kvindeunion for alle kristne konfessioner, hvor kvinder kunne mødes regelmæssigt ikke alene for at udveksle tanker og erfaringer, men også for sammen at studere teologi. Kommissionen, der arbejdede med forberedelserne, bestod af kvinder fra Sovjetunionen, Italien, Belgien, Svejts, Vesttyskland, England, Sverige og Ungarn.

I 1981 sendtes indbydelser til samtlige europæiske kirker med opfordring til at sende deltagere til konference i Svejts. Herhjemme mente Folkekirken ikke, at det havde interesse, og Danmark repræsenteredes således af to katolske kvinder, Inger Saxild fra bispekontoret og undertegnede, der repræsenterede Danmarks katolske Kvindeforbund, efter opfordring fra landslederen, Simone Peder- sen.

»Babylonisk« enhed

Hvem var der? Vi var 125 kvinder fra 25 lande. Albanien, Island og Polen kunne ikke komme af dels økonomiske, dels politiske grunde. Der var kvinder fra Den ortodokse Kirke i Bulgarien, Rumænien, Rusland og Grækenland. Der var 16 fra Den romersk-katolske Kirke, fra Den anglikanske Kirke, fra flere af Den evangelisk-lutherske Kirkes

forgreninger, fra Baptisterne, Metodisterne, Waldenserne, Den gammel-katolske Kirke, de tjekkiske Husitter, Herrenhutterne, Frelsens Hær i Svejts, Presbyterianerne, fra Den reformert-kalvinistiske Kirkes forgreninger, fra to protestantiske og to katolske nonneordener.

Blandt deltagerne var også lederen af »Verdensforbundet af katolske kvinders organisationer«, ireren Elizabeth Lovatt-Dolan, lederen af Vesttysklands katolske Kvindeforbund, dr. phil Irene Schmale, samt præster fra DDR, Holland, Italien, Randstaterne og Skandinavien og flere teologer. Bl.a. havde Ungarn sendt en professor i N. T., hvis disputats netop handlede om kvinder i N. T. – Der var en ortodoks russerinde fra Moskvas patriarkat, lederen af Sachsens luth. landskirke, en fra det tjekkiske Caritas, lederen af »Skotske kvinders konsultative komite«, en nonne fra den irske »Kommission for retfærdighed og fred«, lederen af Frankrigs katolske organisation for unge piger, en fra Church Army under Den anglikanske Kirke, der arbejder i Londons slum og mange, mange andre. Fælles for alle var, at de havde en uddannelse og erfaringer med sig, en intens vilje til samarbejde og til at arbejde for den nye unions målsætning.

Når jeg har brugt vendingen »babylonisk enhed«, er det for at understrege, hvor ringe en rolle konfessionsforskellene spillede. (Pinseunderet i en anden udgave?) Det var

bemærkelsesværdigt, at så godt som samtlige kvinder havde gjort samme erfaringer indenfor deres egne kirkesamfund, havde været gennem nogenlunde samme personlige og religiøse identitetskriser og var nået frem til nogenlunde samme intentioner for deres engagement i tilværelsen. Dette uddybedes i foredragene, i gruppearbejde, i gudstjenesterne, i private samtaler og i plenum, men også i vore »social evenings«, hvor vi spillede, sang, dansede

ationale danse, så film og dias fra vore respektive lande. I det hele taget var konferencen præget af god, ubureaukratisk tilrettelæggelse, flid, målbevidsthed, smidighed, humor, viden, lydhørhed, åbenhed og – kærlighed.

Formål

I organisationens formålparagraf hedder det, at dette forum skal give mulighed for

- at give kristne, europæiske kvinder mulighed for at søge en fælles identitet,
- at uddybe den kristne forståelse for hinanden, og
- at arbejde for kirkelig og menneskelig enhed gennem adæquate initiativer for udvikling, retfærdighed og fred.

Man kan være medlem, hvis man er:

- Nationale kristne kvindeorganisationer i Europa
- Regionale kristne kvindeorganisationer i Europa
- Repræsenterer kirkelige kvindegrupper i Europa og anerkender dette Forums formål.

Hver regional enhed i Europa udpegede kontaktpersoner, og udover de mange personlige kontakter og regelmæssige regionale møder, skal man mødes mindst hvert 4. år.

Tænke globalt

– handle lokalt

Hvilke tanker kom der så frem på studiedagene? Indledningsvis bragte den vesttyske pastor Bärbel von Wartenberg fra Kirkernes Verdensråd en hilsen fra dets præsident, dr. Phillip Potter. B. v. W. glædede sig over, at det var lykkedes at overskride Europas nationale grænser, og at kristne kvinder er brudt ud af deres snævre omverden og opfatter sig selv som en del af et større hele. Det var kvinder, der var pionerer i Den økumeniske Bevægelse, og mange kvinder rundt om i verden ser i dag hen til dette forum med forventning. Som verden ser ud i dag, er den enkeltes konfessionelle tilhørsforhold af mindre be-

tydning end europæiske, kristne kvinders evne og mod til at bryde ud og overvinde konfessionelt snæversyn og den økumeniske ånd, der hersker i mange kirkesamfund.

Den nye organisation har som denne uges tema: *Retfærdighed og fred – og europæiske kvinders samvittighed- og bevidsthedsdannelse*. Vi ved, at der er en verdensomspændende sult, fattigdom, social uretfærdighed, udbytning og fare for en atomar holocaust, og der er hårdt brug for ansvarlig omgang med det skabte og med alt liv.

Feministisk teologi

Den hollandske, katolske teolog, professor Catharina Halkes, kom i sit indlæg om feministisk teologi ind på, hvad der sker, når kritiske, bevidste og ansvarsbevidste kvinder beskæftiger sig med teologi. Når de på de teologiske fakulteter oplever en rationel, abstrakt, kompliceret og hvidvaskende verdensbillede, hvor kvinden består af krop, sex, føleri, ustadighed, hysteri, etc., må revideres. Dette kvinde- og det patriarkalske verdensbillede hænger nemlig nøje sammen med en dybt forankret herskerholdning over for farvede folkeslag og inden for penge- og magtpolitik.

Et andet træk ved den feministiske teologi er et

rette eller urette – finder, at kirkerne ikke engagerer sig ægte i den sækulariserede verdens problemer. Catharina Halkes mener, at kvinder skal lære at udtrykke deres frustrationer og undertrykkelse, være kritiske, analyserende og oprørske, men forblive i kirken.

Hun kom ind på det af manden dannede gængse *guds billede*, en fjern, streng og dømmende Gud, der skalter og valter med mennesker efter forgodtbefindende. Og som er i strid med Jesu billede af Gud. Catharina Halkes mener, at dette billede er fremkommet gennem mandligt overmod, hvor toppen af den hierarkiske pyramide opfattes som højdepunktet af salighed, og at de derefter har projiceret disse magtideer over på Gud. Derved er både mænd og kvinder blevet fremmedgjorte for sig selv. Som en tilstedeværende waldenserpræst (fra Sicilien) udtrykte det: »Vi skal genopdage Gud på kvindelige betingelser, fordi Gud i mandens regi er en magtens Gud«.

Også det stereotype kvinde- og det patriarkalske verdensbillede hænger nemlig nøje sammen med en dybt forankret herskerholdning over for farvede folkeslag og inden for penge- og magtpolitik.

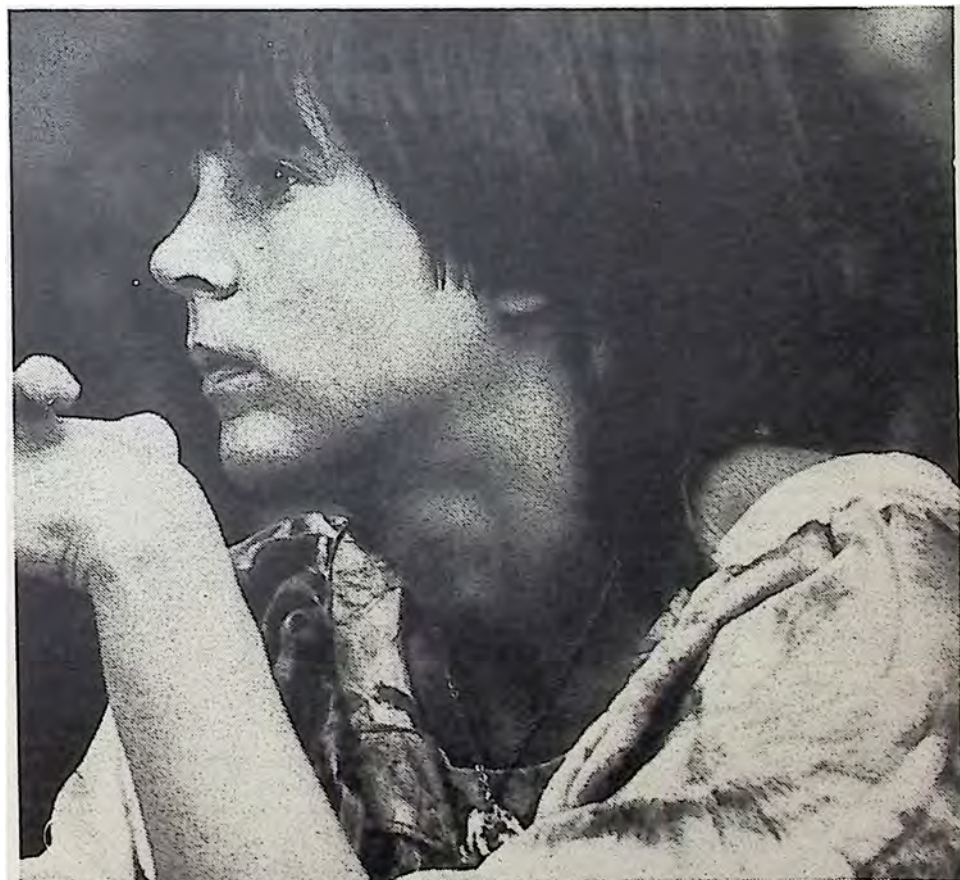
Et andet træk ved den feministiske teologi er et

mere positivt *Guds- og menneskebillede*. Over for et statisk, overvejende mandligt og meget transcendent guds billede må vi fokusere på et andet billede af Gud: den nære Gud, Gud som far/papa til *Jesus af Nazareth*, Gud som kærlighed, Gud som ånd (Johs.), Gud som de fattiges og de marginaliseredes Gud. Således vil der komme en langt større dynamik i Guds virkelighed til syne, selv om Gud altid vil forblive et mysterium. Hvis en sådan dynamik boede i hvert eneste menneske, ville det betyde, at det at være »Guds billede«, er at være i bevægelse, at overskride grænser, også rollegrænser. Og dette er langt vigtigere end forskellen mellem mænd og kvinder taget som isoleret problem, som vi ofte oplever det omkring os.

Så vidt Catharina Halkes, hvis tanker naturligvis omfatter meget mere og mange flere nuancer, som ikke kan rummes i et kort referat. Mange vil nok ved læsningen af dette sige, at disse problemer har vi ikke brug for eller for længst overvundet. Men så må man prøve at »tænke globalt«.

»Women's Commitment to Justice and Peace«

Kvindes forhold til *retfærdighed* blev behandlet af den belgiske økonom med det dansklingende navn Cecilia Andersen. Hun talte om »Vort EF-ansvar over for de sydlige middelhavslande«. Det

Konfessionsforskellene spillede en meget ringe rolle, skriver Aagot Bohn om Det økumeniske forum for kristne Kvinder og fortsætter: »Det var bemærkelsesværdigt, at så godt som samtlige kvinder havde gjort samme erfaring inden for deres egne kirkesamfund, havde været gennem nogenlunde samme personlige og religiøse identitetskriser og var nået frem til nogenlunde samme intentioner for deres engagement i tilværelsen.«

drejer sig jo ikke kun om retfærdighedsbegreber i kvindernes verden, men om den rolle, som de nuværende markedsstrukturer i Europa spiller over for de sydlige middelhavslande: Algeriet, Marokko og Tunesien. Disse lande har en ret stor rolle som leverandører af levnedsmidler til det nuværende EF og som modtagere af vore industriprodukter.

Uden at henfalde til urealistiske drømmerier om et Europa uden EF, konstaterede hun, at nu er EF en realitet, og det vil så vise sig, hvor meget vor holdning til problemerne er værd. Med Grækenlands, Portugals og Spaniens indpasning i EF vil de tre afrikanske landes samhandel med EF blive svært truet, fordi levnedsmidlerne vil kunne fås billigere hos de nye EF-partnere, og EF's subsidierede landbrugseksport vil kunne udkonkurrere den afrikanske handel (citrusfrugter, oliven, vin, f.eks.). Vor holdning til retfærdighed må kunne hindre, at disse tre lande knuses økonomisk.

EF er verdens største handelsblok, og det økonomiske ansvar herfor må ikke overlades til teknokrater, over for hvem de svagere nationers indflydelse vil være uden effekt. Som Cecilia Andersen konkluderede: skal Europa være en human verdensdel at bebo, må vi være villige til både at bidrage til en ønskværdig økonomisk politik og social udvikling og til at sætte noget til af vor egen fortrinsstilling. Mange EF-modstandere har overhovedet ikke øje for disse ting.

Lukas Vischer (medforfatter til »En ny bog om troen«) var inde på begreberne troværdighed, håb og levet retfærdighed. Han definerede håb som et potentielt oprør, og det skal derfor sammen med retfærdighed forbindes med kamp for menneskerettighederne, og disse skal virkeliggøres inden for de enkelte kirkesamfund. Det gælder også kvinders menneskerettig-

heder. Derved fremkommer et ægte håb, en enighed, som kan give fred i betydningen shalom. Europa er, trods sin spaltethed i ideologiske og sociale blokke, en enhed, som vi skal takke Gud for og bruge til gavn for hinanden og andre.

Vi må kontrollere os selv

Professor Koshi fra Den syndiske Kirke og fra Kirkernes Verdensråd uvidede Cecilia Andersens nord-syd-dialog til at ansvarliggøre det bevæbnede kontinent, Europa, for fremstilling og salg af våben og for forskning omkring nye våbenarter. Hverken USA eller FN kan kontrollere verdensfreden. Vi må kontrollere os selv, og f.eks. ikke lade franske våben dræbe englændere (Falkland).

Ved den efterfølgende plenumdebat kom uhyre mange tanker og meninger frem, som af pladshensyn ikke kan omtales her. Kun dette, at der, iflg. prof. Koshi, rent faktisk lyses til kirkerne rundt omkring, at DDR og Forbundsrepublikken var enige om, at militær som afværgemiddel er typisk mandslogik, at kvinder må indsætte en ny logik, finde et nyt sprog, nedbryde de gængse fjendebilleder og bruge vor fantasi og kreativitet. Helligånden er drivkraften, der giver os evne til at vurdere og tage et ansvar. Måske vil andre verdensdele så igen anse Europa for at være et kristent kontinent.

Og så et personligt spørgsmål fra referentens side til de kvinder, der er i begreb med at forlade kirken: Hvad mener I om dette forums intentioner?

En bøn

Som afslutning gengives her en af bønnerne fra den indledende messe:

»Gud! Vi mennesker har kun een Gud. Stillet over for dig må alle stridigheder om, hvem der ejer sandheden om dig, tie!

Vi beder dig: giv os mod til – i troskab mod vor kirke – at gå til de yderste grænser for at forstå hinanden.

Giv os et åbent sind og en åben tro, så vi altid vil være modtagelige for nye impulser.

Før os tilbage til fællesskabet, hvor hverken fordomme eller mistro, hverken love eller menneskelige forordninger kan hindre os i sammen at prise dig og takke dig for et fælles nadverbord«.

Aagot Bohn

Priorinde sr. Marie Sophia 80 år

af Bernhard Benedikt

Priorinde sr. Marie Sophia modtog i 1978 Den kongelige Fortjenstmedalje i guld for søstrenes arbejdsindsats på Sostrup Kloster. Medaljen blev overrakt af stiftamtmand N. Møllmann, Århus (th.).

Priorinde sr. Maria Sophia af Sostrup fyldte den 4. september 80 år. Længe før priorinden blev medlem af cistercienserordenen, levede hun op til dens motto: Bed og arbejd. Det førte til et »religiøst trespring« startende med, at den rabiat protestantiske (zwinglianske) Hulda Gimmi fra Flawil i Schweiz måtte konvertere og gå i kloster i 1924. Som novice i Magdenau antog hun i 1925 klosternavnet Sophia Barat.

Sr. Sophia blev sekretær, arkivar, kantor og novicemesterinde, inden hun foretog »mellemspringet« til Mariengarten Kloster, hvor hun i 1948-1950 underviste i musik og sprog. Herfra »sprang« hun i februar 1951 helt op til Allerslev Kloster, hvor hendes medsøstre den 14. juli 1960 valgte hende til

priorinde. Samme år forestod priorinden det dristige køb af nationalklenodiet Sostrup Slot, som blev et godt kloster og samtidig et herligt fri- og tilflugtssted for talrige inden- og udenlandske gæster. For nonnernes arbejde her modtog priorinden i 1978 Den kgl. Fortjenstmedalje i guld.

Fuld af omsorg for mennesker og dyr, feminist, ikke formalist, en ildsjæl, springsk i tanke og handling – sådan er priorinden på Sostrup. Hun er ingen alvorlig kristen eksistentiaalist, men en eksisterende kristen, der med glæde tager sit livskald alvorligt og forsøger at være en sand Herrens tjenerinde. »For er man det, er man også Glædens Tjenerinde«, siger hun. Helt i Sostrups ånd, som netop er glædens ånd.

Lægfolkets særlige ansvar

»Det europæiske Forum for nationale lægmandskomiteer« holdt fra 9.-15. juli sin 7. kongres i Vught, Nederlandene.

Dette europæiske lægmandsarbejde blev startet, bl. a. på dansk initiativ i 1970 og siden har Danmark været medlem.

I år deltog 24 nationale delegerationer samt en del observatører, i alt 150 mennesker i mødet. Fra Danmark havde pastoralrådets forretningsudvalg sendt Bertil A. Frosell og Claus Munk Plum. Tema for mødet var »Lægfolkets særlige ansvar i det sekulariserede samfund«.

For at forberede mødet var der i november 1981 udsendt et omfattende spørgeskema til alle medlemslande. Resultatet af disse besvarelser blev gennemgået af den engelske jesuit, pater Paul Symonds. Hans sammenfatning dannede sammen med et oplæg af den kendte tyske pastoralteolog, professor dr. Ludwig Berisch grundlaget for arbejdet i fire arbejdsgrupper. Emnerne for disse gruppesamtaler var: familien, uddannelse, social-økonomiske spørgsmål og forskellige kulturelle problemer.

Unge og ældre

I alle grupperne kom man ad forskellige veje ind på: ungdommen, kvinder,

massemediernes og kunstens betydning. Trods de store næsten overvældende problemer man synes at kæmpe med overalt, var der en generel enighed om, at mange unge, om end på utraditionel vis, føler et ansvar og ønsker at praktisere deres kristendom på en ægte måde. Heri så man overalt et håb for fremtiden. Både unge og ældre har i dag brug for fælles oplevelser og samtaler, i mindre grupper, mand og mand imellem, – noget der i visse miljøer, visse lande ikke er nogen selvfølge.

Overalt i Europa er rollefordelingen i ægteskabet ved at blive mere fleksibel, men ikke alle steder sker dette gnidningsløst. I visse nationer er det udgangspunktet for alvorlige spændinger i familielivet.

Førægteskabeligt samliv

Et særligt problem udgør det førægteskabelige samliv (de papirløse forhold). Mange mente heri at se, at dette ofte har sin rod i ungdommens dybe respekt for ægteskabets sakramente. Når talen faldt på præventions-spørgsmålet og »Humanæ Vitæ«, var det interessant at bemærke, at mange her henviste til de nordiske biskoppers kommentar til denne rundskrivelse.

Som eksempel på den almene usikkerhed, der hersker på mange områder, kan nævnes, at man ikke kunne finde en definition på begrebet familie: familie med børn var man enige om, men så hørte det op: Hvad med en familie uden børn, de ugifte, den enlige moder eller fader, de papirløse forhold, de fraskilte eventuelt gengifte. – Altsammen noget, der frembyder et broget billede, – men hvad er en familie?

Henimod et nærmere samarbejde

Den sidste dags plenummøde anvendtes til diskussioner om emnet for næste kongres i 1984, der formodentlig skal afholdes i Irland. Blandt de mange emner, der fremkom, var der to, der gav anledning til en bred debat: Menneskerettighederne (respekt for det ufødte liv, retten til en menneskeværdig tilværelse, samvittighedsfrihed) og fredsproblematikken (teologisk, social og international sammenhæng).

Derudover vakte en udtalelse fra den flamsktalende belgiske gruppe særlig interesse: »Henimod et nærmere samarbejde mellem de kristne i Europa«. De kristne i Europa har en forpligtelse, ikke blot overfor deres egne landsmænd, men også overfor de forfulgte brødre og

søstre i øst og i Den tredje Verdens kirker. Der venter man noget af os. Europas kirke har ikke vist, hvor den står: socialt og kulturelt, således som Latinamerikas kirke gjorde det i Medellin.

Hvor er samarbejdet?

Det fremhævedes, at der eksisterer organisationer for biskopper, præster, ordensfolk og lægfolk, men hvor er samarbejdet? I denne sammenhæng hører også »Det europæiske lægmandsforum« til, selv om man fra de europæiske bispekonferencer indtil nu har været tilbageholdende med samarbejdet. Kun ved at høre alles stemmer, kan man danne sig et virkeligt indtryk af situationen i Europa i dag, at man virkelig kan tage stilling til problemerne, og således få hele kirkefolket bag sig, når konsekvenserne af denne stilling skal drages. Det vil koste noget, men det er nødvendigt, mener den belgiske gruppe, hvis også den europæiske kirke skal forblive troværdig for mennesker af i dag.

Disse overvejelser viser med al tydelighed, hvor store opgaver, der venter på at blive taget op, og hvor dette skal gøres, har Forum sin naturlige plads.

Bertil A. Frosell
Claus Munk Plum

Scene fra Skt. Michaels Skoles gård, hvor der danses kædedans på afgangsklassernes sidste skoledag. Skolen fejrer samtidig med menigheden 100 års jubilæum.

Gejstlig tandpine skabte menigheden i Kolding

Skt. Michaels menighed og skole i Kolding fylder 100 år

Da biskop v. Euch endnu i 1880'erne var sognepræst i Fredericia, blev hans dårlige tænder årsag til, at Kolding fik en katolsk menighed.

Det skete i 1882, da daværende præfekt Grøder sendte Clemens Storp til Kolding, som den første katolske præst i byen siden reformationen.

Det er Storp, der stammede fra Westfalen i Tyskland, der flere årtier senere gav de biskoppelige tænder æren for genskabelsen af den koldingsiske katolicisme.

v. Euch måtte nemlig jævnligt rejse til Kolding med sit tandbesvær, da der ikke fandtes en tandlæge i Fredericia, og han kom derfor efterhånden til at kende byen og de få katolske familier, der var der, så godt, at han besluttede at gøre en indsats for at skaffe en præst til byen.

Clemens Storp

I 1882 erhvervede man det tidligere værtshus »Vennelyst« hvor »skål« blev afløst af »amen«, da Clemens Storp indrettede kapel i stueetagen.

Med Storp havde man i Kolding fået en præst med ganske særlige og nyttige egenskaber, af hvilke den i etableringsfasen nyttigste nok var evnen til at kunne betle. Storp rådede over en tilpas stor privatformue.

Der var heller ikke mange andre til at spytte i

bøssen på det tidspunkt. Kærnen i hans menighed udgjordes nemlig af polske sæsonarbejdere, der vel var troende og kirketro katolikker, men hvis økonomiske evner var såre beskedne.

At præstens pekuniære format må have været ganske betragteligt fremgår måske tydeligst af den kendsgerning, at han allerede tre år efter, i 1885, kunne lade v. Euch, der i mellemtiden var blevet biskop, indvie Skt. Michaels Kirke.

Men Clemens Storp grundlagde ikke blot menighed og byggede kirke. Han lagde også grunden til Skt. Michaels skole, der i dag med sine 390 elever er en af Koldings mest velrenommerede skoler.

Storp begyndte skolearbejdet med fire børn, som blev undervist ved et par skoleborde i det rum i »Vennelyst«, hvor også kapellets harmonium befandt sig.

Allerede to år senere var der ti elever i Storps skole, og han lod derfor indrette klasseværelser i et tidligere tømrerværksted på nabogrunden, som var blevet købt sammen med »Vennelyst«.

Jacob Olrik

Det var nærmest en lodret start. På kun tre år havde de få koldingsiske katolikker fået både en menighed, en fuldt færdig kirkebygning og en katolsk skole.

Storps efterfølgere -

han forlod Kolding i 1901 - havde knap så mange penge. Til gengæld formåede visse af dem at få finansieret ganske betydelige projekter.

En af dem var monsignore Jakob Olrik, der var menighedens præst fra 1923 til 1932. Han forstod i sjælden grad at modtage gaver, og han gik ikke af vejen for at bede om dem, når han fandt lidt gavmildhed påkrævet. På denne vis fik han udstyret sin kirke med billeder, figurer, diverse altersølv, flag, faner og meget mere. Og givnerne var en samningsmedlemmer, polske ministre, en skånsk male- rinde, en ny Carlsberg- direktør, sydjyske proprietærer og forskellige andre.

Olrik var også manden, der skaffede det økonomiske grundlag for opførelsen af Skt. Hedvigstrettes hospital, der stod færdigt i 1929.

Skt. Hedvigstretten

Skt. Hedvigstretten var kommet til Kolding i 1920, da de overtog arbejdet med Skt. Michaels skole. De drev desuden en lille klinik i byen, som efterhånden sprængte de beskedne bygningsmæssige rammer, og sammen med pastor Olrik gik de i tankeboksen for at finde ud af, hvordan man skaffede de mange penge, der skulle til at bygge et helt nyt hospital.

Det ordnede Olrik. Uden at have en krone på

lommen fik han by og amt til at garantere for lån på 270.000 kr., hvad der var en ganske imponerende sum i 20'erne. På særdeles gunstige vilkår fik han desuden kommunen til at stille en 6700 kvm. stor grund til rådighed.

Ikke alle menighedens præster havde det økonomiske vovemod, som Olrik demonstrerede. Pastor Wilh. Nölke, der kom til Kolding i 1944, hørte så

afgjort ikke til de dristige, når det drejede sig om pengesager. Hvis ikke Skt. Hedvigstretten i 1947 havde fået lov til at overtage Skt. Michaels skole, havde pator Nölke formentlig opgivet skolen og ladet den lukke. Det talte han for ved flere lejligheder.

Søstrene videreførte skolen, og de evnede i løbet af få år at få revet hver eneste sten af de gamle bygninger ned og få bygget helt nye skolebygninger. Det var ikke blot en økonomisk kraftpræstation. De, der erindrer sig de meget restriktive bygge- kvoter, igangsætningstilladelser, materialeindkøbstilladelser, nedrivningstilladelser og en skov af andre forhindringer, der skulle overspringes, vil vide, at et byggeri på den tid ikke var afgjort med en beslutning om at ville bygge og med penge til at betale. Det kostede blod, sved og tårer.

Pastor Georg Bertling, der har været Skt. Michael menigheds sognepræst siden 1950.

I 1950 overtog pastor Georg Bertling sognepræ-

steembedet ved Skt. Michaels kirke - et embede han i øvrigt stadig beklæder med overordentlig vitalitet.

Han hører til dem, der sætter sig spor. Clemens Storp ville næppe kunne kende sin kirke igen, efter at Bertling har haft den under behandling. Der er ingen mindelser om det kirkerum, som han overtog for 32 år siden. Alt inventar er fornyet. Absolut alt. Dertil lod han i begyndelsen af 60'erne opføre to sideskibe, som fordoblede kirkens hidtidige gulvareal, og på det sidste har han foranlediget menigheden til at markere 100 års jubilæet ved at lade kunstneren Nis Schmidt i Viuf udføre en prægtig korrude i farvet glas og beton.

450 katolikker

Skt. Michaels menighed tæller omkring 450 katolikker. Tallet har været nogenlunde konstant i årtier. Vel er de ikke mange, men de udgør en aktiv menighed, der med berettiget stolthed kan betragte de forgangne hundrede års indsats.

100 års jubilæet for både menighed og skole fejres som festen for Skt. Michael den 26. september, hvor biskop Hans Martensen vil læse messen. Lørdagen efter, den 2. oktober, vil menigheden så samles til sit festarrangement, der formentlig afvikles i salen på Skt. Michaels skole.

Bent Petersen

Møder og arrangementer

Foredragsrække i vinter

Pastor Kaare Osorio tilbyder i vinterens løb en foredragsrække over emnet »De kirke-dannende påskeoplevelser«.

De tre første foredrag i serien finder sted tirsdag den 21. september 1982 kl. 20: De evangeliske påskeberetninger som litterære udtryk.

Tirsdag den 26. oktober 1982 kl. 20: Forskellige forståelser af opstandelsen.

Tirsdag den 23. november 1982 kl. 20: Hvad blev der kyndt før de evangeliske påskeberetninger blev nedskrevet?

Foredragene er gratis og holdes i St. Ansgars menighedssal, Bredgade 67.

Serien fortsættes efter jul. Nærmere meddelelse vil blive udsendt senere.

Skt. Mariæ Kirke Frederiksberg

Religiøsundervisning af børn om lørdagen genoptages den første lørdag i oktober, den 1. oktober, kl. 9.30 i undervisningslokalerne, Jens Jessensvej 5, 2000 F. Altid - en måned senere end normalt på grund af sygdom.

L. A. Dorn S.J. (sognepræst)

Skt. Franciskus 3. orden

Skt. Franciskus 3. orden holder møde lørdag den 25. september kl. 14.00 i kapellet Hans Bogbindersalle 2, 2300 S.

Pater Brunnicardi

DKKF

Lørdagsklubben

Den 25. september 1982 kl. 15. Aagot Bohn, Århus, taler om: »Nogle tanker omkring feministisk teologi«.

Sted: Menighedssalen i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4.

Alle er velkomne!

Kaffe, the m.v. kr. 10.-.

Tilmelding: Grethe Dohm, Valdemarsgade 49, 4. sal, 1665 Kbh. V. Tlf. 01-22 85 34 eller: Vibeke Andersen, Vænget 5, 3050 Humlebæk. Tlf. 02-19 15 32.

Cabaret - fest

Ungdomskoret Jubilate Deo arr. i samarbejde m. Hot Ice, stor fest til fordel for Økumenisk Indvandrergruppe.

Fredag den 1. oktober 1982 kl. 19.30 - 24.00 i gymnastiksalen under Sct. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Allé 2, i Kbh.

Først opføres en cabaret skrevet og opført af Jubilate Deo, og derefter spiller Hot Ice op til dans til kl. 24.00.

Pris: 15.- for voksne og 5.- for børn.

Øl, vin, sodavand og chips kan købes i baren.

Mød op og støt Økumenisk Indvandrergruppe. Vel mødt den 1.10.82.

Søren Jensen

Det økumeniske Centers årsmøde i Århus

Det økumeniske Center holder årsmøde fredag den 1. og lørdag den 2. oktober med temæt fred. Fredag er der fredsliturgi, fællesspisning og diskussion om nedrustning og fred.

Lørdag tager man til den katolske kirke, Rymsgade 26, Århus, hvor udstillingen i »Galleri ved Kirken« åbner. 5 kunstnere udstiller med arbejder over emnet »fred«. Der vises arbejder af Stig Carlsson, pater A. Meister, Ruth Schmidt, Nis Schmidt, Niels Helledie. Om eftermiddagen fælles frokost på Kløvermarksvej 4, Århus og derefter årsmøde. Om aftenen er der liturgi, fællesspisning og fest.

Der bliver mulighed for børnepasning.

Yderligere oplysninger: Det økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, Århus.

Det økumeniske Centers Årsmøde i København

Lørdag den 2. oktober kl. 16 er der årsmøde for Det økumeniske Center i Vanløse Menighedslokaler.

Cand. mag. Ellen Nielsen er hovedtaler med emnet »Kult i de gamle religioner«. Der trækkes en linie bagud fra vor kristne kult til forhistorien. Ved at se det gennemgående mønster reagerer Ellen Nielsen modsat de hidtidige mandlige religionsforskere, som synes at mene, at »så er kristendommen jo ikke andet ...«. Men det er tværtimod en befriende opdagelse af den kristne tros dybe overensstemmelse med det årtusindgamle mønster, som vidner om Guds tålmodige føring af menneskeslægten.

Lokalene til årsmødet ligger i umiddelbar tilknytning til Vanløse Kirke på Alekistevej. Prisen for voksne er 40 kr. og for børn 20 kr. Tilmelding til Det økumeniske Center, Skindergade 24, 1159 København K.

Sankt Vilhelms Kirke Hillerød

Religionsundervisning af børn om lørdagen, genoptages den første lørdag i oktober, den 2. oktober, i menighedshuset på Godthåbsvej 24 i Hillerød. Nye børn til undervisning (de børn som i år er begyndt i skolen), bedes også møde frem på denne første lørdag, kl. 9.30.

Hans Esmark
sognepræst

Katolsk tro i dag og alle dage

En møderække ved Mgr. Kjeld Geertz-Hansen den 1. onsdag i måneden kl. 19.45 i Menighedssalen, Bredgade 67 A, 2.

1. gang den 6. oktober.

Væsentlige emner behandles såsom: Den apostoliske Trosbekendelse - Døb og tro - Liturgi m.m.

Kaffebord og derefter spørgetid.

Tilmelding til Mgr. Kjeld Geertz-Hansen, Rygårdsvænget 1, 2900 Hellerup, tlf. 01-62 36 28. Bedst kl. 11 - 12.

DKKF

Bibel-retrætedag v/pater Leslie Dorn.
lørdag den 23. oktober 1982 kl. 10 - ca. 17.30.

Sted: Niels Steensens Gymnasium, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø.

Pater Dorn vil vælge 3 tekster fra NT og i den forbindelse sige noget om, hvordan man kan læse Bibelen i dag. Efter hvert af de 3 oplæg vil der være tid til gruppedrøftelser og til at stille spørgsmål.

Alle er velkomne!

Deltagerne bedes medbringe frokost. Kaffe, the, vand og øl kan købes. Mulighed for skriftte inden messen kl. 16.45. Nærmere oplysning og tilmelding senest 5/10 til: Vibeke Andersen, Vænget 5, 3050 Humlebæk. Tlf. 02-19 15 32.

Katolsk Arbejderaktion - Danmark

Indbyder til retræte på Magleås pr. Birkerød den 23. og 24. oktober 1982.

Emne: Kritisk teologi.

Indleder: Chr. Lørch.

Tid: 23/10 kl. 16 til 24/10 kl. 17

Pris: 225 kr. med mulighed for rabat for ubemidlede.

Tilmelding: George Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1. tv. 2100 Kbh. Ø. Telefon 01-29 51 10 ml. kl. 17 og 19.

Skal Kirken tære på sine traditioner og afvente bedre tider, eller skal den gå i offensiv-missionære - er et spørgsmål til både gejstlig og læg. Kirken har erkendt, at den har mistet arbejderklassen, og den siger ikke ret mange unge noget.

Vi vil på retræten forsøge på at analysere årsagerne heri og bedømme, om vi kan formulere troens sandheder på et tidssvarende sprog uden at gå på kompromis.

Alle, der vil hjælpe os med vort apostolat, er velkommen til retræten.

Da Magleås' økonomi er baseret på en mindste deltagelse, bedes man tilmelde sig senest den 30. september 1982.

Programmet for retræten vil blive tilsendt.

Katolik og homofil

Der afholdes messe og efterfølgende samvær hveranden torsdag i måneden, første gang den 14.10. kl. 20 til senest 22.30 i kapellet ved Skt. Augustins Kirke - indgang gennem sidedør. Alle er indbudt.

Pater L. O. Dorn celebrerer messen.

Nærmere oplysninger kan fås hos Ebbe Binger 01-35 22 50 eller Erik Zuschlag 01-83 02 51

Ebbe Binger

DUK - kalender

Bæstrupweekend 1.-3.10. i Nykøbing for børne- og ungdomsledere. Indkaldelse udsendes senere. Pris 75.- kr. + 60 kr. for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 25.10. 1982.

Trosælørekursus 18.-24.10. 1982 på Øm-borgen. For børne- og ungdomsledere. Pris 250.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 24.9. 1982.

Kunstnerweekend 29.-31.10. 1982 på Øm-borgen. For 16 år og opefter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15.10. 1982.

Horsensweekend 5.-7.11. 1982 i Vejle for børne- og ungdomsledere. Indkaldelse udsendes senere. Pris 75 kr. + 60 kr. for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 25.10. 1982.

Medarbejderledetræning 26.-28.11. 1982 på Lerbjergcentret. For HB, DUK-udvalg, DUK-rep. og andre særligt indbudte. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 12.11. 1982.

Vietnameserweekend 5.-7.11. 1982 på Øm-borgen. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 22.10. 1982.

Nytårslejr 27.12. 1982 - 1.1. 1983 på Øm-borgen. Overtegnet. Se annoncen om nytårslejr næste spalte.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Ungdomssekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Telefon 01-20 63 63

Jesu-Hjerte-Kor - Stenosgade

Vil du synge med os? Vi mangler sangere, - især til uropførelse af Gregor Ahns messe, søndag den 3.10. 1982 kl. 20.00. Vi øver hver onsdag kl. 19.00 og søndag kl. 9.10.

Kan De hjælpe nogle kormedlemmer til at få et klaver (salg, lån, leje), vil vi være meget taknemlige.

Poul Simon

organist

Tlf. 01-14 01 60

Nr. Farimagsgade 33 B, 1364 K.

Det sker på Magleås:

Onsdag den 15. til fredag den 17.9.

Foreningen af Katolske Skoler i Danmark afholder et EDB-Kursus.

Tirsdag den 21. til søndag den 26.9.

En gruppe fritidspædagoger fra Caritas-Verband, Hildesheim, holder studieuge i Danmark.

Fredag den 1. til søndag den 3.10.

Seminar afholdes af Kvindernes U-lands Udvalg.

Familie-nytårslejr

Der søges afholdt en familielejr i dagene 28. december til 1. januar (1982-83) over temaet: »Hvordan realiserer vi vor kristendom i familien?«.

Lejren søges afholdt på Magleås, endelig afgørelse herom foreligger dog først om ca. en måned. Deltagere må derfor være forberedt på, at lejren kan placeres et andet men dog »vinter-forsvarligt« sted. Det kan oplyses, at den afholdes på Sjælland. En lignende lejr afholdes på Øm.

Vi forestiller os en pris omkring 700 kr. pr. familie (100 kr. i tillæg for hvert barn over 14 år) og for enlige 350 kr. Ældre generationer er også velkomne. Prisen og lejrens afholdelse er afhængig af tilskuds-muligheder.

Yderligere oplysninger samt tilmeldingsblanket hos Knud H. Kluge, Højsletten 72, 2730 Herlev. 02 - 84 44 07 (om dagen 01 - 11 60 80).

Arrangørgruppen:
Susanne og Kjeld Wogensen
Solveig og Knud Kluge

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

VINTERKURSUS
JANUAR-MAJ
Løgumkloster Højskole
6240 Løgumkloster. Tlf. 04-744040

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt
overalt i Storkøbenhavn
v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

(døgnvagt)

Fillal: Tåstrup 02 - 99 01 58

Katolsk Begravelsesforretning

Sydhavnens Bedemandsforretning, Ham-melstrupvej 3, 2450 København SV.

Telefon 01-46 84 08

Ivar Donnemose
katolsk bedemand

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

Bogcaféen et mødested

- et værested med mulighed for fordomsfrit samvær.

Nye bøger:
Døb og Gudstro af Hans Martensen.
Das Evangelium der Bauern von Solentiname af Ernesto Cardenal.

OBS! OBS! Vi mangler bogcafémedhjælper! Hvem har lyst til at være med til et dejligt frivilligt arbejde?

Det økumeniske center, Skindergade 24, 1159 Kbh. K. Åbent hverdage: 13 - 17.30. Lørdage: 10 - 13. Tlf. 01-15 56 55.

Aut.
el-installatør

EL MOGENS
LARSEN
Ransletvej 31a · 8200 Ålborg · 82 25 00/82 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

FN søger ...

Fortsat fra forsiden.

Frihed til at oprette og drive velgørende eller humanitære institutioner.

Frihed til at skrive, udgive og distribuere religiøse publikationer.

Frihed til at undervise i religion på passende steder.

Frihed til at søge og modtage frivillige finansielle og andre bidrag fra enkeltpersoner og institutioner.

Frihed til at kommunikere i religiøse spørgsmål med individer og kirkesamfund såvel nationalt som internationalt.

Andre rettigheder gælder uddannelse af og valg af ledere og højtideligholds af helligdage.

Børn og religion

Den artikel, som behandler barnets rettigheder, fastslår, at forældre eller værger har ret til at indrette familielivet i overensstemmelse med deres religiøse opfattelse og med barnets moralske tarv i

tankerne.

Alle børn skal have ret til religionsundervisning. De skal ikke kunne tvinges til en sådan undervisning mod deres forældres ønske.

Barnet skal beskyttes mod religiøs forskelsbehandling og opdrages i en ånd af tolerance og respekt for andres religiøse opfattelse. Religionsudøvelse må ikke være skadelig for barnets fysiske eller mentale sundhed.

FN-erklæringen om religiøs intolerance er ikke et juridisk bindende dokument for medlemslandene, men »et fælles mål for alle folk og nationer« for at citere verdenserklæringen om menneskerettighederne. Sidstnævnte har gennem årene haft stor betydning for bestræbelserne på at få rettighederne overholdt, og det kan forventes, at det nye FN-dokument kommer til at spille en tilsvarende rolle på religionsfrihedens område.

Flygtninge strømmer stadig i stort tal fra det krigshærgede Afghanistan over grænsen til Pakistan. Her er en større gruppe ved at fordele hjælpemidler i form af tøj. Alle overvåger nøje, at gruppens to tillidsrepræsentanter sørger for en retfærdig fordeling, og at tøjbylterne bliver lige store. Foto: KNA.

Argentina:

Hvad udad tabes ..

Buenos Aires (NC) - Efter krigen med Storbritannien har Argentinas katolske ledere opfordret deres medborgere til at genopbygge nationen for derved at komme ud over det militære nederlag.

Opfordringerne blev fremsat samtidig med, at nederlaget styrkede militærregeringen ud i politisk uro og indre splittelse. »Ud af nederlagets bitterhed har nationen genvundet sin sans for national identitet«, sagde ærkebiskop *Vicente Zaspé* af Santa Fe og tilføjede: »Nu må vi gå i gang med at genopbygge vor nation på retfærdighedens, forsoningens, nøjsomhedens og fredens grundlag«.

Biskop *Miguel Aleman* af Rio Gallegos i Sydargentina sagde: »Dette er ikke tidspunktet til at se tilbage for at finde synde-

bukke. Det er nu tiden til at møde de akutte problemer, til at løse dem og til med ro, styrke og selvtillid at forberede en bedre fremtid«.

De fængslede og forsvundne

Buenos Aires (KIPA) - Argentinas bispekonference forbereder en opfordring til den argentinske militærregering om at give nøjagtig oplysning om de fængslede og forsvundne skæbne.

Bispekonferencens permanente råd har allerede meddelt Argentinas præsident, general *Reynaldo Bignone* dette. I skrivelsen minder biskopperne om de tusinder af forsvundne og om de uden retshandling fængslede personer. Kirken kræver nøjagtige oplysninger om disse personer.

Blev attentatet på paven betalt med 12 millioner kr.?

Rom (NC) - Istanbul-avisen »Milliyet« bragte for nyligt en meddelelse om, at *Mehmet Ali Agca*, der er idømt livsvarigt fængsel i Italien for mordforsøget på pave *Johannes Paul II* 13. maj i fjor, har fået udbetalt cirka 12 millioner kr. for attentatforsøget.

For at undersøge, om der er hold i denne påstand, er den italienske dommer, *Ilario Martella* rejst til Tyrkiet for at drøfte sagen i Ankara med tyrkiske dommere og politifolk. De mange penge skulle *Agca* have fået fra en tyrkisk kriminel organi-

sation, der kalder sig »Tyrkiet«.

I Ankara skal *Martella* også tale med den påståede leder af denne organisation, *Abuzer Ugurlu*, der sidder fængslet i Tyrkiet, sigtet for våbensmugleri.

Kun en teltplads til hver 25. flygtning

Hver måned flygter 20.000 fra Afghanistan til Pakistan

Bonn (KIPA) - Selv om »Mujahdins folkekamp« som kampen i Afghanistan mod den sovjetiske besættelse kaldes, ikke længere får store overskrifter i aviserne, betyder det ikke, at flygtningestrømmen fra Afghanistan er aftaget. Til de 2,1 millioner flygtninge i Pakistan føjes der hver måned yderligere 20.000, beretter franciskanernes missionscenter i Bonn. »Det værste er, at verden åbenbart vænner sig til enhver katastrofe, når blot den varer længe nok«, har en af hjælperne i en flygtningelejr i den nordvestlige del af Pakistan sagt

Voksende inflation, rekordhøj arbejdsløshed på grund af den stadige strøm af flygtninge og risikoen for et sammenbrud af sundhedsvæsenet er nogle af følgerne for indbyggerne i Pakistans fattige grænseregioner. Alligevel hjælper befolkningen aktivt med for at lindre den værste nød i de afghanske flygtningelejre.

Pakistans Caritas, hvis direktør er biskoppen af Hyderabad, franciskaneren *Bonaventure Paul*, har rejst 11.500 telte, de kan rumme 80.000 mennesker. Alligevel er der kun en

teltplads til hver 25. flygtning. Resten af dem må sove på det våde gulv i usle mudderhytter.

Forskellige internationale organisationer forsyner de fleste flygtningelejre med fødemidler, mens Caritas Tyskland især sender lægemidler som vacciner mod kolera, polio og tyfus.

Skoler og lærercentre

Flygtningene tror fast på, at de skal vende tilbage til et »frit Afghanistan«. For at de ikke skal henfalde i apati og modløshed, er der indrettet over 300 skoler i lejrene og flere uddannelsescentre for forskellige håndværk. »Om disse mennesker har nogen fremtid, eller om de hele deres liv skal leve i nød som flygtninge, afhænger ikke kun af storpolitikken. Til syvende og sidst afhænger det også af, om den frie verden er parat til at sætte Pakistans karitative organisationer i stand til ikke blot at lindre den akutte nød i lejrene, men til også at skabe en fremtidschance for især de unge, der nu lever i telte og mudderhytter«, betoner franciskanerne.

Franske katolikker frygter for deres skolers fremtid

Hildesheim/Paris (KIPA) - De franske katolikker frygter for, at systemet med privatskoler, der opretholdes af staten, er »i stor fare«. Biskopperne har indtil nu ikke kunnet opnå garantier fra præsident *Mitterand* for de katolske skolers fortsatte beståen.

Dette erklærede franske journalister og kendte repræsentanter for kirken i Frankrig ved afslutningen af det 23. fransk-tyske publicistmøde i Hildesheim. I mødet deltog blandt andet p. *Michel Boulet*, der er generalsekretær for den franske bispekonference og den ansvarlige for kommunikation og offentlig meningsdannelse, samt *André Schaffter*, der er generalsekretær for det pavelige missionsinstitut i Paris.

Forlagsdirektøren for Bayard Presse i Paris, *Jean Gélamur*, mente, at socialister og kommunister vil søge at indskrænke religi-

onsfriheden i Frankrig. Frankrigs katolske kirke forbereder sig på »svære tider«. Biskopperne vil påberåbe sig de garantier for skolerne, som præsident *de Gaulle* i sin tid har givet.

Man håber dog endnu på et kompromis, så forældrene stadig kan vælge, hvordan de vil have deres børn undervist og opdraget.

For at undersøge, om der er hold i denne påstand, er den italienske dommer, *Ilario Martella* rejst til Tyrkiet for at drøfte sagen i Ankara med tyrkiske dommere og politifolk. De mange penge skulle *Agca* have fået fra en tyrkisk kriminel organi-

Walesa og Camara hædrede med fredspris

Torino (KIPA) - Med prisen »Fredens Bygmestre« har Torinos fredsbevægelse »Sevizio migranti Giovani« i år hædret den polske fagforeningsleder *Lech Walesa* og den brasilianske ærkebiskop af Olinda Recife, *Helder Camara*.

Ærkebiskop *Camara* har stillet sin pris, hvormed der følger godt en halv million kroner, til disposition for den nødlidende polske befolkning, »der i dette øjeblik lider under situationens dramatik«.

Torino-fredsbevægelsen har blandt sine medlemmer indsamlet 300.000 un-

derskrifter for frigivelse af de internerede i Polen. Med denne aktion vil de lægge pres på regeringen *Jaruzelski*, så *Lech Walesa* kan komme til Italien og modtage prisen.

Sidste år blev titlen »Fredens bygmestre« og den dertil knyttede pengesum givet til den italienske statspræsident *Sandro Pertini* og den tidligere ærkebiskop af Torino, *Michele Pellegrino*.

Næste nummer udsendes den 29. sept.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgårstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Biskoppen om reinkarnation, side 5
DUK's ungdomsside, side 6
Orientering fra sognene, side 7-10
Katolikdagen i Tyskland, side 12-13

220 unge deltog i dagene 27.-29. august i et Ømtræf på Øm-borgens arealer ved Mossø. De fleste var i aldersgruppen 14-18 år og tidligere lejrdeltagere, men også 15 unge fra Tyskland og 10 unge fra Sverige var rejst den lange vej for at være sammen med unge danskere. Der var ikke noget egentligt tema for Øm-træffet, men man inddeltes efter eget valg i 4 grupper: sang og musik, dramatik, en praktisk gruppe og en gruppe, som drøftede emnet »menighedsliv«. Det store forarbejde til lejren blev gjort af Carsten Rathlev og Jacob Dalsgaard Larsen. Foto: Christian Noval.

Tass angriber igen pavestolen

Støtter antisocialistiske organisationer i Østeuropa

Moskva (KIPA) - For tredje gang inden for de sidste tre måneder har Kreml beskyldt pavestolen for at støtte »antisocialistiske« organisationer i de østeuropæiske lande og modarbejde dem, der arbejder for »fred og socialt fremskridt«.

Ligesom i tidligere tilfælde støtter det sovjetiske

nyhedsbureau TASS sig til polske hhv. tjekkoslovakiske publikationer.

Kirkelig støtte til Solidaritet

I en artikel, som TASS har overtaget fra det tjekkoslovakiske ugeblad »Tvorba« beskyldes ikke navngivne »kardinaler i Rom« for at lægge hindrin-

ger i vejen for det arbejde, der udføres af præsteforeningen »Pacem in Terris«. Derimod, tilføjer TASS, gør pavestolen intet for at forhindre »det polske præsteskab i aktivt at understøtte Solidar-

Det er åbenbart også med pavestolens billigelse - fortsætter Tass - at de

religiøse festligheder i august i Czestochowa er blevet gjort til en »demonstration mod regeringen« og til en »antisocialistisk provokation«.

Artiklen i det tjekkoslovakiske ugeblad »Tvorba« sigter til et forbud, der for nogle måneder siden blev udstedt af Vatikanets kleruskongregation. Heri forbydes det præster at slutte sig sammen i politisk orienterede foreninger. I det romerske dekrets udførelsesbestemmelser var bl.a. også den regering nærtstående præsteforening »Pacem in Terris« i Tjckoslovakiet nævnt.

I tidligere kristiske udtalelser har medieerne i Moskva beskyldt paven for at være »rådgiver« for den polske fagforening »Solidarnosc« og for - af interesse for sit polske hjemland - at »have ladet sig påvirke af den amerikanske præsident Reagans uforsonlige holdninger«.

ærkebiskoppens udtalelser vil man i denne sag samarbejde med de bestående økumeniske institutioner. Man vil dog også medinddrage de kirker og kristne trossamfund, der ikke er medlemmer af Kirkernes Verdensråd. I den forbindelse tænkes der ifølge ærkebiskop Sundby især på den katolske kirke, som man håber vil samarbejde i konferencen på samme plan som de øvrige kirker og kristne trossamfund. »Vi forventer, at en sådan fælles kristen tilkendegivelse fortsættes på bagsiden

Kristent fredsmøde i Uppsala 1983

Skandinaviens kirker indbyder

Uppsala (Kipa) - Ni skandinaviske kirkeledere har indbudt til en international kristen konference om verdensfreden. Konferencen skal finde sted 20.-24. april 1983 i Uppsala og Stockholm.

Ærkebiskop Olof Sundby af Uppsala har meddelt, at konferencen er planlagt som et virkeligt

økumenisk, fælleskristent møde, der skal beskæftige sig med, hvordan man sikrer freden i verden, med afrustning og med menneskehedens overlevelsen.

Liv og fred

Konferencens motto er »Liv og Fred«. Ifølge

Ingen kirkelig begravelse til mafia-medlemmer

Palermo, Sicilien (NC) - Præsterne i Palermo har slået sig sammen i et forsøg på at stoppe den til mafiaen knyttede vold, der i år allerede har kostet næsten 100 mennesker livet.

I et brev, der for nylig blev oplæst i alle ærkebispedømmet Palermos kirker hedder det, at »ingen kan over for Gud forsvare at medvirke til et andet menneskes død«. Erklæringen var underskrevet af

præsternes mellemsogets koordineringsråd.

P. Francesco Michele Stabile, ærkebispedømmets generalvikar og samtidigt en af de ledende kræfter bag præsternes fælles brev, meddelte to dage efter oplæsningen af erklæringen, at der vil blive udsendt nok en erklæring, der forbyder, at mennesker, der i live var kendt som medlemmer af mafia'en kan få en kirkelig begravelse.

Maltas ærkebiskop i vanskeligheder

Castelgandolfo (NC) - Ærkebiskop Joseph Mercieca af Malta er fornyligt blevet modtaget i privataudien af pave Johannes Paul II i den pavelige sommerresidens i Castelgandolfo.

Det menes, at hovedemnet for deres drøftelse var en kontrovers mellem kirke og stat på Malta. Kontroversen har ført til gentagne trusler om korporlig overlast mod ærkebiskoppen.

Maltas premierminister Dom Mintoff havde et par uger forinden meddelt, at han har bedt paven om at fjerne ærkebiskoppen, fordi han tilsyneladende støtter et politisk parti, der er i opposition til den siddende regering. To gange har folkemængder truet ærkebiskoppen med fysisk vold i den sidste uge inden hans afrejse til besøget hos paven.

80 svenskere konvertere til den katolske kirke

Stockholm (KIPA) - I løbet af efteråret vil cirka 80 svenskere konvertere til den katolske tro. Det drejer sig ikke kun om lægfolk, men også om præster i den svenske statskirke, »Svenska Kyrkan«.

Grunden til de mange svenskeres påtænkte konverterion er ikke almindelig bekendt, men man mener i Sverige, at det er et resultat af »Kyrkomötet«, den svenske statskirkes

synode, der fandt sted tidligere på året. På denne synode blev kirkeledelsen frataget sit lovgivende organ og underlagt staten, hvis magtbeføjelser dermed er forøget.

De fleste af dem, der har ønsket at blive optaget i den katolske kirke, tilhører »Forbundet for kristen Enhed«, der arbejder for at finde praktiske veje til »et synligt arbejde for enheden«.

Vatikanet er interesseret i en FN-konference om familien

Wien (NC) - Vatikanets delegation til FN's konference om alderdommen har foreslået, at FN i »nær fremtid« arrangerer en konference om familien.

Det uformelle forslag herom blev fremsat af den chilenske biskop *Francisco Jose Cox Hunaeus*, der er sekretær for det pavelige råd for familien.

Principiel støtte til ideen

William Kerrigan, der var generalsekretær for FN-konferencen, gav udtryk for principiel støtte til denne idé, som han kaldte »interessant og betimelig«. Men ellers blev der ikke fremsat mange offentlige udtalelser til forslaget.

Blandt Vatikanets dele-

gerede havde der været livlig diskussion om, hvordan forslaget skulle fremsættes, oplyste et af delegationens medlemmer msgr. *Charles Fatey*, der er leder af centret for den tredje alder ved Fordham Universitet i New York.

Hvad er en familie?

På den ene side har pave *Johannes Paul II* gentagne gange betonet familiens betydning i vore dages forvirrede verden. På den anden side bemærkedes det blandt Vatikanets delegerede, at emnet kan føre til megen uenighed om, hvordan man egentlig »definerer familien«.

Derfor fremsatte biskop

Cox ikke et forslag byggede på en detaljeret undersøgelse af temaet, og delegationen gik ikke aktivt ind for at få det antaget, oplyste msgr. Fatey.

Alligevel mente Kerrigan, at der ikke var nogen grund til at overveje forslaget, da FN allerede tidligere har arrangeret konferencer om temaer, der berører familiens problemer: børn, kvinder, handicappede og befolkningsproblemer. Han tilføjede, at mange internationale konferencer fremstår ud fra uformelle forslag.

Nogle FN-observatører mener, at konferencen kunne få en negativ virkning for Vatikanet, fordi

den ville henlede verdensoffentlighedens opmærksomhed på grupper og regeringers opfattelse af familien, som er i modstrid med den katolske kirkes opfattelse.

De seksuelle minoriteter

Homoseksuelle og lesbiske par kunne f. eks. kræve at få adgang til at adoptere børn, fordi de hævder, at de er »gifte« og derfor udgør en »familie«.

Den handlingsplan, der blev antaget af konferencen om alderdommen, indeholder mange henvisninger til familien. Den anerkender, at familien er samfundets grundlæggende celle, og konstaterer, at med den tiltagende levealder, er det i mange dele af verden blevet almindeligt med familier, der består af fire-fem generationer.

I planen omtales det, at

kvindernes ændrede stilling har reduceret deres rolle som dem, der tager sig af familiens ældre medlemmer. Det siges, at kvinder er kommet i klemme mellem deres ønske om og behov for at arbejde uden for hjemmet og tjene penge og ansvaret for de ældre.

Familiens vitale rolle

Konferencen anbefaler, at det tilstræbes at »støtte, forsvare og styrke« familien i overensstemmelse med hvert enkelt sam-

funds kulturelle værdier for derved at gøre noget effektivt for de ældre familiemedlemmers behov.

Regeringerne bør fremme en samfundsmæssig udvikling, der opmuntrer til »opretholdelse af familiens forskellige generationers indbyrdes solidaritet og med deltagelse af alle familiens medlemmer«. Planen opmuntrer til, at man holder fast ved »familiens vitale rolle« og tager hensyn til »de ældres værdighed, status og tryghed«.

Kirkens lære om ægteskab på moderne amerikansk

Washington (KIPA) - »Katolsk Konference«, en forening af lægfolk, ledet af biskopper, har startet en kampagne, for at resultatet af bispesynoden 1980 om ægteskab og familie skal få betydning for amerikanske ægtefolks liv.

En kommission under ledelse af biskop *Francis Stafford* af Baltimore skal

forsøge at oversætte synodens afslutningsdokumenter og den pavelige rundskrivelse »Familiaris Consortio« til »moderne« amerikansk. Formålet hermed er at motivere katolske organisationer og grupperinger i USA til at tage kirkens lære om ægteskab og familie på deres arbejdsprogram.

Skarp kritik af sædbank med sæd fra nobelpristagere

Washington (NC) - En førende jesuit-teolog p. *Richard McCormick*, der er professor i kristen etik ved Georgetown Universitet har skarpt kritiseret, at der er oprettet en sædbank med sæd, der stammer fra nobelpristagere.

Robert K. Graham, der har oprettet sædbanken meddelte sidst i maj i år, at i april var det første barn født, efter at moderen var blevet kunstigt befrugtet med sæd fra denne sædbank. I juni kunne avisen »National Enquirer«, efter at have betalt knap 200.000 kr. for historien, meddele, at barnets mor var *Joyce Kowalski* fra Phoenix i Arizona, at hendes mand hed *John T. Kowalski*, og at barnet, en lille pige, hedder *Victoria*.

Børnemishandling

Hr. Kowalski fortalte til avisen, at »vi vil begynde at træne Victoria med en computer, når hun er tre år, og jeg skal nok få hende til at løse indviklede matematiske opgaver hurtigere end computeren«.

Godt en måned senere kunne »Washington Post« oplyse, at Kowalskis i 1976 var blevet frataget forældreretten til fru Kowalskis to børn af et tidligere ægteskab. De havde »mishandlet børnene for at få dem til at blive dygtigere«. Bl.a. pryglede hr. Kowal-

ski dem, når de ikke klarede sig godt nok i skolen; datteren måtte gå med et pandebånd, hvorpå der stod »dumrian«, og sønnen var blevet sendt i skole i pyjamas, hvorpå var sat et mærke med »sengevæder«.

Modbydelig holdning

Disse nyheder fik p. McCormick til at udtale sig om hele projektet med sæd fra mænd med en høj intelligenskvotient. Han kalder det for »et lille symbol på en aldeles modbydelig holdning«. Denne form for »positiv racehygiejne«, der går ud på at »opdrætte højtbegavede individer for at forbedre menneskehedens arvemasse«, reducerer mennesker til »dyr«, der opdrættes for »musklernes eller hjernens skyld«.

P. McCormick mener, at vi herved gør os selv til »kunder«, der anskaffer sig børn, som en anden »vare«. »Et folk, der gør noget sådant, er godt på vej til at gøre mange andre ting, som civiliserede mennesker ikke bør gøre«.

Hvad selve den kunstige befrugtning angår, siger McCormick, at »faktisk alle protestantiske, katolske og jødiske teologer er enige om, at det er moralsk forkasteligt, hvis sæden ikke stammer fra ægtemanden, men mange

teologer i dag betragter kunstig befrugtning med ægtemandens sæd for tilladelig i visse tilfælde«.

Han bemærker, at pave *Pius XII* ved tre lejligheder har udtalt sig imod kunstig befrugtning, men tilføjer, at »en del teologer hævder, at denne pavelige udtalelse ikke var et absolut forbud«. Men, tilføjede han, når kunstig befrugtning ikke blot foretages med en donor, der ikke er kvindens mand, men med et racehygiejnisk formål, rejser det »frygtelige problemer«.

De kloge og de gode

Hvordan bedømmer man f.eks., hvad der er et »godt« arveanlæg, når det, der er optimalt under visse

omstændigheder, er mindre godt under andre?«, spørger han og gør opmærksom på, at »ved at udvælge visse egenskaber, giver man samtidig afkald på andre ønskværdige træk«.

»Hvem afgør valget og ud fra hvilke kriterier? Er højt udviklet teknisk intelligens, selv om det medfører reduceret følelsesmæssig og moralsk udvikling, at foretrække for en lavere intelligenskvotient hos et menneske med større menneskelige kvaliteter som medlidenhed og kærlighed?«

»Hvor mange mennesker, der ønsker deres børn skal være genier, er ideelle forældre?« spørger han også.

Graham kalder sin sædbank for den eneste af sin art »i verden«. Hertil bemærker p. McCormick, at »det må vi da i hvert fald takke Gud for!«

Bulgarske børn må ikke få religionsundervisning

Milano (NC) - Den bulgarske regering har forbudt, at der gives religionsundervisning til børn under 16 år i det kommunistisk-regerede lands to katolske bispedømmer, har den italienske katolske avis »Avvenire« for nylig meddelt.

Avisen, der udgives i Milano, fortæller, at embedsmænd i den bulgarske regering for nogen tid siden kaldte biskop *Bogdan Stefanov Dobranov* af Sofia-Plovdiv og biskop

Samuel Seraphimov Djoandrine af Nicopoli til Sofia for at præsentere dem for den nye ordre. Regeringen skal ifølge »Avvenire« have sagt, at ordren bygger på artikel 20 i landets skolelov, hvori det hedder, »at undervisning og organisering af børn og unge alene er underlagt statens jurisdiktion«.

Denne ordre vil forhindre katolske børn i Bulgarien i at blive firmet, før de

er fyldt 16 år.

Af Bulgariens 9 millioner indbyggere er de 65.000 katolikker. De fleste bulgarere tilhører den ortodokse kirke.

Forbud mod flere præster

»Avvenire« kalder den nyeste regeringsordre for det foreløbigt sidste skridt i en serie af »utallige hindringer af katolske aktiviteter«, siden den kommunistiske regering kom

til magten i Bulgarien i 1947.

Man forventer deltagelse i mødet fra organisationer, der spænder fra Nationalt ægteskabs Sammenslutning, Vor Frues Teams, Den kristne Familiebevægelse og Den nordamerikanske konference for separerede og fraskilte katolikker, ligesom mange andre, der beskæftiger sig med uddannelse af og sjælesorg for familier vil deltage i mødet.

Velbesøgt DUK-høring om ægteskab og samliv

Stor spredning i opfattelse og tilslutning

På alle områder var DUK's høring om ægteskab og samliv lørdag den 4. september præget af stor spændvidde. Cirka hundrede interesserede var mødt op i Englesalen på Niels Steensens Gymnasium for at tage del i debatten. Store forskelle kunne spores hos de fremmødte både med hensyn til aldersfordeling, men også med hensyn til holdning og personlig situation i forbindelse med den drøftede problematik. Panelet var lige så sammensat som salen og bestod af ægteparrene Béla og Birgit Hoyos og Cristina Galliano og Carsten Andersson. Hertil kom generalvikar p. Ib Andersen, Maria Giraldi og Eric Messerschmidt. Resultatet blev da også en gevaldig tour d'horizon inden for høringens emne i næsten alle dets afskygninger.

Det formelle og det personlige

Efter at p. Andersen havde indledt med en historisk funderet gennemgang af hovedforudsætningerne for det kristne ægteskab i dag, og nogle af panelets øvrige deltagere

havde redegjort for deres overvejelser angående unge og ægteskab og samliv, blev bolden givet op til salen, og der kom gang i debatten. Mange havde spørgsmål til p. Andersens oplæg og røbede således stor interesse for især de formelle sider af kirkens holdning til ægteskab og samliv. Andre derimod fokuserede i debattens løb på de mere personlige overvejelser, der ligger til grund ved indgåelsen af et forhold - dels omkring engagement og modenhed, men også i sammenhæng med tro og sakramente.

Formpligt og fællesskab

Emnerne var talrige og spændte fra formpligt i ægteskabet til at drage ægteskabets sakramentale værdi i tvivl. Enkelte mente, at den katolske kirke var altfor sex-fikseret i spørgsmål om navnlig samliv til at kunne få øje på de egentlige bevæggrunde og derfor risikerede at forfladige enhver forbindelse mellem kønnene.

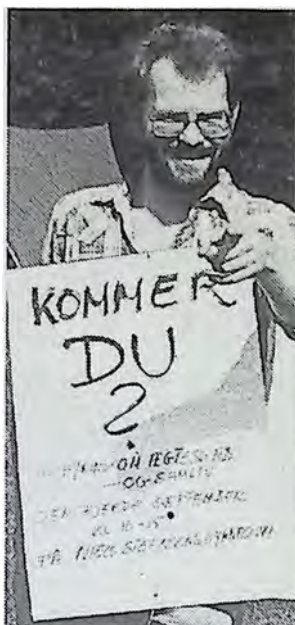
Andre mente modsat, at man skulle være forsigtig med at intellektualisere

for meget, og snarere tage livet med alle dets afskygninger for den risiko, det nu engang var, og så i øvrigt stole på Guds hjælp. Rettet direkte mod menighedslivet var spørgsmålet, om man i det hele taget gjorde nok for de katolikker, der faldt uden for den traditionelle katolske opfattelse af samliv, såsom de fraskilte og gengifte og især i sammenhæng med høringen: De papirløse.

Forståelse for de papirløse

Naturligt nok var det netop denne kategori, man oftest vendte tilbage til som udgangspunkt for spørgsmål og bemærkninger. Dog som en af panelets deltagere lidt bittert bemærkede tilsidst, kunne man i debattens løb have ønsket en større vilje til at opfatte de papirløse som andet end en form for »outsidere«. Dermed kunne man også komme nærmere til en bred forståelse for de bevæggrunde, der forårsager valget af et sådant forhold.

Mange havde meget på hjerte, og alle fik de lejlighed til at komme til

På sensommerens store Øm-træf blev deltagerne kraftigt mindet om DUK-høringen om ægteskab og samliv. Herover ses Henrik Hass som levende reklamesøjle. Foto: Chr. Noval.

orde takket være dirigenten Jakob Frandsen. At det til sidst var svært at få samlet diskussionen omkring nogle få centrale emner skyldtes dels tidsnød. Dette afslørede også gennem righoldigheden af spørgsmål og bemærkninger et stort behov for i offentlighed at få taget hul på en problematik omkring den revurdering af ægteskab og samliv, der vitterligt finder sted og griber langt ind i de fleste menneskers tilværelse. Det lykkedes - og derfor lykkedes høringen også.

Andreas Rude
Mere om høringen side 6

Præcisering af en meddelelse fra biskoppen

I nr. 14 af »katolsk orientering« er der ved en beklagelig fejltagelse bragt en meddelelse under »Nyt fra biskoppen«. Det fremgår heraf, at der med øjeblikkelig virkning er foretaget en ændring af teksten i »Fader vor«, således at »Til os komme dit rige« er ændret til: »Komme dit rige«.

Denne ændrede formulering, som menighederne i ovennævnte nummer af »k.o.« blev opfordret til at bruge, tilbagekalder jeg herved midlertidigt. Jeg har til hensigt først at udsende et hyrdebrev,

som skal motivere og forklare en sådan fremtidig ændring af teksten.

Den ny formulering er med andre ord endnu ikke trådt i kraft.

Nævnte ændring skal ses i sammenhæng med den kommende udgivelse af bispedømmets ny salmebog. Det har helt grundlæggende været min intention at give tid til en fælles refleksion over nyformuleringen. Og med mit kommende hyrdebrev ønsker jeg netop at indbyde menighederne hertil.

Hans L. Martensen

1.500 unge på disse kurser. Siden er antallet vokset stærkt. I 1980 var der 40.000 deltagere. I 1981 deltog der næsten 50.000 unge, og i år har deltagerantallet - trods krigsretstilstanden - været endnu højere. Blachnicki oplyser også, at ingen af Oasis-bevægelsens ledere er blevet arresteret efter krigsretstilstandens indførelse.

Dødsdømt i KZ-lejr

Efter disse sommerlejr fortsætter deltagerne med at komme til ugentlige møder i bede- og studiegrupper i deres lokale kirker. I 1981 var der 1.500 af disse Oasis-grupper i den katolske kirke.

Franciszek Blachnicki blev født i 1921. Under anden verdenskrig blev han i en alder af 19 år fængslet af tyskerne, fordi han var aktiv i modstandsbevægelsen, som var stærkt knyttet til den katolske kirke.

Han tilbragte de næste fem år i koncentrationslejr, heraf hovedparten i Auschwitz. Til sidst blev han dømt til døden ved halshugning. »I fire måneder ventede jeg på, at dødsdommen skulle forrettes. Naturligvis fik jeg da tid til at tænke mit liv igennem, og i denne periode mødte jeg Jesus Kristus som min personlige frelser. Jeg indså, at han var den eneste, som kunne give livet mening. Som ved et under blev jeg efter fire måneder pludselig benådet, hvilket sandelig ikke var almindelig praksis dengang«, fortæller Blachnicki. Efter krigen blev han

præsteviet, og han arbejdede i flere år med undervisning.

I dag bor Blachnicki i en lille by i nærheden af Frankfurt i Vesttyskland. Men han har stadig tæt kontakt til Polen, og han arrangerer bl. a. madtransporter til sit hjemland. Han er også blevet interviewet på alle tre vesttyske TV-kanaler, hvor han kom med meget stærke udtalelser imod den nuværende ledelse i Polen.

Desuden har Blachnicki denne sommer startet en Oasis-bevægelse inden for den katolske kirke i Vesttyskland.

Møderne i Danmark

Onsdag den 29/9 kl. 19.30: Sct. Andreas Kirke, Gøthersgade 148, København.

Torsdag den 30/9 kl. 19.30: Sct. Severins Kirke, Haderslev.

Fredag den 1/10 kl. 20.00: Skjern Kirke.

Lørdag den 2/10 kl. 14.00: Søndermarks Kirkens menighedslokaler, Søndermarksvej 2, Vejle.

Lørdag den 2/10 kl. 19.30: Kristent Center, Olufsgade 10, Herning.

Søndag den 3/10 kl. 12.00: Katolsk Vor Frue Kirke, Ryesgade 26, Århus. (Polsk Messe).

Søndag den 3/10 kl. 19.30: Sct. Johannes Kirke, Sct. Johannesgade 1, Århus C.

Mandag den 4/10 kl. 19.30: Vor Frue Kirke, Ålborg.

Arrangør: Dansk Europamission.

Møderække om Polens situation

Den kendte katolske præst, professor Blachnicki, kommer til København, Haderslev, Skjern, Vejle, Herning, Århus og Aalborg i september og oktober

Professor Blachnicki besøgte også Danmark sidste år, hvor han ved en række møder talte om den daværende udvikling i Polen og om baggrunden for de liberaliseringer, der dengang var blevet gennemført af de polske myndigheder. Dengang frygtede mange, at Sovjetunionen ville invadere Polen. Blachnicki sagde hertil: »Russerne har allerede været her i 35 år, og vi har kæmpet imod dem, så hvis de kommer, vil vi kæmpe videre«.

Da krigsretstilstanden blev indført, var Blachnicki på rejse i udlandet, og han er ikke vendt tilbage siden. Derfor er det fortsat muligt for ham at rejse

rundt og fortælle om forholdene i Polen. Han bor nu i Vesttyskland, hvorfra han har tæt kontakt til sine landsmænd i Polen. Derfor vil mange uden tvivl også se frem til de kommende møder med Blachnicki for at høre hans vurdering af de seneste begivenheder i Polen. Udover den aktuelle politiske situation vil Blachnicki på møderne også tale om Oasis-bevægelsen og dens arbejde.

Hvad vil Oasis-bevægelsen?

Oasis-bevægelsen er en bevægelse for åndelig fornyelse inden for den katolske kirke i Polen. Professor Blachnicki tog selv

initiativ til at oprette bevægelsen i 1968, og han har siden været dens leder.

Mottoet for Oasis-bevægelsen er: Ingen passive kirkemedlemmer. Man ønsker at hjælpe den enkelte kristne til at være en oase, en levende celle i kirken, hvorfra der udspringer liv. »Det er ikke noget, som kan arrangeres eller organiseres, men man kan hjælpe det frem gennem kærlighed og omsorg«, siger Blachnicki. Og det er det, man gør på bevægelsens sommerlejr.

Oasis-bevægelsen har et program, der går ud på, at medlemmerne fire år i træk deltager på et to-ugers kursus i sommerferien. På disse lejr bliver

Professor F. Blachnicki.

der undervist om tro, sakramente og fællesskab i kirken med det formål at gøre alle kristne til aktive kristne.

Det første år deltog der

Brugen af mekanisk musik i kirken forvirrer de troendes liturgiske begreber

For nogen tid siden var jeg til søndagsmesse i en provinsby. Kapellet var ikke stort, til gengæld fuldt. Instrument fandtes ikke, alligevel blev der sunget udmærket i passende tonehøjde, ligesom man blev inderligt glad for den levende dialog mellem præst og menighed i bønnerne, en dialog præsten understregede med en vægtig og udtryksfuld prædiken. Vi nåede frem til kommunionen, og hvad sker så? Et tryk på en knap, og et bånd spyer højtidelig barokmusik i øret på de sagesløse kommunikanter. Dette fortsætter også - der var ingen strømafbrydelse - efter at præsten har sat sig ned (for at lytte til musikken? For at meditere?) indtil han synes det er nok, og et nyt tryk på en knap standser tonestrømmen midt i en akkord.

Se, her er det på sin plads, at nutidsmennesket, sløvet over for forskellen på levende musik og mekaniske reproduktioner, standser op og tænker efter, hvad der i grunden

sker, når man giver en sådan lydskærm adgang til messen.

Lad os ikke glemme, at vi med rosenkransen i hånd har betonet afstanden til Østens bedemøller.

Og - for at rykke emnet nærmere - navnlig i de sidste årtier har man fra kirkeligt hold fremhævet kirkemusikerens gerning som apostolat og sand liturgisk handlen, altså delagtighed i Kristi liturgiske handlen. Hvordan kan en maskine erstatte et menneskes del i Kristi offergerning?

Kirkemusikkens udfoldelse i liturgien er ikke blot spørgsmålet om nogle mere eller mindre behagelige lyde, som får os til at føle et eller andet rart eller dejligt eller opbyggeligt, den er resultatet af en særlig aktivitet hos en person, der på denne måde kan og vil udtrykke sin delagtighed i kirkens gudstjeneste, i Kristi offerhandling.

Det særlige ved musikens virke i liturgien er altså, at den er klingende bøn, hvad en mekanisk

gengivelse aldrig kan blive. Ligesom messen er en ny og uerstattelig aktualisering af Kristi offer, hver kommunion et nyt og uerstatteligt ja her og nu til Kristus, er kirkemusikerens udførelse af et værk for måske 117. gang dog et nyt forsøg på med dette værk at udtrykke delagtighed i Kristi offergerning. Så perfekt den mekaniske gengivelse end kan være: Den bryder afgørende med begreberne bøn og handlen i liturgisk betydning. At give den mekaniske gengivelse plads i liturgien er derfor vildledende.

Hvem sagde pastoral omsorg?

Nu er musik, kunstnerisk set, ikke blot tilfældige lyde, de er sammensat, komponeret, med en hel-

hed for øje, uden hvilken det klingende forløb bliver meningsløst, i bedste fald afstumpet. Men kirkemusik må også afpasses liturgiernes forløb. Faktisk bruger organister år af deres liv på at gøre det improviserede spil så smidigt, at det kan tilpasses de liturgiske forhold (karakter og varighed af de forskellige led), uden at kravet om kunstnerisk helhed og kvalitet - og dermed liturgiernes værdighed - lider skade.

Det var derfor yderligere afslørende, at præsten standsede båndkværnen midt i musikken, da han mente, tiden var inde til at fortsætte messen. Ganske vist har også mange organister bitter erfaring for præsters manglende hensyn på dette område. Så meget mere glæder man

sig, når præst og organist mødes i gensidig tilpasning.

Vel er det mindre pinligt at trykke på en afbryder end at give sig til at »bede« højt midt i den levende musik - som man kan opleve det - men heller ikke det udgør en gyldig grund til at skaffe bånd- og pladefabrikanten et nyt marked? For det oplevede tilfælde er jo ikke enestående.

Jeg har forgæves, også i udlandet, bedt om og ledt efter en anstændig begrundelse for denne praksis. Det lidt, jeg har opstøvet, var et ynkelig gennemskueligt forsøg på at komme udenom, at her er tale om noget klart forkasteligt.

Sig ikke, at jeg er imod fremskridt, at man trænger til god musik, at jeg går organisternes ærinde eller - værre endnu - at Rom har givet lov osv. Jeg klager af teologisk-liturgiske grunde og må derfor have svar på samme plan, nej, ikke bare jeg, men alle katolikker. Som det er

i øjeblikket, forvirrer brugen af mekanisk musik i liturgien de troendes liturgiske begreber og det tilsyneladende med de kirkelige myndigheders billigelse. Er det ret pastoral omsorg?

Endvidere: Hvorfor drager man ikke konsekvenserne f.eks. ved at lade nogle pragtprædikanter indtale prædikener til samtlige årets søndage og andre fester på bånd til aflastning for stedets måske ordfattige eller overbebyrdede præst? Endnu ser vi vel det uhyrlige i en sådan erstatning for kirkens levende forkyndelse her og nu? Men hvor længe?

Endelig er der også et økumenisk spørgsmål. Denne nye katolske praksis vækker undren uden for vor kirke. Skylder vi ikke også andre kirkesamfund nogle anstændige argumenter? Men de findes vel ikke, siden man endnu ikke har hørt dem.

Pastoral omsorg?

Leif Kayser

Man lærer ikke hinanden at kende til bunds i et førægteskabeligt forhold

Mit indlæg her sker på baggrund af, at jeg lever i et blandet ægteskab (jeg er protestant) med nu foreløbig 19 års ægteskab på både godt og ondt bag mig, og i denne periode har jeg prøvet at følge udviklingen af de katolske leveregler efterhånden, som de har været omtalt.

Efter at have læst om førægteskabeligt samliv i »katolsk orientering« nr. 12, føler jeg trang til at komme frem med følgende:

Når man kender Lene Sørensen og Bent Lundorfs private situation, så forstår jeg godt, at de med arme og ben gerne vil have legaliseret deres eget forhold, således at de fra kirken ikke får bebrejdelser for deres handlinger, men frit kan stå frem og fortælle at de »bor« sammen og har et samliv.

Når dette er sagt, kan vi med forbavelse læse, at forholdet førægteskabeligt samliv er en nødvendighed for at kunne kende hinanden til bunds. Med lidt sund fornuft ved vi alle, at man ikke lærer hinanden at kende til bunds, fordi man lever et førægteskabeligt samliv i et par år. Jeg vil postulere, at man aldrig lærer hinanden at kende til bunds, bl.a. i kraft af, at man som menneske hele livet igennem gennemgår

en udvikling, som for forholdets vedkommende nogle gange medfører, at man »vokser væk fra hinanden«. Det ville heller ikke være godt, hvis man som menneske stod stille i denne udvikling, det bedste må være, hvis man kan opbygge sit forhold (ægteskab) på en sådan måde, at det gensidigt styrker forholdet og styrker ens egen selvtillid til sig selv og sine omgivelser.

Det er helt klart, at de seksuelle følelser, man nærer for hinanden i starten af et forhold, er enormt stærke og derfor i de fleste tilfælde vil overskygge fornuften, hvilket for mig at se også er naturligt. Hvis dette ikke var tilfældet, ville parret netop ikke være dybt forelsket i hinanden, men forholdet ville da mere bære præg af fornuften. Så det med at lære hinanden at kende til bunds i et førægteskabeligt samliv, kan man godt stryge som argumentation.

Til gengæld kan jeg fuldt tilslutte mig, at man som voksne mennesker må have lov til at leve efter sin egen samvittighed over for Gud (som tidl. fremført i et hyrdebrev af 1968) og her indregner jeg ikke kun stillingtagen til brug af prævention eller lignende, men også forståelsen for et

førægteskabeligt samliv, hvor begge parter gør det ud fra ønsket om, at deres forhold skal vare ved resten af livet. Har man denne indstilling, mener jeg, det er rigtigt, at man har et førægteskabeligt forhold med samliv og ikke lever i cølibat, indtil man gifter sig med sin partner, da dette vil kunne skade begge parter psyke, der i værste fald kan få varige mén.

Jeg tror, at der er mange, som kan nikke genkendende til de situationer, hvor man som forelsket møder hinanden, hvor omgivelserne accepterer, at man rører ved hinanden og kysser hinanden, men når ens følelser for hinanden herefter går længere, så er det forbudt, og hvis de har et seksuelt forhold til hinanden, da er det en forbrydelse. Hvor mange af de ægteskaber, som overholdt disse cølibatregler, tror I ikke, fortryder i dag, at de ikke havde ladet deres følelser have overtaget før de blev gift? Det er helt sikkert mange. Hvis de i stedet havde gjort det, ville det have givet dem en blidere overgang ind til det ægteskab, som skulle vare ved resten af livet.

I stedet kom der en masse overraskelser for begge parter, for de skulle

nu til at opbygge et seksuelt forhold, som ikke kun er baseret på at avle børn, men er en meget vigtig del af det ægteskabelige kærlighedsliv, som er en kombination af kærlighed, kammeratskab og seksuel nydelse. Jeg er overbevist om, at mange psykiatere kan give mig ret i denne betragtning, dog må det ikke forstås sådan, at hvis alle havde et førægteskabeligt samliv, ville der ingen skilsmisser være, for selvfølgelig er der mange andre forhold og faktorer, som spiller ind i det ægteskabelige forhold.

Måske er der nogle, som finder min udtryksform for fri, men jeg kan ikke fatte og heller ikke acceptere, at den katolske kirke er så langsomt arbejdende og så forsigtig og vag i sin udtryksform, så folk i almindelighed bliver mere forvirret end vejledt. Selv hensynet til de familiemæssige forhold, f.eks. økonomi og sygdom bliver mange gange overskygget af de katolske leveregler. Derfor håber jeg, at denne debat vil få de unge, eventuelt med de voksnes hjælp, til at tage en for dem rigtig beslutning, så de forhåbentlig kan få et lykkeligt ægteskab.

Bent Deber

Katolsk stævne på Egeskov

Søndag den 5. september samledes de fynske katolikker igen med biskoppen til det årlige stævne på Egeskov. Den smukke og afvekslende park gav os de bedst tænkelige ydre omgi-

velser for stævnets tema: Herren åbner de blindes øjne.

Fra indgangen til parken gik vi i procession ad den smukke allé op mod det dejlige renæssanceslot. Vejret var så gunstigt, at vi kunne holde den indledende andagt og messen uden dørs.

Det er os en stor glæde at kunne mødes med biskoppen på denne måde. Det er befriende derigennem at opleve enheden i kirken. Vi var en broget vietnamesisk gruppe glædede os ved deres sang, og børn fra Odense opførte et meget fint kirkespil: Korssets tegn.

Det forekommer mig, at biskoppen har en forbløffende evne til med varme og myndighed at drage opmuntrende ord frem fra skriften og kirkens lære. Det vil vi sige tak for og tak til alle, der medvirkede til at vi fik en festlig dag sammen.

O. Nielsen

Rigmor Holt

Splittelse i kirken

I »katolsk orientering« nr. 12 af 18. august skriver Erik Vogensen i sit indlæg bl.a. om kvindelige præster og gifte præster i den katolske kirke. Er det en katolik, der fremsætter et sådant synspunkt?

Der må være noget, han har misforstået. Det vil i alt fald betyde, at mange katolikker vil melde pas. Det vil betyde en splittelse i kirken, og det kan vel ikke være ønskeligt.

Lad det aldrig ske i den katolske kirke. Det skulle nødvendig blive som i den protestantiske kirke.

Koncilsafgørelser om legemets opstandelse

Det er ikke foreneligt med vor kristne trosbekendelse, at vi skulle opstå i en ulegemlig form eller i et andet kød, sådan som nogen bringer forvirring ved at sige. Men vi skal opstå i identisk det samme legeme, vi nu lever i, består af og bevæger os med.

Af biskop Hans L. Martensen

»Ikke i et andet kød...«

I Spanien synes der i det 7. århundrede at være opstået ideer om opstandelsen, som kirken højtideligt tog afstand fra. Det 11. koncil i Toledo gør op med forskellige vrangforestillinger: »Vi bekender, at der efter Kristus vort Hovedes forbillede vil finde en virkelig kødets opstandelse sted, som omfatter alle de afdøde«. At opstandelsen omfatter alle de afdøde udelukker tanken om, at det kun skulle være de kristne eller de troende, der opstår. Men i øvrigt udelukker det også tanken, at nogle afdøde skulle være gået gennem flere skikkelser, og at de kun skulle opstå i den skikkelse, de sidste gang døde i... Nogle tilhængere af reinkarnationslæren har jo den forestilling, at samme væsen dør flere gange...

Koncilsteksten fra Toledo fortsætter: »Det er ikke foreneligt med vor kristne trosbekendelse, at vi skulle opstå i en ulegemlig form eller i et andet kød, sådan som nogen bringer forvirring ved at sige. Men vi skal opstå i identisk det samme legeme, som vi nu lever i, består af og bevæger os med«. (Denz 540).

Hvis der spørges, om kirken nogensinde har fordømt læren om reinkarnation, kan der næppe findes nogen tydeligere tekst end denne fra konciliet i Toledo. Om så konciliet har haft påstande for øje, der

nøjagtig svarer til dem, som i dag fremføres i nyreligiøs sammenhæng, er af underordnet betydning. Under alle omstændigheder tager konciliet klart afstand fra forestillingen om, at samme menneske skulle kunne have haft flere legemer. Og netop dette sidste synes nogle af de nyreligiøse at påstå.

»I deres egne legemer«

De ældste kirkelige trosbekendelser taler alle om »kødets opstandelse« eller om »de dodes opstandelse«. Meningen er den samme: De døde, der her på jorden har levet deres liv én gang for alle, vil ved tidernes fuldendelse opvækkes ved Guds kraft. For at udelukke enhver misforståelse, defineres det meget tidligt - allerede århundreder før det nys omtalte koncil i Toledo - at de døde skal opstå »i deres egne legemer og aflægge regnskab for deres egne gerninger«. Således hedder det i den såkaldt Athanasianske Trosbekendelse (Denz 76). Der kan altså ikke være tale om, at et menneske har haft flere kroppe, eller at han skal aflægge regnskab for mere end ét liv på opstandelsens dag.

»Det samme legeme, som enhver nu har«

I middelalderen skyller forskellige åndsstrømninger ind over Europa, som enten har rod i den islamiske mysticisme, eller som

har endnu fjernere rødder i orienten. Nogle af disse tanker er panteistiske, d.v.s. båret af forestillingen om, at verdensaltet er guddommeligt, ja at universet er Gud selv under udvikling. I denne forbindelse fremkommer også tanken om, at individernes egenart i sidste instans er illusion, og at der kun findes én menneskesjæl, der manifesterer sig i de forskellige legemer...

Den slags åndsstrømninger bragte forvirring, også i forhold til kirkens overleverede tro på opstandelsen. Derfor gentager og udpensler middelalderens kirke, hvad oldkirken allerede havde bekendt.

I denne forbindelse bør især nævnes pave Leo IXs bekendelsesformular, som han i 1053 sendte til patriarken af Antiokia. Heri hedder det: »Jeg tror på en sand opstandelse af

det samme kød, som jeg nu har...« (Denz 684).

Det 4. Laterankoncil (1215) understreger samme trossandhed: »Kristus vil komme ved tidernes ende for at dømme de levende og de døde, og han vil give enhver efter sine gerninger, både de fortabte og de udvalgte. Alle vil opstå med deres egne legemer, det samme legeme, som hver enkelt nu har«. (Denz 801).

Identitet, værdi og ansvar

Koncilsafgørelserne om kødets opstandelse betyder ikke, at kristne skal fortabe sig i, hvordan de skal forestille sig livet efter opstandelsen, eller hvilke egenskaber det opstandne legeme har. Den slags spekulationer er, som tidligere nævnt, frugtesløse. De kristne værdier, der står på spil, er følgende:

Menneskets »jeg« er en virkelighed, og ikke en illusion. Enhver har sin egen identitet, som er planlagt og villet og skabt af Gud. Legemet hører med til menneskets identitet - det legeme, som vi har én gang for alle fra fødsel til død.

Alle de forskellige mennesker - ligegyldigt hvor svage de er, eller hvad skavanker de lider af - har en værdighed og værdi i Guds øjne, som ingen kan tage fra dem. De har heller ikke behov for reinkarnationer for at opnå deres værdighed - for de har den allerede. De skal ikke søge deres identitet i ny tilværelser, men de skal søge deres identitet her og nu. De skal søge deres sande »jeg«, der er i overensstemmelse med Guds skabelsesplan og kald.

Derfor har enhver et ansvar, han ikke kan skyde fra sig til kommende tilværelser under eventuelle fremtidige reinkarnationer. Ved opstandelsen skal enhver gøre regnskab for det liv, der - ligesom talenterne i Det ny Testamente (Mt. 25,14-30) - er betroet den enkelte én gang for alle.

Den enkelte persons identitet, værdi og ansvar står ikke i modsætning til fællesskab og enhed. Tværtimod er det forudsætningen derfor. Sandt fællesskab opstår aldrig ved, at jeg forflygtiger de andres identitet, men tværtimod i, at jeg respekterer den. Hvis de andre kun er noget foreløbigt og forbigående, der kan skifte identitet og reinkarneres igen og igen: Så har

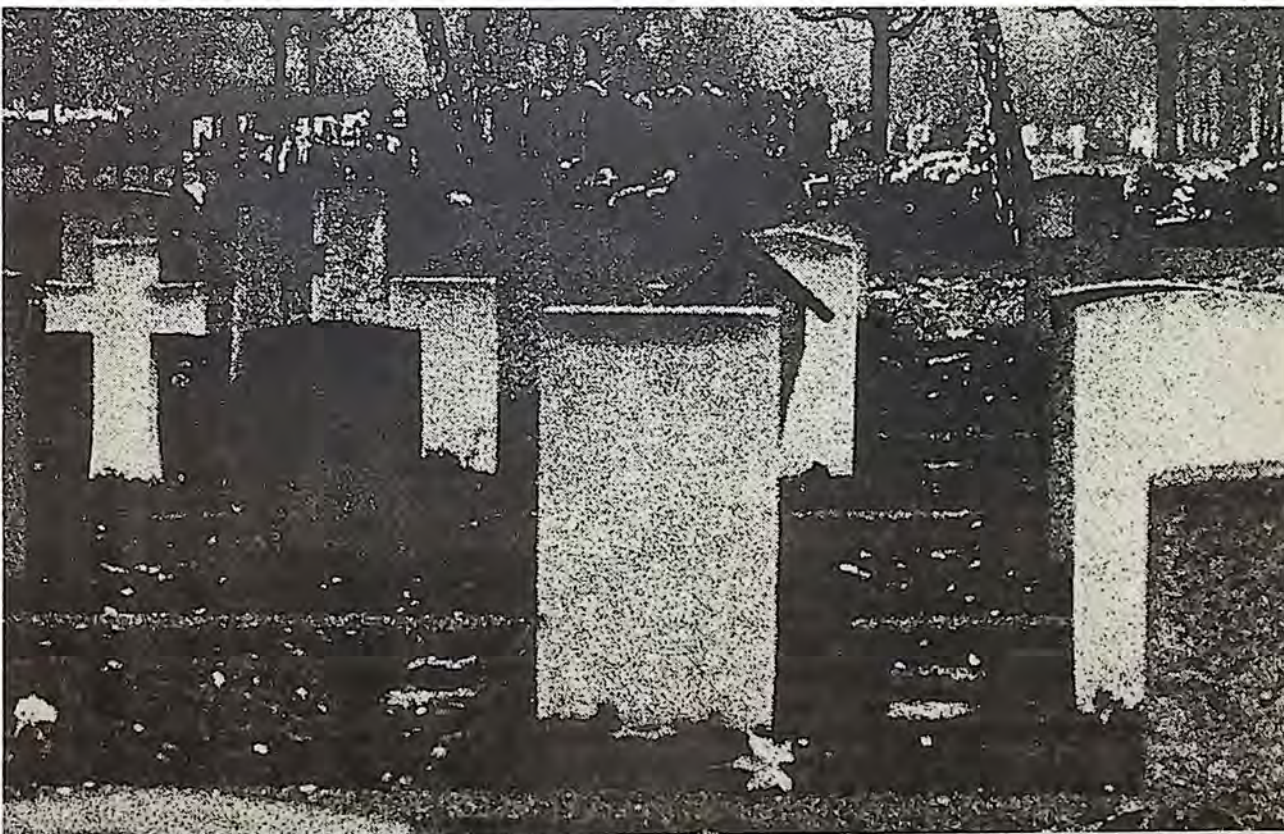
disse andre ikke krav på min udelte og fuldstændige opmærksomhed. Hvis hver af dem derimod er Guds billede, én gang for alle, netop i den personlige identitet de besidder: Da er næstekærligheden og det dermed følgende fællesskab absolut forpligtende.

Frigørelse og frelse

Der findes et problem, som nogen kæmper med, og som måske giver dem sympati for tanken om reinkarnation. De føler sig utilfredse med deres egen identitet, eller de har mistet deres selvrespekt. Eller måske føler de, at de knuses under et ansvar, de ikke kan bære.

Over for denne problematik må kristendommens tro på frigørelse og frelse fastholdes. Troen på opstandelsen vil sige: Gud vil oprejse mig med min sande identitet. Gud vil høste frugten af det, han selv har sået (jfr. 1. Kor. 15,42ff). Gud vil ikke lade mig forsvinde i intetheden eller i ny reinkarnationer. Jeg har værdi i hans øje, netop sådan som jeg er.

Men sådan som jeg er, er jeg jo præget af ufuldkommenhed og synd? Jeg har et ansvar, men hvor ofte har jeg ikke levet ansvarsløst? Opstandelsestroen giver også svar på disse angstfulde spørgsmål. Gud har magt til at tilgive min synd og gøre godt for det, der manglede i udøvelsen af mit ansvar. Han er parat til at tilgive og oprejse, så at jeg gennem den ene død kan gå ind i opstandelsens store fællesskab af Guds børn.

Gud vil oprejse mig med min sande identitet. Gud vil ikke lade mig forsvinde i intetheden eller i ny reinkarnationer. Jeg har værdi i hans øje, netop sådan som jeg er.

I artiklen i næste nummer skriver biskoppen om »legemets kristne betydning«

Oplæg og debat om ægteskab og samliv

Sådan forløb DUK-høringen på Niels Steensens Gymnasium

Som planlagt indledte p. Ib Andersen høringen om det kristne ægteskabs historie. Indledningsvis gennemgik han den ægteskabsforståelse der kommer til udtryk i centrale tekster i Det ny Testamente (1.Kor. 5,1-8 + 7,1-17. Ef. 7,1-17. Acta. 15. 28-29, Mark. 10,1-12, Matt. 19. 1-12.)

Som det væsentlige i disse tekster blev uddraget følgende holdninger til ægteskabet:

– Ligestillingen mellem mand og kvinde.

– Ægteskabets uopløselighed til beskyttelse af

begge parter, dog især kvinden.

– Sammenhængen mellem Kristi forhold til kirken og ægtefællernes indbyrdes forhold. Den kærlighed, hvormed de to ægtefæller elsker hinanden, er et billede på den kærlighed, hvormed Gud elsker os gennem Kristus.

Pauli ægteskabsopfattelse slog igennem i oldkirken, men da netop hans syn grundede på Kristi nære genkomst prægedes det af manglende realisme.

Han så ægteskabet bl. a. som en måde til at undgå

utugtighed, selv foretrak han cølibat og mente det var det ideelle.

Karakteristisk for oldkirken var adskillelsen mellem kirke og den romerske stat. Ægteskabet var en borgerlig foreteelse, blot havde ægteskabet en religiøs dimension for den kristne.

Formpligten

Der var på dette tidspunkt ingen offentlige formaliteter ved indgåelse af ægteskabet. Da senere kristendommen vandt større udbredelse indførtes »Formpligten«, der bød, at ægteskabet kun kunne indgås foran en præst og to vidner. Således kunne man fra kirkens side holde styr på, hvem der var gift med hvem. Denne ordning gælder stadig med visse undtagelser.

Formål

I nyere tid indførte man en skelnen mellem ægteskabets primære og sekundære formål, henholdsvis: Videregivelse af liv, fødsel og opdragelse - og ægtefællernes gensidige støtte og glæde.

Med de forbedrede levevilkår, der medførte mindre børnedødelighed

og længere levetid, måtte der ske en nyvurdering af ægteskabet. Med Det andet Vatikan Koncil og de to centrale rundskrivelser Humanæ Vitæ (Paul VI) og Familiaris Consortio (Johannes Paul II) er et nyt aspekt blevet centralt i den kristne ægteskabsforståelse, idet ægteskabet først og fremmest må opfattes som et personfællesskab.

I Humanæ Vitæ indførtes også begrebet »ansvarlig forældreskab« som bl. a. dækker over dette, at forældrene har pligt til at overveje familiens omfang.

Panelet

Som umiddelbar reaktion på p. Ib Andersens oplæg blev der spurgt om, hvorvidt kirken i tolkningen af testamenterne skelnede mellem, hvad der er gyldigt til alle tider og hvad der især var gyldigt da Biblen blev til.

Netop dette emne beskæftiger teologerne sig meget med, og som det fremgår ovenfor, er kirken efter Det andet Vatikan Koncil meget opmærksom på, hvad der rører sig i verden omkring os, før den udtaler sig generelt.

Da kommentarerne og spørgsmålene til oplægget ebbede ud, blev publikum præsenteret for overvejelser fra paneldeltagerne. Overvejelser om ægteskabet og det førægteskabelige forholds betydning, samt nogle gæt på, hvorfor unge vælger samliv før ægteskabet.

Livlig debat

Disse indlæg indledte en livlig debat, hvorfra nogle hovedpunkter skal gengives.

For at to parter skal have et godt seksuelt forhold sammen, kræves en tryghed og tillid og gensidig tilpasning, som kun opnås i et ægteskab. At man bør kende hinanden seksuelt er således ikke noget argument for førægteskabeligt samliv.

Ved at give afkald på sex før ægteskabet, får det seksuelle en langt højere værdi. At de unge indlader sig på seksuelle forhold skyldes at de ikke kender værdien af at give afkald.

Imod disse synspunkter var der andre, der mente, at det seksuelle er noget, vi ikke behøver at distancere os fra. Det er stadig vigtigt at kende lidt til hinanden, inden man indgår ægteskab.

Kirken kan godt tage selv de næreste tilknytninger mellem to personer uden ægteskab blot ikke noget seksuelt kommer imellem dem.

For at det førægteskabelige samliv må være en fuld

hengivelse må også det seksuelle indgå, da man ikke kun kan give en del af sig selv.

Det førægteskabelige samliv er netop ønsket af parterne, som en periode i fuld hengivelse baseret på gensidig tillid, da man endnu ikke har hinandens ja-ord. Det betingelsesløse kan ligeså godt finde sted her som i ægteskabet.

Det sakramentale

For at denne periode skal være realistisk, må det seksuelle også indgå som et led i hengivelsen.

Disse synspunkter har kirken svært ved at forstå på grund af opfattelsen af det seksuelles funktion.

Nogle ønskede den gamle trolovelse indført, den periode hvor man tidligere sikrede sig, at de to kunne føre slægten videre. Andre igen foreslog en form for »novice-ægteskab« en sådan ordning kunne skabe et nærmere forhold mellem de unge og deres sjælesørgere.

Endelig diskuteredes den sakramentale betydning af ægteskabet, og om der er tale om et sakramentalt aspekt i det førægteskabelige samliv. Det fremgik dog, at det sakramentale kun er til stede under formpligten.

Der var nok enighed om, at der tales alt for meget om sex i katolske kredse. Vi fokuserer meget på det og glemmer andre værdier og aspekter af livet.

Slutteligt er det uomgæligt, at de unge savner moralsk støtte og kirkelig opbakning i deres forsøg på at finde nye veje i en verden, hvor de kendte veje tilsyneladende kun fører tilbage.

Anne Marie Rask.

Træfpunkt og vendepunkt

Ønsket med høringen var naturligvis ikke så meget at få sat ting på plads som blot det at mødes. At mødes og vende tingene i luften. Og ud fra denne ringe forventning kan man ikke sige, at høringen skuffede.

Temaet for høringen var ægteskab - papirløst?, hvor det kontroversielle og det, man kunne forvente, debatten skulle dreje sig om, var det papirløse forhold - det førægteskabelige forhold med fælles adresse. Det, debatten skulle præcisere, var om det på nogen måde fra kirkens side kunne accepteres, at unge bor sammen, inden de gifter sig. Videre skulle der fra de unges side fremføres etiske grunde for, at det ikke er umoralsk at bo sammen før ægteskabet.

Når man skal afgøre, hvad der er moralsk og umoralsk, ligger problemet i, at man argumenterer ud fra forskelligt syn på seksualitet. Man skelner tilsyneladende i ægteskabsteologien mellem to forskellige funktioner af seksualiteten; nemlig mellem videregivelsen af liv og det rent fornøjelige forhold mellem parterne. Der

er manglende klarhed over, hvor radikalt denne todeling kan opfattes.

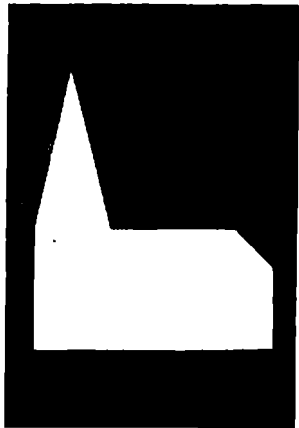
Der er lys forude, hvis todelingen kan tolkes så radikalt, at man skiller de to ting ad, da det giver mulighed for en accept af prævention og herigennem en accept af førægteskabelig sex, da netop dette ikke direkte stiler mod videregivelse af liv.

Vi manglede, som ovenfor nævnt, udsagn om den uansvarlighed, der kan ligge i at gifte sig for tidligt. Hvad disse udsagn angår er det et minus, at sagen oftest anskues kategorisk, det vil sige, at det enten må være det ene eller det andet. Vi ville være nået langt, hvis vi magtede at snakke mere nuanceret, det vil f.eks. sige, i nogle tilfælde øjeblikkeligt ægteskab i andre ikke. En ting må man holde sig for øje i denne sag, netop at vidnerne er delt: De hvis ægteskaber stadig fungerer, de retfærdige som har nydt godt af Guds nådes kraft, og de hvis ægteskaber ikke lykkedes. Det er dette dobbelte vidnesbyrd, vi unge bygger på. Vi fordømmer ikke, men må lære af dem.

Henrik Hass

En del af panelet fra DUK's høring om ægteskab og samliv. Fra højre ses generalvikar Ib Andersen, dirigenten Jacob Frandsen, Cristina Galliano, Carsten Andersson, Birgit og Bela Hoyos. Desuden deltog Maria Gibaldi og Eric Messerschmidt. Læs i øvrigt mere om høringen på side 3 i dette nummer.

Orientering fra sognene

Oktober 1982

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 17, der udkommer 27.10. 1982 er mandag den 11.10. (for november 1982). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22 (bedst kl. 9-10).

Messtider:

Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse. Hverdage: md. kl. 8 - ti. kl. 19.30 - on. kl. 8 (skolemesse) - to. kl. 11.30 - fr. kl. 17 hos søstrene - lø. kl. 11.30.

Lørdag d. 2. kl. 19.30-21.30: Tilbedelse foran det udstillede sakramente.

Søndag d. 3. kl. 8: Messe - kl. 10: Familiemesse.

Rosenkrans: I oktober bedes der rosenkrans i tilslutning til messen om lørdagen. KUK. For de 10-13-årige: Onsdag kl. 18.30 til 20. For de 14-19 årige: Torsdag kl. 19.30 til 21.

Bibelkreds hos Sankt Joseph Søstre, Ordrupdalvej 24, hveranden onsdag (d. 5. og 19.) kl. 10.45-11.45. Tilmelding nødvendig, tlf.: 01-63 22 78.

Frit samvær. Samme sted hveranden onsdag (d. 12. og 26.) kl. 10-12. Alle er velkomne.

Bedekreds.

Hos Sankt Josephsøstre, samme adresse, hver mandag kl. 20.

Kursus i kristen meditation: 10 onsdage kl. 19-20.45. 1. gang d. 6. oktober. Kollegievej 2 (kaffestuen). Leder: Grethe Livbjerg. Tilmelding: FOF, Ordrupvej 114, tlf.: 01-63 70 10.

Rosenkransgruppe: Er De interesseret i at være med til at bede rosenkrans som en forbønstjeneste, bedes De henvende Dem til sognesekretæren, tlf.: 01-64 30 39.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Messtider:

Søndage: kl. 9. Reciteret messe. Kl. 10: Højmesse.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag kl. 16.30.

Fredag d. 1.: Kl. 16.30 Jesu Hjerter fredagsmesse, derefter tilbedelse indtil kl. 18.

Lørdag d. 2.: Kl. 16.00 messe på polsk. Kl. 17.00 aftenmesse og rosenkrans.

Søndag d. 3.: Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Onsdag d. 6.: Kl. 10.00 messe for de ældre med efterfølgende samvær.

Søndag d. 10.: Kl. 10.00 familiemesse, høstgudstjeneste, derefter kirkekafe.

Søndag d. 17.: Kl. 10.00 latinsk højmesse.

Onsdag d. 20.: Kl. 10.00 messe for de ældre med efterfølgende samvær.

Søndag d. 24.: Kl. 10.00 dansk højmesse. Søndag d. 31.: Kl. 10.00 dansk højmesse.

Fremover vil der i Sct. Ansgars kirke blive messe på polsk hver lørdag før den første søndag i måneden. Messen er kl. 16.00 og gælder som søndagsmesse. Det er præsterne fra Sct. Annæ Kirke på Amager, der vil læse disse messer.

En hjertelig tak rettes til alle, der virkede med ved MINI-Markedet. En foreløbig optælling viser, at brutto-indtjeningen har været på godt 10.500 kr. dvs. en stigning på ca. 50% i forhold til sidste år.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78.

Messtider:

Søndag kl. 8.30: Messe, kl. 10.30: Højmesse. Tirsdag kl. 10: Onsdag og fredag kl. 19.

Fredag d. 1.: Menighedsmøde efter messen kl. 19. Tilbedelse fra kl. 18.30

Søndag d. 3.: Familiemesse kl. 10.30. Derefter kaffe.

Lørdag d. 9.: Familieundervisning. »Kirken trosbekendelse« kl. 15-16.45, afslutter med messe kl. 17. Sted: Herlevgårdsvej 14.

Søndag d. 17.: Latinsk højmesse kl. 10.30. Derefter kaffe.

Kollekt for verdensmissionen.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messtider:

Hverdage: kl. 7.00, 8.15 og 17.00. Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18 messe på engelsk.

Søndagens messtider: Kl. 8.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00. Ikke i ferien.

Møder: Hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokk Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 kirkekoret. (01) 14 01 16. Hver onsdag kl. 18.30 møde for minikuk. Ikke i ferien.

Messer på fremmede sprog:

Hver anden søndag i måneden kl. 14.00 messe på kroatisk. Lørdag før den 1. søndag i måneden kl. 16.30 messe på polsk. Messe på ungarsk efter aftale.

Fredag d. 1.: Jesu Hjerter fredag kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 16.45, indvielse til Jesu Hjerter. Kl. 17.00 messe. Tirsdag d. 5. kl. 15.30: Kongregationsmøde i kirken.

Tirsdag d. 19. kl. 14.30: Møde for de

ældre i den grønne sal.

Søndag d. 24. kl. 8.00: Kongregationsmesse.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Tlf.: 01-69 03 01.

Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Træffes mand. og lørd. på sognekantoret kl. 9-10, tirsd. onsd. og torsd. på bispekontoret.

Messtider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Mandag: Messe kl. 11.00.

Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

I oktober er der rosenkransbøn efter messen om onsdagen kl. 19.

Studiekredsen over biskoppens nye bog »Dåb og Gudstro« mødes første gang onsdag den 3. november kl. 19.30 i præsteboligen.

Der har på nuværende tidspunkt meldt sig et tilstrækkeligt antal deltagere.

Undervisning med henblik på modtagelse af den første hl. kommunion begynder lørdag den 2. oktober kl. 10.00 i præsteboligen.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Tlf.:

Pastor G. Uttenthal Nibler: (02) 87 77 12,

Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag,

onsdag og fredag kl. 9-11.30.

Oplysning om gudstjenestetider også tlf.:

(02) 87 22 33 (Darville).

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 12.00.

I dagene 18.-22. oktober bortfalder hverdagsmessen.

Alle lørdage:

Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse)

Søndag den 3.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Tirsdag den 5.: Ældreklubben deltager i messen kl. 11.30. Derefter sammenkomst, hvor fru Appelt vil fortælle om sit ophold i et buddhistisk kloster.

Søndag den 10.: Højmesse kl. 11.00. Efter messen fælles frokost - medbragt - i menighedssalen.

Søndag den 17.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 24.: Højmesse kl. 11.00.

Tirsdag den 26.: Ældreklubben deltager i messen kl. 11.30. Derefter sammenkomst.

Søndag den 31.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90

Sognepræst, pater Knud Aage Nielsen S. J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.

Lørdag-søndag sognekantoret, Strøbyvej 2. før og efter messerne.

Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2, Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messtider:

Lørdag aftenmesse kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag højmesse kl. 10.00.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekafe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Familiemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Søndag d. 10.: Efter højmessens afholdes høstfest.

Religionsundervisning:

Forberedelse til den første hellige kommunion. Mandag fra kl. 15 til kl. 16, begyndende den 11. oktober. Børn, der har modtaget den første hellige kommunion. Mandag fra kl. 16 til kl. 17, begyndende den 11. oktober.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27,

2200 København N.

Kantoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.

Sognepræst Paul d'Auchamp kl. 9-10 fra tirsd. til fred. (01) 35 68 25.

Messtider:

Lørdage læses søndagens messe kl. 17. Søndage højmesse kl. 10. Aftenmesse kl. 17. Engelsk messe, sang og guitar kl. 18.

Mandag ingen messe. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 18.30. Fredag 15 min. tilbedelse efter messen. Onsd. messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.

Onsdag desuden messe kl. 19 og Åbent Hus hos St. Josefs Søstre, Sct. Hansgade 28. (Tlf. 01-35 86 92).

Hver tirsdag spejdermøde kl. 18.15. Tilmelding: Steen Andersen

(01) 11 49 30 kl. 17-18.

Håndarbejdsgruppen mødes efter d. 1. oktober.

Søndag d. 3.: Høstfest og Schola Gregoriana ved højmessens kl. 10.

Søndag d. 10.: Kl. 17: Festgudstjeneste i anledning af pater Kolbes helgenkåring; Dan-Polonia synger dansk/polsk.

Tirsdag d. 12.: Messe kl. 14 og Åbent Hus i Krypten. Pater Per Waagø viser lysbilleder fra Lourdes.

Onsdag d. 27.: Folder vi sognebladet i forbindelse med messen kl. 11.

Søndag d. 31.: Biskoppen firmer ved højmessens kl. 10.

Dan-Polonia synger ved messen kl. 17. Søndag d. 7. november: Allehelgensfest. Vi har bazar fra kl. 11 til kl. 16.

Mandag d. 8. november: Allesjælesdag. Højtideligt Requiem ved messen kl. 18.30.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S. J. Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11. Giro 4 08 38 30.

Messtider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00 reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, ny adresse!

fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9.

Søndag d. 3., Sct. Theresefest: Bemærk!! Kun een messe, højmesse kl. 10. Koret fra kirken i Stenosgade synger Jesu Hjerter messen. Bagefter fælles frokost i gymnastiksalen. Madpakke medbringes, drikkevarer kan købes.

Søndag d. 24.: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.

Søndag højmesse kl. 8.30.

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O. M. I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday
Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 am. Family Liturgy.
Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 pm.
Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm.

Saturday Evening
Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.
Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening
Sakramentskirken: 5:00 pm.
Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

First Sunday of the month, following 10:45 am Family Liturgy at Vor Frue Kirke, is Coffee and Friendship. All are welcome.

Sacrament of Reconciliation
Anytime, by appointment. Phone one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSEN

Assens: Vor Frelsers Kirke

Nørregade 3, 5610 Assens
Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.
Tlf.: (09) 31 09 74 eller 12 16 64.
Træffetider: Hver onsdag kl. 10-12, 1. og 3. søndag efter messe eller efter aftale.

Faste messetider:
1. og 3. søndag i måneden kl. 17.00.

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød, Kontortid kl. 9-10.
Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96.
Hjælpepræst: Georg Heggum: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:
Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.
Hørsholm, Marievej kl. 10.
Mikkelborg: Strandvej 352 kl. 8.
Åsebakken: Kl. 8.30.
Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård kl. 19.30.
On tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10.
Om onsdagen messe i Hørsholm kl. 11.

Lørdag d. 2.: Aktivitetsdag i Hørsholm fra kl. 9-16.00.
Onsdag d. 6.: KUK-møde kl. 19.30.
Torsdag d. 7.: Religionsundervisning kl. 16.00 på Nordvanggård.
Mandag d. 11.: Mødes Midi-KUK kl. 19.00.
Tirsdag d. 12.: Forældreaften for de vordende konfirmanders forældre på Nordvanggård kl. 19.30.
Onsdag d. 13.: Mødes Ældreklubben på Nordvanggård kl. 14.00 om emnet:

»Pilgrimsrejser i Middelalderen« ved dr. phil. Tue Gad.

Torsdag d. 14.: Studieaften i Hørsholm kirke ved p. Heggum om »Kirken i fremtiden« kl. 19.30. NB: Disse studieaftener finder sted hver anden uge.

Fredag - søndag d. 15.-17.: Kateketkursus på Magleås.

Torsdag d. 21.: Ingen religionsunderv.

Mandag d. 25.: Mødes Midi-KUK.

Torsdag d. 28.: Ingen religionsunderv. Om aftenen studiegruppe i Hørsholm ved p. Heggum kl. 19.30.

NB: Firmelse trosbekræftelse:

I Hørsholm kirke d. 13. marts 1983.

I Birkerød kirke d. 20. marts 1983.

Konfirmandforberedelsen påbegyndes i slutningen af januar.

Forældreaften d. 12. okt. kl. 19.30 på Nordvanggård.

NB: Religionsundervisning for alle børn fra skolens 2. klasse er igen begyndt, hver torsdag kl. 16.00 på Nordvanggård.

NB: Torsdage d. 21. og 28. okt. er der ingen undervisning.

NB: KUK mødes hver onsdag kl. 19.30.

Sangkoret hver torsdag kl. 19.30. Flere interesserede er meget velkomne.

Midi-KUK dvs. unge i alderen 10/11 til 14 år mødes på Nordvanggård hver anden mandag (11. og 25. okt.) kl. 19.00.

Haderslev: Sct. Marie kirke

Mariegade 8, 6100 Haderslev.
Tlf. 04 52 23 26 - Giro 9033734.
Sognepræst Erling Brodersen.

Mettetider:
Søndag kl. 10.30
Fredage kl. 17.00
Søndag d. 10.: Ordgudstjeneste m. kommunion.
Fredagene d. 1., 8. og 15.: Ingen messe.
Søndag d. 24.: Latinsk højmesse.
Skriftemål: Indtil et kvarter før messe.

Helsingør: Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.
Sognepræst G. Coenen.
Tlf.: (02) 21 05 71.

Søndagsmesser:
Hver lørdag kl. 17.00 dialogmesse.
Hver søndag kl. 8.30 dialogmesse og kl. 10.30 højmesse.
Hverdagsmesser:
Alle hverdage kl. 19.00 dialogmesse i søstrenes kapel på Møllebakken.
Alle hverdage kl. 18.15 dialogmesse i Niels Steensens Hus ved siden af kirken, tlf. 02 21 53 79.
3. søndag i hver måned familiemesse i stedet for højmesse.
Sidste søndag i hver måned højmesse på latin.
Hver lørdag kl. 16.00 til 17.00 lejlighed til at modtage bodens sakramente.

Pensionistmøderne holdes hver onsdag i måneden, altså d. 6.10. Mødetid kl. 14.30 til 17.00. Mødested hos søstrene på Møllebakken.

Religionsundervisning for skolesøgende børn hver mandag fra kl. 16.00 til 18.00 i menighedshuset. Vi håber, at alle forældre vil tage sig deres ansvar på dette område meget alvorligt.

Husk i dette kvartal: Messetiderne rykkes en halv time frem fra og med oktober og hele vinterhalvåret til 8.30 og 10.30.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf.: (07) 12 43 82.

Mettetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke

Postbox 27, 3400 Hillerød.
Menighedshus: Godthåbsvej 24.
Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4, tlf. 02-26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag.
Sankt Vincent Søstrene, tlf. 26 78 65.

Søndagsmesser:
Kirken i Østergade kl. 10 OBS! OBS!

Lørdag d. 2. Religionsundervisningen for børnene starter i menighedshuset, kl. 9.30. Det er vigtigt at være med fra begyndelsen. **Indskrivningsgebyr** kr. 20,- bedes indbetalt til læreren på denne første dag.

Søndag d. 3. Messe kl. 10 - vi beskæftiger os med Guds Moder, Maria.

Tirsdag d. 5. Menighedsrådsmøde i præstegården kl. 19.30.

Onsdag d. 6. KUK på Nordvanggård kl. 19.30.

Torsdag d. 7. Messe i menighedshuset kl. 14. Herefter kirkekaffe og hyggeligt samvær. Ældre, som har behov for transport, kan henvende sig til søstrene: 26 78 65.

Lørdag d. 9. Religionsundervisning nr. 2.

Søndag d. 10. Dansk messe kl. 10.

Mandag d. 11. MIDI-KUK på Nordvanggård fra kl. 19.00-21.00.

Onsdag d. 13. KUK

Torsdag d. 14. Messe i menighedshuset kl. 17.

Søndag d. 17. Latinsk Messe kl. 10.

Søndag d. 24. Dansk salmemesse kl. 10.

Mandag d. 25. MIDI-KUK på Nordvanggård.

Tirsdag d. 26. »Hundested-messe« hos fam. Palm Jakobsen, Smedesvinget 16 i Hundested. Tilbuddet gælder først og fremmest katolikker i Frederiksværk og Hundested egnen. Efter vores bordmesse, hygger vi os over en kop kaffe. Ring venligst i forvejen på telefon: 34 05 80 og tilmeld hvor mange I kommer. **NB:** Vores lille bus kører fra Hillerød til Hundested. Hvis I vil køre med, så ring til sognepræsten.

Onsdag d. 27. KUK

Torsdag d. 28. Messe i menighedshuset kl. 17.

Lørdag d. 30. Religionsundervisning nr. 3.

Søndag d. 31. Alle Helgen/Alle sjæle fejres i messen kl. 10.

I ugen 11.-16. oktober, vil det vrimle med tysk ungdom i vores sogn. To ungdomsgrupper kommer samtidig. Et sangkor fra Wuppertal skal bo i Bastrup. En ungdomsgruppe fra Kloster Nütschau, Lübeck, som har samlet en stor sum penge til vores kirkecenter, skal bo hos os - på en eller anden måde!!!

Holbæk: Skt. Elisabeths Kirke

Carl Refsvej, 4300 Holbæk. Sognepræst: Johs. van den Hoek, Bakken 11, tlf. (03) 43 06 87.

Mettetider: Søndag kl. 10.

Lørdag kl. 17 (ellers kl. 7. Bakken 11).
Rosenkransandagt: Hver torsdag kl. 18.30.

Menighedsmøder i kirkekælderen: Torsdag d. 7.10. og 21.10. Bankospil torsdag d. 4. november. Mens vi arbejder med forskellige sysler, drøfter vi aktuelle spørgsmål om tros- og menighedsliv.

Nykøbing Sj.
Messe: Søndag d. 17.10. kl. 16. i Amtshospitalets kirke.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 52 68.
Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (Højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hos Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, onsdag kl. 17.

Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Onsdag den 6. kl. 14.30: På Stensballe Kloster, sammenkomst for de ældre i menigheden.

Torsdag den 14. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

Søndag den 17.: Efter højmesse fortsættelse af undervisning for firmander og andre interesserede.

Kolding: Skt. Michaels Kirke

Tøndervej 17, 6000 Kolding
Tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messetider:
Søndage: Kl. 8 sangmesse, kl. 10: Højmesse.
Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15.
Torsdag til lørdag kl. 8.15.
Lørdag d. 2. kl. 18 menighedsfest i anledning af menighedens 100-års jubilæum.

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge. Tlf. (03) 65 06 51.
Sognepræst J. Samuelsen S. J. træffes tirsdag-fredag kl. 11-12.

Faste messetider:
Tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.30, lørdag kl. 11 og søndag kl. 10.
Undervisning af børn til 1. kommunion og firmelse påbegyndes i september, så snart et tilstrækkeligt antal har meldt sig hos sognepræsten.

Maribo: Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo, P. Herman Legut, O. F. M. Conv.
Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid 10-11, undtagen mandag-tirsdag.

Mettetider:
Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00 med efterfølgende rosenkransbøn.
Søndage: Højmesse kl. 9.30.
Søndag d. 17. Messe på polsk kl. 11.00.

Nakskov Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. (03) 92 06 81.

Gudstjenestetider:

Søndage: Højmesse kl. 10.00.
Hverdage: Aftenmesse kl. 17.00.

Franciskusfest.

I 800-året for den hl. Frans' fødsel indbyder menighedsrådet alle børn til et børnebankospil. Samtidig inviteres alle til samvær efter højmassen, og man bedes tage en madpakke med, så vi kan holde fællesspisning efter bankospillet. En del børnetegninger, som fortæller om Frans af Assisis liv, får en præmie. Velkommen til alle efter højmassen i Kolbestuen. Kl. 17.30 fejres i kirken den hl. Frans' bortgang. Vi håber, at vi også i år kan være mange, som fejrer denne aftenstund.

Foredrag om Franciskanerne i Danmark. Det er ikke alene 800 år siden, at den hellige Frans blev født, men det er også 750 år siden, at de første franciskaner-munke kom til Norden (Schleswig og Ribe). I den anledning kommer arkivar J.

Nybo Rasmussen og holder et foredrag om franciskanerne i Danmark. Foredraget holdes på selve den hl. Frans' fest, den 4. oktober kl. 20.00 (efter aftenmessen) i Kolbestuen.

Kirkespil om den hl. Frans af Assisi.

Søndag den 31. oktober kl. 15.00 opfører Ny Holte Kirkespilgruppe et spil om den hl. Frans skrevet af Lis Thorbjørnson. Alle bedes reservere denne søndag eftermiddag.

Konfirmation og firmelse.

Generalvikar pastor Lars Messerschmidt vil søndag den 10. oktober firme følgende unge: Lykke Christensen, Højreby: Ernsti Galeithner, Tillitse: Lone Johansen, Halsted: Hugin Bülow Johansen, Nøbet: Henrik Siekierski, Dannemare: Ditlev Schultz, Maribo: Carsten Weilguny, Kastager: Anni Haraszuk, Svanekær. Konfirmationen finder sted under højmassen, som begynder kl. 10.00.

Ingen polsk messe i oktober.

Den polske messe falder bort i oktober.

Biskoppen kommer til Nakskov.

Biskop Hans L. Martensen holder tirsdag den 2. november et foredrag i Kolbestuen. Biskoppens foredrag »Bibelsk fundamentalisme som udfordring« holdes efter en økumenisk gudstjeneste i kirken. Alle bedes reservere denne aften.

Nyborg: Stella Maris Kirke

Vindingevej 9, 5800 Nyborg
Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.
Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60.

Træffetider: Onsdag kl. 13-15 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.

Faste messetider:

Hverdag: kl. 6.30
Undtaget: Onsdag kl. 17.00.
Lørdag: Kl. 16.00 med prædiken (gælder som søndagsmesse).
Søndag: Kl. 10.00: Højmesse
4. søndag i md.: Latinsk messe.

Kirkekaffe den 2. søndag i hver måned.
Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10-12.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12
4800 Nykøbing F.
Tlf. 85 07 39.

Faste gudstjenester:

Mandag, tirsdag, onsdag, torsdag: kl. 18.30 i søstrenes kapel, Bispegade 4.
Fredag kl. 18.30, lørdag kl. 16.
Søndag kl. 8 og 10.

Lørdag d. 2. - søndag d. 3.:

»Bastrup«-møde i Nykøbing F. Ledertræningskursus. Lørdag aften fra kl. 19.00 samvær med unge fra hele Lolland-Falster.

Søndag d. 3.: Kl. 10.00: Ungdomsgudstjeneste.

Torsdag d. 7.: Børne- og ungdomsaften. Arbejdsaften for den 3. verden.

Torsdag d. 14.: Åbent hus aften.

Torsdag d. 21.: Børne- og ungdomsaften. Arbejdsaften for den 3. verden.

Torsdag d. 28.: Kl. 18.30: Gudstjeneste. Herefter kaffe i Fredensgade + hyggeligt samvær.

Firmelse

Søndag d. 5. december kommer Biskoppen til Nykøbing F. menighed for at meddele Firmelsens Sakramente. Den sidste forberedelse hertil starter tirsdag d. 9. november kl. 19.30 med en aften for forældrene og firmanderne.

Undervisning

Næste års trosbekræftelse finder sted søndag d. 18. september. Forberedelsen hertil starter lørdag d. 6. november fra kl. 10.00 - 11.30.

Samme dag starter undervisningen for børn i 7-12 års alderen. Hertil inviteres alle menighedens børn, der ikke går på den katolske skole.

Hamburg/Lurup

Fra lørdag d. 20. - søndag d. 21. nov. vil menigheden aflægge et besøg hos venskabsmenigheden i Hamburg. Alle kan deltage, men tilmelding er nødvendigt. Flere oplysninger gives i kirken.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.
Tlf. (09) 12 16 64.

Sognepræst: Franz Hauser.
Træffetider: Kl. 11.00-12.00 (undtagen mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.
Kirken er midlertidig lukket p.g.a. restaurering.

Messerne er på Dalum Kloster søndage: Kl. 7.30 - kl. 10 - kl. 16.30.

Hverdage hos Sct. Josef Søstrene, Bjerregårdsvej 9: Mandage kl. 8, tirsdage kl. 9, onsdage kl. 11, torsdage kl. 9, fredage kl. 8 og 19 lørdage kl. 9.
Der er ingen polske messer eller Mariaandagter.

Søndag d. 3. Latinsk højmesse kl. 10.

Torsdag d. 7. Menighedsrådsmøde.

Mandag d. 11. D.K.K.F. har møde på Bjerregårdsvej 9, kl. 19.30.

Tirsdag d. 12. De ældres klub mødes på skolen kl. 14.

Det vil være en månedstid endnu inden Kirken er færdig. Det har været ret omfattende og da vinduernes skrøbelighed gør det nødvendigt også at reparere dem, bliver det bekosteligt. Derfor bringer vi gironummer 5001471 i venlig erindring. Specielt girokort kan rekvireres hos præsterne i Odense, og beløbet kan fratrækkes på selvangivelsen.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17 (undtagen den 9., hvor der er familiemesse kl. 13.30) og søndag kl. 10 (undtagen den 3., hvor der er Øm weekenden og der er ingen søndagsmesse).

Hverdagsmesser:

Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19, torsdag kl. 8 og fredag kl. 8 i Søstrenes kapel.

Møder:

Familie- og menighedsundervisningen den 9. og vi begynder med messen kl. 13.30. Alle er velkomne.

Menighedsrådsmøde i præstegården den 12. kl. 20.

Kirkekaffe den 31. efter søndagsmessen. De ældres gruppe lørdag den 16. i præstegården kl. 14.30, og vi afslutter med messen kl. 17.

KUK mandag den 4. og 18. i præstegården kl. 15-17.

Skolebørnsandagt hver onsdag morgen

kl. 8.15 for de unge og kl. 9.05 for de ældre børn.

Menighedens familieweekend på Ømborgen den 2.-3. I år kommer vi sammen med Viborg menigheden. Den er en hyggelig weekend for hele vores familie og andre mennesker. Alle er velkomne.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.
Sognepræst: T. Palsø
Tlf. (03) 61 03 92 (bedst 9-11).
Søndage: Højmesse kl. 10.

Søndag d. 3.: Under højmassen: Indsættelse af tre kommuniionsuddelere.

Efter messen: Kirkekaffe på skolen.

Søndag d. 17.: Under højmassen meddelelser vor biskop firmelsens sakramente til tre af sognets unge.

Efter messen: Reception på skolen.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Svares der ikke på kirkens telefon.
(03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådets formand, Erik Zieler,
(03) 57 15 62.

Søndag den 3.: Højmesse kl. 10.00

Søndag den 10.: Højmesse kl. 10.00.
Høstfest med kirkekaffe, auktion, kirkebil fra Korsør og Dianalund.

Søndag den 17.: Højmassen kl. 10.00

Søndag den 24.: Gregoriansk højmesse kl. 10.00.

Søndag den 31.: Højmesse kl. 10.00 med efterfølgende rosenkransandagt.

Skriftemål i forbindelse med messerne.

Religionsundervisningen foregår hver fredag kl. 18.00 med efterfølgende gudstjeneste kl. 19.00, hvortil alle er velkomne.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.

Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Faste gudstjenester: Søndag kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse. Mandag, fredag og lørdag kl. 6.45 og torsdag kl. 19.00.

Søndag d. 3.: Kl. 10.00 højmesse - familiemesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Tirsdag d. 26.: Kl. 20.00 menighedsrådsmøde.

Religion- og konfirmandundervisningen samt MINI-KUK: Fredag d. 1., 15. og 29. kl. 16-19,

Rosenkransandagt: Lørdag d. 2., 16., 23. og 30. kl. 19.00.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup
Tlf. (02) 99 07 28.

Messetider:

Søndage: Kl. 10 og 16.30 (okt. - marts)

Onsdage og fredage: Kl. 19.30.

Rosenkransandagt i forbindelse med aftenmessen.

Hver onsdag: Kl. 20 møde for Kolpingfamilien.

Torsdag d. 14.: Kl. 19.30: Foredrag om narkotikamisbrug v/forstander Ib Diamant. Et meget alvorligt menneskeligt og socialt problem, belyst af lederen af en behandlingsinstitution.

Ministrantmøde: Lørdag 23.10. kl. 14.

Studiekreds: Torsdag d. 21.10. kl. 19.30.

Religionsundervisning: Søndag d. 10. og 24.

Konfirmandundervisning: Om torsdagen for Skt. Pauls skoles børn, kl. 8-9, og om fredagen kl. 16 for børn, som ikke går på katolsk skole.

»Bellis«, Alderdomshjem, Køgevej 160, Tåstrup. under Hedvig Søstrenes ledelse. Tlf. 99 03 74. Messe: Hverdage kl. 17.30. undt. onsd. og fred.

»Den Gamle Smedie«, Bygaden 53, Tåstrup:

Assumptionssøstrene: Tlf. 99 81 57.

Messe om tirsdagen kl. 19.30.

Skt. Pauls Skole: Frøgårdsalle 8, Tåstrup, Tlf. (02) 52 19 59.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.
Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester:

Hverdage: Mand., onsd. fred.: Kl. 8 i kirken.

Tirsd., onsd., torsd.: Kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmassen tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklasse).

Fredag d. 1.: Den H. Kommunion bringes til de syge, der har ønsket det. Hvis en syg vil være med i denne ordning: Kontakt præsten.

Lørdag d. 2. kl. 13: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene.

Søndag d. 3. kl. 10: Højmesse. Dog ingen familiemesse og menighedskaffe p.g.a. »Rejsen til Neugraben«. Se meddelelser.

Mandag d. 4. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til bankospil i Søstrenes sal, Vestre Engvej.

Tirsdag d. 5. kl. 17.15: Bønstime i kirken for alle, der trænger til en stille stund. Temaet: Gud er barmhjertig. Kl. 18: Messe.

Torsdag d. 16. kl. 14.30: DKKF. indbyder i skolen til foredrag v. P. Ophoff.

Tirsdag d. 19. kl. 17.15 til kl. 18: Bønstime i kirken. Oktober er rosenkransmåned. Derfor beder vi rosenkransbønnen.

Ingen aftenmesse.

Lørdag d. 23. kl. 13: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene.

Tirsdag d. 26. kl. 18: Sankt Norberts aften. En aften for alle, der gerne vil være sammen og især for dem, der er »nye« i menigheden. Efter fællesspisning, afte-

nens emne: »Jesu små Søstre er 25 år i Danmark«. Tilmelding unødvendig. Bare kom! Mødested: Skt. Norberts Skole.

Meddelelser:

Fra fredag d. 8. til søndag d. 10.: MINI-KUK-weekend i Mørkholt.

Fra fredag d. 1. til søndag d. 3.: Vovenskabsmenighed i Neugraben indbyder til vinfest. Se opslagstavlen i våbenhuset. P. Kerkhofs vil være bortrejst fra mandag d. 18. til fredag d. 22. Ingen messe.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Messtider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30

1., 3. og 5. søndag kl. 10.00.

Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.

Religionsundervisning:

Lemvig: Lørdag d. 2. oktober kl. 9.30-11.30.

Viborg: Lørdag d. 9. oktober kl. 10.00-12.00.

Kirkekaffe:

Viborg: Den 3. oktober.

Lemvig: Den 10. oktober.

Studiekreds: Torsdag den 7. oktober kl. 19.30 i præstegården.

Århus: Vor Frue Kirke

Rymsgade 26, 8000 Århus C. Postbox 219.
Præster: Meister, Krawczyk, Grünwald,
Tran-Van-Bao.

Tlf.: 06 13 56 66 (Bao: 19 36 44).

Gudstjenester:

Århus: Søndag: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe).

Søndag d. 17.: Latinsk højmesse kl. 10.

Søndagene d. 3. og 17.: Polsk messe kl. 12.

Lørdagene d. 9. og 30.: Familiemesse kl. 12.30.

Skolemesser: Tirsdag og fredag kl. 8.

Messe for ældre: Tirsdag kl. 16.30.

Hverdagsmesser: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skriftemål: Fredag kl. 18-19.

Rosenkransandagter: Tirsdage kl. 16.15 og torsdage kl. 10.45.

Sogneundervisning: D. 9. og 30. kl. 10.

Mandag d. 4.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30 samt Århuskirkernes Fællesråd efterårsmøde, Viby Sognegård kl. 19.30. Emne: »Styrke og svagheit i den kristne forkyndelse«.

Pindstrup: Søndag d. 3.: Kl. 10.30 firmelse.

Søndag d. 17.: 10.30 messe

Odder: Søndagene d. 10. og d. 24. kl. 14.

Ungdomsarbejde:

MINI-KUK: 7-13 år. Mandag 18.30-20.30.

KUK: Hver tirsdag og torsdag kl. 19.30.

Ældrearbejde: Skt. Knuds klub: Hver tirsdag, kl. 14.30.

Mariakongregationen torsdag d. 21. kl. 14.30.

Kunstkredsen torsdag d. 14. kl. 19.30: Poul Pedersen »Sløjfeportaler«.

Galleri v/kirken: Lørdag d. 2. kl. 10 åbning af udstillingen »Fred«. 5 kunstneres arbejder: Stig Carlsson, Niels Helledie, Adolf Meister, Nis Schmidt og Ruth Schmidt.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44

Fredag d. 1.10.: Jesu-Hjerte-Fredag, er sakramentet udstillet til tilbedelse i

kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse.

Torsdag d. 7.: Menighedsmøde i menighedslokalet på skolen kl. 19.30. Aftenens foredragsholder er pater Per Waagø, som taler om »At være katolik i Norden«. Vi håber, der kommer rigtig mange!

Fredag d. 8.: Rosenkrans før aftenmessen. Vi begynder altså kl. 16.45 med fælles rosenkrans og derefter fejres den hellige messe.

Søndag d. 10.: Vi gør opmærksom på ændrede messtider: Kl. 7.00 hos søstrene; den eneste messe i kirken er den dag kl. 9.00! Højmassen fejres i dag kl. 11.00 i kirken i Frederikshavn. Alle i Aalborg og Hjørring og Thisted er inviteret til at være med i Frederikshavn den dag. Vort kor synger til højmassen kl. 11 i Frederikshavn. Vi vil bruge den dag til at besøge menigheden i Frederikshavn. Vi kører i egne biler. Både dem, som har plads i deres bil, og dem, der ingen kørelighed har, bedes henvende sig til Aalborg præstegård.

Efter højmassen spiser vi vor medbragte frokost.

Kl. 13.30 tager vi til Bangsbo Museet, hvor der vil være rundvisning. Og kl. 16.00 er vi igen i Frederikshavn præstegård til en kop kaffe. Vi håber, der er mange, der vil uddybe kontakten med vore små menigheder!

Torsdag d. 14.: Kl. 14.30 møde for de ældre og enlige i menighedslokalet på skolen. Der vises lysbilleder fra Grønland.

Rosenkrans: I oktober måned er der – bortset fra 1.10. – hver fredag kl. 16.30 fælles rosenkransbøn med efterfølgende aftenmesse.

Gudstjenester udenfor Aalborg:

Frederikshavn: Hver lørdag kl. 16.30, undtagen lørdag d. 9.10. (se i stedet for under søndag d. 10.10., hvor der er fælles højmesse kl. 11.00).

Thisted, Møllevej 23: Lørdag d. 9.10., kl. 16.30.

Hjørring, Nordre kommune skole, Norgesvej: Lørdag d. 30.10. kl. 14.30.

Basar: Husk, vi holder vor basar fredag d. 26.11. til søndag d. 28.11. Nærmere program følger. Men ting til salgsboder, til juleboden, til loppemarkedet m.m. skal – såvidt muligt – være afleveret i Aalborg præstegård senest søndag den 14.11!

Reserver allerede datoen til *menighedens adventsfest*, som i år fejres – adskilt fra basaren – lørdag d. 4.12. kl. 19.30 på Sct. Mariæ Skole.

Liturgisk kalender for oktober

1. hvid. Fredag. *Therese af Jesusbarnet* († 1897). (m). L.: Job. 38,1. 12-21; 39,37-38. Ev.: Luk. 10,13-16.

2. hvid. Lørdag. *De hellige værneengle*. (m). L.: 2. Mos. 23,20-23a. Ev.: Matt. 18,1-5. 10.

3. grøn. 27. ALM. SØNDAG. 1. L.: 1. Mos. 2,18-24. Salme 128,1-2. 3. 4-5. 6. R. v. 5: Herren velsigne os alle vort livs dage. 2. L.: Hebr. 2,9-11. Ev.: Mark. 10,2-16 el. 10,2-12. Gl. Cr. Alm. S. pf.

4. hvid. Mandag. *Frans af Assisi* († 1226). (m). L.: Gal. 1,6-12. Ev.: Luk. 10,25-37.

5. grøn. Tirsdag i 27. alm. uge. L.: Gal. 1,13-24. Ev.: Luk. 10,38-42.

6. grøn. Onsdag i 27. alm. uge. L.: Gal. 2,1-2. 7-14. Ev.: Luk. 11,1-4. Eller: hvid. *Bruno*, præst († 1101).

7. hvid. Torsdag. *Vor Frue af Rosenkransen*. (m). L.: Gal. 3,1-5. Ev.: Luk. 11,5-13. el. Ap. G. 1,12-14. Ev.: Luk. 1,26-38.

8. grøn. Fredag i 27. alm. uge. L.: Gal. 3,7-14. Ev.: Luk. 11,15-26.

9. grøn. Lørdag i 27. alm. uge. L.: Gal. 3,22-29. Ev.: Luk. 11,27-28. Eller: rød. *Dionysius, biskop og lidelsesfæller*, martyrer eller: hvid. *Guds Moders lørdagsmesse*.

10. grøn. 28. ALM. SØNDAG. 1. L.: Visd. 7,7-11. Salme 90, 12-13. 14-15. 16-17. R. v. 14: Herre, mæt os med din miskundhed, så vi kan fryde os. 2. L.: Hebr. 4,12-13. Ev.: Mark. 10,17-30 el. 10,17-27. Gl. Cr. Alm. S. pf.

11. grøn. Mandag i 28. alm. uge. L.: Gal. 4,22-24. 26-27. 31. - 5,1. Ev.: Luk. 11,29-32.

12. grøn. Tirsdag i 28. alm. uge. L.: Gal. 5,1-6. Ev.: Luk. 11,37-41.

13. grøn. Onsdag i 28. alm. uge. L.: Gal. 5,18-25. Ev.: Luk. 11,42-46.

14. grøn. Torsdag i 28. alm. uge. L.: Ef. 1,1-10. Ev.: Luk. 11,47-54. Eller: rød. *Callis-*

tus I, pave og martyr († 222).

15. hvid. Fredag. *Teresa af Avila*, jomfru og kirkelærer († 1582). (m). L.: Ef. 1,11-14. Ev.: Luk. 12,1-7.

16. grøn. Lørdag i 28. alm. uge. L.: Ef. 1,15-23. Ev.: Luk. 12,8-12. Eller: hvid. *Hedvig*, ordenssøster († 1243) eller: hvid. *Margarethe Maria Alacogue*, jomfru († 1690) eller: hvid. *Guds Moders lørdagsmesse*.

17. grøn. 29. ALM. SØNDAG. 1. L.: Es. 53,10-11. Salme 33,4-5. 18-19. 20 + 22 R. v. 22: Din miskundhed være over os Herre, så som vi håber på dig. 2. L.: Hebr. 4,14-16. Ev.: Mark. 10,35-45 el. 10,42-45. Gl. Cr. Alm. S. pf. Kollekt for verdensmissionen.

18. rød. Mandag. LUKAS, EVANGELIST (†). L.: Tim. 4,9-17a. Ev.: Luk. 10,1-9. Gl. Ap. pf.

19. grøn. Tirsdag i 29. alm. uge. L.: Ef. 2,12-22. Ev.: Luk. 12,35-38. Eller: rød. *Isak Jockues*, præst, og *lidelsesfæller*, martyrer († 1647). Eller: hvid. *Paul af Korset* († 1775).

20. grøn. Onsdag i 29. alm. uge. L.: Ef. 3,2-12. Ev.: Luk. 12,39-48.

21. grøn. Torsdag i 29. alm. uge. L.: Ef. 3,14-21. Ev.: Luk. 12,49-53.

22. grøn. Fredag i 29. alm. uge. L.: Ef. 4,1-6. Ev.: Luk. 12,54-59. 4-årsdagen for *pave Johannes Paul II's indsættelse*.

se. *Mindes i menighedens forbønner.*

23. grøn. Lørdag i 29. alm. uge. L.: Ef. 4,7-16. Ev.: Luk. 13,1-9. Eller: hvid. *Johannes af Capestrano* († 1456) eller: hvid. *Guds Moders lørdagsmesse*.

24. grøn. 30. ALM. SØNDAG. 1. L.: Jer. 31,7-9. Salme 126,1-2ab. 2cd-3. 4-5. 6. R. v. 3: Herren har gjort store ting imod os, og vi blev glade. 2. L.: Hebr. 5,1-6. Ev.: Mark. 10,46-52. Gl. Cr. Alm. S. pf.

25. grøn. Mandag i 30. alm. uge. L.: Ef. 4,32 - 5,8. Ev.: Luk. 13,10-17.

26. grøn. Tirsdag i 30. alm. uge. L.: Ef. 5,21-33. Ev.: Luk. 13,18-21.

27. grøn. Onsdag i 30. alm. uge. L.: Ef. 6,1-9. Ev.: Luk. 13,22-30.

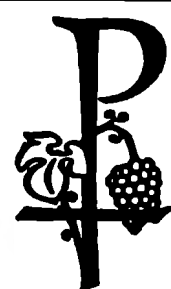
28. rød. Torsdag. SIMON OG JUDAS, APOSTLE. (†). L.: Ef. 2,19-22. Ev.: Luk. 6,12-19. Gl. Ap. pf.

29. grøn. Fredag i 30. alm. uge. L.: Fil. 1,1-11. Ev.: Luk. 14,1-6.

30. grøn. Lørdag i 30. alm. uge. L.: Fil. 1,18b-26. Ev.: Luk. 14,1. 7-11. Eller: hvid. *Thøger*, præst eller: hvid. *Guds Moders lørdagsmesse*.

31. grøn. 31. ALM. SØNDAG. 1. L.: 5. Mos. 6,2-6. Salme 18,2-3a. 47-51. R. v. 2: Herre, jeg har dig hjerteligt

kær, min styrke. 2. L.: Hebr. 7,23-28. Ev.: Mark. 12,28b-34. Gl. Cr. Alm. S. pf.

Bønnens apostolat

Daglig bøn i 1982.

Herre, alt for dig, og som du vil.

I oktober beder vi for: At alle kristne efter den h. Therese af Avila's eksempel ihærdigt må øve sig i betragtning og bøn.

At områder, som kaldes »missionslande«, selv må blive missionsnærer for andre lande.

Nyt fra Niels Steensens Bibliotek

Ordensliv

St. Benedikt Munkeregel Bogler, P. theo. Mönchliches Leben und liturgischer Dienst

Broomé, Catharina, (red). Katolska ordnar och kloster

Bruus, A. et. al. Klosterliv (i Nykristendom...)

Canu, Jean The religious orders of men

Carlberg, Sonja Leva i

kloster

Carmelite nun The nun's answer

Cita-Malard, S. Religious orders of women

Sr. Charles Borromeo The new nuns

Sr. Edna May The religious life

Heinz-Mohr, Gerd Brøder i världen

Leclercq, Jean The life of perfection

Merton, Thomas The water of Silo

Myrhøj, J. C. Klosterliv *Steinmann, A-E.* Karmelitorden

Suenens, kardinal Krise und Erneuerung der Frauenorden

Suenens, kardinal The nun in the world

Voillaume, Rene Follow me

Van Zeller, Hubert Approach to monasticism

Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9, 1616 København V.

Provinsboere bedes stille gennem deres lokale bibliotek.

Uropførelse af kirkespil om Frans af Assisi

Lis Thorbjørnsen er forfatter til stykket og Ny Holte Kirkespilsgruppe står for opførelsen

Ved en messe på Peterspladsen d. 4. oktober 1981 erklærede pave Johannes Paul II højtideligt det franciskanske jubilæumsår for åbnet. I år er man derfor fra hele verden stævnet til Rom og Assisi. Allerede den 3. oktober holdt 10.000 franciskanere og 3.000 unge vågenat i Peterskirken, hvorefter de begav sig til fods til Assisi. Jublen og festlighederne tog form gennem højtidelige messer, sange, bønner og møder. Endog *Dom Helder Camara* var til stede og talte om fattigdom i dag. Han bekendte sig til den frivillige fattigdom som en religiøs motiveret livsstil. At virkeliggøre denne livsstil i dag indebærer en kamp for menneskerettighederne og en kamp for at overvinde den for menneskene uværdige nød, sagde *Helder Camara*.

I Danmark, hvor tidligere så mange franciskanere virkede, har bl. a. Franciskus-Selskabet markeret jubilæet. I oktober 1981 ved Franciskusstævnet på Magleås, der blev en virkelig begivenhed i økumenisk ånd. Tre dage varede stævnet, der på mangfoldig vis belyste te-

maet. Har Frans af Assisi også et budskab til verden i dag?

Nu, hvor 800-året rinder ud i oktober, kommer så premiere på kirkespillet: *Frans af Assisi*. Fremførelsen er blevet til på initiativ af Franciskus-Selskabet, og Lis Thorbjørnsen er forfatter til stykket, som har formået at interessere den kendte kristne *Ny Holte Kirkespilsgruppe* for opførelsen.

Gruppen har arbejdet med stykket gennem lang tid og kan nu føre det frem i en poetisk og betagende form. Komponisten *Henning-Jepsen* har specielt hertil komponeret en nutidig musik, der ledsager ikke mindst sangene meget melodisk. Der venter os en virkelig oplevelse med dette kirkespil, hvis tanker Lis Thorbjørnsen har arbejdet med gennem flere år.

Samtale med forfatteren

Premieren finder sted i Sundby Kirke, Amagerbrogade 71 (linje 2 og 13) i København søndag den 3. oktober kl. 16 på Frans af Assisis dødsdag, som han selv kaldte sin »himmelske fødselsdag«.

Dagen efter den 4. oktober kl. 19.30, hvor den kirkelige liturgi fejrer den hellige Frans, finder den anden opførelse sted, nu i Skt. Knud Lavard Kirke, Lyngbygårdsvej 1, Kongens Lyngby. Efter opførelsen, der varer en lille time, har Ny Holte Kirkespilsgruppe ønsket at være sammen med forfatteren Lis Thorbjørnsen, der netop tilhører denne menighed, og med publikum, som her får mulighed for at drøfte spillet og ikke mindst stykkets tanker i en tvangfri samtale.

Det bliver dog ikke kun ved disse to opførelser. Landet over har rygtet om det nutidige kirkespil »Frans af Assisi« bredt sig, så kirkespilsgruppen opfører derfor stykket flere steder uden for Storkøbenhavn. Den 27. oktober opførelse i Lillerød Kirke, den 31. oktober i Skt. Franciskus Kirke i Nakskov, den 7. december i Vetterstov på Sjælland. Ny Holte Kirke, som gruppen er knyttet til, får sin egen opførelse den 1. februar 1983. Den syvende og sidste forestilling finder sted i Næstved den 27. februar.

Bodil Plate Petersen.

Et højdepunkt under konferencen var en privat audiens hos pave Johannes Paul II i Castel Gandolfo. På billedet ses lederen af Danmarks Katolske Kvinde Forbund, Simone Pedersen i færd med at overbringe en hilsen fra katolske kvinder i Danmark.

Den gregorianske kalender indført for 400 år siden

Konference i det pavelige akademi med dansk deltagelse

Det er i år 400 år siden pave Gregor XIII indførte vor nuværende »gregorianske« kalender. Den afløste den tidligere »julianske« som Julius Caesar havde indført i oldtiden, og som efterhånden var kommet slemt ud af trit med årtiderne, så jævndøgn var rykket helt frem til den 11. marts. Det rettede kalenderreformen på ved at slette ti dage i oktober måned 1582, og for at det ikke skulle gå galt igen, bestemtes det også, at der ikke skulle være skudår ved begyndelsen af hvert århundrede, men kun med 400 års mellemrum (og i øvrigt hvert fjerde år som sædvanligt). Den nye kalender blev hurtigt indført i katolske lande, medens Danmark først antog den år 1700 på Ole Rømers foranledning.

Mødets resultater i bogform

For at undersøge de historiske omstændigheder ved denne vigtige reform afholdtes der i det Pavelige Akademi en konference i dagene 30. august-1. september i år, arrangeret af Vatikanets Observatorium i samarbejde med dr. Michael A. Hoskin fra Cambridge og professor Olaf Pedersen fra Århus. Blandt de tolv

deltagende videnskabshistorikere var i øvrigt dr. K.P. Moesgaard fra Videnskabshistorisk Museum i Århus, og dr. A. Ziggelaar s.j. fra Danmarks Lærerhøjskole. Mødets resultater vil blive publiceret i bogform i 1983.

Et højdepunkt under konferencen var en privat audiens hos pave Johannes Paul II i Castel Gandolfo.

Paven holdt her en tale, hvori han understregede kirkens gode forhold til naturvidenskaben, og talte derefter med hver enkelt af deltagerne. Blandt disse var også lederen af Danmarks Katolske Kvinde Forbund, Simone Pedersen, der ses på billedet i færd med at overbringe paven en hilsen fra katolske kvinder i Danmark.

Olaf Pedersen

Nye Caritas-projekter i Libanon og Belize

Takket være bidrag fra Dansk Flygtningehjælp er det lykkedes Caritas Danmark sammen med Catholic Relief Service (Caritas USA) at sætte projekter i gang for 168.000 kr. Der bevilges ca. 80.000 kr. til et sundhedscenter i Libanon, og ca. 88.000 til et landbrugsprojekt i Belize, det tidligere Britisk Honduras.

Sundhedscenteret i Libanon ligger i Beirut. Det blev oprettet allerede i 1978, men i dag mangler man medicin og medicinsk udstyr til at dække blot de nødtørftigste behov. Centeret hjælper flygtningene, især børnene, som bor i dette distrikt. Flygtningene er af jødisk, kurdisk, palæstinensisk oprindelse.

I Belize ønsker Caritas Danmark at støtte et projekt for de mange flygtninge,

der er kommet til landet. De fleste af dem er bønder, og det er ikke noget problem at skaffe dem land, men der mangler penge til at påbegynde landbruget. Det typiske lille brug er på ca. 4 tdr. land, og man dyrker hovedsagelig majs, bønner og ris. Desuden har de fleste småbrug omkring huset, hvor de bor. Det koster mellem 2 og 3.500 kr. at få hjulpet disse bønder i gang. De indsamlede midler stilles til rådighed som rentefrie lån i håbet om, at hovedparten af lånene vil blive tilbagebetalt næste år, og således danne basis for nye lån.

Hjælpen til Polen næsten gået i stå

EF har formindsket sit bidrag til Polen, og som følge heraf har Caritas for

tiden et beklageligt underskud. En ekstraordinær indsamling har indbragt et pænt beløb, men vi må konstatere, siger Mogens Osterhammel fra Caritas Danmark, at den almindelige indsamling til Polen - og ikke blot hos Caritas - praktisk talt er gået i stå, og det på et tidspunkt, hvor hjælpen er mere tiltrængt end nogensinde.

Caritas Danmark oplyser desuden, at flere kilder, som man tidligere har øst af, har ladet forstå, at Caritas ikke kan forvente yderligere hjælp i år. Nu er der brug for alle gode kræfter, siger Mogens Osterhammel, og minder om gironummeret 4043979. Man kan også sende en check til Caritas Danmark, Skt. Pedersstræde 3, 1453 København K.

GAVEPAKKE TIL POLEN

Scanpakket
København ApS

Toldfri ekspresværdigavepakke til familie og venner i Polen

Eksempel: Scanpakket Nr. 10 - Vægt 6 kg - Pris kr. 174,00

Indhold:		
908 g (2 ds.) dansk skinke à 454 g	500 g kaffe, vacuumpakket	
54 g (1 ds.) danske svinekød (Chopped pork)	100 g te	
356 g (2 ds.) dansk smør à 178 g	1000 g sukker	
200 g chokolade i plader	1000 g hvedemel	
	500 g ris	

Dette er en af vore ca. 25 populære pakker, som vi pakker for Dem i Københavns Frihavn. Alle omkostninger, indtil adressaten har modtaget pakken, er inkluderet i prisen. Leveringen sker indenfor 2 uger efter modtagelsen af Deres indbetaling.

Hvis De ikke kender nogle i Polen og alligevel gerne vil gøre en ubekendt en glæde, er vi ved hjælp fra den katolske kirke i stand til at stille adresser til Deres disposition.

Scanpakket København GmbH

Olaf Pedersen

Send omgående Deres prislister til følgende adresse:

_____ Klip af og send til

Scanpakket ApS
Dampfærgevej 1
2100 København Ø

Der var talrige demonstranter med fredsbudskaber på deres transparente i Rheinstadion.

Hvordan forandrer vi verden?

Af Ruth Plum

Mangfoldighed, enhed og glæde prægede denne 87. tyske katolikdag i Düsseldorf, der for 10. gang var vært for dette stort anlagte møde. Her oplevede 145.000 en katolikdag, præget af bøn, arbejde og leg og af, at der foruden den officielle katolikdag »ovenfra« samtidig var en næsten lige så officiel katolikdag »nedenfra«.

Belæring blev givet og modtaget - ikke altid helt ukritisk, der blev bedt, sunget, danset, mediteret, leget, diskuteret og stået i kø af unge (de var langt i overtal), af midaldrende, af ældre, af raske og handicappede. Men det var ikke til at tage fejl af, at »ovenfra« og »nedenfra« var det én katolikdag: Et levende, bredt, omfattende og til tider næsten uoverskueligt mødested for tusinder af mennesker, der forstår sig selv som kirke, som Guds folk.

Festlig var åbningshøjtideligheden i Hofgarten, hvor 45.000 glade mennesker skubbede og masede frem mod tribunen, hvorfra der lød velkomstord og hilsner fra offentlige myndigheder, professionelle katolske lægfolk og fra præsidenten for den tyske evangeliske katolikdag, der skal finde sted i

Hannover 1983. Indimellem var der fælles sange og fælles bønner.

Begejstringen var stor, da pave Johannes Paul II's tale (på bånd) på velklingende tysk lød ud over forsamlingen. Han mindedes med glæde sit vellykkede besøg i Tyskland 1981 og gav udtryk for ønsket om, at vi alle måtte genvinde glæden ved troen, for »Herrens glæde er vor styrke« (Neh. 8,10). Han opfordrede til, at kristne ud fra deres tros og håbs kraft giver den nuværende generation, der utålmodigt søger efter ægte værdier og modeller for deres liv, en overbevisende og forståelig anvisning med på vejen.

Paven opfordrede også til at man accepterer hinanden, dér, hvor man mener at måtte slå ind på forskellige konkrete veje. Han sluttede sin tale med

»Omvend jer og tro - forny verden« og gav derpå sammen med sin velsignelse et løfte om forbøn for dagene.

Den jubel, paven hilstes med, blev dog overgået, da Polens primas, ærkebiskop Jozef Glemp af Warszawa tog ordet. Det var dagen efter de store demonstrationer i Polen på to-årsdagen for Solidaritets oprettelse og netop på 43 årsdagen for Tysklands overfald på Polen. Ærkebiskoppen takkede tyske katolikker for deres solidaritet med deres polske trosfæller.

Omvend jer

Naturligvis var ikke alt idyl. »Omvend jer, tro - og forny verden« kan ikke undgå at give anledning til kontroverser. Hvad skal man omvende sig fra - og til hvad, og hvordan skal verden fornyes? Det kan diskuteres, og det blev diskuteret. Men troen er selv om den kan tvinge os til at slå ind på forskellige konkrete veje, som paven sagde, det forenende og gør, at man let kommer på tælfod med alle.

Hvor to eller tre er forsamlet i hans navn har Herren jo lovet, at han selv vil være midt blandt os - og det gælder jo også, selv om vi er over 100.000. Netop ved sådanne store arrangementer er der rig lejlighed til uformelle samtaler. Man står i kø ved gullaschkanonerne, men venter i overfyldte kirker og messehallen på det forum eller den gudstjeneste, man vil deltage i, man trænges i fyldte busser og sporvogne. Og når motivationen og den fælles tro er der, kommer man hurtigt i samtaler, der ikke glemmes hurtigt.

Vi husker især en ung pige, der en halv snes dage senere skulle indtræde hos Sankt Vincentssøstrene, og som forinden med en veninde havde foretaget en biltur gennem Tyskland. De havde været i kz-lejren Dachau, og skønt de i forvejen vidste god besked dermed, havde indtrykket været aldeles gruopvækkende.

Vi husker den 60-årige kvinde, der fortalte om sin nyligt overståede operation for brystkræft og de derpå følgende ubehageli-

ge behandlinger, hvor hendes mand og hendes to døtre havde opmuntret hende til at fortsætte, da hun egentlig ikke fandt det umagen værd længere.

Der var den unge præst, dr. i canonisk ret, der nok kunne ønske, at vore biskopper var lidt modigere og fortalte paven, hvad de selv og deres menigheder mener om pligtcelibatet, om kvinders adgang til ordination og om det unaturlige ved »naturlige« præventionsmetoder.

Det officielle program

Det officielle program for katolikdagen var på 208 sider med fremragende tilbud af alle slags: Messer, offentlige bekendtgørelser, møder med byens menigheder, koncerter, fællessang, børnegudstjenester, evig tilbedelse, Mariaandagter, gudstjenester med udlændinge, med jøder, med kristne af andre konfessioner, skibsprocessioner, optræden på byens torve og pladser og en zigeunerlejr. Og foruden dette storslåede program havde også katolikdagen »nedenfra« sit program - kun på 20 sider, men også med fremragende tilbud.

Megen glæde havde jeg selv personligt af en udstilling om »Kvinder ser kvinder i kunst og reklame«. Den var arrangeret af Tysklands katolske Kvindesamfunds afdeling i vort nabobispedømme Osnabrück. Fantastisk, at de grelleste eksempler på misbrug af kvinden i reklamen i mange tilfælde har gamle kunstværker som bevidst eller ubevidst forbillede.

Hans Küng om økumene

Stoppende fuldt var der i den protestantiske Melanchthonkirke - ja langt uden for på græsplænerne også - da Hans Küng skulle tale om økumeniske problemer under titlen »Efter mange ord endelig handlinger«. Hans Küng mener, at verdensproblemerne er langt mere presserende end kirkens, at verdensøkumenen er vigtigere end kirkeøkumenen, og at verdensfreden er mere nødvendig end kirkefreden. Men tilføjer han: Hvordan skal kirkens forslag til en løsning af de store verdensproblemer kunne virke overbevisende, når de går uden om løsningen af de store kirkeproblemer? Derfor må vi stadigt arbejde, kæmpe og bede for at nå til denne økumene. I dette arbejde

mener Küng, at der er sket store fremskridt ikke mindst efter Det andet Vatikankoncil og i særlig grad inden for den katolske kirke.

Familie og ægteskab

Meget spændende var også et forum om »Familie og ægteskab« med bl.a. den kendte moralteolog professor Franz Böckle som deltager i podiumsdiskussionen. Til problemet med »papirløse forhold« mente han, at dette mere er trosproblem end et moralsk problem, og i forbindelse med ægteskabets sakramente er det afgørende, at det er det i tro levede ægteskab, der er sakramentet.

At leve i tro har efter Böckles mening intet med dogmer at gøre. Selv om man ingen problemer har med dogmerne, kan man have store problemer med troen. For ham selv er det i hvert fald svært hver dag at tro, at Gud elsker også ham, at han elsker verden så betingelsesløst, så han gav sin Søn for at frelse verden, og at han også elsker hver eneste af os betingelsesløst. Hvis man tror dette, må det ændre ens liv. Også sådan at man vil sige betingelsesløst ja til et andet menneske og tro på, at dette andet menneske siger et betingelsesløst ja til én selv. Det er svært, og det kan man kun vove i troen på Guds kærlighed, der har sagt ja til begge. Denne tro har man imidlertid kun fra kirken, og derfor er det rimeligt, at man gifter sig offentligt og bevidner det over for denne menighed, hvorfra man har sin tro.

Humanae vitae

Da Böckle blev spurgt om sit syn på »Humanae Vitae« stilling til prævention, sagde han, at han hellere ville komme ind på »Familiaris consortio«, for aldrig har en pave før talt så smukt om ægteskabet som et personligt forhold mellem to mennesker. Hvad angår kirkens læreembedes syn på prævention, er Böckle ikke i stand til at følge det. Men, som han sagde, det er skønt, at man kan sige dette helt åbent i denne kirke uden at risikere noget og samtidig vide, at man er i fuld indre solidaritet med denne kirke.

Efter Böckles mening er det den personlige kærlighed, der må bestemme »metoden«. Efter hans mening er naturmetoden for »biologisk« og tager ikke hensyn til den psykologiske cyklus, der findes

hos kvinden. Men sluttede han: Gør dog ikke dette til et trosspørgsmål.

Feministisk teologi

Også feministisk teologi fik jeg snuset lidt til. Professor *Catharina J.M. Halkes*, der er professor i feministisk teologi ved universitetet i Nijmegen talte ud fra ordene i Matt. 28,10, hvor Jesus til kvinderne ved graven siger: »Gå hen og fortæl mine brødre...« Lige fra begyndelsen af har kvinder på den opstandne Herres befaling givet troen om den opstandne Herre videre. Forhåbentlig kan der i DKKF-Nyt blive plads til at bringe noget af dette spændende og overbevisende indlæg.

Düsseldorfs kirker var fulde morgen og aften, midt på dagen, ja næsten til ud på natten. Men der var også store fælles gudstjenester i Rheinstadion. Ved afslutningsmessen søndag formiddag var der sluppet flere ind, end der egentlig var plads til. Foruden 50-60.000 almindelige messedeltagere var der opmarcheret ældre herrer i flotte uniformer med fjerbuske i hattene, over 100 ministrarer, hvoraf ikke så få var piger, og på den græsklædte fodboldbane var der kredse af kvinder i gule, orange og røde klædninger. De satte kulør på liturgien ved at danse og mime til bl.a. kyrie og sanctus.

Kirken fornyer sig

Også et mimespil var der indlagt i messen, hvor sækkeklædte personer mi-

mede deres store nød, mens damerne, der forestillede kirken, holdt sig for øjne og øren som billede på, at kirken ofte er stum og blind for de lidende, der da også uden indgriben fra de kulørte damers side blev tvunget ud af sortklædte personer, udrustet med kæppe og lænker. Meget dramatisk, meget uvant, ikke mindst da kvinderne under den eukaristiske bøn dansede frem og lederen af hver kreds svingede et langt hvidt plastikbånd foran sig.

Kardinal Joseph Höffner af Köln koncelebrerede sammen med adskillige kardinaler og biskopper. Midt under konsekrationen satte det i med et tropelignende regnvejr, men man var forberedt, og hurtigt blev der bragt alteret. Hundreder af præster klatrede ved kommunionssuddelingen op og ned ad stadions trin for at bringe kommunion til de deltagende.

Mange havde været nødt til at blive udenfor og overvære messen pr. højtaler, men adskillige præster bragte kommunionen også til de »udelukkede«, også til avissælgere, pølse-sælgere, politibetjente og hjælpere for Røde Kors og Caritas. Jo, det var en messe, der var højtidelig på en velsignet uhøjtidelig måde; den var smuk, naturlig, værdig og kærlig og et strålende udtryk for, at kirken stadig bevæger sig, stadig fornyer sig. Måske får den også forandret verden?

Irsk biskop opfordrer Storbritannien til at trække sig tilbage fra Nordirland

- men ønsker dog ikke, at IRA overtager magten

Santa Rosa, Californien (NC) - Biskop *Edward Daly* af Derry i Nordirland opfordrer Storbritannien til at trække sig tilbage fra Nordirland, men ønsker dog ikke, at IRA overtager magten.

»Den kunstige politiske enhed, som Nordirland danner, har været en ulykke for såvel Irland som for Storbritannien«, sagde biskop *Edward Daly* i et interview til »Redwood Crozier«, bispedømmet Santa Rosas avis. »Den har ikke fungeret og kan ikke fungere«.

»En sådan tilstand«, fortsatte biskoppen, »kan kun opretholdes ved hjælp af en uretfærdig og undertrykkende lovgivning. Den britiske regering må før eller senere forstå, at det er til fordel for alle de mennesker, der lever i Irland, og i virkeligheden også til fordel for det britiske folk, at det irske folk bliver samlet til en helhed i en uafhængig stat. Den grænse, der er trukket vilkårligt gennem Irland og for øvrigt også gennem mit bispedømme

og gennem nogle af sogne- ne i mit bispedømme, er en urimelighed. Den har virket ødelæggende på den politiske udvikling i Irland, i nord som i syd, og den har også været til stor skade for den økumeniske bevægelse«.

»Jeg går ikke ind for«, fortsatte biskop *Daly*, »at Storbritannien øjeblikkeligt trækker sig tilbage. En sådan tilbagetrækning må ske i forskellige faser, strække sig over et vist antal år og må følges op af absolutte garantier«.

IRA splitter befolkningen

Nordirlands provinsparlament, der har sæde i Belfast, blev fra 1922-1972 behersket af unionistpartiet, der repræsenterer det protestantiske flertal i provinsen, som ønsker at forblive i Det forenede Kongerige. Siden 1972 er Nordirland blevet regeret direkte fra London.

Biskoppen sagde, at den provisoriske irske republikanske hær - IRA - er en ulovlig guerilla-organisation, der kæmper for at

gøre ende på det britiske styre i Nordirland, men som ved sine voldelige aktioner kun er med til at udskyde den britiske tilbagetrækning.

»Storbritannien har gennem mange århundreder øvet vold i Irland, men den vold har aldrig formået at ændre det irske folks dybtfølte forhåbninger. Den vold, der øves mod den protestantiske unionistiske befolkningsgruppe i Nordirland, vil heller ikke formå at ændre deres indstilling«, sagde biskoppen og tilføjede:

»De fleste mennesker i Irland misbilliger de metoder, hvormed IRA forsøger at opnå et forenet Irland. Det er kun lykkedes IRA at splitte den irske befolkning yderligere«.

Ignorerer pavens opfordring

Idet han fremstillede IRA som fjendtligt indstillet over for den katolske kirke, sagde biskoppen, at IRAs medlemmer »komplet ignorerer de opfor-

dringer, som kirken har rettet til den om at gøre en ende på volden, og endda pavens opfordring, som han fremsatte under sit besøg i Irland i 1979«.

Biskop *Daly* sagde også, at IRA kun får megen ringe økonomisk støtte fra katolikker i de områder, hvor de opererer. Idet han bemærkede, at irsk-amerikanere tidligere har støttet IRA økonomisk, sagde han: »Inden nogen i fremtiden giver sådanne bidrag, kunne jeg have lyst til at spørge dem, om de godkender de grusomme mord på uskyldige mennesker, mænd, kvinder og børn, og at hele befolkningsgrupper skal leve i stadig rædsel. Det var sådanne ting, briterne gjorde i Irland og i nogle tilfælde fortsætter med at gøre. Og det er, hvad IRA gør. IRA forøger simpelt hen kun lidelserne for de mennesker, der bor i Nordirland, og sagde biskoppen: »Jeg ville ikke synes om at se Irland regeret af IRA. Den kur ville være værre end sygdommen«.

Helbredelse ved bøn en menneskerettighed?

Östersund, Sverige (KIPA) - Fra mange sider berømmes Sverige som et foregangsland. Et tilfælde, der for nylig er blevet kendt, har dog givet menneskerettighedsorganisationen, Christian Solidarity International noget at tænke over.

Det drejer sig om en norsk psykiater, dr. *Magne Smith*, der er overlæge ved det psykiatriske hospital i Öresund i Nordsverige. Han har fået en offentlig påtale fra sundhedsmyndighederne i Stockholm, fordi han som led i sin behandling af psykotiske patienter har bedt med dem og tilsagt dem absolution.

Dr. *Magne Smith* er en afgjort kristen og overbevist lutheraner. Siden 1976 har han været ansat på hospitalet i Öresund. For nylig blev han af nogle

kolleger anmeldt til hospitalets ledelse. Han blev beskyldt for at have øvet »aktiv kristen indflydelse« på otte patienter. Herefter blev dr. Smiths beføjelser indskrænkede. Han selv forsvarede sig med, at ud fra et kristent syn består mennesket af sjæl, legeme og ånd, og alle tre dele har behov for pleje og helbredelse.

For og imod dr. Smith

Efter at hospitalets ledelse delvis havde suspenderet dr. Smith, blev der indledt en offentlig undersøgelse mod ham. Flere specialister angreb ham voldsomt, uden at han selv fik mulighed for at forsvare sig. Alle vidnerne imod ham ønskede at forblive anonyme, så hele sagen så noget tvivlsom ud.

Det forlyder, at patien-

ter, der opsøgte dr. Smith blev udsat for ubehageligheder, og dem, han havde i behandling, blev ikke udspurgt af myndighederne.

Forskellige enkeltpersoner, kirkelige grupper og menneskerettighedsorganisationen Christian Solidarity International, der har hjemme i Zürich i Svejts, har søgt at støtte dr. Smith, mens Den svenske Lægeforening, som han ikke er medlem af, snarere tager stilling imod ham.

Må ikke vidne

Man nægter dr. Smith retten til at vidne om sin tro over for patienterne og tillader ham ikke at give fortvivlede mennesker den hjælp, der måske kunne hjælpe dem ud af deres nød, siges det fra hans tilhængeresside.

Dette hævdes at være i modstrid med Verdenserklæringen om Menneskerettighederne, hvor det i artikel 18 hedder: Enhver har ret til... religionsfrihed; denne ret omfatter frihed til... offentligt eller privat at give udtryk for sin religion eller tro gennem undervisning, udøvelse, gudsdyrkelse og overholdelse af religiøse skrifter.

Christian Solidarity International er en kristen hjælpeorganisation, der på økumenisk basis hjælper forfulgte kristne og lidende kirker med bønsskrivelser, juridiske forholdsregler og information. Organisationens sekretariat har hjemme i Zürich i Svejts, og den svejtsiske præst Hans-Jürg Stückelberg er international præsident for organisationen.

Det var igen ungdommen, som prægede en tysk katolikdag. Næsten en trediedel af deltagerne var under 30 år. Ved afslutningsmessen søndag formiddag i Rheinstadion var der sluppet flere ind, end der egentlig var plads til. Foruden 50-60.000 almindelige messedeltagere var der opmarcheret ældre herrer i flotte uniformer med fjerbuske i hattene, over 100 ministrarer, hvoraf ikke så få var piger.

Mindeord om Joseph Mesters

Nåde at virke 50 år for kirken i Danmark

Joseph Mesters blev født i Maastricht, i den sydligste del af Holland, d. 30. november 1904 ikke langt fra kirken, hvor man siden middelalderen ærer Guds Moder under den smukke titel »Vor Frue, Havets Stjerne«. Som tolvårig dreng ville han blive præst. Fordi der ikke var plads i et af bispedømmets kolleger, landede han hos Montfortanerne i deres skole i Schimmert, senere i Oirschot. I 1925 aflagde han sine første løfter i Montfortanernes kongregation og d. 12. april 1931 blev han præsteviet af Biskop Meulenberg fra Island. Siden 32 har pater Mesters arbejdet i Danmark, både som kapellan, sognepræst og almindelig sjælesørger, i Roskilde, Holbæk og Kalundborg.

Ave Maria

50 år viede han sine kræfter til Danmarks katolske kirke. Mere end 50 gange valfartede han til Lourdes, til Guds Moders helligdom sammen med skandinaviske katolikker og anderledes troende.

Som forbindelsesled med pilgrimmene oprettede han et tidsskrift »Ave Maria«, som oplevede 30 årgange. Disse årlige valfarter og vedligeholdelsen af deres særlige ånd har præget hans hele præsteviv. Han har søgt at virkeliggøre det, han har lært som barn og som ung, nemlig: En stor kærlighed til kirken og en inderlig andagt til Guds Moder. For tidsskriftet skrev han det meste selv. Han havde selv lært at sætte typerne og trykke det hele på en lille fiks maskine. Dertil brugte han en lille stab af trofaste medarbejdere, som vi skylder en mere end hjertelig tak for deres uselviske indsats.

Dette gode liv, fyldt med åndelig rigdom har nu taget en ende. 78 aktive år er slut. Gud og hans mor jomfru Maria har fyldt hans liv med nådegaver og velsignelser, så mange, at der flød over til alle sider, til gavn for mange mennesker, som blev ham betroet, eller kom i kontakt med ham. For det, der fyldte hans liv, var ikke i

første omgang for ham selv, men for de andre, for alle de andre, som ville høre på ham, lytte til ham, læse ham; for dem, han talte med, diskuterede med, underviste; for dem, han var præst for, formidler af Guds nådegaver. For dem, som derigennem fandt vejen til Gud, til troen, til kirken.

Ansæt som Guds tjener

Vejen, han viste dem, var Guds Moders vej, den samme vej, Jesus Kristus selv kom ned til os. På mange måder har p. Mesters forsøgt at virkeliggøre Guds Moders ord: »Gør hvad som helst Han siger til jer«, hvad Jesus og hans evangelium siger til jer«.

Han bad sin rosenkrans også for dem, som var uenige med ham i fortolkningen af evangeliet eller af teologiske og liturgiske standpunkter; for dem, der højagtede Guds Moder og for dem, som måske havde placeret hende på et sidespor i deres liv.

Jeg tror, der vil altid

Mere end 50 gange valfartede pater Joseph Mesters S.M.M. til Lourdes sammen med skandinaviske katolikker og andre troende.

flyde noget over af hans åndelige rigdom, at der altid vil være mennesker, som højagter hans person, hans gerning, hans skrifter, hans valfarter, hans entusiasme og plukke dens rige frugter.

Når han gik ind for en sag, var det for hundrede procent. Han havde mange evner, om det nu var som pilgrimsleder, som organist, forsanger, som ungdomsleder efter hollandsk mønster, som præst og Montfortaner. Han var fuld af energi, af hengivelse for kirken. Han blev ikke altid forstået, ja misforstået af nogle, mens andre tog imod hans budskab og fulgte ham. Han var ansat som Guds tjener og husholder over Guds hemmeligheder. Og han var tro mod opgaven. Apostlen Paul lærer os ikke at dømme, det er Herren, der bedømmer.

Korsvejen

En lang pilgrimstur er til ende. Selv har han organiseret så mange ture for andre, men hans egen tur blev organiseret af Herren. Som han har viet sit liv til andre, sådan har han taget livets pilgrimstur. Den var slet ikke let. Så

mange gange har han prædiket på korsvejen i Lourdes, men hans egen korsvej gik han, især det sidste år, alene. Selv måtte han bære korset, sygdommen. Vor Herre prædikede, Guds Moder ledsagede ham. Bønnen var hans store støtte.

Han lyttede til sin store Mester: Gør hvad han siger til dig. I fuldkommen hengivelse tog han imod denne sidste udfordring til at stige op på Golgatha. Den sidste rejse fuldførte han i en stor tålmodighed fra en månederslang sygeseng. Lørdag d. 4. september døde p. Mesters tidligt om morgenen. Flere gange i sygdommens tid har han modtaget sakramenterne og han var fuldt klar over situationen. På Guds Moders lørdag gik p. Mesters den guddommelige Mester i møde. Som hans trofaste præst og tjener var han parat til at tage del i den himmelske bryllupsfest. P. Mesters, vi siger dig tusind tak for dit liv, dit eksempel, din gerning, og ber nu: Husk os i din forbøn.

H. Herberighs

P.S. P. Mesters blev begravet den 11. september fra skt. Laurentii kirke i Roskilde.

Hallvard Rieber-Mohn død

Dominikanerpater Rieber-Mohn døde lørdag d. 7. august. I en menneskealder har navnet Rieber-Mohn for de fleste i Norge været forbundet med den katolske kirke.

Rieber-Mohn var især kendt gennem TV og radio, som forfatter til flere bøger, ikke mindst i den norske presse gennem talrige artikler. I maj i år modtog han den norske journalistiske pris »Fritt Ord« for sin indsats på dette felt. I en ti-års periode opbyggede Rieber-Mohn det norske katolske tidsskrift St. Olav.

Fejring af Kolbe i Sakraments sogn

Pater Maximilian Kolbe helgenkåres 10. oktober i Rom. Det bliver en stor dag for pater Kolbes mange beundrere verden over. Ikke mindst vil polakkerne være taknemmelige, fordi et så moderne menneske som Kolbe fortsætter den lange række af polske helgener netop nu, hvor landet oplever svære stunder.

Maximilian Kolbe kanoniseres især på grundlag af det indtryk hans liv og død har gjort på hans samtidige. Hans livsværk var båret af hans kærlighed til Guds Moder; hans heltmodige død i Auschwitz udløste universel beundring for hans person, hans præstedømme og for hele kirken.

Kolbes helgenkåring vil blive mindet ved en festgudstjeneste i Sakramentskirken søndag d. 10. oktober kl. 17. Dan-Polonia vil synges dansk og polsk. Alle deltagere i messen indbydes til festlig samvær i kirkens krypt bagefter.

Mange indvandrere trænger til hjælp

Orienterende møde i Økumenisk Indvandrergruppe

I »katolsk orientering« nr. 12 omtaltes Økumenisk Indvandrergruppe, et tværkirkeligt forum, der vil medvirke til at fremme forståelsen indvandrerne og danskerne imellem.

26. maj og 2. september var der orienterende møde om det påtænkte arbejde. For fremtiden kan interesserede hver tirsdag mellem kl. 13 og 17.30 træffe sr. Susanne Sønderbo, der skal lede det påtænkte center for indvandrerkvinder, og Lisbeth Lundbech i Det økumeniske Center, Skindergade 24, kld. 1159 København K. Man kan også telefonere dertil, hvis man ad den vej vil have flere oplysninger: (01) 15 56 55.

I et nyhedsbrev fra centeret kommer sr. Susanne Sønderbo ind på

indvandrerkvindernes hårde lod: De er indirekte blevet »tvunget« til at forlade deres velkendte miljø for at følge deres mænd. - De er nødt til at vogte og forsvare deres hjemlands traditioner, sprog og religion, hvad der allerede i flere tilfælde har ført til forfærdelige konflikter, som når f. eks. en 27-årig tyrkisk kvinde er idømt 12 års fængsel for at have myrdet sin 12 årige steddatter, der havde været i for nær kontakt med danske drenge. Sr. Susanne skriver i denne forbindelse, »at vi dræber ikke unge piger, selv om de overtræder et »moralsk bud«. Til gengæld vil det blive svært at overbevise den dømte tyrkiske kvinde og hendes familie om den højere moralske kvalitet i,

at det danske samfund i tilfælde af en uønsket graviditet ville tilbyde en abort.

Indvandrerkvinderne, der for 96,5 pct.s vedkommende, når det drejer sig om pakistanske kvinder, er analfabeter, har uhyre svært ved at lære dansk, og de er med hensyn til undervisningstilbud langt ringere stillet end flygtningekvinder.

Sr. Susanne slutter sin artikel med ordene fra Matt. 25,35 ff): »Hvad I har gjort imod en af mine mindste brødre, har I gjort imod mig«.

Indvandrerkvinderne og deres børn kan måske også komme ind under betegnelsen »en af mine mindste brødre«! Få i hvert fald fat i artiklen!

Som sagt, man er velkommen til at forhøre sig nærmere, til at støtte på den ene eller den anden måde (økonomisk kan man da i hvert fald ofte få tid til). Læg mærke til, at gironummeret er ændret til 5 11 63 33; hidtil »lån-te« man gironummer hos Det økumeniske Center, men de har betalt pengene videre.

Ruth Plum

Møder og arrangementer

Sankt Vilhelms Kirke Hillerød

Religionsundervisning af børn om lørdagen, genoptages den første lørdag i oktober, den 2. oktober, i menighedshuset på Godthåbsvej 24 i Hillerød. Nye børn til undervisning (de børn som i år er begyndt i skolen), bedes også møde frem på denne første lørdag, kl. 9.30.

Hans Esmark
sognepræst

Cabaret - fest

Ungdomskoret Jubilate Deo arr. i samarbejde m. Hot Ice, stor fest til fordel for Økumenisk Indvandrergruppe.

Fredag den 1. oktober 1982 kl. 19.30 - 24.00 i gymnastiksalen under Sct. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Allé 2, i Kbh.

Først opføres en cabaret skrevet og opført af Jubilate Deo, og derefter spiller Hot Ice op til dans til kl. 24.00.

Pris: 15.- for voksne og 5.- for børn.

Øl, vin, sodavand og chips kan købes i baren.

Mød op og støt Økumenisk Indvandrergruppe. Vel mødt den 1.10.82.

Søren Jensen

- bidrager med et fast beløb pr. måned (f. eks. 20 kr.) på giro 5 11 63 33 (mrk. Økumenisk Indvandreraktion)
 - bidrager med en større årlig gave (indsættes samme sted)
 - melder mig til regelmæssig deltagelse i aktiviteterne; afventer nærmere besked
 - hjælper på anden måde (f. eks. med inventar)
- Indsendt af: Navn:
Adresse:
Tlf.:

Katolsk tro i dag og alle dage

En møderække ved Mgr. Kjeld Geertz-Hansen den 1. onsdag i måneden kl. 19.45 i Menighedssalen, Bredgade 67 A, 2.

1. gang den 6. oktober.

Væsentlige emner behandles såsom: Den apostolske Trosbekendelse - Dåb og tro - Liturgi m.m.

Kaffebord og derefter spørgetid.

Tilmelding til Mgr. Kjeld Geertz-Hansen, Rygårdsvej 1, 2900 Hellerup, tlf. 01-62 36 28. Bedst kl. 11 - 12.

Katolsk Arbejderaktion - Danmark

Indbyder til retræte på Magleås pr. Birkerød den 23. og 24. oktober 1982.

Emne: Kritisik teologi.

Indleder: Chr. Lerch.

Tid: 23/10 kl. 15 til 24/10 kl. 17

Pris: 225 kr. med mulighed for rabat for ubemidlede.

Tilmelding: George Bune Andersen, Ved Klosteret 4, 1. tv. 2100 Kbh. Ø. Telefon 01-29 51 10 ml. kl. 17 og 19.

Skal Kirken tære på sine traditioner og afvente bedre tider, eller skal den gå i offensiv-missionære - er et spørgsmål til både gejstlig og læg. Kirken har erkendt, at den har mistet arbejderklassen, og den siger ikke ret mange unge noget.

Vi vil på retræten forsøge på at analysere årsagerne heri og bedømme, om vi kan formulere troens sandheder på et tidssvarende sprog uden at gå på kompromis.

Alle, der vil hjælpe os med vort apostolat, er velkommen til retræten.

Da Magleås' økonomi er baseret på en mindste deltagelse, bedes man tilmelde sig senest den 30. september 1982.

Programmet for retræten vil blive tilsendt.

DUK - kalender

Bastrupweekend 1.-3.10. i Nykøbing for børne- og ungdomsledere. Indkaldelse udsendes senere. Pris 75.- kr. + 60 kr. for fællesrejse.

Kunstnerweekend 29.-31.10. 1982 på Øm-borgen. For 16 år og opefter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15.10. 1982.

Horsensweekend 5.-7.11. 1982 i Vejle for børne- og ungdomsledere. Indkaldelse udsendes senere. Pris 75 kr. + 60 kr. for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 25.10. 1982.

Medarbejderledetræning 26.-28.11. 1982 på Lerbjergcentret. For HB, DUK-udvalg, DUK-rep. og andre særligt indbudte. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 12.11. 1982.

Vietnameserweekend 5.-7.11. 1982 på Øm-borgen. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 22.10. 1982.

Nytårsløj 27.12. 1982 - 1.1. 1983 på Øm-borgen. For alle interesserede. Pris opgives senere i Katolsk Orientering.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Ungdomssekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Telefon 01-20 63 63

Det sker på Magleås:

Fredag den 1. til søndag den 3.10.
Kvindernes U-lands Udvalg afholder seminar

Tirsdag den 6. til fredag den 8.10.
Mildtværskursus for engelsklærer-studerende.

Søndag den 10. til fredag den 15.10.
Kath. Bildungswerk, Coesfeld, er på studierejse om den hl. Ansgar.

Lørdag den 16. og søndag den 17.10.
D.U.K. arrangerer et møde for de nyvalgte menighedsrådsmedlemmer med særligt henblik på ungdomsarbejdet i sognene.

DKKF

Bibel-retrætedag v/pater Leslie Dorn.

lørdag den 23. oktober 1982 kl. 10 - ca. 17.30.

Sted: Niels Steensens Gymnasium, Sct. Kjeldsgade 3, 2100 Kbh. Ø.

Pater Dorn vil vælge 3 tekster fra NT og i den forbindelse sige noget om, hvordan man kan læse Bibelen i dag. Efter hvert af de 3 oplæg vil der være tid til gruppedrøftelser og til at stille spørgsmål.

Alle er velkomne!

Deltagerne bedes medbringe frokost. Kaffe, the, vand og øl kan købes. Mulighed for skrifte inden messen kl. 16.45. Nærmere oplysning og tilmelding senest 5/10 til: Vibeke Andersen, Vængt 5, 3050 Humlebæk. Tlf. 02-19 15 32.

Fængselsarbejde

Pater Jorge Manzano, S.J. taler om fængselsarbejde tirsdag den 26. oktober Stenosgade 4 A (indgang ad den udvendige trappe).

Mødet begynder med messe kl. 18 i kapellet. Kl. ca. 19 serveres et let måltid (ost, spegepølse, kaffe/te). Derefter følger foredraget. Alle er velkomne. Tilmelding til

Lægdomnikanerne v/Connie Probst, Schimmelmansvej 45, 2920 Charlottenlund 01-63 63 82 (om aftenen).

Lodtrækning

Lodtrækning

Ved sommermarkedet ved St. Antoni Kirke i Brønshøj den 5. september blev følgende numre udtrukket:

Lysere lodder: nr. 144 (kolonialkurv)
Hvide lodder: nr. 213 (likør og whisky)
(begge gevinster er afhentet).

Hjertelig tak til alle, der støttede sommermarkedet!

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelser og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Katolsk Begravelsesforretning

Sydhavnens Bedemandsforretning, Hammelstrupvej 3, 2450 København SV.

Telefon 01-46 84 08

Ivar Donnemose
katolsk bedemand

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn
v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55
(døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.

Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19
on.-lag og fredag kl. 10-14

Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.

Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Alt i tryksager

Visitkort, plakater, menighedsblade, bøger etc.

Kvalitetsarbejde til lavpris.

Hurtig levering.

Villy's Bogtryk I/S

Smedegade 36
7600 Struer
Telefon: 07-85 59 00

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandrer tæres op hvert år.

Ring til Deres VVS-Installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg

i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem - for ca. 700 kr. - effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Electrolyse ApS

VINTERKURSUS JANUAR-MAJ

Løgumkloster Højskole
6240 Løgumkloster Tlf. 04-749040

Aut.
ehinstallatør

EL MOGENS
LARSEN

Remisemed 71a 6200 Ålbøkke 422530432531

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og servicevogne

01 70 45 30

- sikkerhed for varme

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Fredsmødet i Uppsala

Fortsat fra forsiden

velse fra kirkerne om sikring af freden, om almindelig nedrustning som et verdensomspændende vidnesbyrd uundgåeligt må få indflydelse på statsmændenes politiske afgørelser«, sagde han.

På spørgsmålet om der er en sammenhæng mellem dette nordeuropæiske initiativ og den russisk

ortodokse kirkes konference, som for nyligt indbød repræsentanter for forskellige religioner til Moskva, svarede ærkebiskoppen, at den fredskongres, der skal holdes i Sverige, kan betragtes som et supplement til det internationale møde i Moskva, men der er ingen direkte sammenhæng mellem de to møder.

Antallet af katolikker blandt flygtningene fra Vietnam er uforholdsmæssigt højt på grund af regimets øgede tryk mod kirken. Billedet herover stammer fra Vesttyskland, fra grænsegennemgangsløjren »Friedland« ved Göttingen. Flygtningene har fået udleveret tæpper som en første beskyttelse mod vinterkulden i Europa. Foto: KNA.

Drab i El Salvador

San Salvador (NC) - Ærkebispedømmet San Salvadors kommission for Retfærdighed og Fred har meddelt, at ifølge oplysninger fra dens underafdeling »Legal Beskyttelse« er der i de første tre uger af juli forsvundet 61 personer og blevet dræbt over 100 civile.

For at være objektiv i

sine meddelelser, oplyser »Legal Beskyttelse« også om tab blandt regeringsstyrkerne. I de samme tre uger er der blevet dræbt 50 soldater. Et medlem af kommissionen oplyser, at i løbet af den sidste måned er ingen civile blevet dræbt af venstreorienterede guerrillas.

Kardinaler om Vatikanets bank

Rom (KIPA) - Kardinalstatssekretær *Agostino Casaroli* og ærkebiskoppen af Firenze, kardinal *Giovanni Benelli* har begge i interviews taget stilling til Vatikanets Banks rolle i skandalen med den private »Ambrosiano« bank i Milano.

Dollar-kredit i millioner

Ifølge det italienske magasin »L'Espresso« ser Ca-

saroli det centrale punkt i vurderingen af de såkaldte »patronats-breve« ved hvis hjælp direktøren for »Ambrosiano«, Roberto Calvi, angiveligt kunne skaffe dollar-kreditter i millionbeløb. Garantierklæringerne er dog holdt i en sådan tone, så »de ikke nødvendigvis behøver være bindende på alle områder«, mener kardinalstatssekretæren.

Han gør for øvrigt op-

mærksom på, at de garantier fra Vatikanets Bank, som pressen påstår beløber sig til 1,2 milliarder dollars, ikke fremgår af »patronats-brevene«. I denne sum er der medregnet transaktioner, som Vatikanets bank ikke har noget at gøre med. »De forpligtelser, som mange tror kan vokse frem af disse breve, har grænser«, bekræfter Casaroli, og siger desuden: »Meget afhænger af den grundtone, patronats-brevene er holdt i. Man må vise god vilje og være retfærdig, men ikke naiv«.

Kardinalstatssekretæren venter i den nærmeste fremtid at få en rapport fra den undersøgelseskommission, han har nedsat. Kommissionen, der består af tre internationalt anerkendte bankeksperter, påbegyndte deres undersøgelser i Vatikanets Bank midt i juli i år.

Paven ved ingenting

I en samtale med det italienske ugeblad »Il Sabato« gjorde kardinal Benelli opmærksom på, at »paven ikke ved noget som helst om Vatikanbankens status«: i de ti år, han var souschef i statssekretariatet, havde Benelli aldrig fået en statusopgørelse fra

banken at se, »skønt jeg dog forsøgte på at kontrollere alt«, som han selv udtrykker det.

Så længe kardinal *de Jorio* forestod Vatikanets bank havde alle tillid til hans klogskab og sagskundskab. Efter hans død havde man dog stadig tillid til bankens ledelse, og, sagde Benelli: »Hvis der er begået uforsigtigheder, er det kun på grund af udygtighed og uerfarenhed«.

Benelli gjorde opmærksom på, at pave *Paul VI* altid havde vidst nøjagtig besked med, hvad der foregik i ethvert af Vatikanets departementer, mens pave *Johannes Paul II* »hverken kender Rom eller kurien«.

Den nuværende pave har derimod efter Benellis mening den karisme igen helt at påtage sig apostlen Peters opgave og dermed sin historiske opgave. Benelli tillægger pavens indflydelse på den italienske kirkes selvforståelse og liv stor betydning.

Ærkebiskop Marcinkus nægter at være indblandet

Vatikanet (NC) - Den amerikansk fødte ærkebiskop *Paul C. Marcinkus*,

Vietnam betragter katolikker som »statsfjender«

(KIPA) - Vietnams kommunistiske parti har i et »tjenestereglement« til partifunktionærer betegnet landets katolikker som »statsfjender«.

Fra velinformerede kredse i Paris oplyses det, at i dette hemmelige dokument opfordres partimedlemmer til at udnytte bestående uenigheder i den katolske kirke og så vidt muligt isolere præsteskabet fra de troende. »Det indrømmes i »tjenestereglementet«, at der i Vietnam er et stort religiøst behov, og at mange troende endnu ikke vil give afkald på præster. For at befri menneskene fra deres »overtro« må partiet stræbe efter at reformere kirken - altså præster og biskopper - så kirken underordner sig staten og ikke længere er en hindring for revolutionen.

Strukturerne infiltreres

Bispedømmernes ledelse - fra menighedsråd til de højeste ledelsesorganer - skal derfor infiltreres med såkaldte progressister. Dokumentet inddeler de vietnamesiske præster i fire politiske kategorier: Fremskridtsvenlige, tilpansningsvillige, uafgjorte og reaktionære. Der anbefales et særligt behandlingsmønster for hver af grupperne.

Det påpeges, at især de unge præster står folket

nær og ikke er bange for at arbejde med deres hænder, mens der blandt de ældre præster endnu er mange der er præget af en tilbageholdende »feudalistisk« livsholdning. I den sydlige del af landet, er antallet af præster alt for højt, og det må derfor reduceres.

Partiet udvælger præsterne

Det er alene partiet, der skal bestemme, hvem der skal ordineres til præster og hvem ikke. Den tyske missionscentral »Missio« oplyser i den forbindelse, at siden 1975 har den kommunistiske regering kun tilladt ordination af fem nye præster i Ho-Chi-Minh-byen (Saigon). I Nordvietnam fik i 1981/82 af 60 ansøgere til præsteseminarierne kun de fire lov til at indtræde.

Iagttagere mener, at partiet anser de polske katolikkers »dårlige eksempel« for farligt og derfor reagerer med et forøget tryk mod Vietnams katolikker. Dette er nok også forklaringen på, at antallet af katolikker blandt de vietnamesiske flygtninge er uforholdsmæssigt højt, skønt katolikkerne kun udgør otte pct. af landets befolkning.

Det volder bekymring i partiet, at trods forfølgelse vokser antallet af nye kristne og især blandt de unge.

Politisk strid om pavebesøg i Spanien

Som bekendt er pave *Johannes Paul II's* besøg i Spanien, der skulle have fundet sted 14.-22. oktober blevet udskudt til november, når valget i Spanien 28. oktober har fundet sted.

Leon/Madrid (KIPA) - Den apostolske nuntius i Spanien, ærkebiskop *Antonio Innocenti*, har stillet sig uforstående over for det i kredse i landet rådende ønske om, at pavens planlagte besøg udskydes til efter valget har fundet sted 28. oktober. Ved et møde i Leon i Nordspanien sagde ærkebiskoppen: »Paven taler

som præst til alle troende og til alle spaniere og vil ikke blande sig i valget«.

De spanske biskopper fandt det dog alligevel mest hensigtsmæssigt, at pavebesøget blev udsat til efter valget. I de politiske partier har der været meget forskellige meninger om det forventede pavebesøg. Venstre-partierne har beskyldt centrumsunionen (UCD) for at ville udnytte pavens besøg politisk. De fandt det helt »uantageligt« at acceptere et besøg af paven fra 14.-22. oktober midt under den spanske valgkamp, der finder sted 6.-26. oktober.

der er præsident for Vatikanets bank, benægter kategorisk at være indblandet i ulovligheder i forbindelse med bedragerierne med værdipapirer i 1973, da *Michele Sindonas* bankimperium styrtede sammen.

Marcinkus har også lovet, at alle kendsgerninger vil blive offentliggjort i forbindelse med en nuværende kontrovers mellem Vatikanet og Banco Ambrosiano, der for nylig er trådt i likvidation.

Som »absolut fantastisk« betegner ærkebiskoppen de beskyldninger, der er rettet mod ham og Vatikanets bank for at være indblandet i den

plan, forbryderiske personer for ni år siden udtænkte til at låne penge på forfalskede amerikanske værdipapirer.

En amerikansk advokat, *William Aronwald*, der var ansat i USAs justitsministerium i 1973, har bekræftet, at skønt ærkebiskop Marcinkus er blevet afhørt i forbindelse med skandalen i 1973, er det aldrig blevet godtgjort, at der var hold i beskyldningerne mod Vatikanets bank.

Næste nummer udsendes den 13. oktober

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansvarsskiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szaraffin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Kirken og Mellemøstkrigen, side 2
Verdensmissionssøndag, side 3
Biskoppen om reinkarnation, side 5
Kirken i Latinamerika, side 6-7
Kritik i kirken, side 9

Mellemøst-konflikten er blevet et alvorligt problem for verdensfreden. Det gælder ikke alene den seneste tids volds-optræning i Libanon, men også Israels stærkt kritiserede bosættelses-politik i de besatte vestjordaniske områder. Billedet herover er fra Via Dolorosa i Jerusalem's gamle bydel. Her bærer Jesus sit tunge kors. I dag bærer kristne i procession deres symbolske kors - og soldaterne er der stadig. Læs mere om Mellemøst-konflikten side 2. Foto: KNA.

De dræber de fattige i Brasilien

Kard. Arns på franciskanernes internationale kongres

Morschach (KIPA) - I et foredrag på franciskanernes internationale missionskongres i Morschach beskyldte kardinal *Evaresto Arns* fra Brasilien de rige i hans land for at »foragte de fattige og direkte dræbe mange af dem. Morderne ser i deres ofre ikke noget menneskeligt væsen, men elendige skabninger, der står i vejen for dem og forstyrrer deres behagelige liv«.

Internationale årsager

Kardinal Arns, der hører til de mest energiske forkæmpere for menneskerettighederne i Brasilien, tilføjer: »Dette er en menneskeforagt, der ignorerer den mest elementære ret, retten til livet«.

Efter hans opfattelse ligger årsagen til de nationale konflikter ofte i internationale sammenhænge. F. eks. havde arbejderne, som for nylig strejkede for retfærdig løn i en af

forstæderne, mærket den største modstand fra multinationale firmaer. Kardinal Arns havde i øvrigt stillet sig på de strejkendes side.

Basismenighedernes betydning

Kirken må begive sig på vej med de fattige og sammen med dem genvinde håbet, fremhævede kardinalen og henviste til de kirkelige basismenigheder, der er opstået blandt titusinder i Brasilien i de seneste år. Disse menigheder, der fremfor alt består af retsløse og foragtede, har særlig betydning for forsvaret af de samfundsmæssige rettigheder.

På missionskongressen i Morschach deltog 50 franciskanere fra 28 lande. I anledning af 800-året for Frans af Assisis fødselsdag beskæftigede kongressen sig med temaet: »Den hellige Frans i dag - Udfordring fra Den tredje Verden«.

Den nye kirkelov ventes snart offentliggjort

Philadelphia (NC) - Den nye kanoniske lov vil måske blive offentliggjort den 28. november i år, som er første søndag i advent, har professor i kirkeret ved Roms Gregoriana-universitetet, jesuiten *Francesco Urrutia* oplyst under en nylig afholdt

kirkeretskonference i Philadelphia, USA.

For tiden holder pave Johannes Paul II to ugentlige møder med seks kirkeretsekspert i Vatikanet for punkt for punkt at gennemgå forslag og revisioner. Pater Urrutia oplyste videre, at de, der venter dramatiske ændringer i forhold til den gældende kirkelov fra 1917, vil blive skuffet. De fleste ændringer er nemlig allerede gennemført i praksis, og formålet med den nye lov er først og fremmest a-jourføring og sammenfatning af de mange enkelte dekretter, erklæringer og andre kirkelige dokumenter, der er udsendt siden 1917 og ikke mindst i de sidste 20 år efter at Det andet Vatikanconcil (1962-65).

Ifølge pater Urrutia er den nye lov mere kortfattet end den gamle. Færre detaljer er taget med, den er mere pastoral i ånd og stil, bygger i større omfang på teologi med en klar tendens mod decentralisering.

Bispesynodens ønsker

I 1967 angav verdensbispesynoden ti hovedretningslinjer for den nye lov. Den skulle være juridisk i karakter og ikke blot indeholde bredt formulerede moralske principper. Den skulle bære præg af udadrettethed og dermed være brugbar i et større offentligt forum, - ikke kun for den private samvittighed.

Den skulle have et klart pastoralt sigte, omhandle

alle de områder, som biskopperne beskæftiger sig med i deres arbejde, genspejle subsidiariteten eller decentraliseringer i kirkens ledelse og knytte forbindelser til menneskerettighederne.

Endvidere anbefalede synoden, at kirkeloven skulle give klare retningslinjer for administrative sagsbehandlinger og domsafgørelser.

På konferencen i Philadelphia blev det bl.a. fremhævet, hvor nødvendigt det er, at gejstligheden sætter sig ind i den nye lov og hjælper alle i kirken til den rette holdning over for loven.

Lægfolk som dommere

Om specielt ægteskabsdomstolene blev det oplyst, at lægfolk, både mænd og kvinder kan virke som advokater og dommere i kirkelige retssager, hvilket er nyt i loven.

Jesuitterordenens eksistens i Ungarn alvorligt truet

Rom (KIPA) - Jesuitterordenens ledelse har appelleret til kirkerne i »andre nationer« om at komme til hjælp i ordenens kamp for at overleve i Ungarn.

I et interview i Rom med det svejtsiske katolske pressebureau KIPA har pater *Giuseppe Pittau* (der indtil valg af en ny generaloverste er stedfortræder for *Pedro Arrupe* sammen med *Paolo Dezza*) udtalt, at »der er brug for hjælp og forståelse fra andre nationers kirker for at få åbnet nye frihedsveje

i den ungarske kirke«.

Under sin rejse til Ungarn i slutningen af august har pater Pittau udtrykkeligt argumenteret for på ny at få åbnet adgang for jesuitter i Ungarn og for retten til at uddanne novicer. Dette er sket over for lederen af det statslige kirke departement i Budapest, *Imre Miklos* og over for den katolske kirkes primas i Ungarn, kardinal *Laszlo Lekai*.

Pater Pittau gør opmærksom på, at jesuitter *Fortsættes på bagsiden.*

Katolsk radiomesse fra Helsingør

Søndag d. 24. oktober kl. 17 sender Danmarks Radio på program 1 messen i Skt. Vincents Kirke i Helsingør. Pater Gerard Coenen C.M. celebrerer og pastor Jørgen Hviid prædiker.

Arafats møde med paven

20 min. samtale om situationen i Libanon

Rom (KIPA) - Den ellers altid bevæbnede Yassir Arafat kom den 15. september våbenløs til Vatikanet og udtalte om sit møde med pave Johannes Paul II, at dette var en historisk audiens og et virkeligt vendepunkt.

Samtalen med paven varede godt og vel 20 minutter og drejede sig om situationen i Jerusalem, beslutningerne under det arabiske topmøde i Fez og problemet med de libanesiske kristne.

I audienssalen blev Arafat modtaget af mgr. Julius Pez, en af pavens polske medarbejdere, og derfra ledet til et andet audiensværelse, hvor paven vente-

de ham. Efter forlydender blev samtalen ført på engelsk. I forbindelse hermed præsenterede Arafat sine to ledsagere for paven, Ahmed Dayani fra PLO's øverste ledelse og Hanna Nasser, der repræsenterede den kristne gruppe inden for PLO.

Alles ret må anerkendes

Pave Johannes Paul II udtalte sig utvetydigt for anerkendelsen af rettighederne hos alle de befolkningsgrupper, der er indblandet i Libanonkonflikten. Efter pavens opfattelse vil en varig løsning af denne konflikt forudsætte ophør af enhver form for

vold, anerkendelse af palæstinenserens ret til eget hjemland såvel som anerkendelse af Israels ret til sikkerhed.

Palæstinenserens lidelsesvej

I Vatikanets pressemeddelelse om samtalen mellem paven og Arafat fremgår det videre, at Johannes Paul II udtrykte sin velvilje over for det palæstinensiske folk og sin deltagelse over dette folks lange lidelsesvej. Samtidig udtrykte paven ønsket om, at man så hurtigt som overhovedet muligt måtte finde en varig løsning på konflikten i nærøsten »under udelukkelse af enhver form for væbnet sammenstød og vold og fremfor alt terror- og gengældelsesaktioner«.

I samtalens videre forløb kom paven ind på den tilspidsede dramatik i Libanon efter mordet på den nyvalgte præsident Bashir Gemayel. Han beklagede på det dybeste denne terrorhandling, som intet kunne retfærdiggøre og udtalte håbet om, at den nødvendige genopbygningsproces i landet trods dette ikke afbrydes, men tværtimod måtte blive et værdifuldt led i Mellemøstens stabilitet og fredeliggørelse.

Islam-konference om Arafats audiens

Tunis (KIPA) - Generalsekretæren for den islamiske konference, Habib Chatti har takket pave Johannes Paul II for audiensen med palæstinenserlederen Yassir Arafat. I et budskab udsendt lørdagen efter audiensen onsdag den 15. september til overhovedet for den katolske kirke, betegner Habib Chatti mødet som »en hjertelig modtagelse«, som var »fuld af sympati«.

Paven har med denne islamisk-kristne samtale vist, at dialog og tolerant forståelse i gensidig anerkendelse af alles rettigheder er nødvendig, hedder det videre i budskabet. I den islamiske verden er mødet mellem paven og Arafat opfattet som udtryk for Den hellige Stols bestræbelser på at fremme fred og retfærdighed mellem mennesker.

Palæstinenser-lederen Yassir Arafat og pave Johannes Paul II stiller op foran fotografere i forbindelse med mødet i Vatikanet den 15. september i år. Audiensen fandt sted før den almindelige onsdags-audiens for pilgrimme og foregik i et af sideværelserne til den store audienssal, som det er skik over for højtstående personligheder.

Paven fremhævede blandt andet nødvendigheden af, at alle befolkningsgruppers rettigheder i Libanon respekteres. Foto: KNA.

Israelsk krigsmindesmærke nær byen Hebron på Jordanflodens vestbred. Mindesmærket er opført af våbenskrud fra krigen i 1967. Formålet er tydeligvis ikke alene at hædre de faldne israelske soldaters død, men også at demonstrere Israels magt nu og her; Vi er her, og vi vedbliver at være her - en provokation imod de arabiske indbyggere i det besatte område. Foto: KNA.

Kraftig pavelig appel om fred i Mellemøsten

I den største bekymring over faren for nye krigeriske sammenstød i Mellemøsten har paven indtrængende appelleret til den israelske og palæstinensiske befolkning om at afholde sig fra enhver form for væbnet aggression og i stedet for at løse problemerne ad fredelig vej.

Rom (KIPA) - Ved afslutningen af generalaudiensen den 15. september understregede pave Johannes Paul II sin overbevisning om, at hvert eneste folk i Mellemøsten må indrømme sit eget territorium. Uden retfærdighed kan man ikke slutte nogen varig fred, sagde paven og fortsatte med at påpege, at retfærdigheden ikke sker fyldest, så længe rettighederne for ethvert folk, der er indblandet i Mellemøstkonflikten, ikke anerkendes. Til disse rettigheder hører først og fremmest eksistensen af et eget territorium i sikkerhed til opretholdelsen af hvert eneste folks identitet.

Urealistiske ønsker?

Med det største eftertryk gentog paven for de titusinde pilgrimme fra hele verden det spørgsmål, som han allerede tidligere i april i år offentligt har stillet: - Er det ønske dog så urealistisk, at den ene

anerkender den andens eksistens og virkelighed, og at vejen findes til en dialog, der kan føre til en afbalanceret løsning, hvor begge parter kan leve sammen i fred, værdighed og frihed og møde hinanden i tolerance og forsoning?

Støtter ethvert fredeligt forsøg

I den forbindelse henviste paven til de intense diplomatiske anstrengelser for gennem forhandlinger at nå til en løsning på Mellemøstenkonflikten. Han forsikrede om, at Den hellige Stol fulgte disse initiativer med den aller største interesse og støttede ethvert forsøg på dialog, forhandlinger og endelig bilæggelse af konflikten. Den hellige Stol vil med sine midler ud fra etiske grundsætninger bidrage hertil. Sammen med hele den katolske kirke ser paven med sympati på begge de stridende folk, som er arvtagere og vogter-

re af religiøse, historiske og kulturelle traditioner.

Den umiddelbare anledning til pavens lidenskabelige freds- og forsoningsappel var mordet på den nyvalgte libanesiske præsident Gemayel. Han udtrykte sin dybtfølte smerte over denne umenneskelige forbrydelse og over tabet af denne tro søn af de maronitiske trosamfund. »Jeg kan ikke skjule min frygt for følgerne af denne dramatiske begivenhed for Libanon selv og for hele den forpinte region i Mellemøsten«, tilføjede paven.

Guds stad - og menneskets

Ved slutningen af sin appel nævnte paven den hellige by, Jerusalem. Hvis alle ville vise ærlig forsoningsvilje kunne denne »Guds stad« også blive »Menneskets stad«, hvor troende fra de tre store monoteistiske religioner (med troen på én Gud), jødedommen, kristendommen og islam i frihed og lighed kunne leve sammen under den gensidige garanti, at denne by er religiøs arv for alle de tre religioner.

Et hjemland for palæstinenserne

KIPA-kommentar til pavens møde med Yassir Arafat

De negative reaktioner på det seneste møde mellem pave Johannes Paul II og lederen af den palæstinensiske befrielsesorganisation, Yassir Arafat er forståelig. Kritikerne glemmer dog, at paven ikke alene er overhoved for den latinske kirke, men også for den kristne melkitiske kirke, der omfatter et betragteligt antal palæstinensere. Højstående prælater i Vatikanet fremhæver derfor også, at den ca. 20 min. lange privataudiens onsdag eftermiddag den 15. september ikke drejede sig om Arafats person eller PLO, men hele det palæstinensiske folk, hvis ret til et hjemland er ubestridelig efter pavens opfattelse.

Ser man tilbage på Den hellige Stols holdning til Palæstina-spørgsmålet siden afslutningen af Den

anden Verdenskrig, så er det klart, at Vatikanet altid har afvist at acceptere uret. Det kommer til udtryk i, at Vatikanet indtil i dag ikke har anerkendt staten Israel. Som hidtil er det Den hellige Stols standpunkt, at en sådan anerkendelse af Israel først kan ske efter en almindelig afklaring af problemerne omkring det palæstinensiske folks rettigheder og beskyttelsen af de hellige steder. Med andre ord har Den hellige Stol foretrukket årtiers svævende situation, frem for at acceptere forhold, der er fremkaldt ved vold og magt.

Ikke uvenligt over for Israel

Arafats audiens hos paven må heller ikke opfattes som en uvenlig handling over for Israel. Dette

havde patriarken for de melkitiske katolikker, *Maximos V Hakim* allerede dagen før audiensen gjort opmærksom på. Ærkebiskoppen af Köln, kardinal Joseph Höffner har desuden fremhævet, at paven har ladet sig lede af ønsket om at bringe freden i Mellemøsten et skridt nærmere. Under samtalen med Arafat udtrykte pave Johannes Paul II også klart, at en varig løsning på konflikten i Mellemøsten må findes uden voldsanvendelse og især uden terroraktioner eller gengældelsesangreb.

Palæstinenserne og Israels ret

I den pressemeddelelse, som Vatikanet udsendte efter audiensen, henvises også til Israels retmæssige behov for sikkerhed, og at dette blev foreholdt Arafat af paven. Det må være bemærket i Jerusalem. Med andre ord forudsætter en endelig afklaring af Palæstina-problemet ikke blot tilvejebringelse af et hjemland for det palæstinensiske folk, men også en anerkendelse af Israels ret til at eksistere.

Kirken i Danmark

Missionsvirksomhed blandt Cayapas-indianere i Ecuadors urskov i Sydamerika. Missionspræsten, der ses på bænken til højre i billedet får hjælp af en uddannet indianer-kateket. Stammen som består af 2500 indianere lever næsten helt isoleret fra omverdenen i det subtropiske skovområde, - men også her må kirken nå ud. Foto: KNA.

Verdensmissionssøndag den 17. oktober 1982

Hjælp de unge, lokale kirker verden over

Gennem årene har vort bispedømme modtaget et beskedent årligt tilskud fra Sekretariatet for troens Udbredelse (Congregatio pro Evangelisatione Populorum) i Rom. Sekretariatets midler kommer for det meste fra den årlige indsamling, som optages i alle katolske kirker verden over på Verdensmissionssøndag. Disse bidrag bliver af Sekretariatet formidlet videre til nye eller unge lokale menigheder for at sikre deres trivsel i troens udbredelse. Efterhånden som disse lokale kirker kan klare sig selv, bliver den økonomiske støtte fra Sekretariatet nedtrappet, og til sidst bortfalder den. De unge kirker betragtes da som »voksne« i vor verdensfamilie.

Det er vores tur til at hjælpe

Bispedømmet, København, samt alle de nordiske bispedømmer, modtager fra i år ikke længere det vante årlige tilskud fra Sekretariatet for Troens Udbredelse. Vi er blevet »voksne« i Sekretariatets øjne. Denne udvikling indbyder til taknemmelige overvejelser, dog uden at

fortabe os i konfirmationsagtige tanker, om hvad det vil sige at være voksen. For vi ved, at enhver konfirmand trænger til fortsat støtte og hjælp. Vor ny situation understreger dog vort ansvar overfor yngre, mere trængende lokale kirker. Den støtte og hjælp, som vi modtog, da vi allermost trængte til den, kan nu bedre gengældes med takkegaver der går til den del af kirken, som skal plejes gennem dens spæde opvækst.

Give troens gave videre

En ung voksen kendetegnes oftest med optimisme, iver og gå på mod. Han vil gerne gøre en indsats, selv om evner og kræfter stadig er begrænset. De fleste vil også gerne gengælde den omsorg, som har hjulpet dem i deres udvikling, ved selv at give troens gave videre. Og da kirken af sin natur er missionerende, sikrer den os, at der altid vil være unge, lokale kirker, som skal støttes med bøn og offer. Alle menigheder, unge såvel som gamle er fælles om det privilegium at udbrede troen.

På verdensmissionssøndagen 17. oktober vender katolikker over hele kloden blikket indad og udad. Indad med tak for troens gave og tak til alle som muliggjorde den lokale udbredelse af troen, dens trivsel og vækst. De vender blikket udad mod de andre menigheder, som stadig trænger til en hjælpende hånd.

En hjælp, der bærer frugt

Kollekten, der optages på verdensmissionssøndagen stilles til rådighed for Sekretariatet for Troens Udbredelse, som efter nøje undersøgelser formidler vore bidrag til de mest trængende kirker rundt om i verden. Bidragene, vore takkegaver, er en hjælp til selv-hjælp på det kirkelige område. De er en hjælp, der bærer frugt. Et enkelt eksempel på en spæd kirkes udvikling kan nævnes. I Sydafrika er den katolske kirke vokset med 35 % fra 1970 til 1980. På trods af den næsten eksplosionsagtige vækst kan den katolske kirke i Sydafrika allerede dække 80 % af sit økonomiske behov. Takkegaver fra resten af verden, bl. a. fra Danmark kan supplere disse trosfællers og vordende trosfællers anstrengelser til at udbrede troen.

Måtte bøn for troens udbredelse ledsage vore takkegaver, eller omvendt, på søndag den 17. oktober.

Urban E. Figge.

Paven fordømmer massakren i flygtningelejrene i Beirut

Castel Gandolfo (KIPA) – Med dyb smerte og bitterhed har paven fordømt den seneste grusomme massakre i de palæstinensiske flygtningelejre i Beirut. »Der findes ikke ord, der tilstrækkelig dækkende kan beskrive en sådan forbrydelse, som strider mod enhver menneskelig og kristen samvittighed«

sagde paven søndag den 19. september til pilgrimene i hans sommerresidens, Castel Gandolfo. Han udtrykte samtidig sin største sorg over dette »forfærdelige udbrud af ond vold og over den optrappede vold i hele verden«, og fortsatte: »Jeg beder til vor barmhjertige Herre, at Han må være

barmhjertig imod vor faldne menneskehed, der udøver den værste form for barbari.«

På ny appellerede paven til de ansvarlige overalt i verden om med fornyet kraft at genoptage dialog og forhandling for at nå til fred og forsoning i Mellemøsten.

Et eksempel på israelsk bosættelses-politik i Vestjordan. Nye boligblokke er opført i en ring uden om det arabiske kvarter i det østlige Jerusalem. Lignende eksempler ses i Nazareth og Betlehem. Israel har ikke blot besat Vestjordan, men annekteret områder som i mere end halvandet tusind år har været i arabiske stammers besiddelse. Foto: KNA.

Katolsk lommebog '83

udkommer medio november

Den har samme udseende som '82 kalenderen (Liturgisk Kalender, årskalender '83 og Katolsk Vejviser).

Prisen bliver kr. 45.00 inkl. moms, plus forsendelsesgebyr.

Ekspedition fra Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28, 1620 V. Tlf. 01 - 24 12 10. Forudbestilling modtages gerne.

En bedre kirke i en bedre verden

Den 11. oktober var det 20 år siden, pave Johannes XXIII åbnede Det andet Vatikankoncil. Kort efter hans valg til pave i 1958 havde det vakt enorme forventninger inden for og uden for kirken, da han bebudede dette koncils sammenkaldelse. Det blev de katolske kirkers 21. økumeniske koncil, og det andet, afholdt i Vatikanet. Det vil sige, et kirkemøde for hele verdens romersk-katolske og de med Rom unerede kirkers biskopper: Maronitter, melkitter, koptere, malabariske, ruthænske, ukrainske og andre ortodokse kirker. 2.500 biskopper plus deres rådgivere, og observatører fra andre kristne trossamfund deltog i mødet. Det var århundredets kirkelige begivenhed.

De første 19 konciler havde været sammenkaldt i vidt forskellige byer i Øst og Vest, som regel for at afgøre trosspørgsmål. Men pave Johannes overraskede med sit ønske om et *pastoralt* koncil. Han understregede fra starten, at kirken ikke skulle drøfte dogmatiske spørgsmål, men derimod kirkens liv og opgaver i den moderne verden, som denne verden så ud efter to verdenskrige inden for 30 år, og mens disses vanvid fortsatte i Vietnam, Afrika og Latinamerika. Kirken stod midt i en verden, der splittedes af politiske, sociale og etiske teorier og holdninger. Det var koncilets opgave at klargøre, hvordan kirken kunne bidrage til opbygningen af en bedre verden, ved først selv at blive en bedre kirke. Det var i øvrigt dette udsagn, der rystede kurien i Vatikanet så voldsomt, at den besluttede sig til at bremse ethvert tilløb til fornyelse og kursændring.

Til gengæld var det også præcis det, der vakte den store begejstring hos verdens årvågne katolikker: Pavens tale om »frisk luft i kirken« udløste en umådelig velvilje til at tage fat. Koncilet varede i fire år. Pave Paul VI, valgt i 1963, besluttede omgående at fortsætte det.

Drøftelserne og afstemningerne mundede ud i 17 dokumenter af ulige omfang og vigtighed. Tilsammen udgør de en hel bog med principielle udsagn om kirkens væsen, dens ånd og liv, retningslinier for en fornyelse af både ånd og liv, og endelig erklæringer om livsvigtige (og livsfarlige) emner som f.eks. religions- og samvittighedsfrihed, økumene, retfærdighed og fred.

Det er lidt beskæmmende for det gamle Europa, som i århundreder har påtvunget andre verdensdele sin kultur, tro og viden, og derved også sin trosforvirring og bedreven, i dag at skulle være vidne til, hvordan koncilets beslutninger især er blevet taget alvorligt og omsat i handling uden for Europa. Afrikas unge kirker sprudler af liv, som er afrikansk. I Latinamerika kan det koste livet, bevidst at engagere sig som kirke med ansvar for retfærdighed og fred.

I Europa har kirkens fornyelse i koncilets ånd ofte været indskrænket til ørkesløse debatter om en maksimal eller minimal tolkning af koncilttekster (eller fodnoterne til dem). Så lidt er gennemført, at den nuværende pave, dagen efter sit valg, så sig nødt til at erklære: Koncilets beslutninger skal gennemføres!

Vi vil i de kommende numre vende tilbage til, hvad koncilet iværksatte, hvad kirken vovede og hvad den nåede, 20 år efter pave Johannes.

www

Latin i »katolsk orientering«

Tak til hr. Erik Carlsen's opfordring i nr. 14 af »katolsk orientering«. Nekrologen over pater Alfred Otto var ikke tænkt som detaljeret uddybning af hans værker. Jeg gav kun titlen på værker, der er udkommet i Danmark. Det danske sprog- og litteratur Selskab stod fad-

der til disse udgaver. Forfatterne af de nævnte værker var danske filosoffer, der i middelalderen levede og virkede i Paris. – »Vulgare amici nomen – sed rara est fides« kan frit oversættes ved »Ordet »ven« er billigt købt – men trofasthed er en sjælden vare«.

Titlen på doktordisputatsen: »Liber Daticus Roskildensis« kan måske oversættes ved: Roskildes regnskabsbog.

K. Pauli S.J.

Fællesskab tværs over sogne- og aldersgrænser

Lørdag den 11. september kl. 11 samledes omkring 100 ældre, handicappede og syge til en stemningsfuld messe i Skt. Hans Kirke i Hørsholm, hvor de syges salvelse blev uddelt til dem, der ønskede at modtage dette sakramente.

Det blev en dejlig dag, hvor fællesskabet de nord-sjællandske menigheder imellem kom smukt til udtryk i en storslået og festlig dag.

Unge havde sørget for rejsning af et stort telt, hvor søstre havde dækket et festligt middagsbord for 120 personer, således at alle efter messen kunne bydes til bords. Maden blev tilberedt hos søstre i Mikkelsborg, hvorfra den rygende varm i store gryder blev transporteret til Hørsholm. Også servering, opvask og underholdning med mere var der mange hjælpsomme menighedsmedlemmer fra hele regionen, der tog sig af. Dette tværsogns-samarbejde er med til at give mange af deltagerne en oplevelse, der hører til årets højdepunkter.

At det på denne måde er muligt at fejre også dette sakramente er måske nytænkning for mange, men der er da alligevel grund til i fællesskab i Kristus at glæde sig over denne Guds gave, såvel som vi gør det ved dåb, firmelse og vielse, hvor Helligåndens kraft og styrke nedbedes over os. At samtidig en voksen, handicappet, der ønskede at konvertere til den katolske tro, netop havde valgt denne dag til sin optagelse, gav yderligere vor messe en dimension af fornyelse.

Det er i år tredje år i træk, dette store arrangement har fundet sted, så det er nu godt på vej til at

blive en tradition.

Det er også en stor glæde, at den skare af hjælpere, der på så mange måder yder en indsats, år for år vokser, så det virkelig er et meget bredt fællesskab, der bærer netop denne fest.

Vi vil herigennem gerne bringe vor tak til alle der ved denne lejlighed har gjort en indsats både for vort kristne fællesskab, og for de mange for hvem denne dag er særdeles betydningsfuld.

Stig P. Fjording

Støt »katolsk orientering«

»katolsk orientering« mangler 65.000 kr. for at få økonomien til at løbe rundt, viser det forventede regnskab for 1982.

Prisstigninger og devalueringer rammer ikke kun erhvervslivet, de går også hårdt ud over et blad som »katolsk orientering«. Bladet udkom for første gang i januar 1975 og kunne da trykkes for 169.000 kr. om året. I 1982 koster trykningen 407.000 kr. Portoudgifterne, som i 1975 udgjorde 113.000 kr. er nu steget til 208.000 kr.

Lønningerne til fast ansat redaktionspersonale er steget fra 129.000 kr. i 1975 til 250.000 kr. i år. (Tre af redaktionens medlemmer arbejder gratis). Et blad som dette kan heller ikke laves uden abonnement på internationale pressemeddelelser og fotos eller uden almindelige kontorudgifter. Alle disse udgifter, også husleje, beløb sig til 71.000 kr. i 1975, men er nu på 120.000 kr. i 1982.

Gratis blad

Det skal nok understreges igen, at »katolsk orientering« er et gratis blad til samtlige katolske husstan-

Albani-festival i Odense indbragte 40.000 kr.

- men kirkens restaurering koster mere!

Skt. Albani Kirke i Odense har i dagene 10.-12. september sammen med sin gode nabo Albani Bryggerierne A/S afholdt en Albani Festival til fordel for kirkens indvendige restaurering.

Hovedattraktionen var Nordisk Tivoli Park med mange tilbud til voksne som for børn. Menighedsmedlemmer havde opstillet forskellige boder, som bogantikvariat, vintombola og loppetorv m. m. Også et restaurationstelt forefandt.

Festivalen blev afholdt på Albani Torv, som myndighederne havde overladt menigheden i de tre dage, den varede. Radio Fyn og de lokale blade Fyens Stifttidende og Ugeavisen bragte gode foromtaler, så der kom mange mennesker udover den katolske menighed.

Der blev hver dag givet danseopvisninger af Eva Rokkedal's danseskoles elever. En gruppe vietnamesiske piger med vifter gav en dans, som fik dem til at ligne graciøse orientalske fugle.

Det blev en succes, som indbragte ca. 40.000 kr. til formålet. Kirkens restaurering vil komme til at koste ca. 400.000 kr., bl. a. på grund af at det var nødvendigt at afskrabe flere lag maling og kalkning, et arbejde, som har taget flere uger.

Menigheden er dog ikke ganske hjemløs, idet såvel Skt. Josefssøstrene som Skt. Hedvigssøstrene har åbnet henholdsvis kapel og kirke for os. Hverdagssmæsserne er blevet holdt i Skt. Josefssøstrenes kapel og de tre søndagsmesser i Dalum klosterkirke, og vi er alle søstre en stor tak skyldig herfor.

Hvis de, der læser dette, har eller har haft en eller anden tilknytning til Skt. Albani Kirke, og kunne tænke sig at bidrage til dennes restaurering, ville præsterne og menigheden være meget taknemmelige for det. Kirkens gironummer er 601 93 23, og girokortet mærkes restaurering.

Karsten Jensen
formand
for menighedsrådet.

de. Men også et gratis blad koster penge. Det er som med kirken: Det er gratis, at gå i kirken, men sandelig ikke uden omkostninger at have en kirke og at være en kirke. Det er jo derfor, vi betaler kirkebidrag, derfor afholdes der kollekter og organiseres basarer og andre aktiviteter, der skal skaffe de fornødne penge til kirkens arbejde, vedligeholdelse, lys, varme osv.

Frivillige bidrag

For at nedbringe bladets omkostninger har vi fra starten i 1975 bedt læserne om et frivilligt bidrag til projektet »gratis blad til alle«.

I 1975 blev der til redaktionens glæde ydet 294.000 kr. i frivillige bidrag, og denne støtte er i år steget til 400.000 kr. Det er vældig opmuntrende.

I 1975 havde vi indtægter for annoncer på 23.000 kr. i år på 55.000 kr.

Abonnenter, det vil sige ikke-katolske læsere, der køber bladet, indbragte 16.000 kr. i 1975 mod 33.000 kr. i 1982.

Det er selvsagt glædeligt, at også bladets ind-

tægter stiger, men alle kan regne ud, at udgifterne desværre stiger i en hurtigere takt.

For at vende tilbage til sammenligningen med sognets kirke: Vi ved, at alt for få katolikker betaler kirkebidrag. At en del kirker endnu ikke er lukket eller solgt skyldes måske, at de tyske katolikkers million-tilskud udligner underskuddet i menighedens kasse og ihvert fald betaler præstens løn. Men vil det være ved?

Det samme gælder »katolsk orientering«. Også vort underskud dækkes af tilskud fra udlandet, i år med 424.832 kr. Mange flere læsere burde stå vagt om bladet, som for enormt mange trosfæller, der bor langt fra deres sognekirke, tit er den eneste levende kontakt med kirkens fællesskab i Danmark og i verden.

Tak for støtten

Den røde giroblanket er atter på vej. Også mindre beløb end det påtrykte er af betydning for at nedbringe bladets underskud. Må vi regne med Dem? Tak!

Red.

Legemets kristne betydning

Af biskop
Hans L. Martensen

Den kristne tro er helt igennem menneskelig; den tager tilværelsens svage sider alvorligt, og samtidig giver den ægte håb – ikke et håb om at blive befriet fra legemet, men et håb om legemets forvandling.

Kirkens lære om kødets opstandelse indeholder en vurdering af menneskets krop. Man hører undertiden den påstand, at kristendommen er legemsfjendtlig. Men hvis man søger til bunds i kristendommens væsen, kommer man til det modsatte resultat. Kristendommen understreger det menneskelige legemes enestående betydning. Legemets værdi rækker ud over de år, dets biologiske liv varer: Det rækker ind i evigheden. Ikke blot sjælen skal frelses, men også legemet. Eller rettere: Legeme og sjæl er en helhed. Enheden mellem sjæl og legeme er større, end vi kan forestille os. Denne enhed og helhed skal ved Guds kraft føres ind i den

forvandlede tilværelse, som vi kalder kødets opstandelse.

De første kristnes omverden

Den omverden, som kristendommen mødte i løbet af de første århundreder, kunne overfladisk set godt tage sig legemsvenlig ud. Den var ivrig til at dyrke sport og anden legemsudfoldelse, og kunstnerne yndede at fremstille det nøgne legeme. Men dybere set havde den hellenistiske verden ikke stor respekt for kroppen. Allevegne regnede man med, at der fandtes en slags modsætning mellem ånd og materie. Religioner og filosofier, der regnede med et liv efter døden, kendte almindeligvis ikke

til tanken om legemets opstandelse, men kun om sjælens udødelighed.

Kun jødedommen havde fra ældgamle tider bibeholdt forestillingen om, at mennesket er en helhed, og at mennesket holder op med at være menneske, hvis sjæl og legeme adskilles. Jødedommen havde en respekt for legemet, der var ukendt i de hedenske religioner. Kroppen var i lige så høj grad som sjælen Guds skaberværk - ja, man kan næsten sige, at krop og sjæl blev betragtet som to sider af samme virkelighed. Det var præcis af denne grund, at det var så vanskeligt for jøderne at forestille sig et liv efter døden - vi var inde på dette emne i en foregående artikel. Jøderne kunne ikke forestille sig sjælens frelse uafhængig af legemet.

Den jødiske respekt for legemet levede videre hos de kristne - ja, den fik sin særlige profil gennem troen på Jesu Kristi opstandelse. Tanken om opstandelsen var forargelig og næsten latterlig for den hedenske omverden (jfr. App. 17,32). Men til trods herfor var de kristne ikke bange for at bekende sig til »kødets opstandelse«. Der var tale om noget andet og noget mere end blot »sjælens udødelighed«.

Moderne legemsfjendtlighed

Opstandelsestroen er et bolværk mod hemmelige strømninger af legemsfjendtlighed, som vor egen tid og omverden er fuld af. Vi har fået uanede muligheder for at tilfredsstille sanserne, og disse muligheder udnyttes til det yderste. Men som så ofte mødes modsætningerne: Næsegrus tilbedelse af sanserne og foragt for dem ligger tæt ved hinanden.

Følgende indstilling vinder udbredelse: Ingen har nogen etisk forpligtelse over for sit eget legeme. Lad ham bruge eller misbruge sit legeme, som han har lyst. Overdreven konsumering af mad og alkohol skader legemet; narkotika nedbryder sundheden. Men nogen etisk forpligtelse findes der ikke. Vi skal ikke stå til regnskab for vort eget legeme. På samme måde

mener flere og flere, at selvmord må være den enkeltes private afgørelse, der ikke bør vurderes etisk.

Kristendommen har derimod alle tider holdt fast ved, at vi har en forpligtelse over for vort eget legeme og dets sundhed, og at selvmord er forkasteligt.

Der findes en overdreven legemsdyrkelse, der minder om sminke, der skal skjule virkeligheden. Under sminken sidder der rynker af fortvivlelse over alt det legemliges utilstrækkelighed, og over dets hensuldren i lidelse, alderdom og død.

Reinkarnationslæren kan undertiden være udtryk for en lignende resignation i forhold til legemet. Mange tilhængere af tanken om reinkarnation mener, at det legeme, jeg lever i, ikke er så vigtigt. I en vis forstand kommer det slet ikke mit egentlige »jeg« eller min sande »identitet« ved.

Ydmyg værdighed

Kristendommen går den modsatte vej. Den fortaber sig ikke i dyrkelse af sanserne, og den kender til streghed over for legemet. Den nægter heller ikke, at legemet er svagt og skrøbeligt. Men uden at slippe en nøgtern realisme, giver kristendommen et forunderligt håb til kroppen og dens funktioner. Den fortvivler ikke over »det ydmyge legeme«, som Paulus så træfende kalder det. I Seidelinernes oversættelse hedder det: »Men vi har indfødsret i himlen, og derfra forventer vi også vor frelse, vor Herre Jesus Kristus, som vil omdanne vort ynkelige legeme efter sit eget, så vi bliver som han i hans himmelske skikkelse - og det vil han gøre i kraft af den magtfuldkommenhed, hvormed han kan underlægge sig alt«. (Fil. 3,20-21).

Måske er ordet »ynkelig« en for stærk oversættelse. Paulus kalder det mere nøjagtigt »det ydmyge legeme«. (Han anvender samme græske ord, som Maria bruger i sin lovsang, når hun taler om, at Gud har set til sin »ydmyge« tjenerinde).

Kristi opstandelse, udsnit af en altertavle af Mariotto di Christofano, 14. årh. Medici-akademi i Firenze. Foto: KNA.

Kroppens funktioner er ydmyge, og dens forfald og død er ynkelig. »Vi, som lever i legemets telt, sukker under et tryk, fordi vi ikke vil afklædes, men overlædes, så det dødelige kan blive opslugt af livet«, siger Paulus et andet sted (2. Kor. 5,4). Men Gud selv vil sørge for, at døden ikke bliver en sidste ynkelig afklædning, men en ny ikklædning (jfr. 2. Kor. 5,2,5), der én gang for alle lader det dødelige legeme blive opslugt af liv.

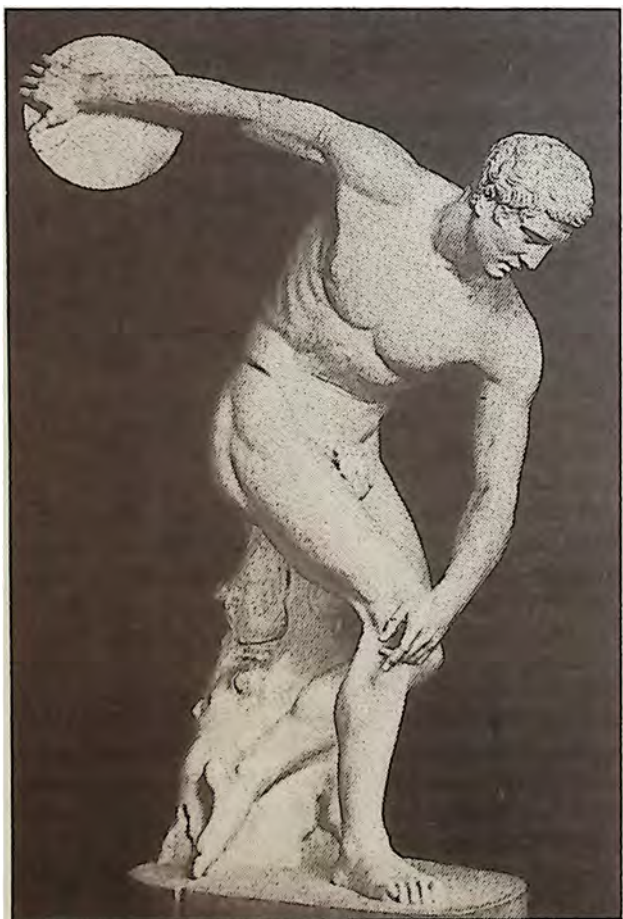
Selv om det dødelige legeme forgår fra dag til dag, har det en værdighed, der ikke kan sættes højt nok. »Véd I ikke, at jeres legeme er et tempel for Helligånden, som er i jer, og som I har fra Gud, og at I ikke tilhører jer selv? I er jo købt og prisen betalt; ær derfor Gud i jeres legeme!« (1. Kor. 6,19-20).

Prisen for vort legeme

»Prisen« for os - inklusive vort legeme - var Guds egen, eneste Søn. Denne evige Guds Søn, ét med Faderen og Helligånden, blev menneske, én gang for alle, med et bestemt legeme, der blev født på en bestemt dato og døde på et bestemt klokkeslet. Han indgik med sit legeme

i opstandelsen og viste dermed, hvad legemet er værd. Han betalte prisen - så meget er vort legeme værd, så stort er dets håb. Er det ikke sørgeligt, hvis vi ville forlade denne storslåede kristne tanke til fordel for en forestilling om reinkarnation, der gør legemet til et i sig selv værdiløst gennemgangsstadium?

Den kristne tro er helt igennem menneskelig; den tager tilværelsens svage sider alvorligt, og samtidig giver den ægte håb - ikke et håb om at blive befriet fra legemet, men et håb om legemets forvandling. Kroppen hører med til mennesket. Personens identitet er uløseligt knyttet til kroppen. Intet er uvigtigt: Hvert ansigtsudtryk, hvert smil, hver påvirkning kroppen har været udsat for - hele mennesket med den legemlighed, der har præget det et liv igennem, skal frelses. Gud har talt vore hovedhår, har lagt mærke til hvert eneste ord vor mund har talt, han har spejlet sig i hvert eneste glimt af ægte glæde, der lyste over vort ansigt. Han vil i opstandelsen tørre hver tåre af kinden, for selv den mindste tildragelse, der berørte vort legeme, er værdifuld og uforglemmeligt for Gud.

Man dyrkede sport og kunstnerne yndede at fremstille det nøgne legeme, men respekt for legemet savnedes i de første kristnes omverden.

I næste nummer:
Lignelserne om årvågenhed

Troslære-kongregationen har indstillet undersøgelsen mod Leonardo Boff

Hamburg (KNA) – Den romerske troslære-kongregation har indstillet undersøgelsen mod en af de førende repræsentanter for befrielsesteologien i Latinamerika, teologiprofessor *Leonardo Boff* OFM fra Brasilien.

I et interview med det katolske pressebureau KNA i Hamburg for nylig udtaler Leonardo Boff, at troslære-kongregationens formand, kardinal *Joseph Ratzinger* i en skrivelse til ham erklærer, at han »ikke behøver at frygte nogen fordømmelse«. Leonardo Boff opfatter selv brevet som et »tegn på tilnærmelse«.

Befrielsesteologien har efter Boffs opfattelse også betydning for de kristne og alle andre borgere i Vesttyskland. Den uretfærdige situation i Den tredje Verden skyldes beslutninger, som også tyske forretningsfolk, finansfolk og politikere har været med

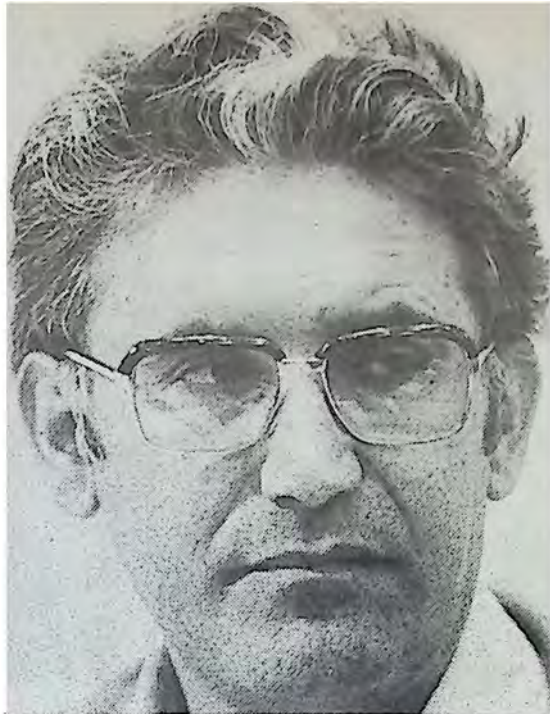
til at træffe, fremhæver Boff. Kirkelige personer må se den kendsgerning i øjnene, at de støtter dette uretfærdige system, så længe de tier om det. Kirken må »tage parti for de fattige både her og i Den tredje Verden«. Det ville være et vigtigt skridt mod kirkens fornyelse.

Ikke marxistisk

De unges engagement for Den tredje Verden og deres nærmest lidenskabelige interesse for den latinamerikanske befrielsesteologi, – som blandt andet kom til udtryk på Katolikdagen i Düsseldorf – har berørt Boff meget. Men han har også fået det indtryk, at disse unge ikke er helt repræsentative for kirken i Vesttyskland.

Boff tilstår i interviewet sin sympati for det nyoprettede arbejderparti i Brasilien, der den 15. november i år deltager i de første frie valg siden 1964.

Bortset fra en kendt fagforeningsleder har arbejderpartiet ingen koryfæer, men »kun mænd og kvinder med opsmøgede ærmer«. Arbejderpartiet bygger på en befrielsesteologi, som dog ikke er marxistisk. Med stolthed hævder partiet at have sådanne fædre som »den stridbare kardinal fra Sao Paulo, Dom *Paulo Evaristo Arns* og de fattiges biskop i Recife, Dom *Helder Camara*«. – Mens en progressiv europæisk teologi beskæftiger sig med spørgsmålet om den kristne tro i en tiltagende ikke-kristen omverden og nykonservative strømninger kun ser redningen i fortiden – så søger de kristne i latinamerika deres egen vej i troslivet. Dette understregede den brasilianske teologiprofessor *Leonardo Boff* OFM ved et møde fornylig i Niels Steensen-huset i Lilienthal i Nordtyskland.

Leonardo Boff: »Frelsen angår hele mennesket«. Foto KNA.

De multinationale koncerner, der behersker Latinamerikas industrialisering, har ikke forbedret situationen, men forværret den, betoner Boff. Hvor en brasiliansk metalarbejder i 1965 måtte arbejde i 88 timer for at kunne købe en kurvfuld almindelige fødevarer til sin familie, så må han i 1980 arbejde i 155 timer for den samme kurv-

fuld. Det kristne budskab om befrielse i Kristus har også med retfærdighed og menneskeværdsomhed at gøre. »Det kristne livs-ideal består hverken i rigdom eller fattigdom, men i retfærdighed«, siger Boff.

Uden en ændring af de samfundsmæssige og økonomiske forhold i de udviklede lande i Europa og Nordamerika vil Latinamerikas fattige aldrig kunne opnå at føre et retfærdigt og menneskeværdsomt liv, erklærer Boff videre. Til spørgsmålet, om en således tolket kristendom ikke er en ensidig forkortelse af evangeliet, svarede Boff med et modspørgsmål: »Er et kristenliv, der først venter befrielsen og lykken efter døden i det hinsidige da ikke først for alvor ensidigt?« De latinamerikanske kristne går ind for en befrielse og frelse, der angår hele mennesket med legeme og sjæl, i det dennesidige og det hinsidige, i det indre åndelige liv og i de samfundsmæssige forbindelser.

Politisk erklæring fra Chiles biskopper

Santiago, Chile (NC) - Chiles biskopper har udsendt en erklæring, hvor de udtaler sig for større folkelig deltagelse i det politiske liv og lover, at de selv stadig vil forsvare menneskers rettigheder og hjælpe de fattige.

Biskopperne advarer samtidig mod forsøg på at politisere kirken og kirkelige institutioner efter partisan-linier. Fordi folket ikke kan deltage i det politiske liv betragter

mange - og med urette - kirken som en ventil for politiske aktiviteter.

Siden militærkuppet i 1973 har Chile været regeret af militæret, og siden da har katolske organisationer samlet mange af de kendsgerninger om krænkelse af menneskerettighederne, som har givet den chilenske regering et uheldigt internationalt image og har ført til stærke spændinger i forholdet mellem kirke og stat.

Interview Aloisio

Excellence, der blev sagt, at der siden 1979 er blevet udnævnt stadig flere konservative biskopper i Brasilien. Bliver der også i Deres land gjort et forsøg på at vende tilbage til »de gode gamle dage«?

– Det tror jeg ikke. Vi er midt i en udvikling, som må resultere i små kristne fællesskaber, basisgrupperne. Til dem ønsker vi at give stadig mere medansvar. Medansvar betyder for os ikke blot et samarbejde mellem lægfolk og præster og mellem lægfolk og biskopper. Nej. Vi vil tage lægfolket med ind i beslutningsdannelsen også når det gælder udnævnelser af biskopper. Disse basismenigheder har repræsentanter i de pastorale råd, og ved bispeudnævnelser bliver disse spurgt.

Egentlig er det i Brasilien således: Kirken er delt op i regionale bisperåd, som dækker de forskellige kirkeprovinser. Den pavelige nuntius hører disse råd i forbindelse med bispeudnævnelser. Det er ikke bare en formel høring, men en ægte rådslagning. Bispedømmernes pastorale råd har deres stemme der. Og dermed også de små kristne fællesskaber.

Hvad der sker hos os er folkemord

Men bispedømmerne er forskellige. Derfor sker det, at der også bliver udnævnt konservative biskopper. Når visse bispedømmer endnu ikke er blevet rigtigt udbygget, sker det, at der bliver udnævnt biskopper, som ikke er takt med, hvad der lever i folket. Men jeg mener at kunne sige, at der for tiden er en rimelig ligevægt.

Den nord-østlige del af Brasilien er berygtet og berømt. Hvad er det, der er specielt for den del af Brasilien?

– Vor region er typisk underudviklet. Alt hvad der bliver gjort, gør nogle mennesker stadig mere rige, men folket bliver brudt totalt ned. Hvad der sker hos os er folkemord. Folket har altid været fattigt og er derfor meget lidt udviklet. Det sydlige Brasilien er meget mere politisk bevidst. I nord-øst er vi endnu midt i alfabetiseringen. Men man begynder

Pastor Benito Tobar står på dødslisten fordi han hjælper de undertrykte

Benito Tobar fra El Salvador.

Pastor *Benito Tobar* står på dødslisten i El Salvador fordi han arbejder for og blandt de fattige i et af landdistrikterne, og fordi at han ud fra Bibelen søger at bibringe dem en forståelse for deres menneskelige værd. Det arbejde, der her udøves, betragtes af regeringen og de højreorienterede for samfundsfjendtlig og skadelig virksomhed, fortæller Benito Tobar i en samtale med »katolsk orientering«.

Benito Tobar rejser rundt i Europa for at bede om moralsk og økonomisk støtte til den sociale befrielsekamp, der udkæmpes i hans land. En gruppe flygtninge fra El Salvador har arrangeret hans besøg her i landet.

Benito Tobar er præst-uddannet hos jesuitterne, men indtrådte ikke i ordenen og valgte i stedet at arbejde som præst blandt de fattige landarbejdere. Fra 1977 til 25. maj 1980 var han med i præsterådet omkring den myrdede biskop *Romero*. Foruden biskop *Romero* er 12 præster, 6 søstre, 8 præstestuderende og 800 læg-kateketer myrdet. I alt står nu 139 personer på regeringens dødsliste.

Benito Tobar er tilknyttet organisationen CO-NIP. Koordinationen af den salvadorianske folkets Kirke. Denne organisation består af små kristne basisfællesskaber, som betragter sig selv som en del af kirken, selv om de står i opposition til den officielle kirke. Kirken er splittet og delt i to lejre: den hierarkiske og den, der tager del i de fattiges kamp i et åbent opgør. Af landets 6 biskopper er én oberst, en anden giver biskop *Romero* skylden for borgerkrigen, 3 andre biskopper er regeringsvenlige, og kun én biskop *Rivera y Damas* er kritisk over for begge parter. Han søger at få etableret en dialog mellem

de stridende parter.

Hvis man vil være konsekvent i sin tro, må man tage stilling imod uretfærdigheden, sulten og undertrykkelsen, siger paster Benito Tobar videre. De sociale realiteter er meget hårde, og mange præster og søstre og lægfolk er derfor gået over til at bruge Bibelen ikke blot spirituelt, men til at få skabt en bevidsthed hos de fattige og undertrykte om, at man ikke kan og bør forholde sig passiv til den sociale virkelighed.

De nye kristne fællesskaber ønsker at genopleve kristendommens første århundrede. Det arbejde, der skal gøres, er at få evangeliet integreret i dagligdagen, at lade evangeliet få værdi i den og få skabt et sådant sammenhold og socialt samvær, som netop prægede de første kristne, siger Benito Tobar.

Fællesskaberne er ikke begyndelsen til en ny kirke, men man ønsker at give den katolske kirke mere liv, og man håber på at blive en ligeberettiget del af kirken. De kateketer, præster, søstre som lægfolk, der prædiker soci-

al retfærdighed ud fra evangeliet og ud fra tolkning af Det andet Vatikan-koncilis erklæringer, ud-kæmper en klassekamp. Og de gør det, med livet som indsats.

Pastor Benito Tobar understreger, at de fattige og undertrykte er vore brødre og søstre. Vi må i vor hjælp til dem ikke tro, at vi er godgørende, men vi må være klare over, at vi blot tilbagebetaler, hvad vi skylder efter flere hundrede års udnyttelse.

kk

v med kardinal orscheider

Kardinal Aloisio Lorscheider er ærkebiskop af Fortaleza i det fattigste, nordøstlige Brasilien. Fra 1974 til 1979 var han formand for den latin-amerikanske bispekonference (CELAM), som blev verdenskendt for sine modige og opsigtsvækkende erklæringer ved møderne i Medellín 1968 og Puebla 1979 om kirkens kamp for retfærdighed og befrielse af de fattige og undertrykte.

Indtil 1979 var han formand for den brasilianske bispekonference (CNBB), som tæller 346 biskopper. I 1978 var han de latin-amerikanske kardinalers kandidat til det nye pavevalg.

Den 2. februar 1982 blev kardinal Lorscheider æres-doktor ved Det katolske Universitet i Leuven, Belgien. I denne anledning blev han interviewet af Toon Van Bijnen.

der allerede at kunne se resultaterne. Folket bliver mere kritisk, selvbevidst og også mere aktivt. Vi taler om befrielse. Befrielsen begynder med tungens befrielse. Mennesker må selv kunne tage ordet, og kunne komme til orde. Derfor fremmer jeg så meget som muligt de små fællesskabers opbygning. I den kan også jævne mennesker tage ordet, blive hørt og blive aktive. Således opstår der kommunikation og fællesskab. Derfor kommer jeg også regelmæssigt i disse små bondesamfund. Det er nemlig dér, kirken vokser. Menneskene sidder ofte under et træ. Men de snakker vældigt meget. Og jeg lytter så til deres beretninger, til deres mening. Jeg lever sammen med dem. Jeg sover i en hængekøje i en fattig hytte, hvor man ikke engang kan hænge sit tøj. Jeg spiser sammen med dem. Vi vil være solidariske med de fattige. Det er vor opgave at finde en form for at organisere folk på landet, ligesom

kirken i byerne må hjælpe fagforeningerne frem. I byerne er dette deres form for folkeorganisation.

Når vi ser tilbage på Medellín og Puebla, hvad var for dem så de vigtigste punkter?

– Medellín opdagede den sociale uret i vor verdensdel. Det var inspireret af Det andet Vatikanconcil, som var gået stærkt ind for dialogen mellem kirken og verden i dokumentet »Kirken i verden af i dag«. For at kunne føre en dialog må man først kende verden meget godt. Derfor lagde Medellín så stor vægt på Latinamerikas virkelige situation. I den virkelighed opdagede vi fattigdommen, men frem for alt fattigdommens årsager: Den sociale uretfærdighed. Denne opdagelse var for mig et meget vigtigt øjeblik. Jeg så, at der skjulte sig en anden stor mangel bag denne uretfærdighed, en mangel på respekt for mennesket, for menneskets rettigheder.

Derfor besluttede vi som kirke at ville være den stemme, som råber om befrielse for de mennesker, som lever helt i yderkanten af samfundet. Og vi begyndte at arbejde på en opdragelse til befrielse.

Kirke uden privilegier

Puebla forblev i samme spor, men har også udviklet begreberne fra Medellín. I Medellín blev befrielse endnu for snævert tolket i klassekampens begreber. Derfor har vi i Puebla sagt: Befrielse af de fattige, ja, men uden vold, ægte evangelisk. Vi har også sagt: Ikke blot befrielse fra uretfærdighed, men også befrielse til det nye liv i Gud, som skal begynde allerede her på jorden. Vi har så endnu stærkere forpligtet os til at være de fattiges kirke. Dvs. en kirke uden bindinger til regeringer og også uden privilegier. I stedet for er vi i gang med at organisere folket i fagforeninger og i basisgrupper.

Kardinal Aloisio Lorscheider. Foto: KNA.

Der blev også sagt, at de brasilianske biskopper stadig mere tager afstand fra Celam. Ikke desto mindre bliver de dog ved at sidde i forskellige kommissioner?

Det er nok for stærkt at tale om at tage afstand. Vi bliver ved med at være aktive i forskellige kommissioner. For ikke så længe siden var der i Rio de Janeiro en studieuge om encyklikaen »Laborem Exercens«. Den har vi deltaget i, også de forhenværende præsidenter og sekretærer for de forskellige kommissioner. Vi bliver altså ved med at følge de forskellige aktiviteter så meget som muligt, men dog med en del tilbageholdenhed over for det nuværende Celams fremgangsmåde.

Teologisk og politisk kætterjagt

Hvilken fremgangsmåde?

Navnlig den at begynde at efterprøve biskoppernes rettroenhed. Celam udtaler sig nu fordømmende om adskillige biskoppers rettroenhed. Det går for vidt. Det tilkommer ikke Celam at gøre det. Kun Rom må udtale en dom om noget sådant. Celam er kun et mødested for alle biskopper i Latinamerika. Det er ingen domstol og heller ingen troskongregation.

De mener altså, at Celam stadigvæk er meget vigtigt?

Ja, meget vigtigt. Navnlig med henblik på den latinamerikanske kirkes integration. Vi skal prøve i Latinamerika at være én kirke, fordi vi i hele denne verdensdel støder på de samme situationer. Man kan godt sige, at der overalt er en vis kirkefølgelse i gang ud fra »den internationale sikkerheds ideologi«. Denne ideologis indflydelse er yderst stærk. Den fremmer overalt den kolde krig. Ifølge den nationale sikkerheds prin-

cip er enhver min fjende. Overalt bliver der pustet til mistroen, til mistænksomheden. Den ideologi er meget totalitær og fratager mennesket dets frihed. Kirken yder modstand imod den, fordi had og mistro og en totalitær politik er anti-evangelisk. Kirken kommer også i opposition til militariseringen, som fratager mennesker deres sociale rettigheder, deres ret til undervisning, bolig, sundhedsydelser osv. Vi bliver ved med at arbejde for disse rettigheder, og vi går ind for dem som kirke. Således kan man godt sige, at der opstår en antimilitaristisk overenskomst mellem folket og kirken. Kirken gør dette ikke først og fremmest fordi den er anti-militaristisk, men fordi den går i brechen for menneskerettighederne. Det er den latinamerikanske kirkes linie siden Medellín og Puebla.

I nogle bispedømmer i Brasilien blev der uddannet en ny type præster. Ikke i de klassiske præste-

seminarier. Der siges, at der hist og her allerede arbejder gifte præster?

– Det er rigtigt. På landet er der nu ledende lægfolk, som allerede gennem nogle år bliver uddannet midt i arbejdet, altså hen ad vejen. De bliver ved med at være bønder og forlader ikke deres egn. Jeg går ind for det. Hvis man uddanner unge mennesker et sted langt borte, f.eks. i et seminarium i byen, kommer de tilbage som totalt fremmede. Folket har ret til en præst fra deres eget miljø. Og de basisgrupper, som jeg talte om, skal også have en hel anden ledelse end det klassiske sogn. Disse eksperimenter sker hist og her.

Gifte præster findes allerede

Jeg vil ikke nægte, at der på landet også er gifte ledere som er blevet præsteviet.

Personligt går jeg endnu ikke så langt. Men jeg ser fremtiden i møde med meget håb. Det kræver endnu en vis tid. Vi skal også gå frem med klogskab. Da jeg i Rom talte om uddannelse »hen ad vejen« af præster på landet, blev jeg gratuleret af ingen mindre end kardinal Garrone. Han var præfekt for Kongregationen for Undervisning og Præsteseminarier. Han har opmuntret mig til flittigt at arbejde videre i den retning. Jeg kan også forsikre Dem om, at jeg personligt finder megen anerkendelse af disse tanker hos de afrikanske biskopper.

Jeg har i grunden meget svært ved at tvivle på dem. Præstedømmet vil efter en vis tid ikke længere være ensrettet.

Nødsituation

Biskop kræver ophævelse af cølibatet og præstevielse af kvinder

Paris (KIPA) - Biskop Adriano Hypolito af Nova Iguazu i Brasilien anbefaler, at gifte mænd får adgang til præstedømmet, og at også kvinder kan ordinere til præster.

Det var under en europarejse, at biskop Hypolito i Paris fremsatte disse udtalelser. Biskoppen, der er kendt for sit sociale engagement, sagde, at han personligt ikke kunne se nogen anden mulighed til at slippe ud af den »pastorale nødsituation«, der råder f.eks. i hans eget bispedømme.

Foruden de pastorale problemer omtalte biskoppen også de sociale van-

skeligheder i Brasilien, hvor 90 pct. af de troende i hans bispedømme lever på randen af et eksistensminimum, og mange lider under den tiltagende arbejdsløshed. Han mener, at det må være kirkens opgave at gå ind for, at landets rigdom bliver mere retfærdigt fordelt; herved kommer kirken ofte i konflikt med staten.

Om forholdet mellem regering og episkopat i Brasilien tilføjede han dog, at det ikke er rigtigt, at kirken er i åben kamp med regeringen; det er den »dominerende klasse«, kirken kæmper imod.

Kardinal Lorscheider, til højre, i samtale med sin stridbare kollega Evaristo Arns, »arbejdernes kardinal« i storbyen Sao Paulo. Foto: KNA.

Paven har ændret sig og kirken vil ændre sig meget

Oakland; Californien (NC) - p. *Richard McBrien*, dekan for Notre Dame Universitetets teologiske fakultet, siger, at han synes, paven har ændret sig, og han tror, kirken vil ændre sig meget.

Det var da p. McBrien var i Californien for at holde en række gæsteforelæsninger ved St. Mary's College i Moraga, at han fremsatte disse udtalelser i et interview til Oaklands bispedømmes avis »The Catholic Voice«.

P. McBrien sagde, at hans vurdering af pave *Johannes Paul II* havde ændret sig. »Sidst i 1981 var jeg helt parat til at fastslå, at paven nu var fastforankret som en konservativ pave, der ikke ville opmuntre til dialog, der ikke ville være tolerant over for »afvigere«, og som snarere ville bruge magtapparatet til at undertrykke end til at opmuntre til diskussion og frie spørgsmål«.

Sagen med jesuitterne

»Men«, tilføjede han, »teologer, der ligesom jeg selv har bemærket, hvad han gjorde i forbindelse med jesuitterne, og som lagde mærke til ham under rejsen i Storbritannien er nødt til at sige: Ja, det er en konservativ mand, vi

har at gøre med, men vi har også med en mand at gøre, der ikke er stivnet, og som tydeligt nok stadig udvikler sig - hvad vi jo alle bør kunne - og som synes at sætte pris på visse dele af den moderne teologi.

P. McBrien sagde også, at pave *Johannes Paul II* klogt nok »bakkede ud« af en konfrontation med jesuitterne, da han mødte deres ordensprovincialer, der i begyndelsen af året var samlet i Rom.

Realpolitik

»Jeg tror, at paven blev klar over, at man havde givet ham forkerte oplysninger om problemerne inden for jesuitternes rækker«, sagde McBrien. »Han holdt en ret forsonlig tale til dem, og vigtigst af alt: han meddelte dem, at han ville tillade dem at fortsætte med forberedelserne til deres næste generalkongregation, hvor de skal vælge deres næste ordensgeneral«. Pavens handlinger i forbindelse med jesuitterne bedømmer McBrien som »et positivt tegn«.

Hvis paven var en mand, der kun lod sig lede af sine egne ideer, fortsætter McBrien, »ville han have sagt, »Nå ja, selv om så alle jesuitter forlader Jesu Selskab, hvad så? Jeg

skal forsvare sandheden«. Men det sagde han ikke. Han viste, at han er mere af en realpolitiker, end man ville have tiltroet ham«.

Rejserne i USA og Storbritannien

Også i de udtalelser, som paven fremsatte i Storbritannien i år, finder McBrien forandringer og forbedringer i forhold til, hvad han sagde i USA i 1979. »Rejsen til USA havde overhovedet ingen økumeniske dimensioner, mens rejsen til Storbritannien var helt økumenisk anlagt« »Desuden«, tilføjede han, »hver gang paven i USA talte om problemer som skilsmisse og gengifte og om prævention, gjorde han det på en måde, som mange fandt meget hård. Han havde ingen medlidende eller forstående ord tilovers for dem, der ikke levede op til kirkens regler«.

»I Storbritannien var han lige modsat. Han talte om, hvor smertefulde mislykkede ægteskaber er, og han talte ikke om, at prævention er umoralsk,

men om at en præventions-mentalitet er umoralsk, og det er jo noget ganske andet«.

P. McBrien sagde om en »præventions-mentalitet«, at en sådan ikke bygger på økonomiske og helbredsmæssige forhold, men helt og aldeles på en egoistisk holdning, hvor man ikke vil have børn, fordi de vil være »en klods om benet«.

Om fremtidens kirke sagde p. McBrien, at han tror, den vil ændre sig meget, og at vi vil få både gifte præster og kvindelige præster. »Jeg er lige så sikker derpå, som på at jeg sidder her«, sagde han, men tilføjede, at det kunne tage 20 år eller måske 500 år, inden en sådan ændring slog igennem.

Præstekaldskrise

Han mener i øvrigt, »at der er en virkelig krise under opsejling, hvad præstekald angår - og den er ikke kun kvantitativ, men også kvalitativ. Her i USA ved biskopperne det udmærket, og nogle af dem er bekymrede derover, men alligevel sker der ikke noget, sagde McBrien. »De vil ikke lægge pres på Vatikanet for at opnå en ændring. Jeg tænker i den forbindelse naturligvis på cølibatet og på ordination af kvinder. Men til sidst vil der dog ske en ændring også på disse områder«.

»Men«, sagde han til

Paven viste i sagen med jesuitterne, at han var mere af en realpolitiker, end man ville have tiltroet ham, siger dekanen for Notre Dame Universitetets teologiske fakultet.

slut, »der vil ingen ændringer ske, før vi finder ud af, at vi ingen præster har tilbage, eller at de, der

melder sig for at blive præster, er så ringe, så uegnede til embedet, så vi tvinges til at gøre noget«.

Læsere af den kirkelige presse vil ikke behandles som skolebørn

Gallup-undersøgelse i USA for den kirkelige presse

(KNA) - Selv i USA føler den kirkelige presse sig truet i sin eksistens på grund af de drastiske portoforhøjelser. Ved forhandlinger med myndighederne og ved at læserne lægger pres på politikerne håber man i hvert fald at slippe for en del af forhøjelserne.

Imidlertid har de forøgede produktionsomkostninger også en positiv side: Forlæggere og redaktører ved de amerikanske kirkelige blade gør sig ekstra stor umage for at gøre deres blade mere attraktive for læserne. På årsmødet for den katolske presseforening, der for nylig fandt sted i Arizona, forelagdes resultaterne af en undersøgelse, som Gallup-instituttet har udført for den kirkelige presse. Ved undersøgelsen forsøg-

te man at finde ud af, hvilke forventninger den enkelte læser har til den kirkelige presse. Resultaterne heraf har sikkert også interesse uden for USA.

Dialog mellem læserne og redaktionen

- Vigtigst finder læserne det med nyheder fra deres eget bispedømme. Det hjælper dem til at føle sig som medlemmer af den katolske kirke.

- Samtidig forventer læserne imidlertid også en dialog mellem kirken og dem selv. Mange meddelelser virker som kirkelige bekendtgørelser, og læserne ønsker ikke at blive behandlet som skolebørn, der får regulativer læst op. - Læserne forventer mere dialog mellem dem selv og redaktionerne. Læserbre-

ve er det, der læses først. Over to tredjedele af de adspurgte syntes, det var en mangel, at der var for få kontroversielle emner, der blev behandlet.

- De fleste savnede også orienteringshjælp for de unge. Det burde ikke mangle i den katolske presse.

- Endelig blev der ytret ønske om flere artikler, hvor det berettes, hvordan almindelige mennesker løser deres personlige problemer ved hjælp af troen.

Berette åbent og sandt om kirken

Sidste år bebrejdede den apostolske nuntius i USA den amerikanske kirkelige presse, at den udøvede for megen kritik over for kirken og endda ikke veg tilbage for at kritisere paven! Den ka-

tolske presseforening tilbøvede officielt denne kritik og understregede, at det hører med til dens journalistiske opgave at berette åbent og sandt om alt, hvad der sker i kirken, og at der ikke kan være nogen tvivl om dens principielle troskab over for kirken. Foreningen protesterede derfor mod sådanne generelle beskyldninger, som den apostolske nuntius havde fremført på Vatikanets statssekretariats vegne, og man udbad sig konkrete oplysninger om de artikler og forfattere, der sigtedes til.

Det forlyder fra presens møde i Arizona, at dette brev aldrig er blevet besvaret hverken af den apostolske nuntius i USA eller fra Rom.

GAVEPAKKER TIL POLEN

Scanpaket
København ApS

Toldfri ekspresværdigavepakker til familie og venner i Polen

Eksempel: Scanpaket Nr. 10 - Vægt 6 kg - Pris kr. 174,00

Indhold:

908 g (2 ds.) dansk skinke à 454 g	500 g kaffe, vacuumpakket
54 g (1 ds.) danske svinekød (Chopped pork)	100 g te
356 g (2 ds.) dansk smør à 178 g	1000 g sukker
200 g chokolade plader	1000 g hvedemel
	500 g ris

Dette er en af vore ca. 25 populære pakker, som vi pakker for Dem i Københavns frihavn. Alle omkostninger, indtil adressaten har modtaget pakken, er inkluderet i prisen. Leveringen sker indenfor 2 uger efter modtagelsen af Deres indbetaling.

Hvis De ikke kender nogle i Polen og alligevel gerne vil gøre en ubekendt en glæde, er vi ved hjælp fra den katolske kirke i stand til at stille adresser til Deres disposition.

Scanpaket København GmbH

Scanpaket

Send omgående Deres prisliste til følgende adresse:

_____ Klip af og send til

Scanpaket ApS
Dampfærgevej 1
2100 København Ø

(KIPA) – »Publik Forum«, der kalder sig Tidsskrift for kritiske kristne« efterfulgte for ti år siden tidsskriftet »Publik«. I anledning af jubilæet bad man Karl Rahner om en artikel, der kunne give folk mod til igen at bryde op, til ikke at lukke sig inde i en ghetto, til ikke at give efter for resignationen (der især breder sig blandt lægfolk). I sin artikel beskæftiger Karl Rahner sig med det han kalder den vesterlandske kirkes »vintertid«.

Vor indbyrdes kritik burde være anderledes

Af Karl Rahner

Hverken mennesket eller kirken kan efter behag selv vælge de årstider, som de skal leve i, fordi også den individuelle og den kollektive histories styring er unddraget menneskene, der trods alle deres handlinger og alt deres ansvar dog langt mere udsættes for den, end de selv kreativt udformer den.

Hvorfor skulle der så ikke også i kirken kunne eksistere sådan noget som en vintertid? En tid, hvor man ikke kan andet end tålmodigt og forhåbningsfuldt fortsætte, indtil det igen bliver forår, netop gennem årsager, som den enkelte kristne og den enkelte embedsindehaver ikke selv kan beordre frem. Det nytter ikke i al stilhed at fremsætte brændende ønsker om mere iøjnefaldende helgener, om mere dybsindige og overbevisende teologer, om overvældende liv i kirken, om samfundskritisk engagement og andre af kristendommens herligheder og selv blive bitre derved og sætte panik i de andre. Det er nu engang, forekommer det da mig vinter, og vinteren er ikke en tid med strålende resultater.

Vinter i kirken

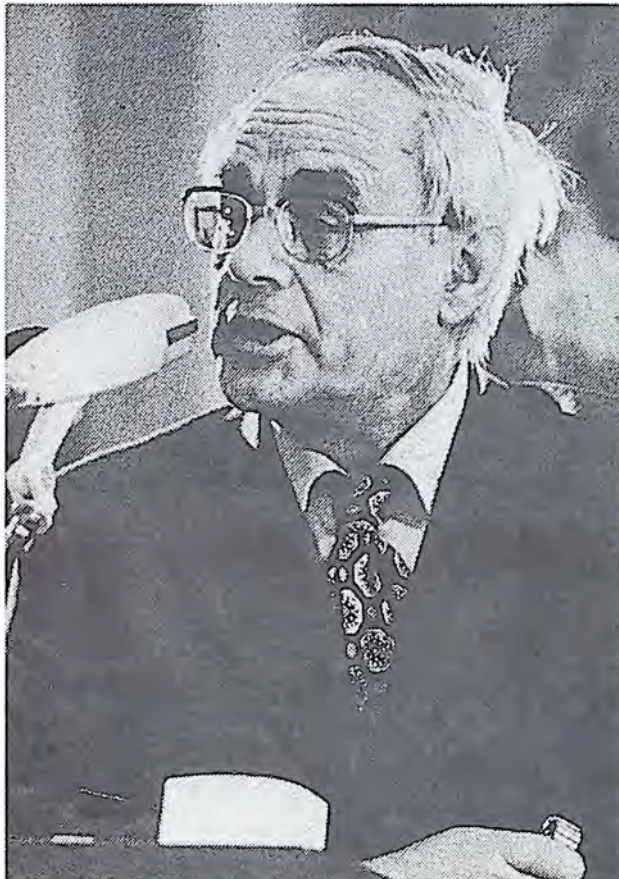
Derfor må vi naturligvis ikke glemme vore mål og opgaver. Vi var ikke kristne, hvis vi ikke længere stadig følte bitter smerte over, at kirken altid synes at være så håbløst bagud med at løse sine opgaver. Men det betyder jo netop ikke, at vi resignerer, og at vi har lov til at forfølge vore medkristne, især embedsindehaverne, med vor bitre kritik. Det nytter ikke og er aldeles ukristeligt, selv om for eksempel en embedsindehaver i kirken ikke burde misbruge

en sådan erkendelse som en afværgemekanisme, hvormed han værger sig mod en berettiget kritik og sørger for, at der råder en gravens stilhed i kirken.

Det er nu engang vinter i den vesterlandske kirke. Men man kan også leve roligt, forhåbningsfuldt og i godt humør om vinteren. Det ville måske heller ikke være nogen skade til, hvis man udviklede noget i retning af en vinterens teologi i kirken, dvs. forsøgte at gøre det klart, at der ikke altid kan råde konciliær opbrudsstemning i kirken, og at den ene eller den anden, der her og der går ind for konservative kurskorrektioner, måske alligevel kan have ret i noget af det. Som kristen behøver man ikke høre til de mennesker, for hvem den utilfredse, den revolutionære altid har ret, selv om man heller ikke er forpligtet til at mene, at den gamle tridentinske messe og præstens omvendte flip hørte til de helt uundværlige ting i kirken.

Progressive og konservative

Når man snakker netop så roligt og afslappet, som jeg gør det, så har man lov til det, og man skal ikke dadles for det, hvis den forudsætning er rigtig, at der i kirken eksisterer forskellige karismer og opgaver, der absolut ikke kan varetages af en enkelt, og hvis fordeling hverken kvalitativt eller kvantitativt kan foretages administrativt, men stadig er overladt til Gud. Derfor må der i kirken findes progressive og konservative, nogle, der elsker at kritisere, og andre, der hader kritik, osv. og som derfor slet ikke kan forstå hinanden. Derfor synes

I kirken må der findes progressive og konservative, nogle, der elsker at kritisere, og andre, der hader kritik, og som derfor slet ikke kan forstå hinanden, siger Karl Rahner i sin artikel.

det samlede resultat af disse karismer og opgaver i kirken i en bestemt periode at modvirke hinanden. Det forbliver Guds hemmelighed og for os altid en ikke planlagt overraskelse.

I visse tilfælde er det at modsige og bekæmpe hinanden nu engang den lod, der er pålagt dem, der har en opgave og en karisme, men ikke alle opgaver og karismer. Derfor må ingen bilde sig ind at være kaldet af Gud til at forvalte og styre dem alle.

I en vinterkold tid er faren stor, og det både hos progressive og konservative, for at blive nervøse og i den uundgåelige kamp glemme, at vi alle jo til syvende og sidst er søskende, der holder af hinanden og alle stræber efter et nyt forår.

Endnu en bemærkning: Jeg bliver tit forskrækket over den ukærlige og hadefulde tone, hvormed man bekæmper hinanden i kirken (i et romersk klerikalt blad bliver jeg angivet som kætter, og i »Publik Forum« kaldes Ratzinger for »storinkvisitor«). Så spørger jeg mig selv: Kommer alle sider af kirkens væsen klart frem hos os alle i vor tro og vort liv?

Dog sekundært

Hvis man kun betragter kirken som en mere eller mindre godt eller dårligt fungerende organisation til opfyldelse af individuelle eller samfundspolitiske mål, så kan man i dag ærgre sig til døde over, hvor elendigt det hele

fungerer. Så begynder man naturligvis at overveje, om man stadig vil forblive i kirken, og føler sig som meget højmodig og ædel, når man bliver der og endda betaler kirkebidrag.

Men hvis man i selve sin tilværelses inderste kerne erfarer sig selv som den, der er viet til døden, men alligevel håber på det evige liv, og ved at se op til den korsfæstede Kristus – og kun der – ser sit håb bekræftet, når man i denne situation ved om sig selv, at man er i en menighed af sådanne troende og håbende (hvordan de så end harmonerer med os eller går os på nerverne) og sammen med dem forkynder Jesu død, indtil han kommer igen for at dømme en med sin uudsigelige nåde, så er alt det andet i kirken ikke derfor uvigtigt, men godt eller ærgerligt, men til syvende og sidst dog sekundært.

I forståelse af kirkens natur

Jeg mener, at hvis en eller anden føler sig alt for forpint af kirken, som man siger, så har man dog lov til at spørge, om den pågældende egentlig nogen sinde har erfaret kirkens inderste væsen eller endnu har det til gode. Jeg har ikke noget imod, hvis en påstår om sig selv, at han eller hun oplever sin skuffelse og sin kritik mod den konkrete kirke netop ud fra denne dybeste tro på kirkens egentlige væsen, fordi den frygtelige afstand mellem kirkens egentlige væsen og dens virkelige fremtoningsbillede netop afsløres derved. Hvis man har det sådan, så har man lov til – vred eller resigneret – at kritisere kirken, for jo mere, man elsker den, jo større ret har man til at være skuffet og til at kritisere. Men man bør dog altid kunne høre, at den der kritiserer gør det i forståelse af kirkens natur, som man i liv og i død identificerer sig med.

Vi kristne må naturligvis også finde os i kritik udefra, og vi skal ikke for hurtigt og snerpet føle os

krænkede, når udenforstående ikke hurtigt, ved første øjekast, finder facaden af den kirke, som vi alle tilsammen danner (også kritikerne), særlig vidunderlig. Men kritikken blandt os søskende indbyrdes burde dog lyde anderledes, fordi den udspringer af denne sidste trosidentifikation med kirken, som hører med til at være katolsk kristen.

Væk fra kirken til Guds evige rige

Heller ikke en katolik, ja, netop en katolik må ikke i sin kirkelighed være en monofysit (tilhænger af den anskuelse, at Kristus kun havde en natur, den guddommelige, red.), der kun ser det guddommelige i kirken. En katolik kender også til den dimension i kirken – trods hele den uløselige forening af det guddommelige og det menneskelige i kirken. – at disse to realiteter altid forbliver totalt adskilte, og han eller hun erfarer måske i livets løb denne vedvarende forskel tydeligere og tydeligere og mere og mere bittert.

Men erfaringen af denne forskel, der jo netop er grunden til, at man slet ikke har lov til at ville leve evigt i kirken, men ønsker sig væk fra kirken til Guds evige rige, netop denne erfaring er for den kristne jo en selvfølgelig. Man fornemmer derfor også den byrde, kirken er for en, som noget, der til syvende og sidst er selvfølgelig.

Måske kan man indvende mod denne overvejelse, at den er for individualistisk og ikke forstår noget som helst af en politisk teologis (i dette ords videste og dybeste betydning) radikale anliggende. Men den faktiske – om end ikke til princip ophøjede – begrænsning af denne overvejelse er legitim. Også ud fra et sådant stilfærdigt, men naturligt positivt forhold til kirken kan man udtrykke alle taknemlige og hjertelige ønsker for et »Tidsskrift for kritiske kristne« til dets andet årti i dets tilværelse og for dets virke i kirken.

Oversat af Ruth Plum.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Kontaktpersoner for Caritas i de katolske sogne

Nogle vil sikkert mene, at Caritas Danmark er en overflødig organisation. Der er andre og større hjælpeorganisationer, som er godt kendte, og hvis arbejde man traditionelt støtter. Hvorfor så en organisation mere?

Efter at det i 1981 var blevet klart for Caritas Danmarks bestyrelse, at organisationen ikke var kendt som en katolsk hjælpeorganisation i den danske befolkning - og desværre heller ikke blandt alle danske katolikere, - besluttede man at gøre en ekstra indsats for at udbrede viden og information om organisationen og dens arbejde.

Det hører til kirkens væsen - også den katolske - at øve barmhjertighed, - at virke karitativt, og kirken må derfor også officielt have et karitativt organ, nemlig Caritas Danmark. Vi skal ikke konkurrere med de store og indarbejdede humanitære hjælpeorganisationer, men som kirkelig organisation og gerne i samarbejde med de andre organisationer søge at yde hjælp til de nødlidende på en sådan måde, at det kan være et tegn på den kærlighed, som Kristus nærer for netop de mennesker, der lider nød.

Dobbelt hjælp

Men, - har vi ikke økonomiske midler, bliver vor hjælp kun symbolsk. Derfor er det nødvendigt, at man rundt omkring i landet kender organisationen og véd, at de midler,

der indsendes til Caritas Danmark, går til de rigtige formål og projekter, og at det ikke anvendes til uønskede formål, som f. eks. en dyr administration.

Som det gamle ord siger, så er hurtig hjælp ofte dobbelt hjælp, idet man derved undgår mangel-situationens følgevirkninger. Caritas Danmark stilles ofte overfor situationer, hvor en hurtig indsats ville være påkrævet.

Skal vi yde en hurtig og effektiv hjælp, må vi have mulighed for at skaffe økonomiske midler hurtigt, - og det kræver, at vi har veludbyggede samarbejdskanaler til vore »græsrodder«.

33 kontaktpersoner

Caritas Danmark har sommeren 1982 taget det første skridt i retning af at udbygge samarbejdskanalerne. Det er lykkedes at få en kontaktperson i 33 af landets 52 katolske sogne.

Det er disse sogne-kontaktpersoners opgave:

- at formidle information om og fra Caritas Danmark til menighedens medlemmer - og til den lokale befolkning i det hele taget,

- at søge etableret et lokalt arbejde for Caritas Danmark,

- at formidle ideer, ønsker m. v. fra sognene til Caritas Danmark.

For at holde kontaktpersonerne til ilden og give dem fornøden inspiration til arbejdet, udsender Caritas Danmark en lille skriftlig information én gang i kvartalet.

Uden tvivl vil kontaktpersonerne i sognene have brug for hjælpende hænder, når det karitative arbejde i sognene skal opbygges. Af pladshensyn kan vi ikke her give en adresseliste over kontaktpersoner, men man kan henvende sig herom til vort sekretariat, Skt. Pederstræde 3, 1453 København K, eller man kan henvende sig til det katolske sogn, hvori man bor.

Caritas Danmark har brug for de danske katolikkers hjælp, - men det er vor overbevisning, at sognene vil opleve, at går man i gang med det karitative arbejde, vil denne aktivitet i sognet blive et væsentligt fællesskabsbyggende element i sognets liv.

Carly Majholm
medlem af bestyrelsen

Ukendte skrifter af Sigrud Undset

Sigrud Undsets skrifter har været udgivet før, de fleste dog kun i katolske tidsskrifter. Statuen er et mindesmærke i Lillehammer.

Kritik og tro, tekster af Sigrud Undset. Udvalg og forord ved Liv Blikrud. St. Olav Forlag, Oslo 1982. N.kr. 62,-.

Forlaget St. Olav har for nylig udsendt en række ukendte skrifter af Sigrud Undset i bogform. Alle teksterne har dog været udgivet før, de fleste i det norske katolske tidsskrift St. Olav og andre katolske tidsskrifter, men teksterne, som Liv Blikrud har samlet, er for de fleste ukendte.

Den tidligste af artiklerne, en kommentar til Castbergs barnelov fra 1915, og to af de seneste - essays - om kristendom og kønsmoral fra 1940-49, kan med få rettelser forsvare sin plads i dagens

moraldebat, skriver Mette Nygård i bladet St. Olav.

De større biografiske artikler fra hendes hånd om de engelske martyrer Thomas More og Thomas Fisher og om en forholdsvis ukendt mexikansk helgen, Maria Coronel Agreda, illustrerer vel Undsets særinteresser inden for kirkens liv. De øvrige artikler: betragtninger over forskellige religiøse emner, viser endnu en gang hendes hengivenhed over for kirken og den kristne tros kilder i liturgi og legende og med en personlig indlevelse, som ikke kommer frem på samme måde i de katolske nutids- og middelalderromaner, skriver Mette Nygård videre i sin anmeldelse.

kk

De mange flygtninge og nødstedte i Mellemøsten, især nu Libanon har også Caritas Danmarks bevågenhed. Bidrag kan sendes til Caritas Danmark, Skt. Pederstræde 3, 1453, København K giro: 4043979.

Kirkegruppen under Amnesty udsender lille pjece

Kirkegruppen under Amnesty International udsender i disse dage en lille pjece, som fortæller lidt om Amnesty International og om kirkegruppens arbejde. Gruppen, der blev oprettet i 1977, er en af mange specialgrupper inden for den danske afdeling af Amnesty International. Den består af mennesker fra forskellige trosamfund og er organiseret i en basisgruppe og en interessegruppe. Basisgruppen tilrettelægger arbejdet og interessegruppen deltager hver måned i brevaktioner; dens medlemmer har mulighed for at deltage i flere aktiviteter.

Kirkegruppen deltager i Amnesty Internationals almindelige arbejde, f.eks. kampagner, hastesager, hvor der skrives breve til fordel for samvittighedsfanger, og aktioner mod dødsstraf. Gruppen arbejder således ikke alene for mennesker, der er fængslet eller forfulgt p.g.a. deres religiøse overbevisning men for alle samvittighedsfanger, siges det i pjecen. I arbejdet udnyttes de særlige kontakter, som gruppen har til forskellige trossamfund og deres presseorganer.

Pjecen fremlægges i kirkerne

Kirkegruppen formidler også viden om Amnesty International til trossamfund i Danmark gennem artikler, foredrag, gudstjenester og lignende. Desuden hjælper gruppen andre grupper inden for organisationen, dels når det drejer sig om menne-

sker, som er fængslet p.g.a. deres religiøse overbevisning, dels når det drejer sig om oplysninger om religiøse forhold i forskellige lande, som kirkegruppen har særlige muligheder for at kende.

Pjecen vil blive fremlagt i landets katolske kirker, og man kan ved indsendelse af en lille talon få nærmere oplysninger om kirkegruppen og Amnesty International.

kk

Ikonernes verden Udstilling i Løgumkloster

Ikonernes verden er titlen på den fine ikonudstilling i klostersalen i det sønderjyske Løgumkloster, som udover denne udstilling har dannet rammen om andre arrangementer af økumenisk karakter - bl. a. den internationale økumeniske kirkekonference i vinteren 1981.

Udstillingen, som er tilrettelagt af Birgitte Wistoft, højskolelærer ved Løgumkloster Højskole og pastor Søren Prahl, Branderup, »har til formål at vise, hvilken brug Den ortodokse Kirke gør af disse »hellige billeder«. Gennem udstillingens tekster og tematiske ophængninger får man mulighed for at trænge ind i den forestillingsverden, ikonerne er udtryk for«.

Udstillingen indeholder adskillige ikoner fra Grækenland og Rusland samt to store kirke-ikoner malet af vor danske katolske ikonmaler Peter Egor, som bl. a. har udformet det imponerende byzantinske kors i Sakramentskirken, København, Maria-ikonen i Skt. Kjelds Kirke, Viborg etc.

Udstillingen som er åben til den 31. oktober er

i alle måder et besøg værd - og ligeledes den »katolske« ramme om udstillingen: den pragtfulde cistercienser-klosterkirke fra 1100-tallet. Med anbefaling!

Ulrik Dybdal

Ny kinesisk salmebog

Hong Kong (KIPA) - Den første katolske salmebog med traditionelle kinesiske salmer og melodier er nu blevet trykt i Hong Kong. Det første oplag er på 55.000.

I løbet af tre år har en liturgikommission samlet tekster, salmer og melodier, der alle stammer fra Kinas kristne tradition, men man har også bedt moderne komponister om at skrive nye melodier til kirkeligt brug. Hidtil har man kun haft en kinesisk salmebog, hvor alle salmerne var engelske salmer, der var oversat til kinesisk.

Foruden i Hong Kong skal den nye salmebog også bruges i Den kinesiske Folkerepublik og på Taiwan.

Møder og arrangementer

Det sker på Magleås:

Søndag den 10. til fredag den 15.10.
Kath. Bildungswerk, Coesfeld, er på studierejse om den hl. Ansgar.

Lørdag den 16. og søndag den 17.10.
D.U.K. arrangerer et møde for de nyvalgte menighedsrådsmedlemmer med særligt henblik på ungdomsarbejdet i sognene.

Lørdag den 23. og søndag den 24.10.
Katolsk Arbejderaktion-Danmark afholder retræte. Emnet: Kritisk teologi. Tilmelding: G. Bune Andersen - (01) 29 51 10 ml. kl. 17 og 19.

Tirsdag den 26. til fredag den 29.10.
Midtvejskursus for engelsklærer-studerende.

Lørdag den 30. til søndag den 31.10.
Stenogildet holder årsmøde for katolske læger og medicinske studenter med ægtefæller. Tilmelding til K. M. Jensen, Aldershvilevej 59, 2880 Bagsværd inden 25.10.82.

Katolik og homofil

Der afholdes messe og efterfølgende samvær den anden torsdag i måneden, første gang den 14.10. kl. 20 til senest 22.30 i kapellet ved Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, Kbh. Ø. - Indgang gennem sidedør.

Pater L. O. Dom celebrerer messen.

Nærmere oplysninger kan fås hos Ebbe Binger 01-35 22 50 eller Erik Zuschlag 01-83 02

A.C.

Kommende møder:

27. okt. kl. 20.15:
Pater J. Umans, S.V.D., Tokyo.
»Zen, yoga og kristen meditation«.

3. nov. kl. 19.30:
Messe for afdøde medlemmer, derefter kl. 20.15:
Dr. phil. Peter Ryom.
»Hvomår er et requiem et requiem«, med musikeksempler.

Sted: Englesalen,
Niels Steensens Gymnasium,
Jagtvej 183 B. Kbh. Ø.

DUK - kalender

Kunstnerweekend 29.-31.10. 1982 på Øm-borgen. For 16 år og opefter. Pris 75.- + 60.- for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 15.10. 1982.

Horsensweekend 5.-7.11. 1982 i Vejle for børne- og ungdomsledere. Ir / kaldelse udsendes senere. Pris 75 kr. + 60 kr. for fællesrejse. Sidste tilmeldingsfrist 25.10. 1982.

Medarbejderledertæning 26.-28.11. 1982 på Lerbjergcentret. For HB, DUK-udvalg, DUK-rep. og andre særligt indbudte. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 12.11. 1982.

Vietnameserweekend 5.-7.11. 1982 på Øm-borgen. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 22.10. 1982.

Nytårslejr 27.12. 1982 - 1.1. 1983 på Øm-borgen. For alle interesserede. Pris opgives senere i Katolsk Orientering.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Ungdomssekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Telefon 01-20 63 63

Fængselsarbejde

Pater Jorge Manzano, S.J. taler om fængselsarbejde tirsdag den 26. oktober Stenosgade 4 A (indgang ad den udvendige trappe).

Mødet begynder med messe kl. 18 i kapellet. Kl. ca. 19 serveres et let måltid (ost, spegepølse, kaffe/te). Derefter følger foredraget. Alle er velkomne. Tilmelding til

Lægdominikanerne v/Connie Probst, Schimmelmansvej 45, 2920 Charlottenlund 01-63 63 82 (om aftenen).

Orientering om teologisk nytænkning

Pastor Kaare Osorio holder åbent hus hver mandag i Bredgade 64, 2., (København) fra kl. 19 med indlæg af K. O. kl. ca. 20.

Ønsker du information på en uforpligtende og uformel måde om de nye teologiske strømninger, der rør sig i den katolske kirke, er du velkommen til at se ind når som helst i sæsonens løb.

Foredragsrække om »De kirkedannende påskeoplevelser«

Pastor Kaare Osorios 2. foredrag: Forskellige forståelser af opstandelsen finder sted tirsdag d. 26. oktober 1982 kl. 20 i St. Ansgar menighedssal, Bredgade 67, 2. sal. Alle er velkomne!

Kristne bøger for børn til forældre

Børnebibliotekar Gunhild Lindstrøm, Frederikssund taler onsdag den 27. oktober om gode kristne bøger for børn til forældre. Bøgerne er udstillet. Foredraget holdes i kirkesalen, Islebjerg Kirke, hjørnet af Thorsvej/Odinsvej i Frederikssund.

Stor BAZAR i Sakramentskirken

Allehelgensfest, søndag den 7/11 kl. 11 til kl. 16.

Vor Bazar omfatter en mængde boder for voksne, tombola for børn og restaurant for sultne i alle aldre. - De kan endnu nå at bringe salgsvarer til fam. Carlsen eller sognepræsten. - Benyt venligst lejligheden til at bringe os brugt tøj til Polen.

Foredrag

Københavns domkirkes rotunde mandag 1. november kl. 19.30.

Ortodoks spiritualitets betydning for den romersk-katolske kirke ved pater Pierre Grégoire.

Alle er velkomne.

Alban- og Sergeisamfundet

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K. Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Brugt tøj til Polen

Vi sender stadig tøj, fodtøj, sengelinned m.v. til Polen. Blot det drejer sig om rene og hele sager. (Vaskemidler og symateriale er også mangelvarer i Polen.) - Tøjet bringes af lokal-kendte folk især til det østlige Polen - så længe grænsen er åben. Man hjælper os ved at bringe tingene i store sækker.

Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C
2200 København N.

Lodtrækning

Ved sommermarkedet ved St. Antoni Kirke i Brønshøj den 5. september blev følgende numre udtrukket:

Lysørøde lodder: nr. 144 (kolonialkurv)
Hvide lodder: nr. 213 (likør og whisky)
(begge gevinster er afhentet).

Hjertelig tak til alle, der støttede sommermarkedet!

Dr. Alois og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der pr. 1/12 1982 blive uddelt nogle portioner á kr. 500.-.

Portionerne tildeles unge studerende, fortrinnsvis teologer. Ansøgninger bedes inden 15/11 1982 fremsendt til landsretssagfører Poul Høyer, Rosenvængets Hovedvej 6, 2100 København Ø.

Salg og service

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19
onsdag og fredag kl. 10-14
Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.
Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

Annoncepriser

Tekstsideannoncer pr. mm kr. 3.50
Rubrikannoncer pr. mm kr. 2.50
Rabatordning tilbydes.

Alt i tryksager

Visitkort, plakater, menighedsblade, bøger etc.

Kvalitetsarbejde til lavpris.

Hurtig levering.

Villy's Bogtryk I/S

Smedegade 36
7600 Struer
Telefon: 07-85 59 00

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn
v/bedemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

(døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 - 99 01 58

BENZONS BEGRAVELSESFORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

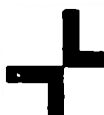
Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Katolsk Begravelsesforretning

Sydhavnens Bedemandsforretning, Hammelstrupvej 3, 2450 København SV.

Telefon 01-46 84 08

Ivar Donnemose
katolsk bedemand

VINTERKURSUS
JANUAR-MAJ
Løgumkloster Højskole
6240 Løgumkloster Tlf. 04 744040

Aut.
elinstallatør

EL MOGENS LARSEN
Rummersdal 314 6200 København 672530/672531

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørføretning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Tømrermester

Ferd. Færch & Co. A/S

Strandvejen 23, Ålborg
Telefon (08) 16 26 00

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Jesuitterne i Ungarn

Fortsat fra forsiden
ne og også andre ordenssamfund inden for en overskuelig tid vil ophøre med at eksistere i Ungarn, hvis den ungarske regering ikke snarest ophæver forbudet mod uddannelse af nye jesuitter i Ungarn. De vil ikke nøjes med retten til »at forberede sig smukt på døden – de vil leve videre«. Hertil hører også retten til at beskæftige sig med ordenens særlige opgaver.

Jesuitterne er som praktisk talt alle andre ordenssamfund i Ungarn blevet undertrykt siden 1950. De endnu levende 94 jesuitter er tvunget til at leve i private boliger og kan ikke opfylde deres særlige apostolat. De fleste af dem er

over 70 år, og mange bor på alderdomshjem. Kun få er aktive som præst, organist eller sakristan.

Pater Pittau frygter de værste følger for kirken i Ungarn, fordi noviciaterne er lukkede og der er flere års almindelig præstemangel.

Præsidenten for det statslige kirke departement er tilhænger af »de små skridts politik« og har advaret mod at fare for hurtigt frem, hvilket kunne få endnu værre følger. De små positive skridt har indtil nu kun ført til en vis åbenhed over for jesuitternes særlige apostolat blandt akademikere og kontakter med de polske provincial-øvrster.

Polske myndigheder tillader monument for kard. Wyszynski

Vatikanet (NC) - Vatikanets radio har for nogen tid siden meddelt, at myndighederne i Warszawa har givet tilladelse til, at der rejses et monument for den afdøde kardinal *Stefan Wyszynski*.

Dette kunne blive begyndelsen til en nedtrapning af »Blomsterkrigen« i Warszawa, der har været det mest fremtrædende

symbol på den folkelige modstand mod den militære undtagelsestilstand i Polen, der adskillige gange har ført til åben konfrontation mellem befolkningen og myndighederne.

Den polske bispekonference fik meddelelse om myndighedernes beslutning, inden den blev meddelt officielt af det polske nyhedsbureau PAP.

Lige siden kardinal Wyszynskis død i 1981 har polske katolikker regelmæssigt anbragt blomster i form af et stort kors på Sejrspladsen i Warszawa. Politiet har mange gange ødelagt korset i nattens løb, og byens borgere har så dagen derpå igen lagt et stort kors af blomster samme sted.

Solidariteten med det polske folk finder også udtryk i blomsterkors-arrangementer i andre lande. Billedet herover er fra Washingtons katolske katedral, hvor menigheden har lagt et blomsterkors foran en kopi af billedet med den sorte Madonna fra Czestochowa. I Polen håber myndighederne på at få standset den længe førte »blomsterkrig« ved at tillade opførelsen af et mindesmærke for den afdøde kardinal Wyszynski. Foto: KNA.

Ungarsk kirkelig redaktør nægtet udrejsetilladelse

Budapest (KIPA) - *Béla Hegyi*, chefredaktør for det katolske månedsblad »Vigilia« er af de ungarske myndigheder nægtet udrejse til Holland efter en indbydelse fra ungarske emigranter til en årlig kongres.

Béla Hegyi skulle have talt om »Dialogen i Ungarns åndelige liv«. Han

har i mange år været optaget af dialogen mellem kristne og marxister, og man ventede, at hans foredrag ville handle om dette. Netop derfor er afslaget på udrejsevisum uforståeligt. I kirkelige kredse formoder man, at de ungarske myndigheder er utilfredse med »Vigilia«s redaktionelle linie.

Paven roser de franciskanske idealer

Vatikanet (NC) - De franciskanske idealer: Glæde, frihed, fred, sammenhold og forsoning mellem mennesker og harmoni med naturen er evig gyldige, skriver pave Johannes Paul II i et brev til fire foresatte af franciskaner-ordenen i anledning af 800-året for Den hellige Frans' fødsel.

Brevet er dateret den 15. august og blev offentliggjort i Vatikanet den 15. september.

Det pavelige budskab

hylder Den hellige Frans som »en foregangsmand i dialog og økumene over alle menneskelige barrierer« og understreger, at han »øvede en frihed, der aldrig stod i modsætning til lydighed over for kirken«.

Brevet udtrykker håbet om, at Den hellige Frans vil vejlede biskopperne i deres arbejde på den næste verdensbispesynode, der er planlagt til efteråret 1983 med hovedemne »Bod og forsoning«.

Lægfolkets rolle i kirken

Milano (KIPA) - »Lægfolkets juridiske stilling i det kirkelige fællesskab« var temaet for årsmødet for den italienske forening af kirkejurister, der fandt sted 13.-17. september i Milano. Det var mødets formål nærmere at bestemme lægfolkets rolle i den katolske kirke på grundlag af Det andet

Vatikanerkoncil og med henblik på den nye kirkeret.

Efter et indledende referat af præsidenten for det pavelige lægmandsråd, kardinal *Opilio Rossi*, klarlagde professor *Fumagalli Carulli* fra det katolske universitet i Milano Det andet Vatikanerkoncils opfattelse af lægfolkets

fulde medansvar for det kirkelige fællesskab og dets medansvarlige rolle i kirkens ledelse.

Mødet beskæftigede sig også med kvindens opgaver i kirken og med lægfolkets foreningsfrihed. Enkeltheder herom er endnu ikke offentliggjort.

Om at lære af historien

Hamburg (KNA) - »Hverdag under nationalsocialismen: Krigsårene i Tyskland« er temaet i en prisopgave for skoleelever i Vesttyskland, som Körber-Stiftelsen i Hamburg har arrangeret. Der er i alt 250.000 DM i præmier, som vil blive overrakt af den vesttyske forbunds-

præsident.

Ved deltagelsen i konkurrencen skal alle unge under 21 år lære menneskets livsvilkår under Det tredje Rige at kende og beskæftige sig med valgmulighederne og tvangen under det nazistiske regime.

Det fremgår af betingel-

serne for prisopgaven, at de unge ikke blot skal gøre rede for bombeangrebene, som ældre mennesker gerne beretter om, men især for forfølgelserne af anderledes tænkende tyskere, mordene på jøder, handicappede, »folkeforrædere« og andre befolkningsgrupper.

Blandt konkurrencens formål nævnes fremstilling af enkeltpersoners krigsskæbne, forståelse for krigsgenerationen og muligheden for at lære af historien.

Til minde om ofrene i modstandskampen mod Hitler blev den 20. juli i år afholdt en økumenisk gudstjeneste i nazisternes tidligere henrettelsesrum i fængslet Plötzensee. Foto: KNA.

Næste nummer udsendes den 27. oktober

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szaraffin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Den nye kirkelov, side 2-3
Biskoppen om reinkarnation, side 5
DUK's ungdomsside, side 6
Orientering fra sognene, side 7-10
20 år efter koncilet, side 12-13

katolsk orientering

Den 11. oktober i år er det 20 år siden, at 2.500 biskopper fra hele verden drog ind i Peterskirken i Rom og åbnede Det andet Vatikankoncil, som pave Johannes XXIII sammenkaldte. På billedet herover ses pave Johannes sætte sin underskrift under indkaldelsen til koncilet. Side 12-13 bringer vi en KIPA-artikel med status over koncilets virkninger indtil i dag. Foto: KNA

Kardinal Höffner taler for øget samarbejde i Europa

Fulda (KIPA) – Formanden for den tyske bispekonference, kardinal Joseph Höffner af Köln, opfordrer til stærkere samarbejde i Europa.

I sit åbningsforedrag ved de tyske biskoppers efterårs-plenarforsamling krævede kardinal Höffner med blikket rettet mod år 2.000 et snævrere samarbejde mellem de europæiske landes bispekonferencer og mellem de katolske lægfolksorganisationer, mellem katolske, protestantiske og ortodokse

kristne, mellem de europæiske staters kristne politikere og mellem politikerne og kirken. »I kirken findes der ingen grænser og intet udland«, betone de kardinalen.

I sin redegørelse afviste kardinal Höffner klart de eksisterende samfundsutopier. De forventninger, der havde fået mange mennesker til i det 19. og 20. århundrede at drømme om en »gylden tidsalder«, var kun blevet til skuffelser, når man forsøgte på at

Fortattes på bagsiden

Pavestolen kræver en familievenlig social-politik

Strasbourg (KIPA) – På en europæisk konference om befolkningspolitik, der for nyligt fandt sted i Strasbourg, opfordrede pavens repræsentant, p. Jan Schotte fra den pavelige kommission for retfærdighed og fred, til en familievenlig politik og til en anerkendelse af den samfundsmæssige og individuelle værdi af stabile ægteskaber.

Barnets og moderens rettigheder

Efter den pavelige repræsentants mening må regeringerne sørge for, at den afgørelse det enkelte ægtepar har truffet som ansvarsfulde forældre om antallet af børn i familien, ikke må udsættes for no-

gen tvang i forbindelse med befolkningspolitik eller familieplanlægningsprogrammer. Ægteparrene må også sikres mod at blive udsat for psykisk pres f. eks. ved begunstiggelse af barnløse eller små familier. Ethvert barn må fra undfangelsens øjeblik beskyttes og støttes af staten.

Regeringerne bør desuden værdsætte det vigtige bidrag, som moderen yder samfundet ved at udfylde sin moderrolle. Staten må sørge for, at mødre, der beslutter sig til at give afkald på at arbejde uden for hjemmet, mens børnene er små, bliver økonomisk ligestillede med udearbejdende kvinder.

Vurdering af kirke og religion i de fem største EF-lande

Kun 37 pct. mener, at kirken kan give svar på etiske problemer

(KNA) – En omfattende Gallup-undersøgelse af værdierne rangorden i samfund og erhvervsliv viser, at trosvissheden og kirkens anseelse aftager i Italien, Frankrig, Storbritannien, Vesttyskland og Spanien.

På spørgsmålet: »Tror De, at kirken i vort land kan give et svar på de enkelte menneskes moralske problemer og vanskeligheder i almindelighed?« svarer ialt 43 pct. nej, 37 pct. ja og 20 pct. ved ikke.

De 10 bud ikke forpligtende

De 10 bud opleves heller ikke mere forpligtende i fuldt omfang. Værst står det til med det første og det tredje bud (om ikke at

have andre guder, og om at holde hviledagen hellig). Kun ialt 48 pct. bekender troen på Gud.

Svigtende tiltro til kirken

Holdningen til de 10 bud er i det store og hele mest positiv i Italien, og mindre positiv i Frankrig. Det sidste er overraskende, fordi Frankrig er det europæiske land, hvor man har største tillid (42 pct.) til, at kirken kan give svar på moralske problemer.

I de øvrige lande falder resultaterne mere negativt ud for kirken. Tiltroen til kirken er kun tilstede hos 30 pct. i Storbritannien, 37 pct. i Vesttyskland, 39 pct. i Spanien og 40 pct. i

Italien.

I alle fem lande er der endnu større skepsis til, om kirken har svar på problemer i familielivet. Der er derimod større tiltro til kirkens svar på spørgsmålet om livets mening. Her fordeler ja-svarene sig med 48 pct. i Frankrig, 45 pct. i Spanien, 43 pct. i Italien, 42 pct. i Storbritannien og 37 pct. i Vesttyskland.

Størst skepsis over for aviser

Der er større udsving i svarene på spørgsmålet om, hvilke samfundsmæssige institutioner, man kan have størst tillid til. For de fem lande under ét ligger kirke og politi i toppen hos 21 pct. Derefter følger:

militæret, undervisningsvæsenet, lovgivningsmagt og parlament, offentlig forvaltning (stat og kommune), store erhvervsvirksomheder, fagforeninger i nævnte rækkefølge og med aviserne på nederste plads.

Fra land til land er rækkefølgen dog ret forskellig. Kirken ligger således i toppen med 28 pct. i Italien, 25 pct. i Spanien, 19 pct. i Vesttyskland og 17 pct. i Frankrig.

Politiet rangeres øverst i Storbritannien med 40 pct. Herefter følger militæret med 38 pct., så kommer lovgivningsmagten med 20 pct. og først på fjerdepladsen kirken med 19 pct.

I Frankrig og Spanien har man større tillid til

militæret end til politiet, mens man i Vesttyskland rangerer politiet et par procent højere end militæret.

Det er særlig overraskende, at aviserne overalt

mødes med mindst tillid, men ret meget bedre står det heller ikke til med de store erhvervsvirksomheder, den offentlige forvaltning og parlamentterne.

Den kirkelige lovsamling

De omfattende ændringer i messe-liturgien, som f. eks. præsternes koncelebration, hører til Det andet Vatikankoncil's mest iøjnefaldende reformer, som nu indarbejdes i den nye kirkelov.

Det forventes, at pave Johannes Paul II om kort tid vil godkende den nye kanoniske lov, der skal erstatte den nuværende fra 1917

Hvordan er den nye kirkelov blevet til?

Jerry Filteau, der har teologisk eksamen fra Amerikas katolske Universitet, hvor han også har studeret kanonisk lov, har for NC skrevet en række artikler, der giver et overblik over den nye lovs tilblivelse og dens betydning for katolikker. Filteau, der er medlem af NC's redaktion i Washington og New York, har i den sidste halve snes år beskæftiget sig med udviklingen inden for kirkeretten.

(NC) – 25. januar 1959 meddelte pave Johannes XXIII to store beslutninger, han havde taget: at sammenkalde et økumenisk koncil for den katolske kirke og at revidere den kanoniske lov, den

lovsamling, der er grundlaget for Vestens kirke, den katolske kirke af latinsk ritus.

På grund af de dybtgående ændringer i kirken, som konciliet medførte, blev en revision af den

kanoniske lov udsat til efter konciliet. Nu, 17 år efter konciliet, er dette arbejde i sin afslutningsfase. Det forventes, at pave Johannes Paul II vil godkende den nye lovsamling tidligst 1. søndag i advent i år eller senest 1. søndag i fasten næste år.

Hvad den ny lov omfatter

Den nye lov skal omfatte alle koncilets større reformer. Liturgiske ændringer i kirkens struktu-

rer, ændrede opfattelser af de respektive roller i kirken for lægfolk, præster, biskopper og paven, og en bred mangfoldighed af andre forhold måtte først være bragt i orden, inden de kunne omsættes i form af mere eller mindre permanente love for kirken i hele verden.

Mange teologer og lovkyndige, der har studeret revisionsarbejdet har klaget over – undertiden med stor heftighed – at talrige bestemmelser i den nye lov og faktisk også selve opbygningen ikke dækkende gengiver Det andet Vatikankoncil og den senere udvikling i kirken. Det påstås, at den nye lov i nogle tilfælde er et skridt tilbage fra nuværende tænkning og praksis i kirken.

Overgangstid på et par år

Det forventes, at paven, når han offentliggør den nye lov, fastsætter en »vacatio legis«, d. v. s. en periode inden loven træder i kraft på omkring et par år. Denne periode vil tillade sogne, bispedømmer, bispekonferencer og andre kirkelige organisationer og institutioner at tilpasse deres praksis, så de stemmer overens med den nye lovs normer. I tilfælde af, at det er nødvendigt at ansøge Vatikanet om tilladelse til at bibeholde lokalpraksis, der afviger fra den almindelige kirkelov vil der være

tid til at behandle de nødvendige ansøgninger.

Det var først i det 20. århundrede, at Vestens kirke fik en enkelt, systematisk opbygget samling af de love, den blev styret efter. I 1904 beordrede pave Pius X en sådan kodificering af de forskellige lovprincipper og individuelle love og lovsamlinger. Det tog 13 år at fuldføre dette arbejde, og i 1917 offentliggjorde pave Benedikt XV den første Codex Iuris Canonici, som kirkeloven kaldes, og forordnede, at den skulle træde i kraft et år senere.

Den samme fremgangsmåde blev benyttet, da man skulle revidere loven fra 1917. Pave Johannes XIII nedsatte i 1963 en kommission, som pave Paul VI senere udvidede. Mange udkast blev bl. a. udsendt til alle biskopper i hele verden til udtalelse.

Også verdensbispesynoden 1967 blev bedt om at angive retningslinier for revisionen af den nye lov.

Paven har alene afgørelsen

I det afsluttende plenarmøde i lovkommissionen i oktober 1981 blev den endelige revision forelagt og kommissionen overgav den til pave Johannes Paul II til godkendelse.

Paven, der alene har magten til at sætte loven i kraft, kan teoretisk afvise den helt eller delvis.

Flere velinformerede kirkelige embedsmænd har sagt, at paven studerer hver eneste bestemmelse i den nye lovsamling omhyggeligt, før han godkender den, men der er ikke noget, der tyder på, at han vil foretage væsentlige ændringer i det endelige udkast.

Pave Paul VI udnævner biskop Wojtyła til kardinal i 1967.

Den nye kirkelov: Pave Paul VI's værk

For den almindelige katolik vil den nye kirkelige lovsamling ikke betyde nogen særlig ændring i forhold til den nuværende lov og praksis, skønt den

er meget forskellig fra 1917-loven. Den væsentlige grund hertil er, at de fleste af de ændringer, der skulle føre Det andet Vatikankoncil's reformer ud i livet, gradvis er indført af pave Paul VI under hans pontificat.

Allerede indførte ændringer

Mellem afslutningen af Det andet Vatikankoncil i 1965 og sin død i 1978 gennemførte han således:

– Alle de store liturgireformer indbefattet reformen af messen, af alle sakramenterne, af det liturgiske år og af tidebønnerne.

– Oprettelse og videreudvikling af bispesynoden og de nationale bispekonferencer.

– Reorganisering og decentralisering af magten i kirken, hvorved der blev givet større pastoral auto-

ritet til de lokale biskopper. Endvidere blev en del love og fremgangsmåder, der var i modstrid med ideen om den lokale kirkes (bispedømmets) forrang og den fundamentale enhed i troen, enten ophævet eller revideret.

– En radikal reform af den romerske kurie, kirkens centraladministration.

– Internationalisering af kurien og kardinalskollegiet, hvorved kirkens centrale myndighed blev mere repræsentativ for den verdensomspændende kirke.

– Afskaffelse af det pavelige hof og meget af pavedømmets pomp og pragt.

– Normer for fornyelse og rekonstruktion – i overensstemmelse med konciliære dekretter – at hver eneste af verdens religiøse ordner.

– Fornyelse af præste-

Lægfolks offentlige fremtræden i kirkens liv var tidligere begrænset til de mere harmiløse - omend ikke ubetydende - roller...

– nu fastlægges i kirkeloven lægfolkets medansvar på en række områder, bl. a. gennem menighedsråd og pastoralråd.

Nyt fremstød for ungdomsarbejde

uddannelsen og præster-nes liv og tjeneste, genindførelse af det permanente diakonat som en ordineret tjeneste og indførelse af nye tjenester for lægfolk.

Paul VI tillod også talrige eksperimenter i den lokale praksis, altid med omhyggelige retningslinier for opfølgende undersøgelse og tilbagemelding, så praktiske erfaringer, både gode og dårlige, kunne tjene som basis for yderligere udvikling af den almindelige kirkelov.

Økumenisk orientering

Han iagttog omhyggeligt udviklingen inden for mange af kirkelovens områder og havde et vågent blik for andre kristne kirkers behov og for de kulturelle forskelle mellem katolikker i de forskellige dele af verden.

Med samme omhu fremmede han lægfolks deltagelse i kirkens liv, altid inden for de grænser, der var nødvendige på grund af den kirkelige autoritets hierarkiske

struktur. Inden for disse grænser og ud fra den kendsgerning, at ordination (og dermed medlemskab af hierarkiet) er begrænset til mænd, gjorde han utvivlsomt meget for at fremme kvindens deltagelse og ligestilling inden for kirkens liv.

Nye åndelige strømninger

Samtidig med, at han ofte advarede mod faren ved at afvige fra kirkens lære og skille sig ud fra hovedstrømmen i kirkens liv, opmuntrede pave Paul VI også til nye åndelige og sociale bevægelser i kirken, som f.eks. den karismatiske fornyelse og kristne basismenigheder. Herved bekræftede han apostlen Paulus' lære om de forskellige gaver til tjenesten i den ene kirke.

Pave Paul VI levede ikke længe nok til at se fuldendelsen af den reviderede kanoniske lov, men han var utvivlsomt chef-arkitekten for den både hvad angår ånd og indhold.

Første pronuntius udnævnt for de nordiske lande

Rom (KIPA) - Den italienske prælat, Luigi Bellotti, blev lørdag den 2. oktober af pave Johannes Paul II udnævnt til apostolisk pronuntius i Danmark, Norge og Sverige. De tre skandinaviske lande besluttede i august i år at oprette diplomatiske forbindelser med pavestolen på ambassadør-niveau.

Luigi Bellotti, som hidtil har virket som apostolisk delegat i Danmark, Norge og Sverige, blev samtidig udnævnt til ærkebiskop. Hans hidtidige embede som pronuntius i Finland og Island vil han fortsat bestride. Der er i Sverige ca. 110.000 katolikker, omtrent 100 præster og lidt over 400 ordensøstre. Om Danmark oplyser KIPA, at der lever ca. 30.000 katolikker og lidt over 100 præster. I Norge ca. 10.000 katolik-

ker, men deres antal stiger i disse år på grund af indvandring.

Der foreligger endnu intet om, hvem der skal repræsentere de nordiske lande i Vatikanet.

Ærkebiskop Luigi Bellotti

Da pastoralenhedsweekenden på Ømborgen den 24.-26. september sluttede, var der ingen tvivl om, at deltagerne havde fået en helt ny begejstring for at udvide samarbejdet omkring børne- og ungdomsaktiviteter. Da delegerede, hvis tilknytning til arbejdet var af vidt forskellig art, havde fået en saglig orientering om den aktuelle situation, som præcist klargjorde nødvendigheden af en koordineret indsats fra mange sider.

Muligheder for pastoralenhederne

Pater A. Dekkers understregede, at tanken bag de nye pastoralenheder går langt ud over deres funktion som valgkredse. Meningen er netop, at de skal fungere som organiske grupper, der ved at lægge kræfterne sammen vil kunne drive aktiviteter, som den enkelte menighed måske ikke kan klare alene.

DUK's centralt styrede hjælp

DUK's hovedbestyrelse, ungdomspræsten Frank Jobst og ungdomskonsulenten sr. Hildegard Doods gav et indblik i det arbejde, der ydes fra centralt hold. Her fik delta-

gerne et indtryk af omfanget af det apparat, som DUK stiller til rådighed, herunder de mange forskelligartede lejre. Der samledes stor interesse om kirkens ungdomsarbejde i relation til det øvrige samfund, især den ikke-katolske ungdom og den sociale forvaltning. Desuden blev det klart, at der forbavsende nok er et kommunikationsproblem på dette område også inden for kirken. Hvordan sørger man for, at man i menighederne ved, hvilken hjælp, der kan fås, og at DUK ved, hvor der er brug for assistance?

Information og kontakt

Der kom to svar på bordet i løbet af weekenden: En ny informationsmappe fra DUK beregnet til menighederne og et forslag om at få udpeget en kontaktperson i hvert menighedsråd, uanset hvor meget eller hvor lidt ungdomsarbejde, der i øjeblikket foregår i menigheden.

Det var tydeligt, at der også kom megen inspiration fra pastoralenhedernes gruppearbejde og præsentation af eksisterende former for samarbejde, sammen med de ideer, som man kunne tænke sig

udført i fremtiden.

Endnu et stimulerende element var de fire kortfilm fra Kateketcentralen, som blev præsenteret af pastor Guido Kreienbühl. Alle drejede sig om etiske problemer af lige så stor religiøs som humanistisk interesse og gav anledning til en engageret diskussion, der varede langt

ud på aftenen, om indholdet, om anvendelsesmuligheder, og i ét tilfælde om filmens kvalitet.

Weekenden blev ledet af p. Frank Jobst og sr. Hildegard Doods, som bekendtgjorde, at den ville blive fulgt op af et møde samme sted og så vidt muligt med samme deltagere den 13.-15. maj 1983.

John B. Powell

Ny sognepræst indsat i Silkeborg

Søndag den 12. september indsatte generalvikar Lars Messerschmidt Silkeborgs nye sognepræst Jan Ophoff, 37 år. Han er medlem af præmonstratensordenen, som har sit danske hovedhus i Vejle, hvor han har været andenpræst i 9 år.

Slid ham op - men ikke straks!

Under indsættelsen sagde abbed Edward Stappers, som leder klostret i Averbode, Belgien, hvorfra samtlige præmonstratenspræster og lægbrødre er blevet sendt til Danmark siden 1904: »I må godt slide ham op, men ikke lige straks. Han skal helst holde i mange år«. En stor delegation fra Skt. Norberts menighed i Vejle deltog i højtideligheden i den stopfyldte kirke. Blandt præsterne var Vejles sognepræst Henri Kerkhofs og pater Georg Meertens SMM. Sidstnævnte har sammen med pastor Ophoff vikarieret i Silkeborg siden januar i år.

Blandt gæsterne var der

Pastor Jan Ophoff

repræsentanter fra Den danske Folkekirke, baptistmenigheden og metodistkirken.

Gudstjenesteleder og kommuniionsuddeler

Flere af den nye sognepræsts familiemedlemmer var kommet fra Belgien for at være med til den smukke fest. Under messen blev Henning Lawaetz Hansen indsat som gudstjenesteleder, og Børge Blans og Ida Wade Hansen som kommuniionsuddelere.

Receptionen efter messen kunne takket være det smukke sommervejr foregå på gårdspladsen foran menighedens børnehaven.

Dåb og mission

Det pastorale hovedemne for det kommende pastoralrådsmøde den 13. og 14. november på Magleås bliver *Dåb og mission* med undertitlen *Se - vurdere - handle*.

Sr. Hildegard Madsen OSB redegør i en skrivelse om emnet til pastoralrådets medlemmer for nogle grundlæggende forhold i samfund og kirke - faktorer, der afslører sig som »magter og kræfter og øver indflydelse på både

livets og den mere målrettede handlingsplan.

»Dåb og mission - javel, men hvordan ser den »verden« ud, som vi skal leve, handle og aflægge vidnesbyrd i? - Hvordan må vi gå til værks, når den ser sådan ud«, spørger sr. Hildegard Madsen videre. Teksten vil blive refereret i næste nummer af »katolsk orientering«.

Ud over dette emne vil forretningsudvalget berette om sit arbejde og herunder fremlægge en vejledning for deltagelse i pastoralrådets møder og for arbejdsgangen i behandling af de pastorale emner. Bispedømmets driftsbudget for 1983 samt projektplan for 1983 vil blive forelagt. Desuden skal procentsatsen for kirkebidraget næste år fastsættes, og der skal træffes beslutning om, hvordan kirkebidraget skal fordeles sognene imellem.

Rettelse

Under forsidebilledet fra Ømtræffet, som blev omtalt i »katolsk orientering« nr. 15, stod, at det store forarbejde blev gjort af Carsten Rathlev og Jakob Dalsgaard Larsen. Det var imidlertid broderen Christian Dalsgaard Larsen, som skulle roses for sin store arbejdsindsats. Undskyld fejlen.

kk

Kontaktmøde mellem fem katolske organisationer

Onsdag den 15. september 1982 kl. 20.00 afholdt de 5 katolske organisationer: Academicum Catholicum, Danmarks katolske Kvindeforbund, Danmarks unge Katolikker, Katolsk Arbejderaktion og Katolsk Radio- og Fjernsyns Forbund et kontaktmøde, hvor man blev enige om: - at arbejde videre med at få udgivet en fælles pjece, der fortalte om organisationernes formål og virke, - at samarbejde vedrøren-

de kirkedagene 1983 for at få så mange katolikker som muligt til at deltage i kirkedagene og gøre et fælles arbejde på kirkedagene.

Det næste kontaktmøde finder sted onsdag den 25. februar 1983 kl. 19.00 i Newmanstuen, Niels Steensens Gymnasium, hvortil man også har inviteret bispedømmets repræsentant i kirkedagene Anna Holm.

Gerda Sørensen

Corale San Marco

fra Udine, Italien, synger ved en koncert på

Institut Sankt Joseph, Dag Hammarskjøldsalle 17
lørdag d. 13. november kl. 19.30

klassisk samt italiensk folklore.

Alle er velkomne, gratis adgang.

Søndag d. 14.11. vil koret medvirke ved højmessene kl. 11.00 i Sct. Ansgars Kirke, Brødgade, og kl. 20.00 ved aftenmessen i Jesu Hjerter Kirke, Stenogade.

Kompasset

En af de første biskopper i verden, hvis ikke den allerførste overhovedet, som tog Det andet Vatikankoncil krav om, at inddrage hele kirkefolket i nye, både rådgivende og beslutningsdygtige organer, alvorligt, var vor egen biskop Hans Martensen. Han tiltrådte sit embede kort efter koncilets afslutning, men allerede i 1967-68 arbejdede en demokratisk valgt landssynode ihærdigt med de mange tanker om og forslag til fornyelse af kirkelivet, der blev vedtaget under synodens plenarmøde på Nyborg Strand i sommeren 1969.

Pastoralrådet og de menighedsråd, vi har, men ligeledes søstrenes fællesråd og præsterådet er frugtbar af den nytænkning, konciliet og synoden satte i gang. En lang række ønsker blev uden videre imødekommet af biskoppen, for så vidt det stod til ham. Andre forslag måtte sendes til Rom - hvor de siden har ligget og ventet på en dag, hvor et flertal af biskopper også gør dem til deres ønsker eller krav. Mange katolikker i verden spørger i dag, og til dels med rette, hvor konciliet er blevet af. Ikke så få i vort bispedømme tænker en gang imellem: Hvor blev synoden af? Hvis det passer, som det hævdes i KJPA's tilbageblik på siderne 12-13 i dette nummer, at kirken i halvfjerdserne i stadig ringere omfang har rettet sig efter koncilets kompas, bør vi vel sørge for, at vort bispedømme atter er blandt de første i verden, der kontrollerer, om kursen stadig er koncilets- og synodens.

www

Læserne skriver

At fungere godt sammen seksuelt burde være betingelsen for at gifte sig

I et førægteskabeligt forhold kan det seksuelle være med til at lempe vejen frem til et eventuelt ægteskab. Det seksuelle er med til skabe tillid og ikke mindst forståelse. Hvis man først skal til at bygge det op efter et ægteskabs indgåelse, kan det koste dyrt.

Det at blive gift, er en alvorlig afgørelse. Men det er den førægteskabelige situation også. Selv om den ikke er livsbindende, er der også moralske forpligtelser forbundet med den. Helt sikkert føler man et lignende ansvar.

Når man har besluttet sig for at indgå et samliv før ægteskabet, er det seksuelle ikke bare en

drift, men et udtryk for kærlighed til hinanden, der bliver besejlet i det seksuelle. Mennesker, der fungerer sammen seksuelt, har ligesom noget ekstra.

Der tales meget om at sætte andre værdier i stedet, men vi taler om mennesker, der har valgt ikke at leve i cølibat, og for dem er det ikke den seksuelle verden kontra den ikke seksuelle. Som menneske i verden, forstærker og stimulerer den ene følelse det andet. Det ene kan være betinget af det andet. Man kan sige, at mennesker, der har tillid til hinanden, har bedre muligheder og baggrund for at fungere seksuelt, og omvendt, menne-

sker, der fungerer sammen seksuelt, har større tillid og forståelse for hinanden.

Det at fungere godt bør være betingelsen for at indgå ægteskab.

I kærlighed til ægteskabets sakramente og i tro på, at det er en del af Guds plan, må vi give mennesker, der ønsker at leve sammen, muligheder for at bevæge sig ind på ægteskabet på en fornuftig måde, der også indebærer det følelsesmæssige.

Man bør kunne sige til hinanden: vi kan ikke overskue at indgå/leve i et ægteskab på nuværende tidspunkt, men vi vil gerne leve sammen, med hvad det indebærer af forplig-

telser overfor hinanden.

Denne indstilling kan næsten ikke andet end hilse velkommen af kirken. Der er jo ikke tale om ægteskabets afskaffelse, men en bedre mulighed for, at det bliver indgået i kærlighed og forståelse, efter en slags forlovelse eller trolovelse om man vil.

Tilbage står spørgsmålet: bør man i et sådant forhold kunne forlade hinanden og indlede et eventuelt nyt forhold, og hvad hvis der er børn (det kan jo ske). Jeg mener, at hvis forholdet viser sig i bund og grund at være umuligt, skal man kunne gå fra hinanden og eventuelt indgå et nyt. Med hensyn til eventuelle børn, ville de befinde sig i samme situation, som hvis gifte katolikker går fra hinanden, blot med den forskel, at de har muligheder for at blive medlemmer af en ny familie. Og det ved vi jo, at i visse tilfælde vil det være barnets tarv. Det at gå fra hinanden i og uden for ægteskabet, indebærer jo også et ansvar og en respekt for hinanden, (som det forståeligt i brydningensperiode kan være svært at leve op til). Måske skulle det også tages op til debat, da det jo er lige så aktuelt.

Bør reglerne for at kunne gifte sig igen efter en skilsmisse lempes og i givet fald hvordan og hvor meget?

Willem Wuyts

Pio Simonsen.

Om forvirring af liturgiske begreber og manglende pastoral omsorg

I et læserbrev i k. o. nr. 15 mener komponisten *Leif Kayser*, at »mekanisk musik forvirrer de troendes liturgiske begreber«. Gentagne gange insinuerer han, at det afslører manglen på pastoral omsorg.

Siden der ikke er kommet reaktioner fra bladets læsere tillader jeg mig et svar, ikke som bladets redaktør, men som den præst, der med lethed i brevet kan genkende sin menighed og sin by i provinsen.

Leif Kayser anliggende er, at al musik under en messe bør være frembragt på stedet af fysisk tilstedeværende, der spiller på virkelige instrumenter og således deltager i gudstjenesten med deres specifikke ydelse i form af musik. Deres musik er deres bøn.

Det kan vi slet ikke blive uenige om. Vi kunne eventuelt blive uenige om, hvorfor organister så skal have betaling for deres bøn, men det er ikke spørgsmålet her.

Spørgsmålet er: Når den ideelle liturgi er umulig, fordi en lille diasporamenighed hverken har orgel eller organist, forvirrer da en nødløsning (båndindspillet musik) de liturgiske begreber - og er denne nødløsning et tegn på manglende pastoral omsorg?

Leif Kayser vil nok ikke selv ind på en diskussion om tekniske uheld: Et tryk på en afbryderknap et sekund for sent eller for tidligt er et uheld. Men det lyder da også uskønt, når en organist kommer til at træde på et pedal, som giver et brøl midt under en fuga, eller når et foretagssomt medlem af sangkoret piller ved registre, så der pludselig brager et trompetstød igennem »Jesus, bleibet meine Freude«. En god menighed har sans for humor og kan bære den slags tekniske uheld.

Men hvilke begreber forvirres? Menigheden skal selv synge. Leif Kayser ved, at menigheden egentlig også burde gå

syngende til alters. En communionsang er ikke noget vers, der skal læses op. Synger man under altergangen? De fleste steder spiller organisten eller synger koret. Om denne musik opfattes af menigheden som organistens bøn eller som baggrundsmusik, der skaber stemning for meditation, tør jeg ikke vurdere. De fleste lytter vel blot til instrumentets klang og roser bagefter organisten for hans dygtighed, muligvis også for hans fromhed. Men det ville naturligvis være ideelt, om alle organister og sangere lærte at opfatte deres bidrag som en bøn.

Men så et hop fra det liturgisk ideelle i en stor kirke til det smukkeste mulige i et lille kapel på anden sal i en gammel ejendom. Ingen organist, i hjørnet et harmonium, en salmecycle, som (i modsætning til det fine lydanlæg) er en »lydkværner«.

Man kunne naturligvis give afkald på at høre musik. Det har vi prøvet. Men da forvirres i hvert fald børnenes liturgiske begreber om andagt og ærbødighed, for børnene morede sig over gulvbræddernes knagen under altergangen. Siden vi lader båndindspillet kirkemusik ledsage kommuniions-ud-

delingen er der ro og værdighed over forsamlingen. Børnene lytter ikke til gulvets stønnen, men til Johann Sebastian Bach. Med vilje spiller vi aldrig orgelmusik, for netop ikke at vække det indtryk, at der var et orgel.

Men hvis begreber er det da, der forvirres ved det? De fysisk tilstedeværendes? Alle i Herning menighed ved jo, at *Thijs Van Leer* ikke sidder der på bageste række og spiller på fløjte for os, selv om det lyder sådan. Men vi lytter til den musik, som, dengang Bach komponerede den, var Bachs bøn.

Om den også var Van Leers bøn, da han indspillede pladen, ved jeg ikke, men jeg ved heller ikke, hvor mange organister, der beder, mens de spiller i en kirke.

At tale om begrebsforvirring, bare fordi en gudstjeneste gøres lidt mere festlig med smuk musik, er at skyde langt over målet.

Heller ikke sammenligningen med en båndindspillet prædiken holder stik: Der er en væsentlig forskel mellem en anden præsts »mekaniske prædiken«, som den fysisk tilstedeværende præst så selv sidder og lytter til, og »mekanisk musik«, der erstatter det, man ikke har. For uanset hvor ube-

gavet en prædikant stedets præst end er, så er han jo til stede og kan sige noget. En ikke eksisterende organist kan ikke spille noget.

Mekanisk musik, som ikke erstatter menighedens salmesang, supplerer med kirkekunst, som den ikke selv kan frembringe. Den kan bidrage til at skabe en liturgi, som lærer og hjælper folk at bede og sige tak.

Pastoral omsorg? Jo vist!

Willem Wuyts

Alle sjæles dag - vor frigørelse

Udenfor Istanbul ligger Nær-orientens største begravelsesplads, *Yedikul*. På min sidste feriedag i Tyrkiet i år besøgte jeg den. Det var en af helligdagene efter den lange fastemåned, *Ramadan*. Der var mange mennesker i »De dodes have«. Islamske »kirkegårde« er altid charmerende områder, hvor familierne samles i åbenbar tillid til, at deres kære nu har det godt hos Gud. Kirkegårdene er som omtrent det eneste sted, hvor en turist ser de unge gå sammen hånd i hånd!

Den specielle dag så jeg sne af mænd, fra de

12-årige til de midaldrende, stå ved hver sit familiegavested og synge ud af koranen. Jeg spurgte, hvad der foregik. »De efterladte beder Allah gøre deres døde fri til at komme i paradiset«, lød svaret.

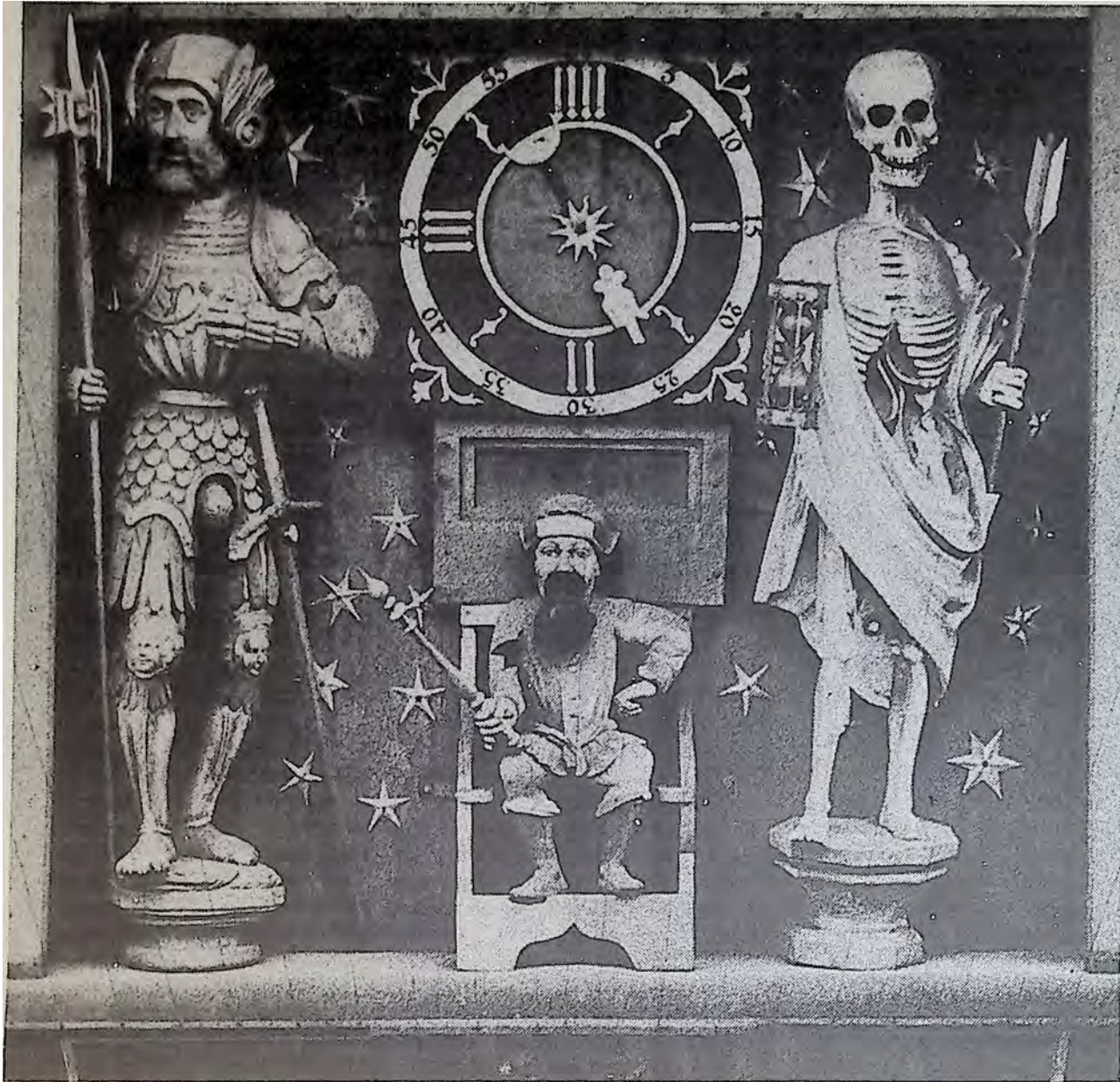
Er det ikke en smuk formulering af en fælles islamisk/kristen tro: Før vi kan stedes for Guds åsyn, skal vi frigøres fra vor egoisme; vi skal lære af Gud at se tingene i deres rette forhold, Gud først, vi og vor næste på vor fælles plads som hans børn?

Paul d'Auchamp.

Støt »katolsk orientering«

Den røde giroblanket til indbetaling af et frivilligt bidrag til bladet for 2. halvår 1982 er sendt ud. På blanketten er der påtrykt et beløb på 75 kr. Til større eller mindre gaver kan en check eller en almindelig giroblanket bruges. Postbudet har dem. På forhånd tak for støtten. Red.

Artikelserie om reinkarnation: 5

»Pas på! Vær årvågnel Thi I ved ikke, når tiden er der«. Billedet viser klokketårnets ur i byen Solothurn, Svejts.

Jesu lignelser om årvågenhed

Af biskop Hans L. Martensen

Det er et forståeligt ønske, at spildte chancer skulle komme igen. Hvis noget mislykkes, trøster man sig: Går det ikke denne gang, så går det nok den næste; eller ved endnu senere lejlighed. Et af motiverne for reinkarnationslæren er utvivlsomt dette ønske. Den, der har haft en dårlig eller mislykket tilværelse, skal have mulighed for at gøre det om igen.

At der findes et »om igen«, som er i fuld overensstemmelse med kristendom, er der i øvrigt ingen tvivl om. Peter spørger Jesus: »Hvor ofte skal jeg tilgive min bror? Syv gange?« - Svaret lyder: »Ikke syv gange, men halvfjerdsindstyve gange syv gange.« (Mt. 18,22). Det vil sige, ubegrænset

ofte skal jeg tilgive min næste, og således indrømme ham ny chancer og ny begyndelser.

Øjeblikket, der ikke vender tilbage

Tilgivelsen giver stadig ny begyndelser. Men når det er sagt, skal det samtidig fastholdes som kristen overbevisning: Ny chancer gives kun i løbet af det ene og samme menneskeliv, som holder op med døden. Ethvert øjeblik har enestående værdi, fordi det aldrig vender tilbage. Og det særligt afgørende øjeblik kan komme når som helst, når vi mindst venter det. »Pas på! Vær årvågne! Thi I véd ikke, når tiden er der.« (Mk. 13,33).

Dette ord går som et

ekko gennem Jesu forkyndelse. Undertiden kan det lyde profetisk truende. Men Jesus truer kun, således som man advarer et barn mod at ødelægge noget værdifuldt eller sætte sit eget og andres liv på spil.

Årvågenhedslignelserne er karakteristiske for Jesus. Deres positive budskab er: Hvert enkelt øjeblik er kostbart! Spild ikke dets muligheder.

Markus fortæller kort og knapt følgende årvågenhedslignelse: »Det er som med en mand, der drog udenlands. Han forlod sit hus og overgav styret til sine tjenere. Han gav enhver sin gerning, og dørvogteren bød han våge. Våg derfor! Thi I ved ikke, når husets Herre kommer,

om det bliver ved aften eller ved midnat eller ved hanegal eller ved dagry. Lad ham ikke finde jer sovende, når han pludselig kommer.« (Mk. 13,34-36).

Afgørelsens time

Gud og hans afgørende øjeblik kommer så uventet som en tyv om natten. Er det ikke en mærkværdig og dristig sammenligning? »Hvis husbonden vidste, i hvilken time tyven kom, så ville han våge og ikke finde sig i, at der skete indbrud i hans hus.« (Luk. 12,39).

Pointen i lignelsen om de fem kloge og de fem tåbelige jomfruer forekommer næsten forargelig, så skarp er den. De fem tåbelige jomfruer har forsømt det afgørende øje-

blik, da brudgommen kom. De møder for sent til bryllupsfesten, og ved den lukkede dør bliver de afvist med ordene: »Jeg kender jer ikke!« (Mt. 25,12).

Lignelsen om den rige bonde viser det uigenkaldelige ved det én gang givne liv og dets muligheder. Bonden har ikke tænkt for andet end at øge sin bedrift og sin rigdom. »Men Gud sagde til ham: Du dåre! I denne nat kræves din sjæl af dig. Hvem skal så have det, du har samlet dig?« (Luk. 12,20).

Når Guds indbydelse kommer - således fortæller lignelsen om det store gæstebud (Luk. 14,16-24) - så vil mange have tankerne andre steder og undskylde sig fra at komme. En skal se til sin mark, en anden til sine okser; en nygift skal tage sig af sin kone. Disse folk går glip af chancen, og der bliver indbudt andre i deres sted. »Jeg siger jer, ingen af de mænd, der var indbudt, skal smage mit måltid!«

Gud går forbi

»Hav bælte om lænd og lysene tændt!« (Luk. 12,35). Således lyder op-takten til to årvågenhedslignelser i Lukasevangeli-et. Enhver jøde forstod hentydningen. Således foregik det jo hvert år, når de spiste påskelammet: »Når I spiser det, skal I have bælte om lænden, sko på fødderne og stav i hånden, og I skal spise det i største hast. Det er Herrens Påske (d.v.s. forbigang)«. (2. Mos. 12,11). Denne ceremoni mindede om den første påske og om flugten fra Ægypten. Det gjaldt liv og død. Den, der gik glip af det afgørende øjeblik, ville aldrig slippe fri fra slaveriet, men tværtimod dø en ynkelig død.

Guds »dag« og Guds »time« er midtpunkt for Jesu livsforståelse. Det gælder om, ikke at være uforberedt, sådan som folk var, da syndfloden kom. »Da skal to mænd være sammen på marken; den ene tages med, den anden lades tilbage. To kvinder skal male på samme kværn; den ene tages med, den anden lades tilbage.« (Mt. 24,40-41). »Det »en gang for alle«, som Jesus forkynder, udtrykkes ofte og mange gange i Paulusbrevene og

de øvrige skrifter i Det nye Testamente. I Hebræerbrevet er det ligefrem blevet det centrale tema. Jesus Kristus har ikke lidt døden mange gange, og han har ikke åbenbaret sig som menneske mere end én gang: »Nu er han én gang for alle åbenbaret ved tidernes fuldendelse for ved sit offer at bortskaffe synden. Og så vist som det er menneskenes lod én gang at dø og derefter dømmes, således skal også Kristus, efter én gang at være blevet ofret for at bære de manges synder, anden gang komme til syne, ikke for at bære synden, men til frelse for dem, der bier på ham.« (Hebr. 9,26-28).

Kærlighedens »én gang for alle«

Den kristne lære er således klar og éntydig. Mennesket lever kun én gang, og det dør kun én gang. Den store afgørelses time er uigenkaldelig. Men nogle vil måske spørge: Er den orientalske tanke om gentagelsen ikke smukkere og mere tiltalende? Er ikke det kristne »én gang for alle« hård tale? Hertil er at sige: Vælg om du vil være kristen eller ikke, men lad være at blande kristent og ukristent sammen!

For det andet er der at sige: Kristendommen kalder til årvågenhed, fordi al kærlighed er årvågen, og fordi kærlighed ikke kan vente til en anden gang. Hvis jeg ser en druknende mand, må jeg hive ham op. Det kan ikke nytte at sige: Der kommer en anden tilværelse, hvor jeg kan gøre det bedre. Hvis der hersker dyb social uretfærdighed, som f.eks. over for de kasteløse i Indien - så kan det ikke nytte at sige: De lider for synder, de har begået i en tidligere tilværelse - og desuden har de chancen for at få det bedre i en senere reinkarnation. Nej - kærligheden kræver at handle nu - så snart der kan handles - og ikke at udsætte gode muligheder til senere. Hvem ved, om muligheden nogen sinde kommer igen? Kærligheden er sig dybt bevidst, at det gælder om at virke »mens det er dag, for natten kommer, i hvilken ingen arbejder...« (Jo. 9,4).

I næste nummer:

Tilgivelsen som ny fødsel

U-landsproblemerne rammer midt ind i din hverdag og dit forbrug

»Ædelt er mennesket, Jorden er rig. Findes her nød og sult skyldes det svig«. (Nordahl Grieg).

Vi hører om det hver dag. Vi hører om nøden, elendigheden, sulten og håbløsheden. Hvordan skal man gøre det underholdende nok, så folk gider læse om det? Vi har jo krisen, der allerede er blevet en kliché, og vores egne økonomiske problemer at slås med. Oprustningen, atomvåbnene og truslen mod hele vores eksistens er der heller ikke noget nyt i.

Det er altså sammen for alvorligt til, at man kan tage det alvorligt og samtidigt overleve. Og hvad skal vi så stille op med det? En fornemmelse af magtesløshed er det jo også. Mange er vel i tvivl om, hvorvidt de har indflydelse på dansk udenrigs- og indenrigspolitik. De er usikre på, om der kommer noget ud af det, når de arbejder for det, de synes er rigtigt. Selv herhjemme er magtesløsheden ofte fremherskende.

Men alligevel er der faktisk opstået brede folkelige bevægelser på miljø- og rustningsområderne, som har tvunget de såkaldt ansvarlige politike-

re til at være opmærksomme på disse trusler. Så her er afgængen altså ikke større, end at mange mennesker har reageret.

Men det er straks værre, når vi snakker om underudviklingens problemer. De er så fjerne og massive. Det er svært at se, hvad man nogensinde skal gøre ved dem.

Våben

Men ikke desto mindre er det stadig lige vanvittigt og umenneskeligt, at vi lever i en verden, hvor hundredtusinder mennesker dør af sult, mens vi »for vores sikkerheds skyld« bruger 4 millioner kr. i minuttet på våben.

Det er absurd, at rovdriften på naturen og oprustningen hver for sig truer med at udlette de goder, hvis fordeling vi strider så meget om. Den livsødelæggende katastrofe, som vi frygter for os selv, er allerede virkelighed for en stor del af jordens befolkning.

Tre fjerdedele af denne bor i U-lande, og størstedelen af dem er de undertrykte og sultende.

Nok er disse ting noget fjernt og uoverskueligt, når vi taler om dem på denne måde, men alligevel

rammer de midt ind i vores hverdag, midt ind i vores forbrug, som faktisk er afhængig af U-landenes råstoffer og udnyttelsen af den billige arbejdskraft.

Forbrug

U-landsugens tema 1982 er »Forbrug« og sammen med solidaritetskaffen giver dette tema nogle glimrende muligheder for at vise, hvor nært forbundet vores dagligdag er med U-landenes sult og nød. Og det er vigtigt, at vi får U-landenes problemer til at være mere vedkommende. Selv om de ser store og uoverkommelige ud, har vi ihvertfald en mulighed for at starte, nemlig i vores egen dagligdag.

U-landsproblemerne er ikke et sort hul. De steder, hvor det er lykkedes at iværksætte en udvikling, der kommer den brede befolkning til gavn, har det også vist sig, at underudviklingens følger er blevet overvundet.

Det er ikke længere et spørgsmål om at problemerne er for alvorlige til, at vi kan tage dem alvorligt og samtidig overleve, men et spørgsmål om at vi er nødt til at tage dem alvorligt for at overleve.

Johannes Nordentoft.

U-landsugens tema 1982 er »Forbrug« og sammen med solidaritetskaffen giver dette tema nogle glimrende muligheder for at vise, hvor nært forbundet vores dagligdag er med U-landenes sult og nød.

Drik solidaritetskaffe i din KUK

– og slå et slag for en ny økonomisk verdensorden

Med temaet »Forbrug« lægger Kirkernes U-landsuge 1982 klart op til, at vi beskæftiger os med forholdet til U-landene - specielt i sammenhæng med vores daglige forbrug. Tænk vi mon på, hvor stor en del af de varer, vi køber, der stammer fra U-lande, og tænk vi samtidigt på, hvor stor en del af købsprisen, der går tilbage til U-landene?

Dette giver Kirkernes U-landsuge netop i denne

tid menigheder, skoler og ungdomsforeninger mulighed for at beskæftige sig med. Man kan bestille materiale i form af temahefter, lysbilledserier, materiale til gudstjenester/messer, U-landsspil og -lege og meget, meget mere. Man skal blot henvende sig til: Kirkernes U-landsuge, c/o Det økumeniske fællesråd, Nørregade 11, 1165 København K., telefon: (01) 15 59 27.

Køb solidaritetskaffe

Men det er ikke kun på det teoretiske plan, at vi kritisk kan beskæftige os med varerne fra U-landene. Ved at købe solidaritetskaffe, kan vi praktisk sørge for, at en større del af den pris, vi betaler for kaffen, kommer de oprin-

delige fattige producenter i U-landene i hænde. På denne måde kan vi med kaffen som eksempel vise, at det til syvende og sidst kan lade sig gøre at handle på en »ny« måde, og derved slå et slag for en ny økonomisk verdensorden. Kaffen er hverken dyrere eller dårligere, end den vi drikker til hverdag – kun går en større del af prisen til dem, der virkelig har brug for pengene.

Solidaritetskaffen er en oplagt mulighed for f. eks. menigheder, KUK'er og skoler til at tage et markant standpunkt – og vi drikker jo kaffe alligevel. Kaffen får man ligeså let som man får det øvrige materiale, nemlig ved at henvende sig til Kirkernes U-landsuge. Red.

DUK - kalender

Vietnameserweekend 5.-7.11. 1982 på Ørborgen. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 22.10. 1982.

Medarbejderledetræning 26.-28.11. 1982 på Lerbjergcentret. For HB, DUK-udvalg, DUK-rep. og andre særligt indbudte. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes. Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 12.11. 1982.

Nytårslejre 27.12. 1982 - 1.1. 1983 på Ørborgen. For alle interesserede. Pris opgives senere i Katolsk Orientering.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement: _____

Tid: _____

Navn: _____

Adresse: _____

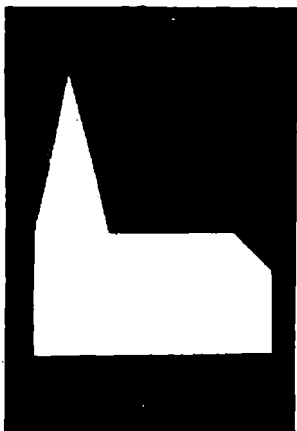
Postnr. og by: _____

Alder: _____

Telefon: _____

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Ungdomssekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Telefon 01-20 63 63

Orientering fra sognene

November 1982

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 19, der udkommer 1.12. 1982 er mandag den 15.11. (fra 1.-14.12.) 1982). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund.
Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22 (bedst kl. 9-10).

Messtider:

Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse.
Hverdage: md. kl. 8 - ti. kl. 19.30 - on. kl. 8 (skolemesse) - to. kl. 11.30 - fr. kl. 17 hos søstre - lø. kl. 11.30.

Fredag d. 5. kl. 15: Messe og sammenkomst for de ældre m. fl. Sr. Benedicte fortæller om og viser lysbilleder fra sine rejser i den 3. verden.

Lørdag d. 6. kl. 19.30-21.30: Tilbedelse foran det udstillede sakramente.

Søndag d. 7.: Alle helgens dag. Kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse. Kl. 16: Andagt på katolsk afdeling på Ordrup Kirkegård (hvis vejret tillader det).

Mandag d. 8. Alle sjælesdag. Kl. 19.30: Messe for de afdøde.

Tirsdag d. 16.: Ingen messe.

Torsdag d. 17.: Ingen messe.

Søndag d. 28.: 1. søndag i Advent. Kl. 8: Messe, Kl. 10: Højmesse.

Tirsdag d. 30.: Skt. Andreas fest. Kl. 19.30: Højmesse.

K.U.K.

For de 10-13 årige: Onsdag kl. 18.30-20. For de 14-19 årige: Torsdag kl. 19.30-21.

Bibelkreds hos Sankt Josephsøstre, Ordrupdalvej 24, hveranden onsdag (d. 3. og 17.) kl. 10.45-11.45. Tilmelding nødvendig, tlf.: 01-63 22 78.

Frit samvær. Samme sted hver anden onsdag (d. 10. og 24.) kl. 10-12. Alle er velkomne.

Bedekreds. I Sankt Josephsøstrenes huskapel hver mandag (undt. d. 8.) kl. 20. Alle er velkomne.

Rosenkransgruppe: Henvendelse til Connie Probst, tlf.: 01-64 30 39 kl. 9-12.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens kontor:

Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber).

Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Völk).

De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02. På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messtider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 17 (eng.) 2., 3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk).

Hverdage kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). Lørdag kl. 17 (eng.)

Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Alle 13. Søndag messe kl. 11. Hverdage kl. 9.

Sct. Klemens Kapel,

Rønne Allé 15. Dragør. Søn- og helligdage kl. 9.30.

Tirsdag d. 2.: Firmandernes forældre mødes på skolen kl. 19.

Onsdag d. 3.: De ældres klub kl. 14-16. Messe i huskapellet kl. 16. Alle er velkomne!

Torsdag d. 4.: Tilbedelse i kapellet på Ove Billesvej 6 fra 14.30 til 15.30.

Fredag d. 5.: Jesu Hjerter-fredag: Kl. 9.45 skolemesse for de store elever. Aftenmesse kl. 19 med prædiken og sakramental velsignelse.

Søndag d. 7.: Allehelgens Fest kl. 11.30 familiemesse. Kollekt til et børnehjem for meget syge og fattige arabiske børn.

Andagt på Sundby Kirkegård kl. 16.

Mandag d. 8.: Allesjælesdag. Kl. 19 højtidelig koncelebreret rekviemmesse for menighedens afdøde. Kirkegårdslys kan købes i forb. m. søndagsmesserne inden d. 8 i præstegården eller v. kirkekaffen. Ikke på kirkegården!

Tirsdag d. 9.: Kl. 9.45 skolemesse for de yngste elever i huskapellet. »Bikuben« holder møde kl. 15-17.

Søndag d. 14.: Forløserfest. Jubilæumsårets højdepunkt. Kl. 10 festgudstjeneste m. sakramental velsignelse. Ingen messe i Dragør.

Mandag d. 15.: 1. kommunikanternes forældre mødes i skolen kl. 19.

Onsdag d. 17.: De ældres klub kl. 14. Messe kl. 16 i huskapellet.

Torsdag d. 25.: Firmanderne besøger Sct. Lioba Hjemmet og klosteret. Afgang fra præstegården kl. 17.30.

Fredag d. 19.: Skolemesse for de ældste elever i kirken kl. 9.45.

Søndag d. 21.: Krist Konges fest. Kl. 10 ungdomsmesse.

Tirsdag d. 23.: Skolemesse for de yngste i huskapellet kl. 9.45. »Bikuben« mødes kl. 15-17.

Lørdag d. 27.: Menighedens adventsfest kl. 19.

Søndag d. 28.: Kl. 10 latinsk højmesse. Det nye kirkeår begynder. Læseår C. (Lukasev.)

Onsdag d. 1/12.: De ældres klub får besøg af firmanderne kl. 14. Kl. 16 messe. Kl. 19.30 kirkekaffe-personalet holder møde i den lille sal.

Ungdomsaktiviteter-

Midi-klub for de 12-13 årige hver mandag i ungdomslokalet fra 18-20.

»Bikuben«: Hveranden skoletirsdag fra kl. 15-17.

Ulveunger: Hver skolemandag kl. 17.30-20.

Spejdere: Hver skoleonsdag kl. 18.30-21.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Husk! Søndagsmesstider kl. 9 og 11 i vintermånederne: Nov., dec., jan., febr.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag kl. 16.30.

Onsdag d. 3.: Kl. 10.00, messe for de ældre med efterfølgende samvær.

Fredag d. 5.: Kl. 16.30 Jesu Hjerter fredags messe, derefter tilbedelse indtil

kl. 18

Lørdag d. 6.: Kl. 16.00 messe på polsk. Kl. 17.00 aftenmesse og rosenkrans.

Søndag d. 7.: Kl. 11.00 latinsk højmesse, kl. 16.00 bøn for de afdøde på Katolsk Vestre Kirkegård.

Mandag d. 8.: Kl. 19.00 messe for menighedens afdøde.

Søndag d. 14.: Kl. 11.00 Familiemesse og kirkekaffe. Et Ungdoms- og Kirkekor fra Udine, Italien synger.

Onsdag d. 17.: Kl. 10.00 messe for de ældre med efterfølgende samvær.

Søndag d. 21.: Kl. 11.00 latinsk højmesse, Krist Konges fest.

Søndag d. 28.: Kl. 11.00 dansk højmesse, 1. søndag i advent. Julemarked på Niels Stensens Gymnasium.

Lørdagsklubben for børn mel. 7 og 14 år starter lørdag den 30. okt. kl. 10.30 til 12.30 hver lørdag. I menighedslokalerne ved Sct. Ansgars kirke, Bredgade 64. Ligesom sidste år bliver der igen flere hold for spil og leg, musik, keramik og håndarbejde. Tilmelding på kirkens kontor eller hos Sr. Gisela.

Torsdag d. 11. nov. kl. 19.30 inviteres til Menighedsmøde i salen Bredgade 67 A. Pater H.F. Berning, Franciskanerpater fra Nykøbing Falster vil fortælle om Franciskanerordenen, om Sct. Frans i anledning af hans jubilæumsår.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78.

Messtider:

Søndag kl. 8.30: Messe, kl. 10.30:

Højmesse.

Tirsdag kl. 10: Onsdag og fredag kl. 19.

Fredag d. 5.: Tilbedelse fra kl. 18.30. Messe kl. 19.00 og derefter det årlige banko spil, hvor overskuddet går til pater Tanholdt-Hansens arbejde blandt Syd-amerikas indianere.

Søndag d. 7.: Alle Helgen. Messe kl. 8.30, Familiemesse kl. 10.30. Derefter »Kirkekaffe«.

Mandag d. 6.: Alle Sjæle. Messe kl. 19.

Lørdag d. 13.: Familieundervisning i Herlev kl. 15. Sluttes med messen kl. 17.

Søndag d. 21.: Krist Konge. Messe kl. 8.30. Gregoriansk messe kl. 10.30 og derefter »kirkekaffe«.

Lørdag d. 27.: Adventseftermiddag. Som forberedelse til det ny kirkeår og ikke mindst til adventstiden, samles vi alle om eftermiddagen - også børnene! Se opslag i våbenhuset ang. tidspunkt.

Søndag d. 28.: 1. søndag i advent. Messe kl. 8.30.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4 A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messtider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18 messe på engelsk.

Søndagens messtider: Kl. 8.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00. Ikke i ferien.

Møder: Hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokkens Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 kirkekoret. (01) 14 01 16. Hver torsdag kl. 18.30

møde for minikuk. Ikke i ferien.

Messer på fremmede sprog:

Hver anden søndag i måneden kl. 14.00 messe på kroatisk.

Messe på ungarsk efter aftale.

Tirsdag d. 2. kl. 15.30. Kongregationsmesse i kirken.

Fredag d. 5. Jesu Hjerter Fredag. Kl. 16.00 udstilling af sakramentet. Kl. 16.45 indvielse til Jesu Hjerter. Kl. 17.00 messe.

Søndag d. 7. Allehelgensfest. Højmesse kl. 10.00. Kl. 16.00 alle sjæles andagt på katolsk vestre kirkegård. Kl. 17.00 Allehelgensmesse i kapellet.

Mandag d. 8. Alle sjæles dag. Kl. 11.00 (elleve) messe i kapellet på katolsk vestre kirkegård.

Tirsdag d. 9. kl. 14.00. Messe for de afdøde. Derefter møde for de ældre i den grønne sal.

Søndag d. 28. kl. 8.00. Kongregationsmesse.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Tlf.: 01-69 03 01.

Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Træffes mand. og lørd. på sognekontoret kl. 9-10, tirsd., onsd. og torsd. på bispekontoret.

Messtider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Mandag: Messe kl. 11.00.

Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Søndag d. 7. Alle Helgens Fest

Kl. 10.00 højmesse. Efter messen »kirkefrokost« i »pejsestuen«. Alle er hjertelig velkomne.

Mandag d. 8. Alle Sjæles dag. NB! Ingen messe kl. 11.00!!!

Kl. 17.00 sunget rekviem-messe for vore afdøde.

Søndag d. 21.: Festen til ære for Jesus Kristus, Universets konge Kl. 10.00 højmesse med andagt og sakramental velsignelse.

Søndag d. 5.12.: 2. søndag i advent Kl. 10.00 højmesse. Derefter adventsfest indtil kl. 16.00.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Tlf.: Pastor G. Uttenthal Nibler: (02) 87 77 12, Kirkekantoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30.

Oplysning om gudstjenestetider også tlf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 12.00.

Alle lørdage:

Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 7.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Andagt på Sorgenfri Kirkegård kl. 16.00. Mandag den 8.: Messe for de afdøde kl. 12.00.

Søndag den 14.: Højmesse kl. 11.00. Efter messen fælles frokost - medbragt - i menighedssalen.

Tirsdag den 16.: Messen i kirken bortfalder. Kl. 11.30 kører Ældreklubben medlemmer til Sankt Joseph Søstrenes moderhus på Strandvejen, hvor messen fejres.

Søndag den 21.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Torsdag den 25.: Adventsmeditation kl. 19.00. (I stedet for messen).

Søndag den 28.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F.,
tlf. (01) 71 53 35.
Sognepræst L. A. Dorn S. J.
Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og
18-19 mandag undtaget.

Sædvanlig messetider:

Søndage: Reciteret messe kl. 8.00.
Højmesse kl. 11.00.

Hverdag: Kl. 6.45 og 8.00.

Bodens sakramente. Præsterne er indstillet på at høre skriftemål hver lørdag kl. 15-18.00, og i god tid før søndagsmesserne. Ud over dette er man velkommen til at træffe aftale med præsterne ang. skriftemål.

Tirsdag d. 2. Kursus: »Johannes brevene« kl. 19.45 også tirsdagene, d. 16. og 30.

Fredag d. 5. Jesu Hjerter fredag. Kl. 19.00 Sakramentsandagt. Kl. 19.30 Aftenmesse.

Lørdag d. 6. Kl. 9.30-11.30 Børnenes religionsundervisning. Fortsætter hver lørdag.

Søndag d. 7. Allehelgensdag. Messe kl. 8.00. Festmesse kl. 11.00.

Mandag d. 8. Allesjæle. Messe kl. 6.45 og 8.00 og 19.30 for menighedens afdøde.

Torsdag d. 11. »Torsdagsklubben« er åben. Vi vil denne eftermiddag beskæftige os med et tema fra U-landsugen. Vi starter med messe i kirken kl. 14.30.

Søndag d. 14. »U-landsugen« begynder til støtte for salg af Solidaritets Kaffe. Se detaljeret program i vort sogneblad.

Torsdag d. 18. I menighedssalen (på plejehjemmet) vises lysbilleder om kaffe-arbejdernes arbejdsvilkår i et u-land. Med sideløbende orientering og efterfølgende samtale og salg af solidaritets kaffe.

Lørdag d. 20. kl. 10.00 begynder aktiviteter for børnene; Kl. 12.00 opfordres forældrene til at bringe en madpakke til børnene og sig selv. Vi spiser frokost sammen (lys øl og vand sælges) indtil kl. 13.

Fra kl. 13.00 til ca. kl. 15.45 er der i salen planlagt: »Verdens Spillet« Alle tilstedeværende, voksne og børn (der er børnepasning for de små) får en rolle, dvs. man »fødes som«: Enten som u-landsfattige- eller i-lands rige beboer. I denne rolle oplever man nogle af livets situationer, resp. som »fattig« eller »rig«, ved forskellige »stationer« (bemandet af arrangørerne). Der bliver kaffe-salg ved én af stationerne. Spillet gøres realistisk bl.a. ved udklædning. Alle opfordres til at tage f. eks. lasede el. gode trøjer, kjole, hatte, bukser, sko o. l med!
Kl. 16.00. Afsluttes »U-landsugen« med en kort andagt i kirken.

Søndag d. 21. Jesus Kristus Universets Konge. Kl. 8.00 messe. Kl. 11.00 Festmesse.

Søndag d. 28. 1. søndag i Advent. Et nyt kirkeår indledes (Læsningerne er fra tekstrække C).

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90.
Sognepræst, pater Knud Aage Nielsen S. J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.
Lørdag-søndag sognekantoret, Strøbyvej 2, før og efter messerne.
Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messetider:

Lørdag aftenmesse kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag højmesse kl. 10.00.

1. søndag i måneden: Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Familiemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Mandag d. 8: Alle Sjæle. Messe kl. 19.00.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N.
Kantoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.
Sognepræst Paul d'Auchamp kl. 9-10 fra tirsdag til fred. (01) 35 68 25.

Messetider:

Lørdage læses søndagens messe kl. 17.

Søndage højmesse kl. 10. Aftenmesse kl. 17.

Engelsk messe, sang og musik kl. 18.

Mandag ingen messe. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 18.30. Fredag 15 min. tilbedelse efter messen. Onsd. messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.

Onsdag desuden messe kl. 19 og Åbent Hus hos St. Josefs Søstre, Sct. Husgade 28. (Tlf. 01-35 86 92).

Hver tirsdag spejdermøde kl. 18.15.

Tilmelding: Steen Andersen (01) 11 49 30 kl. 17-18.

Håndarbejdsgruppen mødes hver torsdag kl. 9.30 hos fru Carlsen.

Søndag d. 7. Alle Helgen. Schola Gregoriana synger latin/dansk kl. 10.

Bazar kl. 11 til kl. 17.

Mandag d. 8. Alle Sjæle. Højtideligt Requiem med vor kantor, B. Lewkovich, kl. 18.30.

Tirsdag d. 9. Messe kl. 14, derefter pakkefest i krypten.

Søndag d. 21. Krist Konges Fest.

Søndag d. 28. Første søndag i advent.

Onsdag d. 1. december. Vi folder sogneblad efter messen kl. 11.

Søndag d. 5. december Schola Gregoriana kl. 10.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S. J.

Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.

Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00 reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdag: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josefs søstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9.

Søndag d. 7. Alle Helgens Fest: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Vedr. andagt på katolsk Vestre Kirkegård, se meddelelsen i katolsk orientering.

Mandag d. 9. Alle Sjæles dag: Messer kl. 11.30 og for sognets afdøde kl. 17.

Søndag d. 21. Krist Konges Fest: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Søndag d. 28., 1. søndag i advent: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag

og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45.
Søndag højmesse kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. 02-94 76 94.

Sognepræst: Karl Smeenk

Messetider:

Hverdage, kun efter aftale.

Lørdage kl. 17.

Søndag kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk)

Ungdomsklubber:

Mini-KUK hver onsdag kl. 16-18.

Maxi-KUK hver mandag kl. 19.30-22.00.

Oktober:

Fredag den 29. kl. 19.00: Ikebana. Ivar Donnemose fortæller om og viser japansk blomsterdekorkunst.

November:

Lørdag den 6. fra kl. 10: Arbejdsdag. I fællesskab rydder vi op og gør rent i haven og i kirkebygningen. Der er meget der skal ordnes, men der bliver også tid til at spise sammen.

Lørdag den 13. kl. 15.00: Familieundervisning med messe kl. 17.00.

Søndag den 21. kl. 18.00: Menighedsfest. Se opslag i våbenhuset.

Torsdag den 25. kl. 19.00: Adventsdekorationer. Blomsteraften, hvor vi binder adventskranse og laver andre dekorationer.

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O.M.I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 am. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 pm.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm

Saturday Evening

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 pm.

Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

Tuesday, d. 2, Liturgy of the Faithful Departed, Vor Frue Kirke, 7:30 pm.

Sunday, d. 7, Coffee and Social following 10:45 am Family Liturgy at Vor Frue Kirke. All are welcome.

Wednesday, d. 24, Thanksgiving Eucharistic Liturgy, Vor Frue Kirke, 7:30 pm.

Thursday, d. 25, Traditional Thanksgiving Ecumenical Service, sponsored by the International Church of Copenhagen, St. Alban's Anglican-Episcopal Church and Vor Frue Kirke at 10:00 am. All are welcome at Vartov, Farvergade 27.

Sunday, d. 28, Blessing of home Advent Wreaths during Eucharistic Liturgies at Vor Frue Kirke and Sakramentskirken.

Sacrament of Reconciliation

Anytime, by appointment. Phone one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSSEN

Assens:

Vor Frelsers Kirke

Nørregade 3, 5610 Assens

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.

Tlf.: (09) 31 09 74 eller 12 16 64.

Træffetider: Hver onsdag kl. 10-12. 1. og 3. søndag efter messe eller efter aftale.

Faste messetider:

1. og 3. søndag i måneden kl. 17.00.

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød, Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96.

Hjælpepræst: Georg Heggum:

(01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.

Hørsholm, Marievej kl. 10.

Mikkelsborg: Strandvej 352 kl. 8.

Åsebakken: Kl. 8.30

Oktober:

Torsdag d. 28.: Ingen religionsundervisning. Kateketmøde kl. 16. Studieaften v.p. Heggum kl. 20 i Hørsholm.

Søndag d. 31.: Familiemesse kl. 10.

November

Mandag d. 1.: Præstemøde

Torsdag d. 4.: Religionsunderv. kl. 16.

Søndag d. 7.: Alle Helgensfest, Koret synger, kirkekaffe.

Mandag d. 8.: Alle Sjælesdag. Messe kl. 19.30 Midi KUK kl. 19, Nordvang.

Tirsdag d. 9.: Menighedsrådsmøde kl. 19.30 vesper, Birkerød.

Onsdag d. 10.: Ældreklub kl. 14, se ovenfor.

Torsdag d. 11.: Studieaften v.p. Heggum kl. 20 i Hørsholm.

Lørdag d. 13.: Åbent Hus i Birkerød kl. 19.30.

Søndag d. 21.: Krist Konge. Koret synger.

Mandag d. 22.: Menighedsaften m. film om Hørsholm kirkes historie, kl. 20, Hørsholm. Midi KUK kl. 19, Nordvang.

Onsdag d. 24.: Kirkekoncert i Hørsholm kl. 20.

Torsdag d. 25.: Studieaften v.p. Heggum i HØ kl. 20

Lørdag d. 27.: Adventskransbinding i Hørsholm.

Søndag d. 28.: 1. adventssøndag. Familiemesse.

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10, dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.

Søndag 7. kl. 16 kort fælles andagt på den katolske afdeling på Jerne kirkegård.

Om fredagen er der messe kl. 18.45.

Haderslev:

Sct. Marie kirke

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. 04-52 23 26 - Giro 9033734.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messetider:

Søndag kl. 10.30

Fredage kl. 17.00

Søndag d. 7.: Allehelgen: Latinsk højmesse.

Søndag d. 28.: 1. søndag i advent: Latinsk højmesse.

Skriftedl.: Indtil et kvarter før messe samt efter aftale.

Kvindekredsen: Mødes 2. tirsdag i måneden kl. 19.30 hos menighedsrådsformanden i Åbenrå, Antoni Liss, Vognmarken 6, tlf. 04-62 13 05 d. 9. i denne måned.

Helsingør: Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.
Sognepræst G. Coenen.
Tlf.: (02) 21 05 71.

Søndagsmesser:

Hver lørdag kl. 17.00 dialogmesse.

Hver søndag kl. 8.30 dialogmesse og kl. 10.30 højmesse.

Hverdagsmesser:

Alle hverdage kl. 19.00 dialogmesse i søstrenes kapel på Møllebakken.

Alle hverdage kl. 18.15 dialogmesse i Niels Steensens Hus ved siden af kirken tlf. (02) 21 53 79.

3. søndag i hver måned familiemesse i stedet for højmesse.

Sidste søndag i hver måned højmesse på latin.

Hver lørdag kl. 16.00 til 17.00 lejlighed til at modtage bødens sakramente.

Bemærk: Da der skal spares på fyringsolie holdes gudstjenesterne igen i år i menighedssalen fra og med oktober måned. For at imødekomme vanskelighederne for nogen ved at komme op ad de mange trapper, opvarmes kirkens samtaleværelse hver lørdag, således at dialogmessen kl. 17.00 kan holdes der. Dette gælder ligeledes dialogmessen kl. 8.30 om søndagen.

Søndag d. 7 fejres Allehelgensdag.

Mandag d. 8: Allesjælesdag. Kl. 19.00 rekviemmesse for sognets afdøde.

Søndag d. 21 fejres Krist Konges Fest. Sangkoret »Jubilare Deo« synger til familiemessen kl. 10.30.

Lørdag d. 27: Vor Frue Af Den Undergørende Medalje, festen for Jomfru Marias åbenbaring til vincentøsteren Catherine Laboure.

Søndag d. 28: Adventstiden begynder som en forberedelse til Kristi Fødselsfest. Før højmassen indvies adventskransen og første lys tændes. Derefter synges »velkommen« til det nye år.

Pensionistmøderne afholdes den første onsdag i måneden, altså d. 3/11 hos søstrene på Møllebakken. Mødetid kl. 14.30 til 17.00.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf. (07) 12 43 82. Giro: 434 72 26.

Messtider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Menigheds-weekend i Øm:

Lørdag den 13.-søndag den 14. afholdes en fælles weekend for de 4 menigheder Vejle, Horsens, Silkeborg og Herning. Det er meningen, at både voksne og børn skal komme sammen for at lære hinanden at kende. Det er jo den første forudsætning for at genopbygge et fælles arbejde hen over sognegrænserne. Tilmelding hos præsten. Program meddeles senere. Pris: 50 kr. pr. deltager.

Religionsundervisning i Herning:

De store unge: Hveranden tirsdag kl. 15.10. I november: Tirsdag den 9. og den 23. Børnene fra Holtbjergkvarteret: Efter nærmere aftale.

Religionsundervisning i Lind og Sdr. Felding: Efter aftale med kateketen Anna-Maria Witt Pedersen.

Foredrag om Rom:

Pastor Wuyts fortæller 6 aftener om byen Rom og viser lysbilleder, de 5 tirsdage i november og den 7. december. Kl. 19.30 på biblioteket, Brændgårdsvej. Tilmelding på FOF's kontor, Søndergade 16, 1., Herning. Tlf. 22 47 44. Pris for de 6 aftener 120 kr. Pensionister 80 kr.

Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke

Postbox 27, 3400 Hillerød.

Menighedshus: Møllestræde 7.

Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4.

Tlf. 02-26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre, tlf. 26 78 65.

Søndagsmesser:

Menighedshuset, Møllestræde 7, kl. 10 OBS!

Onsdag d. 3.: KUK taler u-landsuge!

Torsdag d. 4.: Messe hos søstre kl. 17.

Lørdag d. 6.: Religionsundervisning nr. 4 i menighedshuset i Møllestræde 7. Kl. 9.30-11.30.

Søndag d. 7.: Festgudstjeneste i menighedshuset i Møllestræde 7 kl. 10. Efter messen spiser vi frokosten sammen. Se nærmere i våbenhuset. Ansgarstiftelsen er ved festen repræsenteret ved generalvikar Ib Andersen og generalsekretær Anton Dekkers. Herudover er pastor Jacob Muiser indbudt.

Mandag d. 8. Midi-KUK: Kun en kop kaffe! Kirkernes u-landsuge. Tema aften.

Onsdag d. 10.: KUK ser film.

Torsdag d. 11.: Sankt Martin. Messe i menighedshuset, Møllestræde 7, kl. 14.

Efter messen drikker vi kaffe sammen. Ældre som har behov for transport, bedes henvende sig til søstre.

Lørdag d. 13.: Religionsundervisning nr. 5 i det nye menighedshus i Møllestræde.

Søndag d. 14.: Sankt Morten/Martin fejres ved familiemessen kl. 10 i Møllestræde.

Tirsdag d. 16.: Strikkeklub kl. 14, hos fru Rosi Nielsen, Rentemestervej 4 i Hillerød. Alle er velkommen.

Onsdag d. 17.: KUK forbereder weekend og fremstiller bankospilsreklamer.

Torsdag d. 18.: Messe kl. 17 i hverdagskapellet i Møllestræde 7.

Fredag d. 19.: KUK tager på weekend til søndag.

Søndag d. 21.: Krist Konge-fest kl. 10.

Mandag d. 22.: Midi-KUK bygger stalde på Nordvanggård kl. 19-21.

Tirsdag d. 23. Helsingemesse hos Elisabeth Lawrence, Fasangyden 5, Ågerup ved Helsing. Alle katolikker i området er indbudt til denne aften kl. 19.30. Vi begynder med en bordmesse og hygger os over kaffen bagefter. Se nærmere i sognebladet.

Onsdag d. 24.: KUK uddeler juledekorationer til beboerne på Nordvanggård, samt ser *Gøg og Gokke*.

Torsdag d. 25.: Messe i hverdagskapellet i Møllestræde nr. 7, kl. 17.

Lørdag d. 27.: Religionsundervisning nr. 6 i Møllestræde.

Søndag d. 28. 1. søndag i Advent. Vi indvier adventskransen i Messen kl. 10 i Møllestræde nr. 7.

Tirsdag d. 30. Frederiksværksmesse kl. 19.30 hos Vera Toft, Asserbogårdsvej 6 i Liseleje. Ring venligst og tilmeld antal deltagere: 34 73 22.

Fra den 7. november er vi flyttet ud af Godthåbsvej 24. Huset skal sælges, og vi skal til at finde os til rette i nye omgivelser. Den bedste atmosfære opnår huset ved, at vi bruger det. Velkommen i Katolsk Kirkecenter - 1. etape.

Holbæk: Skt. Elisabeths Kirke

Carl Reffsvej, 4300 Holbæk. Sognepræst: Johs. van den Hoek, Bakken 11, tlf. (03) 43 06 87.

Messtider: Søndag kl. 10.

Lørdag kl. 17 (ellers kl. 7. Bakken 11).

Rosenkransandagt: Hver torsdag kl. 18.30.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens.

Tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J. Reyman, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (Højmassen).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hos Assumptionssøstre, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, onsdag kl. 17.

Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Lørdag den 6. kl. 11-16: Sct. Ibs Skole afholder basar. Menighederne er velkomne.

Søndag den 7. Alle Helgens Fest. Efter højmassen, kirkekaffe og kl. 15 andagt på kirkegården, Sundvej. Vi samles ved pastor Kerff's gravsted.

Mandag den 8. kl. 19: Alle Sjæle, messe for menighedens afdøde.

Onsdag den 10. kl. 14.30 på Stensballe Kloster: Sammenkomst for menighedens ældre, messe og kl. 19.30: Forstander Hans Jørgen Leer, Dansk Flygtningehjælp, Bråskovgård, taler om Vietnam (lys billeder).

Fredag den 12. - søndag den 14.: Pastoralrådsmøde på Magleås, sognepræsten deltager.

Lørdag den 13. kl. 9.30 til søndag den 14. kl. 15 på Ømborgen: Møde for Pastoralenhed nr. 4 (Herning, Horsens, Silkeborg og Vejle). Menighedsrådsmedlemmerne drøfter enhedens fremtidige samarbejde. Alle interesserede er velkomne.

Søndag den 21. Efter højmassen, voksenundervisning.

Torsdag den 25. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

NB! Sognepræsten er bortrejst fra den 1. til den 6. november: Averbode, og fra den 12. til den 19. november: Pastoralrådsmøde og retræte for bispedømmets præster.

**Kalundborg:
Skt. Maria Kirke**

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Messe hver søndag kl. 15.

Børneundervisning fra okt.-maj.

Menighedsrådsformand Eug. Wojtaszewski, tlf. (03) 50 11 20.

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge
(03) 65 06 51.

Sognepræst J. Samuelson S. J.:
tirsdag-fredag kl. 11-12.

Faste messtider:

Tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.30 og kl. 11 og søndag kl. 10.

Tirsdag d. 2: Allesjælesdag, læses sjælemesse kl. 19.15 for menighedens afdøde.

Maribo: Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo.

Pater Herman Legut, O.F.M. Conv.

Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid kl. 10-11, undtagen mandag og tirsdag.

Messtider:

Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 21.: Messe på polsk kl. 11.00.

Søndag d. 7.: Alle Helgens dag, andagt på kirkegården for menighedens afdøde kl. 16.00.

Mandag d. 8.: Alle Sjæles dag, sjælemesse kl. 18.00.

Biskoppen kommer til Nakskov! Biskop Hans L. Martensen holder tirsdag den 2. november et foredrag i Kolbestuen.

Biskoppens foredrag »Bibelsk fundamentalisme som udfordring« holdes efter en økumenisk gudstjeneste i kirken. Alle bedes reservere denne aften.

Nakskov Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov

Tlf. (03) 92 06 81.

Gudstjenestetider:

Søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage: Aftenmesse kl. 17.00.

Kirkespil om den hl. Frans af Assisi.

Søndag den 31. oktober kl. 15.00 opfører Ny Holte Kirkespilgruppe et spil om den hl. Frans i kirken. Forfatterinden Lis Thorbjørnson har skrevet teksten. Alle er velkomne.

Biskoppen holder foredrag i Nakskov.

Tirsdag den 2. november kl. 19.00 holder biskop Hans L. Martensen et foredrag i Kolbestuen. Foredraget holdes efter en økumenisk gudstjeneste i kirken, som begynder kl. 19.00. Det er Dansk Bibelselskabs Stiftsudvalg, som står for arrangementet og har valgt vor kirke og mødelokale til dette møde. Menigheden opfordres til at møde talstærkt frem.

Bøn for de afdøde på kirkegården.

Søndag den 7. november kl. 16.00 samles menigheden på Nakskov Kirkegård. Vi mødes på den nye afdeling. Derfra vandrer vi langs gravene til den gamle kirkegård og slutter ved præsternes grave. Lad os alle under bøn mindes de afdøde.

Menighedens årlige bankospil.

Søndag den 14. november kl. 14.00 afholdes menighedens bankospil i Kolbestuen. Arbejdsudvalget håber at mange vil deltage i spillet, hvis overskud går til menighedens aktiviteter såsom juletræsfest osv. Arbejdsudvalget (Anna Morel, Henning Jensen og Josef Matyasik) har lovet fine gevinster. De, som efter højmassen vil blive i Nakskov, kan spise deres medbragte mad i Kolbehuset.

Polsk messe i november.

Den polske messe i november finder sted søndag den 7. november kl. 11.00.
Menighedens årlige julemarked.
 Lørdag den 4. dec. og søndag den 5. dec. afholdes det årlige julemarked. Gaver til markedet kan afleveres i præstegården. Gør det i god tid.

Nyborg: Stella Maris Kirke

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.
 Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.
 Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60.
 Træffetider: Onsdag kl. 13-15 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.

Faste messetider:

Hverdag: kl. 6.30.
 Undtaget: Onsdag kl. 17.00.
 Lørdag: Kl. 16.00 med prædiken (gælder som søndagsmesse).
 Søndag: Kl. 10.00: Højmesse.
 4. søndag i md.: Latinsk messe.
 Kirkekaffe den 2. søndag i hver måned.
 Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10-12.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.
 Tlf.: 09-12 16 64.
 Præster: P. Franz Hauser, P. Jerzy Gorowski.
 Kontortid: Kl. 11.00-12.00 (undt. mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.

Messtider:

Søndage: Kl. 8 - kl. 10.00 (højmesse) - kl. 16.30.
 Hverdage: Mandag og fredag kl. 8.00. tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9.00.
 Onsdag kl. 11.00 samt fredag kl. 19.00.
 Dalum klosterkirke: Søndage kl. 7.30
 Hverdage kl. 6.30.
 Polske messer: Sø. d. 14. og 28. nov. kl. 12.00.

Søndag d. 7. (Alle Helgen) kl. 15.00 Kirkegårdsandagt på Assistenskirkegård.
 Mandag d. 8. (Alle Sjæle) kl. 19.00 messe for menighedens afdøde.

Søndag d. 28. (1. sø. i advent): Ændrede messtider: Ingen messe kl. 10 og 16.30. I stedet for er højmessens rykket til kl. 14.00. Derefter adventssammenkomst i skolens sal. Messe kl. 8.00 og polsk messe kl. 12.00 bibeholdes.
 Alle andre meddelelser findes i Sognebladet.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.
 Tlf. (06) 42 97 30.

Søndagsmesser:

Lørdag kl. 17 (undtagen den 6., hvor der er familiemesse kl. 13.30) og søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19, torsdag kl. 8 og fredag kl. 8 i Søstrenes kapel.

Skriftemål: Efter aftale, eller man kan komme når som helst. Hvis præsten er hjemme, kommer han straks, når der ringes på skrifteklokken.

Møder:

Familie- og menighedsundervisningen den

6. og vi begynder med messen kl. 13.30. Vores emne: »Vidner for Gud: Lektion 3, Abbe Pierre og Moder Therese«.

Menighedsrådsmøde den 9. kl. 20 i præstegården.

Mini-KUK mandag den 1., 15., og 29. kl. 14.30-16.30 i præstegården. Alle unge børn er velkomne.

Viborg-Randers KUK holder weekendmøde i Viborg d. 13.-14., hvortil alle børn fra 13-20 år er velkomne. Leder i Randers er Katie Powell 42 39 53.

Møde for de ældre og andre interesserede lørdag den 20. kl. 14.30 i præstegården og vi afslutter med messen kl. 17.

Kirkekaffe den 28. efter søndagsmessen. Søndag den 28. 1. søndag i advent. Læsningerne er fra år C. Vi begynder vores forberedelse til jul.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
 Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 18.00 og fredag kl. 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Søndag d. 31. okt. begynder Kirkernes U-landsuge med en økumenisk gudstjeneste i Domkirken kl. 17, hvor bl.a. fhv. minister Svend Auken prædiker.

Ligeledes afholdes onsdag d. 3. nov. kl. 19.30 i tilknytning til U-landsugen et økumenisk menighedsrådsmøde i Konventhuset, hvor den kendte forfatter Egon Nielsen taler om: »Det daglige Brød«.

Søndag d. 7.: Allehelgensfest.

Mandag d. 8.: Allesjælesdag, aftenmesse kl. 19.30.

Søndag d. 21.: Krist Kongesfest, sidste søndag i kirkeåret.

Søndag d. 28.: Første søndag i advent.

Ledreborg slotskirke
 Hver søndag messe kl. 8.30.

Silkeborg: Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.
 Tlf. 06-82 24 15.
 Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.

Faste messtider:

Fredag kl. 18 messe, lørdag kl. 16 messe. Søndag kl. 10 højmesse.

Tirsdag d. 2.: Kl. 19 messe med påfølgende voksenundervisning.

Fredag d. 5.: Kl. 16 religionsundervisning for børn.

Søndag d. 7.: Familiemesse, derefter kirkekaffe.

Tirsdag d. 9.: Kl. 19 messe med påfølgende voksenundervisning.

Lørdag d. 13.: Kl. 9.30 til søndag d. 14. kl. 15.: Weekend på Øm for vor pastoralenhed. Sammen med menighederne fra Horsens, Vejle og Herning vil vi tale om, hvilke opgaver vi kan løse i fællesskab. Alle er velkomne. Derfor bortfalder lørdagsmessen her den 13.

Fredag d. 19.: Kl. 16 religionsundervisning for børn.

P.S. Sognepræsten er bortrejst fra den 15. til den 19. ds. til præsteretræte.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
 Såfremt der ikke svares på kirkens telefon (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådets formand, Erik B. Ziebler, (03) 57 15 62.

Søndag den 7. Alle Helgen højmesse kl. 10.00.

Søndag den 14. Højmesse kl. 10.00. Kirkekaffe, pater Adams fortæller om sit arbejde på Kofoeds Skole, kirkebil fra Korsør og Dianalund.

Søndag den 21. Krist Konge højmesse kl. 10.00.

Søndag den 28., 1. søndag i advent, højmesse kl. 10.00 (gregoriansk) kirkebil fra Korsør.

Loppemarkedet i september gav et nettooverskud på 7.000,- kr., som vi vil bruge til reparation ved præstegården. Den 2. søndag i december har vi Luciafest.

Religionsundervisningen sker fortsat hver fredag kl. 18.00, med påfølgende messe eller andagt kl. 19.00 i menighedssalen, hvor alle er velkomne.

Skriftemål om søndagen i forbindelse med messerne.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
 Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.
 Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Fredag d. 5.: Kl. 6.45 Jesu Hjerter messe.

Søndag d. 7.: Alle Helgen. Kl. 10.00 familiemesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Mandag d. 8.: Alle Sjælesdag. Kl. 19.00 messe for vore afdøde.

Lørdag d. 20. Kl. 19.30 menighedsrådsmøde.

Onsdag d. 27.: Kl. 19-21 KUK

Fredag dd.: 5., 26., kl. 16-19 religion- og konfirmandundervisningen samt mini-KUK.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup
 Tlf. (02) 99 07 28.

Messtider:

Søndage: Kl. 10 og 16.30 (okt.-marts)

Onsdage og fredage: Kl. 19.30.

Allehelgen: Søndag d. 7/11.

Allesjælesdag, 8/11.: Aftenmesse kl. 19.30. Hver onsdag: Kl. 20, møde for Kolpingfamilien.

Torsdag d. 11/11.: Feminaklubben: »Helbredelse gennem minder«.

Ministrantmøde: Lørdag d. 20/11, kl. 14.

Bankospil for hele menigheden: Torsdag d. 25/11, kl. 19.30. Overskuddet går til børnenes jul.

Religionsundervisning: D. 14/11 og 28/11. Konfirmandundervisning for børnene fra Skt. Pauls skole om torsdagen kl. 8.-9.

for de andre børn om fredagen kl. 16.

Basar for Skt. Pauls Skole: Lørdag d. 6/11 fra kl. 10 til 16, på skolen Frøgårdsalle 8, Høje Tåstrup.

»Bellis«, Alderdomshjem, Køgevej 160, Tåstrup, under Hedvigssøstrenes ledelse.

Tlf. (02) 99 03 74. Messe: Hverdag kl. 17.30, undt. onsd. og fredag. . .

Assumptionssøstrene, tlf. (02) 99 81 57, »Den gamle Smedie«, Bygaden 53, Tåstrup.

Messe om tirsdagen: Kl. 19.30 og lørdag d. 13/11 og 27/11, kl. 16.30.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.
 Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl. 9-10.30. Torsdag kl. 11-12.
 Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester:

Hverdage: Mand., onsd. fred.: Kl. 8 i kirken.

Tirsd., onsd., torsd.: Kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl. 10: Højmesse. Hver søndag under højmassen tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklassen).

Mandag d. 1. kl. 14.30: Kontaktgruppen indbyder de ældre til Vestre Engvej, hvor organist Møller-Nielsen underholder med musik og sang.

Tirsdag d. 2. kl. 17.15: Bønstime i kirken. Midt i hverdagens travle jag indbydes menigheden til en meditation over »Retfærdighedens og Visdommens Gud«.

Ingen aftenmesse!
 Fredag d. 5.: Præsten er bortrejst. Den h. Kommunion bringes næste fredag til de syge.

Lørdag d. 6. kl. 13: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene. Messe kl. 15.

Søndag d. 7.: Alle Helgensfest. Bagefter: Menighedskafe.

Mandag d. 8.: Alle Sjæles Mindefest. Kun aftenmesse kl. 19.

Onsdag d. 10. kl. 19.30: Maxi-kuk holder møde.

Torsdag d. 11. kl. 14.30: D.K.K.F. indbyder til foredrag i skolen v. P. Ophoff.

Fredag d. 12.: Den h. Kommunion bringes til de syge. Om aftenen: Skolefest.

Lørdag d. 13.: Ingen messe kl. 15. Se meddelelserne!

Søndag d. 14. kl. 10: Højmesse.

Tirsdag d. 16. kl. 17.15: Bønstime i kirken. Meditation om »Kærlighedens Gud«.

Ingen messe.

Lørdag d. 20. kl. 13: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene. Messe kl. 15.

Tirsdag d. 23. kl. 18: Skt. Norberts aften. Hele menigheden er indbudt til fælles spisning. Emne: »Sostrup-Nütschau-Karmelgården«.

Sammen vil vi besøge disse ferie- og retrætesteder.

Onsdag d. 24. kl. 19.30: Maxi-kuk holder møde i præstegården.

Lørdag d. 27.: D.K.K.F. holder julestue i skolens lokaler.

Søndag d. 28.: Julestuen fortsætter.

Søndag d. 28. kl. 14.30: Sygedag. De syge og handicappede bliver hentet til Mariahospitalet og bragt hjem igen. Lejlighed til at modtage bodens sakramentet.

Messe. Hyggeligt samvær. Dagen er tænkt som en adventsforberedelse på julefesten.

Tirsdag d. 30. kl. 17.15: Bønstime i kirken. Meditationsemne: »Gud, der åbenbarer sig«.

Aftenmesse kl. 18.

Meddelelser:

1. Vor pastoralenhed kalder til møde: For at få samarbejde i gang kaldes Vejlemenighed til møde sammen med Horsens, Silkeborg og Herning. Udover menighedsrådene vil alle være velkomne.

Vi mødes i Øm fra lørdag d. 13. kl. 9.30 til søndag kl. 15. Vigtigt!

Derfor: Lørdag d. 13.: Ingen messe i Skt. Norberts Kirke!

2. Fra tirsdag d. 2. til fredag den 5. vil præsten være bortrejst på grund af et møde i Averbode. Disse dage: Ingen messe.

3. Fra mandag d. 15. til fredag den 19. deltager sognepræsten i en præstetrætte på Magleås. Disse dage: Ingen messe.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Messetider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 1., 3. og 5. søndag kl. 10.00. Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.

Religionsundervisning:

Lemvig: Lørdag d. 6. nov. kl. 9.30-11.30. Viborg: Lørdag d. 13. nov. kl. 10.00-12.00.

Kirkekaffe:

Viborg: Den 7. nov.

Lemvig: Den 27. nov.

Alle Sjæles Dage: Den 8. nov. messe kl. 10,00.

Studiekreds: Torsdag d. 4. nov. kl. 19.30.

Ungdomsweekend: Den 13.-14. nov. i præstegården.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.

Fredag d. 5.: Jesu-Hjerte-fredag, er sakramentet udstillet i kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der messe med forudgående sakramental velsignelse.

Søndag d. 7.: Alle Helgens dag. Efter højmesseren er der ved kirkedøren den såkaldte »Blomsterindsamling« til udsmykning af kirken med blomster osv.

Mandag d. 8.: Alle Sjæles dag. Kl. 19.30 er der i kirken aftenmesse for alle afdøde i vor menighed.

Torsdag d. 11.: Kl. 14.30 mødes »Josefs-klubben«, altså de ældre og enlige i menighedslokalet på skolen.

Søndag d. 14.: Kl. 10 er der en særlig forberedt familiemesse.

Samme dag skal - i videst omfang - alle ting til vor basar være afleveret, så sorteringen kan begynde.

Afholdelse af vor basar: Den finder sted fra fredag d. 26.11. - søndag d. 28.11. Vi begynder fredag med en messe i kirken kl. 16.00, hvor rektor Per Dolmer prædiker. Derefter åbnes basaren på Sct. Mariæ Skole. Basaren slutter søndag kl. 15. Der er lagt op til en virkelig god basar med tombola, boder, julebod, under-

holdning for hele familien, fortæringsboder, »Den lille restaurant« m.m. Bring venner og bekendte med.

Adventsfest: Menighedens adventsfest holdes i år adskilt fra basaren. Den finder sted ugen efter, altså lørdag d. 4.12. kl. 19.30 på Sct. Mariæ Skole. Aftenens gæst

er valgmenighedspræst Keld Kristensen, tidligere sparekassedirektør i Aalborg.

Gudstjenester udenfor Aalborg:

Frederikshavn: Lørdagene d. 6., d. 13., kl. 16.30. Søndag d. 21., kl. 10 højmesse ved biskop Hans L. Martensen.

Thisted, Møllevvej 23: Lørdag d. 6., kl. 16.00: Husk ændrede tidspunkt!

Hjørring, Nordre kommuneskole, Norgesvej: Lørdag den 13.11., kl. 14.30.

Århus: Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, 8000 Århus C. Postbox 219.
Præster: Meister, Krawczyk, Grünwald, Tran-Van-Bao.
Tlf.: 06 13 56 66 (Bao: 19 36 44).

Søndagsmesser: Kl. 8, 10 (højmesse og kirkekaffe, 17).

Om hverdagen: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 19, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skolemesser: Tirsdag og fredag kl. 8.

Familiemeser: Lørdage 13. og 27/11 kl. 12.30.

Polsk messe: Søndage 7/11 og 21/11 kl. 12.

Latinsk messe: Søndag, 21/11 kl. 10.

Pindstrup: 7/11 og 21/11 kl. 10.30.

Odder: 14/11 og 28/11 kl. 14.00.

Kirkegårdsmesse: Lørdag, 6/11 kl. 15: På Ndr. Kirkegaard.

Andre foranstaltninger:

Søndag d. 7. kl. 19.30: Katolsk Radio- og

Fjernsynsklubbens generalforsamling: Menighedens novemberaften med andespil.

Mandag d. 8. Kl. 19.30: Menighedsrådsmøde.

Lørdage d. 13. og 27. kl. 10: Sogneundervisning.

Mandag d. 15. kl. 19: Retræteaften.

Torsdag d. 18.: Kunstkreds ved kirken: Kl. 19.30: Foredrag af Poul Pedersen om sløjfeportaler ved romanske kirker..

Galleri ved kirken: Udstilling til 30/11: »Kunst og Fred« (Stig Carlsson, Niels Helledie, Adolf Meister, Nis Schmidt, Ruth Schmidt)

Ungdomsarbejde:

Mini-KUK: Mandag kl. 18.30.

KUK: Tirsdag og torsdag, kl. 19.30.

Skt. Knuds Klub for ældre: Hver tirsdag kl. 14.30.

Mariakongregationen: Torsdag d. 18. kl. 14.30.

Liturgisk kalender fra november 1982

Liturgisk Kalender

- grøn. Mandag i 31. alm. uge. L.: Fil. 2,1-4. Ev.: Luk. 14,12-14.
- grøn. Tirsdag i 31. alm. uge. L.: Fil. 2,5-11. Ev.: Luk. 14,15-24.
- grøn. Onsdag i 31. alm. uge. L.: Fil. 2,12-18. Ev.: Luk. 14,25-33. Eller: Hvid. Martin af Porres, ordensmand († 1639).
- hvid. Torsdag. Karl Borromæus, biskop († 1584). (m). L.: Fil. 3,3-8. Ev.: Luk. 15,1-10.
- grøn. Fredag i 31. alm. uge. L.: Fil. 3,17-4,1. Ev.: Luk. 16,1-8.
- grøn. Lørdag i 31. alm. uge. L.: Fil. 4,10-19. Ev.: Luk. 16,9-15. Eller: Hvid. Guds Moders lørdagsmesse.
- hvid. Søndag. Alle Helgen. (s). 1. L.: Åb. 7,2-4. 9-14. Salme 24,1-2. 3-4a+b.5-6. R.v.6: Så er den slægt, som søger dit åsyn, Herre. 2.L.: 1.Joh. 3,1-3. Ev.: Matt. 5,1-12a. Gl. Cr. Særl. pf.
- hvid. el. sort. Mandag. Alle Sjæle. 1. L.: Mak. 12,43-46. Salme 23,1-6. R.v.1: Hørrer er min hyrde, mig skal intet fattes. 2.L.: Rom. 8,31b-35. Ev.: Joh. 14,1-6. Særl. pf. (Der kan også læses andre tekster fra begravelseliturgen).
- hvid. Tirsdag. Låterankirkens indvielse. (f.). L.: 1. Kong. 8,22-23. 27-30. el. 1. Pet. 2,4-9. Ev.: Joh. 2,13-22. Gl. Særl. pf.
- hvid. Onsdag. Leo den Store, pave og kirkelærer († 461). (m).L.: Tit. 3,1-7. Ev.: Luk. 17,11-19.
- hvid. Torsdag. Martin af Tours, biskop († 397). (m). L.: Filemon 7-20. Ev.: Luk. 17,20-25.
- rød. Fredag. Josaphat, biskop og martyr († 1623). (m). L.: 2.Joh. 4-9. Ev.: Luk. 17,26-37.
- grøn. Lørdag i 32. alm. uge. L.: 3. Joh. 5-8. Ev.: Luk. 18,1-8. Eller: Hvid.

Guds Moders lørdagsmesse.

- grøn. 33. Alm. søndag. 1. L.: Dan. 12,1-3. Salme 16,5+8.9-10. 11. R.v. 1: Vogt mig Gud, thi jeg lider på dig. 2. L.: Hebr. 10,11-14. 18. Ev.: Mark. 13,24-32. Gl. Cr. Alm.S. pf. Kirketælling.
- grøn. Mandag i 33. alm. uge. L.: Åb. 1,1-4; 2,1-5a. Ev.: Luk. 18,35-43. Eller: hvid. Albert den Store, biskop og kirkelærer († 1280).
- grøn. Tirsdag i 33. alm. uge. L.: Åb. 3,1-6. 14-22. Ev.: Luk. 19,1-10. Eller: hvid. Margrethe af Skotland († 1093) eller: hvid. Gertrud, jomfru († 1302).
- hvid. Onsdag. Elisabeth af Ungarn, ordenssøster († 1231). (m). L.: Åb. 4,1-11. Ev.: Luk. 19,11-28.
- grøn. Torsdag i 33. alm. uge. L.: Åb. 5,1-10. Ev.: Luk. 19,41-44. Eller: hvid. Peters- og Paulskirkernes indvielse. L.: Ap. G. 28,11-16. 30-31. Ev.: Matt. 14,22-33.
- grøn. Fredag i 33. alm. uge. L.: Åb. 10,8-11. Ev.: Luk. 19,45-48.
- grøn. Lørdag i 33. alm. uge. L.: Åb. 11,4-12. Ev.: Luk. 20,27-40. Eller: hvid. Guds Moders lørdagsmesse.
- hvid. Søndag. Jesus Kristus, Universets Konge. (s). 1.L.: Dan. 7,13-14. Salme 93, 1ab, 1c-2. 5. R. v. la: Herren har vist, han er

konge, han har iført sig højhed. 2. L.: Åb. 1,5-8. Ev.: Joh. 18,33b-37. Gl. Cr. Særl. pf.

22. rød. Mandag, Cecilia, jomfru og martyr († 230). (m).L.: Åb. 14,1-3. 4b-5. Ev.: Luk. 21,1-4.

23. grøn. Tirsdag i 34. alm. uge. L.: Åb. 14,14-19. Ev.: Luk. 21,5-11. Eller rød. Clemens I, pave og martyr († 97) eller: hvid. Columban, abbed († 615).

24. grøn. Onsdag i 34. alm. uge. L.: Åb. 15,1-4. Ev.: Luk. 21,12-19.

25. grøn. Torsdag i 34. alm. uge. L.: Åb. 18,1-2. 21-23; 19,1-3. 9a. Ev.: Luk. 21,20-28.

26. grøn. Fredag i 34. alm. uge. L.: Åb. 20,1-4.11 - 21,2. Ev.: Luk. 21,29-33.

27. grøn. Lørdag i 34. alm. uge. L.: Åb. 22,1-7. Ev.: Luk. 21,34-36. Eller: hvid. Guds Moders lørdagsmesse.

28. viol. 1. Søndag i advent. 1.L.: Jer. 33,14-16. Salme 25,4bc-5ab. 8-9. 10+14. R. v. 1b: Til dig, Herre, løfter jeg min sjæl, 2.L.: 1. Tess. 3,12-4,2. Ev.: Luk. 21,25-28. 34-36. Cr. Adv. pf. l.

1. søndag i advent indleder tekstrække C.

29. viol. Mandag i 1. uge i advent. L.: Es. 2,1-5. Ev.: Matt. 8,5-11 Adv. pf. l.

30. rød. Tirsdag. Andreas, Apostel. (f). L.: Rom. 10,9-18. Ev.: Matt. 4,18-22. Gl. Ap. pf. l.

Bønnens apostolat

Daglig bøn i 1982.
Herre, alt for dig, og som du vil.

I november beder vi for: At kristne, som er prisgivet forbrugersamfundets materialisme, må genfinde sansen for Gud og deres evige mål. At folkelig religiøsitet må fremme det kristne liv, især i Latin-Amerika.

Telefonsjælesorg for børn i Finland

Helsinki (KIPA) - Også i Finland er der børn, der ikke har et voksent menneske, som har tid til at snakke med dem, når de har problemer. Derfor har de lutherske menigheder i Tampere startet en telefonsjælesorg for børn.

Forsøget er det første af sin art i Finland. Hver dag mellem 14 og 17 kan børn på et bestemt telefonnummer komme til at tale med en voksen, der er parat til at lytte og eventuelt give råd. Det er medarbejdere i det kirkelige børne- og ungdomsarbejde samt andre fagfolk, der deltager i denne tjeneste.

Mange børn alene hjemme

Den egentlige initiativtager er Lauha Peltola, der som leder af Tamperemenighedernes arbejde for skoleelever har gode kontakter både til skoler og familier. Hun havde lagt mærke til, at børn netop om eftermiddagen efter skoletid trænger til at tale med et voksent menneske, men netop på dette tidspunkt er mange børn alene hjemme.

Med Tamperes skolekommissions billigelse har byens lutherske menighedsarbejde alle-

rede i længere tid haft forsøg i gang med »skolefadderskaber«. En af menighedens medarbejdere har regelmæssig træffetid i skolerne. Denne arbejds-

form og telefonsjælesorgen supplerer hinanden. Nogle børn foretrækker at være anonyme og vælger derfor at drøfte deres problemer i telefonen.

GAVEPAKKER TIL POLEN

Scanpakket
København ApS

Toldfrie ekspresværdigavepakker til familie og venner i Polen

Ny prisliste udsendes ultimo oktober

Eksempel: Scanpakket nr. 104	Vægt 6 kg	Pris kr. 215
Indhold:		
907 g dansk skinke	200 g leverpostej	
454 g chopped ham	500 g kaffe	
356 g dansk smør	200 g chokolade	
11. spiseolie	100 g te	
200 g smelteost	1000 g sukker	

Dette er blot en af vores populære pakker, som vi pakker for Dem i Københavns Frihavn. Alle omkostninger, indtil adressaten har modtaget pakken, er inkluderet i prisen. Leveringen sker indenfor 2 uger efter modtagelsen af Deres indbetaling. Som noget helt nyt kan vi nu også tilbyde Dem herre- og damecykler, symaskiner, cowboybukser m.v. Rekvirer vor nye prisliste for yderligere oplysninger. Hvis De ikke kender nogle i Polen og alligevel gerne vil gøre en ubekendt en glæde, er vi ved hjælp fra den katolske kirke i stand til at stille adresser til Deres disposition.

Scanpakket København GmbH

Børn fælles

Send omgående Deres prisliste til følgende adresse:

_____ Klip af og send til

_____ **Scanpakket ApS**

_____ **Dampfærgevej 1**

_____ **2100 København Ø**

Koncilets såsæd spirer

20 år efter Det andet Vatikanconcils åbning og mere end 15 år efter dets festlige afslutning den 8. december 1965 spirer dets såsæd i hele verden. Hvor stor høsten bliver vil afhænge af, hvor beslutsomt kirken atter lader sig inspirere og orientere af koncilets målsætninger.

(KIPA) - For 20 år siden, 11. oktober 1962 begyndte Det andet Vatikanconcil i Rom. I det øjeblik, 2500 biskopper fra hele verden drog ind i Peterskirken, vidste endnu ingen, hverken pave Johannes XXIII, som havde kaldt dem sammen, eller koncilfædrene og deres teologer og endnu mindre den katolske kirke og de ikke-katolske kirker, hvis observatører overværede møderne, hvilket forløb dette 21. concil ville få, og hvad det ville føre til.

Hele den kristne verdens øjne var rettet mod Rom. Forventningerne var store, for pave Johannes havde i sin programklæring udtrykkeligt efterlyst en dybtgående evangelisk fornyelse i kirken, som skulle gøre den i stand til at slå bro til de øvrige kristne trossamfund.

Manipulation umulig

Allerede under den allerførste arbejds-session efter den indledende gudstjeneste udviklede concilet en bemærkelsesværdig egen-dynamik. Der blev omgående lagt op til en konflikt: Da koncilfædrene skulle til at sammensætte forskellige kommissioner og foreslå egne kandidater til dem, fremlagde medlemmerne af kurien en i forvejen udarbejdet kandidatsliste; med de navne, som efter kuriens mening, var acceptable! Men koncilfædrene lod sig ikke tromle ned af kurien.

Et forslag fra Kölns kardinal Frings og Wiens kardinal König om at forkaste kuriens forsøg på manipulation blev støttet af biskopperne, som derefter i protest forlod Peterskirken. Da kardinal

Frings udløste dette rensende uvejr ved at tale Det hellige Officiums frygtede leder, kardinal Ottaviani midt imod, tilkæmpede concilet sig med ét slag sin uafhængighed af kuriens korridor-politik. Det viste sig årvågen og i stand til, i absolut frihed og åbenhed at gennemføre sit arbejde, kuriens manøvrer til trods.

Kommissionerne blev sammensat repræsentativt for hele verdenskirken. Dog blev hele koncilets arbejde i fire år præget af tovrækkeriet mellem på den ene side et mindretal under ledelse af et par kuriekardinaler, der holdt traditionelle meninger i hævd og var fast besluttet på at sikre kirkens centraliserede og autoritære styreform, og på den anden side det overældende flertal af koncilfædre, der ønskede fornyelse i pavens ånd og krævede et nyt ledelsesprincip godkendt og indført, nemlig det samlede bispekollegiums fælles ansvar for kirken, (kollegialitetsprincippet).

For at opnå størst mulig enighed om koncilets forslag eller betænkninger, gjorde man alt muligt for også at tilgodese konservative standpunkter, ofte i form af afsvækkende fodnoter til teksten. Men det står hævet over enhver tvivl, at det lykkedes for Det andet Vatikanconcil at styre kirken ind på fornyelsens vej.

Banebrydende betænkninger

Koncilet offentliggjorde 17 tekster: Betænkninger om kirkens væsen og evangeliske begrundelse, retningslinier for gennemførelsen af fornyelsen og erklæringer om bl.a. samfundsproblemer, presse

m.m. (De findes på norsk, Skt. Olav, Oslo, og delvis på dansk, Skt. Ansgars Forlag, København. (Red.) Det dokument, der blev først færdigt og også var bedst forberedt drejede sig om retningslinierne for en radikal fornyelse af den »latinske« liturgi, med bl.a. genindførelse af modersmål i messen. Concilet havde ladet sig inspirere af de med Rom uererede Østkirker og bekræftede derved deres liturgiske traditioners fulde ligeberettigelse med den latinske kirkes traditioner.

Endvidere blev kollegialitetsprincippet vedtaget: Kirken skal ledes af biskopperne sammen med Roms biskop.

En meget kraftig reform af den romerske kurie blev påbudt: Kurien bør være et organ, bestående af embedsmænd, der udfører bispekollegiets beslutninger, men ikke være bispekollegiets arbejdsgiver. Der blev åbnet op for pluralisme inden for teologi og kirkelig praksis.

Man oplevede et opsigtsvækkende fremskridt i forholdet til de andre kristne trossamfund (som nu blev kaldt kirker) og i dialogen med jødedommen og de andre verdensreligioner.

Koncilet udtalte sig om krig og fred, kirke og politik, om kirkens forpligtelse over for Den tredje Verden, om mediepolitik, om solidaritet med de fattige og undertrykte, om racisme, diktatur og samvittighedsfrihed.

Et af de vigtigste betænkninger er »Kirken i den moderne verden«, som går ind for et »gensidigt frugtbart samarbejde« med alle mennesker af god vilje.

Koncilets ånd

Men betydelig vigtigere end alle disse papirer og helt afgørende for kirkens fremtid var den ånd, der prægede concilet. Havde det end ikke nedskrevet en eneste tekst, så havde det alligevel afstedkommet det tankeskred, som fandt sted. Selvbesindelsen og diskussionerne under koncilets arbejds møder gav det afgørende stød til en helt ny forståelse af kirken: I dag opfatter kirken ikke sig selv som en statisk institution, men som et dynamisk kraftcenter, der er åben for udvikling.

I dag er kirken villig til dialog på alle områder. Den er i stand til selvkritisk at tage afstand fra

2500 biskopper fra hele verden havde taget plads på de særligt indrettede tribuner i Skt. Peterskirken midterskib. Concilet varede fire år, med plenarmøder fra oktober til december. Foto KNA.

visse historiske begivenheder og evangeliet tages mere som rettesnor end nogen sinde siden oldkirkens dage.

I dag ser kirken det som sin vigtigste opgave, at tjene i stedet for at herske. Den er villig til at indrømme fejltagelser og at lære af sine fejl.

I dag er den mere optaget af, om dens budskab har overbevisningskraft på grund af dens troværdighed end af at sikre sig gehør ved en magtstilling i samfundet.

I dag søger den enheden i mangfoldigheden og ikke længere i ensretningen. Den bygger i dag på hele Gudsfolkets medansvar. »Sandheder« dekretes ikke mere, men erkendes gennem dialog. I dag tillader en fælles tro en mangfoldighed af teologisk tænkning og kirkelig praksis. I dag må kirkelige publikationer afspejle de kristnes frihed og frimodighed. Og en urokkelig overbevisning om ens egen tro udelukker ikke længere dyb respekt for anderledes troendes eller ikke-troendes overbevisning.

Impulserne til denne udvikling lå i selve koncilets frimodige ånd.

Troværdighed og sympati

Mens concilet var i gang kunne man registrere positiv genklang i offentligheden og så megen sympati, som kirken ikke havde mødt i århundreder. Den blev agtet, langt ud over sine egne konfessionelle grænser, fordi den var ydmyg nok til at bekende sin skyld (bl.a. for splittelsen i reformationstiden). Den kunne bede om tilgivelse og erklære sig villig til at lære af sine fejl. Den lagde ikke skjul på meningsforskelle og konflikter i kirken, den lod hele verden være vidne til en meningsbrydning for åbent tæppe, en åndelig kamp for at finde den rette vej; og gav derved oven i købet den måbende verden et eksempel på, hvordan man kan bevare enheden trods meningsforskelle. Fra det øjeblik, kirken ikke længere fremtrådte som en alvidende institution, ufejlbarlig og hverken til at hugge eller stikke

i med færdige og endegyldige svar på alle endnu åbne trosspørgsmål og på alle individuelle eller samfundsmæssige problemer, fra det øjeblik voksede kirkens troværdighed.

Århundredets chance forpasset?

Koncilet gav kirken en enestående *pastoral* chance. Mange katolikker mener, at den desværre ikke greb denne chance eller kun benyttede sig kejtet af den. Man kan pege på fire årsager til, at koncilsånden ligesom »blev væk« alligevel.

Den nye kirke-forståelse og faktisk alle de reformer, concilet satte i gang, havde svært ved at hamle op med den virkelige situation i kirken, som jo endnu overvejende var præget af en stil og en mentalitet fra før concilet. I en kirke med en stram hierarkisk struktur (ordrer oppefra og nedefter) fik princip-beslutningen om medbestemmelse og medansvar ikke så let fodfæste. Ingen, der sad inde med personlig eller delegeret magt, gav helt nemt afkald

på den. Tjenersind og selvfornægtelse skulle først læres.- Man måtte endnu vænne sig til at tåle kritik. Man havde endnu ikke fundet sine ben under de nye vilkår, som konciliet havde fastlagt. Evnen til at skelne mellem foranderligt og uforanderligt i kirken skulle først fremelskes. Respekt for anderledes troende, og anerkendelse af andre kirkers eller religioners værdier trængte kun langsomt igennem.

Dårligt forberedte menigheder

En anden vigtig grund var, desværre, at mange sognepræster og kirkeligt engagerede lægfolk havde forberedt deres menigheder utilstrækkeligt. Mange steder forsøgte man at bevidstgøre de troende i koncilets ånd, så de systematisk blev informeret om den igangsatte fornyelse, blev vundet for den, opdraget, og uddannet til at bære et personligt ansvar. De troende blev ofte konfronteret med reformer uden at forstå, hvorfor de kom og hvad de sigtede mod. De blev vidne til en dybtgående forandring af kirken, som mange ikke kunne finde sig tilrette med. Der blev reageret med manglende vilje til at forstå koncillets argumenter, med forbitelse over tabet af kære traditioner, med hjemve efter en tid, »hvor der i det mindste endnu fandtes orden i kirken«, og hvori man »vidste hvad der var op eller ned«.

Kravet om, at hierarkiet igen burde komme med »klare udsagn«, og at der efter »de urolige år« atter skulle herske »ro, orden og sikkerhed« i kirken, vandt mere og mere gehør. Derfor blev bremserne mange steder slået i, endnu inden fornyelsens vogn var sat igang.

At det hist og her også kom til fornyelser, hvor man var så uheldig at forveksle frihed med vilkårlighed, bidrog naturligvis til denne krise.

Reaktionen

En tredje grund var, at de konservative kræfter, der havde følt sig løbet over ende af konciliet, så småt begyndte at komme til kræfter igen og forsøgte at dreje tidens hjul tilbage. Var det deres indflydelse, eller skyldtes det for stor forsigtighed og tilbageholdenhed med at gennemføre bratte fornyelser, at

mange påbegyndte reformer aldrig nåede længere end til en spæd optakt? Hvor blev kuriereformen af? Har verdensbispesynoden fået den myndighed, konciliet tillagde den?

Hvor alsidig er den internationale teologiskommision i Rom? Systemet med de pavelige nuntii og delegater skulle også grundigt revideres. Er man begyndt på det? Hvilken medbestemmelse har den lokale kirke i dag ved valg af en ny biskop? Hvor meget blev de nationale bispekonferencers beføjelser udvidet?

Er alt fuldført?

Den fjerde og måske vigtigste årsag, til at konciliet ikke udnyttede sine muligheder, var den bevidste eller ubevidste misforståelse, at koncillets krav kunne betragtes som »opfyldt«, så snart man havde taget bestemte direktiver til efterretning. (f.eks. Nu havde man vendt alteret om, altså var den liturgiske fornyelse gennemført!)

I stedet for at lade alle områder af kirkens liv blive konsekvent gennemtrængt af koncillets ånd, mente mange, at have opfyldt koncillets forventninger ved blot en gang for alle at krydse af på en liste over dets krav. Man havde åbenbart glemt, at der under konciliet hele tiden var tale om en reformventlig kirke, »ecclesia semper reformanda«, og gav nu efter for tendenser mod visse reformer, for derefter hurtigst muligt at lægge kirkens udvikling på is og atter gøre den til den stillestående institution, som den ifølge koncillets ønske netop ikke skulle være.

Skuffelsen

Alt dette medvirkede til, at det store opbrud under konciliet og i de første år derpå ebbede mærkbart ud. Mange mennesker, der havde næret store forventninger til dette opbrud, blev dybt skuffede. Var det til at begynde med de konservative kredse blandt præster og menigheder, der blev foruroliget over koncilskirkens fornyelse, så voksede nu hos utallige katolikker, hos hvem konciliet havde vakt en ny glæde for deres kirke, tvivl og usikkerhed over, om kirken havde vilje og evne til at forny sig i evangeliets ånd.

Nogle få fra yderfløjene med enten traditionalisti-

ske eller progressistiske meninger brød med kirken.

Andre katolikker resignerede og løsnede hen ad vejen deres tilhørsforhold til kirkens fællesskab.

Denne negative udvikling fremgår klart af statistikkerne: Stigende udmeldelse af kirken, faldende antal præstekald, dalende kirkebesøg.

Men det ville være uretfærdigt kun at ville se de negative træk i perioden efter konciliet.

Uhyre meget positivt har set dagens lys, udviklingen kan endda kaldes for overvejende positiv, men det kan ikke fjerne en fornemmelse af, at kirken har forpasset århundredets pastorale chance, som konciliet gav den.

I slutningen af halvfjerdsenerne blev konciliet i stadig ringere omfang kirkens kompas. For mange katolikker, både biskopper, præster og lægfolk, var konciliet efterhånden ikke andet end en historisk begivenhed og i aftagende omfang en prøvesten for deres trosliv. Var kirken virkelig nået derhen, at alle akter og dokumenter fra Det andet Vatikankoncilis epoke blev arkiveret lodret?

Såsåden spirer

Præcis på dette tidspunkt, mod slutningen af halvfjerdsenerne vågnede næsten overraskende nyt liv i kirken.

Den forsigtige og under sin sygdoms byrde ofte tøvende pave Paul VI, som havde båret fornyelsens åg i 15 år, blev (efter et kort intermezzo, der i et glimt viste en ny evangelisk glæde) afløst af Karol Wojtyła. Allerede i sin indsættelsestale erklærede Johannes Paul II som sit embedes vigtigste opgave, »at virkeliggøre konciliet«. Tydeligt præget af sin polske katolicisme hælder denne pave utvivlsomt »internt kirkeligt« mod mere konservative synspunkter, men hans ord og optræden udadtil har vist umiskendelige tegn på, at kirken vil være offensiv, en i samfundet gærende kirke. Helt i koncillets ånd gør han sig til de fattiges, de diskrimineredes og de undertrykte fortaler. Han bliver ikke træt af at anklage uretfærdigheden i verden, fordømme rustningskapløbets farlige vanvid og truslen mod freden.

Især hos ungdommen slår det an. Med denne pave er kirken pludselig igen blevet en samfundsskabende og samfundsendrende kraft. Det er koncillets impulser, der giver kirken ny tiltrækningskraft. En ny generation, som er født efter konciliet og næppe har læst dets betænkninger, oplever pludselig kirken som talerør for sine egne idealer. Den erfarer, at den i sin stræben efter et sam-

fund, hvor der hersker mere fred, mere frihed, mere retfærdighed, mere solidaritet og hvor materielle goder ikke er det vigtigste, ikke blot er på bølgelængde med kirken, men direkte støttes af den.

En ny tro

Samtidig melder der sig en stigende religiøs interesse. Selv om denne nok især kommer til udtryk uden for den katolske kirkes rammer, viser mange eksempler, at kirken, som trods alle hindringer alligevel har fornyet sig, stadig er i stand til at blive et åndeligt hjem for vor tids mennesker, og navnlig for ungdommen.

Inden for kirken spores også mange tegn på et nyt opbrud. Nyt liv vågner, nye initiativer bliver taget. Udmeldelser og kirkebesøg har stabiliseret sig. Antallet af frivillige medarbejdere vokser. Store kirkelige stævner noterer re-

kordeltagelse (i modsætning til politiske partimøder), kirkelig kursus- og foredragsvirksomhed kan glæde sig over stor tilslutning. Der vågner en ny interesse for valfarter, for teologiske studier og litteratur med religiøst indhold. Og hvad der er endnu vigtigere: I dag forsøger langt flere mennesker end nogen sinde i kirkehistorien at leve deres liv efter evangeliet.

Traditions-kristendommens uundgåelige hensygnen opvejes rigeligt af millioner og atter millioner af menneskers bevidste valg: At være troende.

20 år efter Det andet Vatikankoncilis åbning og mere end 15 år efter dets festlige afslutning den 8. december 1965 spirer dets såsåd i hele verden. Hvor stor høsten bliver vil afhænge af, hvor beslutsomt kirken atter lader sig inspirere og orientere af koncillets målsætninger.

Koncilfædrene gav den måbende verden et eksempel på, hvordan man kan bevare enheden trods skarpe meningsforskelle. Foto KNA.

Kirketeatret på Institut Sankt Joseph opfører musicalen »Kvinder for Fred«

En forestilling om kampen mellem det gode og det onde

Fra lørdag den 31. oktober - onsdag den 3. november opfører Kirketeatret på Institut Sankt Joseph den moderne musical »Kvinder for fred«.

Det er en meget kontroversiel og spændende forestilling, som beskæftiger sig med kampen mellem det onde (krigen) og det gode (freden).

Satan er naturligvis hovedperson ligesom krig spiller en hovedrolle i vor tilværelse som mennesker på jorden. I et gudeland med Zeus, Buddha, Krishna samt Odin og Ymer, hidser Satan guderne op til Ragnarok, og kaos hører til dagens orden.

Odin og Ymer sender deres stærke sønner, Balder og Bure, til Jorden, men de lader sig friste af Satan som Loke.

Overfor en kvindes søn,

Jesus, kan Satan imidlertid ikke klare sig med fristelser, men Kristus bliver dog korsfæstet. Dødt og begravet - og glemt, tror Satan.

Imidlertid lever ordet. Kristus er nemlig ordet til os mennesker på jord.

Men det er ikke ord som magt, oprustning og terrorbalance, men derimod ord som »vend den anden kind til« - sande og stærke ord.

Det er ikke ord, som generaler og militærfolk kan bruge. De vil hellere lytte til Satans ord om mere magt og stærkere våben.

En kvinde forstår imidlertid Jesu forkyndelse om fred og kærlighed, og hun forstår at afmaske Satan og vise, hvor tom, farlig og latterlig hans form for magt er.

Kvinden forstår også til fulde forpligtelsen over for det at være kristen i fredsammenhæng.

Netop kristne i ordets sande betydning bør være opmærksom på, at fred er et eksempel på, at Gud er for alle - også selv om de ikke er deres kristendom bevidst - f. eks. i fredsbevægelser.

Hans Martensen taler i sin bog »Dåb og Kristendom« om skjulte frelsesveje for mennesker, der er uvidende om Kristus.

Fred

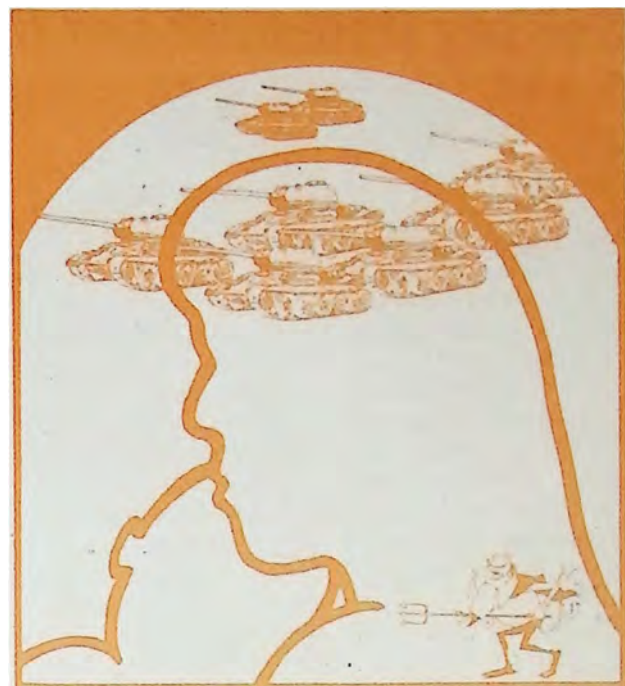
Fred er et eksempel på en skjult frelsesvej. Og så må man være forsigtig med at gøre fred til et partipolitisk spørgsmål. Hvorfor skal bestemte fløje have monopol på fredsbevægelser?

Selv om titlen »Kvinder

for fred« naturligvis er en hyldest til Jomfru Maria, idet pointen i stykket er, at det de stærke mandes sønner, Bure og Balder, ikke kunne - det kunne kvindesønnen Kristus, så står det jo trods alt fast, at den helt tværpolitiske fredsbevægelse »Kvinder for fred« er et eksempel på, at kærlighed og fred ikke har nogen magt i traditionel forstand at sætte krav. Lige som Kristus heller ikke ville sætte magt bag sine ord, men valgte at »vende den anden kind til«, f. eks. over for Herodes og Pilatus.

Kristus er kærligheden. Og kærligheden kan ikke tvinge. Man kan tvinges til meget - men ikke til at elske.

Søren Meinertsen.

Forsidetegningen fra ISJ Kirketeaters pjese om deres nye forestilling »Kvinder for fred«.

Troens ABC

– en håndsrækning til usikre troende

Katolsk Forlag 1982. 134 sider. Pris: 61 kr.

»Hans Urs von Balthasars teologi er ingen skrivebordsteologi, men en dybdeborende refleksion over livet - Kirkens liv«, siges der i forordet. På omslagets bagside pointeres yderligere, at forfatteren »i et ofte skarpt opgør med tidens teologiske og filosofiske moderetninger - og med yderfløjene i den katolske kirke, progressive og traditionalister, indbyder læseren til at anskue alt dette ud fra det centrale kristne budskab«.

De første linier i bogens første kapitel lyder dog således: »Alle sande katolske kristne lider i dag under den forvirring der hersker inden for deres kirke. Man kan roligt sige, at den uro, der fulgte på Konciliet, navnlig udgik fra gejstligheden og ordensfolkene. Ved massiv udvandring fra deres stand og ved sækularisering af deres teologi, katekese og prædiken beviste de, at de ganske havde misforstået, hvad Konciliet mente med »at åbne Kirken ud mod verden«.

Forenklinger

Det er påfaldende, hvor meget i bogen der er holdt i denne unuancerede og utiltalende tone. Når man inden for 134 sider først vil gøre op med rationalismen, progressismen, liberalismen og pluralismen, for dernæst tillige at få plads til en troens ABC, kan der nok ikke blive mange sider tilovers til andet end grove forenklin-

ger og generaliseringer. Det meste af et halvt århundredes teologisk og filosofisk nytænkning affejes som slagord.

I kapitlerne om eksege- se, teologiens frihed, dogme og liv f. eks. forundres man over de mange påstande og insinuationer - især mod teologerne i flæng. En smagsprøve: »Ingen skal lade sig forvirre af det uforståelige og ikke sjældent indholdsfattige teologi-kinesisk om »hermeneutikken« - det tjener ofte kun til at skjule farlige forskydninger i trosudsagn« (s. 64) eller: »...Der er også noget andet, der kendetegner den protestantiske mangel på en Marialære: Den er en parallel til den lutherske kløft mellem lov og evangelium, hvad der i det lange løb medfører en antisemitisme...« (s. 88.)

Afvekslende med ufordøjelige ting er der et par litterært meget smukke kapitler, f. eks. om sammenhængen mellem alle led i kirkens Credo, også afsnittet om korset og slutningen om Apokalypsen.

Forfatteren mener utvivlsomt, at kirkens budskab indtager en bevarende og advarende plads, centralt mellem yderfløjene, progressisme og traditionalisme, mens bogens alt for mange internt faglige opgør med ikke navngivne teologer lader den usikre troende stå i kulden. Som håndsrækning er det en ikke særligt anvendelig ABC. ww

»Frans af Assisi« opført i Skt. Knud Lavard kirke

Enkelhed prægede forestillingen

Skønheden kan udfoldes uendeligt af enkelheden. Dét var en stadig tilbagevendende tanke under overværelsen af kirkespillet »Frans af Assisi«, skrevet af Lis Thorbjørnsen, fremført af Ny Holte Kirkespilgruppe - i Lis' egen sognekirke, Sankt Knud Lavards Kirke i Lyngby.

Ny Holte Kirkespilgruppe havde dagen før, søndag den 3. oktober, haft premiere i den luther-

anske kirke i Sundby på Amager. For første gang optræder gruppen også i katolske kirker. Efter Lyngby skulle turen gå til bl.a. den katolske kirke i Nakskov.

I Lyngby anslog kirkens præst, G. U. Nibler, en inspirerende tone: Vi skal opleve totalteater, ligesom på Gladsaxe Teater. Men vi fik mere end det. Uden virkemidler, kun med enkle, middelalderlige ko-

stumer og ganske få antydninger i let dekoration, blev ordet og de smukke tanker båret rundt i kirken.

Den forunderlige historie om den hellige Frans' liv, fortalt i mange bøger, måtte engang få et skuespil. Det er skrevet nu, 800 år efter Frans' fødsel i 1182. Historien har dramatisk stof til en stor teateropsætning. Skulle Lis Thorbjørnsens stykke sættes op som udstyrsteater? Nej, den helt rigtige form er enkelhed i kirkerummet. Historiens baggrund: de tunge, rosafarvede bygninger i Assisi, bygget sindrigt praktisk i et jordskælvsområde, roserne i de højt beliggende haver, de forholdsvis lave, olierige oliventræer i omegnen og den vældige natur - alt dette skal males i det enkelte menneskes fantasi.

Hånet og beundret Lederen af Ny Holte Kirkespilgruppe, skuespilleren Lise Gjellerup Koch, har kyndigt instrueret sine 11 aktører. De har klart og tydeligt sprog, fin og enkel diktion. Og handlingsgan-

gen er gennemført, så man fornemmer slidsom hverdag og lange traveture i de store italienske områder. Lise Koch gør sig også godt og diskret som oplæseren, fortælleren.

Den unge Anders Koch er stærk og vedkommende som Frans, der konsekvent bruger sig selv for at leve idealerne og som bliver både hånet og beundret. I slutningen af forestillingen er der en særlig god scene: samtalen mellem den indadvendte Frans og den praktiske Broder Elias, som taler for organiseringen af Frans' Broderorden med administration og hvad dertil hører. Rørende og menneskeligt morsomt.

Henning Jepsen har komponeret dejlig musik, som er en blanding af gregoriansk og nyere folkemusik. Og de tre instrumenter: guitar, blokfløjte og kontrabas, er anvendelige som lydeffekter og alle former for musik-illustrerende baggrund.

En konklusion af oplevelserne: Frans' historie og franciskanernes tre idealer: fattigdom, dyd og lydighed, kommer fint og stille til udtryk. Aktørerne måtte dog godt i lidt højere grad »vise ansigt«, selv om kirkespil peger på de højere værdier.

Men alt i alt en skøn oplevelse ud af enkelheden!

Arne Ipsen

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Katolsk lommebog '83

udkommer medio november

Den har samme udseende som '82 kalenderen (Liturgisk Kalender, årskalender '83 og Katolsk Vejviser).

Prisen bliver kr. 45.00 inkl. moms, plus forsendelsesgebyr.

Ekspedition fra Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28, 1620 V. Tlf. 01 - 24 12 10. Forudbestilling modtages gerne.

Caritas Danmark har brug for vinterfodtøj til børn i Polen

Allerede i forsommeren 1982 blev Caritas Danmark af præster og søstre i Polen informeret om, at der i vinteren 1982/83 ville blive stor mangel på vinterfodtøj til børn.

Ved hver af de månedlige transporter af fødevarer til Polen har Caritas Danmarks transport-leder kunnet konstatere, at problemet ikke kan løses af den polske regering og den polske befolkning.

Problemet er helt enkelt, at børnefodtøj ikke er til at opdrive til en pris, som den almindelige befolkning kan betale. Hvad det egentligt vil sige, kan enhver indse, og konsekvenserne af en lang og streng vinter tør man slet ikke tænke på.

Caritas Danmark har allerede kunnet sende nogle hundrede par nye sko til vore kontakter i Polen, men denne leverance er som en dråbe i havet.

Vi er ganske godt klar over, at dette store pro-

blem ikke kan løses af Caritas Danmark, men vi kan ikke sidde med hænderne i skødet. Skal vi gøre noget for at løse problemet for nogle børn i Polen, har vi brug for megen hjælp.

Vi har allerede informeret vore kontaktpersoner i sognene og anmodet dem om at iværksætte en indsamling ved søndagsmessaerne, ligesom vi kunne forestille os, at de katolske skoler kunne være med.

Vi har brug for vinterfodtøj til børn. Det må gerne være brugt fodtøj, men det skal naturligvis være godt. Meget børnefodtøj slides op, og mange steder går fodtøj i arv til mindre søskende, - alligevel tror vi, at der findes gode ting, der ikke anvendes og som et polsk barn vil have glæde af i vinter.

Har De ikke et par sko liggende og ønsker De at være med til at hjælpe, ser vi med glæde frem til Deres bidrag, som De kan

indsende - mrk. sko til Polen - på gironummer 4 04 39 79.

De indsamlede sko kan afleveres til vor kontaktperson (efter nærmere aftale med denne) i det sogn, hvor De bor eller sendes til Københavns Amtssygehus, 2820, Gentofte, c/o oversygeplejerske Anne Lise Timmermann, Niels Andersens vej 65, 2900 Hellerup.

Forsendelsen skal mærkes »Polen« og være os i hænde *senest den 30. november 1982.*

Caritas Danmark vil herefter sørge for at sortere og pakke skoene og i øvrigt forestå forsendelsen til Polen.

Vi håber og tror, at vi med Deres hjælp kan sende mange, rigtig mange gode, nye eller brugte børnesko og -støvler til børnene i Polen.

Tak, fordi De hjælper os at hjælpe!

C. Majholm

Det sker på Magleås:

Tirsdag den 28. til fredag den 29.10. Midtvejskursus for engelsklærer-studerende.
Lørdag den 30. til søndag den 31.10. Stenogildet holder årsmøde for katolske læger og medicinske studenter med ægtefæller. Tilmelding til K.M. Jensen, Aldershvilevej 59, 2880 Bagsværd inden 25.10. 82.
Onsdag den 3. til lørdag den 6.11. 82 Dansk lærerforening afholder efteruddannelseskursus for dansk lærere i gymnasiet.
Lørdag den 13. til søndag den 14.11. Pastoralrådsmøde.
Mandag den 15. til fredag den 19.11. 82 Retræte for præster.

Diverse

Metzlers bok
Biskop Johannes von Euch
Harmers bok
Biskop Josef Brøms
samt Schindlers bok
Vesterledens Munkevæsen I-III
pene eksemplarer, ønskes købt.
Oppgi pris.
Ragnar Fosshaug
Erich Mogensens vei 14
N Oslo 5, Norge

Dr. Alois og Mathilde Denks Legat

Af ovennævnte legat vil der pr. 1/12 1982 blive uddelt nogle portioner á kr. 500.-.
Portionerne tildeles unge studerende, fortrinsvis teologer. Ansøgninger bedes inden 15/11 1982 fremsendt til landsretssagfører Poul Høyer, Rosenvængets Hovedvej 6, 2100 København Ø.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st., 1260 København K.
Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

BEGRAVELSE

ordnes smukt og omhyggeligt overalt i Storkøbenhavn
v/bødemand HARDY NIELSEN

BEGRAVELSESFORRETNINGEN

Amagerbrogade 155

Tlf. 55 55 55

(døgnvagt)

Filial: Tåstrup 02 · 99 01 58

VINTERKURSUS JANUAR-MAJ
Løgumkloster Højskole
6240 Løgumkloster · Tlf. 04-749040

Aut. el-installatør

EL MOGENS LARSEN
Rasmøllevej 6 · 2000 København · 02 23 00 03 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

Alt i tryksager

Visitkort, plakater, menighedsblade, bøger etc.

Kvalitetsarbejde til lavpris.

Hurtig levering.

Villy's Bogtryk I/S

Smedegade 36
7600 Struer
Telefon: 07-85 59 00

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Møder og arrangementer

Kristne bøger for børn til forældre

Børnebibliotekar Gunhild Lindstrøm, Frederikssund taler onsdag den 27. oktober om gode kristne bøger for børn til forældre. Bøgerne er udstillet. Foredraget holdes i kirkesalen, Islebjerg Kirke, hjørnet af Thorsvej/Odinsvej i Frederikssund.

A.C.

Kommende møder:

27. okt. kl. 20.15:
Pater J. Umans, S.V.D., Tokyo.
»Zen, yoga og kristen meditation«.

3. nov. kl. 19.30:
Messe for afdøde medlemmer, derefter kl. 20.15:
Dr. phil. Peter Ryom.
»Hvornår er et requiem et requiem«, med musikseksempler.
Sted: Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B. Kbh. Ø.

Katolsk Centralskole

Sammenkomst for tidligere elever og lærere torsdag d. 4. november 1982 kl. 19.00 i skolens sal.
Tilmelding ved henvendelse til skolens kontor (01 - 39 46 46) senest fredag d. 29. oktober.
På gensyn d. 4.11.

Festudvalget
v/Hønning Egelund

Vietnamesisk messe og møde

Søndag den 21. november afholdes vietnamesisk messe kl. 13 og efterfølgende møde med valg til bestyrelsen for »det vietnamesiske katolske fællesskab på Sjælland« i Sct. Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 67A, 2. sal, kl. 14.
Alle vietnamesere er hjertelig indbudt.
Pastor Chau-buy-Chu

De unges trosbekræftelse 1983

Fælles forberedelseskursus for København og omegn.
Der undervises hver anden lørdag (normalt 9.30-11.30 i perioden oktober 1982 - april 1983 (juleferien og påskeferien undtaget).
2. ordinære møde 30/10
3. ordinære møde 6/11
4. ordinære møde 20/11
5. ordinære møde 4/12
6. ordinære møde 18/12
Juleferie
7. ordinære møde 8/1
8. ordinære møde 22/1
9. ordinære møde 5/2
10. ordinære møde 19/2
11. ordinære møde 5/3
12. ordinære møde 19/3
Påskeferie
13. ordinære møde 9/4

L.O. Dorn S.J.

Stor BAZAR i Sakramentskirken

Allehelgensfest, søndag den 7/11 kl. 11 til kl. 16.

Vor Bazar omfatter en mængde boder for voksne, tombola for børn og restaurant for sultne i alle aldre. - De kan endnu nå at bringe salgsvare til fam. Carlsen eller sognepræsten. - Benyt venligst lejligheden til at bringe os brugt tøj til Polen.

Sankt Ansgar Kirke

Menighedsrådsmøde torsdag d. 11. november kl. 19.30, Bredgade 67 A, 2. sal.
»Franciskanerordenen« ved pater H.F. Berning, O.F.M.
Alle er hjerteligt velkomne!

DKKF - Lørdagsklubben

Lørdag d. 20. november kl. 15:
Sr. Anna Elisabeth (St. Vincent-søster) fortæller om Catharine Labouré og den undergrønde medalje.
Sted: Menighedssalen ved Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4. Kaffe, the m.v. kr. 10.-.
Alle er velkomne!
Tilmelding til Grethe Dohm, Valdemarsgade 49, IV, 1665 Kbh. V. Tlf. 01 - 22 85 34 el. Vibeke Andersen, Vængat 5, 3050 Humlebæk 02 - 19 15 32.

Kirke og religion i EF

Fortsat fra forsiden

realisere dem, og dette havde igen ført til en udbredt pessimisme.

Pessimisme

i samfundet og i kirken

»Det viser, hvor skæbnessvangert det er at sætte lighedstegn mellem ideologi og virkelighed og at ville presse menneskers håb om en lykkelig fremtid ind i et konkret samfundssystem«, sagde kardinalen. Skuffelse og desillusionering gør nu regnskabet op med fortiden og nutiden. Men hermed er der endnu ikke fundet nogen vej ind i fremtiden. »Især mange unge lider af en farlig identitetskrise. De har mistet håbet til fremtiden, og hvor der intet håb er, breder angsten sig.

Kardinal Höfner mente, at en sådan angst får mange mennesker til at længes efter »troens tryghed«. Men modstridende tolkninger af Kristi bud-

skab skaber forvirring hos de søgende. Kardinalen rettede en skarp kritik mod de teologiske retninger, der skiller sig ud fra kirkens læreembede og blot vil opfatte teologien som en videnskab i moderne betydning. En sådan teologi begiver sig i vidt omfang ind på hypotesernes område.

»Det ville være skæbnessvangert, hvis prædikanter eller religionslærere gjorde disse hypoteser til genstand for deres forkyndelse af troen«, sagde kardinalen advarende, men han indrømmede dog, at der i vore dage er meget i kirken, der er »betænkeligt«.

Begejstring i Den tredje Verden

»Mine besøg i blomstrende lokalkirker i Den tredje Verden har åbenbart mig en hemmelighed ved den indre og den ydre vækst i disse kirker«, sag-

de kardinalen om sine seneste udenlandsrejser. Der rådede der glæde ved troen, begejstring for Kristus og hans kirke. Fra en kværlende kirke, der er utilfreds og i splid med sig selv, kan der ikke udgå nogen missionerende kraft. Men trods visse tegn på krise, er der dog også tegn, der vækker håb. Flere og flere søger efter noget »helt andet«, fordi de mærker, at et stadigt voksende forbrug og flere og flere fornøjelser er en dårlig erstatning for et fuldt og rigt liv. Kirkens og de kristnes vidnesbyrd stræber mod en dynamisk realisering af fremtiden.

Demokratiet i Brasilien

Osnabrück (KNA) – Den brasilianske kardinal *Paulo Evaristo Arns* fra Sao Paulo har et stort ønske om, at demokratiet må virkeliggøres i hans land, og at folket kan tage del i landets politik og løsningen af de sociale problemer. I et interview i Osnabrückudgaven af det katolske blad »Kirchenbote« udtrykker han videre håbet om, at »vi vil blive en nation, hvor alle sørger for, at goderne fordeles bedre, og alle får lige chancer«.

Efter sit besøg i Vesttyskland fastslår kardina-

len, at befrielsesteologien ikke er særlig kendt og desuden vurderes negativt. »Det har slået mig, at så mange kritiserer denne teologi uden at vide, hvad den overhovedet drejer sig om«. Efter Arns mening burde en bredere udveksling af tanker og gensidige besøg af teologer og biskopper finde sted.

»Denne verdens store« burde lytte til de unge, for alvor begynde at afvæbne verden og forberede freden. Kun gennem et fredsarbejde i hele verden kan der sikres ungdommen bedre muligheder. Dette

kan imidlertid opnås ikke blot ved vold, men også uden brug af vold.

Kardinalen opfordrede ungdommen til i fredsbevægelsen og ved internationale møder i fællesskab at fremtvinge en ændret politik og gå imod enhver form for oprustning, især med atomvåben. Han var overbevist om, at disse ideer kunne virkeliggøres uden vold i Brasilien. Afståen fra vold er det første princip. »Vi vil i hvert fald dø for ikke-volds princippet, hvis det skulle blive nødvendigt« fremhævede kardinalen.

Luthers sidste ordensdragt

Billedet til højre viser Martin Luthers formøntlig sidste ordensdragt, som han for ca. 500 år siden bar som Augustiner-munk. Den bliver for tiden restaureret i Gotha i Østtyskland. Munkeskatten har hidtil været opbevaret i Luthersalen på Wittenberg, men er efterhånden stærkt beskadiget af insektangreb, klimæt og almindelig nedbrydning. Under restaureringen foregår omhyggelige materiale-analyser og historiske sammenligninger. Foto: KNA.

Nyreligiøsitet i Sovjetunionen

KIPA – »Det internationale selskab for Krishna-bevidsthed«, bedre kendt som »Hara-Krishna«-sekten har nu også fået tilhængere blandt unge i Sovjetunionen, især blandt unge ingeniører og teknikere. Dette er blevet meddelt fra et protestantisk center i Stuttgart, der indsamler materiale om verdensanskuelsesproblemer.

Centret oplyser endvidere, at man i Sovjetunionen mærker en stigende interesse for »grupper, der beskæftiger sig med religiøs mystik«. Herpå tyder

publikationer om forholdet mellem yoga og kommunisme.

Sovjetunionen er ikke det første østeuropæiske land, hvorfra der er nået oplysninger til Vesten om succes for nyreligiøse bevægelser. I Rumænien har der i denne forbindelse ligefrem været tale om en regeringsskandale. Talrige ministerielle embedsmænd, ja, endda landets kvindelige undervisningsminister, blev afsløret som medlemmer af bevægelsen »Transcendental Meditation« og derfor afskediget.

Østrig får stadig flere præstekald

Skt. Georgen (KIPA) – De senere års voksende interesse i Østrig for at blive præst har tilsyneladende holdt sig. Det fremgår af en statistik, offentliggjort i forbindelse med en indførsingsuge i Skt. Georgen for seminarister, der har påbegyndt deres præsteuddannelse i Østrig.

Østrigs ni bispedømmer har i dette efterår optaget 93 nye kandidater til præsteuddannelsen. Sidste år sattes rekord med 100 nye præstestuderende, efter at der i 1980 kun var indtrådt 64. I disse tal er ikke medregnet nyindtrådte i de mandlige ordenshuse.

Dokumentation om kirken i Litauen

Præstekalender udsendt for første gang siden 1939

Wilna/New York (KIPA) – For første gang siden den sovjetiske besættelse af de baltiske stater i 1939 har den litauiske bispekonference fået tilladelse til at udgive en kalender for gejstligheden. Kalenderen for 1982 udkom i maj i år, og hver præst kunne kun få et eksemplar, oplyser det litauiske informationscenter i Brooklyn/New York.

Kalenderen giver liturgiske anvisninger, oplyser om kirkeårets forskellige tider og fester og om kirkens strukturelle opbygning. Bogen, der er på 152 sider, indeholder foruden et farvefoto af det undergørende billede i Wilna, Madonna af Morgenrødens Port, religiøse digte, nogle salmer og et par artikler om pave Johannes Paul II. Desuden indeholder kalenderen en

navneliste over de nuværende kardinaler og over de præstestuderende i Litauens eneste præsteseminarium, der ligger i Kaunas.

Mangler og fortelser

Efter hvad informationscentret i New York oplyser, har »Krøniken for den katolske kirke i Litauen«, der i over 10 år er udkommet illegalt, allerede taget stilling til kalenderen. Den påtaler visse mangler, der har fremkaldt kritik blandt litauiske præster. Således indeholder kalenderen f. eks. ingen oplysninger om de stadige kirkeforfølgelser fra de sovjetiske myndigheders side, og i fortegnelsen over de litauiske biskopper er de to suspenderede overhyrder, *Julijonas Steponavicius* og *Vincentas*

Sladkevicius ikke nævnt. Deres navne er simpelt hen strøget på listen over medlemmer af den litauiske bispekonference. Hertil bemærker det amerikanske informationscenter dog, at biskop *Sladkevicius'* udnævnelse til apostolsk administrator af bispedømmet *Kaisiadorys* først fandt sted i august i år, og derfor naturligvis ikke kunne nå at komme med i kalenderen.

Præstemanglen er udtalt

Hvad krøniken især kritiserer, er de statistiske oplysninger i kalenderen. Således angives det, at der i juli 1982 var 709 præster i Litauen til landets 630 kirker. Dette kunne give indtryk af, at der var præster nok i landet. Faktisk har imidlertid kun 519

af menighederne egen præst, mens 111 menigheder betjenes af en præst udefra. Krøniken gør også opmærksom på, at i 1980 døde der 19 præster i Litauen, men der blev kun ordineret 11. I 1981 døde der 17 præster og blev ordineret 14. Mange af præsterne i landet er gamle og syge, så man må i de kommende år regne med en nedgang af præsternes antal. Krøniken bemærker, at når præsternes antal stadig er dalende i Litauen, skyldes det udelukkende de statslige adgangsbegrænsninger til landets eneste præsteseminarium.

Næste nummer udsendes den 17. november

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

Tredaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

katolsk orientering

Kirken i Europa, side 2
Oplæg til pastoralrådet, side 3
Biskoppen om reinkarnation, side 5
Helgenen fra Auschwitz, side 6-7
Den ny kirkelov, side 9

Efter de nordiske biskoppers audiens i Vatikanet hilste paven på 3 nyviede præster og 18 præstestuderende fra de nordiske lande på studierejse i Rom, arrangeret af mgr. Holzappel. På billedet ses paven udveksle håndtryk med to danske præstestuderende, Jesper Fich (desværre med ryggen til) og Franz Hoyos. Længst til venstre skimtes biskop Brandenburg fra Stockholm.

Norske messetekster, røget laks og dansk brændevin til paven

De nordiske biskoppers 5-års statusmøde i Vatikanet

(KIPA og k.o.) – De nordiske biskopper aflagde i begyndelsen af oktober det såkaldte Ad Limina-besøg hos paven, hvorunder der gøres status over kirkelivet i de seneste 5 år i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island.

Biskop Grans redegørelse

Formanden for den nordiske bispekonference, biskop John W. Gran, Oslo fremhævede i sin forelæggelsestale til paven bl.a. de vanskeligheder, man har med sjælesorgen i de nordiske lande, som er et udpræget diaspora-område med lutherske statskirker og voksende sekularisering og materialisme. Men han påpegede også flere forhåbningsfulde tegn som f.eks. det stigende antal præstestuderende – (i dag 39 mod 17 for 5 år

siden) – lægfolkets bedste deltagelse i kirkelivet og den store hjælp fra kirken i udlandet, først og fremmest i Vesttyskland.

Den katolske kirkes situation i Norden har tidligere været præget af fordomme og intolerance, fortsatte biskop Gran, – men den nye økumeniske holdning siden Det andet Vatikankoncil og læren om religionsfrihed har styrket fællesskabet med andre kristne i de nordiske lande. Den katolske kirke bliver således i dag taget alvorligt som en værdifuld samtalepartner af de andre kirkesamfund, og der er grund til at vente en frugtbar videre udvikling på dette område.

Ved slutningen af talen indbød biskop Gran paven til et besøg i de nordiske lande, »når tiden en dag er moden til dette« og han

forsikrede paven om, at langt uden for den katolske kirke »er der hos os mange mennesker, der værdsætter pavens person og arbejde«.

Pavens svartale til de nordiske biskopper

Pave Johannes Paul II opmuntrede de nordiske biskopper til at fortsætte alle de værdifulde bestræbelser sammen med deres protestantiske medkristne på at aflægge vidnesbyrd om Jesus Kristus. Paven var overbevist om, at den kristne enhed kan gennoprettes, når Gud vil det. På vejen mod dette mål er der mange områder i det kristne liv, hvor man både kan og må arbejde sammen i fællesskab. Videre sagde paven, at han var klar over livsbetingelserne for kirken i de nordiske

lande. Sjælesorgen må gennemføres under vanskelige klimatiske forhold, i talmæssigt små og vidt spredte menigheder. De store materielle fremskridt i Norden sker ikke alene på godt, men også på ondt, – dvs. under forsøg på en falsk sekularisering og fortrængning af Gud fra menneskelivet. Over for disse vilkår henviste paven til det grundlæggende kristne håb.

Præstestuderende hos paven

Både paven og biskop Gran holdt deres taler på tysk. Ved mødets afslutning overrakte de nordiske biskopper paven den første udgave af messeteksterne på norsk, som netop er udgivet af Herder-

Fortsættes på bagsiden

Første fagforening for præster i USA

New York (KIPA) – Den første fagforening for præster i USA er nu dannet. Det er 31 præster, der arbejder ved sygehuse, i politiet eller brandvæsenet, der nu har sluttet sig sammen.

Ærkebiskoppen af New York, kardinal Terrence Cook, har efter, hvad hans pressemand oplyser, hilst dette initiativ med glæde, men har advaret mod, at man vælger strejker som middel til at gennemføre sine krav. Det må aldrig

ske, at en præst nægter et menneske, der er i nød, åndelig bistand, erklærede kardinalen.

P. Anthony Stone, der er præsteforeningens talsmand, understregede, at hans organisation ikke har til hensigt at gribe til strejker, men man vil forsøge ad forhandlingens vej at »få gennemført præsternes krav på de nævnte arbejdsområder – krav, der hidtil er blevet ignoreret«.

Øst-vest appel fra forskere imod brug af kernevåben

Vatikanet (NC) – Ingen videnskab kan frembringe »et virkeligt forsvar mod følgerne af en kernevåbenkrig«.

Dette er hovedindholdet af en »Erklæring om forebyggelse af en kernevåbenkrig«, der for nylig blev offentliggjort i Rom, efter den var præsenteret for pave Johannes Paul II.

Erklæringen er fremsat af 59 videnskabsmænd fra 31 forskellige nationer, der har været samlet til et møde i Vatikanet. Mødet var arrangeret af Det pavelige Videnskabelige Akademi. Videnskabs-

mændene opfordrer indtrængende deres regeringer til at forøge deres indsats for at standse kaprustningen og måske nå til en total afskaffelse af kernevåben.

»Alle de drøftelser, vi beskæftiger os med i dag, af politisk, økonomisk, ideologisk og religiøs art skal ikke undervurderes, men de synes dog at miste deres betydning i sammenligning med farerne ved en kernevåbenkrig«, hedder det i erklæringen, der er underskrevet af bl.a. otte videnskabsmænd fra USA og tre fra Sovjetunionen.

Ekstra tillæg i dette nummer

Børnebogsbibliotekar Gunhild Lindstrøm har gjort os den meget store tjeneste at udarbejde den indlagte oversigt over lødige, religiøse bøger for børn og forældre.

Julegave-ideer til hele familien

Kirkens nyhedsformidling fungerer elendigt

Brug for et netværk af katolske nyhedsbureauer

Rom (KIPA) – Det er nødvendigt med et kollegialt samarbejde mellem de europæiske bispekonferencer inden for mediesektoren, påpegede hjælpebiskop Karl-August Siegel fra Osnabrück over for deltagerne i det europæiske bispemøde, der fandt sted i Rom i begyndelsen af oktober.

Den kollegiale forkyndelse kræver også et kollegialt samarbejde mellem bispekonferencerne på den kirkelige informationsområde, understregede hjælpebiskop Siegel. Ud fra dette synspunkt ville det være uhyre ønskeligt, om man igen opmærksomt ville studere pastoralinstruktionen »Communio et Progressio« om den pastorale benyttelse af samfundets meddelelsesmidler, der blev forfattet på koncilets foranledning og offentliggjort i 1971. Fagfolk er af den mening, at med hensyn til den verdensomspændende diskussion om en »ny informationsordning« er denne instruktion, hvad teorien angår, stadig meget avanceret, tilføjede Siegel.

Hvad den nære kollegiale forbindelse mellem de europæiske bispekonferencer angår, mindede hjælpebiskoppen om afsnittene 120 og 139 i nævnte pastoralinstruktion, hvor det fremføres, at udvekslingen af kirkelig information mellem Europas enkelte lande burde ske ved hjælp af et netværk af katolske nyhedsbureauer.

Rettidig information forebygger behovet for dementier

»Igen og igen gør vi den smertelige erfaring, at opsigtsvækkende kirkelige begivenheder i et naboland kun kommer til biskoppers, præsters og lægfolks kendskab gennem »neutrale« medier, der ofte kun giver meget kortfattede og endda ikke så sjældent helt misforståede informationer. Den derved forvoldte skade og den forvirring, som vi så umiddelbart får at mærke i den konkrete sjælesorg, lader sig næsten ikke gøre igen af selv nok så mange senere forklaringer og dementier. Gang på gang er

der blevet talt herom ved møder i De europæiske bispekonferencers Råd. Mig forekommer det nødvendigt med et konkret forslag om inden for det europæiske område at studere problemerne og mulighederne i forbindelse med de omtalte anvisninger i »Communio et Progressio«.

Det nødvendige kollegiale samarbejde mellem de europæiske bispekonferencer inden for mediesektoren må nødvendigvis blive mere omfattende efterhånden, som der fremkommer nye medier. Derfor foreslår Siegel, at man i sekretariatet for De europæiske biskoppers Råd får en person, der i særlig grad skal beskæftige sig med disse opgaver. Sådan har det allerede længe været i de anerkendte foreninger af bispekonferencer i Afrika, Asien og Latinamerika. Herved ville de europæiske afdelinger af de internationale katolske medieorganisationer også langt om længe få et modstykke hertil på det biskoppelige ansvarsplan.

De europæiske problemer som hæmmer evangeliseringen

St. Gallen (KIPA) – Umiddelbart efter afslutningen af det europæiske bispemøde i Rom afholdt De europæiske bispekonferencers Råd (CCEE) plenarmøde i Rom.

Det var mange og meget forskellige emner, der blev behandlet på dette møde: »Krig og fred, våbenhandel, dalende fødselstal og aborter, forplantningens etik, medlidenhedsdrab, den økonomiske tilbagegang, kriminaliteten i Europas storbyer og krænkelse af menneskerettighederne« er punkter, der er af største betydning, hvis man vil få gang i Europas evangelisering, fremgår det af en presseerklæring, der blev udsendt efter mødet. Samtidig understregedes det, at hverken Europa eller Europas kirke må isolere sig. Det er nødvendigt med en åbning mod de andre kontinenter

og en udveksling af erfaringer.

Et hovedpunkt i pressemeddelelsen præsenterer CCEE's plenarforsamling biskopperne og bispekonferencerne for en række forslag. Heri anbefales det biskopperne og bispekonferencerne:

- at bevidne hinanden deres solidaritet, især i vanskelige situationer.
- at fremme de gensidige kontakter bispekonferencerne imellem,
- at forsikre de præster, ordensfolk og lægfolk, der har den europæiske dimension med i deres apostolat, om deres støtte,
- at gøre meget ud af sjælesorg for udlændinge og turister,
- at stræbe efter et afbalanceret forhold mellem enhed og mangfoldighed i de lokale kirker,

– altid at tage hensyn til evangeliseringens økumeniske dimension.

CCEE drøftede desuden sine forbindelser med De europæiske kirkers Konference (KEK), der omfatter de protestantiske, anglikanske og ortodokse kirker i Europa. Efter CCEE's og KEK's fælles møde i Løumkloster i november 1981 har den blandede kommission for nylig udarbejdet planer for et nyt økumenisk møde, der skal finde sted i 1984, og som vil være det tredje møde af denne art.

Endelig ønsker CCEE's plenarforsamling et stærkere engagement på massemediernes område. 18.-21. april 1983 skal der afholdes et møde i Schönbrunn i Svejt for biskoppelige kommissioner for samfundets meddelelsesmidler.

Biskopperne drøftede bl. a. hvordan kirkens information kan gøres mere professionel. Foto: KNA.

Kirkelig solidaritet bør opveje politisk deling

Europa i Øst og Vest trænger til ny evangelisering

Rom (KIPA) – Det er svært at nå til enighed på europæisk plan. Det oplevede også deltagerne i det femte europæiske bispe-symposium, der fandt sted i Rom 4.-8. oktober.

Fælles indsats

Mødets tema var »Europas biskoppers og bispekonferencers kollegiale ansvar for kontinentets evangelisering«. Hos de 70 repræsentanter fra europæiske bispekonferencer var det med til at styrke bevidstheden om Europas vigtige rolle i verden, og det fik dem også til at besinde sig på, hvor vigtigt det er med en ny-evangelisering af et Europa, der trues af forbrugermaterialisme og ateisme.

Selv om mødets deltagerne ikke kunne opstille forpligtende retningslinier for evangeliseringen i deres respektive lande, skiltes de dog efter deres drøftelser med en bevidsthed om, at indbyrdes samarbejde og kollegialitet mellem biskopperne fra hele Europa er af stor betydning. Wiens ærkebiskop, kardinal König kaldte kontakten i det splittede Europa for en af de vigtigste begivenheder ved dette europæiske møde, hvori der for første gang deltog mange præsidenter og ikke kun repræsentanter for de europæiske bispekonferencer.

Hjælpebiskop Georg Weinhold af Dresden mente, at »dette arbejds-møde havde styrket bevidstheden om, at vi i Østtyskland ikke kun er en landskirke, men en verdenskirke«.

I solidaritets-telegrammer gav biskopperne og de ca. 40 eksperter og observatører, der deltog, udtryk for deres samhørighed med biskopperne fra Tjekkosllovakiet, Rumænien og Bulgarien, der ikke havde fået udrejsetilladelse.

Gentagne gange blev det også beklaget, at der ikke var nogen repræsentant til stede fra kirken i Albanien, hvor alle biskopper er

men også for åndelig. I tilknytning hertil takkede lederen af den fire-mands store polske delegation ved symposiet, kardinal Franciszek Macharski plenarforsamlingen for den storslåede hjælp til Polen fra alle Europas lande og gav samtidig udtryk for håbet om, at vejen mellem øst og vest ikke bliver ensrettede veje, for fællesskab og kommunikation hører med til kirkens væsen, og »solidaritet i ord og gerning« er kun et andet ord for fællesskab.

Verdenskirke

Også de to biskopper fra Østtyskland, der deltog, understregede, hvor vigtigt fællesskabet er i et Europa, der er splittet op i et Øst- og et Vesteuropa. Ganske vist havde mødet ikke kunnet give detaljerede anvisninger på, hvordan evangeliseringen skulle foregå, sagde biskop Heinrich Theissing af Schwerin, men han glædede sig over, at der var givet klart udtryk for, at »Europa ikke kun består af EF-landene, men af alle kontinentets lande«.

Hjælpebiskop Georg Weinhold af Dresden mente, at »dette arbejds-møde havde styrket bevidstheden om, at vi i Østtyskland ikke kun er en landskirke, men en verdenskirke«.

I solidaritets-telegrammer gav biskopperne og de ca. 40 eksperter og observatører, der deltog, udtryk for deres samhørighed med biskopperne fra Tjekkosllovakiet, Rumænien og Bulgarien, der ikke havde fået udrejsetilladelse.

Gentagne gange blev det også beklaget, at der ikke var nogen repræsentant til stede fra kirken i Albanien, hvor alle biskopper er

»forhindrede« i at udøve deres embede.

Hvadenten det drejer sig om økumenisk samarbejde, om samarbejde til forsvar for menneskerettighederne eller for freden, er der på grund af meget forskellige kulturelle, politiske eller sproglige forhold endnu langt til et virkeligt samarbejde udover »hele kontinentet«. Drømmen om en europæisk bispekonference efter det latinamerikanske CELAMs mønster stod også på den ønskeseddel, der blev udarbejdet i samtalegrupperne som forslag til forbedring af samarbejdet, men det må nok foreløbig forblive en ønskedrøm. Bedre stiller det sig nok heller ikke med forslaget til Den europæiske bispekonferencers Råd (CCEE) om i samarbejde med de kompetente romerske administrative myndigheder at undersøge muligheden for afholdelsen af et europæisk bispemøde, en slags synode, der skulle indkaldes af paven, og hvis beslutninger ville være helt anderledes bindende end dem, der træffes på et møde, som det her afholdte.

Lægfolket er kirken

Selv om der ikke er nogen fælles opskrift på, hvordan de forskellige sygdomssymptomer, som Europas bispekonferencer ser sig stillet overfor, skal kureres, er biskopperne endnu engang blevet gjort opmærksomme på, hvor vigtig en rolle lægfolk spiller i kirken i dag i betragtning af præstemanglen. »Lægfolk er de eneste«, hedder det i udkastet til et slutdokument, »der i dagligdagen og i deres verden kan sikre kirkens tilstedeværelse«.

Pastoralrådet drøftede »Dåb og mission«

Bevidstheden om det almindelige præstedømme må nære troslivet

Tankevækkende oplæg af Liobasøster Hildegard Madsen

Pastoralrådsmødets hovedemne var »Dåb og mission«. Bindeordet »og« kan tit virke som en ligegyldig sidestilling af sager eller værdier. For mange kristne har dåb intet med mission at gøre. Det vil sige, disse kristne opfatter ikke deres dåb som en forpligtelse til at formidle deres tro videre. Mission betyder ikke, at »skilte med Jesus«, men at lade livet blive præget af et levende forhold til Ham og på denne måde øve indflydelse på sine omgivelser. Det er mission, som ikke vækker ubehagelige fornemmelser af »frelsthed«, men tværtimod skaber et indbydende miljø og et

fællesskab, hvor glæden har sit hjem. Vort afkristnede samfund trænger til denne form for krisehjælp.

Forud for pastoralrådet har søster Hildegard Madsen udarbejdet et oplæg, som fremhæver følgende tanker:

Se - vurdere - handle

Begrebet omverden skal ikke tilsløre det forhold, at vi selv er sammenvokset med miljø, samfund, kultur og de historiske forudsætninger for alt dette. Men som kirke er vi ikke blot »i denne verden«, vi gør front imod den, hvor den skubber alt det tilside, som har værdi for os, og endog truer det inde i os

selv. Vi har været et mindretal som katolikker, men bliver det snart også som kristne. Flugten ind i en ghetto er ingen løsning, men et mindretal med funderet identitetsbevidsthed kan stå imod presset og stå sammen om en fælles mening.

Dette gælder ikke kun i forholdet til det omgivende samfund, som ikke er kristent længere, men ligeledes over for de store kredse af ligegyldige kristne inden for kirken. Mange kristne har for længst mistet glæden ved kirken, føler sig ikke hjemme i den mere. Hos mange lever drømmen om en kærlighedskirke i modsætning til embedskirken. Men heller ikke en kærlighedskirke uden stive og ildesete autoritetsstrukturer kan overhøre pave Paul VI's ord: »Hvis kirken vil opfylde sin funktion og bringe budskabet om frelsen og broderkærligheden ud til alle, må den komme til en bedre indsigt om sig selv. Den må erfare Kristus i sig

Sr. Hildegard Madsen

selv. (Rundskrivelsen Ecclesiam suam).

Derfor skulle der i kirken nok gøres en indsats for at opdyrke »det almindelige præstedømme« som noget, der bærer troslivet hos den enkelte. Dette ville kræve en alternativ livsstil i hjemmene for i det hele taget at virke troværdigt, og en opdragelse til »at følge Kristus«, eventuelt også ind i et præste- eller ordenskald. Alt dette afslører behovet for en Kristus-rettet katekeese, for mission i form af kirkeuger, for tjenester i menigheden især for de helt unge og teenagere.

Ellers skal vi ikke gøre os nogen forhåbninger om, at dåb automatisk kommer til at betyde, at den enkelte døpte er klar over sin mission både i kirken og i verden. ww

Flere katolske aktiviteter på Magleås?

Der skulle være mulighed for at udvide de nuværende aktiviteter på Magleås inden for de eksisterende rammer. Det mener en arbejdsgruppe bestående af Lillian Jespersen, Ellen Møller og Tuulikki Albeck, som på pastoralrådsmødet i juni fik til opgave at undersøge mulighederne for flere katolske aktiviteter på Magleås.

Arbejdsgruppen udsendte forud for pastoralrådsmødet forslag til en bedre udnyttelse af kursuscentret. Gruppen mener, at belægningen kan forbedres gennem et større PR-arbejde, og ved at man knytter en person til styrelsen for Magleås med henblik på dette arbejde.

Ydermere ønsker gruppen, at der lægges bispere-

træter på Magleås, som man har det på Sostrup. Desuden foreslås dagarrangementer for plejehjem, EGV-pensionister, sygeplejersker, protestantiske præstekonventer o.a.

Annexet

Gruppen mener desuden, at annexet kan gøres til selvstændig enhed til brug for f.eks. sogneweekends- og en-dagsarrangementer, der hermed kan gøres billigere. Det indebærer, at man indretter et the-køkken, og at opvarmningen gøres uafhængig af hovedbygningen. Som et sidste forslag ønsker gruppen, at der gives tilskudsmuligheder fra fonden *Magleås Venner* lige som der gives tilskud til Øm-arrangementer. kk

Foruroligende stigning i sognenes udgifter

Forhøjelse af kirkebidrag foreslået

På forretningsudvalgets sidste møde onsdag den 27. oktober blev bispedømmets budget for 1983 drøftet, inden det skulle forelægges på det netop afholdte pastoralrådsmøde på Magleås i weekenden. Udvalget er alvorligt bekymret over den udvikling, der er i de stigende udgifter og manglende indtægter, siger formanden for pastoralrådet *Ellen Marie Lebahn* til »katolsk orientering«.

Bispedømmets driftsbudget udviser et underskud på 525.000 kr. Udgifterne beløber sig til 8,9 mill. kr. og indtægterne til 8,375 mill. kr.

For at bringe balance mellem indtægter og udgifter foreslår forretningsudvalget, at man forøger udskrivningsprocenten for 1983 til 2 1/4 pct. af den skattepligtige indtægt. Det er en stigning på 1/4 pct. i forhold til 1982. Desuden har man for alle regnet

med en gennemsnitlig indtægtsstigning på 6 1/2 pct.

Allerede det forrige pastoralråd henstillede det nye, at man skulle stræbe efter at komme op på højere kirkebidrag, bl. a. for at vise vore udenlandske givere, at vi har en ærlig vilje til selv at bære byrderne, siger *Ellen Marie Lebahn* videre. Ved forhøjelsen fra 2 til 2 1/4 pct. i frivilligt kirkebidrag styrkes sognenes andel. Kirkebidraget fordeles stadig således, at 60 pct. går direkte tilbage til sognene, medens de 40 pct. på nær omkostningerne til administration af ordningen fordeles blandt de svagere stillede sogne. kk

Det som især bekymrer, er den foruroligende udvikling i sognenes økonomi, siger *Ellen Marie Lebahn* videre. Ved forhøjelsen fra 2 til 2 1/4 pct. i frivilligt kirkebidrag styrkes sognenes andel. Kirkebidraget fordeles stadig således, at 60 pct. går direkte tilbage til sognene, medens de 40 pct. på nær omkostningerne til administration af ordningen fordeles blandt de svagere stillede sogne. kk

Hovedemnerne for pastoralrådet bør være menighedernes behov

Rådet skal inspirere og understøtte menighedernes liv og virke

På pastoralrådsmødet på Sostrup i foråret fik *Poul Erik Magnussen* og *Erling Tiedemann* til opgave sammen med andre at overveje, hvilke pastorale hovedemner pastoralrådet bør tage op i valgperioden. Begge mener, at det er for tidligt at fremlægge helt konkrete forslag til emner og vil på pastoralrådsmødet den 14.-15. november alene søge tilslutning til nogle principielle tanker.

Det praktisk mulige

Magnussen og Tiedemann mener således, at de pastorale hovedemner bør være orienteret mod *menighederne* og deres behov og praktiske arbejde.

Pastoralrådet må ikke blive en selvtilstrækkelig studiekreds, men skal inspirere og understøtte menighedernes liv og virke

med forslag og anvisninger, der er praktisk mulige med de forhåndenværende ressourcer, arbejdskraft, lokaler, penge osv.

Med henvisning til sr. Hildegard Madsens redegørelse om at *se, vurdere og handle* (omtalt nærmere andet steds i bladet), foreslås det, at pastoralrådet begynder med at gøre sig situationen klar omkring det valgte emne, hvad enten billedet tegner sig lyst eller mørkt. Derpå bør situationen eller emnet nøjere bedømmes alment menneskeligt, psykologisk og ressourcemæssigt, men naturligvis også i lyset af evangeliet, både gennem dialog og bøn. Endelig skal pastoralrådet så tage konkrete, praktiske initiativer over for den lokale menighed og over for større kirkelige

Erling Tiedemann

Poul Erik Magnussen

fællesskaber på landsplan eller i pastoralenhederne.

I den forbindelse vil det være helt naturligt, at *menighederne og menighedsrådene* stiller forslag til pastoralrådet om at tage bestemte emner op til behandling og anviser mulige problemløsninger.

Inddrage menighederne i drøftelserne

Der skal endvidere sikres ordentlig tid til at behandle de pastorale hovedemner. Magnussen og Tiedemann ser gerne et første oplæg gengivet i »katolsk orientering« forud for pastoralrådets behandling, hvorved der også kan kaldes på læserreaktioner. Efter pastoralrådets første drøftelser bør referater rundsendes til menighederne, som der ved direkte inddrages i det

videre forløb, der omfatter udvalgsbehandling og yderligere drøftelse i pastoralrådet. Sidst, men ikke mindst foreslås efterbehandling af sagen, med henblik på hvilken virkning initiativer og forslag har fået i menigheder eller pastoralenheder.

Endelig foreslår Magnussen og Tiedemann, at dagsordenen for pastoralrådsmøderne ændres, således at de pastorale emner sættes øverst og de mere formelle sager om økonomi, udvalgsberetninger og lign. udskydes, eventuelt helt til mødets 2. dag.

Magnussen og Tiedemann har udarbejdet redegørelsen sammen med *Gottfried Grünewald, Knud Elbrønd, Andreas Smidt, Jens Møller, Henrik Lewandowski* og sr. *Hildegard Madsen*. hjj

Katolsk lommebog '83

udkommer medio november

Den har samme udseende som '82 kalenderen (Liturgisk Kalender, årskalender '83 og Katolsk Vejviser).

Prisen bliver kr. 45.00 inkl. moms, plus forsendelsesgebyr.

Ekspedition fra Ansgarstiftelsens Forlag, Vesterbrogade 28, 1620 V. Tlf. 01 - 24 12 10. Forudbestilling modtages gerne.

Bedre orientering

Pastoralrådets forretningsudvalg har sammen med redaktionen besluttet, at »katolsk orientering« skal udnyttes bedre som led i den gensidige information og dialog mellem pastoralrådet og menighederne landet over.

Forretningsudvalget vil fremtidig føre en mere åben linie i arbejdet, således at læserne kan få løbende meddelelser om sager af almen interesse, der behandles på de månedlige møder, og man vil stræbe efter at give en mere fyldig forhåndsorientering om de vigtigste emner på dagsordenen ved de halvårige møder i pastoralrådet.

Redaktionen har længe ønsket at undgå den undertiden store ophobning af referatstof efter pastoralrådsmøderne, som det kan knibe med at skaffe plads til i et enkelt nummer. Vi mener, at interessen for pastoralrådets arbejde vil være større gennem orientering forud for møderne, – og helst i så god tid, at læserne i givet fald kan nå at tilkendegive deres mening om sagerne, før pastoralrådet træffer sine endelige beslutninger. Man kan selvfølgelig diskutere, om pastoralrådets medlemmer i streng forstand skal repræsentere deres vælgere i det område, hvor de er valgt. Men der kan i hvert fald ikke være tvivl om, at en veludviklet offentlig mening i kirken vil danne et bedre grundlag for pastoralrådets holdninger og beslutninger i de mere grundlæggende spørgsmål. En forbedret information og orientering indebærer derfor også en forpligtelse hos katolske læsere til at reagere og fremkomme med deres synspunkter.

Redaktionen vil meget gerne understrege ønsket om, at »katolsk orientering« bliver det runde bord, som alle katolikker kan samles om i en alvorlig ment rundbords-samtale for at udveksle opfattelser, meninger og ideer og således gennem dannelse af en offentlig mening i kirken medvirke til fællesskabets vækst.

Pastoralrådets medlemmer blev en gang lidt spøgfuldt omtalt som »de fremmede iblandt os« – med citat fra mottoet på en såkaldt årsopgave. Var der måske et gran af sandhed i udtrykket, så viser flere af oplæggene til weekens pastoralrådsmøde (som vi desværre først kan referere i næste nummer), at dette udtryk skal gøres helt til skamme. I nogle foreløbige overvejelser over valg og behandling af pastorale hovedemner til de kommende møder fornemmer man nye tilløb til ajourføring af pastoralrådets formål og arbejds måde.

Pastoralrådet vil for alvor lægge vægt på det, man i mangel af et bedre ord har kaldt den pastorale side af arbejdet. Man ønsker at orientere sig mod menighederne og deres behov og opgaver – på en praktisk betonet måde, og disse emner skal prioriteres højest på dagsordenen.

Af særlig interesse for læserne er ønsket om at inddrage »katolsk orientering« direkte i behandlingen af de pastorale hovedemner. Når pastoralrådet har besluttet sig til et emne, skal et udvalg forberede den første runde i drøftelserne og oplægget offentliggøres i »katolsk orientering« forud for det pågældende møde. Herefter følger et referat af første-behandlingen, og der bliver tid helt frem til næste pastoralrådsmøde til en bred offentlig drøftelse, før de endelige beslutninger tages.

Redaktionen hilser de nye tanker og planer særdeles velkommen.

hjj

Mødet mellem paven og Arafat uantageligt

Det ville være for mildt udtrykt, hvis jeg betegnede pavens modtagelse af PLO-lederen som beklagelig. Det var ganske og aldeles uantageligt. Bedre bliver det ikke af k. o.'s billedtekster, hvor man øverst side 2 bringer subjektive påstande og nederst side 3 kommer i direkte modstrid med kendsgerningerne.

For at klargøre mit syn er et tilbageblik – meget kort og i meget store træk – nødvendigt: Uanset at kristendommen bygger på jødedommen fra Jesus og til både Det nye og Det gamle Testamente, så er jøder især i de seneste århundreder blevet forfulgt, fremfor alt i Rusland, Polen, Rumænien og Tyskland. Forrest i disse forfølgelser gik kristne og gerne med korsfæstelsen som hovedargument. Man abstraherer fra en række kendsgerninger: at Jesus var jøde, at hans død er central i kristendommen, at det ikke var jøderne men romerne, der efter romersk ret og romersk henrettelsesmetode slog ham ihjel.

De seneste århundreders solide forarbejde af jødehad udgjorde den platform, som nazismen byggede på og uden denne platform ville nazismens jødeudryddelser have været utænkelige. Nazismen byggede videre på noget, der allerede fandtes.

Ansvar for, at der under nazismen blev udryddet 6 millioner jøder, må derfor tilskrives et – omend utilsigtet – makkerskab mellem kristne og nazister. Dette medansvar er en meget ubehagelig tanke, som man til denne dag gør sig den største umage for at fortrænge.

At fortrængningen synes fuldkommen, fremgår bl.a. af, at pavens modtagelse af PLO's leder med samt en repræsentant for PLO's kristne gruppe for såvidt blot tilkendegiver, at kirkens holdning til jødedom og dermed til Israel ikke er synderligt forandret, og at man udefra vil kunne få den opfattelse, at nu har kirken fundet sig en ny makker.

Der henvises til, at paven med mødet ønskede at bidrage til fred i Mellemøsten. Hertil følgende:

1) Hvor mange palæstinensere blev fordrevet eller udvist af Israel ved denne stats grundlæggelse i 1948? Eller hvem var det, der med hvilke løfter fik palæstinenserne til at forlade deres hjem »midlertidigt«?

2) PLO fremhæves jævnligt som eneste repræsentant for palæstinenserne, uden at man blandt den vestlige verdens kristne og demokrater synes at interessere sig for, at der ikke har været afholdt blot antydningen af frie valg blandt palæstinenserne. PLO og deres ledere kan kun tale for sig selv.

3) Andetsteds i k. o. henvises til, at en af årsagerne til Vatikanets vægring ved at anerkende staten Israel er »beskyttelsen af de hellige steder«. I dag hindres ingen i at besøge de hellige steder. Før Israel rykkede ind i bl.a. Øst-Jerusalem var hindringerne betydelige.

Palæstinensernes situation er tragisk og umenneskelig. Problemet vedkommer os alle og en løsning er forudsætningen for fred. Men fremfor at opmuntre eller de facto anerkende PLO, der bygger på terror og undertrykkelse, kunne kirken bruge sin gode vilje og sine kræfter på at støtte palæstinenserne til at opnå virkelig frihed til selv at vælge sine ledere, til selv at forhandle med omgivelserne, til selv at kunne påvirke deres videre skæbne. Dette ville være en menneskeværdig hjælp og en kristen handling.

I stedet begår en bande militante kristne en fuldstændig uhyrlig massakre mod civile palæstinensere, hvilket adskillige i vor kristelige kulturkreds – til dato uden ringeste bevis – beskylder Israel for at have været medvirkende i. Man anklager staten Israel, den eneste stat i området med fuldt demokrati, og som følgelig kan skille sig af med en ledelse, hvis den ikke længere skulle have tillid til den – i modsætning til hvad palæstinenserne kan med PLO.

Jeg har selv været vidne til jødeforfølgelser på nært hold, og der er begivenheder fra dengang, som jeg hverken kan eller har nogen ret til at glemme. De signaler, som opleves i

denne tid, opfatter jeg som klart sammenlignelige med, hvad vi har oplevet tidligere i dette århundrede, og igen åbenlyst støttet af kristne. Man skulle ellers tro, at der havde været rig lejlighed til at lære af fejltagelserne.

Eller er det rimeligt, at vi først pådrager os medskyld i drab på 6 millioner jøder og derefter beklager os over, at vore dages jøder har oprettet en stat for at overleve? Og kan det undre, at Israel har svært ved at låne øren til den kristent-vestersk verdens bedrevidende forømmelse?

Skal kristendommen have nogen mening, må den være troværdig og dens budskab ikke tvetydigt. Så skal man ikke pleje omgang med terrorister samtidig med, at man taler om fred.

Kristendommen har en gæld til jødedommen, både m. h. t. oprindelse og holdning indtil nyeste tid. Hvorfor ligefrem øge denne gæld? Afdrages kan den ikke.

Bent Noval

Uden i øvrigt at tage stilling til Bent Novals indlæg skal vi oplyse, at de kritiserede billedtekster stammer fra det tyske, katolske pressebureau KNA, som plejer at være pålideligt.

Red.

Paven har faktisk anerkendt PLO

Under sin 20 minutters samtale med Arafat for nylig gav paven udtryk for, at han ønsker anerkendelse af palæstinensernes ret til at eje et hjemland, såvel som anerkendelse af Israels ret til sikkerhed, men ikke Israels ret til eget land. Jøderne har altid været forfulgt, og paven selv kommer fra et land hvor befolkningen gennem århundreder har været undertrykt. Under krigen blev der myrdet lige så

mange polakker som jøder.

Det er mig uforståeligt, at paven kan modtage en sådan masseorder og jødehader som Arafat.

Det, som vor ellers så dejlige pave har gjort, er faktisk en anerkendelse af PLO, medens en stat som Israel, der har eksisteret siden 1948 og er medlem af FN, ikke er anerkendt af Vatikanet.

Christian Hagen Christensen

Barnedåben

Der er noget, jeg har grundet over længe i forbindelse med barnedåben.

Da mit barn blev døbt i december 1968 i Skt. Annæ kirke på Amager var han iklædt hvid dåbskjole før dåben og gudmor bar ham og svarede.

I Sakramentskirken på Nørrebro i København så jeg i august 1978, at barnet blev lagt på altret og fik først den hvide kjole på efter dåbshandlingen. Og der var det moderen, der bar sit barn, og gudmoderen, der svarede.

I Hørsholm kirke, oktober 1982, bar moderen selv barnet, gudfaderen svarede og dåbskjolen blev lagt hen over barnet.

Nu er mit spørgsmål, hvorfor dåbsritualet ikke er ens i alle katolske kirker? Jeg ved, at det er

en skuffelse for gudforældrene ikke at måtte bære barnet under dåbshandlingen. De føler sig lidt udenfor på denne måde. Er der andre, der har en mening om dette?

Ulla Løvendahl

Det fornyede dåbsritual vil synliggøre kirkens tro at en ikke-kristen nu bliver kristen ved dåben. Det er en af forældrene, helst moderen, der skal bære sit barn. Gudmor kan bære den hvide dåbsklædning, og det kan meget passende være hende, der ifører barnet dragten efter dåben. Barnet skal helt afgjort ikke lægges på altret, det er ingen offergave. Det kan iklædes dåbsdragten på gudmors skød.

Red.

Tilgivelsen som ny fødsel

De orientalske og ny-religiøse systemer forestiller sig, at gentagne nye fødsler (reinkarnationer) bevirker tilgivelse. Den kristne tro mener lige modsat, at tilgivelsen bevirker en ny fødsel, her og nu i dette liv.

Af biskop Hans L. Martensen

Befrielsen fra det onde

Roden til den indiske reinkarnationslære er ønsket om befrielse fra det onde. At der findes mangt og meget i tilværelsen, som er ondt og slavebundet, er en realitet, ingen kan lukke øjnene for. Der findes fysiske onder, der hænger sammen med legemet: Smertes, sygdomme, angstfølelser, døden. Og der findes moralske onder, som hænger sammen med både materielle og åndelige faktorer: Undertrykkelse, uretfærdighed, diskrimination, voldsudøvelse, had og mord... Hvorledes kan der findes en befrielse fra alt dette onde? Endog livet selv med dets stadige kredsløb, hvor den enes død er den andens brød: Selve denne kæde af liv, der kommer og går under stadigt skiftende former, kan føles som et onde, det ville være godt at blive befriet fra.

Den indiske tanke går ud på, at det enkelte individ gennem talrige genfødsler skal sone for det onde og til sidst fortjene at bryde helt ud af kredsløbet. Nogle går så vidt, at de mener, at selve min »identitet« som et »jeg« er ond, og at den skal bryde ud af kredsløbet ved at holde op med at være et »jeg«...

Den kristne tro kender også til det ondes realitet og til befrielsen fra det onde. Det er dog bemærkelsesværdigt for Jesus, at han i sin forkyndelse ikke talte meget om det onde eller om det ondes problem. Han kom for at overvinde det onde, men han fremførte ikke teorier

om det. Men han lærte os årvågenhed, for at vi ikke skulle blive overrumplede, og han lærte os i Fader Vor at bede om at blive befriet fra det onde. Det radikale onde var for Jesus synden, d.v.s. viljens og hjertets oprør mod Skaberen. Hvis Jesus ikke talte så ofte om det onde, så var der til gengæld intet han oftere eller hellere talte om end *syndernes tilgivelse*. Ordet om tilgivelse stod simpelthen i midtpunktet af hans forkyndelse. Hele hans opgave bestod i at forkynde godt nyt, evangelium. Men evangeliet var et budskab om syndsforladelse.

Syndsforladelse som kriterium

Næppe noget andet punkt bringer forskellen mellem reinkarnationslære og kristendom mere tydeligt frem end forståelsen af, hvad syndstilgivelse vil sige. To helt forskellige opfattelser gør sig gældende. De orientalske og nyreligiøse systemer forestiller sig, at gentagne ny fødsler (reinkarnationer) bevirker tilgivelse. Den kristne tro mener lige modsat, at tilgivelsen bevirker en ny fødsel, her og nu i dette liv. De orientalske og nyreligiøse systemer betragter tilgivelsen som noget, man skal gøre sig fortjent til. Den kristne tro derimod forstår tilgivelsen som noget ufortjent og gratis. I de orientalske og nyreligiøse systemer er reinkarnationer udtryk for, at tilgivelsen er en gradvis proces; den gives delvist og lidt efter lidt. Den kristne tro derimod begriber, at Guds tilgivelse er total. Den er gen-

nemgribende og fuldstændig, således at intet syndigt er tilbage, når Gud tilgiver synderen hans skyld.

Tilgivelsen som ny begyndelse

Dette er altså Jesu budskab: Ikke at vi ved mange ny begyndelser skal fortjene syndsforladelse. Men omvendt, at Gud skænker os tilgivelse, og dermed giver os en ny begyndelse.

Et ypperligt billede herpå er helbredelsen af den lamme mand. Jesus siger først til den lamme: »Søn, dine synder forlades dig«. Dette er den store og grundlæggende velgering. Bagefter, da de skriftkloge er forargede, går det videre: »Men for at I skal vide, at Menneskesønnen har magt til at forlade synder« - så siger han til den lamme: »Jeg siger dig, tag din seng og gå hjem«. (jfr. Mk. 2,1-12). Synden er som en lammelse. Vi har ikke kræfter til at rejse os op. Om vi gik gennem nok så mange reinkarnationer, ville vi aldrig få denne kraft. For jeg kan ikke give mig selv tilgivelse. Det er en anden, Gud selv, der må tilgive mig. Først når Guds tilgivelse bliver mig til del, så kan jeg rejse mig fra min lammelse.

»Lykkelig skyld!«

Det ny Testamente indeholder så mange beretninger om, hvorledes Jesus tilgiver synder. En af de mest betagende er historien om synderinden, der kom og græd ved Jesu fødder og tørrede dem med sit hår. (jfr. Luk. 7,36-50). Atter forarges

farisæerne. Men Jesus fortæller lignelsen om de to skyldnere, der begge fik eftergivet deres gæld. Begge fik gælden eftergivet totalt - men den ene havde en stor gæld, den anden kun en lille. Hvem vil bagefter elske mest? spørger Jesus. Meningen er klar. Et menneske, der har begået store synder, og derfor er i stor gæld, kan pludselig se regnskabet vendt op og ned. Jo større skylden var, des større bliver nu taknemmeligheden, fordi eftergivelsen er total. Den prostituerede, der salver Jesu fødder, har kun et mislykket liv, fuldt af fornedrelser og skuffede forsøg på kærlighed at se tilbage på. Men lige så omfattende tomrummet i hendes liv var, lige så omfattende er nu tilgivelsen. Synden har gravet de gabende dybder, som nu fyldes af kærlighed. Synderinden får sit liv tilbage, men større og rigere end dengang, hun blev født.

Der er langt fra tale om, at hun skal gennemgå en serie reinkarnationer for at blive rensat. Hendes mislykkede liv skal ikke leves om igen. Det bliver tværtimod hentet ind i Guds frelse. Gud griber bag om alle hendes ondskabsfulde og forgæves forsøg og opfylder deres behov for ægte kærlighed. Hendes syndige fortid er hentet

ind af Gud. Hendes skyld er - for at bruge Augustins berømte udtryk - blevet en »lykkelig skyld«.

Den ufortjente tilgivelse

Efter kristen tro gør ingen sig »fortjent« til tilgivelsen. Derfor er der heller ikke brug for gentagne tilværelser for at fortjene den.

Tilgivelsen er så »gratis«, at den kan forekomme uretfærdig. Det kommer særlig frem i lignelsen, som man gerne kalder »Den forlorne Søn«. Den skulle næsten hellere kaldes »Lignelsen om de to brødre«. Den yngste søn tager hjemmefra og øder formuen op blandt skøger. Da han bliver sulten, vender han tilbage og bekender sin skyld for faderen. Faderen iler ham i møde, omfavner ham, finder den bedste klædning frem til ham, giver ham ring på fingeren, slagter fedekalven og holder fest for ham.

Den ældre bror, der aldrig har gjort noget galt, bliver vred. Lillebror har ødslet faderens ejendom bort, han har levet det søde liv - og nu skal han ikke så meget som sone det mindste, eller gøre sig spor fortjent til at genoptages i familien. Men faderens svar går ud på, at tilgivelsen er som nyt liv af

de døde: »Nu burde vi glæde og fryde os, fordi din broder var død, men er blevet levende, og var fortabt, men er blevet fundet igen«. (Luk. 15,32).

Den øjeblikkelige tilgivelse

At tilgivelsen, kristent set, ikke er en gradvis proces, men en øjeblikkelig forvandling, det viser ikke mindst historien om den »gode røver«, der var korsfæstet sammen med Jesus. Han havde ikke altid været en »god røver«. Vi har grund til at formode, at han måtte betragte hele sit liv indtil korsfæstelsens gru som én stor misforståelse.

Men Guds lys skinner i mørket. Røveren får tro til at bede: »Jesus, kom mig i hu, når du kommer i dit rige!« Jesus svarer: »Sandelig siger jeg dig: I dag skal du være med mig i Paradis«. (Luk. 23,43).

Et eneste troens ord fra røveren, et eneste tilgivelsens ord fra Jesus - et eneste øjeblik er nok til at forvandle forbrydelsens og korsets helvede til paradys.

»Endnu i dag« - der er ikke brug for udsættelser, der er ikke krav om sone. Der er ikke behov for at gentage det mislykkede liv, men selve det mislykkede er blevet forvandlet til lykke.

Rembrandt van Rijn: Den fortabte søn vender hjem

Maximilian Kolbe helligkåret

»Martyren fra Auschwitz«, den polske franciskanerpater Maximilian Kolbe blev søndag 10. oktober helgenkåret af pave Johannes Paul II ved en højtidelig ceremoni på Peterspladsen i Rom.

Rom (KIPA) – Pilgrimme fra alle dele af verden, deriblandt over 10.000 polakker såvel fra selve Polen som fra andre lande, næsten lige så mange tyskere og tusinder af andre, der ærer den nye helgen, var 10. oktober strømmet til Peterspladsen fra Europa, USA, Asien og Afrika. Under den strålende blå himmel oplevede de helgenkåringen af denne tidligere koncentrationslejr fange, der 14. august 1941 i en alder af 47 år døde i sultebunkeren i Auschwitz i stedet for en dødsdømt familiefar.

Skal æres som martyr

»I kraft af min apostolske myndighed har jeg besluttet at Maximilian Kolbe, der siden sin saligkåring er blevet æret som bekender, fra nu af også skal æres som martyr«, proklamerede Johannes Paul II under mængdens bifald.

I sin prædiken fremhævede paven især den hellige Maximilian Kolbes død »for en broder«. Paven

kaldte Kolbes død for et »sejrstegn«. Det var en sejr over hele det system af had og foragt for mennesket og for det guddommelige i mennesket.

Ved den død, som Maximilian Kolbe frivilligt påtog sig, er der, sagde Johannes Paul II, »tændt et lysende kærlighedens tegn i vort århundrede, der i så høj grad og på så mange måder trues af synd og død«. På dette »dødens sted« forsvarede Kolbe et uskyldigt menneskes ret til livet, »et menneske blandt fire millioner«. Paven hentydede hermed til den nu 81-årige Franciszek Gajowniczek, i hvis sted p. Kolbe gik i døden. På denne måde har Kolbe bekræftet, at kun Skaberen råder over det uskyldige menneskes liv. Paven mindede også om, at blandt de fire millioner ofre i Auschwitz var også Edith Stein, der som karmelitinde bar navnet søster *Benedicta af Korset*. Hendes saligkåring er nu indledt.

Den hellige Maximilian Kolbes liv og død giver efter pavens overbevisning udtryk for en aldeles bogstavelig opfyldelse af Kristi ord: »Større kærlighed har ingen end den at sætte livet til for sine venner«. Denne offerdød har givet denne helgen en »særlig lighed med Kristus«, urbledet på alle martyrer. »Er ikke netop en sådan død et særligt indtrængende budskab til vor tid, et særligt troværdigt vidnesbyrd fra kirken til den moderne verden?« spurgte Johannes Paul II.

Paven holdt sin prædiken på italiensk og gav derefter selv et kort sammendrag af den på polsk og tysk.

Franciszek Gajowniczek

Ved offertoriet bragte repræsentanter for pilgrimme fra alle dele af verden gaver op til alteret. Polakker, blandt dem den 81-årige Franciszek Gajowniczek, i hvis sted Maximilian Kolbe gik frivilligt i døden, bragte blandt andet en kurv med brød, mens tyske pilgrimme overrakte paven vinen og to italienere skænkede duer som tegn på fred. Også pilgrimme fra så fjerne lande som Japan, Korea, Zambia og Nordamerika bragte gaver til alteret.

Paven koncelebrerede sammen med bl. a. kardinalerne Franciszek Macharski af Krakow, Joseph Höffner af Köln og John Kroll af Philadelphia foruden med ærkebiskoppen af Tokio Peter Seiichi Shirayanagi, der var kommet til Rom sammen med

450 landsmænd for at ære Maximilian Kolbe, der fra 1930-1936 levede i Japan, hvor han bl. a. oprettede en missionsstation i Nagasaki. Blandt koncelebranterne var også den polske p. Konrad Szweda, der havde været sammen med Kolbe i Auschwitz.

Kun 25 af de 40 polske biskopper

På grund af den spændte situation i Polen, hvor alle fagforeninger en uge forinden var blevet opløst, havde den polske primas, ærkebiskop Josef Glemp og de fleste residerende biskopper ikke villet forlade Polen og måtte derfor give afkald på selv at være til stede ved helgenkåringen. Der var givet tilladelse til, at ialt 5.000 pilgrimme kunne få udrejsetilladelse fra Polen. Af de 40 forventede biskopper kom kun cirka 25, og de fleste af dem var hjælpebiskopper. Blandt de residerende biskopper, der trods de spændte politiske forhold i Polen alligevel var kommet til Rom, var bl. a. ærkebiskop Henryk Gulbinowicz af Wrocław, ærkebiskop Jerzy Stroba af Poznan samt biskopperne af Koszalin, Szczecin og Gdynia. I gudstjenesten deltog desuden repræsentanter fra den tyske bispekonference og repræsentanter fra det vesttyske Maximilian Kolbe-institut samt Moder Teresa.

Politisk delegation

En officiel regeringsdelegation fra Polen under ledelse af vicepræsidenten for det polske parlament, Jerzy Ozdowski var også til stede. Blandt de delegerede sås endvidere ministeren for religiøse anliggender i Polen, Adam Lopatka, viceministerpræsident Zenon Komender, der tillige er præsident for den polske »Pax«-bevægelse og desuden statsrådsmedlem Kazmir Morawski. Regeringsdelegationen var blevet afhentet i Roms lufthavn, Fiumicino, af den polske ambassadør i Italien Emil Wojtaszek og lederen af den polske arbejdsgruppe for permanente kontakter med pavestolen, Jerzy Kuberski.

Nej til hadet

Ved gudstjenestens afslutning var der over 150.000 mennesker forsamlet på Peterspladsen. Blandt pilgrimme sås også mænd, der bar fangedragter fra Auschwitz. Gudstjenesten afsluttede med angelusbønnen. Inden velsignelsen mindede pave

Johannes Paul II om Maximilian Kolbes store kærlighed til jomfru Maria og citerede nogle passager fra Kolbes skrifter, hvor han taler om Guds Moder.

Til slut henvendte paven nogle ord til pilgrimmene på forskellige sprog. Pilgrimmene fra de tysktalende lande ønskede han Guds beskyttelse og en varig fred i frihed og retfærdighed. På italiensk mindede han om alle de jøder, der blev dræbt i koncentrationslejren Auschwitz, og fordømte endnu engang det »rædselsvækkende attentat« på

en romersk synagoge, hvorved for nyligt et barn blev dræbt og 35 mennesker hårdt såret. Han forsikrede Roms jødiske menighed om sin inderligste deltagelse og sin forbøn.

Ved en pressekonference i Rom kaldte Gajowniczek den nye polske helgen for en »nationens søjle«, og omtalte ham som et »tegn på alle polakkers enhed i hjemlandet og ud over hele verden«. For ham selv personligt havde Maximilian Kolbe betydet en styrkelse og en inderliggørelse af hans tro.

Fange Nr. P - 16670

Helgenen fra KZ-lejre

Af Renate Sprung

Cirka 50 km uden for Warszawa ligger klosteret Niepokalanow. Det består af lave bygninger af upudsede mursten og af et barakkompleks, hvor franciskanermunke er beskæftiget dagen igennem med forskelligt arbejde. Prioeren Maximilian Kolbes celle er et lille smalt rum uden ovn. Det er udstyret med en gammel seng, et vakkelvornet skrivebord og et skab. En Mariastatue er dets eneste udsmykning.

På den anden side af de høje, som prioeren kan se fra sit vindue, ligger Pabianice, den by, hvor Maximilian Kolbe i 1894 blev født som søn af en væveri-arbejder og en jordemoder. I dåben fik han navnet Raymond. Tidligt lærte han livet at kende, sit stakkels folks liv, et folk, der var delt mellem tre stormagter, og som kun af kirken blev holdt sammen som en national enhed.

Hans livs holdepunkter var drengeseminariet i Lvov, franciskanerordenen, fire års missionsvirksomhed i Japan og hans gennem disse år vundne kærlighed til teknik - han udviklede endda en konstruktionsplan til en flyvemaskinemotor - og det beskedne kloster i hans polske hjemland, et kloster, han havde mange planer for. Men vidt sku-

ende, som han var, sagde han en marts morgen i 1938 til sine medbrødre: »En frygtelig krig vil snart bryde ud. Vi må være forberedte på det værste!«.

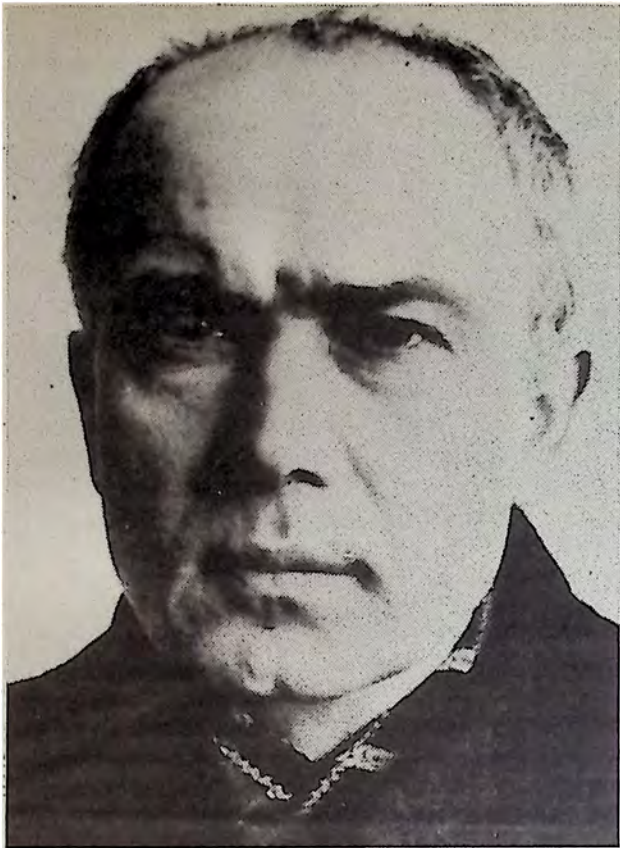
Alle førende polakker skulle likvideres

18 måneder senere brød krigen ud. P. Kolbe sendte munkene hjem til deres familier og henstillede til dem af sikkerhedsgrunde at klæde sig civilt og for en tid at holde sig skjult.

De fleste fulgte hans råd, men nogle forblev i klosteret. 19. september 1939 blev de - 36 ialt - sammen med deres prior fængslet af nazisterne og holdt indespærret i tre måneder. Udhungrede og fyldt med utøj vendte de derpå tilbage til det plyndrede kloster Niepokalanow. Lidt efter lidt vendte også de øvrige brødre tilbage, og klosterlivet fungerede - omend under vanskelige betingelser - indtil 17. februar 1941. På den dag så klosterets tolk, broder Ivo, en sort bil med SS-soldater holde for døren. Han styrtede til telefonen og meddelte prioeren: »Pater, man vil fængsle Dem«. Pater Kolbe havde endnu kunnet flygte. Brødrene havde udarbejdet en flugtplan til de mindste detaljer. Men Herrrens ord lyder: »...han

Paven i samtale med den nu 81-årige Franciszek Gajowniczek, for hvem Maximilian Kolbe gik frivilligt i døden. Foto: KNA.

Franciskaneren Maximilian Kolbe, 1894 - 1941.

Auschwitz

tage sit kors op og følge mig.«

Sammen med tre brødre blev prioren igen fængslet og indsat i celle 103 i det berygtede fængsel i Pawiak. Begrundelsen herfor kendtes ikke. Var han blevet angivet? Eller skyldes det Hitlers befaling om, at alle førende polakker skulle likvideres? Pater Kolbe var en modig og uforfærdet leder, der åbent prædikede og skrev om Polens hjemmøvelse.

Mellem gaskammer og forbrændingsovn

Der levede 20.000 mennesker i koncentrationslejren Auschwitz, da pater Kolbe i begyndelsen af 1941 ankom med en fangetransport i kreaturvogn til denne dødens omstigningsplads. Han blev sat under kommando af *Kott*, en »kapo« (fange i tysk koncentrationslejr, der benyttedes til at lede en gruppe af medfanger, red.), der hadede politiske fanger, hadede polakker og jøder, men mest af alt hadede præster. Han var altid på nakken af den spinkle lille Kolbe og slog løs på ham, hver gang han kom i nærheden af ham.

Kolbe blev sat til at transportere lig. Når han rullede kærren med den sørgelige last hen ad lejr-gaden, bad han for de døde og deres mordere. »Gud hører os ikke længe-

re«, sagde en gammel jøde, der skubbede med på kærren, »jeg har været her over et år og har set tilstrækkeligt«. Den gamle mønstrede den nye lidelsesfælde. En fange som tusind andre - klodsede træsko, stribet og lappet fangedragt med påsyet nummer - 16670 - glatraget

Træsnit af Kolbes medfange M. Koscielniak, som overlevede Auschwitz: »Ligtransporten«.

hoved, runde brilleglas i det magre ansigt. Men de dybtliggende øjne lyste af godhed og barmhjertighed, og stille sagde han: »Lad dig ikke forvirre, broder, Guds veje er ikke menneskenes...«

Stedfortræderen

Maximilian Kolbe blev forflyttet til blok 14, som en fange snart efter flygtede fra. Da det blev aften, havde SS-vagterne endnu ikke fanget ham, og ved aftenappellen sagde lejrchef *Fritsch*: »Hvis vi ikke har fanget ham inden i morgen, bliver ti af jer sendt i dødsbunkeren«.

Næste morgen klokken fem trådte fangerne an til appel. Elleve timer måtte de derefter stå i stegende hede. Strømme af sved løb ned af de udtærede kroppe. Ubarmhjertigt brændte solen på de glatragede isser. Klokken tre om eftermiddagen uddeltes der en skål suppe til hver. Klokken seks om aftenen dukkede lejrchefen op. Tavs gik han gennem rækkerne, i ro og mag udpegede han ofrene. Ni var allerede ført til side. Så pegede hans finger på nummer 5659, på *Franciszek Gajowniczek*, en 41-årig endnu kraftig mand.

Gajowniczek var blevet fængslet i januar 1940 og indsat i et fængsel i Zakopane. 14 dage stod han lænket i en celle i vand til knæene. Dagligt blev han pryglet. Et valnøddestort hul i hovedet og tabet af

alle tænder, vidner endnu derom. Da han nu i Auschwitz blev udpeget til dødsbunkeren gik han med ludende skuldre hen til gruppen af »udvalgte«. Pludseligt begyndte hans øjne at flakke forvirret omkring. Han pressede de knyttede næver mod brystet og skreg sanseløst: »Min stakkels kone! mine stakkels børn!«.

Endnu inden hans skrig var døet hen, trådte en lille, spinkel mand ud af blokken. Fangerne stivnede af skræk. Der var streng straf for blot at røre sig under appellerne. Men den lille, blege mand gik roligt hen mod lejrchefen, der lynhurtigt hævdede sin pistol - og igen sænkede den. Lammedes han af to frygtløse øjne, der rettedes mod ham? Selv kunne han senere ikke forstå, hvad der gik af ham, hvorfor han ikke skød den formastelige ned.

De vekslede et par ord, som ingen andre hørte. Straks derefter vinkede lejrchefen *Franciszek Gajowniczek* tilbage i blokken, og Maximilian Kolbe indtog hans plads. De kendte overhovedet ikke hinanden, og Gajowniczek husker ikke, at han nogen sinde tidligere havde set pater Kolbe.

Dødscelle 18

De ti døds kandidater fik besked på at tage sko og fangedragt af. Kun iført skjorte blev de ført bort. Ledsaget af eder og slag, stolprede de ned af trap-

pen til de underjordiske sulteceller. Her blev de tvunget til at klæde sig nøgne, og som en flok kvæg blev de gennem en lav dør drevet ind i døds-celle 18 - et rum, hvor gulvet var tre gange tre meter, og der kun var halvanden meter til loftet. Gennem et lille tilgitteret vindue under loftet, faldt der et svagt skær af dagslyset ind. Fra betongulv og vægge strømmede fugtig kulde imod dem. De dødsdømte fik hverken mad eller drikke. Snart meldte hosten, snuen og feberen sig. De rykkede sammen for at varme hinanden.

Troens energi

Pater Kolbe bad med dem og trøstede dem med ord fra Bibelen. Sådan gik de første dage. Dødsangsten meldte sig - og sulten, men endnu mere pinefuld var tørsten. Når vagterne kiggede ind, tiggede fangerne om brød og vand. Kun ikke p. Kolbe; han hverken klagede sig eller jamrede, han bad blot bestandigt Gud om at styrke hans medfanger. Han talte trøstens ord til dem, skønt hvert ord voldte ham pine.

De døendes øjne hang ved hans læber. Nu havde de intet andet tilbage end troen på Guds barmhjertige kærlighed, der strømmede dem imøde fra den lille, stille mand og banede sig vej til deres hjerter.

Da de ikke mere magte-

de at rejse sig og blev liggende, knælede p. Maximilian bedende i deres midte. Hans hæse stemme, der efterhånden kun var en hvisken, fulgte dem over dødens tærskel. Til sidst var han alene i live. Tålmodigt ventede han i bøn på døden, der syntes at undgå ham. 14. august gjorde man en ende på hans liv ved at give ham en karbolindindsprøjtning.

Kun én af fire millioner

Pater Maximilian Kolbe døde som en af de 4 millioner, der blev myrdet i Auschwitz. Hans stedfortrædende offerdød gav mange af fangerne kraft og mod til at holde ud, og han gengav mange troen på Guds kærlighed og på den styrke og kraft, den menneskesjæl, som Gud har berørt, ejer.

Franciszek Gajowniczek var den eneste af de samtidigt med ham fængslede 1.700 fra samme egn, der overlevede Auschwitz' helvede. Kort før krigens afslutning blev han med en del af fangerne til fods drevet til koncentrationslejren Sachsenhausen, hvor han blev befriet 3. maj 1945. Han bor nu sammen med sin kone i en lille lejlighed i Brzeg, 600 km fra Warszawa i Ulica Jerzego. En gang hvert år besøger han klosteret Niepokalanow, for på det sted, hvor p. Kolbe udøvede sin gerning, at takke for det liv, p. Kolbe skænkede ham.

M. Koscielniak: »De ti i dødsbunkeren«. Den polske kunstner har skåret en serie på 14 korsvejs-stationer om Kolbes liv og død i Auschwitz.

Den franciskanske lægorden, OFS holdt dagene 22. - 30. september generalkapitel i Rom, hvor man drøftede de tanker og problemer, der har meldt sig i forbindelse med overgangen fra gejstlig til lægmands ledelse. I næste nummer bringes en artikel af Marianne Powell om denne tredje lægordens spiritualitet.

Kirken har brug for jer

Disse ord rettede pave Johannes Paul II til den franciskanske lægorden ved en audiens den 27. september 1982. »Kirken har brug for jer, for at verden skal komme til at genopdage, at de åndelige værdier har førstepladsen«. Paven sagde endvidere: »Læs, elsk og lev jeres leveregel... den er en sand skat i jeres hænder... i harmoni med ånden i Det andet Vatikankoncil, og den svarer til det, kirken forventer af jer. ... Jeres tilstedeværelse i kirken bringer først og fremmest et budskab rigt på lykke og glæde, på dyb tro, enighed og fred. Vær budbringere om Kristus og Guds rige i gerning og ord«.

I audiens

Audiensen med pave Johannes Paul var arrangeret som et led i lægordenens generalkapitel, som blev afholdt i Rom i dagene 22.-30. september 1982. Den nye struktur i OFS kræver, at ordenens ledere mødes hvert 3. år, og mødet i september er det tredje siden sammen slutningen af de forskellige franciskanske tredje-ordener under fælles ledelse. Mødet blev ledet af ordenens nuværende præsident, *Manuela Mattioli* fra Venezuela, og de 47 delegerede omfattede præsidi- et og OFS' internationale forsamling. Hertil kom et nogenlunde tilsvarende antal observatører, især fra de lande, som ikke er tilmeldt den internationale forsamling. Fra Danmark deltog som observatør *Marianne Powell*.

Kapitlet var opbygget af forskellige elementer: 1. Rapporter fra præsidenten, de åndelige vejledere og kommissioner. 2. Rapporter om ordenens liv og virke fra hvert land inklusiv de lande, der kun havde observatørstatus. 3. Foredrag om mødets tema, som drejede sig om OFS' ledelse på alle planer. 4. Diskussion af emnet på baggrund af foredragene i forskellige sproggrupper. (Mødet benyttede sig af fem sprog: Engelsk, tysk, fransk, spansk og italiensk). 5. Forslag og resolutioner. 6. Pilgrimsrejse til Assisi med messe i Santa Maria

degli Angeli og fornyelse af ordensløfter på de forskellige sprog ved en ceremoni i San Francesco basilikaen. 7. Audiens med pave Johannes Paul. Ved audiensen modtog paven generalforstanderne og generalassistenterne for de fire brødreordener sammen med præsidenten for OFS, og generalforstanderne besøgte endvidere kapitlet, mens de fire generalassistenter som medlemmer af præsidi- et deltog aktivt i mødet.

Fælles ledelse

Kapitlets tema og ånden på hele mødet var præget af de mange tanker og problemer, der har meldt sig i forbindelse med overgangen til selvstyre for OFS. De nye vedtægter for OFS er endnu ikke færdige, men afventer færdiggørelsen af revisionen af kirkeloven. Hvert land har imidlertid skullet formulere sine egne statutter, og en del af disse nationale statsamlinger er færdige og godkendt. Den nye struktur i OFS er baseret på en fælles ledelse gennem en international valgt forsamling med 1 repræsentant for hvert land plus et antal ledere for de åndelige vejledere, en fra hver verdensdel. Forsamlingen vælger et præsidium bestående af et medlem fra hver sproggruppe,

hvortil kommer som *de jure* medlemmer de internationale generalassistent- ter for hver af de fire brødreordener. Ledelsen i hvert enkelt land varetages på samme måde af en valgt forsamling plus nogle *de jure* medlemmer blandt de åndelige vejledere, og denne ledelsesform gentages på regionalt og lokalt plan.

Ansvar for fællesskabets liv

Som et direkte resultat af overgangen fra gejstlig til lægmands ledelse er der opstået et behov for oplæring i ledelsesmekanismer såvel som i aktivering af det franciskanske kald. Mens ordenens åndelige velfærd fortsat hviler på de åndelige vejledere fra 1. Orden, er ansvaret for fællesskabets liv nu placeret hos ordenen selv. Der sporede på kapitlet en intens atmosfære af ærlig søgen efter svar på den nye situations problemer, efter nytænkning og selvforståelse. De tilstedeværende åndelige vejledere udtrykte deres fulde støtte og tilbød deres hjælp til denne proces, og den enighed og det fællesskab, som de senere år har hersket blandt de fire brødreordener, er udvidet til også at omfatte lægordenen. Man oplevede således et ægte franciskansk familiefællesskab.

Fra vinteren 1981 til vinteren 1982 fejres 800-året for Frans' fødsel. En af årets begivenheder var det nylig afholdte generalkapitel i Rom for Den franciskanske tredje-lægorden. Billedet viser unge franciskanere fra åbningshøjtideligheden af jubilæumsåret.

Ved audiensen den 27. september rettede pave Johannes Paul til den franciskanske lægorden den samme opfordring, som er blevet rettet til alle ordener siden Det andet Vatikankoncil, om at søge tilbage til ordenens oprindelige karisme og finde inspiration og fornyelse der. »Ligesom Frans ydmygt havde opsøgt paven for at få hans velsignelse til sin orden, gør OFS nu det samme som en manifestation af sin hengivenhed for og tilknytning til Pavestolen«, sagde paven. »Jeres medlemmer kalder sig et broderskab. Vær derfor kirkens synlige tegn på et kærlighedens fællesskab,

baseret på evangeliet og i levende aktiv forening med de lokale kirker og gennem dem verdenskirken. ... Vid at leve jeres kald i verden ... som bodens brødre og søstre og som et tydeligt tegn på fortsat omvendelse og fornyelse«.

En surdej i verden

Paven lagde i sin tale megen vægt på, at lægordenens opgave er at være en surdej i denne verden. Dette tema blev taget op flere gange i løbet af kapitlet, og det blev fra flere sider understreget, at man fra såvel gejstlig som lægmands side må lære at

se på OFS som en selvstændig orden med sit eget særegne kald og sine egne opgaver, en orden, som er forskellig i sit væsen fra 1. Orden. Man må ophøre med at betragte OFS som en bleg efterligning af den regelbundne 1. Orden og arbejde henimod en forståelse af det særegne i en lægordens kald. Denne opfattelse, som svarer til det efterkonciliære syn på lægfolket i almindelighed, repræsenterede for de fleste det største håb for fornyelse inden for ordenen, og den er i fuld overensstemmelse med ordenens nye, stærkt for- enklede leveregel.

Marianne Powell

Flere ikke hvide end hvide kristne i verden

Oxford (KIPA) - I 1981 overgik antallet af ikke-hvide kristne i verden antallet af hvide kristne.

Dette fremgår af den 1.010 sider store »World Christian Encyclopedia«, der nu efter 14 års forarbejde er blevet udgivet af p. *David Barrett*, der er missionær i det britiske »Church Mission Society«.

1,4 milliarder kristne

I 1980 var der ifølge dette værk cirka 1,4 milliarder kristne i verden, hvad der svarer til 32,8 pct. af verdens samlede befolkning. 18,5 pct. af verdens befolkning var katolsk, 7,9 pct. protestanter eller anglikanere.

723 millioner eller 16,5 pct. af verdens befolkning bekender sig til islam, men Barrett regner med, at denne religions tilhængere i år 2000 vil udgøre 19,2 pct. af verdens befolkning.

De religioner, der efter islam er de næststørste er hinduismen med 583 millioner tilhængere og buddhismen med 274 millioner. Ifølge Barretts statistik er der 17 millioner jøder i verden eller 0,4 pct. af den samlede befolkning.

Vigtigste religion

Kristendommen er i dette århundrede blevet til den vigtigste universelle religion, skønt dens indflydelse i den vestlige verden tager af, mener Barrett. I Afrika vokser antallet af kristne dagligt med 4000 mennesker, der går over til kristendommen, og yderligere med 12.000 ved dåb af nyfødte. Efter Barrett's vurdering vil der i år 2000 være cirka 154 millioner ikke-hvide kristne i verden. Pinsekirkens voksende indflydelse er særlig bemærkelsesværdig, i år 2000 vil den formentlig

have 51 millioner medlemmer.

Undersøgelsen viser endvidere, at andelen af kristne i det overvejende islamiske Indonesien siden 1970 er vokset med 5,6 millioner. I Saudi-Arabien er tusinder af mennesker blevet omvendt til kristendommen af kristne radio-udsendelser. I Nigeria er i dag 49 pct. af befolkningen kristne og 45 pct. muslimer, mens ved århundredets begyndelse 73 pct. af befolkningen tilhørte de oprindelige afrikanske religioner og 26 pct. islam, skriver den engelske missionær.

En særlig stor fremgang har de kristne kirker for tiden i Sydkorea. Allermest stiger dog i vore dage antallet af mennesker, der slet ikke har nogen religion: således udgør antallet af ateister i dag 20,8 pct. mod to pct. i år 1900.

Katolske læger i Danmark drøfter pavens rundskrivelse om familien

Biskop Hans L. Martensen hovedtaler på Stenogildets efterårsmøde og generalforsamling

Nicolaus Stenos Gilde, foreningen af katolske læger i Danmark, har holdt efterårsmøde og generalforsamling på Magleås. Efter eget ønske trådte foreningens formand gennem de sidste 19 år, dr. Svend Selsø tilbage og til ny formand valgtes dr. K.M. Jensen.

Stenogildet har 27 aktive og tre passive medlemmer; 14 af disse, for nogles vedkommende med ægtefæller, deltog i mødet. Foreningens formål er bl.a. at udbrede kendskab til forholdet mellem kirken og lægekunsten, specielt vedrørende medicinske spørgsmål. Det var derfor naturligt, at gildet på mødet beskæftigede sig med den pavelige skrivelse »Familiaris Consortio« og dens appel til lægerne.

Mødets hovedtaler var gildets protektor biskop Hans L. Martensen, der understregede det usædvanlige ved denne skrivelse, der kæder det moralske budskab sammen med evangeliet. Men, som biskoppen sagde, er det ikke nok, at evangeliet forkynnes, det skal også forstås og modtages, og hertil må også læger medvirke, hvis folk bl. a. skal kunne forstå og praktisere de af paven godkendte metoder til fødselsregulering.

I skrivelsen appelleres der direkte til læger og andre eksperter om at udøve en »beslutsom og systematisk indsats for at gøre de naturlige metoder

til fødselsregulering kendte, respekterede og anvendte«. I den efterfølgende samtale blev det bl. a. fremført, at vort samfund er ved at miste sansen for normer. I den forbindelse advarede biskoppen mod, at debatten om prævention kom til at »hænge i luften«, uden at vi først får placeret mere elementære normer. Bl. a. ser biskoppen det meget foruroligende, at der er en tiltagende ligegyldighed i befolkningen - måske også blandt katolikker - over for aborter, der er et langt mere grundlæggende problem end præventionsmetoder.

»Lægens rettigheder og pligter«

Hvilken betydning har en så lille forening af katolske læger? Gildets afgående formand, dr. Svend Selsø, skriver herom i sin formandsberetning bl.a., at gildet »trods ringe dimension nyder stigende tillid og samarbejdsvilje udenrigs som inden for landets grænser«, og fortsætter han: »flere danske læger har på internationale kongresser vist fremragende fortolkningsegenskaber for det katolske syge på lægeetiske problemer« og man søger derfor gerne danske foredragsholdere, når det drejer sig om sociale forhold.

Et eksempel herpå er, at ved den for nyligt afholdte 15. verdenskongres for katolske læger, der fandt sted i Rom med

2.700 deltagere (de 2.000 fra Italien), talte dr. K. M. Jensen om »Lægens rettigheder og pligter. Foredraget vakte stor interesse og stort bifald, men mærkværdigt nok udvandrede alle de i mødet ellers deltagende moralteologer, da Kjeld Jensen gik på talerstolen. Var det mon, fordi de havde læst hans foredrag i forvejen?

Ved mødet på Magleås fik vi lejlighed til at høre foredraget, der bl. a. behandlede den katolske læges stilling til patienternes ønsker om præventionsvejledning, henvisning til sterilisation og abort og til fostervandsprøverne. I

Danmark, hvor de fleste mennesker jo har en fast læge, kan problemet ikke som i en del andre lande blot løses ved, at patienterne opsøger en anden læge med en anden livsindstilling. Kjeld Jensen fortalte, hvordan han selv løser problemerne. Hvad prævention angår oplyser han kvinden (og evt. partneren) om de forskellige metoder, og giver derpå instruktion i og de nødvendige recepter til den metode, hun selv ønsker.

Med hensyn til abort, hvor hospitalet der som bekendt kræver en indstilling fra den praktiserende læge, tager han en grundig

samtale med hende, beder hende gå hjem og overveje endnu en gang, og hvis hun da ved den næste konsultation stadig ønsker en henvisning til abort, skriver han den, men tilføjer på henvisningen, at han personligt ikke billiger det pågældende indgreb. Ligeså bærer han sig ad m. h. til henvisning til sterilisation.

Katolik i din praksis

Ved mødet på Magleås var der ingen, der udvandrede, men der var heller ingen moralteologer til stede, teologer var der i det hele taget på dette tidspunkt kun gildets åndelige vejleder p. Jørgen Hviid, for biskoppen var endnu undervejs fra et økumenisk møde i Slagelse. Selv om Stenogildets medlemmer har meget forskellige indstillinger til mange ting, bl.a. præventionsproblemet, foregik den efterfølgende samtale

i en fordragelig og afslappet atmosfære. Og enighed var der i hvert fald om Kjeld Jensens konklusion, hvad angår lægens rettigheder og pligter: »Det er din ret at være katolsk læge - det er din pligt som læge også at være katolik i din praksis«.

Mødet afsluttedes med et vægtigt foredrag af dr. Flemming Kieler om »Lægens betydning for familiens udviklingsmønster«. Lægens opgaver ligger her på to områder: dels over for patienterne, dels over for de kristne familier i menighederne. Hertil har lægen en virkelig sendelse.

Ikke blot Stenogildets medlemmer, men også biskop Martensen takkede varmt Svend Selsø for 19 års indsats som formand i en tid, hvor der er sket så rivende en udvikling både i kirke og i samfund, en udvikling, som dr. Selsø har været med til at føre ind også i Stenogildet.

Ruth Plum

2. artikel i en serie om den nye kirkelov af Jerry Filteau, NC

Kvindens plads i kirken

(NC) - Inden for den katolske kirke har et af de mest brændende diskussions emner i det sidste årti været kvindens rettigheder.

Der er visse fremskridt at notere for kvinder i den nye kirkelov, som det forventes, at pave Johannes Paul II vil sætte i kraft i løbet af denne vinter, men der er stadig lang vej til fuld ligestilling.

Både i den gamle og i den nye kirkelov er kvinder udelukket fra den ordinerede tjeneste, og for dem, der kæmper for kvinders rettigheder - også inden for kirken - er dette netop sagens kerne.

I en hierarkisk kirke, hvor præsteembedet er den nødvendige basis for juridisk og administrativ autoritet, betyder kvinders udelukkelse fra ordination samtidigt, at kvinder udelukkes fra alle poster inden for kirkens ledelse. »Kun gejstlige«, kan indehave embeder, til hvis udøvelse, der kræves den myndighed, der følger med ordinationen«.

At kirken udelukker alle, der ikke er ordinerede, fra poster inden for kirkens ledelse, kan opfattes som specielt diskriminerende over for kvinder, fordi alle kvinder - alene på grund af deres køn - for altid er udelukket fra sådanne embeder. Det kan imidlertid også opfattes, som om det blot er alle lægfolk, der er udelukket derfra, og der altså ikke i dette tilfælde er tale om kønsdiskriminering.

Der er dog visse områ-

der, hvor det endelige udkast til den nye kirkelov ophæver diskrimineringen af kvinder.

Nogle eksempler

I den gamle kirkelov havde ægtemanden ret til at bestemme, hvor hans kone skulle bo, i den nye lov behandles ægtefællernes ens.

I følge den gamle kirkelov er børnenes hjemsted afhængigt af faderens bopæl. Under den nye kirkelov er det moderens bopæl, der er det afgørende.

Hvis et ægteskab tidligere blev indgået mellem en, der tilhørte den latinske ritus, og den anden part tilhørte en af de orientalske riter, kunne kvinden gå over til mandens ritus, hvis hun ønskede det, men det omvendte var ikke tilfældet. I den nye kirkelov står det hver af ægtefællerne frit for at gå over til den andens ritus, og børnene kan døbes i den ritus, forældrene ønsker.

I den gamle kirkelov kunne en kvinde ikke være regnskabschef i et bispedømme. En kvinde kunne heller ikke være dommer,

forsvarer el.lign. i en biskoppelig domstol. Kvinder kunne ikke være medlemmer af bispedømmesynoder eller sidde i en sådan synodes kommissioner. De kunne ikke have sæde i et bispedømmes økonomiske forvaltningsråd eller være professorer ved eller medlemmer af lærerforsamlingen ved et præsteseminarium. I den nye kirkelov står alle disse stillinger åbne også for kvinder.

I den gamle kirkelov blev kvindelige ordenssamfund behandlet helt anderledes end mandlige. På mange områder, hvor mandsordener kunne handle selvstændigt, skulle kvindeordener have godkendelse og stå under opsyn enten fra den lokale biskop eller fra Rom. I den nye kirkelov behandles de ens, bortset fra de områder, der direkte står i forbindelse med præsteordeners klerikale status.

Ikke lige med mænd

På den anden side er der stadig vigtige områder i den nye lov, hvor kvinder ikke stilles lige med mænd, selv i tilfælde hvor udøvelsen af en tjeneste, ikke forudsætter ordinationen. Blandt disse er: - kvinder må ikke formelt indsættes i tjeneste som lektor eller acolyt; - kvinder må ikke virke

som ministranter selv ikke i enkelte tilfælde.

Den gamle kirkelovs behandling af kvindelige ordensfolk var udtryk for en manglende forståelse for ordenssøstres rolle i det aktive apostolat, og loven forsøgte at gøre modellen for det klausurerede, kontemplative klosterliv til norm for alle kvindelige ordenssøstre.

Kolossalt fremskridt

Der kan nævnes mange punkter, hvor det endelige udkast til den nye kirkelov betyder et kolossalt fremskridt i retning af at afskaffe diskrimineringen over for kvinder.

Et af dem er som nævnt at medlemskab af kirkelige domstole, som pave Paul VI allerede i 1970'erne åbnede for lægmænd, nu også står åbent for kvinder. Et andet er, at det nu er muligt for lægfolk - for kvinder såvel som for mænd - at lede præsteløse sogne i nødstilfælde og her foretage alt, hvad der ikke kræver ordination.

Et tredje område er, at i udkastet til loven - ganske vist kun i pastorale nødstilfælde på grund af præstemanglen og kun med Roms tilladelse - kan lægfolk - en mand såvel som en kvinde - fungere som kirkens officielle vidne ved indgåelse af ægteskab.

Nyt fra Katolsk Forlag

Hans Urs. v. Balthasar: Troens ABC - håndrækning til usikre troende

Et skarpt opgør med tidens teologiske og filosofiske moderetninger af en af dette århundredes største teologer, der hermed for første gang introduceres på dansk. 134 s. kr. 61.00.

Kirke i kamp - Hubert Messerschmidt in memoriam En tekstmosaik, der sætter focus på fornyelsen i kirken og samtidig giver et inspirerende og bevægende portræt af mennesket og præsten Hubert Messerschmidt, kr. 61.

Tidens Tegn - et år med Kirken Årets begivenheder i tekst og billeder. Reportage og kommentarer til begivenheder og problemer i og uden for Kirken. Et uundværligt hæfte for enhver, der vil have overblik over, hvad der sker i Kirken i dag. Tidens Tegn er i år udvidet til 40 sider for kun kr. 30.

Liturgisk vægkalender, kr. 12.

Katolsk Forlag, Tåsingevej 27, 2., 2100 Kbh. Ø. telefon 01-29 90 72 tager imod Deres bestilling, hverdage 9-11. Forlang bog- og prisliste med 70 titler.

Stillinger tilbydes

Skoleleder søges til Sankt Birgitta Skole Maribo

Med virkning fra den 1. august 1983 er stillingen som skoleleder ved den selvejende institution Sankt Birgitta Skole i Maribo ledig og skal besættes.

Sankt Birgitta Skole er en katolsk skole, som forsøger at kombinere en sund og naturlig kristendom med nutidige faglig-pædagogiske ideer, som kan være til glæde for såvel katolske som ikke katolske elever og lærere. Skolen har ca. 300 elever i 1 à 2 spor fra børnehaveklasse - 10. klasse.

Udover skolelederen er der for tiden ansat 22 pædagogiske medarbejdere og 3 administrative/tekniske medarbejdere.

Stillingen vil blive placeret i lønramme 30. Ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem DR og FGL.

Ansøgningen bilagt kopier med eksamensbeviser m.v. stiles til bestyrelsen for Sankt Birgitta Skole og sendes til søster Ansgaria Riemann, Primulavej 1, 2720 Vanløse, senest den 3/1 1983.

Ønskes yderligere oplysninger med stillingsopslaget kan der rettes henvendelse til bestyrelsens formand, søster Ansgaria Riemann, tlf. 01-64 12 61 eller 01-10 30 34.

Møder og arrangementer

Vietnamesisk messe og møde

Søndag den 21. november afholdes vietnamesisk messe kl. 13 i Sct. Ansgar Kirke og efterfølgende møde med valg til bestyrelsen for »det vietnamesiske katolske fællesskab på Sjælland« i Sct. Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 67A, 2. sal, kl. 14.

Alle vietnamesere er hjertelig indbudt.

Pastor Chau-huy-Chu

DKKF - Lørdagsklubben

Lørdag d. 20. november kl. 15: Sr. Anna Ellsabeth (St. Vincent-søster) fortæller om Catherine Labouré og den undergørende medalje.

Sted: Menighedssalen ved Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4. Kaffe, the m.v. kr. 10.-. Alle er velkomne!

Tilmelding til Grethe Dohm, Valdemarsgade 49, IV, 1665 Kbh. V. Tlf. 01 - 22 85 34 el. Vibeke Andersen, Vænget 5, 3050 Humlebæk 02 - 19 15 32.

Adventsfest

i Johanneskirken, Vandtårnsvej 7-9, Søborg, holdes der adventsfest søndag den 5. december. Højmesse kl. 10.

Boder m. ikoner, blomster og kors, fiskedam, lotteri og restaurant med gløgg, sandwich, æbleskiver, pølser m.m.m.

Kom og vær med!

DUK-kalender

Medarbejderledetræning 26.-28.11.82 på Lerbjergcentret. For HB, udvalg, KUK-ledere og lejrchefer. Indbydelse udsendes. Pris 75.-. Rejseudgifter ved billigste rejsemåde (DSB 2. kl.) refunderes.

Skema vedr. ansøgning om tilskud i hjemkommune kan rekvireres fra sekretariatet. Sidste tilmeldingsfrist 12.11.82.

Bastrupweekend 3.-5.12.82 i Næstved. For børne- og ungdomsledere. Indkaldelse udsendes. Sidste tilmeldingsfrist 26.11.82.

Bastrupjuleafslutning 19.12.82 hos Stephan Bønnelycke, Himmerlandsvej 27, 2720 Vanløse. For børne- og ungdomsledere. Indkaldelse udsendes sammen med indkaldelsen til ovenstående Bastrupweekend. Sidste tilmeldingsfrist 26.11.82.

Nytårslejr 27.12.82-1.1.83 på Ømboengen. Overtegnet.

Kristne for Nødrustning og Forsoningsforbundet afholder: Freds- og udviklingsseminar

Tid: Fredag 26. nov. kl. 21.30 til søndag 28. nov. kl. 14.

Sted: Kragtsbjerggården i Odense.

Pris: Incl. rejse: 200.- kr. studerende, pensionister og arbejdsløse: 150.-, betales på seminaret.

Seminarets formål er på kvalificeret vis at uddybe forholdet mellem oprustning og udvikling specielt med henblik på dansk sikkerheds- og udlandspolitik og vores kirkelige engagement heri.

Tilmelding og nærmere oplysning:

Kristne for Nødrustning og Forsoningsforbundet
Eriksholmvej 11
2720 Vanløse, tlf. 01-79 25 90.

Mor Teresa julebasar i Roskilde

finder sted på Sct. Josefs Skole, Frederiksborgvej 12, Roskilde:

Fredag d. 26. november kl. 16-21

Lørdag d. 27. november kl. 9-14

Søndag d. 28. november kl. 9-12

i skolens store kantine. Skolen ligger lige overfor St. Laurentii Kirke, 10 min. gang fra banen.

Loppetov, tombola, håndarbejdsbod m.m. samt cafeteria m. gløgg, kaffe, kager, øl, vand og pølser.

Foredragsrække

om »De kirkedannende påskeoplevelser«. Pastor Kaare Osorios 3. foredrag: Hvad blev der forkyndt før de evangeliske påskeberetninger blev nedskrevet? finder sted tirsdag den 23. november 1982 kl. 20 i Sct. Ansgars menighedssal, Bredgade 67A, 2. sal. Alle er velkomne!

Orientering om teologisk nytænkning

Pastor Kaare Osorios åbne hus hver mandag aften fra kl. 19 er flyttet til: Nørrebrogade 27C, 4. sal. Alle er velkomne!

Dignitas

Der afholdes messe for homofile med efterfølgende samvær den anden torsdag i måneden, næste gang 9/12-82 kl. 20 i kapellet ved St. Augustins Kirke, Jagtvej 183, side-døren. Alle er velkomne.

Nærmere oplysninger: 01-35 22 50 eller 01-83 02 51.

En hjertesag

Katolske Menighedsplejers store julemarked finder i år sted søndag den 28. november på Niels Steensens Gymnasium, Australiensvej 38, 2100 København Ø, fra kl. 9-17.

Delegaten, ærkebiskop Luigi Bellotti celebrerer messen i St. Augustins kirke kl. 14.

Her kan De købe mange gode julegaver bl. a. »Den nye salmebog« og lommekalendere, advantskranse.

Der er salgsboder, tombolaer med vin og andre anvendelige ting, vor håndarbejdsbod er berømt.

I år har vi igen det dejlige smørrebrød i restaurationen samt øl, kaffe og lagkage til meget rimelige priser.

I baren serveres gløgg og æbleskiver.

Det er nu mere end nogensinde vigtigt, at Katolske Menighedsplejer får nogle penge ind, så vi bliver i stand til at hjælpe og løse alle de mange opgaver, der trænger sig på. Støt derfor det gode formål og kom til julemarkedet den 28. november.

Vi har brug for store og små gaver til vore boder, kager, syltetøj og marmelader til restaurationen.

På gensyn og tak
Bente Nygaard Hansen
Katolske Menighedsplejer.

Det sker på Magleås:

Mandag den 15. til fredag den 19.11.
Retræte for præster.

Søndag den 21. til onsdag den 24.11.
Midtvejskursus for religionslærerstudierende.

Fredag den 26. til søndag den 28.11.
Kursus i kristen meditation under ledelse af lærer fru Grethe Livbjerg, der modtager tilmeldinger på tlf. 01-63 53 33.

Legater

Legat

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat meddeler, at legatuddelingen vil finde sted i december 1982. Bevildede legatportioner vil gennem Bikubens Forvaltningsafdeling blive fremsendt i januar måned 1983.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen »med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de givne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevilgede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholder sig krav om tilbagebetaling, såfremt bevilgede beløb ikke anvendes efter deres formål indenfor en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid«.

Ansøgningerne må være legatbestyrelsen i hænde senest den 10. december 1982.

Legatets adresse er:

Revisionsfirmaet H. E. Noiesen
Nyropsgade 47, 1602 København V.

Salg og service

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

VINTERKURSUS JANUAR-MAJ

Løgumkloster Højskole
6240 Løgumkloster · Tlf. 04 744040

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
RING 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02.99 01 58

Aut.
eInstallator

**EL MOGENS
LARSEN**

Renshusvej 31a · 6700 Aabenraa · 63 25 50/63 25 31

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Olieselskabet NORDISK KUL A/S

Administration, salg og service:
RØDOVREVEJ 383

Automatisk levering
Olievagt i fyringssæsonen
Egen import og tanklager
Radiodirigerede tank- og
servicevogne

01 70 45 30

-sikkerhed for varme

Alt i tryksager

Visitkort, plakater, menighedsblade, bøger etc.

Kvalitetsarbejde til lavpris.

Hurtig levering.

Villy's Bogtryk I/S

Smedegade 36
7600 Struer
Telefon: 07-85 59 00

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillhuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Norske messetekster...

Fortsat fra forsiden

forlaget i Freiburg og dertil en røget laks på et sølvfad og en flaske dansk akvavit. Efter audiensen hilste paven på 3 nyviede nordiske præster og 18 præstestuderende, der opholdt sig i Rom på studierejse. Denne gruppe ledsaget af mgr. *Helmut Holzapfel*, der gennem *Ansgar-Werk* fortsat hjælper kirken i Norden, og som også har muliggjort de præstestuderendes rejse til Rom.

Samtaler med andre kirkelige myndigheder

Til det 5-års Ad Limina-besøg hører også samtaler og konsultationer med ledelsen af forskellige kirkelige afdelinger i Rom. De nordiske biskopper havde således møder med *kirkeretskommisionen*, *sekretariatet for de kristnes enhed* og for de ikke-troende samt *kongregationen for biskopperne*. Endvidere deltog biskopperne i den europæiske bispekonferencens arbejdsrunde, der som omtalt andet sted i bladet netop blev afholdt i Rom i oktober.

Blandt de nordiske bi-

skoppers vigtigste anliggender over for de kirkelige myndigheder i Rom var ønsket om passende hensyn til de særlige nordiske forhold ved forberedelsen af nye direktiver fra Rom, især de økumeniske hensyn, også hvor det drejer sig om kirkerettens virkninger i blandede ægteskaber.

Besøget i sekretariatet for de ikke-troende har sin baggrund i, at sekulariseringen i Norden er så fremskredet, at man nærmest må tale om udbredt agnosticisme (dvs. afvisning af muligheden for overhovedet at vide noget om Gud) eller måske direkte ateisme (dvs. benægtelse af Guds eksistens). Biskop Gran er medlem af dette sekretariat og drøftede i den anledning planerne for en konference om sekularisering og ateisme på Djursholm ved Stockholm i begyndelsen af 1983.

Vores egen biskop *Martensen* talte med bispekongregationen om den pavelige skrivelse »*Familiaris Consortio*«, der vil blive taget op på en kommende konference i Rom i efteråret 1983.

Omfattende mangel på præster i Frankrig

Rom (KIPA) – Mere end halvdelen af alle katolske sogne i Frankrig har ikke længere egen præst.

Det fremgår af Statistisk kirkelig Årbog 1980 fra Vatikanet, at 770 menigheder slet ikke har nogen præst. Knap 16.000 af Frankrigs cirka 38.000 sogne har en verdenspræst

eller en ordenspræst som sognepræst, mens 21.608 bliver passet af en sognepræst andetsteds fra eller af en kapellan. I tolv tilfælde har man på grund af præstemanglen måttet betro forvaltningen af sogne til diakoner, i 60 tilfælde til ordenssøstre og i 28 tilfælde til lægfolk.

Første lægmandsmøde i Bolivias kirke

Bolivia (NC) - For første gang er der i Bolivia blevet afholdt et nationalt katolsk lægmandsmøde.

Ved mødets afslutning 9. august udsendtes en erklæring, hvor der klages over, at de to år, landet har haft en militær regering, har været kendetegnet af korrupsion og han-

del med narkotika. I erklæringen mener man dog, at hovedansvaret for, at de fleste bolivianere lever i den yderste fattigdom, ligger i den internationale økonomiske politik. Til slut opfordres der i erklæringen til, at folket får lejlighed til selv at danne den fremtidige regering.

Grotten med Maria-statuen i Lourdes, hvor den kritiske lægekomite hidtil kun har anset 65 helbredelser lægeligt uforklarlige, medregnet det seneste tilfælde med den 18-årige Delizia Cirolli.

Uforklarlig helbredelse i Lourdes

Lourdes (NC) – Den internationale lægekommité i Lourdes har erklæret, at en ung siciliansk piges helbredelse fra knoglekræft i slutstadiet, lægeligt set er uforklarlig.

Den 18-årige *Delizia Cirolli* er erklæret for helbredt for knoglekræft efter valfarter til Lourdes, det kendte Maria-valfartssted i den sydvestlige del af Frankrig. Hun foretog valfarterne, efter at læger havde anbefalet, at hendes højre ben blev amputeret.

Mange mirakler afvises

På den katolske kirkes foranledning undersøger en international lægekommité, der består af 16 læger fra seks lande, alle påstande om mirakuløse helbredelser i Lourdes. Kommitéens kendelse skal foreligge, inden kirken tager skridt til eventuelt at erklære helbredelsen for mirakuløs.

Den kirkelige procedure, der følger efter lægeerklæringen, tager flere år. Siden 1858 har komiteen erklæret 65 helbredelser, heri medregnet *Delizia Cirolli*, for lægeligt uforklarlige, oplyste Vatika-

nets radio samtidig med, at de offentliggjorde lægernes udtalelse. Mange tusinde påstande om lægeligt uforklarlige helbredelser er i den samme periode blevet afvist.

Delizia Cirollis sygehistorie

Delizia Cirolli var 11 år, da læger i Catania på Sicilien, nær hendes fødeby Paterno, opdagede en kræftsvulst i hendes højre skinneben, har den internationale lægekommité meddelt. Kræften vedblev med at spredes, og til slut anbefalede læger, at pi-

Forfølgelser i Afrika

(KIPA) - Ærkebiskop *Eurico Nogueira* af Braga i Portugal har gjort opmærksom på den katolske kirkes vanskelige situation i Moçambique og Angola.

Under en valfart til Fatima med pilgrimsgrupper fra de to tidligere portugiske kolonier, fortalte ærkebiskoppen, at de kristne i Moçambique og Angola udsættes for »forfølgelser, ydmygelser og

restriktioner«. Ærkebiskop *Nogueira*, der tidligere selv har levet en tid i Moçambique, vendte sig især mod beslaglæggelsen af kirker og kapeller og mod, at disse blev ombygget til »forlystelsesetablissementer«. Han fordømte også udvisningen af missionærer, og at adskillige præster havde fået forbud mod at prædike offentligt.

Filippinerne krænker menneskerettighederne

(NC) - I Filippinerne har forskellige ordenssamfund dannet en særlig gruppe, der beskæftiger sig med fængslede.

Gruppen oplyser, at siden årets begyndelse har militæret dræbt 62 personer og ulovligt holdt 549 personer fængslede. Gruppen mener, at tallene på døde og fængslede er væsentlig højere, men man

har ikke tilstrækkelige ressourcer til at undersøge alle tilfælde.

Franciskanersøster *Marianni Dimaranan*, der selv har været politisk fange i Filippinerne, siger som talskvinde for gruppen, at fængslede også bliver udsat for tortur. Denne beskyldning har regeringen tilbagevist.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum,
Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris færdigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Næste nummer udsendes den 1. december

Strandberg, Ingela
Drengen midt i verden.
 Sommer & Sørensens 1980. ca. 59 kr.
 Jonas' mor er død og hans far er på plejehjem efter en ulykke. Jonas vil så gerne bo hos sin mormor, men socialforvaltningen er ikke meget for det: hun er for gammel og ovenikøbet »religiøs«. Jonas stikker af fra sit plejehjem og bliver samlet op af omstrejferen Lade Lasse. Jonas bliver syg af at søve udenfor, og Lade Lasse og hans venner, som er så fattige, at det ikke er det mindste romantisk, hjælper ham til at komme til sin mormor. Hos hende kan Jonas finde sig selv og også få luft for alle de tanker om Gud, han har gjort sig under alt det, som er sket for ham. Højtlæsning og selvlæsning fra ca. 10 år.

Strandberg, Ingela
Mærkelige Martha på Forårsbjerg.
 Pionerforlaget 1978.
 Ca. 20 kr.
 Forårsbjerg ligger i et pænt forstads-kvarter, hvor alle passede sig selv og holdt det hele pænt. De voksne var derfor meget lidt begejstrede, da Mærkelige Martha, en ikke helt almindelig gammel dame flyttede ind. Men børnene var, fordi hun altid havde tid til dem, de fik legestøt og fristed der. Da de opdager, at det er igennem sin tro på Gud, at hun får mod og lyst til at gøre imod, hvad »man« gør for at følge sin samvittighed og derigennem er blevet en, man bliver glad sammen med, præger det uvilkårligt børnene, også da hun er død. Fra ca. 10 år.

Undset, Sigrid
Kristin Lavransdatter.
 Jespersen & Pio 1972. 3 bind. Ca. 66 kr.
 Roman fra Norges middelalder om Kristins liv fra hun voksede op som stormandsdatter beskyttet af sine foreldres kærlighed og gode kår og til hun dør som enke, mens hun søger at hjælpe under pesten. Datteren har oplevet altoverskyggende kærlighed til sin mand, Erlend, for hvis skyld hun svigtede sine foreldre og den mand, som hun var forlovet med. Hun har oplevet gode og onde tider og fået mange sønner, svære at kæmpe Kristin med sin tro på Gud, som følger hende igennem alt. Hun har svært ved at leve efter sin tro og kan ikke leve uden. Både en spændende historisk roman og en forglemmelig bog om kærlighed. For gode læsere fra ca. 14 år.

Wilder, Laura Ingalls
Laura-bøgerne.
 1978-79.
 De tre første bøger hedder **Det lille hus i den store skov**
 Ca. 44 kr. I Gyldendals Bogklub ca. 31 kr.
Det lille hus på prærien.
 Ca. 49 kr. I Gyldendals Bogklub ca. 31 kr.

Det lille hus ved floden
 I Gyldendals Bogklub ca. 31 kr.
 Laura er forfatteren selv, som fortæller om sin barndom i nybyggerlandets USA, ca. 1870-85. Trods det hårde nybyggerliv oplevede Laura og hendes søstre en dejlig barndom, præget af foreldrenes kærlighed til børnene og til hinanden og af deres faste Gudstro i en bibelstærkt kristendomsform. Trods vanskelighederne havde de over-skud til leg og musik med børnene og fester med familie og naboer. Disse tre bind kan læses højt fra ca. 7 år. Hele serien: oplæsning og selvlæsning fra ca. 10 år. Også som lydbøger.

Til de voksne

Balle, Jens
Kristendomskundskab
 Forum 1980. Ca. 23 kr.
 En kort gennemgang af formålet med og indholdet i folkeskolens kristendomsundervisning.

Hoffsümmer, Willi
Troen kan bære.
 Kateketcentralen/Niels Steensens Forlag 1979-1981. Ca. 36 kr.
 1. Denne bog er skrevet for....
 2. Meningen med livet.
 3. Jeg tror på Gud Fader, Den himle og jordens skaber.
 4. Jeg tror på Jesus Kristus, hans enbårne søn, vor herre.
 5. Jeg tror på den hellige katolske kirke.
 6. Kirken og de 7 sakramenter.
 7. Om livet i overensstemmelse med Guds bud.
 8. Vigtigere end de ti bud at efterfølge Jesus.
 9. Jeg tror på de helliges samfund. Jeg tror på katedets opstandelse og det evige liv.
 10. Efterskrift. Register. Kort over verdensreligionerne.

Den kristne børnelærdom for børn i hjem og kirke.
 Udgivet af Udvalget vedrørende materialer til det kirkelige børnearbejde.
 Ekspedition: Materialecentralen. 1979.
 Introduktionshæfte.
 1. Skabelsen. Af Margrethe Auken og Erik A. Nielsen, 1982.
 4. Vi holder jul. Af Allan Ploug Sørensen, 1979.
 5. Jesus møder mennesker I. Af Jens Markussen, 1979.
 6. Jesus møder mennesker II. Af Anne Lise Olesen og Elith Olesen, 1979.
 7. Vi holder påske. Af Anne Birgitte Villadsen. 2. opl. 1982
 8. Vi fejler pinse. Af Gynter Meedé, 1982
 9. Dåben. Af Arne Hansen. 2. opl. 1982.
 Ca. 55 kr. pr. bind.
 10. Arbejdsark i mappe til brug i hjemmet, ca. 37 kr.

Küing, Hans
20 teser om det »at være kristen«
 Niels Steensens Forlag 1977. Ca. 31 kr.
 Martensen, Hans L.
Dåb og gudstro.
 Niels Steensens Forlag/Katolsk Forlag 1982. Ca. 130 kr.
 Martensen, Hans L.
Dåb og kristenliv.
 Katolsk Forlag/Niels Steensens Forlag 1980. Ca. 120 kr.

Melin, Margareta
Børn og bøn.
 Aros 1974. Ca. 10 kr.
 Om at bede sammen med børn.
 Munksgaard, Knud
Børns religiøse opfattelse.
 Belyst ved en undersøgelse af de 9-11 åriges religiøse opfattelse.
 Gyldendal 1980. Ca. 98 kr.
 Munksgaard, Knud
Mening og livsforløb.
 En introduktion til James W. Fowlers »personlighedsteori om udvikling af tro.
 Gyldendal 1982. Ca. 79 kr.

En ny bog om troen.
 Den fælles kristne tro. Udgivet af Johannes Feiner og Lukas Vischer.
 Niels Steensens Forlag/Kateketcentralen 1973. Udsolgt.
 Pesch, Otto Hermann
Ekstister Gud?
 En lille bog om hvordan vi kan opdage, at Gud er til, hvor vi kan opdage det, og hvorfor, det er godt at opdage det.
 Niels Steensens Forlag 1982 Ca. 59 kr.
 Pesch, Otto Hermann
Hvad tror katolikkerne?
 En lille bog om den katolske tro.
 Niels Steensens Forlag 1977. Ca. 31 kr.
 Pesch, Otto Hermann
De ti bud.
 En bog om at leve efter Guds bud - også i vore dage.
 Niels Steensens Forlag 1979. Ca. 45 kr.
 »Kan man være fri, når man skal overholde bud, der foreskriver en, hvad man skal gøre og lade være med at gøre? Denne bog vil prøve at vise, at Guds bud gør mennesker fri ved at vise dem vejen til et virkeligt menneskeligt liv.«

Petri, Birgitta
Mor, hvor gammel er Gud?
 Aros 1977. Ca. 15 kr.
 Om at svare på børns spørgsmål om Gud i - og om at lytte.
 Tilmann, Klemens
Foreldre og børn taler om Gud.
 Niels Steensens Forlag 1980. Ca. 30 kr.
 »Situation og grundlag. En ny måde at tale om Gud på. Samtale med børnene. Samtale i modningstid.«

Gode kristne bøger for børn og unge - til glæde og udfordring

Ved børnebibliotekar **Gunhild Lindstrøm**

Her er en liste over de bedste bøger, jeg til nu har kunnet finde, for kristne forældre og deres børn. Disse bøger (plader/bånd m.v.) udtrykker direkte eller indirekte kristen livsholdning i tro, håb, kærlighed, barmhjertighed, glæde, søgen efter retfærdighed.
 Hvis børn og unge ikke også møder denne holdning i deres læsning - og bøn læser meget i dag - så må de deraf slutte, at det er ligegyldigt at være kristen, at det hverken gør en forskel for en selv eller for andre.
 De viser mennesker, for hvem mødet med Kristus blev en udfordring og indledning til at arbejde for og med de udstødte og ringeagtede, mennesker, som tør håbe i en verden, som ikke akkurat opfordrer til optimisme.
 Her er både bøger til at læse højt og til at læse selv. Der er også bøger for de voksne, som dels fortæller om børn og tro og dels måske kan være til støtte, når børn og unge spørger og sætter spørgsmålstegn ved alt. Her er ingen faktister, disse forfattere har arbejdet i åben søgen; men der er materiale til mange samtaler.
Hvor kan bøger osv. fås?
 Først og fremmest gennem folkebibliotekerne og boghandlerne. Gen-nem bibliotekerne kan man låne danske og ofte også udenlandske bøger. Det er gratis, men der kan være ventetid.
 Tag listen med, bl.a. skal årstallet bruges. Man kan også låne udsolgte bøger, og bibliotekerne låner af hinanden, også fra andre lande. Der findes også nogle gode kristne børnebøger på andre sprog på danske biblioteker - spørg, hvis der er brug for det. Biblioteker er helt uundværlige. Men det er lige så nødvendigt at have de bøger osv. i hjemmet, som man bruger ofte eller holder særlig meget af. Er der ikke bog/musikhandel der, hvor man bor, kan både bøger og bånd/plader tilsendes fra f.eks. Bethesdas Boghandel (porto tillægges, kontoordning haves). Der er et folkebibliotek i hver kommune - adresse/åbningstider står i telefonbogen. I nogle kommuner kan man låne bånd/plader. Blinde og svagtsende kan låne lyd-bøger (bøger læst højt på bånd) nogenlunde over hele landet, og mange steder kan alle, som ikke selv kan læse, hvad de har behov for,

p.g.a. bl.a. synssvækkelse, »ord-blindhed« eller sygdom, låne lyd-bøger.
 Statens Bibliotek for Blinde, Ref-snæsskolen og Kristeligt Lydbibliotek for Blinde (IM-hydbog) kræver lægeattest. Bøger, som er meldt udsolgt fra forlaget, kan ofte skaffes gennem antikvarboghandlere. Det er heller ikke alle mindre forlag, som er med i boghandelernes fælleslager-katalog. Hvis der viser sig problemer med at skaffe en ønsket bog/plade/bånd/lydbog/film, vil jeg gerne give de oplysninger, jeg har, videre.
Adresser
 Bethesdas Boghandel
 Rømersgade 17
 1362 København K - 01 13 17 17
 Kateketcentralen
 Vesterbrogade 28 - 01 24 26 30
 1620 København V.
 Det Økumeniske Center
 Skindergade 24 - 01 15 56 55
 1159 København K.
 Niels Steensens Bibliotek
 Stenosgade 9 - 01 22 64 22
 1616 København V.
 Refsnæsskolen
 Kystvejen
 4400 Kalundborg - 03 51 33 00
 Statens bibliotek og trykkeri for blinde
 Rønnevej 1 - 01 29 48 22
 2100 København Ø
 Religionslærerforeningens Materialecentral
 Frederiksberg Allé 10 A
 1820 København V.
 Gunhild Lindstrøm, ledende børnebibliotekar,
 Frederiksværk Folkebibliotek,
 Classensgade 2, 3300 Frederiksværk - 02 12 25 11.
 Forespørgsler besvares helst privat:
 Liljevej 8, 3600 Frederikssund - 02 31 13 - aften.
 Redaktionen er sluttet pr. 1.10.1982. For priser m.v. kan der desværre intet garanteres. Eftertryk kun tilladt efter aftale med mig.

Med venlig hilsen
Gunhild Lindstrøm

Gud, som skaber verden og stadig tager del i den

Clarke, Pauline
Tolv venner på loftet.
 Borgen 1969.

Max finder 12 træsoldater på loftet i et gammelt hus. De viser sig at være levende på en hemmelighedsfuld måde, og Max og hans søster får lov til at hjælpe dem med at undslippe en samler, som vil købe dem, og i stedet komme til deres oprindelige hjem, der hvor de senere så berømte Brontë-søskende boede, skrev deres bøger og legede med træsoldaterne. Max handler som skaber mod det tolv: Han tror på dem, hjælper og råder dem, men han tvinger dem ikke mod deres vilje.
 Oplæsning fra ca. 10 år, selvlæsning fra ca. 11 år.

Hoffsümmer, Willi
Troen kan bære.
 2. Jeg tror på Gud Fader, den almægtige. Jeg tror på Gud, himlens og jordens skaber.

Den kristne børnelærdom for børn i hjem og kirke: Bd. 1: Skabelsen.

Steinwede, Dietrich
Skabelse. En sag-billedbog.
 Det danske Bibelselskab/Haase 1978. Ca. 46 kr.

Med mange illustrationer fortælles om de to forskellige skabelsesberetninger fra Det gamle Testamente. De er blevet til for henholdsvis 3000 og 2500 år siden og udtrykker derfor på forskellig måde at verden er skabt af Gud, men ikke hvordan.
 Fra ca. 12 år.

Om at møde Gud

Blume, Judy
Er du der, Gud? Det er mig, Margaret.
 Gyldendal 1981. Ca. 65 kr.
 Margaret er 12, hun bor i USA. Hendes far er jøde, og hendes mor kristen, og hun skal selv vælge, hvad hun vil være. Så Margaret leder efter Gud og taler med ham om alle sine oplevelser og problemer: At flytte til en ny by, at få sin første menstruation og sin første bryllupsbryllup, de forskellige religioner.
 Fra ca. 11 år.

Breen, Else
Den stribe sweater.
 1977.

Mia på 15 år har hørt sine forældre tale om, at moderen er uhelbredeligt syg. Hun fortæller ganske ligefremt om, hvordan familien hjalp hinanden med at leve intenst i de sidste måneder og om, hvordan moderens efterlæste notater viste, at hun fandt Gud i alt, hvad hun mødte. Fortsættelse af Mia kan aldrig vide.
 Fra ca. 13 år.

Til gengæld: »katolsk orientering« nr. 18 af 17. november 1982.

Bødker, Cecil
Barnet i silvurven.
1976. Ca. 28 kr.
Døn udvalgte.
1977. Ca. 31 kr.
Flugten fra Farao.
1980. Ca. 37 kr.
Det danske Bibelselskab/Haase.
Gendigtning af Moses' liv og af hans oplevelse af at møde Gud og være udvalgt af Gud til en særlig opgave. Illustreret af Ib Spang Olsen.

Fra ca. 12 år. Også som lydbog.
Seidelin, Anna Sophie
Anna Sophie Seidelin genfortæller Det gamle Testamente.
Sesam 1981. Ca. 98 kr.

Det jødiske folks historie indtil Nehemias genopbyggede Jerusaleim 345-332 og fik jøderne til igen at leve efter moselovene. Også Bibelen's historie er med. Synsvinklen er: »Gennem det atsammen var det en berøring om, at der er en mening med at leve, også når alting synes tabt... Der er mange navne på mange hælde i Det gamle Testamente, men hovedpersonen er Gudd«. Illustreret af Thormod Kidde.
Fra ca. 10 år.

Wallin, Marie-Louise
Nærmere dig.

Gyldendal 1981. Ca. 48 kr.
Anna har det ikke godt. Hun bor i en slumlejlighed sammen med sin søster og deres mor, som drikker. Anna havner i obs-klasse og møder der Esu, sin nye lærer. Han er en søgende, ikke fordommende kristen, og Anna oplever, at han holder af hende for hendes egen skyld. Anna har værret meget angst for Gud, men Esu hjælper hende ud af angst. En dag, da hun efter mange kvaler vil aflevere noget stjålen make-up, sker der noget uventet: Hun opdager, at hun ikke er alene på den ubehagelige tur. Nogen - Gud - trøster og hjælper hende.
Fra ca. 11 år.

Berthier, René
Jesus og hans moder.
Jesus og hans disciple.
Jesus Messias.
Jesus død og opstandelse.
(Bibeltegneserien 1-5).
Det danske Bibelselskab/Haase 1971-1981. Ca. 30 kr.
Farvælgneserier om Jesu liv, og hvad han gjorde og sagde. Til sidst står de tekster fra Det nye Testamente, som afsnitene er bygget over.
Fra 5 år.

Hoffsummer, Willi
Troen kan bæres.

3. Jæg tror på Jesus Kristus, Hans enbårne søn, vor herre. Jæg tror på Jesus, som er undfangnet ved Helligånden, født af Jomfru Maria.

Jensen, Niels
Hun var udstødt.
Det danske Bibelselskab/Haase - november 1982. Ca. 61 kr.

»Maria er efter en ulykke blevet sindssyg. Hun er sendt bort fra mand og børn - udstødt af samfundet. I flere år må hun leve i ørkenen sammen med andre udstødte. En dag møder hun Jesus og bliver helbredt. Lykkelig skynder hun sig hjem, kun optaget af at gense mand og børn. Men hjemme er alt forandret, hun er glemt og uønsket, og må atter leve som en udstødt, indtil hun igen møder Jesus...« (Fra forlagets forhåndsomtale).
Fra ca. 14 år.

Jensen, Niels
Rølse til verdens midte.
Det danske Bibelselskab/Haase 1977. Ca. 31 kr.

Drengen Benjamin rejser med sin familie til Jerusalem for at fejre den jødiske påske. De oplever, at Jesus jager købmændene ud af templet og hører ham tale og bliver derfor overbeviste om, at han er den Messias, som jøderne har ventet på i så mange år, men også om, at han ikke vil befri dem fra romerne med magt, men ønsker at få dem til at leve og tro på en ny måde.
Fra 10 år.

Jensen, Niels
Tamars hjemmelighed.
Det danske Bibelselskab/Haase 1980. Ca. 43 kr.

Tamar er gift med Isai, som er spejdk og derfor bliver udstødt af samfundet. Men de to kan ikke undvære hinanden og mødes i hjemmelighed. En dag opdager Tamar, at hun venter hans barn, hvad der vil kunne betyde døden for hende efter de jødiske love. Som sidste udvej opsøger Isai Jesus, som han har hørt om, og bliver helbredt. Tamar prøver i fortvivelse at tage sit eget liv, men Isai når hjem netop i tide til at redde hende.
Fra ca. 12 år.

Den kristne børnelærdom for børn i hjem og kirke:
Bd. 5: **Jesus møder mennesker I.**
Bd. 6: **Jesus møder mennesker II.**

Mühlenweg, Frits
På hin tid.
En fortælling om drengen med de to fisk og de fem brød. 1957. Achim - 12 år - oplever Jesus på nært hold under bl.a. bespisningen i ørkenen og forstår, sammen med sin lillebror, at det var et tegn, som kommer dem ved.
Oplæsning ca. 8-11 år.

Speare, Elizabeth George
Bronzebuen.

Daniël bekæmper romerne med alle midler. De har besat Palæstina og gødelagt hans familie: Hans far blev korsfæstet og hans søster sindssyg ved at overvære det. Først da

søsteren er blevet helbredt af Jesus, kan Daniël slippe ud af sit had.
Fra 12 år.

Steinwede, Diatrich
Jesus fra Nazareth.
Det danske Bibelselskab/Haase 1979. Ca. 46 kr.

Om Jesus og om livet i Palæstina på hans tid. Mange tegninger og fotografier.
Fra ca. 10 år.

Wallace, Lewis
Ben Hur.
Gyldendal 1978. Ca. 24 kr.

Den jødiske rigmands søn og oprører Ben Hur oplever, at Jesus korsfæstes. Derigennem kommer han til at tro, at Jesus var jødemes Messias, men at hans rige ikke var jødisk og han selv ingen oprører.
Fra 12 år. Også som lyd bog.

Bang, Kirsten
Danilo Dolci og det fattige Sicilien.

Danilo Dolci, en ung italiener, begyndte i 1952 en utrættelig kamp for Siciliens børn og fattige og mod den mægtige mafia.
Fra ca. 13 år. Litteraturhenvisninger.

Bang, Kirsten
Tiggerdrengen Jugga.

Jugga hutler sig igennem tilværelsen i Calcutta, indtil Moder Teresas søstre tager sig af ham.
Oplæsning/evt. selvlæsning fra 10 år.

Beck, Peter
Steno.

På rejse med Niels Steensen. 1972. Niels Steensen (1638-1686) var geolog, anatom og teolog og anses for at være en af Danmarks største videnskabsmænd. Han afbrød sin karriere for at blive katolik og præst og døde i selvalgt fattigdom som biskop. På trods af tidens religionskamp var han forkæmper for kærlighed til og respekt for anderledes troende.
Fra ca. 14 år.

Burton, Heester
Thomas.

Kvækerne blev forfulgte og fængslede som færlige for staten i England. Richendas forældre søger at betrygge hende med et godt og sikkert ægteskab, men hun følger sin samvittighed og bliver kvæker sammen med sin ven Thomas. De gifter sig, men Thomas dør under hjælpearbejde for de pestramte i London 1665, men Richenda venter deres barn. Trods sorgen klarer hun at

Ende, Michael
Den uendelige historie.
Sommer & Sørensen 1991. Ca. 198 kr.

Bastian er 11 år, tyk og mobbet. Han lever alene med sin far, efter at moderen er død. En dag stæler Bastian en bog »Den uendelige historie« om landet Fantásien, som er ved at blive opslugt af intetheden og kun kan reddes af et menneskebarn. Drengen Atféju drager ud for at finde redningsmanden og oplever mange farefulde eventyr. Bastian opdager, at han selv er redningsmanden og tager mod til sig og træder ind i historien, hvor han svigter, men bliver reddet af Atféju, og alligevel løser sin store opgave. Bastian har opdaget, at alle glæder i livet blot er forskellige former for kærlighed, og derfor vender han frivilligt tilbage til sin far. Deres liv bliver anderledes nu, fordi de giver sig selv lov til og tid til at vise, at de holder af hinanden. Højtæsnning og selvlæsning fra 11 år - og så for voksne! En tyk bog, som alligevel er meget let at læse, så snart man har fået begyndt, og meget svar at slippe eller glemme.

Eventyrets verden.

Bind 3 1966.
Heri legederne: De to anker i Eisass. Armod og ydmtyghed. De tre grønne grene. Den hellige Joseph i skoven. Det første møde. Løftglene. Den stærke Kristoffer. Munken og fuglen. Næssegraven. Helene. Den hellige Anders. Skovkirken. St. Laurentius. Sankt Kirsten. Rosenen. De tre oldinge. Krigsmanden Ivan og eneboeren Wilron. Løget.
Højtæsnning fra ca. 8 år.

Fussenegger, Gertrud
Noahs ark
/Illustreret af Annegert Fuchshuber. Sommer og Sørensen 1982. Ca. 86 kr.
Billedbog om syndfloden, Noahs ark og Guds løfte om aldrig at lade det ske igen med regnbuen som tegn.
Ca. 5-9 år.

Fvyn
Kære hr. Gud, det er Anna.

Gad 1979. Ca. 71 kr.
Fvyn fortæller om Anna, som han kendte i 3½ år, indtil hun døde ved et ulykkestilfælde knap 8 år gammel. Anna var uskolet og hjemløs og ægte og overalt og i alt optaget af Gud, hvis opfindsomhed hun stadig fandt nye tegn på. Anna havde en ganske særlig evne til at spørge og stille tingene omvendt, hvorefter det viste sig, at de stod meget bedre på den måde.
Fra ca. 13 år. Også som lyd bog.

Gregorowski, Christopher
Hvad er der i vejen med æsler?

Carlson if 1977. Ca. 35 kr.
Billedbog. Æslet Ruben kan ikke som elefanten, kamelen, lamaen og andre store flotte dyr - bruges til at

bære store og betydningfulde mennesker. Men netop derfor bliver Ruben udvalgt til at bære Jesus og hans mor.
Oplæsning fra ca. 5 år.

Gripe, Maria
Iklokkernes tid.

Eventyr/roman henlagt til middelalderen. Den unge kong Arvid har fået prygelknabe Helge, fordi hans høje rang ikke tillader, at han selv modtager nogen straf. Men Arvids sjælelige kræfter er så store, at han kan løfte Helges smærter over på sig selv. Til sidst overlever han kongeslotted, alene og fri.
Fra ca. 14 år.

Haller, Bent
Grisløjet.

Borgen 1980. Ca. 68 kr.
Fantastisk fortælling om Bjørn, som vandrer til dødsriget for der at finde sin elskede mormor. Han oplever en fantastisk verden med Tor, Odins ravne og Hæl, dødsriget, fuldt af spænding og en god del uhygge - men bliver hjulpet hjem igen til sine forældre og den rigtige verden af Jesus.
Fra ca. 11 år.

Jensen, Hans
Hvitken kurs, Mikkel?

Lohse 1973.
Mikkels familie er død under pesten, og munkene i det nærliggende kloster tager sig af ham. Han kommer til søs som skibsdræng og oplever Valdemar Atterdags besættelse af Visby 1361. Mikkel får lejlighed til at redde kongens liv og får som tak lov til at komme til søs med flåden med alle de muligheder for magt og bytte, som ligger her. Men Mikkel vælger at lægge en anden mening i sit liv: Han vil tjene Gud ved at hjælpe de svage, som han læste i klosteret.
Fra ca. 11 år. Også IM-lydbog.

Lagerlöf, Selma
Kristusløgendet.

Gyldendal, 1980. Ca. 38 kr.
Den hellige nat. Kejserens syn. De vise mænds brønd. Bethlehems barn. Flugten til Ægypten. I Nazareth. I templet. Den hellige Veronikas svøvedug. Rådhusen. Vorherre form fortælleres om Jesus og om mennesker, hvis liv bliver ændret af mødet med ham.
Oplæsning fra ca. 8 år.

Lewis, C.S.
Troldmandens nevr.

Borgen 1981. Ca. 68 kr.
Gyldendals Børnebogklub. Ca. 39 kr.
Løven, heksen og garderebeskabet. Borgen 1982. Ca. 78 kr.
Gyldendals Børnebogklub. Ca. 45 kr.
Hesten og drengen.
Borgen 1982. Ca. 78 kr.

Kommer i ny udgave 1982.
Borgen ca. 92 kr. og Gyldendals

Børnebogklub ca. 46 kr.

4 engelske børn kommer ufrivilligt gennem en dør i et klædeskab ind i den fantastiske Narnia-verden, hvor de oplever kampen mellem godt og ondt, symboliseret ved løven Aslan og heksen Jadis. Den bibelkendte læser opdager, at børnene oplever skabelsen, korsfæstelsen og opstandelsen, således som dette vil foregå i Narnia.
Selvlæsning fra 10 år, oplæsning fra 7 år. Også IM-lydbog.
Der er 4 bind mere i serien, de er ikke oversat til dansk, men kan skaffes på engelsk og svensk.

Lindgren, Astrid
Milo, min Milo.

Braner & Korch 1976. Ca. 41 kr.
Drengen Bo kommer til eventyrets »landet i det fjerne«. Han drager ud for at bekæmpe den onde ridder Kato i tillid til sin fader, som kun ved at risikere sin egen søns liv, kan redde de børn, som ridder Kato har fortryllet.
Oplæsning fra ca. 7 år. Selvlæsning fra ca. 10 år. Også som lydbog.

Lindgren, Astrid
Ronja røverdatter.

Gyldendal 1981. Ca. 78 kr. Gyldendals Bogklub ca. 49 kr.
Ronja og Birk er lige gamle og børn af to røverhøvdingefædre, som er blevet dødsfjender. Men de to børn bliver venner, og derfor overvinder de voksne sig - efter mange og spændende begivenheder - til at forsones og ænes, ligesom de to børn har gjort det.
Oplæsning fra 7 år. Selvlæsning fra 10 år. Også som lydbog.

Lorentsen, Karin
Stine.
Gyldendal 1981. Ca. 46 kr.

Stine og Morten.
Gyldendal 1981. Ca. 49 kr.
Stine er 9 år og hendes lillebror Morten 2 år. De har det godt, sammen med deres far og mor, men Morten er syg, kommer gentagne gange på hospitalet og dør. De tre, som er tilbage, klarer at leve videre, fordi de holder meget af hinanden og stoler på, at Morten lever videre i himlen.
Oplæsning fra ca. 6 år. Selvlæsning fra ca. 10 år.

Preussler, Otried
Krabat.

1973.
Krabat er en vendisk tiggerdræng, som lader sig fæste til en mølle, men snart opdager, at han er blevet en troldmands lærling og fange. Først efter tre lange års forløb lykkes det Krabat at overvinde ondskaben og trolddommen sammen med den pige, som han holder af, og som risikerer sit liv for hans skyld. Oplæsning fra ca. 11 år, selvlæsning fra ca. 12 år. Også som lydbog og film.

Kærlighed og seksualitet Hvordan får man børn?

Andersen, Ruth
Sex og ansvar.
Seksuallivsledning for unge. Aros. 3.
Udgave 1979. Ca. 47 kr.
Også som lydbog.

Fagerström, Grethe
Per, Ida & Minimum.
En bog om at være sammen. Haase
1982. Ca. 61 kr.
Tegnserie i farver om hvordan Per
og Ida får en lillesøster.
Fra 3 år. Også som dias.

Hoffsummer, Willi
Troen kan bære.
7.
Om livet i overensstemmelse med
Guds bud.

Døden og det nye liv

Hoffsummer, Willi
Troen kan bære.
9.

Jeg tror på de helliges samfund. Jeg
tror på kødets opstandelse og det
evige liv.

Melin, Margareta
Hanne og Leif.
En billedfortælling om et venskab
mellem en gammel mand og en lille
pige. Aros 1974. Ca. 12 kr.
Hannes ven Leif bliver gammel og
dør. Hanne bliver ked af det, men
arbejder med sorgen og når til at tro
»når man er død, så er man levende
hos Gud«.
Ca. 5-11 år. Også som dias.

Steinwede, Dietrich
Himmel - Reich Gottes.
Ein Sachbilderbuch. Tyskland, Ernst
Kaufmann, 1980. Ca. 14.50 DM.
Om Guds rige, sådan som bibelen
fortæller om det. Mange farveillu-
strationer. Oversættelse/genfortæl-
ling.
Fra ca. 10 år. (Haves i Kateketcentra-
len).

Wagner, Gunnar
Børns møde med døden.
Aros. 2. opl. 1982. Ca. 19 kr.
Om at tale med raske og syge børn
om døden.

Kristen på flere måder

Faber, Else
Frihedens vugge.
Lohse 1978. Ca. 37 kr.
Skibet »Mayflower« lander 1620 i
Plymouthbugten i Nordamerika
med flygtninge fra England. De er
puritanere, som forfølges, fordi de
ikke vil tilhøre statskirken og derfor
anses for at være farlige for konge-

magten. De søger religiøs og politisk
frihed og opretter en koloni for at
danne et samfund, der bygger på
deres egen opfattelse af kristen tro
og den demokratiske samfundsord-
ning, som følger af den.
Fra 12 år. Også IM-lydbog.

Holmquist, Stig
Børn i Belfast.
Forum 1977. Ca. 20 kr.
Fotografisk billedbog. Briège er 11
år og katolik. Fred er 11 år og
protestant. De bor begge i Nordir-
land, og deres hverdag er præget af
den mangeårige kamp mellem de
befolkningsgrupper. Bogen fortæl-
ler om, hvordan den såkaldte »religi-
ønskrig« nok så meget er en kamp
om det daglige brød for to næsten
lige fattige grupper mennesker, som
ikke kender hinanden.
Fra ca. 10 år.

Johansen, Niels
Tør du?
Af Niels Johansen og Finn Ellerbæk-
Petersen. Aros 1978. Ca. 30 kr.
Et dansk konfirmandhold kan ikke se
nogen mening i »alt det med tro og
Gud«. Gennem brevveksling med
Foibi, en jævnaldrende afrikansk
pige, opdager de med forbigående,
at den tro, som for dem er tandløs,

Legender. Fantastiske fortællinger. Bøger, som på forskellige måder udtrykker religiøse holdninger og kristen livsholdning

**Bibelhistorier fortalt af danske for-
fattere**
/ved Mogens Hansen. Haase 1979.
Ca. 100 kr.
Birthe Arnbæk, Rolf Bagger, Inger
Christensen, Leif Hjærnø, Willy-Au-
gust Linnemann, John Nehm, Ebbe
Reich Kløvedal, Peter Ronild, Ulla
Ryum, Ole Sarvig, Villy Sørensen,
Dorrit Willumsen og Anna Sophie
Seidelin fortæller »bibelhistorier« -
historier, som placerer, hvad Jesus
sagde og gjorde, præcist i nutidens
hverdag.
Oplæsning for unge (og for voksne).
Også som lydbog.

Bødker, Cecil
Da jorden forsvandt.
Det danske Bibelselskab/Haase
1976. Ca. 28 kr.
Roman om syndfloden set igennem
Noahs kones øjne.
Fra ca. 10 år. Også som lydbog.

Damsholt, Sven
Døgfin segaen.
Et eventyr for små børn, større børn
1981. Ca. 36 kr.
Blomsteralfen Svirre hjælper de
gode dværge med at passe træernes
rødder. Ondskaben får indpas i
skoven, og violridderen overgiver
sig til den i form af den onde
fedronning, som tvinger ham, som
er sit træes person, til at leve som

for Foibi er revolutionerende og
giver hende mod til at bryde ud af
det mønster, som ellers ville have
tvunget hende til at følge slægtens
ønske og blive tredje kone hos en
ældre men velstillet mand.
Fra ca. 13 år.

Klosterliv.
Gad 1977. Ca. 25 kr.
Af J. Chr. Myrnhøj, Broder Frans,
søster Hildegard og søster Birte.
(Tro i fortid og nutid). Ca. 25 kr.
En dag i Vitskøl kloster, Myrendal
kloster, Sct. Lioba kloster og Det lille
kloster i Albertslund.
Fra ca. 13 år.

Lagerström, Thomas
Flugten fra Kerboran.
Gyldendal 1979. Ca. 33 kr.
Habib er ca. 15 år. Han og hans
familie er kristne kurdere fra Tyrkiet.
De har været nødt til at flygte til
Sverige, fordi de blev forfulgt af
muslimerne, som både ejer jorden
og forretningerne m.v. og har
regeringsmagten. Habib fortæller
levende om, hvordan det var at blive
forfulgt og at være flygtning og
indvandrer. Han undrer sig over, at
Sverige er et kristent land, men
kristne møder han ingen steder.
Fra ca. 12 år.

vampyr af de andre træers saft. Hele
skoven ville være gået til grunde,
hvis ikke den gode dværg Rod
havde overvundet ondskaben ved at
tage violridderens pine på sig.
Ca. 9-12 år.

De Paola, Tomie
Guds lille klovn.
Carlsen if 1979. Ca. 53 kr.
Billedbog. Der er en gammel legen-
de om en berømt jonglør, som, da
han er blevet gammel og udsiddt, og
glemt, optræder for sidste gang for
Jomfru Maria og Jesusbarnet og
dør lykkelig - belønnet af barnets
smil. Fordansket af Johannes Mølle-
have.
Fra ca. 5 år.

Druon, Maurice
Tistu.
1970.

Tistu far er våbenfabrikant og
sælger våben til begge de stridende
partier - indtil Tistu opdager, at hans
fingre får blomster til at vokse frem
overalt. Han gør alle våbnene
ukampdygtige med roser, violer og
andre blomster. Da hærene har
sluttet fred, forsvinder Tistu til Gud
og efterlader sig, skrevet med
ranunkler i græsset, meddelelsen:
Tistu var en engel.
Oplæsning fra 6 år. Selvlæsning fra
ca. 10 år.

leve videre, støttet af sin enkle tro,
som hun kommer til at dele med
Thomas' og sin barndomsven Ri-
chard.
Fra ca. 13 år.

Carstensen, Johs.
Seerens drøm.
1972.

Den forældreløse Marius oplever,
hvordan de kristne bliver forfulgt i
romerriget, hvor de bliver betragtet
som statsfjender. Han knytter sig til
en forhenværende romersk soldat,
Marius, som er blevet kristen ved at
møde usevlig hjælp fra kristne,
efter at han havde deltaget i
pødelæggelsen af Jerusalem i 70.
Marius og Marius oplever Pompej's
undergang, og Marcus dør, forgiftet
af det askestøv, han indånder, mens
de søger at hjælpe ulykkesofrene.
Marius vælger at søge at leve videre,
som han har set Marcus gøre det: i
arbejde for andre.
Også som Retsnæs-lydbog.

Forman, James
Ofrene.
1973.

De to søskende Hans og Sophie
Scholl har oplevet nazisternes hen-
synsløse udryddelse af jøder, ånds-
svage børn og krigsflanger, og
opfordrer i flyveblade den tyske
befolkning til at gøre modstand mod
Hitler. De og hele deres modstands-
gruppe »Den hvide rose« bliver
fanget og henrettet i 1942. Bogen
bygger på virkelige begivenheder.
Fra 13 år.

Førde, Bjørn
Er vi stærke nok?
1979. Forum.

Nogle fattige og undertrykte bønder
i Andesbjergene gør oprør mod
deres godsejer. Deres præst, fader
Antonio, støtter dem fordi de kæm-
per for retfærdighed. Oprøret bliver
dog slået ned, og både bønder og
præst får hårde fængselsstraffe.
Fra ca. 13 år.
Fortælling i
Vi er stærke nok.
Forum 1982. Ca. 80 kr.

Gorré, Georges
Mother Teresa fra Calcutta.
Kærlighed uden grænser.
2. udvidede udgave 1981. Ca. 36 kr.
Om Moder Teresa og hendes arbej-
de for nødlidende og uønskede.
Fra ca. 13 år.
1. udg. lydbog fra Statens Blindein-
stitutt.

Hoffsummer, Willi
Troen kan bære.
4. Jeg tror på Helligånden.
8. Vigtigere end de ti bud: at
efterfølge Jesus.

Kragh, Birgit
Hos Eva i Brasilien.
Apostrof 1982. Ca. 64 kr.
Eva er 12 år. Hun bor i et slumkvarter
i Sao Paulo sammen med sin mor og
ti søskende. Kun søster Felomena

(og hendes med søstre) hjælper
dem, og de kan gøre det, fordi de
har valgt at bo sammen med de
fattigste. Mange farvefotografier.
Fra ca. 10 år.

Lang, Othmar Franz
Hvis du må tie, taler jeg.
Gyldendal 1978. Ca. 49 kr. To unge
tyskere starter en lokalgruppe af
Amnesty International. Her arbejder
kristne og ikke-kristne sammen for
at hjælpe mennesker, som forfølges
for deres tros, deres races eller deres
politiske overbevisnings skyld.
Gruppen arbejder for en ung gym-
nast fra Marokko, en baptist fra
USSR, en spansk arbejder og en sort
boghandler i USA.
Fra 12 år. Også som lydbog.

Lang, Franz Othmar
Hvorfor viser du verden lyset?
1975.

En ung kvindelig ulandsfrivillig ar-
bejder i 22 år som sygeplejerske i en
fattig indianerlandsby i Bolivia, bl.a.
påvirket af biskop Helder Camaras
opfordringer til at arbejde for social
retfærdighed.
Fra 12 år.

Muggeridge, Malcolm
Noget skent for Gud.
1971.

Om Moder Teresa - dels i samtaler
med en engelsk journalist og dels i
hans fortælling om hendes liv og
om den orden, som hun grundlagde
for at hjælpe de fattigste i verden -
døende og hjemløse og forladte
børn. Illustreret med fotografier.
Fra ca. 14 år. Også som film i Statens
Filmcentral.

Neufeld, John
Tom Edgar.
1970.

Michael er 11 år og barn i en
præstefamilie i en lille californisk by.
Han fortæller om de dramatiske
oplevelser, deres - hvide - familie
havde, da de tog Tom Edgar, en
3-årig negerdreng i pleje med
henblik på adoption. Menighedens
medlemmer reagerede omgående
og stærkt: man brændte kors af i
haven, isolerede familien og bad
faderen om at søge en anden
stilling. Under voldsomme familie-
opgør og samvittighedskonflikter
sender faderen Tom Edgar tilbage,
men hverken familien eller menig-
heden er tilfredse: nu synes de, at
han har svigtet dem ved at handle
mod sin samvittighed. Usentimental
bog om, at det hverken er nemt eller
sikkert at følge sin samvittighed, og
om at rejse sig igen, når man har
svigtet.

Oplæsning og selvlæsning fra ca. 12
år. Også Retsnæs-lydbog.

Næste gang er det dig?
En bog om Amnesty International.
Af Sven Bäckman m.fl. Munksgaard
1982. Ca. 76 kr.

En engagerende bog om Amnesty
Internationals arbejde for børn og

voksne jorden over, som forfølges
for deres tros, races eller overbevis-
nings skyld.
Fra ca. 12 år.

Nørhøj, Henning
Kristne i protest.
2. rev. udgave 1980.
Nyt Nordisk Forlag. Ca. 17 kr.
Om kristne menneskers og organi-
sationers kamp mod nød og under-
trykkelse. Bl.a. om Helder Camara
og Martin Luther King.
Fra ca. 13 år.

Abbé Pierre
Du må elske.
Rhodos 1981. Ca. 88 kr.
Abbé Pierre fortæller i interviews
med journalisten Bernard Chevallier
om sit liv i kloster, som modstands-
mand under 2. verdenskrig, som
politiker og i Emmaus-bevægelsen,
hvor mottoet trods alle menneskelig-
he svagheder er: hjælp dem først,
som lider mest.
Fra ca. 16 år.

Simon, Boris
Abbé Pierre og klunserne i Paris.
1974.

Om hvordan klunserarbejdet be-
gyndte, da den knugende bolignød
trængte sig ind på Abbé Pierre i
form af nødlidende børn og foræl-
dre i efterkrigstidens Frankrig.
Fra ca. 13 år. Også IM-lydbog.

Smucker, Barbara
Under jorden til Canada.
Gyldendal. 1979. Ca. 58 kr.

Julilly og Liza, der er slaver på en
plantage i Mississippi, flygter til
Canada, hvor slaveri er forbudt. De
bliver hjulpet af kvækerer og andre
modstandere af slaveriet, som har
oprettet en illegal flugtvej, skønt de
godt ved, at det betyder risiko for
dem selv at bryde loven om
slaveejers ejendomsret.
Fra ca. 11 år.

Solheim, Bjørn Elling
Store navne i nyere historie.
Blind 2. 1972.

Heri: Albert Luthuli. 1898-1967.
Martin Luther King. 1929-1968.
Fra ca. 12 år.

Steinwede, Dietrich
Paulus fra Tarsus.
Det Danske Bibelselskab/Haase
1979. Ca. 46 kr.

Paulus var den eneste apostel, som
aldrig havde mødt Jesus før korsfæ-
stelsen. Han var jøde og forfulgt de
kristne midkært, indtil han blev
overbevist om, at Jesus i et syn
havde pålagt ham ikke blot selv at
blive kristen, men også at bringe
kristendommen videre til mange
andre. Resten af sit liv brugte Paulus
på mange farefulde rejser indtil han
blev henrettet ca. år 64. Bogen er
bygget over de mange oplysninger,
man får fra hans egne breve, og er
illustreret med mange tegninger og
fotografier.
Fra ca. 12 år.

Østergaard, Bent
Pater Dominique Pire og verdens samvittighed.
1976.

Pater Pire fik i 1958 Nobels fredspris for sit arbejde for flygtninge i Europa, Asien og Afrika, og her fortælle enkelt og kort om hans livslange indsats for fred og for menneskerettigheder også for de hårdst ramte.
Fra ca. 14 år.

Bon sang, Bibelen Gudstjeneste

Alexander, David

Foto guide til Det gamle Testamente.
Foto guide til Det gamle Testamente. Det danske Bibelselskab/Haase 1975. Ca. 83 kr.
Farvefotografier som illustrerer tanken om jøderne som Guds folk. Kort tekst og bibelcitatler.
Fra 12 år.

Alexander, David

Foto-guide til Det nye Testamente.
Det danske Bibelselskab/Haase 1975. Ca. 83 kr.
Farvefotografier som illustrerer Jesu liv og lære og den ældste menigheds historie.
Fra 12 år.

Bibelvers på noder.
Ved Kirsten Billesø og Mogens Stig Nielsen. BFG 1980. Ca. 14 kr.

93 bibelcitatler med noder og beccirring.
Forventes udgivet nov. 1982 med »Stuk« på Hjemlandstoner, som kassettebånd.

Cardenal, Ernesto
Sønderbrudt pigtråd.
Aros 1970. Ca. 24 kr.
En latinamerikansk nydigtning af Davids salmer forment som aktuelle protestansænge mod uretferdighed og nød.

Fædervor.
Bønnen, Jesus lærte sine venner.
Kateketcentralen/Niels Steensens Forlag 1980. Ca. 25 kr.
Fædervor i sammenhæng med dagliglivet og Det nye Testamente.
Samtale- og bønnebog.
Fra ca. 6 år.

Gross, Engelbert
Min kirkebog.
Kateketcentralen/Niels Steensens Forlag 1975. Ca. 21 kr.
Den første messebog.
Fra ca. 7 år. Mange farveillustrationer.

Hallin, Bertil
Mæn kejser'n vidste ikke spor.
Det kgl. Vajsenhus/Haase 1974. Ca. 28 kr.
»Kære Vorherre, Gabriel og Maria. Mæn kejser'n vidste ikke spor. En hyrde liksom jer, Herodes og tre vise

mænd. Til Jerusalem vi rider. De hører sammen med himlen, Vandrø-vise for apostle. Ved brønden. Joakim danser. Huset på klippegrunden. I Jerusalems tempel. Hr. Nikodemus. Drengen med palmen. Toldere og syndere. Kun Johannes. Det er påske!«
Tekst og noder. Også som plade/kassettebånd:

Neumann, Ulla
Mæn Kejser'n vidste ikke spor.
Ulla Neumann synger 18 bibelske børneviser med motiver fra Det nye Testamente.
Haase. Ca. 65 kr.

Halliquist, Britt G.
Jeg vil spørge Gud.
1978.

Digte og salmer, som sammenknytter Det gamle Testamente, især Davids salmer, med et moderne bybarns hverdag.
Oplæsning fra ca. 5 år.

Jørgensen, Inga
Hyrden og hans får.
Løhse 1977. Ca. 23 kr.

Billedbog om den gode hyrde, som utrætteligt leder efter det får, som er blevet borte og bærer det hjem.
Oplæsning fra ca. 5 år.

Meljn, Margareta
Jeg vil tale med Gud.
Bønnebog for store og små.
Aros 1976. Ca. 24 kr.

Fra ca. 6 år. Mange farveillustrationer.

Min ven Jesus.
Kateketcentralen/Niels Steensens Forlag 1980. Ca. 25 kr.
Bønnebog for børn ca. 7-11 år, som bringer barnets verden og evangeliets fortællinger sammen. Mange farveillustrationer.

Musik og sang.
Pris Herren efter noder.
Udgivet af Danmarks unge Katolikker og Kateketcentralen. Ca. 36. kr.
Ajouføres med tillæg. Sange til brug ved ungdoms- og familieguds-tjenester.

Det nye testamente.
Oversat af Anna Sophie og Paul Seidelin.
Det danske Bibelselskab/Haase. 7. udg. 1980. Ca. 145 kr.
Også som lydbox.

Renliden, Ivar
Vi sætter os i ringen.
Viser for store og små.
Det kgl. Vajsenhus/Haase 1977. Ca. 35 kr. Tekst og noder.
»Vi sætter os i ringen. Fem fingre. Tak min Gud for hele mig. Dingtellinge. Når man føler sig alene. Som fuglen i sit bo. Vi vil synge og tralle. Zakæus. Advent. Kære far. Da Jesus kom til os. Tom er graven i klippen. Sommermorgen. Din sol går bort. Om sommeren. Gud bor i et lys. Drengen og æsefallet!«

Også som plade/kassettebånd:
Vi sætter os i ringen.
Haase. Ca. 65 kr.
Roager, Dorthe
Kom og syng med
Det økumeniske center.
For små og store. 2. udgave, kaldet 3. optryk 1979. Ca. 10 kr.
34 sange, mest for børn, til brug ved familiegudstjenester og i hjemmet. Noder til melodierne. En del af sangene findes på kassettebånd:

Kom og syng med.
Børnesalmer.
Det økumeniske Center. Ca. 33 kr.
»Kom og syng med. Tænk at ingen kender mig. Der findes børn' på jorden. Kære Gud, jeg takker dig. Det sker så tit. Det er så svært at fatte. Maria har et lille barn. Vi vil synge højt. Zakæus var en lille mand. Nogle børn alene går. Jesus går på søen. Mildt i en ørkens sand. Jeg er et lille fattigt æseføl. Mon Gud er lisså stærk som Tarzan. Jesus blev dræbt. Pas på mig. Min drage. Kom og syng med.

Rosin, Olie
Hvad skete der?
Løhse 1980. Ca. 58 kr.
Med udgangspunkt i de steder, hvor Jesus levede, fortælleres om, hvad der skete, og hvilken betydning, det har for kristne i dag. Der fortælleres om de første kristne, og der er geografiske og historiske oplysninger og henvisning til bibelteksterne.
Mange farveillustrationer.
Fra ca. 10 år.

En salme er en sang der handler om Gud.
Plade/kassettebånd. Ca. 65 kr.
»I østen stiger solen op. Op al den ting, som Gud har gjort. Kære Gud, jeg takker dig. Lille Guds barn, hvad skæder dig. Alt står i Guds faders hånd. Du Herre Krist. Gud kender mig. Mon Gud er lisså stærk som Tarzan. Vi vil synge og tralle. Kirken den er et gammelt hus. Krist stod op af døde. Tom er graven i klippen. Nu vågner alle Guds fugle små. Min Gud, jeg er lyklig og glad. Pas på mig, oh Gud. Sig månen langsomt hæver!«

Seidelin, Anna Sophie
Hjemmenes billedbøl.
Det gamle og nye Testamente. Illustreret af Janusz Grabianski. Lademann 1979. Ca. 130 kr.
Bibelen genfortalt med vægt på, at den er fortællingen om, hvordan Gud taler og handler gennem historien.
Fra ca. 11 år.

Steffensen, N.E.
Du er altid en daglæn værd.
Aros 1979. Ca. 10 kr.
Om vingårdsejeren, som skaffer alle det nødvendige.
Hyrden og fårene.
Aros 1978. Ca. 10 kr.
Om Jesus som den gode hyrde.

Om at lære at tilgive.

Aros 1979. Ca. 10 kr.
Om den gældbundne tjener.

Zakæus blev glad.
Aros 1978. Ca. 10 kr.

Den barmhjertige samaritaner.
Aros/Oktober 1982. Ca. 15 kr.
Sort/hvide billedbøger, som kan farvelægges.
Ca. 5-8 år.

Sundemo, Herbert
Fakta-ordbog til Bibelen.
Haase. Ny udg. 1982. Ca. 146 kr.

Oplagsbog på folkekirkelig grund til Bibelen. Her kan man finde oplysninger om personer, begivenheder, steder, symboler og om, hvordan man levede og om sammenhængen med andre illustrationer. Mange illustrationer, tegninger og farvefotografier.
Fra ca. 12 år.

20 sange fra børne- og ungdomsgudstjenester
sungen af børn, unge og forældre i Christians sogn. (Ohrtammer Musik, 2). Kassettebånd. Ca. 54 kr.

»Han har verden i sin hånd. Fædervor. Tak, Gud, Drag af sted. Natten er så mørk. Var du der? Judas og Maria. Hjemløshed. Langfredag. Store hykler. Morgensang for by-folk. Livets herre. Alle kan I' den, som er god. Det er så let at sige. Vinden blæser. Trosbekendelse. Kommer du, Herre? Jerlkovsen. Kirken, den er et gammelt hus. Nu takker alle Gud!«

Tekster og noder findes i:
50 sange til ungdomsgudstjenester og højtidler
samlet af Herluf Andersen. Ohrtammer 1976. Ca. 20 kr.

Kirken

Berthier, René
Kirken bliver til.
1981.

De første kristne.

Paulus bliver omvendt.
Det danske Bibelselskab/Haase. (Bibeltegnesserien 6-8).
De to sidstnævnte bind udkommer efterår 1982. Ca. 34 kr.
Fra ca. 5 år.

Bruus, Annelise
Den romersk-katolske kirke.
Tre katolikker fortæller om deres tro. Emnehefte. Af Annelise Bruus, L.O. Dorn og Sr. Hildegard Madsen. Nyt Nordisk Forlag/Arnold Busck 1981. Ca. 38 kr.
»Kirken er et fællesskab. Sakramenterne - Om Maria og helgenerne. Ordenslivet. Katolikker og bibelen. Samarbejde med andre kristne!«
Fra ca. 13 år.

Hofsfümmér, Willi
Troen kan bæres.

Jeg tror på den hellige katolske kirke.

Maecaulay, David

De byggede en domkirke.
Gyldendal 1977. Ca. 65 kr.

Om hvorfor menneskene i middelalderen byggede så store og smukke kirker og om hvordan en hel by kunne samarbejde om målet i mange år - vist i tegninger og tekst med eksempel i den ikke-eksisterende franske by Chutreaux 1252-1338.
Fra ca. 11 år.

Kirkeåret

Advent og jul.

Møllehave, Johannes
Da glæden blev født.
Juleevangeliet. Carit Andersens Forlag 1977. Ca. 38 kr.

Efter at have sammenlignet mange slags omtektid i nutid og fortid og mindet om, at advent er en ventetid, genfortæller Johannes Møllehave juleevangeliet på vers.
Fra ca. 10 år.

Steinwede, Dietrich
Lukas fortæller om jul.
En sagbilledbog. Det danske Bibelselskab/Haase 1976. Ca. 46 kr.

Konkret historisk viden om de historiske forhold i romerriget og forholderne i den jødiske provins, hvor Jesus blev født. Der er mange illustrationer, både tegninger, fotografier og kort. Desuden fortælleres der om lægen Lukas og den måde, han valgte at fortælle om Jesus på - og hvorfor. Hans jule-evangelium er også med.
Fra ca. 10 år.

Tågholt, Knud
Barnet fra Bethlehem.
En lille bog om Jesus. Aros 1975. Ca. 8 kr.
Billedbog om Jesu fødsel sammenkædet med Johannes Døberens oplevelse af Jesus som alle menneskers frelser.
Ca. 5-9 år.

Øjested, Per Chr.
Den første juleaften.
1969.
Juleevangeliet genfortalt ganske enkelt.
For børn ca. 4-8 år. Billedbog.

Påske
Berthier, René
Jesus død og opstandelse.
(Bibeltegnesserien, 5).
Den kristne børnelærdom for børn i hjem og kirke:
Bd. 7: Vi holder påske.

Kristi himmelfart og pinse
Berthier, René
Kirken bliver til.
(Bibeltegnesserien, 6).
Den kristne børnelærdom for børn i hjem og kirke:
Bd. 8: Vi fejrer pinse.

Steinwede, Dietrich

Pfingsten.
Ein Sachbilderbuch. Vestlykland, Patmos/Kaufmann. Ca. 14,50 DM.

Om hvad pinse kan betyde ud fra Lukas, Paulus, Johannes og udfra Det gamle Testamente. Rigt illustreret med tegninger og fotografier. Oversættelse/oplæsning/fortælling.
Fra ca. 8 år.

Maria

Berthier, René
Jesus og hans moder.
(Bibeltegnesserien, 1)

Farve-tegnesserie om Jesus og Maria, som deres liv er beskrevet i Det nye Testamente efter folkekirkelig opfattelse. Bibelteksterne er trykt til sidst.
Fra ca. 5 år.

Hofsfümmér, Willi
Troen kan bæres.

Jeg tror på Jesus Kristus, Hans enbårne søn, vor Herre. Jeg tror på Jesus, som er udfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria.
Side 18-23 Kirkens lære om Maria.

Sakramenterne

Hofsfümmér, Willi
Troen kan bæres.

Kirken og de syv sakramenter.

Jeg siger det bare til Gud.
Bodens sakramente for børn. Niels Steensens Forlag 1978. Ca. 21 kr.
Veiledning for børn sammen med deres forældre til at modtage bodens sakramente med glæde. Mange farveillustrationer.
Fra ca. 7 år.

Kremer, Eva-Maria
Jesus har mange ansigter.
Hvordan børn fra femte lande oplever Jesus. Niels Steensens Forlag 1976. Ca. 21 kr.
10 fortællinger fra den tredje verden samlet med henblik på børns forberedelse til første kommunion. Der er vejledning for forældre og kateketer. Oplæsning ca. 7-11 år.

Den kristne børnelærdom for børn i hjem og kirke:
Bd. 9: Dåben.
Mühlenweg, Fritz
På hin tid.
En fortælling om drengen med de to fisk og de fem brødt. 1957.
Velegnet til oplæsning, når familien forbereder barnets første kommunion.

Pastoralrådsmødet, side 2-3
Biskoppens hyrdebrev, side 5
Orientering fra sognene, side 7-10
Til større glæde, side 11
Den franciskanske lægorden, side 12

katolsk orientering

Libanons præsident i audiens hos paven

*Håb om ægte uafhængighed
og suverænitæt for Libanon*

Rom (KIPA) – Pave Johannes Paul II har ved en audiens for den libanesiske statspræsident Amin Gemayel givet udtryk for ønsket om, at Libanon igen vil nå til »ægte uafhængighed og suverænitæt« og bidrage til at krisen i Mellemøsten og det palæstinensiske problem bliver endegyldigt løst.

Ligeberettiget sameksistens

Da den libanesiske præsident for nylig på vej fra New York til Libanon gjorde ophold i Rom, blev han modtaget i audiens af paven og havde desuden samtaler med repræsentanter for den italienske regering. Skønt det ikke drejede sig om et officielt besøg, blev Gemayel modtaget i Vatikanet med alle de æresbevisninger, der tilkommer et statsoverhoved. Audiensen varede 35 minutter, og paven betonedede herunder, at Libanons skæbne følges med stor interesse i Vatikanet.

Paven sagde, at han nærrede et inderligt håb om, at det vil lykkes for den nye præsident igen at opbygge et libanesiske statssystem, hvor de forskellige etniske og religiøse grupper kan leve sammen som ligeberettigede borgere. Paven slog fast, at i Libanons uafhængighedskamp har maronitterne, der i århundreder har været forenet med pavestolen, spillet en afgørende rolle. »Libanon«, sagde paven, »har været et land, hvor kristne på den ene side og drusere på den anden side har kunnet leve i indbyrdes enhed, og sådan vil det fortsat være i dette land«.

Paven og Gemayel talte til at begynde med under fire øjne, men senere præsenterede præsidenten sine ledsagere for paven, blandt andet den libanesiske udenrigsminister *Elia Salem*. Besøget afsluttedes med udveksling af gaver

Fortsættes på bagsiden.

Paven vil tale i en protestantisk kirke om Luther

Rom (KIPA) – For første gang i kirkehistorien vil den katolske kirkes overhoved tale i en protestantisk kirke om Martin Luther.

Det er lederen af Den evangelisk-lutherske kirke i Italien, provst *Christoph Meyer* fra Rom, der har meddelt, at pave Johannes Paul II i 1983 i anledning af 500 årsdagen for Martin Luthers fødsel vil besøge den lutherske Kristusmenighed i Rom og tale om Luther. Ifølge Meyer har

Vatikanet givet definitivt tilsagn om pavens deltagelse i denne gudstjeneste, der omtales som et »menighedsbesøg«. Den endelige dato for besøget er endnu ikke fastsat.

Den evangelisk lutherske kirke i Italien er grundlagt i 1948 og består af cirka 15 tysktalende og italienske menigheder. De cirka 180.000 protestanter udgør et forsvindende mindretal: over 99,6 pct. af landets 57 millioner indbyggere er katolikker.

Den 9. november sluttede pave Johannes Paul II sin næsten 10 dages rejse i Spanien, den hidtil længste i Europa. Paven nåede at besøge 16 byer og holde over 40 taler, hvor han hver gang appellerede til enhed og kristen fornyelse af det spanske samfund. Billedet er taget under offertoriet ved en af de mange friluftsmesser. Blandt offergaverne bemærker man et levende lam og kurve med frugt, brød og ost, meget livsnære indslag i den højtidelige liturgi. (Politikens Presse Foto).

Lægfolks engagement i kirken

Johannes Paul II taler i Det pavelige Lægmandsråd

Rom (KIPA) – I vore dage vinder evangeliet gehør og modtages i samme grad, som dets vidner er troværdige, mener pave Johannes Paul II.

Det var, hvad paven blandt andet sagde, da han for nylig i audiens modtog medlemmerne af Det pavelige Lægmandsråd, der var samlet til plenarmøde i Rom. I sin tale kom han blandt andet ind på, at katolske lægfolk i særlig grad er kaldet til at udbrede Gudsriget i den moderne verden. Han anbefaler derfor lægfolk at søge næring til deres apostolatsliv i Guds ord og i eukaristien og være rede til en dybtgående hjertets omvendelse.

Engagement i verden og kirken

Lægfolks engagement i verden udelukker på ingen måde deres deltagelse i kirkens liv, som tværtimod

netop er en forudsætning for deres engagement i verden. Paven opfordrer derfor katolske lægfolk til at følge det kald, der udgår fra Gud, for »den, der er hellig, er den bedste apostel«.

Verdens normer er ikke kirkens

Den, der ikke betragter nutiden ud fra troens ånd løber risiko for at beskæftige sig med strukturerne ud fra ret tvivlsomme forudsætninger. »Hvis man er for stærkt påvirket af denne verdens normer, kan man blive fristet til ikke at stræbe efter andet end effektivitet og magt eller til at føre de spændinger, der eksisterer i samfundet, ind i kirken«, sagde Johannes Paul II.

Hovedtemaet for lægmandsrådets plenarmøde i år var: »De efterkonciliære strukturer, der umiddelbart berører lægfolk på

nationalt, på bispedøme- og sogneplan og på basisgruppernes plan«. I forbindelse hermed understregede paven nødvendigheden af et samarbejde mellem de ordinerede embedsindehavere og lægfolk.

Sognene kaldte paven for det »væsentlige, institutionelle middel til fremme af fællesskabet, troen og den apostolatsmæssige indsats«. Det er deres opgave at koordinere de forskelligartede karismer og tjenester i kirken. Med hensyn til basisgrupperne, der ligeledes er et tegn på Helligåndens virke, drejer det sig om at konstatere deres kirkelighed.

Kirkens sendelses-opgave

Efter pave Johannes Paul II's mening er de katolske lægmandsorganisationer og -bevægelser meget vigtige for det krist-

ne liv og for apostolatet.

»I deres mangfoldighed yder de et værdifuldt bidrag til realiseringen af kirkens sendelsesopgave. De er det sted, hvor unge og voksne udvikler deres erfaring af kirken, hjælper hinanden til at leve som kristne i en verden, der ikke har megen tro, og forbereder sig til den dialog, hvori de styrker deres tro og deres følelse af at høre til kirken«. Organisationerne må aldrig forfalde til selvtilstrækkelighed og må indse, at deres arbejde er »supplerende« til de øvrige kræfter, der findes i kirken.

Paven glædede sig over, at der opstår nye former for sammenslutninger inden for kirken. »Vor tillid til Helligånden bør få os til – med den nødvendige skelen, men da især med sympati – at tage imod disse nye bevægelser«, sagde han.

Beretning fra forretningsudvalget

Ellen Marie Lebahn, pastoralrådets formand, meddelte at forretningsudvalget siden sidst har afholdt et improviseret møde på Sostrup og seks normale møder. Rådets næstformand, Henrik Schultz meldte sig i august ud af pastoralrådet, og siden har p. Jørgen Hviid fungeret som stedfortrædende mødeleder. Forretningsudvalget har på forhånd udsendt »Vejledning vedr. deltagelse i pastoralrådsmøder«, »Arbejds- gang vedr. hovedledning af pastorale hovedemner«, oplæg til pastoralt hovedemne: »Dåb og mission«, »Oplæg vedr. Magleås« og »Forslag vedr. Mission i en pastoralenhed« samt »Budgetforslag«.

»katolsk orientering«

Forretningsudvalget har haft et møde med »katolsk orientering«s redaktion. Fra begge sider forventer man fremover et nærmere og regelmæssigt samarbejde. Forretningsudvalget vil tilstille redaktionen referater fra de enkelte møder, så bladets læsere kan underrettes løbende om sager af speciell interesse. Dette forretningsudvalg vil gerne medvirke til at pastoralrådet ikke er »et lukket kredsløb til benefice for de valgte«, sagde hun og tilføjede, at det skal være et forum for udveksling af meninger og erfaringer.

Udenlandske katolikker

Allerede på pastoralrådsmødet i maj 1981, hvori der deltog repræsentanter fra de større grup-

Ellen Marie Lebahn.

per af udenlandske katolikker, vedtog man at bevare denne kontakt. Derfor deltog i dette udlændingene sr. Pilar Em. Wijangco, Marcello Baltazar og Zygmund Tkocz som observatører.

Lægmandsarbejdet

Det arbejde, der hidtil er udført af udvalget for det internationale lægmandsarbejde vil blive videreført af forretningsudvalget, der specielt vil vedligeholde kontakten til Det europæiske Lægmandsforum og til de tilsvarende organisationer i vore nabolande. Som sekretær for dette arbejde har man udpeget Claus Munk Plum.

Nyt forlag

Ansgarstiftelsens Forlag, hvis første udgivelse, den nye salmebog, udkommer ved adventstid, vil udgive ting, biskoppen ønsker at få udgivet: blandt andet den katolske lommebog og pavelige dokumenter. Forlaget har ingen bestyrelse men et forretningsudvalg bestående af generalvikar Ib Andersen (formand), p. Gui-

do Kreienbühl og Ellen Marie Lebahn.

Af bispeddømmets for tiden cirka 60 løbende projekter nævnedes specielt de tre store byggesager: Stenoskolen i Nakskov, det nye kirkecenter i Hillerød og videreførelse af Sankt Pauls skole i Tåstrup.

Andre projekter

I Ålborg regner Sankt Camillusstiftelsen i nær fremtid med at overdrage kirke, præstebolig, klinik og skole foruden kirken i Frederikshavn til bispeddømmet. Modtagelsen af en sådan gave er ikke problemløs blandt andet, fordi ordenen hidtil har betalt til menighedens løbende drift.

Økonomi

For at imødegå de uheldige tendenser i bispeddømmets økonomi, har forretningsudvalget besluttet i januar at gå i tænkeboks på Magleås sammen med biskoppen og hans rådgivere for at analysere bispeddømmets økonomi. Man vil blandt andet undersøge, om vort ambitionsniveau er for højt, om vor offervilje er for ringe. Man ved, at baptistsamfundets 6.500 voksne medlemmer årligt skaffer 13 millioner kr. til samfundets aktiviteter, de er selvhjulpne og driver yderligere et betydeligt ydremissionsarbejde. For måske at lære noget af dem har man bedt baptistsamfundets generalsekretær Gunnar Kristensen om at deltage i dette møde.

Bispeddømmet står ikke i nogen akut økonomisk krise, men alligevel mener forretningsudvalget altså, at det nu er på tide at standse op og overveje.

rp

Ærkebiskop Bellottis tale til pastoralrådet

Den pavelige pronuntius, ærkebiskop Luigi Bellotti havde taget imod indbydelsen til at koncelebrere ved messen om lørdagen og spise frokost sammen med pastoralrådet bagefter. Inden ærkebiskoppen og biskop Martensen gav velsignelsen efter messen, holdt ærkebiskop Bellotti en tale til pastoralrådet og forærede derefter hver af dem en medalje, som pave Johannes Paul II havde velsignet.

Med stor glæde har jeg taget imod biskop Martensens venlige indbydelse til at deltage i Deres møde, og jeg har været meget glad for at have koncelebreret eukaristien. Jeg beder Dem modtage mine bedste ønsker for et godt resultat af Deres arbejde med den vigtige opgave at overveje, hvordan De kan styrke det kristne liv og forøge kirkens apostolske aktivitet i Deres land.

Pavens faderlige velsignelse

Biskoppen, der for et par uger siden er vendt tilbage fra Rom, hvor han sammen med alle de nordiske biskopper har besøgt apostlenes grave, har til Dem alle medbragt pave Johannes Paul II's faderlige velsignelse, de ord, som Hans Hellighed udtalte ved vore nordiske biskoppers fælles audiens, og et smukt minde om at have været den hellige Faders gæst i Vatikanet.

Jeg for min part vil gerne give hver af dette bispeddømmes pastoralråds medlemmer et særligt budskab fra paven i form af en medalje. I dette lille etui,

der er smykket med pave Johannes Paul II's våbenskjold, ligger der en medalje, hvis billeder jeg vil forklare lidt nærmere. På forsiden er der de fire klassiske basilikaer: Peterskirken og St. Pauls kirke med apostelenes grave og Laterankirken og Santa Maria Maggiore. På bagsiden ser man under det latinske motto »ut unum sint« (at de alle må være ét) et billede af Jesus

Kristus, der omfavner to mænd, der trykker hinandens hænder som tegn på forsoning.

Fred og forsoning

Det er medaljen fra det sidste hellige år, som De sikkert husker. Og pavens budskab lyder:

Først må alle katolikker forenes indbyrdes, fordi kirken er én, derpå må alle kristne forenes, fordi de alle har Kristi navn og hans evangelium og endelig må alle mennesker forenes, fordi de alle er Guds børn.

Lad os sammen arbejde og bede for fred og forsoning i hele verden.

Herren velsigne Dem alle.

Forsiden af medaljen til pastoralrådets medlemmer. Motivet er menneskets forsoning i Kristi arme.

De frivillige kirkebidrag bør være betydelig større

Et forslag til bispeddømmets driftsbudget for 1983 blev efter en længere debat indstillet af pastoralrådet til godkendelse hos biskoppen. Budgettet viser et underskud på 525.000 kr., som indhentes dels gennem en forhøjelse af det frivillige kirkebidrag og dels gennem tilskud fra Tyskland.

Pastoralrådet vedtog at forhøje kirkebidragets størrelse fra 2 til 2¼ pct. af den skattepligtige indkomst. Samtidig regner man for alle med en gennemsnitlig indtægtsstigning på 7 pct. Det skulle gerne betyde godt 400.000 kr. mere i kirkebidrag.

Fordelingsprocenten 60/40 ønskede pastoralrå-

det at bibeholde, hvilket betyder, at 60 pct. af det indbetalte kirkebidrag direkte vil gå tilbage til pågældende menighed, medens de 40 pct. fordeles blandt de svagere stillede sogne.

Underskud på kun 525.000 kr.?

Af budgettet for 1983 fremgår det, at de samlede indtægter vil beløbe sig til knap 8 millioner kr., og at de samlede udgifter vil være 8,9 millioner kr. Med godt 400.000 kr. mere i kirkebidrag vil underskuddet på 525.000 kr. være reduceret betydeligt.

De største udgifter vil falde på præsteudgifter, bispeddømmets fællesadmi-

nistration (især lønninger og kontorudgifter), bispeddømmets ejendomme (bl. a. Øm og Magleås), tilskud til sogne og tilskud til »katolsk orientering«.

På mødet blev det understreget, at man overalt skal spare, også i menighederne, idet tilskuddet fra kirkebidragsordningen, som i 1981 udgjorde 464.000 og i 1983 forventes at blive 700.000 kr. ikke kan holde trit med prisudviklingen. Menighederne må derfor i 1983 imødesee, at der ikke kan gives tilskud i samme omfang som tidligere.

De nye kirkebidragsbeløb vil fremgå af et skema, der fremsendes til alle om kort tid. kk

Nye ansigter i pastoralrådet. Fra venstre: Pater Jerzy Kruk, CRR, pastor Peter Nissen og Ellen Møller.

Ved åbningen af pastoralrådsmødet bød formanden særlig velkommen til tre repræsentanter for de mange udenlandske katolikker i Danmark. Fra venstre ses: Marcello Baltazar, sr. Pilar og Zygmund Tkocz, der var indbudt som observatører.

Hvordan bliver vi en missionerende kirke?

Hovedemnet på efterårets pastoralrådsmøde om dåb og mission skal behandles videre på forårsmødet efter en tænkepause og lokale drøftelser i pastoralenhederne og menighederne.

Pastoralrådet vil afsætte god tid på hvert af de halvårige møder til behandling af et pastoralt hovedemne. »Dåb og mission« er det først valgte emne, som blev taget op under mødet på Magleås den 13. - 14. november.

Jens Møller.

Som grundlag for drøftelserne havde medlemmerne i forvejen fået tilsendt sr. Hildegard Madsens redegørelse om at se, vurdere og handle. Et kort referat blev bragt i sidste nummer af »katolsk orientering«.

Mulige missionsopgaver

På selve mødet kom biskoppen og Jens Møller med yderligere to oplæg, der mandede ud i en lang række konkrete spørgsmål.

Biskoppen opridsede de mulige missionsopgaver inden for det almindelige kirkelivs forskellige områder eller aktiviteter: gudstjenesten og bønner, den direkte forkyndelse i prædiken såvel i som uden for kirken, katekese eller trosbehandling, ungdomsarbejde, ægteskab og ægteskabsforberedelse, større

forståelse af bodens sakramente, det sociale apostolat og den økonomiske offervilje.

Jens Møller valgte mere handlings-orienterede temaer og spurgte bl. a.: - Hvordan kan vi frigøre os af den »lammelse« af viljen til at formidle evangeliet til kirkefremmede, som til dels er en følge af nederlag i fortiden? Bruger vi et sprog, der adskiller sig fra andre kristnes, og er det forståeligt også for de kirkefremmede? Fungerer de katolske menigheder i Danmark således, at kirkefremmede op søger dem i forventning om at få tilgodeset deres behov for kærlighed, selvgættelse, mening med livet osv.? Hvordan kan vi finde frem til de kirkefremmede, som netop nu er åbne for åndelige påvirkninger?

De omfattende oplæg, redegørelser og spørgsmål medførte nogen forsinkelse af mødet og tog også noget af pusten fra mange pastoralrådsmedlemmer. Resultatet af en første diskussionsrunde i grupperne viste da også en udbredt usikkerhed over for emnet og tvivl om, hvor man skulle begynde og ende. Blandt grupperne fremhævede pater *Irenæus Capellen* spørgsmålet, om hvem missionen egentlig skal rettes mod, og hvem missionsopgaven først og fremmest angår: præsten som embedsindehaver og dermed adgangsmuligheden til hjemmene eller lægfolk, som her er vanskeligere stillet?

Tuulikki Albeck efter-

lyste noget at missionere med. Gruppen foreslog selv, naturligvis, det glade budskab, - men er vi selv glade? Hun var også i tvivl, om vi tilstrækkeligt kender vor næstes problemer, så vi virkelig kan hjælpe. *Jan Lange* fremhævede på sin gruppes vegne en ofte udbredt forvirring og splittelse i menighederne på grund af usikkerhed over for præsternes rolle, især når forkyndelsen snart sigter mod ét og snart mod det modsatte. På trods heraf må vi dog tro på, at noget vil lykkes, når blot vi gør vort bedste og ikke regner med umiddelbar succes. Han mente i øvrigt, at missionsvirksomheden først må rettes mod de kirkefremmede og især de unge, bl. a. ved på en eller anden måde at give dem opgaver i kirken på ny.

Fremmedgjorte katolikker

Sr. *Hildegard Madsen* måtte med sin gruppe erkende, at vi ikke er særlig egnede til at missionere. Man sporer overalt afmatning og glædesløshed og især manglende målbevidsthed. Åbenbart lider alle mere eller mindre under service-kirke-mentaliteten, der virker passiviserende på den enkelte. Der er en uheldig kollision mellem den enes autoritet og de manges ansvar. Som katolikker fremmedgøres vi på arbejdsplads, i bus, i naboskabet. De faste roller, samfundet tildeler os levner ikke mulighed for at hævde den katolske tro. Men over for dette må vi blive os missions-udfordringen bevidst, fordybe os i troen, først og fremmest i familien, som er kirkens grundcelle. Vi må udvikle en ny sans for

andre fællesskabers betydning. Især de unge savner rum til at udvikle deres tro i dialog med overbeviste katolikker. Endvidere synes den traditionelle kirkeform som sakraments-administration ikke hensigtsmæssig i missions-sammenhæng. Nye aktive former for fællesskab må udvikles.

Erfaringer og eksempler

I en efterfølgende almindelig diskussion søgte man at få lidt mere hold på emnet. En lang række eksempler på missionsprægede aktiviteter med både gode og dårlige resultater blev nævnt. Pastor *Lars Messerschmidt* henviste til de pavelige rundskrivelser »Katekese i vor tid« og »Evangeliets forkyndelse« som udmærkede inspirationskilder, og sr. *Hildegard Madsen* anbefalede en netop udkommet bog »*Barneets verden*« på Haases forlag.

Gruppedrøftelserne fortsatte herefter med det mål, at fremsætte konkrete forslag til missionsaktiviteter i menigheder eller pastoralenheder i det kommende år og herunder nærmere angive, hvordan forslagene i praksis kan gennemføres og formidles fra pastoralrådet til menighederne og pastoralenhederne.

Forslag ud til menighederne

Grupperne fremlagde senere mange forskellige forslag med mere eller mindre direkte missionspræg. Med pater *Johannes Umans* må man nok sige, at de fleste aktiviteter til forveksling lignede almindelige sognearrangementer, menighedsråd med foredrag, ungdomsdag, ældredag, retræter og fester, katekese-kurser osv. Men der blev også efterlyst lister eller kataloger med specialister og færdige programmer, som man lokalt kunne trække på, åbent-hus-arrangementer for ikke-katolikker o. lign.

Man sluttede med at vedtage, at gruppernes lister over de foreslåede arrangementer udsendes til pastoralrådsmedlemmerne. På dette grundlag skal pastoralrådsmedlemmerne kontakte menighedsrådene i pastoralenhederne og nærmere drøfte muligheder og lokale behov, hvorefter man på forårsmødet på Sostrup påny vil behandle emnet.

hjj

Bedre udnyttelse af Magleås

Som det fremgår af »katolsk orientering« nr. 18 har en arbejds- eller idé-gruppe bestående af *Tuulikki Albeck*, *Lilian Jesspersen* og *Ellen Møller* fremsat et foreløbigt forslag til bedre udnyttelse af Magleås. Forretningsudvalget havde indstillet til pastoralrådet at tage gruppens forslag til efterretning og tilstille styrelsen for Magleås den til udtalelse, så den egentlige behandling af beretningen først finder sted på næste pastoralrådsmøde.

Magleås styrelse anfægtes ikke

Tuulikki Albeck understregede, at arbejdsgruppen ikke nærer noget ønske om at anfægte styrelsens kompetence og håber at få lejlighed til at fremlægge yderligere materiale til diskussion på næste pastoralrådsmøde - i samarbejde med forret-

ningsudvalget og styrelsen for Magleås.

Andreas Smidt foreslog, at annekset ikke kun skulle kunne benyttes til endagsarrangementer, men at såvel annekset som forstanderboligen burde kunne benyttes til særskilte arrangementer af længere varighed, således at forstanderboligen benyttes til madlavning og spisning, og at man i tilslutning hertil sørger for billigst mulig opvarmning af begge bygninger.

Pastoralrådet vedtog derpå at tage beretningen fra idégruppen vedrørende Magleås til foreløbig efterretning, og at den tilstilles styrelsen for Magleås til udtalelse. Derefter optages egentlige forhandlinger mellem forretningsudvalget, idégruppen og styrelsen for Magleås, og den endelige behandling af emnet udskydes til næste pastoralrådsmøde. *rp*

Ny næstformand

Jan Lange.

Med 30 stemmer ud af 40 blev *Jan Lange* valgt til ny næstformand for pastoralråds forretningsudvalg. *Birgit Wohler*, der var den anden opstillede kandidat, opnåede 7 stemmer, medens 3 afholdt sig fra at stemme.

Det var nødvendigt med nyvalg, da den tidligere næstformand, *Henrik Schultz* udmeldte sig af pastoralrådet. *kk*

Emner for de kommende pastoralrådsmøder

Der bliver ikke noget egentlig hovedemne for pastoralrådsmødet på Sostrup i juni næste år, men *Erling Tiedemann* foreslog på forretningsudvalgets vegne, at man genoptager hovedemnet »Dåb og mission«, fra dette møde, og at man behandler det i både grupper og i plenum for at se, hvordan resultatet har udmøntet sig konkret i menighederne, specielt med henblik på hvordan kommunikationen mellem råd, pastoralenheder og menigheder har kunnet etableres rundt omkring.

Desuden vil man drøfte Magleås, som blev udsat denne gang. Der skal finde drøftelser sted mellem sty-

relsen, forretningsudvalget og idégruppen. Der vil herefter være et grundlag at drøfte problemerne omkring Magleås, som blev rejst allerede på mødet i juni i år (omtalt i »katolsk orientering« nr. 12). Pastoralrådet vil eventuelt også drøfte »katolsk orientering«, som man traditionelt har gjort i hver pastoralrådsperiode, sagde Erling Tiedemann.

På mødet i november 1983 vil man beskæftige sig med »Familiens situation« ud fra den pavelige rundskrivelse »Familiaris Consortio« (»Familiefællesskabet«), der til den tid vil foreligge i dansk oversættelse.

kk

Hørere og gørere..

Det andet Vatikankoncil 1962-65 havde som udtalt formål at føre kirken tilbage til evangeliets oprindelige inspiration. Pave Johannes gav selv to vigtige grunde: Ved at skrabe 20 århundredes aflejring fra kirken, ville den fremstå som forynget, befriet fra historiske og kulturelle præg, der ofte skjuler dens virkelige væsen, at være et Kristus-fællesskab, der elsker Gud og sine medmennesker som sig selv.

Den anden grund var, at på denne vej tilbage til kilden måtte vi – 450 år tilbage – igen passere det tidspunkt hvor reformatorerne brød med kirken, fordi den ikke var evangelisk nok i deres øjne. En ny dialog med reformationens kristne ville være mulig, såfremt kirken ærligt bestræbte sig på at tage reformationens kritik til sig og blive mere evangelisk.

Da den ikke-troende italienske filminstruktør Pasolini ved en tilfældighed fandt De fire Evangelier i et bibliotek, blev han så begejstret over deres revolutionære glædesbudskab, at han indspillede den blændende film »Evangeliet i følge Mattæus«. Den er stadig den mest troværdige film om Jesus fra Nasaret, dybt menneskelig, næsten franciskansk i ånd og stil: For Frans af Assisi tog Guds menneskevordelse alvorligt, det er takket være ham, kirken begyndte at fejre jul. Det eneste, Pasolini ikke forstod, var, at ingen af de kristne i hans omgangskreds kendte ret meget til evangeliet. De havde naturligvis hørt det, men dets revolutionære menneskesyn, dets nye opfattelse af synd og tilgivelse, af liv og død, dets befriende kraft havde ingen af dem opdaget.

Vor tid har tilsyneladende glemt, hvordan evangeliet de første firehundrede år efter Kristus ændrede Romerrigetets kultur, indtil barbarerne løb det hele over ende og sæden først spirede igen i middelalderen.

Hvad har vi så glemt? Jakobs brev (1,23-25) har et afsnit om ordets hørere og dets gørere. Kun at høre det glade budskab uden at leve op til det, er som at kigge i et spejl for dernæst at glemme, hvordan man så ud. Ordets gørere derimod er i stand til at ændre verden. I hvert fald må de være i stand til at ændre kirken og dens indsats i verden.

Derfor er det givet, at evangeliet skal forkyndes og at en væsentlig opgave for kirken består i at gå ud i al verden med det. Men lige så givet er det, og lige så væsentligt, at evangeliet skal leves. Da vokser et nyt folk af fredsstiftere frem, af barmhjertige og sagtmødige, af rene og retfærdige, der lever op til saligprisningen i både bjergprædikenen og dommedagstalen hos Mattæus. For her viser det sig, at det vigtigste i kirken ikke er teologernes »viden« om Tre-énighedens væsen eller Kristi to naturer, men om vi har hjulpet den sultende og den tørstende, den fremmede og den nøgne, den syge eller den fængslede, fordi vi genkendte – eller ikke genkendte – den lidende Kristus selv i dem, Han har kaldt »de mindste af mine«. (Matt. 25,31-46).

Mens pastoralrådet drøftede evangelisering og mission, spillede en stor gruppe børn ovennævnte Mattæustekst om dommedagen som evangelium under søndagsmessen i Øm, hvor de fire menigheder fra pastoralenhed 4, Vejle, Horsens, Silkeborg og Herning, havde samlet 75 deltagere til samtaler om, hvordan vi kan fremme en fornyet evangelisk glæde i vore menigheder.

Fagfolk og religionspædagoger kan fortælle os, hvordan evangeliets forkyndelse kan gøres mere tidssvarende og tilpasset alders- og samfundsgrupper, men deres bidrag vil forblive uden resultat, hvis ikke ordets mange hørere overbevises om og udrustes til, at blive ordets gørere, så det kan ses.

www

Læserne skriver

Har intet med kristendom at gøre

Kære Pio Simonsen, jeg har læst dit indlæg om førægteskabelige forhold i k.o. nr. 17 med interesse. Da du rører ved væsentlige problemer, vil jeg gerne sige et par ord til dig.

Overskriften til din artikel rammer vist ganske godt indholdet: At fungere godt sammen seksuelt burde være betingelsen for at gifte sig. Det er faktisk både en overskrift og en konklusion.

Det, du skriver, lyder besnærende rigtigt. Mange unge, både enlige og par, vil give dig ret. Du skriver godt for dig, og du argumenterer på en måde, som virker fornuftbetonet og logisk.

Det har bare intet med kristendom at gøre. Og det er svært for mig at se, hvordan man som katolik kan bevæge sig ind på dette uhyre vigtige og følelsesbetonede område og samtidig sætte en parantes om alt det, Kristus og dermed kirken lærer om disse ting.

Har du nogensinde tænkt over, hvorfor kirken ikke går ind for førægteskabelige forbindelser? Det skal jeg sige dig. Det øjeblik, hvor en mand og en kvinde er sammen, er den eneste eksisterende og den eneste mulige situation, hvor Gud har givet mennesket del i sin skaberkraft. Derfor kan kirken ikke godtage, at denne medvirken ved skabelsen af nyt liv løsrives fra de bud og bestemmelser, Kristus har fastsat herom.

Jeg går ud fra, at du er ung. Det er der noget i dit indlæg, der tyder på. Mens man er ung, strutter man af opposition. Det gør alle unge, mere eller mindre, mod mor og far, mod lærerne i skolen, ja mod Vorherre selv. Så længe vi er unge og raske og regner med at have et langt liv foran os, kan vi klare os

selv. Men der kommer en dag, hvor man pludselig opdager, at det, man i de unge år troede var lænker, i virkeligheden var bremseklodser, der gjorde deres nytte. Sådan er det også med kirkens lære om seksuelt samvær. Den er dybest set en udstrakt hånd til unge mennesker i deres livs sværeste og skønneste tid og i et livsforløbs farligste situation.

Jeg tør ikke påstå, at dette, at unge mennesker i kærlighed til hinanden går

i seng sammen uden for ægteskabets rammer, er synd. Men det er en uorden, en overtrædelse af Kristi bud. Så har jeg i hvert fald ikke sagt for meget. Konservative kræfter i vor kirke vil mene, at jeg har sagt for lidt.

Jeg skriver dette til dig, fordi du i dit indlæg antyder, at kirken ved sin holdning gør dig uret. Det gør den ikke. Kristi kirkes opgave er at følge et menneske fra vugge til grav og gøre sit til, at vi lever vort liv sådan, at vi til sin tid, når vi nærmer os afslutningen, skal føle, at vi har forvælt vort pund sådan, at det ikke skal gå os værre end tåleligt.

Niels Randkær

Pator Wuyts taler uden om sagen

Det forstemmende ved redaktøren Willem Wuyts' lange læserbrev om brugen af båndmusik i messen er, at det ikke er et svar på Leif Kaysers brev. Det kan næppe være halve sider lange læserbreve, der polemisk og insinuerende taler uden om sagen, »katolsk orientering« ønsker.

Leif Kaysers spørgsmål, som jeg forstod det, var, om den officielle kirkelige opfattelse af kirkemusikens opgave i liturgien kan forenes med anvendelse af båndmusik i messen. Herpå svarer Willem Wuyts ikke. I stedet retter han nogle hadske angreb på kirkemusikere: »hvorfor skal organister have beta-

ling?«, »det ville naturligvis være ideelt, om alle organister og sangere lærte at opfatte deres bidrag som en bøn«, og »jeg ved heller ikke, hvor mange organister, der beder, mens de spiller i en kirke«, og han giver en begrundelse for sin egen anvendelse af båndmusik, der er vanskelig at tage alvorligt. Et knirkende gulvbræt!

Hvis det er rigtigt, som Willem Wuyts selv skriver, at »en god menighed har sans for humor« (en karakteristisk af den gode menighed, jeg aldrig tidligere har set), så gælder sansen for humor åbenbart ikke knirkende gulvbrædder.

Den katolske kirke i dette land er fattig på musikudøvelse. Denne fattigdom understreges af Willem Wuyts' læserbrev, der ikke engang tager Leif Kaysers anliggende alvorligt. Selv det mest perfekte stereoanlæg kan ikke tilsløre denne fattigdom.

Hele min protestantiske arv siger mig, at kirkemusik er menighedens levende lovsang. Jeg kan ikke tro, at denne forståelse er u-katolsk. Menighedens lovsang kan ikke – og bør ikke – erstattes af båndmusik. Hellere af stilhed.

Poul Rude

Svar til Poul Rude

Jo, jeg tager Leif Kaysers anliggende alvorligt. Jeg giver ham ret i, at kirkemusikerens opgave er et uerstatteligt og særegent bidrag til en gudstjenestes bøn og offerhandling. Hvad jeg derimod ikke kan tage alvorligt er, at Leif Kayser opstiller de muligheder, en kirke med orgel og musiker har, som model og mindstekrav for, hvad en diaspora-menighed uden orgel eller organist kan tillade sig. Disse krav er meningsløse og beskyldningen for »mangelende pastoral omsorg« uacceptabel.

Hvis der i det hele taget er tale om angreb, så stod de i Leif Kaysers læserbrev. Skriver man læserbreve, må man regne med at få svar. Og læser man læserbreve, bør man læse, hvad der står. I Leif Kaysers indlæg er der netop ikke tale om, at båndmusik erstatter menighedens lovsang. Han roser den sågar for sit rigtige toneleje – uden musikledsagelse.

Willem Wuyts

Stilhed i messen

Det tyske liturgi-blad »Gottesdienst« bragte i september 1982 en gruppesamtale om stilhed i messen. Nogle mente, at »en stille messe er som en stille koncert«. Der var enighed om, at gudstjenesten skulle være et fællesskab og til dette hørte, at man svarede, bad og sang sammen. Man gik så vidt, at man mente, »en messe, der er helt stille, egentlig ikke var nogen messe«. Forklaringen er, at man mangler det fællesskab, som dannes af Guds familie. Apostlene havde haft et fællesskab i deres arbejde som fiskere. Dette fællesskab, på græsk kaldet *koinonia*, overførte de til menigheden. Det var et fællesskab i Ånden.

Men der kom også indvendinger. Man kunne f.eks. deltage i en messe, hvor en strøm af ord hele tiden faldt ned over én, og der var én, der syntes, at »det var forfærdeligt«.

Forskellige ønsker blev fremsat. Man kom frem til det, der også de fleste steder er det normale, nemlig at gudstjenesten har afsnit og pauser med fuldstændig og fælles stilhed, f.eks. lige efter skriftlæsningerne, så Guds ord kan tale til menigheden. Det er jo ikke litteraturlæsning, men – som man sædvanligvis slutter læsningen med at sige – »skriftens ord«, eller »Herrens ord«.

Man nævnte også »forbønnerne«. Der må være en pause, så man får mulighed for sine egne anliggender. Efter kommunionen er en passende stilhed nødvendig for, at man kan sige tak.

Ved tilrettelæggelsen af messens tekster er der taget hensyn til, at menigheden selv skal have mulighed for selv at bede i stilhed. Der er nemlig nogle bønner, som præsten alene skal bede i

stilhed; i de latinske rubrikker står der *secreto*. Det er f.eks. tilfældet med bønnerne »Som vandet blandes med vinen...« under frembæringen af gaverne, og »Rens mig, Herre...« under håndtvætningen. Der er flere steder. Lige inden kommunionen er der to forberedelsesbønner, som præsten kan vælge imellem, også disse skal bedes i stilhed. Disse bønner er smukke, men hvis præsten beder dem så højt, at de kan høres i kirkens nederste hjørne udelukker han menigheden fra at have mulighed for i løbet af messen at kunne bede egne bønner.

Resultatet af mødet i Tyskland var ifølge »Gottesdienst« at man udtalte, at »Stillemesser ønsker man ikke, men messer med stilhed«.

Det var et godt ønske, som jeg i hvert fald gerne vil tilslutte mig.

Lily Fausbøll

En levende gudstjeneste er hele tiden under udvikling, og det samme gælder sproget, vi bruger. Lige som vor lovsang til Gud fremmer vort fællesskab, vil et godt kirkeligt fællesskab øge vor sangglæde.

Lovsang - vor nye katolske salmebog

Hyrdebrev fra biskop Hans L. Martensen

Som følge af Det andet Vatikankoncil (1962-1965) har vigtige fornyelser fundet sted i den katolske gudstjeneste. Ledetråden i denne liturgireform var, at gudstjenesten skulle være hele menighedens anliggende. I de nyere kirkelige vejledninger for liturgien forekommer ofte ordet »menighedens aktive deltagelse«. Alle skal være med, ikke blot nogle få professionelle. Dette gælder ikke mindst sangen.

Johannes' Åbenbaring har lyttet til en himmelsk musik, der lyder »som en brusen af mange vande og en buldren af stærk torden« (Åb. 14,21). Det er den »ny sang«, som skabningen engang skal istemme for Gud. Når det lykkes en menighed at tage denne sang på forskud, er et godt fællesskab om gudstjenesten ved at gro frem.

Vi synger bedst med hinanden, når vi føler os trykke sammen. Den ene stemmer sit sind efter de andre, ligesom tonerne stemmes sammen. Vi træder ud af det grå og rutinemæssige, der indimellem kan præge vor hverdag. Vi synger for at fejre tid og højtid. De, der ikke har noget at fejre sammen, ligner de reserverede tilhørere, som Jesus kritiserer: »Vi blæste

på fløjte for jer, og I dansede ikke, vi sang klagesange for jer, og I græd ikke« (Luk. 7,32). Gennem årtusinder har slaver givet udtryk for deres fælles sorg over undertrykkelse i sang, når de havde kræfter til at synge. Endnu mere har oplevelsen af en fælles glæde og et fælles håb fået klang og mæle gennem årtusinders hymner. Når kristendommen var stærk og frodig, kom dette altid til udtryk i salmer. Sang og fest hører sammen. Søndagsgudstjenesten er menighedens fælles fest.

Ændrede tider

I snart ti år har danske katolikker følt behovet for en ny salmebog. Forgængeren *Salme- og Bønnebog* fra 1951 var udsolgt. Alle fornemmede, at det ikke var nok blot at genoptrykke den.

Allerede i foråret 1974 påbegyndtes arbejdet med den nye katolske salmebog. Dette arbejde har sidenhen gennemløbet mange stadier. Når vi nu langt om længe er nået til selve udgivelsen, kunne jeg have lyst til at citere de ord, hvormed min forgænger biskop Suhr introducerede den gamle salmebog, der i over tredive år har gjort så stor nytte:

»Det er med store forventninger, at vi giver vore menigheder denne bog i hænde. Den er frugten af et meget stort arbejde, hvis hovedformål har været at bidrage til endnu større glæde ved og udbytte af den kirkegang, der er så karakteristisk for katolikker, at vi med rette taler om kirken som vort andet hjem«.

Vor nye salmebog udkommer midt i en periode, hvor kirken befinder sig i en overgang som måske aldrig før. Denne overgang deler kirken med verden i øvrigt og med vort eget hjemlige Danmark. Ændringer og omskiftelser kommer med en hast som ingen tidligere tider har oplevet. Selv er vi som katolsk kirke i Danmark endnu knapt færdige med at støbe den gamle latinske liturgi om til modersmålet – og modersmålet selv er underkastet mange ændringer. Det er indlysende, at det netop i en sådan periode er særlig vanskeligt at udgive en bog, som man håber vil blive til gavn for menighederne måske flere årtier frem.

Det har ikke været muligt på alle punkter at imødekomme alles ønsker og forventninger – det var nødvendigt ofte at træffe valg mellem muligheder,

der ikke kunne forenes. Selv om det derfor ikke kan undgås, at nogen kan være skuffet over det ene eller det andet i salmebogen, så håber jeg dog, at den som helhed vil blive mødt med glæde, og at den vil være en hjælp til det, den kalder sig selv: til menighedernes *lovsang* af Gud.

Det glæder mig, at der især blandt de unge – opstår nye, værdifulde musikalske og poetiske udtryk for vor kristne tro. Her finder de gamle sandheder de nye udtryksformer, der er så nødvendige for at kristendommen kan stå sin prøve overfor den verden, der omgiver os, og lovprise Gud i en situation, der gør mange modløse. Det værdifulde – til dels eksperimenterende – arbejde, som gøres i denne sammenhæng, udgives af Danmarks Unge Katolikker og kan tjene som supplement til *lovsang*, ikke mindst ved børne- og familiemesser.

Det er også mit håb, at der i årene fremover vil blive komponeret endnu flere danske højmesser, der kan blive til glæde for vore menigheder. Den nye salmebog skal ikke hindre, men tværtimod opmuntre til yderligere initiativer, der kan berige og festliggøre vore gudstjenester.

Ændring i Herrens Bøn: »Komme dit Rige«

I forbindelse med den ny salmebog, d. v. s. fra adventstiden dette år, indføres der en lille sproglig ændring i »Fader vor«. Danske katolikker har været vant til at bede: »Til os komme dit rige«. Dette vil for fremtiden blive ændret til det kortere og enklere: »Komme dit rige«.

Netop i en bøn som »Fader vor« er ændringer vanskelige at gennemføre, fordi vi gennem daglig brug er så vant til den gamle form. Det kan da heller ikke undgås, at vi i en overgangstid tit kommer til at tage fejl, og uden at tænke over det fremsiger den gamle formulering. Desuden er der nok mange i vore menigheder, som er trætte af ændringer. Imidlertid er de grunde, som taler for denne forandring i ordlyden af »Fader vor« så vigtige, at jeg ønsker at benytte udgivelsen af vor nye salmebog til at gennemføre den.

For det første svarer ordlyden »Komme dit rige« mest nøjagtigt til Det nye Testaments grundtekst.

For det andet bruges formuleringen »Komme dit rige« i næsten alle

katolske lande i verden. Her i Danmark fik vi katolikker »Fader vor«s gamle ordlyd som en oversættelse fra tysk. Men også tyske katolikker har ændret ordlyden af »Fader vor«, så de nu siger »Dit rige komme« i stedet for som tidligere »Til os komme dit rige«.

For det tredje bringer ordlyden »Komme dit rige« bedre den »katolske«, d. v. s. altomspændende, fylde af »Fader vor« frem. Vi beder ikke blot om, at Guds rige skal komme til os kristne, men vi beder om, at det skal komme til alle mennesker, ja endog til hele skabningen, således at verdensaltet med alt, hvad det indeholder, engang vil blive forvandlet til en ny himmel og en ny jord (jfr. Åbenb. 21,1).

Måtte den nye salmebog blive en hjælp til, at Herrens Bøn – der sammenfatter alt hvad vi som kristne kan bede om – må lyde stærkere og gladere i vor midte, og at vi således ikke blot som en lille lukket søndagsmenighed, men som repræsentanter for hele Guds skabning, bringer ham lovsang og tak.

Bøger - en populær julegave

Lige udkommet

i Ansgarstiftelsens Forlag

Katolsk Salmebog »Lovsang«, 775 sider. kr. 85.40
Katolsk Lommebog '83 med liturgisk kalender. kr. 45.00

Bøger for voksne

fra Niels Steensens Forlag

Hans L. Martensen: Døb og kristenliv. 464 s. kr. 119.55
Hans L. Martensen: Døb og Gudstro. 395 s. kr. 129.30
Den hollandske katekismus for voksne. 520 s. kr. 59.80
Otto H. Pesch: Hvad tror katolikkerne. 142 s. kr. 44.55
Otto H. Pesch: De ti bud. 150 s. kr. 45.40
Otto H. Pesch: Eksisterer Gud? 195 s. kr. 59.90
C. Carretto: Ørkenstilhed i storbyen. 112 s. kr. 45.40
P. Lapide: Jøder og kristne. 77 s. kr. 25.60
W. Stinissen: Kristen meditation. 31 s. kr. 15.25
K. Tilmann: Forældre og børn taler om Gud. 75 s. kr. 29.75
Hans Küng: 20 teser om det at være kristen. 73 s. kr. 30.50
Rom-kat/ev-luth.komm.: Herrens nadver. 135 s. kr. 49.75

Pavelige rundskrivelser:

Menneskets forløser. 78 s. kr. 25.00
Katekese i vor tid. 80 s. kr. 25.00
Rig på barmhjertighed. 60 s. kr. 19.80
Menneskets arbejde. 66 s. kr. 29.75

Illustrerede bøger for børn

fra Kateketcentralen

E. Gross: Min kirkebog (indføring i messen). 63 s. kr. 20.75
Fadervor-Bønnen, Jesus lærte sine venner. 30 s. kr. 24.75
Min ven Jesus. 30 s. kr. 24.75
Jesus har mange ansigter. 88 s. kr. 20.75
Jeg siger det bare til Gud (bodens sakramente). 30 s. kr. 20.75

Bøger for unge:

W. Hoffsummer: Troen kan bæres (10 hæfter om vor tro). 165 s. kr. 36.60
Musikmappen »Pris Herren efter noder« (DUK & KC). 100 s. kr. 36.00

Bøgerne kan købes hos boghandleren eller direkte fra forlagene:
Vesterbrogade 2B. 2., 1620 Kbh. V. tlf. (01) 24 26 30.

Sakramenterne i centrum

Næsten en fjerdedel af hele loven omhandler udelukkende sakramenternes forvaltning

Af Jerry Filteau

(NC) -- Den planlagte nye kirkelov skal »omhyggeligt forsvare og sikre forvaltningen af sakramenterne, der er brændpunkterne i dens retsregler«, sagde pave Paul VI i 1970.

Næsten en fjerdedel af hele loven – over 400 retsregler omhandler udelukkende sakramenternes forvaltning og gudsdyrkelsen. Desuden er der hundreder af andre regler, der direkte sigter på et af sakramenterne eller har et sakramente som den vigtigste referenceramme. For eksempel:

– medlemskabet af kirken, hvorpå den direkte anvendelighed af hele loven afhænger, sker gennem dåben (dette stod for øvrigt også i den gamle kirkelov, red.)

– en stor del af den juridiske autoritet i kirken er afledt fra den pastorale autoritet, der er hierarkisk. Derfor beskæftiger store dele af kirkeloven sig med forskellen mellem de ordinerede, og de ikke-ordinerede;

– i praksis beskæftiger det retslige system i kirken, som over 300 regler omhandler, sig hovedsageligt med problemer i forbindelse med ægteskabet.

Hvorfor en så central rolle?

Hvorfor indtager sakramenterne en så central rolle i kirkeloven, så pave Paul kaldte dem dens »brændpunkter«? Svaret herpå ligger i kirkens lære og i teologien om kirken og dens lov.

Kirken selv er ifølge Det andet Vatikanconcil »det universelle frelsessakramente«. De syv sakramenter er centrum i kirkens liv og dens vigtigste frelsesmidler.

Kirkens opbygning er sakramental fra indlem-

melsen i kirken gennem dåben, eukaristien og firmelsen til den nåde, vi møder i dagliglivet gennem bod, eukaristi og (for manges vedkommende) ægteskab, til den særlige hjælp og støtte i sygdomstider gennem de syges salvelse og til det primære ansvar for tro, gudsdyrkelse, prædiken og den offentlige orden i kirken gennem ordinationen.

Kirkens sakramentalitet

Kirkeloven, hele den lov, der bestemmer, hvordan kirken ledes, forsøger således at understrege kirkens sakramentalitet.

Meget af det arbejde, der har stået på i de sidste 20 år med at forny kirkeloven, har haft til formål at gøre loven til et redskab for frelse, barmhjertighed, retfærdighed og enhed såvel som for god orden blev mere tydelig i den nye lov.

Måden, hvorpå den nye kirkelov behandler forvaltningen af sakramenterne, er et af de tydeligste tegn herpå. Hvad for eksempel ægteskabet angår, understreger den, at parterne her indgår en pagt og lover at leve et liv i fællesskab og i ansvar for hinanden. Dette er i modsætning til den gamle lov, der lægger vægten på, at ægteskabet er en juridisk kontrakt.

Et andet væsentligt element i den reviderede lov er et forsøg på at forenkle, på at gøre loven mere pastoral. For eksempel er de tidligere og strenge regler, for hvor og hvornår en præst kan forvalte bodens sakramente, blevet gjort meget enklere.

Det mest betydningsfulde, teoretisk set, er nok, at sakramenterne er blevet placeret i sammenhæng med behandlingen af kir-

kens helliggørende arbejde. I den gamle lov kom gudsdyrkelsen næsten som noget, man var kommet i tanker om i sidste øjeblik og så havde hæftet på. Nu begynder det med liturgien, og så kommer sakramenterne som en del deraf.

Det pastorale sigte

Msgr. McManus, der er rådgiver ved den pavelige kommission for revision af kirkeloven, har udtalt, at den nye lovs pastorale sigte måske ikke er så let

at opdage ved første blik, for der er ting, der tilsyneladende er lagt uforholdsmæssig stor vægt på. Således er der tilsyneladende brugt en urimelig masse plads til regler for messestipendier og aflad eller til de strenge regler, der opstilles i forbindelse med det enkelte sakramente.

Messestipendier og aflad er imidlertid eksempler på »områder, hvor der har været disciplinære problemer« i kirkens praktiske, historiske erfaring, sagde han, og det har ført

til en mere udførlig behandling af disse emner også i den nye kirkelov, end det egentlig er rimeligt i forhold til deres virkelige betydning.

En detaljeret sammenligning regel for regel af den nye lov med loven fra 1917, vil vise en »radikal udvikling« i behandlingen af sakramenterne, men set fra en anden synsvinkel er den nye lov principielt konservativ – til dels fordi udviklingen af den liturgiske lov i det store og hele er holdt uden for reglerne.

For eksempel beskæftiger den nye lov sig ikke med det andet store aspekt i den liturgiske reform, som Det andet Vatikanconcil krævede: sakramenternes liturgiske tilpasning til de forskellige lokale kulturer.

Samler forandringerne

Når den nye lov er helt forskellig fra den gamle, er

det ikke, fordi den ændrer den gældende lov væsentligt, men snarere fordi den i den almindelige lov samler de forandringer, der allerede har fundet sted siden concilet.

Derfor og i forbindelse med den kendsgerning, at meget i loven hovedsageligt drejer sig om, hvordan præster og biskopper kan varetage deres forpligtelser, vil den nye lov i det store og hele ikke berøre den almindelige katolik ret meget.

Undervisning

En meget væsentlig ting ved den nye lov er, at der i den er lagt større vægt på undervisning og forberedelse til modtagelsen af sakramenterne. Dette er imidlertid ikke gjort med strenge love, men med opfordringer til biskopper og bispekonferencer til at sørge for en sådan forberedelse og fastlægge normer for den.

Verdensunionen af katolske kvinder og Det pavelige lægmandsråd:

Der er stadig meget at gøre inden mænd og kvinder når til ligestilling

(NC) – Ved et møde med katolske kvinder fra fem kontinenter opfordrede vicepræsidenten for Det pavelige Lægmandsråd, den vesttyske biskop Joseph Cordes til »en fundamental ændring i mentaliteten i vide kredse inden for og uden for kirken«, så der nås »fuld anerkendelse af mænds og kvinders værdighed både i teori og i praksis«.

»Der er stadig meget at gøre såvel i kirken som i samfund, inden mænd og kvinder når til en virkelig ligestilling på alle områder og på alle niveauer«, sagde biskop Cordes.

Hans udtalelser er gengivet i en erklæring, der er udsendt fra et møde i begyndelsen af oktober i Rocca di Papa i nærheden af Rom. Mødet, hvis tema var »Mænd og kvinder i Evangeliseringen«, var arrangeret af Det pavelige Lægmandsråd og Verdensunionen af katolske Kvindeorganisationer, også kaldet WUCWO.

Ligeberettigelse

»I dag er der i verden en voksende erkendelse af mænds og kvinders fundamentale ligeberettigelse«, sagde Elisabeth Lovatt-Dolan, WUCWO's irskfødte præsident. »Inden for WUCWO har vore overvejelser lidt efter lidt

ført os til den konklusion, at den måde, hvorpå vi opfatter menneskeheden, hvorpå vi forstår, hvad det betyder, at mennesket er skabt i Guds billede, er bestemmende for menneskers rolle i det private og det offentlige liv, i samfundet og i kirken«, tilføjede hun.

WUCWO, der er grundlagt i 1910, repræsenterer 30 millioner katolske kvinder i 110 organisationer i 62 lande (også DKKF – Danmarks Katolske Kvindeforbund er medlem af WUCWO, red.) WUCWO har observeretstilling ved FN.

WUCWO-møde i Amerika

Blandt deltagerne på mødet i Rocca di Papa var bl.a. Alba Zizzamia, der er direktør for ærkebispeddømmet New Yorks kontor for Verdens retfærdighed og Fred og WUCWO-observatør ved FN, endvidere Genevieve Garzero, der er WUCWO-observatør ved FAO, flere medlemmer af lægmandsrådet og i det hele taget kvinder fra Nord- og Latinamerika, Afrika, Asien og Europa.

Canadieren Betty Aiken, WUCWOs vicepræsident for Nordamerika, gjorde opmærksom på, at WUCWOs møde med lægmandsrådet er en del af

den verdensomspændende forberedelse til den næste WUCWO-generalforsamling, der skal finde sted 12.-24. juni i Antigonish i Nova Scotia med emnet: »Kvinder, identitet, udvikling, nyt samfund«. Dette bliver den første WUCWO-generalforsamling, der afholdes i Amerika.

Forhåbningsfulde tegn

Ved afslutningen af det fire-dages møde i Rocca di Papa opfordrede deltagerne kirkeledere »på alle niveauer til at lade det kvindelige element blive mere og mere konkret synligt i kirken... ikke kun inden for kirkens pastorale aktivitet, men først og fremmest i liturgien«.

Biskop Cordes sagde ved mødet, at han ser »forhåbningsfulde tegn og en lang række af lovende muligheder for vore dages kvinder«, og disse muligheder »bør hver enkelt benytte og udvikle«, tilføjede det i erklæringen fra mødet.

Inden det fælles møde i Rocca di Papa havde WUCWO holdt sit årlige bestyrelsesmøde, og efter det fælles møde i Rocca di Papa holdt Det pavelige Lægmandsråd sin plenarforsamling.

Lægmandsrådets 26 medlemmer drøftede temaet: »Efterkoncilære strukturer, der direkte an-

går lægfolket på nationalt, bispedømme-, sogne- og basisgruppe plan«.

»Ligesom i andre tider med fornyelse og forandring i kirken har der også efter concilet været vanskelige situationer og spændinger som følge af den vanskelige søgen efter nye udtryksformer for troen i overensstemmelse med den meget forskelligartede mentalitet hos det 20. århundredes kristne«, sagde kardinal Opilio Rossi, der er præsident for lægmandsrådet.

Dialog med verden

»Alligevel er det i dag muligt at bygge kirken og leve op til dens forpligtelse i et mere afslappet klima, ikke mindst takket være den dialog, som pave Johannes Paul II har etableret med verden. Denne dialog opmuntrer og motiverer lægfolket til at leve med ansvar over for verden og samtidig mere og mere rodfæstede i kirken i bevidstheden om deres forøgede medansvar for kirkens liv«, tilføjede kardinalen.

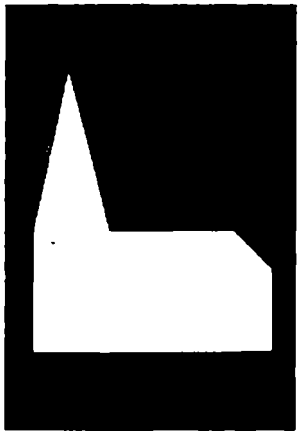
Pave Johannes Paul mødtes med lægmandsrådets medlemmer 12. oktober, men han holdt ingen tale til dem. I stedet for førte han en samtale med rådet om mødets tema og om lægfolkets rolle i dag.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

Orientering fra sognene

1.-15. december

På disse sider bringer vi en gang om måneden i de ulige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 2, der udkommer 26.1. 1983 er mandag den 10.1. (for februar 1983). Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«s redaktion på bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf.: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12., torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22. (bedst kl. 9-10).

Messtider:

Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse. Hverdage: Md. kl. 8 - ti. kl. 19.30 - on. kl. 8 (skolemesse) og i reglen messe kl. 17 hos søstre - to. kl. 11.30 - fr. kl. 17 hos søstre - lø. kl. 11.30.

Tirsdag den 30. november: Sankt Andreas fest. Højmesse kl. 19.30.

Lørdag den 4. Messen kl. 11.30 bortfalder. Sognets adventsfest kl. 15-17 på skolen, Skovkrogen 17. Jesu små søstre fra Vesterbro har lovet at komme og vise os en montage om Charles de Foucauld. Kl. 19.30-21.30: Tilbedelse.

Onsdag den 8.: Marias uplettede undfangelse. Kl. 8: Skolemesse. Kl. 19.30: Højmesse. (Messen kl. 17 hos søstre bortfalder).

K.U.K. (som i november).

Bibelkreds hos Sankt Josefsøstre, Ordrupdalvej 24, hver anden onsdag (d. 1. og den 15) kl. 10.45-11.45. Tilmelding nødvendig, tlf.: 01-63 22 78.

Frit samvær. Samme sted hver anden onsdag (d. 8 og d. 22). Alle er velkomne. Bedekreds. I Sankt Josefsøstrenes huskapel hver mandag (undtagen d. 27). Alle er velkomne.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens kontor:

Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber).

Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Völk).

De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02. På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messtider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 17 (eng.) 2., 3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk).

Hverdag kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). Lørdag kl. 17 (eng.)

Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Alle 3. Søndag messe kl. 11. Hverdage kl. 9.

Sct. Klemens Kapel,

Rønne Allé 15. Dragør. Søn- og helligdage kl. 9.30.

Onsdag den 1. Firmanderne besøger De ældres Klub fra kl. 14.00 til kl. 16.00.

Kl. 16.00: Messe i huskapellet.

Torsdag den 2.: Tilbedelse foran det Allerhelligste i Kirken fra kl. 18.30 til kl. 19.00.

Fredag den 3.: Festen for den hellige Frans Xaver. Missionærernes særlige værnehelgen.

Jesu Hjerter Fredag: Messer i kirken: Kl. 8. Kl. 9.45: Skolemesse for de større

elever. »Kristi komme: Fortid eller nutid? Kl. 19.00: Aftenmesse med en kort prædiken og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 4.: Kl. 19 adventsvigilie med lysets indtog.

Søndag d. 5.: Kl. 11.30 familiemesse. Emnet er »advent«. Børnene bringer små julegaver, som vi sender til hårdt prøvede hjem i Gdansk.

Tirsdag d. 7.: Kl. 9.45 skolemesse for de yngste elever. »Bikuben« og »den lille klub« mødes i præstegården fra kl. 15-17.

Torsdag d. 9.: Tilbedelse før messen kl. 19, (fra kl. 18.30).

Fredag d. 10. - søndag d. 12.: Firmanderne er på week-end på Sostrup Kloster.

Lørdag d. 11.: Adventsvigilie kl. 19.

Onsdag d. 15.: De ældres klub holder julefest fra kl. 14 - 16. Kl. 16 messe i huskapellet.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Husk! Søndagsmesstider kl. 9 og 11 i vintermånederne: Nov., dec., jan., febr.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og torsdag kl. 16.30.

Onsdag d. 1.: Kl. 10 messe for de ældre med efterfølgende samvær.

Fredag d. 3.: Kl. 16.30 Jesu Hjerter fredagsmesse, tilbedelse indtil kl. 18.

Lørdag d. 4.: Kl. 16 messe på polsk. Kl. 17 aftenmesse og rosenkrans.

Søndag d. 5.: Kl. 11 Latinsk højmesse.

Onsdag d. 8.: Kl. 19.00 Messe, Marias ubesmittede undfangelse.

Søndag d. 12.: Kl. 11 Familiemesse.

Kl. 19.00 Adventsandagt på Sct. Josephs skole. Chorus Modus synger. Derefter hyggelig adventsaften.

Onsdag d. 15.: Kl. 10 messe for de ældre, derefter samvær. Juleafslutning.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78.

Messtider:

Søndag kl. 8.30: Messe, kl. 10.30.

Højmesse.

Tirsdag kl. 10: Onsdag og fredag kl. 19.

Fredag d. 3.: Tilbedelse kl. 18.30 indtil messen kl. 19.

Søndag d. 5.: Kl. 8.30 messe. Kl. 10.30 familiemesse ved Mini-KUK. Derefter »kirkekaffe«.

Lørdag d. 11.: Familieundervisning i Herlev kl. 15. Sluttes med messe kl. 17.

Fredag d. 17.: Kl. 19. messe og bodsandagt med lejlighed til personligt skriftemål.

Søndag d. 19.: Kl. 8.30 messe. Kl. 10.30 gregoriansk sangmesse. De nye kommunionssuddelere indsættes. Derefter »kirkekaffe«.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messtider:

Hverdage: Kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18 messe på engelsk.

Søndagens messtider: Kl. 8.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00. Ikke i ferien.

Møder: Hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokkens Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 kirkekoret (01) 14 01 16. Hver torsdag kl. 18.30 møde for minikuk. Ikke i ferien.

Messer på fremmede sprog:

Hver anden søndag i måneden kl. 14.00 messe på kroatisk

Messe på ungarsk efter aftale.

Fredag den 3. Jesu Hjerter fredag kl. 16.00 tilbedelse. Kl. 17.00 messe.

Tirsdag den 7. kl. 15.30. Kongregationsmøde i kirken.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Tlf: 01-69 03 01.

Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Træffes mand. og lørd. på sognekontoret kl. 9-10, tirsd. onsd. og torsd. på bispekontoret.

Messtider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Mandag: Messe kl. 11.00.

Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

Søndag d. 5.12.: Højmesse kl. 10.00.

Efter messen adventsfest i og omkring »pejsestuen«.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Tlf.: Pastor G. Uttenthal Nibler: (02) 87 77 12. Kirkekoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30. Oplysning om gudstjenestetider også tlf.: (02) 87 22 33 (Darville).

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, fredag kl. 12.00.

Torsdagene den 2. og den 9.:

Adventsmeditation kl. 19.00 (i stedet for messen).

Lørdagene den 4. og den 11.:

Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 5.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 12.: Højmesse kl. 11.00.

Efter messen fælles frokost - medbragt - i menighedssalen.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F., tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L. A. Dorn S. J. Tlf. (01) 71 53 35, bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messtider:

Søndag: Kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Højmesse.

Hverdage: Kl. 6.45 og 8.00. Tirsdag også kl. 9.30. Første fredag kl. 19.30.

Torsdag d. 2. Bemærk datoen. Traditio-

nen tro vil »Torsdagsklubben« samles med beboerne fra Skt. Lioba Hjemmet til adventstime og adventshygge. Vi begynder med messe i kirken kl. 14.30. Se i øvrigt Skt. Mariæ menighedens sogneblad for fyldigere program.

Fredag d. 3. Jesu Hjerter fredag. Kl. 19.00 Samkramentsandagt. Kl. 19.30 Aftenmesse.

Lørdag d. 4. Kl. 9.30: Børnens religionsundervisning, som fortsætter hver lørdag.

Søndag d. 12. kl. 8.00: Reciteret messe. Kl. 11.00: Familiemesse, som læses af sognepræsten fra Søborg, pastor Peter Nissen.

Lørdag d. 18. Kl. 15.00 i kirken: Optakt til jul. Julefest for børn, forældre og venner. På grund af begrænset plads i salen er det nødvendigt at hente adgangskort senest ved familiemessen, søndag d. 12. kl. 11.00.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90. Sognepræst, p. Knud Aage Nielsen S. J. J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.

Lørdag-søndag sognekontoret, Strøbyvej 2, før og efter messerne.

Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messtider:

Lørdag aftenmesse kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag højmesse kl. 10.00.

1. søndag i måneden. Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Familiemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

Lørdag d. 4.: Messe kl. 17.00 (søndagsmesse). Kl. 19.00 fejres Sankt Nicolaj begyndende med messe med efterfølgende sammenkomst i menighedssalen, hvor der serveres gløgg og æbleskiver.

Sakramentskirken

Nørrebrogade 27, 2200 København N. Kontoret kl. 11-13, undt. torsdag og lørdag: (01) 39 53 80.

Sognepræst Paul d'Auchamp kl. 9-10 fra tirsdag til fredag (01) 35 68 25.

Messtider:

Lørdage læses søndagens messe kl. 17.

Søndage højmesse kl. 10. Aftenmesse kl. 17.

Engelsk messe, sang og guitar kl. 18.

Mandag ingen messe. Tirsdag, torsdag og fredag kl. 18.30. Fredag 15 min. tilbedelse efter messen. Onsd. messe kl. 11 og (engelsk) kl. 17.

Onsdag desuden messe kl. 19 og Åbent Hus hos St. Josefs Søstre, Sct. Hansgade 28. (Tlf. 01-35 86 92).

Hver tirsdag pakker vi tøj til Polen, vi mangler nogle hjælpere, også mandlige. Som regel finder arbejdet sted om formiddagen. Man bedes venligst melde sig til fru Ursula Koltowska, Lundtoftegade 75. Tlf. 01-85 51 11.

Hver tirsdag spejdermøde kl. 18.15. Tilmelding: Steen Andersen (01) 11 49 30 kl. 17-18.

Håndarbejdsgruppen mødes hver torsdag hos fru Carlsen, 01-39 44 08.

December:

Onsdag d. 1. Messe kl. 11 og foldning af sognebladet i krypten.

Søndag d. 5. Schola Gregoriana synger ved højmessens kl. 10 latin/dansk.

Lørdag d. 11. Adventsfest for unge og gamle i krypten kl. 15 til 17.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Sognepræst: Niels Kiær S. J.
Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.
Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00 reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdag: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15

Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9.

Onsdag d. 8. Marias uplettede undfangelse:

Messe som sædvanlig kl. 17. Latinsk højmesse i Immaculatakirken.

Torsdag d. 9. Adventsaften: Andagt i kirken kl. 19.30 med sakramental velsignelse. Derefter mødes vi i kantinen til hyggeligt samvær med gløgg og pakkeaktion.

Søndag 12. Latinsk højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Lørdag d. 18. Lejlighed til skriftemål kl. 14-17.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag og torsdag, hvor messen læses kl. 16.45. Søndag højmesse kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.
Tlf. 02-94 76 94.

Sognepræst: Karl Smeenk.

Messetider: Hverdage, kun efter aftale.

Lørdage kl. 17.

Søndag kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk).

Tirsdays kl. 19-20: Stille bøn.

Ungdomsklubber:

Mini-KUK hver onsdag kl. 16-18.

Maxi-KUK hver mandag kl. 19.30-22.

Lørdag den 11. kl. 15.00: Familieundervisning med messe kl. 17.

Søndag den 19. Kirkekaffe efter messen kl. 9.30.

Julen: Se venligst næste nummer af katolsk orientering.

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O. M. I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 am. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 pm.

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm.

Saturday Evening

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 pm.

Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt.

Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

Sunday, d. 5. Coffee and Social following 10:45 am Family Liturgy at Vor Frue Kirke. All are welcome.

Tuesday, d. 7. Vigil celebration of Immaculate Conception, Rygårds Skole, 7:30 pm.

Sacrament of Reconciliation

Anytime, by appointment. Phone one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSEN

Assens:

Vor Frelzers Kirke

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR. Tlf.: (09) 31 09 74 eller 12 16 64.

Træffetider: Hver onsdag kl. 10 - 12.00 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.

Messetider:

I må gøre opmærksom på, at fra og med december er der højmesse kl. 10.30 hver første søndag i måneden.

Den tredje søndag i måneden messe kl. 17.00.

Søndag den 5. Højmesse kl. 10.30.

Søndag den 19. Højmesse kl. 17.00.

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96.

Hjælpepræst: Georg Heggum: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.

Hørsholm, Marievej kl. 10.

Mikkeltborg: Strandvej 352 kl. 8.

Åsebakken: Kl. 8.30.

Onsdag d. 1. Bankolandespil. Alle fire menigheder er hertil indbudt.

Stedet: *Hillerød* menigheds sal i Møllestrædet. Kl. 19.30, Møllestræde 7.

Søndag d. 5.: Julebazar på Nordvanggård kl. 11.00 - 15.00.

Salgsboder med mange, dejlige julegaver, skønne håndarbejder af alle slags. Tombola og restaurant. Salgets indtægter går ubeskåret til Søstrenes arbejde i Afrika.

Mandag d. 6.: Præstemøde.

Midi-kuk kl. 19: Fremstiller sin egen julekrybbe.

Onsdag d. 8.: Ældreklub mødes til Lucia optog og kuk mødes kl. 19.30.

Torsdag d. 9.: Fælles skriftemål på Nordvanggård kl. 16.00.

Torsdag d. 9 om aftenen kl. 19.30 i *Hørsholm »Jule-koncert«.*

Søndag d. 12.: koret synger til højmessens. Med venlige hilsner og God Advent jeres præster Georg Heggum, Jacob Muiser.

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.

Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10, dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.

Der er messe om fredagen kl. 18.45.

Skriftemål ved pastor Kerkhofs torsdag den 16. kl. 18-19.

Advents-aften søndag den 12. kl. 19 i mødelokalet.

Fredericia: Skt. Knuds Kirke

Sjællandsgade 50, 7000 Fredericia.

Sognepræst Palle Burla, Sjællandsgade 50 A, tlf. (05) 92 11 76. Formand for menighedsrådet: Hans Madura, tlf. (05) 92 08 06.

Hverdagsmesser:

Tirsdag kl. 8.15, onsdag kl. 18.00, torsdag kl. 18.00, fredag kl. 8.00 og lørdag kl. 17.00.

Søndagsmesse: Kl. 10.00.

Hver torsdag kl. 16.30: Fælles kristent bibel- og bedemøde i den lille skole. Sidste søndag i måneden latinsk højmesse. Sidste fredag i måneden økumenisk skolegudstjeneste kl. 8.00 i St. Michaelis Kirke.

Onsdag d. 8.: Kl. 18.00 messe (Marias undfangelse). Kl. 19.30 adventsaften arrangeret af D.K.K.F. (Vi håber på et stort fremmøde).

Grenå:

Skt. Clemens Kirke

Præst: Herbert Krawczyk, tlf. 06-13 56 66.

Postkonto: 5 63 26 68.

Træffetid: Hver torsdag, kl. 18-19 ved kirken.

Lørdag, den 4. sogneundervisning, kl. 10 med afsluttende messe, kl. 13 (gælder for søndag).

Nikolausfest for børn og menighed på Sostrup, hvor der bl. a. vises film fra menighedens udflugt til Skagen. På nuværende tidspunkt er datoen endnu ikke fastsat. Nærmere oplysninger kommer i Menighedsbladet.

Onsdag, den 8. Jomfru Marias uplettede undfangelse, messe, kl. 19.

Familiegruppen mødes.

Søndag, d. 12. messe, kl. 10.

Sostrup:

Hverdagsmesser: Kontakt Søstre, tlf. 06-38 41 11.

Søndagsmesser: Hver søndag, kl. 8.30.

Haderslev:

Sct. Marie kirke

Mariegade 8, 6100 Haderslev.

Tlf. 04-52 23 26. - Giro 9033734.

Sognepræst Erling Brodersen.

Messetider:

Søndag kl. 10.30.

Fredag kl. 17.00.

Skriftemål: indtil et kvarter før messe samt efter aftale.

Kvindekredsen: Mødes tirsdag d. 7. december kl. 19.30 hos menighedsrådsformanden i Aabenraa, Antoni Liss, Vognmarken 6, tlf. (04) 62 13 05.

Adventsfest: Lørdag d. 11. dec. kl. 14.00 i Folkehjem, Haderslevvej 7, Aabenraa.

Tilmelding nødvendig. Ring til Cecilie Moltzen, tlf. (04) 75 54 04 ell. Antoni Liss, tlf. (04) 62 13 05.

Helsingør:

Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.

Sognepræst G. Coenen.

Tlf.: (02) 21 05 71.

Søndagsmesser:

Hver lørdag kl. 17.00 dialogmesse.

Hver søndag kl. 8.30 dialogmesse og kl. 10.30 højmesse.

Hverdagsmesser:

Mandag - fredag incl. kl. 19.00 i søstrenes kapel, Møllebakken 8.

Alle hverdage kl. 18.15 i Niels Steensens Hus.

1. og 3. søndag i hver måned fejres en messe på kroatisk henholdsvis kl. 12.00 og kl. 17.00.

3. søndag i hver måned er højmessens familiemesse.

Sidste søndag i hver måned er højmessens på latin.

Lejlighed til at modtage bodens sakramente alle lørdage kl. 16.00-17.00 i kirken.

Fra 5. december holdes søndagshøjmessens i menighedssalen. Lørdagens messe og søndagens messe kl. 8.30 holdes i kirkens samtaleværelse. Dette gælder dog ikke messerne i forbindelse med højtiderne jul, nytår og kyndelmesse.

Eventuelle ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.

Onsdag d. 8. Marias uplettede undfangelse. Kl. 8.00 dialogmesse hos søstre.

Søndag d. 12. Bodsandagt i forbindelse med højmessens.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.

Tlf.: (07) 12 43 82.

Messetider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Adventsaften:

Lørdag den 4. kl. 19.00 aftenmesse, der gælder for næste dags søndagsmesse. Fra kl. 20.00 spiser vi fælles aftensmad og hygger os resten af aftenen med lidt forskelligt, blandt andet talloteri. Enhver, voksne og børn, medbringer en billig gavepakke som gevinst. Vi slutter af med fælles julesang og et varmt glas gløgg eller andet.

Der er eventuelt også en messe søndag morgen den 5. kl. 10.00 for dem, der ikke kan komme til adventsaftenen. Sig det videre.

Religionsundervisning:

For børnene fra Herning Ø:

Mandag den 6. og den 20. kl. 16.00.

For børnene fra Lind:

Hver onsdag kl. 16.00.

For børnene i Sdr. Felding:

Hver tirsdag kl. 19.30.

For de firmede unge:

Tirsdag den 7. og den 21. kl. 15.10.

Meddelelser om julens gudstjeneste i næste nummer.

En velsignet adventstid ønskes af præst og menighedsråd.

Hillerød:

Skt. Vilhelms Kirke

Postbox 27, 3400 Hillerød.

Menighedshus: Møllestræde 7.

Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4.

Tlf. 02-26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstre, tlf. 26 78 65.

Søndagsmesser:

Menighedshuset, Møllestræde 7, kl. 10.

Onsdag d. 1. Bankospil/Andespil, arrangeret af KUK. Alle fire menigheder er indbudt til dette traditionelle årlige KUK-arrangement, som i år er henlagt til

menighedssalen i Møllestræde. Vi begynder klokken 19.30.

Lørdag d. 4. Religionsundervisning nr. 7 i Møllestræde kl. 9.30 - 11.30.

Søndag d. 5. Familiemesse kl. 10. Vi fejrer Nikolaus. Bagefter kirkékaffe.

Mandag d. 6. MIDI-KUK fremstiller sine egne julekrybber på Nordvangård kl. 19-21.

Tirsdag d. 7. Adventsstrikkeklub hos søstrene i Frederikshave 24,2 i Hillerød fra kl. 14.

Onsdag d. 8. KUK fremstiller mini-juletræer.

Torsdag d. 9. Messe kl. 17.

Lørdag d. 11. Religionsundervisning nr. 8.

Vi holder juleafslutning.

Søndag d. 12. Efter messen kl. 10 med Lucia optog, spiser vi landgangsbrød, og skyller efter med sodavand, øl og sna.. Herefter afholdes vores årlige julemarked. Effekter til salg og bortlodning, bedes afleveret i Møllestræde i god tid forinden. Lad os mødes og give polske trængende en glædelig julegave. I samme weekend har menigheden besøg af menighedsrådet fra Sankt Vicelin menighed i Lübeck. Disse gæster fra vores partnermenighed, deltager naturligvis også i vores adventsfest. Alle deutschkønner er således også velkommen.

Holbæk: Skt. Elisabeths Kirke

Carl Refsvej 2 B, 4300 Holbæk.
Præst. Johs. van den Hoek SMM
Bakken 11, 4300 Holbæk, tlf. (03) 43 06 87.

Menighedsrådsformand: Piet van Dijk.
Chr. Hansensvej 18, 4520 Svinninge.

Messtider

Søndag kl. 10.

Lørdag kl. 17 (undt. d. 4. december).

Religionsundervisning

Hver torsdag kl. 15 (kirkekælderens).

Adventsfestmøde

Lørdag d. 4. december Messe kl. 15.
Derefter: Adventsfest i kirkekælderens.
Programmet er ikke fastlagt endnu i alle enkeltheder, men det bliver i hvert fald opbyggeligt, festligt og hyggeligt.

Menighedsrådet

har på sit sidste møde fremlagt en del planer. Derom mere i næste nummer.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 52 68.

Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (Højmessens).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hos Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, onsdag kl. 17.

Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Onsdag, den 1. kl. 14.30, på Stensballe Kloster, sammenkomst for de ældre i menigheden.

Søndag, den 5.: Kirkékaffe.

Torsdag, den 9. kl. 19.30: Adventsaften i mødelokalet.

Kalundborg: Skt. Maria Kirke

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg.

Messe hver søndag kl. 15.

Børneundervisning fra okt.-maj.

Menighedsrådsformand Eug. Wojtaszewski, tlf. (03) 50 11 20.

Kolding: Skt. Michaels Kirke

Tøndervej 17, 6000 Kolding.
Tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messtider:

Søndage: Kl. 8 sangmesse kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15, torsdag til lørdag kl. 8.15.

Onsdag d. 8. og torsdag d. 9. Kl. 19.30 inviterer skolen menigheden til en adventsfest i kirken, hvor elever sammen med os vil synge juletiden ind. (I øvrigt henvises til sognebrevet).

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge. Tlf. (03) 65 06 51.

Sognepræst J. Samuelsen S. J. træffes tirsdag-fredag kl. 11-12.

Faste messtider:

Søndag kl. 10.

Tirsdag kl. 19.15 og onsdag kl. 9.30.

Lørdag kl. 11.00.

Søndag d. 12.: 3. søndag i advent er der adventsfest for børn og voksne i præstegården efter messen.

Maribo: Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo.

Pater Herman Legut, O. F. M. Conv.

Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid kl. 10-11, undtagen mandag og tirsdag.

Messtider:

Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Søndag den 19. Messe på polsk kl. 11.00.

Dåb den 14. november.

Michael Madsen, søn af John Madsen og hustru Lene, f. Jensen. Michael og forældre ønskes hjertelig til lykke.

Nakskov Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov.
Tlf. (03) 92 06 81.

Gudstjenestetider:

Søndage: Højmesse kl. 10.00.

Hverdage: Aftenmesse kl. 17.00.

Polsk messe

Den polske messe finder sted søndag den 5. december kl. 11.00.

Julemarked 1982.

Lørdag og søndag den 4. og 5. december holdes menighedens årlige julemarked i Kolbestuen. Der åbnes om lørdagen kl. 14.00. Aflever gaver til julemarkedet i præstegården. Besøg julemarkedet! Har De opdaget markedets hygge efter højmassen? Mange samles til en bid brød i restauranten midt på dagen og er med til at byde når julestegen bortloddes. Drik en julegløgg. Gør et kup i håndarbejdsafdelingen. Gå på jagt i gaveboden. Glem ikke at sikre Dem lodsedler fra lotterierne med de fine gevinster. Tag venner og

bekendte med til menighedens hyggelige weekend om året.

Mariafest – den 8. december.

Onsdag den 8. december fejres festen for Marias uplettede undfangelse. Aftenmesse holdes kl. 19.00. I vor menighed, som har taget sig den hellige Maximilian Kolbe til hjertet, er der sikkert mange, der vil fejre denne festdag. Som bekendt startede pater Kolbe bevægelsen Den Uplettes Ridder (Rycerz Niepokalanej). Interesserede kan efter messen få mere at vide om denne bevægelse i Menighedshuset.

Menighedens julefest.

Børnene indbydes til julegudstjeneste fredag den 24. december kl. 16.00. Denne specielle børnegudstjeneste er ingen messe.

Midnatsmessen begynder juleaften kl. 23.00. Juledag og 2. juledag højmesse kl. 10.00.

Juletræsfest tirsdag den 28. december kl. 15.00.

»Lovsang«, den nye katolske salmebog.

Ved adventstiden udkommer den nye katolske salmebog, som har fået navnet »Lovsang« (773 sider, indb. pris kr. 85.40). Vi vil gerne anskaffe et kirkesæt (100 eksemplarer). Menigheden opfordres til at give sig selv disse 100 eks. som julegave!

Nyborg: Stella Maris Kirke

Vindingevej 9, 5800 Nyborg.

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR.

Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60.

Træffetider: Onsdag kl. 13-15 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.

Faste messtider:

Hverdage: Kl. 6.30.

Undtaget: Onsdag kl. 17.00.

Lørdag: Kl. 16.00 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Søndag: Kl. 10.00: Højmesse.

Søndag den 12. Kl. 10.00 Familiemesse.

Kirkékaffe den 2. søndag i hver måned.

Religionsundervisning hver anden lørdag kl. 10-12.00.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 07 39.

Gudstjenester:

Tirsdag, onsdag, torsdag, fredag kl. 18.30 i søstrenes kapel, Bispegade 4.

Lørdag kl. 16.00 i kapellet.

Søndag kl. 8.00 og 10.00.

Arrangementer:

Tirsdag d. 30. november:

Kl. 19.30 Foredrag ved p. H. Jorna over emnet: »Ægteskabet i den katolske kirke. Den nye kirkeret«.

Onsdag d. 1.: Kl. 19.00 Forældreaften på skolen for de forældre som har børn på den katolske skole.

Torsdag d. 2.: Kl. 18.30 Bikuben Ungdomsaften + arbejdsaften for den 3. verden.

Lørdag d. 4.: Kl. 13.00 - 17.00 Julebasar på Sct. Joseph Søstrenes skole.

Kl. 19.00 Gudstjeneste i kirken.

Søndag d. 5.: Kl. 10.00 Firmelse.

Biskoppen meddeler Firmelsens Sakramente til de unge fra menigheden.

Efter gudstjenesten fælles frokost (medbragt mad) i skolens sal. Alle er velkomne.

Torsdag d. 9.: Ungdomsaften + Åbent Hus.

Fredag d. 10. kl. 19.30 - **Søndag d. 12.** kl. 15.00: Ungdomsweekend i Maribo.

Onsdag d. 15.: Kl. 19.00 Adventsaften med krybbespil i kirken.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C.

Tlf.: 09-12 16 64.

Præster: P. Franz Hauser, P. Jerzy Gorowski.

Kontortid: Kl. 11.00-12.00 (undt. mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.

Messtider:

Søndage: Kl. 8- kl. 10.00 (højmesse) - kl. 16.30.

Hverdage: Mandag og fredag kl. 8.00.

Tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9.00.

Onsdag kl. 11.00 samt fredag kl. 19.00.

Dalum klosterkirke: Søndage kl. 7.30. Hverdage kl. 6.30.

Søndag d. 12.: Kl. 12 polsk messe.

Lørdag d. 4. og søndag d. 5. holder vi julemarked.

Mandag d. 6.: D. K. K. F. holder adventsaften på Bjerregårdsvej 9.

Fredag d. 3. Tilbedelse efter messen kl. 19.

Randers: Jesu Hjerte Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.

Tlf. (06) 42 97 30.

Gudstjenesteprogram:

Lørdag, kl. 17 (Undtagen d. 4. hvor der er sogne- og familiemesse kl. 13.30). Søndag, kl. 10.

Hverdagsmesser:

Mandag og tirsdag kl. 8. Onsdag, kl. 19. Torsdag, kl. 8. Fredag, kl. 8 i søstrenes kapel.

Møder:

Menighedsrådet, d. 7. kl. 20 i præstegården.

Sogneundervisning, lørdag d. 4. Vi begynder med messen kl. 13.30.

Mini KUK, d. 13. kl. 14.30 i præstegården.

Ældre og de andre, d. 18. Vi begynder 14.30 og afslutter med messen kl. 17.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted.

Sognepræst: T. Palsøe.

Tlf. (03) 61 03 92.

Søndage: Højmesse kl. 10.

Fredag d. 3. Juleforberedelse i kirken:

Messe kl. 19 - fortsættelse på skolen

Søndag d. 5. Kirkékaffe bortfalder.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30 og fredag kl. 19.30.

Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Torsdag d. 2. Adventsaften, som begynder i kirken: Kl. 19.30.

Søndag d. 12. Familiemesse kl. 10 tilrettelagt af konfirmanderne.

Tirsdag d. 14.: Julestue for de ældre i menigheden: Kl. 14.

Tirsdag d. 21. Kl. 19.30: »Lidt stilhed i den ellers så travle juletid«. (Efter afslutningen eventuelt mulighed til privat skriftemål).

Ledreborg Slotskirke

Hver søndag: Messe kl. 8.30.

Silkeborg: Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. 06-82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.

Faste messetider:

Fredag kl. 18 messe, lørdag kl. 16 messe.

Søndag kl. 10 højmesse.

Hver tirsdag messe kl. 18 hos De små Søstre, Øm.

1. og 3. torsdag i hver md.: Messe kl. 18 i Fuglevad, Sminge.

Fredag 3. kl. 16: Religionsundervisning for børn.

Mandag 6. kl. 19.30: Messe med påfl. menighedsrådsmøde.

Søndag 12. kl. 10: Festmesse i anledning af kirkens 70 års jubilæum. Efter messen fællesspisning i menighedshuset. Alle er hjerteligt velkomne.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Såfremt der ikke svares på kirkens telefon (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådets formand, Erik B. Zieher, (03) 57 15 62.

Søndag den 5. 2. s. i advent, højmesse kl. 10.00.

Søndag den 12. 3. s. i advent, højmesse kl. 10.00, luciaoptog i forbindelse med messen, kirkekafe, kirkebil fra Korsør og Dianalund.

Søndag den 19. 4. s. i advent, højmesse kl. 10.00.

Religionsundervisningen slutter fredag den 10. december og påbegyndes i det nye år efter nærmere besked til forældrene om tidspunktet.

Skriftemål om søndagene i forbindelse med messerne.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.

Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.

Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Søndag d. 5.: 2. Sø. i Advent. Kl. 10.00 familiemesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Fredag d. 10.: Kl. 16-19 juleafslutning for børn og Mini-KUK.

Sønderborg: Skt. Pauls Kirke

Sønderborg: Skt. Pauls kirke

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg.

Tlf. (04) 42 35 85.

Præst: Ebbe Simonsen.

Søndage: Højmesse kl. 9.30.

Lørdag d. 11. kl. 14-17: De sønderjyske menigheds store adventsfest på »Folkehjem« i Åbenrå.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup

Tlf. (02) 99 07 28.

Messetider:

Søndage: Kl. 10 og 16.30 (okt.-marts).

Onsdage og fredage: Kl. 19.30.

Religionsundervisning: Søndag d. 12/12.

Konfirmandunderv.: Torsdag kl. 8 og fredag kl. 16.

Lørdag, 4.: Sankt Niklausfest for børn og voksne, kl. 14.30.

Onsdag d. 8. Adventsaften, begynder i kirken kl. 19.30 og fortsætter i menighedshuset. Kolpingaften, d. 15/12.

»Bellis«, S. Hedwigsøstrene, Køgevej 160, Tåstrup, tlf. (02) 99 03 74. Messe 17.30.

Assumptionssøstrene, tlf. (02) 99 81 57, »Den gamle smedie«, Bygade 53, Tåstrup.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl.

9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester:

Hverdage: Mand., onsd. fred.: Kl. 8 i kirken.

Tirsd., onsd, torsd.: Kl. 18 i Søstrenes kapel.

Lørdag kl. 15: Søndagsmesse.

Søndag kl.10: Højmesse. Hver søndag under højmassen tilbydes børnepasning i Skt. Norberts skole (børnehaveklasse).

Lørdag d. 4.: Menighedens adventsaften. Kl. 16: starter adventsaften med en familiemesse i Søstrenes sal, Vestre Engvej 42. Bagefter er der fælles spisning, hygge og sang, klip og klister, gløgg og æbleskiver. En festlig aften for hele menigheden.

NB. Denne dag er der ingen messe i kirken kl. 15.

Lørdag d. 11.: Religionsundervisning for eftermiddagsholdene. Bagefter messe kl. 15.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.

Tlf. (06) 62 36 41.

Messetider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 1., 3. og 5. søndag kl. 10.00. Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.

Religionsundervisning:

Lemvig: Lørdag den 4. dec. kl. 9.30 - 11.30.

Viborg: Lørdag den 11. dec. kl. 10.00 - 12.00.

Kirkekafe:

Viborg: Den 5. dec.

Lemvig: Bortfalder i december.

Studiekreds: Torsdag den 2. dec. kl. 19.30.

Åbenrå: Skt. Ansgars Kirke

Skt. Ansgars Kirke

Søndertorv, 6200 Aabenraa.

Tlf. (04) 62 35 43 eller 42 35 85.

Præst: Ebbe Simonsen.

Søndage: Dansk højmesse kl. 10, vietnamesisk messe kl. 14.30.

Lørdag d. 11. Kl. 14-17.

De sønderjyske menigheds store adventsfest på »Folkehjem« i Aabenraa.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Aalborg.

Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.

Fredag d. 3.: Jesu-Hjerte-Fredag, er sakramentet udstillet til tilbedelse i kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse.

Lørdag d. 4.: Menighedens adventsfest. Som tidligere vil vi igen holde en rigtig adventsaften for hele familien. På grund af basaren henlægges adventsaften til denne lørdag. Pastor Keld Christensen (tidl. Sparekassedirektør) fra Bovlund er aftenens taler. Vi håber på god tilslutning.

Torsdag d. 9.: De ældre og enlige holder deres adventsfest hos søstrene på Sct. Josephs Hospital. Vi starter med at fejre den hellige messe kl. 13.30 i kirken på Sct. Josephs Hospital.

Fredag d. 10.: Kl. 15 møde for medlemmerne af den hl. Frans' 3. orden.

Onsdag d. 15.: Kl. 9.10 holder Sct. Mariæ Skole Luciaoptog i kirken.

Gudstjenester udenfor Aalborg:

Frederikshavn: Lørdag d. 4., kl. 16.30.

Lørdag d. 11., kl. 16.30.

Hjørring: Lørdag d. 11., kl. 14.30.

Thisted: Lørdag d. 11., kl. 16.00!

Århus: Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, 8000 Århus C. Postbox 219.

Liturgisk kalender

1. viol. Onsdag i 1. uge i advent. L.: Es. 25,6-10a. Ev.: Matt. 15,29-37. Adv. pf. l.

2. viol. Torsdag i 1. uge i advent. L.: Es. 26,1-6. Ev.: Matt. 7,21-24-27. Adv. pf. l.

3. hvid. Fredag. Frans Xavier († 1552). (m). L.: Es. 29,17-24. Ev.: Matt. 9,27-31. Adv. pf. l.

4. viol. Lørdag i 1. uge i advent. L.: Es. 30,19-21. 23-26. Ev.: Matt. 9,35-10,1. 6-8. Eller: hvid. Johannes af Damaskus, biskop og kirkelærer († 749). Adv. pf. l.

5. viol. 2. SØNDAG I ADVENT. 1. L.: Bar. 5,1-9. Salme 126,1-2ab. 2 cd-3. 4-5. 6. R. v. 3: Herren har gjort store ting imod os, og vi blev glade. 2. L.: Fil. 1,4-6. 8-11. Ev.: Luk. 3,1-6. Cr. Adv. pf. l.

6. viol. Mandag i 2. uge i advent. L.: Es. 35,1-10. Ev.: Luk. 5,17-26. Eller: hvid. Nicolaus, biskop († 4. årh.). Adv. pf. l.

7. hvid. Tirsdag. Ambrosius, biskop og kirkelærer († 397). (m). L.: Es. 40,1-11. Ev.: Matt. 18,12-14. Adv. pf. l.

8. hvid. Onsdag. MARIAS UPLETTEDE UNDFANGELSE. (s). 1. L.: 1. Mos. 3,9-15. 20. Salme 98,1. 2-3ab. 3bc-4. R. v. 1: Syng Herren en ny sang, thi vidunderlige ting har han gjort. 2. L.: Ef. 1,3-6. 11-12. Ev.: Luk. 1,26-38. Gl. Cr. Særl. pf.

9. viol. Torsdag i 2. uge i advent. L.: Es. 41,13-20. Ev.: Matt. 11,11-15. Adv. pf. l.

10. viol. Fredag i 2. uge i advent. L.: Es. 48,17-19. Ev.: Matt. 11,16-19. Adv. pf. l.

11. viol. Lørdag i 2. uge i advent. L.: Sir. 48,1-4. 9-11. Ev.: Matt. 17,10-13. Eller:

hvid. Damasus, pave († 384). Adv. pf. l.

12. viol. el. rosa. 3. SØNDAG I ADVENT. 1. L.: Zef. 3,14-18a. Salme: Es. 12,2-3. 4bcd. 5-6. R. v. 6: Bryd ud i jubel, thi stor i jeres midte er Israels helligel 2. L.: Fil.

4,4-7. Ev.: Luk. 3,10-18. Cr. Adv. pf. l.

13. rød. Mandag. Lucia, jomfru og martyr († 304). (m). L.: 4. Mos. 24,2-7. 15-17a. Ev.: Matt. 21,23-27. Adv. pf. l.

14. hvid. Tirsdag. Johannes af Korset, ordenspræst, kirkelærer († 1591). (m). L.: Zef. 3,1-2. 9-13. Ev.: Matt. 21,28-32. Adv. pf. l.

Bønnens apostolat

Daglig bøn i 1982.

Herre, alt for dig, og som du vil.

I december beder vi for: At alle mennesker og nationer må tjene freden ved at respektere andres frihed. At Asiens kirker må berige den universelle Kirke med deres kontemplative tradition.

Gregoriansk højmesse i Immaculatakirken

Af »katolsk orientering«s gudstjenesteoversigter kan man se, at der i flere kirker stadig synges højmesse på latin og med anvendelse af den gregorianske koral. Nogle læserbreve i bladet har vist, at der også hos kirkefolket er interesse for denne værdifulde sang.

Det må formentlig have interesse i videre kredse at vide, at jeg på festen for Mariæ uplettede Undfangelse den 8. december kl. 19.30 synger højmesse på latin i Immaculatakirken, Strandvejen 91. Koret under ledelse af organist Rolf Tønshoff synger messens

»bevægelige« dele, såsom Introitus og Graduale, og koret synger for til de »faste« dele fra Missa IX og Credo I, så deltagerne kan synges med; Roms liturgiske forskrifter ønsker det således.

Desuden får man lejlighed til at høre hymnen Ave Maris Stella (Hil dig, havets stjerne) og efter messen synges foran Mariastatuen Salve Regina, særlig kendt fra valfarten til Vor Frue af Åsebakken. Ceremonielt bliver messen så festlig, som også den nye messeordning forudsætter det.

Kjeld Geertz-Hansen

Folk går sjældnere til skrifte - men er gladere for at gøre det

Læserundersøgelse af »U.S. Catholic« viser at 68 pct. anser skriftemålet for »et vigtigt sakramente i mit liv«

Chicago (NC) – En undersøgelse blandt læsere af »U.S. Catholic«, et månedsblad, der udgives i Chicago, viser, at 68 procent anser skriftemålet for »et vigtigt sakramente i mit liv«.

Næsten 1000 af bladets læsere blev udspurgt, og 282 svarede. 91 pct. af disse tog afstand fra det synspunkt, at »den katolske kirke ville klare sig godt, selv om der ikke var sakramenter eller ceremonier af en eller anden art til at udtrykke syndforladelse«.

Hvad angår hyppigheden af skriftemål, svarede 51 pct., at de skriftede et par gange om året, 22 pct. sjældnere end én gang årligt, 4 pct. aldrig, 9 pct. en gang om måneden og kun 2 pct. oftere end en gang hver måned.

I en artikel, der behandler resultatet af undersøgelsen, fremhæves det, at procenten af dem, der svarede, at de aldrig går til skrifte (4 pct.) er langt lavere end antallet fra en tilsvarende undersøgelse blandt katolikker i Tennessee, hvor 27 pct. oplyser, at de aldrig går til skrifte. Ingen af disse to opinions-

undersøgelser kan dog betragtes som en videnskabelig meningsmåling blandt katolikker i USA.

Privat skriftemål

Af de katolikker, der har besvaret Chicago-magasinet spørgsmål, har 77 pct. benyttet den nye form for skriftemål, der foregår som en samtale med præsten. 72 pct. foretrækker det nye bodsritual for på den måde, hvorpå man skriftede for 20 år siden, og 77 pct. sagde, at det ikke var den samme slags synder, de skriftede nu, som da de var børn.

Skønt 51 pct. oplyste, at de sjældent begik så alvorlige synder, at de var nødt til at gå til skrifte. 67 pct. mente dog, at hvis de begik, hvad de selv følte var en alvorlig synd, ville de have behov for et privat skriftemål for at være sikker på virkeligt at have fået tilgivelse.

Kritikken af skriftemålet samlede sig især om præsterne. Artiklen i »U.S. Catholic« siger: »Ifølge besvarelsene er præster overlegne, vilkårlige, ikke til at få fat i, usympatiske, fordømmende og har alt for travlt. At

der simpelthen ikke er tid nok til en virkelig samtale blev af flere nævnt som et særligt ømt punkt. Mange præster har tilsyneladende stadig en ekspeditionsagtig indstilling til sakramentet.

En præst, p. Michael Henchal, der er administrerende direktør for den biskoppelige liturgikommission i Portland, udtaler »Hvis det fortsætter på denne måde, vil sakramentet ophøre med at eksistere i løbet af 10 år, fordi det ikke benyttes. I hvert fald to generationer har nu overhovedet ikke benyttet det. Hvis der ikke sker alvorlige forandringer, går det ikke. Reformen har indtil nu været en total fiasko, fordi skriftemålet ikke er blevet benyttet«.

Uduelige skriftefædre

I artiklen hedder det også: »Den store mængde af uduelige skriftefædre forbløffer eksperter på dette område«.

Både lægfolk og præster tilråder, at man ser sig godt om for at finde en god skriftefar. »Mange præster duer ikke til det«, sagde p. Henchal.

Et ægtepar i Massachusetts havde lavet en liste over en god skriftefars egenskaber: »En god åndelig vejleder skal have indfølelse over for sine skriftebørn, han skal søge at lære dem at kende, have en rigtig indstilling, være følsom over for andres behov, kunne give råd med kærlighed og omsorg og kende lidt til psykologi«.

»Hvis der kan uddrages nogle fælles træk af svarene«, siger artiklen, »er det disse: Katolikker trænger til at lære mere om skriftemålet, de har brug for bedre skriftefædre, og de ønsker fælles bogsudtjenester. I det store og hele var svarerne tilfredse med reformen af sakramentet, men de føler at reformen ikke er gået vidt nok eller ikke er nået ud til tilstrækkelig mange mennesker. De, der har prøvet at skrifte i en personlig samtale med præsten, syntes godt derom; andre ønskede at åbne sakramentet for alle ved hjælp af fælles bogsudtjenester. Kort sagt: Måske går folk nu sjældnere til skrifte, men de er gladere for at gøre det«.

Studenter i Columbia besætter kirkelige kontorer

Medellin/Colombia (NC) – I to tilfælde har studenter besat kirkelige kontorer i Colombia. Det drejede sig om det pavelige nuntiatur i Bogota og de ærkebiskoppelige kontorer i Medellin. Det skete i begge tilfælde for at lægge pres på den colombianske regering for at få den til at foretage undersøgelser om forholdene i forbindelse med mennesker, der er blevet dræbt eller er forsvundet.

Efter en times forløb lykkedes det ærkebiskop Alfonso Lopez Trujillo af Medellin at overtale otte studenter fra Antioquia Universitetet til at forlade kontorerne igen. Han havde da indvilliget i at aflevere en begæring fra studenterne til regeringen. Heri kræver studenterne oplysninger om godt en halv snes studenter, der er forsvundet; de to af dem har været savnet i over fire måneder.

En uge tidligere besatte 12 studenter fra Bogotas nationale Universitet, nuntiatoret i Bogota, for at gennemtvinge, at der blev sat en undersøgelse i gang af mordet på en af deres professorer Alberto Alvala og fem studenter. De sagde, at regeringens embedsmænd ikke havde

villet gøre noget ved sagen.

Den colombianske menneskerettighedskommission støtter studenterne, mens den colombianske bispekonference kritiserer studenterne for ikke at benytte andre midler.

Øget interesse for luthersk konfirmation

Helsinki (NØP/KT) – I den finske lutherske kirke bliver det mere og mere populært at gå til konfirmationsforberedelse, gå i »bibelskolen«, som det kaldes.

Ifølge statistiske oplysninger deltog i 1980 92,8 pct. af alle 15-årige i Finland i denne undervisning, mens det i 1975 kun var 88,3 pct. Det viser sig, at flere hundrede unge, hvis forældre står uden for den lutherske kirke, hvert år slutter sig til kirken for at gå i »bibelskole«. Det viser sig også, at de allerfleste, der følger undervisningen, bliver konfirmeret.

GAVEPAKKE TIL POLEN

Scanpakket
København ApS

Toldfrie ekspresværdigavepakker til familie og venner i Polen

Ny prisliste udsendt ultimo oktober

Eksempel: Scanpakket nr. 104	Vægt 6 kg.	Pris kr. 215,00
Indhold:		
907 g dansk skinke	200 g leverpostej	
454 g chopped ham	500 g kaffe	
356 g dansk smør	200 g chokolade	
1 l spiseolie	100 g te	
200 g smalteost	1000 g sukker	

Dette er blot en af vore populære pakker, som vi pakker for Dem i Københavns frihavn. Alle omkostninger, indtil adressaten har modtaget pakken, er inkluderet i prisen. Leveringen sker indenfor 2 uger efter modtagelsen af Deres indbetaling. Som noget helt nyt kan vi nu også tilbyde Dem herre- og damecykler, symaskiner, cowboybukser m.v. Rekvirer vor nye prisliste for yderligere oplysninger. Hvis De ikke kender nogle i Polen og alligevel gerne vil gøre en ubekendt en glæde, er vi ved hjælp fra den katolske kirke i stand til at stille adresser til Deres disposition.

Scanpakket København ApS

Best. januar

Send omgående Deres prisliste til følgende adresse:

Klip af og send til

Scanpakket ApS
Dampfarvevej 1
2100 København Ø

Den franciskanske lægorden OFS

Af Marianne Powell

Som lægfranciskaner får man ofte stillet spørgsmålene: Hvorfor lægfranciskaner? Hvad betyder det at være medlem af en lægorden? Hvori består forskellen mellem dit liv og det liv, som enhver anden aktiv kristen fører? Spørgsmålene er ikke umiddelbart lette at besvare, ikke fordi der er noget skjult og mystisk ved et medlemskab af OFS, men fordi de forskelle, der er tale om, er u håndgribelige, eftersom de hører til livets åndelige dimension.

Ved løfteafleggelsen i den franciskanske lægorden lover man at leve efter Jesu Kristi evangelium i Frans' ånd, og man lover kirken sin aktive tjeneste og et ærligt forsøg på at vokse i kærlighed. Løfterne i det nye ritual er således meget enkle, og ved et overfladisk blik kunne det se ud, som om der ikke var nogen særlig forskel mellem dette og ethvert andet kristent liv ud over den lille bemærkning »i Frans' ånd«. På en vis måde er det rigtigt. Der bør heller ikke være nogen alvorligt divergerende forskelle i de forskellige manifestationer af en kristen livsform, og franciskanere er – som alle andre kristne – mennesker, i hvem »godt og ondt så sært er blandet sammen«. Hvorfor så et medlemskab af OFS?

Karisme og institution

Betragter vi den institution, vi kalder kirken, kunne vi beskrive den som en karismatisk bevægelse, som er blevet institutionaliseret. En kirke må altid kombinere sin karismatiske dimension med en hierarkisk struktur. Det samme gælder religiøse ordener, der som oftest begynder som en bevægelse, igangsat af et enkelt menneskes særlige karisme, men som før eller siden må udvikle en struktur for at overleve. En karisme gives til et enkelt menneske, og overgangen fra en karismatisk bevægelse til en kirkelig orden kan være vanskelig og pinefuld. Vi kender de vanskeligheder, Frans af Assisi oplevede under denne proces, men fordi

han vidste, at overgangen var nødvendig, overlod han ledelsen af sin orden til de brødre, som forstod sig på den hierarkiske struktur.

Ved karisme forstår vi Åndens virke i os, og den sande karisme defineres altid som en nådegave, der er til gavn for hele det kristne fællesskab. Det er imidlertid en kendt sag, at Åndens virke manifesterer sig forskelligt i forskellige mennesker. Når vi taler om grundlæggere af religiøse ordener, er det således tydeligt, at den hellige Benedikts karisme for eksempel var lige så forskellig fra den hellige Frans', som Frans' var fra den, der besjælede den hellige Ignatius. Den karisme, som en ordens grundlægger er i besiddelse af, kommer til at bestemme ordenens karakteristika, og karismen lever videre i ordenens medlemmer, som hver for sig modtager den samme gave. Karismen virker ikke gennem ordenen som institution, men gennem hvert enkelt ordensmedlem.

Da Frans af Assisi i 1209 eller 1221 (der hersker ikke fuld enighed om tidspunktet) grundlagde den franciskanske lægorden, var det, fordi så mange blandt lægfolket, også ægtefolk, følte sig inspireret af hans særlige karisme, og karismen var rummelig nok til også at inkludere et fællesskab af lægfolk. Den franciskanske lægorden er fra sin grundlæggelse en fuldt integreret del af den franciskanske familie og er baseret på den samme grundlæggende karisme som de regelbundne franciskanske ordener. Dette slås fast i den første paragraf af den nye leveregel for OFS:

»Den franciskanske familie, som en af de mange åndelige familier, som Helligånden har frembragt i kirken, forener medlemmer af Guds folk – lægfolk, ordensfolk og præster – som ved sig kaldede til at følge Kristus i den hellige Frans af Assisi fodspor. Hver på sin måde, men i et levende fællesskab, forsøger de i kirkens liv og sendelse at virkeliggøre den karisme, som den

hellige Frans besad«. (Den nye Leveregel er endnu ikke kommet i en dansk udgave; citaterne i denne artikel er min egen oversættelse fra den engelske version).

Når man tilslutter sig det franciskanske fællesskab, er det således, fordi man føler sig inspireret af den særlige franciskanske karisme, den særlige franciskanske måde at leve det kristne liv på.

Første og tredje orden

For et halvt århundrede siden, da den franciskanske lægorden (eller Tredie Orden, som dens officielle navn lød dengang) stod en del stærkere i Vesteuropa end tilfældet er i dag, talte de franciskanske tertiarhåndbøger meget om de åndelige goder og privilegier, som medlemmerne af ordenen kunne opnå. »Tertiærerne«, hed det for eksempel, »har Del i alle de Aflad, Indulter og Privilegier, som skænkes den Første og Anden Orden...« En sådan bemærkning ville være utænkelig i dag, ikke fordi den indeholder noget forkert, men fordi lægordenen i overensstemmelse med Det andet Vatikankoncil opfordring til alle ordener om at søge fornyelse ved at gå tilbage til den oprindelige karisme, er begyndt at se på sig selv med andre øjne.

OFS er en lægorden med sit eget kald og sine egne opgaver og skal ikke betragte sig selv som en bleg efterligning af de regelbundne franciskanske ordener.

Lægordenen har måske gennem årene lidt under den gamle opfattelse af dens kald, som har resulteret i forsøg på at påtvinge den et begrebsapparat og en terminologi, som ikke hører livet i verden til. Siden Det andet Vatikankoncil har lægordenen imidlertid bevæget sig hen imod en forståelse af sig selv, som tager hensyn til lægfolkets særlige muligheder, ansvar og forpligtelser, og inden for ordenen betragtes dette af mange som det vigtigste skridt i retning af fornyelse. Skulle man fortsat tale om aflad, indulter og privilegier, er det ikke

utænkeligt, at lægordenen ville betragte sådanne goder som noget, der inden for det franciskanske fællesskab gensidigt kunne udveksles.

Den nye Leveregel taler udtrykkeligt om medlemmernes ansvar i det verdslige liv og deres forpligtelse til at være vidner for Kristus der, hvor de lever deres liv. Mens endvidere den gamle regel forpligtede medlemmerne til at bære skapular og snor (en slags skjult ordensdragt), siger Den nye Leveregel intet om fysiske tegn på et tilhørsforhold til ordenen.

Ordenens symbol er taukorset, men ingen forpligtelse til at bære det.

Et liv i Frans' ånd Fællesskabet

»Lægfranciskanernes regel og liv er dette: at leve efter vor Herres Jesu Kristi hellige evangelium ved at følge den hellige Frans af Assisi forbillede, han som gjorde Kristus til inspiration og centrum for sit liv med Gud og mennesker«. (par. 4) Med disse ord indledes afsnittet om leve-måden i levereglerne for alle de franciskanske ordener, og med denne sætning er vi tilbage ved det spørgsmål, som blev rejst i begyndelsen af denne artikel: Hvorfor lægfranciskaner?

Vi har i mellemtiden konstateret, at den franciskanske lægorden OFS, som ordenens officielle navn nu lyder, er et fuldt integreret læg-medlem af det franciskanske fællesskab, og at den søger sin inspiration fra den samme karisme, som ordenens grundlægger besad. Ved dette eftertryk på fællesskabet, har vi allerede rørt ved en side af det u håndgribelige, som vi kalder »Frans' ånd«.

For Frans var fællesskabet afgørende. Vi møder

altid Frans sammen med andre, og selv om Frans med sin dybe respekt for individets ret tillod nogle brødre at leve som eneboere, er det tydeligt, at det kristne kald for ham er et kald til at leve og virke for Gudsriget i fællesskab. Derfor lægger også lægordenen vægt på fællesskabet. Den nye Leveregel siger herom: »For at fremme den gensidige kontakt blandt medlemmerne organiserer ledelsen regelmæssige møder og hyppige sammenkomster... Den skal bruge de mest egnede midler til vækst i det franciskanske og kirkelige liv og stimulere alle til et ægte fællesliv«. (par. 24)

Hvor det overhovedet er muligt, mødes medlemmerne regelmæssigt for at bede sammen, le sammen, lære mere om ordenens kald ved at læse, diskutere og udveksle tanker, og for sammen at planlægge de tjenester, som vi som lægfranciskanere skylder omverdenen. »Det broderlige sindelag«, siger levereglen, »skal medføre, at medlemmerne med glæde omgås alle mennesker som ligemænd, særligt de uanselige. De skal anstrenge sig for at skabe de levevilkår for de uanselige, som de på grund af deres værdighed som skabninger forløst af Kristus har krav på«. (par. 13)

Bodens brødre og søstre

Som levereglen understreger, er den franciskanske spiritualitet kristocentriske. Den lidende Kristus var centrum i Frans' tro, fordi det soteriologiske centrum, frelsens centrum, for ham var Lidelsen. Med dette eftertryk på Kristi lidelse var Frans og franciskanerne med til at fremskynde en udvikling, som betød, at det soteriologiske centrum blev forskudt fra opstandelsen, hvor det havde liget i de første mange århundreder af kirkens historie.

Idet Frans gav lidelsen denne centrale position, kom han naturligt til at se menneskeheden opgave som det at gøre bod for denne lidelse, som den havde forvoldt sin Frelser. Frans kaldte da også sin bevægelse en bodsbevæ-

gelse, et navn, der i begyndelsen også brugtes om brødrordenen: Ved bod forstod Frans det samme, som vores hollandske katekismus forstår ved begrebet: at genoprette vores kristne livsholdning. Dette var i sin enkelthed det formål. Frans havde med sin orden: at vække mennesker til tro og lære den enkelte at prise Gud med sit liv. Noget mere præcist mål havde han ikke, og Frans var mere optaget af at få sine brødre til at være på en bestemt måde end til at udføre bestemte hverv. Derfor var fællesskabet så rummeligt, at også lægfolk kunne få plads i det. Brødre og lægfolk kunne og kan stadigvæk, hver på sin måde, arbejde mod dette mål, som er hovedformålet med begge ordeners eksistens. »Medlemmerne«, siger den nye leveregel for OFS, »er ved deres løfteafleggelse endnu stærkere (end ved dåben) forenet med kirken. Derfor bør de drage ud som vidner og redskaber for kirkens sendelse blandt folk, idet de forkynder Kristus både i ord og gerning... (de er) kaldede ligesom Frans til at genopbygge Kirken...«. (par. 6)

Aktiv tjeneste i kirken

Betingelsen for, at en karisme kunne betragtes som sand, har siden Paulus været, at den var til gavn for kirken. Ingen var sig denne betingelse mere bevidst end Frans, og fra første færd, da han bad om pavens velsignelse til sin orden, betragtede Frans ordenens virke som en tjeneste for kirken. Denne opfattelse gælder også for OFS og understreges i levereglen: »(Medlemmerne) bør energisk bestræbe sig på at leve i fuld forening med paven, biskopper og præster i en tillidsfuld og åben dialog, som bærer frugt for kirkens apostoliske virke«. (par. 6) De franciskanske grupper bør således være fællesskaber, som står til rådighed for præsten med hjælp til enhver form for arbejde i kirken.

Respekt for skaberværket

Frans' opfattelse af fællesskabet strækker sig videre end til forholdet mellem mennesker. Et af de mest berømte træk ved Frans af Assisi er hans forhold til dyr, og i det 13. århundre-

Frans holdt meget af dyr. Han prædikede endda for dem.

de var en sådan kærlighed til dyr, som han lagde for dagen, i virkeligheden også yderst sjælden. Frans' forhold til dyr og til naturen i det hele taget gjorde, at han i 1979 blev kåret til skytshelgen for økologi. Denne respekt for skaberværket hører med til den franciskanske ånd, og den nye leveregel siger herom: »Lægfranciskanere bør vise respekt for alt det skabte i både den levende og den livløse natur, »som bærer den Allershøjestes billede«, og de bør stræbe efter at undgå at lade sig friste til at misbruge skabningen og efter at leve det franciskanske ideal om universelt broderskab«. (par. 18)

Fattigdom

Næst efter Frans' dyrevenlighed er hans fattigdomsideal det kendemærke, hvorved folk især husker ham. Fattigdomskravet for brødrene var for Frans absolut, og det viste sig umuligt for mange af dem at følge ham heri. For lægordenen har fattigdomskravet af indlysende årsager aldrig været absolut, men det har altid eksisteret, og den nye leveregel siger om dette: »Lægfranciskanerne bør søge at løsgøre sig fra en binding til jordiske ting ved at forenkles deres egne materielle behov«. (par. 11).

Fattigdom er det omvendte af materialisme, og Frans vendte sig mod enhver form for materialisme, såvel den individuelle, som var den hyppigste på hans tid, som den kollektive materialisme, der er en mere fremherskende form i dag. Fattigdom var for Frans imidlertid ikke kun et spørgsmål om ikke at eje noget. At være fattig er at give sig selv til andre, at stå til rådighed, at være fri til at elske næsten. »(Medlemmerne) bør frigøre sig, så

de kan elske Gud og deres brødre og søstre«, siger den nye leveregel (par. 12).

Pax et bonum

Når franciskanere mødes, hilser de hinanden med et »Pax et bonum«, fred og (alt) godt. Frans var i al sin færd en fredens budbringer, og franciskanere bør altid forsøge at videreføre dette træk. »I bevidstheden om at være fredsbærere«, siger Den nye Leveregel, »og fordi fred er noget, som til stadighed må bygges op på ny, bør (medlemmerne) søge efter veje, der fører til enhed og broderlig harmoni...« (par. 19).

Glæde

Med fred følger også glæde, og glæde var for Frans så vigtigt et træk ved det sande liv i Kristus, at han nedfældede den som et krav i sin Leveregel for 1. Orden: »På brødrene skal det være synligt, at de er lykkelige i Gud, muntre og høflige, som det forventes af dem. De skal vare sig for at se sure og tungsindige ud som hyklere«. (Reg. prima, kap. 7)

Et surt ansigt er ikke et troværdigt vidnesbyrd om det glade budskab, og også Den nye Leveregel for OFS kalder medlemmerne til at være »glædens budbringere under alle forhold«. (par. 19)

Bøn

Først og sidst kaldes lægfranciskanerne til et liv i bøn og til deltagelse i

kirkens sakramenter, især eukaristien og bodens sakramente. »Bøn og betragtning bør være sjælen i alt, hvad (medlemmerne) er og gør« (par. 8), siger levereglen, og de bør efterligne Jomfru Maria, ordenens beskytterinde, i hendes betingelsesløse tjenstvillighed, ligesom de bør vise hende deres kærlighed ved tillidsfuldt at bede om hendes forbøn. Den nye Leveregel indfører ikke nye bønner, men foreslår, at franciskanerne anvender en af de former for liturgisk bøn, som kirken tilbyder. Fra gammel tid har der eksisteret særlige liturgiske bønner for lægfranciskanere, og nogle af disse er fornyet og afventer oversættelse til dansk.

Frans af Assisi: Et håbets tegn

Det ville være en lykke for OFS og verden i almindelighed, om de knap 2 millioner lægfranciskanere levede i overensstemmelse med de karakteristika for deres orden, som vi har sammenfattet her. En ordens leveregel er imidlertid altid en beskrivelse af et mål og ikke en beskrivelse af virkeligheden. For OFS repræsenterer Frans imidlertid et håbets tegn, og enhver franciskaner må med Frans dagligt sige: »Lad os begynde, mine brødre, at tjene Herren vor Gud, for indtil nu har vi kun gjort ringe eller slet ingen fremskridt«. (1 Celano, 103)

Marianne Powell

I en drøm ser pave Innocens III at det er Frans af Assisi, der hindrer kirken i at styrte sammen.

Skjul ikke jeres kristendom

(KIPA) - Den internationale økumeniske hjælpeorganisation, Christian Solidarity International (CSI) har udgivet et informationsblad for rejsende i Østbloklandene og i Tyrkiet.

Foruden nyttige oplysninger om trossamfundene i disse lande, indeholder folderen også en principiel artikel om religionsfrihed i Østeuropa og »Huskeregler for rejsende i Østbloklandene«. Som det vigtigste nævnes: »Skjul ikke jeres kristendom«. CSI opfordrer derfor rejsende til at demonstrere deres tro ved at bære et kors på dragten eller om halsen. Desuden skal man huske på, at sådanne ting er mangelvarer i østbloklandene.

Foruden den materielle hjælp, som turister kan give ved gudstjenesterne, er det også vigtigt at bistå de vanskeligt stillede kristne med bøn, ofre, faste og religiøs litteratur. De rejsende opfordres til at optage personlige kontakter med befolkningen og deltage i gudstjenester. »Spørg hotellet eller rejselederen derom og forlang venligt, men vedholdende at få lejlighed til at komme til gudstjeneste«.

De lukkede kirker

Turister bør også vise interesse for lukkede kirker og spørge, siden hvornår kirken eller klosteret er blevet omdannet til et andet formål eller er blevet »renoveret«. Hvis der i

rejsens officielle program ikke er indlagt besøg på kirkelige steder, kan de rejsende bemærke det i den »ankeprotokol«, der ofte er lagt frem på hotellet. Også efter besøg i et ateistisk museum bør man nedfælde sine personlige indtryk i den fremlagte gæstebog.

CSI opfordrer også alle, der rejser til Østeuropa, om inden de tiltræder rejsen, da evt. at skaffe sig oplysninger om en samvittighedsfange, der holdes fængslet på grund af sin religiøse overbevisning, og så at forhøre sig om den pågældende under opholdet i landet. Man bør også sende fangen et kort med en hilsen og oplysning om, at man har forhørt sig om ham eller hende.

Næsten halvdelen af verdens katolikker lever i Amerika

(KIPA) - Også i 1980 steg antallet af døbte katolikker i samme grad som verdens befolkningstal.

I følge oplysninger fra den nyligt udkomne »Statistisk kirkelig Årbog 1980« var der 31. december 1989 cirka 784 millioner katolikker blandt verdens befolkning på cirka 4,35 milliarder mennesker, dvs., at der stadig er cirka 18 pct. af verdens befolkning katolikker.

Det »verdensgennemsnit« er naturligvis forskelligt fra kontinent til kontinent. Langt over gennemsnittet ligger f.eks. Amerika (Nord-, Mellem- og Sydamerika), hvor katolikkerne udgør 62,4 pct. af hele befolkningen. I Europa udgør katolikkerne ved slutningen af 1980 39,9 pct. af den totale befolkning, i Oceanien 25,5 pct., i Afrika 12,5 pct. og i Asien 2,4 pct.

Antallet af katolikker i forhold til hele befolkningen i de enkelte af jordens egne har ikke ændret sig meget i de sidste år. I Amerika er det vokset med 2,5 pct., i Oceanien med 2,3 pct. og i Afrika med 1 pct. I Asien har procentdelen af katolikker i forhold til resten af befolkningen ikke ændret sig, mens der i Europa kan konstateres en tilbagegang fra 40,2 til 39,9 pct.

Men hvordan er disse 784 millioner katolikker fordelt på de enkelte verdensdele? Tallene viser klart, at kirken mere og mere forskyder sig til Den

tredje Verdens lande. I slutningen af 1980 levede således 49,1 pct. af alle katolikker i Amerika, mens det ti år tidligere kun var 46,0 pct. 7,5 pct. af katolikkerne levede i slutningen af 1980 i Afrika, mens det ti år tidligere kun drejede sig om 6,1 pct. Europa derimod, hvor der i slutningen af 1970 endnu boede 39,7 pct. af alle katolikker, havde ved slutningen af 1980 kun en andel på 34,7 pct. En lille tilvækst i sammenligning med situationen ti år tidligere kan konstateres i Asien (7,6 til 8,0 pct.) og i Oceanien (0,6 til 0,7 pct.).

På størrelse med Danmark

Enhver katolik på vore breddegrader ved, at han eller hun hører til et bispedømme eller et ærkebispedømme. Ud over hele verden er den katolske kirke inddelt i sådanne områder, der som regel ledes af en biskop. Der findes dog også andre betegnelser inden for de forskellige orientalske riter i den katolske kirke, f.eks. patriarkaterne (12).

I missionsområder, som man endnu ikke finder modne til, at der oprettes et såkaldt »regelret hierarki« med ærkebispedømmer og bispedømmer, findes der apostolske vikariat og præfekturer samt missionsområder med egen ret. Endelig eksisterer der en række (tidligere frie) prælaturer og eksar-

kater for katolikker af de orientalske riter, der er udvandret fra deres hjemland til Den nye Verden eller til Europa. Desuden er der også apostolske administraturer, der direkte er underlagt Pavestolen, som f.eks. de fra de vesttyske bispedømmer adskilte områder i Østtyskland.

Af sådanne »kirkelige jurisdiktionsområder« findes der i de i »Statistisk kirkelig Årbog 1980« omtalte områder ialt 2.452. Samtidig med, at det totale antal af katolikker er vokset, er der også blevet 13 flere af sådanne jurisdiktionsområder. Der er kommet tre nye i Nordamerika, seks i Sydamerika, fem i Sydøstasien, et i Afrika og et i Oceanien, men samtidig er der nedlagt fire i Europa og et i Mellemøsten.

I Europa er gennemsnitsudstrækningen af et bispedømme 6.698 km², mens gennemsnitsudstrækningen på verdensplan er 40.112 km² (Danmark er 43.075 km², red.). I Asien er bispedømmernes gennemsnitsstørrelse 39.298 km², i Afrika 79.818 og i Oceanien 125.146 km². I Nord- og Sydamerika er bispedømmernes gennemsnitsstørrelse 43.220 km². (Bispedømmet København, der omfatter Danmark, Færøerne og Grønland er med sine 2.220.074 km² verdens største bispedømme, red.)

Guds sårbare kærlighed - Hellig Ånd

Anna Marie Aagaard, *Gottes verwundbare Liebe - Heiliger Geist. Kaiser Traktate Nr. 66, München 1982, 120 sider, ca. 68 kr.*

Anna Marie Aagaards meditationer findes kun på tysk, men måske kan nedenstående få linier give et indtryk af denne fascinerende bog af en dansk teolog. For dem, som gerne vil tænke videre og kan benytte et fremmed sprog som redskab til det.

Begyndelsen og Guds historie

»I begyndelsen var Gud alt i alt. Gud i ro og hos sig selv. Men Gud åndede og med hvert åndedrag voksede Åndens utålmodighed. Så gav Gud Ånden fri. Den svævede i mørket over vandene og oversvømmede jorden med Guds kærlighed. Noget, som ikke var Gud, begyndte at være til«.

Det er én historie, begyndelsen. En anden historie er den om Maria og Marias lovsang.

»Om en ung kvinde, hendes mands og hendes slægtninge. Det er historien om nogle betydningsløse folks håb og drømme i en eller anden betydningsløs afkrog af verden for to tusind år siden. Men samtidig er det guds historie. Det er historien om Israels besynderlige Gud, som bliver ét med et jødisk barn, med den menneskelige historie, med menneskelige håb og længsler. Det er historien om begyndelsen: Begyndelsen til nye himle og en ny jord, begyndelsen til en helt ny historie for alle mennesker, begyndelsen til Guds Rige på jorden. Den kristne tro véd, at Guds historie bliver ét med Jesus af Nasarets historie - at det, at fortælle en historie betyder at fortælle Guds historie«.

Disse to historier er taget fra Anna Marie Aagaards meditationer over Helligånden, som er Guds sårbare kærlighed. Den er sårbar, fordi den udleverer sig selv, den

giver sig selv. I denne gave har livet sine rødder.

»Et liv i hellighed begynder ikke i menneskelige anliggender for så at ende i Gud. Ikke fra os til Gud, og ind i en luftig spiritualitet går vejen til hellighed, men fra Guds medlidende forbarmen sig, til et liv delt med dem, som lider og skriger efter retfærdighed«.

Bøn i juletiden

Efter disse overvejelser kunne en bøn i vor jule- og nytårstid lyde som følgende fra bogen:

»Udfri os, Gud, fra forbrugets altædende råddenskab, fra mediernes bedrag, fra massedød, fra erobringens tyranni, fra pengenes fangenskab, fra brutale interessers onde snare, fra udbytning af vore brødre og søstre, fra rigdommens grovhed, fra ødselhedens banalitet, fra de udelte byrders forbandelse«.

Eva Nordentoft

Menighedens tidligere hus på Godthåbsvej 24 er nu solgt, og man er også rykket ud af kirken i Østergade, hvor søndagsmesserne tidligere blev holdt. (Foto: Kirsten Szarafin).

Første etape af kirkecenter i Hillerød taget i brug

Næste etape formentlig i gang i 1985

Det er måske kun et lille skridt på vejen, men for Sankt Vilhelms Menighed i Hillerød, var det et stort og vigtigt skridt der blev taget, søndag d. 7. november, da 1. etape af Katolsk Kirkecenter blev taget i brug.

Festligheden indledtes med en festmesse kl. 10 i den færdige menighedssal på første sal. Foruden sognepræsten, Hans Esmark, deltog generalvikar Ib Andersen og generalsekretær Anton Dekkers som repræsentanter for biskop og Ansgarstiftelse, samt pastor Jacob Muiser, sognets tidligere

sognepræst. Men i løbet af eftermiddagen dukkede også andre tidligere sognepræster frem blandt de mange fremmødte.

Kirkosal samt læse- og opholdsstue

Foruden menighedssalen på første sal, er også en række lokaler i stuen gjort i stand til brug. Lige indenfor indgangsdøren til venstre, findes sakristi, toilet og et helt uundværligt rum til rengøringsmidler, blomsterpyntning m. v. til højre kommer man ind i hverdagskapellet med tabernaklet. Kapellet vil søges holdt åbent i dagtimerne.

- Det er vort håb, når det samlede kirkecenter engang står færdigt, at

alle, som har lyst og trænger til at hvile lidt i rolige omgivelser, vil benytte både kirkosal og den læse- og opholdsstue, som bliver en del af centret, siger Hans Esmark.

Det har imidlertid endnu lange udsigter. Næste etape kommer formentlig først i gang i 1985, når lejekontrakten for de speciallæger, der har til huse i bygningen, ophører.

Menighedens tidligere hus på Godthåbsvej 24 er nu solgt, og man er også rykket ud af kirken i Østergade, hvor søndagsmesserne tidligere blev holdt. Selv om forholdene i Møllestræde endnu er små, er menigheden altså endelig kommet under eget tag.

Selv om forholdene i Møllestræde endnu er små, er menigheden endelig kommet under eget tag.

Andreas Prüser 90 år

Lørdag den 11. december fylder Andreas Prüser 90 år. Udover, hvad Andreas Prüser har betydet for St. Annæ menighed og dens præster, har han været biskop Suhrs økonomiske rådgiver og gennem 35 år varetaget ekspeditionen af og regnskaberne for »Katolsk Ugeblad«. For dette og meget andet uegennyttigt arbejde for kirken blev han ridder og kommandør af pave St. Silvesters Orden. Den 11. december kl. 9 celebrerer biskop Suhr en messe for fødselaren i St. Annæ Kirke.

Caritas takker for 1982

Folder indlagt indlagt i dette nummer af »Katolsk Orientering«

Året 1982 går på hæld og fra Caritas Danmarks bestyrelse vil vi gerne sende den allervarmeste tak til alle dem, der har støttet vort arbejde for verdens fattige og nødlidende. En ganske særlig tak skal gå til alle vore faste bidragydere uden hvilke en meget stor del af det karitative arbejde ikke havde været muligt. Alle vore sognekontaktpersoner skal også have en speciel tak for, at de har villet være med i vort arbejde.

I dette nummer af katolsk orientering vil De finde vor lille folder, hvor der står hvad vi blandt andet bruger de mange penge til, som vi får til vort hjælpearbejde. I lighed med tidligere år er der bagest i denne folder et giro-kort som kan bruges til indbetalinger til Caritas, og samtidig kan De bestille tolv giro-kort, så De får mulighed for at støtte det karitative arbejde fast hver måned. Denne faste månedlige støtte er af meget stor betydning for vort arbejde, da en fast »indtægt« gør det muligt

for os at forudse, hvornår vi har penge til at betale et givent projekt.

Projekterne

Det karitative arbejde er ofte en blanding af tragiske, uhyggelige og til tider næsten komiske episoder. 1982 har da også budt på en skønsm blanding af alle typer. Til det uhyggelige hører historier om mord på præster og ordensfolk i Latinamerika, situationen i Libanon etc. Til det mere rare og hyggelige hører projekter, hvor vi for relativt små beløb har kunnet skaffe rent drikkevand til en landsby, og tilsvarende projekter hvor det har været muligt at hjælpe mennesker videre til en bedre tilværelse. Morsomt bliver det når en udgift, vi i bestyrelsen har ærgret os lidt over, alligevel viser sig at gøre nytte, som vi opdagede det i forbindelse med vor konvoj til Polen i oktober. De varer, vi sender til Polen, bliver altid læsset på lastbiler på såkaldte paller, som er nogle lave trærammer, va-

terne står på, således at en gaffeltruck kan løfte dem. Af forskellige grunde er det ikke muligt for os at få disse paller med tilbage til Danmark, hvorfor vi også må betale for dem.

Stort kapel

Vi har altid troet at disse paller endte som brænde i de polske fyr, men nu ved vi, at i Gdynia er de blevet brugt til at bygge et temmelig stort kapel af. Kapellet ligger i forbindelse med et større kirkebyggeri i en ny bydel i den nordlige udkant af byen. Kirken bliver i øvrigt bygget af frivillige uden for normal arbejdstid.

Endnu en gang vil vi gerne takke Dem for Deres støtte i det forgangne år, og vi beder Dem og dem, der endnu ikke støtter vort arbejde, om at gå på posthuset med giro-kortet fra folderen og HUSK at bestille de 12 giro-kort.

Nøden i verden er ikke blevet mindre.

På bestyrelsens vegne
Michæl C. Wiberg.

Stillinger tilbydes

Skoleleder søges til Sankt Birgitta Skole Maribo

Med virkning fra den 1. august 1983 er stillingen som skoleleder ved den selvejende institution Sankt Birgitta Skole i Maribo ledig og skal besættes.

Sankt Birgitta Skole er en katolsk skole, som forsøger at kombinere en sund og naturlig kristendom med nutidige faglig-pædagogiske ideer, som kan være til glæde for såvel katolske som ikke katolske elever og lærere. Skolen har ca. 300 elever i 1 å 2 spor fra børnehaveklasse - 10. klasse.

Udover skolelederen er der for tiden ansat 22 pædagogiske medarbejdere og 3 administrative/tekniske medarbejdere.

Stillingen vil blive placeret i lønramme 30. Ansættelsesforhold i henhold til overenskomst mellem DR og FGL.

Ansøgningen bilagt kopier med eksamensbeviser m.v. stiles til bestyrelsen for Sankt Birgitta Skole og sendes til søster Ansgaria Riemann, Primulavej 1, 2720 Vanløse, senest den 3/1 1983.

Ønskes yderligere oplysninger med stillingsopslaget kan der rettes henvendelse til bestyrelsens formand, søster Ansgaria Riemann, tlf. 01-64 12 61 eller 01-10 30 34.

Møder og arrangementer

Katolsk Radio- & Fjernsynsklub

for Storkøbenhavn indbyder atter i år til Adventsaften. Det katolske ungdomskor Jubilate Deo vil på ny glæde os med sang og musik i moderne rytmer som forberedelse til julen, fredens og glædens fest!

Tid: Søndag den 5. december 1982 kl. 20.

Sted: Englesalen, Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183 B. Indgang: til venstre for St. Augustins Kirke. Adgangen er gratis.

Alle interesserede er hjerteligt velkomne!

Klubbens næste arrangement finder sted i St. Hans Kirke, Marievej 6, i Hørsholm, torsdag den 10. februar kl. 20.00.

Danmarks Lærerhøjskoles kor synger fasten ind! Derefter samles vi med menigheden til et festligt traktement. Velkommen også her til alle interesserede! Nærmere oplysninger på tlf. 01-29 69 23.

Flemming Andersen
Ved Klosteret 6, st. v.
2100 Kbh. Ø.

Adventsfest

i Johanneskirken, Vandtårnsvej 7-9, Søborg, holdes der adventsfest søndag den 5. december. Højmesse kl. 10.

Boder m. ikoner, blomster og kors, fiskedam, lotteri og restaurant med gløgg, sandwich, æbleskiver, pølser m.m.m.
Kom og vær med!

DKKF Lørdagsklubben

Adventsmøde lørdag den 11. december kl. 15 i menighedssalen, Stenosgade 4A, København V. Alle er velkomne. Kaffe, the, m.v. kr. 10.

Tilmelding: Grethe Dohm, Valdemarsgade 49, 4., 1665 København V. Tlf. 01-22 85 34 eller til Vibeke Andersen, Vænget 5, 3050 Humlebæk. Tlf. 02-19 15 32.

Vibeke Andersen.

DUK-kalender

Bastrupjuleafslutning 19.12.82 hos Stephan Bønnelycke, Himmerlandsvej 27, 2720 Vanløse. For børne- og ungdomsledere. Indkaldelse udsendes sammen med indkaldelsen til ovenstående Bastrupweekend. Sidste tilmeldingsfrist 26.11.82.

A.C.

Kommende møder: 6. dec. kl. 20.15: Tove Rasmussen. »Sigrid Undset - i nyt lys«.

Sted: Englesalen.
Niels Steensens Gymnasium
Jagtvej 183 B., Kbh. Ø.

Dignitas

Der afholdes messe og efterfølgende samvær for homofile den anden torsdag i hver måned. Næste gang den 9/12 1982 kl. 20 i kapellet ved Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, sidedøren. Alle er velkomne.

Nærmere oplysninger: Erik Zuschlag, tlf. (01) 83 02 51.

Adventsfest

Sankt Ansgar menighed holder adventsfest den 12. december 1982 kl. 19 på Institut Sankt Joseph, Dag Hammarskjölds Allé 17, 2100 København Ø. - og alle er velkomne!

Andagt kl. 19 i skolens kapel.

Derefter samles vi i teatersalen, hvor sangkoret Chorus Modus underholder. Dette meget dygtige kor har før sunget i Sankt Ansgar Kirke.

Gløgg og æbleskiver m.m. kan købes.

Organist Rolf Tønshoff akkompagnerer til børnene.

Sankt Ansgars menighedsråd
Marlene Henriksen.

På gensyn!

Jesu Hjerter Kor

Vil du synge med os juleaften kl. 21.30?

Messe kl. 22.

Henvendelse til: Paul Simon, organist,
Nr. Farimagsgade 33 B., 1364 Kbh. K.
tlf. 01-14 01 60.

Det sker på Magleås:

Torsdag den 2. til lørdag den 4. 12.
Skt. Joseph skole, Skovkrogen, holder lærerdag.

Tirsdag den 7. til onsdag den 8. 12.
Direktoratet for Gymnasieskoler og HF holder efteruddannelseskursus for gymnasie-lærere - »Kreative fag i Gymnasieskolerne«.

Fredag den 10. til søndag den 12. 12.
Neokatekumenisk retræte.

Torsdag den 16. til søndag den 19. 12.
Caritas Danmark afholder retræte.

Orientering om teologisk nytænkning

Pastor Kaare Osorios åbne hus hver mandag aften fra kl. 19 er flyttet til: Nørrebrogade 27C, 4. sal.
Alle er velkomne!

Diverse

Leder til ulveunger

Vi søger en eller flere friske personer, der kunne tænke sig at indgå i et virkelig godt lederteam i en Katolsk spejdergruppe.

»Daner« er en ulveflokk, børn i alderen 8-11 år, er tilknyttet Hertug Knuds Division, Det Danske spejderkorps.

Vi har til huse v. Jesu Hjerter Kirken, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V.

Kvalifikationer:

Om du har været spejder før betyder ikke noget, ej heller din alder, bare du er ved friskt mod og kan lide at have med børn at gøre.

Tag telefonen og ring til Jens Langvad 02-94 29 40, eller skriv til Jens, adressen er: Lilletoftevej 105, 2740 Skovlunde.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Salg og service

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 12 47 77

BENZONS BEGRAVELSES-FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelser ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelsesforretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
RING 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02-99 01 58

Bogcafeen et mødested

- et værested med mulighed for fordomsfrit samvær.

Nye bøger: Sjælens Dunkle Nat af Johannes af Korset.
Jeg ser af Ernesto Cardenal.
En tjekkisk julelegende: Hvem spiller i natten.

Endvidere vil vi i december måned sælge Tanzaniansk og mellemamerikansk solidaritetskaffe.

Obs! Obs! Vi mangler bogcafémedhjælper! Hvem har lyst til at være med til et dejligt frivilligt arbejde?

Alle ønskes en glædelig jul!

Det Økumeniske Center
Skindergade 24, 1159 Kbh. K.

Åbent hverdage: 13-17.30. Lørdage: 10-13.
Tlf. 01-15 56 55.

16 CM. HØJE KRYBBEFIGURER PRIS PR. STK. 35,-

HENVENDELSE
01-74 13 10
01-71 21 00

Aut.
el-installatør

**EL MOGENS
LARSEN**

Renneshed St. 6200 Ålbjørn - 622530/622531

VINTERKURSUS JANUAR-MAJ

Løgumkloster Højskole

6240 Løgumkloster Tlf. 04 74 40 40

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermesterfirmaet Roman Kusier ApS

Stationsvej 11, Nivå
Telefon (03) 24 71 50

MØBLER

Søger De kvalitetsmøbler, så aflæg vor forretning et besøg og se vort store udvalg i reoler, opholds- og spisestuer.

ANDERS SVENDSEN
Nordre Frihavsgade 13
København Ø.
Tlf. (01) 26 60 70

Alt i tryksager

Visitkort, plakater, menighedsblade, bøger etc.

Kvalitetsarbejde til lavpris.

Hurtig levering.

Villy's Bogtryk I/S

Smedegade 36
7600 Struer
Telefon: 07-85 59 00

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Paven og Libanon

Fortsat fra forsiden.

og et besøg hos kardinalstatssekretær *Agostino Casaroli*.

Da en libaneser ved Gemayels ankomst til Vatikanet spurgte ham, om han ville indbyde paven til at besøge Libanon, svarede præsidenten, at det var unødvendigt, for Libanon var også pavens hjem.

Paven har for øvrigt flere gange, blandt andet ved Peters og Pauls fest 29. juni over for kardinalskollegiet og medlemmer af kurien, sagt, at det var hans hensigt at besøge Libanon, så snart forholdene tillader det.

Libanon må være på vagt

I sin samtale med paven gav Gemayel på alle sine landsmænds vegne udtryk for håbet om, at Johannes Paul II fortsat ville hjælpe Libanon. Han betonede, at Libanons befrielse og helbredelse endnu kun var på begyndelsesstadiet. Hans regering ville imidlertid gøre alt, hvad den kunne, for at folket »i fuld sikkerhed igen kan overtage sin traditionelle rolle i

bevidsthed om de åndelige værdier«. Han mente dog, at Libanon såvel som dets venner, hvortil han også regner pavestolen, må »vedblive at være på vagt«.

Den enighed, som repræsentanter for alle Libanons regioner og grupper havde vist ved valget af ham til præsident, vurderede Gemayel som et »tegn på den genfundne nationale enhed og vilje til at overvinde de nuværende vanskeligheder«. Efter evakueringen af de styrker, der havde holdt landet spaltet, havde også Libanons hovedstad igen fundet vejen til et normalt og fredeligt liv.

Efter at have mindet om de utallige blodige ofre, som de frygtelige begivenheder i Libanon havde krævet i de sidste måneder, forsikrede han paven om, at »intet har kunnet undertrykke mit lands eksistens og mit folks sjæl. De tropper og bevæbnede styrker, der ville sætte sig fast i Libanon, og som stræbte efter at erobre eller dele landet, kunne ikke længere vægre sig ved at forlade Libanon«.

Rekordtal for dåb og konversioner i USA

New York (KIPA) – I løbet af 1981 er antallet af katolikker i USA vokset med næsten 750.000, viser en kirkestatistik, der for nyligt er offentliggjort i New York. Denne tilvækst er 120.000 større end året før.

Hermed er antallet af katolikker vokset fra 22,05 pct. til 22,17 pct. af USA's lidt over 227 millioner indbyggere. Når antallet af katolikker er vokset så stærkt, skyldes det de rekordhøje tal for dåb og konversioner. I 1981 døbttes der i den katolske kirke

i USA 982.886 børn – 38.954 flere end året før og det højeste antal i løbet af de sidste ti år. I løbet af 1981 konverterede 92.861 personer til den katolske tro, 3.919 flere end året før og flere end i de sidste 13 år.

I 1981 er antallet af elever i de katolske skoler også vokset for første gang siden 1965. Derimod er antallet af biskopper, præster og ordensfolk dalet i løbet af 1981, mens de permanente diakoners antal i løbet af samme år er vokset med 746 til 5.471.

Blandt hovedpunkterne i pavens Spaniens-rejse var saligkåring af en andalusisk kvindelig ordensgrundlægger, møder med politikere fra alle spanske partier, med ungdom i Madrid og arbejdere i Barcelona og vielsen af 140 præster. Særlig bevægende scener opstod, som billedet viser, ved en Maria-festmesse med syge og handicappede i Saragossa. (Foto: KNA).

Skandalen om Vatikan-banken

Milano (KIPA) – »Vatikanbanken vil som altid opfylde sine forpligtelser – således også i forbindelse med sine forretninger med den milanesiske privatbank Ambrosiano, der er gået konkurs, hvis det vel at mærke drejer sig om klart indgåede aftaler«, har den i Amerika fødte ærkebiskop *Paul Marcinkus*, præsidenten for Vatikanets bank, udtalt for nyligt i et interview til det katolske ugeblad »Il Sabato«. Ærkebiskoppen understregede, at der ikke havde været tale om, at Vatikanbanken nogensinde havde udstedt ubetingede garantier for »Banco Ambrosiano«.

Ikke med i transaktionerne

Marcinkus afviser helt, at han skulle have haft medansvar for »Ambrosiano«-præsidenten *Roberto Calvis* finansielle transaktioner: »Vatikanets bank har ikke og har ikke haft noget at gøre med de transaktioner, som er blevet udført af de af »Ambrosiano«-gruppen kontrollerede selskaber«, betoner han i interviewet. »Jeg er præsident for et institut (Vatikanbanken hedder »Institut for religiøse anliggender« – IOR,

red.), og jeg forsøger at handle i overensstemmelse med dets formål. Jeg har altid forsøgt at forhindre IOR i at påtage sig roller, der ikke passer sig for det. Hvad Calvi har gjort, har jeg nok til dels været vidende om. Jeg havde normale forretningsforbindelser med ham; det er ingen hemmelighed. Men hans planer, hans strategier, har jeg aldrig kendt noget til«.

Vatikanbanken mistede penge

Marcinkus indrømmer, at Vatikanbanken har lidt tab ved »Ambrosiano«s konkurs. Over for de småaktionærer i den milanesiske privatbank, som bankens konkurs har ramt hårdt, »kan jeg kun udtrykke min beklagelse«, siger Marcinkus. »Lige så meget beklager jeg mit eget instituts tab. Dets investeringer er ligeledes forsvundet ud i den tomme luft. For øvrigt er det let nok at være bagklog, men det er ikke realistisk«, tilføjer ærkebiskoppen. »Det forekom alle, at »Ambrosiano« arbejdede med stor succes og med de italienske finanskontrollørers billigelse. Det har naturligt nok fået folk til at investere«.

Med hensyn til forbindelserne mellem Vatikanets finansvæsen og den italienske stat, bemærker Marcinkus i interviewet: »Vi skylder de i Italien gældende regler stort hen-

syn, men Vatikanet må bevare sin finansielle autonomi; det er helt nødvendigt, hvis det skal kunne arbejde for sine egne mål«.

Lægekongres i Rom med dansk deltagelse

I dagene 1.-5. oktober afholdt den katolske verdenslægeforsamling sin 15. kongres. Mødet fandt sted i Rom og var samtidig den katolske italienske lægeforsamlings 14. kongres. Med ledsagere var kongressens deltagerantal næsten 3000. Fem danske læger deltog i kongressen.

Emnet for kongressen var: »Lægen i livets tjeneste«. I talrige foredrag, diskussioner og samtaler belystes det omfattende emne. Hovedindtrykket af dagene var, at der hos katolske læger i hele verden er en meget stor vilje til at værne om det liv, som er givet os som led i Guds skaberplan.

Sygdom angår hele personen

Blandt kongressens højdepunkter var pave *Johannes Paul II's* tale til en fyldt kongressal. Paven udtalte bl.a.: »Det drejer sig ikke alene om at hjælpe den syge organisme, men

hele personen i dybet af dens eksistens. Forsvare det menneskelige liv på alle områder, personlige og sociale«, og »jeres arbejde er en blanding af det medicinske og det pastorale arbejde. Ethvert menneske er Guds barn, en broder som af jer forventer hjælp og trøst. I arbejder på et af de områder, hvor der er mulighed for og hvor det er nødvendigt med en integration. – Jeg påkalder jeres opmærksomhed på familiens område. Prøv altid på at fordybe jer i problemerne omkring ansvarligt forældreskab, levet i respekt for de guddommelige love, som regulerer livets videregivelse, og som på samme tid fremmer en sand ægteskabelig kærlighed«.

Alt i alt var kongressen en inspiration for os læger, som kommer fra et helt sekulariseret land.

K.M. Jensen

Søfolk har deres plads i kirken og i familien

Hamburg/Rom (KNA) – Muligheden for igen at få søfolk til at føle sig »mere hjemme« i familien og i kirken blev behandlet på en verdenskongres for »Havets Apostolat«, der for kort tid siden fandt sted i Rom.

Om søfolks specielle problemer har nationaldirektøren for Den tyske katolske Sømandsmission, p. *Leo Kreiss* udtalt sig til KNA. »Det isolerede« arbejdsfællesskab om bord og »den truende fremmedgørelse« fra familien er karakteristisk for søfolks situation, sagde p. Kreiss. Der må findes muligheder for, at søfolk nu og da kan få deres familier med ud på de lange rejser.

På kongressen i Rom

gik Kreiss ind for, at sømandsmissionerne hvert år koordinerer deres sjælesorg om et nyt religiøst tyngdepunkt. Søfolkene bør så modtage et forståeligt og indbydende materiale, der i billeder og tekst engagerer dem i temaet. På denne måde vil kirken kunne blive konkret forankret i »hverdagen om bord«. P. Kreiss foreslår også, at der udarbejdes liturgiske tekster, der i ord og indhold tager hensyn til situationen på havet.

Næste nummer udsendes den 15. december

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 60.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

I redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4300 Nakskov.

katolsk orientering

Pavens Spaniens-rejse, side 2
DUK's ungdomsside, side 5
Orientering fra sognene, side 6-11
Den nye kirkelov, side 12
Familie-jul, side 13

Sakramentet til gengifte fraskilte?

Luzern (KIPA) – Jesu krav om ægteskabets uopløselighed er i kirkehistoriens løb næppe for alvor bestridt af nogen. På samme måde gælder det forkyndelsen om barmhjertighed over for dem, der er kommet til kort over for dette krav. Dette blev fremhævet af moralteologen Franz Böckle i et foredrag under et videreuddannelseskursus for præster i Luzern, Schweiz fornylig. Han tilføjede, at det indtil i dag ikke var lykkedes at bringe disse to forhold i indre logisk sammenhæng med hinanden.

Ingen klar nægtelse af sakramentet

Professor Böckle fastslog videre til manges overraskelse, at den gældende kirkeret ikke entydigt udelukker gengifte fraskilte fra sakramentet. Den, som efter en skilsmisse gifter sig igen, bliver ganske vist i kirkeretten betegnet som »bigamist«. Han eller hun straffes for dette ved tab af de kirkelige rettigheder, men følgen heraf er ikke udtrykkeligt en ekskommunikation. I afsnittet om sakramenter nægtes dette

således i de tilfælde, hvor det ville være en offentlig skandale at give det. I dag ville det, som en præst sagde under diskussionen, snarere være en skandale, hvis sakramentet blev nægtet gengifte fraskilte.

I konsekvens af sine kirkeretlige overvejelser udtalte Böckle: »Jeg kan med gode grunde og i fuld overensstemmelse med den katolske ret være overbevist om, at problemet om modtagelsen af sakramentet kun kan løses gennem en afklarende samtale med den pågældende person. Denne må selv nå til en samvittighedsafgørelse. Jeg kan kun træde hjælpende til«.

Med denne udtalelse har den kendte moralteolog stillet sig på samme linie, som allerede blev fastlagt af 1972-synoden.

Kærlighed uden forbehold

Med et citat fra Otto Hermann Pesch må man anse »den tilgivelsesberedte illusionsløshed« som et særligt kendetegn ved det kristne ægteskab, fortsatte Böckle. Der findes en nærmest tvangsmæssig sammenhængende mekanik mellem fejltagelse, venden sig bort, adskillelse og brud. Men den kærlighed, Jesus belærer om, kender beredskabet til at tilgive. Ordret sagde Böckle: »Hvor Gud tager imod mennesket, som det er, kan også mennesker tage imod hinanden, som de er, og ikke som de billeder, de har gjort sig af hinanden. En kærlighed, der gør forbehold er ikke nogen kærlighed. Man kan ikke sige: Jeg elsker dig kun - hvis...«

Franz Böckle indledte med at fremhæve, at der næppe findes et eneste kristent ægteskab, men derimod kristent liv i ægteskabet. Det fremgik af hele foredraget om ægteskabets og familiens teologi, at der altid må være mulighed og kraft til at opretholde fællesskabet mellem ægtefællerne trods alle fejltagelser.

Efter Jesu fødsel i Betlehem følger flugten til Egypten fra Herodes' sværd, - en dramatisk begivenhed, der sjældent får lov til at forstyrre vores danske julehygge. På side 13 bringer vi stof til eftertanke om juletidens dybere mening. Inspirerer julen os til at kæmpe mod uretfærdigheden, eller samler den blot interessen om fred og ro og behagelighed i familiens skød?

Den svenske kirke opfordres til at markere sig i abort-debatten

København (KIPA) – Under en præstekonference i Härnösand i Sverige har provst Hugo Ankerbjörn, Säbro, opfordret den svenske kirke til at gøre sig stærkere gældende i offentligheden i forsvaret for det ufødte menneskeliv.

Flertallet af svenske rigsdagsmedlemmer synes ikke at tage notits af de kristnes afvisende holdning i spørgsmålet om svangerskabsafbrydelse. En af grundene til beslutning om abort er efter Ankerbjörns opfattelse manglende muligheder for børnepasning. Der blev alene i 1981 foretaget over 33.000 fosterdrab i Sverige.

Påfaldende tavshed

Provst Ankerbjörn, som i almindelighed kritiserer »kirkens påfaldende tavshed omkring tungtvæjende samfundsspørgsmål« erindrings om, at svenske biskopper nok har

kunnet tage stilling til situationen i Sydafrika, Polen, Iran og Libanon og også har iværksat underskriftsindsamlinger for fred og nedrustning.

Han nævner, at i foråret sidestillede biskoppen af København, Ole Bertelsen

politisk engagement med afvisning af abort og krævede mere end blot protest i ord. »Vi tager herhjemme og med fuld ret del i bestræbelserne på at forsvarer menneskerettighederne i Chile, Argentina, Polen, El Salvador og

andre steder. Jeg mærker imidlertid en hul klang i denne vigtige kamp. Hvert år krænker vi her hos os menneskerettighederne for ca. 25.000 børn, ved at vi forhindrer dem i at komme til verden« fastslog biskop Ole Bertelsen.

Norsk kirkeprotest imod fængslinger i Sovjetunionen

Oslo (KIPA) – En delegation fra den norske statskirke under ledelse af Oslos biskop Andreas Aarflot har efter indbydelse fra patriarkatet i Moskva foretaget en rejse til Sovjetunionen. De delegerede havde møder med repræsentanter for den russisk-ortodokse kirke og for staten. Herunder overrakte biskop Aarflot den sovjetiske viceminister for religiøse anliggender en liste over kristne, der

befinder sig i sovjetiske fangelejre.

Blandt navnene på listen var bl.a. den ortodokse præst Gleb Yakunin, grundlæggeren og lederen af den kristne komité til forsvar af de troendes rettigheder, og Alexander Ogorodnikov, der har grundlagt det ortodokse ungdoms-seminarium i Moskva. Begge afsøner 10 års frihedsstraf.

»Vi har stillet helt konkrete spørgsmål til vicemi-

nisteren om grunden til disse præsters fængsling«, erklærer biskop Aarflot, »og vi har gjort opmærksom på, at store dele af den norske befolkning er foruroliget over disse fangers situation og beder for dem i vore kirker«.

Vice-ministeren lovede at undersøge de forelagte tilfælde, men har ud over dette ikke givet noget tilsagn, oplyser biskop Aarflot.

H. Guldager død

Harald Guldager, der er kendt i vide katolske kredse, døde den 18. november, 65 år gammel. Guldager spillede en betydningsfuld rolle ved gennemførelsen af flere af koncilets reformer i den danske katolske kirke og var i en årrække engageret i katolsk mediarbejde og i omsorgen for ældre. Mere om Harald Guldager side 14.

Den utrættelige Johannes Paul II

En KIPA-kommentar til pavens 10 dages rejse i Spanien

Allerede ved hans ankomst sagde man, at han så træt ud. Nogle mente endog, at han var dødsmerket. Men Johannes Paul II overholdt alle de aftaler og forpligtelser, han havde påtaget sig under den 10 dage lange rejse i Spanien. Tirsdag aften den 9. november var han i god behold tilbage i Rom, og om onsdagen – krise dagen i hans polske fædreland – havde han genoptaget sit arbejde i Vatikanet.

Politisk højkejsersplov begivenhed?

Kommentatorer havde på forhånd hævdet, at pavens Spanienrejse ville blive en politisk højkejsersplov begivenhed?

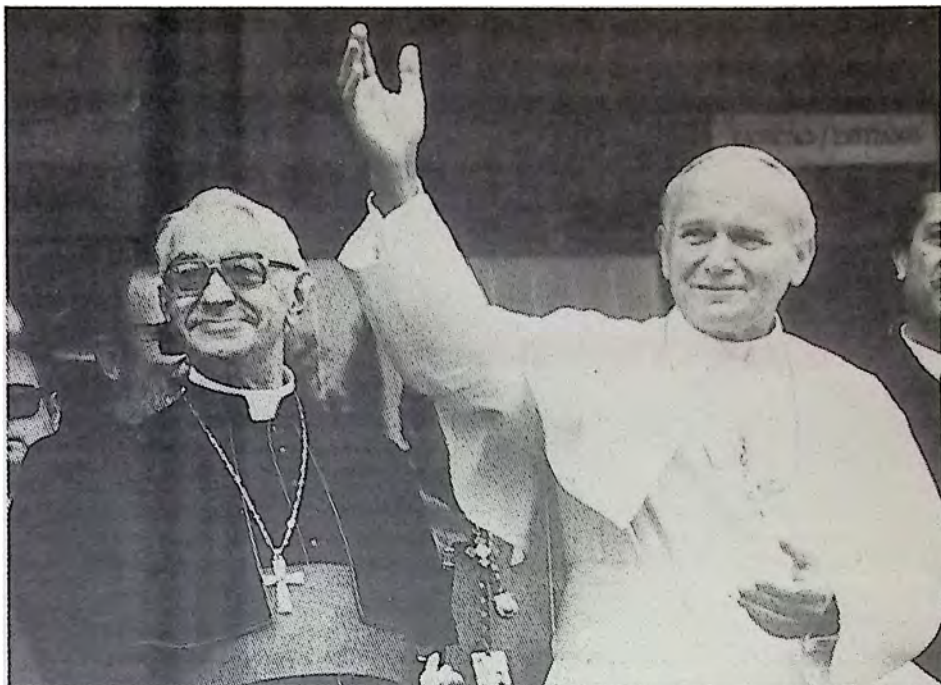
plosiv begivenhed. Men sådan blev det ikke på nogen måde. Johannes Paul II havde ganske vist møder med politikere, og han var ved flere lejligheder sammen med den spanske konge og dronning, men rejsens formål og de budskaber, han fremkom med, var klart og utvetydigt af pastoral karakter. Der er flere beviser for dette, og i hvert fald kan følgende fremhæves: Dagen for Teresa af Avila, aftenen med de unge på fodboldstadion, fordømmelsen af vold og terrorisme i Baskerlandet, vielsen af 141 præster i Valencia og Europadagen i Santiago di Compostella: »Jeg Johannes Paul II, søn

af den polske nation .. en slaver blandt sydlændinge, og en sydlænding blandt slaver. Den hellige Peters efterfølger på bispestolen i Rom, biskop af Rom og verdenskirkes hyrde.. Jeg bønfalder dig af hjertet, du traditionsrige Europa, find dig selv, bliv, hvad du er«.

I den samme time genoptog de delegerede fra alle Europas regeringer deres arbejde i Madrid for at garantere Europas sikkerhed og for at videreudvikle samarbejdet mellem Vest og Øst.

Præstevielsen i Valencia

Spørg en præst, om hvem der har viet ham, og i de fleste tilfælde vil hans

Madrids biskop, kardinal Enrique y Tarancon har spillet en vigtig rolle i Spaniens overgang fra diktatur til demokrati og for den spanske kirkes neutrale holdning i partipolitiske spørgsmål. Kardinalen ledsagede paven overalt på Spaniensrejsen.

ansigt lyse op, og han vil fortælle om enkelthederne den dag og den time, da han af Kristus og gennem biskoppens hænder blev pålagt opgaven at være menneskets tjener ved at give dem ordets og eukaristens brød. Sådan vil det uden tvivl også være for de præster, som Johannes Paul II viede om mandagen i Valencia. Pressen havde i øvrigt meddelt, at der var tale om 125 præstekandidater. Om morgenen på vielsesdagen blev tallet 136 oplyst, men det endte med, at paven lagde sine hænder på 141 nye præster. Hvor kom de allesammen fra? Hvad betyder dette store tal? Det er en kendsgerning, at de kirkelige kald vokser i Johannes Paul II's spor. Det er sandt, at denne mand har en særlig nådegave for at møde sin næste, men nøglen til denne hemmelighed ligger nok et andet sted, i hans tro og i troen hos de kristne, der føler sig i samklang med ham.

Anti-volds-prædiken i Baskerlandet

Visse fortalere for revolution har nok endnu en gang ærgret sig over, at Johannes Paul II fordømte enhver anvendelse af vold. »Vold er ikke et middel til at bygge op, men en krænkelse af Gud. Volden krænker enhver, der lider under den, og enhver, der udøver den«. Denne gang havde de ansvarlige inden for staten – i modsætning til Nordirland – mod til at hilse den velkendte modstander af vold og enhver form for terror velkommen i hjertet af baskerlandet. Ingen vil mere påstå, at Johannes Paul II ikke har mod. Han anklager voldsforbrydelsen der, hvor den daglig sker.

Selv på de største dage under verdensmesterskabet på fodboldstadion så man ikke, hvad man blev vidne til onsdag den 3. november. Officielt kan Madrids stadion rumme 130.000 mennesker, men under mødet med Johannes Paul II lod arrangørerne 150.000 unge mennesker komme ind. Der var 700.000, som ønskede adgang! – Hvilken drøm for en fodboldklub. Trods alle advarsler forkyndte paven et stærkt og engageret budskab: »Hverken narkotika eller alkohol, hverken sex eller passivitet eller andre udtryk for den blotte laden stå til er svaret. I må vise en kritisk holdning og ikke lade jer manipulere. Frem for alt må I helt og fuldt tilslutte jer saligprisningernes evangelium. Alene Kristus vil gennem

bønnen og det personlige engagement, hjælpe med at overvinde det onde med det gode«.

Hvad skal man sige om dagen for Teresa af Avila? Ikke kun Spaniens karmelitterinder, men en talløs skare af kontemplative og aktive ordenssøstre jorden over vil utvivlsomt minde denne begivenhed som noget, der for altid vil markere deres livsvej. Mere end de ord. Johannes Paul II udtalte i denne højborg for det kontemplative liv, er den kendsgerning af betydning, at han den første dag under sit besøg i Spanien saligkårede en kvinde, hvis liv var viet den kontemplative bøn. Også dette er et svar på nogle af de brændende spørgsmål, der i dag stilles i kirken.

Johannes Paul II hilser på de kontemplative karmelitter-søstre i Avila. Det siges, at søstrenes velkomstyringer var så højlydte, at paven måtte mane til ro med en munter bemærkning om, at han troede, at karmelitterinder levede et klosterliv i tavshed.

Det grønlandske landsråds formand besøger paven

I følge en KIPA-meddelelse fra Rom modtog pave Johannes Paul II den 17. november formanden for det grønlandske landsråd, Jonathan Motzfeldt i privataudiens.

Der foreligger ingen oplysninger om det nærmere indhold af samtalen mellem paven og Jonathan Motzfeldt. KIPA-meddelelsen nævner, at Grønland er jordens største ø og siden 1. maj 1979 en del

af kongeriget Danmark med selvstændig forvaltning. Danmark er ansvarlig for udenrigs-, forsvars- og valutapolitikken, mens Grønland selv varetager økonomi-, social- og kulturpolitikken.

Paven og Skandinavien

København (KIPA) – Den nyudnævnte apostoliske pronuntius for Danmark, Norge og Sverige, ærkebiskop Luigi Bellotti har overrakt dronning Margre-

the II sine akkreditiver. I Oslo fandt overrækkelsen sted den 23. november, og i Stockholm vil den formodentlig finde sted i slutningen af januar 1983.

Alle muligheder blev forsøgt for at slippe ind på Bernabeu-stadion til pavens møde med den spanske ungdom. Her forsøger nogle af de flere hundrede tusinde, der ikke var plads til, at forcere murene.

Fire menigheder i det midtjydske indleder samarbejde

Mime, messedans og engagerede debatter prægede pastoralenhed's families-weekend på Ømborgen

Børns mimespil til søndagens evangelium blev nok for mange deltagere i familie-weekenden på Øm 13.-14. november – og ikke mindst for børnene selv – en af de sjældnere oplevelser, som huskes længe. Og selv om messedansen ikke havde det mindste med messen at gøre, men derimod er en middelalderlig folkedans, som vi lærte ved lørdag aften folkedans, var også den med til at sætte prikken over i'et på en vellykket weekend.

For at fremme samarbejdet mellem menighederne i Horsens, Herning, Vejle og Silkeborg, har denne pastoralenhed holdt familie-weekend på Øm. Weekendens var lidt af et eksperiment, som arrangørerne blev kraftigt opfordret til at gentage.

Mange emner at vælge mellem

60 voksne og 25 børn deltog. Foruden 3 af de stedlige præster var også p. Guido Kreienbühl fra Kateketcentralen med.

Efter ankomsten lørdag morgen samledes man til formiddagskaffe i spisestuen. Her blev det praktiske arbejde fordelt, hvorefter deltagerne valgte forskellige grupper, som i weekendens løb arbejdede med emner som liturgi, katekese, ungdomsarbejde, diakoni, evangelisering og mission.

Særlig sidstnævnte gruppe tiltrak sig manges op-

mærksomhed.

Det blev en engagerende og samtidig afvekslende weekend. I det pragtfulde efterårsvejr var der gode muligheder for at nyde naturen, ligesom der udenfor det fastsatte program også var rig lejlighed til samvær og mulighed for at stifte nye bekendtskaber.

Motionen blev heller ikke glemt. Lørdag aften var helliget folkedansen. Den store brogede flok svang sig til de lifflige toner. Mange nye trin og variationer blev indøvet. Seancen sluttede med en andægtig messedans.

Hyggeaften for de voksne

Efter aftenkaffen blev sangbøgerne og guitaren fundet frem, og de voksne hyggede sig til ud på de små timer, mens børnene sov sødeligt i deres køjer.

11 børn havde for øvrigt haft en travl aften, idet de

sammen med præsterne Willem Wuyts og Guido Kreienbühl havde indøvet et mimespil til søndagens evangelium (Mtt. 25,31-46).

Denne messe blev sikkert for mange af deltagerne weekendens højdepunkt. Efter messen fortsattes fællesskabet i plenum, hvor grupperne fremlagde resultater af deres drøftelser.

Unge efterlyser bøn og meditation

Liturgigruppen foreslog bl.a. flere tema-messer, og fandt, der burde lægges mere vægt på familiemes-

Katekesegruppen havde valgt at dele sig i to som henholdsvis beskæftigede sig med katekese for børn og unge/voksne.

Børnegruppen - kom blandt andet ind på begrebet intensiv undervisning. Man mente, kateketen også i de uger, hvor der ingen katekese fandt sted, burde være i forbindelse med børnene.

Gruppen, der beskæftigede sig med undervisning af unge og voksne, fandt det nødvendigt, at der netop på dette område arbejdedes sammen i pastoralenheden. Desuden

foreslog gruppen, der skulle gås andre og nye veje. Der blev peget på mulige emner som bøn og meditation. Personer som Grethe Livbjerg og Tor-kild Sletved blev foreslået som kursusledere.

Gruppen, der havde beskæftiget sig med ungdomsarbejde, understregede betydningen af dette arbejde, og var af den opfattelse, at det sociale samvær blandt unge i KUK'erne ikke er tilstrækkeligt.

Mange unge føler sig tiltrukket af nyreligiøse bevægelser, fordi de i den etablerede kirke har svært ved at finde troværdige vidnesbyrd. Hvor bliver budskabet om Jesus Kristus af, spørger de ofte selv.

Mission over for de fremmedgjorte

Kirkens spiritualitet og bønsliv kan være et svar til de unge. De har også brug for sandfærdige identifikationsmodeller, ikke pop-idoler, fodbold - eller filmstjerner, men mennesker, der har Gud som centrum i deres liv. Mere visuelt materiale om helgener blev efterlyst.

Diakonigruppen opfordrede menighederne til at

træde ud af ghettoerne og engagere sig i både ældres og yngres problemer. Mere opsøgende arbejde blev efterlyst. Det store spørgsmål var bare, hvem man skulle gå til?

Svaret kom fra gruppen, der havde beskæftiget sig med evangelisering og missionen.

Med det samme slog gruppen fast, at den ikke havde tænkt sig at vandre op og ned ad gaden med »katolsk orientering« på maven. Emnet var med det samme blevet indskrænket til udelukkende at omfatte fremmedgjorte katolikker.

Man stillede det spørgsmål – hvem der havde jaget dem ud af kirken? – Præsterne måske! Eller kunne et blandet ægteskab være årsagen? Måske skammen over, at ens

børn ikke længere kom i kirken, kunne få forældrene til at blive borte, eller udelukkelse fra sakramenterne.

Mere lokalstof i katolsk orientering

I erkendelse af, at det kan være svært at skifte menighed og at frafald måske bliver konsekvensen, foreslog gruppen en slags modtagelseskomité for tilflyttere. Ligesom man også mente, at det gamle sogn kunne bidrage med oplysninger om tilflyttere, som kunne lette tilpasningen.

Endelig foreslog gruppen, at hvert sogn skulle vælge en pressekontakt, så der fremover kunne komme mere lokalstof i »katolsk orientering«.

Birgit Stresino

Biskoppen ønsker læserne glædelig jul og godt nytår

Glædelig jul og godt nytår! Det er mig en glæde gennem Katolsk Orientering at sende denne hilsen til alle vore katolske husstande, og derudover til en lang række venner, der modtager dette blad. Når vi ønsker hinanden noget, har vi tillid til, at ønsket bidrager til opfyldelsen! Ellers ville det være en tom og mekanisk vane. Det kristne ønske hænger sammen med håb og bøn til ham, der lod sin Søn, den Eneste, blive menneske for at opfylde alt, hvad han har skabt os menne-

sker til at være. Vore ønsker skal derfor samles om det, som julen i særdeleshed betegner: fred, frigørelse, forsoning - Guds velbehag blandt mennesker. Min hilsen skal især gå til dem, der er syge og svage, eller som føler sig ensomme og bedrøvede. »Salige er de, som sørger, for de skal trøstes«. Til de bedre udrustede skal endnu føjes til: Måtte vi alle bidrage til at bygge et håndgribeligt fællesskab op!

Hans L. Martensen

Justitia et Pax

Ny dansk, katolsk kommission for retfærdighed og fred

Pr. 1. november har biskop Martensen oprettet en ny Kommission for Retfærdighed og Fred, med et mere veldefineret kommissorium. Den forri-

ge kommission blev nedlagt pr. 11. juni 1981 på grund af et alt for omfattende kommissorium, der havde forhindret kommissionen i at arbejde effek-

tivt nok. Kommissionen, som udpeges af biskoppen, har fremover følgende opgaver:

- At være rådgivende for biskoppen i spørgsmål vedrørende retfærdighed og fred.

- At formidle arbejdsresultater fra den pavelige kommission »Justitia et Pax« og fra tilsvarende organer i andre lande til kirken i Danmark.

- At undersøge spørgsmål vedrørende retfærdighed og fred og fremlægge resultaterne for de i vedkommende spørgsmål kompetente organer.

- At hjælpe danske katolikker, og eventuelt andre, til at øve en konkret indsats for retfærdighed og fred.

- At samarbejde med lignende organer i andre danske kirkesamfund og med Det økumeniske Fællesråd i Danmark i spørgsmål vedrørende retfærdighed og fred.

Den nye kommission, hvis mandat løber over en periode af 3 år, består af René Albeck, formand, Holte, Martin Ghisler, Lyngby, Ulla Pinborg, Blomstrød, Claus Munk Plum, København, Niels Tiedemann, København og Willem Wuyts, Herning.

De kan endnu nå at forbedre »katolsk orientering«s underskud

»katolsk orientering« har pr. 22. november modtaget godt 360.000 kr. i frivillige bidrag fra bladets læsere. Derudover har bladet modtaget knap 425.000 kr. i tilskud fra Tyskland. Det betyder, at

»katolsk orientering« endnu mangler 105.000 kr. i at få økonomien til at løbe rundt. Beløbet svarer til at 1400 læsere indbetaler det lille røde girokort, som var påtrykt 75 kr. og som blev udsendt sidst i oktober

måned. Skulle girokortet være bortkommet, kan De indbetale, det beløb, De nu ønsker at bidrage med til bladet, på et almindeligt girokort. Alle beløb er af betydning.

Biskop Martensen med til Kirkernes Verdensrådsmøde

I sommeren 1983 holder Kirkernes Verdensråd sin generalforsamling i Vancouver, Canada. Mødets tema bliver »Jesus Kristus - verdens liv«. De danske delegater til dette møde mødtes den 29.-30. oktober på Liselund ved Slagelse med danske repræsentanter for de kirkesamfund, der er tilsluttede Kirkernes Verdensråd.

Der var repræsentanter fra kirker i Afrika. Mellemøsten og Verdensrådets stab i Genève. Ved den store fællesgudstjeneste på tysk, engelsk, spansk, grønlandsk og dansk var vor katolske biskop Martensen prædikant.

Vi bringer mere udførligt nyt fra denne begivenhed i næste nummer.

Den rigtige julegave

Årets julegave, den nyudgivne »Katolsk Salmebog«, koster kun kr. 85,40 og den fås »lige om hjørnet«, nemlig i Deres lokale præstegård.

Enten - eller... Både - og...

Et af de mest tvetydige spørgsmål, man kan stille i Danmark, er, om folk fejrer jul. Naturligvis fejrer man jul. Det rigtige spørgsmål kunne lyde: Hvad fejrer I, når I fejrer jul? Da kunne svarene nok blive ret forskellige. Hvis ikke kirken i middelalderen - med skyldig hensyntagen til de 6 måneder, der ifølge Lukas-evangeliet lå imellem Johannes Døberens og Jesu fødsel - havde lagt begges fødselsdage lige efter årets korteste og årets længste nat, ville nordboerne nu alligevel have bibeholdt deres ældgamle skik at fejre begge nætter som solhvervsfester. Også uden Sankt Hans ville man tænnde bål i midsommernatten. Og julenat... nåh ja, den hedder jo stadig julenat, uanset hvad kirken fejrer.

Det er muligt, at mange, efterhånden måske de fleste i dette land, ikke fejrer Guds menneskevoldelse, men bare holder jul. Festens indhold kan da blive et åbent spørgsmål. I bedste fald fejrer man da nok det menneskelige fællesskab, som slet ikke er det værste, man har. I værste og kedeligste fald ender det vel som den dyre og dog tomme forbrugs-jul, som artiklen på side 13 siger noget sørgeligt om.

Julefestens kirkelige indhold er Guds menneskevoldelse i Jesus fra Nazaret. På Bibelens eget sprog bliver *Jahvé*, Gud-som-er, derved til *Immanuel*, Gud-blandt-os.

Når man i dag synes at tage det for givet, at alle forstår fremmedordet *reinkarnation*, var det måske godt en gang at overveje, at den latinske betegnelse for Jesu undfangelse i Marias skød netop er *inkarnation*. Det stammer fra Johannes-evangeliets indledning: *Ordet er blevet kød*, hvormed Johannes mener, at Skaberens evige Visdom er blevet skabning, her på jorden, jordisk i tid og rum.

Det er helt oplagt, at kirkens jul først og fremmest er en usentimental ihukommelse af denne »tilsynekomst«. Adventstidens voksende glæde lægger jo op til at fejre denne befrielsesfest som en »ny dag«. Men da kirken, som menneskeligt fællesskab, fejrer »Guds mildheds og menneskeligheds tilsynekomst« (»Benignitas et humanitas« skriver Paulus til Titus, 3,3) ville det dog være mærkeligt menneskefremmed, om ikke vi fejrede denne fest med al den glæde og varme, som solen og julelysene er symboler på, og som står i så skrigende kontrast til naturen og den politiske verden uden for. Med al den hygge, der er så dansk.

Hver gang der i katolsk sammenhæng lægges op til diskussion om de kristne værdier i vore menigheders arrangementer, deles folk i to grupper, der tit snakker forbi hinanden. Nogle mener, at *enten* fordyber man sig i troens åndelige rigdomme, *eller* så ender det hele bare i hygge. Det andet hold afviser denne fremstilling af virkeligheden som et *enten-eller*. Virkeligheden er nemlig den, at hyggen og tilliden og venskaber er de menneskelige sider af det kirkelige fællesskab, en slags infrastruktur, som er en af betingelserne for, at alt det dybere, det åndelige, det bibelske og liturgiske og teologiske får en menneskelig grobund. Uden denne virker »det åndelige« måske knapt nok troværdigt.

Hygge uden andet formål end selve hyggen er naturligvis ingen kristen værdi, men omvendt forudsætter det kirkelige fællesskab, at det menneskelige fællesskab fungerer. Netop mens vi fejrer, at Jesus Kristus ikke er *enten* Gud *eller* menneske, men »*både Gud og mand i løn*«, er der givet en god anledning til at kvitte nogle enten-eller-holdninger. De steder, hvor ungdomsarbejdet og menigheds-livet trives med glæde, ved man alt om denne både-og-erfaring. Kristi komme »med ret og retfærd« kan sagtens fejres med varme og glæde og dansk hygge!

Glædelig jul og velsignet nytår!

www

Kvinde med glæde

Jeg vil gerne fortælle lidt om en bog, jeg har haft megen glæde af at læse. Bogen er skrevet af en østrigsk forfatterinde, *Ingrid Trobisch*, og på dansk hedder den »Kvinde med Glæde«.

Selv om der er områder i bogen, jeg stiller mig spørgende overfor, er den som helhed et meget smukt vidnesbyrd om det at være kvinde. »Bogen er et fuldtonejt ja til at være kvinde. Skrevet af en kvinde til kvinder - og til deres mænd«.

Det er særlig ét område i bogen, der får mig til at omtale den: Det er den

Fred for mennesker

Den 17.-19. november blev der afholdt et internationalt fredsmøde i Østberlin.

Den nordiske deltagelse ved Berliner Konferenz 8. plenarforsamling var betydelig. Alle nordiske lande var repræsenteret. I gennemførelse af kongressen var nordiske katolikker placeret på centralt sted: *George Bune Andersen* (Katolsk Arbejderaktion) ledede plenarmødet den sidste dag og den internationale redaktionsgruppe havde *Jan Backer*, Pax Christi, Finland i spidsen.

Vatikanet havde sendt msgr. *Baldino* som observatør og *Osservatore Romano* havde i forvejen berettet om mødet. Det er første gang, at Berliner Konferenz har erfaret en sådan opbakning fra højeste kirkelig side. Dette vakte glæde blandt nordiske deltagere, fordi der blandt disse findes pionerer i Berliner-Konferenzarbejdet.

Fra DDR modtog konferencen en hilsen fra formanden for DDR-statsrådet *Erich Honecker*, som gav udtryk for anerkendelse for det internationale katolske fredsarbejde.

Det liturgiske højdepunkt var messen i Piuskirken, hvor deltagerne fra 30 lande samledes om biskop *Zondaks* fra Riga (Letland, USSR). Blandt koncelebranterne var pater *Halvorsen* o.p. (Oslo).

De nordiske deltagere udtrykte alle tilfredshed med mødet.

Richardt Hansen

eneste bog på dansk, jeg har fundet, der giver en beskrivelse af brugen af »iagttagelsesmetoden« eller »ovulationsmetoden« som fødselsregulering.

Som ung katolik har jeg en gang imellem følt mig lidt svigtet af kirken. Jeg har fået at vide, at jeg ikke må bruge kunstig prævention, men oplysninger om alternative løsninger på problemet er sparsomme og vage.

Jeg har indtryk af, at mange andre katolikker - også ældre - står i samme situation.

For nogle år siden fik jeg så denne bog af mine forældre, og siden der stadig ikke er fremkommet noget fra katolsk side, vil jeg foreslå alle, der er interesserede i dette område at læse den.

Ovulationsmetoden har intet med den tidligere så anbefalede Ogino-Knausmetode at gøre. Denne metode bygger på sandsynlighedsregning og er usikker, fordi længden af perioderne varierer og ikke kan forudsiges nøjagtigt.

Ovulationsmetoden opfylder følgende krav:

- den bryder ikke ind i naturens orden.
- den er sikker.
- den koster ikke noget.
- anvendelsen er ikke en fare for sundheden.
- den kræver ikke hjælp og overvågning af en læge.
- den er brugbar og tilgængelig for alle ægtefolk.

- den fremmer kvindens kendskab til hendes krop og cyklus og
- den fremmer samtalen mellem mand og kvinde.

Det er ikke min opgave her at beskrive ovulationsmetoden. Jeg vil blot ganske kort berøre hovedpunkterne og derved måske vække interessen hos folk, der før har forkastet »naturmetoden« som ubrugelig.

De fleste kvinder er vant til at iagttage og genkende symptomene omkring menstruationen, hvor det vigtigste er blodet. Men også ægløsningen har sine symptomer, og her er det vigtigste cervixslimet - det såkaldte »hvide udflåd«. Mange kvinder har allerede iagttaget at udflådet varierer i mængde og konsistens under cyklus og en undervisning i at tyde disse tegn er alt, der mangler. Jeg vil

her blot nævne, at en iagttagelse af disse og andre symptomer, samt temperaturtagning og tyding af dette, kan fortælle kvinden nøjagtigt, hvor hun befinder sig i sin cyklus, uanset hvor uregelmæssig den er.

Dette har efter min mening betydning ud over at finde og undgå de frugtbare perioder (som faktisk kun er 5-6 dage). Det kan være en hjælp for ægtepar også, når de ønsker børn.

Men det vigtigste er, at kvinden udvikler en bevidsthed om sin egen cyklus og dermed også omkring sine fysiske og psykiske stemninger. Dette gælder selvfølgelig i lige så høj grad den kvinde, der lever alene, men i samlivet kan det få dobbelt betydning. Manden kan her, ved at kende til kvindens cyklus, bedre hjælpe og støtte hende i perioder, hvor hun er fysisk og psykisk uoplagt. Kender han baggrunden for hendes eventuelle dårlige humør, kan mange konflikter undgås.

Jeg har hørt bemærkninger om, at selviagttagelse er ulækkert. Det forbavser og forskrækker mig. En sådan indstilling må komme af en manglende accept af sig selv som kvinde (eller mand), måske endda af en angst for de funktioner, der foregår i kvindens krop.

Viden fjerner ofte en sådan angst, og det er vigtigt, at vi kender vores

Forvrængende forenkling af mit ærinde

Pater *Wuyts* synes med redegørelsen for sin brug af mekanisk musik i messen (k. o. 17) ikke at kaste nyt lys over problemet, så jeg kan nøjes med at henvise interesserede til mit indlæg i k. o. 15 - bortset fra følgende:

Ligeså lidt som præster får organister betaling »for deres bøn«. Begge parter lever af altret, præsten ikke særlig fedt, den katolske organist i dagens Danmark med nød og næppe, om overhovedet.

At laste mig for at tale om begrebsforvirring »bare fordi en gudstjeneste gøres lidt mere festlig med smuk musik« skyldes en

krop og er trykke ved den - og ikke skammer os over den.

Hvis selviagttagelse er ulækker, er menstruationen det også. I hvor høj grad må samleje så ikke være det - og fødsel.

Hvordan lærer vi så selviagttagelse og at tyde, hvad viser?

En af mulighederne er bogen »Kvinde med Glæde«. I Norge findes en miljøbog, der beskriver denne metode. »Naturlig fødselskontrol, en samarbejds metode« af *Margaret Nofziger*, oversat af *Vibeke Schjødt*. Interessant i øvrigt, at miljøbevidste mennesker har fundet, at dette er den sikreste metode, der samtidig ikke er sundhedsfarlig.

Undervisning i selviagttagelse burde egentlig komme naturligt ind i enhver seksualundervisning og ikke gemmes til man har brug for praktisk børneplanlægning. Man venter jo heller ikke med at fortælle kvinden om menstruation, til hun går til ægteskabsundervisning.

Til sidst vil jeg tilføje, at selviagttagelsesmetoden har en statistisk sikkerhed på 0.7%, hvor f. eks. P-pillen har 0.7 - 1.0%.

Den høje sikkerhed er selvfølgelig et resultat af et nøje kendskab til metoden og øvelse i at bruge den. Jeg vil derfor anbefale interesserede at sætte sig meget grundigt ind i metoden.

Ingrid Trobisch: Kvinde med glæde. Credo forlag 1979. Kan bl. a. fås i Bethesda boghandel i København.

Teresa Guldager

forvrængende forenkling af mit ærinde, hvad den opmærksomme læser selv kan overtale sig om, men jeg kan selvfølgelig ikke gennemtvinge en forståelse, kun håbe på, at det snart vil gå op for de ansvarlige, hvad der står på spil.

Leif Kaiser

For sidste gang: Der skal ikke gennemvinges nogen forståelse, den er der i forvejen. Mit anliggende var jo heller ikke organister og deres løn, men berettigelsen af en nødløsning, de steder, som ikke har organist.

Willem Wuyts

Sakramenternes baggrund

Fint troslære-kursus på Øm

I efterårsferien 18.-24. oktober blev et troslærerkursus, som DUK var blevet bedt om at arrangere, holdt for ca. 20 deltagere på Øm. Det lave deltagerantal var måske kun en fordel, idet vi da havde bedre mulighed for at komme til orde i plenum og give den fornødne positive og negative kritik under selve kurset. Vi havde alle bedt om en slags religionsundervisning, og det fik vi så sandelig også. Det var et vanskeligt emne, men meget spændende, og der var selvfølgelig også tid til lidt morskab ind imellem.

Guds nærvær – og fravær

Det var nogle meget gode og fine oplæg, som hhv. Frank Jobst, Ib Andersen og Eva Nordentoft kom med om de syv sakramenter – deres baggrund og historie, og om Guds nærvær og fravær.

Der var under disse oplæg rig lejlighed for tilhørerne til at bryde ind med kommentarer og få en diskussion under oplæggene.

Spændende oplevelse

Vi blev »forkælet« meget af det gode og vel-fungerende køkkenpersonale, som var utroligt flinke til at slække lidt på spisetiderne, hvis vi var midt i en diskussion. Vi havde også den spændende og specielle oplevelse, at være med til en vågenat, hvor vi enkeltvis eller i mindre grupper på skift bad gennem en hel nat. Med dette indlæg håber vi at få flere til at melde sig til et lignende kursus i fremtiden, for at få en større viden om troen, men samtidig også en diskussion med jævnaldrende derom.

Tina Larsen
og Marina Steensen

Pump din cykel – og syng med!

Kære DUK'er

Det ville glæde ungdomskoret »Jubilate Deo« at se dig til sang og samvær tirsdage fra kl. 19.30-21.30. Har du lyst til at syng med os hver tirsdag og ca. hver tredje søndag i forskellige kirker-, så pump din cykel eller tank din knallert og mød op på Jagtvej 183 B, Skt. Augustins Kirke i kapellet (ved Niels Steensens Gymnasium). Eneste forudsætning er, at du har lyst til at syng.

Vi glæder os til at se dig.

Kærlig hilsen »Jubilate Deo«

Vil du vide mere, så ring eller skriv til:

Søren Jensen, Eskebjerggård 56. 1. th., 2760 Måløv, tlf. 02-65 68 70.

Sankt Nicolaus blev til julemanden. Læs også på side 13, hvordan og hvorfor Kristus blev til en artig spejder. Politikens Pressefoto.

Danmarks Unge Katolikker

Tror du på julemanden?

En hellig biskops sære verdsliggørelse...

Nu nærmer julen sig igen med stormskridt, og vi ser i butikkerne nisser og julemænd. Mennesker, der færdes i stormagasiner, kan endog træffe en levende julemand. Ungdomsredaktionen har søgt at spore denne mystiske person, og kan det undre nogen, at denne skikkelse oprindeligt var en af den katolske kirkes hellige mænd!

Vi har de første skriftlige beretninger om den hellige Nicolaus fra patriarken Methodius, der fortæller, at Nicolaus blev født henimod slutningen af det tredje århundrede, i byen Patara i Lilleasien – i det nuværende Tyrkiet.

Socialt aktiv biskop af Myra

Nicolaus var af fornem byrd, hans forældre var kristne, og historien vil, at den lille Nicolaus allerede fra vuggen viste tegn på stor fromhed. Således berettes det, at Nicolaus afviste sin moder, når hun ville amme ham på fastedage. Efter forældrenes død var Nicolaus arving til familieformuen, og som den fromme mand, han

var, delte han alt, hvad han havde, ud til de fattige.

En af de mest gribende og karakteristiske episoder fra Nicolaus' liv betegner netop hans gavmilde væsen. En ædel familie havde mistet sin formue og gik imod forfald. For at afhjælpe den tyngende situation besluttede familiens ellers dydige døtre at ofre deres kroppe og således også deres sjæle for økonomisk vinding. Nicolaus fik nys om sagen og tre nætter i træk, kastede han fra gaden en sæk guld ind i huset, hvor familien boede. Gullet fandt sin vej, – som nogen måske har gættet – gennem skorstenen og fyldte til overmål, de sokker døtrene havde hængt til tørre ved ilden.

Af denne gavmildhed, der kommer de fattige til gode, har vi vor julemands gavesæk.

De søfarendes værnehelgen

Blandt de mange overnaturlige evner Gud skænkede Nicolaus, var evnen til at stilne havene, så søfarende kunne komme sikkert i havn. Således blev skt. Nicolaus den helgen, søfolk anråbte, når de var i havsnød. Selv de karske vikinger indviede på Grønland en kirke til ære for Nicolaus, og Christoffer Columbus heligede en havn på Tahiti til Nicolaus efter at være kommet sikkert over Atlanten.

Efter at have afsluttet rejsen til månen i juli 1969 sagde astronauten Neil Armstrong: »Nu tror jeg på Santa Claus«, og Politiken skrev: »Nu tror Armstrong på julemanden«. Armstrong havde naturligvis sigtet til de rejsendes helgen skt. Nicolaus og ikke til vort verdsliggjorte billede af ham.

Man undrer sig over, at den hellige Nicolaus så

ganske har mistet sin fromhed under vore himmelstrøg. Sagen må være den, at det efter reformationen blev upopulært at omgås helgener i de protestantiske lande. Nicolaus var dog kommet for at blive og fik blot den klædning, vi kender fra varehusene, og hans hjemsted blev det kolde nord.

Den sande Nicolaus døde den 6. december 342, og historien vil vide, at den fromme mand gik ind til den evige hvile, mens han sang Davids salme nr. 1: »Jeg tager min tilflugt til Herren...« Henrik Hass

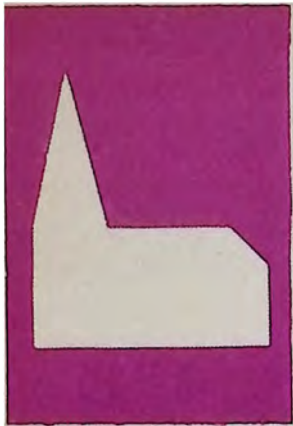
Julekryds

Redaktionen har atter oppet sig og præsenterer hermed dette års julekryds for vore læsere. Mener du at kunne løse den - og løse den rigtigt, har du en god chance for at vinde den nye salmebog eller en katolsk lommekalender, og som vi vælger ved lodtrækning. Send derfor din løsning til ungdomsredaktionen på katolsk orientering. Hvis vi får ti besvarelser er det en stigning på 100% i forhold til sidste år!!

Ungdomsredaktionen ønsker alle en glædelig jul og et velsignet nytår.

TEMA FOR D.U.K. HØRING	SÆRLING	YES OUI SI	STRUBE LYD	5. BOGSTAV
TYKT FLYDENDE				
			RADUS	LYD-LÆRE
		D.U.K. SØ-SONNER STAVNE		
ENGELSK TITEL		PLET	TONE	ILT
SPANIEN	IKKE MEDNING		DUNST	ENERGI
SVERIGE	ROS			
BIBELSK PERSON	LAVNING			TON
SIGØJNER			BIRD	ITALIEN
GYMNASIALE REBEREMNING	JAMPER			NUL
			I ORDEN	

TEKST: ANDRÉAS BIRØ; TEYCHINGER: JANUS BASK

Orientering fra sognene

Jul og januar 1983

På disse sider bringer vi en geng om måneden i de lige numre sognenes kalender for en hel måned ad gangen. Sidste frist for modtagelse af manuskript til nr. 2, der udkommer 26. 1. 1983 er mandag den 10. 1. (for februar 1983. Manuskripterne bedes sendt til Kirsten Szarafin på »katolsk orientering«-redaktion på bispekontoret.

KØBENHAVN

Skt. Andreas Kirke

Kollegievej 2 A, 2920 Charlottenlund. Tlf: 01-64 30 39, mandag til fredag kl. 9-12, torsdag kl. 9-11. Sognepræsten tlf.: 01-64 04 22. (bedst kl. 9-10).

Messtider:

Søndag kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse.
Hverdage: Md. kl. 8 - ti. kl. 19.30 - on. kl. 8 (skolemesse) - to. kl. 11.30 - fr. kl. 17 hos søstrene - lø kl. 11.30. On. i reglen: messe hos søstrene kl. 17.

Juleaftensdag d. 24. kl. 16: Børnegudstjeneste.

Julenat d. 24. kl. 23.30: Midnatsmesse.

1. juledag d. 25. Kl. 10: Højmesse (ingen messe kl. 8).

2. juledag d. 25. Den hellige families fest. Kl. 10: Højmesse (ingen messe kl. 8).

Mandag d. 27. - torsdag d. 30.: Messe på de sædvanlige tidspunkter.

Nytårsaften d. 31. Kl. 16: Taksigelsesmesse.

Nytårsdag d. 1. 1.: Guds Moder Marias fest. Kl. 10: Højmesse.

Søndag d. 2.1.: Helligtrekongers fest/ Herrens åbenbarelse. Kl. 8: Messe. Kl. 10: Familiemesse.

3.1. - 15.1.: Ingen messe undtagen onsdag d. 5. og 12. kl. 8, ellers laudes kl. 8.

Tirsdag d. 18. januar kl. 19.30: Menighedsmøde S. Knud Lavard fælles med S. Andreas, Johanneskirken og S. Therese. Pater L. O. Dorn taler om »kristen bevidsthed i en samvittighedsløs verden«. Messen kl. 19.30 i S. Andreas kirke bortfalder.

Søndag den 30.: Skt. Ansgars fest. Kl. 8: Messe. Kl. 10: Højmesse.

K.U.K.

Onsdag d. 15. og 22. dec. og 12., 19. og 26. januar. kl. 18.30-20 for de 10-13 årige. **Torsdag d. 16. dec. og 6., 13., 20. og 27. januar** for de 14-19 årige.

Bibelkreds hos Sankt Josefsøstrene, Ordrupdalvej 24, hveranden onsdag kl. 10.45-11.45. Tilmelding nødvendig, tlf. 01-63 22 78.

Frit samvær. Samme sted hveranden onsdag kl. 10-12. Alle er velkomne.

Bedekreds. Hos Sankt Josefsøstrene, samme adresse, hver mandag kl. 20.

Rosenkransgruppe. Møde hver måned. Alle er velkomne. Henvendelse til Connie Probst, tlf.: 01-64 30 39 kl. 9-12.

Skt. Annæ Kirke

Hans Bogbinders Alle 2, 2300 København S. (01) 58 41 02 sognepræstens kontor:

Tirsdag og fredag: 11-12 (p. Huber).

Onsdag og torsdag: 18-19 (p. Vølk).

De øvrige præster træffes på (01) 58 21 02. På dette nr. træffes sognepræsten og p. Huber også udenfor kontortiden.

Faste messtider:

Søndag kl. 8.30, kl. 10 og kl. 17 (eng.) 2., 3. og 4. søndag kl. 11.30 (polsk).

Hverdage kl. 8, hver torsdag tillige kl. 19 (med novene). **Lørdag** kl. 17 (eng).

Sct. Annæ Hjem, Skipper Clements Alle 3. **Søndag** messe kl. 11. **Hverdage** kl. 9.

Sct. Klemens Kapel, Rønne Allé 15, Dragør. **Søn- og helligdage** kl. 9.30.

Lørdag d. 18.: Børnenes internationale krybbeandagt kl. 16.00. Bem. tidspunktet!

Søndag d. 19.: Latinsk højmesse kl. 10.

Onsdag d. 22.: Kl. 9 og 10 skolens elever spiller krybbespil.

Torsdag d. 23.: Kl. 18.30-19 tilbudelse før messen.

Juleaften d. 24.: Kl. 20 engelsk gudstjeneste. Kl. 22 polsk gudstjeneste. Kl. 24 menighedens højtidelige julegudstjeneste.

1. juledag: Ingen messe kl. 8.30. Kl. 10 dansk festgudstjeneste.

Søndag d. 26.: Den hellige families fest. Gudstjenester som alm. søndage.

Nytårsaftensdag d. 31.: Højtidelig takkegudstjeneste kl. 16. Mindebillede om vore afdøde i det forløbne år uddeles.

Nytårsdag d. 1.1. 83: Kun messe kl. 10. Eng. kl. 17.

Søndag d. 2.: Helligtrekonger: Familiemesse kl. 11.30 med kongernes gang til julekrybben.

Mandag d. 3.: Skolens nytargudstjeneste. Kl. 8 for de ældste elever. Kl. 9 for de yngste.

Torsdag d. 6.: Tilbedelse hos Sct. Elisabeths Søstrene, Ove Billesvej 6, kl. 15-16.30.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredag. Messe kl. 19 med sakramental velsignelse.

Tirsdag d. 11.: Forældremøde f. 1. komm. forældre kl. 19 på skolen.

Onsdag d. 12.: De ældres klub kl. 14. Messe kl. 16.

Søndag d. 16.: Kl. 10 ungdomsmesse. Emnet er: »Fred - utopi eller?«

Tirsdag d. 18.: Økumenisk bedeuge begynder.

Onsdag d. 19.: Forældremøde for 3. classes katolske forældre kl. 19 på skolen.

Onsdag d. 26.: De ældres klub kl. 14. Messe kl. 16 i huskapellet.

Søndag d. 30.: St. Ansgars fest: Kl. 10 latinsk højmesse.

NB: Den nye salmebog tages i brug d. 9. Vi øver hver søndag kl. 9.45 i kirken. Mød talrigt op hertil.

Skt. Ansgars Kirke

Bredgade 64, 1260 København K. Tlf. (01) 13 37 62.

Præsternes træffetid: Ti.-fr. 11-12.

Tirsdag og torsdag tillige kl. 17-18.

Husk! Søndagsmesstider kl. 9 og 11 i vintermånederne: Nov., dec., jan., febr.

Hverdage: Alle dage kl. 8, tirsdag og

torsdag kl. 16.30.

Onsdag d. 15. kl. 10: Messe for de ældre, derefter samvær i salen, Juleafslutning.

Søndag d. 19. kl. 11: Latinsk højmesse.

Fredag d. 24. kl. 16: Messe uden orgelledsagelse. Juleaftensmesse.

Fredag d. 24. kl. 24: Midnatsmesse, kirken åbnes kl. 23.00.

Lørdag d. 25. kl. 9: Reciteret messe, kl. 11 højmesse.

Søndag d. 26. kl. 9: Reciteret messe, kl. 11 højmesse.

Fredag d. 31. kl. 16.30: Nytårsaftensandagt.

Januar 83:

Lørdag d. 1. kl. 9 og kl. 11: Reciteret messe.

Søndag d. 2. kl. 9: Hellig tre kongers fest. Reciteret messe. Kl. 11 latinsk højmesse.

Onsdag d. 5. kl. 10: Messe for de ældre, samvær.

Fredag d. 7.: Jesu Hjerter fredagsmesse kl. 16.30, tilbudelse til kl. 18.00.

Søndag d. 9. kl. 11: Familiemesse.

Søndag d. 16. kl. 11: Latinsk højmesse.

Onsdag d. 19. kl. 10: Messe for de ældre, samvær.

Søndag d. 23. kl. 11: Dansk højmesse. Kl. 16: Økumenisk gudstjeneste.

Tirsdag d. 25.: Økumenisk kirkevandring, starter kl. 19 i Sct. Pauls kirke, andagt i Sct. Ansgars kirke ca. kl. 20.

Søndag d. 30.: Sct. Ansgars fest. Kl. 11 dansk højmesse.

Julemesse på fransk

Julemessen for den fransksprogede menighed finder sted juleaften den 24. dec. kl. 23 i kapellet på Institut St. Joseph, Dag Hammarskjølds allé 17. Nogen tid før messen vil børnene spille og synge foran krybben.

Skt. Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225, 2700 Brønshøj, tlf. (01) 28 17 00.

Sognepræsten, pater Paul Marx, træffes på tlf. (02) 94 76 78.

Messtider:

Søndag: Messe kl. 8.30, højmesse kl. 10.30.

Tirsdag: Messe kl. 10, onsdag og fredag: Messe kl. 19.

December

Fredag d. 17. kl. 19: Messe og bodsandagt med lejlighed til personligt skriftemål.

Søndag d. 19. kl. 8.30: Messe. Kl. 10.30 gregoriansk højmesse, hvorunder de nye kommuniionsuddelere indsættes. Derefter »kirkekaffe«.

Juleaftensdag d. 24.: Fejrer vi om morgenen kl. 8.30 julens vigiliemesse.

Juleaften kl. 22.30 synger vi julesalmer indtil midnatsmesse kl. 22.45.

Derefter ønsker vi hinanden glædelig jul med et glas vin i menighedssalen.

1. juledag d. 25.: Messe kl. 10.30.

2. juledag d. 26.: Den Hellige Families fest. En messe: Kl. 10.30.

Nytårsaftensdag: Takkemesse kl. 16.

Januar 83:

Søndag d. 2. kl. 8.20: Messe. Kl. 10.30 familiemesse. Derefter »kirkekaffe«.

Fredag d. 7.: Pakkefest efter messen kl. 19. Enhver medbringer en lille pakke, som sælges på auktion. Pengene går til Pater Tanholdts arbejde i Peru.

Søndag d. 16.: Kl. 8.30 messe. Kl. 10.30 gregoriansk højmesse. Derefter »kirkekaffe«.

Fredag d. 21.: Er der menighedsmøde efter messen kl. 19.

Jesu Hjerter Kirke

Stenosgade 4A, 1616 København V. Tlf. (01) 24 65 80 sognepræsten og kontor. Øvrige præster (01) 21 85 88.

Messtider:

Hverdage: kl. 7.00, 8.15 og 17.00.

Lørdag ingen messe kl. 17.00.

Hver lørdag kl. 18 messe på engelsk.

Søndagens messtider: Kl. 8.00 læst messe, kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 salmemesse, kl. 20.00 læst messe.

Katolsk information i Niels Steensens Bibliotek, Stenosgade 9. Hver søndag fra kl. 11.00 til 13.00. Ikke i ferien.

Møder: Hver tirsdag kl. 18.30 ulveflokket Danerne. Hver onsdag kl. 19.00 KUK. Hver onsdag kl. 19.00 kirkekoret. (01) 14 01 16. Hver onsdag kl. 18.30 møde for minikuk. Ikke i ferien.

Katolsk Information er lukket fra jul til den 10.1. 1983.

Tirsdag d. 21. møde for de ældre i den grønne sal.

Onsdag d. 22. Kl. 16.30 Bodsandagt med lejlighed til skriftemål. Kl. 17.00 Messe.

Fredag d. 24. Juleaftensdag. Messer kl. 7.00 og 8.15. Ingen eftermiddagsmesse!

Kirken er åben til kl. 17.00 og åbnes igen kl. 21.00. Kl. 22.30 synger koret julen ind. Messen begynder kl. 23.00. Derefter vil der være lejlighed for at udveksle julehilsner. Læg mærke til den forandrede messtid, p. g. a. de vanskelige trafikforhold om natten.

Lørdag d. 25. Juledag. Herrens fødsel. Kl. 8.00 læst messe. Kl. 10.00 Dansk højmesse ved H. H. Biskop Hans L. Martensen. Kl. 11.30 Messe med danske salmer. Ingen senere messer.

Søndag d. 26. Den hellige families fest. Kl. 8.00 Kongregationsmesse. Kl. 10.00 og 11.30 messe med danske salmer. Kl. 14.00 messe på kroatisk. Derefter kirkekaffe. Kl. 20.00 læst messe.

Fredag d. 31. Nytårsaftensdag. Kl. 16.30 Taksigelsesmesse med Te Deum.

Januar:

Lørdag d. 1. Nytårsdag. Kl. 8.00 og 10.00 Messe med danske salmer. Kl. 18.00 aftenmesse på engelsk.

Søndag d. 2. Herrens åbenbarelse. Søndagsmesseorden.

Tirsdag 4. Kl. 15.30 Kongregationsmøde i kirken.

Fredag d. 6. Jesu Hjerter fredag. Kl. 16.00 udstilles sakramentet. Kl. 17.00 messe.

Tirsdag d. 18. kl. 14.30 møde for de ældre i salen

Søndag d. 23. kl. 8 Kongregationsmesse.

Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9, 2860 Søborg.

Tlf.: 01-69 03 01.

Sognepræst: Peter Nissen, Vandtårnsvej 11, 2860 Søborg. Træffes mand. og lørd. på sognekantoret kl. 9-10, tirsd., onsd. og torsd. på bispekontoret.

Messtider:

Søndag: Højmesse kl. 10.00.

Mandag: Messe kl. 11.00.

Tirsdag og torsdag: Messe kl. 7.30.

Onsdag: Messe kl. 19.00.

December:

Søndag d. 19.: Ved højmassen kl. 10.00 medvirker koret »Jubilate Deo«. Efter messen kirkekaffe i »pejsestuen«, hvor vi hygger os sammen med koret.

Fredag d. 24.: Kl. 23.00 dansk højmesse med julesalmer. Efter messen en lille reception i »pejsestuen«.

Lørdag d. 25.: Juledag kl. 10.00 højmes-

se. Efter messen reception i »pejsestuen«.

Søndag d. 26.: Den hellige families fest. Højmesse kl. 10.00.

Mandag d. 27.: Johannes, evangelist. Kirkens værnehelgen. Læst messe kl. 11.00.

Fredag d. 31.: Nytårsaften kl. 17.00 takkemesse.

Januar:

Lørdag d. 1.: Jomfru Maria, Guds moder kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 2.: Herrens åbenbarelse. Kl. 10.00 højmesse. Efter messen juletræsfest for menigheden i »pejsestuen«. Af hensyn til arrangementet bedes børnene tilmelde sig i forvejen.

Søndag d. 9.: Herrens dåb. Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 30.: Sankt Ansgar, bispedømmets værnehelgen, kl. 10.00 højmesse.

Skt. Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1, 2800 Lyngby. Tlf.: Pastor G. Uttenthal Nibler: (02) 87 77 12, Kirkekontoret: (02) 87 29 35, mandag, onsdag og fredag kl. 9-11.30. Oplysning om gudstjenestetider også tlf.: (02) 87 22 33 (Darville).

December:

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, fredag kl. 12.00 (undtagen den 24. og den 31.).

Torsdag den 16.: Adventsmeditation kl. 19.00.

Alle dagene **fredag den 17.** til og med **torsdag den 23.** bedes de syv store antifoner som indledning til julens fest. Kl. 19.00.

Lørdag den 18.: Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Søndag den 19.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Juleaftensdag: Julemesse kl. 15.30 (familiemesse). Midnatsmessen kl. 24.00.

Juledag: Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 26.: Højmesse kl. 11.00.

Torsdag den 30.: Messe kl. 19.00.

Nytårsaftensdag: Messe kl. 17.00.

Januar:

Hverdagsmesser:

Mandag kl. 12.00, tirsdag kl. 11.30, onsdag kl. 9.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 12.00.

Alle lørdage (undtagen den 1. - nytårsdag): Messe kl. 17.00 (Søndagsmesse).

Nytårsdag: Messe kl. 11.00.

Søndag den 2.: Højmesse kl. 11.00. (Ingen familiemesse).

Fredag den 7.: Knud Lavard, sognets værnehelgen: Messe kl. 12.00.

Søndag den 9.: Højmesse kl. 11.00. Efter messen fælles frokost - medbragt - i menighedslokalet.

Søndag den 16.: Familiemesse kl. 9.30. Højmesse kl. 11.00.

Søndag den 23.: højmesse kl. 11.00.

Søndag den 30.: Højmesse kl. 11.00.

Skt. Mariæ Kirke

Jens Jessensvej 5, 2000 København F., tlf. (01) 71 53 35.

Sognepræst L. A. Dorn S. J. Tlf. (01) 71 53 35. Bedst kl. 11-12 og 18-19 mandag undtaget.

Sædvanlige messetider:

Søndage. Reciteret messe kl. 8.00. Højmesse kl. 11.00.

Hverdage: Kl. 6.45 og 8.00. Tirsdag også kl. 9.30. Første fredag kl. 19.30.

December:

Lørdag d. 18. kl. 15 i kirken: optakt til jul. **Julefest** for børn, forældre og venner. På grund af begrænset plads i salen er det nødvendigt at hente adgangskort senest ved familiemessen, søndag d. 12.

Tirsdag d. 21. kl. 19.45 Kurset: »Johannes breve« fortsætter.

Onsdag d. 22. kl. 19.30 Bodsmesse som direkte forberedelse til Julefesten.

Fredag d. 24. Juleaften. kl. 16.00: **Familiernes julemesse.**

Lørdag d. 25. Juledag. kl. 8 Reciteret messe. Kl. 11 Juledagshøjmesse.

Søndag d. 26. Den hellige Familie. Kl. 8. Reciteret messe. Kl. 11 Højmesse.

Fredag d. 31. Nytårsaften. Kl. 16.00: Taksigelsesmesse for året der gik

Januar:

Lørdag d. 1. Nytårsdag. kl. 11 Højmesse (NB. Kun den ene messe!).

Søndag d. 2. Herrens Åbenbarelse. Højtideligholdelse af Hellig 3. Konger. Kl. 8. Reciteret messe. Kl. 11 Højmesse.

Fredag d. 7. Jesu Hjerter fredag. kl. 8.00: Messe. Kl. 19. Sakramentsandagt. Kl. 19.30: Aftenmesse.

Søndag d. 9. Kristi Dåb. Kl. 8 Reciteret messe. Kl. 11 Familiemesse med efterfølgende kaffe i klostret.

Tirsdag d. 11. kl. 19.45: Kursus: »Johannes breve« genoptages.

Torsdag d. 13. Sammenkomst for »Torsdagsklubben«. Messe kl. 14.30. Derefter underholdning i salen. Alle hjertelig velkomne!

Tirsdag d. 25. Kursus: »Johannes breve« fortsætter.

Søndag d. 30. Højtideligholdelse af St. Ansgars fest. kl. 8 Reciteret messe. Kl. 11 Højmesse.

Skt. Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2, 2650 Hvidovre (01) 78 27 90. Sognepræst, p. Knud Aage Nielsen S. J.

Træffetid: Hverdage 10-12, bopæl Jens Jessensvej 5, 2000 F. Tlf. (01) 71 79 66.

Lørdag-søndag sognekantoret, Strøbyvej 2, før og efter messerne.

Andenpræst Jørgen Erichsen, Strøbyvej 2. Tlf. (01) 78 27 90.

Faste messetider:

Lørdag aftenmesse kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag højmesse kl. 10.00.

1. søndag i måneden. Salmemesse med efterfølgende kirkekaffe.

2. søndag i måneden: Latinsk messe.

3. søndag i måneden: Familiemesse.

4. søndag i måneden: »Højmesse nr. 2« af Erling Rasmussen.

December:

Mandag d. 20: Kirkerengøring kl. 19.00.

Fredag d. 24.: Juleaften. Højmesse kl. 24.00:

Lørdag d. 25.: 1. juledag. Højmesse kl. 10.00. Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag d. 26.: Den hl. Familie. Højmesse kl. 10.00.

Fredag d. 31.: Nytårsaftensdag. Taksigelsesmesse kl. 17.00.

Januar:

Lørdag d. 1.: Nytårsdag. Festen for jomfru Maria. Guds Moder. Højmesse kl. 10.00. Messe kl. 17.00 (søndagsmesse).

Søndag d. 2.: Herrens Åbenbarelse. Højmesse kl. 10.00. Derefter husvælsing i præstegården. Kirkekaffe.

Skt. Therese Kirke

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Sognepræst: Niels Kiær S. J.

Tlf. (01) 61 19 19. Bedst mandag-torsdag kl. 8-9, lørdag kl. 10-11.

Giro 4 08 38 30.

Messetider:

Søndag: Højmesse kl. 9.00 reciteret messe kl. 11.00. Morgenmad i kantinen mellem messerne.

Hverdage: Mandag-onsdag kl. 17.00, torsdag kl. 17.00 i Sct. Josephsøstrenes kapel, Bernstorffsvej 98, fredag kl. 7.15 og lørdag kl. 11.30 med rosenkransbøn kl. 11.15.

Familiemesse hver 4. søndag i måneden kl. 9.

Lørdag 18.: Lejlighed til skriftemål kl. 14-17.

Fredag 24., Juleaften: Messe kl. 9, midnatsmesse kl. 23.30.

Lørdag 25., Juledag: Højmesse kl. 11. (Ingen messe kl. 9, ingen morgenmad).

Søndag 26. Den hl. Families fest: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Morgenmad med **Juletræsfest for børnene** efter 9-messen.

Fredag 31. Nytårsaften: Højmesse med Te Deum kl. 16.

Lørdag 1., Nytårsdag, festen for Jomfru Maria, Guds Moder: Messe kl. 11.

Søndag 2. Hellig Trekongers fest: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Lørdag 23.: »Sognedag« starter kl. 10, reserver dagen, program vil senere blive opslået i våbenhuset.

Søndag 23.: Familiemesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Søndag 30. Sct. Ansgars fest: Højmesse kl. 9, reciteret messe kl. 11.

Immaculatakirken:

Hverdage messe kl. 7 undtagen mandag

Fredag 24. Juleaften: Messe kl. 16.30.

Lørdag 25. Juledag: Messe kl. 9.00.

Søndag 26. 2. Juledag: Messe kl. 8.30.

Fredag 31. Nytårsaften: Andagt kl. 16.30.

Lørdag 1. Nytårsdag: Messe kl. 9.

Søndag 2. Messe kl. 8.30.

Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev.

Tlf. 02-94 76 94. Sognepræst: Karl Smeenk

Messetider:

Lørdage kl. 17

Søndage kl. 9.30, kl. 10.45 (engelsk)

Hverdage: Kun efter aftale.

Tirsdage kl. 19-20: Tilbedelsestid.

Familiegrupper: Mødes efter aftale.

Ungdomsklubber:

Mini-KUK hver onsdag kl. 16-18

Maxi-KUK hver mandag kl. 19.30-22

December:

Søndag den 19.: Kirkekaffe efter messen kl. 9.30

Juleaften: Familiemesse kl. 16.

Juledag: Messe kl. 9.30

2. Juledag (søndag): Messe kl. 9.30

Nytårsaften: Bod og taksigelse, messe kl. 15.

Januar:

Nytårsdag: Messe kl. 17.

Søndag den 2.: Festen for Herrens Åbenbarelse (Tre Konger).

Messer som om søndagen.

Lørdag den 8.: Familieundervisning kl. 15 med messe kl. 17.

Søndag den 16.: Kirkekaffe efter messe kl. 9.30

Præsterne og menighedsrådet ved Vor Frue Kirke sender alle de bedste ønsker om en glædelig og velsignet jul.

English-speaking ministry

Fr. David Kraus, O. M. I., Chaplain to the English-speaking Catholic Community of Copenhagen. Ministry Center: Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 herlev. Tlf. (02) 94 76 94.

Eucharistic Celebrations in English:

Sunday

Vor Frue Kirke, Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev: 10:45 am. Family Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, Hans Bogbinders Alle 2, 2300 Kbh. S: 5:00 pm

Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 Kbh. N: 6:00 pm.

Saturday Evening

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4, 1616 Kbh. V: 6:00 pm.

Wednesday Evening

Sakramentskirken: 5:00 pm.

Novena to Our Lady of Perpetual Help follows the Saturday Eucharist at Skt. Annæ Kirke, and the Wednesday Eucharist at Sakramentskirken.

Friday, d. 24. 6:00 pm, Children's Liturgy and Christmas Story-Drama, Vor Frue Kirke.

Skt. Annæ Kirke: 8:00 pm, Christmas Eve Liturgy.

Sakramentskirken: 10:00 pm, Christmas Midnight Liturgy.

Saturday, d. 25. Vor Frue Kirke, 10:45 am, Christ Child Christmas Liturgy.

Skt. Annæ Kirke, 5:00 pm, Christmas Liturgy.

Sakramentskirken, 6:00 pm, Christmas Day.

Jesu Hjerter Kirke, 6:00 pm.

Saturday, Jan. 1. Vor Frue Kirke: 10:45 am.

Skt. Annæ Kirke: 5:00 pm.

Jesu Hjerter Kirke: 6:00 pm.

Sacrament of Reconciliation

Anytime, by appointment. Phone one of the priests at Vor Frue Kirke.

PROVINSEN

Assens:

Vor Frelses Kirke

Nørregade 3, 5610 Assens.

Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR. Tlf.: (09) 31 09 74 eller 12 16 64.

Træffetider: Hver onsdag kl. 10-12.00 1. og 3. søndag efter messen eller efter aftale.

Messetider:

I må gøre opmærksom på, at fra og med december er der højmesse kl. 10.30 hver første søndag i måneden. Den tredje søndag i måneden messe kl. 17.00.

Søndag d. 19.: Højmesse kl. 17.00

Fredag d. 24.: Julenat. Midnatsmesse kl. 24.00.

Søndag d. 2.1.: Højmesse kl. 10.30

Søndag d. 16.1.: Højmesse kl. 17.00.

Birkerød Hørsholm

Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød, Kontortid kl. 9-10.

Sognepræst: Jacob Muiser: (02) 81 27 96.

Hjælpepræst: Georg Heggum: (01) 20 93 37.

Søndagsmesser:

Birkerød, Nordvanggård kl. 8 og kl. 10.
Hørsholm, Marievej kl. 10.
Mikkeltorp: Strandvej 352 kl. 8.
Åsebakken: Kl. 8.30.
Om fredagen aftenmesse på Nordvanggård kl. 19.30.
Om tirsdagen messe på Nordvanggård kl. 10.
Om onsdagen messe i Hørsholm kl. 11.
Skriftemål: Lejlighed til at skrifte hver søndag fra kl. 9.30 og efter messerne. Og naturligvis efter aftale. Juleaften er der lejlighed for det fra en time før gudstjenesten.

December:

Torsdag d. 16. Religionsundervisning og juleafslutning.
Søndag d. 19.: Familiemesse. Børnenes julemesse med krybbespil kl. 10.
Fredag d. 24. Juleaftensdag: Julegudstjeneste kl. 23 i begge sogne. Efter messen mødes vi i menighedssalen til julehilsen.
Lørdag d. 25. Juledag: Højmesse kl. 10 for hele familien. Tag derfor børnene med, for efter indledningssalmen samles de mindre børn i kostalden til lysbilleder o. a. om julen. Ved frembærelsen af offergaverne kommer børnene tilbage i kirken igen. Ingen messe kl. 8.
Søndag d. 26. 2. juledag: fejres Den hl. Families Fest. Birkerød Kirkes værnehelgens fest: Højmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.
Lørdag d. 31. Nytårsaftensdag: Takke-messe kl. 16.

Januar:

Lørdag d. 1.: Nytårsdag. Højmesse kl. 10. Ingen messe kl. 8.
Søndag d. 2.: fejres Herrens Åbenbarelse (tre kongers fest).
Mandag d. 17.: Præstemøde kl. 18 og Midi-KUK møde kl. 19.
Onsdag d. 19.: Økumenisk gudstjeneste på Nordvanggård kl. 14. Derefter mødes ældreklubben til hyggeligt samvær med vore venner fra nabosognet. Præster: p. Schwarz-Nielsen og p. Muiser.
Mandag d. 24.: Menighedsrådsmøde på Nordvanggård kl. 19.30.
Søndag d. 30.: Skt. Ansgars, Bispedømmets værnehelgen.

NB! Vedr. *konfirmationen* i foråret 83: i Hørsholm d. 13. marts, Birkerød d. 20. marts. De unge, som endnu ikke har givet til kende, at de gerne vil konfirmeres i Hørsholm eller Birkerød, bedes kontakte sognepræsten snarest mulig.
NB! Vedr. *Religionsundervisning* for børn. Efter juleafslutningen d. 16. dec. holder vi en lang pause p. g. a. vintervejret og vi begynder undervisningen igen torsdag d. 17. februar.
Menigheden ønskes en velsignet jul og et godt nytår. Og så en hjertelig tak til alle som har ydet en hjælpende hånd til menigheden i det forløbne år. Det betyder virkelig meget. Hjertelig tak!

Georg Heggum og Jacob Muiser

Esbjerg: Skt. Nikolaj Kirke

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg.
Tlf. (05) 12 10 27. Præsten træffes bedst kl. 9-10, dog ikke om mandagen.

Søndagsmesser: Lørdag kl. 17 messe og søndag kl. 10 højmesse.
Der er messe om fredagen kl. 18.45.
Skriftemål ved pastor Kerkhofs torsdag den 16. dec. kl. 18-19. Ellers i forbindelse med gudstjenesterne.
Fredag 24.: Højmesse kl. 24.

Lørdag 25.: Højmesse kl. 10.

Søndag 26.: Højmesse kl. 10 (H. Familie).
Fredag 31.: Messe kl. 15.
Lørdag 1.1.: Messe kl. 17.
Søndag 2.1.: Højmesse kl. 10 (H.T. Konger).
Fredag 21.1.: Kl. 18.45 messe for de kristnes enhed.
Jens Møller, medl. af pastoralrådet og valgt i vor pastoralenhed, kommer søndag d. 9. januar, prædiker under messen og vil gerne tale med os efter messen i mødelokalet.

Fredericia: Skt. Knuds Kirke

Sjællandsgade 50, 7000 Fredericia.
Sognepræst Palle Burla, Sjællandsgade 50 A, tlf. (05) 92 11 76. Formand for menighedsrådet: Hans Madura, tlf. (05) 92 08 06.

Hverdagsmesser:

Tirsdag kl. 8.15, onsdag kl. 18.00, torsdag kl. 18.00, fredag kl. 8.00 og lørdag kl. 17.00.
Søndagsmesse: Kl. 10.00.
Hver torsdag kl. 16.30: Fælles kristent bibel- og bedemøde i den lille skole.
Sidste søndag i måneden latinsk højmesse. Sidste fredag i måneden økumenisk skolegudstjeneste kl. 8.00 i St. Michaelis Kirke.
Fredag d. 24. juleaften: Midnatsmesse kl. 23. Det hollandske Raphaelskor synger
Lørdag d. 25. 1. juledag: Kristmesse kl. 10.
Søndag d. 26. 2. juledag: Latinsk messe kl. 10.
Fredag d. 31.: Takkegudstjeneste kl. 17.

Grenå: Skt. Clemens Kirke

Præst: H. Krawczyk, tlf. 06-13 56 66.
Postkonto: 5 63 26 68.

December:

1. juledag messe, kl. 10.
2. juledag ingen messe.
Nytårsaften: Taksigelsesmesse, kl. 16.

Januar:

Nytårsdag messe kl. 10.
Søndag d. 9. Herrens dåb, messe, kl. 10.
Onsdag d. 12. Familiegruppen, kl. 19.
Lørdag d. 15. Sogneundervisning kl. 10.
Messe kl. 13 (gælder for søndag).
Søndag d. 23. Messe kl. 10.

Sostrup:

Den 16. lejlighed til skriftemål mellem kl. 16-17. Samtidig individuel sakramental tilbedelse.
Juleaften: Julenatsmesse, kl. 24.
1. juledag: Messe kl. 8.30.
2. juledag: Den hellige familiefest, messe kl. 17.
Nytårsaften: Taksigelsesgudstjeneste kl. 17.
Nytårsdag: Messe kl. 8.30.
Ellers: Søndagsmesser kl. 8.30.
Hverdagsmesser skiftende tid.
Spørg Søstrene Tlf. 06- 38 41 11.

Haderslev: Sct. Marie kirke

Mariegade 8, 6100 Haderslev.
Tlf. 04-52 23 26. – Giro 9033734.
Sognepræst Erling Brodersen.
Messtider. Søndage kl. 10.30, fredage kl. 17.00.

Skriftemål indtil et kvarter før messen samt efter aftale.

Gudstjenester i julen

Fredag d. 24.: Kl. 23.
Lørdag d. 25.: Kl. 10.30.

Søndag d. 26.: Kl. 10.30.

Nytårsdag ingen messe.

Kvindekredsen: mødes tirsdag d. 11. januar kl. 19.30 hos menighedsrådsformanden i Åbenrå, Antoni Liss, Vognmarken 6. Telefon 04 - 62 13 05.

Helsingør: Skt. Vincent Kirke

Nygade 8, 3000 Helsingør.
Sognepræst G. Coenen.
Tlf.: (02) 21 05 71.

Søndagsmesser:

Hver lørdag kl. 17.00 dialogmesse.
Hver søndag kl. 8.30 dialogmesse og kl. 10.30 højmesse.

Hverdagsmesser:

Mandag-fredag incl. kl. 19.00 i søstrenes kapel, Møllebakken 8.
Alle hverdage kl. 18.15 i Niels Steensens Hus.

1. og 3. søndag i hver måned fejres en messe på kroatisk henholdsvis kl. 12.00 og kl. 17.00.

3. søndag i hver måned er højmesse en familiemesse.

Sidste søndag i hver måned er højmesse på latin.

Lejlighed til at modtage bodens sakramente alle lørdage kl. 16.00-17.00 i kirken.

Fra 5. december holdes søndagshøjmesse i menighedssalen. Lørdagens messe og søndagens messe kl. 8.30 holdes i kirkens samtaleværelse. Dette gælder dog ikke messerne i forbindelse med højtiderne jul, nytår og kyndelmesse.

Eventuelle ændringer bekendtgøres i kirken efter messen og er opslået i våbenhuset.

Fredag d. 24.: Juleaftensdag. Kl. 24.00 concelebreret midnatsmesse.

Lørdag d. 25.: 1. Juledag. Kun en messe: Kl. 10.30 concelebreret højmesse.

Søndag d. 26. 2. juledag. Den Hellige Families fest, kl. 10.30. Kun en messe.

Fredag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 17.00 sangmesse med takkegudstjeneste og sakramental velsignelse.

Lørdag d. 1.1.: Nytårsdag. Festen for Jomfru Maria, Guds Moder. Kl. 17.00 højmesse (dagens eneste messe).

Søndag d. 2.1.: Herrens åbenbarelse (De Hellige Tre Konger). Indsamling til det danske bibelselskab.

Hver 1. onsdag i måneden er der pensionistmøde kl. 14.30 hos søstrene på Møllebakken 8, Helsingør, tlf. 02 21 75 47, altså d. 2/12 - 82 og d. 5/1 - 83.

Herning: Skt. Peters Kapel

Silkeborgvej 25, 7400 Herning.
Tlf.: (07) 12 43 82.

Messtider: Hver søndag kl. 10.00.

Menighedskaffe: Hver søndag kl. 11.00.

Lørdag den 25. juledag. Messe kl. 10.00.

Religionsundervisning:

Lind: Hver onsdag kl. 16.00.

Sdr. Felding: Hver tirsdag kl. 19.30.

Herning Ø.: Mandag den 3. og den 17. kl. 16.

De firmede unge. Tirsdag den 4. og den 18. kl. 15.10.

Tilnærmelse mellem kirkerne:

Torsdag den 27 januar: Kl. 19.30:

Hammerum Herreds præstekonvent (Folkekirkens præster og ægtefæller) besøger Skt. Peters kapel og får orientering om den katolske menigheds vanskeligheder og muligheder i Herning. Bagefter er der kaffebord i Fredens Kirkens menighedslokale, Sjællandsgade.

Firenze, humanisme og renaissance.
Pastor Wuyts holder 6 lysbilledforedrag de 6 tirsdage fra 11. januar til 15. februar. Sted: biblioteket kl. 19.30. Tilmelding i FOF's lokale, Søndergade 16. Tlf.: 22 47 44. Pris for de 6 aftener 120 kr. Pensionister 80 kr.

Glædelig jul og godt nytår ønskes af menighedsrådet og præsten

Hillerød: Skt. Vilhelms Kirke

Postbox 27, 3400 Hillerød.
Menighedshus: Møllestræde 7.
Sognepræst: Hans Esmark, Enghavevej 4. Tlf. 02-26 14 04, bedst kl. 9-10, dog undt. søndag og mandag.

Sankt Vincent Søstrene, tlf. 26 78 65.

Søndagsmesser: Møllestræde 7, kl. 10.
Onsdag d. 15. KUK får besøg fra Green Peace.

Torsdag d. 16. Messe kl. 17.

Søndag d. 19. Messe kl. 10.

Mandag d. 20. MIDI-KUK juleafslutter.

Onsdag d. 22. KUK juleafslutter hos forquinde Carina i Fredensborg.

Fredag d. 24. Juleaftens dag, Julenatsmesse i Møllestræde kl. 23.

Lørdag d. 25. Juledag. Julemesse kl. 10 - samme tekster som julenat.

Søndag d. 26. Den Hellige Families fest. Messen kl. 10.

Januar:

Søndag d. 2. Nytårsmesse kl. 10.

Søndag d. 9. Messe kl. 10.

Tirsdag d. 11. Messe kl. 17. Menighedsrådsmøde kl. 19.30.

Onsdag d. 12. KUK.

Torsdag d. 13. Messe kl. 17.

Fredag d. 14. Messe kl. 8.30.

Søndag d. 16. Messe kl. 10.

Mandag d. 17. MIDI-KUK begynder kl. 19.

Tirsdag d. 18. Messe kl. 17.

Onsdag d. 19. KUK.

Torsdag d. 20. Messe kl. 17.

Fredag d. 21. Messe kl. 8.30.

Søndag d. 23. Messe kl. 10.

Mandag d. 24. Strikkeklub kl. 14.30 hos Signe Engelbrechtsen, Ødamsvej 1, Hillerød Lions Park, blok A-1-105. Alle strikke og snakkelystne er velkommen.

Tirsdag d. 25. Messe kl. 17.

Onsdag d. 26. KUK.

Torsdag d. 27. Messe kl. 17.

Fredag d. 28. Messe kl. 8.30.

Lørdag d. 29. Religionsundervisning for børnene genoptages. **Mødedag for alle, som skal firmes den 6. marts.** Møllestræde kl. 9.30 - 11.30. Konfirmanderne bedes allerede nu reservere 18-19 februar til at deltage i konfirmandweekend i Bastrup.

Søndag d. 30. Messe kl. 10.

Mandag d. 31. MIDI-KUK på Nordvanggård.

I ønskes alle en glædelig jul og alt godt for det kommende år. Tak for hjælp og støtte i året som gik.
Menighedsråd og Sognepræst.

Horsens: Skt. Josefs Kirke

Nørregade 19, 8700 Horsens. Tlf. (05) 62 52 68. Sognepræst: J. Reymen, O. Præm.

Søndagsmesser: I Sct. Josefs Kapel kl. 7.30. I kirken kl. 10 (Højmesse).

Hverdagsmesser: I Sct. Josefs Kapel tirsdag og fredag kl. 19, torsdag kl. 10.30. Hos Assumptionssøstrene, Stensballe Kloster, Sundbakken 16, Horsens, onsdag kl. 17.

Hver morgen kl. 8 (undtagen torsdag) samles elever og lærere fra Sct. Ibs Skole til en kort andagt i kirken. Torsdag morgen holdes andagten i Vor Frelsers Kirke. Menighederne er velkomne.

Torsdag d. 16. kl. 19.00: Krybbebspil i kirken ved Sct. Ibs skoles elever. Alle er velkomne.

Lørdag d. 18. kl. 16.00: Bodsandagt, skriftemål, messe. Præster: W. Wuyts, Herning og H. Krawczyk; Århus (polsk).

Julens Gudstjenester:

Fredag d. 24.: kl. 15: Messe. Kl. 24. Midnatsmesse.

Lørdag d. 25. kl. 10: Højmesse (ingen messe kl. 7.30).

Søndag d. 26.: kl. 7.30 i Sct. Josefs Kapel, og kl. 10 i kirken (højmesse).

Lørdag d. 1. januar: kl. 15, messe og reception.

Søndag d. 2. Kirkekaffe efter højmassen.

Søndag den 9.: Katekese for menigheden: Voksne, forældre og børn.

Torsdag d. 13. kl. 19.30: Bibelaften hos sognepræsten.

Mandag d. 17.: Kirkevandring kl. 19.30 fra Metodistkirken, Sct. Josefs Kirke, Vor Frelsers kirke.

Søndag d. 30.: Katekese for menigheden: Voksne, forældre og børn.

Kalundborg: Skt. Maria Kirke

Lundemarken 15, 4400 Kalundborg. Messe hver søndag kl. 15. Børneundervisning fra okt.-maj. Menighedsrådsformand Eug. Wojtaszewski, tlf. (03) 50 11 20.

Kolding: Skt. Michaels Kirke

Tøndervej 17, 6000 Kolding. Tlf. (05) 52 76 01.

Sædvanlige messetider:

Søndage: Kl. 8 sangmesse kl. 10 højmesse.

Hverdage: Mandag til onsdag kl. 17.15, torsdag til lørdag kl. 8.15.

Juleaften: kl. 24 midnatsmesse.

1. Juledag: kl. 10 højmesse.

2. juledag, søndag. Den Hellige Familie, kl. 8 sangmesse, kl. 10 højmesse.

Nytårsaften: kl. 16 sangmesse.

Nytårsdag: kl. 10 sangmesse.

Søndag d. 2., i dag fejres **Helligtrekongersfest**, Herrens Åbenbarelse.

Søndag d. 9. kl. 10 familie-messe, børnene synger. Efter messen kirkekaffe.

Køge: Skt. Hans Kirke

Bjerggade 10, 4600 Køge. Tlf. (03) 65 06 51. Sognepræst J. Samuelson S. J. træffes tirsdag-fredag kl. 11-12. **Faste messetider:** Tirsdag kl. 19.15, onsdag kl. 9.30 og lørdag kl. 11 og søndag kl. 10.

Søndag d. 12.: Adventsfest for børn og voksne i præstegården efter messen.

Juleaften den 24.: Midnatsmesse kl. 24. **1. og 2. juledag** er der messe kl. 10.

Januar:

Lørdag d. 1.: messe kl. 11.

Søndag d. 2.: messe kl. 10.

Onsdag d. 5.: fejres vigilien til Helligtrekongers fest kl. 9.30.

Maribo: Skt. Birgittas Kirke

Mariagade 4, 4930 Maribo. Pater Herman Legut, O. F. M. Conv. Tlf. (03) 88 01 74. Kontortid kl. 10-11, undtagen mandag og tirsdag.

Messetider:

Hverdage: Fredag og lørdag kl. 18.00.

Søndag d. 19.: Messe på polsk kl. 11.

Juleaften: Midnatsmesse kl. 23.00.

1. juledag: Julemesse kl. 9.30.

2. juledag: Højmesse kl. 9.30.

Nytårsdag: 1. 1. Festen for Maria Gudsmoder: Højmesse kl. 9.30.

Hellig 3 Konger torsdag, den 6. 1. messe kl. 18.00.

Søndag d. 16.1.: Messe på polsk kl. 11.00.

Nakskov: Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47, 4900 Nakskov. Sognepræst: Pater Irenæus o.f.m. conv. Tlf. (03) 92 06 81.

Gudstjenestetider:

Søndage kl. 10.00. Hverdage kl. 17.00.

Polsk messe:

Søndag den 26. december (2. juledag) kl. 10.00 polsk messe ved pater Herman Legut. Den polske messe i januar finder sted søndag den 30. januar kl. 11.00.

Juleaften: Kl. 16.00 børnegudstjeneste foran julekrybben (ingen messe). Kl. 23.00 Midnatsmesse.

Juledag: Kl. 10.00 højmesse.

2. Juledag: Kl. 10.00 messe på polsk ved pater Herman Legut. Alle, der gerne synger polske julesalmer, får her lejlighed til at synges med på barndommens kendte julesalmer. Kl. 16.00 Al-sang: Alle, der gerne synger med på danske julesalmer, indbydes til en halv times al-sang i Skt. Franciskuskirken. Gå tur og læg vejen om ad kirken.

Juletræsfest:

Tirsdag den 28. december kl. 15.00 indbydes menigheden til festligt julesamvær. Vi regner med at se mange børn til denne festlige eftermiddag. For de voksne ligger der en ganske særlig film under juletræet. Hvis du gik til 1. kommunion i 1968, blev du konfirmeret i 1965 eller var du med på skolerejse til Vordingborg i 1966 eller til Bangshave i 1968, spillede du med i en lille komedie i 1969, da forsøm ikke lejligheden til at se dig på film. Ka' du huske børnebogsugen i 1966 eller gymnastikopvisningen i 1968? Der vises en film, som blev optaget af pater Pascal Steenbergen. Kom og se! Det bliver sjovt!

Nytårsaften: Kl. 16.00 aftenmesse.

Nytårsdag: Ingen formiddagsmesse! Kl. 16.00 holdes årets første messe.

Dåb og Mission: Biskoppen opfordrer menighederne til at fordybe sig i den missionsopgave, som

Jesus Kristus, Kirkens Herre, har givet alle døbt. I denne forbindelse vil vor menighed starte med et oplæg søndag den 23. januar. For at tankerne kan nå ud til så mange som muligt sker det i.f.m. søndagens højmesse. Vi holder fællesspisning midt på dagen (tag madpakke med; drikkevarer på stedet). Reserver denne søndag. Nærmere besked ved jule- og nytårs gudstjenesterne.

Nyborg: Stella Maris Kirke

Vindingevej 9, 5800 Nyborg. Sognepræst P. Wladyslaw Zdunek CSsR. Tlf. (09) 31 09 74 eller 31 03 60. Træffetider: Onsdag kl. 13-15 og lørdag kl. 17-18 eller efter aftale.

Faste messetider:

Hverdage: kl. 6.30. Undtaget: Onsdag kl. 17.00.

Lørdag: Kl. 16.00 med prædiken (gælder som søndagsmesse).

Søndag: Kl. 10.00: Højmesse.

Jul og nytår:

Fredag d. 24.: Julenat. Midnatsmesse kl. 24.00.

Lørdag d. 25.: kristi fødsel. Højmesse kl. 10.00.

Søndag d. 26.: Den hellige familie. Højmesse kl. 10.00.

Fredag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 16.00. Messe med sakramental velsignelse.

Lørdag d. 1.: Nytårsdag. Højmesse kl. 10.00

Søndag d. 2.: Helligtrekonger. Højmesse kl. 10.00.

Søndag d. 9.: Herrens Dåb. Familiemesse kl. 10.00.

Kirkekaffe den 2. søndag i måneden.

Nykøbing F.: Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, 4800 Nykøbing F. Tlf. (03) 85 07 39.

Gudstjenester: Mandag til fredag kl. 18.30 i søstrenes kapel, Bispegade 4. Lørdag kl. 16, søndag kl. 8 og 10.

December:

Onsdag d. 15.: Kl. 19.00 Adventsaften og krybbebspil ved skolens børn.

Torsdag d. 16.: Kl. 18.30 Bikuben. Arbejdsaften for den 3. verden og ungdomsaften.

Fredag d. 17.: Kl. 18.30 Gudstjeneste. Adventsaften for Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund. Kl. 19.15 Foredrag i salen. Herefter hyggeligt samvær.

Tirsdag d. 21.: Kl. 19.00 Bodsandagt.

Fredag d. 24.: Juleaftensdag kl. 16.00 gudstjeneste med og for børn. Kl. 24.00 midnatsgudstjeneste.

Lørdag d. 25.: 1. Juledag. Ingen gudstjeneste kl. 8.00. Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 26.: 2. Juledag. Ingen gudstjeneste kl. 8.00. Kl. 10.00 Højmesse. Kl. 14.30 Menighedens juletræsfest.

Fredag d. 31.: Nytårsaftensdag. Kl. 16.00 Gudstjeneste med afsluttende sakramental velsignelse.

Januar 1983:

Lørdag d. 1.: **Nytårsdag.** Ingen gudstjeneste kl. 8.00. Kl. 10.00 Højmesse.

Søndag d. 2.: Hellig Tre Kongers fest.

Tirsdag d. 11.: Kl. 19.15 Menighedsrådsmøde.

Lejlighed til Skriftemål:

Søndag d. 19.12. i forb. m. messen.

Tirsdag d. 21.12. efter Bodsandagten.

Fredag d. 24.12. kl. 10.00-12.00.

Næstved: Vor Frue Kirke

Præstøvej 29, 4700 Næstved. Tlf. (03) 72 09 85. Kontortid: Ti., fr., lø., kl. 11.00-12.00.

Faste gudstjenester: Søndage: 8.00: Messe på Maria-Elisabeth Hjem. 10.00: Højmesse i Vor Frue Kirke. Hver skole- onsdag og fredag: 8.00: Messe i Vor Frue Kirke. **Polsk messe:** D. 19. december og 16. januar kl. 11.00. Julekoncert. Onsdag d. 15. kl. 19.30 er der julekoncert i Vor Frue Kirke. Entree: Voksne: 20.00 kr. Børn: 10.00. Entreen går ubeskåret og ligeligt fordelt til Kirkens Korshær og Caritas DK.

Julegudstjenester:

Fredag d. 24. kl. 16.00: Julegudstjeneste for børn. Kl. 24.00: Midnatsmesse.

1. Juledag kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeth Hj. Kl. 10.00: Højmesse i K.

Søndag d. 26. kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeth Hj. Kl. 10.00: Højmesse i Kirken. Der er ingen polsk gudstjeneste.

Fredag d. 31. kl. 16.00: Takkegudstjeneste ved årets afslutning.

Nytårsdag kl. 8.00: Messe på Maria-Elisabeth Hj. Kl. 10.00: Messe i Kirken. Lejlighed til skrifte: før og efter hver messe og d. 24. mellem kl. 9.00-12.00.

Odense: Skt. Albani Kirke

Adelgade 1, 5000 Odense C. Tlf.: 09-12 16 64. Præster: P. Franz Hauser, P. Jerzy Gorowski. Kontortid: Kl. 11.00-12.00 (undt. mandag) samt kl. 17.00-18.00 onsdag og fredag.

Messetider:

Søndage: Kl. 8-kl.10.00 (højmesse) - kl. 16.30.

Hverdage: Mandag og fredag kl. 8.00. Tirsdag, torsdag og lørdag kl. 9.00. Onsdag kl. 11.00 samt fredag kl. 19.00.

Dalum klosterkirke: Søndag kl. 7.30. Hverdage kl. 6.30.

Tirsdag d. 14.: Kl. 14 de ældres klub på skolen.

Torsdag d. 16.: Kl. 19 bodsandagt og lejl. til skrifte.

Lørdag d. 18.: Kl. 14 messe for de ældre på Bjerregårdsvej 9. Ingen messe kl. 17.

Søndag d. 19.: Messe 8 - 10 - 16.30.

Torsdag d. 23.: Mariaandagt og lejlighed til skrifte.

Fredag d. 24.: Kl. 15.30 familiemesse, kl. 24 midnatsmesse.

Lørdag d. 25.: 1. juledag messerne kl. 10 og 12 (polsk), ingen messer kl. 8 og 16.30.

Torsdag d. 30.: Kl. 19 Mariaandagt.

Fredag d. 31.: Kl. 15.30 taksigelsesandagt.

Januar

Lørdag d. 1.: Messe kl. 10.

Søndag d. 2.: Messer kl. 8, 10 og 16.30. Kl. 14 børnenes juletræsfest i den store sal.

Fredag d. 7.: Kl. 19.30 DKKF Sr. Michelle vil fortælle om sit ophold i Liberia.

Torsdag d. 13.: Kl. 19.30 bibelkreds i Adelgade 7.

Søndag d. 16.: Kirkekaffe efter højmassen. Hver torsdag Mariaandagt kl. 19. Hver fredag KUK-møde i skolen.

Randers: Jesu Hjerter Kirke

Thorsgade 22, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 97 30.

Gudstjenesteprogram:

Lørdag kl. 17 (undtagen d. 8. januar, hvor der er sogne- og familiemesse kl. 13.30 og d. 25. december, juledag, messe kl. 10 og d. 1. januar, nytårsdag, messe kl. 10).

Søndag kl. 10.

Hverdagsmesser:

Mandag og tirsdag kl. 8, onsdag kl. 19, torsdag kl. 8 og fredag kl. 8 (læs festdage for messetider juleaftensdag og nytårsaf-
tensdag).

Jul - Nytår program:

24.: fredag, juleaftensdag: Familie- og børnemesse kl. 16, og midnatsmesse kl. 24.

25.: Lørdag, juledag, messe kl. 10. Ingen messe kl. 17.

26.: 2. Juledag, søndag, messe kl. 10.

31.: Fredag, nytårsaften, messe kl. 16.

1.: Lørdag, nytårsdag, messe kl. 10. Ingen messe kl. 17.

2.: Søndag, messe kl. 10.

Skriftemål efter aftale, eller man kan komme når som helst og ringe på skrifteklokken. I forbindelse med julen er præsten til stede hele dagen onsdag d. 22. dec.

Møder:

Sogne- og familieundervisning d. 8. januar kl. 13.30.

Menighedsrådet d. 18. januar kl. 20.

De ældre og alle interesserede d. 15. januar kl. 14.30 i præstegården. Mini-KUK d. 20. dec. og d. 10. og 24. januar kl. 14.30 i præstegården.

Randers-Viborg KUK ingen møde.

Kirkekaffe d. 30. januar efter messen.

Skoleferie d. 23. december til 3. januar.

Ringsted: Skt. Knuds Kirke

Skt. Knudsgade 19, 4100 Ringsted
Sognepræst: T. Palsø
Tlf. (03) 61 03 92,
Søndage: Højmesse kl. 10.

December:

Fredag d. 24.: Højmesse kl. 23.

Lørdag d. 25.: Højmesse kl. 10

Fredag d. 31.: i kirken: Taksigelsesmesse kl. 16 og derefter: Åbent hus i præstegården.

Nytårsdag: Ingen messe.

Roskilde: Skt. Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.
Tlf. (02) 35 09 65, bedst mellem kl. 9 og 10.

Søndagsmesser: Højmesser kl. 10 og kl. 17. Familiemesse den anden søndag i måneden.

Hverdagsmesser: Kl. 8, mandag dog kl. 17.30 og fredag 19.30. Eventuelle ændringer meddeles ved søndagsmesserne.

Tirsdag d. 21. kl. 19.30: »Lidt stilhed i den ellers så travle juletid«. Musikalsk medvirke: Organist G. Jensen og Finn Holsting, fløjte (Efter afslutningen eventuelt mulighed til privat skriftemål).

Fredag d. 24.: Messe kl. 8. Juleaften: Midnatsmesse kl. 24.

Lørdag d. 25.: Jul, højmesse kl. 10

(messen kl. 17 bortfalder).

Søndag d. 26.: 2. juledag, messerne om søndagen.

Fredag d. 31.: Nytårsaften taksigelsesmesse kl. 16.

Januar:

Lørdag d. 1. jan. Nytår Messe kl. 10.

Søndag d. 2.: Helligtrekonger

Søndag d. 9.: Jesu dåb, familiemesse kl. 10.

D. 18.-25.: Interkirkelig bedeuge for de kristnes enhed.

Ledreborgs Slotskirke

Hver søndag: messe kl. 8.30

Silkeborg: Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg.

Tlf. 06-82 24 15.

Sognepræst Jan Ophoff. O. Præm.

Faste messetider:

Fredag kl. 18 messe, lørdag kl. 16 messe.

Søndag kl. 10 højmesse.

Hver tirsdag messe kl. 19.30 hos De små Søstre, Øm.

1. og 3. torsdag i hver mdr.: Messe kl. 18 i Fuglevad, Sminge.

Mandag d. 20.: Bodsandagt, lejlighed til skriftemål.

Juleaften d. 24.: Kl. 16 børnenes julemesse, kl. 24 midnatsmesse.

1. juledag d. 25.: Kl. 10 højmesse, ingen lørdagsmesse kl. 16.

Søndag d. 26.: Kl. 10 højmesse (Den hl. familie).

Nytårsaften d. 31.: Kl. 16 messe.

Januar

Nytårsdag d. 1.: Kl. 16 messe til ære for Guds moder.

Søndag d. 2.: Kl. 10 familiemesse. De hl. 3 konger.

Mandag d. 3.: Firmelsesundervisning starter for alle unge og voksne, der ønsker at blive firmet **søndag d. 27/2-83.** Hver mandag fra 18-19.30, derefter messe.

Fredagene d. 7. og 21.: Religionsundervisning for børn kl. 16-18.

Slagelse: Vor Frue Kirke

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.
Såfremt, der ikke svares på kirkens telefon (03) 52 06 45, bedes man ringe til menighedsrådets formand, Erik B. Zieler, (03) 57 15 62.

Søndag den 19.: Højmesse kl. 10.00

Julenat d. 24.: Midnatsmesse kl. 24.00.

1. juledag: Højmesse kl. 10.00 kirkebil fra Korsør.

2. juledag: Gudstjeneste kl. 10.00.

Nytårsaften: Andagt kl. 16.00.

Januar

Nytårsdag: Højmesse kl. 16.00.

Søndag d. 2.: Højmesse kl. 10.00

Søndag den 9.: Højmesse kl. 10.00 kirkekaffe, kirkebil fra Korsør og Dianalund

Søndag den 16.: Højmesse kl. 10.00

Søndag den 23.: Højmesse kl. 10.00.

Gregoriansk koral, kirkebil fra Korsør.

Søndag den 30.: Højmesse kl. 10.00.

Skriftemål i forbindelse med messerne.

Religionsundervisningen påbegyndes i det nye år efter nærmere meddelelse til forældrene.

Svendborg: Skt. Knuds Kirke

Havnegade 1, 5700 Svendborg.
Tlf.: (09) 21 05 42 eller 12 16 64.

Træffetid: Mandag, torsdag, fredag, lørdag kl. 9-11, eller efter aftale.

Mandag d. 13.: Kl. 19.00 KUK. Julesammenkomst.

Lørdag d. 18.: Kl. 15.00 messe og sammenkomst for kontaktgruppen.

Søndag d. 19.: 4. sø. i Advent. Kl. 10.00 højmesse med adventsbodsandagt.

Fredag d. 24.: Juleaftensdag. Kl. 6.45 messe. Kl. 13.30-15.00 lejlighed til juleskriftemål. kl. 24.00 Midnatsmesse.

Lørdag d. 25.: Juledag: Herrens fødsel. Kl. 8.00 ingen messe. Kl. 10.00 højmesse.

Søndag d. 26.: 2. Juledag. Den hellige familie. Kl. 8.00 ingen messe. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Januar 1983:

Lørdag d. 1.: Nytår. Festen for Maria Guds Moder. Kl. 16.00 højmesse. OBS: Ingen messe kl. 8 og 10.

Søndag d. 2.: Hellig Tre Konger. Kl. 10.00 højmesse. Kl. 15.00 messe i Rudkøbing.

Onsdag d. 5.: Kl. 19-21 KUK.

Fredag d. 7., 21. kl. 16-19 religion- og konfirmandundervisning samt MINI-KUK.

Sønderborg: Skt. Pauls Kirke

Ringridervej 35, 6400 Sønderborg. Tlf. (04) 42 35 85. Præst: Ebbe Simonsen.

Hver søndag: Højmesse kl. 9.30.

Fredag d. 24.: Julenat, Højmesse kl. 23.30.

Lørdag d. 25.: Juledag, Højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 26.: Den hellige Families fest kl. 9.30.

Fredag d. 31.: Nytårsaften messe kl. 15.00.

Lørdag d. 1.1.: Nytårsdag Maria Guds Moder højmesse kl. 9.30.

Søndag d. 2.1.: Herrens Åbenbarelsesfest højmesse kl. 9.30.

Tåstrup: Skt. Pauls Kirke

Køgevej 162, 2630 Tåstrup

Tlf. (02) 99 07 28.

Messtider:

Juleaften: d. 24. kl. 16. og Midnatsmesse kl. 24.

1. juledag: Kl. 10 og 16.30.

2. juledag: kl. 8 og 10.

Nytårsaften: kl. 16. Nytårsdag kl. 10 og kl. 11.

Alm. søndage: kl. 10 og 16.30.

Onsdag og fredag: kl. 19.30.

Juletræsfest, 28. 12: kl. 19.30 for hele menigheden.

Kolpingfamilien: hver onsdag, kl. 20.

»Bellis«: Alderdomshjem, Køgevej 160, Tåstrup, under Hedwigsøstrenes ledelse. Tlf.(02) 99 03 74. Messe hverdag kl. 17.30, undt. onsd. og fred.

»Assumptionssøstre«, tlf. (02) 99 81 57. i »den gamle smedie«, Bygaden 53, Tåstrup. - Messe om tirsdagen kl. 19.30.

Vejle: Skt. Norberts Kirke

Fjellegade 2, 7100 Vejle.

Kontortid: Mandag, onsdag, torsdag kl.9-10.30. Torsdag kl. 11-12.

Tlf. (05) 82 08 93.

Faste gudstjenester:

Hverdage: Mand., onsd. fred.: kl. 8 i kirken. Tirsd., onsd., torsd.: Kl. 18 i Søstrenes kapel.

Onsdag d. 15. kl. 19.30: Bodsandagt i kirken, samt lejlighed til at modtage bodens sakramente. Et vigtigt element i vor juleforberedelse! P. Ophoff og P. Reymen vil høre skriftemål.

Fredag d. 24.: Juleaftendag: Kl. 15: børnenes julemesse. Kl. 24: Midnatsmesse.

Lørdag d. 25.: 1. juledag: Kl. 10: Højmesse.

N.B.: Der er ingen messe kl. 15.!

Søndag d. 26.: Den h. Familiesfest: Kl. 10: Højmesse.

Januar:

Lørdag d. 1.: Nytårsdag: Kl. 16.30: Messe til ære for Maria, Guds Moder.

Søndag d. 2. kl. 10: Familiemesse. Bagefter: menighedskaffe.

Bønstimer:

Tirsdag d. 4. og 18.: Hver gang i kirken kl. 17.15.

Religionsundervisning for eftermiddagsholdene: Lørdag d. 13. og d. 22.

Tidspunkt: Kl. 13-15, så børnene kan deltage i søndagsmessen.

Viborg: Skt. Kjelds Kirke Lemvig: Hellig Kors Kirke

Skt. Leonisgade 12, 8800 Viborg.
Tlf. (06) 62 36 41.

Messtider:

Viborg: Hver lørdag kl. 16.30 1., 3. og 5. søndag kl. 10.00. Lemvig: 2. og 4. søndag kl. 10.00.

Juleaften den 24: Viborg kl. 16 og 18 vietnamesisk.

Juledag d. 25.: Viborg kl. 8, Lemvig kl. 10.30 (Obs!).

2. juledag d. 26: Viborg kl.10.

Nytårsaften d. 31.: Viborg kl. 17.

Januar:

Lørdag d. 1.: Lemvig kl. 10, Viborg kl. 16.30.

Søndag d. 2.: Viborg kl. 10 og juletræsfest.

Religionsundervisning:

Viborg - den 8. jan kl. 10.00-12.00.

Lemvig - den 15. jan. kl. 9.30-11.30.

Studiekreds:

Viborg - den 6. jan. kl. 19.30.

Kirkekaffe:

Viborg - den 2. jan ved juletræsfest.

Lemvig - den 23. jan efter messen.

Menighedsrådsmøde:

Den 18. jan. kl. 19.30.

Vordingborg: Helligåndskirken

Chr. Winthersvej 4, 4760 Vordingborg.

Hver søndag kl. 10.00: Messe.

Fredag d. 24. kl. 24.00: Midnatsmesse.

1. Juledag kl. 10.00: Højmesse

Søndag d. 26. kl. 10.00: Messe.

Nytårsdag kl. 10.00: Messe.

Hver 2. søndag i måneden er der kaffe efter messen.

Søndag d. 8. maj 1983 kommer biskop Hans L. Martensen til Vordingborg sogn for at meddele firmelsens sakramente for de 12-årige og opefter. Forberedelsen til firmelsen starter i begyndelsen af februar.

Åbenrå: Skt. Ansgars Kirke

Søndertorv, 6200 Aabenraa.
Tlf. (04) 62 35 43 eller 42 35 85.
Præst: Ebbe Simonsen.

Søndage: Dansk højmesse kl. 10, vietnamesisk messe kl. 14.30.

Fredag d. 24.: Julenat, højmesse kl. 23.30.

Lørdag d. 25.: Juledag, højmesse kl. 10 og kl. 14.30.

Søndag d. 26.: Den hellige families fest kl. 10 og 14.30.

Fredag d. 31.: Nytårsaften messe kl. 15.00.

Lørdag d. 1.1.: Nytårsdag Maria Guds Moder højmesse kl. 10.

Søndag d. 21.: Herrens åbenbarelses fest kl. 10 og 14.30.

Aalborg: Skt. Mariæ Kirke

Kastetvej 1, 9000 Aalborg.
Tlf. (08) 12 69 56 - 13 07 44.

December

Onsdag d. 15.: Skolen holder Luciafest i kirken kl. 9 med Domprovst Geil. Alle er velkomne.

Tirsdag d. 21. og kl. 19.30 i kirken: Kirkelig stemning til de kommende juledage. Skolebørnene opfører et nyt julespil, »Hjørring Messingkvintet« spiller, og vi synger med hinanden julen ind. Alle er hjertelig velkomne.

Julenat: Kl. 24.00 midnatsmesse med indvielse af julekrybben.

Juledag: Kl. 8.00 messe hos søstrene. Kl. 10.00 højmesse i kirken.

2. juledag: Kl. 8.00 messe hos søstrene,

kl. 10 højmesse i kirken. Den Hellige Families fest.

Fredag d. 31.: Nytårsaften: Kl. 16.30 andagt ved årets afslutning i kirken.

Januar

Nytårsdag: Kl. 8 messe hos søstrene, kl. 10 højmassen i kirken.

Søndag d. 2.: Festen for Herrens Åbenbarelse (Hellig Tre Kongers festen): Messerne er kl. 8 og kl. 10 i kirken.

Fredag d. 7.: Jesu-Hjerte-Fredag, er sakramentet udstillet til tilbedelse i kirken fra kl. 15-19. Kl. 19 er der aftenmesse med forudgående velsignelse.

Søndag d. 30.: Festen for den hl. Ansgar, Bispedømmets Værnehelgen.

Juleafslutning for Sct. Mariæ Skole:

Onsdag d. 22.12., kl. 9.30 med et *julespil*, opført af elever. Alle er velkomne.

Sct. Mariæ Skole: Onsdag d. 19.1., kl. 9.00 holder biskop Martensen en gudstjeneste med eleverne.

Gudstjenester uden for Aalborg:

Frederikshavn, Uranienborgvej 5: Lørdag d. 18.12., kl. 16.30. - 1. juledag (25.12.), kl. 10. Søndag d. 2.1. (Hl. tre Konger), kl. 10. Og alle resterende lørdage i januar kl. 16.30.

Thisted, Møllevej 23: Juleaften (24.12.), kl. 15.30. Lørdag d. 8.1., kl. 16.00!

Lørdag d. 29.1., kl. 16.00!

Hjørring, Nordre Kommuneskole, Norgesvej:

Lørdag d. 15.1. kl. 14.30.

Århus: Vor Frue Kirke

Rymsgade 26, Boks 219, 8100 Århus C.
Tlf. 06-13 56 66.

præster: Meister, Krawczyk, Grünwald, Tran-Van-Bao (Tlf. 06-10 36 44).

Gudstjenester i julen

Søndag d. 19.: Kl. 8, 10 (højmesse med kirkekafe), 17.

Fredag d. 24.: Juleaftensdag kl. 14: Familiegudstjeneste med eukaristi.

Kl. 24: Julenatsmesse. Bagefter lykønskning i salen.

Lørdag d. 25.: 1. juledag. Kl. 10: højmesse, kirkekafe, kl. 17: sangmesse.

Søndag d. 26.: 2. juledag. Kl. 10 (højmesse), kl. 17.

Fredag d. 31.: Nytårsaften. Kl. 16: Taksigelsesmesse.

Lørdag d. 1.1. Guds moders Fest: Kl. 10 højmesse.

Alle søndage i januar: Kl. 8, 10, 17.

Om hverdagen: Mandag 19, tirsdag 16.30, onsdag 8, torsdag 11, fredag 19, lørdag 8.

Skriftemål:

Mandag d. 20.12., torsdag d. 23.12., kl. 17-19. Ellers 1. fredag kl. 18-19.

Pindstrup

Søndag d. 19.12. og 26.12. (2. juledag), d. 2.1., 16.1., kl. 10.30. Juleaften kl. 16.00.

Odder:

Søndag 26.12 (2. juledag), d. 9.1., 23.1.

kl. 14.00.

Foranstaltninger:

Mandag d. 13.12. kl. 19: Retræteften

Torsdag d. 16.12. og 20.1. kl. 14.30: Mariakongregationen.

Lørdag d. 15.1. kl. 12: Medarbejderfest, messe og fest.

Ungdommen

Mini-KUK: Hver mandag kl. 18.30.

KUK: Hver tirsdag og torsdag, kl. 19.30.

Ungdoms- og familiemesse: Søndag d. 30.1. kl. 10.

Sogneundervisningen: Lørdage, d. 8.1. og 22.1. kl. 10. Familiemesse kl. 12.30.

Menighedsrådsmøde: Mandag d. 10.1. kl. 19.30.

Ældrearbejde:

Skt. Knuds klub: Tirsdag kl. 14.30.

Galleri ved Kirken:

December-Januar: Ruth Schmidt: Tøjbil-leder.

Liturgikalender januar 1983

1. <i>hvid.</i> Lørdag. Juledags oktav, FESTEN FOR MARIA, GUDS MODER. (s). 1. L.: 4. Mos. 6,22-27. Salme 67,2-3. 5. 6+8. R. v. 2a: Gud være os nådig og velsigne os. 2. L.: Gal. 4,4-7. Ev.: Luk. 2,16-21. <i>Gl. Cr. Jomfru Marias pf. I.</i> 2. <i>hvid.</i> Søndag. HERRENS ÅBENBARELSE. (s). 1. L.: Es. 60,1-6. Salme 72, 1-2. 7-8. 10-11. 12-13. R. v. 11: Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre. 2. L.: Ef. 3,2-3a. 5-6. Ev.: Matt. 2,1-12. <i>Gl. Cr. Hl. tr. pf. Kollekt til Det danske Bibleselskab.</i> 3. <i>hvid.</i> Mandag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 3,22-4,6. Ev. Matt. 4,12-17. 23-25. <i>Jul. ell. Hl. tr. pf. (II Ps.).</i> 4. <i>hvid.</i> Tirsdag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 4,7-10. Ev.: Mark. 6,34-44. <i>Jul. ell. Hl. tr. pf. (II Ps.).</i> 5. <i>hvid.</i> Onsdag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 4,11-18. Ev.: Mark. 6,45-52. <i>Jul. ell. Hl. tr. pf. (II Ps.).</i> 6. <i>hvid.</i> Torsdag. Torsdag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 4,19-5,4. Ev.: Luk. 4,14-22a. <i>Jul. ell. Hl. tr. pf. (II Ps.).</i> 7. <i>rød.</i> Fredag efter Herrens åbenbarelse. <i>Knud Hertug, martyr († 1131)</i> (m). L.: 1. Joh. 5,5-13. Ev.: Luk. 5,12-16. <i>Jul. ell. Hl. tr. pf. (II Ps.).</i> 8. <i>hvid.</i> Lørdag efter Herrens åbenbarelse. L.: 1. Joh. 5,14-21. Ev.: Joh. 3,22-30. Eller: <i>hvid. Raimund af Penyafort, præst († 1275).</i> <i>Jul. ell. Hl. tr. pf. (II Ps.).</i> 9. <i>hvid.</i> Søndag. HERRENS DÅB (f). 1.: L. Es. 42,1-4. 6-7. Salme 29,1a+2. 3ac-4. 3b+9b-10. R. v. 11b: Herren velsigne sit folk med fred; eller: Es. 40,1-5. 9-11. Eller: Salme 104,1b-2. 3-4. 24-25. 27-28. 29-30. R. v. 1: Min sjæl, lov Herren! Herre min Gud, du er såre stor. 2. L.: Ap. G. 10,34-38. Eller: Tit. 2,11-14; 3,4-7. Ev.: Luk. 3,15-16. 21-22. <i>Gl. Cr. Særl. pf.</i> 10. <i>grøn.</i> Mandag i 1. alm. uge. L.: Hebr. 1,1-6. Ev.: Mark. 1,14-20. (I Ps.). 11. <i>grøn.</i> Tirsdag i 1. alm. uge. L.: Hebr. 2,5-12. Ev.: Mark. 1,21b-28. (I Ps.). 12. <i>grøn.</i> Onsdag i 1. alm. uge.	L.: Hebr. 2,14-18. Ev.: Mark. 1,29-39. (I Ps.). 13. <i>grøn.</i> Torsdag i 1. alm. uge. L.: Hebr. 3,7-14. Ev.: Mark. 1,40-45. Eller: <i>hvid. Hilarius, biskop og kirkelærer († 367).</i> (I Ps.). 14. <i>grøn.</i> Fredag i 1. alm. uge. L.: Hebr. 4,1-5. 11. Ev.: Mark. 2,1-12. (I Ps.). 15. <i>grøn.</i> Lørdag i 1. alm. uge. L.: Hebr. 4,12-16. Ev.: Mark. 2,13-17. Eller: <i>hvid. Guds Moders Lørdagsmesse.</i> (I Ps.). 16. <i>grøn.</i> 2. ALM. SØNDAG. 1. L.: Es. 62,1-5. Salme 96, 1-2a. 2b-3. 7-8a. 9-10ac. R. v. 3: Kundgør Herrens under for alle folkeslag. 2. L.: 1. Kor. 12,4-11. Ev.: Joh. 4,12-17. 23-25. <i>Jul. ell. Hl. tr. pf. (III Ps.).</i> 17. <i>hvid.</i> Mandag i 2. alm. uge. <i>Antonius, abbed († 356)</i> (m). L.: Hebr. 5,1-10. Ev.: Mark. 2,18-22. (II Ps.). 18. <i>grøn.</i> Tirsdag i 2. alm. uge. L.: Hebr. 6,10-20. Ev.: Mark. 2,23-28. (II Ps.). <i>Den økumeniske bedeuge begynder.</i> 19. <i>rød.</i> Onsdag i 2. alm. uge. <i>Henrik, biskop og martyr († 1158)</i> (m) L.: Hebr. 7,1-3. 15-17. Ev.: Mark. 3,1-6. (II Ps.). 20. <i>grøn.</i> Torsdag i 2. alm. uge. L.: Hebr. 7,25-8,6. Ev.: Mark. 3,7-12. Eller: <i>rød. Fabian, pave og martyr († 250) eller rød. Sebastian, martyr († 288).</i> (II Ps.). 21. <i>rød.</i> Fredag i 2. alm. uge. <i>Agnes, jomfru og martyr († ca. 280).</i> (m). L.: Hebr. 8,6-13. Ev.: Mark. 3,13-19. (II Ps.). 22. <i>grøn.</i> Lørdag i 2. alm. uge. L.: Hebr. 9,2-3. 11-14. Ev.: Mark. 3,20-21. Eller: <i>rød. Vincent, diakon og martyr († 304) eller: hvid. Guds Moders Lørdagsmesse.</i> (II Ps.). 23. <i>grøn.</i> 3. ALM. SØNDAG. 1. L.: Neh. 8,1-4a, 5-6. 8-10. Salme 19,8. 9. 10. 15. R. Joh. 6,63b: Herre, dit ord er ånd og liv. 2. L.: 1. Kor. 12,12-30. ell. 12,12-14. 27. Ev.: Luk. 1,1-4; 4,14-21. <i>Gl. Cr. Alm. S. pf. (III Ps.).</i> 24. <i>hvid.</i> Mandag i 3. alm. uge. <i>Frans af Sales, biskop og kirkelærer († 1622)</i> (m). L.: Hebr. 9,15. 24-28. Ev.: Mark. 3,22-30. (III Ps.). 25. <i>hvid.</i> Tirsdag. DEN HELLIGE APOSTEL PAULUS' OMVENDELSE. (f). L.: Ap. G. 22,3-16, ell. Ap. G. 9,1-22. Ev.: Mark. 16,15-18. <i>Gl. Ap. pf. (III Ps.).</i> 26. <i>hvid.</i> Onsdag i 3. alm. uge. <i>Timotheus og Titus, biskopper</i> (m). L.: 2. Tim. 1,1-8 el. Titus 1,1-5. Ev.: Luk. 10,1-9. (III Ps.). 27. <i>grøn.</i> Torsdag i 3. alm. uge. L.: Hebr. 10,19-25. Ev.: Mark. 4,21-25. Eller: <i>hvid. Angela Merici, jomfru († 1540).</i> (III Ps.). 28. <i>hvid.</i> Fredag i 3. alm. uge. <i>Thomas af Aquino, præst og kirkelærer († 1274).</i> (m). L.: Hebr. 10,32-39. Ev.: Mark. 4,26-34. (III Ps.). 29. <i>grøn.</i> Lørdag i 3. alm. uge. L.: Hebr. 11,1-2. 8-19. Ev.: Mark. 4,35-41. Eller: <i>hvid. Guds Moders Lørdagsmesse.</i> (III Ps.). 30. <i>hvid.</i> Søndag. ANSGAR, BISPEDØMMETS VÆRNEHELGEN († 865). (s). 1. L. Es. 52,7-10. Salme 96,1-2a. 2b-3. 7-8a. 10. R. v. 3: Kundgør Herrens under for alle folkeslag. 2. L.: 1. Kor. 1,18-25. Ev.: Mark. 1,14-20. <i>Gl. Cr. Sankt Ansgars pf. Kirketælling.</i> 31. <i>hvid.</i> Mandag i 4. alm. uge. <i>Johannes Bosco, præst († 1888)</i> (m). L.: Hebr. 11,32-40. Ev.: Mark. 5,1-20. (IV Ps.).

Bønnens apostolat

Pavens anliggender 1983.

I januar beder vi for: Anerkendelse af Jesus Kristus som »verdens liv«. Dialogen med anderledes-troende og ikke-troende.

Liturgisk kalender 15.-31. december 1982

15. *viol.* Onsdag i 3. uge i advent. L.: Es. 45,6b-8. 18. 21b-25. Ev.: Luk. 7,18b-23. *Adv. pf. I.*
16. *viol.* Torsdag i 3. uge i advent. L.: Es. 54,1-10. Ev.: Luk. 7,24-30. *Adv. pf. I.*
17. *viol.* Fredag i 3. uge i advent. L.: 1. Mos. 49,2. 8-10. Ev.: Matt. 1,1-17. *Adv. pf. II.*
18. *viol.* Lørdag i 3. uge i advent. L.: Jer. 23,5-8. Ev.: Matt. 1,18-24. *Adv. pf. II.*
19. *viol.* 4. **SØNDAG I ADVENT.** 1. L.: Mika 5,1-4a. Salme 80, 2ac + 3b. 15-16. 18-19. R. v. 4: Hærskarers Gud, bring os atter på føde, lad dit ansigt lyse, at vi må frelses. 2. L.: Hebr. 10,5-10. Ev.: Luk. 1,39-45. *Cr. Adv. pf. II.*
20. *viol.* Mandag i 4. uge i advent. L.: Es. 7,10-14. Ev.: Luk. 1,26-38. *Adv. pf. II.*
21. *viol.* Tirsdag i 4. uge i advent. L.: Højs. 2,8-14. el. Zef. 3,14-18a. Ev.: Luk. 1,39-45. *Adv. pf. II.* (Petrus Canisius, præst og kirkelærer († 1597) kan ihukommes).
22. *viol.* Onsdag i 4. uge i advent. L.: 1. Sam. 1,24-28. Ev.: Luk. 1,46-56. *Adv. pf. II.*
23. *viol.* Onsdag i 4. uge i advent. L.: Mal. 3,1-4; 4,5-6. Ev.: Luk. 1,57-66. *Adv. pf. II.* (Johannes af Kenty, præst († 1473) kan ihukommes).
24. *viol.* Fredag i 4. uge i advent. L.: 2. Sam. 7,1-5. 8b-12. 14a-16. Ev.: Luk. 1,67-79. *Adv. pf. II.*
- hvid. Juleaften. Vigiliemesse.* (s). 1. L.: Es. 62,1-5. Salme 89,4-5. 16-17. 27 + 29. R. v. 2a: Om herrers nåde vil jeg evigt synges. 2. L.: Ap. G. 13,16-17. 22-25. Ev.: Matt. 1,1-25 el. 1,18-25. *Gl. Cr. Julens pf.*
25. *hvid.* Lørdag. **HERRENS FØDSEL.** (s). *Julenat.* 1. L.: Es. 9,2-4. 6-7. Salme 96,1-2a. 2b-3. 11-12. 13. Luk. 2,11: I dag er os en frelser født, Kristus, Herren. 2. L.: Tit. 2,11-14. Ev.: Luk. 2,1-14. *Gl. Cr. Julens pf.*
- Julemorgen.* 1. L.: Es. 62,11-12. Salme 97,1. 6,11-12. R.: Lys skal stråle over os, thi i dag er vor Frelser født. 2. L.: Tit. 3,4-7. Ev.: Luk. 2,15-20. *Gl. Cr. Julens pf.*
- Juledag.* 1. L.: Es. 52,7-10. Salme 98, 1-2ab. 3cd-4. 5-6. R. v. 3c: Den vide jord har set vor Guds frelse. 2. L. Hebr. 1,1-6. Ev.: Joh. 1,1-18
- el. 1,1-5 + 9-14. *Gl. Cr. Julens pf.*
26. *hvid.* Søndag. **DEN HELLIGE FAMILIE, JESUS, MARIA OG JOSEF.** (f). 1. L.: Sir. 3,2-6. 12-14. Salme 128,1-5. R. v. 1: Sallig enhver, som frygter Herren og går hans veje. 2. L.: Kol. 3,12-21. Ev.: Luk. 2,41-52. *Gl. Cr. Julens pf.*
27. *hvid.* Mandag. **JOHANNES, APOSTEL OG EVANGELIST.** (f). L.: Joh. 1,1-4. Salme 97, 1-2. 5-6. 11-12. R. v. 12a: I troende, glæd jer i Herren. Ev.: Joh. 20,2-8. *Gl. Cr. Julens pf.*
28. *rød.* Tirsdag. **DE USKYLDIGE BØRN.** (f). L.: Joh. 1,5-2,2. Ev.: Matt. 2,13-18. *Gl. Julens pf.*
29. *hvid.* 5. **DAG I JULENS OKTAV.** L.: 1. Joh. 2,3-11. Ev.: Luk. 2,22-35. *Gl. Julens pf.* (Thomas Becket, biskop og martyr († 1170) kan ihukommes).
30. *hvid.* Torsdag. 6. **DAG I JULENS OKTAV.** L.: 1. Joh. 2,12-17. Ev.: Luk. 2,36-40. *Gl. Julens pf.*
31. *hvid.* Fredag. 7. **DAG I JULENS OKTAV.** L.: 1. Joh. 2,18-21. Ev.: Joh. 1,1-18. *Gl. Julens pf.* (Silvester I, pave († 335) kan ihukommes).

Lægfolkets nye tjenester

De dybtgående ændringer af kirkens teori om og praksis for lægfolkets opgaver i kirkens liv har fundet vej ind i den nye kirkelovsamling. Dette er en milesten der markerer lægfolkets »fremmarch« i de tyve år, der er gået siden Det andet Vatikanconcil begyndte.

Af Jerry Filteau

(NC) - Et godt eksempel på ændringen af lægfolkets rolle i kirken både i teori og praksis var pave Paul VI's dekret fra 1972, som afskaffede den klerikale stands middelalderlige kendetegn, kronragningen (tonsur) og de fem klerikale *stænder*, dørvogter, exorcist, lektor, akolyt og subdiakon. Pave Paul gjorde diakonvæsenet til optagelsen i den gejstlige stand. Samtidig genoplivede han diakonfunktionen som et selvstændigt embede ved at genindføre det permanente diakonat, også for gifte mænd, og ved at åbne præsteembedet for gifte mænd (men ikke omvendt) at præster kan gifte sig. To af de

afskaffede stænders funktioner, lektorens og akolytens, blev genindført med et helt nyt indhold som lægfolkets tjenester under gudstjenesten.

En 'sunder teologi om det ordinerede embedes opgaver og om forholdet mellem pastoralt ansvar og juridisk autoritet i kirken gjorde det muligt at give en snævrere definition af, hvem der er gejstlig, og hvem der er læg. Det betyder et retsligt gennembrud: Lægfolket får overdraget en lang række af de funktioner, som i den gamle lov fra 1917 alle var forbeholdt gejstligheden. Det fik dog den amerikanske kirkerets-ekspert Donald E. Heintschel til at

bemærke: »I den nye kirkelov er den gamle kønsdiskrimination blevet afløst af en ny diskrimination mellem ordinerede og ikke-ordinerede«.

Nu er dog denne »diskrimination« af en helt anden art, og den har i øvrigt også ændret sig meget i sammenligning med den gamle lovs opdeling af kirken i læg og gejstlig, og hvis definition af lægfolk var negativ: Ikke-gejstlige.

Embeder og tjenester

Den nye kirkelovs grundidé er Det andet Vatikanconcils karakterisering af kirken som Gudsfolket, der realiserer Kristi tredobbelte funktion som *præst* (leder af gudstjenesten og helliggører), som *profet* (ordets forkynder og lærer) og *konge* (Herren, udstyret med juridisk magt). Disse funktioner har før været gejstlighedens områder. Ved at indføre et klart skel mel-

lem *embede* og *tjeneste* og ved at overdrage en lang række tjenester til lægfolket, både mænd og kvinder, er der opstået en helt ny arbejdsfordeling og helt nye strukturer. Det er dem, den nye lov nu registrerer.

Tjenester

Her følger en oversigt over nogle af de mange tjenester, der nu kan udøves af lægfolk, og som enten slet ikke fandtes i den gamle lov, eller var forbeholdt præster, i hvert fald i den gængse praksis, selv om den ikke altid var nedfældet i lovteksten.

Påsogneplan:

Lægfolk kan være medlemmer af menighedsråd og af økonomiske forvaltningsråd. De kan være med i arbejdsgrupper, der under ledelse af en præst påtager sig et pastoralt ansvar i sognet.

De kan være administratorer i præsteløse sogne under ledelse af et nabosogns præst, som da er sognets egentlige hyrde. Biskoppen kan, hvor forholdene gør det rimeligt, spørge lægfolket til råds, når der skal udnævnes en ny sognepræst.

På bispedømme-plan:

Lægfolk kan være medlemmer af en synode og dens kommissioner. De kan være medlemmer af bispedømmets forvaltningsråd og af dets pastoralt råd. De kan rådspørges ved valget af en ny biskop.

Både lægmænd og -kvinder kan virke som kansler, administrator af bispedømmets økonomi eller medlem af den biskoppelige domstol, som dommer, meddommer, auditor, forsvarer i ægteskabssager.

På regionalt plan:

I en kirkeprovins eller region med flere bispedømmer skal repræsentanter for ordenssamfundene, og kan andre lægpersoner have sæde i det biskoppelige råd eller i biskopkonferencernes rådsorganer.

Under særlige omstændigheder, navnlig i missionsområder, hvor det kan være umuligt at nå eller få en præst, kan en biskop med pavestolens tilladelse udnævne lægfolk til at foretage dåb og fungere som kirkens officielle myndighed ved indgåelse af ægteskaber.

Imessen:

Lægfolk kan udføre en række tjenester under

messen, som før var forbeholdt den klerikale stand. Her støder vi dog på en af de inkonsekvenser i den nye lovs generelle bestemmelse om ikke at diskriminere kvinder: På trods af, at *lektor* og *akolyt* nu er lægfolkets tjenester og ikke ordinerede embeder længere, er det dog kun mænd, der må fungere som akolyt, og kun mænd der formelt må indsættes som lektorer.

(Akolyt er en lysbærer, ikke frembærer af offergaverne. Red).

Uddannelse:

Lægfolk må undervise på præsteseminarier og ved kirkelige universiteter. De kan fungere som biskoppelige bogcensorer.

For første gang beskrives udførelse af lægfolkets ret til at erhverve akademiske grader ved pavelige universiteter og til med officielt kirkeligt mandat at undervise i teologiske fag.

Den nye lov indrømmer i almindelighed de ikke-præstelige ordenssamfund (søstre og lægbrødre) og organisationer inden for lægapostolat større frihed og flere rettigheder.

Det viser den rivende udvikling af lægfolkets opgaver, der har fundet sted i kirken. Selve lovgivningen gør ikke rede for den nye ånd, der har været drivkraften bag udviklingen. Men inspirationen fornemmes klart bag reglerne.

Evangelisere verden

Det er også først gang, vi møder en klar og tydelig redegørelse for, at *begrundelsen for den lighed, som tilkommer hvert eneste medlem af Guds folk, er dåben*.

Det understreges, at alle kirkens medlemmer har del i dens opgave, at evangelisere verden.

Loven lægger vægt på lægfolkets rettigheder og pligter. Kirkens hierarkiske ledelse fortolkes som en pastoral tjeneste snare end en juridisk myndighed. Det understreges også, at kaldet til ægteskab og familieliv er ægtefællernes fundamentale bidrag til opbygningen af Guds folk.

Lægfolkets aktive deltagelse i fejringen af sakramenterne og gudstjenesten, som er kernen i kirkens liv, fremhæves klart og tydeligt.

Overenskomster

Et af de vigtige fremskridt er, at den nye lov yder retsbeskyttelse til lægfolk, der er ansat i kirkens tjeneste. Loven taler udtrykkeligt om »en retfærdig familieløn« og giver garanti for, at kirken vil

håndhæve de rettigheder, katolikker har i deres lands civile lovgivning. Udtrykkeligt nævnes retten til faste overenskomster. Også retten til hjælp til tilfælde af sygdom, og visse former for alderspension.

Familien

Et andet eksempel på den nye ånd, der gør den nye lov så forskellig fra den gamle, er forældrenes ret og pligt til at undervise deres børn i tros livet. I den gamle lov blev forældrenes pligter stort set beskrevet som passive: De skulle overlade børnene til gejstligheden, som så havde pligt til at undervise dem. Den nye lov overlader og pålægger forældrene selv det primære ansvar for børnenes opdragelse og undervisning i troen. Lægfolket får en virkelig selvstændig funktion som deres børns religiøse opdragere, de betragtes ikke længere som nødhjælpere, når der ikke er præster nok.

Præsternes og biskoppernes ansvar for og plads i den katolske undervisning består i at skabe sammenhæng mellem lægfolkets tjenester og deres egne pastorale forpligtelser.

Lang vej endnu

De ovennævnte eksempler viser, i hvilket omfang den gamle kirkelovs klerikale, snævert juridiske struktur er blevet afløst af et mere pastoralt, teologisk mønster. Dog mener mange kirkerets-eksperter, at der endnu mangler uhyre meget. Det er blandt andet umuligt at se, hvorfor den principielle skelnen mellem lægfolkets tjenester og de ordineredes embeder, ikke er konsekvent gennemført.

Selv om embedet stadig forbeholdes mænd, står alle tjenester åbne for lægfolk af begge køn. Derfor er det ulogisk, at kvinder ikke må udføre akolytens tjeneste og ikke formelt må indsættes som lektor, på trods af, at disse funktioner siden 1972 ikke længere er det ordinerede embedes, men lægfolkets tjenester. Det er en meget iøjnefaldende inkonsekvens i den nye lov.

Der er mange flere af disse »hvide pletter«. Kirken oplever en overgangsfase. Den bevæger sig fra en lovopfattelse, baseret på klart definerede juridiske principper, til en lovgivning, der har pastoral omsorg og evangelisk tjeneste som udgangspunkt, men denne udvikling kommer endnu ikke tydeligt nok til udtryk i reglerne.

Den kirkelige praksis, også i Rom, har allerede indhentet den nye lovsamlings endnu diskriminerende paragraffer om kvinden i liturgiske tjenester.

Imod forfladigelsen af julens fest

Hyggelig familie-jul eller Kristi fødsel?

Af Mgr. Wilhelm Müller, Wien

Den form for julefest, som vi alle kender i dag, er omkring 200 år gammel, - julen som en privat familie- og børnefest. Den er en af borgerskabets mest populære opfindelser.

Den humane borgerlighed har holdt fast ved de ydre omstændigheder ved Kristi fødsel, men den har også med al sin julestemning ændret det egentlige ved den kirkelige fest. Kristus, verdens frelser er gjort til et lille, sødt Jesubarn. Den hemmelighedsfulde begivenhed i Betlehems nat er blevet til eventyragtig hjemlig hygge, hvad det for kirken aldrig har været og aldrig vil blive.

Åbenbarer magt som tjeneste

Kirken forkynder et barns fødsel, men den ser ikke i dette barn en kær dreng med krøllet hår. Messeliturgen ser i barnet det guddommelige herredømmes lys. I barnet Jesus fejrer kirken den ophøjede, herskende Kristus, Herren, Fredsfyrsten, Dommeren og Frelseren.

For kirken og dermed for enhver kristen skete

der i natten ved Betlehem et historisk mysterium: Gud trådte legemligt ind i historien, og med dette kom sandheden til den verden, i hvilken vi lever. Alt i denne verden, dens magtstrukturer, dens love, måden hvorpå vi mennesker lever sammen, denne verdens værdier, penge, magt, ære, kærlighed, stilles over for sandhedens krav om underkastelse, prøve og retfærdiggørelse. Alt, hvad der er sagt, skrevet, gjort, lovet, besluttet eller afvist måles ved denne sandhed. Den er målet, der gør uret til uret og åbenbarer magt som tjeneste eller som vold og tvang.

Betlehem både skjuler og afslører denne sandhed. Den skjuler sandheden ved, at verdens skaber er et barn. Gud, som er evig og uafhængig af tid, underkaster sig den tidsbundne historie. Herren over alle verdener ligger i en krybbe i et fattigt, afsides sted på jorden.

Betlehem afslører sandheden om Herodes, om Peter, om krigen og om hvert eneste menneskehjerte. Betlehem afslører

sandheden om Gud. »Den, som vil redde sit liv, skal miste det, men den som vil miste sit liv skal redde det«.

Guds krav på magten og sandheden om Gud - en sandhed, der gør det klart, hvad det hele drejer sig om, - har borgerligheden veget udenom. At forstå alt, er at tilgive alt, var devisen. En sådan form for menneskelighed forstyrres af det strengt forpligtende budskab om kærlighed og retfærdighed. Gud tildeles rollen som en venlig og elskværdig tilskuer. Han kan nu og da nok komme med et velment råd, men Han skal på ingen måde besvære samfundet med bud, der kræver alvorlig lydighed. I det borgerlige, liberale verdensbillede er der ikke plads til en absolut vilje i menneskelig skikkelse, der kræver et ubetinget ja og et uforbeholdent nej.

Fred på jorden blev til fredelig hygge

Derfor blev Vorherre fortrængt, og Den hellige Familie blev bragt frem i forgrunden. Guds menne-

**Se: Et barn er født os, en søn er os givet!
På hans skulder skal herredømmet hvile
og hans navn skal være:
Underfulde - Rådgiver - Vældig Gud -
Evhighedens Fader - Fredens Fyrste!**

Esajas 9,6

skevordelse blev til en sentimental dyrkelse af Jesusbarnets fødsel. Julen, - den offentlige kundgørelse om Guds nærhed og herredømme, som angår alle folkeslag, blev kapslet inde. Det kristne bud om næstekærlighed indskrænkede bogstavelig talt til kærlighed til de allernærmeste. Løftet om fred på jorden blev til fredelig hygge i ens egen snævre kreds. Guds nåde blev til den velvilje, som forældre og børn gensidigt viser hinanden.

Hvad der var kirkens fest blev til familiens fest. Konfrontationen med den levende Gud blev til en bekræftelse af familiens overensstemmelse med sig selv i julelysenes forklarede glans. Forpligtelsen til daglig at tage sit kors på sig blev til milde formaninger om at være artig og anstændig.

Dramaet blev til eventyr

Guds søn er ikke mere Han, der kommer fra den høje himmel for at overtage sit herredømme på jorden, men et Jesusbarn med stjerner i håret. Den glæde, som hyrderne erfarede er forvandlet til spændingen over legetøjet under juletræet. Den hellige Nats under er erstattet af overraskelserne juleaften. Jesus, der allerede som barn forvirrer forældre, lærere og foresatte med sine spørgsmål, bliver den pæne dreng, der artigt hjælper far i værkstedet og mor i køkkenet. Frelseren er gjort til en god spejder. Det uudgrundelige mysterium forflygtiges af det eventyragtige i en pædagogisk legende, en barnetro, som forældrene ikke føler sig forpligtet af.

Julen som en hjemlig familie- og børnefest er et produkt af en småborgerlig tankegang. Den er en forfladigelse af dramaet om mennesket. Den udjævner let og bekvemt den menneskelige tilværelses afgrunde og ubegribeligheder. Den er en af de forgangne århundreders største kulturelle præstationer. Ved at fejre jul på denne måde skaffede borgerskabet sig et privat rum og en halvhellig atmosfære.

Man kan fejre jul på mange måder. Den måde, man vælger eller anerkender, skaber kultur, bliver historie og åbenbarer, hvad mennesket finder værd at fejre.

Festen for Guds menneskevordelse er blevet til festen for den jordiske familie. Og familiens fest er blevet en rejse- og indkøbssæson. Den ægte kærlige hjertelighed er blevet til forbrug. Festdage er blevet til fridage. Mennesket fejrer ikke mere Gud. Mennesket fejrer sig selv. Det fejrer sig selv med at ville have og forbruge - ikke med at være, at blive, at gøre. Julen åbner ikke øjnene for, hvordan verden kunne blive bedre. Julen indsnævrer synet til, hvordan mennesker bedre kan underholde sig selv. Julen inspirerer ikke til at tage kampen op mod uretfærdighed, undertrykkelse, udbytning. Julen samler interessen om fred og ro og behagelighed. Julen hjælper ikke til at forstå det uforgængelige og uigenkaldelige i den menneskelige person. Den indskrænker forventningerne til det, der kan byttes, det der kan købes, det uvæ-

sentlige og overfladiske. Festen har med mad og drikke at gøre - ikke med det hemmelighedsfulde.

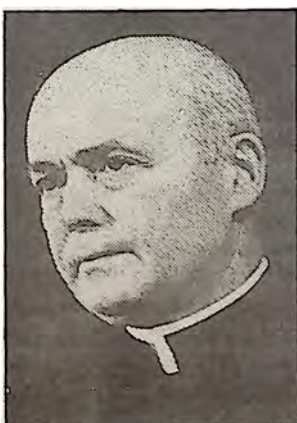
Kristne mennesker kan måske være lige glade med, hvordan julen fejres uden for kirken. Den kristne tager imod frelserens budskab også uden juletræ, gåsesteg og julegaver. Hans eller hendes glæde afhænger ikke af julegratuler og deres omsætning til juleting og julefor nøjleser. Den glædelige julefest har ikke noget med julesne at gøre eller med, hvad der kommer i fjernsynet. Den kristne holder sig til Bibelens budskab.

Livets værdighed

Også i de sibiriske fangelejre og i de sydamerikanske torturkældre er julen festen for Guds menneskevordelse, der giver menneskelivet en ufattelig værdighed, der gør verden til noget, man kan leve for, lide og også dø for. Den kristne fejrer ikke i første række »familien«. Den kristne fejrer ikke julehyggen og de rare følelser mellem far og mor og børn og hund. Den kristne fejrer Guds menneskevordelse.

Kardinal Benelli død

Firenze (KNA) - Firenzes ærkebiskop, kardinal Giovanni Benelli døde den 26. oktober af en hjerteinfarkt, 61 år gammel. Som leder for Vatikanets statssekretariat fra 1967 til 1977 var han pave Paul VI's nærmeste medarbejder bl. a. ved reformen af kurien. I 1977 blev han kardinal og ærkebiskop af Firenze. Her kom han i pressens søgelys på grund af sin åbne modstand mod abortloven. Ved pavevalget i 1978 blev han nævnt som de italienske kardinalers kandidat, men konklavet valgte Venezias ærkebiskop Albino Luciani, pave Johannes Paul I, som døde 33 dage senere og blev efterfulgt af den nuværende pave.

GAVEPAKKER TIL POLEN

Scanpaket
København ApS

Toldfrie ekspresværdigavepakker til familie og venner i Polen

Ny prisliste udsendt ultimo oktober

Eksempel: Scanpaket nr. 104	Vægt 6 kg.	Pris kr. 215,00
Indhold:		
907 g dansk skinke	200 g leverpostej	
454 g chopped ham	500 g kaffe	
356 g dansk smør	200 g chokolade	
1 l. spiseolie	100 g te	
200 g smelteost	1000 g sukker	

Dette er blot en af vore populære pakker, som vi pakker for Dem i Københavns lnhavn. Alle omkostninger, indtil adressaten har modtaget pakken, er inkluderet i prisen. Leveringen sker indenfor 2 uger efter modtagelsen af Deres indbetaling.

Som noget helt nyt kan vi nu også tilbyde Dem herre- og damecykler, symaskiner, cowboybukser m.v. Rekvirer var nye prisliste for yderligere oplysninger.

Hvis De ikke kender nogle i Polen og alligevel gerne vil gøre en ubekendt en glæde, er vi ved hjælp fra den katolske kirke i stand til at stille adresser til Deres disposition.

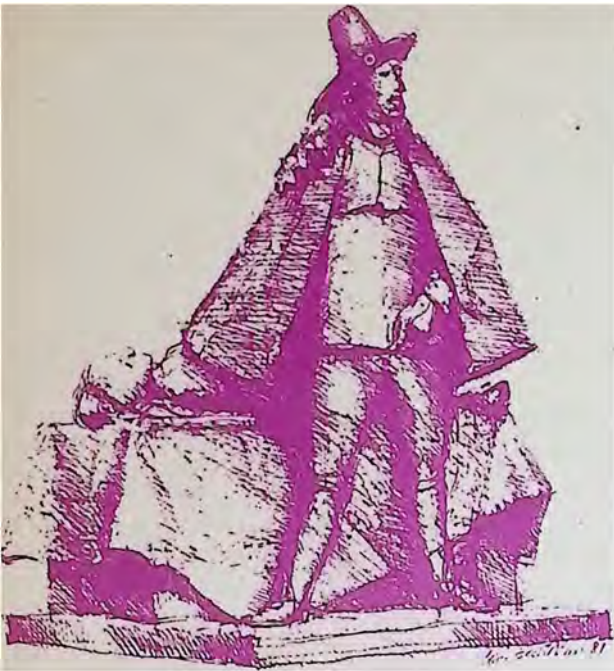
Scanpaket København ApS

John Jansen

Send omgående Deres prisliste til følgende adresse:

_____ Klip af og send til

Scanpaket ApS
Dampbølgevej 1
2100 København Ø

Nyt om bøger

Menneskets arbejde Pavens rundskrivelse nu på dansk

Pave Johannes Paul II, Rundskrivelsen Menneskets arbejde (Laborem exercens) fra 1981. Niels Steensens Forlag 1982. 66 sider. Kr. 29,75.

Rundskrivelsen, som vakte megen opmærksomhed i arbejdsverdenen, tager 90-års dagen for pave Leo XIII's rundskrivelse *Reverentium Novarum*, om de sociale spørgsmål, som anledning og udgangspunkt.

Paven gør rede for, at arbejderne, som menneske, er vigtigere end arbejdet. Konflikten mellem arbejde og kapital i vor tid behandles udførligt, og afvigelser som økonomi-

sme og materialisme, absolut ejendomsret og fremmedgørelsen af arbejderne gennem umenneskeliggørelsen af hans arbejde tages skarpt under luppen.

Det arbejdende menneskes rettigheder, beskæftigelsespolitikken, lønssystemer, fagforeningers betydning, de handicappedes integration i arbejdsprocessen samt indvandrer- og gæstearbejder-problemerne behandles indgående.

Rundskrivelsen slutter med at skitsere nogle grundlæggende elementer for arbejdets korsvejsaspekter som veje til befrielse og opstandelse. **ww**

Tidens tegn

Ny udgivelse af Katolsk Forlag

Tidens Tegn, Katolsk Forlag 1982. Redaktion Torben Riis. 40 sider. kr. 30,00.

Ud over flere sider rubrikstof, der i det væsentlige er sammendrag af kirkelige begivenheder, som i årets løb er bragt i »katolsk orientering«, er der fire artikler. Elsebet Kieles: Fred – men hvordan? Helge Clausen: Mennesket er samfundets grundlag – en samtale med Bent

Dalsgaard Larsen om hans disputats »Menneske og samfund« for den teologiske doktorgrad. Torben Riis: Tanker ved et jubilæum (20-året for Vatikan-konciliet begyndelse) og biskop Hubertus Brandenburg: Fra Stockholms bispedømme.

Artikler og rubrikstof indrammes af nogle glimt af kirkelige begivenheder i året, der gik. **ww**

Niels Steensens saligkåningsproces ligger for tiden stille

Som led i ACs tradition for et Niels Steensen-arrangement omkring hans dødsdag afholdtes den 24. november en aften med Niels Steensen som tema.

Middelalderhistorikeren prof. Jarl Gallén, Helsingfors, talte om helgener i historisk perspektiv og fremhævede, at det væsentlige ved middelalderens helgener ikke var deres ofte stereotyp fortalte jordiske liv, men deres virken efter døden, fordi de derigennem viser sig som en manifestation af det overnaturlige.

De helgener, hvis livshistorie vi kender, bør desuden virke som forbilleder for os i dag: Helgener er anderledes; i modsætning til de fleste ofrer de sig helt for Guds sag. Men skal de virke som forbilleder, må vi lære helgenerne at kende, hvilket i høj grad forsømmes i dag.

P. August Ziggelaar S. J. talte herefter om Niels Steensens naturvidenskabelige indsats og fremhævede hans metode, der byggede på direkte og fordomsfri iagttagelse af naturen. Denne for sin tid revolutionerende metode førte bl.a. til opdagelsen

af udførselsgangen fra ørespytkirtlen, den såkaldte ductus Stenonianus.

Niels Steensen var blandt de første, som fremsatte en teori for jordens udviklingshistorie, hvorfor han stadig tælles blandt geologiens fædre. På denne baggrund fandt p. Aug. Ziggelaar, at Niels Steensens saligkåring ikke blot er et anliggende for Danmark, men også for hele den videnskabelige verden.

Den smukkeste grav

Lektor Peter Beck, Aabenraa, som gennem 25 år ofte har rejst i Niels Steensens fodspor, fortalte levende minder fra sine rejser til de steder, hvor der endnu er levnet spor efter Niels Steensen.

Hertil hører fødestedet i Købmagergade, universitetet i Leyden, Holland, og selvfølgelig Firenze, hvor Niels Steensen konverterede og i dag hviler i den grav, Peter Beck anser

for den smukkeste, der nogensinde er blevet en dansker til del.

Under den efterfølgende debat kunne msgr. Ib Andersen oplyse, at Niels Steensens saligkåningsproces for tiden ligger stille, fordi man afventer de nye procesregler. Følges de gamle regler, vil der dog alligevel gå nogen tid, før processen kan afsluttes, da man dels mangler et dekret om de kristne dyder i heroisk grad, dels mirakler på Niels Steensens forbøn.

Det centrale emne i debatten var dog grundene til saligkåningsprocessen, og dermed hans betydning for os i dag.

Historisk set er saligkåringen vigtig, fordi Niels Steensen da vil komme til at få som forbindelsesledet mellem Nordens middelalderlige og moderne katolske kirke.

Tro og viden

Vigtigere er forholdet mellem tro og viden i Niels Steensens liv. Hans virke begyndte som en sandhedssøgen i naturen, og han nåede herved til en

slags naturlig gudserkendelse, således at hans store viden førte direkte og uden spaltning over i en stor tro, uden afsværgelse af den menneskelige viden.

Både som forsker og biskop var Niels Steensen realist: Han trådte til, hvor der var hjælp behov. Han kunne aldrig blive en stor systematiker, fordi han bestandig tog nye udfordringer op, både som forsker og siden som sjælesørger.

Men hvad gør vi danske katolikker for at fremme saligkåringen? En undersøgelse foretaget af AC viser foreløbig, at man enkelte steder gør en meget stor indsats, både med bøn og oplysning, men at der som helhed er meget stille omkring Niels Steensens sag.

Ønsker vi, at Niels Steensen saligkåres, og at denne saligkåring får en reel betydning, kræves der først og fremmest bøn for ham og til ham, dernæst, at vi lærer ham meget bedre at kende.

Michael Jensen

Harald Guldager død

Arbejdede for ansvar og medbestemmelse i kirken

Harald Guldager, er død 18. november, 65 år.

Da Hans L. Martensen blev biskop for Den katolske Kirke i Danmark i 1965, stod Harald Guldager blandt hans nærmeste rådgivere i forbindelse med en demokratisering og reorganisering af strukturen i kirkesamfundet. Utrætteligt kæmpede han for, at ansvar og medbestemmelse var uadskillelige størrelser. Opbygningen af den første kirkebidragsordning i den katolske kirke var en naturlig følge af de krav, der blev stillet til medindflydelse.

På demokratisk vis blev der indført valg til menighedsrådene ud over landet, der igen valgte et pastoralsråd, som i dag udgør den katolske menighedsstemme i Danmark. Det var reformistiske tanker, der blev ført ud i livet.

Harald Guldager var en årrække formand for Katolsk Radio-Fjernseer Forbund, men var i øvrigt medlem af mange bestyrelser i børne- og ung-

domsorganisationer. Han har i de sidste år været med til opførelsen af det moderne plejehjem Hofmannsminde i Brønshøj, hvor han indtil for nylig var formand for bestyrelsen.

I bestyrelsen for den katolske stiftelse, Hofmannsminde, var Harald Guldager med til at opbygge og lede Valby Omsorgscenter. Dette center er et

resultat af det første tværkirkelige samarbejde på social- og kristent grundlag mellem Den danske Folkekirke og Den katolske Kirke. I dette omsorgscenter modtager 5-600 pensionister dagligt kræfter og inspiration til at klare sig selv.

Harald Guldager var en mand, som opfattede budet om næstekærlighed, således at det særligt gav-

Harald Guldager

nede dem, der havde behov for hjælp.

Han efterlader sig sin hustru, Eva, og seks børn.

Skoindsamlingen til Polen fortsætter

Odense viser vejen - har indsamlet 20.000 par

Caritas Danmark kunne den 24. november sende to lastbiler med 25.000 par sko til Gdansk og Gdynia i Polen. Dette foreløbige resultat skyldes især godt samarbejde mellem sognekontakten i Odense, Stig König-Petersen og skoledirektør Lehm. 44 af Odense Kommunes 51 skoler har indsamlet i alt 20.000 par sko.

Udover denne indsamling er Caritas orienteret

om, at der samles sko ind i Ålborg, Silkeborg, Horsens, Vejle, Svendborg, Slagelse, Skt. Annæ Skole i København samt i flere københavnske sogne. Herudover har mange enkeltpersoner afleveret sko direkte til Caritas Danmarks opsamlingssted, Amtssygehuset i Gentofte.

Fra Malteserordenen, Nørre Alslev Plejehjem og en skofabrik i Middelfart er der modtaget fabrikssko

til en værdi af godt 62.000 kr.

Indsamlingen af fodtøj videreføres i det nye år, og Caritas håber på at fortsætte konvojerne frem til april. Hvis De har gode brugte sko liggende, er vi stadig meget interesserede i at »arve« dem til Polen, da fodtøj her stadig nærmest er umuligt at fremskaffe, siger Michael Wi-berg.

Tegner al forsikring

Lyngby Hovedgade 4
2800 Lyngby
Telefon (02) 87 54 11

Fors.kons. Sven Iding

**ALM.
BRAND**
AF 1792

Møder og arrangementer

DUK-kalender

BASTRUPMØDE 7.-9.1. i Tåstrup. For børn- og ungdomsledere samt andre interesserede. Pris 50,00 kr. Max 2 fra hver menighed får deres rejseudgifter refunderet. Indkaldelse udsendes i december. Sidste tilmeldingsfrist 3.1.83.

HORSENSMØDE 28.-30.1. i Esbjerg. For børn- og ungdomsledere samt andre interesserede. Pris 50,00 kr. Max. 2 fra hver menighed får deres rejseudgifter refunderet. Indkaldelse udsendes i januar. Sidste tilmeldingsfrist 24.1.

BASTRUPMØDE 4.-6.2. på Frederiksberg. For børn- og ungdomsledere samt andre interesserede. Pris 50,00 kr. Max. 2 fra hver menighed får deres rejseudgifter refunderet. Indkaldelse udsendes i januar. Sidste tilmeldingsfrist 31.1.

ÅRSMØDE 4.-6.3. på Ømborgen. For 2 delegerede fra hver lokalforening/menighed. Indkaldelse udsendes. Pris 80,00 kr. Rejseudgifter over 80,00 kr. refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 14.1.

MUSIKKURSUS 18.-20.3. på Ømborgen. For 14-årige og opefter. Pris 80,00 kr. Rejseudgifter over 80,00 kr. refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 4.3.

KONFIRMAND- OG FIRMELSESKURSUS 25.-27.3. på Ømborgen. For Jylland og Fyn. Pris 80,00 kr. Rejseudgifter over 80,00 kr. refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 11.3.

KONFIRMAND- OG FIRMELSESKURSUS 25.-27.3. på Jonstrupvang. For Sjælland og Lolland Falster. Pris 80,00 kr. Rejseudgifter over 80,00 kr. refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 11.3.

ST. BEDEDAGSKURSUS 28.4.-1.5. på Ømborgen. For lejrledere 1983. Pris endnu ikke afgjort. Sidste tilmeldingsfrist 15.4.

PASTORALENHEDSKURSUS 13.-15.5. på Ømborgen. For repræsentanter for det lokale ungdomsarbejde. Pris 200,-. Rejseudgifter refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 25.4.

PINSELEJR 20.-23.5. på Ømborgen. For alle interesserede. Pris endnu ikke afgjort. Rejseudgifter over 80,00 kr. refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 6.5.

PASTORALENHEDSKURSUS 27.-29.5. Stedet vides endnu ikke. For Sjælland og Lolland Falster. Pris 200,00 kr. Rejseudgifter refunderes. Sidste tilmeldingsfrist 2.5.

Jeg tilmelder mig:

Arrangement:

Tid:

Navn:

Adresse:

Postnr. og by:

Alder:

Telefon:

Ønsker fællesrejse: Ja Nej (sæt kryds).

Ungdomssekretariatet
Skt. Kjeldsgade 3
2100 København Ø
Telefon 01-20 63 63

Jesu Hjerter Kor

Vil du synge med os juleaften kl. 22.30?

Messe kl. 23.00.

Henvendelse til: Paul Simon, organist,
Nr. Farimagsgade 33 B, 1364 Kbh. K.
tlf. 01-14 01 60.

Det sker på Magleås:

Torsdag den 16. til søndag den 19.12.
Caritas Danmark afholder retræte.

Tirsdag den 28.12. til lørdag den 1.1.
»Nytår for katolske familier« - en familieejr. -
Løjren er overtaget.

Måndag den 3. til torsdag den 6.1. 83.
Økumenisk Fællesråd arrangerer et forberedende møde til det økumeniske møde i Stockholm foråret 83.

Fredag den 14. til lørdag den 15.1.
Skt. Pauls skole, Tåstrup afholder lærermøde.

Fredag den 21. til lørdag den 22.1.
Katolsk Centralskole afholder lærermøde.

Måndag den 24. til torsdag den 27.1.
Katolske skoleledere holder retræte med biskoppen som retræteleder.

Fredag den 28. og lørdag den 29.1.
Forretningsudvalget holder møde.

De unges trosbekræftelse 1983

Fælles forberedelseskursus for København og omegn.
Der undervises hver anden lørdag (normalt 9.30-11.30 i perioden oktober 1982 - april 1983 (juleferien og påskeferien undtaget).

6. ordinære møde 18/12

Juleferie

7. ordinære møde 8/1

8. ordinære møde 22/1

9. ordinære møde 5/2

10. ordinære møde 19/2

11. ordinære møde 5/3

12. ordinære møde 19/3

Påskeferie

13. ordinære møde 9/4

L.O. Dorn S.J.

Bistand

Katolske Menighedsplejer

Bredgade 69A, st. 1260 København K.

Kontoret har åbent tirsdag og torsdag fra kl. 14-16. Telefon (01) 15 23 03. Postgiro 6466397.

Diverse

Trækningsliste

fra Katolske Menighedsplejers Julemarked.

Amerikansk lotteri:
Serie M Lyseblå, Kalender: 3
Serie F Lyserød, Bog: 68
Serie F Teglrød, Kurv: 160
Serie S Hvid, Whisky: 129
Serie P Mørkeblå, Vinkurv: 127
Serie A Gul, Pernod: 159
Serie Y Orange, Broderet pude: 158
Uafhængte gevinster kan afhentes på K.M.s kontor i Bredgade 69 A, tirsdag og torsdag ml. kl. 14 og 16 inden den 21/12.
Med ønsket om en glædelig jul sender vi en tak til alle, der har støttet vort julemarked.

Bente Nygaard Hansen
formand

Døde

R.I.P.

Gertrud Katharina Jennes

f. 12. 4. - 1900
d. 18.11. - 1982

Familien

Salg og service

FJERNVARMELÅN? tal med

ÅRHUS BANK

Store Torv 12 · 8000 ÅRHUS C
TLF. 124777

BENZONS BEGRAVELSES- FORRETNING

34 46 01 - 86 60 56

DØGNVAGT: 01 - 86 60 56

Ndr. Fasanvej 76
2000 København F.

Begravelse og bisættelse ordnes smukt og rimeligt.
Alle aftaler kan træffes i hjemmet.

Begravelses- forretning

ordner alt i forbindelse med dødsfald
også anmeldelse til skifteret, sygesikring, fagforening m.m.
Aftaler gerne i Deres hjem, overalt i Storkøbenhavn.

**DØGNVAGT
RING 55 55 55**

Bedemand Hardy Nielsen

Amagerbrogade 155
Filial: Taastrup 02-99 01 58

Niels Steensens Bibliotek

Stenosgade 9, 1616 København V.
Åbent: tirsdag og torsdag kl. 17-19
onsdag og fredag kl. 10-14.
Søndag kl. 11-13 undt. i skoleferier.
Tlf. (01) 22 64 22. Postgiro 70 779 63.

16 CM. HØJE
KRYBBEFIGURER
PRIS PR. STK. 35,-

HENVENDELSE
01-74 13 10
01-71 21 00

Glædelig jul og godt nytår!

Redaktionen ønsker vore annoncører en glædelig jul og et godt nytår, og vi takker for annonceringen i året, der rinder ud.

Ressourcespild

Flere tusinde varmtvandsbeholdere og mange tusinde meter vandrer tæres op hvert år.
Ring til Deres VVS-Installatør og få monteret et

ANO-KAT minielektrolyseanlæg
i Deres parcelhus. Så er Deres varmtvandsbeholder og rørsystem - for ca. 700 kr. - effektivt beskyttet mod korrosion.

Guldager Electrolyse ApS

Aut.
ehinstallatør

**EL MOGENS
LARSEN**
Rambøved 31a 6200 Ålborno - 63 25 50/63 25 31

VINTERKURSUS JANUAR-MAJ

Løgumkloster Højskole
6240 Løgumkloster · Tlf. 04 74 40 40

A. Mougard A/S

entreprenør- og murerfirma
Århus C
Telefon 14 20 23 - 13 83 23

Malermester

VILLY HANSEN

Bredager 13 - 7100 Vejle
Tlf. (05) 81 69 62 og 83 29 37

Murermester- og entreprenørforetning

M. Thomsen Støtt & Søn

Kong Christians Allé 6
Ålborg
Telefon 13 42 33 og 13 43 37

Oversættelser

Tysk/danske og dansk/tyske oversættelser.
Attester, juridisk, teknisk og merkantilt sprog.

Statsaut. translator
Poul Craulner

Vestergårdsvej 25, 6051 Almind.
Tlf. (05) 56 14 42 efter kl. 15. Ikke fredag.

Tømrer/snedkerarbejde

Modernisering
Køkkener
Vinduer - døre
Isolering

Jon Hedenborg, Roskilde
Tlf. (02) 37 37 31, kl. 7-8 og 16-18.

Ur- og Brillehuset

»BALANCEN«

v/ KNUD PETERSEN
Gerritsgade 34, Svendborg
Telefon 21 19 20

Pavestolens og Vatikanets finansproblemer

15 kardinaler fra hele verden samlet til rådslagning

Rom (KIPA) – 15 kardinaler fra alle verdensdele var i slutningen af november samlet bag lukkede døre i Vatikanet for at overveje Den hellige Stols finansielle og organisatoriske problemer.

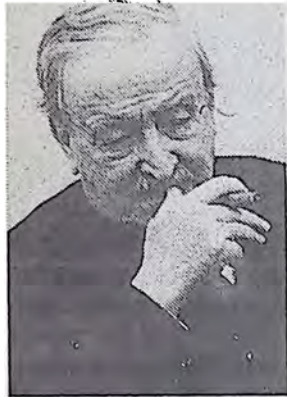
Det er tredje gang kardinalgruppen samles efter dens etablering for to år siden med den særlige opgave at rådgive paven i økonomiske spørgsmål.

213 millioner i underskud

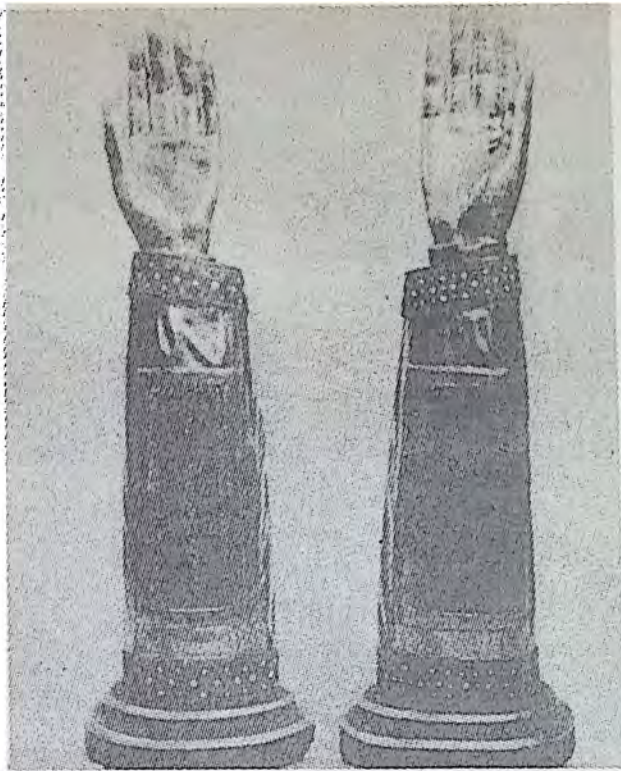
Mødet blev ledet af kardinalstatssekretær *Agostino Casaroli*. I sin indledende redegørelse omtalte han bl.a. de 3 internationale bankesperters – (amerikaneren *Joseph C. Brennan*, italieneren *Carlo Cerutti* og svejtseren *Philippe de Weck*) – rapport om den omdiskuterede forretningsforbindelse mellem Vatikanets bank og den konkursramte Am-

brosianobank i Milano. Udover dette beskæftigede de 15 kardinaler sig med den kirkelige centralforvaltnings underskud, der i 1982 vil andrage ca. 213 mio. kr.

Mødet var omgivet af den strengeste hemmelighedsfuldhed.

Den tyske bankier Hermann Josef Abs er ligeledes med i undersøgelsen af Vatikanbanken. Foto KNA

Ansgarrelikviernes ægthed bekræftet i Hildesheim

Hildesheim (KNA) – Videnskabelige undersøgelser har godtgjort, at en over- og underarmsknogle, der er fundet i bispedømmet Hildesheim, stammer fra den hellige Ansgar. Dette resultat er man bl.a. nået frem til gennem sammenligning med en ægte armrelikvie

af Ansgar i Hamburg.

Meddelelsen herom blev givet af det biskoppelege pressekontor i Hildesheim, fredag den 5. november. Det er meningen at relikvierne af »Nordens Apostel« snarest skal lægges i et skrin under et sidealter i Hildesheims domkirke.

Billedet til venstre viser de to »armrelikvier«, som jesuitter i Hildesheim i sin tid købte af en protestantisk domprovst. Futteralerne blev fornylig åbnet og viste sig at indeholde en over- og underarmsknogle af Den hellige Ansgar.

Ærkeengle »blaffer« ikke

München (KIPA) – Münchens ærkebiskoppelige kontor har følt sig foranlediget til at tage stilling til »vildledende engelåbenbaringer«. En del aviser har, efter hvad der oplyses, beskæftiget sig meget med sådanne »åbenbaringer«.

Uhyggeligt budskab fra Gabriell

En 30-årig kvinde påstår, at hun har taget en blaffer op, der, mens de kørte, fortalte hende, at han var ærkeenglen Gabriel, og at verden i 1984 vil gå under som følge af en atombombekatastrofe. Domkapitular, prælat dr. *Curt M. Genewein* siger herom, at »Gud skal vide, at det er et uhyggeligt budskab, velegnet til at gøre ængstelige sjæle endnu mere ængstelige og velegnet til at få visse skribenter til at gøre grin med det og mange til at synes, at det er en velkommen afveksling for UFO'erne«.

Med nogle stilfærdige oplysninger om kirkens

lære om englene, forsøger *Genewein* at mildne reaktionen over for sådanne meldinger en smule. Ordet »engel«, kommer af det latinske »angelus«, der betyder »budbringer« og er beslægtet med det græske ord »eu angelion«, det glade budskab, et udtryk, vi kender fra Det nye Testaments fire evangelier. I dette ord er også englens funktion i forhold til mennesket forklaret: »De er Guds sendebud, der skal meddele og udvirke noget«

Engle bør tages alvorligt

Prælat *Genewein* betragter det som aldeles utænkeligt, at en engel et eller andet sted skulle vise sig for en eller anden i skikkelse af en blaffer, meddele, at verden vil gå under, og så forsvinde ud i den tomme luft. Derimod burde man tage den gamle i traditionen ofte bevidnede lære om englene lidt mere alvorligt, i stedet for at gøre sig lystig over den.

Festgudstjeneste for EF's 25 års beståen

Brussel (KIPA) – I anledning af EF's 25 års beståen har ærkebiskop *Godfried Daneels* af Mechelen-Brussel fejret en festgudstjeneste i Brussel.

I sin prædiken sagde *Daneels*, at Europa ikke

kan bygges op uden Gud. For at nå til et forenet Europa er der brug for såvel Abrahams tro som for Kristi kærlighed. Messen blev fejret på EF's syv officielle sprog.

Kardinal *Ratzinger* har engang sagt, at værneenglen er Guds kærlige tanke, der er blevet person. Heri kan troen fornemme noget på engang bevægende og rystende, som helt overstiger vor menneskelige fat-

teevne. »I hvert fald er en sådan i troen bevidnet eksistens af engle noget helt andet, end det i visse dele af pressen omtalte ånde-blaffereri på motorvejen mellem München og Salzburg«.

Pavemesse julenat i TV

Julenat fra 23.55 til 1.40 sender fjernsynet traditionen tro direkte fra Rom, hvor der er midnatsmesse i Peterskirken. Pave *Johannes Paul II* celebrerer og prædiker.

Messen synges på latin, medens teksterne og bønnerne læses på flere sprog for at understrege, at den katolske kirke er en verdenskirke. *Poul Erik Magnus-*

sen er dansk kommentator.

23.15 til 23.35 bringer fjernsynet udsendelsen »Biblen og Rembrandt«. Biblens beretning om Jesu fødsel har inspireret mange kunstnere, bl. a. Rembrandt. Det er denne store hollandske kunstners billedillustrationer, der vises til *Henning Palmers* oplæsning af juleevangeliet.

Befolkningsekspllosion er menneskehedens største trussel

Ekspertter advarer imod knaphed på levnedsmidler

London (KIPA) – Den største trussel mod menneskeheden er ikke en mulig atomkrig, men den igangværende befolknings-eksplosion. Det er den internationalt anerkendte ekspert, Mill-Hill-missionæren, pater *Arthur McCormack*, som med disse ord giver udtryk for sine opfattelser i den seneste udgave af det katolske ugeblad »The Tablet«, som udkommer i London.

Hvad gør vi som katolikker?

»Vi hører til stadighed om biskopper, præster og lægfolk, der demonstrerer mod besiddelsen og brugen af kernevåben« skriver pater *McCormack*, »men hvor mange stemmer hører sig advarende imod befolknings-eksplosionen?«

Efter *McCormacks* opfattelse må katolikker advares om denne fare, før det er for sent. Selv om befolkningsstilvæksten er gået ned fra 2,0 til 1,75 pct., betyder det kun, at verdens rekordbefolkning på 4.600 millioner vil være fordoblet ikke om 35 år, men om 40 år.

Over for dette faktum står yderligere en stadig mere truende tilbagegang i de dyrkede områder, der skal sikre produktionen af de nødvendige levnedsmidler. De uhyggeligt voksende byer vil i løbet af de næste år optage mere end 25 millioner hektar landbrugsjord.

McCormack appellerer til kirken og til alle ansvarlige om alvorligt at beskæftige sig med dette problem og finde egnede løsninger.

katolsk orientering

Redaktion, ekspedition og annonceafdeling:
Bredgade 69 A, DK-1260 København K.
Telefon (01) 11 60 80.
Giro: 5 00 14 71 Ansgarsstiftelsen, katolsk orientering og information.

Redaktionen:
Ansvarsh. red.: Willem Wuyts,
Silkeborgvej 25, DK-7400 Herning.
Hans Jørgen Johansen, Ruth Plum, Kirsten Szarafin
Redaktionssekretær: Knud Kluge.

Tilsendes vederlagsfrit samtlige katolske husstande i Danmark i 20 numre jævnt fordelt over året, som regel 2. og 4. onsdag i måneden.
Abonnementspris i øvrigt 150 kroner årligt.
Tryk: NY DAG, DK-4900 Nakskov.

Næste nummer udsendes den 12. januar